رۆمان

دوا وەسوەسەی مەسیح

نووسینی:
نیکۆس کازانتزاکی

وەرگێڕانی لە فارسییەوە:
کەریم دەشتی

چاپی دووەم

هەولێر ٢٠١٦

پێشەکی چاپی یەکەم

ڕۆمانی دوا وەسوەسەی کریستۆ، ژیننامەی هەموو ئەو مرۆڤە ئازایانەیە، کە ویستوویانە بگەن بە مەداری عیرفانو عەشقو ئاگر. خودی کریستۆ بە هەمان ئەو سێ مەدارەدا ڕەت بووەو لەم ڕێیەدا بەرجەستەی خەباتێکی دوورو درێژی کردووە، سەرەتا هەوڵیداوە خودی خۆی لە هەموو کۆتو پێوەندێک ڕزگار بکاتو لە دیلی پاک ببێتەوە، هەر بۆیەش خۆی لە هەموو پەیوەندییەکان ڕزگار دەکاتو هەموو بەختەوەرییەک دەکاتە قوربانیی بڕیارەکانی خۆیو پاشان باڵادەستیی خۆی پیشانی ئارەزووەکانی جەستە دەداتو خەفەیان دەکات.

ئەوسا وەکو ئازاترین مرۆڤ لە پێناوی ئەوەی کە مرۆڤایەتی لە هەموو ژەنگو ژارێکی نەهامەتی پاک بکاتەوە. بڕیاری مەرگی خۆی دەداتو بۆ سەر خاچ هەڵدەکشێتو خۆی دەکاتە قوربانیی مرۆڤایەتی، ئەمە ڕۆمانی :- دوا وەسوەسەی کریستۆ.ە.

تاکە مەبەستی من لە وەرگێڕانی ئەم کتێبە، سەرەڕای ئەوەی کە شاکارێکی گەورەی ئەدەبییە، ئەوەیە کە بۆ خوێنەرانی ڕوون بکەمەوە چۆن میللەتانی دنیا بە مەبەستی ڕزگارکردنی نەتەوەی خۆیان ئایین بەکاردەهێنن نەک بۆ سڕکردنی ...چۆن چۆنی میللەتان خۆیان بەهۆی سیمبولەکانی ئایینەوە لە کۆتو پێوەندی داگیرکەران ڕزگار دەکەن، کە تەواو لەم شاکارەدا ڕەنگی داوەتەوە..

هیوادارم کارێکم کردبێت نەوەکانی داهاتوو بە عیشقەوە باوەشی بۆ بکەنەوە.

کەریم دەشتی
هەولێر: پاییزی ٢٠٠٥

پێشەکی چاپی دووەم

لە پێشەکی چاپی دووەمدا، دەبێ دانی پیا بنێم، کە لە چاپی یەکەما هەڵەیەکی زۆری چاپ دەقەکەی شێواندووە و کەموکوڕی هەیە لە رووی خاڵبەندییەوە، جگە لەوەش هەندێ هەڵەی وەرگێڕان و زمانەوانیم بەسەردا رەت بوو بوو، بۆیە دووبارە بەسەر دەقەکەدا گەڕاومەتەوەو تەواوی ئەم کەموکوڕییانەم چاک کردۆتەوەو تارادەیەکی باش هەڵەبژێریم کردووە و هەموو ئەوانەشم چاکردۆتەوە کەبەسەرما تێپەڕیبوون، دیارە مرۆڤ لە هەڵە بەدەر نییە، بە خوێندنەوەی چاپی دووەمی بەردەستتان دەگەنە ئەو راستییەی کە کازانتزاکی لە هەوڵ و تەقەلایەکی بێوچان بووە، بۆ ئاشت کردنەوەی هەردوو ئەو هێزەی کە لە ناخی مرۆڤدا لە ململانێدان، کە جەستەو رۆحن، ئەو دەڵێت: جەستەی خۆم خۆشویستووە و نەمدەویست فەنا بێت و رۆحی خۆشم خۆشدەویست، نەمویستووە تووشی بەڵا بێت، هەوڵم داوە هەمان ئەو دووهێزە دژبەیەکە ئاشت کەمەوەو وایان لێبکەم دەرک بەوە بکەن، کە ئەوان هاوڕێی کاری یەکترین و دژمنی یەکتر نین.

کەریم دەشتی

هەولێر: پاییزی٢٠١٦

بەشی یەکەم

شنەباییێکی فێنک و بەهەشتی سەرتاسەری بوونی ئەوی داگرت.

لە بەرزاییەوە، ئاسمان ئەستێرە باران بوو، لە خوارەوە بە سەر زەوییەوە بەردەکان، کە لەبەر گەرمای سوتێنەری خۆرەتاودا گڕیان گرتبوو، هێشتا هەر هاڵاویان لێهەڵدەستا، ئاسمانو زەوی ئارامو دڵکێش بوونو تژی بێدەنگی قووڵی هاتو هاوارو بێ زمانی شەو بووبوون، بێدەنگ تر لە خودی بێدەنگی، هەوا تاریک بوو، پێدەچوو نیوەشەو بێ، مانگو خۆر، چاوانی خودا، داخرابوونو لە خەودا بوون، پیاوە جەوانەکە کە شنەیێکی نەرم هزری دوور دوور بردبوو، نوقمی جیهانی جەزبە و نهێنی بوو بوو، بەڵام لەکاتێکا لە خەڵوەتگەی باغی بەهەشتدا هزری خۆی تێر ئەندێشە دەکرد، ، لەناکاو باکە گۆڕاو زەمەک و پڕ هەڵگەڕا، ئیدی ئەو بایە باییکی بەهەشتی نەبوو، بەڵکو هەڵمی چەند هەناسەییێکی گرانو سەنگین بوو، وەک بڵێی لە بێشەییێکی چڕ یا باغێکی تەڕو نمناکدا، لەژێرەوەی قاچی ئەودا، دەوارێکی بە هانکە هانک یا گوندێ بۆ چوونە خەو، لە هەوڵێکی داماوانە دابێت، هەوا سەخت بێ ئارام بوو، هەناسەی هەڵماوی مرۆو ئاژەڵو پەرییەکان سەرهەڵدەگەڕا، لەگەڵ عەتری ئارەقەی تیژی لەشی مرۆڤدا تێکەڵ بە یەک دەبوون، نانی تازە لە تەنوردا دەردەهێنرانو ژنان رۆنی هەڤرسیان لە پرچیان هەڵدەسووی، بۆنت هەڵدەکێشاو، هەستت دەکرد، تێ رادەمای، بەڵام هیچت بەدی نەدەکرد، هێدی هێدی چاوەکانت خووی بە تاریکییەوە دەگرت، دەتتواتی شۆڕەبی باڵابەرز کە رەشتر بوو لە شەو، دەگەڵ دەستەیەک لەدار خورما کە وەک کانیێ سەریان وێکهێنابوو، هەروەها درەختەکانی کەم گەڵای زەیتوون، کە لە تاریکیدا وەک نوقرە دەدرەوشانەوەو لەبەر با کەوتبوونە خشەخشەوە، دەستنیشان بکەی، لەو جێیەدا، لە خاڵێکی سەوزی زەویدا، چەند کوختییێکی پەڕپوتت دەبینی، کە زەمانێ لەگەڵ یەکو زەمانێ تاک تاک، بەسەر زەوییەوە هەڵنرابوون، لە

شەوو گڵو خشت دروست کرابوونو بە ئاوی قسڵ سپی کرابوون، بۆنکردنی بۆن و چرک، تۆیان دەهاوێشتە ناو ئەو مەیل و تەمایەی، کە پەیکەری مرۆیی هەندێکی بە تارای سپی و هەندێکی بێ تارا بە سەرپشتی بانەکانەوە خەوتوون. بێدەنگی رایکردبوو، پیرۆزی شەوی چۆل تژی شڵەژان بوو بوو، دەستو پێی مرۆڤیان تێکدەئالان و هەڵیاندەسوورانده ناو یەکو نەیاندەتوانی قەرارگایەک بدۆزنەوە، دڵی مرۆڤـ ئاهی هەڵدەکێشا. ناڵەییکی نائومێدەوارو نەفرین ئامێز لەسەدان دەمدا، دەهاتە دەرەوەو لەم گەرمەسێرەئارامەدا بۆ هاودڵی لە نەبەرد دابوون، تەواوی هەوڵو تەقەلایان بۆ ئەوەبوو قسەیێ بدۆزنەوە تا حەسرەتی دڵیان بگێڕێتەوە، بەلام نەیاندەتوانی، ناڵینەکان دادەپچڕانو لە ناو قیلو قالی نابالانسدا ون دەبوون، لە هیکەوە زەناییێکی دڵتەزێن لە بەرزترین بانەوە لە ناوەندی دێدا بەرزبۆوە، سینەییێکی پارچە پارچە بوو :- خوداوەندی ئیسرائیل... خوداوەندی ئیسرائیل- ئەدونیا- تاکەی؟. ئەو ناڵەیە ناڵەی یەک تاکە نەفەر نەبوو، هی تەواوی دێ بوو کە خەونیان دەبینیو هاواریان دەکرد، تەواوی خاکی ئیسرائیل لەگەڵ ئێسقانی مردوەکانو رەگو ریشەی درەختەکانی، ئازاری دەچەشتو نەیدەتوانی بزێو هەراو زەنای دەکرد. دوای بێدەنگییێکی درێژو لە هیکەوە دووبارە دەنگی ناڵەناڵ فەزای بەپانتایی زەمینو ئاسمان شەق کرد، بەلام ئێستا بە تووڕەییو ئازارێکی زۆرترەوە :- تاکەی تاکەی؟. سەگەکانی دێ بێداربوونەوەو دەستیان کرد بەحەپە حەپو رابردن، لەپشت بانە پانو گلینیەکانەوە ژنان بە ترسو لەرزەوە سەریان کردە باوەشی مێردەکانیان. پیاوە جەوانەکە خەونی دەبینیو لە خەوی خۆیا هاواری دەبیست، تەکانێکیدا، خەوی ئەو ئاڵۆز بوو راپەڕی، کێو بە ناسکی کەوتە خەیاڵو ناو دەروونی بەدیارکەوت، ئیدی کێو تەختەتاوێر نەبوو، بەڵکو لە خەوو گێژی دروست کرابوو، دەستەیێ لە مرۆڤی دێوپەیکەروروخسارکێوی بە ریشو پەشمو برۆو دەستی قەبەوە، پێی خۆیان بەتووڕەیی لە کێو دەکوتا، باریکو نەرم بوونەوە، درێژبوونەوە، پان بوونەوە، شێوەیان دەگۆڕا، ئەوکاتە وەکو چەند پەڵە هەورێ، کە لەناو باییێکی توندا پەرشو بلاودەبوونەوە، شۆڕدەبوونەوە ناو تانو پۆییێکی جوان. بە رەوینەوەی خەونەکە تەواوی دیمەنەکە خەریک بوو، لەپێش زەینی ئەو ون ببێ، یەکسەر سەری گرانبوو، سەر لەنوێ چووە خەوێکی قووڵەوە، کێوەکە دووبارە بووە تەختەتاوێرو هەورەکان وەکو هەوەڵیان لێهاتەوە، سەدای

هەناسەی توندی کەسێکی بیست، ریش سوورەکە ئەوکاتە بە هەنگاوی خێراو بە کراسی کراوەو پێپەتیوروخساری سوورو ئارەقەڕێژیەوە، لە ترۆپکی کێوەوە دووبارە بەدیار کەوتەوە، هاوڕێیانی بێ شوماری ئەو، لەپشتی سەریەوە لەمیانی تاشەبەردی سەختی کێوەکەدا، خۆیان شاردبۆوە، هەناسەبڕکێیان بوو، لە بەرزایی سەرەوەدا، هەیوانی ئاسمان دووبارە تاقێکی جوانی بەرجەستە دەکرد، بەڵام ئێستا تەنها تاقە ئەستێرەییێکی گەورە وەک گۆییێکی ئاگرین لە ئاسۆی رۆژهەڵاتەوە هەڵواسرابوو، خەریک بوو خۆر هەڵدەهات، کابرای گەنج بەسەر تەختە خەوی خۆیەوە کە لە تیشەداربوو راکشا، سەدای هەناسەی سەنگینی ئەو حیکایەتی کاری دژواری رۆژانەی ئەوی دەگێڕایەوە، پێڵوەکانی بۆ ساتێ تەتەڵەی کرد، وەک بڵێی ئەستێرەییێکی سیحراوی بە سەریاندا هەڵاتبێ، بەڵام بێدار نەبۆوە، خەون دووبارە بە چالاکی خۆیەوە، بە دەوری ئەودا سوورایەوە، لەخەودا بینی ریش سوورەکە وەستاوەو ئارەقە لەژێر هەنگڵو پێو هەنیەی باریکو لۆچخواردووی سەرەوژێر دەبۆوە، لە حاڵێکا لەبەر زۆری هەوڵو تەقەللاو تووڕەیی، هەڵم لەدەمی دەهاتە دەرەوە، لە حاڵەتێ کە جوێنی دەدا، دانی بە خۆیا گرتو جوێنی قورتداوە، بە مڕومۆچیەوە گوتی: تاکەی ئەدونیا تاکەی؟ بەڵام تووڕەیی نەنیشتەوە.

گەڕایەوەو بەخێرایی تریشقە کڵافەی ڕێپوانێکی دوورو درێژ لە دەروونیدا ئەو لەبەریەکترازا، کێوەکان تاوانەوە، مرۆڤەکان ون بوون، خەون بۆ شوێنێکی تازە چوو، جەوانەکە بینی سەرزەمینی کەنانە وەک هەواییێکی نەخشێنراوە، رەنگاو رەنگو پڕ زینەتو جوانی،دەلەرزێ، بەسەرسەریەوە ێ بەسەر بانە نەویەکەخانوە قامیشڕێژکراوەکەوە خۆی ڕاخستووە، بە لای باشورەوە، بیابانی لەرزیوی ئەدومیە بوو، کە لە پشتی پڵنگێ دەچوو، دوورتریش دەریای مردوو بوو، بە رەقیو ژەهراوی خۆیەوە، نورێ هەڵدەکشایە دەروونیەوەو هەڵیدەقوڕاند، لەپێشو لەدوایەوە ئورشەلیمی زاڵم قەراری گرتبوو، لە هەموو لاییێکەوە بە فەرمانی- یەهوە- خەندەک هەڵکەنرابوو، خوێنی قوربانیانی خودا، بەرخو پەیامبەران، بەسەر شەقامە بەردڕ[ژ کراوەکاندا هەڵرژابوو، ئەو کاتە سامیرای پۆخڵو پێکوتکراوی بەر پێی بت پەرستان لەگەڵ چاڵێک لە نێوەندو ژنێک بە سووراوو سپیاوەوە ئاوی لەبیر هەڵدەکێشا بەدیارکەوت، پاشان لە کۆتایی باکووردا- جەلیل- ی تابناکو میهرەبانو سەوزەڵان- بەدیارکەوت

لە لکەنارەوە بۆ ئەوبەری کەناری هەتەری چاو، رووباری ئوردن هەڵدەڕژا، رووباریَ کە شارەگی خودایەو لە کەناری زیخاوی باخو باخاتی پڕ میوە- یەحیای پاکشورو بیدعەت گێڕەکانی سامریو تەرەسو ماسیگرەکانی- گنسارت- رادەبردن بەبیَ جیاوازی هەموویانی تێر ئاو دەکردن، کابرای گەنج بەدیتنی ئاوو خاکی پیرۆز هاتبووە وەژدەوە، دەستەکانی درێژکرد تا دەستیان پێدابهێنیَ، بەڵام سەرزەمینی موژدەهێن کە بەشەونمو باو ئارەزووی کۆنی مرۆیی ڕسکا بوو، وەک گوڵێکی سوور لەسپێدە دەماندا دەدرەوشایەوە لەپڕێکا لەتاریکی دا چەخماخەی داو، خامۆش هەڵگەڕا، بە نەمانی سەرزەمینی موژدەهێن سەدای ناڵەو نەفرین کەوتە بەرگویَ، دەستەییێکی بێژمێری خەڵک، لەپشت تاوێرە نوک تیژەکانو درەختە تیغدارەکانی هەرمێی کێوی دووبارە بەدیارکەوتنەوە، بەڵام ئێستا تەواو شێوابوونو دەستنیشان نەدەکران، ئەو دێوانە چەند لوولدراوو لەڕو بچووک بووبوونەوە، چەند شەمولەیەک بوون، هانکە هانکیان بوو، بەچکە شەیتانکان هەناسەبڕکێیان بوو، ریشیان گەسکی لە زەوی دەدا، هەر یەک لەوان ئامەریەمکی ئەشکەنجەدانی غەریبی هەڵگرتبوو،هەنێکیشیان کەمەربەنێکی چەرمینی بە نیشان ئاسنی خوێناویان لەدەست دابوو، هەندێکیشیان خەنجەرو سوژن، هەندێکیشیان بزماری سەرپانی درشت، سیَ کورتە باڵا کە دامەنیان زەوییان گسک دەدا، خاچی قەبەو سەنگینیان هەڵگرتبوو، ناشیرنترینی ئەوان یەکێکی خەپلەی خێل بوو، کە لە دوای هەموویانەوە دەهات، تاجێکی لە دڕکو داڵ لە دەست دابوو، ریش سوورەکە لە پێشەوە پاڵیدایەوەو کەوتە تەماشا کردنیان، سەری زلی خۆی لە رووی نەفرەتەوە راتەکاند، خەونبینەکە گوێی لە بیرکردنەوەکانی خۆی بوو :- ئەوان بیَ باوەڕن، لەبەر ئەوەشە کە کەمی خوڵقن هەر لەبەر ئەوەشە کە من ئەشکەنجە دەدرێم.، ئەوان باوەڕیان نییە، ریش سوورەکە دەستی زلو توکنی درێژ کردو بە هێما کردن بۆ دەشتاییە پانو پۆڕەکهی خوارەوە کە غەرقی شەختەو زوقمی سپێدان بوو بوو

-سەرۆک، ئێمە هیچ نابینین؟ هەوا تاریکە...

- شتیَ نابینن کەواتە باوەڕتان بە قسەی من نییە؟

- سەرۆک باوەڕمان هەیە، هەر لەبەر ئەوەشە کە بەدوای تۆ کەوتووین، بەڵام هیچ نابینین.

- دوبارە سەیرکەنەوە.

دەستی خۆی وەک شمشێرێ دابەزاند، شەونمی سپی شەقکردو دەشتی بە دیارخست، دەریاچەییێکی شین لە خەو هەڵدەسا، لە کاتێکا کە تارای شەونمی لادەدا، بزەییێکی کردو درەوشاوە، هێلکەی مەلە گەورەکان- دێهاتو گوندەکان- لە ژێر درەختی خورماو دەوربەری کەناری زیخینی دەریاچە، لە ناوەندی مەزرای گەنمدا بەرەنگێکی سپی کەوتە درەوشانەوە، سەر دەستەی گروپەکە بە هێماکردن بۆ گوندێکی گەورە کە بە چەند چەمەنێکی سەوز دەورە درابوو، گوتی:- ئەو لەوێیە. سێ ئاشی بایی، بەبێ، ئەوەی بایەخ بە دێ بدەن، سەر لە بەیانی زوو پەروانەکانیان کردنەوەو سووراندیان، وەحشەتێک لە هیکەوە هەڵڕژایە سەر رەنگی رەشو گەنماوی خەونبینەکە، خەون بەسەر پێلوەکانیدا چەقبەست بوو، هەڵڕژایە ناو ئەندێشەیەوە، بۆ ئەوەی خۆی لەو خەوە رەهابکا دەستی بە پێلوەکانی داهێناو بە سەختی هەوڵیدا ببێتەوە، لەگەڵ خۆیدا کەوتە ئەندێشەوە، :- ئەوە خەونێکە دەبێ بێدار ببمەوەو خۆم نەجات بدەم.. بەڵام کورتە باڵاکان بە نەنگییەوە بە دەوری ئەودا دەسوورانەوە، خەیاڵی رۆیشتنیان نەبوو، ریش سووری وەحشیروخسار قسەی لەگەڵ ئەوان دەکردو ئەنگوستەکانی بەشێوەییێکی هەڕەشەئامێز بەلای دێی گەورەدا رادەتەکاند، :- لەوێیە بەدزیەوە دەژیت، بەپێی پەتیو جلی کۆنینە رۆڵی نەجارِ دەبینێ، واخۆی بەدیار دەخات کە مەسیح نییە، دەیەوێ قورتار بێت، یاڵلا کوڕینە بە دوایدا بگەڕێن.، ریش سوورەکە قاچی خۆی بەرزکردەوەو نیشانەکەی بە خۆ هەڵواسی، بەڵام کورتە باڵاکان خۆیان هاوێشتە سەردەستو پێی، ناچار پێیەکانی خۆی دووبارە هێنایە خوارەوە.

- سەرۆک ئەو کۆنەپۆشو پێ پەتیو دارتاشانە زۆرن، ئاخر نیشانەیەک، شتێک وەک ئەوەی کە بزانین ئەو کێیە، چۆن مرۆڤێکە لە کوێ دەژی تا بەم جۆرە بتوانین ئەو بناسین، دەنا حەرەکەت ناکەین، باشترە ئەوە بزانین سەرۆک، ئێمە تەکان نادەین خەریکە لەبەر ماندووبوون وێران دەبین.

- من ئەو لە باوەش دەکەمو ماچی دەکەم - ئەوە بۆ ئێوە دەبێتە نیشانە ئێستا بەرەوپێش یاڵلا، بەڵام لەسەرخۆ، هاوار نەکەن، هەر ئێستا خەوتووە ئاگاداربن بێدار نەبێتەوەو لە چنگمان رابکات، بە ناوی خودا، تاقیبی بکەن.

کورتە باڵاکان هەموو بەیەکەوە هاواریان کرد :- سەرۆک تاقیبی بکەین. بە بەرزکردنەوەی پێی قەبەوە ئامادەی ڕۆیشتن بوون، بەڵام یەکێ لەوان، هەمان قەمبورە ئیسقانی و خێلەکە بوو، کە خۆی بە بنە دڕکێکەوە گرتبوو، تاجە دڕکینەکەی لە دەست دابوو، بنە دڕکینەکەی چەسپاندو سەرپێچی لەڕۆیشتن کردو هاواری کرد :- من بە تەما نیم بێم ئیدی گەیشتە سەر لێوم ئەوە چەندین شەوە ئێمە تاقیبی دەکەین؟ زەمینو زەمانمان نایەژێر پێمان، دەڵێن نا، بژمێرن، لە بیابانی ئەدومیەوە، دێری ئەسناس، یەک لە دوای یەکمان پشکنیوە، بەنێو :- ئنیا.دا رابردین، کەلە هەمان جێدا ئیلیازری بێچارەمان بەبێ سوود کوشت، کە گەیشتینە ئوردن، پاکشور ئێمەی بەدوای کڵاوی بابردوو ڕەوان کردو گوتی:- ئەو مەسیحیەی کە ئێوە بە دوایدا دەگەڕێن من نیم یاڵلا چارەتان ونکەن. ئەوێمان جێهێشت چووین بۆ ئورشەلیم، پەرستگاو کۆشکی حەنناو قافیا، کوختەکانی :- کاتیان.و :- فریسیان. :- ریاکاران.مان هەموو پشکنی، بەڵام جگە لە فێڵبازوو درۆزنو دزو بەدکارو بکوژ کەسمان نەدۆزیەوە، دووبارە کەوتینەوە ڕێ، بەنێو :- سامیرە ی دوورخراوەو مەحروکراو لە ڕێگەی کەلێساوە. ڕەت بووین گەیشتینە جەلیل، مەجدەل، کانا، کفرناحوم، :- بیت سەدا.مان یەکجێ بەجێ هێشت، خانوو بە خانوو، قایغ لەدوای قایغ بەدوای بەباشترینو لەخوواترساوترین مرۆڤـ گەڕاین هەرکات کە ئەومان بینیوە هاوارمان کردوە :- تۆ مەسیحی بۆ خۆت شاردۆتەوە؟ ڕاپەڕەو ئیسرائیل رزگار بکە، :- بەڵام هەرکات ئامێری شکەنجەی لە دەستی ئێمەدا دەبینی، ڕەنگوروخساری دەپەڕیو دەکەوتە هەڵبەزو دابەزو هاواری دەکرد :- من نیم... من نیم. بۆ رزگارکردنی گیانی، خۆی دەهاویشتە بەردامەنی شەرابو قومارو ژنەوەو خۆی مەست دەکرد، کوفری دەکرد، فاحیشەبازی دەکرد تا ئێمە بەچاوی خۆمان ببینین کە تاوانبار ئەو مەسیحیە نییە کە ئێمە بە شوێنی دادەگەڕێین، بەداخەوە سەرۆک، بەڵام لێرەش ڕووبەڕووی هەمان شت دەبینەوە، یێهودە تاقیبی دەکەین، وەدەستی ناهێنین هێشتا نەهاتۆتە دنیاوە، ریش سوورەکە پشتی ملی بەچنگ گرتو بۆ ماوەیەک لە میانی زەویو ئاسماندا سەیری کرد، لە حاڵەتێکدا کە پێدەکەنی گوتی:- ئەی تۆماسی گوماندار تۆم

خۆشدەویێ،، ئەو کاتە رووی لەوانی دیکە کرد، :- ئەو رزگارکارە سیخورمەیەو ئێمەش ئاژەڵی بارهەڵگر، لێگەڕێن با نەقیزەمان لێبدات تا هیچ کاتێ ئاسودە نەبین،، توماسی کۆسە لەبەر ئازار هاواری دەکرد، ریش سوور ئەوی دانایەوە سەر زەوی، لە کاتێکدا، دووبارە پێکەنیو چاوەکانی وەرسووڕاندە لای هاوڕێ لەگەڵ یەک نەگونجاوەکانی خۆیو پرسی :- چەند کەسین؟ دوازدە نەفەر، یەک نەفەر لە هەر هۆزێکی ئیسرائیلی، شەیتانو فریشتەکان، بەچکە شەیتانکان، کورتە باڵاکان: تەواوی زادو رووباری خودا، بەشی خۆتان هەڵگرن!. ریش سوور کەیفی کۆک بوو، چاوی خڕو بازئاسای بروسکی دەدا. بە درێژکردنی دەستی قەبەی لەتووڕەییانا لە هەمان کاتدا بەهێوری شانی هاورێکانی دەگرتە چنگ، لە کاتێکا لە سەرەوە تا بنەوە لێیان ورد دەبۆوە، دەکەوتە قاقاوە، یەک یەکی ئەوانی بۆ هەوا بەرزدەکردوە، بە رەهاکردنی هەر یەکێکیان ئەوی تری دەگرت.

– سەڵاو، ئەی لەئیمی فس خۆری سودگەڕ، کوڕی ئیبراهیم، تۆی تەمبەڵو چەنەبازی زۆرخۆر.. تۆ شیری پاکت خواردوەو نەکەس دەکوژی و نەدزی دەکەیو نە زینا، چونکە دەترسی، تەواوی باشیەکانی تۆ زادەی ترسە، تۆی کەڕی گەمژە کەلە ژێر باری کوتەک پشتت دەچەمێتەوە، لەگەڵ بوونی برسیەتیو تێنویێتیو سەرماو قامچی بەردەوام بە لە رێگەی خۆت، تۆ بە کەرباریو بێ ئەوەی ئاگات لە عیزەتی نەفسی خۆت بێو بنی قاپان دەلێسییەوەو تەواوی باشییەکانی تۆ زادەی ترسە، تۆی ئاگری بن کا لە لانەی شێرو لانەی– یەهوە – راوەستەو مەیە ژوورەوە، تۆ مەڕی بێ گوناهی باعەباع بکە، بکەوە دوای خودایێ کە دەویەوێت تۆ بخوات، تۆ نەوەی :- یاکوب.ی درۆزنی گەڕۆک، کە وردەوردە خودا دەفرۆشیو لە قاپیماڵەوەت ئەوەندە شەراب دەخۆیتەوە تا مەست ببیت، بۆ ئەوەی لەکاتی شلکردنەوەی سەری کیسەی خۆیان رازی دڵی خۆیان بە تۆ بڵێن، ئەی رەزیلترین مرۆڤـ تۆ ئەی زاهیدی پیسو راسیسزمی سەرسەخت، ئێستاکە لەبەردەم ئەودا دەکەویە سەرخاکو سوژدەی بۆ دەبەی، چونکە لە خۆت دەچێ، تۆ کە رۆحی فەنا ناقەبوڵت کردۆتە مەغازەی سەڕڕافیو لە ئاستانەی دەرگادا دادەنیشیو دەستت دەبەیتە ناو کیسەو سەدەقە دەدەی

به هەژارانو قەرزیش دەدەیتە خوداو لە ناو دەفتەری حسابت دەنووسی، کە ئەوەندە زەکاتە بە فلانو فلان کەسو لە رۆژی فلانو لەهەمان سەعاتدا دراوە، وەسیەتنامەی خۆت دەنووسی تا دەفتەری حسابت لە ناو تابوتت دابنێنو لە بەردەم خودا دا بیکەیتەوەو وێنەی حسابکاری خۆت پێشکەش بکەیت، تا رۆژانە پارەو پول کۆکەیتەوە، تۆی درۆزنی فشەباز، تەواوی فەرموودەکانی خودا لە ژێر پێ دەنێیو پیاوکوژی دەکەی، دزیو زینا دەکەی پاشانیش سەردەکەیتە گریان، لەسینەی خۆت دەدەیو گیتارەکەت هەڵدەگریو گوناهەکانت دەکەیتە ئاهەنگ، ئەی شەیتانی بەدخوو تۆ چاک دەزانی خودا لە نەواژەنەکان دەبورێ، گوایە هەر هەڵەیەکیش بکەن، چونکە خودا کوشتەی ئاهەنگێکە...و تۆ تۆماس ئەی سیخورمەی تیژی ناو ئێمە... من بەڵی، منی گەمژەڵی بێ بەرپرسێتی کە کەللەم پڕ لە با بوو، ژنو منالم لە گەڕان بەدوای مەسیحدا رەها کردوەو بوونی ئێمەو شەیتانو فریشتەو بەچکە شەیتانو کورتە باڵاکان لەو ئامانجە گەورەیەی کە هەمانە زەروریە، کەواتە یاڵڵا تاقیبی بکە. ریش سوورەکە پێکەنیو تفە دەستێکی کردو قاچە قەبەکانی کەوتە جووڵە، دووبارە هاواری کرد یاللا تاقیبی بکەن.

به درێژایی زەوییە سەرەونشێوکەی بە :- ناصیرە.وە کۆتایی دەهات، بوون بە دووکەڵو نەمان، چاوەکانی خەونبین پڕ بوون لە تیرو تاری، ئێستاکە لە خەوی بێ پایانی ئەودا، جگە لە دەنگی داکشانو کوتانەوەی کێو بە قاچی زڵو سەنگین، هیچ شتێکی دیکە بەرگوێ نەدەکەوت. دڵی ئەو وەک ئاژەڵێکی کێوی سەری لە قەفەزی سینەی ئەودا دەکوتا، لە دەروونی خۆیا گوێی لە سەداو دەنگێکی گوێ کاسککەر دەبوو :- وادێن، وادێن. بە هەڵبەزینەوەیەک لە جێی خۆی هەڵقۆزیەوە :- لە خەودا وای دەهاتە بەرچاو. مێزی کارکردنی خۆی خستە بەردەرگاو دایخست، تەواوی ئامێرەکانی دارتاشی خۆی کە بریتی بوو لە رەندەو دارو مشارو جەگو تەپشوو چەکوشو درێل، لەگەڵ خاچێکی قەبە کە شەوانە کاری لەسەر دەکرد بەسەر مێزەوەی دانان، ئەو کاتەش خۆی لەناو ئاردەداری تاشراودا شاردەوەو چاو لەرێ بوو، بێدەنگییەکی عەجیبو نائارامو شلۆق کە ناخۆشهێن بوو، فەرمانڕەوا بوو، هیچ دەنگێ نەدەکەوتە

بەرگوێ نەدەنگی هەناسەی خەڵکی دێ، نەهەناسەی خودا، هەموو شتێ هەتا شەیتانی شەوی زیندەداریش کەوتبووە ناو دەروونی چاڵی تاریکو بێ کۆتاییو وشک... ئەوە خەونێک بوو یا مەرگی جاویدانی خودا؟ کابرای گەنج کەوتبووە وەحشەتەوە، مەترسی دەبینی، بە تەواوی هێزەوە هەولیدەدا تا بگاتە ناواخنی زەینی غەرق بووی خۆیو خۆی نەجات بدات- بێداربۆوە. شەلاڵی ئارەقەبوو بوو، هیچ شتێکی لەخەونەکە لەبیر نەمابوو، تەنها ئەوەیە کە کەسێ تاقیبی دەکا... کێیە؟ یەک نەفەر... زۆر؟ خەڵکان؟ شەیتانکان؟ نەیدەتوانی وەبیر خۆی بهێنێتەوە، گوێکانی خۆی تیژکردەوەو گوێی هەڵخست... لەسکوتی شەودا ئێستاکە سەدای هەناسەدانی خەڵکی دیێ دەگەیشتە گوێ، هەناسەهەڵکێشانی سینەو گیانێکی زۆر، سەگێ تازیەدارانە دەوەڕی: جار جارە درەختێ لە بادا خشەخشی دەکرد، لەخوارەوەی دێ دا دایکێک بۆ خەواندنی مناڵەکەی بە ئارامیو هەستدارییەوە لای لایەی دەچڕی، شەو تژی بوو بوو لە رازو ئاهەئاهێ کە ئەو پێی دەزانیو حەزی لێدەکرد.

زەوی قسەی دەکرد، خودا قسەی دەکرد، کابرای تولاز ئارامی گرتو بۆ ساتێ ترس دایگرت، لەو دنیایەدا تاکو تەنها ماوەتەوە، دەنگی هەناسەی توندی باوکی لە ژووری تەکیەوە دەبیسترا، پیاوە بێچارەکە نەیدەتوانی بکەوێتە خەوەوە، دەمی خۆی کەچ دەکرد بە کردنەوەو داخستنی لێوەکانی هەوڵیدەدا بخەوێ، سالانێک بوو بەمجۆرە خۆی ئەشکەنجەدابوو، تەواوی هەوڵی ئەو ئێستاکە ئەوە بوو، کەسەداییکی مرۆیی لەدەمیدا هەڵبچێ، بەلام هێشتاکەش بەبێ هەست بەسەر تەختە خەوی خۆیدا رونیشتبوو، زمانی خۆی لە دەست نەبوو، لە حاڵێکا کە ئاو لە لچو لێوی سەرەوژێر دەبۆوە، هەوڵیدەداو ئارقەی هەڵدەڕشتو جارجارە دوای کێشمە کێشمێکی وەحشەتناک، دەیتوانی وشەیەک بە نەواییکی جیاوازی لافاوئاسا هەڵڕژێنێتە سەر زمانییەوە، یەک وشەو هەمیشە هەمان شت:

ئە-دۆ- نی- یا :- ئەدۆنیا تەنها ئەدۆنیا، هیچ شتێکی دیکە نا، زەمانێکە ئەم وشەیە بە تەمامو کەماڵەوە دەڵێتەوە، یەک دوو سەعات بە ئارامی بەسەر جێگەوە دەمینێتەوە تا دووبارە تەقەللابوونی دابگرێو جارێکی دی کردنەوەو

داخستنی دەمی دەست پێبکاتەوە. پیاوە گەنجەکە چاوەکانی فرمێسکاوی بووبوون... بە زەمزەمەوە گوتی:- کەمتەرخەمی منە... کەمتەرخەمی منە... لەبێدەنگی شەودا کوڕە ئازاری باوکی بیستو ئەویش لە ژێر دەسەلاتی ئازاردا بەبێ ویستی خۆی دەستی کرد بە ئارەقە هەلڕشتنو کردنەوەو داخستنی لێوەکانی، چاوەکانی داخستو گوێی هەلخست، تا ببینێ ئاخۆ باوکی چی دەکات، بۆ ئەوەی ئەویش وەکو ئەو بکات، لەگەڵ پیرمێردەکە ئاهی هەلکێشاو نالەییێکی بێ ئومێدانەو نامەفهومی سەردا، لەو حالەتە ئیدی جارێکی دی چووە خەوەوە. بەلام هەرکە خەو غەلەبەی کرد، دووبارە مالەکە تەکانێکی توندی خوارد، مێزی کارکردن سەرنگون بوو، ئامێرەکانی دارتاشیو خاچەکە کەوتنە ناو ژوورەکەوە، دەرگا کرایەوە ریش سوورەکە، بەقەلافەتێکی نەناسو خەندەییێکی وەحشیانە بازووی خۆی کردەوە، ئاستانەی دەرگای داپۆشی،

کابرای جحێل هاواری کردو لەخەو بێداربۆوە.

بەشی دووەم

کوڕە گەنجەکە بە سەر ئاردەدارەکانەوە هەڵسایەوەو پشتی خۆی دابەدیوار، قامچییێکی بە دوو ڕیز بزماری تیژ نەخشێنراو بەسەر سەریەوە هەڵواسرابوو، هەموو شەوێ پێش خەو ئەوەندەی بە قامچی لە خۆی دەدا، هەموو گیانی شەلاڵی خوێن دەبوو، تا بەدرێژایی شەو بەئارامی بمێنێتەوەو تووشی گوناهکردن نەبێ، لەرزینێکی سوک دایگرتبووە چەنگاڵی خۆیەوە، نەیدەتوانی وەبیرخۆی بهێنێتەوە کە چ وەسوەسەیەک لەخەوندا هاتبووە سۆراغی ئەوەوە، بەڵام هەستی دەکرد بە سەلامەتی لە مەترسییێکی گەورە رزگاری بووە، لە حاڵێکدا چاوی بڕیبووە ئاسمانو ئاخی هەڵدەکێشا، لەگەڵ خۆی کەوتبووە چپەوە :- زیاتر لەوە تاقەتم نییە ئیدی بەسە. ڕۆشنایی تازە هەڵاتوو، بەنادڵنیایی‌و کەم ڕەنگیەوە لە درزی دەرگاوە خزیە ژوورەوە، لەگەڵ قامیشەڵانەکانی بنمیچی ژوور بە خۆو بە ڕەنگی زەردی سازگاریانەوە تیشکێکی غەریبو دڵگیری عاجییان دەبەخشی، لەکاتێکا لە تووڕەییان ددانەکانی بەسەریەکدا دەقرمسان، لەبەرخۆ کەوتە ورتەوە ورتەوە :- زیاتر لەوە تاقەتم نییە ئیدی بەسە. چاوەکانی بڕیە هەواوەو لەپڕێکا تەواوی ژیانی خۆی بە بەرچاویدا گوزەری کرد: گۆچانی باوکی کە لە ڕۆژی ناولێنانی ئەودا شکۆفەی کردبوو، ئەو کاتە بروسکەییێکی لێ هەڵساو پەکی خستبوو، لەمە بەدوا کە دایکی لەو- کوڕەی خۆی- رادەما هیچی نەدەگوت، بەڵام ئەو گلەیی لاڵی دایکی خۆی دەبیست، هەق بە دایکی بوو، گوناهەکانی ئەو شەوو ڕۆژە وەک خەنجەرێ دادەبەزیە سەر دڵییەوە، ئەو چەند ساڵەی ئاخیری بەبێ هوودەییەوە کەوتبووە جەنگەوە، تا بە تەنها ئەو شەیتانی لە بوونی ئەودا مابوو، واتە ترس ببەزێنێ، شەیتانکانی دیکەی تووشی نابوودی کردبوو: هەژاری، هەوەسی ژنان، لەززەتی گەنجێتی، کۆنترۆڵی تەواوی شەیتانکانی کردبوو، تەنها شەیتانی ترس نەبێ، چی دەبوو کە غەلەبەشی کردبایە سەر ئەویشەوە، چ دەبوو ئەگەر بیتوانیبایە... ئەو ئێستا

پیاو بوو... کاتی هاتبوو. کەوتە لۆرەوە لەگەڵ خۆیدا :- پەککەوتنی باوکم خەتای من بوو... خەتای من بوو کە مەجدەلیە کەوتە بەدکارییەوە، خەتای منە کە ئیسرائیل ئێستاکەش لەژێر کۆتەوە دەناڵێنێ. کەلەشێرێ- کە دەبێ لە ماڵە هاوسێکەدا بێ کە خاخامی مامی تیا دەژیا، باڵەکانی بەسەربانەوە لێکداو یەک لەدوای یەک بەتووڕەیی قوقاندی، وادیاربوو لە شەوی درێژخایەندا ماندووببوو، بانگی خۆرەتاوی دەکرد بە دیارکەوێ، پیاوە جەوانەکە پشتی خۆی بەدیوارداو گوێی قوڵاغ کرد، رووناهی هەڵهاتە سەرماڵ، دەرگاکان کرانەوە، کوچەو کۆڵان رۆحیان هاتەبەرو :- ناصیرە. خەریک بوو بێداربێتەوە، لەپڕێکا ناڵەییێکی قووڵ لە ماڵەکەی هاوسێدا بەرزبۆوە، لەپاش ئەمە یەک لە دوای یەک نەعرەتەی خاخام دەبیسترا، خوای ئیئیسرائیلی بێدار دەکردەوە، ئەو وادەیەی وەبیر دەهێنایەوە کە بە ئیئیسرائیلی دابوو، :- خودای ئیسرائیل خودای ئیسرائیل تاکەی؟. کابرای گەنج دەنگی ئەژنۆی خۆی دەبیست کە بە تەختەی ناو ژووری وەتاغ دەکەوت، سەری خۆی بەتوندی راتەکانو لەگەڵ خۆی کەوتە سۆزەوە :- وا وادەپاڕێتەوە سەر لە ئاستانەی خودا دەکوتێو هانای بۆ دەبات، ئێستا وا دیوار دەکوتێتەوە تامنیش دەست بەدوعای خۆم بکەم. رووی گرژ کردو بەردەوام بوو :- ئێستا ناکرێ بتوانم بەبێ هاوخەمی خەڵکان سەروکارم لەگەڵ خودادا هەبێ. مشتی خۆی بەتوندی بەدیوار داکوتی تا بەخاخام نیشان بدات، کە ئەویش بێدارەو خەریکی دوعا دەبێت. کابرای گەنج هەڵبەزیەوەو کەوتە سەر قاچەکانیەوە، کراسی درێژو پینەپینەی بەسەر شانەکانیەوە خزیو جەستەی لەڕولاوازی لەبەر رۆژ سووتاوی لەگەڵ شوێن برینە سوورو رەشەکانی ئەوی بە دیارخست، بە شەرمنیو بە پەلە جلی خۆی گل دایەوەو بە دەوری جەستەی رووتیدا پێچایەوە، نوری رەنگ پەڕیوی سپێدان لە کلاورۆژنەی بنمیچەوە هەلاتە ژوورەوە، کەوتە سەر ئەو وروخساری بە نەرمی رۆشن کردەوە، هەمووی بێباکو غرورو شەڕخوازی... موی دەوری چەناگەیو گۆناکانی رەش داگەڕابوونو گلۆازە بووبوون، لوتی بازئاساو لێوەکانی ئەستوور بووبوون، لەبەر ئەوەی لێوەکانی تۆزێ کراوەبوون، ددانەکانی لەبەر رووناهیدا سپی دەچوونەوە،روخساری جوان نەبوو، بەڵام جوانییێکی شاراوەو پەرێشانسازی هەبوو، پێلوەکانی بوون کە شایستەی سەرزەنشت بوون، پێلوی قەبەو درێژ کە سێبەرێکی شینی عەجیبی دەخستە سەرروخساریەوە؟ یا کاری چاوەکانی

بوو؟ کە گەورەو رەش بوون، تژی رۆشنایی، تژی رەشایی، هەمووی تژی شیرینی، دەیجریواند، وەک چاوەکانی مار لەنێوان پێلوی درێژ، سەیری تۆیان دەکردو سەری دەخستیە سوورەوە، ئەو ئاردەدارە تاشراوانەی داتەکاند، کە بەژێر هەنگڵو بەریشیەوە نووسابوون ، دەنگی چەند قاچێکی سەنگینی بەرگوێ کەوتبوو، هەنگاوەکان وەنزیک دەکەوتنەوە، ئەوانی ناسی لە نەفرەتەوە کەوتە سۆزەوە :- ئەمە ئەوە، دووبارە وادێ، چی لەگیانی من دەوێ؟ خۆی کێشایە لای دەرگا تا گوێ قولاغ بکات، بەلام لە هیکەوە بەوەحشەتەوە لە شوێنی خۆیدا مایەوە، چ کەسێ مێزی کارکردنی ئەوی لەپشت دەرگا داناوەو خاچو ئامێرەکانی ئەوی بەسەرا بارکردنو کەی؟ چ کات؟ شەو پڕە لە رۆحی پیسو خەونەکان، کە دەچینە خەو ئەوان کە دەرگا بە کراوەیی دەدۆزنەوەو بەمەیلی خۆیان هاتوچۆ دەکەنو ماڵ مەغزمان سەروەژێر دەکەن. بەبنی لێویەوە لەگەڵ خۆی کەوتە لۆرەوە :- دوینێ شەو کە خەوتبووم کەسێک هاتۆتە ژوورەوە، وەک بلێی ترسێکی هەبوو کە ئەو کەسە ئێستاکەش هەر لە وێیە قسەکانی ئەو ببیستێ :- کەسێ حەتمەن هاتۆتە ئێرەوە خودابووە، خودا، یا شەیتان؟ کێ دەتوانێ بەجیاوازی نێوانیان قایل بێت؟ ئەوانروخساریان دەگۆڕنەوە، خودا هەندێ جار تەواو دەبێتە تاریکیو شەیتانیش نوور، زەینی مرۆڤـ لە نادیاریدا دەخزێتە خوارەوە. لەرزی، دوو رێگە لەبەردەم قاچەکانی دابوو، بە کامیان دا بڕواتو کامیان هەڵبژێرێ؟ هەنگاوی قورس تا دەهات نزیکتر دەبۆوە، پیاوە گەنجەکە بە نیگەرانیەوە سەیری دەوربەری خۆی دەکرد، وا دیاریدەدا کە بەدوای شوێنێکدا دەگەڕێ بۆ خۆشاردنەوەو راکردن، لەو پیاوە دەترساو حەزی نەدەکرد بێتە ماڵەکەیەوە، چونکە لەقوولایی بوونیدا کۆنە برینێکی سارێژنەبوو هەیە، لە دەورانی منداڵیدا جارێکیان لەکاتی یاری کردندا، ئەویتر کە سێ ساڵ لەو گەورەتربوو ئەوی بەزەوی دادابوو، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، قیت بوو بۆوە، بەلام لەوە بەدوا هیچ کات لەگەڵ منداڵان یاری نەکردبوو، شەرمنو ترسنۆک بوو بوو، بە تەنها لەحەوشی ماڵدا سەری لەبەر خۆدەناو، لەزەینی خۆیدا بەرجەستەی کردبوو کە رۆژێ بەلێدانی ئەو داغە نەنگە، چاکتریی خۆی بۆ ئەوان دەسەلمێنێ، دوای رابردنی ئەو هەموو ساڵە برینەکە نە تەنها سارێژ نەبوو بوو، بەڵکو بە بنی دابۆو، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە :- هێشتا بەدوامەوەیە؟ هێشتا؟ چی لەگیانی من دەوێ؟ لێناگەڕێم بێتە ژوورەوە،

لەقەیێ بە دەرگا کەوت، پیاوە گەنجەکە وەکو تیرێ خۆی گەیاندە دەرگا بە وەبەرهێنانی تەواوی قودرەتی خۆی مێزەکەی هەڵگرتو دەرگەی کردەوە، لەئاستانەی دەرگادا دێوێ بە ردێنی سوورو ئاڵۆزو بەکراسێکی کراوەو پێ پەتیو چەهرەی ئاماڵسوورو شەلاڵی ئارەقەوە وەستابوو، لەحاڵێکا، قەپی لەو گەنمە شامیە دەدا کە لە دەستی دابوو، نیگای خۆی هەڵخستە سەر دەوروبەری کارگەکەو، خاچەکەی دیت کە بە دیوارەوەیە، برۆی تێکهەڵگڵوفا، ئەو کاتە پێی بەرزکردەوەو هاتە ژوورەوە بێ ئەوەی وشەیێ بهێنێتە سەر زمان چووە گۆشەییێکەوەو وەحشیانە قەپی لەگەنمە شامی دەدا، گەنجەکە هێشتا بەسەر پێوەبوو، نیگای خۆی لەودا وەرسووراندو لە درزی دەرگای کراوەدا نیگای کردە کۆلانە تەنگو ناوەخت بێداربووەکەوە، هێشتا گەردو تۆز بەرز نەبووبۆوە، زەوی نمدارو عەتراوی بوو، شەونمی شەوانەو نوری سیحر لەگەلای دەرختی زەیتوندا رووبەڕوو دەتکانەوە، درەخت بەتەواوی قامەتیەوە پێدەکەنی، پیاوە گەنجەکە کەوتبووە شەوقەوە، لە دنیاییێکی سپێدە دەماندا هەناسەی هەڵدەکێشا، بەلام ریش سوورەکە گەڕایەوە لای ئەوو بە رووگرژیەوە گوتی:- دەرگا داخە قسەم لەگەڵ تۆ هەیە. بەبیستنی ئەو دەنگە ترسناکە، گەنجەکە لەرزیو دەرگای داخست بەسەر لێوی مێزەکەوە دانیشتو لە چاوەڕوانیدا مایەوە، ریش سوورەکە گوتی:- من هاتووم هەموو شتێ ئامادەیە؟ گەنمە شامیەکەی توڕ هەڵدا چاوە زبرو شینەکانی خۆی بڕییە گەنجەکەو ملی قەڵەو وچین چینی درێژکردەوە:- تۆ چۆن، تۆش ئامادەی؟. دونیا رووناکتر بوو بوو، پیاوە گەنجەکە، ئێستا دەیتوانیروخساری زبرو رەنگینی ریش سوورەکە ئاشکراتر ببینێ،روخساری ئەو یەکروخساری نەبوو، نیوەی پێدەکەنی نیوەکەی دیکە تووڕەو توند، کاتێ کە نیوەییێکی ئازارئامێز دەبوو، نیوەکەی دیکە سەختو بێ حەرکەت لە شوێنی خۆی دەمایەوە، هەتا ئەو کاتەی کە هەردوو نیوەی بۆ ساتێ وەک یەکیان لێدەهات، لە ژێر لیوای هاوجۆریدا، هەستت دەکرد کە خوداو شەیتان، بەقبوڵ نەکردنی سازشەوە لەگەڵ یەک لەجیدال دابوون، کابرای گەنج وەلامی نەدایەوە، ریش سوور سەیرێکی تووڕەو توندی کردە ئەوەوە.

دووبارە پرسی :- ئامادەی؟. ئەوخۆی ئامادەی هەڵسانەوە کردبوو تا بازووی پیاوە جەوانەکە بگرێو رایتەکێنێ تا بێدار بێتەوەو وەلام بداتەوە، بەلام

لە هەمان ئەو بگرەو بەردەیە شەیپور لێدراو سوارەی نیزامی بە تاودانەوە هاتنە ناو کۆڵان لەدوای ئەمە دەنگی پێی قەبەو باڵانسی سەربازانی رۆمی بەرزبۆوە، ریش سوورەکە مشتی خۆی کردە گرێو بەلای بنمیچی ژوورەوەدا زۆر بەرزی کردەوەو نەڕاندی :- خودای ئیسرائیل زەمانی هاتووە ئەمڕۆ نەک سبەی، ئەمڕۆ!. دووبارە بۆلای گەنجەکە گەڕایەوەو جارێکی تر پرسی :- حازری؟. بەڵام هێشتا بێ ئەوەی چاوەڕوانی وەڵامی بێ بەردەوام بوو :- نا... نا تۆ خاچ ناهێنی، هەمان شتە کە گوتم! خەڵک گردبوونەوە، باراباس لەگەڵ پیاوانی خۆی لەکێو هاتۆنەتە خوارەوە- ئێمە زیندان دەشکێنین، :- جانباز. بەرەڵلا دەکەین، ئەو کاتە روداوێ روودەدات- سەرت رامەتەکێنە- ئەو کاتە پەرجویێ روودەدات، لەمامت خاخام بپرسە- دوێنی هەموو ئێمەی لە کلێسا کۆکردەوە- جەنابت بۆ ئامادەنەبووی؟ هەڵسایەوە سەرپێو قسەی بۆ کردینو گوتی:- مادامەکێ دەستمان لەسەردەست داناوە مەسیح بەدیار ناکەوێ، بۆ بە دەرکەوتنی مەسیح خواو خەڵک دەبێ لە تەک یەکەوە بجەنگن. بۆ ئاگاداری جەناب عالی بوو، ئەو شتە بوو کە بە ئێمەی گوت، خودا بە تەنها بەس نییە، هەروەها دەبێ لەتەک یەک بجەنگن، گوێت لێیە؟ بازووی پیاوە گەنجەکەی گرتو بەسەختی رایتەکاند :- گوێت لێیە؟ حەواست لەکوێیە؟. تۆ دەبوایە لەوێ بوای گوێت لە قسەکانی مامت بوایە شایەد دەهاتیەوە سەر ئەقل، منالۆکە. مامت گوتی:- جانباز. ئەمڕۆکە هەموو کافرەکانی رۆمی دەیانەوێ لەخاچی بدەن لەوانەیە کریستۆ بێ کە نەوە لەدوای نەوە چاومان لەرێی بووە، ئەگەر ئەو بە بێ یارویاوەر رەها بکەین، ئەگەر بۆ رزگارکردنی پەلە نەکەین، بە بێ ئەوەی ناونیشانی خۆی ئاشکرا بکات دەمرێ، بەڵام ئەگەر بۆ رزگارکردنی خێرا کەین ئەوە پەرجویێ روودەدات، پەرجو چییە؟ ئەو جلی کۆنی خۆی تورهەڵدەداو تاجی شاهانەی داود بەسەر هەنیەییدا دەدرەوشایەوە! هەربە تەنها بە ئاگاداربوونی جەنابعالی... ئەوە مامت بە ئێمەی گوت، بە بیستنی قسەکانی هەموو کەوتینە گریانەوە، خاخامی پیر دەستەکانی بۆ ئاسمان بەرزکردو هاواری کرد :- پەروەردگاری ئیئیسرائیل هەمان ئەمڕۆکە نەک سبەی هەمان ئەمڕۆکە!. هەریەک لەئێمە دەستی بەرزکردوەو بە گریانەوە دەستی بەرەو ئاسمان کردەوەو کردمان بەزەناو هەڕەشەمان کرد، فرمێسکمان هەڵڕژت، :- هەمان ئەمڕۆ نەک سبەی، ئەمڕۆ، گوێت لێیەکوڕەکەی دارتاش یا

من لەگەڵ دیوار قسە دەکەم؟. کوڕە گەنجەکە لەکاتێکدا چاوی نیوەکراوەی دووری بووە سەر قامچیو بزمارە تیژەکانی کە بە دیواری بەرامبەرەوە هەڵواسرابوو، بەدیقەتەوە لە حاڵەتی گوێگرتنی شتێ بوو، لەژێر سەدای زبرو هەڕەشەئامێزی ریش سوورەکە هەستی بە کشمە کشمی نهێنیاوی باوکی پیری دەکرد، لە وەتاغی تەکیەوە کە چۆن چۆنی بە کردنەوەو داخستنی لێوەکانی بێهودە هەوڵیدەدا قسە بکات، ئەم دوو دەنگە لەدڵی کابرای گەنج تێکەڵ بە یەک بوون، لە پڕێکا هەستی کرد کە تەواوی هەوڵو تەقەلای مرۆڤـ جگە لە مەسخەرەیەک هیچی دیکە نییە، ریش سوور شانی ئەوی گرتو بۆ پێشەوە رایدا :- ئاهای هەپرە حەواست لە کوێیە؟ نەتبیست شەمعونی مامت چی بە ئێمە گوت؟ پیاوە گەنجەکە بەسۆزەوە گوتی:- کریستۆ بەمجۆرە بەدیار ناکەوێت. چاوی بڕیە ئەو خاچە تازە دروست کراوەی کە لە نورێکی ئارامو سوورفامی سیحر غەرق بوو بوو :- نا کریستۆ بەمجۆرە بەدیار ناکەوێت ئەو هەرگیز واز لە جلی جینگوڕی خۆی ناهێنێو تاجی شاهانە لەسەر نانێ، نەخەڵک نەخودا بۆ رزگارکردنی ئەو نایەن بە هانایەوە، هەر بەجلی کۆنو جینگوڕیەوە دەمرێت، هەتا بەوەفاترین مرۆڤـ بە تەنهای جێدەهێڵێ، تەنهاو تەنها بەسەر ترۆپکی کێوێکی وشکو بێ بەرهەم، بەخۆو بە تاجێ لە دڕک بەسەر سەریەوە دەمرێت. ریش سوور گەڕایەوەو بەسەر سامییەوە لەوی روانیە، نیوەیروخساری دەدرەوشایەوەو نیوەی دیکەی بە تەواوی تاریک مابۆوەو پرسی :- چۆن دەزانیو چ کەسێ بەتۆی گوتووە؟. بەڵام کابرای گەنج وەڵامی نەدایەوە. ئەوسا هەواکە تەواو رۆشن بۆوە، بەسەر تەختی خوارەو هەڵبەزیەوەو بە هەڵگرتنی چەکوشێک و مشتێ بزمار بۆ لای خاچەکە کەوتەرێ بەڵام ریش سوورەکە پێشی لێ گرتو بەهەنگاوی درشت خۆی گەیاندە خاچەکەو وەک بڵێی مرۆڤـ بێ، دەستی کرد بەراوەشاندنی مشتو تف کردنە خاچەکە. گەڕایەوە ریشو سمێڵو برۆکانی لەروخساری کابرای گەنج خشی هاواری کرد. :- شەرم ناکەی؟ تەواوی بازرگانانی تامیرو کاناو کفر ناحوم بۆ دروست کردنی خاچ بۆ :- جانباز. سەرپێچیان کردو تۆ شەرم ناکەی؟ ناترسی؟ وادابنێ کە کریستۆ بەدیارکەوێو تۆ لەکاری دروستکردنی خاچ ببینێ... فەرزکە :- جانباز. ئەمڕۆ لە خاچ دەدرێ خودی کریستۆ بێ... بۆ وەکو ئەوانی دیکە شەهامەتی ئەوەت نییە کە بە یوزباشی بڵێی :- من بۆ قارەمانانی ئیئیسرائیل خاچ دروست ناکەم؟.

ئەو کاتە شانی دارتاشی پەرێشان حەواسی بەچنگ گرتو گوتی:- بۆ نەتگوت؟ لەچ رامای. ئەوی بەدیوار داداو بە قێزەونکردنێکەوە گوتی:- تۆ ترسنۆکی- هەمان ئەوەی کە گوتم! هەموو زیندەگیت بەربادە. سیرپەی سەدایێ هەوای شەق کرد، ریش سوور بە رەهاکردنی گەنجەکە...روخساری بۆلای دەرگا وەرسوڕاندو گوێی خۆی راگرت، لەدەرەوەدا، غەڵبە غەڵبێ بەر پابوو بوو، خەڵکێکی زۆر لەژنو مێردان هاواریان دەکرد :- جارچی جارچی!. ئەوکاتە جارێکی دیکە سیرپەی سەدا بەسەر هەموو شوێنێکدا فەرمانڕەوابوو.

- کوڕو کچانی ئیبراهیم، ئیسحاقو یا کوب، بەفەرمانی ئیمپراتۆری دەبێ مەغازەو مەیخانەکانی خۆتان داخەنو نەچنە مەزراوە، دایکان منالآنی خۆتان هەڵگرن وپیرەمێردەکان گۆچانی خۆتان بگرنە دەستو وەرن! ئەی ئەو کەسانەی کە گۆجن یا کەڕن یا کەشەنگن وەرن تاببینن چۆن چۆنی ئەوانەی کە دەستی خۆیان لە دژی ئەربابی ئێمە :- ئیمپراتۆر. کە خودا عومری درێژکات بەرزدەکەنەوە، ئاگادار دەبنەوە، تاببینن ئەو یاخییە پۆخڵە ئەو جانبازە دەمرێت. ریش سوورەکە دەرگەی کردەوەو ئەو ئاپۆرەی بینی کە هەراو زەنایان بوو ئەوسا کە بێدەنگ بوو بوون، گوێیان رادەگرت، جارچی بەسەر تاوێرێکەوە بینی، ئێسقانێکی بێ کڵاو بەملی درێژو پێی باریکو تەشی ئاسای تفێکی رووکرد، هاواری کرد :- ئەی خائین عەزابو دۆزەخی خودات بەنسیب بێت. لەحاڵێکدا کە بە تووڕەییەوە، دەرگەی هەڵاوێشت، کوڕە گەنجەکە گەڕایەوەو نەڕڕاندی :- شانازی بە سیمۆنی برای ناپاکی خۆت بکە.. گەنجەکە بە پەشیمانیەوە گوتی:- خەتای ئەونییە خەتای منە. دوای ساتێ وەستان پێداچوو گوتی:- لەبەر خاتری من بوو کە دایکم لەماڵێی دەرکرد، لەبەر خاتری من- ئێستا ئەو... نیوەی تەبەشی ریش سوور رەنگی میهرەبانی گرتو بۆ ساتێ وەک بڵێی لەگەڵ کوڕە گەنجەکە هاودڵی بکات رۆشن هەڵگەڕا، پرسی:- چکۆڵەی خۆم، چۆن دەتوانی قەرزی ئەو هەموو گوناهانە بدەیتەوە؟،. کوڕە گەنجەکە بۆ ماوەیەک بێدەنگ مایەوە، لێوەکانی جولایەوە، بەڵام زمانی بەسترابوو، کەچی لە ئاخیری توانی بڵێی:- براکەم یەهودا، لەگەڵ ژیانم. ریش سوورەکە راجفری، ئەوکاتە رووناهی لەکلاورۆژنەو کەلێنی دەرگاوە هەڵاتبووە ناو کارگەکەوە، چاوانی درشتو رەشی گەنجەکە دەدرەوشایەوە، سەدای پڕبوو لە ناخۆشیو ترس، ریش سوور بەگرتنی چەنەگەی ئەو گوتی:- لەگەڵ ژیانت؟روخسارت

لەمن وەرمەگێڕە تۆ ئێستا بۆ خۆت پیاوی، سەیری چاوەکانی من بکە... :- بە ژیانت. مەبەستت چییە؟ پیاوە گەنجەکە وەڵامی دایەوە:- هیچ مەبەستێکم نییە.، سەری خۆی هێنایە خوارەوەو بێدەنگ بوو، بەڵام لە پڕێکا گوتی:- برام یەهودا، لەمن مەپرسە... مەپرسە.. یەهوداروخساری کابرای گەنجی گرتە میانی دەستەکانی، بەرزی کردەوە بۆ ماوەیەکی درێژ بێ ئەوەی قسەیێ بکات سەیری کرد، ئەوکاتە بە ئارامی رەهایکردو بەرەو دەرگا چوو، لەپڕێکا دڵی کەوتە خورپەوە، هەراو زەنای دەرەوە، هەموو دەمێ توندتر دەبوو، خشەخشی پێ پەتییەکانو جیرەجیرِی سۆلەکانیان، هاوڕێ لەگەڵ چرِینگە چرینگی دەستبەندە برۆنزییەکانو خرخاڵە قەبەکانی ژنان بەرزدەبوونەوە هەوا، ریش سوور لەحاڵێکدا رەقو تەق لەئاستانەی دەرگادا وەستابوو، سەیری ئاپۆرەکەی دەکرد کە هەموو ساتێ هەڵدەرژانە کوچەکانەوە، ئەوان بەرەو لای تەپۆلکەی نەفرەت لێکراو سەردەکەوتن، کە مەراسیمی لەخاچدانی بەسەردا ئەنجام دەدرا، کە کەوتبووە ئەوبەری دێکەوە، پیاوان هیچیان نەدەگوت ئەوان بەبنی لێوەکانیانەوە جوێنیان دەداو گۆپاڵی خۆیان لە بەردرێژەکە دەکوتا هەندێکیان بەدزیەوە لەژێر کراسیان چەقۆیان لەمشت گرتبوو، ژنان قیژەقیژیان بوو، زۆریان لەچەگی خۆیان هاوێشتبووە سەرشانو قژیان کردبۆوەو دەستیان کردبوو بە چرِینی سەردولکەی پرسە، بەرانی سەردەستەی ئەم مێگەلە :- شمعون. خاخامی ناصیرە بوو، پیرەمێردێکی داتەکیوو، قامەت چەمیو، خۆیو داغی نەخۆشی سیلی نێو تانو پۆی، بەستەدارێکی ئێسقانی وشکو برینگ بوو، کە رۆحی جاویدانی ئەوی بەسەر پێیەکانییەو راگرتبوو، پێشی لەدارمانی خۆی دەگرت، دوو دەستی وەک ئەسکلتی ئەو لەگەڵ نینۆکی عەفریتی پەرەندە ئاسایو گۆچانێکی پیرۆزی پێبوو، کە نەخشی جووت ماسیێکی جمکی بەسەرەوە بوو، دەیکوشیو تاوێرە بەردەکانی دەکوتایەوە، هەستت دەکرد تەواوی جەستەی باریکو لاوازی ئەو لە گۆشتو ئێسقانو مووداو، هەمووی لە ئاگردا دەسوتێن، لەو کاتەی کە دەمی دەکردەوەو هاواری دەکرد:- خودای ئیسرائیل. دووکەڵی لەسەر بەرزدەبۆوە، لەدوای ئەوەوە بە ریزە، ریش سپیە قامەت چەمیوەکانو ئێسقان درشتەکان بەگۆچانو برۆی چرو ریشی دووفلیقانەیان، لەدوای ریش سپیەکان، خەڵکی بەهێزو پاشان ژنان لەحەرەکەت دابوون، منالآن ستوونی کۆتاییان پێک هێنابوو، هەریەکەو بە بەردێ لەدەستو

هەندێ خۆیانو قۆچەقانەکانیان لەشان، ئەوان لەگەڵ یەک وەک دەریا دەهاتنە پێشو ئارامو لەسەرخۆ وەلوەلەیان بوو. یەهودا! هێشتا کە پشتی بەچوارچێوەی دەرگاکە دادابوو، سەیری ژنو پیاوانی دەکرد، دڵی گران بوو، لەحاڵێکدا خوێن هێرشی کردبووە مێشکییەوە، کەوتە ئەندێشەوە:- ئەوانەن... بەڵی ئەوانەن کە هاوڕێ لەگەڵ خودا پەرجو دروست دەکەن، هەمان ئەمڕۆ نەک سبەی؟!.. ژنێکی پیاوانەی هەیکەلداری کەفەڵ زل کەنارەی لەئاپۆڕەکەوە گرتبوو شێت بووبوو، جلەکانی لەشان دەهاتنەخوارەوە، خۆی لارکردەوە، بەردێکی هەڵگرت بە هەموو هێزییەوە بۆماڵی دارتاشەکەی راوەشاندو هاواری کرد:- ئەی خاچ ساز دۆزەخو نەفرەتت لێبێ.. بە یەکجار هاوارو جوێن لەم لاوە تا ئەولای کۆڵان پەڕی و هەڵکشا، کوڕان بەردەقانیەکانیان لەشانیان هێنایە خوارەوە، ریش سوور دەرگای بەیەک داداو هاواری کرد:- خاچ ساز... خاچ ساز. لە هەموو لایەکەوە بەرزبۆوە، رێژنەی بەردان بۆلای دەرگا کەوتە بارینەوە. پیاوە گەنجەکە، لەحاڵەتێکدا لەبەردەم خاچدا کەوتبووە سەر ئەژنۆ و چەکوشی بۆلای سەرو بۆلای خوار دەبردو ئەوەندە بەسەختی لەبزمارەکانی دەکوتا، کە دەتگوت دەیەوەیست هاوارو جوێنەکان لە میانی سەدای چەکوش گوم بکات. سینەی دەکولا، تەڵەزمی ئاگر بەبەرزی لوتی ئەو هەڵدەزۆقیەوە، شێتانە چەکوشی دەوەشاندو ئارەقە لەنێو چاوانی هەڵدڕژایە خوارەوە، ریش سوور کەوتە سەر ئەژنۆ، بازووی ئەوی گرتو بەتوڕییەوە چەکوشی لەدەستی دەرهێنا ئەوکاتە لەقەیێکی ئەوتۆی لەخاچەکەدا کە کەوتە سەرزەویەوە.

-نەکا بتەوێ ئەوەببەی؟

- بەڵێ

- شەرمەزاریش نیت؟

-نە

- لێ ناگەڕێم، ئەوخاچە وردوخاش دەکەم

سەیرێکی دەوروبەری کرد، بۆ دۆزینەوەی چەکوشێ کەوتە گەڕانو سووڕانەوە، کوڕە گەنجەکە لەسەرەخۆو بە پاڕانەوەوە گوتی:- یەهودا... یەهودا برام سەرەڕێ لەمن مەگرە.، لەپڕێکا دەنگی قووڵ، و تاریک هەڵگەڕاو دەستنیشان نەدەکرا، ریش سوور نیگەران هەڵگەڕاو لەسەرخۆ پرسی:- کام ڕێگا؟. و لەحاڵێکدا بە پەرێشانی دەیڕوانیە کوڕە گەنجەکەوە، لەچاوەڕەوانیدا

مایەوە، رووناکی ئێستاکە راستەوخۆ لە جەستەو هەیکەلی وردیلەی دارتاشەکەی دەداو لێوەکانی پێچیان خواردبوو و بەیەکەوە دوورابوون، وەک بڵێی هەوڵیدەدا پێش لە هاوارێکی گەورە بگرێ، ریش سوور ئەوی بە رەنگ پەڕیوی بینی، دڵی دژ بە مرۆڤایەتی ئەو کەوتە بەزەییەوە... دڵۆپ دڵۆپ لەحاڵەتی تاوانەوەدا بوو، گۆناکانی هەموو رۆژێ قوڵتر دەبوون، دواجار کە ئەوی بینی بوو، چەند وەخت تێپەڕی بوو؟ تەنها چەند رۆژێ، چووبووە دێ تا سەرکێشی لەگەڵ :- گنسارت. بکات، کاری ئاسنگەری ئەو وای دەخواست بەچەکوش لێدان لە ئاسن، شێوەیێکی بداتێو ئەسپەکان ناڵ بکاتو کوڵینگو پاچو داس دروست بکات، بەڵام بەپەڵە گەڕابۆوە :- ناصیرە،، چونکە پەیامی پێگەیشتبوو کە دەیانەوێ :- جانباز. لە خاچ بدەن، بەبیری هاتەوە کە چۆن هاوڕێی کۆنینەی خۆی جێهێشتووە، ئێستا سەیرکە کەوتۆتە چ رۆژێکەوە، چاوەکانی چۆن هەڵمساوەو لاجانگەکانی چۆن هەڵتەکیوە! ئەو هەموو تفتو تاڵی دەورەی دەمی چی بوو؟ پرسی:- چیت بەسەر هاتووە؟ بۆ دڵۆپ دڵۆپ دەتاوێیتەوە؟ چ کەسێ ئازارت دەدات.؟ کابرای گەنج بەبێ تاقەتی پێکەنی، دەیەویست وەڵامی بداتەوە کە ئەوە مایەی ئازاری خودایە، بەڵام خۆی لەوە بەدوورگرت، ئەوە هاواری بەرزی دەروونی بوو، نەیدەیویست لە لێوەکانیدا رابکات وەڵامی دایەوە :- لەحاڵەتی کێشمە کێش دام.

-لەگەڵ کێ؟

-نازانم... لەحاڵەتی کێشمەکێش دام

ریش سوورەکە چاوی بڕییە چاوی گەنجەکەو پرسیارپێچی کرد، لێی پاڕایەوەو هەڕەشەی لێکرد، بەڵام چاوانی رەشو بێ ئۆقرەو ترساوی وەڵامیان نەدایەوە. لەپڕێکا سەری یەهودا کەوتە سووران،ئاوەها کە بەسەر ئەو دوو چاوەڕەش وخامۆشەوە لار بوو بۆوە، وای هاتە بەر چاو کە درەختی پڕشکۆفەو ئاوێکی شینو ئاپۆرەیێ لەخەڵک دەبینی، لە دەروونەوە لە قوڵایی رەشێنەی شەفافی گلێنەوە، ئەوپەڕی درەختە پڕ شکۆفەکانو ئاوو ئادەم، خاچێکی رەش و گەورەیە سەرتاسەری گلێنەی داپۆشیوە. یەهودا بەچاوی لە کاپێلک دەرپەریوەوە، لەجێوە هەڵبەزییەوە، دەیوست بکەوێتە قسەوە پرسی:- نەکا تۆ... تۆ. بەڵام لێوەکانی بەستایبوو، دەیویست پیاوە گەنجەکە لەباوەش گرێو ماچی کات، بەڵام بازووەکانی لە هەوادا کراوە، لەپڕێکا وەک دار وشک

هەڵگەڕا، ئەو کاتە کە گەنجەکە ئەوی بەبازووی کراوەو موی وەک شیش زیک بوو و چاوی لە قەپێلک دەرپەڕییەوە بینی، هاوارییکی کرد، کابوسێکی ترسناک لە زیندانی زەینیدا دەرپەڕی- گروپی کورتە باڵاکان بە ئامێری تایبەت بە لە خاچدانو هاواری :- کوڕینە تاقیبی بکەن.. ئێستا ریش سووریی سەرۆک گرۆپیشی ناسی: یەهودا بوو.. یەهودای ئاسنگەر کە رابەری گروپ بوو، وەحشیانە کەوتە قاقاوە لێوەکانی ریش سوور تەتەڵەی کرد :- نەکا تۆ... تۆ؟.

- من... کێ

ئیدی وەڵامی نەدایەوە لە حاڵێکدا سمێڵی خۆی دەکۆشتەوە، چاوی بڕیبووە ئەوەوە، نیوەیروخساری، سەرلەنوێ کراوەو رۆشن بوو، نیوەکەی دیکەی تاریکی بوو، لە زەینیدا ئەو ئاسەوارو نیشانەیەی کە ئەو گەنجە لە کاتی لە دایک بووینداو هەتا بەر لەوەش گرتبوویە خۆی، کەوتە هەڵیەزودابەزەوە، ئەوە لە سەروبەندی خوازیاری مەریەم، لەو کاتەوەی کە داخوازیکەرانی مەریەم کۆببوونەوە، ئەو کاتە گۆچانی یووسف تاکە داربوو کە شکۆفەی کرد، هەر لەبەر ئەمە بوو خاخام مەریەمی پاکیزەی کە وەقفی خودا بوو، کردبووە دیاری ئەوەوە، ئەو کاتە بروسکەیێ دابەزی و دەستگیرانەکەی لە رۆژیگواستنەوەدا، بەر لە ویساڵ ئیفلیج کرد، ئەو لە گرێبەستی تۆوی کوڕێ لە رەحمی بووکدا، پاش بۆن کردنی جیوەی سپی، ئەوە لە سەروبەندی پێش لە دایک بووندا، زاوا لە خەودابینی بووی، کە دەرگای ئاسمان کرایەوەو فریشتەکان وەک چۆن مەلەکانی سەربانی کوختەی ئەو هاتنە خوارەوە، هێلانەیان چێ کردو کەوتنە چڕین، هەندێ لە فریشتەکان خۆیان پەردەدار کرد، هەندێکیان چوونە ناو ماڵو ئاگریان هەڵگیرساندو ئاویان گەرم کرد، تا مناڵە موژدەبەخشەکە بشۆن، هەندێکی تریش بۆ ژنە زاوەکە ئاشیان بەسەرنا، ریش سوور لەسەرخۆو بێ دوودڵیو نزیک کەوتەوەو بەسەر پیاوە جەوانەکە لار بۆوە، ئێستا دەنگی پڕ لەتاسوقو تەمەناو ترس بوو، دیسانەوە پرسی :- نەکا کە تۆ: تۆ؟. بەڵام دیسان زاتی نەکرد پرسیارەکەی خۆی تەواو بکات.

گەنجەکە لە ترسا لەرزیو بە گرژییەوە گوتی:- من؟ مەگەر نابینی کە ناتوانم قسە بکەم، من شەهامەتی چوونە کلێسام نییە، لە بینینی مرۆڤ رادەکەم، لە بەبێ شەرمی سەرپێچی فەرموودەکانی خوا دەکەم، رۆژانی شەممە کار دەکەم.، ئەو کاتە خاچەکەی هەڵگرتو پێی لەسەر پێی داناو چەکوشی

گرتە دەستو :- مەگەر نابینی خاچ دروست دەکەمو پیایا دەکێشم.، ریش سوور شڵەژا، بەڵام قسەیەکی نەکرد، دەرگای کردەوە شەپۆلی لە دێهاتیە هەڵچووەکان لەکۆتاییی کوچەدا بەدیار کەوتن، پیرێژنە پرچ پەرێشانەکانو پیرمێردە رەنجورو گۆجەکانو کوێرە جوزامیەکان بوون، ئەوان بە هەناسە برِکێوە بۆ سەرەوە هەڵدەکشانو خۆیان دەکێشاندە لای تەپۆڵکەی لە خاچدان، سەعاتی موژدەبەخش دادەهات، سوور ریش لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە :- ئیستا کاتی ئەوەیە کە ئێرە جێبهێڵمو خۆم بگەیەنمە ئاپۆرەکەوە، ئێستا کاتی ئەوەیە هەموومان بە یەکەوە تاو بدەینو جانباز قوتار بکەین، ئەو کاتە ئاشکرا دەبیَ کە ئاخۆ ئەو رزگارکەرە یان.... بەڵام دوودڵ بوو، لە پرێکا شنەییێکی فێنک لە بەرزایی سەریەوە گوزەری کرد، کەوتە ئەندێشەوە :- نا ئەو پیاوە کەبریارە ئەمرۆ لە خاچ بدریَ، کریستۆ نییە، کە قەومی ئیسرائیل چەندین سەدەیە چاویان بریوەتە ریَی ئەوەوە، سبەی سبەی سبەی! خودای ئیبراهیم، چەندین ساڵە کە ئەو سپێدەیە بەسەر سەری ئێمە دادەکوتیَ، باشە، بەڵام کەی؟ ئاخر ئێمە مرۆڤینو تاقەتی چاوەروانی زیاترمان نییە.

ریش سوورەکە توورە بووبوو، لە حاڵێکدا سەیرێکی غەزەبداری کردە پیاوە گەنجەکەوە، کە لە کاری بزمار رێژکردنی خاچدا بوو، لە لەرزینی ناو گیانی لە خۆی پرسی :- نەکا ئەو خاچسازە هەمان کریستۆ بیَ؟

ئێمە سەرەدەر لە کاری خوا دەرناکەین، ئایا دەبیَ هەمان کریستۆ بیَ؟.

لە پشت سەری پیرەژنو گۆجەکانو سەربازانی گەشتی رۆمی بە سوپەرو خوودەو رمی برۆنزی بەدیارکەوتن، ئەوان خوێن ساردو لەسەرخۆ بوون، شوانی مێگەلی مرۆیی بوون، بە بێزاریو قێزەوەنی سەیری یەهوودەکانیان دەکرد، ریش سوورەکە خوێنی هاتبووە کوڵینەوە، وەحشیانە دەیروانیە ئەوانەوە، گەرایەوە لای کابرای گەنج، حەزی دەکرد سەر لەبەر سەری نەنیَ، تەواوی کەمتەرخەمییەکە لە گەردەنی ئەو دابوو، لە حاڵێکدا کە مشتی خۆی داپڵۆست هاواری کرد:

:- من دەرۆمو تۆ، تۆی دروستکەری خاچ هەر قۆرریەک دەیکەی بیکە! تۆ ترسنۆکی تۆ خائینی، زیاتر لە مێشولەیەکی قێزەوەن نیت، دروست وەکو برا جارچییەکەت، بەڵام خودا ئاگر بەسەرتۆدا دەبارێنیَ، وەک چۆن نازیلی سەر باوکتی کرد، دەتکا بە زوخاڵ، ئەوە لە منی وەرگرە..

بەشی سێهەم

کابرای گەنج بە تەنها لەگەڵ خۆیدا مایەوە، پشتی بە خاچداو ئارەقەی هەنیەی خۆی سڕیەوە، هەناسەی لەبەر بڕابوو، سەرهەڵنەدەگەڕا،بۆ یەک سات دونیای دەوری سەری سووڕاو پاشان ئارامی گرت، دایکی ئاگری گەش دەکردەوە، تا زوو نانی سپێدان ئامادە بکاتو وەکو ئەوانی دیکە بۆ بینینی مەراسیمی لە خاچدان، خۆی بگەیەنێتە شوێنەکە، هاوسێکانی پێشتری چووبوون، مێردەکەی دەینالآند، هەوڵیدەدا زمانی بجولێنێ، بەلآم تەنها قوڕگی گیانی تێدابوو، جگە لە چەند دەنگێکی وشک هیچی دیکەی لێنەدەهاتە دەرەوە، دیسانەوە سەر لە نوێ شەقامەکان خاڵی بووبوون، بەلآم لە کاتێکا گەنجەکە بە چاوانی داخراوەوە پشتی بە خاچ دابوو، جگە لە سەدای دڵی هیچی دیکەی نەدەبیست، جگە لە خورپەی دڵی بیری لە هیچ شتێ نەدەکردەوە، لەپڕێکا ئازارێک چنگی لە گیانی گیر کرد، جارێکی دی لە قولآیی سەریەوە هەستی بە چەنگاڵە نادیارەکانی خەرتەڵ کردەوە، بە چپەوە گوتی:- دووبارە هاتۆتەوە، دووبارە هاتۆتەوەو کەوتە لەرزەوە،. هەستی کرد چەنگاڵەکان زێتر دەچنە خوارەوە، کەللەی سەریان شەق دەکردو دەگەیشتنە ناو مێشکی، ددانەکانی کلیل دا، نەوەکا هاوار بکات، نەیدەویست دیسانەوە، دایکی هەراسان بکاتو بکەوێتە دادو بێدادەوە، سەری بە توندی لەناو لەپی خۆیدا حەپس کرد، وەک بڵێی دەترسا رابکات. لە کاتێکا دەلەرزی، بەبنی لێویەوە گوتی:- دوبارە هاتۆتەوە، دووبارە هاتۆتەوە.

بۆیەکەمین جار بوو کە لەگەڵ ریش سپیەکاندا لە کلێسا دانیشتبوو، بە ئارەقە هەڵڕشتنو ئاخ هەڵکێشانەوە، قسەکانی خودایان راڤە دەکرد، ئەو گوێی رادەگرت، هەستی بە نەوازشی نورێکی میهرەبان دەکرد بەسەر سەریەوە، چەند خۆش بوو دانیشتن بەسەر باڵی بەفرو گەیشتن بە ئاسمانی هەفتەم ! لەبەر خۆیەوە گوتبووی کەئێرە دەبێ بەهەشت بێ، شەکرە خەندەیێکی قوڵو

بێ کۆتا لەدەمی نیوەکراوەو ژێر پیلوەکانی بنەوەی هەلبەزەی کردو خەندەگولێ بە تاسوقێکی زۆرەوە تەواوی تەبەشی ئەوی نوقمی ماچ کرد، پیرەمێردەکان ئەو بزە راز دارو مرۆ خۆرەیان بینیو گومانیان کردبوو کە دەبێت خودا ئەو کوریژگەیەی بەچەنگالی خۆی رفاندووبێ و بۆ بالای هەلکێشاوبێ.

سالان رابردن، جەوانکیلە هەرچەند لە چاوەڕوانیدا مابۆوە، ئەو لاواندنەوە میهرەبانە نەهاتبووە سەروسۆراغییەوە، ئەو کاتە رۆژێکیان لە کاتی جەژنی- پسح- دا لە ژێر هەوای شکۆمەندی بەهاریدا چووبووە :- کانا. کە زادگای دایکی بوو، تا بە دوای هاوسەری خۆی بگەڕێ، دایکی ناچاری ئەو کارەی کردبوو، دەیویست بووکی کوڕی خۆی ببینێ، بیست سال دەبوو، موی درشتو بەگلوازە گۆناکانی داپۆشتبوو خوێنی وا بە تووڕەیی لە ناو دەمارەکانیدا دەجۆشا، کە ئیدی نەیدەتوانی شەوانە بخەوێ، دایکە بە هەلی زانیو سوودی لەو قەیرانەی گەنجێتی ئەو وەرگرتو بە پیلە کردنەوە داوای لێ کردبوو بچێتە کاناو هاوسەرێ بۆ خۆی هەلبژێرێ، ئێستا ئەو لەوێ وەستاوەو گولێکی سووری لە دەستەو کەوتبووە حەیرانی ئەو کچانەی کە لە ژێر سپینداره تازەو بالا بەرزو تازە گەلا دەرکردووەکاندا سەمایان دەکرد، لەحالێکدا دەیڕوانینێو سوکو سەنگینی دەکردن، هەموانی دەویست بەلام شەهامەتی هەلبژاردنی نەبوو، لەپڕێکا گوێی لە دەنگی قاقایێ بوو لە پشتی سەریەوە: کانییێکی فێنک بوو، لە قولایی زەویدا دەجۆشاو سەر هەلدەگەڕا، گەڕایەوە. مەجدەلیە، تەنها کچی خاخام ی مامی، بەخۆ بە سۆلە قرمزیەکانو پرچی پەرێشانو کەل وپەلی تەواوو دەستبەندو گوارە بەرەو لای ئەو دادەبەزی، زەینی گەنجەکە کەوتە تەکانێکی سەختەوە، هاواری کرد :- ئەمە هەمان ئەو کەسەیە کە دەمەوێت. دەستەکانی بۆ پێشەوە برد تا گولەکەی پێشکەش بکات، بەلام دوو بال بەسەر سەریەوە قولابیان خواردوو بە تووڕەیێکی شێتانە وێککەوتنو تێکچڕژان، کەوتە هەراوزەناو بەسەر دەمدا بەربۆوە سەرزەمینو کەفی لە دەم هاتە دەرەوە، دایکی بێچارەی، لە حالێکا لە شەرمان خۆی دەپێچیەوە، چەفیەکەی خۆی کردە سەریەوەو گرتیە ناو بازووەکانیو ئەوێی بەجێهێشت،

هەر لەو زەمانەوە بەدوا هەموو شتێکی لەدەست چوو بوو، بە درێژایی تەواوی مانگێ کە لە مەزرادا پیاسەی دەکرد، یا بە درێژایی خەوتن لەبێدەنگی شەودا، زیاتر لە کاتی بەهاردا ئەو کاتە کە تەواوی دنیا غەرقی عەترو شکۆفە

دەبوو، ئەو هێرشە دەهاتە سۆراغیەوە، چەنگی لە هەر هەوڵێک کە بۆخۆشحاڵیو چەشتنی سادەترین لەززەتی مرۆیی بوو وەک خواردن، خەوتن، موعاشەرەتی دۆستانو پێکەنین، لەرێگەی رووبەڕووبوونەوە لەگەڵ کچان وەبیرکەوتنەوەی ئەشق، ئەوە دەچەنگاڵ بێ چەندووچوون لە گیانی گیردەبوونو هەوەسەکانی ئەویان لەناودەبرد.

بەڵام هیچکات چەنگاڵەکان وەکو سپێدەی ئەمڕۆکە بەم جۆرە ئازایەتیەوە، دانەبەزیبوونە گیانی ئەوەوە، لەژێر مێزی کاردا خۆی کۆ دەکردەوەو سەری لەناو یەخەی خۆی حەشاردابوو ماوەیەکی درێژ هەر لەم حاڵەتەدا مایەوە.

دونیای لە پێش چاو تیروتار هەڵگەڕا، شتێکی جگە لە هەمهەمەی دەروونیو وێککەوتنی توورەیی باڵەکان بەسەر سەریەوە، هیچی دیکەی نەدەبیست — کەم کەم، یەک یەک- هێدی هێدی چەنگاڵەکان لە گەڕانو سووران کەوتنو لێکبوونەوەو رەهایان کرد، یەکەم جار مێشکی پاشان ئێسقانو دەستو لە دوایشدا پێستی سەری لە پڕێکا ئارامییێکی قووڵو ماندووبوونێکی لە رادەبەدەری هەست پێکرد، بە هاتنە دەرەوە لەژێر مێزەکەوە، دەستی لەسەر سەری خۆی دانا، بە پەلە بۆ پشکنینی کەللەی خۆی ئەنگوستەکانی خۆی بردە ناو قژیەوە..

وادیاری دەدا کە سەری کون کون بووە، بەڵام ئەنگوستە پشکنەرەکانی یەک برین چیە نەیاندۆزیەوە، ئاسودە خاتر بوو، بەڵام لەو کاتەی کە دەستی دەرهێناو لە روناکایی دا سەیری کرد، ئەندامی لەشی کەوتنە لەرزینەوە، خوێن لە نووکی پەنجەکانیەوە دەچکا، بەبنی لێوەیەوە گوتی:- خودا توڕەیە.، هەڵپژانی خوێن دەستی پێکردو. چاوەکانی بۆ سەرەوە بەرز کردەوەو سەبری گرت :- کەسێ لەسەرەوە نەبوو، بەڵام بۆنی پێکەری جانەوەرێکی وەحشی بەرلووت کەوت، بە هەراسانیەوە کەوتە ئەندێشەوە:- ئەو دیسان هاتۆتەوە .... لە دەوروبەرو ژێرەوەی قاچو سەرسەری منەوەیە. سەری خۆی لار کردەوەو لە چاوەڕوەانیدا مایەوە، هەوا خەفەو بێ جووڵە بوو، رۆشنایی بە وەدەرکەوتنێکی پاکو بێ گەزین، بەسەر دەرو دیواری رووبەرو بنمیچی بەکا سواخدراو — یاری دەکرد. لەبەر خۆیەوە گوتی: دەمم دەکەمەوە، وشەیەک ناخەمە سەر زمانم، لەوانەیە بەزەیی پێما بێتو رەهام کات..بەڵام بەو ئارەزووەوە لێوەکانی لێک بۆوەو قسەی کرد، دەنگی تژی لە خەم بوو، :- بۆ خوێنم هەڵدەمژی؟ بۆ توورەی؟ تاکەی دەتەوێ بە دوامەوە بیت؟. دیسانەوە لە قسەکردندا وەستا،

به دەمی کراوەو قژی زیک بوو و چاوانی پڕ لە ئەشکەوە گوێی خۆی قولاغ کرد، سەرەتا شتێ نەبوو، هەوا بێ جووڵەو ئارام بوو، پاشان لە پڕێکا کەسێ لەو لایەوە قسەی لەگەڵ ئەو دەکرد، گوێیەکانی هەڵخستو .. گوێی لێ بوو، سەری بە توندی یەک لە دوای یەک رادەتەکاند وەک بڵێی دەیگوت نا...نا.. نا لە پڕێکا ئەویش دەمی کردەوە، ئیدی دەنگی نەدەلەرزی :- ناتوانم من نەخوێندەوارم، بیکاری ترسنۆک، خواردنی چاکو شەرابو خەندەم حەز لێیە، دەمەوێ زەماوەند بکەمو منالۆ نەوە بخەمە ئاراوە، بەحالی خۆم رەهام کە!.

دووبارە بێدەنگ مایەوەو گوێی هەڵخست

- ئەوە چی دەڵێی؟ ناتوانم بیبیستم.

لە پڕێکا ناچار بوو دەستی بخاتە سەر گوێچکەکانی تا بەم جۆرە دەنگی کابرا وەحشیەکە بەسەر سەریەوە رونتر ببیستێ، لە حاڵێکدا تەواویروخساری تێکچڕژا بووە ناویەکەوە هەناسەی لە سینە حەپس کردبوو، بیستیو وەڵامی دایەوە :- بەڵێ.. بەڵێ دەترسم .. تۆ دەتەوێ من راپەڕمو ئاژیریان پێ بدەم. مەگەر وانیە؟ بەڵام چی بڵێم.. چۆنی بڵێم؟ ناتوانم .. وتم من بێ سەوادم .. چیت گوت؟ مەلەکوتی ئاسمان؟ لە مەلەکوتی ئاسماندا؟ تەقەی سەرم دێ؟ حەزم لە زەوییە.

دەمەوێ ژن بهێنم، وا پێت دەڵێم مەجدەلیەم دەوێ هەرچەندە بەدکارە، خەتای منە کە بەدکارە، خەتای منە، من نەجاتی دەدەم تەنها ئەو! نەزەمین نەمەلەکوتی ئەو دونیایە، دەمەوێ مەجدەلیە رزگاربکەم ئەوە بۆ من بەسە!...

دەستی کردە سایەبانی چاوی، روناکبێکی گونجاو کە لە کڵاوڕۆژنەی بانەوە دەدرەوشایە ژوورەوە، چاوانی رادەماو چاوی بڕیبووە بنمیچەکەوە، چاوەڕوانی دەکرد، بە حەپس کردنی هەناسەی گوێی خۆی قولاغ دەکرد، هەرچەند زیاتری دەبیستروخساری بە رەزامەندیو لە هەمان کاتدا بەهشەیتانی بروسکی دەهاوێشت، لێوە قەبەو تفتەکانی لە بێ هەستیدا زەقەی بوو.

لە پڕێکا کەوتە قاقاوە، بە ژێر لێوەیەوە گوتی:- بەڵێ.. بەڵێ تەواو تێدەگەی، ئارەزووی ئەو کارەمە، دەمەوێ لەمن بێزار بیتو بچیە سۆراخی کەسێکی دیکەوە، دەمەوێ رزگارم بێ لە تۆ!. لە حاڵێکدا کە زاتی بەبەرز قسەکردنی هاتبووەبەر بەردەوام بوو: بەڵێ..بەڵێ، مەبەستم تەواوی ژیانم تەرخان بکەم بۆ دروستکردنی خاچ تا ئەو کریستۆیە موژدەهێنەی هەڵیاندەبژێرێ لە سیدارە

بدرێت. به ئەدای ئەو وشانەوە قامچیە بزمار نیشانەکانی لە قولاب کردەوەو لە دەوری کەمەری بەستا، سەیری کلاوڕۆژنەی کرد، لە ئەنجامدا خۆرەتاو سەر هەڵگەڕابوو، ئاسمان وەکو پۆلا سەختو شین بوو، دەبوایە پەلە بکات، مەراسیمی لە خاچدان لە کاتی نیوەڕۆ لە ژێر تووڕەیی تەواوی خۆرەتاودا ئەنجام دەدرا.

کەوتە سەر ئەژنۆ، شانی خۆی خستە ژێر خاچەکەو دەستەکانی توند پێوەنووساند، یەکێ لە ئەژنۆکانی بەرز کردەوەو بالانسەکەی بەرقەرار کردو بەملاو بەملا داهاتو بەرەو دەرگا هەنگاوی نا، وای هاتە بەرچاو کە خاچەکە بەشێوەیەکی وا سەنگینە باوەڕ نەکردەنییە، ناکرێ بەرز بکرێتەوە، لە حاڵێکدا هەناسە بڕکێ بوو بوو. دووجار شەقاوی هەڵنا، شەقاوی سێهەمو ئیدی گەیشتە دەرگا، بەڵام لە پڕێکا ئەژنۆکانی شل بوو، سەری سووڕاو لە ئەنجامدا لە ئاستانەی دەرگادا کەوتە سەر زەوی‌و خاچەکە کەوتە سەریەوە.

سەدای ئەو دەنگە لە ماڵە بچکۆلەکەدا پێچی خواردەوە، دادو هاوارێکی ژنانە لە ژوورەوە بیسترا، دەرگا کرایەوە، دایکی بە دیارکەوت، ژنێکی بالابەرز بوو بە خۆو بە چاوانی ڕەش‌و درشت و پێستی گەنم ڕەنگیەوە، هەوەڵین قۆناغی گەنجێتی بەجێهێشتبوو پێی نابووە دونیای پڕ شەهدو شەرەنگی خەزانەوە، چەند چین‌و لۆچێکی شین لە ژێر چاوی ڕەشماڵیان هەڵدابوو، دەمی وەکو دەمی کوڕەکە موحکەم بوو، بەڵام چەناگەی بەهێزتروو پڕ لە تاسووق تر بوو، چەفیەیێکی وەنەوشەیی کەتانڕەنگی بەسەریەوە بوو، دوو گوارەی نوقرەیی پان، کە تەنها زێڕو زیوی ئەو بوو بە گوێچکەکانیەوە بوو.

لەگەڵ دەرگا بوونەوە، باوکی پیر لە پشت دایکیەوە دەبینرا، بەسەر دۆشەگەوە ڕونیشێنرابوو، تا کەمەری ڕووت بوو، پێستی بێ هێزی زەردو کەمڕەنگ بوو، چاوەکانی بریقەدارو بێ حەرەکەت بوون، ژنە تازە خۆراکی پێدابوو، هێشتاکەش خواردنەکەی کە بریتی بوو لە نان‌و زەیتون‌و پیاز بە کوڵەمەرگی دەجووی، موی سپی‌و تێکئاڵۆزاوی سینەی شەلال بە ئاوی دەم‌و پارچە نانەکان بوو بوو، لە کەنار نوێنی خەوەوە، گۆچانیێکی پیرۆز بوو، کەوا موقەددەر بوو تا ڕۆژی ناونانیشی هەر شکۆفە بکات. ئێستاکەش وشک‌و پەژموردە بووبوو، ئەو کاتە کە دایک هاتە ژوورەوەو کوڕەکەی خۆی دیت لە ژێر خاچدا کەوتۆتە پەلەقاژەوە، بێ ئەوەی بۆ هەڵساندنەوەی کارێ

بکات، بەچنگیروخساری خۆی رنیەوە، لە دەست بێهۆشی یەک لە دوای یەکی ئەوو پیاسەکانی ئەو، لە نێو مەزراو خەڵوەتگاو و برسیەتی چەشتنی شەوو رۆژیو بەسەعات دانیشتنو چاو لە هەوا برینەوە وەرەس بوو بوو، لە دەست ئەو شەوگەردە خەوناویەوە، کە ژیانی خاڵی بوو لە سەرکەوتن، کەوتبووە فەلاکەتەوە، بەڵام ئەو رۆژە کە راسپاردەی خاچێکیان دەکرد هەر ئەو کاتانە بوو کە بە گیانو بەدڵ کاری دەکرد. شەوو رۆژ بەشێوەیەک لە کاردا بوو، کە سەرو پێی خۆی نەدەناسیەوە، ئیدی نەدەچووە کەلێساوە. بۆچوونە :- کانا.و یا بەشداری کردن لە جەژنو شادی پێی لەسەر پێ دانەدەنا، بەدرێژایی مانگێکی تەواو ئەفسون دەبوو، دایکی بەدبەختی دادو هاوارو هورێنەی ئەوی دەبیست، وەک بڵێی لەگەڵ شەیتاندا لەرووبەروبوونەوەدابوو. چەندین جار خۆی هاوێشتبووە سەر پێی برای هاوسەرەکەی، کە خاخامی پیر بوو لە جنگیرییدا وەستابوو. ئەو نەخۆشانەی کە لەوسەری دونیاوە دەیانهێنا بۆلای ئەو چاکی دەکردنەوە، هەمان رۆژی پێشوو کەوتبووە سەر پێیەکانیەوە بەشکۆ مەندییەوە پێی گوتبوو:- تۆ بێگانەکان چاک دەکەیتەوە، بەڵام ناتەوێ شەفای کورم بدەی، خاخام سەری هەڵتەکاندبوو گوتبوی :- مەریەم ئەوە شەیتان نییە، کە کورەکەت ئازار دەدا، نا شەیتان نییە، بڵێ چی بکەم؟

دایکی بەلەنگاز پرسی :- هیچ رێگە چارەیەک نییە؟.

- گوتم کاری خودایە، نا هیچ رێگەیەک نیە

- بۆ خودا ئازاری دەدا؟

جنۆکەگری پیر ئاهێکی هەڵکێشا، بەڵام وەڵامی نەدایەوە

دایکە دووبارە پرسی بۆ خودا ئازاری دەدا؟ خاخامی پیر لە کۆتاییدا وەڵامی دایەوە :- چونکە خۆشی دەوێ.

مەریەم بە هەراسانیەوە سەیری ئەوی کرد، دەمی کردەوە تا دووبارە پرسیار بکات. بەڵام خاخام بەو قسەیەی کە کردی :- مەپرسە، یاسای خودا وایە. لێوەکانی ئەوی داخست، لە حاڵێکدا کە برۆکانی وەبەریەک دەنایەوە، فەرمانی رۆیشتنی بەودا.

ساڵانێک بوو کە ئەم نەخۆشیە بەردەوام بوو، مەریەم سەرەرای بە دایکبوونی، ئەن ئاخیری وەگیان هاتبوو، ئێستاش کە کورەکەی دەبینی بە هەنیەی نوقمی خوێنەوە تەکان ناخوات، تەنها ئاهێکی بەر جگەری هەڵکێشا،

بەلاّم نەک بۆ کوڕەکەی بەڵکو بە خاتری سەرنویشتی خۆی، ژیان لەگەڵ ئەودا ناسازگار بوو، لە لایەن مێردو کوڕەکەیەوە بەختی نەبوو، بەر لەوەی ببێ بە بووک ببووە بێوەژن، بێ ئەوەی ببێتە خاوەن منداڵێ ببوو بە دایک، لەگەڵ ئەوەشدا رۆژ بە رۆژ بە زیادبوونی موی سپی پیرتر دەبوو، هیچ کاتێ تامی جحێڵی هەست پێ نەکردبوو، لە ئەنجامدا کاتێ چاوەکانی وشکی کردبوو، تەواوی ئەو ئەشکەی کە خودا بە نەسیبی ئەوی کردبوو هەڵیرژشتبوو، بە چاوانی وشکەوە سەیری کوڕو مێردەکەیو سەیری مەزرای سەوزی عەتراوی درەختە پڕ شکۆفەکانی دەکرد، لە چاوەکانیدا دەچوونە خوارەوە، لە تەواوی ئەو ماوەیەدا نەبۆ مێردەکەی نەبۆ کوڕەکەی بەڵکو بۆ ژیانی لە دەست چووی خۆی دەگریا.

جوانمەردەکە هەڵسایەوە سەرپێ خوێنەکەی بە گۆشەی چاکەتەکەی پاکدەکردەوە، گەڕایەوە، دایکە بینی بە زەوقەوە سەیری ئەو دەکاتو تووڕە بووە، ئەو نیگایەی دەناسیەوە کە مایەی لێبووردن نەبوو لەو، ئەو لێوە بەسەریەکدا قرمساوەی کە تاڵی چەشتوە، حەوسەڵەی پەڕییە سەر، ئەویش لەو ماڵەدا بێزار بووبوو، لەگەڵ ئەو ئیفلیجە پەککەوتووە، ئەو دایکەی هەرگیز هێور نەدەبۆوەو تۆپو تەشەرەی رۆژانەی، بخۆ، کاربکە، ژن بهێنە، بخۆ، کاربکە، ژن بهێنە، دایکی لێوە بەسەریەک داڕساوەکانی خۆی کردەوە، بەشێوەییەکی سەرکۆنە ئامێز گوتی:- کریستۆ ئەمرۆ بەم بەیانیە زووە شەڕت لەگەڵ کێ کردووە؟

کوڕە لێوەکانی خۆی گەستەوە، تا نەوەکا قسەییەکی توندی لە دەم بێتە دەرەوە دەرگای کردەوە، خۆرەتاو هاتە ژوورەوە بایەکی سوتێنەرو پڕ تۆزو گەردی دەشتیش، بێ ئەوەی قسەیێ بکات خوێنو ئارەقەی هەنیەی پاک کردەوە جارێکی دیکەش خاچەکەی هەڵگرتو نایە ژێر چەفییەکەیەوە.

دایکە دەستی کێشا بە ناو پرچی پەرشەوە بووی خۆیەوەو نایە ژێر نایە ژێر چەفییەکەیەو هەنگاوێکی بۆ لای کورەکەی هەڵێنا: هەر کە لە رۆشنایی دا ئەوی بە روونی بینی، لەسەر سامییاندا کەوتە لە رزینە،روخساری بەبێ پچڕان دەگۆڕا؟ وەکو ئاو چەند سافـو روون بوو، هەر رۆژەی کە ئەوی دەبینی بۆ یەکەمین جار نورێکی غەیبی بەسەر نێو چەوانو دەمو چاوەکانیدا دەدۆزیەوە، بزەیێک جار جارە شادوو جارەجارەش پڕ لە ئازار، لێوەکانی ئەو

باقو بریقەی کە بەسەر هەنیەو چەناگەو گەردنیەوە نیڵەی دەداو هەڵدەچوو ئەوی هەڵدەلووشی، ئەمرۆ چەند مەشخەڵێکی رەشی گەورە لە چاوەکانیدا بروسکەی دەدا، بە هەراسانیەوە، بۆ ساتێ خواستی لێی بپرسێ :- تۆ کێی؟. بەڵام رێگەی بە خۆی نەدا، بەلێوە لەرزەوە گوتی:- کوڕەکەم! .! بێدەنگ مایەوە، چاوەڕوان بوو تا ببینێ کە ئایا ئەو مرۆڤە بالق بووە بەڕاستی کوڕیەتی؟ ئایا تیچاوێ لەو دەکات؟ قسە دەکات؟ نەگەڕایەوە، بە هەناسەهەڵکێشانێکی قووڵ خاچەکەی لەسەر پشتی خۆی جێ کردەوەو بە هەنگاوی چەسپاو لەماڵ چووە دەرەوە. دایکەکە پشتی بە چوارچیوەی دەرگا دابوو،بە ئارامی سەیری ئەوی دەکرد، بە هەما شێوە کەبەسەر گردەکە هەڵدەگەڕا، پێی لە بەردێکەوە بەسەر بەردێکی دیکەوە دەنا، تەنها خودا دەیزانی کە ئەو قودرەتەی لەکوێ هێنابوو، پشتی ئەو خاچ نەبوو، بەڵکو دووباڵ بوو هەڵیاندەفڕاند دایکە بە پەرێشانیەوە بەژێر لێوەکانیەوە گوتی:- ئەی پەروەردگار ئەو کێیە؟ ئەو کێیە.. ئەو کوڕە کێیە؟ بە باوکی ناچێ، بەهیچ کەسێ ناچێ، هەموو رۆژێ دەگۆڕێ، یەک نەفەر نییە، چەند نەفەرێکە، ئاخ رشتەی فیکرم لە بەریەک داپچڕاوە.

دوای نیوەڕۆی هێنایەوە یاد، کە لە حەوشەی بچووکی ماڵدا، لە نزیک بیری ئاو شیری پێدەدا، هاوین بوو، بەسەر باڵای سەریەوە ترێ داری مێویان لار کردبۆوە، لە حاڵێکا ساواکە مەمکی هەڵدەمژی چووە خەوێکی سەنگینەوە، ئەوەندەی نەبرد کە خەونێکی بێ دیماهی بینی، وای هاتە بەرچاو لە ئاسماندا بە خۆیو ئەستێریەک بە دەستیەوە، ئەستێرەیێ هەروەک چرا هاتو زەوی رووناک کردەوە، جادەیێکی بە پێچو پەنایەکی زۆرەوەش هەبوو، کە لە تاریکیدا وەک کڵپەی هەورە تریشقەیەک دەدرەوشایەوە، جادە بۆ لای ئەو هەڵخزیو لە کەناری قاچەکانی ئەودا کۆتایی هات، لە حاڵێکدا کە بە پەریشانیەوە، دەیڕوانیێ، لەخۆی دەپرسی دەبێسەرەتای ئەو جادەیە لە کوێ دەست پێ بکا؟ بۆ لە کەناری پێکانی ئەودا کۆتایی هات؟ چاوەکانی لە زەمین کردەوە، وەی لەو عەجەبە، ئەستێرە بەسەر باڵای سەریەوە وەستابوو سێ تەن ئەسپ سوار لە کۆتایی جادەوە نوقرەفامەکەدا بە دیارکەوتن، سێ تاجی زێڕینیان بەسەر سەریەوە دەدرەوشایەوە، ساتێک وەستان سەیری ئاسمانیان کرد، وەستانی ئەستێرەیان بینی، ئەو کاتە ئەسپەکانی خۆیان دایە بەر قامچیو بەتاودانەوە هاتن بۆلای ئەوەوە، دایکە ئێستا دەیتوانی بەڕوونو ئاشکراییروخساریان

ببینیّ، نەفەرەکەی ناوەندیّ وەکو گوڵێکی سپی وابوو، گەنجێکی جوانو خودان پرچێکی جوان بوو، گۆناکانی هێشتاکە بە مووی نەرم داپۆشرابوو، لە لای راستەوە ئەو جەوانمەردەو زەرد رەنگە بەخۆو بەریشی زیکو رەشو چاوانی کراوە وەستابوو. رەشپێستێکیش لە لای چەپەوە بوو کە پرچی سپیو بە گلۆوازە بە خۆ بە گوارەیەکی زێرینەوە ددانەکانی بریقەی دەدایەوە،بەڵام بەر لەوەی کە دایکی بتوانیّ لێیان ورد بێتەوە یاخود چاوەکانی کورەکەی دابپۆشیّ تا سەیری رونایی توندی ئەوان نەکات، سیّ هەسپ سوار هاتنو، لە ئەسپ هاتنە خوارەوە، لەبەر پێی ئەودا کەوتنە سەر ئەژنۆ. شازادەی سپی یەکەمین نەفەریّ بوو، کە هاتە پێش، ساواکە مەمکی دایکی بەرداو بەسەر ئەژنۆکانی دایکیەوە بەتەواوی قامەتەوە وەستابوو، شازادە تاجی خۆی هەڵگرتوو بە خاکەراییەوە لەبەر پێی ساواکەی دانا، ئەو کاتە رەشپێستەکە، بەسەر ئەژنۆوە بۆ پێشەوە خزیو لەژێر کراسەکەیەوە مشتیّ زومەرەدو یاقوتی هێنایە دەرەوە، بە میهرەبانییێکی زۆرەوە داینایە سەر سەری بچووکی ساواکە، پیاوە تەبەش زەردەکە دەستەکانی خۆی هێنایە پێشو دەستەییێکی پەری درێژی تاووسی لە ژێر پێکانی ساواکە دانا، تا یاریان پیّ بکات، مناڵەکە سەیری هەرسێکیانی کردو بزەیەکی بۆ کردن، بەڵام دەستە بچووکەکانی بەرەو لای دیارییەکان درێژ نەکرد.

لە پرێکا سیّ سوار ون بوون و شوانێکی گەنج بە دیار کەوت، کە پێستەی بزنی لەبەر کردبوو، جامیّ شیری گەرمی گرتبووە ناو دەستییەوە، هەر کە ساواکە شیرەکەی بینی، بەسەر ئەژنۆکانی دایکییەوە کەوتە پێکوتەوە، سەری بردە ناو جامەکەو بە شادومانیو تێرنەبوونەوە، کەوتە نوشینیەوە.

دایکی لە حاڵێکا پشتی بە چوارچیوەی دەرگاکەدا دابوو، ئەو خەونە بیّ سنوورەی هێنایەوە یادو ئاخێکی هەڵکێشا، ئەوە چ ئومێدێک بوو ئەو تاکە کورە بەوی بەخشیبوو، ئەوە چ سەرسامییێک بوو کە سیحربازەکان پێشبینیان بۆ ئەو کردبوو، مەگەر خاخامی پیر لەوی نەروانی بوو بە کردنەوەی کتێبی پەیامبەرانو موژدەی پەیامبەران، لە گەران بەدوای ئەو میهرەی پەیامبەرێتی، لە سینەو چاوو هەتا لە نوکی پێی ساواکە وەبەرهاتبوو.

بەڵام ئەفسوس! بە رابردنی گەشتی زەمانە ئومێدەکانی ئەو هەمووی بە با چوون، کورەکەی رێگەییێکی ناراستی هەڵبژارد، رێگەییّ کە تا دەهات زۆرترو

زۆرتر له ڕێی مرۆڤەکانی وەدوور دەخستەوە، دایکەکە چەفیەکەی توند کردو دەرگای جووت بەند کرد، ئەو کاتە ئەویش دەستی کرد بە هەڵگەڕان بۆ سەر گردەکە، بۆ کوشتنی کات دەچوو بو مەراسیمی له خاچدان.

بەشی چوارەم

دایکە بە پەلەپرۆزێوە ڕێی دەبڕی، تا خۆی لەناو ئاپۆڕەی خەڵکەکەدا ون بکات، دەنگی قیلو قالی ژنان لە پێشەوە دەبیسترا، لە دوای ئەوانیشەوە پیاوان کەوتبوونە هەڵچوونەوە بە هانەسەبڕکێو پرچی ئاڵۆزو جەستەی دژوونیانەوەهو ئەو خەنجەرانەی کە لە ژێر کراسەکانیاندا پەنهانیان کردبوو، بە پێپەتی ڕێیان دەکوتایەوە، دوای ڕیزی پیرەمێردەکانو دواتری هەموویان گۆجەو کوێرو ئیفلیجەکان بوون، زەوی لە ژێر پێی مرۆڤدا دەلەرزی، ستوونی تۆزو گەرد بۆ ئاسمان بەرز بوو بۆوە، هەوا تێکەڵی هەڵم بووبوو، لە سەرەوەشدا خۆرەتاو وەکو کورەی ئاگر دەسووتا.

پیرەژنێ سەیری دەوروبەری دەکرد، مەریەمی بینیو نەفرەتی بۆ ڕەوانە کرد، دوو نەفەر لە هاوسێکانی مەریەم، ڕوویان لێوەرگێڕاو بۆ دەفعی بەلا تفیان ڕووکردە زەوی، تازەبووک بەرودامەنی جلەکانی بەترسو هەرسانییەوە گل دایەوە تا نەبادا دایکی دروستکەری خاچ بەسەریا تێپەڕێ، مەریەم بە هەڵکێشانی ئاخێک چەفیە وەنەوشەییەکەی بەشێوەیێ لێکرد، کە جگە لە چاوە بادامیو سەرزەنش ئامێزو دەمی داخراوو تەڵخییەوە، هیچ جێگایێ لە تەبەشیدا دیار نەبێ.

لە حاڵێکدا بەسەر بەردەکانەوە هەڵدەخزی بە تەنها بۆ پێشەوە دەچوو، بۆ خۆ پەنهانکردن لە میانی خەڵکەکە پەلە پەلی بوو، لە هەموو لایێکەوە پسەپس هەڵسا، بەڵام ئەو بە دڵێکی قورسەوە بۆ پێشەوە دەچوو، لەبەر خۆ دەیگوت: سەیرکە کوڕەکەم بە چ ئەنجامێ گەیشتووە، بەڵێ کوڕەکەم، ئازیزی دڵم..!. بۆ پێشەوە دەچوو بۆ قورت دانەوەی گریانی، شاڵەکەی سەری دەجوی.

گەیشتە ئاپۆڕەی خەڵکان، خەڵکەی لە پشت خۆی جێ هێشتبوو، خۆی لە میاتی ژنەکانەوە پەنهان کرد، دەستی لەسەر دەمی دانا بوو، ئێستا تەنها چاوی دیار بوو، لەبەر خۆیەوە گوتی:

:- هیچ یەک لە هاوسێکانم شوێنێ بۆ من ناهێڵنەوە. و ئارامی گرت.
لە پڕێکا زەنایێ لە پشت سەری ئەوەوە بەرز بۆوە، پیاوانی بەبڕست لە میانی ئاپۆڕەی ژنانەوە رێی خۆیان کردەوە، تا بەرەو پێشەوە بچن، ئەو قەڵایانەی کە جانبازیان تێدا لە زنجیر کێشابوو، کرانەوەو پیاوان بۆ شکاندنی دەرگاو ئازادکردنی دیلەکە بێ تاقەت بووبوونو حەوسەڵەیان لێبڕابوو، مەریەم خۆی بۆ لایەکدا کشاندەووە، لە ژێر دەروازەی سەرپۆشدا خۆی قایم کردو سەیری کرد: ریشی درێژو چەور، پرچی درێژی چەور، دەمی کەف کردو خاخام بەسەر شانی زەبەللاحێکی وەحشیخوو، بازووی خۆی بۆ لای ئاسمان دەجولاندو هاواری دەکرد، مەریەم گوێکانی خۆی تیژکردبوو، تا گوێی لە قسەکانی ئەو بێ:
- کوڕانی من، باوەڕتان بە خەڵکی ئیئیسرائیلهەبێ ، لەگەڵ یەک بەرەو پێشەوە بڕۆن، نەترسن، ب، رۆمەکان دوکەڵن خودا بە پفێ هەموویان بۆ هەوا دەنێرێ، - مەکاب- یەکان وەبیرخۆتان بهێننەوە کە چۆن چۆنی یۆنانیەکان فەرمانڕەواکانی تەواوی جیهانیان روخاند، چۆن چۆنی ئابڕویان بردن، بە هەمان شێوە، ئێمەش رۆمیەکان دەڕوخێنینو ئابڕویان دەبەین :- یەهوە سەبایوت. تەنها یەکەو خودای ئێمەیە.
خاخامی پیر سەرمەست لە نەشئەی خودایی، بەسەر شانە پانەکانی زەبەللاحی وەحشیخووەوە، هەڵدەبەزیەوە هەواو سەمای دەکرد، پیر بوو بوو، رۆژو و پەرستنو ئومێدی گەورە وەکو خەرتەلێ کەوتبووە گیانەوەو قودرەتی راکردنی نەبوو، کێوبڕی زەبەللاح بە بەسەرشانی ئەوەوە بەبەردەم خەڵک رایدەکردو وەک ئالایێ بۆ پێشو پاشەوە حەرەکەی دەکرد.
خەڵک هاواریان دەکرد:- ئاهای باراباس دایمەبەزێنە. بەڵام باراباس بەبێ کەمترین نیگەرانی، لە حاڵێکدا کە پیرەمێردی بۆ ئەملاو ئەملا تاودەدا بۆ پێشەوە دەچوو.خەڵک خەریک بوو هاواری خوایان دەکرد، هەوای باڵای سەریان گڕی گرتبوو، مەشخەڵەکان نێلەیان سەردەداو ئاسمانیان دەچەسپاندە زەوی، زەینیان تێکهەڵدەچڕژا، ئەو جیهانەی بەردو تاوێر، دەبوو بە گیاو شتی ناسکو روون دەبۆوە، جیهانێکی دیکە کە لە مەشخەڵو فریشتەکان بوو دەهاتە کایەوە.
یەهودا ئاگری گرت، بە بردنە پێشەوەی بازووەکانی، خاخامی لەسەر

شانەکانی باراباسی فڕاندو خستیە سەر شانەکانی خۆیو هاواری کرد :- هەمان ئەمڕۆکە...نەک بەیانی، ئەمڕۆکە!. خاخامیش بە نۆبەی خۆی، ئاگری گرتبوو سرودی سەرکەوتنی بە هاوارێکی بەرز سەردا، هاواری پیاوێ پێ لەسەر لێوی گۆڕ، درێژەی نەکێشا کە تەواوی خەڵکەکە هەمان ئاوازیان دەگوتەوە:

:- تەواوی نەتەوەکان بە دەورمدا ئەلقەیان بەستاوە، بەناوی خودای من، ئەوان پەراگەندە دەکەین!

تەواوی نەتەوەکان وەک نقێمی ئەنگوستیلە منیان گرتۆتە خۆ:

- بەناوی خودای من ئەوان پەرش وبڵاو دەکەینەوە. ئەوان وەک هەنگ بە دەوری مندا ئەلقەیان بەستووە بە ناوی خودای من ئەوان پەراگەندە دەکەین، بەڵام لە هەمان کاتدا کە سرودیان دەچڕیو لە زەینی خۆیان نەتەوەکانیان پەراگەندە دەکرد، لە پڕێکا قەڵای دوژمن لە دڵی :- ناصیر.دا لەبەر چاوی ئەوان بەدیارکەوت، تووندوتۆل، چوار گۆشەی چوار بورجو چوار هەڵۆی برونزی مەزن، لە پارچە پارچەی ئەو قەڵایە شەیتان دزەی کردبوو، لە سەرەوە لە بەرزایی بورجەکان، پەرچەمی هەڵۆی نیشانەی زەردو رەشی رۆحی بوون، لەبنەوەی ئەوان

- روفوس- ی یوزباشی خوێن خۆری :- ناصیرە. لەگەڵ لەشکری خۆی دابوو، خوارتر، سەگو ئەسپو وشترو بەندییەکان بوون، دیسان خوارتر، جانباز بوو، کە فرێیان دابووە ناو چاڵێکی قووڵو وشکەوە، بە خۆیو پرچی ئارایش نەکراوو لێوانی شەراب نەچەشتوو و جەستەی ژن نەدیتەی، ئەو جانبازە دەیتوانی تەنها بەیەک تەکانی، سەر پیاوانو کۆیلەکانو ئەسپو بورجەکان کە بەسەر سەریەوە قەراریان گرتبوو، هەمووان هەڵفڕێنی، حیکمەتی خودایی ئەوە وایە، لە قوڵایی بناغەی کوختەکانی زوڵمدا هاوارێکی بچووکی عەدالەت شاردراوەتەوە.

ئەو جانبازە دوا پاشماوەی ئەڵقەی مەکابیەکان بوو، خودای ئیئیسرائیل ئەوی پاراستووەو تۆوی پیرۆزی لەنابوودی بووندا پاراستووە، شەوێکیان :- هرودیس. پاشای پیری یەهودیە، ئەو خائینە پیسو نەفرەتیە، چل نەوجەوان کە هەڵۆی زێڕینیان لەسەر دەرگای پەرستگا هێنابووە خوارەوە وەک مەشخەڵ ئاگری تێبەردابوون، لە چلو یەک کودێتا چی، هەر چل نەفەریان گیرانو یەک

نەفەریان رایکردبوو، خودای ئیئیسرائیل پرچی سەری ئەوی گرتبوو نەجاتی دابوو، ئەوەی کە نەجات بووە هەمان جانباز بوو، نەبرەی مەکابیەکان بوو، ئەو کاتە نەوجەوانێکی خۆش سیمابوو، کە تازە موی چەنەگەی هاتبوو.

چوار ساڵ دوای ئەو واقیعە لە کێوەکان سەرگەردان بووبوو، بۆ ئازادی سەرزەمینی موقەدەەس کە خودا کردبوویە دیاری بۆ ئیسرائیل دەجەنگی، هەمیشە دەیگوت :- ئێمە تەنها یەک سەروەرمان هەیە، ئەدونیا، پارەو پول مەدە بە میرەکانی زەمین، ئازاری خۆت مەبەخشە، چونکە بتی هەڵۆئاسای ئەوان پەرستگای خودایان پیس کردوە، گاو گۆلک بەناونیشانی قوربانی بۆ ئیمبراتۆری ستەمگەر سەرنەبڕی، تەنها یەک خودا هەیە، خودای ئێمە، تەنها یەک قەوم هەیە، ئەویش قەومی ئیئیسرائیلە، تەنها یەک مێوە بەسەر تەواوی درەختانی جیهانەوەیە ئەویش کریستۆیە..

بەڵام لە پڕێکا خودای ئیئیسرائیل دەستی لەسەری ئەو بەرداو لە لایەن :- روفوس.ەوە رەوانەی زیندانیان کرد، جوتیاران، کارگەرانو مولکدارەکان لە تەواوی دێهاتە نزیکەکانو ماسیگرەکان لە دەریاچەی :- گنسارت. کۆبوونەوە. چەند رۆژێ بوو کە پەیامێکی نادیارو خێڵو دوومانایی ماڵ بە ماڵو قایغ بە قایغ، وەک چۆن قاسیدۆکەیەک، کەوتبووە فڕینەوەو رێبوارانی ئاگادار دەکردەوە :- جانباز لە خاچ دەدەن. ئەویش نابودکراو – تەواو بوو!.

بەڵام زەمانێکی تر پەیام ئەوە بوو:- برادەران درود، رزگار کەر هاتووە! گەڵای گەورەی خورما هەڵگرن هەموو بەیەکەوە بە خێراتنی ئەو بکەن بۆ ناصرە!

خاخامی پیر بەرەو لای قەڵاکان، بەسەرشانی ریش سوورەوە بەسەر ئەژنۆکانیەوە وەستاو جارێکی دیکەش هاواری کرد:

- ئەو هاتووە... ئەو هاتووە، لەو چاڵە وشکەدا کریستۆیە کە بە قامەتی راستو چاو لەڕێ راوەستاوە، چاو لەرێی کێ؟ چاو لە رێی ئێمە، کوڕانی ئیسرائیل! بۆ پێشەوە، دەرگا بشکێنن، ئەو رزگارکەرە رزگار بکەن، تا بتوانێ نەجاتمان بدات، باراباس بە دەنگێکی وەحشی هاواری کرد :- بەناوی خودای ئیسرائیلەوە، بە داسێ کە لە دەستی دابوو، بۆ بەرزایی سەری بەرز کردەوە، خەڵک خرۆشان، خەنجەرەکان لەژێر کراسەکانیاندا راتەکین، مناڵان بەردیان نایە ناو قۆچەقانەکانیانەوە، بە لە پێشەوە بوونی باراباس دەرگای ئاسنینیان

کردەوە، بەڵام هەموو چاوەکان بە نوری خودای مەزن نابینا بووبوونو کەسێک دەرگای بچووکو کۆتایی لە قەڵاکە نەبینی کە گۆشەکەی کرایەوەو مەجدەلیە بەروخساریَ کە لە رەنگیروخساری مردوو دەچوو، لە حاڵێکدا چاوانی ئەشکئامێزی خۆی دەسڕیەوە، بەدیارکەوتو ئاشکرابوو، رەحمی بە خەڵکە مەحکومە کرد، شەوەنگاوان چوو بووە سووراغیەوە تادوا لەززەت، شیرنترین لەززەتیَ کە دونیا دەتوانیَ بەنسیبی مرۆڤی بکات، هەرزانی ئەوی بکات، بەڵام ئەو لە جانبازە سەرسەختەکان بوو، کە سوێندی خواردبوو تا نەجاتی ئیسرائیل پڕچو خواردنەوەی شەرابو گەڕانو سووران بە دوای خۆشی لە خۆیدا حەرام بکات، مەجدەلیە بە درێژایی رۆژیَ رووبەڕووی دانیشت و سەیری ئەوی کرد، بەڵام چاوی ئەو لە ئورشەلیم بوو، کە لە وان دەوراندا لە پشت کەزی رەشی ژن دانیشتبوو، ئورشەلیم ی ژێر دەسەڵاتو بەدکارخانەی ئەوان رۆژان ناڵێم، ئورشەلیمی پیرۆزی ئایندە خۆیو حەوت دەروازەی پیرۆزمەندی قەڵاکەی، بە حەوت فریشتەی پاسدارو هەفتاو هەفت میللەتی دونیا لە پێشگایدا کەوتبوونە سەرخاکەوە، ئاوەها کە مەحکوم مەمکی تەڕو فنێکی ئورشەلیمی ئایندەی ساودەدا، مەرگ نەدەماو جیهانی دەوروبەری شیرینیان تام دەکرد، مەمکی ئورشەلیمی گرتە ناو لەپی، تەنها ئەندێشەی شتێکی دەکرد، خودای ئیسرائیل خودایێ کە نە قژی ئارایشتێکی بەخۆوە بینی بوو، نەلێوەکانی بەشەراب بوو، نەجەستەی بەجەستەی ژنیَ کەوتبوو، جانباز شەو هەموو شەویَ، ئورشەلیمی بەسەر ئەژنۆکانیەوە دادەناو مەلەکوتی ئاسمانی لە قاچی خۆی پەنا دەدا، نە لەگەڵ فریشتەو هەورەکان، بەڵکو بەو شێوەیەی کە خۆی دەیەویست: گەرم لە زستانو فێنک لە هاوینو دروستکراو لە خاکو مرۆڤ.

خاخامی پیر، کچی خۆی بینی کە لە قەڵاکان دێتە دەرەوە، رووی لێوەرگێڕا، کچەکەی وەکو داغێک وابوو بەهەنیەیەوە، ئا بەڕاستی لە تووی پاکو لە خودا ترساوی ئەودا ئەم زاتە چۆن هاتۆتە کایەوە؟ کامە شەیتان، کام دەستی ناپاک، ئەوی بردۆتە سەر رێی چەوتیەوە؟، رۆژیَ بەر لە گەڕانەوە لە جەژنی – کاندا – گەڕابۆوەو ئارەزوی مەرگی کردبوو، پاشان وەکو دیوانە کەوتبووە شەقامەکانەوە، ئەو کاتە ماڵی باوکی بەجێهێشتبوو، لە مەجدەلدا کە کەوتبووە سەر رێی کاروانەکان، گیرسابۆوە، بەدکار ماڵێکی دروست کردبوو، بەسینەی کراوە، بیَ باکانە بەرەو ئاپۆڕەکە دەهاتە پێش، سووراری سەر لێوو گۆناکانی

سڕی بۆوە، بە درێژایی شەو چاوەکانی بڕیبووە چاوی جانبازەوەو فرمێسکیان لێ سەرەو ژوور دەبۆوە، ئێستاکە وەڕەسو بێحاڵ بووبوون، کاتێ بینی باوکی خاتر ئازاردراوی روو لەو وەردەگێرێ، تیز بزەیێک بەسەر لێوەکانیدا نەخشی هەڵبەست، لە پێشدا، ئابڕوو، ترس لە خودا، خۆشەویستی باوکو بابەخدان بە نەرێتی کۆمەڵگە، هەمووی واز لێ هێنابوو، وا بڵاوببووەوە کە حەوت شەیتان چوونەتە ناو جەستەی ئەوەوە، بەڵام وانەبوو بەڵکو حەوت خەنجەر لەناو دڵیدا شاردرابۆوە.

خاخامی پیر دووبارە کەوتە هاوار کردنەوە، دەیویست خەڵک راستەوخۆ سەیری ئەو بکەن تا نەبادا خەڵک چاوی بەکچەکەی بکەوێت، خودا ئەوی بینی بوو هەر ئەوەش بەس بوو، خۆی داوەری دەکرد، لە حاڵێکدا بەسەرشانەکانی ریش سوورەکەوە هەڵدەسوورا، هاواری کرد :- چاوی دڵ بکەنەوەو سەیری ئاسمانان بکەن، خودا بەسەر سەری ئێمەوە وەستاوە، فەلەک کراوەتەوە، سوپاو فریشتەکان هاتوونەتەوە پێشەوە، هەوا بە باڵی سوورو شین داپۆشراوە.

ئاسمان هەڵگیرسا، خەڵکی چاوانی خۆیان هەڵبڕی، سەیری هەورازی سەری خۆیان کردو خودایان بینی، غەرقی چەک بووەو لە حاڵی دابەزیندایە، باراباس داسی خۆی بەرز کردۆتەوە دەنەڕڕێنێ :- هەمان ئەمڕۆکە نەک سبەی، ئەمڕۆکە. ئاپۆڕەی خەڵک کەوتە گیانی قەڵاوە، ئەوان بە گیان لە دەرگای ئاسنینیاندا، دەیلەمیان بەکارهێنا، پەیژەیان بە دیوار هەڵنا، ئاگرپژێنیان هێنا تا ئاگر لەو شوێنە بەردا، بەڵام لە پڕێکا دەرگای ئاسنین بۆوە، دوو سوار ئەسپ بە دیارکەوتن، ئەوان تا ژێر لوتیان چەکدار بوون، تەبەشیان لەبەر هەتاو سووتا بوو، ئەو لەوەڕ لە خۆیان دڵنیا بوون، خۆیانو قەڵافەتی عەبوسیان، ئەسپەکانی خۆیان دەدا بەر قامچی، رۆحەکانی خۆیان بەرزکردەوە، بەیەکجار سەرو سەدای پاشە کشەو راکردن بەرەو تەپۆلکەی لە خاچ دان، لە شەقامەکاندا دەنگی دایەوە. ئەو تەپۆلکە نەفرەتییە، جگە لە تاوێرەبەردی ئاسنو دڕکو داڵ هیچی دیکەی نەبوو، هەر بەردێکی کە هەڵتدەگرت، دڵۆپە خوێنی وشکەوەبووی لە ژێرەوە بەدیار دەکەوت، هەر کاتێ کە یەهودییەکان دەستیان بەڕووی رۆمیەکان بڵند دەکردەوە، تا ئازادی وەدەست بهێنن. ئەوە ئەو تەپۆلکەیە پڕدەبوو لە خاچ، شۆڕشگێڕان بەسەر باڵای خاچەوە خۆیان دەپێچایەوە ناویەکو دەیانناڵاند، شەو کاتێ چەقەل دەگەیشتن، قاچی

ئەوانیان دەخواردو رۆژی دووەمیش نۆبەتی قەڵەکان بوو دابەزن، چاوەکانی ئەوانیان دەخوارد، خەڵک لە بناری گردەکەوە بەهەناسە بڕکێوە لە شوێنی وەستان، ئەسپ سواران زیاتر ئەوانیان شڵەژاند، بۆ سەر هەڵکشانو داکشانی ئەسپەکان، ئاپۆڕەی یەهودیەکانیان لەیەک شوێندا کۆکردەوە، بەدەوری ئەواندا هێڵی وێستەگەکانیان وێنەکرد، نزیکی نیوەڕۆ بوو، خاچ هێشتا نەگەیشتبوو، لە بەرزایی گردەوە دوو بیابانگەڕ بە چەکوشو بزمار چاوەڕوان بوون، سەگەکانی دێ بە مکوڕیو تاسوقەوە گەیشتن، خەڵکی بەروخساری سووتاوەوە، لەژێر ئاسمانی ئاگرڕێژدا، بەسەر گردەکە دەکەوتن، ئەوە چ بوو، چاوانی رەشو لووتی هەڵسووڕاووروخساری سووتاوو قۆپاوو خەتی ردێنی چەورین بوو، ژنانێکی قەڵەو بوون خۆیانو بن هەنگڵی ئارەق کردوویانو قژی ئارەق رێژیان، کە لە ژێر هەتاودا دەتوانەوەو هەڵم لە جەستەیان بەرز دەبۆوە، لە دەریاچەی :- گنسارت.دا دەستەیەک لە ماسیگران، بە چاوانێ کە لە سەرسامیاندا زەق ببوونەوە، ئەوانیش وەکو ئەوانی دیکە هاتبوون تا پەرجوەکە ببینن، پەرجو بەم جۆرە روویدەدا: وەک چۆن کافرانی رۆمی، جانبازیان بەرەو کوشتارگا دەبرد، جلی داڕزاوی دەهاوێشتە کەنارێکو لە ژێرپشتیەوە فریشتەیێ، بە دەستێکەوە شمشێری دەوەشاند.... ماسیگرەکان بەتەبەشو سینەو بازووی تاوەسووتو باکردوویان شەوی پێش، خۆیانو سەبەتێ پڕ لە ماسی لە رێوە گەیشتبوون، دوای فرۆشتنی ماسی، چوونە مەیخانەو خۆیان مەست کرد، بیریان چوو کە بۆ هاتوونەتە :- ناصیرە. کەوتنە گۆرانی گوتنەوە، ئەو کاتە لەگەڵ یەک کەوتنە جەنگو دووبارە لەگەڵ یەک چاک بوونەوەو لە کاتی دەرکەوتنی خۆرەتاوی سپێدە، لە پڕێکا هاواری خودای ئیسرائیلیان کرد، خۆیان شوشتو نیوە خەوو نیوە بێدار، هاتبوون پەرجو ببینن.

هەموویان لە چاوەڕوانیدا دانیشتبوونو هەرزووش ماندوو بووبوون، تەنها وەشانی رمێ پێویست بوو، تا لە هاتنی خۆیان هەست بە پەشیمانی بکەن، یەکێ لەوانە کە ریشێکی گڵوازەو خۆڵەمێشی هەبوو گوتی:- کوڕینە بە رای من بگەڕێینەوە بۆ لای قایغەکان. ئەو کەسە سەبارەت بە تەمەنیەوە پەیکەرێکی بەهێزی هەبوو، هەنیەی هەروەکو صەدەف وابوو :- ئیدی جانبازیش وەکو هەموو ئەوانی دیکە لە خاچ دەدرێ، گوێ لە من بگرن دەرگای ئاسمان ناکرێتەوە، تووڕەیی خودا بێ دیماهیە، زوڵمی مرۆڤیش کۆتایی نییە، کوڕی

:– زوبەدی. تۆچی دەڵێی؟
هاورێکەی کە ماسیگرێکی چاوکراوەی ردێن تیژ بوو، بەخەندەوە گوتی:– بە رای من گەمژەڵی :– پەترۆس. کۆتایی بۆ نییە، لێم ببوورە، بەڵام ئەقڵی تۆ لەگەڵ ریشی سپیت ناگونجێ. وەکو دەنکە قانگ هەڵدەبەزیەوەو لە هەمان سەعاتیش دەسوتێی، مەگەر تۆ نەبووی ئێمەت هەڵگرتو بۆ ئێرەت هێناین؟ وەکو دێوانە لە بەلەمێکەوە بۆ بەلەمێ بازت دەداو هاوارت دەکرد:– برایان، ئەگەر ئاوتان لە دەستە هەڵیرێژنە سەر زەوی، مرۆڤ تەنها یەکجار لە تەمەنیدا پەرجو دەبینێ، یاڵڵا هەڵسن بابچینە ناصیرەو پەرجوەکە ببینین!. تا ئێستاش کە یەک دووجار رم بە پشتت کەوتووەو مێشکت پەریشان بووە، رەزمەکەت گۆڕیوەو هاوار دەکەی :– ئەگەر ئاوتان لە دەستایە دایبێنە سەر زەوی‌و بگەڕێنەوە ماڵەوە!. بیهودە نییە کە بە :– میزاج دەمدەمی. بانگت دەکەن دووسێ نەفەر لە ماسیگرەکان کەوتنە خەندەوە، شوانەکە کە بۆنی بزنی لێدەهات گۆپاڵەکەی بەرز کردەوەو گوتی:
یاکوب لەگەڵ هەموو میزاجی دەمدەمیشی تۆ نابێ سەری بکوتیەوە، ئەو لە هەموو ئێمە باشترەو دڵێکی زێڕینی هەیە. هەموویان بەرێکەوتن قسەی :– فیلیب.یان تەئکید کردو دەستیان درێژ کرد تا :– پەترۆس. کە بە توورندی تووڕە بووبوو، ئارام بکەنەوە، لەبەر خۆیەوە دەیگوت :– لێگەڕێ هەرچی دڵیان دەخوازێ با بە منی بڵێن، میزاجی دەمدەمی سانایە، لە وانەیە میزاج دەمدەمی بم و وەکو بی بە بایێ بلەرزم، بەڵام ئەوە لەڕووی ترسەوە نییە، بەڵکو لەبەر خاتری خۆشدڵی منە، یاکوب قەڵافەتی :– پەترۆس.ی بینی تێکچوو، لەوەی کە بێ پێوانە قسەی لەگەڵ لە خۆ گەورەتر کردبوو، پەشیمان بۆوە، بۆ ئەوەی بابەتی قسە بگۆڕێ پرسی :– ئەرێ :– پەترۆس. ئەندریاسی برات چ کاردەکات؟ ئێستاش هەر لە بیابانی ئوردنە.؟
:– پەترۆس. بە ئاخ هەڵکێشانەوە وەڵامی دایەوە :– بەڵێ هێشتا لەوێیە دەڵێن کاری پاکشوریشی دۆزیوەتەوەو دروست وەکو مەولاکەی کلۆو هەنگوینی کێوی دەخوات. خوابکات قسەم راست دەربچێت، وەلێ مەرج دەکەم کە هەرزوو ئەو، وەکو ئەوانی دیکە دێهاتەکان دەگەڕێ‌و هاوار دەکات :– تۆبە بکەن، مەلەکوتی ئاسمان دێتە دێ، مەگەر ئێمە شەرمو حەیامان نییە؟.
یاکوب سەری راتەکاندو برۆکانی تێکهەڵکێشاو گوتی:– هەمان ئەو

مەسەلەیە بەسەر :- یۆحەننا.ی برام هاتو چوو تا لە دێرێ لەبیابانی گنسارت تەرکی دونیا بکات، وا هاتە بەرچاو کە بۆ ماسیگری دروست نەکرابوو، لەم رووەوە منی لەگەڵ دوو ریش سپیو پێنج کەشتی بەتەنها جێهێشتو تا سەرم لەدیوار بکوتم.

فیلیب ی شوان پرسی :- ئەو پیاوە پیرۆزە مەگەر لە چی کەم بوو؟. لە تەواوی نیعمەتەکانی خودادا بەهرەمەند بوو، لە بەهاری جەوانی خۆی چی بەسەر هات؟ بەڵام لە بنی دڵەوە خۆشحاڵ بوو کە کرم دەکەوێتە گیانی دەوڵەمەندەکانیشو دەیانخوات، یاکوب وەڵامی دایەوە :- هەر بەم شێوەیە یەکدەفعە بێ قەوارە بوو، بە درێژایی شەو لە جلی خەودا وەکو نەوجەوانێ نیازمەند بەژن خۆی هەڵگێرو وەرگێر دەکردو نەدەحەوایەوە.

– دەیەویست ژن بهێنێ، قاتی بوو، نەبوو!

– دیگوت نایەوێ لەگەڵ یەک ژندا زەماوەند بکات.

– لەگەڵ مەلەکوتی ئاسمان دروست وەکو ئەندریاس

ئەوانیش کەوتنە پێکەنینەوە، ماسیگرێکی پیر کە دەستی زبری خۆی بەشەیتەنەتەوە لەیەک دەخشاند هاواری دەکرد:-

:- خودایە بە پێوە پیر بن!. :- پەترۆس. دەمی کردەوە، بەڵام بەر لەوەی بتوانێ قسەیێ بکات، هاواری توورەی هەوای پڕ کرد :- سەیرکەن! سەلیبساز... سەلیبساز!. هەموو بەیەکەوە سەری خۆیان بەحیرەتەوە وەرسووراند، لەخواروی جادەکە،کوڕەکەی دارتاش دەبینرا، لە حاڵێکا کە بە پێی لەرزۆکەوە سەر هەڵدەگەڕاو لەژێر باری خاچدا هەناسەبڕکێی پێکەوتبوو، ئاپۆڕەکە هاواریان دەکرد:

:- سەلیبساز.. سەلیبساز هەی خائین!. دوو دۆمەکە لەباڵای گردەوە سەیری خوارەوەیان کرد بەدیتنی خاچ لە خۆشحاڵیان هەڵبەزینەوە.

خۆرەتاو وەکو مریشکی سوورەوەکراوی لێکردبوون، تفە دەستیان کردو کوڵێنگەکانیان هەڵگرتو خەریکی هەڵکەندنی چاڵ بوون، بزماری قەبەو سەرپانیان بەسەر بەردێک لە نزیک خۆیانە دانا، لە جێی سێ بزماری بەراداندراودا پێنج بزماریان لێکووتی. ژنو پیاو دەستیان لەگەڵ یەک ئەڵقەکردو زنجیرەیەکیان دروست کرد، تا پێش لە سەلیبساز بگرن، مەجدەلیە خۆی لەناو ئاپۆڕەکە هاوێشتە دەرەوە، چاوی بڕیە کوڕەکەی مەریەم کە سەر هەڵدەگەڕاو، کەوتەوە

یادی دەورانی منالّیان، کاتێ کە خۆی چوار سالّە بوو ئەو سێ سالاّنو دلّی پڕ بوو لە خەم، چ کەیفێکی قوولّو ئاشکرانەبووی ئەزموون کردبوو، چ شیرینییێک کە وەسف ناکرێ، بۆ یەکەمین جار ئەو واقیعە رەشەی هەست پێکردبوو کە یەکیان پیاوەو ئەویتر ژن، دوو تەن کە زەمانێک وا بەدیار کەوتبوو یەکن، بەلاّم خودای بێ رەحم ئەوانی لەیەک جیا کردەوە، ئێستەش تکە پارچەکان یەکتریان دۆزیوەتەوە. لە کاری بەیەکگەیشتنو دووبارە یەکبوونەوەیاندان، هەرچیەک لە تەمەنیان زیاد دەبوو، ئەو هەستە زۆرتر لە بوونیاندا هەلّدەچوو، کە جیاوازی خولّقانیان موجیزیە، لەوەحشەتێکی لالّدا سەیری یەکتریان دەکرد، وەکو دوو دڕندە کە لە چاوەڕوانیدا دادەنیشتن، تا برسیەتیان زێتر ببێو ئەو ساتە بێ کە یەکتر لە ئامێز بگرن و ئەوەی کە خودا جیای کردبۆوە پێکەوەی پەیوەند دەنەوە، بەلاّم پاشان لە عەسرانێکی رۆژێکداو لە یەکێ لە جەژنەکانی – کانا – دا زەمانێ کە عاشقەکە دەستی درێژ کردبوو، تا بەدیاری گولّی سووری مارەییان سەر بە مۆر بکەن، خودای بێ رەحم تاوی دابووە سەریانو جارێکی تر لە یەکتری جیای کردبوونەوە، هەر لەو کاتەوە بەدوا، ئیدی چاوەکانی مەجدەلیە کەوتبوونە سەرییەوەو پرچی بۆن گولاّویشی کەوتبووە سەر شانی رووتو خوێناوی ئەوەوە، بە دەنگێکی دڕو کپ، لە حالّێکدا کە دەلەرزی هاواری کرد:– سەلیبساز. گەنجەکە چاوەکانی بەرز کردەوە بە چاوە درشتو بیمارییەوە، بۆ ساتێکی گوزەرا بڕیە مەجدەلیە، ئاسەواری لەرزین بەدەوری لێوانیەوە نەخشی بەستا، دەمی شلّەژا، بەلاّم بێچەندو چوون چاوەکانی داگرتو مەجدەلیە هەلّی بۆ نەڕەخسا کە دەستنیشانی بکات،ئایا ئەو شلەژانە لەبەر ئازار بوو یا ترس یا بزە؟ لەحالّێکدا هێشتا سەیری دەکرد، بە هەناسەبڕکێوە گوتی:– تۆ مەگەر غرورت نییە؟لە بیرت چوو؟ چۆن دەتوانی تا ئەو رادەیە خۆت سستو لاواز بکەی؟. دوای ساتێ وەک بلّێی سەدای ئەو وەلاّمی دایەوە :– نا... نا بێچارەی زبوون، ئەوە خودا نییە. شەیتانە!

ئاپۆڕەکە لە هەمان کاتدا تاوی دابووە پێشەوە تا رێی ئەو بگرن، پیرەمێردێ گۆپالّەکەی بەرز کردەوەو تێی سرەواند، دوو گاوان کە لە کێوی تابورەوە هاتبوون بۆ دیتنی پەرجووەکە، کە پەیوەندیان بەوانی دیکە کردبوو، سیخورمەی خۆیان لە جەستەی ئەودا بردەخوارەوە، باراباس هەستی دەکرد داسی دەستی بەرزو نەوی دەبێتەوە، بەلاّم لە هەمان ئەو کاتەدا خاخامی پیر

مەترسی بینی، لەسەر شانەکانی ریش سوور دابەزیو پەلەی کردە کۆمەک کردنی برازاکەی هاواری لەبەر هەڵسا :- :- کوڕانی من، بەسکەن، گرتنی رێگەی خودا گوناهێکی گەورەیە، ئەو کارە مەکەن، هەرچیەک موقەدەر بووبێ، دەبێ ئەنجامی قبوڵ بکەن، رێگرمەبن، رێی خاچ بکەنەوە، کە خودا ناردویەتی، لێگەڕێن قەرەجەکان بزماری خۆیان ئامادەکەن، لێگەڕێ پەیامبەری دونیا بچێتە سەرخاچەوە، ترسی مەخەنە دڵ، باوەڕتان هەبێ، دەنا هیچ پەرجویێ روونادات، گوێ لە خاخامی پیرتان بگرن.. کوڕانی من..من وا حەقیقەت بە ئێوە دەڵێم، مرۆڤ ناتوانێ بفڕێ، مەگەر ئەوەی کە بگاتە لێواری پەرستگا! گاوانەکان سیخورمەی خۆیان کێشایەوە، بەردەکان لە ناو مشتی گرێ خواردودا کەوتنە خوارەوە، خەڵک بەرکەنار بوون، تا رێگەی خودا هەموار بکەن، کوڕەکەی مەریم خۆیو خاچی سەرشانی بۆ پێشەوە گلۆر دەبۆوە، دەنگی کلۆ لە باخی زەیتوندا دەگەیشتە گوێ، سەگێکی برسی لە بەرزایی گردەکەوە بە خۆشحاڵیەوە دەوەڕی، دوورتر، لەناو ئاپۆڕەی خەڵکدا، ژنێ بە شاڵێکی وەنەوشەیی هاواری دەکردوو بورایەوە

:- پەترۆس. ئێستا بەدەمی کراوەو چاوانی بەسەریەکا کەوتووی وەستاوە، چاوی بڕیبووە کوڕەکەی مەریەوە، دەیناسیەوە، ماڵی باوکی مەریەم لە کانادا بەرامبەر ماڵی ئەوان بوو، دایکو باوکی پیری مەریەم، :- یەواکیمو ئانا. یارغاری دایکو باوکی ئەو بوون، ئەوان مرۆڤی پیرۆز بوون، هەمشە فریشتەکان لە هاتوچۆی کوختەی پەڕپوتی ئەواندبوو، شەوێکیان هاوسێکانی خودای خودایان بینی بوو، کە بە جلی گەدایی، بەبەردەم ئاستانەی دەرگای ئەواندا تێدەپەڕی، چونکە کوختەکە وەک بڵێی لەبەر ئاسەواری زەمین لەرزە کەوتبووە لەرزینەوە، پاش نۆ مانگی دوایی پەرجویێ روویدا، ئانا پیرەژنی شەستو چەندساڵە مەریەمی هێنایە دونیاوە، پەترۆس ئەو کاتە پێنج ساڵان دەبوو، بەڵام تەواوی ئەو جەژنو شادییەی کە ئەو رووداوەی بەدواوە بوو بە چاکی بە بیردەهاتەوە:

تەواوی دێکە کەوتبووە جونبو جۆشەوە، پیاوانو ژنان بۆ پیرۆزبایی پەلەیان دەکرد.. هەندێکیان ئاردو شیرو هەندێ خورماو هەنگوین، هەندێکی دی جلی مناڵییان بەناونیشانی دیاری بۆ ژنە زاوەکەو منداڵەکە دەهێنا . دایکی :- پەترۆس. مامانی کردبوو، ئاوی گەرم کردبوو خوێی تێ کردبوو، مەلۆتکەکەی

شوشتبوو، ئێستا کوڕەکەی مەریەم، خاچ بەسەرشانەوە، لە حاڵێکدا هەموو تفیان لێدەکردو بەردیان تێدەگرت بە پێش ئەودا تێدەپەڕی، پەترۆس لە کاتێکا سەیری دەکرد، هەستی کرد کە دڵی کەوتۆتە خورپەوە، بەراستی کوڕەکەی مەریەم سەرنویشتێکی شوومی هەبوو، خودای ئیسرائیل بە بێ رەحمی ئەوی هەڵبژاردبوو، سەلیب دروست بکات تا پەیامبەران لە خاچ بدەن، پەترۆس کەوتە ئەندێشەی لەرزینی گیانیەوە، :- ئەو گەورەو بەهێزە دەیتوانی من بۆکارێکی وا دابنێ، بەڵام لە باتی ئەو کوڕەکەیی مەریەمی هەڵبژاردووەو من رزگاریم بوو.

لە پڕێکا دڵی پڕ جۆشی پەترۆس ئارامی گرتو لە ناخی دڵەوە سوپاسی کوڕەکەیی مەریەمی کرد، کە گوناهەکەی گرتو خستیەئەستۆی خۆیەوە، پەترۆس لە گیرۆدەبوونی ئەو گرفتە دا بوو، کە خاچدار لەبەر زۆر ماندوو بوونی وەستا: بەژێر لێوەیەوە گوتی:- ماندووبووم. سەیری دەوروبەری کرد تا مەگەر بەردێ یا مرۆڤێ بدۆزێتەوە، پشتی پێ بدات.

بەڵام شتێکی نەبینی جگە لە چەند مشتێکی بەرزەوە بوو و چەند چاوێکی پڕ نەفرەت کە دەیانڕوانیە ئەوەوە، ئەو کاتە شتێ وەکو سەدای چەند باڵێ، لە ئاسماندا گەیشتە گوێیو دڵی پڕ کرد لە شادی، رەنگە خودا دروست لە دوا ساتدا رەحمی بەو کردبێو فریشتەکانی ناردبێتە کۆمەگی ئەوەوە، سەری بەرز کردەوە، بەڵی، بەسەر بەرزایی سەری ئەوەوە چەند باڵێک هەبوو، قەلەکان تووڕە بوو بوون، سەرسەختیبوونی ئەوی داگرتبوو، بۆ سەر هەڵگەران بەسەر گردەکەوە قاچەکانی بە مکوڕیەوە بەرز کردەوە، بەڵام بەردەکان لە ژێر پێی دەرپەڕین، خلیسکی بردو کەم مابوو بکەوێتە سەر زەوییەوە، بەڵام پەترۆس لەکاتی خۆی گەیشتە کۆمەگیەوە، سەلیبی گرتو داینایە سەر شانەکانیەوە، گوتی: لێگەڕێ با کۆمەگت بکەم تۆ ماندووی، کوڕەکەی مەریەم گەڕایەوە، چاوی بڕیە ماسیگر، تەواوی ئەو سەفەرە بەرای ئەو زیاتر لە خەونێک نەبوو، شانەکانی لە پڕێکدا سووک بوونەوەو ئێستا لە هەوا هەڵدەفڕن، دروست بە هەمان شێوە کە مرۆڤ لە خەوندا دەکەوێتە فڕینەوە، لەبەر خۆیەوە گوتی:- ئەوە ناکرێ خاچ بێ حەتمەن دەبێ دوو جووت باڵ بێت. لە حاڵێکا خوێنو ئارەقەی لە سەرو ریشی دەسڕیەوە بە هەنگاوی دڵنیا بەدوای پەترۆس کەوتە رێگاوە.. هەوا ئاگرین بوو سێبەری هەڵدەخستە سەر بەردەکانەوە، سەگگەل کە لە لایەن دۆمەکانەوە، بۆ لستنەوەی خوێن هێنابوویان، کەڵەشی خۆیان لە پای تاوێرە

بەردەکانی کەنار ئەو چالانەی کە خاوەنەکانیان هەڵیانکەندبوو وەرکەوتاندبوو، هانکە هانکیان بوو، ئارەقە لە زمانی شۆڕەوەبوویان هەڵدەڕژایە خوارەوە، کەللەی مرۆڤـ لەو کورە دۆزەخەدا دەیفیکاندو مێشکیان هاتبووە جۆش، لەو گەرمایەدا هەموو مەرزبەندییەکان دەگۆڕان، سەلامەتی نەفسو گەمژەڵی، سەلیبو باڵ، خوداو مرۆڤـ هەموویان تێکەڵ بەیەک دەبوون، چەند ژنێکی بە بەزەیی مەریەمیانی هێنایەوە هۆش، مەریەم چاوەکانی کردەوەو کوڕە لاوازو پێخواستەکەی خۆی بینی کە لە ئەنجامدا لە حاڵی گەیشتنە بەرزایی گردەکەوە بوو، لە پێشەوەی ئەودا پیاوێکی دیکە خاچەکەی هەڵدەگرت، بەهەڵکێشانی ئاهێک، بە دەوروبەردا سووڕایەوە، وەک بڵێی لە باری داواکردنی کۆمەک بوو، بەدیتنی هاوشارو ماسیگران، بەهرەمەند بوو سەبارەت بەوەی کە ئەوان دەیانپاراست، بەڵام درەنگ بوو، دەنگی شەیپور لە قەڵاکانەوە بەرز بۆوە، ئەسپ سواری زۆرتر، بەکڵاوی خودەی برۆنزییەوە هاتنە دەرەوە لەسمی هێستراندا گەردو تۆز بەرزی هەوا بۆوە، خەڵک دووبارە هاتنە بەریەکو بەرلەوەی مەریەم هەلێ وەدەست بهێنێو بچێتە سەر بەردێکەوە بۆ سەیرکردن، ئەسپ سواران بەکڵاوی خوزەی برۆنزی بەسەرو چاکەتی سوورەوە بە سەرپشتی ئەسپەکانەوە قەراریان گرت، ئەسپی مەغرورو باشلەوەڕ یەهوودیەکانیان لەقە کوت دەکرد.

جانبازی شۆڕشگێر، بە بازدانو لە قۆڵنج بەدواوە بەستراوو بە جلی پارچە پارچەو خوێناویو ریشی درێژو لە شان چەسپیوەوە، لەبەر ئاسەواری خوێنو ئارەقە، ریشی خۆڵەمێشی چڕو تیغ تیغی، چاوانی بێ حەرەکەت کە هەمیشە بۆ پێشەوەی دەڕوانی، مرۆڤـ لە بینینی ئەو دیمەنەدا هەراسان دەبوو، ئایا ئەو مرۆڤێ بوو، یا لە ناو جلی کۆنو دژونی فریشتەیێ یا شەیتانێ شاردرابۆوە و لە لێوانی بەستراویدا رازێکی سەرسامو سەربەرخۆ پاسەوانی دەکرد؟ خاخامی پیرو خەڵک لەگەڵ یەک بڕیاریان دابوو، کە بەمەبەستی دڵدان بە جانباز هەر بە تەنها لەکاتی بە دیارکەوتنی دەنگ لە دەنگ بدەنو سروودی جەنگ بچڕن:

:- لێگەڕێ دوژمنانم پەڕاگەندەبن. بەڵام ئێستا وشەکان لەناو گەروویاندا ئەلقەی بەستابوو، هەموو هەستیان دەکرد کە ئەو مرۆڤە نیازی بەوە نییە زاتی وەبەرنێین، ئەو چۆتە ئەو پەڕی شەهامەتەوە: نە تیروتەشەنە قبوڵ

دەکات ونەتەسلیم بوون، ئازادی دەوری دەستە لە پشت بەستراوەکانی دابوو، هەموو بەوەحشەتەوە سەیری ئەویان دەکرد، بە بێ دەنگی لە شوێنی خۆیاندا مابوونەوە، یۆزباشی بەخۆو بەپێستێ کە هەتاوی خۆرهەڵات کردبووی بە بریانی، لە پێش جانبازەوە لە حەرەکەت دا بوو، بەکندرێ کە بەپشتی زینی ئەسپەوە بوو، ئەوی لە دوای خۆیدا رادەکێشا، ماوەیەک لەمەوپێش لە یەهودیان بێزار بوو بوو، دە ساڵی تەواو بە بەرپاکردنی سەلیب بەداریان هەڵواسی بوو، دەساڵی تەواو دەمیان پڕلە بەردو پیسی کردبوو، تا ئارامیان بکاتەوە، بەڵام ئەنجامێکی بۆ نەهاتبووەبەر، بە لەخاچ دانی یەکێک، بێ چەندو چوون هەزاران کەسی تر رێزیان دەبەستا، لە حاڵەتێکدا کە سروودی یەکێ لە پادشای خۆیان دەچڕی، بە نۆبەی خۆیان بە شورو هەڵچوونەوە، لە چاوەڕوانیدا دادەنیشتن، ئەوان خودای خوێنخۆری خۆیان هەبوو، کە خوێنی یەکەمین تازە لە دایکبووی هەڵدەمژی، یاسای تایبەتی خۆیان هەبوو، دڕندەیێکی ئادەمخۆر بە دە قۆچ چۆن دەیتوانی لە ژێر وشەی ئەوان قورتاری بێ؟ چۆن دەیتوانی لە ژێر رابەرایەتی ئەواندا دەربچێ، ئەوان هیچ واهیمەیێکیان لە مەرگ نەبوو، کەسێ کە باکی بەمەرگ نەبێ، کەسێکی جاویدانییە، یۆزباشی لێرە لە خۆرهەڵات زۆربەیان ئەندێشەی ئەو بابەتەیان دەکرد، یوزباشی جڵەوی ئەسپی راکێشاو ئەسپەکەی راگرت، سەیری کردە لای یەهوودیان:

ڕووخساری پەژمووده، چاوانی مەشخەڵدار، ریشی تەڕ، قژی چەور لە رووی بێزاریەوە تفی هەڵدا، چ دەبوو لێرە بڕوات! بریا دەیتوانیت خۆرهەڵات بە جێ بهێڵێ، جارێکی دیکە بگەڕێتەوە رۆما، لەبەر گەرماوەکانو نمایشی ماڵەکانو دانیشتنگای تیاترۆکانو ژنە جوانەکان، لە رۆژهەڵات بێزار بوو، لەبەر بۆگەنی یەهودییەکانی. چۆلپەرستەکان بەردەوام ئارەقەیان هەڵدەڕشتە سەر بەردەکانو قاچیان بەسەر بەرزایی گردەوە چەقاندبوو، کوڕەکەی مەریەم بەسەر تاوێرەبەردێ دانیشتبوو، سەیری ئەوانی دەکردو سەیری خاچو خەڵکو یوزباشیدەکرد ، کە لە پێشەوەی ئاپۆڕەکەدا، لە ئەسپ دابەزی بوو، بەڵام شتێکی جگە لە ئۆقیانووسی کەللەکان لە ژێرئاسمانی ئاگریندا نەدەدی، پەترۆس هاتە نزیکو لار بۆوە، تا قسە لەگەڵ ئەو بکات، قسەی خۆی کرد، بەڵام کڵاوی ئاگرڕێژی ئاسمان خسترابووە سەر گوێچکەی گەنجەکەو هیچی گوێ لێ نەدەبوو، بە هێمایێکی سەری یوزباشی، کۆتیان لە دەستی جانباز کردەوە،

ئەویش بە ئارامی خۆی هەڵکێشایە گۆشەیەکەوە تا بەدەنی بەرزبێتەوە، ئەو کاتە کەوتە داکەناندنی جلەکانی، مەجدەلیە، لە مبانی پێی ئەسپەکاندا خزیە پێشەوەو بە دەستی کراوەوە لەو نزیک کەوتەوە، بەڵام بە تەکانێ دەستی مەجدەلیەی لە خۆ کردەوە، پیرەژنێکی ئەشراف بێئەوەی قسەیێ بخاتە سەر زمان، ڕێی خۆی لە میانی ئاپۆرەکەدا کردەوەو جانبازی لە باوەش گرت، جانباز سەری خۆی لار کردەوەو ماچێکی درێژی لە دەستی پیرەژن کردو بە توندی کوشیە سینەی خۆی، پاشان رووی وەرگێڕا، پیرەژن خامۆشو بەچاوانی بێ فرمێسکی، بۆ چەند ساتێکی دی لە جێی خۆیدا مایەوەو سەیری ئەوی کرد، لە ئەنجامدا بە سۆزکردنەوە گوتی::- دوعای من رابەری رێت بێت.و رێی گرتەبەرو پشتی بەو تاوێرەبەردەدا کە لەبەر پێی گەلەسەگی

دۆمەکانداداـبوو کە وەرکەوتبوونو هانکە هانکیان بوو.

یوزباشی کە پێی لە زەمین دەکوتا، پەڕیە سەر زینی ئەسپ تا هەموویان ببینن‌و گوێیان لە قسەی ئەو بێ، لە حاڵێکدا قامچیەکەی بەسەر سەری ئاپۆرەکەوە خستبووە وەشانەوە، تا بێدەنگی فەرمانڕەوا بێت، ئیدی بەمجۆرە دەستی بە قسە کرد:

- ئەی قەومی یەهود، گوێ لە قسەم بگرن، رۆما قسە دەکات، بێدەنگ بن، ئەو کاتە بە هێما بۆ جانباز کە جلە کۆن‌و دڕاوەکەی لەبەر داکەلاندبوو، لەژێر خۆرەتاودا لەچاوەڕوانی دا مابۆوەو راوەستابوو، بەردەوام بوو لەسەر قسەکانی خۆی، تا ئاڵاکە بەرز کاتەوە، بەئێوەی دەگوت گوایە رۆژێ موژدەبەخش هاتووە، تا کریستۆی ئێوە بە خاچی ئێوە هەڵواسراوێ‌و رۆما نابوود بکات، لەوێ چ خەبەرە، بێدەنگ بن، ئەو دادو بێدادە راگرن، تاوانی ئەو بریتیە لە یاخی بوون، کوشتار، خەیانەت، ئێستا ئەی قەومی یەهود گوێ بگرن، بەوەی کە پرسیار لە ئێوە دەکەم گوێ بگرن، لە ئێوەم دەوێ بڕیاردەری حوکم بن، ئەو پیاوە موستەحەقی چییە؟

یوزباشی چاوی لە سەر ئاپۆڕەکە هەڵگرت و سەیری ژێر پێی خۆی کردو لە چاوەڕوانی دا مایەوە، خەڵک لە جۆش‌و خرۆشدا بوون، هێرشیان کردە لای یوزباشی، بەڵام هاواریان کرد، پاڵیان بەیەکترەوە دەنا هێلی سنووداریان بەزاند و بۆلای یوزباشی هێرشیان کرد، بەڵام یەکسەر کەوتنە وەحشەتەوە، وەکو شەپۆل بۆ لای پێچەوانە پاشەکشەیان کرد، یوزباشی کەوتە رقو قینەوە،

ئەسپی خۆی ڕێ کرد بەرەو لای ئاپۆڕەکەی ڕادا، هاواری کرد :- من لە ئێوە دەپرسم چ سزایەک بۆ ئەم یاخیو پیاوکوژەدا دەنێن؟

کابرای ریش سوور، کە هێزو بڕستی تاق بوو بوو، شێتایەتی خۆی وەکو تیرێ بۆ پێشەوە ڕەها کرد، هەولیدەدا هاوار بکات :- بژی ئازادی. لێوەکانی خۆی کردەوە باراباسی هاوڕێی دەستی لەسەر دەمی داناو نەیهێشت، بۆ ساتێکی درێژ جگە لە دەنگێ وەک ورتە ورت کە لە ورشە ورشی دەریا دەچوو، هیچی دیکە نەبوو، هیچ کەس جورئەتی قسەکردنی نەبوو، بەلام هەموو لەسەرخۆ دەخرۆشانو ئاخیان هەڵدەکێشاو هەناسەبڕکێیان بوو، لە پڕێکا هاوارێ لە بەرزایی ئەو هەمهەمەیە بەرز بۆوە، هەموو بەترسو شادییەکی جمک گەڕانەوە، خاخامی پیر دووبارە چووبۆوە سەر شانی ریش سوورەکەوە لەحاڵێکا هەردوو دەستی وەک ئێسقاندبەندی بۆ دوعا یا نەفرەت بەرز کردبۆوە بە تەمبەڵیو خاوییەوە هاواری کرد:- چ سزایێ،؟ تاجی شاهانە!.

خەڵک هەوڵیاندا قسەی ئەو ببیستن، بەڵێ لەبەر چاوی جەنجاڵەکە نەیانتوانی، یوزباشی نەیبیست، لە حاڵێکدا دەستی خۆی نابووە بەرگوێ ئەسپی خۆی ڕادەداو گوتی:

خاخام چی دەڵێی؟

خاخام بە تەواوی قودرەتەوە دووبارەی کردەوە :- تاجی شاهانە!. ڕوخساری بریقەی دەدایەوە، تەواوی بەدەنی گڕی گرتبوو و تەکانی دەدا، هەڵدەبەزییەوە، بەسەر بالای ئاسنگەر سەمای دەکرد، وەک بڵێی دەیەویست باڵ بگرێ و هەڵفڕێ، دووبارە هاواری کرد :- تاجی شاهانە. شاد بوو بەوەی کە ببووە زمانحاڵی خەڵکو خودای خۆی، بازووەکانی بە هەموو لایەکدا درێژ دەکردەوەو وەک بڵێی لە هەوادا لە خاچ بدرێ، یوزباشی کفری بووبوو، لەئەسپەکەی دابەزیو دەستی دایە قامچیەکەی سەر قولابی زینو بە شاقاوی گرانەوە بەرەو ئاپۆڕەکە چووە پێشەوە، بە پەڕینی بەرد لەژێر هەنگاوەکانی و هاودەم لەگەڵ لەسەرخۆ چوونە پێشەوەی، ئەویان وەکو جانەوەرێکی سەنگین پەیکەری وەک گا یا بەرازێکی وەحشی لێکردبوو، ئاپۆرەکە بە بێ حەرەکەت لە جێوە وەستابوونو هەناسەیان لە سینەیان حەپس کردبوو، جارێکی دی دەنگێ جگە لە دەنگی کلۆی ناو درەختەکانی زەیتوونو قەلەکان لە ئارادا نەما.

یوزباشی دوو پێ چووە پێشەوەو پاشان پێیکی دیکە، بۆنی گەنیوی

دەمەکراوەکانو جەستە ئارەقاویو پۆخڵەکان، لوتی ئازار دەدا، کەلیمە پۆخڵەکان! بۆ پێشتر رۆیشتو گەیشتە بەردەم خاخامی پیرەمێرد، بەسەر شانی ئاسنگەر بە گوڵخەندەییێ کە سەراسەری جەستەی گرتبووە خۆوە، سەیری ئەوی دەکرد، لە تەواوی ژیانیدا لە ئارەزووی ساتێکی وا دابوو، ئێستاش ئەو ساتە هاتبوو، ساتێ ئەویش دروست وەکو پێغەمبەران دەکوژرێ، یوزباشی سەیری چاوانی نیوە کراوەی ئەوی کرد، بازووێ کە بۆ کوتانی سەری یاخی بووی پیری بەرز کردبۆوە، بەزەحمەتەوەی گونجاند، تووڕەیی خۆی خوارەدەوە، لە بەرژوەندی رۆمادا نەبوو پیرەمێرد بکوژن، ئەو خەڵکە گۆڕبەگۆڕەی کە قەت خۆی نادا بە دەستەوە، دوبارە هەڵسانەوە، دەستیان بە جەنگ و چەریکی کرد، لەبەر ژەوەندی رۆمادا نەبوو جارێکی دیکە دار لە کونە زەنگە سوورە وەربدات، لەبەر ئەوە قامچییەکەی لە بازووی خۆیدا وەرپێچاو رووی لە لای خاخام کرد بە دەنگێکی تووڕەوە گوتی:- خاخام تۆ ئەگەر شایستەی رێزی تەنها لەبەر ئەوەیە کە من رێزت لێدەگرم، من واتە رۆما، دەمەوێ نرخ بدەمە ئەوەوە، دەنا خۆت ئەوەندە نرخت نیە، لەبەر ئەمەیە کە دەستم بەڕووی تۆدا بەرز ناکەمەوە، بیستم چیت گوت، بڕیاری خۆتدا ئێستا منیش هەمان کار دەکەم، ئەوکاتە لە لای قەرەجەکان کە لە کەناری خاچدا لە چاوەڕوانیدا بوون وەستا، گەڕایەوەو هاواری کرد :- لە خاچی بدەن!. خاخام بە دەنگێکی ئارامەوە گوتی:- ئەی یوزباشی من بڕیارمداو تۆش هەمان کارت کرد، بەڵام کەسێکی تر لە هەمووان بە بایەختر دەبێ حوکم بدات.

- ئیمبراتۆر
- نە خودا

یوزباشی پێکەنی، من زمانی ئیمبراتورم، لە ناصیرە، ئیمبراتۆریش زمانی خودایە لە جیهان، خودا، ئیمبراتۆر، روفوس حوکمی داوە. بەم قسەیە، قامچی لە بازووەکانی کردەوەو لە حاڵێکدا بەردو دڕکی ی شێتانە دەدایە بەر قامچی، رێی خۆی بۆ بەرزایی گردەگە گرتەبەر، پیرەمێرد بازووەکانی بۆ لای ئاسمان بەرز کردەوە :- ئومێدەوارم کە خوداوەند عەزابی خۆی دابەزێنێتە سەر مناڵو نەوەکانو تۆ ئەی شەیتان!. .

لەو کاتەدا، ئەسپ سوارەکان بازنەیەکیان بە دەوری خاچەکەوە دروست کردبوو، خەڵک کە لە توڕییان دەیاننەڕاند، بەسەر ئەنگوستی پێ وەستابوونو

تا ببینن، بە شپرزەییەوە دەلەرزین، ئایا پەرجو روودەدات؟ زۆریان سەیری ئاسمانیان دەکرد کە ئاخۆ کەی دەروازەی ئاسمان دەکریتەوە؟ ژنان لە پێشەوە ئاگاداری باڵی رەنگاورەنگی ئاسمان بوون، خاخام لە حاڵێکدا چۆکی دابووە سەر شانی پانو پۆڕی ئاسەنگەرەوە، هەوڵیدەدا تا لە میانی سمی ئەسپەکاندا، چاکەتی سووری ئەسپ سواران ببینێت، دەیویست وێ کەوێ کە چ شتێ لە سەرەوەدا لە دەوروبەری خاچەکەدا روو دەدات، سەیری میعراجی ئومێدو میعراجی نا ئومێدی دەکردو قسەییکی نەکرد، لە چاوەڕوانی دا بوو، خاخامی پیر- خودای ئیسرائیل- ی باش دەناسی، بێڕەحم بوو یاساو فەرموودەی تایبەتی خۆی هەبوو، وادەی دەداو جێبەجێشی دەکرد، بەڵام پەلەی نەبوو، زەمانی بە پێوانەی خۆی دەپێوا، چەندین، نەوە بە نەوە، قسەکانی بە بێ هاتنەدییەوە لە ئاسمان دەمانەوە، دانەدەبەزیە سەر زەوییەوە، بەڵام کاتێ کە دواجار دادەبەزی، ئەوە بەد بە حاڵی ئەوکەسەی کە ئەمانەتی ئەو قسەیە دەبوو، کاتێ کەسەر تا سەر بە ناو نامەکانی پایەمبەراندا دەگەڕێی، دەبینی کە چەند لە هەڵبژێردراوەکانی خودا کوژراون، بەڵام ئایا خودا هیچ کاتێک سەری ئەنگوستی بۆ نەجاتدانی ئەوانە بەرز کردۆتەوە؟ بۆ بۆ؟ مەگەر ئەوانە جێبەجێکەری ویستی ئەو نەبوون؟ نەکا ئیرادەی ئەو بووبێ کە تەواوی هەڵبژێردراوەکانی بکوژرێن؟ خاخام ئەو پرسیارەی لە خۆیدا دەکرد؟ بەڵام جورئەتی نەبوو لەوە زیاتر بە دوای بیرۆکەکانی خۆی بکەوێ، لەبەرەخۆی کەوتە ئەندێشەوە :- خوداوەند رەشەباییکی ترسناکە باشتر وایە هەر نزیکی نەکەومەوە.

کوڕەکەی مەریەم هێشتا بەسەر لێواری بەردەوە دانیشتبوو، ئەژنۆی لەرزیوی خۆی بە دوو دەست گرتبوو و سەیری دەکرد، قەرەجەکان جانبازیان گرتبوو، پاسەوانانی رومیش دەهاتنە پێشەوەو بە نەفرەتکردن و جوێندانەو خەندەوە، ئاپۆڕەی خەڵکەکەیان بۆ پێشو بۆ پاش رادەدا، ئەوان هەوڵیاندەدا کە جانباز بەرز کەنەوە سەر خاچ، گەلەی سەگان بە بینینی هەوڵو تەقەلای پاسەوانان، لە رووداوەکان واگا هاتن، قیت ببوونەوە سەر لەپی خۆیان.

دایکی پیرو بەڕێزی جانباز، ئەو تاوێرە بەردەی پشتی پێ کردبوو جێی هێشتو هاتە پێش و هاواری کرد :- کوڕم، ئازابە، مەناڵێنە، نەوەکا رووڕەشمان بکەی. خاخام بە سۆزکردنەوە گوتی :- دایکی جانبازە، دایکی

بەڕێزی ئەوە، لە پشتی مەکابیەکانە ئێستا کە دوو گووریسی قەبە لە بن هەنگڵی جانباز وەرپێچراوە، قەرەجەکان پەیژەکانیان بەسەر لابالی خاچەوە ئەلقە کرد، لەسەرەخۆ دەستیان کرد بە بەرزکردنەوەی، بەدەنێکی قەبەو سەنگینی هەبوو، لە پڕێکا، خاچەکە بەلادا هاتو زۆر نەمابوو بکەوێ، یوزباشی لەقەیەکی لە کوڕەکەی مەریەم دا کە بەسەر قاچە لەرزیوەکاندا وەستابوو، کوڕەکەی مەریەم کوڵینگی گرتە دەست تا خاچەکە بە بەردوو تاوێر توند بکات.

ئەو هەمووە لە تاقەتی مەریەم بەدەر بوو، بەشەرمنیەوە لە بینینی کوڕی خۆشەویستی لە کەنار سەلیبی کوژراواندا، دڵی خۆی دەدایەوەو لە میانی ئاپۆڕەکەدا ڕێگەی خۆی کردەوە، ماسیگرەکانی :- گنسارت. دڵیان پێ سووتا، بەڵام وا خۆیان بەدەرخست کە ئەو نایبینن، مەریەم بۆ دوورکردنەوەی کوڕەکەی لەو ناوە، لە میانی ئەسپەکاندا دەستی کرد بە پێشڕەوی، بەڵام یەکێ لە هاوسێ پیرەکانی بەزەیی پێداهاتەوەو بازووەکانی گرت گوتی:- مەریەم ئەو کارە مەکە.. بۆ کوێ دەچی؟ دەتکوژن.

مەریەم وەڵامی دایەوە :- دەمەوێ کوڕەکەم لەو ناوە دەربهێنم. کەوتە گریانەوە.

پیرێژن گوتی:- مەگری مەریەم سەیری دایکی جانباز بکە، ببینە چۆن چۆنی بە گرانو سەنگینی وستاوەو سەیری لە خاچدەرانی کوڕەکەی خۆی دەکات، سەیری بکەو بەهێز بە.

- هاوسێ من بەتەنها بۆ کوڕەکەی خۆم ناگریم بۆ ئەو دایکەش دەگریم. پیرێژن کە بە دڵنیاییەوە تفتیو تاڵیەکی زۆری لە ژیاندا چەشتووە. سەری نیوە تاسی خۆی ڕاتەکاندو بەزەمزەمەوە گوتی:- باشتر وایە دایکی لە خاچدەر بیت نەک دایکی لە خاچدراو...

بەڵام مەریەم بە پەلە بوو نەیبیست، بەرەو گردەکە کەوتە ڕێ، دیدی فرمێسکاوی خۆی بە هەموو شوێنێکدا لە گەڕانو سووڕاندا بوو، تەواوی جیهان دەستی بەگریان کرد جیهان تارو تیرە بوو، لەناو تەمتومانێکی چڕدا دایکە تێبینی ئەسپەکانو چەکی برۆنزی کرد، بینی کە خاچێکی هێجگار گەورەو تازە دروست کراوە کە لە زەمینەوە بۆ ئاسمان هەڵچوو بوو، ئەسپ سوارێ گەڕایەوە ئەوی بینی، بەبەرز کردنەوەی نێزە هێمای بۆ کرد، دایکە لە جێوە وەستاو لار بۆوە، لە بنی فرمێسکەوە سەیری ئەسپەکانی دەکردو کوڕەکەی

خۆی بینی کە بەسەر ئەژنۆکانی دانیشتووەو بۆ توندکردنی خاچ دەوروبەری بەردەکانی دەکۆڵیەوە، هاواری کرد :- کوڕەکەم کریستۆ!.

هاواری دایکەکە وا گوێ کاسکەر بوو، کە لە بەرزایی قیلو قاڵی مرۆڤەکاندا ئەسپو سەگەکانی خستە لورە لورەوە، کوڕە گەڕایەوەو دایکی خۆی بینی،روخساری رەش داگەڕا، وەشانەکانی خۆی تووڕەتر لە جاران کوتایەوە.

قەرەجەکان لەسەر هەڵگەڕان بەپەیژەی کندڕین، جانبازیان بەسەر کندڕەوە درێژ کردبوو بۆ بەرگرتن لە خزینی بۆ خوارەوە ئەویان بە توندی :- بەگوریس. بەستایەوە، ئێستا وا بزمارەکان هەڵدەگرن دەستیان کرد بە میخکۆب کردنی دەستەکانی، دڵۆپەی دڕشتی خوێن پەرشو بڵاوی سەرروخساری کریستۆ بۆوە، کوڵینگی لەدەست بەردا بەوەحشەتەوە پاشەکشەی کرد، پاشاوپاش چوو خۆی لەکەناری دایکی پیاوێکدا دۆزییەوە کە هەر ئێستا و بەمزوانە دەمرد، لە حاڵێکدا دەلەرزی، چاوەڕوانی بیستنی هەڵپاچینی گۆشت بوو، تەواوی خوێنی بەدەنی هێرشی کردە ناو لەپییەوە، دەمارەکانی هەڵسا بە توندی دەستیان کرد بە لێدان، کەم مابوو پارچە پارچە بێ، خاڵێ لە ناو لەپی دەستەکانی کەوتە ئازارەوە، ئەوخاڵە وەک سەری بزمار خڕبوو.

دەنگی دایکی جارێکی دی دەنگی دایەوە، :- کوڕم کریستۆ!. هاوارێکی قووڵ لە بەرزایی خاچەوە گەیشت، هاوارێکی وەحشی کە لە دڵی یەک نەفەردا هەڵنەدەستا بەڵکو لە قووڵای زەویدا بوو :- ئەدۆنیا!. خەڵک ئەو هاوارەیان بیست، هاوار بەتانو پۆیبوونیاندا رەت بوو، ئایا ئەوە خودی خەڵک بوون کە هاواریان کردبوو، یا هی زەمین بوو؟ یا هی پیاوەکەی سەرخاچ بوو، کە لەگەڵ چوونە خوارەوەی یەکەمین بزمار بەناو جەستەیا هاواری کردبوو.

هەموویان یەک بوون، هەموو لە حاڵەتی لە خاچداندا بوون، پیاوان، زەمینو جانباز هاواریان دەکرد. خوێن فوارەی کردو پەرش وبڵاوی سەر ئەسپەکان دەبوو، دڵۆپێکی دڕشتی کەوتە سەر لێوی کریستۆوە، گەرمو سوێر بوو، سەلیبساز بەملاوبەملادا دەچوو، بەڵام دایکی لە کاتی خۆی رێی کردە پێشەوەو بەلە باوەشکردنی نەیهێشت بەربێتەوە، بە سۆزەوەوە گوتی:- کوڕم کریستۆ.

بەڵام چاوەکانی داخرابوون، هەستی بە ئازارێک دەکرد لە ناو دەستو پێ و دڵییەوەیە کە تامل نەدەکرا، ئەو ئافرەتە پیرەی ئەشراف بەبێ جوڵە لە جێی خۆی وەستابوو، بەڵام پاشان لە دوای خۆیەوە، دەنگی سەلیبسازو دایکی

بیست توورەیی وجوودی ئەوی داگرتو گەڕایەوە، ئەوە هەمان یەهوودی کافر بوو کە سەلیبی دروست دەکردو ئەویش دایکێ کە ئەوی بۆ پاش رادابوو، بۆ دەبێ کوڕێکی واخیانەتکار بێتە دونیاوە! بۆ دەبێ ئەو بمێنێ لەحاڵێکا کوڕی ئەو بەسەر خاچەوە خۆی هەڵپێچیٍو هاوار بکات. لەبەر زۆر پەرێشانی، دوو دەستی خۆی بۆ لای کوڕەکەی نەجاڕ درێژ کرد، هاتە نزیکترو رووبەڕووی وەستا، کوڕی نەجار سەری هەڵبڕیو ئەوی بینیو سەری لەبەر خۆی نایەوە، لێوانی ژنە جوڵا بە دڕندەییو زبریەوە گوتی:- نەفرەت لە تۆ بێ، کوڕی نەجاڕ، ئومێدەوارم کە رۆژێ تۆش لە خاچ بدەن. ئەوکاتە رووی لە مەریەم کرد :- تۆش مەریەم ئومێدەوارم کە تۆش داغی کوڕەکەت بینی. بەتەواوکردنی قسەکەی یەکسەر سەری خۆی وەرسووراندو چاوەکانی جارێکی دی بڕییە کوڕەکەیەوە، ئینجا مەجدەلیە پایەی خاچی لە باوەش گرتوو بۆجانباز کەوتە سروودو سەردولکە، دەستو پێی ئەوی ساوداو پرچی و بازووەکانی بەخوێن داپۆشران. قەرەجەکان چەقۆکانیان)گرتو دەستیان کرد بە پارچە پارچەکردنی جلی لە خاچدراوەکە، تا لە میانی خۆیاندا دابەشی بکەن، پاش دابەشکردنی پارەو پوولەکانی ئەو شتێ جگە لە دەستماڵێکی سپی کە دڵۆپی گەورە گەورەی خوێنی لێ نیشتبوو، نەمایەوە، گوتیان :- چۆنە، دەسماڵەکە بدەینە کوڕەکەی دارتاش. بێچارە کاری خۆی بەچاکی ئەنجامدا. ئەویان لەژێر هەتاودا دۆزییەوە کە هەڵکورمابوو و دەلەرزی. یەکێ لەوان لە حاڵێکدا پارچە خوێناویەکەیان رادەوەشان گوتی:- دارتاش، ئەوە بەشی تۆیە، بۆ سەرکەوتنی تۆ ئارەزوومەندی لە خاچدانی زۆرترم.

قەرەج جارێکی دی بەخەندەوە گوتی::- ئەوەش بۆ لە خاچدانی خۆت. شانی ئەویان بە گەرمی راتەکاند.

بەشی پێنجەم

خاخامی پیر لە حاڵێکدا بازووەکانی بۆ کۆکردنەوەی ئاپۆڕەی سەرسام بووی ژن و پیاوە نائومێدەکان کردبۆوەو هاواری کرد:- "بابڕۆین! ڕۆڵەکانمـ دەبێ رازێ بۆ ئێوە ئاشکرا بکەم، ئازابن. خەڵک لە میانی کوچەو کوڵانە باریکەکاندا، دەستیان کرد بە راکردن، لە دوایانەوە ئەسپ سوارەکان تاویان دەداوە وەک مێگەلی بزن بۆ پێشەوەیان رادەدان، ژنان دەیانقیژاندو دەرگای ماڵەکانی خۆیان داخست: خوێنێکی زیاتر دەرژا، خاخامی پیر لە حاڵی راکردندا دووبارە کەوتە خوارەوە، دیسان کەوتە کۆکینەوەو خوێنی تف دەکردەوە، یەهوداو باراباس لە باوەشیان کرد، خەڵکی فەوج فەوج دەگەیشتنو بە هانکە هانک خۆیان لە ناو کلێسا پەنهان دەکرد، حەوشەی کەلێساش پڕ بوو، دەروازەیان جووتباق کرد، لە کاتێکا چوارچاوئاسا لێوەکانی خاخامیان بەسەر دەکردەوە، لە چاوەڕوانی دا مانەوە، لە ناو ئەو هەموو رەنجو تاڵیەدا، ئایا پیرەمێرد دەیتوانی چ رازێ بۆ ئەوان بدرکێنێ، تا دڵشادیان بکات؟ چەندین ساڵ بووکە بەدبەختی لە دوای بەدبەختی دەهات، ئازارو لە خاچ دان لە دوای ئازارو لەخاچ دانەولەدوای لە خاچدانیان بە گیانی خۆیان کڕی بوو، پەیامبەرانی خودا ریێک لە ئورشەلیم، ئوردن، بیاباندا، دەپشکوتن، خۆیانو جلیکۆنینەو دارِاویان و زنجیرو، کەف بە سەر لێوەوە، لە کێوەکانەوە سەرەو ژێر دەبوونەوە، تاک تاکی ئەوان لە خاچ دەدران.

سەدای سۆزانەوەیەکی تووڕە بەرز دەبۆوە، درەختو گەڵای خورما کە دیواری کەلێسایان جوان دەکرد، تابلۆی پێنج گۆشە، کتێبی پیرۆز بەسەر کتێبدانەوە، بە وشەی پڕ بە دەم:- گەلی هەڵبژێردراو، سەر زەمینی موعود، مەلەکوتی ئاسمان، کریستۆ. هیچ یەک لەوانە ئیدی ئەوانی کپ نەدەکردەوەو دڵی نەدەدانەوە، ئومێد بە لەمێژینەی خۆیەوە، خەریک بوو دەبوو بە نائومێدی، خوداوەند سەبری هەیە بەڵام مرۆڤ سەببور نییە، ئیدی نەیاندەتوانی زیاتر

لەوە چاوەڕوان بن، هەتا ئەو ئومێدە نەخش کراوەی سەردیواری کەلێساش ئیدی نەیدەتوانی ئەوان هەڵخەڵەتێنێ، جارێکیان لە کاتی خوێندنەوەی سەر گوزەشتەی ـئیزگیل- ی پەیامبەر خاخامی پیر وا لە خودادا غەرق بوو بوو، هەڵدەبەزیەوە، هاواری دەکرد، دەگریاو سەمای دەکرد بەڵام دیسان ئارام نەبۆوە، وشەکانی :- ئیزگیل. بوو بووە پارچەیەک لە جەستەی، بۆ تەسکین کردنەوەی خۆی قەڵەمی پەڕەموچو ڕەنگی گرتە دەست، خۆی لە ناو کەلێسا بەند دەکرد، بەشێتایەتییێکی خودایی، دیواری خەونی پڕ لە پەیامبەران دەکرد: کەللەسەرو ئێسقان، کێوێ لە ئێسقانبەدی مرۆیی، بەسەر بەرزایی ئەوانەوە، ئاسمانێکی سوور وەک ئاسنی داغکراو، دەستێکی دێو ئاسا لە ناوەوەی ئاسمان دەهاتە دەرەوە پشتی ملی ئیزگیلی دەگرتو لە هەوادا رایدەگرت، ئەو خەونە بە دیوارێکی دیکەدا دەچکایەوە، لێرە ئیزگیل کەتا ئەژنۆکانی لە نێوان ئێسقانەکاندا ڕۆچوو بوو، دەمی سەوزو ڕۆشنو کراوە بوو، لەناویا شریتێ بە پیتی قورمز هاتبووە دەرەوە :- ئەی بەنی ئیسرائیل کریستۆ هاتووە!. ئێسقانەکان بەیەکەوە چەسپ دەبوون، کەللەسەرەکان پڕ لە ددانو گوڵ بەرز دەبوونەوەو دەستێکی بە هەیبەت لە حاڵێکا کە ئورشەلیمی تازە لەناو لەپی دابوو، لە ئاسمان دەهاتە دەرەوە، ئورشەلیمی نوێ: تازە دروست کراوو نورانی، هەموو زومەڕڕەدو یاقوت، خەڵکی سەیری ئەم نەخشانەیان دەکرد، لە کاتی راتەکاندنی سەریان، کەوتبوونە پسە پسەوە، ئەو شتە خاخامی پیری تووڕە دەکرد، بەسەر سەریانەوە هاواری کرد، :- بۆ پسە پس دەکەن؟ مەگەر باوەڕتان بۆ خودای باوانتان نییە؟ نەفەرێکی دیکە لە خاچدراوە،

ڕزگارکەر پێیەک نزیکتر بۆتەوە، ئەی ئێوە کەباوەڕتان کەمە، مانای لە خاچدان هەمان ئەو شتەیە!.

ئەو کاتە کتێبی بەسەر کتێبدانەوە هەڵگرتو بەتەکانێکی توند کردیەوە، خۆرەتاو لە میانی پەنجەرەکان دووبارە هاتە ژوورەوە، لەقلەقێ لە ئاسمان هاتە خوارەوە بەسەر بانی بەرامبەرەوە هەڵنیشت، وەک بڵێی ئەویش دەیەویست گوێ بگرێ، لە سینەی فەلەکزەدەی خاخامدا هاوارێکی خۆشبەخشو سەرکەوتوانە هاتە دەرەوە:

:- شەیپوری سەرکەوتن لە سەهیۆندا بخەنە دەنگەوە، بانگەشەی ئەو هەوڵە شادی بەخشە بکەن لە ئورشەلیم دا، هاوار بکەن! یەهودا بۆ لای

قەومی خۆی هاتووە، ئەی ئورشەلیم راپەڕە دڵێکی بەهێزت هەبێ، سەیربکە لە خۆرهەڵاتەوە تا خۆراوە، پەروەردگار دەبێتە شوانی کوڕانی تۆ، کێوەکان راستو رەوان بووینە، گردەکان لەناوچوونو نەمان، تەواوی درەختەکانی عەتری خۆیان کردۆتە قوربانی، چەکو شمشێرو تیرو کەوانت بەخۆتەوە هەڵواسە، ئەی ئورشەلیم، بەختەوەری بۆ هەمیشە بۆ کوڕانی ئیسرائیل هاتووە!. دەنگی :- کەی...کەی؟. لە ئاپۆرەکەدا دەبیسترا، هەموو گەڕانەوە، پیرەمێردێکی لاواز ئەندام بەروخساری پەژمووردەوە بەسەر سەری پەنجەی پێ وەستاو هاواری دەکرد :- کەی باوە کەی؟.

خاخامی پیر لە رووی توڕبوونەوە کتێبەکەی کۆکردەوە پرسی :- ماناسیس بەپەلەی؟.

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە :- بەڵێ، ئەشک لەروخساریدا هەڵدەڕژا، ماوەم نییە ئەجەلم هاتووە..

خاخام بە هێمای دەستی بە :- ئیزگیل.ی گوت کە لەناو ئێسقانەکاندا شاردرابۆوە :- سەیرکە ماناسیس دووبارە رادەبیەوە.

- من پیرەمێردێکی نابینام ناتوانم ببینم

پەترۆس هاتە نێوەوە، رۆژ خەریک بوو کۆتایی دەهات، شەوان لە دەریاچەی -گنسارت- ماسیگری دەکردو لە مەزەقەت دابوو گوتی:- باوە، وادەی گێڕانەوەی رازێکت بەئێمە دابوو بۆ تەسکینی دڵمان، ئەو رازە چییە؟.

خەڵک بەحەپس کردنی هەناسەیان لە سینەدا، بەدەوری خاخام کۆبوونەوە تا ئەو رادەیەی کە کەلێسا جێی هەبوو، لەحەوشە هاتنە ژوورەوە، گەرماییکی توند بوو، بۆنی توندی ئارەقە هەوای پڕ کردبوو، خزمەتکارانی کەلێسا بۆ بۆندارکردنی هەوا بخوریان هەڵدەرشتە ناو مەنقەڵەکانەوە کە لە شێوەی دڵۆپەی ئەشکدا بوون

خاخام بۆ خۆ پاراستن لە هەناسە تەنگی، چووە سەر مێزێکەوەو لە کاتێکا ئارەقەی خۆی پاک دەکردەوە، گوتی::- رۆڵەکانی من دڵی ئێمە لێوانلێوی خاچە، ماوەیەک لەمەوبەر ریشی رەشم بووە خۆڵەمێشیو پاشان سپی بۆوە، ددانەکانم وەرین، ئەوەی کە ماناسیسی پیر هاواری بۆ کرد من ساڵەهای ساڵ هاوارم بۆ کردوە، چەندین جار پرسیومە :- تاکەی تاکەی ئەی خودا؟ ئایا ئارەزووی دیتنی کریستۆ لە گەڵ خۆماندا بۆ گۆڕ دەبەین..؟. شەوێکیان

پەرجویەک روویدا! خودا وەڵامی دامەوە، نا، پەرجویێ نەبوو، هەر کاتێ کە پرسیار لەو بکەین وەڵام دەداتەوە. بەڵام لە تەختەبەندی لەشدا دیلین و کەڕینو نایبیستین، بەڵام ئەوشەوە من بیستم... ئەوەش پەرجو بوو..

پەترۆسی بانگ کرد :- چیت بیست؟ بابە، هەمووشتێ بە ئێمە بڵێ. لە میانی ئاپۆڕەدا ڕێی خۆی کردەوە لەبەردەم خاخام وەستا، پیرەمێرد لاربۆوەو سەیری پەترۆسی کردو گرژیەوە.

پەترۆس خودا وەکو تۆ ماسیگرێکە ئەویش شەوانە لەکاتی مانگەشەوی تەواودا دەچێتە ماسیگریەوەو ئەو شەوە مانگ بەدری تەواو بوو، وەکو سپیاتی شیر لە ئاسماندا ئەوەندە میهرەبانو دڵۆڤان سەوڵی لێدەدا، کە نەمدەتوانی چاوەکانی خۆم داخەم، چوار دیواری ماڵ بۆ من تەنگ بووە، بەکوچە باریکەکانەوە کەوتمە رێ :- ناصیر.ەم لە دوای خۆمەوە جێهێشت، بەرز بووبوومەوە، پشتم بەتەختە بەردێ داو سەیری لای باشوورم دەکرد، بەرەو ئورشەلیمی پیرۆز، مانگ بۆلای من هات وەک مرۆڤێ سەیری منی کردو گرژیەوە: سەیری ئەوم کرد سەیری دەمو گۆناو گۆشەی چاوەکانی کردو ئاخم هەڵکێشا، هەستم کرد کە لە میانی کپی شەودا قسە لەگەڵ من دەکا، بەم حاڵەوە نەمتوانی ببیستم مەلێک لەسەر زەوی باڵی لێک نەدەدا، مەزرای سەوزی فەلەک بۆنی نانی لێدەهات، شیر لە کێوەکانی دەوروبەری من- تابور، جلبوع، کرمل- وەکو تاڤگە هەڵدەڕژا، لەبەرخۆمەوە کەوتمە ئەندێشە:- ئەمشەو شەوی خودایە، قورسی تەواوی مانگ، سیمای شەوانەی خوداوەند لە ئورشەلیمی ئایندە، شەوەکان وەک ئەمشەو دەبێ. بە ختووڕەکردنی ئەو بیرۆکانە لە زەینم دا چاوەکانم پڕ لە ئەشک بوون، بێچارەییو ترس وجوودی داگرتم، هاوارم کرد :- من پیر بوویم، ئایا بەر لەوەی چاوەکانم بەجوانی کریستۆ رۆشن بێتەوە، دەمرم؟.

بەسووک بەزینێکەوە هەستامەوە، رقی پیرۆز دیسان وجوودی داگرتمەوە، جلم لەبەرکردەوە، وەک تازە لە دایک بوویێ لەبەردەم خودا وەستام، دەمویست ببینێ کە چۆن چۆنی پیر بوویم، چۆن وەک گەڵای درەختی هەنجیر لە پاییزدا، وەکو قەدی بێ گەڵاو لەرزیوی هێشوە ترێکان کە بەدەستی باڵندەکانەوە بەتاراج چوو بوون، وشکو چرمسیو کاڵ بوونەوە، دەمویست ببینێو دڵۆڤانیم پێ بکاتو زوو بجولێ، لە هەمان کاتدا کە رووتو قووت لەبەرابەر خودا وەستا بووم هەستم کرد کە نووری مانگ لە جەستەمدا دەچێتە ژوورەوە، بە

تەواوی بووبوومە رۆح لەگەڵ خودا بووم بە یەک، بەڵێ لە ناو دەروونمدا گوێم لە دەنگی بوو، لە دەرەوە یا لە بەرزایی سەرم نەبوو، لەناو دەروونم بوو،بەڵێ لە دەروونم، دەنگی حەقیقی خودا هەمیشە لە رێگەی دەروونەوە دەگاتە گوێمانەوە،بیستم، :- شەمعون...شەمعون، تۆ بەر لەمەرگ دیداری کریستۆ دەکەی، گوێت لە دەنگی دەبێ، دەستەکانی دەگریە ناو دەستت...

ئەوەندە زەوقم هەبوو، کە رووت وقووت لەژێر مانگدا کەوتمە هەڵپەڕینو چەپڵەوە، ساتێک درێژەی کێشا یا هەزار ساڵ، نازانم، بەڵام چەند درێژەی کێشا بەشی کردمو ئارام بوومەوە، جلەکەم کردەبەرو بۆلای ناصرە سەرەو ژێر بوومەوە، ساتێ کەلەشێرەکان لە لانەکانیان بەسەرپشتی بانەکانەوە منیان دیت، دەستیان کرد بە خوێندن، ئاسمان پێکەنی، مەلەکان بێدار بوونەوە، دەرگاکان کرانەوە سەلاویان لێکردم، کوختە قێزەوەنەکەم لەسەرەوە تا خوارەوە دەدرەوشایەوە، دەرگاکان پەنجەرەکان، هەموو شتێ لە رەنگی یاقووتدا بوون، جەنگەڵو تەختەبەردەکانو خەڵکو هەموو بۆنو بەرامەی ئامادەیی خودایان لە دەوروبەرم پەرش بڵاودەکردەوە خودی یۆزباشی بە هەموو خوێنخۆری خۆیەوە، بەسەرسامی لە جێی خۆیەوە وەستاو پرسی :- خاخام ئەوە چی رویداوە لە تۆ؟ وجووی تۆ بۆتە مەشخەڵێکی هەڵگیرساو ئاگاداربە ئاگر لە ناصیرە بەرنەدەی. بەڵام شتێکم نەگوت، نەمدەویست هەناسەم پیس ببێ.

ساڵەهای ساڵە کە ئەو رازەم لە سەرای دڵ پاراستووە، بە شانازییەوە لەززەتم لێ چەشتووە، لە چاوەڕونیدا دانیشتووم، بەڵام ئەمڕۆ ئەو رۆژە رەشە کە بینەری کوتینەوەی خاچێکی تازە بووین بەسەر دڵی ئێمەوە، ئیدی توانای پاسداری کردنی رازم لە دەستداوە، دڵم بە حاڵی قەومی ئیسرائیل دەسووتێ، لەبەر ئەمە ئەو هەواڵە خۆشی بەخشە بۆ تۆ ئاشکرا دەکەم، ئەوە خەریکە دێت، نابێ دووربێ، رەنگە لەسەر رێگای خۆی، لە ماڵێکی نزیک بۆ خواردنەوەی قومێ ئاو یا لە کەنار تەنورێ، کە نانی تازەی لێ هاتۆتە دەرەوە، بۆ خواردنی لوقمەیێ نان وەستابێ، بەڵام لەهەر کوێیەک بێ هەر زوو بەدیار دەکەوێ، چونکە خودا وایگوت، خودا قسەی خۆی ناکێشێتەوە، :- شەمعون تۆبەر لە مەرگ کریستۆ دەبینی، گوێت لە دەنگی دەبێت، دەستەکانی لە ناو دەستت دەنێی.

ڕۆژ بە رۆژ بێ تواناتر دەبم، بەڵام بە هەمان رێژە کە تواناییم لە دەست

دەدەم دەنگی هەنگاوەکانی رزگارکەر دەبیستم کە نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە، ئێستا تەمەنم ٨٥ ساڵ زیاترە لەمە زیاتر دواکەتن رەوا نییە.

پیاوە کەچەڵو خێلەکە بە لووتێکی تیژو باریک، لە جێوە بزاوت وەک بڵێی کاتی یەکی هەویراندووتی لە بیری چووە خومرەی تێکات گوتی:- بەڵام باوکە تۆ ئەدی ئەگەر هەزار ساڵی دیکە بەزیندوویی مایەوە؟ ئەگەر هیچ کات نەمردی هەینێ چی؟ ئێمە شاهێدی ئەو جۆرە رووداوەین :- خنوخ- ئەلیاس. زیندوون، چاوانی وردو کەچو خواروخێچی رەشکەو پێشکەی دەکرد، خاخام خۆی کەڕ کرد، بەڵام وشەکانی ئەو پیاوە خێلە وەک خەنجەرێ بەدڵی داچووە خوارەوە، وەکو کەسێ ئەمر بکات ئاوا دەستی بڵند کردو گوتی:- دەمەوێ لەگەڵ خودادا تەنها بم، هەمووتان ئێرە جێ بهێڵن. کەلێسا خاڵی بوو، ئاپۆڕەکە پەرتەی لێ کردو خاخام لەگەڵ خۆی بەتەنها مایەوە دەرگای داخستو پشتی بە دیوارێ دا کە حزقیال لە میانی نەخشەکاندا لە هەوا پیاسەی دەکرد، لە ئەندێشەییێکی قووڵدا نوقم بوو، لەبەرخۆوە کەوتە ئەندێشەوە :- خوداوەند بەتواناو بەرزە: ئەنجامی هەر کارێ توانایيە. نەکا تۆماسی پیس راستی گوتبێ؟ وای لەمن ئەگەر خوداوەند ئیرادەی خۆی لەسەر ئەوە بەستبێ کە هەزار ساڵ بەزیندوویی بمێنمەوە، ئەگەر ئیرادەی ئەوەبێ کە بۆ تا هەتا بمێنمەوە.

- ئەو کاتە کریستۆ... ئایا ئومێدە گەورەکانی کوڕانی ئیسرائیل هەمووی بەبا دەچێ؟ ئەو قەومە هەزاران ساڵە فەرموودەی خوداوەندیان لەناو دەروونیاندا پاراستووە.

وەکو چۆن دایکێ تۆو لە ناو رەحمیدا دا گەشە دەکا، گۆشتو ئیسقانەکانمان لەناوچوون، تواینەوەو تەنیا بۆ ئەم کورە دەژین، بەڵام ئەم هۆزە تووشی دەردی زایمان بووە. نوتفەی ئیبراهیم هاواری دەکرد: پەروەردگارا، رەهای بکە، تۆ خوداوەندگاری، تۆ دەتوانی بەرگە بگریت، ئێمە بێتواناین، بەزەییت بە ئێمەدا بێتەوە!

حاخام لە کلێسادا دەهاتو دەچوو، رۆژێک خەریک بوو شتو مەکی خۆی دەپێچایەوە، سێبەر نەخشەکانی سەر دیواری ون دەکردو :- ئیزگیل. یان قووت دەدا، خاخام سەیری سایەی رۆشنی دەوروبەری کرد، لە پڕێکا تەواوی ئەوەی کە بە درێژایی ژیانی بینی بووی‌و ئەو ئازارەی کە بەرگەی گرتبوو، هێرشیان کردە سەر زەینییەوە، بە چ شەوقو شورێکەوە چەندین جار

له جەلیلەوە بۆ ئورشەلیمو لە ئورشەلیمەوە بۆ بیابان لە گەڕانو سووڕان بە دوای کریستۆدا پەلەی کردووە!

بەڵام هەموو جار خاچێ ئومێدەکانی کردوە بە نائومێدیو بەشەرمەزاری گەڕاوەتەوە ناصیرە، لەگەڵ هەموو ئەوەش، ئەمڕۆکە سەری گرتە میانی دوو دەستو بەوەحشەتەوە لەبەر خۆ کەوتە زەمزەمەوە :- نا......نا قەت وا نابێ.

ئێستا ئەوە چەندین شەوو رۆژە کە مێشکی فیتەی لێدەداو ئامادەی لەبەر یەک ترازا بوو، ئومێدێکی تازە رووی لەو کردبوو، ئومێدێ کە بۆ مێشک زۆر گەورە بوو، شێتییەکو ئەجندەیەک ئەوی دەخوارد، بەڵام ئەوە یەکەمین جار نەبوو، ساڵانێک بوو کە ئەم شێتایەتیە، چەنگاڵی خۆی لە مێشکی سەری ئەو بردبووە خوارەوە، لە خۆی دەکردەوە کەچی دووبارە دەهاتە سۆراغیەوە، بەڵام هیچ کات لەکاتی رۆژدا جورئەتی ئەوەی پەیدا نەکردبوو خۆی ئاشکرا بکات، هەمیشە لە تاریکی شەودا یا لە کاتی خەوندا دەهاتە سۆراغیەوە، بەڵام ئەمڕۆکە.. بەڵێ ئەمڕۆکە لە کاتی نیوەڕۆدا، لە رۆشنایی تەواوی رۆژیش- ئایا ئەو کریستۆ بوو؟

پشتی بە دیوار داو چاوەکانی خۆی داخست... یەکجار لە پێشەوەی ئەودا بەهانکە هانکەوە خاچی بەسەر پشتی خۆی دادەنا، لە دەوروبەرییەوە هەوا، بەهەمان شێوە لای فریشتە دەلەرزی،... سەیرکە! سەری بەرز کردۆتەوە، خاخامی پیر هیچ کاتێ ئەو هەموو شتەی لە ئاسماندا لە ناوی چاوی کەسێکدا نەبینیوە، ئایا ئەو کریستۆ بوو؟ خاخام بە پاڕانەوە گوتی:- پەروەردگارا.... پەروەردگارا بۆ ئەوەندە عەزابم دەدەی؟ بۆ وەڵام نادەیەوە؟. پێشبینی وەک چۆن هەورەتریشقە لە زەینیدا سایەدی کرد، بۆ ساتێ سەری لەمێژ ساڵی لە رۆشناییدا پڕ دەبێو ساتێکی دیکە بەبێ هیچ ئومێدێ دەخزێتە دەروونی تاریکیو خاچەکەی دەکرێتەوەو گەورەکانی قەوم دێنە پێشەوە.

لە دەروونیا زێدی نەژادی سەرسەختو پارێزراوی بە برین داپۆشرابوو،سەردەستەشی موسا بوو، بەرانەکێوی بەشاخی پێچاوپێچەوە، سەفەری بێ کۆتایی، دووبارە دەستی پێکردەوە، لەسەر زەمینی بەندێتییەوە بۆ سەر زەمینی کەنانە، ئەو کاتە سەفەرەکەی لەسەر زەمینی کەنانە بۆ ئورشەلیم خەتم دەکرد، بەڵام لەو رێپێوانەدا.... ئەوە حەزرەتی مووسا نەبوو، کە مورشیدی ئەو بوو، بەڵکو یەکێکی دیکە ... زەینی خاخام تیرەتر بوو،

یەکێکی دیکە بەخاچی سەرشانی،

خاخام بە بازێک خۆی گەیاندە دەروازەو کردیەوە، با لەروخساریدا باڵندەکان بەمەبەستی خەوتن خەریکی گەڕانەوە بوون بۆ لانەکانیان، کۆڵانە باریکەکان تاریک بووبوون ، زەوی فێنک هەڵگەڕابوو، دەرگای قفلداو کلیلە سەنگینەکەی نایە کەمەری، بۆ ساتێ ئازایەتی خۆی لە دەستدا، بەڵام بەیەکجار بڕیاری خۆیدا، بەسەری سەربەرەو خوارییەوە، بەرەو ماڵی مەریەم کەوتە رێ.

مەریەم لە حەوشەی ماڵی خۆیدا، بەسەر مێزێکی بەرزەوە دانیشتبوو تەشی دەڕست، هەوا هێشتان رۆشن بوو، رۆشنایی هاوین هێدی هێدی بەسەر زەویەوە، لینگی لە دوای خۆی رادکێشاو مەیلی رۆیشتنی نەبوو، خەڵک خۆیانو گایەکان لە مەزرادا دەگەڕانەوە، ژنان بۆ چێشت و کاری برژاندن شەوانە ئاگریان دەکردەوە، عەتری دارەکان لە کاتی سووتاندا هەوای عەسرانەی دەورەدا بوو، مەریەم خوری دەڕستو زەینیشی وێڕای، سەری تەشی کە جارێ بەملاو جارێ بەملادا دەسوورا، ختوراتو خەیاڵ تێکەڵ بەیەک بوو بوون، ژیان وەک نیوە حەقیقەت نیوە ئەفسانە دەهاتە بەرچاوان، سووڕانەوەی کاری بچووکی رۆژانەی بەدرێژایی ساڵان ئەنجام دابوو.... پاشان لە پڕێکا تاووسی سەرسامهێن پەرجوی سەرداو هاتە ژوورەوەو بوونی ئازاراوی بە باڵە درێژەکانی خۆی داپۆشی بوو.

– پەروەردگار، هەر شوێنێ کە دەتەوێ لەگەڵ خۆتم بەرە، هەر چۆنێکت دەوێ رەفتارم لەگەڵدا بکە، خۆت مێردی منت هەڵبژارد، کوڕەکەمت کردە دیاری، تۆ خۆت ئازاری منتدا، پێم بڵێی هاوار بکەم؟ هاوار دەکەم، بڵێی بێدەنگ، بێدەنگ دەبم، خوداوەندا بەڕاستی من چیم؟ مشتێ گڵ لە دەستەکانی تۆدا هەر چۆنێک دڵت دەخوازێ وای بشێلەو تێکەڵ بەیەکی بکە، هەرچیت دەوێ بیکە، وەلێ یەک تکام هەیە لەتۆ، ئەویش ئەوەیە کە بەزەییت بە کوڕەکەمدا بێتەوە!

کۆترێکی سپی لە سەربانی ماڵی بەرامبەردا هەڵفڕیە خوارەوە، بۆ ساتێ بەسەر سەری ئەوەوە باڵەکانی لێکداو ئەوکاتە بە ویقارەوە بەسەر گاشەبەردەکانی حەوشەوە دابەزی، لە دەوری پێیەکانی مەریەمدا کەوتە لەنجەوە، پەڕی کلکی کردەوە، گەردەنی کەچ کردو سەری وەرسووڕاندو سەیری مەریەمی کرد، قسەی لەگەڵدا کرد، مەریەم لەبەرخۆ گوتی: حەتمەن دەیەوێ خەبەری رازێکم پێ ببەخشێ، چ دەبوو خاخامی پیر هاتبا، ئەو لە

زمانی مەلانیش دەزانیو دەتوانی راڤەیان کات..

سەیری کۆترەکەی کردو دڵی پێ سووتا، تەشیەکەی دانایە سەر زەوی‌و بە دەنگێکی زۆر نەرم‌و گونجاو پەرەندەی بانگ کرد، پەرەندە خۆشحاڵەکە بە پەڕینێ بەسەر ئەژنۆکانی ئەودا هەڵکورما، لەوێ وەک بڵێی تەواوی رازی ئەوە بوو کە بگاتە سەر ئەو ئەژنۆیانە، پەڕو باڵی کۆکردەوەو بە بێ جووڵە لە جێی خۆیدا مایەوە. مەریەم هەستی بەکێشی کۆتر کردو گرژیەوە، چی دەبوو، کە خودای هەمیشە وا میهرەبان بۆ مرۆڤ دابەزێتە خوارەو. لەو ئەندێشەیە دابوو، کە کەوتە یادی سپێدەدەمێک کە هاوڕێ لەگەڵ دەستگیرانی، یوسف، لەکێوی ئەلیاس‌و کەرمولدا سەری بۆ ئاسمان بەرز کردبۆوەو سەرهەڵگەڕابوو، دەیانویست داوا لە پێغەمبەری ئاگرین بکەن، کە لەگەڵ خودادا رازو نیاز بدرکێنن، تا بەڵکو خوداوەند کوڕێکیان پێ ببەخشێ، کوڕێ کە وەقفی بەهرەوەری پایامبەریان دەکرد، بڕیاربوو کە عەسری هەمان رۆژ زەماوەند بکەن، بەر لە گزنگی سپێدە خۆی ئامادە کرد تا ئەو پەیامبەرە ئاگرینە کە لە لەززەتی گەورەی بروسکەدا بوو، ئەوان پیرۆز بکات،

هەور لە ئاسماندا بوو، پاییزێکی خۆش بوو، خەڵکی وەکو مێروولەو کلۆ بە دەوری خەرمانەی خۆیان کۆببوونەوە، ئاوی ترێ لە ناخی خومرەکاندا دەچکایەوە، هەنجیرەکان وشک دەبوونەوە، مەریەم پانزەساڵی بوو، مێردەکەی پیرەمێردێ بوو، بە پرچێکی خۆڵەمێشی رەنگەوە، گۆپاڵێکی لە دەست دابوو کە وا موقەددەر بوو خونچە بدات و بپشکوێ، نوێژی نیوەڕۆ گەیشتنە قوللەی موقەددەس، ئەژنۆیانداو بەترس‌و لەرزەوە بەسەر پەنجەی خۆیان بەردی رەش‌و تیژو خوێناویان ساودا، کڵپەیێ لە بەردەکە هەڵساو دەستی مەریەمی بڕی، یوسف دەمی خۆی بۆ بانگێشتی وەحشی گردەکە کردەوە، بەڵام بەر لەوەی کە بتوانێ وشەیێ بخاتە سەر زار، لە تۆقەڵەی ئاسماندا هەورێ نەڕاندی‌و بە توورەییەوە تەرزەی هەڵپژان‌و خێمەیان بەسەر بەردی رەشدا هەڵدا، لە هەمان حاڵدا کە یوسف خۆی بۆ پێشەوە هەڵاویشت، تا دەستگیرانی بگرێ‌و بیباتە پەنای ئەشکەوتێکەوە، خوداوەند مەشخەڵێکی بە هەیبەتی هەورە تریشقەی لە کەماندا رەها کرد، ئاسمان‌و زەوی تێکەڵ بەیەکبوون، مەریەم بەسەر پشتەوە کەوتە سەر زەوی‌و بێهۆش بوو کەبەخۆ هاتەوە، چاوانی کردەوەو سەیری دەوروبەری کرد، یوسفی بینی بە ڕووخساری داکەوتەی

بەسەر بەردی رەشدا راکشاوەو پەکی کەوتووە.

مەریەم دەستی بە کۆترەکە داهێناو بەنەرمی نەوازشی کرد، تا نەوەکا بیترسێنی، بەچپەوە گوتی:- خوداوەند لە ترۆپکی کێوەوە، بەروخسارێکی کێوییەوە دابەزیو بە شێوییێکی کێوییانە قسەی لەگەڵ مندا کرد، ئەریَ بەراستی چی بەمن گوت؟. خاخامی پیر زۆربەی وەختان لەمبارەوە پرسیاری لەو کردبوو، خاخام سەرسام بوو بوو سەبارەت بەو پەرجوانەی کە یەک لە دوای یەک لە دەوروبەری ئەو ژنە روویدەدا. گوتبووی: مەریەم هەوڵدە وەبیرت بێتەوە، ئەوە رێگەیەکە کە خودا جارجارە بە هۆی هەورەتریشقەوە لەگەڵ مرۆڤ قسە دەکات، هەوڵدە وەبیری خۆت بهێنیتەوە، تا مەگەر بتوانین سەرنویشتی کورەکەت کەشف بکەین.

- بابە، گەواڵە بوو لە ئاسماندا وەکو غژغژی گاسن دابەزی،

- مەریەم، ئەی لە پشت گەواڵەکەوە؟

- بەڵیَ بابە تۆ راست دەڵێی، خودا لە پشتی گەواڵەوە قسەی دەکرد، بەڵام نەمتوانی قسەکانی بەدروستی وەربگرم، لێمببورە، لە کاتێکدا دەستی بەسەر پشتی کۆتردا دەهێنا، هەوڵیدا دوای تێپەڕینی سی ساڵ، هەورەتریشقە بهێنێتەوە یادیو گرێی مانا نادیارەکان بکاتەوە، چاوەکانی داخست، لەناو لەپی دەستی، جەستەی بچووکو گەرمو دڵی خورپەداری کۆتری هەست پێدەکرد، لە پرێکا تێنەگەیی چۆنو نەیزانی چۆن کۆترو برووسک بوونەوە یەک، دڵنیا بوو ئەو خورپەی دڵو ئەم گەواڵەیە هەموو خودا بوو، هاواری کردو بە وەحشەتەوە لە جێی خۆی هەڵبەزییەوە، ئێستا بۆ یەکەمین جارە توانای هەبوو، کە وشە نادیارەکانی گەواڵەو گمەگمی کۆترەکە لەیەک جیا بکاتەوە :- درود لەتۆ بیَ مەریەم درود لەتۆ بیَ مەریەم. گومانی نەبوو کە خوداوەندە هەمان ئەو هاوارەی کردبوو:- درودت لێبیَ مەریەم.. سەری وەرسووڕاندو مێردەکەی بینی کە خۆی بە دیواردا دابوو، هێشتاش دەمی لەیەک دەکردەوەو دادەخست، هەوا ئەوسا تاریک بوو بوو، بەڵام ئەو هێشتا تەقەڵلای دەداو ئارەقەی هەڵدەرێشت، مەریەم چووە راڕەوەکەیەوە، لەبەرامبەر ئەودا رەت بوو، بەڵام قسەیەکی لەگەڵ ئەودا نەکرد، چاوەڕوانی هاتنی کورەکەیدا بوو، بینی بووی کە چەفیەی دەستی پیاوە لە خاچدراوەکەی لە دەوروبەری سەری وەرپێچابوو، لە گردەکە دەهاتە خوارەوە، بۆ کویَ چوو بوو، بۆ تاخیر بوو بوو،

نەکا بیەوێت تا هەڵاتنی رۆژ لە مەزرادا بمێنێتەوە؟ مەریەم کە لە ئاستانەکەدا راوەستابوو، خاخامی بینی نزیک دەکەوێتەوە، گۆپاڵەکەی خۆی توند گرتبوو، هانکە هانکی بوو، تاڵەمووی سپی سەر لاجانگی لەبەر نەسیمی شەوانەی کە لە کێوی کەرمولەوە هەڵیدەکرد شەپۆلی دەدا، مەریەم، بەرێزەوە رێگەی هاتنە ژوورەوەی لەبەردەم خاخامدا کردەوە، دەستی برای مێردەکەی گرتو لاواندیەوە، بەڵام قسەی نەکرد، ئاخر ئەو پیرەمێردە دەیتوانی چ بڵێت؟ خاخام بە زەینی نووقم بووی قوڵایی ئاوە تاریکەکانەوە، بۆلای مەریەم گەڕایەوەو گوتی:- مەریەم چاوەکانت نوور هەڵداوێ، مەسەلە چییە؟ ئایا خوداوەند دووبارە هاتۆتە سۆراغتەوە؟مەریەم نەیتوانی بەر بە زمانی خۆی بگرێتو گوتی:- باوکە دۆزیمەوە.

- پەنا بە خوا چ شتێکت دۆزیوەتەوە؟

- وشە نادیارەکانی ناو هەورە تریشقە

خاخام لەرزی، لەکاتێکا بازووەکانی بۆ سەرەوە هەڵبڕی هاواری کرد:- خودا گەورەیە...مەریەم تەواو من بۆ ئەوە هاتووم تا جارێکی دیکە لە تۆ بپرسم وەک چۆن دەزانی، ئەمرۆ یەکێ لە ئومێدەکانی ئێمە لە خاچدراو دڵی من...... مەریەم دووبارەی ئەکردەوە، :- باوکە، دۆزیمەوە! ئەمرۆ عەسرێ لە کاتێکا دانیشتبوومو تەشیم دەڕێسیو دیسان بیرم لە هەورە تریشقە دەکردەوە، هەستم کرد بۆ یەکەمین جار گەواڵە ئارامی گرتو لە پشتی ئەوەوە دەنگێکی نەرمو ئاشکرام بیست، دەنگی خودا بوو:- درودت لێبێ مەریەم. خاخام خۆی هاوێشتە سەر مێزێکەوە، لاجانگەکانی کوشیە ناو دەستەکانیو غەرقی ئەندێشەیەکی قووڵ بوو، پاشان سەری بەرز کردەوە :- مەریەم هیچی دیکەت نەبیست؟ لە دەروونی خۆتا غەرق بە تا دڵنیابی کە دەبیستی، لەوانەیە سەرنویشتی ئیسرائیل وابەستە بە قسەی تۆ بێ...

مەریەم بە بیستنی وشەکانی خاخام، ترسا، سینەی لەرزیو جارێکی دی لە زەینی خۆیدا بە دوای مانای شاراوەی ناو گەواڵەدا گەڕا، بێتاقەت بوو پاشان بە چپەوە گوتی:- نەخێر..نەخێر، باوکە، ئەو زۆری لەوە زیاتر گوت، بەڵام نەمتوانی ببیستم، تەواوی هەوڵم بەکاردەهێنم، بەڵام ناتوانم گوێم لە گوتەی ئەو بێ. خاخام دەستی دانایە سەرروخسارییەوە:

- مەریەم، بەڕۆژو بە شەو خودا بپەرستە، زەینی خۆت بە کاری

ڕۆژانە مەشیوێنە، چەندین جار دیومە کە خەرمانەییێکی نورانی بە جیلوەی هەورەتریشقە، بەسەر گەردیروخسارتەوە دەسووڕێتەوە، سەرسامم کە ئایا ئەو خەرمانەیە، نوریکی حەقیقییە؟ ناتوانم بڵێم ڕۆژو بگرەو خوداپەرستی بکە. :- درودت لێبێ مەریەم. پەیامی خودا بە میهرەبانیەوە دەست پێدەکات.. هەوڵبدە ئەوەشی کە ماوە ببیستی.

مەریەم بۆ پەنهان کردنی هەڵچوونی خۆی، چووە لای جێ ی پیاڵانو فنجانێکی سینی هەڵگرتو پڕیکرد لە ئاو، مشتێکیشی خورکا بۆ پیرەمێردی هێنا...

– مەمنونم.. برسی‌و تێنوو نیم، وەرە دانیشە، دەبێ قسە لەگەڵ تۆ بکەم..!

مەریەم نزمترین مێزی هەڵگرتو لە کەنار پێیەکانی خاخامدا دانیشت، لە خاڵێکدا سەری هەڵبڕی بوو، لە چاوەڕوانیدا مایەوە، پیرەمێرد وشەکانی لە زەیندا تەتەڵە دەکرد، ئەوەی کە دەیخوازی بڵێت، گرفت بوو، ئومێدێک بوو، ئەوەندە ئاوریشمین‌و لووس بوو، کە بە مەبەستی پڕ بایەخی جلیوەنەدان‌و دڵنیانەبوونیەوە لە دۆزینەوەی وشەی ئاوریشمی لووسدا دەستەپاچە بوو، نەیدەویست دایکی بخاتە وەحشەتەوە، لە ئەنجامدا گوتی:- :- مەریەم لە دەرەوەی ئەو ماڵەدا رازێ وەک شێری بیابان پیاسە دەکات، تۆ وەکو ژنانی دیکە نیت خۆت هەست بەوە ناکەیت؟.

مەریەم بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:- نا باوکە من لەگەڵ ژنانی دیکە جیاوازیم نییە، منیش حەزم لە تەواوی پەیوەندیو لەززەتی تایبەتی بە ژنانەوە هەیە، چێشتلێنان، چوونە سەر کانی، گوڵگوتن‌و گوڵبیستن، گوتی: لەگەڵ هاوسێکان‌و عەسران دانیشتن‌و سەیرکردنی ڕێبوارانم حەز لێیە، دڵم وەک دڵی هەموو ژنان مەکۆی ئازارە..

خاخام، بەبەرزکردنەوەی دەست وەک بڵێی دەیویست بەر لە هەموو جۆرو سکاڵایەک بگرێت، بەشێوەیەکی تژی ویقار دووبارەی کردەوە، :- مەریەم، تۆ وەکو ژنانی دیکە نیت..و کوڕەکەت.... دووبارە لە قسەکردن وەستا، چۆن دەیتوانی بۆ هێنانە سەر زمانی گرفتترین بەشی گوفتاری خۆی، وشەیەک بدۆزیتەوە، سەری بۆ ئاسمان هەڵبڕی‌و گوێی هەڵخست، لە میانی درەختەکان هەندێ لە پەرەندەکان لە هەوڵی خەو دابوون، هەندێکی دیکە بێدار دەبوونەوە، پەیتونی زەمان سووڕا خۆرەتاوی سەر بەرەو خوار لەژێر پێی مرۆڤدا خزی،

خاخام ئاخێکی هەڵکێشا، چۆن چۆنی ڕۆژەکان یەک لە دوای یەکەوە بەپەلە رادەبرن:- شەفەق، فەلەق، رابردنی خۆرەتاو، رابردنی مانگ لە دوای مانگ، منالاَن دەبنە پیاو، پرچی رەش سپی دەبێ، دەریا وشک هەڵدەگەڕێ، کێوەکان رووت دەبنەوە، هێشتاش کریستۆ بەدیار نەکەوتووە.

مەریەم لەحاڵێکدا کە دەنگی دەلەرزی گوتی:- کوڕی من...کوڕی من.. باوکە؟. خاخام بەشەهامەتەوە وەلاَمی دایەوە :- مەریەم، ئەو وەکو کوڕانی دیکە نییە.. جارێکی دیکەش وشەکانی خۆی تەتەڵە کردو دوای ساتێ بەمجۆرە بەردەوام بوو :- جارجارە کە شەوانە تەنهایەو بیر دەکاتەوەو کەسێ ئەو نابینێ دەوروبەریروخساری لە تاریکیدا دەدرەوشێتەوە، مەریەم، خودا لە قسووریەکانم عەفوکات، من کونێکی بچووکم لە دیوار کردۆتەوە دەچمە سەرەوەو لە کونەکەوە تەماشای دەکەمو کارەکانی دەخەمە ژێر نەزەرم..بۆ؟ چونکە دانی پێدەنێم کە هەموو شتێ لە زەینم ژێروسەر بووە، زانیاریەکانیشم یارمەتیم نادەن، شەوو ڕۆژ کتێبی پیرۆز هەڵدەدەمەوە، بەلاَم ناتوانم تێبگەم کە ئەو کێیەو چ کارەیە، لەبەر ئەمە بەدزیەوە چاودێری کارەکانی دەکەم لە تاریکیدا نورێروخساری دەلستەوەو دەخوات، دەست نیشانی مەکە بەڵگەی رەنگ پەڕینو تاوانەوەی ڕۆژ بە ڕۆژ وەکو یەکە، بەڵێ لەبەر خاتری نەخۆشیو ڕۆژو پاڕانەوە نییە، بەلاَم گیانی هەمان ئەو نورەیە.

مەریەم ئاهی هەڵکێشاو لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە :- وای بەحاڵی دایکی کە کوڕێ بهێنێتەوە دونیاوە جیاوازی هەبێ لەگەڵ کوڕانی دیکە.، بەلاَم قسەیێکی نەکرد

پیرەمێرد ئێستاکە بەسەر ئەودا لاربۆتەوەو دەنگی کپ کرد، لێوەکانی گریانی گرتبوو گوتی:- درودت لێ بێ مەریەم، خوداوەند بەتواناو بەرزە هیچ کەس سەر لە کارەکانی ئەو دەرناکات، رەنگە کوڕەکەت... ئاخێ لە نیهادی دایکی بەدبەختدا هەڵسا.

- باوکە رەحمم پێ بکە... پەیامبەر؟ نانا... ئەگەر وا بە ژێر قەڵەمی خودادا رەت بووبێ، لێگەڕێ پاکی کاتەوەو رەشی بکاتەوە، حەزم لێیە کوڕەکەم بۆخۆی وەکو ئەوانەی دیکە ببێتە پیاو، هەمان ئەوە نەکەمترو نەزیاتر، وەکو ئەوانەی دیکە، بۆ بەدوای کاری باوکی دەکەوێو لاوکو جۆلاَنەو گاسنو کەل وپەلی ماڵ بۆ لە خاچدانی مرۆڤ دروست نەکات؟ بۆ لەگەڵ کچێکی جوانو جیازاردا

له خانەوادەییێکی بەڕێزدا زەماوەند نەکات؟ باشتروایە کارێکی ئازادی هەبێت وەچەو منداڵ وەبەربێنی، پاشان هەموو لەگەڵ یەک دایە گەورەو منداڵو نەوەکان دەچینە پیاسەو هەموو ستایشمان دەکەن.

خاخام بە هاوێشتنە تەواوی کێشی خۆی بەسەر گۆچانەوە، لە جێوە هەڵسایەوە، بەتووڕەییەوە گوتی:- مەریەم، ئەگەر خودا گوێ لە قسەی دایکان بگرێ، هەموو ئێمە لە چلکاوی ئاساییش و ژیانی ئاسودەدا دەڕزین... کە تەنها دەبیت، دەبێ دووبارە بیر لە قسەکانمان بکەیتەوە.

مەریەم بەرەو لای برای مێردەکەی گەڕایەوە، تا شەوباشی لێبکات، یوسف بەچاوانی بریقەدارو تەمگرتوو زمانی ئاوێزانەوە، لە حاڵێکا هەوڵیدەدا قسە بکات چاوی بڕیبووە هەواوە.

مەریەم سەری خۆی راتەکاند :- لە سپێدەوە تا ئێستا بەهەمان جۆر دەستەو یەخەبوو فەرەجێ نەهات. بەم گوتەیە بەلای ئەودا رۆیشت ئاوی لچو لێوی بیقەوارەی ئەوی پاک کردەوە، بەڵام لە هەمان ساتدا کە خاخام دەستی بۆ پێشەوە برد بوو، تا ئەویش شەو بەخێری مەریەم بکات، بەدزیەوە دەرگا کرایەوە، بەروخساری هەڵکروزاوییەوە لە تاریکیدا لە ئاستانەدا بەدیار کەوت، دەستماڵی خوێناوی بەپرچییەوە نووسابوو، بەڵام تاریکی شەو دڵۆپەی درشتی ئەشکی دەپۆشی کە هێشتا بەسەر گۆناکانیەوە بوو، خاکو خوێن پێیەکانی حەشاردابوو، لە ئاستانەی دەرگادا رابردو بەپەلە سەیری دەوروبەری کرد، چاوی بەدایکو خاخام کەوت، لە تاریکی نزیک دیوارەوە چاوانی باوکی بوو کە بریقەیان دەدایەوە.

مەریەم وویستی چراکە داگیرسێنێ، بەڵام خاخام لێنەگەڕا، بەزەمزەمەوە گوتی:- سەیر بکە، دەمەوێ قسەی لەگەڵ بکەم. ئەوکاتە دایە بەردڵیو نزیک بۆوە، بەنەرمی لە حاڵێکدا دەنگی کز کردبۆوە، تا دایکی نەیبیستێ گوتی:- کریستۆ کوڕم، تاکەی دەتەوێ لە بەرابەریا داکۆکی بکەیت.؟ پاشان هاوارێکی ترسناک تەواوی کوختەکەی لەرزاند :- تا ئەو کاتەی کە دەمرم..

کوڕەکەی مەریەم وەک بڵێی زەڕڕەیەک، توانای لە لەشیدا نەمابێ بەیەکجاری کەوتە سەر زەوییەوە، لە حاڵێکا هانکە هانکی بوو، پشتی بە دیوار دابوو، خاخام دەیویست دووبارە قسەی لەگەڵدا بکات: لار بۆوە، بەڵام یەکسەر بۆ دواوە هەڵبەزییەوە، وەک بڵێی لە ئاگرێکی مەزندا نزیک دەبۆوەوروخساری

سووتابێ، لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە، :- خودا بە دەوروبەری ئەوەوەیە، بەڵی ئەوە خودایە کە دەوروبەری ئەوی داوە، مۆڵەتی هیچ کەس نادات لێی نزیک بێتەوە، باشتر وایە بڕۆم.. بە نوقم بوونی لە ئەندێشەوە ئامادەی رۆیشتن بوو، دەرگا داخرا، بەڵام مەریەم جورئەتی نەکرد چراکە داگیرسێنێ، جانەوەرێکی وەحشی لە تاریکیدا لە کەمینی ئەودا بوو، لە ناوەندیماڵێدا لە جێوە مایەوەو بەتقەتقەوە گوێی لە دەنگی بێ ئەنجامی مێردی وەهەروەها کوڕەکەی دەگرت، کوڕەکەی کەوتبووە سەر زەوی‌و بەوەحشەتەوە هانکە هانکی بوو، وەک بڵێی خنکاوە، کەسێ خەریک بوو دەیخنکاند، بەڵام کێ؟ دایکی وێڕای بەدبەختی، چنگی هاوێشتە سەر گۆناکانی، دووبارە تەمەنناى لە خودا کرد، شکایەتی کردو هاواری کرد :- من دایکم مەگەر تۆ بەزەییت نییە؟ بەڵام هیچ کەس وەڵامی نەدایەوە، لە حاڵێکدا بەبێ جوڵەو بێدەنگ لەوێدا وەستابوو، دەنگی خورپەی کۆتری دڵی خۆی دەبیست، هاوارێکی وەحشی‌و پیرۆزمەند بەرزبۆوە، زمانی پیاوە نەخۆشەکە کرایەوە لە ئەنجامدا لە دەمی خواروخێچییەوە، تەواوی وشەکانی دەرپەڕینە دەرەوەو لەسەراسەری ماڵدا دەنگی دابۆوە:- ئە-دۆ-نی-یا!. وەلێ لەگەڵ خستنە دەرەوەی ئەم وشەیەوە، پیرەمێرد وەک پارچە قورقوشمێ هەڵخزیە قوڵایی خەوەوە، مەریەم کۆنترۆڵی دەماری خۆی کردو چرای هەڵگیرساند، شیڤەکە دەکوڵا، چووە لای مەنجەڵو کەوتە سەرچۆک، سەرپۆشی گلینی مەنجەڵی هەڵگرت تا ئەگەر پێویست بوو ئاوو خوێی تێبکات.

بەشی شەشەم

لەنیوە رەنگی رۆشنی نوقرەیی سپێدەدا، ناصیرە چووبووە خەوەوەو خەوی دەبینی، لە بەرزایی سەرینەکانەوە، ئەستێرەیێکی سەحەری، ناقووسی کۆتاهاتنی شەوی لێدەدا، درەختی لیمۆو خورما هێشتا لەناو پۆششی رەنگ شیندا بوون، سکوتێکی قووڵ بوو، هەتا کەلەشێری رەشیش هێشتاکە نەیخوێندبوو، کوڕەکەی مەریەم دەرگای کردەوە، چەند تریفەیێکی شین لە دەوری چاوەکانیدا ئەڵقەی بەستابوو، بەڵام دەستی نەدەلەرزی، دەرگای کردەوە، بێ ئەوەی دووبارە دایخاتەوە یا بۆ دیتنی دایکو باوکی سەیری دواوەی خۆی بکات، ماڵی باوکی بۆ هەمیشە بەجێ هێشت، دوو سێ هەنگاوی هەڵێناو وەستا، سەیری دواوەی خۆی کرد، کەسێک نەبوو، قامچی چەرمینی بزمارنیشانی خۆی لە دووری کەمەری توندکرد، دەسماڵی خوێنینی لەدەوری سەری خۆی بەستا، لەکوچە باریکو پێچاوپێچەکاندا سەرەو ژێر بۆوە، سەگێک بەدەنگێکی خەمگین پێی وەڕی، کوندەپەپویێ کە هەستی بە هاتنی رۆژ کردبوو، رایکردو بەسەرسەری ئەوەوە بە ئارامی هەڵدەفڕی، دەرگا داخراوەکانی بەپەلە لە دوای خۆی جێ هێشتو چووە ناو باخەکان، مەلە نەوابەخشەکان هەر زوو لە خەو رابوونو کەوتنە چرینەوە، لە کەناری ماڵەکەدا باخی پیرەمێردێ بوو لەکارێزەکەوە بە بەکرەی بیر ئاوی دەردەهێنا، رۆژ دەستی پێ کردبوو، ئەو نەجانتای هەبوو نەگۆپاڵو نە کەوشی چەرمین، جادەکەش دوورو درێژبوو، دەبوایە بە کاناو تەبەریەو مەجدەلو کفرناحومدا رەت بێت و بەدەروی دەریاچەی- گنسارت- دا بسوورێتەوە، بچێتە ناو بیابان- ناوبانگی پیاوانی بێ فیزو خوداپەرست لەدێرەکانەوە دەبیتسرا، ئەوان جلی سپیان لەبەر دەکرد، گۆشتییان نەدەخوارد، شەرابیان نەدەنۆشی، خۆیان لەژن دەپارست، بیرو زەینیان پاڕانەوە بوو لە دەرگای خودا، شارەزاییان لەگیاکان هەبوو نەخۆشی جەستەیان چاک دەکردەوە، ئاشنایەتیان لە سیحرو جادووش هەبوو،

ئەوانەشیان چاکیان دەکردە کە جنۆکە دەستی لێ وەشاندبوون، چەندین جار خاخامی مامی بە ئاخ هەڵکێشانی یەک لەدوای یەکەوە، قسەی لەبارەی ئەو دێرە پیرۆزەوە بۆ کردووە، یازدە ساڵی عومری بەجلی رەبەنەکان بەسەربردوەو نەخۆشی چاک کردوونەتەوە، بەڵام ئەفسووس رۆژێ شەیتان- هەڵبەتە ئەویش بەهێزو بەرزە- وەسوەسەی خستبووە دڵیەوە، ژنێکی بینیوەو ژیانی رەبەنێتی تەرک کردوە، کۆنە جلی لەبەر کردبۆوەو ژنی هێنابوو مەجدەلیەی هێنابووە دونیا، حەقی بوو، خوداوەند سزاییێکی دادپەروەرانەی لە ئایین وەرگەڕاونی دابوو. کوڕەکەی مەریەم لەکاتێکدا پێیەکانی خێراتر هەڵدەگرت لەبەرخۆ کەوتە قسەوە:- ئەوە هەمان جێگایە کە دەبێ بۆی بچم، لەوێ لەدێردا لە ژێر باڵەکانی خودا پەنهان دەبم. چەند لەززەت بەخشبوو، لەدوازدە ساڵیەوە تاوەکو ئێستا ئارەزووی بوو ماڵو حاڵی جێ بهێڵێو لە ئەمرو نەهی دایکیو سەروسەدای باوکیو کرێتی رۆژانە رابکات، چونکە رۆح لەکارتەدەدا، ئارەزووی کردبوو تا خۆی لەگۆڕی جەستە هەڵتەکێنێ، سوکباڵ بێتو لەبیاباندا خۆی پەنا بدات، لە ئەنجامدا ئەمڕۆکە هەمووی بەیەک کرێشمە توڕ هەڵدابوو، لەمەداری مرۆڤدا رەهایی دۆزیبۆوەو هەمووگیانو جەستەی پەیوەست بەمەداری خودابوو بوو، رزگاری بوو. لە پڕێکا تەبەشی رەنگ پەڕیوو ئازارمەندی درەوشایەوە، رەنگە تەواوی ئەو ساڵانە چەنگاڵەکانی خودا ئەوی راگرتبێ، تا بۆ شوێنێکی رابکێشی، کە ئێستا خۆێ بە ویستی خۆی ئازاد لە چەنگاڵەکان، بۆلای دەچێ، ئایا ئەوە بەو مانایە نەبوو، کە خواستی ئەو لەگەڵ خواستی خودا یەکتر بگرنەوە؟ ئایا ئەمە گەورەترینو گرفتترین ئەرکەکانی مرۆڤـ نەبووە، نەکا مانای بەختەوەری ئەوە بێت؟ دڵی ئارامی گرت، ئیدی هیچ هەواڵێ نەبوو لە چەنگاڵو کێشمەکێشو هەراوزەناکانی دیکەوە، ئەمڕۆ سپێدە لەکاتی دەرکەوتنی خۆر، خوداوەند پڕ بوو بوو لە سۆزو بەزەیی، وەک شنەییێکی فێنکو لەبار هاتو پێی گوتبوو:- وەرە بابڕۆین. دەرگای کردبۆوەو ئێستاش... وای کە چەند دڵگیرو خۆشبەخشیە گەیشتن بە ئاشتی! لەبەرخۆ کەوتە سۆزەوە:- شایستەی ئەو هەموو بایەخە نیم سەرم هەڵدەبڕمو سروودی رزگاری سەردەدەم، پەروەردگاری من تۆ پەناگاو کونجی منی. دڵی پڕ بووبوو لە لەززەتو توانای لەخۆگرتنی ئەو هەموو لەززەتەی نەبوو، لە رۆشنایی ئەفسوونگەری سەحەردا بەرەو پێشەوە دەچوو، نیعمەتەکانی خوا لە درەختەکانی زەیتونو رەزو مەزرای گەنم دەورەیان دابوو،

سروودی شادی لە کەمەرگایدا دەردەپەڕیو دەیویست بگاتە ئاسمان، سەری بەغرورەوە بۆ ئاسمان هەڵبڕیو دەمی کردەوە، بەڵام لەپڕێکا دڵی بۆ ساتێ لە خورپە کەوت: بە روونی دەنگی دوو پێی پەتی بەروونی گوێ لێ بووکەوتە بەر گوێی،، بەدیقەت گوێی قوڵاغ کرد، دوو پێیە پەتییەکانیش دەنگیان هێدیتر بوو، ئەژنۆی شلبۆوەو وەستا. لەکاتێکدا دەلەرزی، کەوتە قسەوە:- دەزانم کێیە، دەزانم... بەڵام دڵی خۆی دایەوەو لەجێوە سوورا، تا بەر لە ونبوون ئەو ببینێ... کەسی لێ نەبوو. ئاسمانی خۆرهەڵات سوور هەڵگەڕابوو، گوڵەگەنم تەواو پڕ بووبوو، قەدەکان سەریان لەهەوای گەرمدا لارکردبۆوە.

لە چاوەڕوانی داس دابوون، هیچ نیشانەیێ لە چ بلەوەڕو رەوەندێ لە جۆخینان نەبوو، تەنها لە پشتیەوە لە ناصیرە نیشانەیێ لە ژیان بەرچاو دەکەوت، دووکەڵ لە یەکێ لە دوو ماڵەکە بۆ هەوا بەرز دەبۆوەو ژنان خەریک بوون بێدار دەبوونەوە.

تا ئەندازەی هەستکردن بە دڵنیایی لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، :- باشتر وایە کات بە فیرۆ نەدەم، چاکتر وایە بۆ گومکردنی ئەوەوە، تا ئەولای گردەکە راکەم.، دەستی کرد بە راکردن.

لەولای ئەوەوە گوڵەگەنمەکان تا بەرزایی سەری مرۆڤـ قەدییان هەڵکێشابوو، لە هەمان دەشتاییدا، گەنمو مێو شوێنی خۆیان گرتبوو، مێوی کێوی هێشتا دەوروبەری کێوەکانی داپۆشیبوو، دەنگی گاسنی لە شوێنێ لەو دەوروبەرانەدا بەرگوێ دەکەوت، کەرەکان خۆیان لە زەوی قیت دەکردەوهە، بۆنیان دەکرد، کلکیان قیت دەکردەوەو دەزەڕین، دەنگی خەندەو گاڵتەوگەپکردن گەیشتە گوێی داسە سپی کراوەکان بریقەیان دەدایەوە، یەکەمینی دروێنەکەران گەیشتن خۆرەتاو بە هەڵاتن بەسەر بازوو و گەردەنو لولاقی جوانیانیانەوە، پێشوازی کردن، بە دیتنی کوڕەکەی مەریەم کە رایدەکرد کەوتنە پێکەنینو، بانگیان کرد:

:- ئاهای ئەوە بەدوای کەسێدا دەگەڕێی یا بە دواتدا دەگەڕێن...؟ بەڵام کە نزیکتر بۆوە، ئەویان ناسیەوەو کەوتنە قیلو قالەوەو بە پسەپس کردنەوە سەریان لەبن گوێی یەک نا :- سەلیبساز... نەفرەتی لێ بێ... دوێنێ بینیم کە... لەخاچیان دەدا..

- ئەو دەسماڵە خوێناویە.

- لەجلی لەخاچدراوەکە هەر ئەوەندەی بەرکەوتووە، ئومێدەورام کە

خوێنی ئەو بێگوناهە دامەنی بگرێتەوە، خێرا درێژەیان بەدروێنەیان داو پێکەنین لەقوڕگیان گیری خورادبوو... و بێدەنگ بوون، کوڕەکەی مەریەم بەتەکیانەوە ڕەت بوو و سەری لەبەرخۆ نا، لەمەزراکانی گەنم تێپەڕی، گەیشتە ڕەزی ترێکانەوە کە تەلانە ئارامەکانی کێویان داپۆشی بوو، بەدیتنی درەختی هەبخیر هەنگاوەکانی خۆی سستکرد، تا گەڵایێ بڕنیو بۆنی بکات، بۆنی گەڵای ئەو درەختانەی خۆش دەویست، بۆنی ئارەقەی ژێر هەنگڵیان بۆ دووبارە دەکردەوە تەداعی دەکرد، بچووک بوو، عادەتی بوو چاوانی دابخاو گەڵای درختی هەنجیر بۆن بکات، وای ئەندێشە دەکرد کەلە باوەشی دایکیدایە مەمکەکانی هەڵدەمژێ.

بەڵام لەهەمان کاتدا بۆ قرتاندنی گەڵایێک وەستا، ئارەقەیێکی سارد نیشتە سەرجەستەیەوە، ئەو دوو پێیەی کە بەدوای ئەوەوە لە ڕاکردندا بوون، لەپرێکا وەستا، مووی جەستەی زیک بۆوە، دەوروبەری خۆی پشکنی، خەڵوەت بوو جگە لەخودا کەسێ نەبوو، خاک تەڕ و نمناک بوو، گەڵاکان دادەچکان، لەقوڵتایی درەختێکەوە پەروانەیەک لە تەقەڵادابوو، کە باڵە شەونمییەکانی بکاتەوەو بکەوێتە پەروازەوە.

– هاوارێ لە جگەرەوە سەردەدەم تا ئارامی بدۆزمەوە. هەر کاتێ کە لە بەرزایی کێوەوە یا لە دەشتاییێکی جێهێڵراودا، بۆ نوێژی نیوەڕۆ بە تەنها دەمایەوە، ئەوە چ هەستێ بوو کە بوونی ئەوی تژی دەکرد؟ شادومانی، بەدبەختی، یا باڵاتر لە هەموو شتێ، ترس بوو؟، هەمیشە هەستی دەکرد کە خودا دەوروبەری ئەوی ئابلۆقە داوە، هاوارێکی وەحشی سەردا، گوایە بەهەوڵێکی بێ ئەنجامەوە ئارەزووی ڕاکردنی هەیە، تا مەگەر شوێنێ بدۆزێتەوە بۆی ڕاکات. جار جارە وەکو کەڵەشێر بانگیدەدا، گاقێ وەکو چەقەڵێکی برسی لوولیدەخوارد، جار جارەش وەکو سەگێکی کوتک خواردو دەیلوراند، بەڵام ئێستا کە دەمی بۆ هاوارکردن کردەوە، چاوی بە پەروانەیێ کەوت کە لە هەوڵی کردنەوەی باڵەکانیدا بوو، لاربۆوە بە ئارامی هەڵیگرت، داینا سەر گەڵای درەختێکی هەنجیرو خۆرەتاو کەوتە گەشانەوە بە سەریا، بەبنی لێویەوە گوتی:– خوشکی من خوشکی من. بەمیهرەبانیەوە سەیری کرد. پەروانەکەی لەجێ دانا تا گەرم بێتەوەو خۆشی جارێکی تر کەوتەڕێ، چەند هەنگاوێ لەدوای خۆیەوە یەکسەر دەنگی کپی پێ پەتییەکانی بەسەرخاکی نمناکەوە کەوتە بەرگوێ، کاتێ کە :– ناصیرە.ی جێدەهێشت، لەسەرەتادا دەنگی پێی ئەو ژنە سووک بوو، وەک بڵێی لەدوورەوە

دەهات، هێدی هێدی جورئەتی دەهاتە بەر، نزیکتر بوو بوو، کوڕەکەی مەریەم بە لەرزێکەوە لەگیانی، کەوتە ئەندێشەوە :- هەر زوو دەگات. بەبنی لێویەوە گوتی:- خودایە کۆمەکم بکە تا بەر لەگەیشتی ئەو زووتر بگەمە دێرەکەوە. خۆرەتاو ئێستا سەرتاسەری دەشتایی گرتووە بەسەرسەری بلەوەڕو خەڵکدا هاتۆتە خوارەوە، دەنگی تێکەڵو پێکەڵ لە زەوی بەرز دەبۆوە، دەوروبەری کێو، بەرخو مە، هاتبوونە جوولەو شوانەکان شمشاڵی خۆیان دەژەنی: دونیا کەوی‌و شاری دەبوو، چەند ساتێکی دیکە، بە گەیشتن بەو ئەسپێندارە بەرزە لەلای چەپەوە، لەبەر چاوی، کانای دەبینی هەمان ئەو گوندە شادو شەنگوڵە کە ئەوەندەی خۆش دەویست، کاتێ کە مووی لەروخساری هاتبوو، بەر لەوەی کە خودا بە چەنگاڵەکانی خۆی لێ بەرێتە خوارەوە، چەندان جار لەگەڵ دایکی بۆ بینینی جەژن‌و زەماوەند هاتبووە ئێرەوە، چەندین جار لەگەڵ ئەوانی دیکەدا، ئەو کچانەی پەسنی بوو، کە لە ژێر هەمان ئەو ئەسپێندارە باڵابەرزو گەورەیەدا سەمایان دەکرد، زەوی شادیان لەژێر پێی خۆیان دەخستە لەرزەوە. بەڵام جارێکیان کاتێ کە بیست ساڵان بوو، لەژێر ئەو سپێندارە هانکە هانکی بوو، بەخۆو بە تاجە گوڵی دەستیەوە.. کەوتە لەرزەوە، لەپڕێکا کە داغی هەزاران ماچی نهێنی بەسەر لێوەکانیەوە بوو، دیتی جارێکی دی لەبەر دەمیا وەستاوە، خۆرەتاوو مانگ، یەکیان لەلای راستو ئەویتر لەلای چەپەوە، لە مەمکەکانی ئەودا خۆیان حەشارداوە، رۆژو شەو لەپشتی سینەی شەفافیەوە لەهەڵاتن‌و ئاوابوون دابوون، هاواری کرد :- بەرەلام کە، وازم لێ بێنە، من کراومەتە دیاری خودا، لەبیایاندا وادەی دیتنیم هەیە. بەپەلە لە ئەسپێندارەکە رەت بوو، لەپڕێکا کانا لەبەر چاوی ئەودا کراوەتر بوو: خانووە نەویەکان کە بە قسل سپی کرابوون، سەکۆ خڕەکان کە بەگەنمە شامی‌و کودی‌و زەردین سواخ درابوون، کچانی تولاز بەپێی پەتیەوە، فولفلی سووریان بە داوەوە دەکرد، تا ماڵەکانیان بڕازێننەوە، بەچاو بەرەو ژێرکردنەوە لەو داوە شەیتانیە رایکرد، نەیدەخوازی کەسێ ببینێ، دەنگی بەرزی پێی راکردووی خۆی بەسەر تاشەبەردەکانەوە لە دواوەی خۆی دەبیست، ئەوانیش هەر بە پەلەبوون، خۆرەتاو سەرهەڵگەڕاو زەوی داپۆشی، دروێنەکەران لە حاڵێکدا بە شادومانی گۆرانیان دەچڕی، داسەکانیان بەتەواوی مەهارەتەوە دەخستەکارەوە، قەدەکانیان باق باق دەکردو هەڵیاندەپاچی باقەکانی دروێنەکراویان لە خەرمانگادا بەسەریەکەوە

دادەناو هاواریان دەکرد، کوڕەکەی مەریەم بەهەمان شێوە دەچووە پێشەوە، بەپەلەوە ئارەزووی بەرەکەتی بۆ ئەوان دەکرد::- خەرمان بەرەکەت. کانا لەپشت زەیتونستاندا ون بوو، سێبەر کەوتبووە سەر ریشەی درەختەکانەوە، نزیک نیوەڕۆ بوو، کوڕەکەی مەریەم لەهەمان حاڵدا کە لەززەتی لەدیمەنی دەوروبەر وەردەگرت، زەینی خۆی پەیوەستی خودا کردبوو، لەپڕێکا بۆنی خۆشی نانی تازەی کەوتە بەر لووت بەیەکجار هەستی بەبرسیەتی کردو تژی شادومانی بوو، چەندین ساڵە کە هەستی بەو برسیەتییە کردووە، تاسوقێکی وا پیرۆزتی بۆ نان ئەزمون نەکردبوو، بەڵام ئێستا... کونەلووتەکانی بۆنی هەوایان دەکرد، بە بەدواداچوونی ئەو بۆنە خۆشەوە، بەدرێژایی دەراوێکدا دەڕۆیشت، بەسەر پەرژینێکەوە هەڵگەڕاو چووە ناو رەزێ، کوختەییێکی لەژێر درەختێکی زەیتونی کلۆر دۆزیەوە، دوکەڵ لەسەربانی کاگڵیدا بەرزدەبۆوە، ژنێکی پیر لاربۆوەو نانی لە تەنوورێکی خشتینی بچووکدا کە لە راڕەوی کوختەکەدا بوو دەردەهێنا، چالاک بوو لووتی لەشیشەی کەبابێ دەچوو چاوەکانی بێ برژانگ بوون، لە کەناریا سەگێکی رەشی زەردخاڵ، پەنجەکانی لەپی خۆی لە کەناری تەندووردا درێژ کردبوو، دەمی پڕ ددانی بۆ کەپکەیەک وەکو جەوال کردبۆوە، هەرکە گوێی لەدەنگی پێ بوو، لە رەزدا، کەوتە حەپینەوەو بۆلای کابرا هێرشی کرد، پیرێژن بەسەرسامییەوە گەڕایەوە، بەبینینی گەنجەکە چاوە وردەکانی درەوشانەوە، خۆشحاڵ بوو، بەوەی کە پیاوێ هاتۆتە لایو دەستی لەکار هەڵگرت، گوتی:

- بەخێر بێی. برسیتە؟ تۆو لوتفی خودا لەکوێوەوە دێی؟

- لەناصیرە...

پیرێژن بەخەندە پرسی:- برسیتە؟.

- بەڵێ برسیمە، ببوورە

بەڵام پیرێژن کەڕبوو نەیبیست. :- چی؟ دەنگت بەرزتر بکە..

- ببورە برسیمە

- ببوورە؟ بۆ کوڕەکەم، برسیەتیو تێنوێتیو ئەڤین هیچ شەرمی ناوێ، هەموو ماڵی خوداین، ئێستا وەرە پێشو شەرم مەکە، دووبارە پێکەنیو تاکە ددانەکەی بەدیارکەوت...

- ئاوو نان لێرەیەو ئەڤین لەوێ لەمەجدەلە. نانێکی کە لەگەڵ نانەکانی

دیکە بەسەر چوارپایەییێکی بەردینەوە لەکەنار تەنوورەکەدا قەرای گرتبوو هەڵگرت گوتی :- تەماشاکە هەر جارەی کە تەنوورەکە دەردەدەمەوە ئەو نانە بۆ ڕێبواران دادەنێم، ناوی :- نانی کلۆ.م لێناوە، هی من نییە هی تۆیە، پارچەیێ هەڵگرەو بخۆ. کوڕەکەی مەریەم هەستی بە ئارامی کرد، بەسەر ریشەی کۆنی دار زەیتونەوە دانیشتو دەستی بەخواردەن کرد، نانێکی چەند بەتامو خۆشمەزە بوو! ئەو دوو دانە زەیتونەی کە پیرێژن بەوی دابوو تا لەگەڵ نانی بخوات چەند شیرین بوون! هێشووی، ناوکی زەیتونەکە کە ورد بوو، وەکو سێوی درشتو گۆشتین بوو، بەئارامی دەیجووی‌و قووتی دەدان، هەستی دەکرد جەستەو رۆحی پەیوەستی یەک بووبوون، نان‌و زەیتوون‌و ئاوی لەیەک دەمدا دەگێڕان‌و شادیان دەکردو قووت دەدران، بۆ ئەو بەختی دەهێنا، بەخەندەوە گوتی:- راستی راستی برسی بووی بخۆ، تۆ گەنجی... ڕێگاییێکی درێژت لەپێشە، ئازارەکان کۆتاییان نییە، بخۆ تا گیانت وەبەربێ‌و بەرگە بگری گۆشەی نانێکی دیکەی هەڵپاچی‌و لەگەڵ دوو زەیتوونی دیکە دای بەو، لەچەگی لەسەر بۆوەو، سەری نیوە کەچەڵی کەوتە بەر تەماشا، بەپەلە لەچەکەکەی دووبارە خستەوە سەری‌و پرسی:- بەلوتفی خودا بۆ کوێ دەچیت؟.

- بیابان.
- کێندەرێ، بەرزتر بڵێ
- بیابان

پیرێژن دەمی بێ ددانی هەڵگێڕو وەرگێڕکرد، چاوەکانی حاڵەتێکی وەحشیانەیان گرتە خۆو بەتۆڕەییێکی چاوەڕوان نەکراو نەڕڕاندی:- دێر؟ بۆ؟ چ کارت هەیە لەوێ؟ رەحم بەگەنجێتیت ناکەیت؟.

کوڕەکەی مەریەم هیچی نەگوت، پیرێژن سەری رووتاوەی هەڵتەکاندو وەکو مارێ کەوتە کیفەوەو بە پەلار لێدانەوە گوتی:- دەتەوێ خوا بدۆزیەوە، بەڵێ؟ گەنجەکە بە دەنگێکی کز گوتی:- بەڵی.. پیرێژن لەقەییێکی لەسەگەکەدا، کە بەپێیەوە نووسابوو، لە گەنجەکە وەنزیک کەوتەوە، هاواری کرد:- شەیتانی بەدبەخت، تۆ نازانی خوا لەدێرەکاندا پەیدا نابێ، بەڵکو جێگای لە ماڵی مرۆڤەکاندایە، هەر شوێنێ کە ژن‌و مێردێکی لێ بێ، خوداش لەوێیە، لە هەر شوێنێ کە مناڵە ورتکەو چێشتلێنان‌و شەڕو ئاشتی هەبێ، خوداش لەوێیە،

گوێ لەو خواجانە مەگرە، هێشووی تاڵ... هێشووی تاڵ! ئەو خودایەی کە من باست بۆ دەکەم خودای ماڵانە نەک دێرەکان، خودای حەقیقی هەر ئەوەیە، دەبێ هەمان ئەو خوایە بپەرستیو خودای تر بۆ ئەو گەمژەڵو تەمبەڵو نەزۆکی بیابان جێبهێڵی. پیرێژن هەر چەند زیاتر قسەی دەکرد زیاتر جۆشی دەگرت، قسەی دەکردو هاواری دەکرد، کە تۆڵەی خۆی سەندەوە ئارامی گرت بەلاواندنەوەی شانی گەنجەکە گوتی:- گچکەلانە ئازاکەی من، لەمن ببوورە، زەمانێ کوڕێکم هەبوو، وەکوتۆ باش، رۆژێکیان سپێدە ئەقڵی لەدەستدا، دەرگای کردەوەو چووە دێر بۆ سووراغی شفا بەخشەکان، هەی ئاگریان لەعومربەر بێ، ئومێدەوارم هەتا زیندوون کەسێ بەوان چارەسەر نەکرێ، کوڕم لەدەستدا، ئێستا تەنووری پڕ دەکەمو خاڵی دەکەم، نانی کێ بدەم؟ مناڵەکانم، نەوەکانم؟ من درەختێکی وشکەوەبووی بێ ئومێدم. ساتێ وەستا تا ئەشکی چاوەکانی وشک کاتەوە، دووبارە دەستی پێ کردەوە، ساڵانێک دەستم بۆ خودا درێژ کرد، هاوارم کرد:- بۆ منت هێنایە دونیا؟ بۆ کوڕی تاقانەت لە من سەندەوە؟ هەر هاوارم دەکرد، بەڵام گوێچکەیێ نەبوو بمبیستێ..

تەنها یەکجار بینیم دەرگای ئاسمان کرایەوە، نیوەشەوبوو بەسەر ترۆپکی کێوی ئەلیاس پێغەمبەرەوە دەنگێکی بروسکە ئاسام بیست. :- تا ئەو شوێنەی کە پەیوەست دەبێ بەمن، هەرچەند دەتوانی هاواربکە. پاشان ئاسمان دووبارە داخراوە، ئەوە دواجار بوو کە بانگی خودام کرد... کوڕەکەی مەریەم هەڵسایەوە سەرپێ دەستی درێژ کرد تا ماڵاوایی لە پیرێژن بکات، بەڵام ئەو دەستی کێشایە دواوە، وەکو مار دووبارە دەستی کرد بە کیفەکیف، :- تۆ گوتت دەچمە بیابان؟ دروستە تۆش هەم عاشقی زیخی، ها؟ وەڵێ گچکەلانەکەم، چیت لەچاوت کردووە؟ مەگەر رەزو هەتاوو ژنان نابینی؟ واپێت دەڵێم بڕۆ بۆ مەجدەل، تۆ بەوێوە پەیوەستی تا ئێستا کتێبی پیرۆزت خوێندۆتەوە؟ خودا دەڵێت:- رۆژوپەرستنم ناوێ، گۆشتم دەوێ.. بە دەستەواژەیێکی دیکە :- خودا لەتۆی دەوێ کە مناڵ وەبەربهێنی!.. کوڕە گەنجەکە گوتی:- خوا ئاگادارت بێت، بەخاتری میوانداریت خودا جەزای چاکەت بداتەوە. پیرێژن کە ئارامی گرتبوو وەڵامی دایەوە:- خودا پاداشتی تۆش بداتەوە، ئومێدەوارم بەخاتری ئەو چاکەیەی کە لەگەڵ منتدا کردووە، خودا پاداشتی چاکەت بداتەوە، ساڵانێک بوو کەسێ بە تەک ئەو کوختە خەرابەیە رەت نەبووبوو، ئەگەر کەسێکیش

لێرەوە رەت بووبێ ئەوە پیر بووە... کوڕەکەی مەریەم، دیسان گەڕایەوە نێو رەزەکەو بەسەر پەرژینەکەو بازیدا پێی نایە رێی ئەسڵیو لەبەرخۆ کەوتە ورتەوە:

– بەرگەی دیتنی مرۆڤ ناگرم، نامەوێ بچمیان ببینم هەتا ئەو نانەی کە بە تۆی دەدەن ژەهرە، تەنها یەک رێ راستە کە دەگاتە خوا، رێگایێ، کە ئەمڕۆ هەڵمبژاردووە: رێگاییکە بێ تەماسی مرۆڤەکانە، بەنێو ئەواندا رەتدەبێو دەگاتە بیابان، ئاخ کەی دەگەم؟ سەدای وشەکانی هێشتا هەر مابووو، کە خەندەیەک لەپشتی سەریەوە سەری هەڵدا، بەهەراسانیەوە گەڕایەوە، خەندەییکی دەرپەڕیو لەدەمێکی بێ ددانیدا، هەوای وەبەریەکدا،: خەندییکی بێدەنگ :– ئەدونیا... ئەدونیا. هاوارێ بوو کە لە گەروی راکوشراوی دەهاتە دەرەوە، لە حاڵێکا کە مووی لەشی زیک بووبوونەوە، چاوی بڕییە هەوا گەشەکەوە، پاشان بەحاڵەتێکی شێتامێزەوە دەستی بەراکردن کرد، یەکسەر دەنگی پێی راکەرەکەی لەدوای خۆیدا بیست:– لەهەر کوێیەک بن، هەر زوو دەگەنە من. بەورتە ورتەوە ئەم قسانەی دووبارە دەکردەوە. ژنان هێشتا دروێنەیان دەکرد، پیاوان ئەو گەنمانەی باقەچنیان دەکرد لەسەر چۆخین کەڵەکەیان

دەکردن، تۆزێ دوورتر، ئەوانی دیکە دەستیان کردبوو بەشەنەبا کردن، لەحاڵێکدا کە دەنکە گەنمە سەنگینەجیاکراوەکان، لە جۆخینیان کەڵەکەی سەریەک دەکرا، شنەییکی گەرم کاوپوشەکانی دەبردو زێڕی زەردی هەڵدەپڕژاندە زەویەوە. رێبواران مشتێ گەنمیان دەگرتو ماچیان دەکرد، ئارەزووی بەرهەمێکی چاکتریان بۆ خاوەنی بەرهەم دەکرد، لە ساڵی ئایندەدا. لەوان دەوراندا لەباوەشی دوو گردۆلکەدا، تەبەریەی بت پەرست بە هەیبەت و تازە سازکراو پڕ لە پەیکەرو نمایشخانەو پڕ ژنانی رەنگو روو چەورکراو دانیشتوو، بینینی ئەوانە، کوڕەکەی مەریەمی تژی هەراسانی دەکرد، هێشتا زیاتر لەمنداڵێکی بچووک نەبوو کە لەگەڵ خاخامی مامی هاتبووە ئێرەوە، مامی ئەویان بۆ رزگارکردنی ژنێکی بەنەژاد رۆمیو نەسەبدار بانگ کردبوو، تا لە چەنگاڵی جنۆکەکاندا رزگاری بکات، لەرووداا جنۆکەکەی– مەرگ– بوو چووبووە جەستەی، چونکە رووتو قوت دەچووە خیابانو رێی رێبوارانی دەگرت، خاخامو برازاکەی ئەوکاتە گەیشتبونە کۆشکی ئەو، کە خانمی بەرێز دووبارە جنۆکە دەستیان لێوەشاندبوو، بۆلای دەروازە رای دەکردو کۆیلەکانیش

بەدوایدا رایاندەکرد، خاخام بە گۆپاڵی خۆی پێشی لێ گرتبوو، بەڵام لەهەمان کاتدا کوڕەکەی دی خۆی هاوێشتتبووە سەریەوە، کوڕەکەی مەریەم هاوارێکی کردبوو بورابۆوە، لەو کاتە بەدواوە ئیدی ئەو شوێنە بێ شەرمەی دەکەوێتەوە بیر، لەبەر خۆیەوە دەلەرزی، خاخام هەمیشە بەوی دەگوت :- خوداوەند غەزەبی لەوشارە گرتووە، هەرکات کە بەو ڕێیە رادەبووری، بڕوانە زەویو لە یادی مەرگ بە، یا سەیری ئاسمان بکەو لەیادی خودا بە، ئەگەر دوعای خێرت دەوێ، هەرکات سەفەر بۆ :- کفرناحۆم. بکەیت ڕێگاییێکی دیکەبگرەبەر، بتپەرستی ئاشوبکار ئێستاکە لەژێر نوری خۆرەتاودا پێدەکەنێ، خەڵک بە ناو دەروازەکەی دەچنە ژوورەوەو دێنە دەرەوە، لە بەرزایی ماڵەکەیدا چەند پەرچەمێک کە نیشانەی بازی دووسەری پێوەیە دەشەکێتەوە، چەکی برۆنزی بریقە دەداتەوە، کوڕەکەی مەریەم جارێکیان جەستەی ئەسپێکی بینی بوو کە لەناو زۆنگاوێکی سەوزی دەرەوەی ناصیرەدا کەوتبوو، هەڵمسابوو، پێستی وەکو تەپڵ تا رادەی قەڵشتن لەبەریەک کشابوو، لەشکری قرژاڵو سەرەتانەکان لەناو ورگی کراوەیدا، کە پڕی بوو لە گەندو پیسی، لەهاتنە دەرەوەو چوونە ژوورەوەدا بوون، مێشەکەرانەی گەورە لەرەنگی سەوزی زێڕیندا وەکو ئاپۆڕەی هەور لەهەوادا وزەوزیان دەکرد، دووقەل چەنگاڵی تیژی خۆیان لەناو چاوی گەورەو درشتی ماین ئاسا بردبووە خوارەوەو دەریاندەهێنا، جەستەکە جیلوەییێکی تایبەتی هەبوو، لەبەرەکەتی بوونو هەبوونی گەزەندەکانی ناوەوەو دەرەوەی، وەک بڵێی دووبارە زیندوو بووبۆوە، مرۆڤ بیری دەکردەوە کە لەمیانی گیاوگۆلی بەهاریدا لەخۆشیان دەگەوزێ، خۆیو ئەو چوارسمە ناڵدارەی کە بۆلای ئاسمان بەرزبووبۆوە، تەواو رازییە. کوڕەکەی مەریم کە نەیتوانی بوو چاو لە شاری تابان هەڵگرێ بەبنی لێوییەوە گوتی:- تەبەریە وایە، وەکو جەستەی ئەو ئەسپەیە، سەدومو‌عەمورەش هەروایە، رۆحی گوناهکاری مرۆڤیش. پیرەمێردێکی هەیکەل بەهێزو تولاز پێ بەپێ لەگەڵ کەرەکەی رەت بوو، کریستۆی بینیو وەستا پرسی: یارۆ بۆ وامات بووی، مەگەر نایناسی؟ شاکچی تازەی ئێمەیە: تەبەریەی رووڕەش، یۆنانیو رۆمیو چۆلنشینو کلدانو قەرەجەکان و یەهودیەکان سواری دەبن، هێشتانیش تێر نابێ، دڵی زیاتری حەز لێیە، دەبیستی چی دەڵێم؟ دوو دووتا چوار تا؟ مشتێ گوێزی لە ناو توورەگەکەی دەرهێناو دای بە کریستۆ، گوتی:- وا دێیتە بەرچاو کە مرۆڤێکی

چاکو شەرافەتمەندو بێ وەی بیت، ئەوانە بگرەو لە ڕێگە بیخۆ، قەت لەبیر نەکەی بلێی خوداوەند رزقی زوبەدی پیری خەڵکی کفرناحوم بەرفراوانتر کات. ردێنی دوو فلیقانەی یەکپارچە سپی بوو، لێوەکانی ئەستوورو هەوەسناک بوون، ملی کورتی لەملی گا دەچوو، چاوانێکی مەڕ ئاسای دڕندەخووی هەبوو، هەڵبەت ئەو جەستە خەپەو قەڵەوە لە شوێنی خۆیدا باشی خواردووەو خواردۆتەوەو ماچی باشیشی کردووە، بەڵام هێشتا هەر قانیع نەبوو بوو، دێویکی بێ شاخو کلکێکی پڕ پەشم گەیشت، دوگمەی کراسی کرابۆوەو ئەژنۆکانی رووت بوون، گۆپاڵێکی چەماوەی شوانانی لەدەستدابوو، وەستاو بێ ئەوەی سەلامێ لە پیرەمێرد بکات رووی لە کوڕەکەی مەریم کرد:- جەنابعالی تۆ هەمان کوڕی نەجاڕی خەڵکی ناصیرە نیت؟ جەنابعالی هەمان ئەو کەسە نیت کە سەلیب دروست دەکەیو لەخاچمان دەدەیت؟. دوو پیرەژن کە لە مەزرای بەرامبەردا بوونو دروێنەیان دەکردو دیقەتیان دایە قسە کردنەکەو گەیشتن. کوڕەکەی مەریەم گوتی:- من... من... ویستی بڕوا کابرای دێوی بێ شاخو کلک بەگرتنی بازووی کوڕەکە هاواریکرد:- بۆ کوێ تەشریف دەبەی؟ وابە ئاسانی ناتوانی لەچنگم قورتارت بێ! سەلیبساز، خیانەتکار دەتکوژم.... بەڵام پیرمێردی قودرەتمەند گۆپاڵی گرتەدەستو کوڕەی لە چنگی شوانەکە دەرهێنا، گوتی:- فیلیپ سەبر بکە، گوێکانت باش بکەوە... تەماشاکە پیرمێرد چ دەڵێت، دەتوانم تکا بکەم کە وەڵامی پرسیاری من بدیتەوە :- مەگەر وانییە هەرچیەک لە دونیا روودەدات خواستی خودایە؟.

- دروستە زوبەدی؟

- زۆر باشە لەم حاڵەتەدا ئەوە خواستی خودایە کە ئەو کەسە خاچ دروست بکات. لێی گەڕی با وشەییێکی دیکەش بڵێم گوتویانە: کەسێکی کەسە یەک ئەلفی بەسە، باشتر وایە کە مرۆڤ دەخالەتی کاری خودا نەکات.

- دوو دوو دەکا چوار !!

لەو بگرەوبەردیەدا کوڕەکەی مەریەم خۆی لەچەنگی مرۆڤە نەکیرەکە رەها کردو بەیەک باز تێی تەقاند، دوو دروێنەکەری پیر بەدوای ئەودا دەیانقیژاندو داسی خۆیان بەهەڕەشەوە رادەتەکاند، دێوی بێ قۆچو کلک گوتی:- زوبەدی بابڕۆین دەستمان بشۆین چونکە دەستمان بەخاچ سازکەوتووە، بابڕۆین ئاولە دەممان وەربکەین، چونکە قسەمان لەگەڵ ئەو کردووە.. پیرمێرد گوتی:- نیگەران

مەبە، لێرە راناوەستین لەگەڵ مندا وەرە... پەلەمە، کوڕەکانم هەریەکەو بۆلایێ چووینە، یەکێکیان بۆ دیتنی لەخاچدان چۆتە :- ناصیرە.و خۆی وایدەگوت، وادێتە بەرچاوم کە ئەو یەکیانیش چۆتە بیابان تا ببێتە مرۆڤێکی پیرۆز، باشە ئێستا خۆمو قایغەکانی ماسیگری خۆم ماوینەتەوە، وەرە یارمەتیم بدە تا دەریبهێنین تا ئێستا رەنگە پڕبوو بن، پڕ بە یەک مەنجەل ماسیت دەدەمێ، کەوتەڕێ، کەیفی کۆک بوو، بەخەندەوە دەیگوت :- ئەی خودا گیان، بیری لێ بکەوە، کە خودای پیری بێچارە دەبێ چ بکوژێ، کاتێ دونیای خوڵقاند حەتمەن خۆی هاویشتۆتە ناو گرفتاریەوە، ماسی هاواری دەکرد: ئەی خودا کوێرم مەکە، لێنەگەڕێی بکەومە ناو تۆڕەوە، ماسیگر هاواری دەکرد: خودایا ماسییەکان کوێرکەیو ناچارییان بکەی بێنە ناو تۆڕەوە، باشە خوا گوێ لەکامیان بگرێت؟ جارێک گوێ لەقسەی ماسی رادەگرێو جارێکیش قسەی ماسیگر، بەم جۆرەیە کە دونیا دەسووڕێت. کوڕەکەی مەریەم، لەهەمان کاتدا بەدرێژایی تەلانەکەوە بەڕێ کەوتبوو، تا رێی نەکەوێتە مەجدەلەوە، نەیدەیوست ئەو گوندە ئەفسووناویو دەستودڵ کراوەیە دامەنی پیس بکات، گوندێ کە لەنێو درەختەکانی خورمادا کەوتبووە سەر رێگای کاروانچیان شەوو رۆژ بەوێدا تێدەپەڕن، هەندێ لە بیابانی عەرەبی کە بەرەو دەریای عەرەبی دەڕۆیشتن هەندێکی دیکە لە شام یا حەبەشە کە مەبەستیان- پێخەفی سەوزو ئارامی نیل بوو، لەکەنار دەرگای چوونە ژوورەوەی دێدا کانیاوێکی فێنک هەبوو، بەسەر لێواریەوە ژنێکی سووراوچنو چەورین خۆیو سینەییێکی رووتو قووت دادەنیشتو بەرووی بازرگانان پێدەکەنی، خۆزگەم بە راکردن، رێ گۆڕین، راستەوخۆ رێ برین بەرەو دەریاچەو گەیشتن بەبیابان! کە لەوێ لەناو چاڵێکی وشکدا خودا دانیشتووەو چاوەڕوانە. بە یادهێنانەوەی خودا، دڵی پڕبۆوەو هەنگاوەکانی توندتری هەڵنا، لە کۆتاییدا خۆرەتاو رەحمی بەکچانی دروێنەکەر کردو دەستی بەئاوابوون کرد، هەوا فێنک داهات، کچانی دروێنەکەر بەسەر گیادا لەسەر پشت راکشان تا هەناسەیان تازەکەنەوە بۆ لەناوبردنی ماندوویی خۆیان مەتەڵ بڵێین، لەبەر کارکردنو ئارەقەهەڵڕژتن بەدرێژایی رۆژ لەژێر هەتاودا، بەسینەی کراوەوە لەکەنار پیاواندا کە ئەوانیش ئارەقەیان هەڵدەڕشت گڕیان گرتبوو، ئێستاش لەناو گاڵتەبازیو خەندەدا خۆیان فێنک دەکردەوە، کوڕەکەی مەریەم فشەبازییەکانی ئەوانی بیست، سوورهەڵگەڕا،

بەبێ تاقەتی، بۆکاتێک کە ئیدی دەنگی مرۆڤ نەبیستێ، بیری خۆی سەنتەر کردە لای شوێنێکی دیکەوە- لەزەینی خۆیدا دەستی کرد بە هەڵگێڕو وەرگێڕی قسەکانی فیلیپ، ئەوشوانکیلە بێ ئەدەبە، بەئاخێکەوەلەبەرخۆ گوتی:- کەس تێناگا چ عەزابێ دەکێشم، هیچ کەس نازانێ بۆخاچ دروست دەکەم و لەگەڵ چ کەسێکدا لەحاڵی کێشمەکێشدام؟ :- لەبەردەم خانووێ دوو جوتیار پوش‌و کایان لەسەرو ریشی خۆیاندا دەتەکاندو خۆیان دەشوشت، وادەهاتە بەرچاو برا بن و دایکی پیریان شامی هەژارانەی بەسەر قەفەزەبەردێکەوە لەکەنار تەندووردا راخستبوو. گەنمەشامی بەسەر رەژوودا دەبرژاند، بۆنی خۆشی فەزای پڕکردبوو جوتیارەکان کوڕەکەی مەریەمی‌ان بینی، ماندوو تۆزاوی بوو، سکیان پێ سووتا، بانگیان کرد:- ئاهای ئەو هەموو پەلەیە بۆچییە، وادێتە بەرچاو کە لە ڕێگەییێکی درێژەوە هاتبێت، تێشووی سەفەریشت نییە، وەرە لێرە تۆزێ بحەسێوە لەگەڵ ئێمە لوقمەیێ بخۆ.. دایکە گوتی: هەروەها گەنمەشامیش..

- تۆزێ شەراب بخۆ تا رەنگوڕووت بێتەوەبەر. کوڕەکەی مەریەم بە تێپەڕین بەتەکیانەوە وەڵامی دایەوە:- برسیم نییە شتێکم ناوێ، مەمنونم. لەبەرخۆ گوتی: کە تێبگەن من کێم لەوەی کە لەشم بەلەشیان بکەوێ‌و لەگەڵم قسە بکەن هەست بەشەرم دەکەن. یەکێ لەبراکان بانگی کرد:- بۆ کەللەی کەرت نەمری، وەک بڵێی شەرمت بەخۆیە لەگەڵ ئێمە نان بخۆی!. کریستۆ ویستی وەڵام بداتەوەو بڵێ:- من سەلیبسازم. زاتی نەکرد، سەری لەبەرخۆ ناو کەوتە ڕێی خۆیەوە. ئێوارە وەک شمشێرێک دابەزی، بەرلەوەی گردۆڵکەکان هەلی رۆشنایی سووری گوڵڕەنگ بەدەست بهێنن، خاکی ئەرخەوانی هەڵگەڕاندو یەکسەر رەش هەڵگەڕا، رۆشنایی کە چووبووە ترۆپکی درەختەکانەوە، هەڵبەزیە ئاسمان‌و گوم بوو، تاریکی کوڕەکەی مەریەمی لەبەرزایی گردەوە گرتەخۆ، لەوێ درەختی سەروینازی کۆنەساڵ رەگاژۆ بووبوو، سەرەڕای بوونی قامچی بایەکان‌و شکەنجەی هەمیشەیی، هێشتاکەش لەوێ بزمارکوت بووبوو، رەگو ریشەی لەتاوێرەبەرد چوو بووە خوارەوە، بۆنی گەنم‌و داری سووتاو لەدەشتایی خوارەوە دەهاتە سەرەوەو لە کوختەکاندا پەرش‌و بڵاوبوونەوەی دووکەڵی خۆراک بەرزبوو بۆوە، کوڕەکەی مەریەم تێنوو و برسی بوو، بۆ ساتێکی کورت حەسوودی بەو کارگەرانە برد کە بەدرێژایی رۆژ کاریان کردبوو و ماندوو مردو دەگەڕانەوەو برسیەتی خۆیان دەهاوێشتە ناو

کوختەکانیانەوە. لەدوورەوە رۆشنایی ئاگرو بەرزبوونەوەی دوکەڵو ژنەکانی بینی، کە شامی شەویان ئامادە دەکرد، لەپڕێکا زیاتر لە هەمیشە خۆی تەنهاو تەنها هەست پێکرد، تەنهاتر هەتا لە رێوی‌و کوندەپەپوەکان، لانی کەم ئەوان کولانکەییێکی گەرمیان هەیەو بوونەوەرێکی ئازیز چاوەڕوانیان دەکەن، ئەو کەسی نەبوو، هەتا دایکیش، لەژێر درەختی سەروینازدا دانیشتو خۆی گلۆلە کرد... خەریک بوو دەلەرزی. لەبەرەخۆ گوتی:- پەروەردگارا، بۆ هەمووشتێ سوپاسی تۆ دەکەم، لەبەر خاتری تەنهایی‌و برسیەتی، سەرما، هیچم کەم نییە.. بەڵام بە گوتنی ئەم وشانە، هەستی بە زوڵم کرد کە دەرهەقی دەکرێت، وەکو ئاژەڵێکی گرفتار سەیری دەوروبەری کرد، لاجانگەکانی لەبەر تووڕەیی‌و ترس وەکو تەپل دەنگیان دەهات، بەهەڵسانەوە سەر ئەژنۆکانی چاوی بڕیە جادە تاریکەکانەوە، هێشتاکە دەنگی پێیە پەتییەکە دەبیسترا، بەردەکانیان دەڕەتاندو سەرهەڵدەگەڕان، لە ئەنجامدا گەیشتن‌و ئەوکاتە کوڕی مەرەیەم بەبیستنی دەنگی خۆی، بەبێ ئیرادە کەوتە ترسەوە، هاواری دەکرد:- خانمی من، وەرە نزیکتر، پەنهان مەبە، ئێستا شەو داهاتووە کەس تۆ نابینی، خۆت ئاشکراکە. هەناسەی خۆی راگرت و لە چاوەڕوانیدا مایەوە، شتێ جگە لە دەنگی جاویدانەی شەو نەبوو، کە بە نەرمی‌و ئارامییەوە بەرز دەبۆوە هەواوە، زنجیرو کلۆو سەگو مەگەزەکان ئاخیان هەڵدەکێشا، لە دوورترێکەوە، سەگان بە بینینی ئەو شتانەی کە چاوی مرۆڤ نایانبینێ لەتاریکیدا، دەوەڕین، سەری بۆ پێشەوە درێژ کرد، دڵنیابوو کە کەسێ لەژێر درەختی سەروێناز رووبەڕووی ئەو وەستاوە. ئێستا بە ئاوازێکی ئارامو پاڕانەوە ئامێز کە لە هەوڵی فریودانی مرۆڤێکی غەیبی بوو، ورتەورتی دەکرد:- خاتوونی من، خاتوونی من. لە چاوەڕوانیدا مایەوە، نەدەلەرزی، ئارەقەی لەبن هەنگڵو برۆکانی هەڵدەڕژا لە حاڵێکدا بەدیقەت گوێی دەگرت، داما، لەیەک ساتدا خەیاڵی کردەوە کە دووبارە لە دەروونی تاریکیەوە گوێی لە دەنگی خەندەییێکی نەرم دەبێ، ساتێکی تر بینی هەوا بە شێوەی گەردەلوول پێچی خوارد، قالبی گرت و بوو بە جەستە، کەبەر لە بەرجەستە بوون، پەراگەندەبوو ون بوو. کوڕەکەی مەریەم بە هەوڵێکی زۆرەوە خەریکی کاری ئەفسووناوی هەوای تاریک بوو، ئێستا هاواری نەدەکرد، دەپاڕایەوە، چۆکی دابوو لەژێر داری سەروینازدا بەچاوەڕوانی‌و تاوانەوە سەری هەڵدەکێشا، بەردەکان ئەژنۆیان هەوپێکردبوو، خۆی دەخێواندەوە، پاڵی بە

قەدی درەختی سەروینازدا و چاوەکانی داخست، ئەو کاتە بێ ئەوەی ئارامی خۆی لەدەستبدا یا هاوارێ بکات، لەناو چاوەکانی خۆیدا ئەوی بینی، ئەو بەو جۆرەی کە چاوەڕوانی بوو نەهات، ئەو چاوەڕوان بوو دایکی بێچارەی دەستبەسەرو نەفرەت لەسەر لێو ببینێ، بەڵام ئێستا ئەوە چی بوو؟ لەحاڵێکدا دەلەرزی هێدی هێدی چاوانی کردەوە، بەدەنی وەحشی ژنێک سەرتاپا غەرقی چەکی گەورەی زیوین، لەبەر چاویدا بریقەی دەدایەوە، بەڵام سەری هی مرۆڤ نەبوو سەری باز بوو، بەچاوانی زەردو دەنووکێکی چەماوە، پارچە گۆشتێکی لەدەم گرتبوو، بەئارامیو بێ رەحمییەوە سەیری کوڕەکەی مەریەمی دەکرد. کریستۆ بەسۆزکردنەوە گوتی:- بەو جۆرەی کە چاوەڕوان بووم نەهاتی، تۆ دایکم نیت... رەحم بکەو قسەیەکم لەگەڵدا بکە، بڵێ تۆ کێی؟. پرسیو چاوەڕوان مایەوە، دووبارە پرسی، جگە لەبریقەی زەردڕەنگی چاوانێکی خڕ هیچ شتێکی دیکە نەبوو لە تاریکیدا، بەڵام لە پڕێکا کوڕەکەی مەریەم تێگەیشت، هاواری کرد:- نەفرەت!. بەسەرروخساریەوە کەوتە سەر زەوی.

بەشی هەفتەم

ئاسمانەکان لە بەرزایی سەری ئەوەوە، لە درەوشانەوە دابوون،لەوکاتەی‌لەخوارەوە زەوی بە بەردو دڕکییەوە پێیەکانی ئەویان بریندار دەکرد، بازووەکانی خۆی درێژ کردبۆوە، بە شلەژاوی هەولێدەداو دەینالاند، وەک بڵێی تەواوی زەوی خاچێ بێ کە بە سەرییەوە لە خاچ دەدرا.

تاریکی لەگەڵ هاوڕێیانی وردو درشتی خۆیەوە- ئەستێرەو باڵدارو شەوگەرد- بەسەر بەرزایی سەریەوە رادەبردن، لە هەموو لایەکدا سەگەکان لە ناو مەڵۆکاندا لورە لوریان بوو، پاسدارییان لە سەرو سامانی خودانی خۆیان دەکرد، ساردبوو، کریستۆ دەلەرزی، بۆ ساتێ خەو ئەوی فڕاندە سەیرانگەیەکی گەرمی سەر زەمینێکی دوور دوور،هەمان ئەو خەوە بوو بە رێشاندەری ئەو، بەڵام یەکسەر دووبارە ئەوی هێنایەوە سەر زەوی‌و سەر تاوێرەکانەوە.

دەمەدەمی نیوە شەو، دەنگی خۆشی زەنگوڵەکان لە خوارەوەی دامێنێ گردۆلکەیێ دەکەوتە بەر گوێ، لە دوایانەوە، نەوای خەمباری حوشترەوانێ، دەنگی قسە دەهات، کەسێک ئاخی هەڵدەکێشا، نەواییێکی رۆشن‌و تازەی ژنێ، کە لە ناو دڵی تاریکیدا خونچەی دەکرد، بەڵام جارێکی دی هەر زوو رێگاکە کپ بۆوە، لەو شەوەدا جیازی زێڕینی مەجدەلیە بەسەر پشتی وشترێکەوە رەت دەبوو، گریانروخساری کێلابوو ئارایشی گوناکانی ببوونە گڵ، بازرگانە پولدارەکان لە چوار گۆشەی جیهانەوەڕا دەهاتن، بە نەدۆزینەوەی ئەو لە ناو چاڵ یا ماڵ، لە میانی وشترەکان، وشترێکیان هەڵبژارد کە زێڕینترین‌و بەنرخترین قەڕاسەی هەبوو، وشترەوانەکەیان نارد تا بە زووترین کات بیهێنێ، سەرەڕای تەیکردنی رێگاییێکی دوورو درێژو ترسناک، دڵنیابوون کە بە گەیشتن بە مەجدەل، جەستەیێ دەدۆزنەوە کە هێزیان پێ دەدا، بەڵام ئەو جەستەیان نەدۆزیبۆوە، لەبەر ئەمە خاوەن وشتریان رەوان کرد، لە

حەوشەی ماڵی مەجدەلیە ریزیان بەستابوو، ئێستاکەش بەچاوی داخراوەوە لە چاوەڕوانیدا دانیشتیبوون، دەنگی زەنگوڵەکان هێدی ترو دڵگیرتر دەبوو، بە نەزەری کوڕەکەی مەریەم، وەک چۆن خەندەییکی نەرمو قڵپە قڵپی ئاو لە میانی گوڵستانەوە دەهاتنو بە میهرەبانییەوە بانگیان دەکرد، بەم جۆرە ئارام ئارام بە بەدواداچوونی دەنگی ئەفسوناوی زەنگوڵەکان دووبارە کەوتە خەوەوە، خەوی دەبینی، وا بەدیار دەکەوت کە دونیا مەزراییکی سەوزو پڕ لە شکۆفەیەو خودا شوانکیلەییکی پێست زەیتونییە، بە دوو شاخی تازە هەڵکەوتە لە کەنار ئاوی ئەمبارەوە دانیشتووەو شمشاڵ دەژەنێ.

کوڕەکەی مەریەم هیچکات لە ژیانی خۆیدا دەنگێکی دڵڕفێنو ئەفسوناوی نەبیستبوو. لە کاتێکا شوانکیلە خودای دەلاواندەوە، خاک بست بست دەلەرزیو دەکەوتە جوڵەو خڕدەبوو، رۆحی وەبەر دەهات، ئاسکە جوانەکان لەگەڵ بەرانەکان لە پڕێکا مەزرایان داپۆشی، خودا لاربۆوەو سەیری ئاوی کرد، ئاوی ئەنبار پڕ ماسی بوو، چاوی بڕییە درەختەکانەوە، لقەکان رەنگیان گۆڕاو بوون بە چەند مەلێکی چەهچەهە چڕ، مۆسیقای شمشاڵ ژەن پڕ بوو لە جۆشو خرۆش، دوو مەگەز بە گەورەیی دوو مرۆڤ لە زەوی هاتنە دەرەوە، لە ناو گیای بەهاریدا کەوتنە ناو باوەشی یەکترەوە، لەسەرێکی مەزراوە تا ئەوسەر گلۆر دەبوونەوە، جووت جووت، لەیەک دەبوونەوەو سەر لە نوێ جووت دەبوونەوە، بێشەرمانە پێدەکەنین، تیزیان بە شوانکیلە دەکردو ئاهوئۆهیان بوو، شوانکیلە شمشاڵی خۆی لە دەم کردەوەو سەیری کردە جووتە بێشەرمو وەقیحەکەوە، لە پڕێکا سەبری تەواو بوو، شوانکیلە لە ژێر پاژنەی پێیەوە بەزەربەییکی وردوخاشکەرو لە هیکەوە، ئاسکەکان، مەلەکان، درەختەکان، ئاوو خەڵکو ژن، بەیەکەوە نووساو وونبوون نەمان، کوڕەکەی مەریەم بەهاوارێ لە خەو رابوو، بەڵام لە هەمان ساتی بێداریدا، چاوی کەوت بە بەدەنی بەیەکەوەنووساوی پیاوو ژنێ کە لە دەرگاییکی تاریکی کەمەریدا بۆ خوارەوە دەخزین .

– کەواتە زەلکاوی دەروونی من هەمان ئەوەیەو پۆخڵی دەروونم هەمانە.

قامچیەکەی لەکەمەر کردەوە، جلەکانی خستە ژێر پێکانیەوە، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، بەبێ رەحمی دەستی کرد بە قامچیکوت کردنی رانو پشتو تەبەشی خۆی، خوێن بازرقەی کردو پەرشی سەرروخساری بوو، هەستی پێکردو ئارامی گرت، سپێدەدەم داهات، ئەستێرەکان تارییوون، زەمهەریر

چووە ناو ئێسقانەکانیەوە، سەرو بەسەر باڵای سەریەوە پڕ بوو لە باڵو ئاواز، روانیە دەوروبەر، هەوا خاڵی بوو، لە رۆشنایی خۆر- نەفرەتی- باز بە سەریانەوە سەر لە نوێ لەبەر چاو ون بوو، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشەوە:- دەبێ دوورکەومەوە، دەبێ بۆ خۆپاریزی لە مەجدەل رابکەمو شەوە لێیدات، تا بەر لە گەیشتن بە بیابانو ناشتنی خۆم لە دێر راناوەستم، لەوێ جەستەم دەکوژم دەیکەم بە رۆح" ناو لەپی دەستی دانایە سەر تەنی کۆنینەی درەختی سەروینازو لاواندییەوە، هەستی کرد کە رۆحی درەختەکە لە رەگەوە هەڵدەچێو تا بەرزترینو ناسکترین لق پەرشوبڵاودەبێتەوە، بەسۆزکردنەوە گوتی: خوا ئاگادارت بێ خوشکم، دوێنی شەو لە پەنای تۆ بۆخۆم رووڕەش بووم، بمبورە." بەم قسەیە، ماندوو مردوو وێڕای خەیاڵی ئازاردەر، لە گردەکەوە سەرەوژوور بۆوە. گەیشتە رێی ئەسڵی، دەشتایی بێدار دەبۆوە، یەکەمین تیشکی خۆرەتاو بەسەر جۆخینەکانەوە هەڵات، بە چپەوە گوتی:- نابێ بچمە ناو مەجدەلەوە دەترسم- وەستا تا بڕیاربدات بۆ گەیشتن بە دەریاچە دەبێ بە کام رێدا بڕوات؟ یەکەمین رێگای لای راستەی گرت، دەیزانی مەجدەل دەکەوێتە لای چەپو دەریاچەش لە لای راست، بە دڵنیاییەوە چووە پێش. دەڕۆییو زەینیشی پەرێشان بوو، لە مەجدەلیەی رووڕەشەوە بەرەو لای خودا رایدەکردو لە خاچەوە بۆ بەهەشتو لە دایکو باوکەوە، بۆ سەر زەمینە دوورو مرۆڤە جۆراوجۆرەکان، سپی، زەرد، رەش، سەرەڕای تێپەڕنەکردنی سنووری ئیسرائیل، هەر لە زەمانی منداڵییەوەی ناو کوختەی بچووکی باوکییەوە، چاوەکانی دادەخستو زەینیشی وەک چۆن بازێکی کەوی بە زەنگی زێڕینیو هاواری خۆشحاڵییەوە، لە سەر زەمینێکەوە بۆ سەر زەمینێ، لە ئۆقیانوسێ بۆ ئۆقیانوسێ هەڵفری بوو، لە جەستەی خافڵ بوو بوو، لە قالبی جەستەدا رایدەکردو بەرەو ئاسمان سەرهەڵدەگەڕا، ئەوە تەنها ئارەزووی ئەو بوو.

ڕێی دەبڕی، جادە پیچاوپێچ بەناو رەزەکاندا رەتدەبوو، دووبارە سەیری دەکردو دەگەیشتە زەیتونستان، کوڕەکەی مەریەم بەشێوەیەک رێگەی دەبڕی، وەکو ئەو کەسەی بەدوای ئاوێکی رەوان یا ئاوازێکی خەمناکو یەکنەوای وشترواندا کەوتبێ.

تەواوی ئەو سەفەرە بۆ ئەو وەک خەون وابوو، بەدەگمەن زەمین ساودەدا، پێیەکانی ئەو، نەخشەی مرۆیی ئەو، پاژنەو پێنج ئەنگوستی خۆی بە ئارامی

بەسەر خاکەوە دادەنا. دار زەیتوونەکان، لقە پڕەکانی خۆیان رادەتەکاندو بەخێرهاتنی ئەویان دەکرد، هێشووی ترێ دەدرەوشایەوە.. بەقەدی مێو هەڵواسرا بوونو دەگەیشتنە سەر زەوییەوە، ئەو کچانەی کە بە شاڵی سپیو لولاقی سفتەوە بە ژێر هەتاوی سوتێنەر دا تێدەپەڕین، بەگەرمی سەڵاویان لێدەکرد، جار جار کە لە هیچ رێبوارێ بەسەر جادەکە نەدەبوو، دەنگی پێیە سەنگینەکان دووبارە لە دواوە دەبیسترا، جیلوەو جەلالی رەنگ برۆنزی دەپەڕیە هەواوەو دووبارە ون دەبۆوە، هەمدیس سەدای خەندەی شەیتانی بەسەر سەرییەوە دەتەقیەوە، بەڵام کوڕەکەی مەریەم هەمیشە سەبرو ئارامی دەگونجاندە خۆیەوە، خەریک بوو دەگەیشتە رزگاری، هەر زوو دەریاچەی رووبەڕووی خۆی دەدیتو پاشان لە پشت ئاوەشینەکانەوە، کە وەکو هێلانەی شاهین لە میانی تەختەبەردە سوورەکانەوە هەڵواسرا بوو.

ڕێگای دەبڕیو زەینی هەڵدەفڕی، بەڵام لە پڕێکا بە هەراسانییەوە وەستا، لەوێ، لەبەر چاوی ئەو لە گوێی سایەبانداری ژێری درەختەکانی خورماوە مەجدەل بەرفرە بوو بوو، زەینی پاشەکشەی کرد، بەڵام پێیەکانی بەپێچەوانەی ئیرادەی، بەهەنگاوی دڵنیا ئەوی بەرەو لای گۆشەگیرگای عەتراوی مەجدەلیەی کچە مامی رێنما دەکرد. بۆ ماڵێ کە مەحکوم بە ئاگری دۆزەخ بوو، بەترسەوە کەوتە ورتە ورتەوە:- :- نا نامەوێ برۆم، نامەوێ بچم. هەوڵێ دا تا رێگەکەی خۆی بگۆرێ، بەڵام جەستەی کە وەک سەگێکی شکاری، لە جێی خۆی وەستابوو و بۆنی دەکرد.. سەرپێچی کرد

جارێکیدی بڕیاریدا لەوێ دوور کەوێتەوە، بەڵام تەکانی نەدا دەیتوانی ماڵە خاوێنو بەدۆی قسڵ سپی کراو و بیرەئاوی کۆنینەو لێواری مەڕمەڕی ببینێ. سەگەکان دەیانلوراندو مریشکەکان قدە قدیان بوو، ژنەکان پێدەکەنین، وشترە بارکراوەکان لە کەنار بیری ئاوەوە ئەژنۆیان دابوو، کاوێژیان دەکرد.

***

سەداییێکی دڵگیری لە دەروونی خۆیدا بیست کە دەیگوت:" دەبێ ئەو ببینم.. دەبێ ئەو ببینم، پێویستە، خوا منی راکێشاوەتە ئێرە، بەڵێ خودا، نەک زەینی من، تا ئەو ببینم، بکەومە سەر دەستو پێیەکانیو داوای لێبوردنی لێ بکەم، کەمتەرخەمی لە منە "بەر لە چوونە ناو دێرو لەبەر کردنی جلی سپی دەبێ داوای لێبوردن لەو بکەم دەنا رزگاربوون مەحاڵە، خوداوەندا سوپاسگوزارم

که منت هێناوەتە شوێنێ کە خۆم نەمدەویست".

هەستی بە شادی دەکرد،بە توندکردنی کەمەربەندی، دەستی کرد بە چوونە خوارەوە بۆ مەجدەل، مێگەلی وشترەکان لە دەوروبەری بیرەئاودا، بەسەر ورگیانەوە راکشابوون، خواردنیان تەواو کردبوو بەباری سەر شانی خۆیانەوە لەسەرەخۆو سەبورانە کاوێژیان دەکرد، دیاربوو کە لە سەر زەمینی دووری عەتراویەوە رادەهاتن،چونکە تەواوی ناوچەکە بۆنی عەتری دەدا، کریستۆ لە کەناری بیرەکەدا وەستا، ژنێکی پیر کە ئاوی هەڵدەکێشا، جامێکی بۆلای ئەو بردو ئەویش نۆشی کرد، دەیویست بپرسێ ئایا مەریەم لە ماڵە، بەڵام شەرمی کرد، لەبەر خۆوە کەوتە ئەندێشەوە:- خوداوەند منی بۆ لای ماڵی ئەو پەلکێش کردوە، باوەڕم هەیە بە دڵنیاییەوە کە ئەو لە ماڵەوەیە.

لە کوچەیێکی سێبەردارەوە کەوتە ڕێ، غەریبەیێکی زۆر لە شار بوون، هەندێک کراسێکی درێژی دۆمەکانیان لە بەرا بوو..هەندێکیان شاڵی کشمیری گرانبەهای هیندی، دەرگاییێکی بچووک کرایەوە، ژنێکی خەپڵە بەسمێڵێکی مشکینی هاتە دەرەوە، بە دیتنی ئەو یەکسەر کەوتە خەندەوە، بە دەنگێکی بەرز گوتی: "باشە باشە، چاوم رۆشن نەجاڕ تۆش دەتەوێ بچیتە تەوافی زیارەتگاوە؟ لە میانی قاقاوخەندەوە دەرگەی داخست.

کوڕەکەی مەریەم لە شەرمان سوور هەڵگەڕا، بەڵام دڵی خۆی دایەوە، :- حەتمەن دەبێ بکەومە سەر پێیەکانیو داوای لێ بووردنو بەخشین بکەم. پێیەکانی خۆی توندتر هەڵێنا، ماڵەکە لەوبەری دێ بوو، بە رەزێکی چووکەڵەی هەنار دەورە درابوو، باشی بە بیر دەهاتەوە دەرگا تەک لەنگەیەکی سەوز رەنگ بوو، نەخشی دووماری تێکەئەنگڵۆزاو، یەکێکیان رەشو ئەویتریان سپی دەرگاکەی دەیرازاندەوە، کاری یەکێ لە عاشقەکانی مەجدەلیە بوو، چۆڵنشینێ، بەسەر دەرگاوە مارمیلکەیێکی زەردی گەورە هەبوو، کە بە پێیە کراوەکانیەوە وەکو ئەوەی لە خاچ درابێ وابوو. کریستۆ ون بوو، پاشا کشەی کردو گەڕاوە ئەو شوێنەی دەستی لێ پێکردبوو، شەرمی دەکرد نیشانەی ماڵەکە بگرێ، نزیکە نیوەڕۆ بوو لە ژێر سایەی دار زەیتونێ وەستا تا هەناسەی تازە بکاتەوە، بازرگانێکی دەوڵەمەندو نەجیب زادە تێپەڕی، ریشێکی کورتو چاوانێکی مەڕئاسایو بادامی و ئەنگوستیلەی زۆر...

کوڕەکەی مەریەم بە دوایەوە کەوتەڕێ، لەوکاتەی کە لەدوای ئەودا

دەڕۆیشت، قەدو قەوارەی نەجیبو شاڵ ی چاکو کەشمیری ئەوی پێ جوان بوو، کە بە وێنەی مەلو گوڵی شکۆفە کردوەوە چنرابوو، سەرشانی داپۆشی بوو... لەگەڵ خۆی کەوتە ئەدێشەوە :- دڵنیام یەکێ لە فریشتەکانی خودایە کە بۆ ڕێپیشاندانی من هاتۆتە خوارەوە، نەجیب زادەیەکی غەریب، بە بێ خشە لە کوچە پرپێچو پەناکانەوە بۆپێشەوە دەچوون، هەر زوو لەو سەوزایە لەگەڵ ئەو مارانەی تێک ئەنگلۆزابوون، سەرنجی ئەویان ڕاکێشا، پیرەژنێک لە دەرەوە بەسەر مێزێکەوە دانیشتبوو، مەقەلەیێکی پڕ لە ڕەژووی داگیرساو لە بەر پێی بوو، قرژاڵی سوور دەکردەوە، لە کەنار مەقەڵەوە، تۆ کودو هەبوو، لە ناوەوە دوو پێشدەستی دارینو نۆکی کوتراوی تیا بوو فولفولی بەسەریا بڵاو دەکردەوەو دەیفرۆشت، نەجیب زادەی گەنج لاربۆوە، سکەیێکی نوقرەیی دا بە پیرێژن، چووە ژوورەوە، کوڕەکەی مەریەم لە دوای ئەوەوە چووە ژوورەوە، چوار بازرگان بە ڕیزە لە سەر بەردرێژەکەوە لە حەوشە دانیشتبوون، دوو پیرەمێرد بە پولەکو نینۆکی خەنە لێدارەوەوەو دوو جەوان بەڕیشو سمێڵی موشکینەوە، چاویان بڕیبووە دەرگای بچووکو کورتیلەی ژووری مەریەمەوە، دەرگا داخرابوو، جار جارە هاواری خەندەیێ یان جیرە جیرێ تەختەی خەو لە ژوورەوە دەهات، خودا پەرستەکات یەکسەر قسەی خۆیان بڕییو بە هانکە هانکەوە جێیان دەگۆڕیەوە، ئەو چۆڵنشینە کاتێکی زۆر بەر لەتۆ چۆتە ژوورەوە، درەنگی کرد، ئەوان کە لە حەوشە روونیشتبوون، پیرو جحێل سەبرییان نەمابوو، نەجیب زادەی گەنجی هیندی لە نۆبە دانیشتو کوڕەکەی مەریەمیش لە پشت سەری ئەوەوە، دارهەنارێکی مەزنی پڕ میوە لە ناوەندی حەوشەکەدا بوو، دوو درەختی سەروینازی بە هەیبەت لە دوولای دەرگادا باڵایان کردبوو،: یەکێکیان نێرە لە قەدێکی ڕاست قامەتی شمشێرو ئەوی تر مێینە بە لقو پۆپی پانو فراواندا، لە دارە هەنارەکەدا قەفەزی سەبەتەیەک هەڵواسراو، لە ناو قەفەزەکە کەوێکی پەڕو باڵ جوانو بۆ سەرەوەو خوارەوە هەڵدەبەزیەوەو دندووکی لە داری قەفەزەکە دەداو قاقبەقاقبی دەکرد، خودا پەرستەکان خورمایان لە بەر شاڵیان دەردەهێناو لە دەمیان دەنا، بۆ بۆنخۆش کردنی دەمیشیان کاکڵە گوێزیان دەخوارد، یەکتریان بە قسە گرتبوو تا کات بەسەر بەرن، سەریان وەرسووڕاندو سەلامیان لە نەجیب زادە کرد، سەیرێکی نەفرەتباریان کردە کوڕەکەی مەریەمی کۆنەپۆش، پیرەمێردێ کە لە ڕیزی

یەکەم دانیشتبوو، ئاخی هەڵکێشاو گوتی:- شەهادەتێکی باڵاتر لە شەهادەتی من نیە، لێرە بەرەو رووی بەهەشتمو دەرگا بە رووم داخراوە..

گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە پێکەنی:- کاری من گواستنەوەو بارکردنی داوو دەرمانە لە فراتەوە بۆ دەریای گەورە.

ئەو کەوە چڕنوک سوورەی پێش دەممان دەبینی؟ ئارەزوومە بە فولفولو دارچین لە مەریەمی بکڕمو بینێمە ناو قەفەسێکی زێڕین، لەگەڵ خۆمی ببەم لەبەر ئەمە دۆستانی شەهوەت پەرستی من، لە ئەنجامدا کاری خۆتان خێرا بکەن، ئەوە دواهەمین ماچە کە وەبەرتان دەکەوێ.

پیرەمێردی دووەم قسەی پێ بڕیو گوتی:- سوپاست دەکەم، ئاگرین میزاج خێرا وەرە سەرم. ئەو ریشێکی سپی عەتر لێدراوی هەبوو، ناولەپی جوانو ئەشرافی ئەو بە خەنە رەنگی گرتبوو، :- گوفتاری تۆ ئەمڕۆکەیە مەزەو فلفلو دارچین پڕ دەکاتەوە..

نەجیب زادە پێڵوەکانی هێنابووە خوارەوە،بەشی لای سەرەوەی بەدەنی، لەسەرخۆ بۆ پێشو پاش دەچوو، لێوەکانی دەتگوت بە گوتنی پاڕانەوەیێک لە چڕیندابوو، بەر لە چوونە ناو بەهەشت، لە رووودا چوو بووە ناو بێهەستییێکی قووڵەوە، قاقبەقاقبی کەوو و جیرەجیڕی ناو ژووری دەبیستو دەنگی پیرەژنیش کە کەناری دەرگای مەقەڵەی بە قرژاڵی زیندوو پڕ دەکردو یەک یەکیانی لە رەژووی داگیرساودا دەبردە خوارەوە، نەجیب زادە لە کاتێکدا کە بێ هەستی جەستەی گرتبووە خۆ، لە جیهانی بێ هەستیدا ئەندێشەی دەکرد: ئەو بەهەشتە، ئەمە خەونێکی قووڵە کە پێی دەڵێن ژیان، خەونێک کەبەهەشتی تیا دەبینین، بە هەشتێکی دیکە لە نێوان دانییە، ئێستا دەتوانم هەڵسمەوەو بڕۆم چونکە پێویستم بە لە ززەتی زیاتر نییە."

پیاوێک بە جلێکی سەوزی درێژەوە، لە بەردەم ئەو دانیشتبوو، ئەژنۆی خۆی لەوداو پێکەنی :- شازادەی هیند خودای تۆ دەربارەی هەموو ئەوانە چی دەڵێت؟

- گەنجەکە بەکردنەوەی چاوی پرسی:- کام؟
- لێرە لە پێش چاوی تۆ: پیاوان،ژنان، قرژاڵو ئەڤین.
- دەڵێت هەموو شت خەونە.

پیرەمێردێکی ریش سپی کە تەسبیحی بادەدا، بەزیە ناو قسەکانیو گوتی:-

لەبەر ئەوە کوڕانی ئازای من، ئاگادار بن کە بێدار نەبنەوە.. دەرگا بچووکەکە کرایەوە، چۆلنشینەکە چووە دەرەوە، بە چاوانی هەڵمساوییەوە، هێدی هێدی دەهاتە پێش‌و لچو لێوی دەلستەوە. پیرەمێردێ کە نۆبەتی بوو، یەکسەر بە چاپوکی گەنجێکی بیست ساڵە لە جێوە هەڵبەزییەوە، خوات لەگەڵ باپیرە رەحممان پێ بکەو زوو تەواوی کە بەڵام پیرەمێرد، بە بێ خەیاڵ کەمەربەندی خۆی کردەوە بۆ لای ژوورەکە چوو، کاتی قسەکردن نەبوو، چووە ژوورەوەو دەرگای لە دوای خۆیدا جووت کردو کڵومدا، هەموویان بەحەسوودیەوە سەیری چۆڵنشینەکەیان دەکردو کەسێ جورئەتی قسەکردنی نەبوو، هەستیان دەکرد کە ئەو بەسەر قایغێکەوە دانیشتووەو لە دەریا قووڵەکانەوە سەوڵ لێدەدا، لە راستیدا لەراستیدا وا بوو کە ئەسڵەن سەیرێکی ئەوانی هەر نەکرد، حەوشەی رەت داو بەملاو بەملا دادەهات و گەیشتە دەروازەکەوە، شەنسی هەبوو کە نەکەوتە سەر مەقەڵەی پیرێژن، لە ئەنجامدا لە میانی کوچەو کۆڵانە پێچاوپێچەکان ون بوو، لەو کاتەدا پیاوە خەپڵەو جل سەوزەکە بە مەبەستی رێکخستنی بیرۆکە لێکهەڵپچڕاوەکانیان، لە ژێر ئاسمانی سافدا دەستی کرد بە قسەکردن لە بارەی شێرو دەریاکان‌و دورگە دوورە مەرجانییەکان.

زەمان تێدەپەڕێ، جارناجارا دەنگی ئارامی کەوتنە خوارەی دانە دانەی تەسبێح ی کارەبایی دەبیسترا، جارێکی دیکەش بە تەواوی چاوی بڕییە لای دەرگا بچووکەکەوە، پیرەمێرد زۆری بەسەر چوو.

نەجیب زادە هیندیەکە قیت بۆوە، ئەوانی دی بەسەر سوورمانەوە گەڕانەوە، بۆ هەڵسابۆوە؟ نەیدەویست قسەیێ بڵێت؟

دەیویست بڕوا؟ خۆشحاڵ بوو،روخساری بریقەی دەدایەوە، نورێکی گونجاو لە گۆناکانی دەدرەوشایەوە، بە توندی شاڵە کەشمیرییەکەی بە توندی لە خۆی وەرپێچا، دەستی دانایە سەردڵو لێوەکانی و خوا حافیزی کرد، سێبەری لە ئاستانەی دەرگادا خزیو رەد بوو، گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە گوتی: "بێدار بۆوە، هەوڵی دا پیبێکەنێ، بەڵام ترسێکی غەریب بەسەر هەموویاندا زاڵبوو، بەپەلەو بە شڵەژاوی دەستی کرد بە قسەکردن دەربارەی سودو زیان‌و نرخی بەهەرمێنی بازاڕی کۆیلە فرۆشی، لە قوستەنتینیەو شام، بەڵام هەر زوو ئاراستەی قسەکانیان گۆڕیە سەر قسەکردنی بێ پەردە، دەربارەی ژن‌و کوڕانەوە، زمانی دەرهێناو دەستی کرد بە لستنەوەی لچو لێوی خۆی.

کوڕەکەی مەریەم بە سۆزکردنەوە گوتی:- خودایە، ئاخ خودایە، سەیرکە منت هاویشتۆتە کێندەرێ؟ ناو چ حەوشەیێ؟ دانیشتن لەگەڵ چ جۆرە جانگێکی مرۆڤەکان؟ خودایە ئیدی ئەوە گەورەترین چرووکیە، توانای بەرگەگرتنیم پێ ببەخشە.

زیارەتکەران برسیان بوو، یەکێ لەوان هاواری کرد، پیرێژن چووە ژوورەوە، لە میانی چوار نەفەردا نانو قرژاڵو نانی شیرینی گۆشتی دابەش کردو تونگەیێ شەرابی خورماشی هێنا، پێیان لەسەر پێ دانا، خواردنیان دانایە سەر دامەنیان و شەویلاگەکانی خۆیان خستە دەنگەوە. یەکێ لەوان کە کەیفی خۆش بوو، پێستی قرژاڵێکی گەورەی بۆ لای دەرگا هاوێشتو هاواری کرد :- ئاهای باوەگەورە، زووتر تەواویکە تەواوی رۆژێ مەگرە.. دایانە قاقای پێکەنین.کوڕەکەی مەریەم دووبارە کەوتە ورتەوە:- خودایە ئاخ خودایە هێزم پێببەخشە تا گەیشتنی نۆبەتم بووەستم. پیرەمێردێ کە عەتری لە ریشی دابوو، بە داخەوەبوو بۆ ئەو، رووی لەو کردو گوتی: ئاهای تۆ کوڕی نازەنینم، برسیو تێنوت نییە، وەرە ئێرە لوقمەیێ بخۆ گیانت پێ دەبەخشێ، پیاوە زەبەللاحەکە جل سەوزەکە لە کاتێکدا پێدەکەنی، پێداچوو گوتی: بەڵێ منالێژگە باشتر وایە شتێ بخۆی کاتێ کە نۆبەتی تۆ بێت، نامانەوێ ببیتە مایەی سەرشۆڕی ئێمە، کوڕەکەی مەریەم لە شەرمان سووڕ هەڵگەڕاو هیچی نەگوت.

پیرەمێرد لە کاتێکا ریشی خۆی لە وردە پارچە خۆراکەکان پاک دەکردەوە گوتی:- ئەوە یەکەشیان لە خەوندایە، بەڵی سوێندم بە بلیزبوب ی پیرۆز لە خەوندایە، ئەوەش وەکو ئەوی دیکە ئێستا هەڵدەستێتەوەو دەڕوات، ئێستا دەبینیت.

کوڕەکەی مەریەم بە وەحشەتەوە سەیری دەوروبەری کرد، نەکا نەجیب زادەی هیندی لەسەر هەق بێ؟ نەکا هەموو ئەوانە —حەوشە، دارهەنار، مەقەڵە، کەو، خەڵکەکان، جگە لە خەونێک هیچی تر نەبن؟ رەنگە هەتا ئێستاش لە ژێر درەختی سەروینازدا دانیشتبێو خەون ببینێ، رووی کردە لای دەروازەکەوە، وەک بڵێی لە گەڕاندابوو بە دوای کۆمەگ، هاوسەفەری سەر وەک بازی خۆی دیت، کە بە بێ جوڵە لە کەنار درەختی سەروینازی نێرەدا وەستاوە، تا بن لوتی چەکدار بوو، ئێستا بۆ یەکەمین جارە بە بینینی ئەوەوە هەست بە ئارامیو ئاسایش دەکات.

پیرەمێرد بە هەناسە بڕکێوە، هاتە دەرەوە، پیاوە زەبەللاحو جل سەوزەکە چووە ژوورەوە، چەند سەعاتێک دوای ئەوە نۆبەتی گەنجە خڕخاڵ زێڕینەکە هات، پاش ئەو پیرەمێردە تەسبیح لە دەستەکە، کوڕەکەی مەریەم ئێستاکە بە تەنها مایەوەتەوەو لە چاوەڕوانیدا دانیشتووە. خۆرەتاو خەریک بوو ئاوادەبێ، دوو پارچە هەور لە ناو ئاسمان دا مەلەیان دەکرد، بە نوقمبوون لەناو زێڕدا وەستان، دانە دانەی زێڕینی وردە بەفری سەر درەختان کەوتە سەر زەویو سەرروخساری مرۆڤەکانەوە.

پیرەمێرد هاتە دەرەوە، بۆ ساتێ لە ئاستانەی دەرگادا وەستا، چاوو لوتو لێوی کە ئاویان لێ دەتکایەوە پاک کردەوە، پاشان بەشانە داتەپیوەکانی بەرەو لای حەوشەکە کەوتە رێ.

کوڕەکەی مەریەم هەڵسایەوەو روویکردە لای درەختی سەروینازی نێرەوە، هاوسەفەرەکەشی پێی خۆی بەرز کردەوەو ئامادەی کەوتنەدوای ئەو بوو، دەیەویست لەگەڵ هاوسەفەرەکەی قسە بکات، تکا بکات لە دەرەوەی دەرگاکە بمێنێتەوە، بەو بڵێ کە دڵی دەخوازێ بە تەنها بمێنیتەوە، بڵێت کە رانەکات، بەڵام دەیزانی قسەکانی بە با دەچێ. لەبەر ئەمە خامۆش مایەوە بە توند کردنی کەمەربەندی خۆی سەری هەڵبڕیو سەیری ئاسمانی کرد، دوودڵ بوو بەڵام دەنگێکی زبر لەناو ژوور دا بە تووڕەییەوە گوتی:- ئەگەرکەسێکی دیکە هەیە با بێتە ژوورەوە. دەنگی مەجدەلیە بوو، بە هێنانەبەری تەواوی هێزی خۆیەوە چووە پێشەوە، دەرگا نیوەی کرابۆوە، لە کاتێکدا دەلەرزی چووە ژوورەوە.

مەجدەلیە رووتو قووتو شەلاڵ بە ئارەقە، بەسەر پشتەوە درێژ بوو بوو، پرچی بە رەنگێکی رەشی شەبەقیەوە، بەسەر سەرینەوە پەرشوبڵاوبووبۆوە، بازووکانی خستبووە ژێر سەریەوە، رووی لە دیوار بوو باوێشکی دەدا، پیشاندانی هێزی زۆری خۆی لەگەڵ پیاوان، لە شەیپوری سەحەرەوە تا ئێستا نای بۆ نەهێشتبۆوە، لە موی پرچ ونینۆک وبەش بەشی جەستەیدا، بۆنی تەواوی میللەتانی لێدەهاتە دەرەوە، ئاسەواری گەزەو قەپ، بازوو و گەردەنو مەمکەکانی داپۆشی بوو.

کوڕەکەی مەریەم سەری لەبەر خۆنا، لە ناوەندی ژوور وەستا بوو، قودرەتی چوونە پێشەوەی نەبوو، مەجدەلیە بە بێ حەرەکەت لە چاوەڕوانی

دا مابۆوە، رووی لە دیوار بوو بەڵام لە پشتی سەری خۆیەوە دەنگی خرە خرِی پیاوانی نەدەبیست، کەس جلی لەبەر نەدەکردەوە، هەتا دەنگی هەناسەش نەدەهات بە وەحشەتەوەروخساری وەرگێرا، یەکسەر قیژاندی، چنگی لەوەرپێچەکە گیر کردو خۆی پێ داپۆشی، لە کاتێکدا لێوو چاوانی خۆی بەناو لەپی داپۆشی بوو، هاواری کرد

:- تۆ... تۆ!.

- مەریەم لێم ببورە

مەجدەلیە خەندەیێکی زبرو دڵبرینداڕەکەی سەردا، وەک بڵێی تاریەکانی دەنگی پارچە پارچە بوون، دوبارەی کردەوە :- مەریەم لە من ببوورە مەریەم، بە لەبەر کردنی جلەکانییەوە بەسەر ئەژنۆکانیدا هەڵبەزیەوەو دانیشت، مستی خۆی بەرز کردەوە، :- دولبەری رەعنای من، کەواتە بڵێ بەڵگەی هاتنە ژوورەوەت بۆ حەوشەی بۆ ئەوەبوو کە تێکەڵاوی عاشقانم بیو گاڵتەم پێ بکەی؟ تابێیتە ماڵەکەم خواترسناکەکەت بێنێتە سەر پێخەفە گەرمەکەم؟ دۆستی من، تۆ بە هەڵەداچووی، دەربارەی خوداکەت، ئەوم ناوێ، پێشتر دڵم شکاوە. مەجدەلیە دەینالاندو لە هەمانحاڵدا قسەی دەکردو سینەی پڕ لە رقو قینی لەو دیو دۆشەگپۆشەکەیەوە بەرزو نەوی دەبۆوە :- ئەو دڵمی شکاندوە، دڵم شکاوە. دوو دڵۆپ ئەشک لە ناو چاوەکانیدا کۆ بوونەوەو بەسەر برژانگە درێژەکانیەوە قەتیس ما.

- مەریەم کفر مەکە، من دەبێ سەرزەنشت بکرێم نەک خودا، بۆیە هاتووم دەمەوێ داوای لێبوردن لە تۆ بکەم. بەڵام مەجدەلیە تەقیەوە :- تۆو خوداکەت لەیەک جانگن، وەکو یەکن، یەکنەفەرنو ناتوانم لە یەکتریتان جیا بکەمەوە، جار جارە شەوانە بیر لەوە دەکەمەوە کە نەفرەت لەو کاتە بێ، کەروخساری تۆ لە میانی تاریکیدا بەدیار دەکەوێ، کاتێ کە دەبینم تۆ گوزەردەکەی هەی نەفرەت لەو کاتە، هەست دەکەم ئەوە خودایە کە راستەوخۆ بۆلای من دێت. مستی خۆی بۆ هەوا بڵند کردەوە هاواری کرد:- لەگەڵ خوادا حەوسەڵەم مەبە، لێرە لە بەرچاوم ونبە، نامەوێ تۆ ببینم، تەنها تاکە پەناییێکی دڵدەرەوە بۆ من هەیە؟ چڵکاو! تەنها یەک کلێسا هەیە، کە بۆ پەرستن بچمە ناویەوەو خۆم پاک کەمەوە- چڵکاو-

مەریەم- گوێ لە من بگرە، لێگەڕێ باقسە بکەم، ئەوەندە لە نائومێدی

مەچووە خوارەوە، بەوردی بۆ ئەوەیە کە هاتووم تا خوشکم تا تۆ لەو چڵکاو دەربهێنم، من گوناهێکی زۆرم کردوە، وا لە ڕێمە بۆ بیابان تا کەفارەتی ئەو گوناهانە بدەمەوە، بەڵێ مەریەم، گوناهێکی زۆر، بەڵام بەدبەختی تۆ زیاتر لە هەموویان قورسایی دەخاتە سەر ئەستۆی منەوە.

– مەریەم نینۆکە تیژەکانی دڕندە ئاسا بۆ لای میوانی داوەت نەکراوەوە وەشاند، وەک بڵێی دەیەویست گۆناکانی خۆی هەڵپاچێ و قیژاندی :– کام بەدبەختی؟ زۆریش خۆشبەختم، پێویستیشم بە دڵسۆزی حەزرەتی پیرۆزی تۆ نییە، خۆم بۆ خۆم دەجەنگم تەنیا خۆم داوای هیچ یارمەتییێک لەخەڵکو خوا یا شەیتانەکان ناکەم دەجەنگم تا خۆم نەجات بدەم وئەو کارەش دەکەم..

– لە چیو لە چ کەسێ خۆت نەجات دەدەی؟

– خەیاڵت ئاسودەبێ کە خۆم لە زەڵکاو نەجات نادەم، خوا لە بەرەکەتی کەم ناکات، تەواوی ئومێدی من لێرەیە لە ڕێی، ڕزگاری من لەو چڵکاوەیە.

– چڵکاو...

– بەڵێ قەوزەزار، نەنگ وپیسی ئەو نوێنە، ئەو جەستەی من کە پڕ لە گازوقەپە، بە ئارەقەو لیکاوی دەم، تەواوی دونیا ئالودە بووە! ئەو چاوە مەڕ ئاسایەت بەمجۆرە ماوێ سەر منەوە! ون بە، ترسنۆک، نامەوێ لێرە بیت، قێزم لە تۆیە، نەکەی دەست لە من بدەی! بۆ فەرامۆش کردنی پیاوێکو بۆ نەجاتدانی خۆم، جەستەی خۆم تەسلیمی هەموو پیاوەکان کردوە!

کوڕەکەی مەریەم سەری دابەزاند، بە دەنگێکی کزەوە دووبارەی کردەوە، :–کەمتەرخەمی لە منە، کەمەربەندی کە هێشتا خوێناوی بوو، بە توندی کووشی :– لێم ببوورە، کەمتەرخەمی لە منە، بەڵام پاشان سزاکەی دەدەمەوە..

خەندەییێکی وەحشی دووبارە لە گەرووی ژنە دەرپەڕی، بە سەداییێکی کزەوە گوتی:– خەریکی بە میهرەبانیەوە باعە باع دەکەی..کەمتەرخەمی لەمنە.. کەمتەرخەم منم خوشکم،نەجاتت دەدەم. نە جانم نا تۆ ناتەوێ وەکو پیاوێ سەرت بەرز کەیتەوەو دان بە ڕاستی بنێیت تۆ تەمەنناى جەستەم دەکەیت، لە جیاتی ئەوەی داوای بکەیت چونکە جورئەتی ئەوەت نییە، ڕۆحی من سەرزەنشت دەکەیو دەڵێی کە گوایە ئارەزووی نەجات دانیت هەیە، ئاخر کام ڕۆح، ئەی خەوناوی؟ ڕۆحی ژن جەستەی ئەوە، تۆش ئەوە دەزانی، بەڵام شەهامەتت نییە کە ئەو ڕۆحە لە بازووەکانت بگریتو ماچی کەیت، ماچی

کەیتو نەجاتی بدەیت، بە داخەوەم بۆ حاڵی تۆو قێزم لە تۆیە.
گەنجەکە لە شەرمان وەک گوڵ سوور هەڵگەڕابوو، هاواری کرد :- حەوت شەیتان چۆتە ناوتەوە، هەی ...، حەوت شەیتان، بەڵێ هەق بە باوکە بێچارەکەت بوو..
مەجدەلیە کەوتە لەرزەوە، لە توورەییان پرچی کڵافە کردو بە رشتەیێکی ئاوریشمی رەنگ قرمزی بەستایەوە، بۆ ماوەیەک قسەی نەهێنایە سەر زار، بەڵام لە ئەنجامدا لێوەکانی جولا :- کوڕەکەی مەریەم هەفت شەیتان نییە، هەفت برینە، ئەوە بزانە کە ژن ئاسکێکی مێینەی برینەدارە. ئەو ئاژەڵەی کە هیچ لەززەتێکی دیکەی نییە جگە لە لستنەوەی زامەکانی خۆی نەبێ.، چاوەکانی پڕ فرمێسک بوو یەکسەر فرمێسکەکانی خۆی بەناو لەپ پاک کردەوە، ئەو کاتە وەکو تۆپ تەقیەوە :- بۆچی هاتوویتە ئێرەوە؟ چیت لە گیانی من دەوێ؟ ون بە. پیاوە گەنجەکە پێیەک نزیکتر کەوتەوە :- مەریەم ئایا هەوڵدەدەی زەمانێ وەبیر خۆت بهێنیتەوە، کە هێشتا منالێکی بچووک بووین..
- من لە بیرم نەماوە! تۆ چ جۆرە بوونەوەرێکی، هەتا ئێستاش، هەلەق وبەلەقان دەڵێی؟ دەبێ شەرم لە خۆت بکەیتەوە! تۆ هیچ کاتێ شەهامەتی ئەوەت نەبووە وەکو پیاوێ بەسەر پێیەکانی خۆت بوەستیو پشت بە خەڵکی تر نەبەستی، ئەگەر دەستت لە لوولدان لەناو دەستو پێی دایکت هەڵگرتبێ، ئەوە ئێستا دەتەوێ دەست لەناو دەستو پێی من یاخودا لولبدەی، ناتوانی بەسەر پێیەکانی خۆت بوەستی، چونکە دەترسیت، جورئەت ناکەی سەیری قوڵایی رۆح یا جەستەی خۆت بکەیت، چونکە دەترسیت، ئێستاکە ئارەزوتە بچیە بیابان تا خۆت بشاریتەوە، تا لموزت لە ناو زیخو چەو ببەیتە خوارەوە، چونکە دەترسی، دەترسی! بەدبەختی بێچارە، قێزم لە تۆیە، بەداخەوەم بۆ تۆ، هەر کات تۆ وەبیر خۆم دەهێنمەوە، دڵم ریشەڕیشە دەبێ.
مەجدەلیە زیاتر لەوە نەیتوانی بەردەوام بێتو دەستی بە گریان کرد، لەگەڵ ئەوەش کە خێراخێرا چاوەکانی خۆی پاک دەکردەوە، فرمێسکەکان وێڕای سووراووسپیاویروخساری هەڵدەخزینە خوارەوەو دەسماڵەکەیان پیس دەکرد. پیاوە جحێڵەکە هەستی بە ئازارێ کرد لەناو دڵیدا: ئاخ چی دەبوو ئەگەر تەنها دەیتوانی ترسی خودا لە گیانیدا هەڵڕێژێو مەریەم لە باوەش بگرێتو فرمێسکەکانی پاک کاتەوە، پرچی بلاوێنێتەوە، دڵی وەدەست بهێنێ،

ئەو کاتە لەگەڵ خۆی هەڵیگرێتو بڕوات، بەڕاستی ئەگەر پیاو بوایە دەبوایە هەمان ئەو کارە بکات بۆ نەجات دانی ئەوەوە، ئەو ژنە بۆ رۆژو و پەرستنو حیسابی بۆکەس نەدەکرد، لەبەر ئەمە تەنها رێی نەجات ئەوە بوو، کە لەسەر تەختەخەوەی دەربهێنێ، دەستی بگرێو بەیەکەوە بچنە گوندێکی دوورەوە، زەماوەند بکەن، کۆزو منال وەبەر بهێنن، وەکو هەموو مرۆڤێک شادی بکەنو رەنج بدەن، بەڵێ تەنها هەمان ئەو رێگە هەیە.

ئێستاکە شەو دامەنی خۆی دەکردەوە، لەدوورەوە گەواڵەکان دەیاننەڕاند، تیشکێکی هەورەتریشقە لە کلاوڕۆژنەوە درەوشایەوە ناو ژوور،روخساری شینی هەڵگەڕاوی مەریەمی رۆشن کردەوە، نەڕڕەی هەورەتریشقەییێکی لە دوورایی نزیکتر بیست، ئاسمان ببە کزییەوە دابەزی و لەنزیک زەوی قەراری گرت، لەناکاو ماندووبوونێکی لەڕادەبەدەر کەوتە گیانیەوەی و ئەژنۆی کەوت، چوارمێچکە دانیشتە سەر زەوی بۆنی هێڵنح هێنەری مشکو ئارەقەو بزنی نێری کەوتە بەر لوت، ناو لەپی نایە سەر گەرویو تا سەر هەڵنەگەڕێ، دەنگی مەریەمی لە تاریکیدا بیست :- روت وەرگێڕە، دەمەوێ قیت ببمەوەو چرا رۆشن کەمەوە، بەڵام رووتم..

گەنجەکە بە ئارامی گوتی:- دەمەوێ بڕۆم. بە هێنانەبەری تەواوی هێزی خۆیەوە کەوتە سەرپێ، بەڵام مەریەم خۆی لە گوڕە نەبرد، :- سەیری حەوشەکە بکە، ئەگەر هێشتا کەسێ لەوێیە دەست بەسەری بکە.

گەنجەکە دەرگای کردەوەو سەری دەرهێنا، هەوا تاریک بوو بوو، دڵۆپەی درشتی پەرشو بڵاوبووی سەر گەڵای دار هەنار دەکەوتە خوارەوە، ئاسمان خۆی هاویشتبووە سەر زەویەوە، لە ئانی دابەزین بوو، پیرەژن مەقەڵەی داگیرساوی بەدەست گرتبوو، لەناو حەوشەدا لەژێر درەختی سەروینازی نێرەوە خۆی پەنا دابوو، دڵۆپەی درشتیباران خێراتر دەستی کرد بە هەڵڕژان، گەنجەکە بەخێرایی دەرگەی داخستو گوتی:- هیچ کەس نییە. تۆفانەکە خەریک بوو کارەساتی دەخوڵقاند.

مەجدەلیە لەو کاتەدا لەناو نوێن هاتە دەرەوە بەخۆو بەشاڵێکی پەشمینی گەرمەوە کە بە وێنەی شێرو ئاسک چنرا بوو ئەو رۆژە سپێدە لە لایەن یەکێکی حەبەشی کرابووە دیاری بۆ ئەو، خۆی داپۆشی. گەرمای گیانبەخشی شاڵەکە لەرزینێکی پڕ لە لەززەتی بەخشی بە شانەکانی، کەوتە سەر پاژنەی پێیەوەو

چرای لە بزماری دیوار کردەوە. گەنجەکە بە تاسوقەوە دووبارەی کردەوە و گوتی:- کەسێک لێرە نییە

- پیرێژن لە کوێیە؟

- لە ژێر درەختی سەروینازدایە، تۆفانێکی بەڕاستییە.

مەریەم باڵی بۆ ناو حەوشە کردەوە، ئاگری مەقەڵەکەی لە تاریکیدا بینیو نزیک بۆوە، لە کاتێکدا هێمای بۆ کیلۆنی درەگا دەکردو گوتی:- دایە گەورە نعومی، مەقەڵەو قڕژاڵەکانت هەڵگرەو بچۆرەوە ماڵەوە، دەرگا دادەخەم، بۆ ئەمشەو بەسە.. پیرێژن بە خاتری لەدەست دانی موشتەریەکانی ئەو شەوە خەمبار بوو، بەمنەمنەوە گوتی:- عەشقەکەت لەژوورەوەیە ها؟.

مەجدەلیە وەڵامی دایەوە :- بەڵێ ئێستا بڕۆ.

پیرێژن بە منەمنەوە هەڵسایەوە سەرپێو کەل وپەلی خۆی کۆکردەوە، بەپدوی بێ ددانی کەوتە منەمنەوە :- عاشقی شلەژاوت عەجەب پارچەییێکە.، بەڵام مەریەم کە بە پەلە بوو پاڵیدا دەرەوەو دەرگای داخست، ئاسمان دەمی کردەوەو باران وەکو سولاوکە دەڕژایە ناو حەوشەوە.

دروست وەکو ئەوکاتانەی کە منداڵ بوو، بە دیتنی یەکەمین بارانی پاییزی هاوارێکی خۆشحاڵانەی سەردا، کاتێ کە چووە ژوورەوە، جلی تەڕ بوو بوو، گەنجەکە لە ناوەندی ژوور بە بێ بڕیار وەستا بوو، نەیدەزانی بڕوات یا بمینێت، کامیان ئیرادەی خوداوەندی بووە؟ ئێرە ئاساییو گەرم بوو، هەتا لە بۆنی هێڵنجهێنیش راهاتبوو، لە دەرەوە سەرماو با بوو، کەسی لە مەجدەل نەدەناسیو کفر ناحوم دوور بوو، بڕوات، بمێنێ، رۆحی وەکو پاندۆڵێ بۆ پێشو پاش هاتوچۆی دەکرد.

- کریستۆ باران وەکو سێلاو دێتە خوارەوە، گرۆت لەگەڵ دەکەم کە ئەمڕۆکە هیچت نەخواردوە، کۆمەکم بکە تا ئاگر هەڵگیرسێنمو خۆراک دروست بکەم. دەنگی وەک دەنگی دایک نەرمو دڵکێش بوو.

گەنجەکە لە کاتێکا بەرەو لای دەرگا گەڕابۆوە گوتی:- دەمەوێ بڕۆم. مەجدەلیە وەکو فەرماندەرێ گوتی:- تۆ لە هەمان جێ دەمێنیتەوەو بەیەکەوە خواردن دەخۆین، نەکا ئەو کارە مایەی ختوکە بێت بۆ تۆ؟ نەکا لەوە بترسی کە خۆراک خواردن لەگەڵ بەدێک ئاڵودەت بکا؟.

گەنجەکە داروپەردوی لە گۆشەی ژوورەکەوە هێناو لە کەنار چوارچێوەی

بەردی سۆپاکە لار بۆوە، ئاگری کردەوە، دڵی مەجدەلیە ئارامی گرتبوو بە بزەی سەر لێویەوە قاپێکی پڕ لە ئاو کردو داینایە سەر ئاگر، لەو کیسەی کە بە دیوار هەڵواسرابوو دوو مشت فاسۆلیای – چاو بولبولی- هەڵگرتو لە ئاوەکەی کرد، ئەو کاتە لەبەردەم ئاگر ئەژنۆی داو گوێی هەڵخست، لە دەرەوەدا بەنداوەکانی ئاسمان ببوونەوە.

-کریستۆ تۆ لە منت پرسی کە ئایا زەمانی منداڵیمان کە بەیەکەوە یاریمان دەکرد وەبیرم دێتەوە؟

بەڵام پیاوە گەنجەکە وەکو مەجدەلیە لەبەردەم ئاگر دانیشتبوو، چاوی بڕیبووە ئاگرو مەلی زەینی بۆ دوور هەڵدەفڕی، هەستی دەکرد وەک بڵێی بەر لە هەموان گەیشتۆتە دێرەوە، کراسی سپی لەبەر کردوەو لە خەڵوەتی بیاباندا کەوتۆتە گەڕانو سوورانو وشکاییەوە دڵیشی ماسیێکی رەنگ سووری سادەدڵو خۆشحاڵە، کە لە ئاوە قووڵو ئارامەکانی خودادا مەلە دەکات، لە دەرەوە، جیهان لەبەریەک دەڕشێنێ، دەروونی ئەو ئارامیو ئەڤینو ئاسایش بوو.

دەنگێ لە تەنیشتیەوە دووبارە گوتی:- کریستۆ لە منت پرسی کە ئاخۆ زەمانی منالّی خۆمان کە بەیەکەوە یاریمان دەکرد وەبیر دێتەوە؟..

تەبەشی بە شەوق دانەوەی رۆشنایی مەشخەڵەکان، وەکو ئاسنی داغکراو دەدرەوشایەوە، بەڵام جحێڵەکە کە لە بیابان نقوم بوو بوو، نەیدەبیست، ژنە دووبارە گوتی: " کریستۆ تۆ سێ ساڵان بوویو من یەک ساڵ لە تۆ گەورەتر بووم، سێ پەیژە کە لە دەرگای ماڵی ئێمە کۆتایی دەهات، من عادەتم کردبوو کە لە دواهەمین پەیژە دابنیشمو سەیری تۆ بکەم ،چەندین کات هەوڵت دەدا تا لە پەیژەی یەکەم سەرکەویت، بەردەبوویتەوە، دووبارە قیت دەبوویەوە، من هەتا ئەنگوستی بچووکم بۆ کۆمەگی تۆ بەرز نەدەکردەوە، دەمویست بۆ لای من بێیت، بەڵام دەبوایە یەکەم جار رەنجێکی زۆرت بکێشایە، وەبیرت دێتەوە؟

یەکێ لە حەوت شەیتانەکانی ناو بوونیا سیخورمەی تێوەدەژەنی تا ئەو پیاوە قسە بکاتو تووشی وەسوەسەی بکات...

– دوای چەندین سەعات ئەن ئاخیری دەتتوانی بە پەیژەی یەکەم هەڵگەڕێی، پاشان هەوڵت دەدا بە پەیژەی دووەمو پاشان بە سێهەم هەڵگەڕێی، لە هەمان جێدا کە من بە بێ حەرەکەت دانیشتبووم چاوەڕوانیم دەکردی ...و پاشان.

- گەنجەکە راجفرىو دەستەکانى هێنايە پێشەوەهاوارى کرد :- بەسە مەچووە پێشتر، بەڵامروخسارى ژنە دەدرەوشايەوەو دەيجريواند، مەشخەڵەکان ئەبرۆ و لێو چەناگەو گەرووى رووتى ئەويان دەلستەوە، مشتێ گەڵاى درەختى گارى هەڵگرت، هاوێشتيە ناو ئاگرەوەو ئاخى هەڵکێشا.

- پاشان دەستم دەگرتى، بەڵێ کريستۆ.. دەستم دەگرتى، دەچووينە ژوورەوەو بەسەر تاوێرە بەردەکانى حەوشەوە رادەکشاين، بنى پێى خۆمان بەيەک وەدەنووساند، هەستمان دەکرد کە گەرمايى لەشمان تێکەڵ بەيەک دەبوو، لە پێوە دەگەيشتە رانو لە رانەوە دەگەيشتە کەمەرمانەوە، پاشان چاوانمان دادەخست و...

گەنجەکە دووبارە هاوارى کرد :- بەسيکە.و دەستى بڵند کرد تا دەمى بگرێ بەڵام خۆپارێزى کرد، دەترسا لەوەى کە دەستى بە لێوى بکەوێ.

ژنە ئاهێکى هەڵکێشا، دەنگى خۆى تا سەرحەديورتە کز کردبوو بەردوام بوو: هيچ کاتێ لە تەواوى عومرى خۆم گەرمايى وام هەست پێنەکرد بوو. تۆزێ وەستاو پاشان پێداچوو :- کريستۆ هەمان ئەو گەرمييەى، کەلەو کاتەوە تا ئەمرۆکە لە دەروونى پياواندا بەشوێنيدا دەگەڕێم بەڵام نەمدۆزيوەتەوە.

گەنجەکەروخسارى خۆى لە ميانى ئەژنۆکانى پەنهان کرد بەبنى لێوييەوە گوتى:- ئەدونيا ... ئەدونيا .. فريام کەوە..

بێدەنگى ژوورى گەرمو ئارامبەخش، جگە لە بڵقە بڵقى فاسۆلياى ناو قاپەکەو گزەگزى ئاگر، لەو کاتەدا کە بەدارى سوتاو دەکەوت، هيچ شتێکى ديکە ئەو بێدەنگيەى نەدەشکاند، لە دەرەوە، ئاوى بەخوڕ لەگەڵ گوڕەى ئاسمان دەهاتە خوارەوە، رانەکانى لێک دەکردەوەو زەق زەق پێدەکەنى، مەجدەليە ئێستاکە جورئەتى رووبەڕووبوونەوەى ئەوى نەبوو پرسى: کريستۆ بير لە چ شتێ دەکەيتەوە؟

کريستۆ بە دەنگێکى کز، وەڵامى دايەوە:- بير لە خودا دەکەمەوە، خودا .. ئەدۆنيا.کاتێ کە قسەى دەکرد، لە بەسەرزمان هێنانى ناوى خودا لەم ماڵەدا داواى لێبوردنى دەکرد، مەجدەليە لە جێوە قيت بۆوەو لە ميانى سۆپاو دەرگا، دەستى کرد بۆ سەرەوەچوونو هاتنە خوارەوە، خەشمێکى سەرکێش لە زەينيدا دەجۆشا، لەبەرخۆ کەوتە ئەنديشەوە :- خودا گەورەترين دوژمنى مرۆڤە، بەڵێ خودا. دەست لە فزولى هەڵناگرێ، شەڕانگێزو حەسودە، ناهێڵێت

کەسێک خۆشحاڵ بێت.

لە پشتی دەرگا وەستاو گوێکانی تیژ کرد، ئاسمان نەعرەتەی بوو، گەردەلولێ هەڵسابوو درەختەکانی هەناری لە حەوشەدا وا بەیەک دادەکوتا، دەتگوت هەر ئێستێ وردوخاش دەبن.

گوتی:- باران تۆزێ وەستاوە.

گەنجەکە لە کاتێکا هەڵدەستایەوەو گوتی: من دەڕۆم.

- یەکەمجار شیڤ بخۆ تا گیانت بێتەبەر، لەو شەوە رەشو بارانییە دەتەوێ بۆ کوێ بچیت؟

سفرە ی لە دیوار کردەوەو لە ناوەندی ژووردا پانی کردەوە،تێکەڵەی گۆشتو فاسۆلیای بەسەر ئاگرەوە هەڵگرت، دەرگەی رەفەی کردەوەو دوو نانی جۆیینو دووکاسە چەلاوی گۆشتو خواردنی هێنایە دەرەوە، گوتی: بەناوی خودا، ئەو شیڤە ئابڕووبەرە، ئەی مەعدەنی پەرستن، ئەگەر حاڵت تێکناچڕژێ فەرموو بیخۆ.

گەنجەکە برسی بوو بەبێ ئەوەی کات بە فیڕۆ بدات، دەستی بۆ لای خواردنەکە رەپێش کرد، ژنە خەندیێکی نازئامێزی کردو بە پسەپسەوە گوتی:

- هەروا بەبێ خوێندنی دوعا خواردن دەخۆی؟ چاتر نەبو یەکەمجار شوکری خودا جێبەجێ بکەیت، بە خاتری ئەوەی کە بەدکاری نانو فاسۆلیات دەداتێ؟ لوقمە لە گەروی کریستۆ گیری خواردو گوتی: مەریەم بۆ لە من بێزاری؟بۆسەر لەبەر سەرم دەنێی؟ تەماشاکە ئەمشەو نان دەخۆمو لەگەڵ تۆ بەشی دەکەم، دوبارە بووینەوە دۆستی یەکتری، رابردوو بەسەر چووە، لێم ببورە، هەر لەبەر ئەمەیە کە هاتوومەتە لای تۆ.

- ناڵەوزاری مەکە بیخۆ، ئەو قسانە چییە دەیکەیت هەی سەلامەت نەبی، تۆ پیاوی.

دەستی بەرز کردەوەو نانەکەی کردە دوو پارچە، بەخەندەوە گوتی: سوپاسی خودا دەکەین بەخاتری ئەوەی کە نانو فاسۆلیاو خراپەکاری ... میوانانی پارێزکاری بۆ دونیا ناردوە.

ئەوان لە بەرامبەر یەکتریو لەژێر نوری چرادا دانیشتبوون، زیاتر لەوە هیچیان نەگوت. هەردوکیان برسی بوون، هەردوکیان بەرگەی ئازارێکی زۆریان لەمرۆکەدا گرتبوو، خواردنیان دەخوارد تا هێزو گوڕیان وەبەر بێتەوە، باران

کپی کردبۆوه، خەشمی ئاسمان داگیرسابۆوه، زەوی ئاوس بوو بوو، هیچ دەنگێ جگە لە سەدای خەندەی جۆگەلەکان کە بە شادومانیەوە لەبەردرێژی کوچەکانەوە سەرەو ژێر دەبوونەوە نەبوو، ئەوان دەستیان لە خواردن کێشایەوە، لە ناو رەفەکەوە قومە شەڕابێکیشی لێبوو، خواردیانەوەو چەند دەنکە خورماییێکی گەییویشیان وەک مەزە بەسەردا خوارد، هەردوکیان بۆ ماوەیەک بێدەنگ بوون، سەیری ئاگریان دەکرد، کە لە باری خامۆش بوونەوە دابوو، هاوڕێ لەگەڵ مەشخەڵە پوکاوەکاندا زەینیان بەرزو نەوی دەبووە و دەکەوتە سەماوە.

هەوا سارد بوو، گەنجەکە هەڵسایەوە سەر پێ، برێ داری هاوێشتە ناو ئاگرەکەو مەجدەلیە مشتێکی تری گەڵای دار گەزی هاوێشتە سەر، بۆنی عەتر ژووری پڕ کرد، بەرەو لای دەرگا چوو و کردیەوە، بایێ هەڵیدەکرد، هەورەکان پەرتو بڵاو بووبوونەوە، دوو ئەستێرەی پڕ جریوە تازە لە ژێر بارەوە هاتبوونە دەرەوەو نوریان هەڵدەڕشاندە حەوشەی دەرەوە.

گەنجەکە دوبارە بە دوو دڵی لە ناوەندی ژوور وەستابوو، پرسی:- هێشتا بارانە؟ بەڵام مەجدەلیە وەڵامی نەدایەوە، حەسیرێکی کردەوە، لە ناو سندوقەکەدا سەرپۆشێکو داپۆشێکی پەشمینی گەورەی کە دیاری مەعشوقەکانی بوون، هێنایە دەرەوەو لەبەردەم سۆپاکەوە رایخست.

- تۆ لە هەمان ئەو جێیە دەخەوی، لەم نیوەشەوە بەم هەوایە ساردو باو بۆرانەدا دەتەوێ بۆ کوێ بچی؟ لە سەرمان دەمری، لە هەمان جێدا لە کەنار ئاگر دەنووی.

گەنجەکە کەوتە لەرزەوە :- هەر لێرە!.

مەجدەلیە وەڵامی دایەوە :- نەکا بترسێی؟ خەیاڵت رەحەت بێ کۆتری بێ گوناهی من، کارم بە تۆ نییە، نازنازی من مەترسە، تووشی وەسوەسەت ناکەم، لێگەڕێ با دەستێ بە پاکیزەییت نەکەوێت..

داروپەردوێکی زیاتری خستە ناو ئاگرو فتیلی چراکەی کز کرد :- خەوی خۆش ببینی بەیانی هەردووکمان کارێکی زۆرمان لە پێشە تۆ دووبارە دەکەویە رێگاوە تا بەدوای رزگاری خۆتدا بکەویتو منیش بچمە رێگاییێکی دیکەی تایبەت بەخۆم، منیش بەدوای رزگاریدا دەگەڕێم، هەر کەسەو بەڕێگای خۆی.

هیچ کاتێ یەکتر نادۆزینەوە.. شەو بەخێر...

مەجدەلیە ئەو کاتە خۆی هاویشتە سەر دۆشەگو سەری لە سەرین بردە خوارەوە، شەو تەواوی شەوێ، بۆ ئەوەی بەر لە گریانو ناڵە بگرێت گازی لە لێفەکەی دەگرت، دەترسا نەوەکا جەوانمەردەکە، کە لە کەنار ئاگردا خەوتبوو، لە بیستنی دەنگی ئەو بترسیتو رابکات، بە درێژایی شەو گوێی لە هەناسەی ئەو گرتبوو، کە وەک هەناسەی منداڵێ وابوو، بەسەر سینەی دایکیەوە، بەئارامی وئاخ هەڵکێشانی نەرمەوە لە دەروونی خۆیا دەگریاو وەک دایکێ لایلایەی بۆ دەکرد.

سپێدەدەمی رۆژی دوایی لە میانی پێڵوە نیوە کراوەکانیدا سەیری کردو ئەوی بینی بێدار بۆتەوە، کەمەربەندی چەرمینی خۆی بەتوندی لە دەورەی کەمەری خۆی بەستاو دەرگای کردەوە، لەوێ وەستا، دەیەویست بڕوات، بەڵام لە هەمان کاتدا، نەیدەویست، گەڕایەوەو سەیرێکی کردە تەختەی خەو و بەدوو دڵیەوە هەنگاوێکی بۆ لای هەڵێنا، لە ناو ژووردا هێشتا تەواو رۆشن نەبوو بۆوە، لار بۆوە وەک بڵێی گەرەکی بوو بەدوای ژنەکەدا بگەڕێ و دەستی لێدا، دەستی چەپی خۆی نابووە ژێر کەمەریەوەو بە دەستی راستی چەنەگەو دەمی داپۆشی بوو.

ژنە بە بێ حەرەکەت بەسەر پشتەوە راکشابوو، قژی مەمکە رووتەکانی ئەوی داپۆشی بوو، لە میانی پێڵوەکانیدا سەیری ئەوی دەکردو تەواوی بەدەنی دەلەرزی، لێوەکانی جولان: مەریەم.

بەڵام بە بیستنی دەنگی خۆی هەراسان بوو، بە پازێک خۆی گەیاندە ئاستانەی دەرگا، بە پەلە حەوشەی بڕیو کیلۆنی دەرگای کردەوە..

ئەوکاتەی مەریەمی مەجدەلیە لێفی لەسەر خۆیا لادەدا، دەستی کرد بە گریان.

بەشی هەشتەم

دێرەکەی بیابان لە پشت دەریاچەی گنسارتەوە بوو، بە سوورە بەرد دروست کرابوو، لە ناوەندی بەردە زلەکانەوە سوورایی شاراوەبوو، نیوەشەو بوو، لە ئاسماندا سێلاوئاسا باران دەهاتە خوارەوە، کەمتیارو گورگو چەقەل لورەلوریان بوو، جووتە شێرێ کە لە دەست بروسکو هەورەتریشقەی یەک لە دوای یەک شێتو هار بوو بوون، دەیاننەڕاند، دێرەکە لە تاریکی ئەنگوستە چاودا نوقم بوو بوو، قامچی هەورەتریشقەی تێوە دەژەنرا..

وەک بڵێی خودای کێوی – طور- قامچی خۆی دەوەشاند، رەبەنەکان لە حوجرەکانیاندا کەوتنە سوژدەوە، بە پاڕانەوە داوایان لە ئەدۆنیا دەکرد کە دووبارە زەمین نغرۆ نەکاتەوە، ئەدی ئەو وادەی بە حەزرەتی نوح نەدابوو؟ مەگەر پەلکەزێڕینەی بەناونیشانی دۆستایەتی لە ئاسماندا نەنەخشاندبوو، لە نێوان حوجرەکاندا تەنها حوجرەی – عابید- روناک بوو، -یەواکیمی عابید- خۆی و پەیکەرێکی ئێسقان ئاساو ریشێکی سپی پەرشو بڵاو و بازوویێکی خاچ ئاساو چاوانی داخراوییەوە بە هەناسەبڕکێوە، بەسەر تەختێکی بەرزەوە کە لە داری سەرویناز بوو، لە پرتەوی چراییێکی هەفت لقە دانیشتبوو گوێی لە یۆحەننا راگرتبوو، شاگردی جحێڵ لە کەناری کتێبگرەوە وەستاوەو قسەکانی دانیال پێغەمبەر بۆ ئەو دەخوێنێتەوە:

– لە کاتی شەودا خەونم دەبینی، کە چەند باییێکی چوار لایەنەی ئاسمان لە بەرزایی دەریای گەورەدا هەڵیکرد، چوار وەحشی زەبەللاح لە ناو دەریادا هاتنە دەرەوە کە هیچیان بە یەکتر نەدەچوون، یەکەمیان وەکو شێر بوو باڵی بازانی هەبوو، سەیرم کرد تا باڵەکانی لێککردەوەو لە زەوی بەرز بۆوەو وەکو مرۆڤ بەسەر پێیەکانی خۆی وەستاو قەراری گرت، دڵی مرۆڤی لە سینەدا رسکێنراو دانرا، پاشان وەحشی دووەم هاتە دەرەوە کە وەک هرس وابوو، بەویان گوت راپەڕەو گۆشتێکی زۆر بخۆ، پاشان سەیرم کرد، تا دوایی وەحشی سێهەم

وەکو پڵنگ وابوو، کە چوار باڵی باڵندەی بەسەر پشتەوە بوو، ئەو وەحشە چوار سەری هەبوو کە سەڵتەنەتی بەو بەخشی بوو،

شاگرد کەوتە شڵەژانو لە خوێندنەوە وەستا، ئیدی دەنگی ئاخی عابیدو کشانو هەڵچوونی نینۆکەکانی بەسەر کورسییەوە نەدەبیسترا، هەتا دەنگی هەناسەشی نەدەبیسترا، نەکا مردبێ؟ ئێستاکە ئەوە چەندین رۆژە کە خۆی لە خواردن بێبەری کردووە، لە دەست خودا توورە بووبوو دەیەویست بمرێت، ئەو بابەتە بۆ براکان رۆشن بوو کە ئەو دەیخوازی بمرێت. هەتا رۆحی لە ژێر باری جەستەدا رزگاری بێت، سوکباڵ بێت بەرەو ئاسمان پەڕبگرێت تا خودا بدۆزێتەوە، شکایەتی لە دەست خودا هەبوو، دەبوایە شکایەتی خۆی لە کاتی دیتنی ئەودا بەرز بکاتەوە. بەڵام تۆزو گەردی لەش ببووە پەردەی تەبەشی گیانی ئەوەوە، بڕیاریدا دەست بەسەر لەشی خۆیدا بگرێو لەناو گۆڕدا رەهای بکات، تا :- یەواکیم. ی حەقیقی بتوانێ بەرەو ئاسمان پەڕبگرێو پەریشانی خۆی بەخودا بڵێت، ئەوە وەزیفەی بوو، مەگەر نا ئەدی ئەو یەکێ لە باوکانی ئیسرائیل نەبوو، خەڵکی دەمیان هەبوو بەڵام دەنگیان نەبوو.

نەیاندەتوانی رووبەڕووی خودا بوەستنو ئازاری خۆیان بگێڕنەوە بەڵام یەواکیم دەیتوانی چارەی دیکەی نەبوو.

:- شاگرد. بەرەو لای ئەو گەڕایەوەو سەیری کرد، سەری عابید کە وەکو پیرەدارێکی کرم لێدراو کون کون بوو بوو، هەتاوو بەڕۆژو بوون هیشکو بریشکیان کردبۆوە، لەژێر مەشخەڵی مۆمدا بەشێوەییێکی عەجیب لەو کەللەسەرە بە باران شوراوانەی ئاژەڵە سەرەتاییەکان دەچوو، کە جارەجارە کاروانچیان لە بیاباندا رووبەڕوویان دەبوونەوە، دەبێ چ سروشتێکی وەبەرهاتبێ، چەندین جار ئاسمانو بنی دۆزەخ بۆ ئەو کرابێتەوە! زەینی پەیژەی یاکوب بوو، کە تەواوی ترسو ئومێدی ئیسرائیلی پیایا سەرکەوتبوو و هاتبووە خوارەوە، عابید بەکردنەوەی چاوانی یۆحەننای بینی لە بەردەمیا وەستاوەو رەنگی وەکو مردوان سپی هەڵگەڕاوە، لە رونایی قەندیلدا موی یۆحەننا تازە رستەی گۆناکانی بەتەواوی پاکیزەگی خۆیەوە دەدرەوشایەوە، چاوەکانی کە قووڵ ببوون تژی خەم بوون، چەهرەی عەبوسی عابید گەش بوو، ئەو گەنجە جوانەی کە لە چنگی زوبەدی پیری باوکی فڕاندبوو، هێنابوویە ئێرەوە تا وەقفی خودای بکات، ئەو خوودی نەرمو نیانو دڕندەخوویيو لێوانی خامۆشو چاوانێ کە

تێربوونی نەبوو هەروەها رووخۆشیو هۆشی تیژی ئەوی خۆشدەویست، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە:

- رۆژێ دێ ئەو کوڕە لەگەڵ خودا قسە دەکات، هەموو ئەو شتانەی من نەمتوانی ئەنجامی بدەم ئەو ئەنجامی دەدات، دوو دانە برینیش کە بەسەر شانمەوە هەیتم دەبێتە باڵ، لە دەورانی ژیانم دا بەرزنەبوومەوە ئاسمان، بەڵام ئەوهەمان ئەو سەرکەوتنە لەبەرزبوونەوەیدا بۆ ئاسمان وەدەست دەهێنێ.

ئەو کوڕەیان جارێکیان لەگەڵ باوکو دایکی هاتبووە دێرەوە، جێژنەی فتر بوو، عابید کە لە خانەوادەی دووری زوبەدی بوو، بە رووخۆشی ئەوانی قبوڵ کردو بەسەر تەختی خۆیەوە داینیشاندن، یۆحەننا ئەو دەم نزیکەی شانزە ساڵی بوو، لە هەمان کاتدا کە بەسەر خۆراکەوە لار ببۆوەو دەیخوارد هەستی کرد کە چاوی عابید لە پێستی سەری بۆتەوە، ئێسقانەکانی فڕێ داوە، لە لای درزی کەللەسەری رەتی کردوەو گەیشتۆتە مێشکیەوە، بە وەحشەتەوە سەری بەرز کردەوەو دوو نیگای لە میانی هەوادا بەسەر مێزی تایبەتی مەراسیمی جەژنی —فەطیر- پێک گەیشتن.

هەر لەو زەمانە بەدواوە، قایغەکانی ماسیگریو دەریاچەی گنسارت بۆ ئەو فراوان نەبوو، ئاخێکی هەڵکێشاو کەوتە لێکدانەوە، تا ئەوەی کە رۆژێکیان سپێدە زوبەدی پیر حەوسەڵەی نەماو هاواری کرد :- حەواست لای ماسی گرتن نییە، لای خودایە، یاڵڵا برۆ دێرەوە، من دوو کوڕم هەیە خوداوەند ئیرادەی لەسەر بوو کە ئەو دوو کوڕەی لەگەڵدا بەش بکەم، زۆر باشە، ئێستا دابەشی دەکەین وخەیاڵمان رەحەت دەکەین..

عابید سەیری کوڕەکەی کرد کە لە بەردەمیا وەستا بوو، بڕیاری دابوو سەرزەنشتی بکات، بەڵام بەسەیر کردنی ئەوەوە تەبەشی گەش هەڵگەڕا، پرسی :- کوڕم، بۆ لە خوێندن وەستای؟ قسەکانت بەنیوە چڵی جێ هێشت؟ مرۆڤ نابێ ئەو کارە بکات، ئەو پێغەمبەرێکە حورمەت گرتنی پەیامبەران ئەرکە..

روخساری کوڕە وەک گوڵ سوور هەڵگەڕا، جارێکی دی کتێبی چەرمینی بەسەر کورسی کتێبەوە کردەوەو کەوتە خوێندنەوە..

- پاش ئەمە، سەیری خەونەکانی شەوم کرد، ئێستا وەحشی چوارەم کە ترسناکو بە هەیبەت بوو زۆر بە هێز بوو، ددانی زلی ئاسنینی هەبوو، پاشماوەکەی دەخواردو پارچە پرچەی دەکردو بە پێکانی خۆی وردوخاشی

دەکرد، لە وەحشەکانی دیکە نەدەچوو دە قۆچی هەبوو، عابید هاواری کرد:- زۆرتر مەڕۆ.. بەسە..

- کوڕەکە لەبەر هاوار کردن کەوتبووە وەحشەتەوە، نووشتەی پیرۆزی ناو دەستی کەوتە سەر بەردرێژەکەوە، هەڵیگرتەوەو لێوی خۆی لەسەر داناو ماچی کرد. ئەو کاتە رۆیشتو لە گۆشەیێکەوە وەستاو چاوی بڕیە مەولاکەیەوە، عابید کە ئێستاکە نینۆکەکانی لە کورسی دانیشتن بردبووە خوارەوە، هاواری دەکرد :- ئەی دانیال تەواوی پێشبینیەکانی تۆ هاتەدی، هەر چوار وەحشی هێرشیان کردۆتە سەر ئێمە، ئەو شێرە بەباڵە بازئاساکانی هاتو ئێمەی هەڵدڕی، هرسێ کە گۆشتی کەلیمیەکان دەخوات، هاتو ئێمەی خوارد، پڵنگ ی چوارسەر لە رۆژهەڵاتو رۆژئاواو باکوورو باشوور ئێمەی داوەتەبەر قەپ، دڕندەی نەنگینی ددان ئاسنینی دە قۆچ، ئێستا لە بەرزایی ئێمەوە دانیشتووە، هێشتا نەهاتووە، هێشتا راینەکردوە، تەواوی بێشەرمیو ترسێ کە پێشبینیت کردبوو بینێریتە سۆراغمان، ئەی پەروەردگار ناردتو سوپاست دەکەین. بەڵام پێشبینی شتی باشیشت کردبوو، بۆ ئەوانت رەوانە نەکرد؟ بۆ کاتێ کە هەن قرچۆک دەبی؟ موسیبەتەکانت بە دەستێکی کراوە بە ئێمە بەخشیووە، ئێستاش نیعمەتەکانی خۆت سەخاوەتمەندانە بۆ ئێمە هەرزان فرۆش کە! ئەو کوڕە مرۆڤەی کە تۆ وادەت بە ئێمە داوە بینێریت لە کوێیە؟ .. یۆحەننا بخوێنەوە!.

کوڕەکە لە گۆشەکەوە وەستا بوو کتێبەکەی لە ژێر هەنگلی نابوو، بۆ لای کورسییەکەی کە کتێبەکەی لەسەر بوو چوو، دووبارە دەستی کرد بە خوێندنەوە، بەڵام دەنگی وەک دەنگی مەولای خۆی تووڕەو توندبوو:

- لە خەونی شەوان وردبوومەوە، ئێستاکە وەکو کوڕی ئینسان، لەگەڵ هەوری ئاسمان هاتو گەیشتە لای رۆژانی رابردوو و ئەویان بۆ لای هێنا، سەڵتەنەتو جیلوەو مەلەکوتیان پێ بەخشی، تەواوی میللەتانو مرۆڤەکان، بە زمانی جیاجیا کەوتنە خزمەتییەوە، سەڵتەنەتی ئەو جاویدانییە، هیچکاتێ دیماهی بۆ نییە، مەلەکوتی ئەو هەمیشەو بەردەوامە.

عابید کە ئیدی یارای بەرگەگرتنی نەبوو، بەسەر تەختەوە بەرز بۆوەو هەنگاوێکی هەڵێناو پاشان هەنگاوێکی دیکە، ساتمەی کرد، زۆری نەمابوو بکەوێتە خوارەوە، بەڵام پێشدەستی کردو ناولەپی دەستی بەتوندی بەسەر نووشتەی پیرۆز داگرتو باڵانسی خۆی وەدەست هێنایەوە،

ـ ئەو کوڕی ئینسانەی کە وادەت بە ئێمە دابوو لەکوێیە؟ مەگەر قەولت بە ئێمە نەدا؟ ناتوانی ئینکاری بکەیت. لێرە نووسراوە! , دەستی خۆی بە تووڕەییەوەو لە هەمان کاتدا لە رووی شادیەوە کوتایە سەر نووشتەوە: هەرلێرەیە، نووسراوە، یۆحەننا دووبارە بخوێنەوە.، بەڵام عابید نەیدەتوانی لە چاوەڕوانی دا بمێنێتەوە، بەر لەوەی کە شاگرد هەلی دەست پێکردنی پەیدا بکات. نووشتەی لە ژێر نووردا گرتو بەبێ سەیرکردن، بەهاوارێکی پیرۆزمەندانە دەستی کرد بە خوێندنەوە :- سەڵتەنەت جەلالو مەلەکوت بەو دراوە، تەواوی میللەتانو مرۆڤـ ەکان، بە زمانی جیاجیا لە خزمەتی ئەو دابوون، سەڵتەنەتی ئەو جاویدانییە، هیچکاتێ کۆتایی نییە، مەلەکوتی ئەو هەمیشەییە..

ئەو کاتە کتێبی بەسەر کتێبگرەوە رەها کردو لە پەنجەرەوە روانیە تاریکی دەرەوە. لە کاتێکا دەیڕوانیە تاریکەشەو و هاواری کرد :- کەواتە ئەو کوڕی مرۆڤە لەکوێیە؟ ئەو ئیدی هی تۆ نییە، چونکە وادەی ئەوەت بە ئێمە داوە، ئەو هی ئێمەیە، یالڵا بڵێ لە کوێیە؟ بۆ سەڵتەنەتو جەلال و مەلەکوتی پێنادەی تا خەڵکی تۆ، خەڵکی ئیسرائیل فەرمانڕەوایەتی تەواوی جیهان بکات؟ هەروا دەڕوانینە ئاسمانو چاومان لە رێ کردۆتەوەو ماوینەتەوە، گەردەنمان وشک بۆتەوە، کەی کەی؟ بۆ ئەوەندە رایدەکێشی، ئێمە باش دەزانین کە یەک ساتی تۆ هەزار ساڵی مرۆڤە، زۆر باشە بەڵام ئەگەر ئەی پەروەردگار تۆ دادگەر بیت ئەوە زەمانە بە پێوانەی مرۆڤـ دەپێوی نەک بە پێوانەی خۆت، مانای عەدالەت ئەوەیە...

بەلای دەرگاوە کەوتە رێ، بەڵام ئەژنۆکانی خاوبۆوە وەستا، دەستەکانی بۆ پێشەو هاوێشت، وەک بڵێی دەیەویست بەلانسی خۆی بپارێزێ، کوڕێژگە رایکرد تا یارمەتی بدات، بەڵام عابید تووڕە بووبوو بە هێمای سەر نەیهێشت، بە وەبەرهێنانی تەواوی هێزو توانایەوە خۆی گەیاندە پەنجەرەوە، پشتی بە دیواردا سەری تا ئەو جێیەی کە دەیتوانی درێژە کردەوەو سەیری دەرەوەی کرد، شەوەزەنگ بوو، هەورەتریشقە، ئێستاکە کەمتر هەڵدەبەزییەوە، بەڵام ئاوەکان هێشتا لە لابەلای تاوێرە بەردەکانەوە کە لە کەناری دێردا قەراریان گرتبوو بە گوڕڕەوە دەهاتنە خوارەوە، هەرکاتێ کە هەورەتریشقە دادەبەزیە سەر کاکتوسەکان وا دیاری دەدا کە بەدەوری خۆیاندا دەسووڕێن، بە شێوەی مرۆڤی نەخۆش کە وێڕای مۆرەکانی بازووی کە بۆ ئاسمان بەرز بوو بۆوە،

ماهیەتی خۆیان دەگۆڕی،

عابید بە جەستەو ڕۆحییەوە لە هەڵچوون دابوو، گوێی ڕادەگرتبوو، لەوان دوورەوە لورەلوری وەحشیەکانی بیابان دەهات، ئاژەڵەکان برسی بوون، ترس دایگرتبوون، لە نزیکتر، بەسەرسەری ئەوانەوە، ئاژەڵێ لە میانی ئاگرو تۆزوبادا، هەراو زەنای دەکرد، لە تاریکیدا دەهاتنە پێشەوە، عابید گوێی دەدایە دەنگی بیابان، لە هەمان حاڵدا لە پڕێکا لەبەر خۆی لەرزیو گەڕایەوە، بوونەوەرێکی نادیار هاتبووە ناو حوجرەکەیەوە، حەوتەوانەی چرا بەشێوەییێکی تێکچڕژاو جریوەجریویان بوو، لە ئاستانەی خامۆشی دا قەراریان گرت، تاری نۆ ژێی روباب کە بە بێ سوود لە گۆشەیێ کەوتبوو، وەحشیانە کەوتە لەرزەوە، وەک بڵێی دەستێکی نادیار لەڕوی توڕپییەوە دەستی هاوێشتۆتە سەریانو دەیەویست لە جێوەیان هەڵتەکێنێ، بەدەنی عابید کەوتە لەرزەوە، بە ئارامی لە کاتێکدا سەیری دەوروبەری دەکرد، گوتی:- یۆحەننا وەرە ئێرە نزیکی من.. کوڕیژگەکە بە چاپوکی لە جێوە پەڕیو هاتە نزیکو گوتی:- ئەمرکە باوکە. کەوتە سەر ئەژنۆکانی خۆی تا سوژدەی بۆ ببات.

- یۆحەننا برۆ رەبەنەکان بانگ بکە، بەر لە کۆچ دەبێ شتێ بەوان بڵێم.

- بەر لە کۆچ باوکە؟

کوڕە کەوتە لەرزەوە، دوباڵی گەورەی رەشی بەرچاو کەوتبوو، کە لە پشتی پیرەمێردەوە وێکدەکەوتن، عابید گوتی:- من دەڕۆم. دەنگێ وەک بڵێی لە پڕێکا لە پشتەوەی کەنارێکی دیکەوە دەهات :- من بەسەرچوویمە، جریوەی بلێسەکەو جیابوونەوەیت لە فتیلەکە نەبینی؟ دەنگی لەرینەوەی دێوانەئاسای تاری روبابت گوێ لێ نەبوو؟ یۆحەننا، من تەواو بوویمە، پەلەکە رەبەنەکان بانگ بکە، دەمەوێ قسەیان لەگەڵدا بکەم.

کوڕیلە سەری دانەواندو ون بوو، عابید لە نێوەندی حوجرەداو لە ژێر قەندیلی حەوت لقدا، لە جێوە مایەوە، دەیتوانی ئازادانە بە بێ ترس لە بیستن، رازی دڵی خۆی بڵێت، دەیزانی خوداوەند ڕووبەڕووی وەستاوە،

- وادێم.. وادێم..بۆ دێیتە ژوورەکەم؟ بۆ هەوڵدەدەی چراکان خامۆش کەیو دەتەوێ روبابەکە وردو خاش بکەیو من دەستگیر بکەیت؟ وادێم نەک تەنها بە خواستی تۆ، بەڵکو بەخواستی خۆم، وادێم، چەند ستوونێکم لە دەست دایە کە گازندەی خەڵکەکانمە، دەمەوێ تۆ ببینمو قسەت لەگەڵدا بکەم، دەزانم

گوێ راناگری، یا لانی کەم واخۆت دەنوێنی، بەڵام ئەوەندە ئەڵقەکە لە دەرگا دەکوتم، تا دەرگام بەڕوودا بکەیتەوە، ئەگەر دەرگە نەکەیتەوە :- هیچ کەس لێرە نییە تا گوێی لە دەنگم بێ، لەبەر ئەمە ئازادانە قسە دەکەم.

دەیشکێنم تۆ دڕندە خووی ومرۆڤی توندخووت خۆش دەوێ، تەنها بۆ ئەوان وەکو کوڕانی خۆت دەپەیڤی، تا ئێستا ئێمە گریاوین، کەوتوینەتە سەر خاکتو گوتومانە :- خواست خواستی تۆیە. بەڵام پەروەردگارا زیاتر لەوە ناتوانین بەرگە بگرین؟ ئاخر دەبێ تا چەند لە چاوەڕوانی دا بمێنینەوە؟ تۆ دڕندە خووی، مرۆڤی دڕندە خووت خۆش دەوێ، ئێمە دەبینە دڕندەخو، ئێستا خواست خواستی ئێمەیە.

عابید لە کاتێکا قسەی دەکرد، گوێکانی تیژ کردبوو تا ئەوەی کە لە هەوادا بوو ببیستێ، هەورەتریشقە بەبەردەوامیو لە رۆژهەڵاتەوە دەهات، مەشخەڵەکان یەکرێز لە بەرزایی سەری سپی پیرەمێردەوە دەسووتان.

عابید لە بێدەنگیدا بە چاوەڕوانی مایەوە، ماوەیەک ئارامی گرت تا مەشخەڵەکان بکەونە جریوەو رووبار دووبارە بکەوێتە دەنگەوە، هیچ روینەدا! سەری راتەکاندوبەزەمزەمەکردنەوە گوتی: جەستەی مرۆڤ نەفرەتیە، ئەو جەستەیەیە کە هەمیشە دەبێتە پەردەی رۆحی، ئەو لە دیتنو بیستنی شتی نادیار بێبەش دەکات، ئەی پەروەردگار گیانم لێ بستێنەوە، دەمەوێ توانای وەستانم هەبێ لەبەرابەر تۆدا بەبێ ئەوەی پشت بە دیوار بدەم، تا ئەو کاتەی کە قسە لەگەڵ من دەکەی گوێم لە دەنگت بێ!. لە هەمان کاتدا، دەرگای حوجرەی بێ سەروسەداوە کراوە، رەبەنەکان لە ناوەخت بێداربوو بوونەوەو بە جلی سپی هاتبوونە ناو قیتارەکەو وەکو تارمایی رووبەڕووی دیوار وەستانو لە چاوەڕوانیدا مانەوە، وشەکانی کۆتایی عابیدیان بیستبوو، هەناسەیان لە گەرو گیر ببوو، بە یەکتریان دەگوت، پیرەمێرد قسەی لەگەڵ خودا کرد، خودا سەرزەنشتی دەکات، هەر ئێستاکە هەورەتریشقە بەسەرمانا دادەبەزێ. بەم قسەیە بەترسو لەرزەوە رووبەڕووی دیوار وەستان.

عابید سەیری دوور دووری دەکرد، چاوەکانی لە شوێنێکی دیکە بوون، نەیاندەدیت، شاگردەکە نزیک کەوتەوەو کەوتە سوژدەوە :- باوە ئەوان هاتوون. بە ئارامی قسەی دەکرد تا نەبادا هەراسانی بکات. عابید دەنگی بەردەستەکەی خۆی بیست. گەڕایەوەو رەبەنەکانی بینی، لە کاتێکدا بە ویقارو دڵنیاییەوە

بەرێدا دەڕۆیشت، جەستەکەی کە لە گیانەڵادابوو قیت کردبۆوە، لە ناوەندی حوجرەدا بەرەو لای کورسییەکە کەوتەڕێ، لای مێزێکی بچووک سەرکەوت و وەستا، وەرپێچی تەوراتی کردەوەو شاگردەکە بە خێرایی بروسکە خۆی گەیاندێ، بەر لەوەی بکەوێتە خوارەوەو بێ حورمەتی پێ بکرێ، توندی گرت، عابید دەستی درێژ کرد گۆچانی قەفتە عاجی تایبەتی بەخۆی، کە لە کەنار کورسییەکەوە بوو گرتە دەست، بە هەست کردن بە هێزێکی تازە، سەری بۆ سەرەوە هەڵبڕیو چاوی بڕیە لای ئەو ڕەبەنانەی کە لە رووبەڕووی دیواردە بە ریزە وەستابوون، وای گوت:

– ئەی ڕەبەنەکان، دەمەوێ چەند وشەیەک کە دوا وشەکانی منن بۆ ئێوە بخەمە روو، گوێتان بکەنەوە، ئەگەر کەسێ لە ئێوە خەوتووە، با ئێرە جێ بهێڵێ، ئەوەی کە دەمەوێ بیخەمە سەر زمان سەختە، تەواوی ترسو ئومێدی ئێوە دەبێ رابنو گوێیان تیژ کەنەوە تا وەڵامی من بدەنەوە.

باوکە هەبەکوک پیرترین یاوەری عابید گوتی:– عابیدی پیرۆزی ئێمە سەراپا گوێین. دەستی دانایە سەر سینە.

– ئەی ڕەبەنەکان، دوا وشەکانم ئەوانەن. چونکە دیقەتی تەواوتان نییە، بە زمانی نمایش قسە لەگەڵ ئێوە دەکەم.

باوکە هەبەکوک، دوبارەی کردەوە :– عابیدی پیرۆز ئێمە سەراپا گوێین..

عابید سەری دابەزاند بە دەنگێکی ناسک گوتی:

:– سەرەتا باڵەکان هاتنو ئەوسا فریشتە، قسەی خۆی بڕیو تاک تاک سەیری ڕەبەنەکانی کرد، پاشان سەری تەکاندا، بۆ ئاوا بە دەمی کراوە سەیری من دەکەن؟ باوکە هەبەکوک تۆ دەستت بڵند کردو لێوت جولاند، سکاڵات هەیە؟

ڕەبەن دەست بەسینەوە گوتی:– ئەی عابیدی پیرۆز تۆ گوتت سەرەتا باڵەکان هاتنو ئەوسا فریشتە. ئێمە ئاگامان لە وتەی ئاوا نەبووە لە کتێبی پیرۆز..

– باوکە هەبەکوک چۆن دەتوانیت ئاگاداری ئەو وشانە بیت؟ ئەفسوس! زەینی تۆ هێشتا تیروتاریە، گوفتاری پەیامبەران لە بەرچاو دەکەنەوەو شتێ جگە لە پیت نابینن، پیتەکان چی تیایەو دەتوانن ببن بە چ پەیامێ. ئەوان ئاسنی ڕەشی زیندانن، لەو شوێنەی کە رۆح هاوار دەکاتو خەفە دەبێ، لە میانی پیتو هێلکاریو دەوروبەرو شیرازەدە، رۆح ئازادانە دەسووڕێو من لە گەڵیا

دەسووورێمو ئەو پەیامە گەورەیە بۆ ئێوە دەهێنم، ڕەبەنەکان، سەرەتا باڵ بوو هاتن، ئەو کات فریشتە، باوکە هەبەکوک دووبارە دەمی کردەوە:- عابیدی پیرۆز، زەینی ئێمە لە مەشخەڵی خامۆشەوە بوو دەچێت، هەڵیانگیرسێنە تا بتوانین بچینە ناو نمایشو ببینینەوە.

- باوکە هەبەکوک، سەرەتا ئارەزوو بۆ ئازادی بوو، ئازادی هەر نەبوو، بەڵام لە پڕێکا لە قوڵایی کۆیلەتیدا، مرۆڤی دەست بە زنجیر بەستراو، بە شێوەیەک وەک بڵێی وەکو باڵ بووینە بە خێرایی توند رایتەکاندوە، پاشان یەکێکی دیکەو یەکێکی دیکە لە ئەنجامدا تەواوی خەڵک.

دەنگە پرسیارکەرەکان بە بەختەوەریەوە، دەنگیان دایەوە :- خەڵکی ئیسرائیل.؟

- بەڵێ ڕەبەنەکان، خەڵکی ئیسرائیل! ئەو ساتەی کە دەیگوزەرێنین، ساتێکی گەورەو مەترسیدارە، تاسوق بۆ ئازادی واهەڵدەقرچێ، باڵەکان وەحشیانە وێک دەکەون، رزگارکەر لە حاڵی هاتن دایە! بەڵێ ڕەبەنەکان رزگارکەر خەریکە دێت، بۆ- سەیر بکەن، وا بیردەکەنەوە کە ئاخۆ ئەو فریشتەی ئازادییە لە چ رسکاوە؟ لە خاکەڕاییو چاکەی خودا؟ لە ئەڤینی ئەو؟ عەدالەتی ئەو؟ نا ئەو فریشتەیە لە سەبرو سەرسەختیو کێشمەکێشو جۆری مرۆڤ هێوێن بووە.

باوکە هەبەکوک زاتی بەرخۆیو پەڵپی گرت " عابیدی پیرۆز ئێوە وەزیفەییێکی مەزنو بارێکی سەنگین ئەخەنە سەر شانی مرۆڤ ، یانی ئەوەندە بەوە دڵنیاییت."

بەڵام عابید پەڵپەکەی بەهەند هەڵنەگرت، هەرشەش حەواسی لای کریستۆ بوو، هاواری کرد:- ئەو یەکێ لە کوڕەکانی ئێمەیە، لەبەر هەمان ئەوەیە کە کتێبی پیرۆز بە :- کوڕی مرۆڤ دەیدوێنێ، هاوجێبوونی هەزاران مەردو ژنی ئیسرائیلی، نەوە لە دوای نەوە بنێ ۆچی بووە؟ ئایا بۆ ئەوە بووە کە کەفەڵیان لێک بسوونو درێژیو پانی رانیان ختوکە بدەن؟ نەخێر، تەواوی ئەو هەزاران هەزار ماچە بۆ بە وەبەرهێنانی کریستۆ پێویست بووە..

عابید گۆپاڵی لە تەختەکە دەداو بەردەوام بوو :- ئەی ڕەبەنەکان، ئاگادار بن. ئەو لەوانەیە لە نێوەڕۆ بێت، لەوانەشە لە نێوە شەودا بێت، هەمیشە لە حاڵەتی ئامادەباشیدا بن، خاوێن بن ، برسی، بێدار، قووڕ بەسەرتان، ئەگەر ئەو ئێوە بە پۆخڵیو تێرو خەوەوە ببینێ..

ڕەبەنەکان وەکو مێگەلی مەڕ بەیەک وەنووسا بوون، جورئەتی سەر بڵندکردنیان نەبوو، هەستیان دەکرد کە لە جانگی سەری عابیدا مەشخەڵێ دەرپەڕیوەو هێرش دەکاتە سەر ئەوانەوە.

عابید کە لە سەرەمەرگدا بوو لە کاتێکا دەهاتە خوارەوە بە هەنگاوی توند بەرەو مێگەلی وەحشی رەبەنەکان چووە پێشەوە، گۆپاڵەکەی بەرز کردەوە یەکەیەکەی ساودان، هاواری کرد :- رەبەنەکان ئاگادارین، ئەگەر ئاگری ئارەزوو و تاسوقی ئێوە ساتێ خامۆش بێ، باڵەکان دووبارە دەبنەوە زنجیر، گوێ قولاغ بن،، بجەنگن، مەشخەڵی رۆحتان شەوو رۆژ بە داگیرساوی راگرن، تەورەکان بوەشێنن، باڵەکان تێراوکەن، من ئیدی رۆیشتووم، بەپەلەم تا لەگەڵ خودا قسە بکەم، من رۆیشتووم، دواهەمین وشەکانم ئەوانەن "تەورەکان بوەشێنن! باڵەکان ئامادەکەن!. لە پڕێکا هەناسەی گیرا، گۆچانی لە دەست کەوتە خوارەوە، پیرەمێرد بە بێ سەروسەدا بە ئارامیو نەرمییەوە کەوتە سەر ئەژنۆکانیو بە ئارامی بەسەر بەردرێژەکەوە خزی، شاگرد هاواری کردو پەلەی کردە کۆمەگی مەولاکەی، رەبەنەکان لە جێی خۆیانەوە کەوتنە حەرەکەتەوە، سەریان دانەواند، عابیدیان دانایە سەر بەردەکانو چرای حەوت لقەیان هێنایە خوارەوە، لە کەنارروخساری شینو بێ جووڵەی ئەویان دانا، ردێنی دەدرەوشایەوە، کراسی سپی کرایەوە، جلی کۆنو زبری ئەو بە سنجاقی تیژی ئاسنین کەسینەو تەنکێشی خوێنینی پیرەمێردیان داپۆشی بوو، وەدیار خست، باوکە هەبەکوک دەستی دانایە سەر دڵی عابید :- تەواوی بووە.

یەکێکی دیکە گوتی: وادەی رەهابوونی هاتووە. سێهەمیان بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:- دوو دۆست لە یەک بوونەتەوە، گەڕاونەتەوە ماڵەکانی خۆیان، جەستە بۆ خاکو رۆح بۆ خودا.

بەڵام لە کاتێکا ئەوان لەگەڵ یەک قسەیان دەکردو ئاویان گەرم دەکرد بۆ شورینی، عابید چاوی کردەوە، رەبەنەکان بە وەحشەتەوە پاشەکشەیان کرد کەوتنە روانینی ئەوەوە،روخساری بریقەی دەدایەوە، دەستی لاوازو نینۆکی درێژی دەجولان، چاوەکانی بە خەواڵوییەوە لە هەوایان دەڕوانی، باوکە هەبەکوک، کەوتە سەر ئەژنۆو دوبارە دەستی لەسەر دڵی دانا، بە رازکاریەوە گوتی:- دڵی لێدەدا، نەمردووە. رووی لە شاگرد کرد کە بەسەر پێیەکانی پیرەمێردا کەوتبوو، ماچی دەکردن:- رابە یۆحەننا خۆشبەزترین وشتر بگرەو

بۆ هێنانی شەمعونی پیر بچۆ ناصیرە، خاخام دەرمانی دەکات. پەلەکە.. ئەوە هەوا وا رووناک دەبێتەوە، رۆژ لە حاڵەتی هەڵاتن دابوو، هەورەکان پەڕاگەندە ببوون، زەوی تازە باران خواردوو تێر ببوو، دەدرەوشایەوەو بەسپاسەوە سەیری ئاسمانی دەکرد، دوو قوش سینەی ئاسمانیان شەق دەکرد بە دەوری دێرەوە دەسووڕانەوە تا پەڕوباڵیان وشک بێتەوە، شاگرد لە کاتێکا ئەشکی لە گۆناکانی دەسرپیەوە، بەرەو لای تەویلە رۆیی توندڕۆترین وشتری هەڵبژارد، وشترێکی تولاز، باریک، ئەستێرەییێکی بە تویڵیەوە بوو، ناچاری چۆکدادانی کرد، ئەو کاتە سوورابۆوەو هۆق هۆق کەوتە گریانەوە.

وشتر لە جێی خۆی هەڵسا وەستا، ئەو کاتە بە شاقاوی گەورە گەورەوە بەرەو ناصیرە تێی تەقاند، پرتەوی سپێدان بەسەر دەریاچەی :- گنسارت. هەڵدەهاتو ئاویَ لە نوری سپێدان دەدرەوشایەوە، لێوارەکانی لەبەر ئاسەواری بارانی دوێنێ شەو خۆلاوی بوو بوونو دوورتر ئاوێکی سەوزو بەدەوری درزی سپی شیریَ، چارۆگەی قایغی ماسیگری بوو بوونەوە تا خشکە بکەن، هەندیَ لە قایغەکان لە پێشتر لە ئاوە کراوەکاندا بوون، ماسیگریی دەستی پێکردبوو، مەلی باران بە نەواری سپیو گوڵ رەنگیان بە شادومانیەوە بەسەر ئاوی لەرزیوەوە وەرکەوتبوون، قەرەقازەکان بەسەر تەختەتاوێرەکانەوە وەستابوون، چاوی خڕکەڵەیان بڕیبووە دەریاچەوە تا لەو کاتەی کە ماسی بۆ هەڵبەزینو دابەزین لە میانی کەفی ئاوەوە سەر ئاو دەکەون بە حسابیان رابگەن.

لە رۆخانەی لێواردا، کفرناحوم کە تا مەغزی ئێسقانی تەڕ بوو بوو، بێدار دەبۆوە، کەلەشێران ئاوی سەرپەڕی خۆیان راتەکاند، کەرەکان دەزەڕینو گۆلکەکان بە ئارامی بۆڕاندیانو تێکەڵ بەو دەنگە ناهەمڕەنگە، گفتوگۆی ماناداری مرۆڤ ئاسایشو شادی دەبەخشیە هەواوە.

دەدوازدە ماسیگر لە پەناگای کەنارێکی چۆلکراودا، پێی درێژیان لە تاوێرە بەرد گیر کردبوو، لە کاتێکدا تۆڕەکانیان بە ئارامیو کارامەییەوە رادەکێشا، خەریکی گۆرانی گوتن بوون، لە باڵای سەری ئەوانەوە، زوبەدی پیر، سەرۆکی چەنەبازوو حەوت خەتیان وەستابوو، وا خۆی دەردەخست کە هەموو ئەوانی وەکو کوڕیَ خۆی خۆشدەوێنو سەبارەت بەوان خاوەن دڵێکی میهرەبانە، بەڵام ئەمانی لێبڕبوون، بەڕۆژانە کاریان دەکردو پیرەمێردی چەنەباز نەیدەهێشت

یەک ساتیش هەناسە تازەکەنەوە.

زەنگوڵەکان کەوتنە ئاوازەوە،مێگەلێ لەمەڕوبزن بەرەو کەنار تاویان دا سەگەکان دەوڕین، نەفەرێ فیکەیێکی کێشا، ماسیگرەکان بۆ تەماشاکردن ئاوڕیان دایەوە، بەڵام زوبەدی پیر بۆ پێشەوە رایکردو بەتووڕەییەوە گوتی:- فیلیپو قەومو خزمانیەتی .. ئێمە دەبێ بە کارەکانی خۆمان رابگەین..

خۆی کندرەکەی کەوتە دەستو وای نیشاندا کۆمەگیان دەکات، ماسیگرەکان دەماودەم بۆ گوند سەرەو ژێر دەبوونەوە، تۆڕەکانیان لە کۆڵ ناو ژنەکانیان دانانی پێویستیەکانی رۆژانەیان لەسەرسەرداناو بەدوای ئەوانەوەدا دەچوون، کوڕانی لەبەر هەتاو سووتاو، سەوڵەکانیان توند گرتبوو، سەوڵیان لێدەدا، بەلێدانی دووسێ سەوڵ دەوەستانو قەپیان لەو نانە وشکەدەدا کە لە دەستیاندا بوو، فیلیپ لە رامانکردنی تاوێرە بەردێ قەراری گرتبوو فیتەی لێدەدا، دڵی دەیخوازی گاڵتەو گەپ بکات: بەڵام زوبەدی پیر بە مچوومۆڕی دەستی لەسەر دەم داناو هاواری کرد: فیلیپ دەست لە ئێمە هەڵگرە ئێمە کارمان زۆرە، خوا لەلاییکی دیکە رزقت بداتێ. ئەوکاتە بەساردییەوە پشتی تێکرد، بەچپەوە گوتی:- دەفنی کە با بچێتە سۆراغی یونسەوە لەوێ تۆڕ هەڵدەدا، کوڕینە ئێمە کارمان زۆرە.

جارێکی دیکە یەکێک لە کندرەکانی گرتو دەستی بەڕاکێشان کرد، زڤرینگێکی قورمزی جەستەی مەلەوانانی کە دەماو دەم نزیک دەبوونەوە بە چوار چاو دەپشکنی.

بەڵام لەم کاتە دا کە دەیانویست تۆڕەکە بۆ سەرەوە هەڵبکێشنو دیسان ماسیەکان هەڵڕێژنە کەنارەوە، دەنگی وزەوزێکی خەمەنگیزی لە دوورەوە بیست، کە لە سەراسەری دەشتاییکەدا بڵاو دەبۆوە، لەگەڵ زەنایێ کە لە سروودی پرسە دەچوو هاوجووت بوو، زوبەدی پیر گوێچکەی زلو پڕمووی تیژ کرد تا روونتر گوێی لە سەداکە بێت، مرۆڤەکان هەلەکەیان قۆستەوەو دەستیان لەکار کێشایەوە. زوبەدی پرسی:- کوڕینە دەبێ چی روویدابێ؟ سروودی پرسەیە، ژنان خەریکن شیوەن دەکەن؟. ماسیگرێکی پیر وەڵامی دایەوە :- مرۆڤێکی گەورە وەفاتی کردوە، سەرۆک، خوداوەند تەمەنێکی درێژ ببەخشێ بەتۆ. بەڵام زوبەدی پیر پشتڕێ چووبووە بەرزایی تاوێرەبەردێ، چاوانی درندەخوی بە دەشتاییدا وەرسووراند، لەوێ پیاوانو ژنانی دێ کە بە

لای جۆخینەوە رایاندەکردو بەردەبوونەوە سەر زەوی دووبارە هەڵدەستانەوەو سروودی پرسەیان دەچڕی، لە تەواوی دێدا هەراو زەناو گەڕەلاوژە کەوتبوە ئاراوە، ژنان بە شیوەنەوە رادەبردن، بەڵام لە دوای ئەوانەوە پیاوان بە بێدەنگی دەڕۆیشتن بۆ سەر زەوی لار بووبوونەوە.

زوبەدی هاواری کردە سەریان :- چی رویداوە؟ بۆ کوێ دەڕۆن؟ بۆ ئەو ژنانە دەگرین؟.، بەڵام ئەوان بە پەلە بەتەک زوبەدی رادەبردن بێ ئەوەی وەڵامێ بدەنەوە، بەرەو لای جۆخینان رایاندەکرد، زوبەدی بە هەڵشەقانی دەست هاواری کرد :- ئاهای بۆ کوێ دەچیت؟ کێ مردوە؟. پیاوێکی چوارشانە کە هانکەهانکی بوو وەستاو لە وەڵامدا گوتی:- گەنم..

- وەکو پیاو قسە بکە بەمن دەڵێن زوبەدی پیر، کەس لەگەڵ مندا فشەبازی ناکات، کێ مردوە؟ وەڵام ئەو هاتو هاوارەبوو کە لە هەموو لایەکەوە دەهات :- گەنم، جۆ، نان!. زوبەدی پیر کە سەرسام بوو بوو، بەسەر جێی خۆیەوە وشک هەڵگەڕا، بەڵام لە پڕێکا بە زیللەیێ کە بە پشتی خۆیا کێشابووی، تێگەیی بوو، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە :- ئاها، جۆخینەکان لافاو بردونیەتی، باشە لێگەڕێ با هەژارەکان شکایەت بکەن، پەیوەندی بە منەوە نییە. هاوار لە سەرتاسەری دەشت دەنگی دەدایەوە، تەواوی دانیشتوانی دێ هەڵڕژابوونە دەرەوە، ژنان خۆیان بەسەر جۆخیناندا دەدا، لە ناو گڵو لیتاودا دەگەوزین، تەواوی هەوڵیان ئەوە بوو کە ئەو گەنم جۆیەی کەوتبوە ناو چاڵو چۆڵەکان کۆکەنەوە، بازووی ئەوانەی لەگەڵ زوبەدی بوون شل بوو هاتنە خوارەوە، هێزی راکێشانی تۆڕەکانیان لە دەست دابوو، زوبەدی بە بینینی دەستی بێکارو چاوانێ کە دەیانڕوانیە دەشتایی وەکو ئەسپەند بەسەر ئاگردا هەڵبەزیەوە، بەسەر بەردەکەوە دابەزیو هاواری کرد :- بگەڕێنەوە سەر کارتان، یاڵڵا تۆڕەکان راکێشن. جارێکی دیکە کندڕی گرتە دەستو وا خۆی نواند کە رایدەکێشێ، :- سوپاس بۆ خوا کە ئێمە ماسیگرینو جوتیار نین، پەیامبەر بەخێرهات، ماسیەکان مەلەوانێکی شایستەنو غەرق نابن، :- دوو دووتا چوارتا. فیلیپ مێگەلی رەها کردبوو لە بەردێکەوە دەپەڕیە سەر بەردێکی دیکە، حەزی لێ بوو قسە بکات، لە بەردەم ماسیگرەکان بەدیار کەوتو هاواری کرد :- کوڕینە تۆفانێکی نوێو بۆ خاتری خودا دەست لە کار هەڵگرنو وەرن قسان بکەین،دونیا کۆتایی هاتووە! یەک یەک موسیبەتەکان بژمێرین! پێرێ

ئومێدی گەورەی زۆر ئێمە –جانباز– یان لە خاچ دا، دوێنێ خودا بەندازی ئاسمانی کردەوە ئەوەش، دروست لەو کاتەی کە جۆخینەکان پڕ گەنم بوون، نانمان بەلاش چوو، هەمان چەند کاتێکی بەر لە ئێستا یەکێ لە مەڕەکانی من زاو بەرخێکی دووسەری هێنا، من دەڵێم دونیا دیماهی هاتووە، بۆ خاتری خوا دەست لەکار هەڵگرنو وەرن باقسە بکەین. بەڵام زوبەدی پیر کە خوێنی خۆی دەخواردەوە، هاواری کرد :– فیلپ بۆ لێرە دەفن نابیو ناڕۆییو لە ئێمە ناگەڕێی؟ مەگەرنابینی کە ئێمە کارمان هەیە، ئێمە ماسیگرینو تۆ شوان، جوتیاران دەبێ گلەیی بکەن، پەیوەندی بە ئێمە چییە؟ یاڵڵا کوڕینە بگەڕێنەوە سەر کارتان.

شوان زمانی بە سکاڵا کردەوە :– زوبەدی تۆ سگت بە جوتیاران ناسووتێ، کە لە برسان وا تەلەف دەبن؟ ئەی ئەوانیش ئیسرائیلی نینو برای ئێمە نین، ئێمە یەک درەختینو رۆشنە کە جوتیاران وەکو ریشەی درەختن، ئەگەر ئەوان وشک بکەن هەموو ئێمەش وشک دەبینەوە، زوبەدی شتێکی دیکە، ئەگەر کریستۆ بێتو لە هەمان بگرەو بەردەدا ئێمە مردوو بین چ کەسێ بۆ نەجاتدان دەدۆزیتەوە؟ یاڵڵا وەلامی من بدەوە. زوبەدی پیر لە تووڕەییان پڕوخاڵی دەبۆوە، ئاگرت لە لووتی دەگرتو بەشێوەییێکی حەتمی دەتەقی :– بۆخاتری خوا دەست لەسەری ئێمە هەڵگرەو بگەڕێوە لای قەوم وقبلەت، نامەوێ من سەبارەت بە کریستۆی موژدەهێن شتێ ببیستم، دەرشێمەوەو یەکێکیش دێت لە خاچ دەدرێو یەکێکی دی دێو ئەویش لە خاچ دەدرێ، مەگەر نازانی ئەندریاس چ پەیامێکی بۆ یونسی باوکی هێنابوو؟ وادێتە بەرچاو بۆ هەرکوییەک بچیتو لەهەر کوییەک بوەستی خاچێ دەدۆزیەوە، چاڵە رەشەکان وا لە کریستۆی موژدەهێندا شەپۆڵ دەدەن...ئیدی بۆ حەوت پشتیشمان بەسە، بەبێ ئەوان کاروبارمان باش بەڕێوە دەچێت، ئەوان شتێ نین جگە لە مایەی دەردەسەری، ئێستا بڕۆ کەمێ پەنیرم بۆ بهێنە، تاپڕ بەو تاوەیە ماسیت بدەمێ، مامەڵەیە بمدێ دەتدەمێ، ئەوە پێی دەڵێن کریستۆ پێکەنیو گەڕایەوە لای ئەوانەی زڕکوڕەکانی:– کوڕە ئازاکانی من بجولێنەوە تا بەڵکو بتوانین ئاگر داگیرسێنینو مەنجەڵی ماسی بارکەین سەیرکەن خۆرەتاو مەترێک سەرهەڵگەڕاوەو ئێمە کارێکمان نەکردوە. بەڵام فیلیپ بۆ گەیشتن بە مێگەلەکەی هێشتا پێی لەسەر پێ هەڵنەگرتبوو، کە وەستا کەرێک بارێکی لینرابوو تا گوێکانی خەریک بوو بکەوێ، بەسەر رێگایەکی

باریکەوە کە کەناری دەریا دەگرێتە خۆ بەدیار کەوت، لە دوایەوە نەناسێکی پێخواست بە کراسی کراوەو ریشێکی سوورەوە کە دارێکی دوو لقی لە دەست گرتبوو، سیخورمەیدەئاخنییە ئاژەڵەکە، بە پەلە بوو.

شوانەکە لە هەمان جێدا وەستابوو گوتی:- سەیرکە، وا بیردەکەمەوە کە ئەو موو شەیتانییە یەهودای ئەسخەریوتی بێ، دێهاتگەڕی سەرلەنوێ دەستی کردووە بە دێهاتگەڕی، تا ولاغان ناڵ بکاتو کوڵینگ دروست بکات، وەرن با بزانین چی لەبن سەرییە؟

زوبەدی پیر بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:- هەی بە نەفرەت بیت، کەیفم بە سەرو مووی نایەت، بیستوومە قابیلی باوکە گەورەشی، هەمانجۆر ریشی هەبوو.

فیلیپ گوتی:- ئەو مرۆڤە فەلەکزەدیە لە بیابانی ئەدومیە دا هاتۆتە دنیاوە، لەوێ هێشتاکەش کە هێشتایە، گەردشگەی شێرانە، کەواتە باشتر وایە سەری لەبەر سەری نەنێین..

فیلیپ ئەو کاتە دوو ئەنگوستی خۆی لە دەم ناو فیکەیێکی بۆ کەرسوارەکە کێشاو بانگی کرد :- یەهودا سەلام، بە دیتنت خۆشحاڵم، کەمێ وەرە ئەوبەرە تا بتوانین تۆ باشتر ببینین. ریش سوور تفی روکردو جوێنی پێدان، کەیفی بەو شوانە نەدەهات، هەروا بەزوبەدی پیریش، دەیەویست تێکەڵیان نەبێت، بەڵام چ دەبوا بکرێ ئاسنگەرێ بوو پێویستیان پێ دەبێ، لەبەر ئەمە نزیک بۆوە، فیلیپ پرسی :- وەزعی خەڵکی ئەو دێیانەی سەر رێگا چۆنە؟ لەوێ لەو دەشتەدا چ خەبەرە؟

ڕیش سوور بەڕاکێشا کلکی کەرەکە، رایگرتو بەخەندییێکی وشک وەڵامی دایەوە :- وەزعەکە چۆنت دەوێ ئاوایە، خوداوەند میهرەبانترینی میهرەبانانە، بەڵێ ئەو خەڵکی خۆی خۆشدەوێ، لە ناصیرەدا پەیامبەران لە خاچ دەداو لێرەش لە دەشتەکاندا تۆفان دەنێرێو نان لە دەستی خەڵک دەردێنێ، گوێتان لە دەنگی شێوەن نییە ژنان بۆ گەنم سەردولکە دەڵێنو وەک بڵێی کوڕەکانی خۆیان لە دەست داوە، زوبەدی کەلەبەر هەلەج بوونی کاری ئەو رۆژەی دڵی توند بوو بوو، بەپەڵپ گرتنەوە گوتی:- هەموو کارەکانی خودا لە رووی بەرژەوەندییەوەیە، هەر کارێ ئەنجام بدات بە باوەڕی من ڕوشانێ نایەتەدی، کاتێ هەموو غەرق دەبن تەنها من بە سەلامەتی دەردەچم، ئەوە خودایە کەمن

له باوەشی پاراستنی خۆی دەکات، بە ئێوە دەڵێم من ئیمانم هەیە :- دوو دووتا، چوارتا. بە بیستنی ئەو ووشانە، ریش سوور تەواو لەبیری کرد کە یەک لوقمە نانی نەمریو نەژی چۆن دابین دەکاتو ناچار بوو بۆ وەدەست هێنانی بژێو پشت بە هەریەک لەو مرۆڤانە ببەستێ، بەبێ شەرم کردن گوتی:- زوبەدی تۆ ئیمانداری تەنها بۆ ئەوەی کە خودای گەورە جێی گەرمو نەرمی پێداون تا کاروبارت بە خێرو خۆشی بڕوات، حەزرەتی عالی پێنح قایغت لەبەر دەستەو پەنجا نەفەری ماسیگرت هەیە، کە وەکو کۆیلە رەفتاریان لەگەڵدا دەکەیت، هەر ئەوەندە خواردنیان دەدەیتێ کە بتوانی کارت بۆ بکەنو لە برسان نەمرن، بەدرێژایی ئەو ماوەیە - ب جەنابعالیباش هەبوو- سندوقچەو گەنجو ورگت پڕ دەکەیت، پاشان دەستت بۆ ئاسمان بەرز دەکەیتەوەو دەڵێیت :- خودا دادپەروەرەو من باوەڕم پێیەتی، دونیا قەشەنگە، ئومێدەوارم هیچ کاتێ نەگۆڕێی!.

بۆ لەو جانبازە ناپرسی کە چەند رۆژێک لەمەوبەر لە خاچدرا، ناپرسی کە ئەو هەوڵیدەدا تا ئێمە ئازاد بکات، ئەو جوتیارانەی کە خودای یەکشەوە زەخیرەی گەنمی تەواوی ساڵی لە چنگ فڕاندن، هەر بە هەمان شێوە لێیان بپرسە، هەمان ئێستاکە لە ناوگڵو لیتەدا لولدەخۆن، دانە دانە گەنم کۆدەکەنەوەو دەگرین، بۆ لە من ناپرسی؟ من دێ بە دێ دەڕۆم ئازاری ئیسرائیل دەبینمو دەبیستم، تاکەی ...تاکەی؟ زوبەدی تۆ هیچ کاتێ ئەوەت لە خۆت پرسیوە..؟.

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە :- ڕاستیت بوێ، من باوەڕم بە پرچو موی سوور نییە، تۆ لە جانگی قابیلی کە برای خۆی کوشت، دۆستی من، بڕۆ ون بە، حەزم لێ نییە قسە لەگەڵ هی وەکو تۆ بکەم.. بەم قسەیە پشتی لەو کرد، ریش سوور داری دولقەی لە ملی کەر بردە خوارەوە، ئاژەڵ سەری بەرز کردەوەو لەناو قەڕاسەی بردە خوارەوە تێ تەقاندو کەوتە رێوە.

یەهودا بە ورتەورتەوە گوتی:- مشەخۆری پیر مەترسە، کریستۆ دێت تا هەموو شتێ رێکبخات.. بەگەیشتن بە دەوروبەری بەردەکان گەڕایەوەو هاواری کرد:- لە هەلێکی دیکە سەبارەت بەم بابەتە دووبارە لەگەڵ یەک قسە دەکەینەوە، :- لە دیماهیدا کریستۆ رۆژێ هەر دێت، مەگەر وانیە؟ بەڵێ، پاشان هەر خۆی پیسو چەپەڵەکان دەخاتە شوێنی خۆیان، مرۆڤی بە ئیمانی وەکو تۆ کەم نین! بەدیداری قیامەت..

زوبەدی وەڵامی دایەوە :- ریش سوور برۆ بە جەهەننەم.. لە ئەنجامدا کونالّکەکانی تۆڕ بەدیار کەوت، پڕ لە ماسی سەر زێڕینو شاماسی سوور بوو، فیلیپ لە میانی ئەو دووە وەستابوو نەیدەتوانی لایەنگری یەکێکیان بێت، ئەوەی کە یەهودا گوتبوی حەقیقەت بوو لە رووی شەهامەتەوە بوو، ئەو شوانە هەموو دەمێ خواستبووی هەمان ئەو ووشانەی یەهودا بەڕووی پۆخڵی پیرەمێردا بپرژێنێ، یا لە کەللەی دا بیانباتە خوارەوە، بەلاّم هیچ کاتێ شەهامەتی ئەوەی نەبوو. ئەو کلک براوە، زەمینداریکی کەللە گەورەبوو، تەک تەکی ئەو لەوەڕگایانە ی کە فیلیپ بزنو مەڕەکانی لێ دەلەوەڕاند هی ئەو بوون، چۆن دەیتوانی هێرش بکاتە سەریەوە، مرۆڤ یا دەبێ شێت بێ یا قارەمان، فیلیپ هیچیان نەبوو، تەنها قسەی قەڵەو قەڵەوی دەکردو زماندرێژی دەکرد، هیچ کاتێکیش لە بیری نەدەکرد کە شتێکی تیا بهێڵێتەوە. لەبەر ئەوە لە کاتێکدا کە ئەو دووە شەڕە چەقیان بوو، ئەو بێدەنگ مابۆوە مەحجوبو دوو دڵ لە کەنارێکا وەستابوو، ماسیگرەکان تۆڕەکانیان راکێشابووە نێو قایغ، ئەویش لەگەڵ ئەواندا لار بۆوە، لە هەڵرژتنی ماسی بۆ ناو سەبەتەکان کۆمەگی دەکردن، هەتا زوبەدیش تا کەمەری لەناو ئاو بوو، خەڵکەکەو ماسیەکانی رێنمایی دەکرد، لە هەمان ئەو بگرەوبەردەیەدا لە پڕێکا دەنگی ریش سوورەکە لە تاوێرە بەردێکی بەرامبەر دەنگی دایەوە :- ئاهای زوبەدی. زوبەدی پیر خۆی لە کەڕیدا جارێکی دی دەنگەکە خرۆشا :- ئاهای زوبەدی، گوێ بگرە لە ئامۆژگاری منبگرەو بە دوایەعقوبی کوڕت بگەڕێ.. پیرەمێرد بە پەرێشانی هاواری کرد :- یاقوب.، تا ئەو جێیەی کە پەیوەست بوو، بەکوڕی بچووکترەکەیەوە، تازە کار لە کار ترازابوو، ئەوی لە دەست چوو بوو. نەیدەخوازی ئەویش لە دەست بدات، کوڕێکی دیکەی نەبوو، بۆ کارەکانی پێویستی بەو بوو، بە نیگەرانیەوە یەهودای بانگ کرد :- ڕدێن سووری نەفرەتی، لە بارەی یاقوبەوە چیت هەیە بڵێی؟

- لە رێدا بینیم کە لەگەڵ سەلیبسازدا لێک نزیک بوونەوە، لەگەڵ یەکدا چاکوچۆنیان دەکرد

- کافر کام سەلیبساز؟ رونتر قسە بکە؟

- کوڕەکەی دارتاش، هەمان ئەوەی کە لە ناصیرە خاچ دروست دەکاتو پێغەمبەران لە خاچ دەدا، ئیدی زۆر درەنگە! زوبەدی پیری بێچارە، یاقوبیشت لە دەست چوو، تۆ دوو کوڕت هەبوو یەکێکیان خودا لە چنگی فڕاندی ئەوی

دیکەش شەیتان.

زوبەدی پیر دەمی بەش بوو بۆوەو هەڵسایە سەر پێ :- ندە فرماسیێک لە ئاودا هەڵبەزیەوە، بەسەر سەریەوە، باڵیگرت، ئەوکاتە بازی دایە ناو ئاوەکەو ون بوو.پیرەمێرد بە ترسەوە کەوتە چپەوەو گوتی: "نیشانەییێکی بەدە، نیشانەییێکی بەد! واتە کوڕی من وەکو ئەو ماسییە فڕندەیە وازم لێدێنێو لە ژێر ئاوە قوڵەکاند ون دەبێ؟ ئەو کاتە رووی لە فیلیپ کردو گوتی: باڵندەماسیەکەت بینی؟ هەرچی لەو دونیا روودەدات بێ مانا نییە، بڵێ بزانم ئەوە چ مانایێکی هەیە، ئێوەی شوانەکان.

- باوکە زوبەدی، ئەگەر بەرخ بوایە خۆ پشتیم دەبینی، دەمتوانی شتێ بڵێم، بەڵام من سەرەدەر لە ماسی دەرناکەم.

فیلیپ تووڕە بوو، چونکە بە پێچەوانەوەی یەهودا شەهامەتی نەبوو، کە وەکو پیاوێ قسە بکات :- دەبێ بچمە سۆراغی مێگەلەوە.. گۆپاڵی شوانی نایە سەر شانو لە بەردێکەوە بازی دەدا سەر بەردێو خۆی گەیاندە یەهوداو بانگی کرد:

- سەبرکە برا، دەمەوێ قسەت لەگەڵ بکەم.

ڕدێن سوور بێ ئەوەی کە ئاوڕ بداتەوە وەڵامی دایەوە :- ترسنۆک، بڕۆ سۆراغی مەڕەکانت، دەست تێکەڵکردن لە ئیشی پیاوان، بۆ تۆ نەهاتووە، بە برا بانگم مەکە من برای تۆ نیم.

- دەڵێم سەبرکە، شتێ هەیە دەبێ پێتی بڵێم، تووڕەمەبە. یەهودا وەستاو بە قێزەوە سەیری ئەوی کرد :- بۆ قسەت لە لامەوە تا کاف نەکرد؟ بۆ لێی دەترسێی؟ کاتێ کە دەزانی چی روودەدا، چ کەسێ وا دێتو رێت لە کوێیە، هێشتا هەر دەبێ بپرسی؟ رەنگە ئێستاش بۆنی شتێکت نەکردبێ، وەلێ مناڵیچکە بەزوویی پاشای یەهود دێتو وای بە حاڵی ترسنۆکان، فیلیپ بە پاڕانەوە گوتی: یەهودا، زیاترم بۆ باس بکە، هەرچەند دەتوانی سەری من بکوتەوە، بەو داردەستەت لەناو سەرم بدە، تا کەمێ عیزەتی نەفسم بێتە ناو، ئیدی لە دەست ئەو ترسە هەمیشەییە بێزار بووم، یەهودا لە سەرخۆ نزیک بۆوەو بازووی ئەوی توند گرت. :- فیلیپ ئەوە لە ناخی دڵەوەی دەڵێی یا قسەی بۆشم بۆ دەکەی؟

- وا دەڵێم هەڵەبووم، ئەمڕۆ بێز لە خۆم دەکەمەوە، وەرە پێشەوە رێم

نیشانده، من ئامادەم.

ڕدێن سوور سەیری دەوروبەری کردو دەنگی کز کرد :- ئامادەی کوشتنی؟.

- کوشتنی مرۆڤ

- ئاساییە، ئەی وا بیرت کردەوە کە مەڕ بکوژی؟.

- هێشتا مرۆڤم نەکوشتوە، بەڵام دەتوانم ئەو کارە بگرمە ئەستۆ، بەڵێ گومانم نییە، مانگی پێشوو گایێکم بە تەنها بە زەوی داداو سەرم بڕی و کوشتمەوە.

- کوشتنی مرۆڤ ئاسانترە، لەگەڵ مندا وەرە. فیلیپ لەرزی، پەنجەی وە خەبەر هاتبوو، بەتەبەشێکی ترسناکەوە پرسی :- تۆ یەکێ لەوانی – یەکێ لە جانبازەکانی؟ هەواڵێکی زۆری لە بارەی ئەو – برایەتیە – بیستبوو، ناویان لەوان نابوو، جەنگاوەرانی پیرۆز، هەرکەسێ دەستیان بگەیشتبایێ، دەیانکوشت: لەکێوی – هیرمون- بگرە تا دەریای مردوو، هەتا بیابانی :- ئەدومیە.، بە باریەو کوندرو خەنجەرەوە چەکدار بوون، دەچوونە دەوروبەرو جاڕیان دەدا: لە بەرابەر گاوران سەر دامەنوێنن، ئێمە تەنها یەک خودامان هەیە: ئەدونیا، هەر یەهودێ کە سەرپێچی لە یاسای پیرۆز بکاتو لەگەڵ دوژمنانی خودای ئێمە واتا رۆحیەکان پێبکەنێ، با قسە بکات یا کاربکات، بیکوژن، لێیدەن، بیکوژن، ریێگا بۆ پەڕینەوەی کریستۆ پاک کەنەوە، دونیا لە پیسی رەشکەنەوە، بوارگا ئامادە کەن ئەو خەریکە وادێت. بەڕۆژی رۆشن بێ ئەوەی مەشورەت لەگەڵ کەس دا بکەنو جگە لە خۆیان دەچنە ناو شارو دێهاتەکان تا- سەدوکیەک – یا خائینێکی رۆمی خوێنخۆر بکوژن، زەویدارەکان، کاهینەکانو سەرۆکی کاهینان لە بەردەمیاندا دەلەرزین، شێتو هار بوو بوون لە دەست ئەوانەوە، ئاخر هەر ئەوانە بوون ئاشوبیان دەنایەوەو سەربازانی رۆمیان دەفڕاند، ئەنجامەکەی وا دەبوو کە لە مەودایەکی دەست نیشانکراودا کوشتو کوشتاریان دەخستە ئاراوەو جۆگەلەی خوێنی یەهودیان هەڵدەڕشت. فیلیپ بە زەمزەمەوە گوتی:- تۆ یەکێکی لەوان – یەکێ لە گیانبازەکان؟: ردێن سوور لە کاتێکا بە تیزەوە پێدەکەنیو پرسی :- دۆستی ئازای من دەترسی؟ مەترسە. ئێمە پیاو کوژنین فیلیپ، ئێمە لە پێناوی ئازادی دەجەنگین، تا خودای خۆمانو رۆحمان ئازاد بکەین، راپەڕە، ئەو ساتە گەیشتووە کە تۆش بتوانی پیشانی دنیای بدەی کە بۆ

خۆت پیاوی، وەدوام کەوە.

بەڵام فیلیپ چاوی لە زەوی دووریو لەوەی کە بە شوروشەوقەوە دەربارەی ئەو بابەتە قسەی لەگەڵ یەهودا کردوە، هەستی بە پەشیمانی دەکردو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- قسەکانی ردێن سوور جوانن، دانیشتن لەگەڵ دۆستو خواردنو خواردنەوەو سەنگین کردنی قسەو باسو گوتنی :- واو وا دەکەین. لەززەت بەخشن، بەڵام فیلیپ حەواست کۆکەوە لەمە زیاتر نەڕۆی دەنا خۆت دەخەیتە ناو تەڵەوە، یەهودا بەسەریا لار بۆوەو شێوەی قسەکردنی گۆڕی چەنگاڵی سەنگینی ئەو ئێستاکە شانی فیلیپی بەنەرمی ساوداو دەیلاواندەوە :- مەگەر ژیانی مرۆڤ چییە نرخی چەندە؟ ئەگەر ئازاد نەبێ.. هیچە، ئێمە بۆ ئازادی دەجەنگین وەدوای ئێمە بکەوە. فیلیپ بێدەنگ بوو، چ دەبوو ئەگەر بیتوانیایە دوور چووبا! بەڵام یەهودا بەجۆرێکی خراپ شانی گرتبوو :- کەواتە دوای ئێمە کەوە، تۆ پیاوی، بڕیار بدە، خەنجەرت پێیە.

- بەڵێ

- هەمیشە خەنجەر لەژێر کراست بێ، لەوانەیە هەموو دەقیقەیێ پێویستت پێی بیت، برام وا خەریکە دەچینە ناو ڕۆژە سەختەکانەوە، تۆ دەنگی پێی سوکباڵ کەوا نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە نابیستی؟ ئەوە دەنگی پێی کریستۆیە، دەبێ ڕێگاکان بە رووی ئەوانە کراوە بن، خەنجەر لە نانی شەو واجیب ترە، ئەلێرەوە باش سەیری من بکە! یەهودا، کراسی کردەوە، لە بەغەڵ پێستی رەشی سینەیا خەنجەرێکی دوتیغی رووت بریقەی دایەوە.

- ئەگەر بە خاتری یاقوبی کوڕی زوبەدی کەللەپوک نەبوایە، هەمان ئەمرۆکە ئەم خەنجەرەم لە دڵی خائینێ دەبردە خوارەوە، دوو ڕۆژ بەر لە جێهێشتنی ناصیرە ئەنجومەنی — برایەتی — ئەوی بە مەرگ مەحکوم کردوە.

- چ کەسێ؟

- لە تیرو پشکدا ناوی من دەرچوو...

فیلیپ دووبارە پرسی :- چ کەسێ؟ ترس دایگرتبوو..

ڕدێن سوور بەشێوەییێکی ناگەهانی وەڵامی دایەوە: ئەوە پەیوەستە بەخۆم، دەست لە کاروباری ئێمە وەرمەدە.

- باوەڕت بەمن نییە؟

یەهودا سەیری دەوروبەری کرد، ئەو کاتە لار بۆوەو فیلیپی گرت.

- گوێکانی خۆت باش بکەوە، فیلیپ سەیرکە چی دەڵێم، یەک وشە لە قسەکانم لای کەسێک نەدرکێنی، دەنا کارت تەواوە، ئێستا لەسەر رێگام بەرەو بیابان، دەچمە دێرێ، رەبەنەکان داوایان لێکردوم چەند شتێکیان بۆدروست بکەم، سێ چوار رۆژی دی بێرەوە رەت دەبم، ئەو قسانەی کە لەگەڵ یەک رەدوبەدەلمان کرد، لە مێشکت دا بە چاکی هەڵگێرو وەرگێڕی بکە، مۆری بێدەنگی لە لێوت بدە، ئەو رازە بۆ کەس ئاشکرا نەکەی، تەنها خۆت بڕیار بدە، ئەگەر پیاوەتیت چەسپاو گەیشتیە بڕیارێکی دروست، ئەوا نەخشەی کوشتنت بۆ ئاشکرا دەکەم.

- کوشتنی چ کەسێ، من دەیناسم. یەهودا بە بەرز کردنەوەی دەستە قەبەکانی وەڵامی دایەوە :- ئەوەندە پەلە مەکە، تۆ هێشتا نەهاتوویتە رێزی :- برایەتی. خودا حافیز. تا ئێستا مرۆڤێکی بێ وەی بوو، هیچ کەس بایەخی بەو نەدەدا کە مردووە یا زیندوە

، منیش هەروا بووم.

مرۆڤێکی بێ وەی — تا ئەو رۆژەی پەیوەندیم بە ئەنجومەنی برایەتی کرد، لەو کاتەوە تا ئێستا، بوومەتە مرۆڤێکی دیکە، بوومەتە پیاو، ئیدی ئەو یەهودە ردێن سوورو ئەو ئاسنگەرەنیم کە وەک گا بەدەمو لێوی ناشیرنەوە بەسەختی کارم دەکردو هەموو هزروبیرم لای پڕکردنەوەی وورگو دووگو پوزی کرێتی بوو. ئێستا من بۆ ئامانجێکی گەورە کار دەکەم، گویت لێیە؟ بۆ ئامانجێکی گەورە.. کەسێ کە بۆ ئامانجێکی گەورە کار بکات، هەتا ئەگەر پەستترینی خەڵکان بێت، گەورە دەبێ، تێگەیشتی؟ زیاتر لەمە شتێکم نییە بۆ تۆی بڵێم، خوا ئاگادارت بێت.

بەم قسەیە نەقیزەی ژەنیە کەرەکەیو بۆ لای بیابان بەرێکەوت بوو، فیلیپ بەتەنها لەگەڵ خۆی مایەوە، خۆی هاوێشتە سەر گوپاڵەکەی، تا گەیشتن بە ئەوبەری تاوێرە بەردەکانەوە ون بوو سەیری یەهودای دەکرد، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشە :- ئەو ردێن سوورە قسەی چاک دەکات وەکو مرۆڤێکی پیرۆز، هاییت لێیە؟ لەوانەیە تۆزێ ستایشی خۆی بکات لە قسەکردنیا، وەلێ گوێ قەرداری کێیە؟ مادەمەکێ قسە لەمیاندا بێ، هەموو شتێ بە چاکیو خۆشی دەگوزەرێ، بەڵام کاتێ کار دێتە میانەوە.. فیلیپی بێچارە، ئاگادار بە بیر لە مەڕەکانت بکەرەوە، ئەو کارە کەمێ فیکری دەوێ، باشتروایە کارت

بەکاریەوە نەبێو سەبر بکەی کەچی ڕوودەدات..

ئەوکاتە گۆپاڵی شوانیی خستە سەرشانو دەنگی زەنگوڵی بزنو مەڕەکانی بیست بە فیکە کێشانەوە بۆ لای ئەوان ڕایکرد.

لە هەمان ئەو بگرەو بەردەیەدا بوو، زڕکوڕەکانی زوبەدی ئاگریان داگیرساندبوو، ئاویان بەسەر نابوو، کە ئاوەکە جۆشیدا ماسی پولەکەدارو سەدەفو دوپشکی دەریایی، یەک دوو دانەش بەڕووی دەرییایان هاویشتە ناویەوە، بۆ ئەوەی خۆراکەکە بۆنی دەریای لێ بێ، بەردێکی دڕکەزیشیان هاویشتە ناو شتەکانەوە، ماسیگرە برسیەکان بە دەوری قاپ ئەلقەیان بەستابوو، بە بێ تاقەتی لە چاوەڕوانیدا دانیشتبوون، لەسەرەخۆ لە میانی خۆیان گفتوگۆیان دەکرد، پیرترینی ئەوانە بۆ لای تەنیشتی لار بۆوە :- دیتت ئاسنگەر چۆن چۆنی ڕووبەڕووی وەستا، سەبرت هەبێ، ئەو ڕۆژە دێت کە هەژاران سەر هەڵگەڕێنو دەوڵەمەندەکان بن هەڵگەڕێن، مانای عەدالەت هەمان ئەو شتەیە..

یەکێکی دیکە کە هەر لە دەورانی جەوانیەوە بەولا هەمووی برسیەتی چەشتبوو وەڵامی دایەوە :- بیر دەکەیتەوە وا ڕوداوێ ڕووبدات، بیر دەکەیتەوە کە ڕوودانی لەمجۆرە ڕووداوە لە سەر زەمین هەبێ.

پیرەمێرد وەڵامی دایەوە :- خودایێ هەیە، مەگەر وانییە؟ بەڵێ خودایێ هەیەو دادپەروەرە، دروستە؟ ئەگەر خودایە دەبێ دادپەروەریش بێت، وانیە؟ ئەو دادپەروەرە، لەبەر ئەمە دەبینی کە ڕووداوێکی وا ڕوودەدات، کوڕەکەی، زوبەدی کە ئاگاداری قسەکانی ئەوان بوو نیەتێکی پیسی پەیدا کردبوو گوتی:- ئاهای ئەوە چ هەلەقو مەلەقان دەچنن؟ ئێوە تەنها نیگەرانی کارتان بنو خودا بە حاڵی خۆی لێگەڕێن، ئەو باشتر لە ئێوە دەزانی چ کارێ دەکات. یەکسەر هەموویان بێدەنگ بوون، ماسیگری پیر هەستایەوە سەرپێ، کەوچکی دارینی هەڵگرتو خواردنەکەی تێکدا.

بەشی نۆیەم

لە هەمان کاتێ کە زڕکوڕانی پیر زوبەدی تۆڕیان دەهاویشتە سەر شانیان، پرتەوی سپێدەدەمان دەکەوتە سەر دەریاچەوەو بەو ئاوە زولاڵەیەوە کە دەتگوت تازە لە دەستی گروەنکارەوە داچکاوە، کوڕەکەی مەریەم هاوڕێ لەگەڵ یاکوبدا، کوڕی گەورەتریی زوبەدی، لە ڕێگەدابوو، ئەوان پێشتر مەجدەلیان لە دوای خۆیاندا جێ هێشتبوو، جارناجار بۆ ساتێ دەوەستان تا دڵی ئەو ژنانە بدەنەوە کە لەبەر خاتری ئەو گەنمەی لە دەستیان چوو بوو شیوەنیان دەکرد، پاشان بەقسەکردنەوە، بەردەوامییان بە ڕێگەی خۆیاندا، تۆفان یاکوبیشی گرفتار کردبوو، شەوەکەی لە مەجدەل گوزەراندبوو، لە ماڵی دۆستێ مابۆوەو بەر لە دەرکەوتنی سەحەر هەستا بۆوەو تا سەرلەنوێ بکەوێتە سەفەری خۆیەوە.

یاکوب لە نیوە ڕەنگی شینی سپێدەدا، بە نێو لیتاودا خۆی پەلکێش دەکردو نیگەرانی ئەوە بوو کە بگاتە دەریاچەی گنسارتەوە، کاریگەرێتی ئەو تەڵخو ناخۆشییەی کە لە :- ناصیرە. دا بینی بووی پێشتر لە بوونی ئەودا سڕابۆوە، جانبازی لە خاچدراو بووبووە یادگارێکی دوورو جارێکی دیکە قایغەکانی ماسیگریو ئادەمیەکانی باوکی، کاری ڕۆژانە، زەینی ئەوی داگرتبوو، هەنگاوی بەسەر ئەو چاڵو چۆڵانەدا هەڵدەگرت کە ئاوی باران وەبەری هێنابوون، ئاو لە درەختە نیوە خەندانو نیوە گریاوەوکانەوە دادەچکایەوە، ئاسمان لە بەرزایی سەری ئەودا پێدەکەنی، باڵندەکان بێداردەبوونەوە، ڕۆژێکی شکۆمەند بوو، بەڵام بەزیادبوونی رووناکی دەیتوانی ببینێ کە لافاو چ ڕۆژێکی بەسەر جۆخینەکانەوەدا هێناوە، کەڵەکەی گەنمو جۆ لە خەرمانگاکاندا پڕ لە ئاو بوو بوون، یەکەمین گروپی جوتیاران لەگەڵ ژنەکانیانەوە، هەڵڕژابوونەوە ناو مەزراکانو سەردولکەی پرسەیان سەردەدا، یاکوب لە ناکاو کوڕەکەی مەریەمی بینی کە لەگەڵ دوو پیرێژن لار بوونەتەوە سەر خەرمانگاکەوە. گۆپاڵەکەی

توند گرته دەستو جوێنیدا، ناصیره لەگەڵ خاچو –جانباز– ی له خاچ دراودا، دووباره له زەینیدا گیانی وەبەرهاتەوە، ئێستا سەلیبساز که هاورێ دەگەڵ ژنان بۆ گەنمی له دەست چوو، شینو زاری دەکات! رۆحی یاکوب دڕو دوڕدۆنگ بوو بوو، چەنەبازیو بێڕەحمی له باوەکیەی به میرات بۆ مابۆوه، هیچ له سالومەی دایکی نەدەچوو، که ژنێکی پاکسیرەت بوو، هەروەها دڵێکی باشو خۆشەویستی وەکو دڵی یۆحەننای براشی نەبوو، له کاتێکا داردەستی خۆی به توندی له ناو مشتیدا گرتبوو، به تووڕەییەوه به لای خەرمانگادا بۆ پێشەوه چوو، دروست له هەمان ساتدا کوڕەکەی مەریەم که فرمێسک له گۆناکانیدا دەهاته خوارەوه، له جێوه هەڵسایەوەو تا بگەڕێتەوه جادەکەوه، دوو ژنی پیر دەستی ئەویان گرتبوو، به ماچو پاڕانەوه نەیاندەهێشت له جێوه تەکان بخوات، له دۆزینەوەی وشەی لەبار بۆ دڵدانەوەی ئەوان، کێ دەیتوانی وا بکات ئەم ڕێبوارە نەناسراوه هەندێ ووشه بڵێت بو دڵدانەوەیان؟ له کاتێکدا له سەرەخۆ دەستەکانی خۆی له ناو دەستی پیرێژنەکان دەردەهێنا، هەمیشه بەوانی دەگوت :– مەگرین.. مەگرین.. من دەگەڕێمەوه. یاکوب که لەسەرسامیاندا دەمی بەش ببۆوه، له رۆیشتندا دیسان وەستا، ئەشک له چاوانی سەلیبسازدا ئەڵقەی بەستابوو، بریقەی دەدایەوه، بۆ ساتێ سەیری ئاسمانی بەرزی گوڵڕەنگیان دەکردو ساتێکی تریش سەیری زەمین، خەڵکه قامەت چەمیوەکه، که بەناو قوڕو لیتەدا هەڵدەخزینو یۆەنیان دەکرد، یاکوب بەچپەوه گوتی: واته ئەمه هەمان سەلیبسازه؟

له شڵەژانی خۆی گەڕا :– له تەبەشی ئەودا وەکو تەبەشی ئەلیاس پێغەمبەر نور دەگەشێتەوه.

کوڕەکەی مەریەم ئێستاکه پێی نابووه شیرازەی جۆخینەکەوه، یاکوبی دیت به ناونیشانی سەلام دەستی بەسەر دڵیەوه دانا.

کوڕی زوبەدی به ئاوازێکی شیرین گوتی: کوڕەکەی مەریەم ئۆغرت خێر.

بەرلەوەی ئەویدی بتوانێ وەڵامی داتەوه، هەندێ شتی تری خسته سەر قسەکەی :– لەگەڵ یەک بڕۆین، رێ درێژەو هاوسەفەری پێدەوێ. کوڕەکەی مەریەم بۆ خۆی دووبارەی کردەوه :– ڕێ درێژەو هاوسەفەری پێدەوێ.، بەڵام ئەندێشەی خۆی نەخسته سەرزمانو گوتی:– بڕۆین. لەگەڵ یەک له جادەی پانی کفر ناحومدا کەوتنەڕێ، ماوەیەک بێ قسه ڕەتبوو، شیوەنی ژنان له

خەرمانگاکاندا بەرز دەبۆوە، پیرەمێردەکان خۆیان هاوێشتبووە سەر گۆپاڵو سەیری ئەو گەنمەیان دەکرد کە لە ناو ئاودا بە تاراج چووبوو، جوتیاران بە تەبەشی گرژیانەوە، بەبێ حەرەکەت لە ناوەندی مەزرای دروێنەکراوی خۆیاندا وەستابوون، هەندێکیان بێدەنگ مابوونەوەو هەندێکیان کفریان دەکردو جوێنیان رەوان دەکرد، کوڕەکەی مەریەم بە هەڵکێشانی ئاخێ گوتی: چ دەبوو ئەگەر تەنها یەک مرۆڤ هێزی بەرگەگرتنی برسیەتی هەبوایە تاسەرحەدی مەرگ، بۆ ئەوەی مرۆڤ لەبەر برسیەتی تەلەف نەبێ.

یاکوب بەگۆشەی چاویەوە سەیری ئەوی کرد، بە تیزەوە وای نیشاندا کە :- ئەگەر بتتوانیایە ببیت بە گەنم تا خەڵکان بتخۆنو نەجاتیان بێ ئەو کارەت دەکرد؟.

چاوی شاهین سیفەتو لچی ئەستوور و شۆڕی یاکوب لەرزی، وەڵامی دایەوە،:- من!.

کوڕەکەی مەرەیەم بێدەنگ بوو، خۆی لە گوورە نەبرد، بە بۆڵەوە گوتی:- بۆ من لەناوبچم، ئەوە خودا بوو کە لافاوی نارد من چ گوناهێکم هەیە؟ وەحشیانە سەیری ئاسمانی کردو پێداچوو :- خودا ئەم کارەی بۆ کرد؟ خەڵک چییان کردبوو؟ کە تێناگەم ئەی تۆ چۆن کوڕەکەی مەریەم؟.

:- براکەم مەپرسە، گوناهیان هەیە، تاچەند رۆژێ بەر لە ئێستا، منیش پرسیارم دەکرد، بەڵام ئێستا من تێدەگەم، ئەوە هەمان :- مارێ. بوو کە یەکەمین مەخلوقی رێبەدەرکردو خودا ئەوانی لە بەهەشت فڕێ دایە دەرەوە.

-مەبەستت لەمەدا چییە؟

- پرسیار

- کوڕی زوبەدی :- تێناگەم.

خێرا رۆیی. ئیدی بۆ هاوسەفەریی دانووی لەگەڵ کوڕەکەی مەریەم ناکوڵێ، وشەکانی قورس دەبوونو بەرگەگرتنی بێدەنگیەکانی لە قسەکانی سەخت تربوون، ئێستاکە ئەوان گەیشتنە سەر بەرزایی کۆڵانێکەوە لە لە دەشتاییدا، ئاوی بریقەداری گنسارت لە دوورەوە بەدیارکەوت، کەشتیەکان گەیشتبوونە دەریاچەوە ماسیگرێ دەستی پێکردبوو، هەتاو وەک دزێکی خوێناوی لە بیاباندا سەری دەرکێشا ، کەناری دەریاچەی شاری بازرگارنیو سەروەتمەند، بە تەواوی سپێدەیەوە دەدرەوشایەوە. یاکوب قایغەکانی خۆی لە

دوورەوە دیت زەینی پڕ لە ماسی بوو، گەڕایەوە لای هاوسەفەرە ناجۆرەکەی‌و گوتی:- کوڕەکەی مەریەم بۆ کوێ دەچیت؟ سەیرکە کفرناحوم لەوێیە.

کوڕەکەی مەریەم سەری لار کردەوەو وەڵامی نەدایەوە، شەرمی دەکرد بڵێ کەبەرەو لای دێر دەچم، تاببمە مرۆڤێکی پاکو پیرۆز، یاکوب بە هەڵبڕینی سەریەوە زەق زەق کەوتە روانینی ئەوەوە، لەپڕێکا ئەندێشەیەکی شەیتانی ختوورەی کردە زەینەوە، بەتووڕەییەوە پرسی :- وای بەچاک دەزانی قسەیێ نەکەی، وانییە؟ خەریکی دەیشاریتەوە، دروستە؟. دەستی هاوێشتە ژێر چەناگەی هاوسەفەری خۆی‌و سەری ئەوی بەرزکردەوە، :- سەیری چاوەکانی من بکە بڵێ بزانم کێ تۆی رەوانە کردووە؟. کوڕەکەی مەریەم ئاهێکی هەڵکێشاو کەوتە زەمزەمەوە :- نازانم نازانم رەنگە خودا لەوانەشە.... دوو دڵ بوو، ترس وا بەسەریدا زاڵ بوو، وشە لە گەرووی گیری خوارد، راست نەکات کە لەلایەن شەیتانەوە ناردرابیت؟

خەندەیێکی وشکو تێکەڵ بە بێزکردنەوە لە لێوەکانی یاکوب کەوتە هەڵبەزینەوە، بازووەکانی ئەوی توندگرت‌و بەزبری رایتەکاندو بە نەرمی هاواری کرد، :- یوزباشی، یوزباشی دۆستت، هەمانە کە تۆی ناردووە. بەڵی خۆی بوو، حەتمەن یوزباشی ئەوی بەناونیشانی جاسوس ناردبوو، جانبازە نوێکان، کێوو سەحرایان پڕ کردبوو، ئەوان بەرەو دێهاتەکان سەرەوژێر دەبوونەوە، بەدزییەوە پەیوەندیان لەگەڵ خەڵک دروست دەکردو دەربارەی تۆڵەو ئازادی لەگەڵیاندا قسەیان دەکرد، یوزباشی خوێنخۆری ناصیرە جاسوسی زێڕکڕی یەهودی بۆ دێهات رەوانە کردبوو، هەمان سەلیبساز یەکێکە لەوانە. یاکوب بەڕقەوە کریستۆی لە خۆی بە دوور خستەوە، لە کاتێکدا کە دەنگی خۆی کز کردبوو، گوتی: کوڕەکەی نەجاڕ، گوێ بگرە، لە هەمان ئەو جێیەدا ڕێگەمان لە یەک جیا دەبێتەوە، لەوانەیە تۆ ئاگات لە مەبەستی خۆت نەبێت، بەڵام من ئاگادارم، زۆر چاکە، ئێستێ برۆ، بەڵام ئەوە دواجار نابێ کە من دەبینی یا سەبارەت بەمن شتێ دەبیستی، بێچارە بۆ هەر لایێ کەمن رابکێشی بەدوات دەکەوم، وای بە حاڵت! زیاتر لەوە قسەم نییە، بەڵام ئەوەت لە من پێ بێ، ئەو رێبەرەی هەڵتبژاردوە، گیانت بە سەلامەتی لێی دەرناچی! ئەوکاتە بێ ئەوەی دەستی بۆ خواحافیزی درێژ کات، بەپەلە سەرەوژێر بۆوە، زڕکوڕانی زوبەدی، مەنجەڵی مسینیان بەسەر ئاگرەوە هەڵگرتبوو بەدەوریا ئەڵقەیان بەستابوو،

یەکەمین نەفەر کە کەوچکی دارینی نایە ناو مەنجەڵ خودی پیرەمێرد بوو، گەورەترین ماسی هەڵبژاردو خەریکی خواردنی بوو، بەڵام پیرترین کەسی گروپەکە دەستی هێنا پێشەوەو تا لە خواردنی بکات:- لەبیرمان کرد سپاسی خودا بکەین"

زوبەدی پیر، لە کاتێکدا لوقمەکەی دەجووی، کەوچکی دارینی بەرزکردەوە کەوتە سوپاسگوزاری خودای ئیسرائیل تا نەوەکانی کەلیمیان پەروەرش بکاتو تا گەیشتنی رۆژێ خودا، تواناو بەرگەگرتن بەوان ببەخشێت، رۆژێ کە دوژمنانیان پەرشو بڵاودەبنەوە، رۆژێ کە تەواوی میللەتان لە پێشگای ئیسرائیلی بەخاک دادراو سوژدە ببەن. رۆژێ کە تەواوی خودایانی سەر بە ئاستانەی ئەدۆنیای نەرمونیان ئەو دەپەرستن، :- ئەی پەروەردگار، لەبەر ئەمەیە کە دەخۆین، لەبەر ئەمەیە کە ژن دەهێنن‌و منداڵ وەبەردێنین، هەر بۆ ئەوەیە کە دەژین- هەموو لەبەر خاتری تۆیە.

لەگەڵ ئەم قسەیەدا ماسیە درشتکەی بە لوقمەیەک قورتدا.

لە هەمان کاتدا کە ئاغاو کارگەر خواردنیان دەخۆاردو لەززەتیان لەو مێوەیەوەردەگرت کە زەحمەتیان بۆ کێشابوو، چاویان بڕیبووە دەریاچەی دایکیان کە سەرچاوەی بژستیان بوو، لەپڕێکا یاکوب بە توورەیی و قوڕاوییەوە لەبەر چاوی ئەوان بەدیار کەوت.

ماسیگرەکان جێیان بۆ کردەوەو زوبەدی پیر کە کەیفی خۆش بوو هاواری کرد: بەخێر بێی بەخت لەگەڵ تۆ یارە، دانیشەو بخۆ...خەبەری تازە چییە؟

وەڵام نەهات، کوڕە لە کەنار باوکی چۆکی داو دەستی بۆ لای مەنجەڵەکە درێژ نەکرد کە بۆنێکی خۆشو بوخاری لێ بەرزدەبۆوە، زوبەدی پیر بەترسو لەرزەوە سەری وەرسووراندو سەیری ئەوی کرد، ئەو کوڕە مەڕئاساو کەم قسەیەی باش دەناسیو لەسەرو سەربردەی ئەو ئاگادار بوو لێی دەترسا، پرسی :- مەگەر برسیت نییە؟ ئەو چ سەرو پۆتەڵاکێکە پەیدات کردوە؟ ئەوە جارێکی دی لەگەڵ کێ شەڕت کردوە؟

یاکوب بەتوورەییەوە وەڵامی دایەوە :- لەگەڵ خوداو شەیتانو مرۆڤەکان، برسیم نییە..

زوبەدی بەخۆی گوت :- نەفرەت لە شەیتان، هاتووە تا نەهێڵێ یەک لوقمەی خۆش لە گەروومان بچێتە خوارەوە.. بەڵام بە بەسەر زمانهێنانی ئەو

قسانه خودپارێزی کرد تا خوڵقی تەنگ نەبێ بابەتەکەی گۆڕی بە میهرەبانییەوە دەستی لە ئەژنۆی کوڕەکەی داو بەچاو هەڵتەکانەوە گوتی: هەی بەد فیترەت ئەوە لە ڕێگا لەگەڵ کێ قسەت کردوە؟

یاکوب :- ئاوا کەواتە ئێمە جاسوسمان هەیە؟ کێ بە ئێوەی گوت؟ من لەگەڵ کەسێ قسەم نەکردوە!.

بەم قسەیە هەستایەوە سەرپێو چووە لای دەریاچەکەوە، ئەژنۆی لە ئاو بردە خوارەوەو دەم وچاوی شوشت، ئەو کاتە بەرەو لای گروپەکە گەڕایەوە، بەڵام بە دیتنی سەروپۆتەڵاکی بە پێکەنینی ئەوانەوە، کە دەیانخواردو پێدەکەنین، وەکو تۆپ تەقییەوەو گوتی : ئێوە لە ناصیرەدا دەخۆنو دەخۆنەوەو ئەوانی دیکە لە پێناوی ئێوە لە خاچ دەدرێن! ئیدی نەیتوانی بەرگەی سەروپۆتەڵاکی ئەوان بگرێ بە بۆڵەبۆڵەوە بۆ لای دێ کەوتە ڕێگاوە. زوبەدی پیر سەیری پشتی سەری ئەوی دەکردو لە کاتێکدا سەری خۆی هەڵدەتەکاندو گوتی: کوڕەکانم وەک دڕکی ناو چاوی منن، یەکێکیان زیاد لە پێویست نەرمو نیان زاهیدو خواپەرست بوو. ئەویتریش زیاد لە ئەندازە کەللەشەق، بە هەر شوێنی دابڕوات، یا بوەستێ جارو جەنجاڵ دەخاتە ئاراوە، دڕک... هیچ یەکێکیان نەبوونە مرۆڤێکی دروستو حیسابی بێ، یەکیان تۆزێ نەرم کە بە پێچەوانەی سروشتو خوو، جارێ میهرەبانو جارێ سەگێکی هار، نیوەی شەیتانو نیوەی فریشتە- بە کورتی.. یەک مرۆڤ!. بە هەڵکێشانی ئاخێ، ماسییەکی سەر زێڕی فڕاندە ناو دەمی تا کامی تاڵی قورت بداتو ئاودیوی بکات، گوتی: سوپاس بۆ خودا کە ماسی سەر زێڕینمان هەیە، هەروەها ئەو دەریاچانەشمان هەیە کە زایندەی ئەوانن ، خودایێ کە دەریاچەکانی خەڵق کردوە.

پیرەمێردی گروپەکە گوتی: تۆ کەوا دەڵێی کەواتە یونسی پیر چی بڵێت؟ئەو بێنەوایە هەموو ڕۆژی عەسران بەسەر تاوێرە بەردێ دادەنیشێ. سەیری لای ئورشەلیم دەکاتو بۆ ئەندریاسی کوڕی ئەشک هەڵدەڕێژێ، ئەندریاس یەکێ لە هەمان ئەو سەر گەرمانەن، دەڵێن پێغەمبەرێکی کەشفکردووەو لە هەموو جێگایێ بە دوای ئەوا دەکەوێتە ڕێوە، جگە لە کلۆو هەنگوین هیچی دیکە ناخوات، خەڵکی دەگرنو دەیانخەنە ڕووباری ئوردنو تا بەقسەی خۆیان گوناهەکانیان بشۆنەوە..

زوبەدی دەخالەتی کردو گوتی: بە ئێمەیان گوتووە کوڕتان هەبێ تا

وەزعتان باش بێ، ئەو گۆزیەم بدەرێ، بەڕای من هێشتا هەندێ شەڕابی تیایە دەمەوێ حاڵم بێتەوە جێ.

دەنگی هەنگاوێکی سەنگینو سست ڕۆیشتنی بەسەر گاشەبەردەکانەوە بیست وای بەدیاردەخست کە ئاژەڵێکی زەبەللاح بە توورەییەوە نزیک دەکەوێتەوە، زوبەدی پیر ئاوڕێکی دایەوەو بە دەنگێکی بەرز گوتی: صەفات هێنا یونسی نازەنین.

ردێنی بەشەراب بووی پاک کردەوە بەڕێزەوە لە جێوە هەڵسایەوە، شەرمی کرد دابنیشێ، :- لەگەڵ کوڕەکانم دانیشتوومو خەریکین میوانداری خۆمان بەماسی سەرزێڕین دەکەین، فەرموو، ماسی بخۆو قسەمان بۆ بکە، ئەدی خەبەری کوڕەکەت-ئەندریاسی پیرۆز- چییە؟.ماسیگرێکی پیر لە پێشیاندا بەدیارکەوت، کورتو چوارشانەبوو، پێڵاوی لەپێ نەبوو، هەتاو ئەوی کردبووە کەباب، چاوەکانی کزو تیر بووبوون، کەللەیێکی گەورە کە پرچی سپیو ئاڵۆز داپۆشی بوو، پێستی وەکو پولەکەی ماسی لێهاتبوو.

بۆ پێشەوە لار بۆوەو، تاک تاکی ئەوانی خستە ژێر نەزەری خۆیەوەو بەدوای کەسێدا دەگەڕا.

زوبەدی پرسی :- باوکە یونس بە دوای کێدا دەگەڕێی؟ وەکو ئەوەی کە زۆر ماندووبێتی و نەتەوێ قسە بکەیت؟. چاوی بڕیە پێو ردێنو قژی یونس: پڕبوو بوو لە ئێسقانی ماسی و خەزەی دەریایی، لێوی ئەستوورو قاش قاشی وەکو لێوی ماسی دەکرانەوەو دادەخران ودەنگیان نەبوو .. زوبەدی ویستی لەبنەوە پێبکەنێ کەلە پڕێکا، ترسێکی بەسەردا زاڵ بوو، بەدحاڵیبوونێکی گەمژەلانە بەزەینیدا رەتبوو، بە هەراسانیەوە دەستەکانی بۆ پێشەوە درێژ کرد، وەک بڵێی دەیەویست یونسی پیر زیاتر نزیک نەکەوێتەوە، لە کاتێکدا بەسەر پێیەکانیەوە هەڵدەبەزیەوە هاواری کرد:

:- قسە بکە نەکا یونس پێغەمبەر بیت؟ ئەو هەموو ماوەیە لەگەڵ ئێمەبوویت خۆشت شاردۆتەوە؟ بەناوی ئەدونیاوە سوێندت دەدەم کەقسە بکەی، بیستوومە جارێکیان ئەوعابیدەی دێر دەربارەی ئەو ماسیەی کە یونس پێغەمبەری بە یەکپارچەیی قورت داوە قسەی دەکردو پاشان ساغ وسەلامەت ئەوی هێنابووە سەرەوە: خەزەی دەریایی بەموی سەرو سینەی وەنووسا بوو، ردێنی پڕبوو بوو لە فەرخە قرژاڵ، لەدڵ نەگری بەلام مەرج دەکەم، کە ئەگەر

لەناو ردێنت بگەڕێم، قرژاڵ دەدۆزمەوە.

ماسیگرەکان قاقا پێدەکەنین، بەڵام زوبەدی بە وەحشەتێ لە چاوەکانی، سەیری دۆستە کۆنینەکەی خۆی دەکرد، بەوی گوت:

:- ئەی مەردی خودا قسەبکە تۆ یونس ی پێغەمبەرنیت؟.

یونسی پیر بە هێمای ڕەت کردنەوە سەری ڕاتەکاند، بەبیری نەدەهات کە ماسی قورتی دابێ؟ بەمحاڵەوە ڕەنگبوو دوای ساڵەهای ساڵ خەبات لەگەڵ ماسی لەکێ دەیتوانی وەبیری بێتەوە. زوبەدی پیر بە چیەوە گوتی :- خۆیەتی ... خۆیەتی . چاویشی لەلاییکەوە بۆلایێ دەسوورا، وەک بڵێی دەیخوازی ڕێگەی ڕاکردن بدۆزێتەوە، دەیزانی کە پەیامبەران مرۆڤی ڕەنگاوڕەنگ بووینەوە کە نەدەبوو پشتیان پێ ببەسترێ، لەهەواو دەریا لە ئاگر ون دەبوون، پاشان لە کاتێکی چاوەڕوان نەکراودا، بە جیلوەیێ سەوز دەبوونەوە، مەگەر ئەلیاس بەسواری ئاگر بەرزنەبووبۆوە ئاسمان؟ لەگەڵ ئەمەش هێشتا زیندوو بوو سەڵتەنەتی دەکرد، جیاوازی نەبوو دەچوویتە کام لووتکەی کوێستان لەوێ لەبەر دەمت بوو، هەمان ئەوەش دەربارەی – خنوخ – ڕاستە: ئەو جاویدانەبوو، ئێستاش یونسی پەیامبەر، زوبەدی بە خۆی گوت:- خۆی لە گێلی دەدا، واخۆی دەنوێنێ کە ماسیگرێکەو دەبێتە باوکە پەترۆس‌و ئەندریاس، چاکتر وایە بە میهرەبانی ڕەفتاری لەگەڵ بکەیت، ئەو پەیامبەرانە بوونەوەری عەجیب‌و غەریب کەللەڕەقن، ئەگەر حەواست کۆنەکەیتەوە دەکەویتە دەردەسەریەوە. لەبەر ئەمە بە ئاوازێکی شیرین گوتی:

– هاوسێی ئازیزم باوکە یونس ئایا بەدوای کەسێدا دەگەڕێی؟ یاکوبت دەوێ؟ لە ناصیرە گەڕایەوە، بەڵام وادەهاتە بەرچاو کەماندوو بێ‌و چووە گوند، ئەگەر لەهەواڵی کوڕەکەت پەترۆس دەپرسی، گوتی: زۆرباشەو سوپاس بۆ خوا حاڵی باشەو نیگەرانییەک لەمیاندا نییە، سەلامەتەو زوو دێتەوە، لەناخەوە سڵاوی هەیە، گوێت لە منە، یونس؟ هێمایەک بکە.

لەگەڵ ئەودا بەگەرمی قسەی دەکرد دەستی لەشانی چەرم ئاسای دەدا، کێ دەیزانی هەموو شتی دەبێ، ئەو ماسیگرە کەللەپوکە ڕەنگە یونسی پەیامبەر بێ، لەبەر ئەمە باشتربووکە حەواست جەم بێ، یونسی پیر کووڕ بووبووەوە، لەناو مەنجەڵدا یەک دووپشکی دەریایی دەرهێناو یەکپارچە نایە دەمیەوە، خەریکی جوینی بوو، ئەوکاتە بەمقەمقەوە گوتی:- من دەڕۆم. پشتی لەوان کرد،

جارێکی دیکەش تاوێرەبەردەکان کەوتنە قرچە قرچەوە، مەلێکی دەریایی هاتە سەر سەریەوە، باڵەکانی لێکداو ساتێ وەستا، وەک بڵێی چاوی بەقرژاڵی مووی ناو سەری ماسیگر کەوتبێ، لە رووداو لە رووی ترسەوە کەوتە قاژوقیژەوەو دوورکەوتەوە زوبەدی پیر گوتی :- کورینە ئاگاداربن مەرج دەکەم یونسی پەیامبەرە، ئێستا کە پەترۆس لێرە نیە، باشتر وایە کە دوو نەفەر لە ئێوە بچێتە کۆمەگی ئەوەوە، دەنا خودا دەزانی چیمان بەسەردێت. دوو ماسیگری زەبەللاح لە جێوە قیت بوونەوە، نیوە بە شۆخی ونیوە بەترسەوە، ئەویان خستە بەر قسەوە :- زوبەدی تۆ بەرپرسی ئەنجامی ئەوکارەی، پەیامبەران ئاژەڵی وەحشین، هەروەها بەبێ خەبەر دەم دەکەنەوەو مرۆڤ دەخەنە ژێر ددانیانەوە ! باوابێ برۆین خودا حافیز.

.زوبەدی سەری رازی بوونی نا بە سینەوە، چاک لەگەڵ ئەو پەیامبەرە خێوابوێ، ئێستا رووی لە زرکورەکانی دیکەی کردو گوتی:-

کورینە خۆتان شاد نیشان بدەنو بەشادومانی پێ هەڵگرن سەبەتەکانتان پڕ ماسی بکەنو بۆلای دێ بکەونە رێ، بەڵام حەواستان جەم بکەن.

جووتیاران مرۆڤی مەکربازن، وەکو ماسیگران بێ فاکو فیک نین، ئێمە بەندەی تایبەتی خوداین، تا ئەوەندەی کە دەتوانن ماسی کەمتر بدەنو گەنمی زیاتر وەرگرن :- هەتا ئەگەر هی پارساڵیش بێت. روونو شەرابو مریشکو کەروێشکیش وەرگرن، حەواستان کۆکەنەوە :- دوو دووتا چوارتا.

زرکورەکان لە جێوە قیت بوونەوە دەستیان کرد بەپڕکردنی سەبەتەکان . لەدوورەوە لەپشت تاوێر بەردەکاتەوە، نەفەرێکی وشترسوار بە دیارکەوت، زوبەدی پیر دەستی خستەسەر چاویو سەیری کرد، بە دەنگێکی بەرز گووتی:- ئاهای کورینە وەرنە ئێرەوەو سەیربکەن، وابیرناکەنەوە یارۆ کوری من بێ؟

سوارەکە بە سەر زیخی نەرمدا رادەبردوو لەوان نزیک کەوتەوە، ماسیگرەکان بەیەک دەنگ هاواریان کرد :- خۆیەتی، خۆیەتی، چاوتان روون. سوارەکە بەبەردەمی ئەواندا رەت دەبوو، بۆ سەلام کردن دەستی راستی راتەکاند، باوکە پیرەکە هاواری کرد :- یۆحەننا بۆ ئەوەندە بە پەلەی؟ ئۆغرت خێر دەقیقەیێ بوەستە بتبینم. .

– عابید لە حاڵی مەرگدایە ،کاتم نیە .

– چی بووە

– نایەوێ خۆراک بخوات، دەیەوێ بمرێت

– بۆ.... بۆ ..

–بەڵام قسەکانی سوار لە هەوا گوم بوو ...

زوبەدی پیر کۆخەیێکی کرد، بۆ ساتی کەوتە ئەندێشەو ئەوکاتە سەری راتەکاندو گوتی:– خودایە ئێمە لە ئافەتی بە پیرۆزکردن بپارێزە.

کوڕەکەی مەریەم سەیری سەرەوژووربوونەوەی یاکوبی کرد کە بە هەنگاوی تووڕە بەرەو کفرناحوم رۆیشت، بە پێی وەک خاچ ودڵی پڕ دەردەوە خۆی هاوێشتە سەر زەوی.

بۆ ئەو کە بەمجۆرە شەیدای خۆشەویستیو هەبوونی دۆست بوو، ئەو هەموو رقو قینەی لەناودڵی مرۆڤدا بێدار دەکردەوە؟ کەمتەرخەمی لە خۆی بوو، خوداو خەڵک کەمتەرخەم نەبوون، بۆ بەم هەموو دڵڕەقییە رەفتاری دەکرد، بۆ رێگاییێکی هەڵدەبژاردو ئێستا کەش، شەهامەتی ئەوەی نیە تاکۆتایی بێتێوێ؟ ئەو ترسنۆکێکی زەلیل بوو شایستەی بەزەیی بوو، بۆ مەجدەلیەی بەناوی هاوسەر هەڵنەبژارد، تاڕزگاری بکات، لە شەرم ومەرگ؟ لەوکاتەی کەخواوەند چەنگاڵەکانی خۆی لەسەریا بردەخوارەوە، ئەمری دەکرد هەڵستێتەوە، ئەی بۆ بە زەوی وەدەنووساو سەرپێچی لە هەستانەوە دەکرد؟ ئێستا بۆ بۆتە بەندەی ترسو دەچێتە بیابان تاخۆی بشارێتەوە؟ بیری نەدەکردەوە کە خودا لەوێش وەک هەر شوێنێکی دی پەیدا دەبێت؟

خۆرەتاو نزیکەی بەسەرسەریەوە وەستابوو، لە خۆدان وناڵە وشین بۆ گەنمی لە دەست چوو تەواوبووبوو، ئەو خەڵکە رەنجدەرانە، پێشتر خوویان بە کارەساتەوە گرتبوو، ئەوان وەبیریان بوو کە شیوەکانیان هیچ بەرهەمێکی نەهێنابوو، لەبەرئەمە ورەیان نەدەڕووخا، هەزاران ساڵ بوو کە لەژێر باری زوڵمدا بوون، برسیەتیان چەشتبوو، هێزی دیارو پەنهان ئەوانی بەم لاو بەملادا راکێشابوو، بەڵام بەرێگایەک بەری خۆیان لە ئاودا پەراندبۆووە، هەمان ئەوە فێری سەبرو بەرگەی کردبوون مارمیلکێکی سەوز لە ژێر بنە دڕکێکی کورتەوە دەرپەڕی، هاتبووە بەر رۆژێ، بەبینینی ئەم مرۆڤە – ئاژەڵی ترسناک – زراوی چوو دڵی بە توندی لێیدەدا، بەڵام دڵی خۆی دایەوە جەستەی خۆی نووساندە گاشە بەردی گەرمەوە، چاوانی رەشەکانی خۆی وەرسووراندو بە دڵنیاییەوە چاوی بڕیە کوڕەکەی مەریەمەوە، وەک بڵێی چاکو چۆنی لەگەڵدا دەکات،

یا دەیگوت :- چونکە تۆم بینی بەتەنهای هاتووم لەگەڵ تۆدابم.، کوڕەکەی مەریەم خۆشحاڵ بوو، هەناسەی راگرت تا نەوەکا ئەو میوانە بترسێنێ، بەڵام لە هەمان کاتدا کە سەیری ئەوی دەکرد دڵی وەکو ئەو لێی دەدا، دوو پەپوولەی خاڵ سوورو رەش لە میانی ئەواندا کەوتنە لەرینەوە، بەرەو لای کوڕەکەی مەریەم پەڕیان لێکداو پاشەکشەیان دەکرد، بەرەو مارمێلکەکە دەچوون، خەیاڵی رۆیشتتنیان نەبوو، بە شادومانی سەمایان دەکرد لەبەرهەتاودا ورشە ورشیان بوو، لە کۆتایی دا بەسەردەسماڵی خوێنینی پیاوەکە نیشتنەوەو خەرتومی خۆیان گرتە سەر خاڵە سوورەکانەوە، وەک بڵێی هەوای هەڵمژتنی خوێناویان هەبوو، هەستی لاواندنەوەی خەرتومی پەپولەکان بەسەرجانگیەوە، ئەوی خستەوە یادی پەنجەکانی خودا، وای هاتە بەرچاو کە پەنجەکانی خوداو خەرتومی پەپولەکان پەیامێکی تاقانە بۆ ئەو دەهێنن، ئاخ چ دەبوو کە خودا هەمیشە وەکو هەورەتریشقە یا خەرتەلی چڕنووک تیژ نەهاتبایە خوارەوە، بەڵکو وەکو پەروانەیەک دادەبەزی، لەهەمان کاتدا خوداو پەپولەی لەزەینی خۆیدا دەکرد بەیەک، هەستی دەکرد شتێ ختوکەی پێیەکانی دەدا، سەیری خوارەوەی کرد بینی زنجیرەیێ لە مێرووڵەی درشتی رەنگزەردو رەش لەژێر کەوانەی پێیەکانیدا بەپەلە لەهاتوچووندان.

لە چەند دەستەیەکی دوو دوویی‌و سێتایی بە دەمەوە گەنمیان هەڵدەگرت کەلە کێڵگەی گەنمەوە لە خەڵکیان دزی بوو، بۆ لانەکانی خۆیان دەیانگواستەوە، لەتەواوی ئەم کاتانەدا خودایان- مێرووڵەی گەورە- سوپاسگوزاری دەکرد کە هەمیشە نیگەرانی خەڵکانی هەڵبژێردراو و مێرووڵەکان - بوو.

دروست کاتی کە گەنم لە خەرمانگاکاندا عەمبار کرابوو، لافاوی بۆ مەزرا دەنارد، کوڕەکەی مەریەم ئاخێکی هەڵکێشاو لەگەڵ خۆیدا کەوتە ئەندێشە :- مێرووڵەکانیش ئافەریدەی خودان .، مرۆڤ و مارمیلکەکانیش، هەروەها ئەو کلۆیانەی کە گوێم لە دەنگیان دەبێ لە زەیتونستانەکاندا، چەقەلەکان کە شەوانگاوان دەلورێنن .. لافاو برسیەتی. .

دەنگی هەناسەی توندی کەسێکی لە دوای خۆی بیست، ترس سەراسەریبوونی داگرت، ماوەیەک بوو کە ئەو ژنەی فەرامۆش کردبوو، بەڵام ئەو ئەمی فەرامۆش نەکردبوو، دەیتوانی لەپشتی خۆی هەست بەو بکات کەوەکو خۆی چوارمێچکی دانیشتووەو بە سەختی هەناسە هەڵدەکێشی، لەبەرخۆکەوتە

زەمزەمەوە :- نەفرینیش مەخلوقی خودایە..

هەستی کرد لەهەناسەی خودادا وەرپێچراوە، ئەوە هەناسەیە جارجار گەرمو میهرەبان جاریکیش وەحشیو بێ بەزەیی لەودا هەڵیدەکرد، مارمیلکەکان، پەپولەکان، مێرولەکانو نەفرەتی، هەموویان خودابوون. بەبیستنی دەنگو ئاوازی زەنگوڵە بەدرێژایی رێگا ،کاروانی درێژی وشتران کە پڕ باری کەلو پەلی بەنرخ، رەت دەبوون، ولاغێکی چووکەلە وپەست لە پێشەوە بوو، ئەم کاروانە حەتمەن لە نەینەواو بابلەوە دەهاتو بەدامێنی رووباری پڕ بەرەکەی حەزرەتی ئیبراهیم داکەوتبوونە رێو بەدرێژایی بیاباندا تێدەپەڕین، ئاوریشموداوودەرمانو عاجو رەنگە کۆیلەی ژنو پیاویشیان بە کەشتی رەنگاورەنگ بار کردبێ.

کاروانەکە لە قەتارەییێکی رێکوپێکدا رێگەی دەبڕی، وا بە دیاری دەدا کە پاپانی بۆ نییە، کوڕەکەی مەریەم لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، :- ئەو خەڵکە چ سەروەتو سامانێکی هەیە!. لە کۆتایی کاروانداً بازرگانێکی ردێن رەشی دەوڵەمەند بە خۆیو گوارەییێکی زێڕینەوە، کە جلێکی سەوزو چادرێکی سپی لەبەردا بوو بەدیارکەوت.

وشترەکان بەنازوفیزەوە بە بەردەمی ئەودا رەتدەبوون، لەپڕێکا هاتە زەینی کە ئەوان لە مەجدەل دەوەستن، لەبەرخۆ گوتی:- دەرگای ماڵی مەجدەلیە رۆژو شەو کراوەیە، ئەوان دەچنە ماڵەکەی ئەوەوە، مەجدەلیە دەبێ تۆ نەجات بدەم — ئۆە چی دەبوو ئەگەر بمتوانیایە تۆ نەجات بدەم ئەی مەجدەلیە، ناتوانم قەومی ئیسرائیل نەجات بدەم، من پەیامبەر نیم، ئەگەر لێو بکەمەوە نازانم چی بڵێم، خوداوەند لێوەکانی منی بە پشکۆی سووتێنەر پیرۆز نەکرد، هەورەتریشقەی دانەبەزاندە دەروونم تا ئاگر بگرمو دێوانە ئاسا راکەمە خیابان و هاوارا بکەم، دەمەوێ وشەکان لە خودی ئەوبن، منو وشەکان کوجا مەرحەبا، من تەنها دەمم دەکەمەوە ئەو قسە دەکا نا پەیامبەرنیم، من مرۆڤێکی ئاسایی زیاترنیم، کە لە هەموو شتی دەترسێ. مەجدەلیە ناتوانم تۆ لە ناو نوێنی شەرم بهێنمە دەرەوە، بۆیە دەچمە بیابان، دەچمە دێر تا دوعات بۆ بکەم، پاڕانەوە هەموو توانای منە، دەگێڕنەوە لە کاتی جەنگەکان، مووسا هەمیشە دەستی بۆ ئاسمان درێژ دەکرد، کوڕانی ئیسرائیل سەرکەوتن، هەرکە دەستی ئەوان ماندوو دەبوو دەیانهێنایە خوارەوە، شکستیان دەخوارد، مەجدەلیە بۆ خاتری تۆ دەستەکانم رۆژو شەو بەرەو ئاسمان بەرز دەکەمەوە.

سەیری بەرزایی کرد تا بزانێ خۆرەتاو کەی دەیەوێ ئاوابێ، دەیەویست شەوانە بەردەوامی بەسەفەری خۆی بدات، تابتوانێ لە کفرناحوم- رەت ببێ، بەبێ ئەوەی کەسێ بیبینێ، ئەو کاتە بەدەوری دەریا بسووڕێتەوەو بچێتە ناو بیابان، بۆ گەیشتن تا دەهات دڵی بێ تاقەتو بێ تاقەت تر دەبوو، لەکاتێکا دیسان ئاخی هەڵدەکێشا لەبەرخۆ قسەی دەکرد:

:- ئاخ چی دەبوو ئەگەر بمتوانیایە بەسەر ئاودا بڕۆمو راستەوخۆ بەسەر دەریاچەدا بڕۆیشتبام.

مارمێلکەکە هێشتا لەبەر خۆرەتاودا بەگاشە بەردەکەوە نووسابوو، پەروانەکان پۆپەیان گرتبوو، لە دەروونی رۆشناییدا ون بوو بوون، مێروولەکان کاری هەڵگرتنو گواستنەوەی خەرمانیان درێژە پێدەدا، دەیانکێشایە ناو عەمبارەکانیان، بەپەلە دەچوونە مەزراو بەبارێکی تازە دەگەڕانەوە، خۆرەتاو ئامادەی ئاوابوون بوو، رێبواران کەم بوونەوە، سێبەرەکان درێژ دەبوونەوە، عەسر دەکەوتە سەر درەختو خاکەوەو زێڕاوی دەکردن، لە دەریاچە ئاو لە هەڵچوونی تەواودا بوو، لە چاوترووکانێ تەبەشی خۆی دەگۆڕی، سوور دەبوو، دەبوو بەڕەنگی وەنەوشەیی، تاریک دەبوو، ئەستێرەیێکی گەورە لە تاقی ئاسمانی شێواندا هەڵواسرابوو، کوڕەکەی مەریەم لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە، :- هەر ئێستا شەو دەگات، هەر ئێستا کچی رەشپۆشی خودا لەگەڵ کاروانی ئەستێرەکانیدا لەتۆزی رێوە دەگەن. بەر لەوەی ئەستێرەکان هەلی دەرکەوتنیان بۆ بڕەخسێ تا ئاسمان داپۆشن، زەینی ئەویان داپۆشی.

خۆی بۆ دەستپێکردنی سەفەر ئامادە دەکرد، لە پشت خۆیەوەدەنگی بۆقێکی بیست، رێبوارێ ئەوی بانگکرد، گەڕایەوەو لەڕۆشنایی کەمڕەنگی ئاوابووندا، لەوە بە ئاگاهات کەسێ هێمای بۆ لای ئەو دەکرد، لەبەرزاییەوە دەهاتە خوارەوە، کۆڵەبارێکی گەورەی بەشانیەوە بوو، لە کاتێکا، هەوڵیدەدا سەروسەکوتی رێبوارەکە لەژێر بارەکەوە بناسێت، لەبەرخۆ گوتی: دەبێ کێ بێ؟. ئەوروخسارە رەنگپەڕیوو ردێن کورتەو کەم مووەو ئەو لولاقە باریکو چەماوەی، پێشتری لە شوێنێکا دیوە، لەپڕێکا هاواری کرد :- ئەوە تۆی تۆماس؟ دووبارە دەستت بە دێوەرەیی کردەوە؟. دەورە گەڕی مەکربازو خێڵ، بەهەناسەبڕکێوە ، لەبەردەم ئەو وەستابوو، کۆلەباری دابەزاندە سەر زەوی، ئارەقەی نێوچاوانی پڕ لەکەو پیسو چاوانی بە وردە نەخش و و لچی خۆی

سرپیەوە، چاوانێ کە بە سەمای دوو فاقەی خۆیانەوە، نەتدەزانی کە خۆشحاڵن، یا تیزبازی دەکەن، کوڕەکەی مەریەم، تۆماسی زیاد لە حەد خۆشدەویست، زۆر جار دەبینرا لە کاتی گەڕانەوە لە دێوەرەییدا، زوڕنایەکی لەبەر کەمەریدا دەبوو و بەکەنار کارگەی ئەودا رەتدەبوو، کۆلەباری خۆی دادەنایە سەر مێزو دەربارەی ئەو شتانەی کە بینیبووی دەستی بەقسان دەکرد. پێدەکەنیو گاڵتەی بەخەڵک دەکرد، نەباوەڕی بەخودای ئیسرائیل هەبوو نە بە خوداییێکی دیکە، دەیگوت :- خوداکانی ئێمە گاڵتەمان پێدەکەنو تیز بە ئێمە دەکەن، تا ناچارمان کەن منالآنی خۆمان بکەینە قوربانی ئەوانەوە، تا بخووریان بۆ بسووتێنینو بەدەنگی بەرز سروود بۆ جوانییەکانیان بچڕین.. کوڕەکەی مەریەم گوێی لەو دەگرتو دڵی پڕ ئازاری تۆزێ ئارامدەبۆوە، ئەو مرۆڤە نوکتەبازەی بە دڵ بوو، کە سەرەڕای تەواوی هەژاریو تەواوی کۆیلەتیو فەلاکەتییەوە بە داوو دەرمانی پێکەنینو لووگیەوە بەسەر هەژاریو کۆیلەتیدا زاڵ دەبوو، تۆماسی دێوەرەش، کوڕەکەی مەریەمی خۆشدەویست، وەک ئەوە سەیری ئەوی دەکرد ک مەڕێکی بێ گوناهەو بەباعە باعەوە بەدوای خودادا دەگەڕا تا خۆی لە پەنای ئەوەوە حەشاربدات ، بە قاقاق پێکەنینەوە پێی دەگوت :- تۆ مەڕێکی، کوڕەکەی مەریەم. بەڵام گورگێکیشت لە دەروون دایە، ئارەزووی خواردنی تۆیەتی.

ئەوکاتە لەژێر کراسەکەیدا مشتێ خورمای لەگەڵ هەنارو سێوێک دەردەهێنا، کە لە باخێکی دزی بوو پێشکەشی ئەوی دەکرد، بەتازە کردنەوەی هەناسەوە گوتی:

بەدیتنت خۆشحاڵم، خودا تۆی خۆشدەوێ، ئۆغرت خێر؟

کریستۆ لە کاتێکا هێمای بۆ دەریاچە دەکرد، وەڵامی دیەوە :- بۆ دێر؟.

-لەم حاڵەتەدا بە بینینی تۆ دووبارە خۆشحاڵم، یاڵڵا بگەڕێوە.

- بۆ؟ خودا..

بەڵام تۆماس وەکو تۆپ تەقیەوە: وەرەو دەرهەق بە من لوتفێ بکەو دووبارە دەربارەی خودا قسە مەکە، ئەو هیچ سنورو مەرز ناناسێ، تەواوی عومرت بۆ ئەملاو ئەملا دەڕۆیت تا بگەی بەو، بەڵام ئەوەی کەباسی دەکەی کۆتایی نایەت، لەبەر ئەمە فەرامۆشی بکەو تێکەڵی کاری ئێمەی مەکە. گوێ بگرە لەمن، لێرە ئێمە دەبێ لەگەڵ خەڵک سەروکارمان هەبێ، لەگەڵ مرۆڤی ناڕێکو فێڵباز، یەکەمینی هەموان دەبێ ئاگاداری ئەو یەهوزایە ردێن سوورە بی، بەر لە

جێهێشتنی ناصیره بینیم لەگەڵ دایکی جانبازی لە خاچدراودا پسەپسی دەکرد، پاشانیش لەگەڵ باراباس‌و دووسێ کەس لە هاوڕێیانی خەنجەر بەدەستی، لە ئەنجوومەنی :- برایەتی.دا، بیستم کە ناوی تۆیان دەهێنا لەبەر ئەمە ئاگادار بە کوڕەکەی مەریەم، نەچیە دێر.

بەڵام کریستۆ سەری هێنایە خوارەوەو گوتی: هەموو بوونەوەرێکی زیندوو لەدەست خودایە، هەر ئەوە کە بڕیار دەدا کە دەیەوێ کێ نەجات بداتو کێ بمرێنێ، چی لەدەست ئێمە دێت؟ من دەڕۆم‌و ئومێدەوارم خودا یارمەتیم بدات.

تۆماس بە تووڕەییەوە هاواری کرد :- تۆ دەڕۆیی؟ بەڵام هەمان ئێستا کەوا خەریکین قسە دەکەین، یەهودا بەخۆی‌و خەنجەری ژێر کراسی وا لەناو دێرە، تۆ خەنجەرت پێیە؟

کوری مەریەم کەوتە لەرزەوە :- نە چی لە خەنجەر بکەم؟.

تۆماس پێکەنی‌و بەمنە منەوە گوتی:- ئەی مەڕ.. ئەی مەڕ. ئەی مەڕ. کوڵەباری هەڵگرت :- خودا حافیز.. هەر جۆر مەیلتە وامن پێت دەڵێم بگەڕێوەو تۆ دەڵێی :- دەڕۆم. زۆر باشە، بڕۆ، ئەوکاتە ئیدی کار لە کار ترازاوە، لەقە لەخۆت بدە..

بە هەڵتەکاندنی چاوی خوارو خێچ و وردیلەیەوە، لە کاتێکدا فیکەی لێدەدا، بینی لەسەر بەرزاییەکەوە سەرەو ژێر بووەوە.

شەو بەتاسووقەوە،دەهاتە خوارەوە، زەوی تاریک دەبوو دەریاچە وندەبوو، یەکەمین چرا لە کفرناحوم داگیرسان، باڵداری رۆژ سەری خۆیان لەژێر باڵ نابوو و کەوتبوونە خەوەوە، مەلەکانی شەو بێدار بووبوونەوەو بۆ راوشکار دەچوون، کوڕەکەی مەریەم کەوتە ئەندێشەوە:

:- کاتێکی پیرۆزە، کاتێکی باشە بۆ بە رێکەوتن، کەس نامبێنێ بۆیە باشترە بڕۆین. کەوتەوە یادی قسەکانی تۆماس‌و بە سۆزکردنەوە گوتی: ئیرادەی خودا هەرچیەک بێت.. هەمان ئەوە دەبێ، ئەگەر ئەوە خودایە من بۆ پێشەوە رادەدا تا بکوژی خۆم بدۆزمەوە، لەبەر ئەمە لێگەڕێن هەرچی زووە بابڕۆم تا بکوژرێم، لانی کەم دەتوانم ئەوە ئەنجام بدەم‌و ئەنجامیشی دەدەم.

گەڕایەوەو سەیری دواوەی کرد، بە هاوسەفەرە نادیارەکەی خۆی گوت :- بکەوینە رێ.. بەرەو لای دەریاچە کەوتە رێ. شەوێکی دڵگیرو گەرم‌و نمناک بوو، باییکی نەرم لە لای باشوورەوە هەڵیدەکرد کفرناحوم بۆنی گوڵی

یاسەمین‌و ماسی دەدا، زوبەدی پیرلە حەوشەی ماڵەوەدا لە ژێر داربادام دا لەگەڵ سالومەی ژنی دانیشتبوو، تێشتیان تەواو کردبوو خەریکی گەپبازی بوون لە ماڵێدا، یاکوبی کوڕیان بەسەر دۆشەگەوە خۆی هەڵگێرو وەرگێڕ دەکرد، جانبازی لە خاچدراو، هەروەها ستەمێکی تازە بەلەناوبردنی گەنم، کەخودا بە ڕەوای دەزانی لە هەقی خەڵکەکەدا، کوڕەکەی مەریەم کەخۆی بەناوونیشانی جاسوس فرۆشتبوو، هەموو ئەو شتانە لە تان‌و پۆی زەینی دا هەڵنیشتبوون‌و دڵیان پڕ لە تووڕەیی کردبوو، ئەم بیرۆکانە خەویان لە چاوی فڕاندبوو. لە دەرەوەشدا چەنەبازیەکانی باوکی بە هەمان ئەنداز تووڕەی دەکرد، لە کاتێکا لە تووڕەییان دەکوڵا هەڵبەزیەوە سەر پێیەکانی‌و چووە ناو حەوشەکەوەو بەرەو ئاستانەی دەرگا چوو.

دایکی بە نێگەرانییەوە بانگی کرد :- بۆ کوێ دەچی؟.

یاکوب بە بۆڵە بۆڵەوە گوتی: دەچمە لای دەریاچە تا هەوای تازە هەڵمژم. لە تاریکیدا ون بوو، زوبەدی پیر سەری راتەکاندو بە ئاخ هەڵکێشانەوە گوتی:- ژنێ، ئیدی دەوروزەمان گۆڕاوە،لەم رۆژگارەدا جەوانەکان سەری خۆیان لێ بەلایە، لە هەوا دەفڕن، بەڵام ناتوانن زۆر لە هەوادا بمێننەوە، دووبارە نوقمی ناو دەریا دەبن‌و سەر لە نوێ دەست پێدەکەنەوە. ئەوانە سەرپاکی ئەقڵیان لە دەست داوە، دەڵێی نا، سەیری یۆحەننای خۆشەویستت بکە، دەفەرمون :- من دەچم بۆ دێر؟؟.. نوێژ، رۆژ، خودا، قایغی ماسیگرێتی زۆر بە کەم دێتە بەرچاوی- جێی تەنگە، ئێستاش ئەوەش ئەوی تر، یاکوب، من وام بیردەکردەوە زەرڕەیەک ئەقڵی لە کەللەدا هەیە، ئەوەت لە من پێ بێ: ئەویش عەشقی بەری دایتە سەری، نەتبینی ئەمشەو چۆن دەکوڵاو ئامادەی تەقینەوە بوو، ماڵ بۆ ئەو زۆر تەنگ دەهاتە بەرچاو، عەیبی نییە، پەیوەندی بەمنەوە نییە، وەلێ کێ ئاگای لە کەشتی‌و پیاوەکانم دەبێ؟ ئایا هەموو رەنجم بە بادەچێ؟ ژنێ من دڵ‌و دەماغم نییە کەمێ شەرابو مەززەم بۆ بهێنە تا بێمەوە سەرخۆ.

سالومەی پیر خۆی لە کەڕیدا: مێردە پیرەکەی بە ئەندازەیێکی تەواو شەرابی نۆشی بوو، هەوڵیدا بابەتی قسە بگۆڕی‌و گوتی: ئەوان گەنجن، نیگەران مەبە، جەوانی وەکو ئارەقە وایە زۆر زوو سارد دەبێتەوە.

– ژنە، بەخودا تۆ راست دەکەی، عەجەب مێشکێکت هەیە! بۆ من لێرە دانیشمو خۆم تووشی دەردەسەری بکەم؟ خۆیەتی: ئەوان گەنجنو گەنجێتی وەکو ئارەقەی توند زوو سارد دەبێتەوە. گەنجێتی نەخۆشییێکە نامێنێ، منیش کاتێ گەنج بووم، جۆشم دەهێناو لەسەر تەختەوە خۆم هەڵگێڕو وەرگێر دەکرد، وام بیرکردەوە بەدوای خودادا دەگەڕێم، بەڵام لە واقیع دا وانەبوو، بەڵکو بەدوای ژنێ دا دەگەڕام، بەدوای تۆ سالومە! ژنم هێناو ئارام بوومەوە، کوڕەکانی منیش هەمان کاردەکەن، لەبەر ئەمە هەر بیری لێ مەکەمەوە، من ئێستا قانیع بووم، ژنە کەمێ مەززەو شەرابم بۆ بهێنە، سالومەی ئازیز دەمەوێ بەسەلامەتی تۆی نۆش بکەم. لە هاوسێتی ئەواندا یونسی پیر تەنهاو تەنها لە کوختەکەی، لە ژێر روناهی چرادا دانیشتبوو، تۆڕەکانی خۆی چاک دەکردەوە، ئەو تۆڕی چاک دەکردەوە، بەڵام بیرو هۆشی لای ژنەکەی نەبوو، کە ساڵێ پێشتر لە هەمان ئەو ئەو وەختە کۆچی دوایی کردبوو، یا لای کوڕی نیوە شێتەکەی ئەندریاس، یا کوڕەکەی دیکەی پەترۆس، ئەو کەللەکەرە کە مەیخانەکانی ناصیرەی خستبووە ژێر پێیەکانی، پیرە باوکی خۆی سپاردبووە ئەمانەتی خوداوە، تا هەر خۆی تەنها لەگەڵ ماسییەکانیدا دەستو پەنجە نەرم کات، نەخێر، ئەو بیری لە وشەکانی زوبەدی دەکردەوە لە ژێر هاواری شڵەژاندا کاری دەکرد، رەنگە لە واقیعدا ئەو یونس پێغەمبەر بێ، سەیری دەستو پێو رانەکانی خۆی کرد، هەمووی پڕ لە پولەکەی ماسی بوو، هەتا هەناسەو ئارەقەی لەشیشی بۆنی ماسی لێدەهات، ئێستاش وەبیری هاتەوە کە دوێنێ لە کاتێکا بەیادی ژنەکەی دەگریا گریانەکەشی بۆنی ماسی لێدەهات، زوبەدی پیری فێڵباز، لە بارەی قرژاڵەکان راستی دەگوت: جارو ناجار لە ناو ردێنیدا یەکێک هەڵدەبەزیەوە، رەنگە یونس پێغەمبەر بێ، ئاخ لەبەر هەندێ بوو کە دڵو دەماغی قسەکردنی نەبوو، دەبوایە بە مەقاش قسەی لە دەمی دەربهێنین، هەمیشە لە کاتی رۆیشتن بەسەر زەوی وشکدا پێی دەخزیو ساتمەی دەکرد، بەڵام کاتێ کە خۆی دەهاوێشتە دەریاچەوە چ کەیفێکی دەبوو، چەند هەستی بە ئارامی دەکرد! ئاوی بەرز دەکردەوە سەر سینەیی‌و دەیلاواندەوەو دەیلستەوە، لە گوێکانیدا غەلغەلەی دەکردو لە گەڵیا قسەی دەکرد، ئەویش هەروەک ماسی

به بێ قسه وەڵامی ئاوی دەدایەوه بلقەبلقی لەدەم دەهاته دەرەوه..

لەبەرخۆیا گوتی: بەبێ گومان من یونس پێغەمبەرم، دووباره زیندوو بوومەتەوه، ماسی سەر له نوێ منی رشاندۆتەوه، بەڵام ئەمجاره کەمێ ئەقڵ له کەللەم دا هەیه، پێغەمبەرایەتیەکەم له شوێنی خۆی، بەڵام واخۆم دەنوێنم که ماسیگرم، شتێ بەکەسێک ناڵێم، حەزم لێ نییه سەر له نوێ خۆم باوێمه ناو دەردەسەریەکانەوه.

به خاتری ئەو هوشیاره بزەیێک له رازی بوون بەسەر لێوەکانیا نەخشی بەستا، لەبەر خۆ کەوته ئەندێشەوه: چەند قشت هاتوومەته بەر کارەوه.. تەماشاکه ئێستا چەند ساڵه که هیچ کەس هەتا خۆشم، بۆنی ئەو بابەتەم نەکردووه، تا ئەوەی که ئەو زوبەدیه ناجسنه پەی به کاری من برد، بەهەر جۆرێ بێ مەمنونم چاوی منی کردەوه.

کەل وپەلی له ناو ژووری کوختەکەیدا فڕێدا، بەرازی بوونەوه دەستی لێکخشاند، دۆلابچەیێکی کردەوەو گۆزەی شەرابی هێنایه دەرەوه، گەرووی چۆکەو پولەکەیی خۆشی تەڕ کرد، له حاڵێکا قاقا پێدەکەنیو دەستی کرد به نۆشین. له کاتێکا دوو پیرەمێرد بەڕازەمەندییەوه له کفرناحوم شەرابیان دەنۆشی، کوڕەکەی مەریەم به درێژایی کەناری دەریاچەوه غەرقی ئەندێشه بوو بوو و سەفەری دەکرد، تەنهای تەنها نەبوو، له پشتی سەری خۆیەوه لەناو حەوشەی مەجدەلیه دەنگی وێککەوتنی بەردەچەگڵی دەبیست، بازرگانەکان تازه له کەشتی خۆیان دابەزینو بەسەر تاوێره بەردەکانەوه دانیشتوون، ئەوان به ئارامی قسەیان لەگەڵ یەکتر دەکرد، له کاتێکدا که چاوەڕوانی نۆرەی خۆیان بوون، خورماو قرژاڵی سوورکراوەیان دەخوارد، لەدێردا رەبەنەکان عابیدیان له ناوەندی ژوور خەواندبوو، شەونخونیاندەکرد،

عابید هێشتا هەناسەی هەڵدەکێشا، چاوه کەوتووەکانی بڕیبووه دەرگاوه،روخساری لەڕو لاوازی شپڕزه هەڵگەڕابوو، وەک بڵێی هەوڵیدەدا شتێکی گوێ لێ بێ. ڕەبەنەکان سەیریان دەکردو له میانی خۆیان پسەپسیان بوو.

– هەوڵیدەدا ببیستێ که ئایا خاخام له ناصیرەوه نەگەیشتووه تا چارەسەری

بکات.

- هەوڵدەدا ببیستێ کە ئایا باڵە رەشەکانی عیزرائیل نزیک ناکەوێتەوە.

- هەوڵدەدا گوێی لە دەنگی پێیەکانی کریستۆ بێت.

ئەوان چپە چپیان بوو و سەیری ئەویان دەکرد، رۆحی هەموو کەسێ لەو کاتەی شەودا لە ئامادەبوونی هاتنی موجیزەکەدا بوو، بەڵام جگە لە دەنگی سەنگینی چەکوش بە سەر بزمارەوە هیچی تر نەدەبیسترا، لە گۆشەیێکی دووری حەوشەوە، یەهودا ئاگری رۆشن دەکردەوەو تا لەکاتی شەو دا کاری خۆی بکات.

بەشی دەیەم

لە گۆشەیێکی دوور هەڵکەوتەی ناصیرەدا، مەریەمی هاوسەری یوسف، لە کوختەی چووکەڵەی خۆیدا دانیشتبوو، چرا رۆشن بوو، دەرگاش کراوەبوو، ئەو خوریەی کە رسترابوو، هەڵیکردەوە سەر تەشی، بڕیاری دابوو کە بۆ گەڕانو سووڕان بەدوای کوڕەکەیدا گوندەکە تەی بکات، خوری دەڕست، بەڵام ئاگای لە خۆ نەبوو، زەینی بێکەسو بێئومێدی بەسەر مەزراکاندا دەگێڕا، مەجدەلو کفرناحومی دەپشکنی، بەدەوری دەریاچەی گنسارتدا دەگەڕاو دەسووڕا، ئەو دووبارە رایکردبوو، جارێکی دی خوداوەند نەقیزەی تێژەنی بوو، مەریەم لە خۆی پرسی

:- ئایا خودا رەحم بەو ناکات؟ ئایا خودا رەحم بەمن ناکات؟ مەگەر ئێمە کوفرانی نیعمەتمان کردوە؟ ئایا ئەو شادیو عیززەتەی کە خودا وادەی بە ئێمە دەدا ئەوەبوو؟ ئەی پەروەردگار بۆ واتکرد گۆپاڵی یوسف بپشکوێو ناچارت کردم کە لەگەڵ پیرەمێردێ زەماوەند بکەم؟ بۆچی هەورەتریشقەی خۆت دابەزاندو ئەم کوڕە خەوناویەت لە ناو رەحمی من دانا؟ لە تەواوی ئەو ماوەیەی کە سکم پڕ بوو، هاوسێکان دەهاتنو رێزیان لێدەنام، دەیانگوت:- مەریەم خوداوەند لەناو هەموو ژنانی دونیا تاجی کەرامەتی بەتۆ بەخشیوە..

من پشکوتم، درەختی بادام بوومو شکۆفەباران بووم، رێبوارە بازرگانەکان دەیانپرسی: ئەو بادامە پڕ شکۆفەیە کێیەو کاروانی خۆیان رادەگرتو لە وشترەکان دادەبەزینو کۆشیان پڕ لە دیاری دەکردم، بەڵام لە پڕێکا بایێ هەڵیکردو بێ گەڵاو بەرهەم مامەوە، بازووەکانم بەسەر مەمکە وشکەوەبووەکانمدا شۆڕکردەوە، پەروەردگار خواستی تۆ هاتەدی: تۆ ناچارت کردم کە بپشکوێم، تۆ وەک باهەڵت کردو گەڵای گوڵەکان هەڵوەرین، خوداوەندا ئایا دووبارە ئومێدی پشکوتنم هەیە؟ کوڕەکەشی سبەینەی رۆژی دوایی لە خۆی پرسی :- ئایا ئومیدی ئەوە هەیە دڵم دووبارە ئارام بگرێتەوە؟. ئەویش

بەدەوری دەریاچەکەدا سووراوبۆوە، دێرێکی لە میانی تاوێرە بەردی رەنگ سووردا لە بەرابەری خۆیا دیت، :- بە هەمان شێوە کە بۆ پێشەوە دەڕۆمو لە دێر بەنزیک دەکەومەوە، دڵم توندترو توندتر دەبێ بۆ؟ ئەی خوداوەندا نەکا ڕێگەی راستم نەگرتبێتەبەر؟ مەگەر ئەوە نییە من بۆلای گۆشەگیرگای پیرۆز رادەکێشی؟ کەواتە بۆ رێ لە پێشدەستیمو شادکردنی دڵم دەگریت؟.

دوو رەبەنی سپیپۆش لە کەنار دەرگای گەورەدا بەدیارکەوتن، چوونە سەر تاوێرەبەردێو چاویان بڕیە لای کفرناحوم، یەکێ لەوان کە قەمبورێکی نیوە شێت بوو، گوتی:- هێشتا هیچ نیشانەیێ بەرچاو ناکەوێ.

ئەویتر کە سەرو پۆتەلاکێکی فیلئاسای هەبوو دەمی کۆسەئاسای دەگەیشتە بناگوێی گوتی:- تا گەیشتنی ئەوان، رەحمەتی دەنارد-گیروبوم- تۆ بڕۆ، تا بەدیارکەوتنی سەرو کەللەی وشتر، من لە هەمان جێدا چاودێری دەکەم.

قەمبورەکە شادومان بوو، لە کاتێکا بەسەر بەردەکەوە هەڵدەخزیە خوارەوەو گوتی:

:- زۆرباشە من دەڕۆمو تەماشای دەکەم تا دەمرێ. کوڕەکەی مەریەم بە دوو دڵیەوە لە ئاستانەی دێردا وەستابوو، دڵیشی وەک ناقوسێ لە لەرینو جووڵە دابوو، بچێتە ژوورەوە یا نەچێتە ژوورەوە؟ دیمەنی دێرەکە خڕکەڵە بوو بەردڕێژ کرابوو، هەتا تاکە درەختێکی سەوزو گوڵێ یا مەلێکیش حەوشەکەی نەڕازاندبۆوە.

تەنها هەرمێی دڕکاوی کێوی دەوراندەوری جوان کردبوو، لە دەوروبەری ئەو گۆشەگیرگایە خڕو بێ سۆزەدا، بەرد دانرابوو، ناو بەردەکان وەکو گۆڕ هەڵکەنرابوون، کوڕەکەی مەریەم لە خۆی پرسی: ئایا مەلەکوتی ئاسمان ئەوەیە؟ ئایا ئەمە شوێنێکە کە تیایا دڵی مرۆڤ هێور دەبێتەوە؟

سەیری کردو دیسان سەیری کرد، نەیدەتوانی بڕیار بدات کە لە دەروازەدا رەتببێ، دوو سەگی رەشی مێگەڵ، لە گۆشەییێکی دەرەوە هەڵبەزینو دەستیان کرد بە پێوەڕینی، قەمبوری بەلەنگازیش لە تازە هاتووەکەدا ئاگادار بۆوەو بە فیکەیێ سەگەکانی ئارام کردەوە، پاشان گەڕایەوە تا سەرتاپای بەسەر بکاتەوە، وا دەهاتە بەردیدی کە چاوەکانی گەنجەکە پڕ لە ئازاربێ، جلی بەری هەژارانە بوو،خوێنی لە پێیەکانی دەهات، سگی بەحاڵی ئەو سووتا.

- بەخێربێی برا، کام با تۆی هاوێشتۆتە ئەم بیابانەوە؟

کوڕەکەی مەریەم بە دەنگێکی قووڵو بێئومێد وەڵامی دایەوە :- خودا.
ڕەبەنەکە ترسا، هیچکات نەیبیستبوو کە ناوی خودا بەم جۆرە وەحشەتەوە لە لێوی کەسێ بێتە دەرەوە، بازووەکانی شۆڕکردەوە هیچی نەگوت.
تازە هاتووەکە، دوای مانەوەیێکی کورت بەردەوام بوو لە قسە: هاتووم عابید ببینم.
- دەتوانی بیبینی بەڵام ئەو تۆ نابینێ، چ کارێکت بەو هەیە؟
- نازانم .. خەونم دیوە.. لە ناصیرەوە دێم.
ڕاهیبەکە بەنیوە دێوانەییەوەو بەخەندەوە گوتی: خەون
- خەونێکی وەحشەتناک، باوکە، لەو زەمانەوە تائێستا دڵم ئارامی بەخۆوەنەبینیوە، عابید پیرۆزە، خوداوەند راڤەکردنی زمانی مەلو خەونی فێری ئەو کردوە، لەبەر هەندێیە کە هاتووم.
کوڕەکەی مەریەم، هیچکاتێ نەهاتبووە زەینی بێتە ئەو دێرەوە تا لێکدانەوەی ئەو خەونەی لە عابید بوێ ،کە لە کاتی دروستکردنی خاچ دیبووی: ئەم تاقیب کردنە ترسناکەی خەونەکەیو بۆ پێشەوە تاودانی ردێن سوور لە پێشەوەو کورتە باڵاکان خۆیانو ئامێری ئەشکەنجەدانیان. بەڵام ئێستاکە لە ئاستانەی دەرگا بە دوو دڵی وەستاوەو لە پڕێکا ئەم خەونە وەک بروسک پەڕیە زەینیەوە، تووشی ترسو تەشەر بوو :- خۆیەتی...لەبەرخاتری خەون هاتووم، خوداوەند ئەو خەونەی ناردوە تا ڕێگە بەمن نیشانبداتو عابید رازی ئەو خەونە بۆمن ئاشکرا دەکات.
ڕەبەنەکە گوتی: عابید لەسەرە مەرگدایە برا تۆ درەنگ هاتی بگەڕێوە، کوڕەکەی مەریەم وەڵامی دایەوە :- خودا فەرمانی بەمن داوە کە بێم، ئایا ئەو توانای ئەوەی هەیە گاڵتە بە رۆڵەکانی خۆی بکات؟. ڕەبەنەکە قاقا پێکەنی، لە دونیادا هەموو رەنگێکی بینی بوو، متمانەی نەبوو.
- مەگەر نە ئێستاکە ئەو پەروەردگارە؟ لەبەر ئەمە هەرچییەک کە بیەوێ ئەنجامی دەدا، ئەگەر توانای هەڵپاچینی ستەمی نەبێت، چۆن چۆنی دەیتوانی تواناداریێکی بەرز بێت؟
ڕەبەنەکە دەستی لە پشتی تازە هاتووەکەداو مەبەستی بوو بیلاوێنێتەوە، بەڵام پەنجەکانی ئەو سەنگین بوو گەنجەکەی ئازارداو گوتی: زۆر باشە نیگەران مەبە بفەرموو وەرە ژوورەوە، من خانەخوێم. لەگەڵ یەکدا چوونە

حەوشەی دێرەکەوە، بایێ هەڵیکردوو، چەوی سەر بەردرێژی تێکلول دەدا، پەردەی گەردەلوول هەتاوی لەخۆی دەپێچا، هەوا تاریک دەبوو، لەناوەندی حەوشە بیرێکی وشک دەمی کردبۆوە، جاران پڕ ئاو دەبوو، بەڵام ئێستا پڕ بووە لە لیم، دوو مارمێلکە دەرپەڕینە دەرەوە، تا لە لێواری وشکو کۆنینەی بیردا خۆیان گرم کەنەوە.

حوجرەکەی عابید کرابۆوە، رەبەنەکە بازووی مێوانی خۆی گرت :- هەر لێرەوە چاوەڕوانبە تا مۆڵەت لە برایان وەردەگرم.. تەکان نەخۆی..

دەست بەسینەوە چووە ژوورەوە، سەگان لە دوولای ژووری عابید وەرکەوتبوون، ملیان درێژ کردبوو، بۆنیان هەڵدەکێشاو بەخەمەوە واقە واقیان بوو...

عابیدیان بەلای پێیدا لە ناوەندی حوجرەکەوە درێژودرێژ خەواندبوو،لە دەوری ئەودا رەبەنەکان لەچاوەڕوانیدا بوون، خەوەکوتکەیان دەبردەوە، شەوبێداری بێتاقەتی کردبوون، کابرای لە سەرەمەرگ بەتەبەشی هەڵچوو چاوانی کراوەوە چاوی بڕیبوە رارەوەکە، قەندیلە حەوت لقەکە لە کەناررووخساریدا بوو، سەرهەڵگەڕانێکی درەوشاوە هەنیەو چاوانی هەرگیز ناتێرو لوتی بازئاساو، لێوانی شینو رەنگ پەڕیوو ریشی سپی درێژی کە دەگەیشتەوە کەمەریو سینەی روتو ئێسقانی ئەوی دادەپۆشی، رەبەنەکان داری تێکەڵ بەگەڵای وشکە گوڵی سووریان بەسەر رەژووی داگیرساودا هەڵرژشتە ناو سۆپاییێکی گڵینەوە، فەزا تژی عەتر بوو بوو رەبەن هاتە ژوورەوە، هۆی چوونە ژوورەوەی لەبیرکردو لە ئاستانەی دەرگادا لە میانی سەگەکاندا دەستەو ئەژنۆ دانیشت. خۆرەتاو ئێستاکە دەرگای لەبەردەست بوو، هەوڵیدەدا تا بەچوونە ژوورەوە بەناو دەرگادا پێیەکانی عابید نەوازش بکات، کوڕەکەی مەریەم لەدەرەوە لە چاوەڕوانیدا وەستابوو، دەنگێ جگە لە ناڵەی سەگان لە دوورو زەربەی باڵانسو لەسەرخۆی چەکۆش بەسەر بزمارەوە، هیچی دیکە نەبوو.

میوان هەر چاوەڕوان بوو، رۆژ دەچووە پێشەوە، ئەویان تەواو لەبیرکردبوو، لە شەودا شەونم کەوتبوو، بەڵام ئێستاکە ئەو لە دەرەوەی حوجرە وەستاوە، گەرمای گیانبەخشی خۆرەتاوی سپێدانی هەتا ناو مۆخی ئێسقانی هەست پێدەکرد.لە پڕێکا بیدەنگی بە دەنگی رەبەنێ کە بەسەر بەردەوە خەریکی پاسەوانی بوو شکا:- وادێن، وادێن..

ڕەبەنەکان لەناو حوجرەی عابید ڕاجفرین‌و بێداربوونەوەو ڕایانکردە دەرەوەو عابیدیان تاکو تەنها بەجێهێشت، کوڕەکەی مەریەم دڵی خۆی دایەوە دوو هەنگاو چووە پێشەوەو لە ئاستانەی دەرگادا وەستا، لەناو حوجرەکەدا ئارامیی‌و مەرگی جاویدانە بوو، پێی ناسکو ڕەنگ پەڕیوەی عابید لە پرتەوی هەتاودا دەردرەوشایەوە، هەنگێ لە نزیک بنمیچدا وزە وزی بوو، مەگەزێکی ڕەشی مووینی بەدەوری قەندیلەکەدا دەسووڕایەوە، بەسەماوە لە لقێ بۆ لقێ هەڵدەبەزییەوە، وەک بڵێی بە دوای ئاگردانی خۆیا دەگەڕا، لەپڕێکا عابید تەکانێکی داخۆی، بە وەبەرخۆهێنانی تەواوی هێزی خۆیەوە، سەری خۆی بڵند کردەوەو هەر بە جارێک چاوانی لە گلێنەدا دەرپەڕی‌و دەمی کرایەوە، کونەکانی لوتی هەوایان هەڵمژی، کوڕەکەی مەریەم بەنیشانەی سەڵاو دەستی نایە سەر دڵو توێڵییەوە، لێوەکانی عابید جولان :- تۆ هاتووی... تۆ هاتووی.. تۆ هاتووی. چپەکەی ئەوەندە شاراوەبوو کە کوڕەکەی مەریەم گوێی لێنەبوو، بەڵام بزەیێک کە گوزارشتی لە سوپاسێک دەکردو وەسف نەدەکرا، لەروخساری زبرو ڕەنجدیدەی عابیدەوە پشکوت، یەکسەر چاوەکانی داخست، پەڕی لوتی بەبێ جووڵە مانەوە، دەمی داخراو هەردوو دەستی خاچئاسا بەسەر سینەیەوە قەراری گرتبوو، یەکێکیان بەلای ڕاستو ئەویدی بەلای چەپدا خزی‌و بەسەر زەوییەوە ئارامی گرت، لە هەمان ئەم بگرەو بەردەیەدابوو، دوو وشتر لە حەوشەدا چۆکیان دابوو، ڕەبەنەکان بۆ پێشەوە ڕایانکرد، تا یارمەتی خاخام بدەن لە دابەزیندا.

بەردەستەکەی عابید بەشێوەییێکی شڵەژانئامێزەوە گوتی:ئایا زیندوە.. هێشتا زیندوە؟

باوکە هەبەکوک وەڵامی دایەوە :- هێشتا هەناسە هەڵدەکێشێ، هەموو شتێ دەبینێ‌و دەبیستێ، بەڵام قسە ناکات..

سەرەتا خاخام چووە ژوورەوەو بەدوای ئەوەوە بەردەستەکەی خۆی وجانتایەکی گرانبەها کە پڕ بوو لە داوودەرمان‌و گیادەرمان‌و ڕەمل‌و قیبلەنۆما، سەگە ڕەشەکان کە کلیان نابووە ناو گەڵۆزیان، هەتا سەریشیان وەرنەسووڕاند، ملیان بەسەر زەمینەوە درێژ کردبوو، وەک مرۆڤ بەخەمەوە واقەواقیان بوو.

خاخام گوێی لە دەنگیان بوو سەری خۆی ڕاتەکاند، لەبەر خۆ گوتی: زۆر درەنگ گەیشتم، بەڵام قسەییێکی نەکرد، بەسەر لەشیا لار بۆوەو دەستی

لەسەر دڵی دانا بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: زۆر درەنگ گەیشتم.. باوکان خوا عومری درێژ بە ئێوەببەخشێ، رەبەنەکان بەگریانەوە لاربوونەوەو هەریەکە بە پێی خزمەتی خۆیو بە پێی رێورەسم جەستەی عابیدیان ماچ کرد: باوکە هەبەکۆک چاویو رەبەنەکانی دیکە قژو دەستیو بەردەستەکانیش پێی، یەکێ لەوانیش گۆچانەکەی عابیدی بەسەر شوێنی خاڵیەوە هەڵگرتو لە کەنار تەرمی پیرۆزەوەی دانا.

خاخامی پیر چۆکی داو سەیری ئەوی دەکردو نەیدەتوانی چاوی لێ هەڵگرێ، ئەو خەندە پیرۆزمەندە چی بوو؟ ئەو درەوشانەوە رازئاسایەی دەوروبەری چاوانی داخراوی چ مانایێکی هەبوو؟ خۆرەتاو، خۆرەتاوی جاویدانی، کەوتە سەر ئەوروخسارەو لەوێ مایەوە، ئەو خۆرەتاوە چی بوو؟

سەیری دەوروبەری کرد، رەبەنەکان هێشتا، بەسەر چۆکەوە رێزیان لە خوالێخۆشبوو دەنا، یۆحەننا لێوی بەپێی عابید نوسابوو دەگریا، خاخامی پیر نیگای لەرەبەنێکەوە دەخزاندە سەر رەبەنێکی دیکەوە، وەک بڵێی ئەوان دەخاتە باری پرسیارەوە، لەپرێکا چاوی بەکورەکەی مەریەم کەوت کە لە گۆشەییێکی دواوەی حوجرە بە بێ جووڵەو ئارام وەستاوەو خاچئاسا دەستی ناوەتە سەر سینەیەوە، بەلامروخساری هەمان بزەی ئارامو پیرۆزمەندانەی گرتبووەخۆ، خاخام بەترسەوە لەگەڵ خۆی کەوتە زەمزمە :- ئەی یەهوەی سەبایوت ئەی ئەدونیا، تۆ هیچ کات لە بەوەسوەسەکردنی دڵم ناوەستی، ئێستا یارای زەینم بە تا تێبگەمو بڕیاربدەم.

رۆژی دوایی، خۆرەتاو توورەو خوێناوی، کەتۆفانێکی رەش دەوراندەوری گرتبوو، لە میانی زیخولیمەوە هەڵدەبەزیە دەرەوە، بایێکی ئاگراوی لەرۆژهەڵاتەوە لە بیاباندا هەڵسا، دونیا تاریک بوو، هەر دوو سەگی رەشی دێر هەولیاندا بوەڕن، بەلام دەمیان پڕ لە چەو بوو بێدەنگ بوون، وشترە بەزەوییە نووساوەکان،چاوانیان داخستو لە چاوەڕوانیدا مانەوە.

ڕەبەنەکان کە بەیەکتر زنجیربەست بووبون، هێدی هێدیو وڕ بۆ پێشەوە دەرۆیشتنو هەولیان دەدا بەرنەبنەوە سەر زەوی، لە کاتێکدا بەیەکەوە بە قەرەپەستێوە تەرمی عابیدیان توند گرتبوو، نەوەکا با لە دەستیان بڕفێنێ بۆ پێشەوە دەچوون تا بەخاکی بسپێرن.

بیابان لە شەپۆلدا بوو، وەکو دەریا سەر هەڵدەگەڕاو دادەبەزییە خوارەوە.

یۆحەننا لە کاتێکدا پشتی بە دیواردابوو بەزەمزمەکردنەوە گوتی: بای بیابانە، هەناسەی یەهوە، هەموو گەلاییێکی سەوز سیس دەکات، هەموو سەرچاوەیێ وشک دەکات، دەمی مرۆڤ پڕ لە لیم دەکا.. ئێمە تەنها تەرمی پیرۆز لە چاڵ دەنێینو شەپۆلی چەو دایدەپۆشێ.

ئەو ساتەی کە ئەوان بە ئاستانەی دێردا رەت دەبوون، ئاسنگەرێکی ردێن سوور خۆیو چەکوشی سەرشانی، لەمیانی لافاوی لیمدا، رەشو زەبەللاح هەڵسایەوە سەرپێ بۆساتێ سەیری کردن، بەڵام یەکسەر لەنێو زیخو لمدا ونبوو، کوڕی زوبەدی، ئەو نەناسیاوەی لەمیانی لافاودابینی، بەترسەوە خۆی بەبازوی هاوڕێکەی وەنووساند بەئارامی پرسی :- کێ بوو؟ ئەوت نەبینی؟. کوڕەکەی مەریەم وەڵامی نەدایەوەو کەوتە ئەندێشەوە :- خوا هەموو شتێ رێکدەخات، دروست بەهەمان شێوە کە خۆی دەیەوێ ،سەیرکە چۆن چۆنی منو یەهودای لێرە پێک گەیاندووە، کە شوێنێکە زەوی کۆتایی لێوە دێت، ئەی خوداوەند لەم حاڵەتەدا لێگەڕێ خواستی تۆ بێتەدی. .

ئەوان، بۆ پێشەوە لاربوونەوە، بۆ پێش دەچوون وپێییەکانیان لە چەوی سوتێنەر دا دەبردە خوارەوە ،هەوڵیان دەدا کەدەمو لوتیان بە جلی بەریان بگرن، بەڵام لیمی نەرم پێشتر جێی خۆی لە گەرویانا گرتبوو … لە پڕێکا با رێشمەی لە دەست باوکە هەبەکوکی فڕاند، ئەوی هەڵخزاندو بەزەویدادا، رەبەنەکان کە خۆڵی چڕ نابینای کردبوون، بەسەریا رەتبوون بیابان فیکەی بوو، بەردەکان جرینگە جرینگیان بوو، هەبەکۆکی پیر هاوارێکی زبری سەردا، بەڵام کەس گویی لە دەنگی نەبوو، کوڕەکەی مەریەم لەبەرخۆ گوتی :- بۆ نابێ هەناسەی یەهوە شنەیێکی فێنک بێ لە دەریای گەورەوە بۆ ئێمە بێ، دەیویست ئەم پرسیارە لە هاوڕێکەی بپرسێ، بەڵام دەمی نەکردەوە :- بۆ نابێ بای یەهوە بیرە وشکەکان پڕ ئاو بکات؟..

ئایا ئەمەیان دوورە لە قودرەتی یەهوە کە گەلای سەوزی خۆش بوێو میهرەبان بێ بۆ خەڵک؟ ئاخ ئەگەر نەفەرێ تەنها یەک نەفەر دەبوو، سۆراغی بکاو بیتوانیایە لێی نزیک بێتەوەو بکەوێتە سەرپێییەکانی، بەرلەوەی ببێتەوە خۆلەمێش، باسی ئازاری مرۆڤ و ئازاری خاکو گەلای سەوزی کردبا؟. یەهودا هێشتا لە رارەوی حوجرەییێکی تاریکدا وەستا بوو، کە رەبەنەکان بەناوی کارگەوە لەبەردەستیان دانابوو، لەکاتێکدا لەبەر زۆرپێکەنین خەریکبوو شەقی

دەبرد، سەیری ڕێ ورەسمی بە خاک سپاردنی دەکرد، خلیسکی دەبردو بە هەوا دەکەوت، بۆ ساتێ ونبوو، ساتێکی دیکە بەدیارکەوتەوە، ئەوکەسەی بینی بوو کە بەدوایەوە بوو چاوە رەشەکانی لە خۆشیاندا بریقەی دەدایەوە ،کەوتە زەمرەمەوە :- خودای ئیسرائیل گەورەیە، چەند چاک هەموو شتێ رێکدەخات، خائینەکەی دروست لە ژێر خەنجەرەکەمەوە داناوە، :- لەکاتێکا لە خۆشحاڵیان سمێڵی بادەدا، چووە ژوورەوە، حوجرە تاریک بوو، بەڵام لەناو ئاگردانێکی بچووک لەسوچێکدا، رەژووی داگیرساوو توند لە حاڵی داگیرساندا بوو، ڕەبەنی قەمبوری نیوە شێت ونیوە عاقل ئاگردانی خۆشدەکرد . ئاسنگەر کەیفی خۆش بوو، گوتی :- ئاهای باوکە یەربوکام ئەوە هەمان بایە کە پێ ی دەڵێی بای خودا من خۆشم دەوێ، زۆر خۆشم دەوێ، ئەگەر لە جێ ی خودادا بوام بە هەمان جۆر هەڵم دەکرد..

ڕەبەنەکە بەخەندەوە گوتی: من بام هەر هەڵم نەدەکرد بێ تاقەت بووم. دەستی لە خۆشکردنی ئاگر کێشایەوە تا ئارەقەی توێڵو ملی بسڕێتەوە. یەهودا لێی نزیک کەوتەوە پرسی :- باوکە یەربوکام، لوتفێکم بۆ دەکەی؟ دوێنی گەنجێ بە ردێنێکی کورتو رەشەوە، بەناوی مێوان هاتە ناو دێرەوە، نیوشێتێ وەکو خۆت جەناب عالی، پێڵاوی لەپێ نەبوو، دەسماڵێکی بەخاڵی سوور سوورەوە بەسەرەوە بوو.

ڕەبەنەکە بایێکی بە غەبابەی داکردو گوتی:- من یەکەمین کەس بوم کە ئەوم بینی، بەڵام گەوجێکی تەواوە، دروست وەکو ئەوانی دیکەی دێنە ئێرەوە، دەڵێت لەناصیرەوە هاتووم خەونێکم دیوە، تا عابید ببینێ- دلۆڤانی خوای بەرکەوێ- تا رازی ئەو خەونەی بۆ بکاتەوە..

- باشە گوێ بگرە، ئەگەر هەڵەم نەکردبێ جەناب عالی میواندری دەکەی، هەرکاتێ کەسێ دێت، مەگەر ئێوە نین کە حوجرەی دەخەنە بەردەستو خواردنو خۆراکی پێدەدەن..؟

لەمبارەوە گومانت نەبێ، وادێتە بەرچاو کارێکی دیکە بە من ناکرێ، بۆیە منیان کردۆتە خانەخوێ، دەشۆمو گەسک لێدەدەمو خواردن دەدەم بەمیوانان.

- زۆرجار چاکە ئەمشەو جێگەی لەژووری من بۆ راخە، من ناتوانم بە تەنها بخەوم،

یەربوکام چۆن دەتوانم بۆت روون کەمەوە؟ من کابووسم هەیە، شەیتان

دێته سۆراغمو تووشی وەسوەسەم دەکات، دەترسم گرفتاری عەزابی دۆزەخ بم، بەڵام هەرکە هەناسەی ئادەمیزادێ لە تەکمەوە هەست پێدەکەم، ئارام دەبمەوە، ئەو کارە بکە، دیاریەکت پێدەبەخشم، مقەستێکی موچنینت دەدەمێ تا ردێنت پێ چاکەیت، دەتوانی ردێنی ڕەبەنانیش چاک بکەیو پەشمی وشترانیش هەڵپاچی، ئیدی کەس تۆ بەبێ دەسەڵات ناداتە قەڵەم، باشە گوێت لەمنە؟

– دەی مقەستەکەم بدێ.

ئاسنگەر ناو جانتای گەڕاو مقەستێکی گەورەی ژەنگاوی هێنایە دەرەوە، ڕەبەنەکە لەدەستی فراندو نایە بەر رووناهی، کردیەوەو دایخست، شاگەشکە ببوو، غەرقی سەرسامی بوو، بەسۆزکردنەوە گوتی: خوداوەندا تۆ گەورەیتو کارەکانت سەرسام ئەنگێزە. یەهودا لە کاتێکا ئەوی بەزبریەوە رادەتەکاند تابێتەوە خۆیو گوتی: باشە چی دەڵێی؟

ڕەبەن وەڵامی دایەوە: ئەمشەو لەحوجرەی تۆ دەبێ، بەخۆو بەمقەستی دەستیەوە چووە دەرەوە.

ئەوان ئیدی گەڕابوونەوە، نەیانتوانی بوو زۆر دوور بڕۆن، چونکە بای یەهوە ئەوانی راپێچ دابوو، بەزەمینی دادابوون، قۆڵتێکیان دۆزیبۆوە، تەرمەکەیان هاوێشتبووە ناو قۆڵتێکەوە باوکە هەبەکۆکیان بۆ خوێندنی نوێژی مردوان بانگ کردبوو، بەڵام ئەویان نەدۆزیبۆوە، خاخامی پیری ناصیرە بەسەر لێواری قۆڵتەکەوە لار بوو بۆوەو بانگێکی بەرزی بۆ جەستەی خاڵیو بێ روحی ئەوا سەردا : تۆ خاکیو دەگەڕێیتەوە خاک، رۆح لە دەروونی تۆدا هەڵفڕیوە، ئیدی پێویستی بە تۆ نییە، وەزیفەی خوات ئەنجامدا، ئەی لەش تۆ وەزیفەت بەئەنجام گەیاند، یارای رۆحت کرد تا دابەزێتە خاکدانی غوربەتەوە، چەند سپێدەیەک بەسەر بەردو چەودا رێ بکات، گوناە بکات، هەست بە ئازار بکات، بۆ بەهەشت، سەر زەمینی باوکی، بۆ خودا، باوکی، بێ سەبرو بێقەراری بکات، ئەی لەش، عابید ئیدی پێویستی بەتۆنییە: لەگەڵ خاک ببە بەیەک.

هەمانکات کە خاخام قسەی دەکرد، کاتێ لیمی نەرم تەرمی عابیدی داپۆشی بوو،روخسارو ریشو دەستەکان کەوتبوونە ژێر تۆزو خاکەوە، گەردەلوولی لیم بەرزبۆوەو ڕەبەنەکان بەپەلە پاشەکشەیان کرد.

لەهەمان دەمدا کە خانەخۆیی نیوەشێت، مقەستەکەی قەپاندو ئاسنگەری جێهێشت، ڕەبەنە نابینابووەکان، بەلێوی قاش قاشو ژێرهنگڵی ورشاوەوە

پەنایان بردە ناو دێر، هەبەکۆکی پیریان لەرێگەی گەڕانەوەدا لە کاتێکا نیوەی لەشی داپۆشرابوو، لەگەڵ خۆدا هێنابۆوە. خاخامی پیر چاوەکانیو دەمو ملی خۆی بە پارچەیەکی تەڕ پاک کردەوە بەسەر زەویو لەبەردەم شوێنی خاڵی عابیدا دەستەوئەژنۆ دانیشت، لەکڵاوڕۆژنەی دەرگای کلوم دراودا، دەیتوانی دەنگی هەناسەکانی یەهوە ببیستێ، کە دونیای تاواندبۆوەو نەیهێشتبوو، پەیامبەران بەکۆڕەو لەپانتایی زەینیدا لە پەرستاگاییێکەوە بۆ پەرستاگاییێکی دیکە دەڕۆیشتن، لە هەوای ئاگراویدابوو کە بانگی خودایان دەکرد، بەنزیک کەوتنەوەی :- یەهوەی سەباویوت. دەبێ سووتانی لێوو چاوی ئاوەهایان هەست پێکردابایە! بەزەمزەمەوە گوتی: هەڵبەتە! خوداوەند باییێکی قامچی ژەنەو جیلوەی هەورەتریشقەیە ئەوە دەزانم، ئەو یاخێکی غەرقی شکۆفە نییە، دڵی مرۆڤ گەڵاییێکی سەوزە: خودا لقی ئەو لولدەداو پەژموردەی دەکات. چی لە دەست ئێمە دێت؟ لە ڕەفتاری ئێمەوە سەبارەت بەوەوە چ هونەرێ لەدەست ئێمە دێت تا بەیانکردنی ئاسایی بێ؟

ئەگەر بەرخی قوربانی پێشکەش بەو بکەین هاوار دەکات :- ئەوانم ناوێت، گۆشتم ناوێ، تەنها مەزامیر دەتوانی برسیەتیم بڕەوێنێتەوە. ئەگەر دەممان بۆ خوێندنەوەی مەزامیرەکان بکرێتەوە، هاوار دەکات:- من وشەم ناوێ، شتێ جگە لە گۆشتی بەرخ، گۆشتی کوڕ، تەنها گۆشتی کوڕ دەتوانێ برسیەتیم بڕەوێنێتەوە.

خاخامی پیر ئاخێکی هەڵکێشا لە بارەی خوداوە کەوتە ئەندێشەوە، ئەوی تووڕەو بێتاقەت کردبوو، بەدوای سوچێ دەگەڕا تا رابکشێ، ڕەبەنەکان لەبەر ئەوەی شەو بێداربوون و نەخەوتبوون، بۆ خەو هیلاک بووبوون، هەریەک رایکردبووە سوچێکی ژوورەکانیانەوە تاسەربە سەرین بکەنو بحەسێنەوەو عابید لەخەودا ببینن، رۆحی عابید چل رۆژان لەسەر دێر دەسوورێتەوە، سەر لەیەک یەکی ژوورەکان هەڵدەکێشێ، تا کاری ڕەبەنەکانی خۆی بخاتە ژێر چاویەوەو ڕێنماییان بکات، جار جارەش سەرزەنشتیان بکات، لەبەر ئەمە ئەوان پاڵیانداوە تا بحەسێنەوەو عابیدیش لەخەوندا ببینن، خاخامی پیر گەڕایەوەو سەیری دەوروبەری خۆی کرد کەسێکی نەبینی، لەژوورەکەدا جگە لە دوو سەگی ڕەش کەسێکی دیکە نەبوو، ئەو سەگانەی کە هاتبوونە ژوورەوەو بەسەر بەردڕێژەوە وەرکەتبوون، خەمبارانە شوێنە خاڵیەکەی عابیدیان

بۆندەکرد، بایێکی تووڕە لەدەرگای دەدا، ئەویش گەرەکی بوو بێتە ژوورەوە، بەڵام لە کاتێ کە خاخام لە کەنار سەگەکانەوە ئامادەی راکشان بوو، چاوی بە کوڕەکەی مەریەم کەوت کە بەبێ جوولە لە سوچێکەوە وەستاوەو سەیری ئەو دەکات، یەکسەر خەو لە پێلوە خەواڵوەکانیەوە رەویەوە، بەپەرێشانیەوە هەڵسایەوە بە هێمای سەر داوای لە برازاکەی کرد نزیک بێتەوە، وا بەدیار دەکەوت گەنجەکە لە چاوەڕوانی ئەوەدا وەستابێت کە یەکێ بنگی بکات، بەخەندییێکی تەڵخی بەسەر لێوەکانیەوە نزیک کەوتەوە، خاخام گوتی:- کریستۆ دانیشە دەمەوێ قسەت لەگەڵدا بکەم.

گەنجەکە وەڵامی دایەوە :- سەراپام گوێیە، لە بەرابەریا چۆکیدا، مامە شەمعون منیش دەمەوێ لەگەڵ تۆدا قسە بکەم.

- تۆ لێرە بەدوای چیەوەی؟ دایکت بەدوای تۆدا هەموو گوندەکان دەگەڕێو دەسووڕێو شیوەن دەکات.

- ئەو بەدوای مندا دەگەڕێ، من بەدوای خودادا دەگەڕێم، ئێمە قەت یەکتر نابینینەوە.

- تۆ دڵڕەقی، هیچ کاتێ بەوجۆرەی کە شایستەی مرۆڤە، باوکو دایکت خۆش نەویستووە.

- باشتریش،دڵی من چ پشکۆییێکی سووتێنەرە، هەرکەس نزیکی بێتەوە دەیسووتێنێ،

خاخام لە کاتێکا سەری هێنابووە پێش تا سەیری کوڕەکەی مەریەم بکات، گوتی:- چیت بەسەر هاتووە، بەمجۆرە قسە دەکەی؟ لەچیت کەمە؟.

چاوەکانی گەنجەکە ئەشکاوی بوو :- کوڕم، دەردێکی پەنها کەوتۆتە گیانتەوە. دانیپیابنێو خۆت بحەسێنەوە، ئازارێکی پەنهان لەناخی......

گەنجەکە قسەی ئەوی بڕی :- یەک ئازار؟. خەندەیەکی تەڵخ سەراسەریروخساری راگرت :- نەک یەک ...زۆر!. دەنگی دڵ وڕوشێنەری ئەم هاوارە، خاخامی ترساند، دەستی دانایە سەر چۆکی گەنجەکەو دڵی دایەوە، بەنەرمی گوتی:- کوڕم من گوێ دەگرم، ئازارەکانی خۆت هەڵڕێژە، لە دڵی خۆتا دەریانبهێنە، تاریکی پەرورەشگای ئەو ئازارانەیە، بەڵام رۆشنایی بەلای گیانیانە، شەرمنو هەراسان مەبە قسە بکە. بەڵام کوڕەکەی مەریەم نەیدەزانی چۆن دەست پێبکاتو چی بڵێ :- چ شتی لە دڵیا بهێڵێتەوەو دان بەچ شتێ

بنێ تا ئارام بێتەوە، مەجدەلیە، حەوت گوناهی گەورە، خاچو لەخاچدراو، هەمووی بەناخدا رادەبردن، برینەکانی دەروونی ئەویان دەکولاندەوە، خاخام بە بە هاوارێکی خامۆشی روانینەوە سەیری ئەوی دەکردو ئەژنۆی ئەوی دەلاواندەوە، لە ئەنجامدا بەدەنگێکی وردو نەرم گوتی: کورم ناتوانی..؟

– نا مامە شەمعون ..ناتوانم

خاخام بەدەنگێ کە ئارامترو نەرمتر بوو پرسی :– نەکا وەسوەسەیێکی زۆر دەورەی دابیت؟

گەنجەکە بەترسەوە وەڵامی دایەوە :– زۆر،زۆر.

خاخام بەهەڵکێشانی ئاخێک گوتی: کورم منیش کاتێ گەنج بووم زۆرم ئازار دەکێشا، خودا ئەشکەنجەی دەدامو تاقی دەکردمەوە، دروست بە هەمان شێوە کە .. ئاگای لەتۆیە، دەیخوازی ماوەو پلەی بەرگەگرتنی من ببینێ، منیش وەسوەسەی زۆرم هەبوو، هەندێ لە وەسوەسەکان، ئەوانەی کە شێوەیێکی ترسیان هەبوو، منیان نەدەترساند، بەڵام لەوەسوەسەکانی ئەهلی پڕ لەنازو نەوازش دەترسام، وەک چۆن کە دەیزانی، هاتمە ئەم دێرەوە تا ئارامی بدۆزمەوە، ئەو کارەی کە تۆ کردت، بەڵام خودا لە چاودێری کردنم دەستی نەکێشایەوە، لە هەمان جێدا بوو کە چەنگاڵی کردم... وەسوەسەیێکی لەشێوەی ژنێکی ناردە سۆراغم، ئەفسوس کە لەم وەسوەسەیە تواناییم لەدەستداو بەزیم. لەم کاتەوە تا ئێستا– رەنگە خواستی خوا بووبێ، رەنگە لەبەر هەندێ بێ کە ئەشکەنجەی دەدام، بەڵێ لەم کاتەوە تاوەکو ئێستا ئارامم گرتووەو خوداش، ئێمەی لەگەڵ یەکتر ئاشت کردوەو ئێستاکە دۆستی یەکترین.. بەهەمان شێوە کوڕی خۆم تۆش ئاشتی لەگەڵ خودا بکەو چارەسەرێ دەدۆزیەوە.

کوڕەکەی مەریەم سەری راتەکاندو بەزەمزەمەوە گوتی: وابزانم بەم سادەگیەوە چارەسەری نادۆزمەوە. بێدەنگ مایەوەو خاخام هیچی نەگوت: هەردووکیان بە توندی هەناسەیان هەڵکێشا. گەنجەکە لە کاتێکدا لە جێوە هەڵسایەوە، گوتی: نازانم لەکوێوە دەست پێبکەم؟ هیچ کات دەست پێناکەم، من زۆر شەرم دەکەم! بەڵام خاخام بازووی گەنجەکەی بەتوندی گرتو نەیهێشت هەڵسێتەوە، بەئەمرکردنەوە گوتی: قیت مەبەوە، نەرۆی، شەرمیش وەسوەسەیێکە بەسەریدا زاڵبە، بوەستە، دەمەوێ چەند پرسیارێ لەتۆ بکەم، من پرسیار دەکەم تۆ بەحەوسەڵەوە وەڵامیان دەدەیتەوە، بۆ هاتویتە دێرەوە؟

- تا خۆم نەجات بدەم.
تا خۆت نەجات بدەی؟ لەدەست چ شتیَ؟ لەدەست چ کەسیَ؟
- لە دەست خودا
خاخام بە پەرێشانیەوە پرسی- لەدەست خودا؟
- ئەو هەمیشە بەدوامەوە بووە، پەنجەکانی خۆی لەسەرم، لە دڵم، لە دەروونم بردۆتە خوارەوە.. هەوڵدەدا پاڵم پێوەبنیَ...
- بۆ کویَ؟
- بۆ تەلان
- کام تەلان
- تەلانی خۆی، پێم دەڵی کە راپەڕەو بڵێم، بەڵام ئایا من دەتوانم چی بڵێم؟ هاوارم کردە سەری :- بەحاڵی خۆم لێمگەڕیَ هیچم نییە بۆ وتن.، بەڵام سەرپێچی کرد پێمگوت :- ئاها.... سەرپێچی دەکەی؟ زۆر چاکە منیش نیشانت دەدەم، کاریَ دەکەم کە لە من بێزار بیت، ئەو کاتە وازم لێدێنی. لەبەر ئەمە کەوتومەتە ناو گەرداوی تەواوی گوناهەکانەوە.
- خاخام هاواری کرد :- گەرداوی تەواوی گوناهەکانی کە دەکریَ.........؟
بەڵام کوڕە گەنجەکە نەیبیست، تووڕەیی‌و ئازار لە دونیاو ئەو شتانەی کە تیایەتی ئەوی بیَ خەبەر کردبوو..
- بۆ منی هەڵبژارد؟ ئایا ئەو پەردەی سەر سینەم هەڵناگریت، تا لە رازی دەروونم وەئاگابێتەوە؟ تەواوی مارەکانی دونیا لەویَ بەسەماو کیفە کیفەوە کەپکەیان کرد، تەاوی گوناهەکان‌و .... بەرزتر لە هەموو... قسە لە گەرووی گیری خوارد، لە گوتن وەستا، ئارەقە لە کونەموی سەریەوە هەڵدەڕژا.
خاخام بە نەرمی پرسی و.. باڵاتر لە هەموو...؟
کریستۆ لە کاتێکدا سەری بڵند کردبۆوە گوتی: مەجدەلیە، مەجدەلیە.
- ڕەنگ لەروخساری خاخام پەڕیبوو..
- هەمووی خەتای من بوو کە ئەو راکێشرایە نێو ئەم ریَگەیەوە، کاتیَ زیاتر لە منالێکی بچووک نەبووم، چووم بۆ لای، لەززەتی لەش رێنمایی کردم- بەڵیَ دانی پیادەنێم، خاخام ئەگەر دەتەویَ وەحشەتبوونت دابگریت، گوێبگرە، ئەو کاتە رەنگە لەسیَ ساڵ زیاترم نەبووم، لەوکاتە کەس لە ماڵ نەدەبوو من بەدزیەوە دەچوومە ئەویَ، دەستی مەجدەلیەم دەگرت، جلیم لەبەر

دادەکەند، بەسەر زەویەوە رادەکشاین، لەکاتێکا قاچی رووتمان بەسەریەکەوەدا دەچەسپاند، چەند بەلەززەت بوو، چ گوناهێکی لەززەت بەخشبوو، لەو زەمانەوە بەدوا مەجدەلیە گومڕابوو، ئیدی نەیدەتوانی بەبێ پیاوێک، بەبێ پیاوەکان بژیت.

سەیری خاخامی پیری کرد، بەڵام خاخام سەری لە میانی ئەژنۆکانی نابوو قسەی نەدەکرد، کوڕەکەی مەریەم کە سینەی دەکوتایەوە هاواری کرد :- خەتای منە خەتای منە!. دوای ساتێ بەردەوام بوو لە قسەو گوتی: خۆزگە هەر ئەوە بوایە، خاخام، لە کاتی منالّیەوە تا ئێستا نەتەنها دێوی زینام لە قولایی بوونمدا شاردۆتەوە، بەڵکو دێوی غروریش، هەتا لە کاتێ کە زۆر بچووک بووم بەزەحمەت دەمتوانی رێکەوم، بەسەر دیواردا دەڕۆیشتم بۆ ئەوەی نەکەوم خۆم بەوەوە دەنووساند، هەتا ئەو کاتەش هاوارم دەکرد- ئاخ چ جەسارەتێک بوو.. جەسارەت، خودایە، خودایە بمکە بەخودا... بمکە بەخودا. رۆژێکیان هێشوێکی گەورەی ترێم لەدەست بوو ژنێکی قەرەج تێدەپەڕی هاتە لای من، دەستەو ئەژنۆ دانیشت دەستی گرتم گوتی: ئەو ترێیە بدە بەمن تا سەیری بەختت بکەم. ترێکەم بەودا لار بۆوەو ناو لەپمی بینی، هاواری کرد :- ئاخ ئاخ خاچ دەبینم... خاچو ئەستێرە. ئەو کاتە پێکەنیو پێداچوو: تۆ دەبیتە پاشای یەهود.و رۆیشت.

بەڵام من باوەڕم بەقسەی ئەو کردو پڕ بووم لە بای غرور، لەو زەمانەوە تا ئێستا مامە شمعون، تەواو دۆڕاوم، تۆ یەکەمین کەسی کە ئاگاداری رازی من دەبیت، تا ئێستا لای هیچ کەس دانم پیانەناوە لەو رۆژەوە بەدوا من هەموو شتێکم لەدەست دا. بۆ ساتی بێدەنگ مایەوە، ئەو کات هاواری کرد:- من لوسیڤەرم..

خاخام سەری لەمیانی ئەژنۆکانی خۆی بەرزکردەوەو دەستی لەسەر دەمی گەنجەکە داناو بەئەمرکردنەوە گوتی:- بێدەنگ بە!.

گەنجەکە بە داگیرسانەوە گوتی: نە من بێدەنگ نابم، ئێستا دەستم پێکردوە، بەڵام زۆر درەنگی بەسەردا چووە، من بێدەنگ نابم، من درۆزنێکی موونافیقم، لەسێبەری خۆشم دەترسم، هیچکات راستی ناخەمە سەر زمانم شەهامەتی ئەوەم نییە، کاتێ ژنێ دەبینم سوور هەڵدەگەڕێمو سەرم لەبەرخۆم دەنێم،

بەڵام چاوەکانم تژی هەوەس دەبن، هیچکاتێ دەستم بۆ تاڵانو کوشتن بەرز ناکەمەوە… نەک لەبەر ئەوی کە نامەوێ، بەڵکو لەبەر ئەوەیە کە دەترسم، دەمەوێ لەبەرابەر دایکمو یوزباشیو خودا سەرپێچی بکەم …بەڵام دەترسم… بەڵێ دەترسم، ئەگەر سەیری دەروونم کەی ترس دەبینێ، بەڵێ، کەروێشکێکی لەرزیو لە دەروونی مند داکەوتووە، ترس نەک شتێکی دیکە، باوکو دایکو خودام ترسە..

خاخام دەستی گەنجەکەی لەدەستی خۆی گرت، تا ئارامی کاتەوە، بەڵام جەستەی کریستۆ لەبەر گڕوگڵپە دەلەرزی، خاخام گوتی: کوڕم، مەترسە، هەرچەند دێوی دەروونمان زۆرتر بێ، بە هەمان ئەندازە ئەو شەنسەمان دەبێ، تا بیانگۆڕینەوە بەفریشتە، فریشتە ناوێکە کە دەیبەخشینە ئەو دێوانەی تۆبە دەکەن، لەبەر ئەوە باوەڕت هەبێ… وەلێ حەزم لێیە تەنها یەک پرسیارت لێ بکەم کە ئایا تا ئێستا لەگەڵ ژنێ نووستووی؟

گەنجەکە بە ئارامیەوە گوتی: نەخێر

هیچ مەیلێکیشت بۆ ئەم کارە نییە؟

گەنجەکە سوور هەڵگەڕاو هیچی نەگوت، بەڵام خوێنهێرشی کردە لاجانگەکانیەوە، پیرەمێرد پرسیارەکەی خۆی دووبارە کردەوەو گەندەکە وەڵامی دایەوە:- مەیلم هەیە. ئەو قسەیەی ئەوەندە لەسەر خۆ کرد کە خاخام نەیبیست، بەڵام یەکسەر راجفری، وەک بلێی تازە بێدار بوو بۆوەو هاواری کرد :- نەخێر مەیلم نییە.. مەیلم نییە..

خاخام کە چارەسەرێکی دیکەی بۆ گەنجەکە نەدۆزیبۆوە، گوتی:- بۆ نە؟. ئەو بە ئازموون فێر بوو بوو ئەوانەی کە جنۆکە دەستیان لێدەوەشێنێ، بەجوێنو هاوارو دەست لەسەر دەمەوە بۆ لای ئەو دەهاتنو شکایەتیان هەبوو لەوەی دونیا بۆ ئەوان زۆر بچووکە، هەرکە ژنیان دەهێنا دونیا بۆ ئەوان بچووک نەبوو، دەبوونە خاوەن ماڵو ئارام دەبوونەوە.

گەنجەکە بە ئاوازێکی دڵنیاوە گوتی: بۆ من بەس نییە، شتێکی گەورەترم گەرەکە، خاخام بەسەرسامیەوە پرسی :- بۆ تۆ بەس نییە؟ کەواتە چیت دەوێ؟ مەجدەلیەی خۆویستو کەفەڵ بەرز لەبەرامبەر زەینی ئەودا رەتبوو،

سینەی رووتو قووت بوو، چاوو لێو و گۆناکانی شەلاڵی سوورو سپیاو بوو، پێدەکەنیو ددانەکانی لەبەر نوری خۆرەتاو دەبریقانەوە، بەلام وەک چۆن کە لەبەرابەریا، دەسوورایەوە، گۆڕا.. زۆر بوو، کوڕەکەی مەریەم ئەوسا دەریاچەییێکی بینی کە لە دەریاچەی گنسارت دەچوو، لە دەوریا هەزاران ژن ومێردو هەزاران مەجدەلیە خۆیانوروخساری شادیان بەرزبووبوونەوە ئاسمان، خۆەرتاو لەوانی دەداو ئەوان دەدرەوشانەوە، بەلام نا خۆرەتاو نەبوو، خودی ئەو بوو کریستۆی ناصری، بەسەرورروخساری ئەواندا لاربۆوە، تژی شکۆو جیلوەی کردبوون، ئەوە جیلوەیروخساری خۆشحاڵی بوو، ئارەزو بوو یا رزگاری؟ نەیدەتونی دەست نیشانی بکات، بەلام هەرچیەک بووبێ، شکۆو جیلوە بوو...

خاخام پرسی :- بیر لە چی دەکەیتەوە؟ بۆ وەلامم نادەیتەوە..؟

پیاوەگەنجەکە، لەناکاو پەڕیە ناو قسەکانی خاخامو پرسی:

مامە شەمعون تۆ باوەڕت بەخەون هەیە؟ من کە خۆم باوەڕم هەیە، باوەڕم بەشتێکی دیکە نییە، شەوێ لە خەونمدا بینی کە دوژمنانی نادیار منیان لە سەروینازێکی وشک بەستایەوە، چەند تیرێکی رەنگ سووری درێژ لە تەواوی لەشمدا چوو بووە خوارەوەو خوێن بازرقەی دەکرد. تاجێکی لە دڕکیان لەسەر سەرمەوە دانابوو، لە میانی دڕکەکان چەند وشەییێکی ئاگرین نەخشیان بەستابوو :- کافری پیرۆز. مامە شمعون من کافری پیرۆزم؟ لەبەر ئەمە باشتر وایە شتێکی دیکە لە من نەپرسی دەنا دەست بە کفرگۆیی دەکەم.

خاخام لەکاتێکا دووبارە دەستی ئەوی گرتبوو بەئارامی گوتی:- یالڵا رۆڵە دەست پێبکە، کفر گۆییت دەست پێبکەو خۆت رزگار کە.

دێوێ لە دەروونمدایە هاوار دەکات :- تۆ کوڕی نەجاڕنیت، تۆ کوڕی داود شای، تۆ مرۆڤـ نیت تۆ هەمان- کوڕی مرۆڤـ -یت کە دانیاڵ پێشبینی کردبوو، لەوەش زیاتر، تۆ کوڕی خودایت.. لەوەش زیاتر.. خودی خودای !

خاخام گوێی رادەگرت.. لاربۆوەو لەرزە کەوتە جەستەی لەڕولاوازی، لێوی قاش قاشی گەنجەکە ئالودەی کەف بوو بوو، زمانی بە مەلاشوی نووسابوو.. نەیدەتوانی ئیدی قسە بکات، دەیتوانی ئیدی چیە بە خودا بڵێ؟ ئەو هەموو

شتێکی گوتبوو، هەستی دەکرد دڵی وشک بۆتەوە لە کاتێکا دەستی لە ناو دەستی خاخام دەرهێنا.... هەڵسایەوە، ئەوکاتە بەرەو لای پیرەمێرد گەڕایەوە بەتەوسەوە پرسی :- پرسیاری دیکەت نییە؟ پیرەمێرد کەهەستی کرد تەواوی هێزی ئەو لە لەشیدا هەڵڕژاوەتە سەر زەویەوەو لە ناو چووە، وەڵامی دایەوە: نەخێر. بەدرێژایی ژیانی دێوێکی زۆری لە دەمی خەڵکان هێنابووە دەرەوە، ئەوانەی کە جنۆکە دەستی لێوەشاندبوون، لەوپەڕی دونیاوە دەهاتن تا چاکیان بکاتەوە، بەڵام دێوی ئەوان بچووک بوو بەدەست نەدەگیران، دێوی مەرگ، دێوی تووڕەیی، دێوی نەخۆشی .. بەڵام ئێستا چۆن دەیتوانی لەگەڵ دێوێکی وادا دەستو پەنجە نەرم بکات؟

لەدەرەوەدا بای یەهوە هێشتا تەختی نێو چاوانی دەرگای دەکوتیەوەو هەوڵیدەدا بێتە ژوورەوە، نەچەقەڵێ بەسەر زەویەوە بوو، نەقەڵێ بە ئاسمانەوە، تەواوی بوونەوەرە زیندوەکان لە ترسان سەری خۆیان لەبن باڵیان بردبووە خوارەوەو لە چاوەڕوانیدا وەرکەوتبوون تا خەشمی خودا بەرز هەڵگەڕێتەوە.

بەشی یازدەم

کوڕەکەی مەریەم پشتی بەدیواردا‌و چاوەکانی داخست، زەینی وەکو ژەهر تاڵ بوو، خاخام کە جارێکی دیکە سەری نابووە ناو ئەژنۆکانی، غەرقی بیرکردنەوە بوو بوو لە بارەی دۆزەخ‌و دێو دڵی مرۆڤ.. نەخێر دۆزەخ دێوەکانی لە قوڵایی زەویدا نەبوون، دۆزەخ لەسینەی مرۆڤدایە، لەسینەدایە، لەگەڵ خوداپەرستترین‌و راستترینی خەڵکان، خودا گەرداوێکی بەهێماکراوە، مرۆڤیش، خاخامی پیر زاتی نەدەکرد دەرگای دڵی بکاتەوە تا ببینێ کەچی لە ناخدا شاردراوەتەوە.

بۆماوەیەک قسەی نەکرد، بێدەنگییەکی قووڵ فەرمانڕەوابوو، هەتا هەردوو سەگە رەشەکەش چوونە خەوەوە، لەپرسەدا ماندووبوون، لەپڕێکا دەنگی کیفەکیفێکی دڵگیر لە حەوشەدا بەرگوێ کەوت، :- یەربوکامی. نیوە دێوانە بوو، لە شادیان هەڵدەبەزیەوە، یەکەمین کەسێ بوو گوێی لە دەنگەکە بوو بوو، بای یەهوەش لەگەڵ دەنگی کیفەکیفەکە هاوڕێ بوو، رەبەنی دیوانە هەر کاتێ ئەم دەنگەی بەرگوێ کەوتبا، لەخۆشحاڵیان هەڵدەبەزیەوە، خۆرەتاو لە کاری ئاوابووندا بوو، بەڵام تەواوی حەوشەکە هێشتا غەرقی رۆشنایی بوو، رەبەنەکە بەسەر بەردفەرشی نزیک بیرەئاوە وشکەکەوە چاوی بەمارێکی نەخشەدار کەوتبوو، نەخشێکی رەش‌و زەرد، کەملی بەرز کردەوەو زمانی دەخسە لەرزەوەو دەیکیفاند، :- یەربوکام. لەژیانی دا هیچ کاتێ نەواییێکی فریوەدەرتری لەو شمشاڵە نەبیستووە، جارناجار لەڕۆژانی هاویندا ئەو کاتەی کە خەوی بەژنێکەوە دەبینی، وایهاتە بەرچاوی کە وەکو ئەو مارە دەهات بەسەر ئەو حەسیرەی ئەو بەسەریا خەوتبوو، زمانی لەگوێی دەناو کیفەکیفی بوو....

ئەمشەو جارێکی دی_ یەربوکام_ لەژووری خۆی دەرپەڕی بوو، بە حەپس کردنی هەناسەی لەسینەدا، لە مار نزیک بۆوە، مار شمشاڵی لێدەداوو

سەیری دەکرد، ئەویش دەستیکرد بە شمشاڵ ژنیو هەستی کرد کە گەرمای بوونی مار بە لەشی ئەودا رەت بوو، ئەو کاتە لەسەر خۆ مارەکانی دیکە لە بیرە ئاوی وشکو یا لە دەوروبەری کاکتوسەکانەوە دەخزینە دەرەوە، یەکێکیان بەکڵاوێکی شینو یەکێک بەکڵاوی سەوزو دووشاخەو ئەوانی دیکە بەکڵاوی زەردو خاڵخاڵو رەش، بەخێرایی وەک ئاو بۆ پێشەوە دەخزین، گەیشتنە یەکەمین مارو بەیەکەوە نووسان، خۆیان لە یەکتر هەڵدسووی.. یەکتریان دەلستەوە، هێشوە ترێی لە چەشنی مار لە ناوەندی حەوشەوە هەڵواسرابوو، :- یەربوکام. دەمی کردەوە باوێشکیدا، لەبەر خۆ کەوتە ئەندێشەوە :- ئەوەیان پەیوەندی سێکسیە ژنو مێرد بەمجۆرە ئاوێزان دەبن، لەبەر هەندێیە کە خودا ئێمەی لە بەهەشت دەرکرد..

خاخام چەند دەنگێکی فریوبازی بیست، سەری خۆی بەرز کردەوەو گوێی هەڵخستو لەبەر خۆیا گوتی: بای ئاگراوی خودا هەڵدەکا، لە میانی شەڕێکی وادا، مارەکان جووت دەبن... خودا هەناسە هەڵدەکێشیو دەیەوێ دونیا لە مەشخەڵی هەناسەکانی خۆیەوە بکا بە خۆڵەمێش، سەیری مارەکانیش بکە بۆ ئەشقبازی هاتوونەتە دەرەوە، بۆ ساتێ زەینی پیرەمێرد تووشی وەسوەسە بوو بەسەر گەردانی مایەوە. بەڵام لە پڕێکا لەبەرخۆ لەرزیو کەوتە ئەندێشەوە :- هەموو شتێ لە ئانی خودایە، هەموو شتێ دوو مانای هەیە: یەکیان ئاشکراو ئەویتر پەنهان، خەڵکی رەشۆک تەنها دەرک بەمانا ئاشکراکەی دەکەن، دەڵێن:- ئەوە مارێکە.و زەینیان دوورتر لەو ناڕوات، بەڵام زەینێ کە غەرقی خودایە، دەچێتە پشتی بەرهەستەکانەوەو مانای نادیار دەدۆزێتەوە، ئەو مارانە کە ئەمڕۆکە لە بەردەم دەرگای ئەم حوجرەیەدا دەرپەڕین، درووست دوای دان پیانانەکانی کوڕەکەی مەریەم دەستیان بەکیفە کیف کرد، بەدڵنیاییەوە دەڵێم هەڵگری مانای قوڵو شاراوەن.. دەبێ ئەو مانایە چی بێ؟ خۆی بەلولدراوی هاوێشتە سەر زەویو لاجانگەکانی دەکوتایەوە، دەبێ ئەو مانایە چی بێ؟ ئارەقەیێکی سارد بەسەرروخساری هەتاوەسووتی هاتە خوارەوە، جارجارە بەتیلەی چاوی سەیرێکی دەکردە گەنجەکەو، جارێکیش بەدەمی بەشو چاوانی داخراوەوە بە دیقەت گوێی لەمارەکان رادەگرت، ئەوە چ مانایێکی هەبوو.

ئەو زمانی پەرەندەکانی لە گەورە جادوگەرو رابەری پێشتریی خۆی :- یوزاپت. فێر بووبوو، لەکاتێ کە ئەو هاتبووە دێرەوە عابید لەوێ بووەو

بینیویەتی، دەیتوانی زمانی پەڕەسێلکەو کۆترو بازەکان راڤە بکات، یوزاپت قسەی پێدابوو کە زمانی مارەکانیش فێری ئەو بکات، بەڵام ئەجەل مۆڵەتی پێ نەدابوو، بەمەرگی خۆی ئەم رازەی بردبووە گۆڕەوە، بێگومان ئەو مارانەئەمشەو هەڵگری پەیامێک بوون، بەڵام ئەو پەیامە دەبێ چی بێ،؟ خاخام دووبارە دانیشت سەری لەناو دەستەکانی نا، مێشکی کاس بوو بوو، پێچی دەخواردو ئاخی هەڵدەکێشا هەستی دەکرد هەورە تریشقەییەکی سپیو رەشی دەرروونی هەور، ریشمەی زەینی رادەکێشێ، ئەو مانایە چی بوو؟ ئەو پەیامە چی بوو؟ لەپڕێکا هاوارێ لە دەرروونی هەستا، لەسەر زەوی قیت بۆوە، گۆپاڵی عابیدی لە دەست گرتو خۆی بەسەر دادا.

بەدەنگێکی کز گوتی: کریستۆ دڵت چۆنە؟

بەڵام گەنجەکە نەیبیست، ئەو نوقمی جەزبەییەکی وا بوو کە وەسف نەدەکرا، ئیمشەو دوای ئەو هەموو ساڵە، شەوێ کەبڕیاری دابوو دانی پیابنێو رازی دڵ بخاتە سەر زمان، بۆ یەکەمین جار بوو کە بوێرێ سەیری رەشێتی دڵی بکاتو ئەو مارانە یەک یەک دەست نیشان بکات، کە لە دەروونیا دەیانکیفاند. هەرمارەو ناوێکی پێبەخشین، بەم ناونانە وا بەدیار دەکەوت لەدەروونیا دەردەهاتنو ئازادیان دەکرد.

پیرەمێرد دووبارە پرسی :- کریستۆ دڵت چۆنە؟ خۆ ئێستا ئارام بوویتەوە؟. لاربۆوەو دەستی ئەوی گرتە دەستو بەنەمری گوتی:- وەرە. ئەنگووستی لەسەر لێو داناو دەرگای کردەوە، دەستی کریستۆی گرتبوو، لەگەڵ یەک بە ئاستانەی دەرگادا رەت بوون، مارەکان بێ شەرمانە بەیەکەوە نووسابوون، لە میانی گەرداوی ئاگرینی لیمو چەو بەرزبووبوونەوەبە سەر کلکەوە سەمایان دەکرد. جار جارە لەبەر زۆر ماندووبوون لەجێوە بێجوولە دەوەستا. کوڕەکەی مەریەم بە بینینی ئەوان پاشەکشەی کرد، بەڵام خاخام دەستی ئەوی کوشیو گۆپاڵی بەرزکردەوە دەستی لە لێوی هێشوە مارشێوەکە دا، لەکاتێکا گەنجەکە سەیری دەکرد بزەی دەهاتێ، بە ئارامی گوتی: ببینە، رایانکرد،

بزانە هەست ناکەی باری دڵت سووک بووە؟ ئەوانە لە ناو دڵی تۆوە رایانکرد..

کوڕەکەی مەریەم بە چاوە لە خانە دەرپەڕیوەکانییەوە، یەکەمجار سەیری خاخامی کرد کە بۆ ئەو دەگرژییەوەو پاشان سەیری مارەکانی کرد کە

بەسەماوە بەرەو بیرە ئاوە وشکەکەوە دەرۆیشتن، دەستی دانایە سەردڵی‌و هەستی کرد، کۆتری دڵی لە خۆشیانا باڵدەگریَ.

خاخام کە دووبارە دەستی ئەوی لەدەست گرتبوو، گوتی:- باشوایە بگەڕێینەوە. ئەو کاتە سەیری کوڕەکەی مەریەمی کرد دووچاری شڵەژان بوو، لەبەر خۆ گوتی:- ئەوە پەرجوییێکە، ژیانی ئەو کوڕە کە ئێستا رووبەڕووم وەستاوە جگە لە پەرجویەک هیچی دیکە نییە.. بۆ ساتێ ویستی دەست لەسەر سەری کریستۆ دانێ‌و پیرۆزی بکات، بۆ ساتێکی تریش بڕیاریدەدا لاربێتەوەو پێیەکانی ماچ بکات، بەڵام دانی بەخۆیا گرت، تا ئێستا خودا چەندین جاروجار فریوی دابوو، هەرکات دەیبیست کە پەیامبەرێ لە کێوەوە سەرەو ژوور بۆتەوە یا لە بیابان هاتووە دەیگوت :- ئەوە ئیدی دەبێ کریستۆ بێ.، بەڵام خودا هەموو جارێ ئەوی فریو دەداو دڵی خاخام کە ئامادەی پەڕوپۆ دەبوو دەژاکاو و چرۆی نەدەکرد، بۆیە دەپەنگایەوە، لەگەڵ خۆیەوە گوتی:- دەبێ یەکەمجار ئەو تاقی بکەمەوە، ئەو مارانە کە خەریکی قووتدانی بوون، ئێستا رایانکردوە، وجوودی ئەویان لە ژەنگی پیسی پاک کردۆتەوە، ئێستا توانای ئەوەی هەیە هەڵسێتەوە سەرپێ‌و لەگەڵ خەڵکان قسەبکات.. ئەو کاتە پێدەکەوم دەرگا کرایەوەو :- یەربوکام. خۆی‌و سینیێ تێشت کە بۆ دوو میوان بوو، بریتی بوو لە نانی جۆو زەیتوون‌و شیر، هاتە ژوورەوە، رووی لە کریستۆ کردو گوتی:- ئەمشەو جێگاییێکم لە ژوورێکی دیکە راخستوە تا هاودەمت هەبێ، بەڵام زەینی میوانەکان لەم دونیایە نەبوو، ئاگایان لەقسەی :- یەربوکام. نەبوو، دەنگی مارەکان لەبنی بیرەوە دووبارە بەرگوێ کەوت، ئەوان شمشاڵیان دەژەنی‌و لەهەلەهیان بوو.

ڕەبەنەکان بەخەندەییێکی لوس گوتیان :- وا زەماوەند دەکەن، بای خودا هەڵدەکا ئەو بەڵا بەگیان گرتوانە واهیمەییێکیان نییەو زەماوەند دەکەن. سەیری پیرەمێردی کردو چاوێکی هەڵتەکاند، بەڵام پیرەمێرد لوقمەی بردە دەمی‌و دەستی بەجوێن کرد، ئەو دەیەویست گیانی وەبەربێت بە گۆڕینەوەی نان‌و زەیتوون‌و شیر بەهۆش، بتوانێت قسە لەگەڵ کوڕەکەی مەریەم بکات.

بابە قەمبور سەیری ئەوانی دەکردو حەوسەڵەی لەسەر نەماو ئەوێی جێهێشت.

ئەم دووە رووبەڕووی یەکتر دنیشتبوون‌و لەبێدەنگیدا خواردنیان

دەخوارد، حوجرە تاریک بووبوو، چوارپایەو شوێنی عابیدو دار کتێب لەگەڵ کتێبی کراوەی دانیال پێغەمبەر بەسەریەوە بوو لە تاریکیدا دەدرەوشایەوە، فەزای حوجرە هێشتا بۆنی دلاوێزی بخوری دەدا، لەدەروەدا با ئارامی گرتبوو. لە هەمان کاتدا خاخام گوتی: بایەکە دابەزیوەو نەماوە

گەنجەکە وەڵامی نەدایەوەو لەبەرخۆ گوتی:- ئەوان رۆیشتوون، ئەوان رۆیشتوون، مارەکان لە دەروونمدا رایانکرد، رەنگە ئەوە دروست خواستی خودابێ، رەنگە بە هەمان بەڵگە بووبێ کە خودا منی هێنابێتە بیابانەوە، تا شفام بدات ئەو هەڵیکرد، مارەکان گوێیان لە دەنگی بوو، لە دەروونمدا خزینو رایانکرد سوپاس بۆ خودا.. دوای سەرفی خۆراک، خاخام دەستی بەرز کردەوەو شوکری خودای کردو ئەو کاتە رووی لە هاودەمەکەی کرد، :- زەینت لەکوێیە کریستۆ؟ من خاخامی ناصیرەم، دەنگم دەبیستی؟.

گەنجەکە بە ڕاجفرینێکەوە لە دونیای جەزبە هاتەوە دەرەوەو گوتی:- بەڵی مامە شەمعون.

- کاتی وادە هاتووە، رۆڵەم .. ئامادەی؟

کریستۆ لەبەر خۆ لەرزیو پرسی :- ئامادە؟ ئامادە بۆچی؟

- خۆت باشدەزانی، بۆ لەمن دەپرسی؟ ئامادەی بۆ هەڵسانەوەو قسەکردن.

- لەگەڵ کێ؟

- لەگەڵ مرۆڤ

- چی بڵێم؟

- نیگەران مەبە، تۆ تەنها دەمت بکەرەوە، خودا هیچی دیکەی لە تۆ ناوێ. مرۆڤت خۆش دەوێ؟

- نازانم خەڵک دەبینم دڵم بۆیان دەسووتێ تەنها ئەوەوبەس.

- ئەوە بەسە کوڕم، بەسە، رابەو لەگەڵ ئەوان قسەبکەو ئەو کاتە لەوانەیە ئازاری تۆ زیاد بێ بەڵام ئازاری ئەوان هێور دەبێتەوە.

- ڕەنگە هەر بۆ ئەوەبی کەخودا منی بۆ جیهان ناردووە باوکە تۆ لەکێ دەزانی؟

- نازانم، کەس شتێکی بەمن نەگوتوە، بەڵام وێڕای ئەو هەموو حاڵەتەش، دەکرێ، من نیشانەم بینیوە، ئەو کات کە مناڵ بووی، کەمێ خۆڵت هەڵگرتو مەلێکت دروست کرد، لە بە هەمان کاتدا کە دەتلاواندەوەو قسەت لەگەڵ دەکرد،

وەک بڵێی باڵی دەرکردو بەڕاکردن لە دەستی تۆدا کەوتە فڕین، لەوانەیە کە ئەو مەلە قوڕینە رۆحی مرۆڤـ بێ، بەڵێ کوڕم کریستۆ- رۆحی مرۆڤـ لە دەستی تۆیە.

- گەنجەکە لەجێ هەڵسایەوەو دەرگای بەدیقەت کردەوە، سەری بردە درەوەو گوێی راگرت، لە ئەنجامدا مارەکان بێدەنگ بووبوون، بەخۆشحاڵیەوە بەرەو لای خاخام گەڕایەوە :- باوکە پیرۆزم بکەو شتێکی دیکەم پێ مەڵێ، هەموو شتێکت گوت، زیاتر لەمە بەرگەی بیستن ناگرم، دوای وەستانێکی کورت لەسەر قسەکانی رۆیشتو گوتی: مامە شەمعون، من ماندووم دەمەوێ بچمە سەر جێگاوە، هەندێ جار خودا بەشەو دێت روداوەکانی رۆژ یەکالا دەکاتەوە.. مامە شەمعون بەچاکی بخەوە. خانەخوێ لەدەرەوە چاوەڕوان بوو، گوتی: با بڕۆین پێت نیشان بدەم کە شوێنی تۆم لەکوێ راخستووە.. کوڕەگیان ناوت چییە؟

- کوڕی نەجار

- ناوی من :- یەربوکام.ە بەمن دەڵێن برای بێ مێشکو قەمبور، بەڵام تەقەی سەرم دێ، من حەواسم لای بەرداشەو وەکو مشک ئەو پەلکە وشکەی کە خودا بەمنی داوە دەجووم.

-کام پەلکی وشک...؟

- قەمبور بەخەندەوە گوتی: گەلۆرگیان، تێناگەی؟ رۆحم، لەگەڵ تەواوبوونی کارم :- ڕاستی شەو بەخێر، خەوی خۆش خۆش ببینی- ئیزرائیل دێو دەست بە جوینی من دەکات. تۆزێ وەستا، دەرگا فسقلیە کورتیلەکەی کردەوە :- سوچی دواوەی لاچەپ جێگای تۆیە؟. لە حاڵێکدا قاقا پێدەکەنیو ئەوی رادایە ناو ژوورەکەوە :- باش بخەوە، کوڕەگیان، خەوی خۆش خۆش ببینە، هەراسان مەبە، خەون بەژنەوە دەبینی، هەوای دێر وای دەوێ. لە کاتێکا لەبەر زۆر پێکەنین خەریک بوو شەقی دەبرد، دەرگەی بەدەنگێکی بروسک ئاسا داخست.

کوڕەکەی مەریەم لە شوێنی خۆی بزمارکوت بوو، تاریکە، سەرەتا هیچ شتێکی جیاوازی هەست پێنەکرد، بەڵام هێدی هێدی دیوارەکانی نیوەڕوون کە بە سپیاوی قسل سپی کرابوون، بەدیارکەوت، شەربەیێ لە قەڵەشتی دیوار دەدرەوشایەوە، دووچاوی کلپەدار لە سوچێکەوە دەیڕوانییە ئەوەوە، لەسەرخۆو هێور هێور بۆ پێشەوە دەچوو پێی لە حەسیری لولنەدراو گیر کردو

وەستا، لە هەمان کاتدا دووچاو تاقیبیان دەکرد، کوڕەکەی مەریەم سەلاوی لە هاودەمی کردو بەلام کەسێ وەلامی نەدایەوە.

یەهودا خۆی خۆی بە چەشنی گرمۆڵە بوێک نواند، لە کاتێکا چەنەگەی هاوێشتبووەسەر ئەژنۆکانی، دەنگی هەناسەی سەنگینی، ئەو لە حوجرەدا دەنگی دەدایەوە، پشتی بەدیوار دابوو سەیری کوڕەکەی مەریەمی دەکرد، لە دەروونی خۆی کەوتە چپەوە :- وەرە... وەرە... وەرە...وەرە...وەرە، خەنجەری لە ناو مشتی خۆیا دەکوشی، لەبەرخۆ بیری دەکردەوەو نزیک بوونەوەی کوڕەکەی مەریەمی دەپێواندو زەمزەمەی :- وەرە..وەرە..وەرە.ی دەکردو رایدەکێشایە سەر تەڵەکەوە، زەینی ئەو گەڕایەوە زادگاو دێی — خریوت- کە لە دەوروبەری ئەدومیە بوو، شێوەی بەتەڵەوەکردنی کریستۆ ئەوی دەخستەوە یادی شێوەی بەتەڵەوەکردنی چەقەڵو کەروێشکو کەو لە لایەن مامە جادوگەرەکەیەوە، مامی بەسەر زەمینەوە رادەکێشا، چاوی دەگیرساوی دەبڕیە نێچیرو سیە سیرێکی پڕ لە تاسوقو پاڕانەوەو دەستووری سەر دەدا :- وەرە، وەرە، وەرە. ئاژەڵەکە یەکسەر گێژدەبوو، بەسەری کەچو هەناسە سوارییەوە بەرەو لای ئەو دەمەی کە هیسە هیسی بوو، دەستی دەکرد بە خزین...

لە پڕێکا یەهودا دەستی بەوشەوش کرد. سەرەتا ئارامو نەرم، پاشان لە پڕێکا بە هێزترو وەحشیانەو هەراسانکەر تر بوو.

کوڕەکەی مەریەم کە سەری بە سەرینی حەسانەوە کردبوو، بەوەحشەتەوە لە جێوە راپەڕی، کێیە لە تەک ئەوەوە بوو؟ کێ بوو ئەو وشەوشەی کرد؟ عەتری هەناسەی ئاژەڵێکی لە فەزادا بەرلوت کەوتو تێگەیشت، بە ئارامی پرسی:

- یەهودا براکەم ئەوە تۆی؟

یەهودا لە کاتێکا بە تووڕەیی پێی لە زەوی دەکوتاو نەڕاندی :- هەی لە خاچ دەرا!. گەنجەکە قسەی خۆی دووبارە کردەوە :- برام یەهودا، لە خاچدەر زیاتر لە خاچدراو ئازار دەکێشێ.

ڕدێن سوور کە لە تووڕەییاندا دەپێچرایەوە ناوخۆی هاواری کرد :- بۆ برایانمو گیانبازەکانو دایکانی لە خاچدراو سوێندم خواردوە کە تۆ بکوژم، بەخێربێی سەلیبساز، وشەوشم کردو تۆ هاتی. قیت بۆوە سەر پێیەکانیو دەرگای جووت کردو گەڕایەوە سوچەکەوە، دووبارە خۆی هەڵکورماندەوە،

رووی لە کریستۆ کردو گوتی:
– گوێت لێ بوو چیمگوت؟ بە غەریبیم مەزانەو خۆت ئامادەکە.
– من ئامادەم
– هاوار مەکە یاڵڵا زووبە، تا هەوا تاریکەو دەمەوێ بڕۆم.
– براکەم یەهودا خۆشحاڵم بەدیدارت، من ئامادەم، ئەوە تۆ نەبووی کە وسەوست بوو– خودابوو– و من ئامادەم ئەو بە میهرەبانی خۆیەوە، هەموو شتێکی تەرتیب کردوە، تۆ دروست لە کاتی خۆیدا هاتی، برام یەهودا.. هەمیشە دڵم سوکو بێ پیسییە، ئێستا دەتوانم لە پێشگای خودابیدا حازر بم، ماندوو بووم لە دەستو پەنجە نەرم کردن لەگەڵ ئەو، هەروا لە ژیانیش، گەردەنم لەبەر دەستی تۆ دادەنێم.. یەهودا من ئامادەم، ئاسنگەر نەڕڕاندیو برۆکانی وێکنایەوە، ئەو ئەسلەن هەرخۆشی بەڕاستی نەفرەتی هەبوو، ئەگەر دەست بۆ لای گەردنێ درێژ بکات، کە وەک گەردەنی بەرخ وایە، بێ داکۆکی، سارد بووبۆوە، ئەو داکۆکیو شەڕی تەنبەتەنی دەویست، لەم حاڵەتەدا دوای بەجۆش هاتنی خوێن.

کوشتنی ئاوەها سزاواری مرۆڤی واقیعیو پاداشتی بەویژدانانەیە بۆ زۆرانبازی، . کوڕەکەی مەریەم هێشتا خۆیو ملی درێژکردووی ئامادەبوو، بەڵام ئاسنگەر بەدەستی زلو زەبەللاحی خۆیەوە، ئەوی راداو نەڕاندی:– بۆ داکۆکی ناکەیت؟ تۆ چجۆر مرۆڤێکی؟ قیت بەوە بەرگری بکە.

برام یەهودا، من ئارەزوێکی وام نییە، بۆ داکۆکی بکەم، خواستی تۆ خواستی منە، دڵنیابە کە خواستی خوداشە، لە هەمان ئەو ساتەی کە من هاتمە ئەم دێرەوە تۆش هاتی، من گەیشتمە دێر دڵم لە پیسیو پۆخڵی پاک بۆوە، خۆم ئامادەی کوژران کرد، تۆ خەنجەرت دەست داوەتیو لەم سوچە پەنهانبووە خۆت ئامادەی کوشتن کردوە، دەرگا کراوە من هاتمە ژوورەو، چ نیشانەییێکی ترت دەوێ برام یەهودا..

بەڵام ئاسنگەر لێوی لە لێو نەکردەوە، سمێڵەکانیشێتانە سمێڵەکانی خۆی دەقرتاند، خوێن بەری چاوی گرتبوو، مێشکی دەجۆشا، لە ئەنجامدا نەڕڕاندی :– بۆ خاچ دروست دەکەی؟. جوانمەردەکە سەری لەبەرخۆ نا، ئەوە رازو نهێنی ئەو بوو، چۆن دەتوانێ بیدرکێنێو ئاشکرای بکات؟ ئاسنگەر چۆن دەیتوانی باوەڕ بەو خەونانە بکات کە خودا بۆ ئەو جەوانمەردەی دابەزاندبوو، یا بەو

دەنگانەی کە لە خەڵوەتی خۆیدا دەیبیست، یا بەو پەنجانەی لەسەریا قولاب دەبوون ئارەزووی ئەوەیان هەبوو بۆ ئاسمانی هەڵکێشن.

ئاخر چۆن موقاوەمەتی خۆی لەبەرابەر هەڵکێشانی بۆ ئاسمان، لە یەهودا بگەیەنێ؟ لەڕووی نائومێدیەوە گوناهی مانەوەی کردبوو بەسەر زەوی، بە پەشیمانیەوە گوتی: برام یەهودا، ناتوانم بۆت روون کەمەوە ببورە ناتوانم.

ئاسنگەر جێی خۆی گۆڕی تا بتوانێ روخساری گەنجەکە لە تاریکیدا باشتر دەست نیشان بکات، بەمکوڕیەوە سەیریروخساری دەکرد، ئەو کاتە لەسەرخۆ بۆ دواوە گەڕایەوە، دووبارە پشتی بەدیواردا، لە خۆی پرسی :- ئەوە ئیدی چ جۆرە مرۆڤێکە؟ تێناگەم، سەیرم پێدێ شەیتان ڕێنمایی دەکات یا خودا؟ لە هەردوو حاڵەتدا بەخاترجەمی ڕێنمایی دەکەن، ئەو داکۆک ناکات، کە ئەوە خۆی گەورەترین داکۆکییە، من ناتوانم بەرخ بکوژم.. مرۆڤ ئا، بەڵام بەرخ نا، هاواری کرد :- تۆ ترسنۆکی ..هەی بێچارەی بەلەنگاز، هەی سەگ سەروبچمت بخوات. کوڕەکەی مەریەم بەچپەوە گوتی:- خودا دەتوانێ. ئاسنگەر خەنجەری لە مشت وەرسووڕاندو لەبڕیاردانذا ساردبۆوەو دەستەوەستان بوو، بۆ ساتێ خەیاڵی کرد، کە تریفەیێکی نورانی لە تاریکیدا بەسەر رووی سوورفڵەوەبووی گەنجەکەدا دەجریوێنێ، وەحشەت سەراپای داگرتو بەندی دەستی شل بۆوە، بە کوڕەکەی مەریەمی گوت :- لەوانەیە من مرۆڤێکی کەرکەللە بم، بەڵام تێدەگەم، قسەبکە تۆ کێی؟ چیت دەوێ. خەڵکی خەڵکی کوێی؟ ئەو داستانانەچین کە لە هەموو شوێنێ دەربارەی تۆ دەیگێڕنەوە، گۆپاڵی شکۆفە کردوو، کڵپەی هەورەتریشقە، ئەو هێرشانەی بوورانەوە کە لە کاتی بەرێدارۆیشتن دێنە سۆراغت، ئەو دەنگانەی کە لە تاریکی دەیبیستی.. پێم بڵێ رازی تۆ چییە؟

بۆ کێ؟ بەزەییت بەکێدا دێتەوە؟ بەخۆت، بە هەژاریو فەلاکەتی خۆت؟ یا رەنگە دڵت بە حاڵی ئیسرائیل بسووتێ؟ یاڵڵا بڵێ، بۆ ئیسرائیلە؟ دەمەوێ هەمان ئەوە بڵێی؟ هەمان ئەوە، نەک شتێکی دیکە؟ ئایا ئەوە ئازاری ئیسرائیلە کەوتۆتە گیانتەوە..

- ئازاری مرۆڤ. برام یەهودا..

مرۆڤ فەرامۆش کە، یۆنانیەکان کە ئەو هەموو ساڵە کوشتاری ئێمە دەکەن.. مرۆڤن.. نەفرەتیان لێبێ.. رومیەکانیش مرۆڤن! ئێستەش کوشتاری ئێمە دەکەنو پەرستگاو خوداکانمان پیس دەکەن.

لەوانە گەڕێ، دەبێ بۆ ئیسرائیل بێ، جگە لەوەی هەموو شتێ دوور فڕێدە.

- بەڵام من بۆ چەقەلەکان، برام یەهودا بۆ پەرەسێلکەکانو گیاکانیش هەست بە میهرەبانی دەکەم

- ها...ها بۆ مێرولەکان؟

- بەڵێ بۆ مێرولەکانیش، هەموو شتێ لە ئانی خودادایە، کاتی بەسەر مێرولەیەک لاردەبمەوە، لە دیدگای رەشو بریقەداریان،روخساری خودا دەبینم

- لەم حاڵەتەدا ئەی من چی کوڕەکەی دارتاش؟

- لەوێش لە قولایی داروخساری خودا دەبینم.

- لە مەرگ ناترسی

- بۆ بترسم برام یەهودا؟ مەرگ درەگایێ نیە داخرێ، مەرگ دەرگاییێکە دەکرێتەوە، دەکرێتەوەو مرۆڤ دەچێتە ژوورەوە.

- بۆکوێ؟

- بۆ ناوسینەی خودا.

یەهودا لە رووی شڵەژانەوە، ئاخێکی هەڵکێشا، لەبەرخۆ گوتی:- هیچ لەگەڵ ئەو مرۆڤە ناکرێ، چونکە ترسی لە مەرگ نییە. چەنەگەی نایە ناو لەپیو سەیری کریستۆی کردو هەوڵی دا بگاتە بڕیارێ، لە ئەنجامدا گوتی:

- ئەگەر تۆ نەکوژم دەتەوێ چ بکەی؟

- نازانم. هەرچیەک خودا بیەوێ.. مەیلم هەیە راپەڕمو لەگەڵ مرۆڤدا قسە بکەم.

- چییان پێ دەڵێی؟

- برام یەهودا، چۆن پێشبینی ئەوە لە من دەکەی کە بزانم؟ من دەمم دەکەمەوەو خودا قسە دەکات. تریفەی رۆشنایی بەسەر گەردی سەری گەنجەکەوە نورانیتر هەڵدەگەڕا،روخساری خەمگینو ئازارچەشتەی وەک چۆن هەورەتریشقە دەدرەوشایەوە، چاوانی درشتو رەشی ئەو بە جوانییێکی وەسف نەکردەنی یەهودای دەخستە ئەفسونەوە، ردێن سوور هەستی بەشڵەژان کردو چاوەکانی بەردایەوە، لەبەرخۆ گوتی: ئەگەر دڵنیابم کە بۆ سۆراغی ئیسرائیلیەکان هاتبێ و بەقسەکانی خۆی دڵی ئەوان دەداتەوە تا هێرش بکەنە سەر رۆمیەکان، ئەوا نایکوژم.

گەنجەکە پرسی: برام یەهودا، ماتەلی چیت؟ رەنگە خودا تۆی بۆ کوشتنی

من ناردبێ؟، ڕەنگە ئیرادەی خودا پەیوەندی بەشتێکی دیکەوە هەبێ، شتێ کە بۆ تۆش ڕەوان نییە، تۆ سەیری من دەکەیو هەوڵ دەدەی بزانی چ شتێکە؟ من ئامادەم بکوژرێمو هەرواش ئامادەی زیندوومانەوەم، بڕیاربدە.

یەهودا بەۆخییەوەم وەڵامی دایەوە: پەلە بە خەرج مەدە، شەو درێژە، ئێمە کاتمان زۆرە. بەڵام دوای وەستانێکی کەم بەقینێکی شێتئامێزەوە هاواری کرد :- مرۆڤ بێ ئەوەی خۆی بخاتە دەردەسەریەوە، ناتوانێ هەتا قسەش لەگەڵ تۆ بکات، من شتێ دەپرسم تۆ شتێکی دیکە وەڵام دەدەیتەوە، سەرم لە کارت دەرناچێ، پێش ئەوەی تۆ ببینمو گوێ لە تۆ ڕابگرم.. دڵو زەینم لە ئێستا دڵنیاتر بوو، سەرت بۆ لایەکەی تر وەرسووڕێنەو بخەوە، دەمەوێ تەنهابم تابتوانم ئەو هەمووە هەرس بکەمو بزانم چیدەکەم؟ دوای گوتنی ئەو وشانە بە شپرزەییەوە بۆلای دیوار گەڕایەوە.

کوڕەکەی مەریەم بەسەر حەسیرەوە بە ئارامی ڕاکشاو دەستەکانی وەک خاچ بەسەریەکەوە دانا لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- هەر ئەوەی کە خودا دەیەوێ، هەرهەمان دەبێ. بەدڵنیایەوە چاوانی بەسەر یەکەوە نا، لەکونی تاوێرەبەردێ کە ڕوبەڕووی ئەو بوو، کوندەپەپوێ هاتە دەرەوە، هەرکە بینی تۆزوبای خودا تەواوبووە، بەبێ هەرواوهۆریا بۆ پێشو پاشەوە هەڵفڕی، ئەو کاتە بە هووتەوە هووتە هاوجووتی خۆی بانگکرد.. :- ئەزیزم وەرە، خودا ڕۆیشتووە، ئێمە جارێکی دی بەسەلامەتی هەڵساینەوە. لەوانەی سەرەوەدا، لە ترۆپکی کلاوڕۆژنەی حوجرەکەوە ئەستێرەباران بوو، کوڕەکەی مەریەم چاوەکانی کردەوە بە دیتنی ئەوان شادبوو، ئەوان لەسەرخۆ دەجولانو ون بوونو ئەستێرەکانی دیکە هەڵدەهاتن، کاتێکی زۆر بەدوای یەکدا بەسەردەچوون، یەهودا کە هێشتا بەسەر حەسیرەوە چوارمێچکی لێی دانیشتبوو خۆی وەردەسووراند، جارناجار بە هەناسەبڕکێو ورتە ورتەوە هەڵدەستایەوە تا دەمی دەرگا دەڕۆیشتو دووبارە دەگەڕایەوە، کوڕەکەی مەریەم، بەچاوانی نیوە داخراوی سەیری دەکردو لە چاوەڕوانیدا مایەوە، لەبەرخۆ گوتی:

:- هەر ئەوەی کە خودا دەیەوێ هەمانە کە دەبێ. لە چاوەڕوانی مایەوە، کاتێکی درێژ بەسەرچوو، وشترەمێینەک لە تەویلەی نزیک حوجرەکەی ئەواندا دەیبۆڕاند، ڕەنگە خەونی بە گورگێ یا شێرێ بینبێ، ئەستێرە گەورەو تازەدەرکەوتووەکانی ئاسمانی خۆرهەڵات، بەتووڕەییو خرۆشەوە

سەرهەڵدەگەڕانو وەکو لەشکرێک ڕێکەوتبوون. لەپڕێکا کەلەشێر لە قوڵایی تاریکیدا کەوتە بانگەوە، یەهودا لە جێوە، هەستاوە بە هەنگاوێکی درێژ خۆی گەیاندە دەرگاوە.

دەرگای بە زبرییەوە کردەوە، لە دوای خۆی دایخستەوە، دەنگی پێی پەتی کە بە قورسی دەکوترایە سەر بەردڕێژەکانەوە گەیشتە گوێ، ئەوکاتە کوڕەکەی مەریەم سەری وەرسووراندو هاوسەفەری وەفاداری خۆی بینی کە لەناو تاریکیدا بە هوشیارییێکی تەواوەوە، لە سوچێکەوە ڕاست وەستاوەو بەوی گوت: لێم ببورە.. خوشکم زەمانی موژدەهێن هێشتا نەهاتووە.

بەشی دوازدەهەم

ئەمڕۆکە باهۆزێکی گەرمو نمناک، دەبووە هۆی ئەوەی کەچەند شەپۆلێکی گەورە لە دەریاچەی :- گنسارت. دا هەڵبچێ، پاییز هاتنی خۆی راگەیاندو زەوی بۆنی گەڵاو مێوو ترێی ترشاوی لێدەهات، ژنانو پیاوان لە گزنگی سەحەرەوە لە کفرناحومدا هەڵڕژابوونە دەرەوە، رەزەکانی ترێ نوقمی شکۆو جیلوەبووبوون، هێشووی ترێ بە دانە پڕ ئاوەکانی چاوەڕوانی ئەوە بوون، ترێڕنەکان بێنو بیانڕنن، کچانی جحێڵ کە ترێ ئاسا دەدرەوشانەوە، هەریەکەیان هێشوێکی تەواوی ترێیان خواردبوو،روخساریان پڕ شیر بووبوو، ئەو پیاوە جحێڵانەی کە لەبەر ئاگری شەهوەتدا سووتا بوون، بەدزیەوە سەیری ئەو ئافرەتانەیان دەکرد کە لە کاتی رنینی ترێدا، دلێرانە تاویاندەدا، دەنگی قاقای پێکەنین لە رەزدا دەگەیشتە گوێ، کچان هێواش هێواش، لەشەرم کەوتبون، مەتەڵیان لەسەر کوڕەکان هەڵدەدایێ، کوڕەکانیش ئاگراویتر وە نزیک دەکەوتنەوە، شەیتانی ئاگری بنکا لەناو رەزدا بە هەڵبەزودابەزینەوە ژنانی نوقرچە دەداو دەوروبەری پڕ لە قاقا دەکردن.

کوختەی لادێیانەی قوڕو فراوانی زوبەدی پیر چوارتاقە واڵا بوو، وەک لانەی هەنگ تژی وزەوز بووبوو، راوکەکە لە لای چەپی حەوشەکەوە بوو، پیاوانی گەنج سەبەتی پڕ لە ترێیان کە لە رەزدا دەرهێنا هەڵیاندەڕشتە ناویەوە، چوار ئادەمی زەبەللاح: فیلیپ، یاکوب، پەترۆس، ناتانیل ی پینەدۆزی دێ کە لە وشترێکی بێگوناە دەچوو، خەریکی شوشتنی پێیە مووینەکانی خۆیان بوونو خۆیان ئامادە دەکرد بچنە ناو راووکەکەوەو ترێ بکوتنەوە. هەتا ئەوانەی باخیان بچووک بوو، هەڵبەتە بەشە شەرابی خۆیان وەلادەنا، هەموو ساڵێ دەیانبردە ماڵی زوبەدی تا لە کارتەی بدەنو دەستهەقێ کە بە سوود وەرگرتن لە راووک وەریدەگرت، گۆزەو جلیکانەکانی شەرابی پڕ دەکرد، لە هەمان کاتدا بەسەر سەکۆی بەرزەوە دادەنیشت، دارێکی گەورەو قەڵەمبڕێکی لە دەست دەگرت،

ژمارەی سەبەتەکانی بەسەر دارەکەوە نیشان دەکرد، بەڵام باخەوانەکانیش لە زەینی خۆیان ئاگاداری ژمارەی سەبەتەکان دەبوون، تا نەبادا دوای دوو ڕۆژ فێڵیان لێبکرێ، چونکە زوبەدی پیر مرۆڤێکی فێڵباز بوو، هیچ کەس پشتی پێ نەدەبەستا، هەموو چوارچاو چاودێرییان دەکرد. پەنجەرەی ژوورەوەی ماڵێ کە دەیڕوانیە حەوشەکەوە کرابۆوە، سالومەی پیرەخانمی ماڵ بەسەر تەختێکی کورتیلەوە راکشابوو، بەمجۆرە دەردی ئەژنۆو جومگەکانی دیکەی خۆی فەرامۆش کردبوو، هەڵبەت لە گەنجێتیدا زۆر جوانو بەدڵ و داو بوو، خۆیو ئێسقانی وردو باڵای زراڤ و پێستی زەیتونیو چاوانی درشتییەوە -لە نەژادێکی خۆش جسن بوو- سێ دێهاتی کفرناحومو مەجدەل و- بیت صەدا- کەوتبوونە ململانێوە..

سێ داخوازیکەر لە هەرسێ ئەو دێهاتانەوەو لەیەک کاتدا هاتبوونە سۆراغی باوکیەوە، کە کەشتیدارێکی دەوڵەمەند بوو، لەگەڵ دۆستانێکی زۆرو باری وشترو سەبەتەی پڕەوە چووبوون، پیرەمێردی حیسابگر لە زەینی خۆیدا جەستەو رۆحو سەروسامانی هەریەک لەوانی هەڵسەنگاندبوو و زوبەدی هەڵبژاردبوو، سالومەش هەرچۆنێ بێ بە زوبەدی رازیبوو، بەڵام ئێستاکە ئەو کچە منالکارە پیربووەو گەردشی رۆژگار جوانیەکەی لە بێن بردبوو، جاروناجار لە کاتی جەژنی گرینگ گرینگدا، مێردە بونیات بەهێزەکەی کە هێشتا هەر شەهوانی بوو، شەوانە دەچووە ماڵی بێوەژنانو دەستی بەسەرو گوێیاندا دەهێنا.

بەڵام ئەمرۆکەروخساری سالومەی پیر لە خۆشیاندا دەبریقێتەوە کوڕە خۆشەویستەکەی یۆحەننا، رۆژێ پێشتر لە دێرەوە هاتبوو، لەڕاستیدا ئەو رەنگپەڕیوو لەڕولاواز بووە، پەرستنو بەڕۆژوبوون وردوخاشی کردبوو، لەبەرئەمە سالومە نەیدەهێشت دڵی تەنگ بێو نەیدەهێشت بڕوات، شەرابو خۆارکی پێدەداو تا دووبارە گیانی وەبەربێتەوەو لێوی گوڵ بگرێ، لەبەر خۆ دەیگوت: خودا باشەو ئێمە لێی دەپاڕێینەوە، بەڵێ ئەو چاکە، بەڵام نابێ رازی بێت کە خوێنی کوڕانی ئێمە بخورێت، رۆژوو نوێژیش بەشێوەییێکی مام ناوەندی بۆ مرۆڤ باشەو بۆ خوداش، بۆیە دەبێ لەگەڵ یەک بەشێوەییێکی ئاقڵانە بگەنەیەک. بەتاسوقەوە سەیری دەرگای دەکرد، چاوەڕوانی یۆحەننا بوو لەڕەزدا بگەڕێتەوە، یەهودای ردێن سوور بێ هەرواوهۆریا خەریکی کاری

خۆی بوو، چەکوشی خۆی هاوێشتە سەرشانو کەژی بەدەوری جلیکانەکەوەوە دەئالآند، کە لە لای راستەوە لەوت دەڕوانی، تەبەشی پڕمەکرو عەبوس بوو، کە لە لای چەپەوەش سەیرت دەکرد، تەبەشی ناڕەحەتو خەمگین بوو. لەو رۆژەوە کە وەک دزێ لە دێرەوە رایکردبوو، چەند کاتێکی بەسەرا رەتببوو، لەو ماوەیەدا، لە دێیەکەوە بۆ دێیەک چووبوو، تا جلیکانەکانی شەراب راستو ڕیست بکات، دەچووە ماڵەکانەوەو کاری دەکردو گوێی لە قسان رادەگرتو کردارو گوفتاری هەموو کەسێکی لەزەینی خۆیدا تۆمار دەکرد، تا بیگەیەنێتە ئەنجومەنی :- برایەتی.ەوە، وەلێ ئەو ریش سوورو کەلەشێری جەنگیە لەکوێو ئەو ریش سوورو بێدەنگیە لە کوێ؟ هەر لەو رۆژەوەی دێری جێهێشتبوو لەو دەستەوە چووبووە ئەو دەستەوە.

زوبەدی پیر بەسەریا هاواری کرد :- یەهودای ئەسخەریوتی نەفرەتی، دەمت بکەوە، لە چ بیرکردنەوەیەکدای- دوو دوو دەکا چوار- هێشتا ئەوەت نەکردۆتە کەللەتەوە؟ دەمت بکەوە، هەی نالۆتی، شتێ بلێ، ئێستا کاتی ترێ ڕنینە، فشەی پێناکرێ، لەڕۆژێکی وەکو ئەمڕۆدا، هەموو سەرخۆشن هەتا بزنە رەشە عەبوسیەکانیش.

فیلیپ تاویدایە ناو قسەکانی زوبەدی گوتی: لەڕێگەی لامەدە، چۆتە دێرەوە، وابەدیاردەکەوێ کە جلی رەبەنیی لەبەر دەکات، مەگەر نەتبیستووە شەیتان پیردەبێ و دەبێتە رەبەن.

یەهودا ئاوڕی دایەوەو سەیرێکی رقاوی کردە فیلیپ بەڵام هیچی نەگوت، قێزی لەو بوو، ئەو پیاو نەبوو، زانایێکی بێکاربوو، زۆربڵێیێکی بەڕاستی بوو، تەواو لە هەمان ساتی کۆتاییدا لە ترسان خۆی پیس کردبوو، سەرپێچی کردبوو لەوەی بچێتە ناو ئەنجومەنی برایەتی، بەهانەکەی ئەوە بوو کە :- من بزنم هەیە، چۆن دەتوانم بەرەڵلایان بکەم. زوبەدی پیر کەوتە بەبنی لێوەیەوە کەوتە خەندەو گەڕایەوە لای ریش سوورەکە هاواریکرد :- ئەی بێچارە، ئاگات لە خۆ بێ، رەبەنایەتی نەخۆشییێکی درمیە، ئاگات لە خۆ بێ نەپەڕێتە تۆوە، کوڕی خۆم من بەباریکی موومەوە لە دەستی رامکردووە، پیرە خاتوونی من، کە خودایە هەر زیندووبێ، نەخۆش کەوت، کوڕە بەنازەکەی وەئاگاهات دەورەی گیا دەرمانی لە تەک عابیدەوە تەواو کرد، بۆیە گەڕایەوە ماڵ تا دایکی چارەسەر بکات، چ رۆژێ بوو، کە گوتم ئیدی ئەو لێرە ناڕوات، ئاخر بچێتە

کێندەرێ؟ خۆ شێت نییە لەوێ لە دیماهیدا برسێتی هەیە، تێنوێتی هەیەو خودا، خودا لە هەموو شوێنێکەوەیە، لەبەر ئەمە بۆچی مرۆڤ بەدوای خوادا بچێتە بیابان؟ یەهودای ئەسخەریوتی تۆ دەڵێی چی؟

بەڵام ریش سوور چەکوشەکەی خۆی دەلەراندەوەو وەڵامی نەدایەوە، دەیتوانی چی بەو بڵێ؟ هەموو شتێ بە پێی ویستی ئەو سەگە پیسە بوو، لەکێ تێدەگەیشت کە ئازاری کەسێکی دیکە چییە؟ هەتا خودا کەبەیەک تیچاوێ هەموو ئەوانی دیکە لە لاپەڕەی رۆژگاردا لەناو دەبات، مۆڵەتی ئەو بەرازپەنجە زێڕ پەرستەی دەداو نەیدەهێشت یەک موی سەریشی کەم بێتەوە، لە زستاندا وەکو دۆشەگی خوری دایدەپۆشیو لە هاویندا وەک کەتانی فێنک.

بۆ؟ مەگەرچی لەو بینی بوو، ئایا ئەو پیرە لوقمە حەرامە لەخەمی ئیسرائیل دایە؟ هەتا پەنجەش بۆ یارمەتیدانی ئیسرائیل بەرز ناکاتەوە، ئەو تاوانکارانی رۆمی خۆشدەویستن، چونکە پاسدارییان لە سەروسامانی دەکرد، دەیگوت :- خوا بیانپارێزی، ئەوان ئاسایش دەپارێزن، ئەگەر ئەوانە نەبوونایە، بێ سەروپاکان هەڵدەرژانە سەرمانو تەواوی موڵکو ئەملاکیان بەتاراج دەبردین. بەڵام ئەی حەرام لوقمەی پیر، لە کۆتاییدا زەمانی موژدەبەخش هەر دەگات، هەرچیەک کە خودا لە بیری دەکاتو بەبێ ئەنجامی رەهای دەکات، گیانبازان لە بیریان دەبێو ئەنجامی دەدەن، یەهودا سەبرت هەبێ، لێوت لە لێو مەکەوە، سەبرت هەبێ، رۆژێ یەهوەی سەبایوت دەگات! چاوانی فەیرۆزی خۆی هەڵبڕیو سەیری زوبەدی کرد، کە لەناو راوکەکەوە- ئەو شوێنە یا ئەو شتە کە ترێی لەناو دەکوتنەوە بە پێ - بوو.

وای هاتە بەرچاو کە ئەو بەسەر پشتەوە مەلە لە خوێنی خۆی دەکاتوروخساری غەرقی بزەبوو.

لە هەمان کاتدا چوار ئادەمی زلو زەبەلاح پێیەکانی خۆیان پاک کردەوەو پەڕینە ناو راووکەکەوە، لەکاتێکا تا چۆکیان چووبوونە خوارەوە، چیلکەی ترێ بەرِدێنیان وەدەنووسا. جارجارە دەستیان لەناو دەستی یەکتر دەناو سەمایان دەکرد، جارێکیش هەریەک لەوان هاواریان دەکردو بەتەنهایی بەرز دەبوونەوە، بۆنی شیلەی ترێی ناو دەستیان مەستی کردبوون، داستانەکە لەهەمان ئەو جێیە کۆتایی دەهات. وەک چۆن سەیری لای دەرگای کراوەی بەردەم رەزەکەیان دەکرد، کچانیان دەدیت کە بۆ رنینی ترێ لاربوونەتەوە

سمتیان دەرپەڕیوەو مەمکەکانیان وەکو هێشوی ترێ بەسەر گەڵای مێوەوە شۆڕدەبوونەوە، ترێکوتەکان ترێ، ئەوانیان دەدیو خوێن لەدەمارەکانیان جۆشیدەدا، ئێرە خۆ راووک نەبوو، زەوىو رەزیش نەبوو، بەڵکو بەهەشت بوو، یەهوەی پیریش خۆیو دارێکی درێژو قەڵەم بڕەکەی بەسەر سەکۆوە دانیشتبوو نیشانگوزاری قەردەکانی سەبارەت بەهەریەک لەوان دەکرد، باشە هەرکەسێ چەند سەبەتە ترێی هێناوە تا بۆ دووسبەی کە دەمرێ بزانم چەند گۆزە شەڕابی پێ بدەم؟ چەند گۆزە شەراب، چەند مەنجەڵ خواردن، چەند ژن!

پەترۆس بێ پێشەکی گوتی: بەشەرەفم قەسەم ئەگەر خودا لە هەمان ساتدا دەهاتو بەمنی دەگوت :- ئاهای پەترۆس پەترۆس، گچکەلانەکەی من ئەمرۆ تەواو بەکەیفم، شتێ لە من داوا بکە تا ئەنجامی بدەم بۆت، چیت دەوێ؟ ئەگەر ئەوە لە من دەپرسێت، وەڵامم دەدایەوە. : کوشینی ترێ:- ترێیان بە پێ دەکوتایەوە.، ئەی خودا کوشینی ترێ تا هەتایە. زوبەدی بەبێ ئەدەبیەوە پرسی :- خواردنەوەی شەرابیش وانیە گەمژەڵ؟.

- نە، لە بنی دڵەوە دەڵێم تەنها کوشینی ترێ.

پەترۆس پیێنەدەکەنی،روخساری جیدی بوو، بۆ ساتێ دەستی لەکار کێشایەوەو لەبەر هەتاو راکشا، لای سەرەوەی رووت بوو، بەسەر دڵیەوە وێنەی ماسیەکی رەشی گەورە کوترابوو، هونەرمەندێ کە پێشتر زیندانی بوو، لەرێگەی سووتانەوە وا کارامە ناو سینەی پڕمووی ئاڵۆزی پەترۆسی کوتی بوو، کە مرۆڤ وای خەیاڵ دەکر کلک دەلەقێنێ، بەخۆشحاڵیەوە سەمای دەکرد، لە سەرەوەی ماسییەکە لەنگەرگابوو، بە چوار دەستی یەکتربڕو لە هەردەستێ قولابێ هەبوو.

بەڵام فیلیپ کەوتە یادی بزنەکانی، ئەو حەزی لێ نەبوو زەوی بکێڵێو ئاگادری رەزبێ یا ترێ بکوتێتەوە، بەتەوسەوە گوتی: پەترۆس توخودا کارێکی دیکە بۆخۆت پەیدا بکە، کوشینی ترێ تاهەتایی چ کارێکە؟ ئەگەر من لە جێی تۆ بوام لە خوام دەخوازی کە تەواوی ئاسمانو زەوی بکاتە مەزرایەکی سەوزی پڕ لە مەڕوبزن، ئەوکاتە مەڕو بزنەکانم دەدۆشیو شیری رەوانی کوێستانیم دروست دەکرد، شیردەبووە رووبارێکی روونو رەوان، کە دەگەیشتە دەشت دەریاچەیێکی دروست دەکرد، تا بێچارەکان بیخۆنەوە. هەموو شەوێ هەموومان کۆدەبوینەوە، هەموو شوانەکان لەگەڵ خودا، ئاگرێکمان دەکردەوە، بەرخێکمان

سوور دەکردەوەو دەمانگوت مانای بەهەشت هەر ئەوەیە.

یەهودا بەورتەوە گوتی: هەی سەگ بتخوات،کەرکەللە. و نیگاییێکی وەحشیانەی دیکەی کردە فیلیپ، نەوجەوانەکان، رووتو موویین، بەلەنگ رەنگییەوە دەهاتنە ناو حەوشەو دەچوونە دەرەوە، ئەوان بە بیستنی ئەو باس خواسانەوە کە پەیوەندیان بە یەکەوە نەبوو پێدەکەنین، لە دەروونی خۆشیان بە هەشتێکیان هەبوو، بەڵام دانیان پیا نەدەنا کە ئەو بەهەشتە چییە، سەبەتی پڕیان هەڵدەڕشتە ناو راووکەکەوە، هەتا خۆت دەجولاندەوە، خۆیان دەگەیاندە دەرگاوە تا خۆیان بگەیەننە ترێرنە زیباروخسارەکانەوە، زوبەدەی لێوەکانی لێککردەوە تا شەکرێ بشکێنێ، بەڵام بەدەمی کراوەوە لە شوێنی خۆیدا مایەوە، میوانێکی بێگانە لە دەمی دەرگادا بەدیارکەوت، گوێی لە قسەی ئەوان دەگرت، جلێکی لە پێستی بزن لەبەر دابوو، کە بە ملیەوەرا هەڵواسراوبوو، پێپەتی بوو، پرچی ئاڵۆزابووروخساری وەکو گۆگرد زەردبوو، چاوەکانی درشتو رەشو ئاگرین بوو، پێیەکانی لە کوتانەوە وەستان، زوبەدی پیر شەکرەکەی نەشکاند، هەموو بۆلای دەرگا گەڕانەوە، ئەو جەستەی کە جولایەوە لە ئاستانەی دەرگادا چ کەسێ بوو؟ پێکەنین وەستا، سالومەی پیر لە پەنجەرەوە بەدیار کەوت سەیرێکی کردو لە پڕێکا هاواری کرد: ئاندریاسە..زوبەدی هاواری کرد :- خودای گەورە، ئاندریاس! تەماشا بچمی بکەن نەکا لە دونیای مردوانەوە بێی؟ رەنگەیشە هەر بۆ ئەوێ بچیت ؟.

پەترۆس لە ناو راووکەکەوە دەرپەڕیو دەستی براکەی لە ناو دەستی خۆیا گرت بێ ئەوەی قسەیێ بکات، بە ئەشقو ترسەوە کەوتە سەیرکردنی، ئاخ خودایە ئەوە ئەندریاس بوو، هەمان قارەمانی جحێڵ، ئەو کەلەکێویە ناودارەکە لە کارو بازیدا پێشینەی لە هەمووان رفاندبوو، ئا ئەوە هەمان ئەندریاس بوو کە دەستگیرانی قەشەنگترین کچی دیێ موکتابی بوو، کچە لەگەڵ باوکیدا، شەوێ خودا باییێکی وەحشەتناکی هەڵکردو لە دەریاچەدا غەرق بوو بوو، ئاندریاس لەوپەڕی بێئومێدییەوە دێی بەجێهێشتبوو تا خۆی بەدەستو پێ بەستراویەوە تەسلیمی خودا بکات، لەگەڵ خۆیا گوتبووی :- کەس نازانێ، ئەگەر بچمە دوای خوداوە شایەت لەگەڵ ئەودا بیدۆزمەوە. لەڕوودا بەدوای دەستگیراندا دەگەڕا نەک خودا. پەترۆس بەترسەوە لەوی روانی بوو، شێوەی ئەوی وەبیرهاتبۆوە، کە تەسلیمی خودای کردبوو، ئێستا سەیرکە خودا

ئەوی بە چ سەرو پۆتەڵاکێکەوە بۆ ئەوە گەڕاندبۆوە. زوبەدی پیر بەسەر پەترۆسەوە هاواری کردبوو، :- ئاها نەکا بەدرێژایی رۆژ بتەوێ لێی مور بیتەوە؟ لێیگەڕێ با بێتە ژوورەوە، لەوێ لەوانەیە بایێ هەڵکاو بیکاتە نەخشی زەوی، وەرە ژوورەوە کوڕم، کوڕم ئاندریاس خۆت لارکەوەو ترێ هەڵگرەو بیخۆ، سوپاس بۆخوا نانیشمان هەیە، بخۆ تاکەمێ رەنگت بێتەوە بەر. چونکە ئەگەر پیرە باوکی بێچارەت، تۆ بەهەمان سەروپۆتەڵاکەوە ببینێ لەبەر ئازاری گیانی دووبارە خۆی لەناو سکی ماسیدا دەشارێتەوە. بەڵام ئاندریاس بازووی ئێسقانی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کردە سەریان :- ئێوە شەرم لەخۆتان ناکەنەوە؟ لەخودا ناترسن؟ وا دونیا خراپ دەبێ ئێوەش لێرە ترێ دەکوشنو پێدەکەنن؟.. زوبەدی پیر بەسۆزکردنەوە گوتی:خودا بمانپارێزی، ئەوا یەکێکی دیکەش هاتووە بەسەرمانەوە گران دەفرۆشی, بەتوورەییەوە رووی لە ئەندریاس کردو گوتی:- تۆش دەست لە ئێمە هەڵناگری؟ باشە ئیدی تەواو گوێمان لە فەرمایشتەکانی تۆ بوو، فەرمایشتی تۆ هەمان ئەوەیە کە پەیامبەرە ئاوەمۆرکراوەکان زۆرباشن، باشتر وایە بەوان بڵێی ئاهەنگێکی تر ساز بکەن. ئەوان دەفەرموون کۆتایی دونیا گەیشتووە، گۆڕەکان، دەروونیان دەکەنەوە، مردووەکان دێنە دەرەوە، دەفەرموون کە خودا دادەبەزێ.

- :- بەدەرکەوتنی دووەم. تا بگاتە حیسابکاریەکان، ئەو کاتە وای لە ئێمە، هەمووی درۆیە..درۆ..درۆ! گوێی لێڕامەگرن کوڕینە بگەڕێنەوە سەر کارتانو ترێ بکوشن، کوڕی یونس نەڕڕاندی :- تۆبە بکەن، تۆبە بکەن!. خۆی لەباوەشی براکەی دەرهێناو لە ناوەندی حەوشدا راست رووبەڕووی زوبەدی وەست، ئەنگوستی بەلای ئاسماندا بەرزکردەوە کرد. زوبەدی گوتی: ئاندریاس بەخاتری سەلامەتی خۆت دانیشە، بخۆ، کەمێ شەڕاب بنۆشە، وەرەوە سەر ئەقڵ، گچکەڵانەکە، بزانە چۆن برسیەتی تۆی بەرێی شێتایەتی دا بردووە. کوڕی یونس وەڵامی دایەوە: زوبەدی ژیانێکی خۆش تۆی بەرێی دیوانەگی دابردووە، بەڵام زەوی لەژێر پێتدا دەم دەکاتەوە، خودا زەمین لەرزەییێکە، ئەو ئەشقە، کەشتیەکانو خۆشتو ئەو ورگەستووڕەت قورت دەدات!. ئەو ئاگری گرتبوو، چاوەکانی دەسووراندنو بەسەیرکردنە یەک یەکی ئەوان هاواری دەکرد، :- بەر لەوەی شیلەی ترێ ببێتە شەڕاب دونیا کۆتایی دێت، کەزیەکانتان درێژکەن، خۆڵەمێش بەسەرتانا کەن، سینەتان بکوتنەوە هاوار

بکەن :- من گوناهم کردوە.. زەوی درەختێکەو رزی بووەو کریستۆ واخەریکە بە خۆیو تەورەکەی دێت.

یەهودا لە چەکوش لێدان وەستا، لێوی سەرەوەی بۆ دواوە چووبوو، ددانە تیژەکانی لە نووری خۆرەتاودا دەبریقانەوە، بەڵام زوبەدی ئیدی نەیتوانی دان بە خۆیا بگریو هاواری کرد :- پەترۆس لەڕاهی خودا لێیگەڕێو لێرەی بەرە دەرەوە، ئێمە کارو ژینمان هەیە :- وادێ وادێ. جارێ ئاگری لە دەستدایە، جارێ دەفتەرێکو ئێستا- پاشان چی؟ یەک تەپشو، بۆ دەست لە ئێمە هەڵناگرن، ئەی فێڵبازان، فریودەرانی مرۆڤ؟ ئەو دونیایە هیچ عەیبی نییە، هەمانە کە من دەیڵێم، کوڕینە ترێکان بکوشن، خەیاڵتان تەخت بێ.. پەترۆس بە نەرمی شانەکانی براکەی لاواندەوەو ئارامی کردەوە، بەنەرمی بەوی گوت: ئارام بەرەوە،ئارام بەرەوە، هاوار مەکە برا، هاوارمەکە، سەفەر ماندووی کردوی، با بچینە ماڵ تۆزێ بحەسێیتەوەو باوکیشم بە دیتنی تۆ دڵی ئارام دەگرێ. دەستی براکەی گرتو لەسەرخۆ بەدیقەت ڕێی پێ نیشاندا، وەک بڵێی نابینابێ، ئەوان لە کوچەیەکی تەنگ دا سەرهەڵگەڕانو ونبوون. زوبەدی پیر بزەیێکی بەبنی لێویەوە دەکرد :- ئاخ یونس ی بەلەنگاز.. پەیامبەر-ئەی پیرە ماسیە بێچارەکەی من! ئەگەر تەواوی دونیا بەمن بدەن، ئامادەنیم بێمە جێی تۆ.

وەلێ ئێستا نۆبەتی سالومەی پیر بوو دەم بکاتەوە. ئەو هێشتا هەستی دەکرد کە چاوەکانی درشتی ئاندریاس بە گیانیا هەڵواسراوەو دەیسوتێنێ، لە کاتێکدا کەزی سپی خۆی راتەکاند گوتی: زوبەدی ئاگاداری قسەکانت بە ئەی گوناهکاری پیر، فریشتەیێ بەسەر سەرمانەوەیەو نامەی کاری ئێمە دەنووسێت، سزای تانە لێدانەکانت دەچێژێ. یاکوب کە تا ئێستا دەمی لێکنەکردبۆوە، گوتی: هەق لای دایکمە، تۆش بە خاتری یۆحەننا لە ئازار دابووی، بەرای من هێشتا لە مەترسیدای رزگارت نەبووە، سەبەتدارەکان بە منیان گوتووە لە رنینی ترێدا کۆمەگی ناکات، لەگەڵ ژنان دانیشتووە دەربارەی خوداو ڕۆژو رۆحی جاویدانی قسە دەکات، باوکە ئەگەر تەواوی دونیا بەمن بدەن، منیش ئامادەنیم لەجێی تۆ بم. بە وشکیەوە پێکەنی، نەیدەتوانی برای تەمبەڵو نازنازی ئەو هەرس بکات، بەتووڕەییەوە دەستی کرد بەترێ کوشین، خوێن هێرشی کردبووە ناو کەللەی زلی زوبەدییەوە، بەنۆبەی خۆی ئەویش نەیدەتوانی لە کوڕی گەورەی بگات- زۆر بە یەک دەچوون، ئەگەر دروست لە هەمان ساتدا، مەریەمی ژنی یوسف ی

ناصری، کە پشتی بە بازووی یۆحەننا دابوو، لە دەمی دەرگا بەدەر نەدەکەوت، هەڵبەت شەڕێکی سەخت روویدەدا. پێیە وردیلەکانی لەبەر کاریگەرێتی سەفەری دووروودرێژی خوێناوی وتۆزاوی بووبوو، چەند رۆژێ بوو کە ماڵو کاشانەی جێهێشتبوو، بەگریەو ناڵینەوە لە گوندێ بۆ گوندێ، بەدوای کوڕی بەدبەختی خۆی کەوتبووە گەڕانو سووڕانەوە. خودا ئەقڵی کوڕی ئەوی دزیبوو، لەڕێی مرۆڤ دوورکەوتبۆوە، دایکە بە ئاخ هەڵکێشانەوە سروودی مەرگی ئەوی کە هێشتا زیندووبوو چڕی بوو، دەگەیشتە هەرکوێیەکەوە، سۆراغی ئەوی دەکرد، :- ئەو باڵابەرزو پێ پەتی بوو، کراسێکی شینی لەبەردا بوو، کەمەربەندێکی چەرمینی رەشی لەکەمەردابوو، کەسێکی وات نەبینیووە؟. کەسێ ئەوی نەدیوە، ئەوە کوڕی بچووکی زوبەدی بوو، کە ناونیشانی کریستۆی دابووە مەریەمەوە: غەرگەییێکی سپی پۆشیوەو لە حاڵی سوژدەبردن دایە.. یۆحەننا کە دڵی بەژنەکە سووتا بوو، هەموو شتێکی ئاشکرا کردبوو، ئێستا لەکاتێکا کە خۆی بەبازووی ئەودا بوو، چووە ناو حەوشەی زوبەدیەوە تا بەر لە رۆیشتن بۆ بیابان، تۆزێ بحەسێتەوە. سالومەی پیر بەجیلوەوە هەڵسایەوە گوتی:- مەریەمی ئازیز بەخێربێی .. فەرموو وەرە ژوورەوە.

مەریەم چەفیەکەی خۆی هەڵکێشایە سەر برۆکانیو سەری لەبەرخۆنا، بەچاوانێ کە دەیڕوانیە سەر زەویەوە، بە حەوشەکەدا رەتبوو، دۆستەکەی کەزی سپی ئەوی لەدەست گرتبوو، کەوتە گریانەوە.

سالومەی پیر گوتی:- کچم گریان بۆتۆ گوناهێکی گەورەیە. مەریەمی بەسەر تەختەوە دانیشاندو خۆشی لە کەناریا دانیشت. :- کوڕەکەت ئێستاکە لە ئەمنو ئەمانە، ئەو لەژێر بنمیچی پیرۆزدایە. مەریەم بە ئاخێکەوە وەڵامی دایەوە :- سالومە: دەردی دایک سەنگینە هەمووی یەک کوڕی بەمن بەخشی، ئەویشی کوڕێ کە مایەی نەنگیە..

زوبەدی پیر گلەییو زاری مەریەمی بیست :- ئەگەر تۆ نەبوویتایە بەربەستی بەرژەوەندیەکانی پیاوێکی خراپ نەبوو.

لە سەکۆکەوە هاتە خوارەوە تا دڵی بداتەوەو گوتی:- مەریەم لەبەر خاتری گەنجێتیتی، هەر بیریشی لێ مەکەوە، بەسەردەچێ، گەنجێتی خودا بەرەکەتی پێدات وەکو شەراب وایە، وەلێ مەستیی شەراب هەر زوو لە سەرمان دەپەڕێ، بەبێ جوتکە هاوێشتنی زیاد دەکەوینە ژێر کۆپەرانەوە، مەریەم مەستی لەسەری

کوڕی تۆش دەپەڕێ، هەمان ئەو کوڕەی خۆم کە هەر ئێستا لەبەردەمت وەستاوە، لەبەر چاو بگرە، وا خەریکە مەستی لەسەری دەپەڕێ. یۆحەننا زەردوسوور هەڵگەڕا، بەڵام قسەییێکی نەخستە سەر زمان، چووە ژوورەوە تا جامێ ئاوی ساردو برێ هەنجیری گەییو بۆ میوان بهێنێ، دوو ژن لە کەناری یەک دانیشتبوونو سەریان لەبەریەک نابوو، قسەیان لەبارەی کوڕەکەیەوە دەکرد کە رفاندبووی، ئەوان بەچرپە قسەیان دەکرد، نەبادا پیاوان گوییان لێبێو ئەوانیش بێنە ناوەوەو ئەو لەزەتە قووڵەی ژنانەیە لە دەست بدەن، کە دەرد بەوانی بەخشیی بوو.

– سالومە، کوڕەکەت بەمنی گوتوە، کە ئەو هەمیشە نوێژ دەکاتو ئەوەندە دەچێتە سوژدەوە دەستو ئەژنۆکانی غاراوە، هەروا یۆحەننا دەڵێت خواردن ناخواتو خەریکە دەتاوێتەوە، هەروەها ئاڵودەی باڵی بووە بە ئاسمانەوە، مەعلومە هەتا لە خواردنەوەی ئاویش خۆپارێزی دەکات تا فریشتەکان ببینێ، سالومە ئەو ئازارە بەکوێ دەگات؟ هەتا خاخامی مامیشی نەیتوانی چارەسەری بکات، بیری لێ بکەوە تاوەکو ئێستا خاخام چەندین کەسی چاک کردۆتەوە، کە جنۆکە دەستی لێ وەشاندوون، سالومە بۆ خودا نەفرەتی لەمن کردووە، مەگەر چیم لەو کردوە؟ سەری کردە سەر ئەژنۆی دۆستە پیرەکەیو کەوتە گریانەوە. یۆحەننا خۆیو جامێ پڕ لە ئاوو پێنج شەش دانە هەنجیر بەسەر گەڵا هەنجیرەوە بەدیارکەوت، لە کاتێکا هەنجیرەکانی دادەنایە کۆشی ئەوەوە گوتی:– مەگری، نورێکی پیرۆز بەدەوریروخساری کوڕەکەتەوە شەپۆلدەدا، هەموو کەسێ ناتوانێ ئەم نورە ببینێ، بەڵام من شەوێکیان بینیم. دیتم ئەوی دەلستەوەو دەیخوارد، هەراسان بووم، دوای مەرگی عابید باوکە هەبەکوک هەموو شەوێ ئەوی لە خەوندا دەدیت، دەڵێت هەموو شەوێ دەستی کوڕەکەت دەگرێو لە ژوورێ بۆ ژوورێکی تری دەباتو بە ئەنگوست هێما بۆ ئەو دەکات، قسەییێکی نەکرد، بەڵام بزەی دەهاتێو بە ئەنگوست هێمای بۆ دەکرد، لە ئەنجامدا باوکە هەبەکوک بەترسەوە لەناو نوێن دەرپەڕی بوو و رەبەنەکانی بێدار کردبۆوە، ئەوان بەیەکەوە هەوڵیاندا کە رازی ئەو خەونە بکەنەوە: عابید دەویست چی بەوان بڵێت، بۆ ئەو هێمای بۆ مێوانی تازەی ئەوان دەکرد؟ لە پرێکا پێرێ ئەو رۆژەی کە ئەوێم جێهێشت، خودا زەینی رەبەنەکانی رووناک کردەوەو پەردەیان لەسە رازی ئەو خەونە هەڵگرت.

کابرای مردوو بەوانی دەگوت: کە کوڕی تۆ بکەنە عابید، تەواوی ڕەبەنەکان بەبێ لە دەستدانی کات چوونە سۆراغی کوڕەکەتو دۆزییانەوە، کەوتنە سەرپێکانی ئەو و هاواریان کرد کە :- ویستی خودا لە سەر ئەوەیە تۆ ببیتە عابیدی ئەم دێرە.، بەڵام کوڕەکەت ڕەتی کردەوە :- نە..نە ئەوە ڕێگەی من نییە، من شایستەی ئەوەنیم، لێرە دەڕۆم. دەنگی سەرپێچی کردنی ئەوم لە کاتی نیوەڕۆ دروست هەمان ساتێ کە دێرم جێهێشت دەبیست، ڕەبەنەکان هەڕەشەیان دەکرد کە ئەو لە حوجرە زیندانی دەکەن، پاسەوانێ لەبەر دەرگا دادەنێن تا نەهێڵن رابکات.

سالومەی پیر کەروخساری چوورچو لۆچی بریقەی دەدایەوە گوتی:- مەریەم، پیرۆزە، ئەی دایکی خۆشبەخت، خوداوەند بەسەر رەحمی تۆوە هەڵیکردوەو تۆ هەتا ئەوەش دەست نیشان ناکەیت!. ژنێ کە خودا خۆشیویستووە، سەری خۆی کە هەرگیز هێور نەدەبۆوە راتەکاندو بەبنی لێویەوە گوتی:- نامەوێ کوڕم پیرۆز بێ، حەزم لێیە وەکو هەموو خەڵکی تربێ، حەزم لێیە ژن بهێنێو ببێتە خاوەنی نەوە، ڕێگەی خودا ئەوەیە..

یۆحەننا وەک بلێی شەرمی لە سکاڵاکردن دەکرد بەنەرمی گوتی:- ئەوە ڕێگەی مرۆڤە ئەویتر ڕێگەی خودایە، هەمان ئەو ڕێیەی کە کوڕی تۆ بەدوای کەوتووە. دەنگی منەمنەو خەندە لە لای ڕەزەکانەوە گەیشتە گوێ، دوو نەفەر لە سەبەتدارە گەنجەکان، بە هەڵچوونەوە هاتنە حەوشەوە، لە کاتێکا لەبەر زۆری پێکەنین خەریک بوو شەقیان دەبردو هاواریان کرد :- ئەربابینە خەبەرێکی خراپ، بەڕاستی یاخی بوونێ لە مەجدەلیە بەرپابووە، خەڵک بەردی هەڵگرتووەو کەوتوونەتە دوای پەری دەریایی خۆیانو بەردبارانی دەکەن..

ترێچنەکان دووبارە لە سەما کەوتنو هاواریان کرد :- کوڕینە کام پەری دەریایی؟ مەجدەلیە؟.

- بەڵێ مەجدەلیە کە خودا بەرەکەتی پێ ببەخشی، دوو سوار کە بەوێ ڕەتدەبوون ئەو خەبەریان هێنابوو.

ئەوان گوتیان باراباسی سەرکردەی دزان، هەموو خەڵکی ترساندوەو خستۆتە لەرزەوە، دوێنێ ناصیرەی جێهێشتووە کە شەممەیە مەجدەلی ئابلۆقە داوە، زوبەدی بەنەڕاندنەوە گوتی:- ئەوەشیان یەکێکی دیکە، دەڵێت جانبازەو ئیسرائیل نەجات دەدات، بەڵێ لەسەروبچمت رادیارە ! حەڕام لوقمەی پۆخڵ!

ئومێدەوارم لە ئاگری دۆزەخ دا سوور ببێتەوە، باشە پاشان؟

– پاشان دەمەدەمی ڕۆژاوا دەچێتە لای ماڵی مەجدەلیەو دەبینی حەوشە پڕ لە خەڵکە، ژنۆکە دەرکراوەکە ڕۆژی شەممەش کاروکاسبی دەکرد، ئەو هەموو بێ پەرواییە بۆ باراباس گران بوو، خەنجەری لەژێر کراس دەرێناوەو هێرش دەکاتە ژوورەوە، بازرگانان شمشێر هەڵدەکێشنو هاوسێکانیش هەڵدەڕژێنە هەمان شوێنو دەکەونە ناو یەکتری، لە جەنگەکە سەردەکەون دوو نەفەر لە خەڵکی ئێمە بریندار دەبن، بازرگانان سواری وشتر دەبنو تێیدەتەقێننو رادەکەن، باراباس دەرگا دەشکێنێ تا مەجدەلیە بگەیەنێ بە سزای کاروکردەوەکانی خۆی، بەڵام دەبینێ مەلەکە لەقەفەز فڕیوە، هەموو خەڵکی دێ بۆ بەدواکەوتنی ئەو دەبنە هەرەوزکارو بەڵام هەرزوو هەوا تاریک دادێو شانسی دۆزینەوەی لەبێن دەچێ، ڕۆژی دوایی هەموو لە لایێ کۆدەبنەوەو دەست دەکەن بەگەڕانو سووران، لە ئەنجامدا شوونی هەڵدەگرن، دیارە بەسەر لیمەوە بەدوای شوێن پێی ئەوا دەگەڕێن و تێدەگەن کە بۆلای کفرناحوم چووە.

– فیلیپ لە کاتێکدا زمانی بەسەر لچی شۆڕەوەبووی بزن ئاسای خۆیدا دەردەهێنا گوتی:– کوڕینە ئەگەر ئەو بێت، نور عەلا نوردەبێ، هەمان ئەو یەکەمان کەمبوو کە بەهەشتەکەمان کامڵ بێت، ئەوومان فەرامۆش کردبوو، دڵنیام کە بە بینینی ئەو خۆشحاڵ دەبین. ناتانیلی ساویلکە کە ردێنی هەڵدەپشاڤت گوتی:– شەموانیش ئاشەکەی هەر دەگەڕێ. وەبیری دەهاتەوە کەچۆن جارێکیان لە شەممەدا حەمامی کردبوو، جلی نوێی پۆشی بوو سەروریشی خۆی چاککردبوو، ئەو کاتە وەسوەسەی خۆشوشتنی هاتبووە سۆراغیو دەستی ئەوی لە دەست گرتبوو، لەگەڵ یەک چووبوونو تەوافی مەجدەلیەیان کردبوو، زستان بوو وەزعی کاسبیش کەساد بوو، ناتانیلیش تەواوی شەممە خۆی تەنها لە ئاش مابۆوەو گەنمی لێدەکرد، بزەیێکی رازی بوون بەسەر لێوەکانیدا نەخشی بەستا. راستیت بوێ، گوناهێکی گەورەبوو، بەڵی گوناهێکی گەورە، بەڵام باشە ئێمە پشت بەخودا دەبەستینو خۆشی عەفو دەبەخشێ، ئارام، هەژارو بێچارەیە ژنی نەهێناوە، ناتانیل بەسەربانەوە تا شام دادەنیشێت، بۆ گوندینیان دەست بەندو بۆ شوانان کڵاشی دروستدەکرد چ دەورانێکی لەززەتبەخش بوو! یەکجار بەدرێژایی ژیانی بەسەر هەر شتێکەوە سێ چوار تەکبیری لێدابوو وەکو پیاوێ بۆ خۆی کەیفی کردبوو، شەممەش

بووە پاڵەوان، بە هەمان شێوە کە گوتمان، خوداوەند خۆشی لەو جۆرە کارانە دەگاتو دەبورێ. بەڵام زوبەدی پیر سەگرمەکانی تێکچڕژاندو بەچپەوە گوتی:- دەردەسەر.. دەردەسەر، ئەوان هەمیشە دەیانەوێ شەڕو دەعوای خۆیان بهێننە ئێرەوە، یەکەمجار پەیامبەرەکان، پاشان بەدەکان، یا ماسیگرە عوریانەکانو ئێستاش باراباس – بەینی منو خودا بێتام بووە- رووی لەترێڕنەکان کردو گوتی:- ئێوە کوڕە باشەکان ئاگاتان لە کاری خۆتان بێ..

لەناو ماڵێدا سالومەی پیرو مەریەمی ژنی یوسف گوێیان لە هەواڵەکە بوو، سەیری یەکتریان کرد بێ ئەوەی قسەیێ بکەن، سەریان هێنایە خوارەوە، یەهودا چەکوشی خۆی دانایە سەر زەوی، بەلای دەروازەدا چوو، پشتی بە چوارچێوەی دەرگادا، هەموو شتێکی بیست بوو لە مێشکی خۆی داگرتبوو، لە کاتی ڕۆیشتن بۆ لای دەروازەکە سەیرێکی وەحشیانەی کردە زوبەدی. یەهودا لە دەرگادا وەستاو گوێی رادێرا، چەند دەنگێکی بیستو چرە گەردەلوولێکی بینی کە هەڵیکردبوو، پیاوان رایاندەکرد، ژنان بە قیژەوە هاواریان دەکرد، :- بیگرن...بیگرن. بەر لەوەی کە زوبەدی هەڵی بۆ بڕەخسێ لەسەکۆدا بێتە خوارەوە یا پیاوەکانی بتوانن لە راووکدا بێنە دەرەوە، مەجدەلیە بەجلی پارە پارەو زمانی شۆڕەوەبووی هاتە حەوشەو بەربۆوە سەر پێیەکانی سالومەی پیر، هاواری کرد:- کۆمەگ ...کۆمەگ..وادێن. سالومەی پیر سگی بەحاڵی ئەو مرۆڤە گوناهکارە سووتا، لە جێوە بەرزبۆوە، پەنجەرەی داخست بە کوڕەکەی گوت، دەرگای جووت گاڵەدەو گوتی:- بەسەر زەویەوە درێژبەو خۆت حەشاردە. مەریەمی ژنی یوسف، بۆ پێشەوە لار بۆوە، بەهاودڵیو هەراسانیەوە سەیری ئەو ژنە گومڕایەی کرد، کەسێ جگە لە ژنانی پاک نازانێ کە پاکی چەند خزۆکە، بەڵام لە هەمانکاتدا مەریەم ئەسەفی بۆ حاڵی ئەو خوارد، وای هاتە بەرچاو ئەو بەدەنە گوناهاویو جانەوەرێکی وەحشیو موویینو مەترسیدارە، ئەو کاتەی کە کوڕەکەی بیست ساڵەبوو، ئەو جانەوەرە کەم مابوو بیرفێنێ، بەڵام ئەو لە مەودای موێکەوە رایکردبوو، مەریەم ئاخێکی هەڵکێشاو لەبەر خۆ گوتی:- بەڵێ ئەو لەدەست ئەو ژنە رایکرد .. ئەی چۆن لە چنگی خودا...؟. سالومەی پیر دەستی لەسەر رووی گەرمو سوتێنەری مەجدەلیە داناو بە میهرەبانییەوە پرسی: کچم بۆ دەگریت؟..

مەجدەلیە وەڵامی دایەوە:- نامەوێ بمرم.. حەزم لە ژیانە .. نامەوێ بمرم.

ژنی یوسف دەستی درێژکرد، ئیدی لەو نەدەترساو رقی لێنەدەبۆوە، لە کاتێکا دەستی لەو دەدا گوتی:- مەجدەلیە خودا پارێزگاری لەتۆ دەکات.. تۆ نامری، مەجدەلیە بە بروسکێ لە چاوانییەوە پرسی :- مەریەم تۆ لە کوێ دەزانی؟.

دایکی کریستۆ بەدڵنیاییەوە وەڵامی دایەوە:

مەجدەلیە ..خوداوەند مۆڵەتی تۆبەی بە ئێمە داوە.

بەڵام لە هەمان کاتدا کە ئەم سێ ژنە قسەیان دەکردو ئازارو دەرد ئەوانی یەکدەخست، هاوارەکانی :- وادێن.. وادێن..ئەوان گەیشتن!. لە رەزدا پێچی خواردەوە، بەر لەوەی زوبەدی هەلی ئەوەی بۆ برەخسێ لە سەکۆوە دابەزێ، پیاوە زلو زەبەللاحە هەڵچووەکان لەبەر دەرگادا بەدیارکەوتنو باراباس، شەلاڵی ئارەقە بەنەڕیتەوە لەبەر دەرگا هەنگاوی نا، :- ئاهای زوبەدی بە مۆڵەت یا بێ مۆڵەت ئێمە وەژوور دەکەوین- بەناوی خودای ئیسرائیل.. بە گوتنی ئەم ووشانە بەر لەوەی کە خاوەنماڵی پیر بتوانی دەم بکاتەوە باراباس بە تەکانێ دەرگای لە جێوە هەڵکەندو کەزی مەجدەلیەی گرتە چنگ. لە کاتێکا ئەوی بەلای دەرگادا رادەکێشا، بەنەڕڕەوە گوتی:- پەتیارە بۆ دەرەوە. لە هەمان ئەو کاتەدا خەڵکی مەجدەل گەیشتن، مەجدەلیەیان گرت، بەرزیان کردەوە، لەمیانی راکێشو داکێشو پێکەنین هێنایانە چاڵێکی نزیک دەریاچەو هاوێشتیانە ناویەوە ئەو کاتە ژنو پیاو پەرش بوونو کۆشیان پڕ لە بەرد کرد، لە هەمان ئەم سەینو بەینەدا سالومەی پیر سەرەڕای ئازاری گیانکێشی خۆی کە هەیبوو، بەسەر مێزەوە هەڵسایەوەو بەڕاکێش راکێش خۆی گەیاندە حەوشەکەوە تا سەرکۆنەی مێردەکەی بکاتو هاواری کرد :- تۆ دەبێ لەشەرمان بتاوێیتەوە، چۆن لێدەگەڕێ کۆمەڵی بێ سەروپا پێ بنێتە ماڵەکەتو ژنێ کە داوای بەزەیی لەتۆ کرد، لە دەستی تۆی دەربهێنن..

سالومە ئەو کاتە رووی لە لای یاکوب ی کوڕی کرد کە بەدوو دڵیەوە لە ناوەندی حەوشەکەدا وەستابوو.

- تۆش هەمان کۆپی باوکتی شەرم ناکەی؟ دەتەوێ خۆت چاکەیتەوە؟ تۆ دەتەوێ هەموو کارەکان بەخودا بسپێری؟ یاللا زوبەدی بڕۆ ئەو ژنە بپارێزە، تەواوی دێ هەڵڕژاونەتە سەریو دەیانەوێ بیکوژن، بەڵێ تەواوی دێ، شەرمیان بەخۆبێ. کوڕەکەی وەڵامی دایەوە:- ئارام بە دایە هەر ئێستا

دەچم.. ئەو لە تەواوی دونیادا لە هیچ کەسێ نەدەترسا جگە لە دایکی، هەر کاتێ کە دایکی بەتووڕەییەوە هێرشی دەکردە سەریەوە ترس تەواویبوونی ئەوی داگرت، چونکە هەستی دەکرد ئەو دەنگە وەحشیە دەنگی ئەو نییە، بەڵکو دەنگی کۆنینەو دەنگی پڕ توندوتۆڵیی قەومی ئیسرائیلە. یاکوب گەڕایەوە، بە هێمای سەری گوتیە هاوڕێکانی — فیلیپ، ناتانیل- :- بابڕۆین. بەدەوراندەوری جەلیکانەکانی شەراب بەدوای یەهودا گەڕا بەڵام ئاسنگەر ون بووبوو...

مەجدەلیە قیژەو هاواری بوو، خوێناویو مالین کەوتبووەو سوچێکی چاڵەوە بازووەکانی دانابووە سەرسەریەوە تا بەردی پێ نەکەوێ، ژنانو پیاوان کاری خۆیان راها کردبوو بە دەوری چاڵەکەوە ئەڵقەیان دابوو...

پێدەکەنین سەبەتداروترێنەکان، لەتەواوی رەزەکانی دەوربەردا دەستیان لەکار هەڵگرتبوو خەریک بوو دەگەیشتن، کوڕان بەتاسوقی دیتنی حاڵەتی خوێناویو نیوەڕوتی ئەو لەشە ناودارەوەبوونو کچانیش بەخاتری ئەوەی کە نەفرەتیان لەو ژنە بوو ئیرەییان پێدەبرد، بۆ، چونکە مەززەی هەموو پیاوانی دەچەشتو ئەوانیش لە بێبەشبوونێکی تەواودا بوون، باراباس بەهێمای وەستان دەستی بۆ سەرەوە برد، دەیەویست بڕیارەکە جێبەجێ بکاتو بەردباران دەست پێبکات، لە هەمان ساتدا یاکوب ئامادەبوو دەستیکرد بە پێشڕەوی کردن بۆ لای جانبازی سەرۆکی دزان، بەڵام فیلیپ بەتوندی بازووی گرتو گوتی:- بۆ کوێ دەڕۆی؟ ئێمەش بەمجۆرە بچین؟ ئێمە کە لەپەنجەی دەست زێتر نین، لەبەرامبەر تەواوی خەڵکی دێ دەتوانین چی بکەین؟ بەڵام دەنگی وەحشی دایک لە گوێکانی یاکوب دا دەنگیدەدایەوە، هاواری کرد:- ئاهای باراباس، ئەی مرۆڤکوژ، دیارە هاتویتە دێکەی ئێمە مرۆڤ بکوژی، زۆر باشە، واز لە ژن بهێنە، ئێمە خۆمان دەربارەی ئەوەوە حوکم دەدەین، ریش سپیانی مەجدەلو کفرناحومو هەروەها خاخامی ناصیرە دێنو دەربارەی ئەو بڕیاردەدەن ئەوە یاسایە.

زوبەدی پیر کە بەخۆیو خوترمەی سەنگینی گەیشتبوو، هاتە ناوقسەکانی کوڕەکەیو گوتی:- هەق بەکوڕی منە، دروست دەڵێت، یاسا ئاووهایە، باراباس لەشی قەبەو زەبەللاحی خستنە جوولەوەو راستەوخۆ لەبەرابەریان وەستا هاواری کرد :- ڕیش سپیەکانی دێ بەرتیل دەخۆن و زوبەدیش هەروا، پشت بەوان نابەستم، یاسا منم، ئەگەر کەسێ لەئێوە زات دەکات با بێتە مەیدانو

هێزی خۆی تاقی بکاتەوە. خەڵکی مەجدەلو کفرناحوم لەژنو پیاو بەدەوری باراباس ئاپۆڕەیان کرد، خوێن بەرچاوی گرتبوو، یەک فەوج کوڕ کە هەموویان چەکداربوون بەبەردەقانی گەیشتبوونە ئەوێکەوە. فیلیپ بازووی ناتانیل ی گرتو بۆ دواوەی کێشاوە، بۆ لای یاکوب گەڕایەوەو گوتی:- کوڕی زوبەدی، ئەگەر مەردی خۆت بڕۆ پێشەوە، ئێمە لە شوێنی خۆمان ناجوڵێین مەگەر لێمان تێکچووە؟.

- ترسنۆکینە.. شەرم ناکەن.

- ناوەڵڵا خۆت بڕۆ.

یاکوب رووی لە لای باوکی کرد، بەڵام ئەو کۆخیو گوتی:- من پیرەمێردێکم. باراباس لە کاتێکا قاقا پێدەکەنی گوتی:- ها چی بوو؟. سالومەی پیر کە خۆی دابووە بەر بازووی کوڕە بچووکەکەیەوە گەیشت، لەدوای ئەوان مەریەمی ژنی یوسف، بەچاوانی بەفرمێسکەوە دەهات، یاکوب گەڕایەوەو دایکی بینی کەوتە لەرزەوە، مرۆڤکوژێکی ترسناکیان لەبەر دەمیابوو، هەروەها ئاپۆڕەی تووڕە هەڵگەڕوای گوندینیان بوونو لەدواییشەوە دایکی بوو، وەحشیو خامۆش. باراباس کە قۆڵی بۆ سەرەوە برد دوبارە کەوتە نەعرەتەوە :- چی بوو؟. کوڕی زوبەدی لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە :- سەریان شۆڕ ناکەم. چووە پێشەوەو باراباسیش یەکسەر بۆلای هات. برای بچووکی کە هەوڵیدەدا بازووی دایکی بەردا تا بچێتە کۆمەگیەوە، گوتی:- ئێستا دەیکوژێ. بەڵام دایکی ئەوی پاشەکشە پێکردو گوتی:- تۆ ئارام بگرە دەخالەت مەکە.. بەڵام دروست لە هەمان ساتدا کە دوو خەنیمەکە دەیانویست تێکبئاڵێن، لە شیرازەی دەریاوە هاوارێکی ئەڤینئەنگیز بەرگوێ کەوت :- خوداوەند وا خەریکە دێت. گەنجێکی هەتاوەسووت لەبەردەم ئەواندا کەوتە هەڵبەزودابەزەوە، بەهەناسەربڕکێوە دەستی رادەتەکاندو هاواری دەکرد :- وا خەریکە خودا دێت. هەموو بەدەوری گەنجیلەکە ئەڵقەیان بەستاو هاواریان کرد :- کێ خەریکە دێ.. کێ؟. گەنجیلەکە وەڵامی دایەوە :- خوداوەند. روی لە پشتی خۆی بەلای بیاباندا کرد:- خوداوەند.. ئەوانیش.. هەمو گەڕانەوە، خۆرەتاو لە ئاوابووندابوو گەرما پاشەکشەی دەکرد، پیاوێ خەریک بوو لە کەناری دەریاچەوە بۆ سەرەوە دەهات، وەکو رەبەنی دێرێ، سەراپای جلی سپی پۆشی بوو، گوڵە ژاڵەکانی کەنارشوێنی باردانانی دەریاچە غەرقی گوڵ بوون، پیاوەکراس سپیەکە دەستی

درێژ کردو گوڵە ژاڵەییێکی قورمزی چنی نایە نێوان لێوەکانیەوە، دوومەلی دەریایی کەبەسەر تاوێرە بەردێکەوە دەهاتن‌و دەچوون، چوونە کەنارێکەوە تا ئەو بپەڕێتەوە، سالومەی پیر سەری سپی خۆی هەڵبڕی بۆنی هەوای کرد لە کوڕەکەی پرسی:- ئەوە کێیە خەریکە دێت.. با گۆڕاوە.

کوڕەکەی وەڵامی دایەوە :- دایە ئارامبەوە، وا ئێستا پێدەکەوم، وا بیر دەکەمەوە کە خۆی بێ..

- کێ؟

- هش شتێ مەڵێ.

- ئەی ئەوانەی لەدوایەوەن کێن؟ وای خودای گەورە یەک فەوج سەرباز بەدوایەوە رادەکەن.

- دایە ئەوانە هەژارەکانن کە هێشووی هەڵڕژاوی باخەکان دەرنن، ئەوانە سەرباز نین مەترسە.

- لەڕاستیدا ئەوەبوو کۆنە پۆشێکی زۆر بەدوای ئەوەوە بوون، لەفەوجێ سەرباز دەچوون، ئەوان یەکسەر لەژن‌و پیاوو منداڵ خۆیان بە کیسەو سەبەتەوە پەرشوبڵاوی رەزە رنراوەکان بووبوون‌و کەوتبوونە گەڕان‌و سووڕانەوە، هەموو ساڵێ لە کاتی هەڵگرتنەوەی بەرهەمی رەزەکانی ترێ‌و زەیتوون‌و جۆخینەکان، ژمارەیێکی زۆر لە گەدا برسیەکان لە تەواوی شوێنەکانی —جەلیل- وەکو کلۆمسکە هەڵدەڕژێن، گەنم‌و ترێ‌و زەیتونێ کە خاوەن زەویەکانی بەحوکمی شەریعەتی موسا بۆ هەژارەکانی جێ دێڵن کۆدەبنەوە. پیاوە سپیپۆشەکە لەپڕێکا لەجێی خۆی وەستا، دیداری ئاپۆڕەکە هەراسانی کردبوو، لەبەرخۆ گوتی:- دەبێ لێرە بڕۆم، ئەوە دونیای مرۆڤەکانە من دەبێ بڕۆم، دەبێ بگەڕێمەوە بیابان. شوێنێ کە خودا لەوێیە.. جارێکی دیکەش سەرنویشتی بە تاڵەموێک بەسترابۆوە، بەکام رێدا بڕوات بۆ پێشەوە یا پاشەوە؟ هەموو ئەوانەی کە لەدەوروبەری چاڵەکەوە ئەڵقەیان بەستابوو، سەیری ئەویان دەکرد، یاکوبو باراباس بە قۆڵی بەرزەوەبوویان هێشتاکە لەبەرامبەر یەکتری دا وەستابوون، هەتا مەجدەلیەش سەری بەرز کردەوەو گوێی قولاغ کرد، ئەو بێدەنگیە نیشانەی چی بوو؟ مەرگ یا ژیان؟ بایەکە گۆڕابوو، لەپڕێکا لە شوێنی خۆی هەڵسایەوە، بازووەکانی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد :- یارمەتی!. پیاوە سپی پۆشەکە گوێی لە دەنگەکە بوو ناسیەوەو

کەوتە لەرزەوە، چپەوە گوتی:- مەجدەلیە.. مەجدەلیە! دەبێ نەجاتی بدەم. لە کاتێکا بازووەکانی کردبۆوە بەخێرایی بەرەو لای ئاپۆڕەکە چوو. هەرچەند زیاتر لە ئاپۆڕەکە نزیک دەکەوتەوە هەستی بەچاوانی تووڕەو خەشمین‌و شکەنجەبارو تاریکی سەرو پۆتەڵاکی ئەوان دەکرد، دڵی بەجۆشتر دەبوو، بوونی سەبارەت بە هاودڵی‌و ئەڤین دەکوڵا، لەبەرخۆ گوتی:- خەڵکەکان ئەوانەن، هەموو برای یەکترن، بەڵام نازانن، لەبەر هەندێیە کە ئازار دەکێشن، ئەگەر بیانزانیبا چ جەژن‌و شادیەک بەرپادەبوو، چۆن یەکتریان لەباوەش دەکردو یەکتریان ماچ دەکرد، چ بەختەوەریەک دەبوو!. لە ئەنجامدا گەیشت، چووە سەر تاوێرە بەردێکەوە، بازووەکانی بۆلای چەپ‌و راست درێژ دەکرد، تەنها یەک وشە، یەک وشەی شادی خوڵقێن‌و پیرۆزمەند لە قوڵایی گیانیەوە هەڵبەزیە دەرەوە :- برایان. خەڵکەکە بەسەرسامیەوە سەیری یەکتریان دەکرد، کەسێ وەڵامی نەدایەوە هاواری پیرۆزمەند دووبارە دەنگی دایەوە :- برایان دڵخۆشم بەدیداری ئێوە.. باراباس بە هەڵگرتنی گاشەبەردێ لەسەر زەویەوە وەڵامی دایەوە :- خاچ دروستکەر ئێمە بەدیتنی تۆ دڵخۆش نین.. کەسێ بەهاوارێکی دڵبریندارەوە گووی :- کوڕم. مەریەم بۆ پێشەوە تاویداو کوڕەکەی لەباوەشگرت .. پێکەنی‌و گریا، ئەوی لاواندەوە، بەڵام ئەو بێ ئەوەی قسەیێ بکات بازووەکانی دایکی لە دەوری خۆی کردەوە بۆلای باراباس چووە پێشەوەو گوتی:- باراباس ی برام بەدیداری تۆ خۆشنوودم من دۆستێکم‌و پەیامێکی شادی بەخشم پێیە.. باراباس نەڕراندی :- نزیکتر مەکەوە. خۆی دایە پێش مەجدەلیە تا لەبەرچاوان ونی بکات، بەڵام ئەو دەنگی مەعبودی خۆی بیستو هەڵسایەوە سەرپێ، قیژاندی :- کریستۆ.. یارمەتی. کریستۆ بە هەنگاوێ خۆی گەیاندە چاڵەکەوە، مەجدەلیە چنگی لە تاوێرە بەردەکان گیرکردو بە هۆی پەنجەو نینۆەکەکانی خەریکی سەرهەڵگەڕان بوو. کریستۆ لاربۆوەو دەستی درێژکرد، مەجدەلیە دەستی ئەوی گرت، سەرکەوتو بەخرۆشان‌و خوێناویەوە کەوتە سەر زەوی باراباس بۆ پێشەوە تاویداو پێی لەسەر پشتی ئەو دانا، لە کاتێکا بەری دەستی بۆ سەرەوە دەبردو نەڕراندی :- ئەو هی منەو دەمەوێ بیکوژم، حورمەتی شەموانی نەگرتووە، مەرگ بۆ ئەو!. خەڵکەکە دڵیان توندبووبوو تا نەوەکا قوربانیەکەیان رابکات، بەنۆبەی خۆیان هاواریان کرد :- مەرگ بۆ ئەو .. مەرگ بۆ ئەو. زوبەدیش بە دیتنی کۆنەپۆشانی زۆرەوە

کە بە دەوری تازە هاتووەکەدا ئەڵقەیان بەستابوو بێگومان کەللەی خۆیان بە ئەقیدەی سەد تایەک قاز پڕکردبوو هاواری کرد :- مەرگ بۆ ئەو!. وای بە حاڵی ئێمە ئەگەر گەدا برسیەکان ڕیشمەیان بپسێ، بەخوترمەلە زەوی کوتینەوەوە دووبارە هاواری کرد :- مەرگ بۆ ئەو. کریستۆ بەری بازووی بەرزەوەبووی باراباسی گرت بە دەنگێکی ئارامو خەمگین گوتی:- باراباس، تۆ خۆت قەت یەک لە فەرمایشتەکانی خودات لەژێر پێ نەناوە؟ لە تەواوی ژیانت دزیت نەکردوە؟ کەسێکت نەکوشتووە، زینات نەکردوە، درۆیەکت نەکردوە؟.

ئەو کاتە رووی لە ئاپۆرە پڕ خرۆشەکە کردو یەک یەک سەیری کردنێو گوتی:- لە میانی ئێوەدا ئەو کەسەی کە گوناهێکی نەکردوە با یەکەمین بەرد راوەشێنێ. ئاپۆرەی خەڵکەکە لەجێوە هەڵبەزیەوە، یەک یەکی ئەوان پێیان لەپاش نا، لە هەوڵی ئەوەدا بوون کە لە شەڕی ئەو تیژ نیگایە کە قووڵایی یادگاریو ئەندامەکانی ئەوانی دەپشکنی رابکەن، پیاوان تەواوی ئەو درۆیانەیان کە بەدرێژایی ژیانی خۆیان کردبوویان هێنایەوە سەر زمان، تەواوی ئەو ستەمانەیان کە لە هەقی ئەوانی دیکەدا ئەنجامیان دابوو لەگەڵ ژنانی تر هاوباوەش بووبوون، وەبیرخۆیان هێنایەوە، ژنان چەفیەکانی خۆیان هەڵکێشایە سەرروخسارو بەردەکانیان فڕێ دا، زوبەدی کە هەستی دەکرد هەر ئێستا ئەو ئۆباشە لە مەیدانەکەدا سەردەکەوێ، تووڕەبوو، جارێکی دیکەش کریستۆ رووی لە مەریەم کردو یەک یەکی ئەوانی سەیر کرد.. نیگایێ کە تا قولایی دیدەکانیان دەچووە خوارەوە..

- لە نێوان ئێوەدا ئەو کەسەی کە گوناهی نەکردوە با یەکەمین بەردی خۆی راوەشێنێ! زوبەدی پیر گوتی:- من.. باراباس بەردێکم بدەرێ، ئەوەی کەحیسابی پاکە لە موحاسەبە بێباکە، من یەکەمین بەرد رادەوەشێنم. باراباس خۆشحاڵ بوو، بەردەکەی بەوداو خۆی چووە سوچێکەوە، زوبەدی بەسەرسەری مەجدەلیەوە وەستا، بەردی گرتە مشتو سوکو سەنگینی دەکرد، تا بەدروستی لەسەری بدات، مەجدەلیە لە کەنار پێێ کریستۆ دا خۆی گرمۆڵە کردو بێدەنگ بوو، هەستی دەکرد لێرەوە ترسێکی لەمەرگ نییە.

کۆنەپۆشەکان تووڕەبوونو سەیری زوبەدی پیریان کردو یەکێ لەوان کە لە هەموویان لاوازتر بوو، خۆی هاوێشتە پێشەوە، هاواری کرد :- ئاهای زوبەدی خۆت دەزانی کە خودایێ هەیە، دەستت وشک دەکاتەوە.. ناترسێی؟

بیر له رابردوو بکەوە، بزانه هیچ کاتێ هەقی هەژارانت هەڵنەقورتاندوە؟ هیچ کاتێ له ژیانتدا نەبوویه هۆی ئەوەی رەزی هەتیوێ به هەراج بچێ؟ هیچ کاتێ شەوانه پێت نەناوەته ماڵی بێوەژنێ؟ گوناهکاری پیر وەک چۆن که گوێی رادەگرت، هەستی به کێشی بەردەکه کرد له ناو دەستیداو زۆرترو زۆرتر گران دەبێ بەڵام بەسەر خۆیدا نەدەهێنا، له پڕێکا هاواری کردو بازووەکانی بەبێ ویستی خۆی بۆ خوارەوە شۆڕبوونەوە بەبێ سوود کەوت، گاشه بەردەکه له مشتی گلۆربۆوەو کەوته سەر پێیو ئەنگوستی شکاند.

کۆنەپۆشەکان هاواری شادیان سەردا :- پەرجو.. پەرجو! مەجدەلیه بێ گوناهه. باراباس له توورەییان شێت بوو،روخساری خوریکەئاسای وەکو ئاگر سووربووەوە، بۆلای کوڕەکەی مەریەم بازێکیدا، دەستی بەرز کردەوەو زللەیێکی پیاکێشا، بەڵام کریستۆ به ئارامی لایەکەی دیکەیروخساری گرتو گوتی:- برام باراباس زللەیەکیش لەم لایه بده..

دەستی باراباس شل بوو، چاوانی له گلێنه دەرپەڕین، ئەوە ئیدی چ جۆره مرۆڤێکه.. تارمایی مرۆڤه یا شەیتان؟ ماتو مەبهوت پێی بۆ پاشەوە ناو روانیه کریستۆ.

کوڕەکەی مەریەم دووباره ئەوی خسته شڵەژانەوە :- برام باراباس زللەیەکیش له لایەکەی تری روومەتم بده. لەم سەینو بەینەدا، یەهودا لەژێر سایەی دارهەنجیرێ که تەواوی ئەو ماوەیه وەستابوو سەیری دەکرد هاته دەرەوە، ئەو هەموو شتێکی بینی بوو بەڵام قسەی نەکردبوو، کوشتنی یا نەکوشتنی مەجدەلیه بۆ ئەو سودێکی نەبوو، خۆشحاڵ بوو که دەیبیست باراباسو کۆنەپۆشەکان رووبەڕووی زوبەدی وەستاونو گوناهەکانی بەڕوویا هەڵدەشاخێنن، لەو کاتەدا کریستۆی له کەنار دەریادا بەجلی سپی بینی بوو، دڵی کەوتبووە خورپەوە، بەتیژکردنی گوێکانی بەزەمزەمەکردنەوەگوتبووی:- ئێستا مەعلوم دەبێ ئەو کێیه، کاری چییەو پەیامی چییه؟. بەڵام هەمان سەرەتا .. هەمان وشەی بەرایی :- براکان. خۆش نەبوو لەچەشەیدا، دەمو چاوی گرژبوو، لەبەرخۆ کەوته ورتەوە :- هێشتاش یەک دەنکه ئەقڵ نەچۆته ناو کەللەیەوە، نه، ئێمه هەموومان برا نین، ئیسرائیلیەکانو رومیەکان برا نین، هەتا ئیسرائیلیەکانیش له میانی خۆیاندا برانین، :- صەدوقیەکان. که خودایان دەفرۆشته رومیەکان، کوێخوا که کاری قەیسەری رۆمی دادەپۆشی برایانی

ئێمە نین، نە، کوڕی نەجار، کاری خۆت بە خراپ دەست پێکردووە، ئاگاداربە.، بەڵام بەدیتنی کریستۆ کە لایەکەی تریروخساری خۆی بەبێ تووڕەیی‌و بەمیهرەبانیەکی سەروی مرۆیی گرتبوو، ترس‌و جودی داگرت، بەسەرخۆیا هاواری کرد :- ئەوە ئیدی چ جۆر مرۆڤێکە؟ ئەوە.. راگرتنی لایەکەی دیکەیروخساری، تەنها یەک فریشتە دەتوانێ ئەوکارە بکات، تەنها فریشتە، یا... یا سەگێ. بەبازێ خۆی گەیاندە باراباس کە خەریکی شاڵاوبردن بوو بۆ سەر کوڕەکەی مەریەم، بەدەنگێکی کزەوە گوتی:- دەستی لێ مەدە، یاڵلا لێرە بڕۆ. باراباس بەسەر سامیەوە سەیری یەهودای کرد، ئەوان ئەندامی یەک ئەنجومەنی برایەتی بوون.. بەتایبەت لەگەڵ یەکتر چەندین جار چوونەتە گوندەکانەوە، ئەوانەیان کوشتووە کە خەیانەتیان لە ئیسرائیل کردووەو ئێستا....

بەزەمزەمەوە گوتی:- تۆش یەهودا..تۆ؟. باراباس لە جێی خۆی تەکانی خوارد، یەهودا لە ئەنجومەنی برایەتی دا باڵادەست بوو، نەیدەتوانی سەرپێچی ئەو بکات، بەڵام لە لایەکی دیکەوە عیززەتی نەفسی نەیدەهێشت لەجێوە تەکان بخوات. ردێن سوور جارێکی دیکە بە ئەمر کردنەەو گوتی:- بڕۆ. سەرکردەی دزان سەری لەبەرخۆناو سەیرێکی وەحشیانەی کردە کوڕەکەی مەریەم‌و بەزەمزەمەوە لە کاتێکا مشتی خۆی کردبووە گرێ گوتی:- ناتوانی خۆت لە چنگم قورتاربکەیت، دیسان یەکتری دەبینینەوە.. ئەو کاتە بەلای خەڵکی ژێر فەرمانی خۆیدا گەڕایەوەو بەمەیلێکی کەمەوە دەستوری پێدان :- یاللا با بڕۆین.

بەشی سێزدەهەم

خۆرەتاو خەریک بوو سەری لە یەخەی ئاسۆدا دەبردە خوارەوە، گەرمایی ڕۆژ دابەزی بوو، با پاشەکشەی دەکرد، دەریاچە بەڕەنگی شینو ئاڵتونی دەبریقایەوە، چەند لەقلەقێکی تێرنەخۆرە بەسەر تاوێرە بەردەکانەوە بەسەر یەک قاچ وەستابوونو چاویان بڕیبووە ئاوی دەریاوە، کۆنەپۆشەکان چاویان بڕیبووە کوڕەکەی مەریەمەوەو لە چاوەڕوانیدا وەستابوون، نەیاندەویست لەوێ بڕۆن، ئایا ئەوان چاوەڕوانی چی بوون؟ برسیەتیو رووتو قوتی خۆیان لەبیر کردبوو، هەروەها ناپاکی خاوەن موڵکەکانیان، ئەوانەی کە فەرامۆشو سەرپێچییان کردبوو لە بەجێهێشتنی چەند چیلکە ترێیێ لە رەزەکان بۆ دەم شیرینکردنی هەژارەکان، ئەوان لە سپێدەوە لە رەزێ بۆ رەزێ چووبوونو سەبەتەکانیشیان هەر خاڵی بوو، هەمان ئەم جەرەیانەش لە دروێنەی گوندەکاندا روویدابوو، لە مەزرایێ بۆ مەزرایێ چوو بوونو جەواڵەکانیشیان خاڵی بوو، هەموو شەوێ مناڵەکانیان بەدەمی بەشەوەبوویان لە چاوەڕوانی ئەواندا دادەنیشتن، بەڵام ئێستێکە بەبێ ئەوەی بۆیەتیو چۆنیەتیو ئەوە بزانن، وا بەدیاردەکەوێ سەبەتەکانیان پڕە، سەیری پیاوە سپی پۆشەکەیان دەکرد کە لە بەرابەریانەوە وەستابوو نەیاندەتوانی دڵیان لەودا هەڵکەنو جێی بهێڵن، لە چاوەڕوانیدا مابوونەوەو خۆشیان نەیاندەزانی لە چاوەڕوانی چیدان، کوڕەکەی مەریەم بەنیگای خۆی وەڵامی نیگای ئەوانی دەدایەوە، ئەویش لە چاوەڕوانیدا راوەستابوو، هەستی دەکرد کە هەموو ئەو گیانانە بە گەردەنی ئەوەوە هەڵواسراون، چییان لەو دەویست؟ بەدوای چ شتێکەوە بوون؟ ئەو کە هیچی نەبوو، دەیتوانی چ بەوان ببەخشێ، سەیری ئەوانی دەکردو دووبارە سەیری دەکردنەوە، بۆ ساتێ شەهامەتی خۆی لە دەستداو ویستی دووبارە رابکات، بەڵام شەرم رێی لێگرت، بەسەر سەری مەجدەلیەوە کە بە پێیەکانی ئەوەوە نووسابوو، چی روویدا؟ چۆن دەیتوانی ئەو هەموو چاوانەی کە بەتاسووقەوە

دەیانڕوانییە ئەوەوە، هێور و ڕەها بکات؟ بەڵام بۆ کوێ؟ خودا لە هەموو لایەکدا هەیە، ڕستەی لوتفی خودایی هاوێشترابووە سەر گەردنیەوە، هەر شوێنێک کە وویستبای دەیبردە ئەوێکەوە، لوتفی ئەو نەک قودرەتی ئەو، قودرەتی هەموو توانای ئەو، کوڕەکەی مەریەم ئێستاکە کە ئەو خاکە ماڵی ئەوە، ماڵێکی دیکەی نەبوو، هەستی دەکرد ئەو مرۆڤانە بیابانی ئەوبوون، بیابانێکی دیکەی نەبوو. لەکاتێکا سەری خۆی کەچکردبوو، خۆی دابووە دەست ئاگالێبوونی خوداوە، بەچپەوە گوتی:- خودایە خواست، خواستی تۆیە. لەمیانی کۆنەپۆشەکان، پیرەمێردێ هەڵسایەوە سەرپێ‌و گوتی:- کوڕەکەی مەریەم ئێمە برسیمانە، بەڵام نانمان لە تۆ ناوێ، تۆش وەکو ئێمە هەژاری، دەمت بکەوەو وشەیێکی خۆشەویست ئامێزمان بۆ بڵێ‌و ئێمە تێر دەبین..

پیاوێکی گەنج زاتی دایە بەرخۆو گوتی:- زوڵم فشارێکی زۆری بۆ هێناوین، دڵی ئێمە زیاتر لەوە توانای بەرگەگرتنی زوڵمی نییە، تۆ گوتت وشەیەکی مەحەبەت ئامێزت هێناوە، ئەو وشەیەمان پێ بڵێ‌و دادویەکسانیمان بۆ بهێنە.. کوڕەکەی مەریەم سەیری خەڵکەکەی کرد، گوێی لە دەنگی ئازادی‌و برسیەتی بوو، ناوی حەقیقی خۆی بۆ یەکەمین جار بیست، کە چەندساڵ بوو لە چاوەڕوانی ئەو دەنگەدا ڕونیشتبوو، هەمان ئەو دەنگەی کە ئێستا بەناوبانگی دەکات، بەبازووی کراوەوە ڕوی لە خەڵک کردو گوتی:- برایان با بڕۆین. یەکجار وەک بڵێی ئەوانیش ساڵەهای ساڵە لەچاوەڕوانی ئەم بانگەشەیەدا دانیشتبوون‌و ناوی حەقیقی خۆیان بۆ یەکەمین جار بیست، دڵیان پڕ بوو لە خۆشی‌و هاواریان کرد:- بەناوی خودا با بڕۆین. کوڕەکەی مەریەم لە پێشەوەو ئەوانەی دیکە لەوێنەی یەک لەشدا بەدوای ئەودا چوون، لە کەنار بەندەری دەریاچەکەدا، گردۆلکەیەکی چاڵدار بوو، سەرەڕای گەرمای ئاگراوی هاوین کە بەدرێژایی ڕۆژێ بەسەریا دادەباری، هێشتا بە ڕەنگێکی سەوزەوە ڕۆشن بوو، ئێستا لە هەوای دڵگیری ئاوابووندا، کە پڕ لە گوڵە حاجیلەو پوونگی کێوی بوو، بەرزایی گردەکە وادەهاتە بەرچاو زەمانێ پەرستگای بتپەرستان بووە، چونکە چەند پارچەیێکی هەڵکەنراوو تاتەکە هێشتا لە شوێنی خۆی مابۆوە، ئەو ماسیگرانەی شەوانە لە دەریاچەدا ماسیگرییان دەکرد، بەردەوام تارماییێکی سەوزیان دەبینی کەبەسەر بەردی مەڕمەڕەوە دانیشتووە، هەتا یونس شەوێکیان بیستبووی کە بەردەکە دەگریت، ئێستا ئەوان بۆلای

هەمان ئەو گردەوە دەڕۆن، وەک بڵێی لە جیهانێکی کپو بێدەنگدا بەڕێدەکەون، کوڕەکەی مەریەم لە پێشەوەو خانەوادەی گەورە هەژارانیش لەدواوە...

سالومەی پیر رووی لە کوڕە بچووکترەکەی کردو گوتی:- دەستی من بگرە، ئێمەش دەڕۆین. پاشان دەستی مەریەمی گرتو گوتی:- مەریەم مەگری، مەگەر ئەو نووڕەت لەگەردنیروخساری کوڕەکەت نەبینی؟.

دایکەکە خەریک بوو هۆڕهۆڕ دەگریا وەڵامی دایەوە :- من کوڕم نییە، من کوڕم نییە، تەواوی ئەو کۆنەپۆشانە کوڕیان هەیەو من کوڕم نییە. بەگریەو زارەوە بۆ لای گردەوە کەوتەڕێ، ئەو ئێستاکە گومانێکی بۆنەمابوو، کوڕەکەی بۆ هەمیشە ئەوی بەجێ هێشتبوو، لەو کاتەوە کە تاوی دابوو تا لە باوەشی بگرێت، تا لەگەڵ خۆی بۆ ماڵێی بەرێتەوە، بەسەرسامیەوە سەیری دایکی کردبوو، وەک بڵێی نەیدەناسی، لەو کاتەش گوتبووی:- من دایکتم بەڵام ئەو. دەستی دەرهێناو ئەوی لەخۆی دوور خستبۆوە.

زوبەدی پیر ژنەکەی خۆی بینی کە وێڕای ئاپۆڕەکە بۆلای گردەکە دەچێ، بە پرتەوبۆڵەوە گۆپاڵەکەی دەست دایێو رووی لە یاکوبو هاوڕێیانی کوڕەکەی فیلیپو ناتانیل کردو هێمای بۆ ئاپۆڕە پڕ لە هەراو هەڵچوونەکە کرد:

:- ئەوانە گورگی برسین! نەفرەت لە هەموویان بێت، باشتر وایە بەسەریانا هاوار بکەین، نەوەکا ئێمە لەجێی مەڕ بگرنو قورتمان بدەن، دەکەوینە دوای یەکتریەوە، وەلی فەرامۆش نەکەن، بەڵام ئەو کوڕە ئاشی بابیەی مەریەم هەرچیەکی ویست بەوان بڵێن، ئێمە هایهۆی لێ دەکەین، گوێتان لێیە؟ نەوەکا لێگەڕێین کە دەست هەڵێنێ، یاڵڵا هەموو لەگەڵ یەک بۆ پێشەوە بچین ...پەلەکەن. بەگوتنی ئەو ووشانەوە، بەسستی وولاغێکی شەلەوە، ئەویش دەستی کرد بەسەرهەڵگەڕان بۆ گردەکەوە، دروست لە هەمان ساتدا، دوو کوڕی یونس بەدیارکەوتن، پەترۆس بازووی براکەی گرتبوو بەنەرمیو ئارامییەوە قسەی لەگەڵ دەکرد، تا نەبادا تووڕەی بکات، بەڵام ئەوەی تر لە شڵەژاندا بوو، چاوی بڕیبووە ئەو خەڵکانەی کە وەکو کلۆمسکە سەر هەڵدەگەڕانو پیاوە سپی پۆشەکەش سەر قافڵەیان بوو. پەترۆس، لەیەهودای پرسی کە هێشتا لە کوچەدا وەستابوو توانای بڕیاری نەبوو :- ئەوان کێن؟ بۆ کوێ دەچن؟. ردێن سوور بە ئاوازێکی تێژ ئامێزەوە گوتی:- کوڕەکەی مەریەمە.

- و ئەو فەوجەی کە بەدوایەوەن؟

– هەژارەکانن کە هێشوە ترێ هەڵرژاوەکانی دوای ترێرنی کۆدەکەنەوە، ئەوانە بەیەک نیگا عاشقی سینەی پارەپارەی ئەو بووینە، وا بیردەکەمەوە دەیەوێ قسە بۆ ئەوان بکات.

– دەتوانی چی بڵێ؟ ئەو کە ناتوانێ هەتا یەک بەستە یۆنجە لە میانی دووکەردا دابەش بکات.

یەهودا شانەکانی راتەکاندو بەسۆزکردنەوە گوتی:– دەبینین. ئەویش دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بە گردەکەوە، دوو ژنی رەش پێست، ماندوو مردوو، لەرەز دەگەڕانەوە، هەریەکەو سەبەتەیێکی گەورەیان لە ترێ بەسەرسەرەوە بوو، حەسوودیان بەلەگەڵ یەکبونی ئەوانی دیکەدا بردبوو، بڕیاریاندا بۆ کات بەسەربردن خۆیان بگەیەننە ئەوانەوە، بەم بڕیارەوە، بۆ دواوە کەوتنە ڕێگاوە. یونسی پیر، تۆڕ بەسەر شانەوە، خۆی بۆلای کوختەکەی دەکێشایەوە، برسی بوو، بۆ گەیشتن پەلەی بوو، کە کوڕەکانیو ئاپۆڕەکەی بینی بەسەر گردەکەوە هەڵدەگەڕێن، بەدەمی کراوەوە وەستا، چاوانی خڕکەلەو ماسی ئاسای بڕیە ئەوانەوە، بیری لە هیچ نەدەکرەوە، لە خۆی نەپرسی کە کێ مردووەو کێ زەماوەندی کردووە، یاخود ئەو هەموو خەڵکە بۆ کوێ دەڕوات، ئەو بیری لە هیچ نەدەکردەوە، ئەو تەنها بەدەمی کراوەوە رامابوو، زوبەدی بانگی ئەوی کرد:– وەرە یونس پەیامبەری ماسی با بڕۆین میواندارییە، وادیارە ...... زەماوەند دەکا وەرە با بڕۆین خۆش بگوزەرێنین..

یونس لێوە قەبەکانی خستە جووڵە، دەیویست شەکرێ بشکێنێ، بەڵام رای خۆی گۆڕی، بۆ جێخۆشکردنی کوڕی سەرپشتی شانەکانی راتەکاند، بە هەنگاوی سەنگین بۆلای کوختەکەی کەوتەڕێ، دوای ماوەیەک، کاتێ لە ئەنجامدا لە کوختەکەیەوە نزیک دەکەوتەوە، زەینی دوای دەردی زایینکی زۆر لە ئەنجامدا زا، بە زەمزەمەکردنەوە گوتی:– زوبەدی کەرکەللە بڕۆ ونبە. ئەو کاتە بە لەقە دەرگای کردەوە.کاتێ کە زوبەدیو هاوڕێکانی گەیشتنە بەرزایی گردەکەوە، کریستۆ بەسەر تاتەکەوە چوارمێچک لێیدانیشت، هێشتا دەمی نەکردبۆوە، وابەدیارکەوت کە چاوەڕوانی ئەوان بوو، گەدایێکی زۆر رووبەڕووی بوون، پیاوەکان چوارمێچک بەسەر زەویەوە دانیشتن، ژنان لە پشتەوە وەستابوونو سەیری ئەویان دەکرد، خۆرەتاو دابەزی بوو، بەڵام کێوی :– هەبەرون. لە لای باکوردا هێشتا هەتاوی لە ترۆپکی خۆیدا راگرتبوو،

مۆڵەتی راکردنی نەدەدا، کریستۆ، بەو دەستانەی کە خاچئاسا بەسەر سینەی دانابوون، سەیری جەنگی نێوان نوورو زوڵمەتی دەکرد، جارناجار لەسەرخۆ نیگای دەکردە لایروخسارەی خەڵکەکەوە،ئەوروخسارانەی کە راستەوخۆ بەرەو لای ئەو وەرسووڕابوون، برسێتی، ئەوروخسارە پڕ چینو چروکانە خەمگینو هەڵتەکاو، ئەو چاوانەی کە دەیانڕوانیە ئەوەوەو بە مەلامەت باریەوە سەیری دەکردن، وەک بڵێی ئامانجی سەرزەنشتی ئەوبوون.

هەر بە دیتنی زوبەدیو هاوڕێیانی، هەڵسایەوەو گوتی:- بەخێربێن، هەموو بەدەوری مندا کۆببنەوە من دەنگم ئەوەندە بەرزنییە، دەمەوێ قسەتان بۆ بکەم. زوبەدی بەناونیشانی ئەوەی کە ریش سپی دێکە بوو، لە پێش هەمووان کەوتە ڕێوە، خۆی وا هەڵکورماندە سەر بەرزایی بەردێکەوە، لە لای راستیەوە هەردوو کوڕەکەیو هەروەها فیلیپو ناتانیل بوون، لە لای چەپیەوەش پەترۆسو ئاندریاس، سالومەی پیرو مەریەمی ژنی یوسف لە پاشتر لە میانی ژنەکانەوە راوەستابوون، مەریەمەکەی دیکە.

-مەریەمی مەجدەلیە- لە کەنار پێیەکانی کریستۆدا کەوتبوو سەر زەوییەوە،روخساری خۆی لە میانی ئەژنۆکانی دا شاردبۆوە، یەهودا لە ژێر درەختی کاژی ئەشکەنجە چەشتوودا، کە با هەڵیسوڕاندبۆوە ناویەکەوە بۆ لایەک لار بوو بۆوە، لە چاوەڕوانی دا دانیشتبوو چاوەشینەکانی لە میانی کەلێنی کاژەکەوە وەک خەنجەر لە کوڕەکەی مەریەمدا دەچوونە خوارەوە. کریستۆ بەنهێنیەوە لەرزی، لە هەوڵو تەقەلادابوو بۆ دۆزینەوەی شەهامەت، ئەوە ساتێ بوو، کە ساڵەهای ساڵ لە گەیشتنی دەترسا، ئەو زەمانە تازە گەیشتبوو، خودا سەرکەوتبوو بەزۆرو هێزەوە ئەوی بۆ شوێنێ کە خۆی دەیخوازی – رووبەڕووی مرۆڤەکان – هێنابوو، تاناچاری بکات قسە لە گەڵ ئەواندا بکات، ئێستا ئەو دەیتوانی چی بەوان بێژێ؟ تۆزێ شادی ژیانی ئەو لەزەینیدا درەوشایەوە، ئەو کاتە خەمە بێژمێرەکانی: پێشبڕکێ لەگەڵ خودا، تەواوی ئەو شتانەی کە لە سەرگەردانیەکانیدا بینی بووی، کێوەکان، گوڵو پەڕەندەکان، ئەو شوانانەی کە مەڕێکی پەرتەوازەیان بەسەر شانەکانی خۆیانەوە هەڵدەگرت، ئەو ماسیگرانەی کە تۆڕی خۆیان بۆ راوکردنی ماسی دەخستە ئاوەوە، جوتیارانێ کە زەویان تۆ دەدا، دروێنەیان دەکرد، گەنمیان شەنەبا دەکرد، ئەوسا بەرهەمیان بۆ ماڵەکانیان دەبردەوە، ئاسمانو زەمین

ناوەناوە لەناو زەینی دا دەکرانەوەو دادەخران، هەمووی پەرجوی خودا بوون‌و نەیدەزانی کامیان هەڵبژێرێ، دەیخوازی هەمووان ئاشکرا بکات تا ئەوانەی کە داناسەکنێن بیانسەکنێنێ، ئەو دونیایەی کە بۆ ئەو ئاشکرابووبوو، چیرۆکی پەریەکان خودابوو، پڕ لە شازادەو ئەفسانەبوو، دروست وەکو ئەو چیرۆکەی کەوا دایە گەورەی بۆی دەگێڕایەوە تا لە گریە بکەوێ، خودا لە هەیوانی ئاسمان لاربۆوەو ئەو چیرۆکەی بۆ مرۆڤەکانی دەگێڕایەوە. بزەییێکی هاتێ‌و بازووەکانی کردەوە، بەدەنگێکی لەرزۆک گوتی:- براکان براکان، لەمن دەبوورن، کەبەزمانی نمونە قسە بۆ ئێوە دەکەم، من مرۆڤێکی سادەو عامی‌و هەژارو بچووکم وەکو ئێوە، یەک سینەقسەم پێیە، بەڵام زەینم هێزی گێڕانەوەی ئەوانەی نییە. دەمم دەکەمەوە بێ ئەوەی خۆم بمەوێ، وشە وەکو چیرۆک دەردەپەڕێ، برایانم لەمن دەبوورن، بەڵام بەزمانی نمونە قسەتان بۆ دەکەم، خەڵک هاواریان کرد :- کوڕەکەی مەریەم ئێمە سەراپا گوێین. کریستۆ جارێکی دی دەمی کردەوە:

- جوتیارێ بۆ تۆدانی زەوی چووە دەرەوە، چونکە زەوی تۆ دەدا، دانەیەک لەم تۆوە کە کەوتە سەر زەوی باڵدارەکان هاتن‌و خواردیان، دانەییێکی دیکە لەم تۆوە کەوتە سەر بەردەڵانەوە هیچ خاکێکی نەدۆزیەوە، تا بەسەریا نەشونما بکات‌و وشک هەڵگەڕا، دانەی سێهەم لە میانی دڕکو داڵدا ڕژاو دڕکو داڵ شین بوون‌و ئەویان شاردەوە، لە ئەنجامدا دانەیەکی دیکە کەوتە سەر خاکێکی میهرەبان، ڕەگوڕیشەی گرت‌و گەڵاو بەرهەمی هاوێشت‌و پەڕوپۆی کردو گەنم بووە دادو قوتی مرۆڤ، هەریەکە لە میانی ئێوە کە گوێ ڕادەگرێ با ببیستێ.

هەموو بێدەنگ بوون بە واق وڕماوی سەیری یەکتریان دەکرد، بەڵام زوبەدی پیر کە بۆ بەهانەیەک دەگەڕا تا جاڕوجەنجاڵ بخاتە ئاراوە، گوتی:- بەداخەوەم، بەڵام تێنەگەیشتم، سوپاس بۆ خوا من گوێم هەیە دەبیستم، بەڵام تێناگەم، دەتەوێ چی بڵێی؟ ناتوانی ئاشکراتر مەبەستەکەت بپێکی؟ خەندەییێکی گاڵتە ئامێزی کردو بە غرورەوە دەستی بەڕیشی سپی خۆی داهێناو پاشان گوتی:- یا نەکا هەر خۆت بەسوتفە ئەو جوتیارەبیت؟.

کریستۆ بەفروتەنیەوە وەڵامی دایەوە :- بەڵێ من جوتیارم. زوبەدی پیر بە گۆپاڵ کوتکردنی زەوی بەدەریخست:- خوا بمانپارێزی، هەڵبەت دیارە ئێمەش بەردودڕکو مەزراین، کە تۆ تۆوی تیا بڵاو دەکەیتەوە، ها؟ ..

کوڕەکەی مەریەم بەدەنگێکی نەرم وەڵامی دایەوە :- بەهەمان شێوە.

ئاندریاس گوێی تیژکردبوو گوێی قوڵاغ کرد، بە هەمان شێوە کە سەیری کریستۆی دەکرد دڵی وەکو ئاژەڵێکی وەحشی بەدیواری سینەی دەکەوت، لە یەکەمین دیداری یەحیای ئاوەمۆرکاردا لە کەناری ئوردن تووشی هەمان حاڵ بوو، یەحیا پێستی ئاژەڵانی لە خۆی وەرپێچاو خۆرەتاو ئازاری دەدا، نوێژ، شەونوێژی، برسیەتی وا کەوتبووە گیانیەوە کە لەودا جگە لە دووچاوی هیولا، دوو کڵپەی داگیرساو – گەروێ کە هاواری دەکرد :- تۆبە بکەن ...تۆبە بکەن. هیچی دیکەی نەمابوو، لەو کاتەی کە هاواری دەکرد: شەپۆڵێکی مەزنو گەورە لە ئوردنەوە هەڵدەستا، کاروان دەوەستا، وشترەکان توانای بەرەو پێشەوەچوونیان نەدەما، ئێستاش لە رووبەرووی ئەوا ئەوەکەی دی بوو کە بزەی دەکردو دەنگی ئارامو شەپۆڵهێن بوو، مەلێکی مەبهوت بوو بۆ یەکەمین جار بوو دەیەویست بکەوێتە چەهچەوە، دڵی ئەندریاس لەمیانی کریستۆو یەحیادا بۆ پێشو پاش دەچوو باڵیدەگرتو تەواو واقی ورما بوو.

هێدی هێدی، یۆحەننا لەتەک باوکی دوور دەکەوتەوەو لە کریستۆ نزیک دەبۆوە چەند هەنگاوێک لە گەڵ کریستۆی نێوان نەبوو، کە زوبەدی ئەوی بینی بوو زیاتر لە جاران تووڕەتر بوو، ئەو لە دەست پەیامبەرە درۆزنەکان، دڵی پڕ خۆێن بوو بوو، پەیامبەرە تازەکان، هەموو رۆژێکی ساڵ، بەسەر زەویەوە دەجۆشان باری زەویان دەهاوێشتە سەرپشتو هەریەک لەوان وەک بڵێی بە لەیەک گەیشتنێکی پێشتر دروست کراو تاویان دەدایە سەرخاوەن مولکو کاهینو پادشاکان، ئەوەی کە لەم دونیا توندو تۆڵو باش بوایە گەرەکیان بوو بێ بونیاتی کەن،ئەوە ئێستاش چاوم روون کوڕی پێپەتی مەریەم!.

زوبەدی لەبەر خۆ گوتی:- باشتر وایە هەر ئێستا کە گەنجو تەڕدەستە گەردەنی بشکێنم. بۆ هەڵسانەوە بەنیشانەی هاندان گەڕایەوە تا بزانێ ئەوانی دیکە چی دەڵێن. یاکوبی کوڕە گەورەی خۆی بینی، کە سەگرمەکانی خۆی تێکچڕژاندوە، بەڵام نەیدەزانی ئایا لەبەر پەریشانیە یاتووڕەیی، ژنەکەی خۆی بینی کە ئێستا هاتۆتە پێشەوەو چاوەکانی لە ئەشک دەسرێتەوە، سەیری لای کۆنەپۆشانی کرد، بە بینینی ئەوان زەندەقی چوو، ئەو هەموو گەدا برسیانە، بەدەمی کراوە وەکو بێچووە مەلەکان کە دایکیان خۆراکیان پێدەدا، چاویان بڕیبووە کوڕی مەریەمەوە، لەبەرخۆ کەوتە سۆزکردنەوە :- هەرچی گەدای برسی هەیە سەگ بیخوات. ئەوکاتە بەخۆی گوت :- باشتروایە بێدەنگ بم ئەگینا

دەکەومە دەردەسەرییەوە. دەنگێکی نەرمو خەمەنگیز بەرگوێ کەوت، کەسێ کەلەبەر پێی کریستۆدا رونیشتبوو، دەستی بەقەسەکردن کردبوو، ئەوانەی کە لە دواوە دانیشتبوون، هەڵسانەوە تا ببینن کێیە، کوڕی بچووکی زوبەدی بوو، هێدی هێدی بۆلای پێیەکانی کریستۆ خزی بوو، ئێستا وا ئەو قسە دەکات.

– تۆ جوتیاریو ئێمەش بەردەکان، دڕکو داڵو مەزراکان، بەڵام چ تۆوێکت لە دەست دایە؟روخساری تازەموو لێهاتووی گری گرتبوو، چاوە رەشو بادامییەکانی ئەو ئازارمەندانە دەیانڕوانیە ئەوەوە، بەدەنی سپیو خزینی بە هەڵچوونەوە سەر هەڵگەڕابوو، لەچاوەڕوانیدا مابۆوە، کریستۆ بەمەبەستی بیستنی قسەی ئەو لاربۆوە، وەک چۆن گوێی دابووە دڵی خۆی، لە هەوڵی ئەوەی کە قسەیێکی لەبار بدۆزێتەوە، قسەیێکی سادەو ئاساییو ناودار، چەند دانەیێکی ئارەقەی سپی بەسەر چەهرەیەوە هەڵنیشتبوو، کوڕی زوبەدی بەهەڵچوونەوە پرسیاری خۆی دووبارە کردەوە، :– چ تۆوێکت لەدەست دایە؟. کریستۆ بەیەکجار شێواو شەقو رەق وەستاو بازووەکانی کردەوەو بۆلای ئاپۆڕەکە لاربۆوەو هاوارێ لە قوڵایی گیانیدا پەڕوپۆی کرد :– یەکتریتان خۆش بوێ– یەکتریان خۆش بوێ..

بەگوتنی ئەو قسەیە هەستی کرد کە لە پڕێکا دڵی خاڵی بوو، بەخەستەڕویی کەوتە سەر تاتەکەوە رازونیاز کەوتە سەرپێ، خەڵکی کەوتنە زەناوە، زۆرانێک لەوان سەریان راتەکاندو هەندێک پێکەینن، پیرەمێردێ کە گوێی گران بوو گوتی:– چی گوت.

– گوتی: دەبێ یەکتریمان خۆش بوێ؟ پیرەمێرد کە خەریک بوو تووڕەببێ گوتی:– ناتوانرێ، ئەو کەسەی لەبرسان خەریکە تەلەف دەبێ، ناتوانێ کەسێکی ورگ پڕی خۆشبوێ، ئەوانەی قوربانی دەدەن ناتوانن جەللادیان خۆش بوێ، ناکرێ باشتروایە بچیتە ماڵەوە.. یەهودا پشتی بەدارکاژدا بوو بەتووڕەییەوە دەستی بەردێنی قورمزی خۆی دادەهێنا بەسۆزکردنەوە گوتی:– ئاوا کوڕی نەجار؟ ئەوە هەمان ئەو شتەیە کە هاتووی بە ئێمەی بڵێی؟ ئەوە هەمان پەیامی سەرسامهێنە کە بۆ ئێمەت هێناوە؟ داوا لە ئێمە دەکەی کە رۆمیەکانمان خۆشبوێ، وابیرت کردەوە ئێمە بە هەمان شێوە کە لایەکەی تریروخسارت رادەگری، گەردنمان دەگرینو دەڵێین: برای ئازیز لوتفەن من بکوژە؟!.

کریستۆ ئەو زەمزەمەیەی بیست،روخسارێکی عەبوسو چاوانی سەرێکی

بێ ڕەنگی بینیو تێگەیشت، تەڵخی تاوی دایەروخساریەوە، بەوەبەرهێنانی تەواوی هێزی خۆیەوە هەڵسایەوە بەدەنگێکی مکوڕانەو پاڕانەوە ئامێز دووبارەی کردەوە :- یەکتریتان خۆش بوێ، یەکتریتان خۆش بوێ، خودا مەحەبەتە، منیش وام بیردەکردەوە کە ئەو وەحشییە، منیش وام بیردەکردەوە کە کێوەکان بەهێمای دەستی ئەو دەبن بە دووکەڵو مرۆڤەکان لە بێن دەچن، لە دێردا خۆم پەنهان کرد تا رابکەم، کەوتمە سوژدەوەو لە چاوەڕوانیدا مامەوە، بەخۆمم دەگوت :- ئێستاکە ئەو دێ، ئێستا ئەو وەکو هەورە تریشقە دادەبەزێ.. ڕۆژێکیان سپێدە ئەو هات وەک چۆن شنەییێکی فێنک بەسەر مندا هەڵیکردو گوتی:- کوڕم هەڵسەوە. من هەڵسامەوە. من هاتووم وا لێرەم.. دەستەکانی خاچئاسا بەسەریەکەوە دانا تا کەمەری لاربۆوە، وەک بڵێی ڕێزو نەوازش لەوانەی ڕووبەڕووی دەنێ، زوبەدی پیر لە کاتێکا گۆپاڵەکەی لە دەستیدا دەکوشی، کۆخەییێکی کردو تفێکی هاوێشت، بە توورەییەوە کەوتە زەمزەمەوە. :- خودا هەروەک شنەییێکی فێنک! چاپلوس بڕۆ بۆ دۆزەخ. کوڕەکەی مەریەم لەسەر قسەی خۆی بەردەوام بوو، ئەو ئێستاکە لەسەر بەردەکەوە دابەزی بوو، چووە ناو خەڵکەکەوە، بە پاڕانەوەو ئامێزەوە سەیری یەکە یەکەی ئەوانی دەکرد، دەچووە خوارەوەو دەهاتە سەرەوەو بازووەکانی بۆ ئاسمان دەکردەوە، دەیگوت :- ئەو باوکی ئێمەبوو،ئەو هیچ دەردێک بێ چارەسەرێو برینێک بە بێ تیمار ڕەها ناکات، بەو ئەندازەی کە لە دونیادا ئازارو برسیەتی بکێشین، بەهەمان ئەندازەو زیاتریش لەبەهەشت تێر دەبین. ماندوو بوو، گەڕایەوە لای سەرتاتەکەو دانیشت.

هاوارێ هەستا :- وەختێ کە من مردم بوونو نەبوونی بەهەشت وەک یەکە.، بەڵام کریستۆ لە خودا غەرق بوو بوو، نەیبیست.

ئێستا ئەو هاواری کرد :- خۆزگەم بە ئەوانەی کە برسیو تێنووی عەدالەتن. لە ناو برسیە زۆرەکانەوە یەکێ تاویدایە ناو قسەکانی ئەوو گوتی:- عەدالەت بەس نییە.. ئێمە نانمان دەوێ.. کریستۆ بە هەڵکێشانی ئاخێکەوە گوتی:- نانیش..نانیش، خۆزگە بەو کەسانەی کە برسیو تێنووی عەدالەتن، چونکە ئەوان تێردەبن، خۆزگەم بە خەمگینەکان، چونکە ئەوان بەهێز دەبن، خۆزگە بۆ هەژاران، مەزڵومان، بۆ ئەوانە، بۆ ئێوەیە، ئێوە ئەی هەژارو خودان سەبرو مەزلومەکان کە خودا مەلەکوتی ئاسمانی ئامادەکردوە..

دوو ژنی پێسترەش کە هێشتا سەبەتەکانی خۆیان بەسەر سەریانەوە بوو، بەخێرایی سەیری یەکتریان کرد، بێ ئەوەی وشەیێ بخەنە سەر زمان، سەبەتەکانیان هێنایە خوارەوە، یەکیان لە لای چەپو ئەویتر لەلای راست دەستیان کرد بەدابەشکردنی ترێ بەناو هەژارەکاندا، مەجدەلیە کەلەبەر پێی کریستۆ کەوتبوو، هێشتا جورئەتی نەدەکرد سەری بەرزکاتەوە، بەڵام جارجارە بەشێوەییێکی نهێنی پێیەکانی مامۆستای ماچ دەکرد کە لە قژی نوقوم ببوون.

کاسەی سەبری یاکوب پڕبووبوو، کەوتە سەرپێو ئەوێی جێهێشت، ئاندریاس تووڕەبووبوو، خۆی لە چەنگی براکەی رەها کردو رۆیشتو بەرەو رووی کریستۆ وەستا. هاواری کرد :- هەمان ئێستاکێ لە رووباری ئوردون، لە یەهودا دێمەوە، لەوێ پەیامبەرێ بانگەشەی ئەوە دەکات کە :- مرۆڤ ئاگرزەنەو منیش ئاگرم، من هاتووم تا زەوی لە پۆخڵی بتاشمو رۆحی مرۆڤ لە ژەنگو ژاڵ پاک کەمەوە تا کریستۆ بێت..

تۆ ئەی کوڕی نەجار تۆش وەعزی ئەشق دەدەی! بۆ نیگایێ ناکەیتە دەورەبەرت؟ هەموو شوێنێ پڕە لە درۆزنو ئادەم کوژو دز، هەموو ریاکارن- هەژارو دوڵەمەند، زاڵمو مەزڵوم، کاتیبانو فەریسیان- هەموو هەموو، منیش درۆزنم، منیش ریاکارم براکەم پەترۆسیش، زوبەدی، بەخۆیو ئەو ورگە گەورەی بەهەمان شێوە، ئەویش گوێی لە عەشق دەبێ، بیر لە قایغەکانو مرۆڤەکانی خۆی دەکاتەوە، ئێستا باشە ئەی چۆن تا دەتوانێ ئاوی ترێ لە راووک بدزێت.. زوبەدی پیر، بەبیستنی ئەو وشانەوە، تووڕەبوو، پشت ملە خەپڵەکەی وەکو ئاگر سووربۆوە، دەماری هەڵسا، گۆپاڵەکەی بەرز کردەوە هێرشی بردە سەر ئاندریاس، بەڵام سالومە بازووی ئەوی لە کاتی خۆیا گرتو بەنەرمی پێیگوت:- شەرمت بەخۆبێ.. شەرمت بەخۆ بێ. یاڵڵا بەرێکەوە، بۆ ماڵەوە بگەڕێینەوە.

بە هاوارێکی بەرز بەشێوەیەک کە هەموو بیبیستن زوبەدی گوتی:- هیچ گەدایێکی بێ سەرو پێ لێرە لە ناو موڵکی من ناتوانێ دەست هەڵبرێ.. لە کاتێکا لە تووڕەیان لێوی کەفی کردبوو، بۆلای کوڕەکەی مەریەم گەڕایەوەو هاواری کرد :- تۆش کوڕەکەی دارتاش تۆ بۆ من دەوری کریستۆی موژدەهێن مەنوێنە، وای بەد بەحاڵت بێچارە، تۆش لە کۆتاییدا وەکو ئەوانی دیکە بە خاچ هەڵدەواسرێی، ئەو جۆرە گرفتانەت فەرامۆش دەکەی، بەڵام من دڵم بۆ

مرۆڤێکی بێ کەڵکی وەک تۆ ناسووتێ، دڵم بەو دایکە بەدبەختەت دەسووتێ کە تۆ کوڕی تاقانەی ئەوی..

هێمای کرد بۆ لای مەریەم، کە خۆی لە زەمین کوتابوو، سەری دەکوتایە بەردێکەوە. بەڵام تووڕەیی پیرەمێرد هێشتا نەنیشبۆوە، گۆپاڵی لە زەوی دەداو هاواری دەکرد:- کلک لە ئەڤین وەردەدا، بەڵی هەموو بۆ پێشەوە، ئێوە هەموو بران لەبەر ئەمە فەرموو هەرچیت دەوێ هەڵیگرە، ماڵ بێ خاوەنە، بەڵام چۆن دەتوانین دوژمنی خۆمان خۆشبوێ، مەگەر دەکرێ کە گەداییکم خۆشبوێ لە دەرەوەی ماڵی مندا دێتو دەچێو دڵی بۆ شکاندنی دەرگاو تاڵانکردنی من لێدەدا؟ دەم لە ئەشق وەردەدا، توخودا ببن بەئەو کەڵلەپوکە، بەڕاستی بەڕاستی خودا لە باوکی ئەو ڕۆمیانە ببورێت باکافربن، هەرچیەک بن خۆ نیزامیان ڕێکخستووە. گوفتاری زوبەدی بەرپەرچی برسیانێکی زۆری وروژاند، بەهاواری تووڕەو توند هێرشیان کردە سەر زوبەدی، یەهودا بەیەک هەڵقۆزینەوە لە ژێر کاژەوە خۆی گەیاندە ئاپۆڕەکە. سالومەی پیر زەندەقی چوو، دەستی لەسەر دەمی مێردەکەی داناو بێدنگی کرد، ئەو کاتە رووی لەلای ئاپۆڕەکە کرد، کە وەکو لافاوی خرۆشو ترس تا دەهات نزیکتر دەبوونەوەو گوتی:- ڕۆڵەکانم قسەی ئەو بەهەند هەڵمەگرن، لە تووڕەییان شتێک دەڵێت، بەڵام مەبەستێکی دیکەی هەیە. سالومە هەروەها بە هێمای سەر بانگی کوڕەکەی کرد کە لەبەر پێی کریستۆدا بە ئارامیو خۆشحاڵیەوە دانیشتبوو گوتی:- وەرە کوڕم.. هەوا تاریکە. کوڕەکەی وەڵامی دایەوە :- دایە دەمەوێ لێرە بمێنمەوە. مەریەم خۆی بەسەر بەردەوە بەرز کردەوە، ئەشکی چاوانی پاک کردەوەو بە هەنگاوی لەرزۆکەوە بەرەو لای کوڕەکەی چوو، تا لەگەڵ خۆی بۆ ماڵێی بەرێتەوە، دایکی بەدبەختی هەم لەبەر فیدای مەحەبەتی هەژاران لە کوڕەکەی ترسابوو، هەم لەبەر هەڕەشەکانی ریش سپیە سەروتمەندەکان، وەک چۆن کە دەڕۆیشت جارێ بەمو جارێ بەوانی دەگوت :- داوای کۆمەکتان دەکەم کە گوێ لە قسەی ئەو نەگرن، نەخۆشە، نەخۆش.

بەترسو لەرزەوە لە کوڕەکەی وەنزیک کەوتەوە، ئێستاکێ ئەو خۆیو دەستە خاچئاساکانی وەستابوو، چاوی بڕیبووەدەریاچەوە، مەریەم بەنەرمی گوتی:- ڕۆڵەم، وەرە، وەرە تا بچینەوە ماڵەوە. کریستۆ دەنگەکەی بیست، گەڕایەوە بەسەر سامیەوە سەیری ئەوی کرد وەک بڵێی بپرسێ ئەم ژنە کێیە؟

مەریەم لە کاتێکا دەستی لە دەوری کەمەری ئەو نابوو دووبارەی کردەوە :- وەرە کوڕم وەرە کوڕم، بۆ وا سەیرم دەکەی؟ مەگەر من ناناسی؟ من دایکتم، وەرە براکانت لە ناصیرە لە چاوەڕوانی تۆ دانو باوکی پیرت.... کوڕە سەری هەڵتەکاندو بەئارامی گوتی:- کام دایک ... کام دایک؟ دایکو براکانم لێرەن. لە کاتێکدا دەستی هەڵبڕی بوو، هێمای بۆ ئاپۆڕەی کۆنەپۆشو ژنەکانیان دەکرد، بەتووڕەییەوە سەیری یەهودای قژ سووری دەکرد کە بە خامۆشی لەبەرابەر درەختی کاژەوە وەستابوو. :- و..باوکم.. ئەنگوستی بۆلای ئاسمان بەرز کردەوە :- باوکم خودایە. چاوەکانی ئەو قوربانیە بەخت رەشەی هەورە تریشقەی خودا پڕ لە فرمێسک بوو :- هیچ دایکێ بیچارەتر لە من لە تەواوی دونیادا نییە؟ من یەک کوڕم هەبوو، ..یەک ئەویش ئێستا....

سالومەی پیر ئەو هاوارە دڵتەزێنەی بیست، مێردەکەی رەهاکردو گەڕایەوە دواوەبۆ لای مەریەم هاتو دەستی گرت، بەلاَم مەریەم سەرپێچی کردو دووبارە رووی لە کوڕەکەی کردو هاواری کرد :- نایەیت؟ ئەوە دواهەمین جارە کە بەتۆ دەڵێم وەرە!. لە چاوەڕوانی دا وەستا، کوڕە بێدەنگ بوو، سەر لەنوێ دیسان روی لە لای دەریاچە کردەوە...

- لە نەفرەتی دایک ناترسی؟

کوڕە بێ ئەوەی ئاوڕداتەوە وەلاَمی دایەوە:- من لە هیچ شتێ ناترسم، لە هیچ شتێ جگە لە خودا. تووڕەیی پەڕیەروخساری مەریەمەوە، مشتی خۆی بەرزکردەوە هەتا بۆ نەفرین کردن دەمی کردەوە، بەلاَم سالومەی پیر لە کاتی خۆی دەستی دانایە سەر لێویو گوتی:- ئەم کارە مەکە. ئەو کات دەستی نایە کەمەری مەریەمو بەزۆری ئەوی راکێشایە دوای خۆیەوە :- کچم، مەریەم، وەرە، وەرە، بابڕۆین، دەمەوێ شتێ بەتۆبڵێم.. هەردوو ژن لە گردۆلکەکەوە بەرەو کفرناحوم سەرەو ژێربونەوە، زوبەدی پیری تووڕە لە پێشەوە دەڕۆیشت، بەگۆپاڵەکەی دەستی سەری دڕکەکانی دەپەڕاند، سالومە لەگەڵ مەریەم قسەی دەکرد:- کچم مەریەم بۆ دەگریت؟ مەگەر ئەوانت نەبینی؟. مەریەم بەسەرسامیەوە سەیری ئەوی کردو فرمێسکی خۆی قووتدا، پرسی :- چ شتێ؟. لە کاتێکا ئەو قسەی دەکرد، چەند باڵێکی شین، هەزاران باڵی شینت لەدوای ئەوەوە نەبینی؟ مەریەم سوێند دەخۆم کە لە شکری فریشتەکان بوو، بەلاَم مەریەم لە رووی نائومێدییەوە سەری خۆی تەکانداو

بەچپەوە گوتی:- من هیچم نەبینی.. هیچ شتێ..ئەو کاتە دوای وەستانێکی کورت درێژەی بە قسەکانی خۆیداو گوتی:- سالومە فرشتەکان چ ئازارێکی من دەرمان دەکەن؟ من کوڕو نەوەم دەوێ...کوڕو نەوە..نەک فریشتەکان.، بەڵام چاوەکانی سالومەی پیر پڕ لە باڵی شین بوو، لە کاتێکا دەستی هێنابووە پێشەوە، دەستی دایە سینەی مەریەمو چرپاندیە گوێی مەریەم- وەک بڵێی رازێکی گەورەی پێ دەڵێت- :- مەریەم تۆ پیرۆز بوویت. :- مێوەی رەحمی تۆ بۆتە موتفەرک. بەڵام مەریەم هەرگیز دانەدەکەوت.. سەری تەکانداو لەدواوە دەرۆیشتو دەگریا. لە هەمان ئەم سەینو بەندا، کۆنەپۆشان بەتووڕەییەوە بە دەروری کریستۆ ئەڵقەیان بەستا، ئەوان هەڕەشەیان دەکردو گۆپاڵیان لە زەوی دەکوتاو سەبەتەکانی خاڵی خۆیان لە هەوادا هەڵدەسووراند، هاواریان دەکرد :- مەرگ بۆ سەروەتمەندان، قوربانی قسەت بین، کوڕەکەی مەریەم مەرگ بۆ دەوڵەمەندان. کریستۆ بە نائومێدی بازووەکانی خۆی تەکانداو هاواری کرد:- من ئەوەم نەگوت، من ئەوەم نەگوت، گوتم، برایان، ئەڤین.، بەڵام مسکێنەکان کە لەبەر کاریگەرێتی برسیەتی شێتو هاربووبوون، چۆن دەیانتوانی گوێ بگرن، ئەوان دەخرۆشان:- هەق لای ئاندریاسە، یەکەمجار ئاگرو کوڵێنگ پاشان ئەشق. ئاندریاس کە لە کەناری کریستۆ وەستابوو، ئەوەی بیست، بەڵام سەری لە لاکی خۆی بردبووە خوارەوە وەڵامی نەدایەوە، لەبەرخۆ دەیگوت :- هەر کاتێ ئوستاد لە بیابان قسەی دەکرد، وشەکانی ئەو وەکو بەرد بەسەر سەری مرۆڤ دەهاتە خوارەوە، ئەوانی شەتو پەت دەکرد، بەڵام ئەو پیاوەی لەکەناریا وەستا بوو، وشەکانی وەکو نان لە میانی خەڵک دابەشدەکرد. هەق لای کێ بوو؟ کام رێگا، بەرێگەی زۆری یارێگەی موحەبەت کۆتایی بەرزگاری جیهان دێت؟ ئاندریاس لە کاتێکا ئەو بیرۆکانەی لە مێشکی خۆیدا کاوێژ دەکرد، هەستی بەدوو دەست کرد بەسەر سەری خۆیدا، کریستۆ هاتە نزیکترو بە نەرمی ناو لەپی دەستەکانی دانایە سەر سەری ئەوەوە، ئەنگوستی ئارموش ئاسای واکشابوون، کە لەبەر کاریگەرێتی وێککەوتن بەهەرشتێ، لەباوەشیان دەگرت، ئێستا ئەو پەنجانە هەڵکشابوونە سەر تەواوی سەری ئاندریاسەوە، ئاندریاس تەکانی نەدەخوارد، هەستی کرد کە کەللەی سەری شەقی بردوەو شەهدێ بە پاکیو سافی هەنگوین لە شەقارەکانەوە هەڵدەرێژێتە ژوورەوەو لە مێشکیدا دەچکێتەوەو دەگاتە دەمو گەردەنو ملیەوە، لەوێشەوە بۆ هەناوی

سەرەوژێر دەبێتەوەو لەبنی پێدا گەڵاڵە دەبێ، تەواوی جەستەی تێر دەبێ، لێوی نەدەبزاوت، چی دەبوو کە ئەو دەستانە هیچ کاتێ بەسەر سەریەوە لانەچێ، ئێستاکێ دوای ئەو هەموو هەوڵە، لە ئەنجامدا هەستی بە ئاسایش‌و ئارامی دەروونی کرد. تۆزێ دوورتر، فیلیپ‌و ناتانیل، وەک دوو دۆستێ کە جیابوونەوەیان نییە. لەگەڵ یەک لە گفتوگۆدا بوون.. پینەدۆزی لەندەهۆر دەیگوت:- ئەوم خۆشدەوێ، وشەکانی دەڵێی شیرینی هەنگوینە، سەرزەنشتم مەکە کاتێ کە گوێم لەو رادەگرت، لچ‌و لێوی خۆم دەلستەوە. شوان رایەکی دیکەی هەبوو، :- من ئەوم خۆش ناوێ، گوفتارو کرداری یەک نییە، هاوار دەکات :- ئەڤین ..ئەڤین!. لەو لاشەوە خاچ دروست دەکات‌و لە خاچ دەدات..

- فیلیپ، لێگەڕێ با بەتۆ بڵێم کە ئیدی ئەوەی چوو چوو، دەبێ ئەو قۆناخە قۆناخی خاچ تێپەڕینێ، ئێستا ئەو قۆناخەی تپەڕاندوەو رێی خودای گرتۆتەبەر فیلیپ پیلەی لەسەر قسەی خۆی دەکرد :- من کارم دەوێ، بزنەکانم پسکەیان گرتووە. ئەگەر ئەوانی پیرۆزکردو چاکبوونەوە ئەوە باوەڕ بەو دەهێنم، دەنا خۆی‌و سندوقبارەکانی بچنە هەمانجێی کە خۆت دەزانی، بۆ سەرت رادەتەکێنی؟ باشە ئەگەر دەیەوێ دونیا رزگار بکات باشتروایە یەکەمجار لە بزنەکانی منەوە دەست پێبکات..

پەردەی شەو، دەریاچەو رەزوروخساری مرۆڤەکانی داپۆشی، ورچی گەورە لە ئاسمان بەدیارکەوت، لە ئاسۆی رۆژهەڵاتەوە ئەستێرەیێکی سوور هەروەکو دڵۆپە شەرابێ لە بەرزایی بیابانەوە هەڵواسرابوو. کریستۆ لە پڕێکا هەستی بە ماندوویی‌و برسیەتی کرد، گەرەکی بوو تەنها بێت، خەڵکی کەم کەم کەوتەوە یادی رێی گەڕانەوەو ماڵەکان‌و مناڵە بچووکەکانی خۆیان، کە لە چاوەڕوانی ئەواندا بوون. نیگەرانی رۆژانەی دووبارە بۆوەی ئەوان سەنگین هەڵگەڕا، رووداوی ئیمرۆکە لە هەورەتریشقەیێ دەچوو، خۆیان سپاردە دەستی ئەم هەورەتریشقەوە، بەڵام ئێستا بەرزبۆتەوەو چەرخی پێویستی رۆژانەیان، دووبارە ئەوانی لە چەنگاڵ گرتەوە، تاک تاکو لەگەڵ یەک وەکو پەیمان شکێنان دەردەپەڕین.

خەمباری کریستۆی داگرت، بەسەر بەردە مەڕمەڕیەکەوە راکشا، هیچ کەسێ دەستی خۆی بەناونیشانی خوداحافیزی بۆبەرز نەکردەوە، هیچ کەسێ دەربارەی برسیەتی‌و هەبوونی شوێنی بۆ ئەوەی رۆژی تیا بکاتەوە

پرسیارێکیان لێ نەکرد، رووی لە لای زوڵمەتی شەو کردو گوێی لە چەند هەنگاوێکی بەپەلە بوو کە دادەکەوێ، ئەو کاتە ئیدی دەنگێ، لە پڕێکا بێدەنگی هەموو شوێنێکی داگرت، سەری هەڵبڕی، کەسێ نەبوو، سەیری دەوروبەری کرد تاریکی بوو، جگە لە ئەستێرەکانی ئاسمان، لە دەروونیا شتێ نەبوو جگە لە ماندووبوونو برسیەتی، دەیتوانی بۆ کوێ بڕوات؟ ئەڵقە لە دەرگای کام کوختە بکوتێ؟ دووبارە بەسەر زەویەوە چۆوە ناو خودی خۆی، هەستی بەسەرزەنشو ئازار دەکر، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە:- هەتا ریویەکانیش لانەیەکیان هەیە تیایا بخەون، من لانەشم نییە. چاوەکانی داخست، سەرما رەندانە وێڕای شەو هاتبوو، دەلەرزی، لە پڕێکا لە پشت بەردی مەڕمەڕەوە سەدای ناڵەو پاشان گریانێکی بەدزیەوە بیست، بەکردنەوەی چاوەکانی ژنێکی بینی، کە لە تاریکیدا بۆلای ئەو دەخزێ، کاتێ کە گەیشتە نزیکەوە، ئەڵقەی کەزیەکانی کردەوە، پێەکانی کە بەرد برینداریان کردبوو پاک کردەوە، لە بۆنی عەتردا ژنەکەی ناسییەوە. لە کاتێکا دەستی لەسەر سەری گەرمو عەتراوی ئەو دادەنا گوتی:- خوشکم مەجدەلیە، خوشکم مەجدەلیە، بگەڕێوە ماڵەوەت، چیتر گوناه مەکە.. مەجدەلیە بە ماچ کردنی پێیەکانی گوتی:- برام کریستۆ مۆڵەتم بدەرێ تا دەمی مەرگ بەدوای سێبەری تۆ بکەوم، ئێستا دەزانم کە ئەڤین چ ماناییێکی هەیە. کریستۆ قسەی خۆی دووبارە کردەوە :- بگەڕێوە کوختەکەت، بەهاتنی کاتی موژدەهێن دێمە سۆراغیەوە.

- کوڕم دەمەوێ لەبەرپێی تۆدا بمرم

- مەجدەلیە حەوسەڵەت هەبێ، سەعاتی موژدەهێن دەگات، ئێستا نەگەیشتووە، بەگەیشتنی دێمە سۆراغت، ئێستا بڕۆ.

ژنە دەیەویست پەلپ بکرێ، بەڵام دووبارە دەنگی ئەوی بیست، ئەو جارە بە تەئکیدەوە :- بڕۆ!. مەجدەلیە دەستی کرد بە دابەزین بەسەرتەپەوە، سەدای هەنگاوە سوکەکانی ئەو بۆ ساتێ دەکەوتە بەر گوێ، بەڵام پاشان وردە وردە دەنگەکە بڕا ئیدی شتێ جگە لەبۆنی عەتر لە جێی ئەوەوە نەما، بەڵام شنەبای شەو هەڵیکردو ئەو عەترەشی لەگەڵ خۆیدا برد، کوڕەکەی مەریەم ئێستا تەواو تەنهایە، لە بەرزایی ئەوەوە خودا بوو، خۆیو چەهرەی ئەبەنوسی شەوی کە ئەستێرەی تیادا پەرشو بڵاوکردبۆوە. کریستۆ گوێکانی خۆی قوڵاغ کرد، وەک بڵێی دەیەویست دەنگێکی گوێ لێبێ لەم زوڵمەتە ئاوێتە بە ئەستێرەکانەوە،

چاوی لەڕێ ماوە، هیچ دەنگی نەبوو، ویستی زمانی بکاتەوەو لەو نادیارییە بپرسێ :- ئەی پەروەردگار ئایا لە من رازیت؟ بەڵام زاتی نەکرد، گەرەکی بوو قسەی زۆر لەگەڵ خودای نابینراو بکات، بەڵام زاتی نەکرد، لەو سکوتە لەنکاوەدا کە ئەوی گرتبوە خۆیەوە ترسابوو.

لە کاتێکا لەبەرخۆ دەلەرزی بەخۆی گوت:- هەڵبەتە خودا لەمن رازی نییە، بەڵام پەروەردگارا چ کەسێ موستەحەقی سەرزەنشتە؟ چەندین جار بە تۆم گوتوە من ناتوانم قسە بکەم، بەڵام تۆ منت زیاترو زیاتر بۆ پێشەوە رادا، جارێ بەخەندە جارێ بە تووڕەیی، ئەمڕۆ بەیانیش لە دێردا، ئەو کاتەی کە رەبەنەکان بەدواوەم بوون تا بمکەنە عابید- هەرچەندە کە شایان نیم-و تەواوی دەرگاکانیان کڵۆم دابوو تا رێ لە راکردنم بگرن تۆ دەرگاییێکی داپۆشراوی بچووکت نیشاندام، پەنجەکانت حستە ناو قژمو منت هاوێشتە ئێرەو بەردەم ئەو ئاپۆڕەیە، فرمانت بە مندا :- قسەبکە! رۆژی وادە گەیشتووە.. بەڵام من بەتوندی لێوەکانم خستە سەریەکو شتێکم نەگوت، تۆ هاوارت کردو من شتێکم نەگوت، لە ئەنجامدا کاسەی سەبرت پڕبوو، تاوت دایە پێشەوەو دەمت کردمەوە، من دەمم نەکردەوە، تۆ بەزۆری کردتەوە، بە ئاگر نا وەک چۆن لە گەڵ پەیامبەراندا وات کردووە بەڵکە بە هەنگوین دەمت چەور کردم، دڵم تووڕە بوو منت ناچار کرد هاوار بکەم :- خودا ئاگرە. بەڵی دروست وەکو پەیامبەرەکەی ئاوەمۆرکارت.

-:- خودا ئاگرە .. ئەو وادێت. ئەی مرۆڤانی بێ یاسا، بێ عەدالەت، بێ نەجابەت خۆتان لە کوێ دەشارنەوە؟ ئەو دێت.. بەلێ دڵم منی ناچار کرد، کەوا هاوارم بکەم :- عەشق عەشق. بەزەمزەمەوە گوتی:- خودایە، خوداوەند، ناتوانم لەگەڵ تۆدا دەستەو یەخەبم، ئەمشەو چەکم دادەنێم، خواستی تۆیە..

بەگوتنی ئەو ووشانە هەستی بەئارامی کرد، وەک پەرەندەیێکی خەواڵو سەری لەبەر پەڕی باڵەکانی نا، چاوەکانی داخستو خەوت، هەر زوو بێدرەنگ وای هاتە بەرچاو کە سێوێ لە ژێر کراسی دا هاتە دەرەوە، دوو لەتی کرد، ناوکەکەی لێ دەرهێنان لە بەرامبەر خۆیدا چاندی، یەکسەر پشکوت، لە میانی زەویدا سەری دەرهێنا، قەدی گرت لقو پۆپی کردو گوڵێ دا، پاشان گوڵەکان بوون بە میوەو سەدان سێوی سوور...

بەردەکان بەیەک کەوتن، دەنگی پێی پیاوێ کەوتە بەر گوێ، خەو لەسەری

کریستۆ پەڕی، پیلۆەکانی کردەوە، بینی نەفەرێ لەبەردەمیا وەستاوە، خۆشحاڵ بوو کە ئیدی بەتەنها نییە، بە ئارامیو بە زمانی بێ زمانی بەخێرهاتنێکی گەرمی ئامادەبوونی ئەو پیاوەی کرد، میوانی شەوگەڕ هاتە پێشو چۆکی دا گوتی:- هەڵبەت برسیتە، بۆ تۆ نانو هەنگوینم هێناوە..

برام تۆکێی؟

- ئاندریاس کوڕی یونس.

-ئەوان هەموویان منیان جێ هێشت، بەڵێ دروستە کە من برسیم، چۆنە برام، کەتۆ کەوتیە یادی منەوەو نانو هەنگوینو ماسیت بۆ هێناوم- نیعمەتەکانی خودا؟ هیچ کەموکووڕیەک جگە لە قسەیێکی میهرەبان شتێکی دیکە نییە.

ئاندریاس گوتی:- ئەویشت بۆ دەهێنم..

تاریکی هێزی بەدڵی ئەو دەدا، کریستۆ ئاگای لە دەستی لەرزانی گەنجەکە نەبوو، هەروەها ئەو دوو دڵۆپە فرمێسکەی سەر گۆنا بێڕەنگەکانی ئەوی نەبینی، کریستۆ لە کاتێکا دەستی بەلای ئەودا گرتبوو پێدەکەنیو گوتی:- یەکەمی ئەو، یەکەم قسەی میهرەبان.

کوڕی یونس بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:

:- ئەی ئوستادی رەببانی من.. لاربۆوەو پێیەکانی ئەوی ماچ کرد.

بەشی چواردەم

زەمان نە لە مەزرایێ دەچێ تا بتوانین بەدار ئەندازەی بگرینو نە لە دەریایێ دەچێت تا بتوانین رووبەرەکە بە مەتر بپێوین، زەمان خورپەی دڵە، ئەو دەستگیرانێتیە چەند درێژەی کێشا، رۆژانو مانگانو ساڵان؟ کوڕەکەی مەریەم، سەرخۆشو میهرەبان بوو، بەقسەی باشی سەرزمانی لە گوندێکەوە بۆ گوندێ، لە کێوێ بۆ کوێ یا بە قایغ لە کەنارێ دەریاچەیێ بۆ کەناری دەریاچەیێکی دیکە دەچوو، وەکو زاوا، جلێکی سپی لەبەر دابوو، هەرکە پێی هەڵدەگرتو هەر زەمینێ کە بەسەریدا چووبووا گوڵباران دەبوو، لەوکاتانەی کەسەیری درەختەکانی دەکرد، پڕ لە شکۆفە دەبوون، لەو ساتەی کەپێی دەنایە ناو کەشتییێکی ماسیگری باییکی لەبار چارۆگەی پڕ دەکرد، خەڵک گوێی لێ رادەگرتو گڵیبوونیان دەبوو بەباڵ، لەتەواوی ئەو ماوەیەی کە ئەو دەستگیرانییە درێژەی دەکێشا، ئەگەر بەردێکت هەڵدەگرت خودات لەژێریا دەدۆزیەوە، ئەگەر ئەڵقەیەکت لە دەرگا کوتابا، خودا ئەوی بە ڕووتا دەکردەوە، ئەگەر سەیری چاوەکانی دۆست یا دوژمنت دەکرد، خودات دەبینی کە لە گلینەی چاو دانیشتووەو بەڕووتا پێدەکەنی. فەریسیەکان بە تووڕەیی سەریان رادەتەکاند، چاویان لە چاوی ئەو دەناو بەسەرزەنشت کردنەوە دەیانگوت :- یەحیای ئاوەمۆرکار رۆژو دەگرێتو دەگریت، ئەو دەترسێنێو پێناکەنێ، بەڵام تۆ لە هەرکوێ کە زەماوەند هەیە، پێشی هەموو خەڵک ئامادە دەبی، لەگەڵ ئەوانی ترا دەخۆیو دەخۆیتەوەو پێدەکەنی، هەمان چەند کاتێ لەمەوبەر لە مەراسیمی زەماوەندێ لە کانا شەرمت نەدەکرد، لەگەڵ کچە جاحێڵەکان پێدەکەنیت، کێ بیستویەتی پێغەمبەر پێبکەنێو سەما بکات؟.، بەڵام ئەو بە بزەییێکەوە دەیگوت: برایانم فەریسیەکان من پەیامبەر نیم، من زاوام.. فەریسیەکان کفری دەبوونو لە کاتێکا خەریکی هەیتوهوتی دادڕانی یەخەی خۆیان دەبوون دەیانگوت :- زاوا؟!.

– بەڵێ برایانم زاوام، ببورن لە من، بەڵام ڕێگاییێکی دیکەم بۆ ڕوونکردنەوە نییە بۆ ئێوە.

کریستۆ ئەو کاتە ڕووی لە هاوڕێکانی یۆحەننا، ئاندریاس، یەهوداو ماسیگرو ڕێنجبەرەکان دەکرد، کە شێتو شەیدایروخساری دولبەری ئەوبووبوون، کاری خۆیان بەپەلە جێدەهێشت، هاتبوون تا گوێ بدەنە قسەکانی ئەوەوە، ژنانێ کە خۆیانو منالّی شیرەخۆرەی باوەشیانەوە هاتبوون، بەدیاردەکەوتو بە ئەوانی دەگوت:

:– مادامەکێ زاوا لە میانی ئێوەیە، شادیو هەڵپەڕکێ بکەن. ڕۆژانێ دێ کە ئێوە هەتیوو بێوە دەبن، بەڵام پشتتان بەباوک ببەستن، سەیری مەلی ئاسمانان بکەن، چاو بخەنە سەر گوڵەکانی سەر زەوی، ئەوانە نەدەنکێ دەچێنن و نەدروێنەش دەکەن،لەگەڵ ئەوەش باوک قووتی ئەوان دابێن دەکات،سەیری گوڵەکانی سەر زەمین بکەن،ئەوان نە دەرێسن نە دەچنن، بەڵام کام شاهێ دەتوانێ خۆی بە شکۆمەندیو گەورەییەوە ئەوانەوە بڕازێنێتەوە؟ ئەندێشەی لەشی خۆی دەکات کە چ بخواتو چ بخواتەوەو چ لەبەر بکات، جەستەی ئێوە خاکەو دەگەڕێتەوە بۆ خاک، دیققەتی خۆتان بدەنە مەلەکوتی ئاسمانو ڕۆحی جاویدانی خۆتان.. یەهودا گوێی لەو ڕادەگرتو سەگرمەکانی تێکدەچرژان، ئەو لە قەیدی مەلەکوتی ئاسمان نەبوو، هۆشو فیکری پەیوەست بوو بە مەلەکوتی زەوی، ئەویش نەک تەواوی زەوی، بەڵکو تەنها سەرزەمینی ئیسرائیل کەلە مرۆڤ و بەرد دروست کرابوو، نە لە ڕۆژو هەور، ڕۆمیەکان ئەو ڕۆمیە بەربەرو کافرانە، ئەو سەرزەمینەیان پێلاقەکوت کردبوو، سەرەتا دەبوایە ئەوانە دەرکرێنە دەرەوە، ئەو کاتە دەتوانین نیگەرانی مەلەکوتی ئاسمان بین. کریستۆ لە تووڕەیی یەهودا بە خەبەر بوو، لە لۆچەکانی توێڵی بیرۆکەی پەنهانی ئەوی دەخوێندەوە، بە پێکەنینەوە بەوی دەگوت:

:– برام یەهودا، برام، ئاسمانو زەمین یەکن، بەردو هەوریش، مەلەکوتی ئاسمان لە هەوا نییە لە دەروونی ئێمەدایە، دەروونی دڵمان، من دەربارەی ئەو قسە دەکەم، دەربارەی دڵ، دڵت بگۆڕەو ئاسمانو زەوی یەکتر لە باوەش دەکەن، ئیسرائیلیەکانو ڕومیەکان یەکتر لە باوەش دەکەنو دەبن بەیەک.، بەڵام ڕدێن سوور تووڕەیی خۆی لە دڵدا ڕادەگرت، دەربارەی ئەوە ڕادەماو خۆی ناچار دەکرد کە سەبور بێتو لە چاوەڕوانیدا بمێنێتەوە، لەبەرخۆ زەمزەمەی

دەكرد :- ئەو نازانێ دەربارەی چی قسە دەكات، ئەو لەدونیای خەیاڵی خۆیدا دەژیت، بچووكترین هاگایی لە رووداوەكانی دەوروبەری خۆی نییە، دڵم لە حاڵێكا دەگۆڕێ كە جیهانی دەوروبەرم بگۆڕێ، تەنها لە حاڵەتێ ئارامیم وەبەردێت كە رۆمیەكان لەسەر زەوی ئیسرائیل دەخزن، رۆژێكیان كوڕی جحێڵتری زوبەدی، رووی لە كریستۆ كردو گوتی:- مەولام لێم ببورە، بەڵام بەوە گەیشتم كە ناتوانم یەهودام خۆش بوێ، هەركاتێ لەو نزیک دەبمەوە هێزی تاریكی لەبەدەنیا وەكو هەزاران سوژنی ورد دەردەپەڕنو بریندارم دەكەن، چەند رۆژێ لەمەوبەر، لەكاتی خۆراوابووندا، فریشتەیێكی رەشم بینی كە شتێكی دەچرپاندە گوێی ئەوەوە، دەزانی چی دەگوت؟ كریستۆ بە هەڵكێشانی ئاخ گوتی:- دەتوانم تەخمینی بكەم كە ئەو چی دەگوت..

- توخدا چی دەگوت. من دەترسم.

- لە كاتی خۆی تێدەگەی، هێشتا خۆشم بە دروستی نازانم.

- بۆ ئەو لەگەڵ خۆت دەبەی؟ بۆ مۆڵەت دەدەی كە شەورۆژ بەدوای تۆوە بێ؟، بۆهەركاتێ كە قسە لەگەڵ ئەو دەكەی، دەنگت میهرەبانترە لەو كاتەی لەگەڵ ئێمە قسە دەكەیت؟

- یۆحەننا برام، دەبێ وابێ، ئەو پێویستی زیاتری بە مەحەبەت هەیە. ئاندریاس دڵی بە ئوستادی نوێ بەستایەوە، رۆژ بەرۆژ بۆ ئەو دونیا دەگۆڕا، دڵگیرتر دەبوو: دونیا نا.. ئیدی دڵی ئەو. خواردنو پێكەنین گوناه نەبوو، زەوی لەژێر پێیەكانیدا توندتر دەبوو، ئاسمان وەک باوكێ بەسەریدا لاربۆوە، رۆژی خودا ئیدی رۆژی تووڕەبوونو قامچی نەبوو،بەڵكو رۆژی خەرمان هەڵگرتنەوەو ترێچنیو زەماوەندو هەڵپەركێ بوو: رابوونەوەی هەمیشەیی پاكیزەیی زەوی بوو، هەموو سپیدەیەک لاوانەوەیێ بوو، لە هەردەركەوتنێكی خۆرەتاودا خوداوەند وادەی خۆی بەسەر بنەمای راگرتنی دونیا لە ناو لەپی قودسی خۆیا نوێ دەكردەوە، بە ڕابردنی رۆژان، ئاندریاس ئارام دەبۆوە، وادەی خۆشەویستی لەگەڵ خەندەو خۆراک دەبەستاو گۆناكانی سوور دەبوومەوە، شەوانە لە كاتی نیوەڕۆدا كە لە ژێر درەختەوە خۆراكی لرف دەكرد، یا لەو كاتانەی كە هاوڕێكانی داوەتیان دەكردو كریستۆ بەشێوەیەكی ئاسایی نانەكەی پیرۆز دەكردو دابەشی دەكرد، ئاندریاس ئەو نانەی دەخواردو دەزگای هەرس كردنیشی یەكسەر دەیكردە عەشقو خەندە، بەڵام جاروناجار

لەوکاتەی کەدەکەوتەوە یادی خانەوادەو هاورێکانی، ئاخی هەڵدەکێشا، رۆژێکیان لە کاتێکا چاوەکانی بۆ دوور هەتەر کردبوو، لە کریستۆی پرسی :- چی بەسەر یونسو زوبەدی دێت؟. وەک بڵێی ئەم دوو پیرەمێردە لەوپەڕی دونیا دابن :- ئەی یاکوبو پەترۆس چۆن؟ ئەوان لە کێن، لە چ دەوروبەرێکەوە ئێستی ئازار دەکێشن؟. کریستۆ بە بزەییێکەوە وەڵامی دایەوە :- هەموویان دەدۆزینەوە، هەریەک لەوانیش بەدوای ئێمەدا دەگەڕێن، ئاندریاس خەمگین مەبە، حەوشەی باوک ئەوەندە فراوانە کە هەموو جێیان تیا دەبێتەوە. رۆژێکیان عەسر کریستۆ چووە ناو :- بیت صیدا. منالان لقەکانی زەیتوونو گەڵای خورمایان بەدەست گرتبوو بەڕاکردنەوە دەچوونە پێشوازی، دەرگاکان کرانەوە، ژنان هاتنە دەرەوەو، کاری خۆیان بەرەڵا کردبوو کەوتنە دوای ئەوەوە، تا قسەی چاکیان گوێ لێ بێ، کوڕان دایک باوکی نەخۆشی خۆیان لە پشت دەکردن، نەوەکان دەستی باوە گەورەی کوێری خۆیان دەگرت، پیاوانی زلبازوو جنۆکە لێدراوەکانیان بەدوای خۆیان رادەکێشاو بەدوای ئەودا رایان دەکرد، تا دەست بەسەری ئەوان دابهێنێو شەفایان پێ ببەخشێ. ئەز قەزا ئەو رۆژە رێکەوتی کاتێ بوو، کە تۆماسی دێوەرە بە ناو دێهاتەکانەوە دەستی بە گەڕانو سووران کردبوو، لە حاڵێکا لە ژێر باری غریلەو، شانەو کەل وپەلی ئارایش، بازنی برۆنزی، گوارەی نوقرەیی، بەلادادەهات، کەڕەنای خۆی دەژەنیو کەلو پەلی خۆی جاڕ دەدا، کریستۆ ئەوی بینی، لە پڕێکا باییێک بەسەر تۆماسدا هەڵیکرد، ئیدی تۆماسی بێورە هەمان ئەو تۆماسە خێڵ نەبوو، یەک تەرازوێکی دارتاشی لەدەست گرتبوو، خەڵکی دەورەیاندابوو، کارگەران بەردو چیمەنتۆیان دەکێشایەوە، بناغەی پەرستگاییێکی گەورەیان دادەڕشت، ستوونەکانی لەمەڕمەڕبوو، بەناونیشانی کارفەرما خۆیو ترازوەکانی بۆ ئەملاو ئەولا رایدەکرد کاری ئەوانی دەنرخاند، کریستۆ چاوی وەرسووراند، تۆماسیش لە پڕێکا خۆی لەگەڵ ئەوانی دیکەو کەلو پەلەکانیەوە لەبەرابەر کریستۆ دۆزیەوە، چاوە وردو خێلەکانی خۆی هەڵسووراند. کریستۆ دەستی لەسەر سەری داناو گوتی:- تۆماس وەرە لەگەڵ من کەلوپەلی دیکەت پێدەدەم، زێڕو زیوەری رۆح: ئەوکاتە دەچیە دەوری دونیاو کەلو پەلی تازەی خۆت جاڕدەدەیو لە میانی مرۆڤدا دابەشیان دەکەیت.

-دێوەرەی حیسابگر بەخەندەوە گوتی:- وای بە چاکدەزانم یەکەمجار ئەوانە

بفرۆشم، پاشان ئارام دەگرم بزانم چ دێتە پێش، دەنگی خۆی بەرزکردەوەو دووجار دەستی کرد بە جاڕدانی، شانە، غریلەو کەلوپەلی رازاندنەوە، یەکێ لە ردێن سپیە دەوڵەمەندەکانی دێ کە ستەمکارو نانەجیب بوو، لە دەرگای ماڵی خۆی وەستاو بە بزۆزیو هەشتاوی دەیروانیە ئەو ئاپۆڕەیەی کە نزیک دەبۆوە، مناڵێکی زۆر لە پێشەوە رایاندەکردو گەڵای خورماو لقی زەیتوونیان لە دەست دابوو لە هەوادا رایاندەتەکاند، لە دەرگاکانیان دەداو هاواریان دەکرد :- وادێت.. وادێت کوڕی داود وادێت.. لە پشتیانەوە پیاوێ دەهات جلێکی سپی لەبەردابوو، قژی شۆڕ بووبۆوە سەرشانی، بە ئارامیو بزەوە دەستەکانی بەڕاستو چەپ درێژ دەکرد، وەک بڵێی ماڵەکانی پیرۆز دەکرد، مەردانو ژنانێ کە لە پشت ئەوەوە رایاندەکرد بۆ ئەوەی دەستی خۆیان بگەیەننە دەستی ئەو، لەگەڵ یەکتریدا پێشبڕکێیان بوو، تا قودرەتو پیرۆزی وەدەست بهێنن، تۆزێ دوورتر، گرووپی نابیناکانو نەخۆشەکان دەهاتن، دەرگا بەردەوام دەکرانەوەو خەڵکی تازە دەگەیشتن، ریش سپی دێکە کەوتە شڵەژانەوە، لە کاتێکا دەستەکانی توند گرتبووە دوولای دەرگاوە تا نەبادا ئاپۆڕەی خەڵک بڕژێنە ماڵەکەیەوەو سەروسامانی بە تاراج ببەن. پرسی:- ئیدی ئەوە کێیە؟.

- یەکێ وەستاو وەڵامی ئەوی دایەوە :- پەیامبەری تازەیە، ئەنانیا، ئەو سپی پۆشەی کەبەرەو رووی خۆت دەبینی، ژیانی لەدەستێکو مەرگی لە دەستێکدایە، هەرچۆنی گەرەک بێ دابەشیان دەکات، کەسێکی کەسە ئەلفێکی بەسە، ئەنانیا، باش خۆت لەگەڵیا رێکخە..

- ئەنانیای پیر لە بیستنی ئەم قسەیە ترسا، ئازارێکی زۆر رۆحی سەنگین دەکرد، زۆر جاران لە خەو رادەپەڕیو هەوڵو هەراسان بێ تاقەتی دەکرد، لە کابوسەکانی خۆیدا وا بەدیاردەکەوت تا گەردەنی لە مەشخەڵی دۆزەخ چۆتە خوارەوەو سوور دەبێتەوە، رەنگە ئەو پیاوە ببێتە هۆی چاکبوونەوەی، لەبەر خۆ گوتی:- ئەو جیهانە لەسەر بناغەی جادووسیحر دامەزراوە، ئەو پیاوەش جادوگەرێکە، واباشە دەستووری راخستنی سفرە بدەم، واچاکە مایە گوزاریەک بکەم، بۆ ئەوەی خواردنی بدەمێ، لەوانەیە پەرجویەک بکات.

- بەم بڕیارە، چووە ناو رێگاو دەستی بە نیشانەی سڵاو دانایە سەر دڵییەوە، گوتی:- کوڕی داوود، من ئەنانیای پیرم، گوناهکارێ، تۆ مرۆڤێکی پیرۆزی، بیستم دەتەوێ پێ بنێیتە ئەم دێیە، دەستورمدا سفرە راخەن تا لە

ماڵی مندا شام بخۆیت، تکا دەکەم، بفەرموو پێت لەسەرچاوی من دانێ، وەک چۆن کە بۆ هەمووان مەعلومە، پیاوە پیرۆزەکان بۆ خاتری ئێمەی گوناهکاران دێنە ئەم دونیایە، ماڵی منیش تێنوی پیرۆزکردنە..

– کریستۆ وەستا :– ئەنانیا گوفتاری تۆ مایەی خۆشنوودی منە خۆشحاڵ دەبم کە لە خزمەتی تۆ دابم.. چووە ناو ماڵی دەوڵەمەندی دێیەکەوە، کۆیلەکان سفرەیان لەحەوشەدا پان کردەوەو سەرینیان هێنا، کریستۆ دانیشت لە هەردوو لای ئەودا یۆحەنناو ئاندریاسو یەهوداو تۆماسیش کە بەخاتری خواردن خۆیان بەناونیشانی یەکێ لە حیواریەکان لەقەڵەم دابوو دانیشتن، خاوەن ماڵی پیر رووبەڕووی ئەوان دانیشت، ئەو لەو بیرۆکەیە دابوو کە بە نەرمە فێڵ بابەتی قسە بگۆڕێتەوە سەر خەونە ئاشوفتەکانیەوەو داوا لە جادوگەربکات کابوسەکانی بپەڕێنێ، خواردنو دوو قەرابە شەرابی هێنابوو، خەڵک لە دەرەوەی دەرگاوە وەستابوون، سەیری خواردنو قسەکردنی ئەوانیان دەکرد لە بارەی خوداو ئاوو هەواو رەزەکان، بەتەواوبوونی خواردنو شەراب کۆیلەکان مەسینەو لەگەنیان هێنا، میوانەکان دەستیان شوشتو ئامادەی هەڵسان بوون، لێرەبوو کاسەی سەبری ئەنانیا پڕبوو، لەبەرخۆ گوتی:– خەرجی شامم لەسەر دەستی خۆمدا تا ئەوو هاورێکانیشی بخۆنو بیخۆنەوە، ئێستا دەبێ هەقی ئەوانە بدات.

– گوتی:– ئوستاد من کابوسم هەیە تۆش جادوگەرێکی گەورەی من هەرچیم لە دەست هات بۆ ئێوەم کرد. ئێستا نۆبەتی تۆیە جەنابی پیرۆز کە کارێکم بۆ بکەیت رەحمێ بەمن بکەو کابوسەکانم لێ بەدوورخەرەوە، دەڵێن تۆ بەزمانی نمونە قسە دەکەیتو جادوویی دەکەیت، لەبەر ئەمە، مەسەلێکم بۆ بێژە. مانای شاراوەی مەسەل تێدەگەمو چاک دەبمەوە، دونیا لەسەر بناغەی سیحرو جادووە، لەم حاڵەتدا سیحرکاریت دەست پێبکە، کریستۆ بزەیێکی هاتێو روانیە چاوەکانی پیرەمێرد، یەکەمجار نەبوو کە شەویلاکێکی دڕندە لە پشت ملی پان چاوانی خێراتروکی ورگنەکان ببینی، بەدیتنی ئەوان دەلەرزی، ئەوانە تاڵانیان دەکرد، سەمایان دەکرد، ئەجندە بازیان دەکرد قەت لەو ئەندێشە نەبوون کەوا خەریکە لە دۆزەخ دەسووتێن، تەنها لە چەند کاتێکی کەمدا لە خەودا کە چاویان دەکردەوە دەیانبینی، کریستۆ سەیری کابرای پیری ورگنی کرد: سەیری لەشی، چاوانێکی ترساو، جارێکی دی حەقیقەتیبوونی ئەو پیاوە بوو بە چیرۆک گوتی: ئەنانیا گوێکانت بکەوە، پەنجەرەی دڵت بکەوە، دەمەوێ

قسە بکەم.

– گوێکانم کردەوە، پەنجەرەی دڵم کردەوە، سوپاس بۆ خودا گوێ دەگرم.

– ئەنانیا، کەسێکی دەوڵەمەندبوو، زاڵمو نانەجیب بوو، دەیخوارد ودەخواردەوە جلی ئەرغەوانو کەتانی لەبەر دەکرد، هەتا بە قەد گەڵایەکی سەوزیشی نەدەدایە ئەلیعازری هاوسێی، کە لەسەرمان دەلەرزی، ئەلیعازر دەچوو تا بەو پارچەوپورچەو بەرماوەیەی کە لە خوانی ئەو دەوڵەمەندە دەرژاودەمایەوە خۆی تێربکات، بەڵام کۆیلەکان فڕێیان دەدایە دەرەوە، لەبەردەرگا دادەنیشت سەگەکان دەهاتن برینی ئەویان دەلستەوە، ئەوکاتە وادە هاتو هەردووکیان مردن. یەکیان کەوتە ناو ئاگری دۆزەخ ئەویتریان جێی خۆی لە باوەشی ئیبراهیمدا گرت. رۆژێکیان پیاوە دەوڵەمەندەکە سەری بەرز کردەوە ئەلیعازری هاوسێی بینی کە بە تاسوقو خەندەوە لە باوەشی ئیبراهیمدا جێی هەیە، ئەوکاتە بە بانگێکی بەرز گوتی:– ئەی باوکی من ئیبراهیم، ئەلیعازر بنێرە خوارەوە تا بەسەری ئەنگوستی تەڕی خۆی، زمانی من فێنک کاتەوە چونکە من لەناو ئەو ئاگرە وا دەبمە کەباب.، بەڵام ئیبراهیم وەڵامی دایەوە :– ئەو رۆژانە وەبیرخۆت بهێنەوە کە دەتخواردو دەتخواردەوەو لەززەتت لە خوانی سەرزەمین وەردەگرت، لە کاتێکا ئەو برسیو سەرمای بوو، ئایا شتێکت بەقەد گەڵای سەوزیش بەو دەدا؟ ئێستا نۆبەتی ئەوە، کە لەززەت وەرگرێو تۆش تا هەتا لە ئاگر بسووتێی..

کریستۆ ئاخێکی هەڵکێشاو بێدەنگ بوو، ئەنانیای پیر بەدەمی کراوەی دووبارە وەستاو چاوەڕوانی پاشماوەی مەسەلەکە بوو، لێوەکانی وشکو گەروی قاش قاش بووبوو، بە چاوانی پاڕانەوەئامێزەوە سەیری کریستۆی دەکرد، بەدەنگێکی لەرزیو پرسی:– تەواوبوو پاشماوەی نییە.

یەهودابەخەندەوە گوتی:– سزای خۆی بوو، هەر کەسێ لەم دونیایەدا زیاد بخواو زیاد بنۆشێ، لە دۆزەخدا هەمووی دەهێنێتەوە، بەڵام کوڕە گەنجترەکەی زوبەدی بەسەر سینەی کریستۆوە لاربۆوەو بە ئارامی گوتی: مەولای من، ئێمەت فێرکردووە کە دژومنانمان ببەخشین، بەئێمەت گوتووە، کە دوژمنی خۆمان خۆشبوێ، لە کاتێکا هەفت سەد وهەفتاو هەفت جار خراپەی لەگەڵ ئێمە کردووە، هەفت سەدو هەفتاو هەفت جار لەگەڵ ئەو چاکەمان کردوە، ئێوە گوتتان کە ئەوە تەنها رێگاییکە بتوانین تا بەم هۆیەوە نەفرەت لە جیهان بکەین،

بەڵام ئێستا .. ئایا خوداوەند توانایی لێبووردنی نییە؟
ڕدێن سوور لە کاتێکا نیگاییێکی تێزئامێزی کردە ئەنانیای پیرو گوتی:
-خودا دادپەروەرە.
یۆحەننا بە پەلپ گرتنەوە گوتی: خوداوەند چاکەییێکی رەهایە، خاوەن ماڵی پیر بە بە بەتەتەڵەی زمانەوە گوتی: واتا هیچ ئومێدێ نییە؟ ئایا مەسەل تەواوبووە.
تۆماس لەجێوە هەڵسایەوەو هەنگاوێکی بۆ پێش ناو وەستاو بەتیز ئامێزەوە گوتی:- نەخێر ئەرباب هێشتا تەواو نەبووە.
- ڕۆڵە، قسەبکە.. دوعات بۆ دەکەم.
- تۆماس گوتی: ناوی ئەو مرۆڤە دەوڵەمەندە ئەنانیایە، بەستەی کەلوپەلەکانی هەڵگرتو خۆی گەیاندە کوچەو لەگەڵ هاوسێکانی کەوتە خەندەوە. خوێن هێرشی کردە سەر لاجانگەکانی ریش سپی دێکەوە، چاوەکانی، وەکو هەتاو لە حاڵەتی ئاوابووندا تاریک هەڵگەڕا، کریستۆ دەستی بەرزکردەوەو قژی ئاڵۆزی یاوەرە خۆشەویستەکەی داهێنا: یۆحەننا، هەموو گوێیان هەیەو بیستیان، هەموو هۆشیان هەیەو قەزاوەتیان کرد: ئەوان گوتیان خودا دادپەروەرەو نەیانتوانی دوورتر لەوەبڕۆن، بەڵام تۆش دڵت هەیەو گوتت ئەوە دروستە کە خودا دادپەروەرە، بەڵام ئەمە بەس نییە، ئەو چاکەییێکی رەهاشە.
:- ئەو مەسەلەیە وەک چۆن کە هەیە تەواونییە، دەبێ پایانێکی دیکەی هەبێ..
- گەنجەکە گوتی: مەولای من لەمن ببورە، بەڵام دڵی منیش بەهەمان شێوە گەواهیدا، بەخۆمم گوت :- وامرۆڤ خەڵک عەفو دەکات، مەگەردەبێ خودا عەفونەکات، نا هەرگیز ناکرێ، ئەو مەسەلەیە کوفرێکی گەورەیەو ناتوانێ وەک چۆن هەیە وابێ، دەبێ پایانێکی دیکەی هەبێ.
کریستۆ بەبزەوە گوتی:- یۆحەننای خۆشەویست، پایانێکی دیکەی هەیە، ئەنانیا: گوێ بگرە دڵت پڕ دەبێ لە دڵنیایەوە گوێ بگرن، تۆکە لە حەوشەیتو تۆو هاوسێکان کە لە کوچەدا خەریکی خەندەن، خودا نەک تەنها دادپەروەرەو بەڵکو چاکیشە،هەروەها نەک تەنها باشە بەڵکوباوکیشە، لەوکاتەی ئیلیازر گوفتاری ئیبراهیمی بیست ئاخێکی هەڵکێشا، لەزەینی خۆیدا خودای بەرەوڕووی گوتارێ کردەوە:- خوداوەندا، مرۆڤ چۆن دەتوانێ لە بەهەشت بەختەوەربێ لە کاتێکا دەزانێ کە نەفەرێ هەیە تاهەتایە لە ئاگردا دەسووتێ؟ خودایا... ئەویش

شادکە، تا منیش شادبم، لە ئازاری ڕەهاکە تا منیش لە ئازاردا ڕەهابم، دەنا منیش هەست بە مەشخەڵی ئاگر دەکەم.، خودا گوێی لە بیرۆکەی ئەو بوو، شادمان بوو، فەرمووی :- ئیلیازری خۆشەویست، برۆ خوارەوە دەستی ئەو تێنووە بگرە کانیەکانی من هەرگیز وشک نابنەوە، ئەو بهێنە ئێرەوە تاخۆی شاد کاتو خۆت بەو شادکەیت...

ئیلیازر پرسی:- تاهەتایە؟و خودا وەڵامی دایەوە :- بەڵێ تاهەتایە. کریستۆ بێ ئەوەی قسەیێکی دیکە بکات، هەڵسایەوە سەرپێ، شەو زەوی گرتبووەخۆ، خەڵکی پەرشو بڵاوبووبوونەوە، پیاوانو ژنان بەپاڕانەوە گەڕانەوە کوختەکەی وێرانی خۆیان، دڵیان تێربووبوو لە خۆیان دەپرسی:- ئایا وشە دەتوانی مرۆڤ تێر بکات؟. بەڵێ دەتوانێ ئەو کاتەی کە قسە باش بێ، کریستۆ دەستی بۆ خوداحافیزی کردن بەرەو خاوەن ماڵی پیر درێژکرد، بەڵام ئەنانیا کەوتە سەرپێیو بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:- مەولای من لێم ببورە.و کەوتە گریانەوە.

هەمان شەو لەژێر دار زەیتونەکاندا کە بۆ خەو ئاسوودە بووبوون، یەهودا چووە سۆراغی کوڕەکەی مەریەم، نەیدەتوانی خۆی ئارام کاتەوە، دەبوایە ئەو ببینێو قسەی لەگەڵا بکات، تا لەکاتی قسە هەردوو دەستیان بکردایەوەو شتێکیان بۆ یەکتری تەواو ڕۆشن بکردایە. لەو کاتەی کە لە ماڵی ئەنانیای گیانیایا، خۆشحاڵ بوو بە ئازاری ئەو دەوڵەمەندە لە دۆزەخ هاواری کردبوو :- سزای خۆی بوو. کریستۆ بە دزیەوە بەتیلەی چاوی بۆ ماوەیێکی درێژ سەیری ئەوی کرد بوو، وەک بڵێی سەرزەنشتی دەکات، ئەو نیگایە هێشتاش ئەو ئازاردەدا، لەبەرئەوە واجیب بوو حیساباتی خۆیان لەگەڵ یەک تەسفیە بکەن، یەهودا حەزی لە گوفتاری نیوەناچڵ و نیگای شاراوەی ئەو نەدەکرد.

کریستۆ گوتی:- بەخێربێی چاوەڕوانت بووم.

ڕدێن سوور بێ پێشەکی گوتی:- کوڕەکەی مەریەم، من لەگەڵ ئەوانی دیکە جورنابم، من پاکیزەییو خۆشەویستی.. یۆحەننام نییە، وەکو ئاندریا خەیاڵێکی ئاشوفتە نیم تا زەینم وەکو هەڵکردنی با بگۆڕم، من جانەوەرێکی وەحشیمو قبوڵی خۆبەدەستەوەدان ناکەم، دایکم بەرلەوەی کە بکەوێتە بەر قەبەڵی نیکاحی کەسێ، منی هێنایە دونیاو فڕێی دایە بیابانەوە، لەو جێیەی کە شیری گورگم خوارد، من زەبرو نەجیب بووم هەرگیز وەرنەچەرخام، هەر کەسێکم خۆش بوێ دەبمە خاکی ژێرپێی، لە هەر کەسێکیش بێزار بم دەیکوژم..

یەهودا کە قسەی دەکرد دەنگی دڕتر دەبوو، چاوەکانی لە تاریکیدا بریقەی دەدایەوە، کریستۆ دەستی بەسەرسەری ئەوداهێنا تا ئارامی بکاتەوە، بەڵام ئەو دەستە ئارامبەخشەی رادا، لە حاڵێکدا وشەکانی خۆی سوکو سەنگین، دەکرد، بەمجۆرە بەردەوامی بەقسەداو: هەتا کەسێک کەخۆشیشم دەوێ، لەحاڵەتێکا ببینم لە رێگەی راست لایداوە، دەتوانم بیکوژم..

– برام یەهودا رێگەی راست کامەیە؟

– ڕزگاربوونی ئیسرائیل.

– کریستۆ چاوەکانی داخستو وەڵامی نەدایەوە، ئەو دوو مەشخەڵەی کە لە تاریکیدا ئەوی پێکابوو دەیسوتاند، هەرواش وشەکانی یەهودا؟ بۆ تەنها ئیسرائیل؟ مەگەر هەموو ئێمە برانین؟ ردێن سوور لە چاوەڕوانی وەڵامدا مایەوە، بەڵام کوڕەکەی مەریەم لێوی بۆ قسە نەکردەوە، یەهودا بازووی ئەوی گرتو رایتەکاند، وەک بڵێی دەیەوێ بێداری بکاتەوە.. پرسی :– تێدەگەی چیم گوت؟.

– کریستۆ وەڵامی دایەوە :– بەڵێ تێگەیشتم.و چاوەکانی کردەوە.

– من رکو راستو بێ پێچو پەنا لەگەڵ تۆ قسە دەکەم، چونکە دەمەوێ بزانی کەمن کێمو چیم دەوێ، تاتۆش بتوانی وەڵامی من بدەیتەوە، مەیلت لێیە لەگەڵ تۆ بێم یانە؟ دەمەوێ ئەمە بزانم..

– یەهودا برام، لەتۆم دەوێ کە لەگەڵ من بێیت.

– و..تۆش دەبێ لێگەڕێی من ئازادانە قسەبکەمو پەڵپ بگرم؟

کاتێ کە دەڵێی بەڵێ، من بڵێم، نە، لێگەڕێی هەموو شتێ بڵێم، تا دوودڵیەک لە زەینتدا نەمینێ، لەوانەیە هەرکەسکی دی بەدەمێکی کراوەوە گوێ لە تۆڕاگرێت، بەڵام من یەکێکی وەهانیم من کۆیلەنیم..مرۆڤێکی ئازادم

– بەڵام یەهودا ئازادی هەمان ئەو شتەیە کە من دەمەوێ.

یەهودا بەتووڕەییەوە دەستی لە شانی کریستۆ کێشایەوە، مشتێکی کوتایە قەدی درەختی زەیتونەکە، لە کاتێکا رووبەڕووی کریستۆ وەستاو بەنەفرەتەوە سەیری ئەوی دەکرد بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: لە هەمان ئەو شوێنەدا رێگەی ئێمە لێک دەبێتەوە، یەکەم جار دەبێ جەستە لە دەستی رۆمیەکان رزگاری بێت، پاشان رۆح لە گوناه، رێگە ئەوەیە، دەتوانی ئەوە بگریتە بەر؟ خانە لە سەقفەوە بۆ خوارێ دروست نابێ لە بناغەوە بۆ سەرەوە دروست دەبێت.

- یەهودا بناغە رۆحە.

- بناغە جەستەیە، دەبێ لێرە دەست پێبکەی کوڕەکەی مەریەم، ئاگاداربە جارێکم گوتووەو دووەم جارە دەیڵێمەوە ئاگاداربە. ئەو ڕێگەیەی من دەیڵێم تۆ بیگرەبەر، بۆ وابیردەکەیتەوە کە من لەگەڵ تۆ دێم؟ باشتر وایە بزانی بۆئەوەیە کە رێت نیشاندەدەم.

- ئاندریاس لەبن دار زەیتونەکەی نزیکیان بوو، لەخەودا گفتوگۆکەی بیستو بێداربۆوە، بەدیقەت گوێی راگرت، کەوتە هاگایی لە قسەی ئوستادو دەنگەکەی تر کە زبرو پڕ لە تووڕەیی بوو، وەک چۆن ئاسکێکی ترساو کەوتە لەرزەوە، نەکا خەڵکی درەنگە شەوان هاتبن‌و ئازاری ئوستادبدەن، ئاندریاس دەیزانی کە ئەو بۆ هەرکوێ رۆیشتبا لەدوای ئەوانەوە پیاوان‌و ژنانێکی زۆرو بۆری مسکێنەکان بەدوایدا دادەهاتن کەخۆشیان دەویست، بەهەمان ئەندازەش ردێن سپی ودەوڵەمەندانێ کە رقیان لێ دەبۆوەو حەزیان دەکرد بڕووخێ، نەکا ئەو تاوانکارانە ژمارەیێ ئەوباش‌و خوترمە بەدەستیان بۆ ئازاردانی ئەو ناردبێ؟ لە تاریکیدا بۆ هەرچوارلای دەنگەکان خزی، بەڵام ردێن سوور دەنگی خزینی کەوتە بەرگوێ‌و بەسەر ئەژنۆکانی بەرز بۆوەو بانگی کرد :- کێ لێرەیە؟..

- ئاندریاس وەڵامی دەنگەکەی دایەوە :- یەهودا منم ئاندریاس.

- کوڕی یونس بگەڕێوە، بگەڕێوە سەرجێت ئێمە کاری تایبەتیمان هەیە.

- کریستۆش گوتی:- ئاندریاس رۆڵە بڕۆبخەوە.

ئێستا یەهودا دەنگی کز کردەوە، کریستۆ هەناسەی سەنگینی ئەوی لەروخساری خۆی هەست پێکرد. وەبیرخۆت بهێنەوە کە لە بیاباندا ئەم رازەم بۆ ئاشکرا کردی کە ئەنجومەنی برایەتی منیان کردۆتە مەئموری کوشتنی تۆ، بەڵام لە دوا ساتدا باوەڕی خۆم گۆڕی، خەنجەرم نایەوە ناو کاڵان، وەک دزی سپێدە سەحەر لە دێر رامکرد.

- یەهودا برام، بۆ باوەڕت گۆڕی؟ من ئامادەبووم

- ویستم چاوەڕێ بکەم

- چاوەڕوانی بۆچی؟

یەهودا بۆ ساتێ بێدەنگ مایەوە، ئەوکاتە لەپڕێکا گوتی:- بۆ ئەوەی بزانم کە تۆ هەمان کەسی کە ئیسرائیل چاوەڕوانیەتی؟. کریستۆ لەبەرخۆڵەرزی،

پشتی دایە بەقەدی دار زەیتونەوەدا، تەواوی بەدەنی دەلەرزی.

یەهودا لە کاتێکا برۆکانی لە هیکرا ئارەقەی لێنیشت، پاکی دەکردەوە، هاوای کرد:- نامەوێ لەم کارە پەلەبکەم ورزگارکەر بکوژم نە ئەوەم ناوێ. وەک بڵێی کەسێ قرتقرتۆکی گرتبێو بیخنکێنێ، قیژاندی :- تێدەگەی؟ ..لەوە دەگەی؟. هەناسەیێکی هەڵکێشاو بەردەوام بوو :- بەخۆم گوت رەنگە ئەو خۆشی ئەوە نازانی چاکتروایە سەبر بگرمو لێگەرێم چەند سپێدەیێکی دیکە بمێنمەوە، لێگەرێم زیندوو بمێنێتەوە تا بزانم چی دەکاو چی دەڵێ، لە حاڵەتێکا ئەو کەسە نەبێ کە چاوەروانی دەکەین هەمیشە کاتێکی تەواو هەیە بۆ رزگاربوون لە شەرانگێزی ئەوەوە، ئەوە شتێک بوو کە بەخۆمم گوت، لەبەر هەندێ لێگەرام بەزیندووی بمێنێیتەوە، خوێن بەری چاوی گرتبوو بە ئەنگوستی گەورە خۆڵی لە پێی دەکردەوە، لە پرێکا بازووی کریستۆی گرت، دەنگی درونائومێدانە بوو:- نازانم ناو لە تۆ بنێم چی؟ کورەکەی مەریەم؟ کوری نەجار؟ دەزانی کە هێشتا نازانم تۆ کێی؟ خۆشت نازانی، هەردووکمان دەبێ ئەو وەڵامە کەشف بکەینو ئارامی وەدەست بهێنین، ئەو سوورگومیە ناتوانرێ بەردەوام بێت، چاو لەوانی تر مەکە، ئەوان مەرئاسا بەدوات دەکەون، بەو ژنانە غەررا مەبە کە هیچ کارێک ئەنجام نادەن، جگە لە فرمێسک رژاندنو ستایشی تۆ. هەرچیەک بن ئەوانە ژنن، دڵیان هەیە، ئەقڵیان نییە، لەبەرئەوە ئەوان بەکەڵکی ئێمە نایەن، ئەوە ئێمە دوونەفەرین دەبێ کەشفی بکەین کە تۆ کێی، ئەو کڵپەیەی لە گیانت بەربووە، خودای ئیسرائیلە یا شەیتان، دەبێ ئەو کارە بکەین، دەبێ.. تەواوی بەدەنی کریستۆ کەوتبوو لەرزەوە :- برام یەهودا، دەبێ چ بکرێ؟ چۆن دەتوانین وەڵام بدۆزینەوە؟ یارمەتیم بدە.

- رێگایێ هەیە

- چۆن؟

- بچینە سۆراغی یەحیای ئاوەمۆرکار ئەو دەتوانێ پێمان بڵێت، هاوار دەکات :- ئەو خەریکە دێت!. کەتۆ دەبینی بەوە دەکەوێ کەئایا تۆ ئەویت یاخود نا، چاکتروایە برۆم، هەم دەمارەکانی تۆ ئارام دەبنەوە، منیش ئەوەی دەمەوێ رونیدەکەمەوە.

کریستۆ چووە دەریای ئەندێشەیێکی قووڵەوە، چەند جار ئەم دڵتوندییە کەوتبوە گیانیەوە، بەدەمی کەف کردوویەوە بێ شلەژان سەری نابووە

ئاستانەی خوداوە، لەو حاڵەتانەدا خەڵکی وایان دەهاتەبەر زەین کە ئەو فێی گرتووەو یاخود لەسەریدراوەو بەوەحشەتەوە رادەکات، بەڵام ئەو لە ئاسمانی حەوتەم بوو، زەینی لەتەختەبەندی لەش رەهابووبوو، عروجی کردووە، ئەڵقەی لە دەرگای خودا کوتیوەو پرسیبووی :- من کێم؟ بۆ لە دایک بووم؟ بۆ نەجاتدانی دونیا دەبێ چی بکەم؟ کورتترینی ئەم رێیە کامەیە؟ لەوانەیە مەرگی من بێت؟.

سەری بڵند کرد، یەهود بەسەریا لاربۆوە گوتی:- برام یەهودا لە کەنار مندا راکشێ، خوداوەند لە هەیئەتی خەون دێتو ئێمە دەبات. خوا یاربێ بەیانی سپێدە دەکەوینە رێو دەچینە سۆراغی پەیامبەری یەهودیە، هەرچییەک کە خواستی خودابێ هەر ئەوە دەبێ، من ئامادەم.

یەهوا گوتی:- منیش ئامادەم. لە کەناریەکدا راکشان لە رووودا هەردووکیان زۆر ماندووبوون، چونکە یەکسەر کەوتنە خەوەوە، سپێدەی رۆژی دوایی، ئاندریاس کە زووتر لە هەموویان بێداربووبۆوە، ئەوانی لەباوەش یەکتری بینی کە چوونەتە خەوێکی قووڵەوە.

***

خۆرەتاو کەوتە سەر دەریاچەوە، جیهانی رۆشن کردەوە، ریش سوور کەوتە پێشەوەو کریستۆ لەگەڵ هاورێیانی وەفاداری خۆی، یۆحەنناو ئاندریاسیش، لە دوای ئەوەوە، تۆماس کە هێشتا کەلوپەلی فرۆشتنی پێبوو، لەدێ مایەوە، ئەو دێوەرە رەند کە هەوڵیدەدا هەردوولای مەسەلەکە بە چاکی هەڵسەنگێنێ لەبەرخۆ گوتی:- حەزم لە قسەی کوڕەکەی مەریەمە، باشە هەژاران کاتێ کە ریقی رەحمەت هەڵدەقۆڕێنن، تا هەتایە دەخۆنو دەخۆنەوە. تا ئێرە مەسەلەکە باشە بەڵام لە هەمان کاتدا، سەیرکە لەو دونیایەدا چیمان بەسەردێ، ئەی تۆماسی دەستەپاچە، حەواست کۆکەرەوە، خۆت بە هیچ یەک لەم دوو جێیە پابەند مەکە، بۆ دڵنیاکردنی خاتر، باشتر وایە سەبەتی خۆت بەدوو جۆر شت پڕکەیتەوە: بەسەر سەبەتی شانەوە کەلوپەلی رازاندەوە، لەژێر ژێری ژێرەوە، مەلەکوتی ئاسمان بۆ موشتەریەکانی تاکی باڵا.

خەندەیێکی مەرایی کرد، بارەکەی دووبارە نایەوە کۆڵی سپێدە کەلەشێر کەڕەنای خۆی لێداو لەناو کوچەو کۆڵانەکانی- بیت صەیدا- کەوتە جاڕدانەوە.

لە هەمان کاتدا لە کفرناحوم، پەترۆسو یاکوب یش بێداربووبوونەوە، تا

تۆڕەکان بخەنە ناو قایغەکانەوە، تۆڕەکان لەبەرماسی پەنگاوەی بوو، دوو ماسیگر لەو کاتەی کە تۆڕییان پڕ لە ماسی دەبوو، هەستیان بە شادمانی دەکرد، بەڵام ئەمڕۆکە حەواسیان لە جێگاییکی دیکە بوو قسەیان نەدەکرد، ئەوانە لەڕوودا ئارام بووبوونەوە، بەڵام لەناو دەروونیاندا هەراوزەنابوو، جاریٚ لەگەڵ سەرنویشت دەجەنگین، کە نەوە لەدوای نەوە ئەوانی پایەندی ئەو دەریاچەیە کردبوو، جاریٚ لەگەڵ زەینی خۆیان، دەکەوتنە قۆچانیٚ کە لەبەرحیساب و حسابکاری نەیدەهێشت دڵیان پەڕوباڵ بگریٚ، ئەوان لەبەرخۆ بانگەشەیان دەکرد :- ئاخر ئەو ژیانە چ جۆرە ژینێکە! هەر تۆڕ باویٚ، ماسی بگرە،بخۆ، بخەوە، هەموو رۆژێکی خودا دووبارە ئەو ژیانە مردارە بەرەسەر- هەموو رۆژیٚ هەموو ساڵیٚ، تەواوی تەمەن، ئاخر تاکەی .. تاکەی؟بەمجۆرە دەمانەویٚ بمرین؟. ئەوان تا ئێستا لەمبارەوە ئەندێشەی هیچیان نەکردبوو، دڵیان هەمیشە بیٚ دەغدەغەبوو رێگەی سوونەتی خۆیان بێگلەیی گرتبووەبەر، باوانیان، باوە گەورەکانو ئەسلافەکانیان پشتاوپشت ئاوەها ژیابوون لە دەوروبەری هەمان دەریاچەو لەگەڵ ماسیدا دەستو پەنجەیان نەرم کردبوو، پاشان رۆژێکیان دەستی قەبەی خۆیان لەسەر یەک دادەناو دەمردن، منالو ئەوەی ئەوان بە هەمان رێدا دەرۆیشتن، ئەو دوونەفەرە پەترۆسو یاکوب، تا ئێستا بەبیٚ گلەییو گازاندە لەگەڵ جۆری ژیانی خۆیاندا باش راهاتبوون، بەڵام لە پڕێکا لەم دواییانەدا دەوروبەریان تەنگ بووبۆوە، خەریک بوو دەخنکان. ئیستاکیٚ روویان لە ئاسۆییێکی دوورە،کەپشتی ئەم دەریاچەیە، بەڵام بۆکویٚ؟ بەرەو لای چ شتیٚ؟ خۆشیان نەیاندەزانی، تەنها ئەوەیان دەزانی کەواخەریکە دەخنکێن.

وەک بڵێی ئەو هەموو ئازارە بەس نەبیٚ، هەموو رۆژیٚ رێبواران خۆیانو هەواڵی تازە دەهاتن، مردوەکان زیندوو دەبوونەوە، ئیفلیجەکان بەڕێدا دەرۆیشتن، کوێرەکان دەیانبینی، رێبواران لەم دوو ماسیگرەیان دەپرسی :- ئەو پەیامبەرە کێیە؟ برایەکەی تۆیان لەگەڵدایە، کەواتە تۆ دەبیٚ بزانیت، خەبەرمان هەیە کە ئەو کوڕی نەجاری ناصیرە نییە، کوڕی داودە، تۆ بە راست دەزانی؟. بەڵام پەترۆسو یاکوب شانیان هەڵدەتەکاندو دووبارە لاردەبوونەوە سەر تۆڕەکانیانەوە، حەزیان دەکرد بگرین تا ئارام ببنەوە، جاریٚ دوای رۆیشتنی رێبوارکان پەترۆس رووی لە هاوەڵەکەی کردو پرسی :- یاکوب تۆ باوەڕ بەم

پەرجوانە دەکەی؟. کوڕە چەنەبازەکەی زوبەدی وەڵامی دایەوە :- تۆڕەکان ڕاکێشەو بێدەنگ بە. بە تەکانێ تۆڕەکەی پێ نزیکتر کردەوە، ئەمڕۆ سپێدە پەیتونەوانێ بە هەواڵێکی تازە بەتەک ئەوانەوە ڕەت دەبوو :- دەڵێن پەیامبەری تازە لە :- بیت صەیدا.دا لە ماڵی ئەنانیا ئەو پیرە فێڵبازە نانی خواردووە، هەرکە لێبوونەتەوەو دەستیان شوشتووە لە ئاوێ کە کۆیلەکان دەیانهێنا، لە ئەنانیا نزیک دەبێتەوەو شتێکی دەچرپێنێتە گوێی و یەکسەر پیرەمێرد جێبەجێ دەبێ‌و دەکەوێتە گریانەوەو دەستدەکات بەدابەشکردنی سەرو سامانی لەمیانی هەژاراندا. پەترۆس کە جارێکی دیکە لە پشتی ئاسۆ دوورەکانەوە ون بووبوو، پرسی :- چی چرپاندە گوێی؟.

پەیتونەوانەکە بەخەندەوە گوتی:- ئاخ ئەگەر دەمزانی وەکو چەکوش دەمکوتایە گوێی پولدارەکان، تا هەژارەکان هەلی هەناسەهەڵکێشانیان هەبێ. پاشان بەڕێ کەوتوو هاواری کرد :- خوداحافیز سەرکەوتووبن.

پەترۆس رووی لە هاوەڵەکەی کرد تا شتێ بڵێ، بەڵام یەکسەر باوەڕی خۆی گۆڕێ، ئاخر دەیتوانی چی بڵێ؟ دیسان قسە؟ دەبوایە چەندێک قسە بکات؟ لەسەری خۆیدا تا کاری خۆی رەها بکاو بۆ هەمیشە لێرەوە بەدوورکەوێتەوە، بەڵێ دەبوایە ئەم کارە بکات! کوختەکەی یونس ئیستاکێ بۆ ئەو تەنگ بووە، ئەو گومیکلە ئاوە، دەریاچەی گنسارت، لەبەرخۆ کەوتە چپەوە :- ئەوەمان نەکردە ژیان، لێرە دەڕۆم..

یاکوب بەرەو لای ئەو گەڕایەوە، پرسی :- سەبارەت بەچی منەمن دەکەی؟ داکەسێ.

پەترۆس وڵامی دایەوە: هیچ بابە، بەتووڕەییەوە دەستی کرد بە ڕاکێشانی تۆڕەکەوە.. لە هەمان ساتدا قەڵافەتی یەهودا بەسەر بەرزایی گردۆلکە سەوزەکەوە بەدیارکەوت کە کریستۆ بۆ یەکەمین جار لەوێ قسەی لەگەڵ خەڵک کردبوو، گۆپاڵێکی کەچ و چەماوەی لەدەست دابوو، کەلەسەر ڕێگادا لە داربەڕوێکی کێوی کردبۆوە، لە کاتێکا بەرێگەوە بوو، سێ هاوڕێی دیکە لەپشت ئەو بەدیارکەوتن، بەهەناسەبڕکیوە، بۆ ساتێ بەسەرگردۆلکەوە وەستا تا سەیرێ بکاتە دونیای ژێر پێیەوە، دەریاچە بەخۆشحاڵیەوە دەدرەوشایەوە، خۆرەتاو دەیلاواندەوەو ئەو پێدەکەنی، قایغەکانی ماسیگرێو پەروانەی سووروسپی لەناو ئاودابوون، لەسەرەوەی ئەواندا چەند ماسیگرێکی باڵدارو

مەلی دەریایی لە فڕیندا بوون، لەوان دوورەوە، کفرناحوم وزەوزەی بوو، خۆرەتاو سەر هەڵگەڕابوو، رۆژ لەوپەڕی جیلوەی خۆی دابوو،

ئاندریاس لە کاتێکا هێمای بۆ کەناری دەریا دەکرد، بۆ ئەو شوێنەی کەبراکەی تۆڕی لێ رادەکێشا گوتی:- سەیرکە پەترۆس لەوێیە. یۆحەننا ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی:- یاکوبیش، ئەوان هێشتاکەش ناتوانن دڵ لە دونیا هەڵکەنن‌و دەست لە دونیا بەردەن. کریستۆ بەبزەوە گوتی:- هاوسەفەری خۆشەویست، ئاخ هەڵمەکێشە هەموو لێرە راکشێن‌و بحەسێنەوە، من دەچمە خوارەوەو دەیانهێنم.. پاشان بەهەنگاوی خێراو چاپوک دەستی کرد بەدابەزین لە گردۆلکەکەوە، یۆحەننا لە کاتێکا ستایشی ئەوی دەکرد لەبەرخۆ گوتی:- لە فریشتەییێ دەچێت، شتێ جگە لە دووباڵ، هیچی دیکەی لە فریشتە کەمتر نییە. کریستۆ بەپێ هەڵنانی بەسەر بەردێکەوە بۆ بەردێکی دی بۆ خوارەوە دەچوو، کاتێ گەیشتە کەنار هەنگاوەکانی خۆی سست کرد، لەو ماسیگرانە نزیک کەوتەوە کەبەسەر تۆڕەوە لاربووبوونەوە، لەدوای ئەوانەوە وەستا، بۆماوەیێ بێ ئەوەی تەکانی بخوات کەوتە روانینی ئەوانەوە، سەیری ئەوانی دەکرد زەینی خاڵی بوو لە ئەندیشە، بەڵام هەستی دەکرد دەروونی وشک بۆتەوە، هێزێک لە دەروونی ئەودا خەریکی راکردنە، هەموو شتێ سوکەڵە بووبوو پیاسەی لە هەوادا کرد، وەک هەورێ بەسەر دەریاچەوە مەلەوانی دەکردو پیاسەی لەهەودا دەکرد. دووماسیگرەکەش سوکەڵە بوون‌و لەهەوادا پیاسەیان دەکرد، تۆڕیش لەگەڵ ئەو شتانەی کەتیای بوو ماهیەتی گۆڕا: ئیدی ئەوەتۆرە نەبوو، ئەوان ئیدی ماسی نەبوون بەڵکو هەزاران مرۆڤی خۆشحاڵو بوون لە پڕێکا دوو ماسیگرەکە بەسەرسەری خۆیان هەستیان بە غەریبی‌و دڵگیرییێک کرد، لە جێوە قیت بوونەوەو بەترسەوە گەڕانەوە، لەپشت ئەوانەوە، کریستۆ بە ئارامی‌و بێ جووڵە وەستابوو تەماشای دەکردن، پەترۆس هاوارێکی بەرزی کرد :- مەولا لێمان ببورە..

- بۆ پەترۆس؟ مەگەر چیت کردوە لێت ببورم

پەترۆس بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:- هیچ شتێ.و لەپڕێکا هاتەبەرو گوتی:- ئاخر ئەوەش ناوی ژیانە؟ پێیەوە تووشی نەزۆکی بووە!.

یاکوب گوتی::- منیش هەروا،. تۆڕی بە زەوی دادا.

کریستۆ دەستی بۆلای ئەوان درێژکردو گوتی:- وەرن وەرن ئێوە دەکەمە

شوانی مرۆڤەکان.. دەستی هەریەکێ لەوانی گرتەدەستو لەناوەندیانەوە قەراری گرت :- چاکتروایە بڕۆین..

پەترۆس کە کەوتبووە یادی یونسی پیرەوە پرسی :- خوداحافیزی لەباوکم نەکەم؟.

- پەترۆس ئەسڵەن سەیری دواوەمەکە، ئێمە کاتمان نییە، چاکتروایە بڕۆین.

- یاکوب وەستاو گوتی:- بۆکوێ؟.

- بۆدەپرسی؟ پرسیارێکی بێ پرسیار. وەرە یاکوب!

یونسی پیر لە هەمان کاتدا خەریکی چێشت لێنان بوو، بەسەر مەقەڵەکەوە لاربۆوە، چاوەڕوانی پەترۆسی کوڕی بوو، تابەڵکو لەسەر ڕێگەوە بگاتو دانیشنو لەگەڵ یەک نان بخۆن، ئێستا تەنها یەک کوڕ کە خودا بیتارێزێ بۆ ئەو مابۆوە، پەترۆس کوڕێکی ئاقڵو کارگێڕەکی باش بوو، پیرەمێرد فاتیحەی بۆ ئەویتری — ئاندریاس- خوێندبوو، ئەو بەدوای ئەو فێڵبازو ئەم فێڵباز دەکەوتو باوکی تەمەنداری خۆی جێدەهێشت، تا خۆیو تۆڕەکان چاک کاتەوەو رووبەڕوی باو و قایغ بێتەوەو چێشت لێنێو ئاگای لەماڵ بێت، هەر لەوکاتەوەی کە ژنی مردبوو، لەگەڵ شەیتانی ماڵدا لە جەنگو جیدال دابوو، یونس لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە. :- بەڵام پەترۆس کە دوعای خێری من رینمایی ئەو بێ، پشتی بەپشتی منداوە هێزی دڵم پێدەبەخشێ. چێشتەکەی تام کرد، ئامادەبوو بوو، سەیرێکی کردە خۆرەتاو، دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، لەبەرخۆ گوتی:- برسیمە بەڵام ناخۆم تا ئەو دێتەوە.

دەستەکانی نایە سەریەکو چاو لەڕێ مایەوە. تۆزێ دوورتر دەرگای ماڵی زوبەدی کرابۆوە، حەوشە پڕ لە سەبەتو گۆزەبوو، دەزگای ئارەقسازی لە سوچێکی حەوشەکەوە بوو، ئەوان رۆژان کاتی دروستکردنی عەرەق بوو لە پێستی ترێو ئەو چیلکانەی کەلەناو راووکدا دەمایەوە، دەردەهێنرایە دەرەوە، لەبەر ئەمە ماڵ بۆنی ئەلکۆلی لێدەهات، زوبەدی پیرو ژنەکەی خەریک بوون لە ژێر دارمێودا شامیان دەخوارد، زوبەدی پیر بە پدووی بێ ددانی تا ئەو شوێنەی کە دەیتوانی خۆراکی ورد دەکردو قسەی لە بارەی فراوانکردنی کاروباری خۆی دەکرد، ماوەیەک بوو چاوی بڕیبووە کوختەکەی، نائومی هاوسێی دیوار بە دیواری خۆی، قەرداری ئەو بوو نەیدەتوانی قەردەکەی

بداتەوە، بەفەزلی خودا لە هەفتەی ئایندەدا زوبەدی خانووەکەی دەخستە هەڕڕاجەوە، ساڵەهابوو کە ئارەزووی بوو دیواری نێوان دوو خانووەکە خراپ بکاتو حەوشەکە فراوان بکات، راوکێکی هەبوو بەڵام دەیەویست دەسگاییێکی کوشینی زەیتوونیشی هەبێ تا تەواوی دێ بۆ گرتنی رۆنی زەیتوون بێنە لای ئەوو بتوانێ دەستهەق وەرگرێو گۆزەکانی بەدرێژایی ساڵ پڕ لە رۆنی زەیتوون بێت، بەڵام راوکەکەی لەکێ دادەنا؟ بەهەرنرخێ بوایە دەبوا خانووەکە لە دەست نائوم دەربهێنێ.

سالومەی پیر گوفتاری ئەوی بیست، بەڵام زەینی کەوتە سەر یۆحەننای کوڕە خۆشەویستەکەی، تابزانێ ئێستاکە لە کوێ یەو ئەو هەنگوینە چ بووە لە لێوەکانی پەیامبەرە تازەکەدا دەچکایەوە؟ حەزی دەکرد جارێکی دی ئەوی بینیباو قسەکانی ببیستێ، جارێکی دی خودای دەخستەناو دڵی مرۆڤەوە، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە:- کوڕم کارێکی چاکی کرد، ئەو رێگاییێکی دروستی گرتەبەر من دوعای خێری بۆ دەکەم. کەوتە یادی خەونەکەی چەند رۆژی لەمەوبەر، کە دەرگای کردەوەو لەدوای خۆی دایخستەوە، تەواوی راووکەو سەندوقە پڕەکانی بەرەڵاکردو تا بکەوێتە دوای پەیامبەرە تازەکەوە لەبەرخۆ گوتی:- بە پێپەتیو برسیەتیەوەبەدوایەوە رامکرد بۆ یەکەمین جارە لە تەمەنم دەرکم بەمانای خۆشبەختی کرد. زوبەدی پیر کە داکەوتنی چاوەکانی ژنەکەی خۆی دی، گوتی:- گوێت لە منە؟ حەواست لەکوێیە؟.

سالومە وەڵامی دایەوە:- خەریکە گوێ دەگرم.. وا روانیە ئەوەوە وەک بڵێی پێشترێ نەیدیتبێ، لە هەمان کاتدا چەند دەنگێکی ئاشنای بەرگوێ کەوتو سەری بەرز کردەوەو هاواری :- ئەوانن. بەدیتنی کابرای سپیپۆش کەدوو کوڕی ئەو لە گەڵیا رۆیشتبوون رایکردە دەرگای ماڵو پاروشی لەدەمیدا بوو، هاواری کرد :- ئاهای کوڕینە، ئۆغر بەخێر؟ ئاوا بەدەرگای ماڵی مندا رەت دەبن؟ بوەستن، پەترۆس لە کاتێکا لەگەڵ ئەوانی دیکە بۆ پێشەوە دەچوو وەڵامی دایەوە :- زوبەدی بەدوای کارێکدا دەچین.

- چ کارێ؟

پەترۆس گوتی:- کارێکی زۆر سەرنگوم و خەریک کەرە. کەوتە خەندەوە.

چاوەکانی پیرەمێرد لە گڵێنە دەرپەڕین، لە کاتێکا لوقمەکەی بێ جوێن قورتدا هاوارێ هەڵسا :- تۆش یاکوب.؟ بەگەروی تڵۆقیوی چووە ژوورەوەو

کەوتە روانینی ژنەکەیەوە، ژنەکەی سەری راتەکاندو گوتی:- زوبەدی ماڵاوایی لە کوڕەکانت بکە، ئەو ئەوانی لە ئێمە سەندووە. پیرەمێرد کە مەنگ بووبوو گوتی:- یاکوبیش.؟ بەڵام ئەو زەڕڕە ئەقڵێکی لە مێشک دابووناکرێ.؟ سالومە قسەی کرد. ئاخر دەیتوانی چی بەو بڵێت؟

ئەو کە هەستی نەبوو، لە سەر سفرە هەڵساو لە دەرگا وەستا. ئەو کۆمەڵە بەختەوەرەی بینی کە ئەو شارێی هەمایویانی گرتوەتەبەر کە لە ئوردنەوە بە ئورشەلیم کۆتایی دێت، دەستی پیری خۆی بەرز کردەوە بە ئارامی بەشێوەیێ کە مێردەکەی نەیبیسێ گوتی:- دوعای خێری من رێنمای رێتان بێ.

هاوسەفەرەکان لە رێی چوونە دەرەروەی دێ دا رووبەڕووی فیلیپ بوونەوە کە مەڕەکانی لە کەنارێکی دەریاچەوە دەلەوەڕاند. ئەو چووبووە سەربەردێکەوە خۆی هاوێشتبووە سەر گۆپاڵەکەی، بۆ پێشەوە لاربووبۆوە تاسێبەری خۆی کە شەپۆلێکی رەش بوو بەسەر ئاوی شینو سەوزی دەریاچەوە ستایش بکات، بە بیستنی سەروسەدای تلوەبەردەکانی رێگا قامەتی خۆی قیت کردەوە رێبوارەکانی ناسیو هاواری کرد:- ئاهای من لێرەم ئۆغر بەخێر؟ ئاندریاس وەڵامی دایەوە:- دەچینە مەلەکوتی ئاسمان تۆ دێی؟ ئاندریاس تەماشابکە وەکو مرۆڤ قسە بکە ئەگەر بۆ زەماوەند دەچیتە مەجدەل منیش لەگەڵتا دێم ئاخر ناتانیل داوەتی کردووم بۆ برازاکەی ژندەهێنێ. یاکوب بانگی لێ هەڵسا :- لە مەجدەل دوورتر ناچیت؟. فیلیپ وەڵامی دایەوە :- من مەڕم هەیە، دەتوانم لە کوێیان بەڕەڵاکەم؟.

کریستۆ بێ ئەوەی بگەڕێتەوە گوتی:- لەناو دەستەکانی خودا.

- دەبنە خۆراکی گورگ

یۆحەننا بەهاوارێکی بەرز گوتی:- لێگەڕێ باوایان لێ بێ، شوانە بەخۆی گوت :- وای خودای میهرەبان ئەو خەڵکە تەواو شێت بووینە.. بۆ کۆکردنەوەی مێگەلەکەی فیکەیێکی لێدا.

هاوسەفەرەکان بۆ پێشەوە دەچوون، یەهوداخۆیو گۆپاڵی خواروخێچی لە پێشەوە دەڕۆیشت بۆ گەیشتن پەلەی بوو، ئەوانی دی شادبوو، هەروەک تبە شیشە فیکەیان لێدەدا ئەو کە بۆ پێشەوە دەچوون، پێدەکەنیو لە پێشەوەدا دەجولا نیگەرانی گەیشتن بوو..

پەترۆس بە ئارامی لێی پرسی :- یەهود بەمن بڵێ ئەو بۆ کوێ دەچین،

خەیاڵم رەحەت بکە..

نیوەیروخساری ردێن سوور پێکەنیناوی بوو :- مەلەکوتی ئاسمان.

- بۆخاتری خوا دەست لە شۆخی هەڵگرە بڵێ بۆ کوێ دەچین، دەترسێم لە ئوستاد بپرسم

- ئورشەلیم.

پەرتروس دەستی بە موی خۆڵەمێشی خۆی داهێناو گوتی:- ئا..هە، سێ رۆژ پیادەرۆیی! ئەگەر دەمزانی سۆلەکەمو گۆپاڵەکەو لوقمەیێ نانو مەتارەکەی شەرابم لەگەڵ خۆم هەڵدەگرت..

ئەوجارە تەواوی چەهرەی ردێن سوور پێکەنیناوی بوو گوتی:- ئاخ پەترۆسی بێچارە ئێستا تۆپەکە لە سووراندایە ناتوانی رایگریو ماڵاوایی بکەی لە سۆلەو نانو شەرابو گۆپاڵەکەت، پەترۆس مەگەر نازانی دونیامان رەها کردوە. زەویو دەریامان بەرەلا کردوەو دەچینە ئاسمان.. پاشان سەری لە گوێی پەترۆس ناو پێداچوو گوتی:- هێشتاش هەل ماوە بگەرێوە.. پەترۆس گوتی:- ئێستا چۆن دەتوانم بگەرێمەوە، بازووەکانی کردەوە هەڵیسووراندە هەر چوارلاوە، وەک بڵێی حەپس بووەو تووشی خەفەقان بووە، هێمای کردە دەریاچەو قایغو ماسیگرەکانی کفرناحوم گوتی:- هەموو ئەوانە ئێستاکی لەبەرچاومدا بێ جیلوەن..

ڕدێن سوور بە راتەکاندنی سەری زلیەوە وەڵامی دایەوە :- ڕزایم، باشە لەم حاڵەتەدا خۆت مەگرخێنەو لێگەڕێ بابرۆین..

* وشەی راووک بە مانای ئەو دەسگایە دێت کە ترێی تیادا پێکووت دەکرێت بۆ دروست کردنی شەراب.

بەشی پازدەم

سەرەتا سەگەکانی دێ بۆنیان کردو دەستیان بە حەپەحەپ کرد، ئەوەندەی نەبرد منالآن بە جاڕدانەوە رایانکردە مەجدەل، :- ئەوا ئەو دێت.. خەریکە وادێت.

-دانیشتوانی دێ بەکردنەوەی دەرگاوە پرسیان :- منالّینە، کێ؟.

-پەیامبەری تازە

ژنە جحێڵو پیرەکان رژانە ئاستانەی دەرگاوە، پیاوان کاریان رەها کردو نەخۆشەکان لە خۆشحالّیان خەنی بوونو خۆیان ئامادە دەکرد بێنە دەرەوە، تا دەستیان بگەیەننە ئەوەوە، ئەو پێشترێ لە دەوروبەری دەریاچەی گنسارتدا، ناوبانگێکی دەرکردبوو، بەهرەو هێزی ئەو لە لایەن نابیناکانو ئیفلیجەکان کەلەسەردەستی ئەو چاک ببوونەوە، دێ بەدێ بلآوببۆوە.

- دەستی بەچاوە تاریکەکانم داهێناو رۆشناییم بینی.

هەرکە پێی گوتم داردەستی ژێر هەنگلّم فڕێدەم، دەستم بەسەما کرد.

- یەک ئۆردو شەیتانبوونیان دەخواردم، ئەو دەستی خۆی بەرز کردەوەو فەرمانی پێدان:- ونبنو برۆنە ناو جەستەی بەرازەکانەوە. ئەوان بێ درەنگو بە جووتکە هاویشتنەوە لەدەروونم هاتنە دەرەوەو چوونە ناو بەرازەکان، کە لە کەناردا دەلەوەڕان، بەرازەکان شێت بوون، سواری سەرملی یەکتردەبوونو خۆیان دەهاوێشتە ناو ئاوو دەخنکان. مەجدەلیە بە بیستنی ئەو خەبەرە خۆشە، لە کوختەکەی هاتە دەرەوە، لەو رۆژەوەی کە کوڕەکەی مەریەم فەرمانی پێدابوو بگەڕێتەوە مالّەکەیو چیتر گوناه نەکات، دەم دەرگا هەتاوی لێنەدابوو، ئەو گریابوو ژەنگی رۆحی خۆی بە ئەشک سپی کردبۆوە، هەولّی دابوو بۆئەوەی رابردوو لە پانتایی زەینی خۆیدا پاک بکاتەوە، هەمووشتێ —شەرم، شادومانی، شەوبێداری_ بسپێرێتە دەسی فەرامۆشیو جەستەیەکی پاکیزەی دیکە لە دایک ببێ. چەند رۆژی یەکەم سەری لەزەوی کوتابوو و دەینالآند، بەلآم جارجارە کە ئارام دەبۆوە، ئازاری نەدەما کابووسەکانی ون دەبوون.

ئێستاکێ هەموو شەوێ کریستۆی لە خەون دەبینی کە هاتووە، وەکو پیاوێ دەرگای ماڵەکەی ئەو دەکاتەوەو لە حەوشەدا لەژێر داری پڕ شکۆفەی هەناردا دادەنیشێ، لە ڕێگەیێکی دوورەوە هاتبوو، ماندوو تۆزاوی بوو،مرۆڤ ئازاریان دابوو، هەموو عەسران مەجدەلیە ئاوی گەرم دەکردو پێیە موقەدەسەکانی ئەوی دەشوشت، پاشان بە پەخشانکردنی قژی خۆی ئەوی وشک دەکردەوە، ئەو دەحەسایەوە، بزەی دەهاتێو گەپی لەگەڵ مەجدەلیەدا دەکرد، هیچ کاتێ گوفتاری ئەوی لەبیر نەدەما، بەڵام کاتێ کە بەیانی لە خەو ڕادەبوو، بەشادیێو سەرخۆشیەوە دەهاتودەچوو. لە چەند ڕۆژانێکی دواییدا بەدەنگێکی نزمو وردەوە بەشێوەیێ کە هاوسێکانی ئاگایان لێ نەبێ، وەکو درەنگە شەوان دەستی دەکرد بە گۆرانی چڕین، ئێستاکێ کەبەهۆی سەروسەدای منالانەوە، ئاگاداری هاتنی ئەو بوو، هەڵبەزیەوە هەواو چەفیەکەی بەشێوەیێک بەستا کەروخساری ماچاوی داپۆشی، تەنها دوو چاوی درشتو رەشی دیاربوو، دەرگای گاڵەداو بە پەلە کەوتە پێشوازیکردنی.

– ئەمڕۆکە عەسر هەراو زەنایێ لەدێ بەرپابوو، کچە جحێڵەکان زێڕو زیوی خۆیان لەبەرکردبوو، خەریکی ئامادەکردنی مەشخەڵ بوون بۆ جەژنی زەماوەند، زەماوەندی برازای ناتانیل بوو، ئەویش وەکو مامی پینەدۆز بوو، مرۆڤێکی خەپڵەو رەنگ قاوەیی بوو، لووتێکی وەک خوترمەی هەبوو، مناڵێکی تازە پێگەییو بوو، بووکەکە لەژێر پەردەیێکی ئەستوور دابوو، تەنها چاوەکانیو گوارە گەورەو نوقرەییەکانی لەژێرەوە دیاربوو، بەسەر کورسیەکی بەرزەوە لە ماڵی خۆیا دانیشتبوو، چاوەڕوانی جەنابی میوانەکانو کچەکانی دێ بوو، کە خۆیانو مەشخەڵەکانیان بێن، ئەو بەهەمان شێوە چاوی لەرێی کابرای گرێبەستکار بوو تا کتێبی پیرۆز بکاتەوەو گرێبەستی مارەکردن دەست پێبکات، لە لایەکی دیکەشەوە چاوەڕوانی ئەوەبوو هەموو بڕۆن، ئەو لەگەڵ مێردە خوترمەلوتەکەی بمێنێتەوە.

ناتانیل هاواری کرد :– واخەریکە دێت. گوێی لە مناڵەکان بوو دەرپەڕیە دەرەوە تا دۆستەکانی داوەتی مەراسیمی زەماوەند بکات، ئەوانی لە کەنار بیرەکەوە لەدەروازەی هاتنە ژوورەوەی دێکەدا دۆزیەوە، کە بۆ شکاندنی تێنوەتیان ئاویان دەخواردەوە. مەجدەلیە لەکەنار کریستۆ چۆکیدا، پێیەکانی ئەوی شوشت، ئێستا بەقژی وشکی دەکردنەوە، ناتانیل گوتی:– ئەمشەو

زەماوەندی برازامە، گەورەمان بکەو تەشریف بێنە بۆ زەماوەند، بەیەکەوە ئەو شەرابە دەخۆینەوە کە ترێکەیم لە هاوینی ئەمساڵدا لە ماڵی زوبەدی کووشیوە.

لە کاتێکا رووی لە کریستۆ دەکرد پێداچوو و گوتی:- کوڕەکەی مەریەم. زۆرمان سەبارەت بە تەقدیسی تۆوە بیستووە، ئەو شانازیەمان پێ ببەخشە، زاوای تازە پیرۆزکە تا بۆ گەورەیی ئیسرائیل منداڵیان دەسکەوێ.

کریستۆ لە جێوە هەڵسایەوەو وەڵامی دایەوە :- شادی مرۆڤەکانی ئێمە خۆشحاڵ دەکا، هاوسەفەران با بڕۆین. دەستی مەجدەلیەی گرتو بەرزی کردەوەو گوتی:- مەریەم بەدوامان کەوە. کریستۆ بەشادیو سەرخۆشی بۆ پێشەوە دەچوو، ئەو حەزی لە جەژنو شادی بوو، عاشقیروخساری بریقەدارو گەشاوەی مرۆڤ بوو، کەیفی بە دیتنی زەماوەندی جەوانانو گەش راگرتنی سۆپەی ماڵ دەهات، لە کاتێکا بەرەو مەراسیمی زەماوەند دەچوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- گیاکان، سوسکەکان، مەلەکان، ئاژەڵەکان، مرۆڤەکان، هەموویان پیرۆزن، هەموو ئافەریدەی خودان، ژیانی ئەوان چ بەهرەیەکیان هەیە جگە لەوەی بۆ تەکریمی خوداوەند نەبێ؟ کەواتە لێگەڕێ دوعا بکەم کەتا خودا خودایەتی دەکات بەزیندوویی بمێنمەوە..ئەو کچانەی کە تازە لە گەرماو هاتبوونە دەرەوە، لە پێشەوە بە جلی سپیان لە دەرەوەی دەرگای داخراوو رازاوەوە وەستابوون، ئەوان مەشخەڵیان بە دەستەوە گرتبوو، ئاوازی دێرینەی جەژنی زەماوەندیان دەچڕی، ئەو ئاوازە لە ستایشی بووک بوو، زاوایان مەتەڵ باران دەکرد. لە خوای دەخوازی کەپێ بنێتە ئەم جەژنەو رەگەڵ ئەوانی دیکە بکەوێت، جەژنی زەماوەندی لەشەرەف ئەنجام دابوو، ئیسرائیلییەک زەماوەندی دەکرد، دووکەس کە ئەمشەوە دەکەوتنە باوەشی یەکتریەوە لەوانەبوو تۆوی کریستۆ گرێچن بکەن. کچان بۆ کوشتنی کات گۆرانیان دەچڕی، زاوا دوا کەوتبوو، ئەوان چاوەڕوانی ئەوبوون، تا دەرگابکاتەوەو مەراسیم دەست پێبکات، بەڵام لە هەمان کاتدا کە ئەوان گۆرانیان دەگوت، کریستۆو داروەدەستەکەی ئامادەبوون، پاکیزەکان گەڕانەوە، بەدیتنی مەجدەلیە ئاوازیان یەکجاری بڕیو ئەوان بەڕەنگو رووی سووتاوی خۆیان پاشەکشەیان کرد، لەناو ئاپۆڕەی پاکیزەکاندا چ دەکات؟ کێخوای پیری دێ لە کوێ بوو تا رێ لەو بگرێ؟ جەژنی زەماوەند بێ حورمەت بوو بوو! ژنانی شوو کردووش گەڕانەوەو بەتووڕەیی سەیری ئەویان کرد، لەمیانی ئاپۆڕەی میوانانی پسەپسکەر کە

خانەداری بەڕێز بوو، لەدەرەوەی دەرگای داخراو ئەوانیش لە چاوەڕوانیدا وەستابوون، جونبو جۆش کەوتە ئاراوە، بەڵام مەجدەلیە چەشنی مەشخەڵێکی داگیرساو لە درەوشانەوەدا بوو، لە تەک کریستۆوە وەستاو هەستی دەکرد کەڕۆحی دووبارە پاک بۆتەوەو لێوەکانی ماچ نەکراوە، لە پڕێکا ئاپۆڕەکە ڕێی کردەوە کێخوای دێ کە پیرەمێردێکی وردیلەو ئەندام و وشکیلەبوو، وەکو بورجی زەهرەمار بەرەو مەجدەلیە دەهات، بە گۆپاڵەکەی لەویداو بە هێمای سەر داوای لێکرد ئەوێ جێبهێڵێ. کریستۆ تەماشای ژەهراوی خەڵکی بەسەر دەستوروخسارو سینەی خۆیەوە هەستپێکرد، جەستەی ئاگری گرت، وەک بڵێی هەزاران هەزار دڕکی تێدەچێ. سەیری کوێخای پیرو خانمانی بەڕێزو پیاوانی روو ترشو پاکیزە پەریشانەکانی کردو ئاخی هەڵکێشا: تاکەی چاوی مرۆڤەکان بەنابینایی دەمێنێتەوەو نازانن کە هەموویان برای یەکن؟.

زەمزەمەکە زیادبوو بوو، یەکەمین هەڕەشە لە تاریکیدا دەنگی دایەوە، ناتانیل بەرەو کریستۆ چوو قسەی لەگەڵدا بکات، بەڵام ئوستاد بە ئارامی ئەوی وەلاناو لە میانی ئاپۆڕەکەدا ڕێی خۆی کردەوەو لە کچەکان نزیک کەوتەوە، مەشخەڵەکان کەوتنەوە داگیرسانەوە، ڕێ بۆ تێپەڕینی ئەو کرایەوە، لە ناوەندی ئەواندا وەستاو دەستی بەرز کردەوە:- خوشکەکانم ئەی پاکیزەکان، خوداوەند دەستی دایە لێوەکانمو قسەیێکی خۆشەویستی ئامێزی دانایە سەر لێوەکانمەوە،ئەوا لەو شەوە پیرۆزەی زەماوەندا، دەیکەم بەدیاری بۆئیوە، خوشکانم ئەی پاکیزەکان گوێکانتان بکەنەوە پەنجەرەی دڵتان بکەنەوەو ئێوەش براکانم ئارام بن، کە من دەمەوێ قسەتان لەگەڵ بکەم. هەموو بەنارەحەتی گەڕانەوە، لە دەنگی ئەوەوە پێکەوتن کە تووڕەیەو ژنان گومانیان کرد کە خەمگینە، هیچ کەس قسەی نەدەکرد، لەحەوشەی ماڵدا دەنگی بەریتمی مۆسیقا زانانی کوێر دەگەیشتە گوێ، کریستۆ دەستی بەرز کردەوە :- خوشکانم ئەی پاکیزەکان، دەزانن ئاسمان لەچی دەچێ؟ وەکو جەژنی زەماوەند وایە خودا زاوایەو رۆحی مرۆڤیش بووک، لە ئاسماندا جەژنی زەماوەند بەرپادەبێو تەواوی مرۆڤەکان داوەت دەکرێن، برایانم لێم ببورن، بەڵام خوداوەند بەمجۆرە قسە لەگەڵ من دەکات، بە هێنانەوەی مەسەلە، ئێستاکێ قسە لەگەڵ من دەکات.

- بڕیار بوو لەدێ دا جەژنی زەماوەند بەرپابێ، دە پاکیزە مەشخەڵی خۆیان بۆ پێشوازی زاوا هەڵگیرساندو چوونە دەرەوە، پێنج لەوان دانا بوون،

بەقاپی خۆیان رۆنیان لەگەڵ خۆیاندا برد، پێنجی تر نادان بوون رروونی زیادیان لەگەڵ خۆیان نەبرد بوو، ئەوان لە دەرەوەی ماڵی زاوا وەستانو چاویان لەرێ بوو، بەڵام هاتنی زاوا دواکەوت، ئەوان خەواڵوبوونو خەوتن، نیوەشەو بانگێ بەرزبۆوە :- ئێستا زاوا دێت خێراکەن لە پێشوازیکردنی. تەواوی پاکیزەکان لەجێ وە هەڵسان تا زەیت لەچرایان بکەن، چونکە چراکان خەریک بوو خامۆش دەبوون. بەڵام پێنج پاکیزەی نادان رۆنیان نەبوو، بەپێنج پاکیزە داناکانیان گوت :- خوشکان کەمێ روون بە ئێمە بدەن واخەریکە مەشخەڵی ئێمە خامۆش دەبێ. بەڵام دانایان لە وەڵامدا گوتیان ئێمە بۆ ئێوە رۆنمان هەڵنەگرتووە، برۆن برێ پەیدا بکەن. لە کاتێکا پاکیزە نادانەکان بۆ دۆزینەوەی رۆن پەلەیان دەکرد، زاوا گەیشت، پاکیزە داناکان لەگەڵ ئەودا چوونە ژوورەوەو دەرگا داخرا، پاش ماوەیەک ئەو پاکیزە نادانایانە گەڕانەوە، مەشخەڵەکانیان هێشتا هەرگەش بوو، لە دەرگایان داو هاواریان کردو پاڕانەوە :- دەرگامان لێ بکەنەوە. بەڵام لە ژوورەوە، پاکیزە داناکان پێدەکەنین وەڵامی ئەوانیان دایەوە :- سزای ئێوە هەر ئەوەیە، ئێستا دەرگا داخراوەو برۆن!.، بەڵام ئەوان فرمێسکیان هەڵدەڕشتو گریەو زاریان دەکرد :- دەرگا بکەنەوە، دەرگا بکەنەوە.. پاشان کریستۆ لە قسەکردندا وەستا، جارێکی دیکەش کوێخوای پیرو میوانانو کابانە بەڕێزەکانو پاکیزە مەشخەڵ بەدەستەکانی بەسەر کردەوەو بزەییێکی کرد. ناتانیل کە بەدەمی کراوەوە گوێی دەگرتو گوتی:- پاشان؟. زەینی سادەو تەمبەڵی ئەو کەوتبووە جونبوشەوە :- ئەی پاشان، ئەنجام چی بوو؟ کریستۆ لە کاتێکا چاوانی درشتو ئەفسوناوی خۆی بڕیبوە ئەوەوە، پرسی :- ناتانیل ئەگەر تۆ لە جێی زاوا بوای، چیت دەکرد؟. ناتانیل بێدەنگ مایەوە، لە زەینی خۆیدا هێشتا ئەندێشەییێکی دروست لەوەی کە دەبوا چی بکات نەبوو، بۆساتێ بیری کردەوە: لێیدەدان، چونکە بەیەقینی دەرگا داخرابوو، یاسا وای پێویست کردوە، بەڵام بۆ ساتێکی دیکە دڵی بەحاڵی ئەوان دەسووتاو لەبەرخۆ دەیگوت :- مۆڵەتی بەوان دەدا تا بێنە ژوورەوە. کریستۆ دووبارە پرسی :- ناتانیل ئەگەر تۆ لە جێی زاوا بوای چیت دەکرد؟. هێدی هێدیو بەردەوام چاوانی پاڕانەوەئامێزوروخساری بێ غەلوغەشی پینە دۆزی دەلاواندەوە. ناتانیل بە دەنگێکی کپ بەشێوەیێ کە کوێخای دێ ئاگای لێ نەبێ وەڵامی دایەوە :- دەرگام دەکردەوە. ئەو ئیدی توانای رووبەڕووبوونەوەی لەگەڵ چاوانی کوڕەکەی مەریەمی لە دەست

دابوو، کریستۆ بەخۆشحاڵییەوە گوتی:- ناتانیل پیرۆزبایی لەتۆ دەکەم. دەستی بۆ پێشەوە درێژ کرد وەک بڵێی پیرۆزی بکات.

- لە هەمان ساتدا، هەرچەند کە هێشتا زیندووی، دەچیتە بەهەشت، زاوا دروست بەهەمان شێوەی کە گوتت، وابکە، نۆکەرانی بانگ کرد تا دەرگا بکەنەوە، بانگی سەردا:- ئەوە زەماوەندە لێگەڕێن با هەموو بخۆن، بخۆنەوەو دڵیان شاد بێ، دەرگا بۆ پاکیزە ناداناکان بکەنەوە، کە زۆریان راکردوە.. ئەشک لە چاوانی مەجدەلیەدا رێچکەی بەستا :- ئاخ چی دەبوو ئەگەر دەمتوانی دەمێ کە ئەو وشانەی لێ دەچکێتەوە، ماچباران بکەم!. ناتانیل سوور هەڵگەڕاو قەندی لە دڵ دەتاواوە، وەک بڵێی پێشتریٚ چۆتە بەهەشت، بەڵام کوێخای دێ ژەهری لێهەڵدەرژاو گۆچانی خۆی بەرز کردەوە، دەنگێکی گوێکاسکەر لە هەوادا دەنگی دایەوە :- کوڕەکەی مەریەم تۆ بە پێچەوانەی شەریعەت کاردەکەی. کریستۆ بە ئارامی وەڵامی دایەوە :- شەریعەت بە پێچەوانەی دڵی من کار دەکات. کریستۆ هێشتا خەریک بوو قسەی دەکرد کە زاوای حەمامکردوو و عەتراوی بە باقەگوڵێکی سەوزی سەرقژی گلوازەی هاتە ژوورەوە، بەچەند گلاسێ کەیفی کۆک کردبوو، لووتی دەبریقایەوە، بەزەڕبەیێ دەرگەی کردەوە، میوانان لە دوای ئەوەوە رژانە ژوورەوە، کریستۆش لە کاتێکا دەستی مەجدەلیەی گرتبوو هاتە ژوورەوە، پەترۆس بە دەنگێکی کپ لە یۆحەننای پرسی :- پاکیزە نادانەکان کامەیانن‌و پاکیزە داناکان کامەن؟ چی لەو مەسەلەیە تێگەیشتی؟

کوڕی زوبەدی وەڵامی دایەوە:- ئەوەیە کە خودا باوکی ئێمەیە.

گرێبەندساز گەیشت مەراسیمی مارەکردنی جێبەجێ کرد، دوای ئەمە زاوا هاتە ناوەندی حەوشەکەوەو میوانەکان سەفیان بەست، ماچیان کردو ئارەزووی ئەوەیان کرد کوڕێکیان ببێ کە ئیسرائیل لە کۆیلێتی رزگار بکات، بەیەکەوە کەوتنە گۆرانی، میوانەکان کەوتنە نۆش‌و هەڵپەڕکێوە،، کریستۆو هاوڕێکانی بەشداری ئەو کارەیان کرد، چەند سەعاتێک تێپەڕی بە هەڵکشانی مانگ، سەفەریان دەست پێکرد، ئێستاکێ پاییزە بەڵام گەرمای رۆژ دانەبەزیبوو، سەفەرکردن لە فێنکایی نمناکی شەوی دڵدا چەسپ بووبوو .

روخساریان بەرەو ئیسرائیل بوو بۆ پێشەوە دەچوون، ئەوان مەست بووبوون‌و هەموو شتێ جیلوەییێکی گۆڕاوی هەبوو، چاوەکانیان وەکو رۆح سوکباڵ بووبوون، بەپێی باڵدارانەوە بەڕێدا دەڕۆیشتن: ئوردن لەلای

چەپیان بوو، لەلای راستیان دەشتایی زبولون. کە لەژێر مانگدا بە هەڕمێنی بەرهەمو بە خاکەڕایی خەوتبوو، دوای بەجێهێنانی وەزیفەیێ کە خوداوەند چەندین سەدە کردبوویە ئەمانەتی ئەستۆی ئەوەوە کە گەنم بە بەرزایی مرۆڤ سەرهەڵگەڕێنیو درەختی میوە لەگەڵ ترێو درەختی زەیتوون لەگەڵ زەیتون بگونجێنێ، ئەمساڵیش ماندوو و رازی بوو، ئێستا ئەو وەک چۆن دایکێکی ماندوو کە تازە منالی بووبێ رازیو ئاسودە بووبوو، پەترۆس چەندین جار دەیگوت :- برایان چەند مایەی خۆشحاڵیە. شادی ئەو لەو رێگایەداو شەوانەو صەفای پێکەوە بوون بێ کۆتایی بوو :- ئایا ئەوە راستی هەیە؟ نەکا جادوومان لێکرابێ؟ بەو حاڵەتەی کە ئێستا تیایام، غەریبی گۆرانی گوتنم کردوە دەنا شەق دەبەم. کریستۆ بانگی کرد :- هەمووبەیەکەوە. لە پێشەوەی ئەوان دەڕۆیشت سەری بەرزکردەوەو پێشی هەمووان دەستی پێکرد، دەنگی کزبوو، بەڵام دڵگیرو پڕ لە هەست بوو، لای راستو چەپی ئەو سەدای ئاهەنگ ئامێزو ئارامی یۆحەنناو ئاندریاس بوو، بۆ ماوەیەک ئەم سێ سەدا بەرزەی میلۆدی دڵخۆشکەری خۆیان لە فەزا رەها دەکرد، دەنگەکان ئەوەندە پڕ لە هەنگوین بوون کە دڵت خاڵی دەبوو، لەبەرە خۆ دەتگوت :- ناتوانن وابەردەوام بن، بە یەقین ئەو هەموو شەهدە ئەوان گێژو ناڕەحەت دەکات. بەڵام دەنگەکان لە کانییێکی قووڵەوە دەجۆشایە باڵاوە، هەرکاتێ کۆتایی دەنگەکە دادەبەزی، دووبارە دەستیان پێدەکردەوە، هەر لە پڕێکا چ لەززەتێ چ قودرەتێ! زیلو بەمی دەنگی پەترۆسو یاکوبو یەهودا، سەنگینو پیرۆزمەندو پڕلە قودرەت، هەوای دەلەرزاندو هەموو بەیەکەوە، هەریەکەو بە وەبەرهێنانی هێزی دەنگی خۆی، هاواری زەبور، زەبوری تەرەب ئەنگێزی سفری پیرۆز یان بەرەو گومەزی فەلەک سەردا:

وای کە هیچ شتێ چاکترو بەسەفاتر نییە لەسەفەر برایان لەگەڵ یەکتریدا
لە رۆنێکی موقەدەس دەچێت،
کەلەڕیشی هاروون دەچکێتەوە,
وەکو شەونمی-حەرمون-ە
کەبەسەر کێوی سەهیوندا دەبارێ
ئا لەوێ خودا تاهەتایێ بەرەکەتو زیندەگی خۆی دەنێرێ، -مەزامیری داود

چەند سەعاتێک رەت بوو، ئەستێرەکان ون بوون، خۆرەتاو بەرزبۆوە بە بەجێهێشتنی خاکی جەلیل. چوونە ناو سامیرای خاکی رەشەوە، یەهودا لە جوولە وەستا، پێشنیازی کرد:- باشتروایە ئاقارمان بگۆڕین، ئێرە سەرزەمینی ئیلحادو نەفرەت لێکراوە، باشتروایە کەلە پردی ئوردن بپەڕینەوەو بەکەنارێکی دیکەدا برۆین، پەیوەندی دروست کردن لەگەڵ خەڵکانێ کەشەریعەت دەخەنە ژێر پێیان گوناهە، خودای ئەوان پیسە، نان‌و ئاویشیان، دایکم بەمنی گوت: لوقمەییێکی نانی سامیرا، لوقمەی گۆشتی بەرازە، باشتروایە ئاقارمان بگۆڕین.. بەڵام کریستۆ بەئارامی دەستی یەهودای گرت‌و پێکەوە بەردەوامیان بەرێدا، پێی گوت :- برام یەهودا لەو کاتەی کە مرۆڤی پاک دەست دەداتە دەستی مرۆڤی ناپاک، ئەو مرۆڤەش پاک دەبێتەوە، پەڵپ مەگرە، ئێمە بۆ خاتری ئەوان، بۆ خاتری گوناهکاران هاتووین، زاهیدی پێشینان، چ پێویستیان بە ئێمە هەیە؟ لێرە لە سامیرادا قسەییێکی گەرم رەنگە مرۆڤێ نەجات بدات، یەهودا، قسەی گەرم، کرداری باش، بزەییێکە بەرووی سامیراییێکەوە، کە رەت دەبێ.. تێدەگەی؟. یەهودا نیگاییێکی بەدزی کردە دەوروبەر تا دڵنیابێ کە ئەوانی دیکە نایبیسن، لەسەرخۆ گوتی:- رێگەی ساغ ئەوەنیە، بەڵام سەیر دەکەم تا دەگەینە زاهیدێکی وەحشی، ئەو فەتوا دەدات، تا ئەوکاتە بۆهەرجێیەک دەرۆی برۆ، هەرچیەک حەزت لێیە بیکە، تۆ ئازاد ناکەم. گۆپاڵەکەی نایەسەر کۆڵو خۆی بەتەنها کەوتە رێگاوە.

ئەوانی دیکە، کەبەرێدا دەرۆیشتن و لەگەڵ یەک قسەیان دەکرد، کریستۆ بۆ ئەوان دەربارەی عیشق‌و باوکو مەلەکوتی ئاسمان قسەی دەکرد، روونی دەکردەوە کە پاکیزە نادانەکان کامانەن‌و پاکیزە داناکان کامانەن، مەشخەڵەکان چ بوون، رۆنەکە چ شتێک بوو، زاوا چ کەسێکەو بۆچی پاکیزە نادانەکان نەهەر بەتەنها وەکو دانایان چوونە ناوماڵەکە،بەڵکو تەنها کەسانێ بوون کەپێی ماندووی خۆیان لەلایەن نۆکەرانەوە شوشتبوو، کاتێ کە چوار هاودەمانی گوێیان راگرتبوو، زەینیان فراوان دەبوو، لەتەواوی قسەکان دەگەیشت‌و دڵنیا دەبوو، ئێستا گوناە بۆ ئەوان لە پاکیزە نادانەکان دەچوو، کەبەمەشخەڵی خامۆشەوە وەستان‌و لەبەرابەر دەرگای خودا دا ئەشک دەرێژن‌و دەپاڕێنەوە. ئەوان وەک چۆن رێیان تەی دەکرد، ئاسمان لە بەرزایی سەری ئەوانەوە هەوراوی هەڵگەڕاو زەوی تارو تیرەبوو، هەروا بۆنی بارانی لێدەهات، لەبناری

–گێزریم– ی کێوی پیرۆزی باوانیان گەیشتنە یەکەمین دێ، لە بنەی دەروازەی چوونە ژوورەوەی دێدا بیری دێرینەی یاکوبی لێ بوو، کە بە دارخورماو قامیشەڵان دەورە درابوو، لە هەمان ئەو جێیە دابوو کە هەمان ئەو سالارەی هۆز، خۆیو مەڕەکانی هاتبوو بۆ ئاوهەڵکێشان، لە کەنار بەردێکەوە بیرەکەو ئەو گوریسە دێرینەی کە نەوە لەدوای نەوە دەستیان پێدا هێنابوو رزی بووبوو، کریستۆ هەستی بە ماندووبوون کرد، بەردەکان پێیان بڕی بوو و خوێنیان لێ هەڵدەفیچقا، گوتی:– من هەر لێرە دەمێنمەوە، ئێوە بڕۆنە ژوورەوەو لە دەرگاکان بدەن، مرۆڤێکی باش پەیدادەبێ کە لوقمەیێ نان وەکو سەدەقە بدات بە ئێوە، ژنێکیش بۆلای بیرەکە دێو بۆ ئێمە ئاو هەڵدەکێشێ تا بیخۆینەوە، پشت بەخوداو مرۆڤیش ببەستن. هەر پێنج نەفەر بەڕێکەوتن، بەڵام لە میانی رێدا یەهودا باوەڕی خۆی گۆڕیو گوتی:– من نایێمە ناو دێی پیس، لێوم لەنانی پیس نادەم، هەرلێرە لەژێرئەو دارهەنجیرە دەمێنمەوەو چاوەڕوانی ئێوە دەبم..

لە هەمان کاتدا کریستۆ لەسێبەری قامیشەڵانەکاندا راکشا، تێنوو بوو، بەڵام بیرەکە بیرێکی قووڵ بوو، چۆن دەیتوانی ئاو بخواتەوە؟ سەری لارکردەوە زەینی خۆی سپاردە دەست ئەندێشەکانەوە. لەبەردەمی ئەودا هیچ گرفتێ لەمیان نەبوو، چاوی کزبوو، ماندوودەبوو، ئەژنۆکانی دەچەمینەوە توانای کێشانی رۆحی خۆی نەبوو، بێچارە دەبوو، بەڵام بێدرەنگ خودا شنەییێکی فێنکو نەرمی هەڵکرد، دووبارە چاوەکانی گڕوتینیان تێکەوت، هەڵدەستایەوە بەردەوامی بە رێی خۆی دەدا، تاکەی؟ تادەمی مەرگ؟ تا ئەو لای مەرگ؟ لەکاتێکا دەربارەی خودای گەورەو مرۆڤ لە ئەندێشە دابوو، قامیشەڵانەکان کەوتنە بزاوتەوە، ژنێکی گەنج کە گوارەی لە گوێدابوو وگۆزەییێکی لە سەرسەربوو، نزیک بیر کەوتەوەو گۆزەکەی نایە سەر لێوی بیرەکەوە، کریستۆ لەمیانی قامیشەڵانەوە بینی کە ئەو گوریسێکی لەدەستدایەو لە دەولکی بەستاوەو رەوانەی ناوبیری کرد، ئاوی هەڵکێشاو گۆزەکەی پڕ کرد، تێنویەتی کریستۆ زیادی کرد، لەکاتێکا لەنێوان قامیشەڵان هاتە دەرەوە گوتی:– ئەی ژن کەمێ ئاوم بدەرێ. ژنە هەراسان بوو کریستۆ گوتی:– مەترسە من مرۆڤێکی شەرەفمەندم تێنوومە، کەمێ ئاوم بدەرێ..

ژنە گەنجەکە وەڵامی دایەوە :– چۆن کە تۆ خەڵکی جەلیلی بەم شێوە کە

لەجلت بەدیار دەکەویٚ، داوای ئاو لە منی سامیرایی دەکەی؟

- ئەگەر دەزانی کە چ کەسێ بەتۆ دەڵێت - ئەی ژن تۆزێ ئاوم بدەرێ- دەکەوییتە سەر پێیەکانیو داوات لێدەکرد کە هەتاهەتاییت پێ ببەخشێ بۆ ئاو خواردنەوەی. ژنە هاروهاج بووبوو، :- تۆ گوریسو دەولکت پێ نییەو بیریش قووڵە، چۆن دەتوانی ئاو هەڵکێشیو بیدەیتە من بۆ خواردنەوە، کریستۆ وەڵامی دایەوە :- ئەو کەسەی کە ئاوی ئەم بیرە دەخواتەوە، دووبارە تینوو دەبێتەوە، بەڵام کەسێ کە ئەو ئاوەی من بەوی دەدەم تا بینۆشێ، بۆ ئەبەد تینوی نابێ، ئەوکاتە ژنە گوتی:- ئەی ئاغا لەم ئاوەم پێ ببەخشە تا بۆ ئەبەد تینوم نەبێ، ئیدی هەموو رۆژێ بۆ هێنانی ئاو بێمە ئێروکانەوە.

کریستۆ گوتی:- برۆ مێردەکەت بانگ بکە..

قوربان من مێردم نییە.

- کە دەڵێی :- من مێردم نییە. راستە چونکە تا ئێستا پێنج مێردت هەبووە، ئەوکەسەی کە حاڵی حازر لەگەڵ تۆدایە مێردت نییە. ژنەکە لەستایشدا بوو پرسی:- ئاغا تۆ پەیامبەری؟ ئاگات لە هەمووشتێ هەیە؟ کریستۆ بزەییێکی هاتێ:- ئەگەر مەیلت هەیە شتێ لەمن بپرسی ئازادانە قسەبکە.

- بەڵی ئاغا شتێ هەیە کە مەیلم هەیە وەڵامی ئەوم پێ بڵێی، تا ئێستا باوکانی ئێمە لەوکێوە پیرۆزەی -گێرزیم- خودایان پەرستووە، ئێستا ئێوە پەیامبەران دەڵێن کە ئێمە دەبێ تەنها لە ئورشەلیم خودا بپەرستین، کامیان راستە؟ لەکوێ خودا دەدۆزرێتەوە؟ بۆ من روونی کەوە.

-کریستۆ سەری خۆی هێنایە خوارەوەو شتێکی نەگوت، ئەو ژنە گوناهکارە کە بەدوای خودادا دەگەڕێ وا ئازاری دەدا، لە ناخەوەرا کاری کردە سەردڵی کریستۆ، لەبەر خاتری ئەو لەگەڵ خۆی کەوتە گفتوگۆوە، تا چەند وشەییێکی لەبار بۆ ئارام کردنی ئەو بدۆزێتەوە، لەپڕێکا سەری بەرزکردەوەوروخساری درەخشایەوە. ئەی ژن ئەوەی کە دەیڵێم جێی لە قوڵایی گیانت بکەوە، رۆژێ دێ پێشتر ئەو رۆژە گەیشتووە، کە مرۆڤ نە لەم کێوەو نە لە ئورشەلیم ستایشی خودا ناکات، خودا رۆحە، رۆحیش دەبێ تەنها لە رۆحدا ستایش بکرێ.

ژنە هێدمەی گرت، بۆ پێشەوە لاربۆوە لەڕووی نیگەرانیەوە رووی کردە کریستۆوە، لەسەرخۆو بەدەنگێکی لەرزیوەوە پرسی :- نەکا تو.. نەکا تۆ هەمان کەسێ بیت کە ئێمە لە چاوەڕوانی ئەوداین؟.

–له چاوەڕوانی چ کەسێکدان؟

– تۆ خۆت دەزانی، بۆ لەمنت دەوێ کە ناوی بێنمە سەرزمان، لێوەکانی من گوناهکارن.

کریستۆ سەری لەیەخەی بردە خوارەوە، وەک بڵێی گوێ لەدڵی رادەگرێو لە چاوەڕوانیدایە، بۆ ئەوەی وەڵام لە دڵی وەربگرێ، ژنە بەلاربوونەوە بەسەریا بەتاسوقەوە چاوەڕوانی دەکرد، بەڵام لە هەمان حاڵدا کە ئەم دووە بەپەرێشانی لەناو بێدەنگیدا لە جێوە وەستابوون، چەند دەنگێکی خۆشحاڵ دەبیسترا، حەوارییەکان، لەکاتێکا سەرکەوتوانە نانیان لە هەوادا رادەتەکاند بەدیارکەوتن، کاتێ کە ئوستادیان لەگەڵ ژنێکی نەناس دیت وەستان، کریستۆ بە دیتنی ئەوان شادومان بوو، بۆ؟ چونکە لەوەڵامدانەوەی پرسیاری سەرسوورهێنەری ئەو ژنە رزگاری بوو، بە هێمای سەر داوای لە هاوڕێکانی کرد نزیک ببنەوە، بانگی کرد. :– وەرن ئەو ژنە باشە هاتووە، خوا ئەوی ناردووە تا ئاومان بۆ هەڵکێشێ، بەڵام یەهودا چووە سووچێکەوە تا لەشەڕی پیس بوون بەو ژنە سامیراییە لە ئاماندابێ، ژنە گۆزەکەی لارکردەوەو تینوەکان ئاویان خواردەوە، دووبارە گۆزەکەی پڕکردو بەکارامەیی داینایە سەری وبەبیرکردنەوەو ئارامییەوە بەرەو لای گوندەکە کەوتەڕێ.

پەترۆس پرسی :– مەولای من ئەو ژنە کێ بوو؟ وا لەگەڵ یەکتر قسەتان دەکرد وەک بڵێی ساڵەهای ساڵە یەکتر دەناسن..

کریستۆ لە وەڵامدا گوتی:– ئەو یەکێ لە خوشکەکانم بوو، داوای ئاوم لێکرد، چونکە تینوو بووموو تینوێتی ئەو بوو کە نەما.

پەترۆس لە کاتێکا کەللەی زلی خۆی دەخوراند گوتی:– تێناگەم– کریستۆ بەلاواندنەوەی قژی خۆڵەمێشینی دۆستەکەی وەڵامی دایەوە:

– چ قەیدیە، پەلەمەکە، لەکاتی خۆی تێدەگەی، هێوا هێواش لەحاڵی حازر برسیم، باشتروایە شتێ بخۆین..

– ئەوان لەژێر دارخورماکەدا خەوتن، ئاندریاس دەستی کرد بە گێڕانەوەی داستانی چوونە ناو گوندو داواکردنی سەدەقە :– لە دەرگای ماڵەکانمان دەدا، بەڵام هۆیهایان لێدەکردینو سەریان لەدوو دەناین، لە ئەنجامدا لەوبەری دێدا، پیرەژنێکی وردیلە دەرگای نیوەکردەوە، خوارەوەو سەرەوەی کوچەی بەدیقەت تەماشاکرد، هیچ کەسێک دیارنەبوو، لەدرزی دەرگاوە نانێکی بەئێمەداو یەکسەر

دەرگای داخست، نانەکەمان قەپاندو یەکسەر تێمان تەقاند..

- پەترۆس گوتی:- شەرمەزارییە کەناوی ئەو پیرەژنە نازانین، لەخودا دەخوازین کەلەبیری نەکات..

کریستۆ پێکەنیو گوتی:- پەترۆس نیگەران مەبە، خوداوەند ناوی ئەو دەزانێ. ئەوکاتە نانەکەی لە دەست گرت، پیرۆزی کرد، سوپاس بۆ خوا ئەوژنەی مەئمورکرد تا نان بگەیەنێتە ئەوانەوە.

ئەوکاتە نانیان بۆ شەش پارچەی گەورە بەقەد ژمارەی کەسەکان دابەشکرد، بەڵام یەهودا بەشی خۆی بە گۆپاڵەکەی فڕێدا پشتەوە، رووی وەرگێڕاو گوتی: من نانی سامیرا ناخۆم. من گۆشتی بەراز ناخۆم. کریستۆ لەگەڵیا بلێو مەڵێی نەکرد، دەیزانی دڵی یەهودا سەختەو نەرم کردنی پێویستی بەکات هەیە، کاتی مەهارەتو خۆشەویستی مرۆڤ، بەوانی دیکەی گوت :- باخەریکی خواردن بین، نانی سامیرا وەکو هەموو نانەکانی تر خۆشمەزە بوو، بەتەواوی حەزەوە خواردیان، چونکە ماندووبوون خەوتن، بەڵام یەهودا بەبێداری مایەوە، بە گۆپاڵەکەی دەستی کرد بەکوتینەوەی زەوی، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە :- برسێتی باشترە لەشەرم.. ئەم ئەندێشەیە ئارامی کردەوە.

یەکەمین دلۆپەی باران دای بەسەر قامیشەڵانەکانەوە، ئەوانەی چووبوونە خەوەوەو هەڵسانەوە، بەڵام لە کاتێکا کە ئەوان خەریکی دۆزینەوەی ئەشکەوتێک بوون، تا خۆیان لێپەنادەن، بایێک بەلای باکوورەوە هەڵساو هەورەکانی رادا. ئاسمان رۆشن بۆوە، ئەوان رێیان گرتەبەر.

ئەو هەنجیرانەی کەبەسەر درەختەکانەوە مابوون، لەهەوای شێداردا بریقەیان دەدایەوە، درەختی هەنار پڕلەمیوە بوو، هاوسەفەرەکان گەیشتن، برێ هەناریان رنیو چەشەی خۆیان گۆڕی، جوتیاران سەری خۆیان لەزەوی قیت کردەوە بەسەرسامیەوە:- ئەوە چیان دەکرد؟ بۆ خۆیان لە خەڵکی سامیرا داوە؟

نانیان دەخۆنو مێوە لە درەختەکانیان دەچنن؟ باشتروایە هەرچەند زووتربێ چارەیان بزرکەن! پیرەمێردێ نەیتوانی بەرگەی ئەم بابەتە بگرێ.

لە باخەکەی خۆی هاتە دەرەوەو بەرەو رووی ئەوان وەستا، هاواری کرد، :- ئاهای جەلیلیەکان، شەریعەتی حەڕامی ئێوە، لەوسەر زەویە پیرۆزە کە ئێستاکێ ئێوە بەسەریا دادەڕۆن، بێ حورمەتی لەگەڵ دەکات، لەم حاڵەتەدا

ئێوه بەسەر خاکی ئێمەوە چی دەکەن؟

پەترۆس وەڵامی دایەوە :- ئێمە ئارەزووی زیارەتکردنی ئورشەلیممان هەیە. رووبەڕووی پیرەمێرد وەستاو سینەتی خۆی کردە سپەر.

پیرەمێرد نەڕراندی :- کافرینە، ئێوه دەبێ هەمان ئەو جێیە زیارەت بکەن، هەمان کێوی –گێزریم– کە خودا پێی پیاناوە، مەگەر کتێبی ئاسمانتان نەخوێندۆتەوە؟ هەمان ئەو جێیە لەبناری –گێزریم– لە ژێر درەختەکانی بەڕوودا، کە خودا بۆ ئیبراهیمی ئاشکرا کرد، کێوو دەشتاییەکان لەم سەرەوە بۆ ئەوسەر، هەرلە کێوی–حبرون– ەوە تا –ئەدومیە–و سەرزەوی– :– میدیەن. ی نیشان دابوو گوتی:– ئێستا ئەو سەرزەویە موژدەهێنە، سەرزەویێ کە شەهدو شیری لێدەتکێ، وادەم دابوو کە بیکەم بە دیاری بۆتۆو پابەندم بەوادەی خۆم. ئەوان دەستیان نایە ناودەستی یەکترو پەیمانیان ئیمزا کرد، گوێتان لێیە، جەلیلیەکان؟ کتێبی ئاسمان ئاوەها دەڵێت، لەبەر ئەمە، هەرکەسێ ئارەزووی زیارەتی هەیە دەبێ زیارەتکاری ئەم سەر زەمینە پیرۆزە بێت نەک ئورشەلیم کە پەیامبەرانی دەکوشت!.

کریستۆ بە دەنگێکی ئارام گوتی:– پیرەمێرد هەموو سەرزەمینێ پیرۆزە،خودا لە هەموو شوێنێ هەیەو ئێمە هەموو براین..

پیرەمێرد لەڕووی سەرسامیەوە گەڕایەوە :– سامیراییو جەلیلیەکانیش؟.

– بەڵێ سامیراییو جەلیلیەکانیشو خەڵکی یەهودیەش .. هەموویان!

پیرەمێرد لە کاتێکا دەستی بەڕیشی خۆی داهێناو نوقمی دەریای قوڵی ئەندێشە بوو کریستۆی بەسەر دەکردەوەو پرسی :– خوداو شەیتانیش؟.

ئەو بەدەنگێکی ورد قسەی دەکرد، نەبادا هێزی نادیار بیبیستن.

وەحشەت کریستۆی داگرت، هیچکاتێ بەدرێژایی ژیانی، رووبەڕووی ئەم پرسیارە نەبووبۆوە، کە ئایا رەحمەتی خوداوەند ئەوەند گشتگیرە کە هەتا لێبووردەیی :– لوسیڤر. یش بگرێتەوەو دووبارە لەمەلەکوتی ئاسماندا پێشوازی لێ بکرێت؟

وەڵامی دایەوە :– پیرەمێرد نازانم... نازانم، من مرۆڤێکمو روم لە مرۆڤە، ئەولای مرۆڤ پەیوەندی بە قودرەتی خوداوەیە.

پیرەمێرد شتێکی نەگوت، لە کاتێکا هێشتا دەستی بەڕیشی خۆیا دادەهێنێت، هەر مەلەی لە دەریای ئەندێشەدا دەکرد.

سەیری پێشڕەوی ئەو دوونەفەرە غەریبەی دەکرد، کە لە ژێر درەختەکانەوە ونبوون.

شەوڕاشکا، بایێکی سارد هەڵیکرد، ئەشکەوتێکیان دۆزیەوە کردیان بە پەناگەو بەمەبەستی گەرم بوونەوە سەریان لە دڵی یەکتر بردە خوارەوە، نیوەی نانیان خوارد، ریش سوور چووە دەرەوە، داری کۆکردەوەو ئاگرێکی داگیرساند، هاوسەفەرەکانی گیانیان وبەرهاتەوە، ئەلقەوار لە کاتێکا سەیری مەشخەڵیان دەکردو نانی خۆیان دەخوارد.

فیکەی با، لورەی چەقەڵان، دەنگی هەورە تریشقەی دوور، دەگەیشتە گوێیان، لە قەڵەشتی ناو ئەشکەوتدا، ئەستێرەیێ خەریک بوو لە ئاسماندا دەبینرا، بەڵام هەرزوو هەورەکان گەیشتن‌و دایانپۆشی، هاوسەفەرەکان، چاوییان داخست، سەری خۆیان بەسەر شانی یەکتریەوە نا، یۆحەننا بەدزی خەرگەی پەشمینی خۆی بە کریستۆ داداو هەموو سەریان لەبەردڵی یەکتر ناو وەک ئەو باڵندانەی بەشەو دەفڕن ئەوانیش چوونە خەوەوە.

ڕۆژی دوایی چوونە ناو یەهودیەوە، ئاگاداری گۆڕانی وردەوردەی درەختەکان بوون، ئێستاکێ ئەسپیندارەکان بە گەڵای زەردەوە لەڕێگاوە سەفیان بەستاوە، کەبەری پڕ لەمیوەو داری سەرووی کۆنەساڵیش، زەوی چەقێن بەیارو زبر بوو، هەتا ئەو جوتیارانەی کەلە ئاستانەی دەرگا نەوێو تاریکەکانەوە وەدەردەکەوتن، وەک بەردەستێ سروشتە بووبوون، جارناجار، گوڵێکی کێوی شین بە خاکەڕاییو ویقارەوە لەمیانی بەردەکاندا بەدیاردەکەوتن، جارجارەش لەتەنیایی پڕ بێدەنگیدا، لەناو دۆڵێکی قووڵدا کەوێ دەیخوێند، کریستۆ بە بیستنی دەنگی کەو لەبەرخۆ گوتی:- حەتمەن قومە ئاوێکی دۆزیوەتەوە بۆ خواردنەوە. هەستی بەسینەو هەناسەی ئەو مەلەکرد لەناو دەستەکانیدا، شادمان بوو.

بەنزیکتر کەوتنەوە لە ئورشەلیم، تا دەهات ئەو سەرزەویە دڕندەخوتر دەبوو، خوداش دەگۆڕا، لەوجێ زەویەدا وەک چۆن لە جەلیل پێنەدەکەنیو خودا خۆشی هەر وەکو دێهاتییەکانو خەڵکانلە بەردەستێ دروست بوو بوو.

لە سامیرادا ئاسمان لانی کەم بۆ ساتێ هەوڵیدابوو، تا بارانێ بنێرێو زەوی تێراو بکات، لێر ئاسن داغ بووبوو، لەو دۆڵە قووڵەدا هاوسەفەرەکان بە هانکە هانک دەڕۆیشتن.

بەهاتنی شەو، چەند ڕێزە گۆڕێکی گەورەیان بینی کەلەناو بەردەکان

هەڵگەنرابوون، لەتەواو رەشێتی خۆیان دەبریقانەوە، هەزاران جەستە لەباوانیان لەناو ئەم گۆڕانەوە لەیەکتردا ون بوونو سەر لەنوێ ببوونەوە بەرد، ئەوان لەناو گۆڕە خاڵییەکاندا پەنایان داو راکشانو زووتر خەوتن تا رۆژێ دوای بە توندو تۆڵی بچنە ناو شاری پیرۆزەوە.

کریستۆ تەنها نەفەرێ بوو کە خەو نەچووە چاوانیەوە، ئەولەناو گۆڕەکانەوە کەوتە گەردشو گوێی قولاغی شەوکرد، دڵی نائارام بوو، لەناخیا چەند دەنگێکی لاڵو شێوەنێکی گەورە هەبوو، وەک بڵێی هەزاران مرۆڤ تووشی بەڵا بووینەو هاواردەکەن، لەدەمەدەمی نیوەشەودا با راوەستاو شەو ئارامی گرت، ئەو کاتە لەو تاریکیەدا دەنگێکی دڵتەزێن هەوای شەق کرد، سەرەتا بیری کردەوە کە چەقەڵی برسیەتی، بەڵام دوایی بەترسەوە پێکەوت، کە دڵی خۆیەتی، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە:

:- خودای میهرەبان، ئەوە کێیە لە دەروونم دا هاوار دەکات؟ ئەوە کێیە دەگریت؟.

ماندوومردوو، ئەویش چووە ناو گۆڕێکەوە، دەستەکانی خاچئاسا نایە سەریەکو خۆی سپاردە دەستی رەحمەتی خوداوەندییەوە،

لەکاتی سەحەردا خەونێکی بینی، وا دیاریدەدا کە لەگەڵ مەریەمی مەجدەلیەدایەو هەردووکیان ئارامو بێدەنگ بەسەر شارێکی گەورەو بەسەر بانەکانەوە هەڵدەفڕن، بەگەیشتنە کەناری شار، دوا دەرگا دەکرایەوەو پیرەمێردێکی زلحۆرت بەدیاردەکەوت، ریشێکی درێژی هەبوو، چاوە شینەکانی وەک ئەستێرە دەبریقانەوە، قۆڵەکانی بەرز کردەوە بازووەکانی بە قوڕ داپۆشرابوو، کە سەری بەرز کردەوە، ئەوانی بەسەر سەری خۆیەوە لە فڕیندا دەبینی، هاوار دەکات :- بوەستن، دەمەوێ شتێکتان پێ بڵێم.. ئەوان دەوەستن.

- پیرەمێرد بڵێ.. ئێمە گوێ دەگرین.

- کریستۆ کەسێکە کە عاشقی تەواوی دونیایە، کریستۆ کەسێکە کە دەمرێت، چونکە عاشقی هەموو جیهانە.

مەجدەلیە دەپرسێ:- هەمان پیرەمێرد؟. بەتووڕەییەوە هاوار دەکات:- ئەوە بۆ تۆ بەس نییە؟. مەجدەلیە دەپرسێ :- مۆڵەتمان پێدەدەیت بێینە ناو کارگەی تۆوە؟.

- نە مەگەر نابینی دەستەکانی من بەقوڕ داپۆشراوە؟ لەناو کارگەدا

خەریکی دروست کردنی کریستۆم.
کریستۆ راجفری‌و بێداربۆوە، جەستەی بەڕاستی بێکێش بوو، هەستی دەکرد لەفڕیندایە، رۆژ دەرکەوت، هاوسەفەرەکان پێشتریّ هەڵسابوون‌و لەڕێگەی ئورشەلیم دا چاوەکانیان لەبەردێکەوە هەڵدەبەزیە سەر بەردیّ، تەیاربوون‌و نیگەرانی گەیشتن بوون، رێیان تەیدەکرد، بەلاَم کێوی رووبەڕوویان وابەدیاردەکەوت کە دوورتر دەبێتەوەو ریّ دوورترو دوورتردەبێتەوە.
پەترۆس بەنائومێدی گوتی:- وابیردەکەمەوە کە قەت ناگەینە ئورشەلیم، چیمان بەسەرهاتووە؟ مەگەر نابینی شار دوورترو دوورتر دەبێتەوە، کریستۆ وەلاَمی ئەوی دایەوە :- نزیکترو نزیکتر دەبێتەوە، پەترۆس ئازا بە، بۆ دۆزینەوەی ئورشەلیم ئێمەیەک هەنگاو هەڵدەگرین‌و ئەویش هەنگاویّ بۆ دۆزینەوەی ئێمە، وەک چۆن کریستۆ.
یەهودا لەپڕێکا ئاوڕی دایەوەو پرسی: — کریستۆ؟کریستۆ بەدەنگێکی قووڵ گوتی:- کریستۆ واخەریکە دێت، برام یەهودا، تۆ دەبیّ بزانی کە ئایا ئێمە لە کۆڕەوێکی دروست داین بۆ دۆزینەوەی ئەو یانا؟ ئەگەر کرداری باش‌و گەورە هیمەت لە ئێمە سەرهەڵبدا، ئەگەر قسەی خۆشەویست ئامێز بەسەر زمانماندا بێت، کریستۆ هەنگاوی خێراتر هەڵدێنیّ‌و نزیکتر دەبێتەوە. چونکە ئەگەر دروستکار نەبین‌و مایەی شەڕ بین‌و لە هەموو شتیّ بترسین، کریستۆ پشتمان تێدەکاو دوورتر دەبێتەوە، برایان، کریستۆی ئورشەلیمی لە حاڵەتی بزاوتن دایە، ئورشەلیم بەپەلەیەو ئێمەش وەرن خێراتر جوولە بکەین‌و بیدۆزینەوە، پشت ببەستین بەخوداو رۆحی جاویدانەی مرۆڤ بەم دڵگەرمیەوە، هەنگاوەکانی خۆیان خێراتر کرد، یەهودا دووبارە بۆ پێشەوە دەچوو، ئێستا تەواویروخساری خۆشحاڵ دیار بوو، بەخۆی دەگوت :- ئەو چاک قسە دەکات، هەق لای کوڕەکەی مەریەمە، خاخامی پیریش ئەوەی لەبەر گوێمان دەخوێند:- ڕزگاری پەیوەستە بەخوودی ئێمەوە، ئەگەر دەست لەسەر دەست دابنێین سەر زەمینی ئسرائیل ئازاد نابێت، ئەگەر هەموو چەک هەڵگرین ئازاد دەبین. لە برۆ ئاگراویەکانیدا کە شۆڕشۆڕ ئارەقەی هەڵدەڕشت، رەنگە تەواوی خەڵک بیّ؟ یەکەمین جار بوو کە ئەم بیرۆکەیە هاتبووە زەینییەوەو هەستی بەشڵەژان کرد چەندین جاروجار لە خۆی پرسی بوو:- ئایا کریستۆ دەتوانیّ تەواوی خەڵک بێت؟ باشە لەم حاڵەتەدا چ پێویستیەکمان هەیە بەم هەموو پەیامبەرە

درۆزنانە؟ بۆ دەبێ ناخی ئەشکەنجەدارمان کوێر کوێرانە بەدوای کریستۆا بگەڕێ؟ دۆزیمەوە، خەڵک کریستۆن، من، تۆ، هەریەک لە ئێمە تەنها کارێ کە دەبێ بیکەین ئەوەیە چەک هەڵگرین.

دووبارە بەردەوام بوو لە پێشڕەوی کردندا، گۆپاڵەکەی لە هەوادا هەڵدەسووراند، لە حاڵێکدا بەم فیکرە تازەوە هەروەکو گۆپاڵەکەی یاری دەکرد، لە پڕێکا هاواری دەکرد، لە رووبەڕوویا ئورشەلیمی پیرۆز، جوان وسپیی‌و مەغرور بەسەر کێوی دوو لوتکەوە بریقەی دەدایەوە، بە هاوسەفەرەکانی دیکەی کە لەدوای ئەوەوە دەهاتن نەگوت، دەیویست تا ئەو شوێنەی کە دەکرێ خۆی بە تەنهایی لەززەت لەم دیمەنە وەرگرێ، تەلارەکان، بورجەکان، دەرگاکانی تەلار لە بیلبیلەی چاوەشینەکانیدا دەدرەوشانەوەو لە ناوەندێ لە ناو باوەشی پاراستنی خودا، پەرستگایێ بوو، هەموو زێڕو درەختی سەروینازوو مەڕمەڕ.

پەترۆس بە خۆش ئاوازیەوە پێشنیاری کرد:

:- وەرن تا بەیەکەوە سرودی :- جوانی خاتوونەکانمان. بچڕین، ئامادەبن ئێستا بەیەکەوە.

هەر پێنچ نەفەر بە دەوری کریستۆدا دەستیان کرد بە سەماکردن، کە بێ جووڵە لە سەنتەردا وەستابوو، سروودی پیرۆزییان دەست پێکرد.:-

ئەوکاتەی کە بانگیان کردم:
ڕابە تا بچینە ماڵی خوا.
بەخەبەر بووم
ئێستا ئەی ئورشەلیم هاتوومەتە پێشگاهت
ئەی ئورشەلیم کە قەڵایەکی سەختو ساغت هەیە
با لەناو بورجە بەهێزەکانت سوڵحو سەفا
بەرقەرار بێ
بەختەوەریش لەناو تەلارەکانت
بۆ خاتری براو هاوسەفەرەکانم
با هەر لە ئاشتیو ئارامیدا بیت ئەی ئورشەلیم.

بەشی شانزەهەم

لە ئورشەلیمی سەوزپۆشدا، لە شەقامو سەربانو حەوشەو مەیدانەکانیدا، جەژنێکی گەورەی پاییزی بوو، خەڵکی ئورشەلیم هەزاران خێمەیان لە گەڵای زەیتونو مێوو دارخورماو کاژو درەختی سەروینازدا هەڵدابوو، بەپێی فەرمانی خوای ئیسرائیلو بەیادی ئەوەی کەچل ساڵێک باوانیان لەژێر خێمەدا لە بیاباندا ژیانیان بەسەر بردبوو.

کاتی خەرمان هەڵگرتنەوەو ترێ ڕنین تەواوببوو، دیماهی ساڵ بوو، خەڵکی تەواوی گوناهەکانی خۆیان بەدەوری گەردەنی نێرییێکی قەڵەو هەڵواسیبوو، بە بەرد بارانکردنەوە سەریان ڕەدووی نابوو، لەبیابان بەڕەلایان کردبوو،

ئیدی هەستیان بە ئارامییێکی مەزن دەکرد، ڕۆحیان پاک بووبۆوەو ساڵی تازە دەستی پێکردبوو، خوداوەند دەفتەری ئەعمالی تازەی کردبۆوە، بۆ ماوەی هەشت ڕۆژ لەژێر خێمەکاندا سەوزەیان دەخواردو دەیانخواردەوەو ستایشی خودای ئیسرائیلیان دەکرد کە بەرەکەتی داوە بە بەرهەمو ڕەزەکانیان، هەروەها نێرەبزنێکیشی دەنارد بۆ ئەوەی گەردەنیان لە گوناهەکانیان ئازاد بکات، گۆرانیان دەچڕی.

ئەویش هەرمەسیحی نێردراوبوو لەلایەن خوداوە، باری گوناهەکانی خەڵکی دەگرتە ئەستۆ، لەبیابان لەبرسان لەبێن دەچوو، لەگەڵ ئەویشدا گوناهی خەڵک لەبێن دەچوو.

حەوشەی فراوانی پەرستگا پڕاوپڕبوو لەخوێن، هەموو ڕۆژێ چەندین مێگەل دەکرانە نەزرو دەکوژرانەوە، شاری پیرۆز بۆنی گەنیوی گۆشتو سەرگینو قشپلی لێدەهات، دەنگی کەڕەنا لە هەوای پیرۆزدا دەنگی دەدایەوە، خەڵکی زۆریان دەخواردو زۆریان دەخواردەوەو ڕۆحیان سەنگین دەبوو، ڕۆژی یەکەم بە خوێندنەوەی مەزامیرو پەرستنو پاڕانەوە بەسەر دەچوو، یەهوە کە نەدەبینرا بە شادومانی پێی دەنایە ناو خێمەکانەوە. دەکەوتە جێژنو خۆشیەوە،

لەگەڵ مەیخانەچیەکانی مەیخانەی جیلوەداری خۆی لەنزیک دەروازەی داود دیخواردو دەیخواردەوە، شایستەی ئەوەنیە کەلێوی تەڕنەکاتو دەستی بەڕیش دانەهێنێ، بەڵام بەدەست پێکردنی رۆژی دووەمو سێیەمی خواردنی گۆشتو شەراب خۆشی و باشی خەڵک بەرزدەبۆوە، ئیدی شۆخی بێتام و خەندەی بێهودە دەستی پێکرد، پیاوانو ژنان بەوەقاحەت لە رۆژی رۆشندا لەگەڵ یەک جووت دەبوون: سەرەتا لەناو خێمەکانو پاشان لە ڕێگاکانو بەسەر سەوزەزارەکانەوە، سۆزانیە تەڕو خاسەکانی ئورشەلیم بەحەوت جۆر سووراوو سپیاو شەلاڵ بە رۆنی عەتراوی بەدیارکەوتن، جووتیارانو ماسیگرانی سادە دڵ کە لەوپەڕی سەرزەوی کەنعانەوە دەهاتن، تا پیرۆزترین پیرۆز بپەرستینو ستایشی بکەین، دەکەوتنە ناو باوەشی بەئەزمونو سەرسام دەبوون، ئەوان لەخەویشا نەیانبینی بوو کە ماچێ دەتوانی هونەرێکی واو و مەزەییێکی وا بگرێتە خۆ.

مەسیح بە حەبسکردنی هەناسە لەسینەی خۆیدا بەپەلەپرۆزێو بە تووڕەییەوە بەناو شەقامەکان، بەسەر مەستە نائاقڵەکانەوە، کە بەسەر زەویەوە دەخزینو گلۆر دەبوونەوەو بەلادا دەهاتن، بۆنی گەنیوو پۆخڵێو پێکەنینی کرێت تووشی هێڵنجی دەکرد، هێی دەکردە هاوسەفەرەکانی :- زووتر.. زووتر.و بە بازووی راستی لەکەمەری یۆحەنناو بازووی چەپی لەکەمەری ئاندریاس دەچووە پێشەوە، بەڵام پەترۆس دەمبەدەم دەوەستا، چاوی دەکەوت بەزیارەتکەرانی جەلیلو ئەوانیش پیاڵەیێ شەڕابو پارچە گۆشتێکیان پێشکەش دەکرد، لەگەڵ یەک خەریکی خۆشیو باشی دەبوون، یەهودای بانگ دەکردو یاکوبیش دەهات، ئەوان نەیاندەویست هیچ بەهانەییێک بۆ گلەو گازاندە کردن بدەنەدەست دۆستەکانیان، بەڵام سێ نەفەر لە پێشەوە لەپەلەدابوونو دەمبەدەم هاواریان دەکردە ئەوانەی دواکەوتبوونو ناچاریان دەکردن کە بکەونە ڕێگاوە.

پەترۆس کە کەیفی خۆش بووبوو، دەسەنگرایەوە :- سوپاش بۆخوداتان ناهێڵن وەکو مرۆڤـ هەناسەییێکی رەحەت هەڵبکێشین، تەماشاکە خۆمان هاوێشتۆتە ناو چ دەردەسەرییێکەوە؟.

یەهودا بە راتەکاندنی سەری دەیگوت:- پەترۆسی بێچارەی من، تەواوی ئەو ماوەیە لەکوێ بووی؟ خەیاڵ دەکەی بۆ خۆشگوزەرانی هاتووینەتە ئێرەوە؟ واخەیاڵ دەکەی بۆ زەماوەند بچین؟..

بەڵام لە کاتێکا ئەوان بەپەلە ڕێیان دەبڕی، دەنگێکی زبریان لەیەکێ لە خێمەکانەوە بیست :- ئاهای پەترۆس ی کوڕی یونس ئەی جەلیلی بێ مەعریفەت، ڕێو ڕەسمی هاوڕێیەتی ئەوەیە؟ مەگەر لەمەرگی ئێمە بێزاری؟ یاڵڵا وەرە لێوت تەڕکە..

پەترۆس دەنگەکەی ناسیەوەو وەستا :- هێی سیمۆنی کەیرەوانی ی پیس‌و پۆخڵ خۆشحاڵم کە دەتبینم..

پەترۆس ڕووی لە هەردوو هاوڕێکانی خۆی دەکاو دەڵێت :- کوڕینە ئەمجارە ناتوانم قورتاربم باشتروایە بوەستم‌و لێوم تەڕکەم، سیمون ئارەق خۆرێکی قەهارە، مەیخانەچی مەیخانەی جیلوەداری نزیک دەروازەی داوودە دەبێ لەدار بدرێ، هەقیەتی، بەڵام مرۆڤێکی نازەنینە دەبێ گەورەی بکەین‌و شانازی پێوە بکەین.

ڕاستی کارەکە وابوو کە سیمون مرۆڤێکی پۆشتە بوو، لەکاتی گەنجێتیدا لە کەیرەوان هاتۆتە دەرەوەو مەیخانەیێکی کردۆتەوە، هەرکاتێ پەترۆس دەهاتە ئورشەلیم یەکسەر دچووە ماڵی ئەوەوە، دوو نەفەر دەیانخواردو دەیانخواردەوە، فشەو گاڵتەیان دەکرد، جارێ گریان دەگرت‌و جارێ شەڕیان دەکرد، دووبارە ئاشت دەبوونەوەو کەمێکی تر شەرابیان دەخواردەوە، ئەوکاتە پەترۆس خۆی لە لیفێکی ئەستوردا وەردەپێچاو بەسەر مێزێکەوە رادەکشاو دەنووست، ئێستا سیمون لەژێر خێمەکەیدا کە لە گەڵای مێو دروست کرابوو، دانیشتووە قەڕابەیێکی لەژێر بازوو پیاڵەیێکی مسینیشی لەدەست دایە، بۆ خۆی خەریک بوو مەشروبی دەخواردەوە.

دوو دۆستەکە یەکتریان لە باوەش کوشی، هەردووکیان نیوە مەست بوون‌و هەریەک بۆ ئەوەی دیکە وا ڕایاندەپەڕمووە یەکتری، کە چاویان پڕ لە ئەشک دەبوو، دوای کۆتاهاتنی ئەحواڵپرسی‌و چاکو چۆنی سەرەتایی‌و بەسەلامەتی سەر لەبەریەک نان، سیمون دەستی بەپێکەنین کردو گوتی :- مەرج دەکەم بۆ دۆزینەوەی تەعمید کەوتویتە ڕێ، کارێکی ڕاست‌و دروست دەکەی، دوعای خێر بۆ هەمووتان دەکەم، چەند ڕۆژێ لەمەوبەر خۆم ئاوەمۆر کردو پەشیمانیش نیم، تەواو ڕەزایەتبەخشە، یەهودا دەیخوارد، بەڵام مەشروبی نەدەخواردەوەو گوتی :- هەست بە باشی دەکەی؟ ئەو دستەو یەخەی شڵەژانێکی گەورەبوو

- وەڵڵا دۆستی من چ بڵێم؟ ساڵانێکە لە ئاو دورکەوتومەتەوە، پەیوەندییێکی

باشم نییە لەگەڵ ئاودا، من بۆ شەراب دروست بوویم، ئاو تایبەتە بە بۆقەکان، بەڵام چەند رۆژێ لەمەوبەر بەخۆمم گوت:- چ پێویست دەکات، بابڕۆین بۆ ئاوەمۆرکردن، هەموو وادەچن، هەڵبەتە کە لەمیانی ئەوانەی کەبەهۆی ئاوەمۆرکردنەوە دووبارە لەدایک دەبنەوە، چەند نەفەرێکیش هەیە شەراب دەخۆنەوە، خۆ هەموویان ناتوانن کەر بن، لەبەرئەمە دەتوانم، لەگەڵ چەند نەفەرێ ئاشنایەتی بکەمو بیانکەمە موشتەری تۆڕەوە، هەموویان مەیخانەی من لە دەروازەی داود دەناسن..

سەرتان نەیەشێنم، سەرەنجام رۆیشتم، پەیامبەر جانەوەرێکی وەحشییە، چۆن بۆتان بگێڕمەوە؟ مەشخەڵی ئاگر لەلووتی دەردەهێنێ- خودایا خۆت رەحم بکەی- جارێکیان گەردەنی گرتم منی قەپاندە ناو ئاو، قیژاندم، ئەو لە خودا بێ خەبەرە، کەم مابوو بمخنکێنێ، وەلێ هەرچۆنێ بێ زیندوو مام، لەئاو هاتمە دەرەوەو ئێستاش لە خزمەتی ئێوەم. یەهودا قسەی خۆی دووبارە کردەوە :- هەست بە باشی دەکەی.

- بەو شەرابە قەسەم ئەو شووشتنە بەڕاستی حاڵی هێنامەوە جێ، هەستم بە ئارامی کرد، ئاوەمۆرکار دەڵێت لە دەست گوناهەکانم ئاسوودەم، بەڵام بەینی خۆمان بێت واخەیاڵ دەکەم لەدەست چرکو چەوری لەشم رزگاریم بووە، چونکە کە لەئاو هاتمە دەرەوە بە ئەندازەی ئەنگوستێ رۆنی بەسەرەوە بوو، بەژێر لێوەیەوە پێکەنی، پیاڵەکەی پڕکردو نۆشی، پەترۆسو یاکوبیش نۆشیان، دووبارە پیاڵەکەی پڕ کرد رووی لە یەهودا کرد:- تۆی ئاسنگەر، مەشروب ناخۆیتەوە؟. گەمژەڵ گیان، ئەوە شەرابە نەک ئاو.

ردێن سوور بە بۆ دواوەبردنی پیاڵەکە وەڵامی دایەوە:- من هیچ کاتێ شەراب ناخۆمەوە..

چاوانی سیمون دەرپەڕیو بەدەنگێکی نەرم گوتی:- تۆش یەکێ لەوانی؟.

یەهودا گوتی :- بەڵێ یەکێ لەوانم.

دوو ژن کە روویان هەڵگرتبوو رەتبوون، ساتێ وەستانو چاویان لەوان هەڵتەکاند، سیمون بەسەرسامیەوە گوتی:- ژنیش نا؟. یەهودا بە ئاوازێکی وشک گوتی:- نا.

سیمون کە ئیدی نەیدەتوانی بەرگەی ئەو بگرێت، هاواری کرد :- بێچارە، باشە تۆ چ کار دەکەی؟ دەتوانی بەمن بڵێی خودا بۆ شەرابو ژنی دروست

کردووە؟ لەبەر خاتری خۆی بوو یا ئێمە؟

لەهەمان ساتدا ئاندریاس بە راکەڕاک هاتو هاواری کرد: یاڵڵا زووبن، ئوستاد پەلەیەتی

مەیخانەچی پرسی: کام ئوستاد؟ هەمان ئەوەی کە سپی پۆش بوو، هەمان پێپەتیەکە؟

بەڵام سێ هاوسەفەرەکە پێشتریێ رۆیشتبوون، سیمون ماتو مەبهوت لەدەرەوەی خێمەکەی وەستابوو، پیاڵەیێکی خاڵی لەدەست بوو، قەرابەی لەژێر هەنگڵ دابوو سەیری ئەوانی دەکردو سەری رادەتەکاند، :- ئەوەش دەبێ ئاوەمۆرکارێکی دیکە بێت، شێتو وێتێکی دیکە، کە وەکو قارچک دەڕوێن. چاکتروایە بەسەلامەتی ئەو بخۆینەوە، هیوادارم خودا زەڕە ئەقڵێکی پێبدات، لەهەمان ئەم سەینو بەینەدا بوو مەسیحو هاوسەفەرەکانی گەیشتبوونە گومەزی گەورەی پەرستگا، وەستانو دەستو پێو دەمی خۆیان شوشت، تا بۆ زیارەتکردن بچنە ژوورەوە، نیگاییێکی خێرایان کردە ژوورەوە، ریزەی کورسیەکان یەک لەدوای یەک پڕبوو لە خەڵکو ئاژەڵو – ستونی سپیو شینی مەڕمەڕی کە مێوو تریێ زێڕینی گرتبووەخۆو لە هەموولایەک، سایەبان، خێمە، چەرخ، دارتاش، شەراب فرۆش، قەساب، دەنگی هاوار، جوێنو خەندە لە فەزا پێچی دەخواردەوەوماڵی خودا بۆنی گەنیوی عەرەقو پیسیو پۆخڵی دەدا، مەسیح دەستی نایە سەر لووتو دەمیەوە، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، بەڵام خودا لە شوێنێ نەبوو، :- بێز لە جەژنی ئێوە دەکەمەوە، بێزم لە بۆنی گەنیوی گوڵکە قەڵەوەکانی بۆم دەکوژنەوە، دەبێتەوە، هێڵنجم دێتێ شەڕی قاڵو قیڵی سروود کەم کەنەوە لەسەرم. ئەوە ئیدی نە پەیامبەرو نەخودا، بەڵکو دڵی مەسیح بوو کە تێکچڕژا بوو بانگی دەکرد، لە پڕێکا سەری گێژبوو، هەموو شتێ ون بوو، ئاسمانەکان کرانەوە، فریشتەییێکی قژ ئاگرین هاتە خوارەوە، بەمەشخەڵو دووکەڵێ کە لە قژی سەری هەڵدەسا، بەسەر بەرزایی بەردێکی رەشدا لە ناوەندی مەیدانەکە دا قەراری گرت، نووکی شمشێری کردەلای پەرستگای مەغروورو گومەزی زێڕینی.

مەسیح بەملاو بەولادا هات، خۆی بەبازووی ئاندریاسەوە گرتەوە، کە چاوی کردەوە پەرستگاو خەڵکی پڕ بگرەوبەردەی بینی، فریشتە خۆی لەبەر رۆشناییێکی مەزن حەشاردابوو، مەسیح دەستی خۆی بۆلای هاوسەفەرەکانی

درێژ کردو هاواری کرد:- لێم ببورن، بەڵام ناتوانم هێزم وەبەربێ، لەخۆ دەچمو باشتروایە بچمە دەرەوە..

یاکوب گوتی :- بێ زیارەتکردن.

مەسیح لەوەڵامدا گوتی :- یاکوب ئێمە لە ناو دەروونی خۆماندا زیارەت دەکەین، بەدەنی هەریەک لە ئێمە پەرستگایە.. ئەوییان بەجێ هێشت، یەهودا لە پێشەوە دەڕۆیشتو گۆپاڵەکەی لەزەوی دەدا، خەریک بوو لەبەر خۆ دەیگوت:- ئەو بەرگەی پۆخڵیو خوێنو هاوار ناگرێ، ئەو مەسیحنییە..

فەریسییێکی وەحشی بەسەر دوا پەیژەی پەرستگاوە کەوتە سوژدەوە، بەمکوڕی وتاسوقەوە، مەرمەڕی ماچدەکردو فیغانی دەکرد، چەند نووشتەییێکی بە ئایاتی وەحشەتناکی تەوراتەوە بە بەنێکی ئەستور هاوێشتبووە دەوری گەردەنو بازووەکانی، لەبەر کاریگەرێتی سوژدەکردنی بەردەوامدا ئەژنۆکانی وەکو ئەژنۆی وشتر غارا بوون،روخسارو گەردەنو سینەی بەبرینی سەرکراوەو ناسوور داپۆشرابوو: هەموو کاتێ کە تۆفانی خودا لەزەوی دەدا، چەند بەردێکی تیژی هەڵدەگرتو دەکەوتە گیانی خۆیەوە، ئاندریاسو یۆحەننا بەخێرایی پێشی مەسیحیان گرت تا ئەو فەریسییە نەبینێ، پەترۆس بۆلای یاکوب هاتو سەری لەگوێی نا :- دەیناسی؟ یاکوب، کوڕی گەورەی یوسفی نەجارە، تەڵەسمو نوشتە دەفرۆشێ، هەموو دەقیقەیەک رۆحی شەیتانێ دێتە سۆراغیەوەو خۆی بەزەوی دادەو تا سەرحەدی مەرگ لەسەرو سینەی خۆی دەدا..

یاکوب پرسی :- ئەوە هەمان کەسێ نییە کە بە دوای ئوستاد دا دەگەرێ؟

- چۆن؟ دەڵێت کە گوایە ئەو مایەی نەنگی خانەوادەی خۆیەتی.

ئەوان لە دەرگای زێرینێ پەرستگادا چونەوە درەوە، بەنێوان دۆڵی - سیدرون- دا تێپەڕین، بەرەولای دەریای مردوو- کەوتنە رێگەوە، لەلای راستدا، ئەوان بەکەناری باغو زەیتونستانی - گیتسمانی- داڕەت بوون، ئاسمان لەسەرەوەی سەریاندا سپیو ئاگرناک بوو، گەیشتنە کێوی زەیتونەوە، هەوا کەمێک دڵخۆشکەربوو، لەگەڵای درەختەکانی زەیتوندا، نوور دەچکایەوە، رەوەی قەلان سەریان لەدوای یەک نابوو، بەرەو لای ئورشەلیم لەجووڵەدا بوون، ئاندریاس دەستی لە کەمەری مەسیحدا وەرێناو دەربارەی ئوستادی پێشتریێ خۆی — تەعمیدکار- قسەی دەکرد.

– ئەو ئەلیاسێکی بەڕاستی بوو، لە کێوی کەرمل دابەزی تا ڕۆحی مرۆ جارێکی دی بە ئاگر چارەسەر بکات، شەوێکیان بەچاوی خۆم بینیم کە داشقەی ئاگرین بە دەوری سەریا دەسوورایەوە، شەوێکی دیکە قەلێکم بینی کە رەژوێکی داگیرساوی بەدەنووکی خۆی گرتبوو، بۆ ئەوی دەهێنا، رۆژێکیان زاتم هێنایەبەرخۆو پرسیم :- تۆ کریستۆ نیت؟. وا راجفری وەک بلێی پێی لەمار نابێ، بە ئاخێ وەڵامی دایەوە:- نا من گاییێکم کە هەوجار رادەکێشێ، کریستۆ توخمو تۆیە..

– ئاندریاس بۆ جێت هێشتن؟

– دەمخوازی تۆوەکە بدۆزمەوە.

– دۆزیتەوە؟

– ئاندریاس دەستی مەسیحی لەسەر دڵی خۆی داناو سوور هەڵگەڕا، وەڵامی دایەوە :- بەڵێ. بەڵام وا هێدی قسەی دەکرد کە مەسیح نەیبیستێ.

بەهەناسەبڕکێوە، هێواش هێواش بەرەو دەریای مردوو دادەبەزین، خۆرەتاو ئاگری هەڵدەڕشتە سەر سەری ئەوانەوە، لە بەرەو رووی ئەوان کێوەکانی – موئاب- بوو . کەواتە لەپشتی ئەوانەوە کێوە سپیەکانی ئەدومیە بوو، جادە لۆفەی دەکردو زیاترو زیاتر دادەبەزین، دەچونە ناو چاڵێکی قووڵەوە، هەموو هەناسەیان لەسینە راگرت، لەبەرخۆ دەیانگوت:- ئێمە بە دۆزەخدا دەچینە خوارەوە. بۆنی قیرو گۆگرد بەر لووتیان دەکەوت.

ڕوونایی نابینای کردبوون، بەقاچی بریندارو چاوانی سووتاویانەوە، کوێرانە بۆ پێشەوە دەڕۆیشتن، سەدای زەنگۆڵەیان دەهاتە بەرگوێ، دوو وشتر رەت بوون، وشتر نەک ئەو سەرابانەی کە لە گەرمایی سووتێنەردا وندەبن‌و نامێنن.

کوڕە گەنجەکەی تری زوبەدی بەسۆزکردنەوە گوتی:- من دەترسم، ئێرە دۆزەخە..

ئاندریاس وەڵامی ئەوی دایەوە :- ئازابە مەگەر نەتبیستووە بەهەشت لەناو دڵی دۆزەخدایە؟

– بەهەشت؟

– هەر زوو دەیبینی

– لە ئەنجامدا خۆرەتاو سەری خۆی بردە چاڵدانی مەغریبەوە. کێوەکانی

موئاب، ڕەنگ ئەرخەوانی وتیرە هەڵگەڕان، کێوەکانی ئەدومیە بۆر بوون، بوونە مایەی ئارامی چاوانی خەڵکەکە، لەپڕێکا لە پێچی جادەوە جەستەو نیگایان شادبوو، وەک بڵێی پێیان نایە ئاوێکی فێنکەوە، ئەو چەمەنانەی کە بەشێوەیێکی چاوەڕواننەکراو لەبەر چاویان لەمیانی زیخو لیمدا فراوان بووبوونەوە، ئەو ئاوانەی کە خووڕەو قاقایان بوو ئەو دارهەنارانەو ئەو خاونوە سپیانە سایەداری چی بوون؟ لەپڕێکا؟ هەوا پڕ بوو لەبۆنی گوڵی سوورو یا سەمین.

ئاندیارس بەخۆشحاڵی هاواری کرد:- ئەریحا. شیرینترین خورمای دونیاو دڵگیرترین گوڵی سووری هەیە، ئەو گوڵانە هەرکاتێ کەسیس دەبن، تەنها کارێ کەدەبێ بکرێ ئەوەیە لەناو ئاویان ببەینە خوارەوەو دووبارە گەش دەبنەوە، شەوێکی ناگەهانی دامەنی خۆی کردەوەو یەکەمین مەشخەڵ داگیرسابوو، مەسیح کە بۆ لەززەت وەرگرتن لەم ساتە پیرۆزەدا وەستابوو گوتی :- سەفەرکردن، دانیشتن بۆ سەیرکردنی شەو، لەکاتی باڵکێشاندا، گەیشتن بەدێ، یەکەمین مەشخەڵە داگیرساوەکانو شتێ بۆخواردنو نەبوونی شوێنێ بۆ خەوتنو هەموو شتێ لە دەستی کەرەمی خوداو بەباش زانینی مرۆڤـەکان- بەڕای من یەکێکە لە گەورەترینو نایابترین لەززەتی دونیا. بۆنی غەریبەکان بەرلووتی سەگەکانی دێ کەوتو کەوتنە وەڕینەوە، دەرگاکان کرانەوە، هاوسەفەرەکان بۆلای دەرگاکان چونو لەدەرگایاندا بە رووخۆشیەوە لێرە لوقمەنانێکو هەنارێ، لەوێ مشتێ ترێ یا زەیتونی تازە درا بەوان، تەواوی ئەو سەدەقانە لەلایەن خوداو مرۆڤـەوە پێشوازیان لێکرا، خزینە گۆشەی باخێکەوەو خواردیانو بێ چەندو چون چونە خەوەوە، شەو هەموو شەوێ لەخەونیاندا دەنگی وەرچەرخاوی بیابانیان دەبیست، کە وەکو دەریا لایلایەی بۆ دەکردن.

بەڵام مەسیح لەخەوی خۆیدا گوێی لە دەنگی ئەو کەڕەنایانە دەبوو کە دیوارەکانی ئەریحایان دەڕوخاند.

***

دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، هاوسەفەرەکان بەڕەنگو رووی پەڕیوەو زمانی شۆڕەوەبوویان گەیشتنە دەریای مروودی نەفرەت لێکراو، ئەو ماسییانەی کەبە هەڵڕژانی زێی ئوردون دەهاتن هەر کە دەگەیشتنە دەریای مردوو لەبێن دەچون، تەکو توک چەند درەختێکی کورتیلە لە کەناریەوە لەو ئێسکانە دەچون

کە بەسەرپێوە وەستاون، ئاو، خۆڵەمێشیو توندو بێ جووڵە، ئەگەر زاهید بوای بەسەر پا لار دەبوویەوە، دەتتوانی هەردوو سۆزانییە رزییەکەی سەدوم ئەمورە ببینی، کە لە قولایی رەشی دەریادا یەکتریان لە باوەش گرتووە، مەسیح بەسەر بەرزایی بەردێکەوە وەستاو چاوی برپە دوورەوە، داکشانێکی رەهابوو، زەمین دەسووتا، کێوەکان دەتاوانەوە، بازووی ئەندریاسی گرت وپرسی :- یەحیای ئاوەمۆرکار لە کوێیە؟ من کەسێ نابینم .. هیچ کەس ..

ئاندریاس وەلامی دایەوە :- لەوێ لەپشت قامیشەلانەوە، رووبار ئارامو هێور دەبێتەوە، ئاو لە گۆلێ دەکاتو پەیامبەر ئاوەمۆر دەکات، با بچین بیدۆزینەوە، من رێیەکە شارەزام..

- ئاندریاس تۆ ماندووی لای ئەوانی دیکەبە من خۆم دەڕۆم.

- ئاخر ئەو وەحشیە، من لەگەڵت دێم.

- ئاندریاس دەمەوێ خۆم برۆم لێرەبە.

مەسیح لە کاتێکا دڵی بەتوندی لێیدەدا، بەرەو قامیشەلان کەوتەڕێ، دەستی لەسەر دڵی خۆی داناو لاواندیەوە، تا ئارام بگرێت، رەوەیەکی تازەی قەلەکان لەبیاباندا بەدیار کەوتن، کە بە پەلە بەرەو ئورشەلیم هەڵدەفرین، لەپڕێکا دەنگی پێهەڵنانی چەند کەسێکی لەدوای خۆیەوە بیست، گەڕایەوە، یەهودابوو. ردێن سوور بە تیزخەندەیێ گوتی :- لەبیرت چوو بانگم بکەی ئەوە بەگێچەڵترین کاتە کە من دەمەوێ لەگەڵت دابم..

مەسیحگوتی:- وەرە

مەسیح لە پێشو یەهودا لەپاش، بە ئارامی بۆ پێشەوە دەچون، ئەوان قامیشەلانیان بەرکەنار دەکردو پێیەکانی خۆیان لە زەنەکو زەنوێردا دەبردە خورەوە، لەپڕێکا مارێکی سپی بەسەر بەرزایی بەردێکەوە هەڵخزیو سەروگەردەنی بەرزکردەوە، بەچاوانی وردیلەو ئەفسونگەری خۆیەوە، سەیری ئەوانی کردو کەوتە هیسەهیسەوە نیوەی لەشی چەسپایە سەر بەردو نیوەکەی دی رەقو تەق وەستابوو، مەسیح بۆ ساتێ لەشوێنی خۆیدا مایەوە، دەستی خۆی بەمیهرەبانی بۆ مارەکە تەکاند، وەک بڵێی بەخێرهاتنی دەکات، یەهودا گۆپاڵەکەی بەرزکردەوە، بەلام مەسیح نەیهێشتو گوتی :- برام یەهودا ئازاری پێمەگەیەنە، ئەویش وەزیفەی خۆی ئەنجام دەدات -بەپێوەدان..

گەرما دادوبێدادی بوو، بای باشوور کە لە لای —دەریای مردوو-دا

هەڵیکرد، بۆنی لاشەی گەنیوی لەگەڵ خۆیدا دەهێنا، مەسیح ئێستا دەیتوانی دەنگی درو وەحشی ببیستێ، جارناجار، چەند وشەیێکی دەناسییەوە :- ئاگر.. تەور، درەختی مەزن.. ئەو کاتە بەدەنگێکی بەرزترەوە: تۆبە بکەن...!بەیەکەوە، ئاپۆرەییێکی مەزن کەوتنە هاوارو فیغانەوە.

مەسیح لەسەرخۆتر زیرەکانە بۆ پێشەوە دەڕۆیشت، وەک بڵێی لە ئەشکەوتی جانەوەرێکی وەحشی نزیک دەبێتەوە، قامیشەڵانەکانی وەلانا، ورتەورت زیادبوو، لەپڕێکا بۆ ڕێگرتن لەهاوار، لێوەکانی خۆی گەستەوە، بۆ ئەو لەوێیە، پێی نایە سەر بەردێکەوە وەستا، کەوتە سەر ئاوەکانی ئوردن، ئەو مرۆڤـێک بوو لەگەڵ کلۆیەک، فریشتەیێکی برسی بوو، یا فریشتەیێکی تۆڵەستێن؟ مرۆڤـە نەعرەت لێدەرەکان بەسەر بەردەکانەوە شەپۆلیان دەدا: حەبەشیەکان بەنینۆکو پێڵوی رەنگکراویان، کلدانیەکان بە ئەڵقەی درشتی مسینی لووتیان، ئیسرائیلیەکان بەخەتی ردێنی چەوریان، ئاوەمۆرکار دەمی کەفی کردبوو، لەکاتێکا بای باشوور ئەوی دەلەرزاند، هاواری دەکرد :- تۆبە بکەن... تۆبە بکەن! یەهوەی سەبایوت گوتویەتی :- لەم رۆژەدا فەرمان بە خۆرەتاو دەدەم، کە تا نیوەڕۆ ئاوابێ، نوکەکانی هیلالی مانگ دەچنم و تۆوی تاریکی بەئاسمانو زەمین وەردەکەم، پێکەنینتان دەکەمە گریانو گۆرانیەکانتان دەکەم بە سەردولکە، من هەڵدەکەمو دەستو پێو لووتو گوێو پرچی سەری ئێوە هەڵدەرژێنمە سەر زەویەوە.

یەهودا پێیەکی بۆ پێش ناو بازووی مەسیحی گرت :- گوێت لێیە؟ سەیرکە کریستۆ بەمجۆرە قسەدەکات! ئەو کریستۆیە؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- نەیەهودا برام! ئەو کەسەی کە تەوری هەڵگرتووە ئەوە رێ بۆ مەسیح دەکاتەوە، واقسە دەکات، بەڵام کریستۆ نییە، خودی کریستۆ واقسە ناکا.. لاربۆوە، گەڵاییێکی سەوزی لێکردەوەو نایەناو ددانەکانی.

ردێن سوور بەزەمزەمەکردنەوە گوتی : ئەو کەسەی کە رێ دەکاتەوە کریستۆیە. مەسیحی پاڵ پێوەنا تا لەمیانی قامیشەڵانەکان بێتە دەرەوەو خۆی نیشان بدات، ئەوکاتە فەرماندەرانە گوتی:- یاڵڵا برۆ پێشەوە. لێگەڕێ بابتبینێ، ئەو قەزاوەت دەکات. مەسیح هاتە پێشەوە، بەدوودڵیەوە دوو هەنگاوی هەڵێنا، ساتمەی کرد، وەستاو چاوەکانی بڕیە پەیامبەر، تەواوی رۆحی بووبووە نیگا، کە پەیامبەری بەسەر دەکردەوە، خزیە سەر پێیەکانیو سەری

ئاگرینی ئەوەوەو پاشان بالاتر، تەواوی جەستەی خستە ژێر نیگاوە، لەپشت ئاوەمۆرکاردا سوورایەوە، هەستی کرد کە تەواوی بەدەنی لەبەرانبەر نیگای سوتێنەردا رووت دەبێتەوە، توورەبوو، بۆ دەوروبەر سووراو چاوە خڕو شاهین ئاساکانی نیوە داخستبوو تا باشتر ببینێ، گەنجە بێدەنگو بێ جوڵەکە بەجلی سپییەوە کێیە واسەیری ئەو دەکات، ئەوی لە شوێنێ دی بوو، بەڵام کەیو لەکوێ؟ هەوڵیدا وەبیر خۆی بهێنێتەوە نەکا لە خەودا بێت؟ زۆرجاران خەوی بە سپیپۆشەکان دەدی.

خەوی دەبینی، ئەوان هێچکات قسەیان لەگەڵ نەدەکرد، تەنها دەیانڕوانییە ئەو و دەستیان رادەتەکاند، وەک بڵێی سەلامی لێدەکەنو ماڵاوایی لێدەکەن، ئەوکاتە کەلەشێری سەحەر دەیخوێندو دەبوونە رۆشناییو ون دەبوون.

لەپڕێکا ئاوەمۆرکار کە هێشتا رووی لەلای ئەودابوو هاواری کرد، وەبیری هاتبۆوە کە رۆژێ دروست لەکاتی نیوەڕۆدا، لە کەنار رووبارێکدا راکشابوو، کتێبی ئەشعیا پەیامبەری کە بەسەر پێستی بزنەوە نووسرابوو دەخوێندەوە، یەکسەر بەردوئاوو خەڵکو قامیشەلانو رووبار نەمان، هەوار پڕ لە ئاگر بوو، وشەکانی ئەشعیا پێغەمبەر وەک چۆن دەرگا کرایەوە، کریستۆ پێی نایە دەرەوە، وەبیری هاتەوە کە ئەو جلی سپی لەبەرەو جەستەیێکی ئێسقانیو سووتاوو پێخواست بوو، لەهەمان کاتدا گەلاییێکی سەوزی بەددان گرتبوو، چاوەکانی زاهید پڕبوو لە ئەشکی شەوقو خۆشحاڵی، لەسەر تاوێرە بەردەکە هاتە خوارەوە، لەکاتێکا گەردەنی کەچی خۆی بۆ پێشەوە هێناو، نزیک بۆوە، بەدەنگی سامناکی خۆیەوە کە دەلەرزی پرسی :- تۆ کێی؟.

مەسیح بەر لە دانانی پێیەک گوتی :- من ناناسی؟. خۆشی دەنگی دەلەرزی، دەیزانی سەر نویشتی ئەو پەیوەستە بەم وەڵامەی ئەوەوە .

ئاوەمۆرکار لەبەرخۆ دەیگوت:- خۆیەتی. دڵی بەتوورەییەوە لێی دەداو نەیدەتوانی، زاتی نەدەکرد، بڕیاربدات، جارێکی دی گەردەنی هێنایەوە پێشوەو :- تۆ کێی؟.

مەسیح بەدەنگێکی دڵگیر، بەڵام گلەیی ئامێز وەک بڵێی سەرزەنشتی ئەو دەکات وڵامی دایەوە :- مەگەر کتێبی پەیامبەرانت نەخوێندۆتەوە؟ ئەشعیا چی دەڵێت؟ ئەی پێشەنگ وەبیرت نایەتەوە؟.

زاهید بە ڕازەوە وەڵامی دایەوەو گوتی: ئەوە تۆی، تۆ؟ دەستەکانی

لەسەر شانی مەسیحدا داناو چاوەکانی ئەوی دەپشکنی، مەسیح بەدوودڵیەوە گوتی:- من هاتووم.. ئەوکاتە توانای هەناسەدانی نەماو نەیتوانی بەردەوام بێ لە قسەکردن، دووبارە وەستا، وەک بڵێی خەریکی بۆ پێش بردنی قاچی بێ، لە هەوڵو تەقەلا دابوو بزانێ کە ئایا دەتوانی، بێ ئەوەی بکەوێتە سەر زەویەوە هەنگاوێکی دیکەی هەڵێنێ، پەیامبەری کێوی بەسەریا لاربۆوەو بەخامۆشی بەسەریدەکردەوە، تا ئێستا وشەی سەرسام ئەنگیزترو سەرسامتری لەو وشانەی کەبە سەر زمانی مەسیحدا دەهات، بەرگوێ نەکەوتووە.

کوڕەکەی مەریەم دووبارە گوتی :- من هاتووم.. وا بە ئارامی قسەی دەکرد هەتا یەهودا کە لەدوای ئەوانەوە گوێ قولاغ وەستا بوو نەیبیست، ئەوجار پەیامبەر راجفری، تێگەیی بوو، گوتی:- چی؟. مووی لەشی زیک بۆوە.

قەلەرەشێ بە سەریانەوە رەتبوو، هاوارێکی زبر وەک هاواری غەرق بوێ کە تانە لەشتێ بدا یا پێدەکەنێ سەردا، ئاوەمۆرکار تووڕەبوو، لاربۆوە تابەردێ هەڵگرێو بۆلای ئەوی باوێ، قەلەرەشەکە پەڕی هەڵکێشا بوو رۆیی بوو، بەلام ئەو هێشتا بەدوایدا دەگەڕا، خۆشحاڵبوو بەلابردنی زەمان، بۆ؟ چونکە بەم هۆیەوە کەم کەم زەینی ئارامی دەگرت.. لە کاتێکا لەجێوە هەڵدەستایەوە بەئارامی گوتی:- بەخێر بێی. سەیری مەسیحی کرد، بەلام چاوەکانی پڕ لە موحیبەت بوو.

دڵی مەسیح داڕما، ئایا گوێچکەکانی زەنگیان دەژەنی یا لە حەقیقەتدا پەیامبەر بەخێراتنی ئەوی کردبوو؟ ئەگەر ئەوە حەقیقەتی هەیە چەند سەرسامو لەززەت بەخشو چەند ترسناک بوو، پاکشور سەیری دەوروبەری خۆی کرد، چاوەکانی هەڵسووڕاندە لای رووباری ئوردنو قامیشەلانو خەڵکەکەوە، کە بەناو زێلاقەوە ئەژنۆیان دابوو و دانیان بەگوناهەکانی خۆیان دەنا. باوەشی بە قەڵەمڕەوی خۆیدا کردو بەپەلە مالاوایی کرد، ئەوکاتە رووی لە مەسیح کردو گوتی :- ئێستاکێ دەتوانم بڕۆم. مەسیح بەدەنگێ کە دڵنیاو مکوڕانەبوو وەلامی دایەوە :- ئەی پێشەنگ ئێستاکێ نا یەکەمجار دەبێ من ئاوەمۆر بکەیت..

- من؟ ئەی خوداوەند، تۆ کە دەبێ ئاوەمۆری من بکەیت.

- ئەوەندە بەرز قسە مەکە، لەوانەیە گوێتان لە قسەی ئێمە بێ، زەمانی دەرکەوتنی من هێشتا نەگەیشتووە، باشتروایە بڕۆین.

یەهودا هەرچەند هەوڵیدەدا ببیستێ، هیچی جگە لەڕازی سەماو شادی

ئەنگیز نەبیست کە وەک بڵێی لەبەیەک پەیوەند بوونی دوو رووباردا هەڵدەستا.

ئەو ئاپۆڕەیەی کە هاتن لە کەناردا رێیان کردەوە، بە بەدیارخستنی جلی سپی خۆی، ئێستاکە، ئەوەی کە تەنی ئەوی داپۆشی بوو هەتاو بوو، چ کەسێ بوو؟ ئەو پیاوەی کە بەبێ دانپیانان بەگوناهەکانی خۆی، بەمجۆرە جیلوەو دڵنیاییەوە پێ دەنێتە ئاو، چ کەسێ بوو؟ لەگەڵ ئاوەمۆرکاردا کە لە پێشەوەدا بوو، رێی خۆیان لەناو هەڵڕژانی شیندا کردەوە، ئاوەمۆرکار چووە سەر ئەوەبەردەی کە سەری لەئاو دەرهێنابوو، مەسیح لە کاتێکا ئاو بەدەنی تا ژێر چەنەی گرتبوو، بەسەر رۆخانەی زیخو لیمی رووباردا لەتەک ئەودا وەستا لەساتێکا ئاوەمۆرکار دەستی بۆ هەڵڕشتنی ئاو و ئەدای پیرۆزرکردن بەسەرروخساری مەسیحدا بەرزکردبۆوە، خەڵک هاواریان دەکرد، رووباری ئوردن لە پڕێکا لە هەڵڕژان وەستابوو، دەستەی ماسی رەنگاو رەنگ لە هەموو لایەکا بە باڵای ئاو هەڵدەگەڕان، بەدەوران دەوری مەسیحەوە دەستیان بەسەما کرد، ئەوان باڵەکانیان دەکردەوەو دادەخستو کلکیان رادەتەکاند، مارماسییێکی موویین لە هەیئەتی پیرەمێردێ بە لاولاوەوە ئاڵا بوو لەبنی رووبارەوە هەڵسایەوەو پشتی بەقامیشەڵان داو بەدەمی کراوەو چاوانی دەرپەڕیوی لەبەر شادیو ترس روانیە ئەوەی کە لەبەرەوڕووی ئەودا دەگوزەرا، خەڵکی بەدیتنی ئەو سەرسامییە، وشک هەڵگەڕابوون، زۆر لەوان بۆ داپۆشینی چاویان بەسەر کەنارەوە، خۆیان هاوێشتبووە سەرروخساریان. ئەوانەیش کەلە جێی خۆیان مابوونەوە لەگەرمای زۆر بەتیندا دەلەرزین، یەکێ لەوان بەدیتنی وەدرەکەوتنی پیرەمێردێکیلاولاوپۆش، لەقوڵایی دەریا هاواری کرد :- ڕۆحی ئوردن.و لەخۆچوو.

ئاوەمۆرکار، صەدەفی- چاڵی- ی پڕ ئاو کردو بەدەستی لەرزیویەوە دەستی کرد بە هەڵڕشتنی ئاو بەسەرروخساری مەسیحەوە :- بەندەی خودا ئاوەمۆر کرا. لە دووبارەکردنەوە وەستا، نەیدەزانی چ ناوێکی لێبنێ، گەڕاوە تا لە مەسیح بپرسێ بەڵام لەکاتێکا خەڵکی بەسەر پاژنەی پێیەکانی خۆیاندا وەستابوونو لە چاوەڕوانی بیستنی ناوبوون، دەنگی چەند باڵێ کە لە ئاسمان هاتنە خوارەوە بەرگوێ کەوت، مەلێکی سپیباڵ- مەل یا یەکێ لە سەرافیمەکانی* یەهوە؟ بەهەڵفڕینەوە هاتو بەسەرسەری ئاوەمۆرکاردا قەراری گرت، بۆ چەند ساتێ بێ جووڵە مایەوە، ئەوکاتە لەپڕێکا سێ جار لەبەرزایی سەری ئەودا

سوورایەوە، سێ باقە نوور لەهەوادا درەوشایەوەو مەلەکە هاواری کرد، وەک بڵێی ناوێکی نهێنی ئامێز، کە بەر لەمە هیچ کاتێ نەبیسترابوو بانگەشە دەکا وابەدیار دەکەوت کە ئاسمانەکان وەڵامی پرسیاری خامۆشی ئاوەمۆرکار دەدەنەوە.

هەراوزەنا لەناو ئاپۆڕەی خەڵکدا پێچی خواردەوەو جێبەجێ بوو.

دەنگی وێک کەوتنی باڵەکان وشەیان دەگەڵدابوو، دەنگی خودا؟ دەنگی مەل؟ پەرجوویێکی عەجیب بوو، مەسیح بەهەموو گیانیەوە گوێی راگرتبوو تا ببیستێ، دڵی گەواهی دەدا کەناوی حەقیقی ئەو دەخوێندرێتەوە، بەڵام نەیدەتوانی بیگرێتو بزانێ چیە، ئەوەی کە دەیبیست دەنگی هەڵڕژانی شەپۆلو باڵ، وشە تاڵەکانی دەروونی بوو، سەری هەڵبڕی مەلەکە لەوپەڕی بەرزایی ئاسمانەوە باڵی کردەوە، نوور لەناو نوور بوو. ئاوەمۆرکار کە مانەوەی دێرینی لە بیابانو گەرمەسێری ستەمگەردا ئاشنای خودای کردبوو، تەنها کەسێ بوو کە تێگەیشت، لەکاتێکا دەلەرزی لەبەرخۆ کەوتە سۆزەوە :- ئەمرۆ بەندەی خودا، کوڕی خودا ئومێدی مرۆڤـایەتی ئاوەمۆر کرا. ئەوکاتە بەسەری ئەنگوستی خۆی فەرمانی بە ئاوی ئوردندا دووبارە هەڵڕژێتەوە .. ڕێوڕەسمی پیرۆزکردن دیماهی هاتبوو.

* ئەو بوونەوەرە شەش باڵانەن کە ئەشعیا ی پەیامبەر لە بن تەختی خوداوەند بینی بوویانی.

بەشی حەڤدەهەم

خۆرەتاو وەکو شێرێ لە بیابان هاتە دەرەوە، دەستیکرد بە کوتانەوەی دەرگایماڵەکانی ئیسرائیل، لەتەک تەکی ماڵەکانی یەهودییان، نوێژی سپێدان بەرەو خودای گەردەن کەشی کەلیمیان پەڕوباڵی خۆی هەڵکشاند، :- ئەی خودای ئێمەو خودای باوانی ئێمە، سوپاسی تۆ دەکەین، ئەی ئەو کەسەی زاڵو گەورەی بەسەر هەموو شتێکا، تەنها تۆی یارو یاوەری ئێمە، تۆ جاویدانی، سوپاسی تۆ دەکەین کە پشتیوانی ئیبراهیمی، چ کەسێ لە قودرەتدا دەتوانێ لەگەڵ تۆ بۆ رکابەرێتی رابێت، تۆ کە مرۆڤـ دەمرێنیو دووبارە زیندووی دەکەیەوەو رەهایی دەبەخشی؟ ئەی رەهابەخشی ئیسرائیل سوپاس بۆ تۆ، مادامەکێ زیندووین پەلە بکەو دوژمنانمان پەراگەندە بکەو هەڵیگرە لەمیاندا..

لەکاتی دەرکەوتنی خۆر، مەسیح و یەحیای ئاوەمۆرکار بەسەربەردێکەوە لەناو چالاییێکی سەروی ئوردنەوە دانیشتبوون، ئەو شەوەو هەموو شەوێ دونیایان لەناو دەستی خۆیاندا دەگرتو لەکاری بەیەکەوە مەشورەتیان دەکرد، کە چی لێبکەن، جارێ یەکێ لەدەستی دەگرتو جارێ ئەویتر،روخساری یەکێکیان دڕو موکڕ بوو، بازووەکانی وابۆسەرەو خوارەوە دەبرد دەتگوت لە ڕاستیدا تەورێکی لەدەست گرتووەو دایدەبەزێنێ،روخساری ئەویتر ئارامو دوودڵ بوو چاوەکانی پڕ لە بەزەیی.

پرسی:- مەگەر ئەڤین بەس نییە.

ئاوەمۆرکار بەتووڕەییەوە وەڵامی دایەوە:- نە، درەخت رزی بووە، خوداوەند منی بانگ کردو تەورێکی دادەستمو منیش وەرمگرتو لەکەنار ریشەکانی درەختی ئەوم داناو وەزیفەم بەئەنجام گەیاند، ئێستا تۆ وەزیفەی خۆت ئەنجام بدە، تەور هەڵگرەو بیوەشێنە..

- ئەگەر ئاگر دەبووم، دەمسوتاند، ئەگەر دارشکێن بووام تەورم دەوەشاند، بەڵام من دڵێکمو عاشقاتی دەکەم.

– منیش خاوەن دڵێکم، بۆیە ستەمو قەباحەتو نەنگیم گەرەک نییە، چۆن دەتوانی ستەمگەرو قەبیحو نەنگیەکانت خۆشبوێ؟ زەربەی خۆت بوەشێنە، یەکێ لەگەورەترین ئەرکی مرۆڤـ توورەییە. مەسیح بەدڵێکی پەڵپینەوە گوتی:– توورەیی؟ مەگەر هەموو برا نین؟. ئاوەمۆرکار بەتانەوە وەڵامی دایەوە:– برام؟ وا بیر دەکەیتەوە کە ئەشق ڕێگەی خودایە، ئەشق؟ ببینە..

دەستی موویینو ئێسقان ئاسای درێژکردو هێمای بۆ دەریای مردووکرد، کە بۆنی لاشەی گەنیووی لێدەهات، گوتی:– تۆ قەت بە رووی ئەو دەریایەدا توورە بووی تا ئەو دوو سۆزانییە– سەدومو ئەمورە– لە قوڵاییەکەیدا ببینی؟ خودا توورەبوو، ئاگری هاوێشت، زەوی سەرەوژوور کرد، خاک وشک هەڵگەڕابوو بوو بە دەریاو سەدومو ئەمورەی قووتدا، ڕێگەی خودا ئەوەیە، بەدوایدا بچۆ، پەیامبەران چ دەڵێن؟ :– لەڕۆژی خودادا خوێن لەدار هەڵدەڕژێ، بەردی بناغە زیندوودەبنەوەو رادەبنو خاوەن ماڵ لەناو دەبەن،. وا خەریکە رۆژی خودا لە ڕێگەیەوە دەگات، من یەکەمین کەس بووم ئاگادار بوومەوە. هاوارێکم کرد، تەورم دەست دایێ، لەکەناری دونیام داناو بانگی تۆم کرد، بانگم کردی کە بێیت، هاتیو ئێستا من کۆچ دەکەم..

دەستی مەسیحی گرتو وەک بڵێی تەورێکی سەنگینی لەناو دەستی ئەوا دادەنا، مەسیح ترساو پاشەکشەی کردو گوتی:

– تەمەننا لە تۆ دەکەم کە کەمێکی دیکە سەبر بکەیت، پەلە مەکە، من دەچمەوە بیابان تا لەگەڵ خودا قسە بکەم، دەنگی ئەو لەوێ رونتر دەبیسترێ.

– هەروەهاش دەنگی وەسوەسە، ئاگاداربە شەیتان بەنەزمێکی تەواوی هێزەوە لەکەمیندا رونیشتووە، ئەو بەچاکی ئاگادارە کە تۆ ئارەزووی گیانی ئەوت هەیە، ئەو بەتەواوی وەحشیگەریو تەواوی نەرمو نیانییەوە دەکەوێتە رووبەڕووی تۆوە، ئاگاداربە بیابان تژی دەنگی نەرمیو مەرگە.

– دۆستی من دەنگی نەرمو مەرگ ناتوانێ فریوم بدات، پشت بە من ببەستە.

– دڵنیام لەتۆ، واوەیلا ئەگەر دڵنیا نەبم لەتۆ، برۆ لەگەڵ شەیتان قسە بکە، لەگەڵ خوداش، بڕیاربدە، ئەگەر تۆ ئەو کەسەی کە لە چاوەڕوانی ئەودا بووم، خوداوەند پێشتر بڕیاری داوەو ناتوانی رابکەیت، ئەگەر ئەویش نەبی، باکم بە فەنای تۆ چییە؟ برۆ پێشەوە تا بزانم چ دەکەی، بەڵام زووبە، ناتوانم دونیا

بەحاڵی خۆی لێگەڕێم.

- ئەو کۆترە کێویلکەیەی کە لەکاتی ئاوەمۆرکردنمدا، بەسەر سەرمەوە باڵی لێکدەدا چی دەگوت؟

- کۆترە کێویلکە نەبوو، ئەو ڕۆژە دەگات کە قسەیان ببیستی، بەڵام تا ئەو زەمانە، ئەو وشانە وەک شمشێرێکی هەڵواسراو بەسەر سەرتەوە دەبێ.

مەسیح هەڵسایەوەو دەستی بۆ پێشەوە برد، لەکاتێکا دەنگی دەلەرزیو گوتی :- ئەی پێشەنگی خۆشەویست، خودا حافیز، ڕەنگە بۆ هەمیشە بێت. ئاوەمۆرکار لێوەکانی خۆی فشاردایە سەر لێوەکانی مەسیحوە، دەمی پشکۆیەکی سووتێنەربوو لێوەکانی مەسیحی سووتاند، لەکاتێکا دەستە زەریفەکانی مەسیحی توند دەگوشی گوتی:- ئەوە تۆی کە لە ئەنجامدا ڕۆحی خۆمی پێ دەسپێرم، ئەگەر تۆ ئەو کەسەی کە لە چاوەڕوانی دابووم، دواهەمین ڕێنمایی من ببیستە:- چونکە گوماندەکەم، هیچ کاتێکی دیکە تۆبەسەر ئەم سەر زەمینەوە نابینمەوە.. مەسیح بەلەرزینەوە کەوتە زەمزەمەوە

:- سەراپام گوێیە، ئەو ڕێنماییانە چین؟..

- حاڵەتەکە بگۆڕە، بازووەکانت بەهێزکە، دڵت بکە پۆلائاسا، باری ژیانی تۆ سەنگینە، خوێنو درک لەتوێڵی تۆدا دەبینم، برام، مەولام... بەرگە بگرە، ئازابە، دوو ڕێگە بەڕووتا کراوەتەوە: ڕێگەی مرۆڤـ کە هەمووارەو ڕێگەی خودا کە ڕۆدەچێو دادەتەپێ، ڕێگەی بەگرفت هەڵبژێرە، ماڵاوا! لە فیراقدا خەمگین مەبە، وەزیفەی تۆ فرمێسک ڕشتن نیە، وەزیفەی تۆ وەشاندنە، بیوەشێنە دەستت نەلەرزێ، لەبیر نەکەی کە هەردوو ڕێگا، کچانی خودان، بەڵام لەسەرتادا ئاگر لەدایک بوو، ئەو کاتە ئەشق، لەبەر ئەمە باشترە بەئاگر دەست پێبکەین، بۆ پێشەوە، سەرکەوتن یارو یاوەرت بێ.

خۆرەتاو سوورهەڵگەڕابوو، لەبیابانی عەرەبستاندا کاروانی وشتر بەدیار کەوت، پێشڕەوان زیارەتکەری تازەبوونو دەسماڵی ڕەنگاوڕەنگیان لەسەری تاشراویاندا پێچابوو، هەندێکیان تەڵسمی کەوانو وێنەیان پێوەبوو، کە لە ددانی بەراز دروست کرابوو، بەملیاندا شۆڕبووبۆوە، هەندێکیان خودای برونزی بچووکیان هەبوو، هەندێکی دیکەیان گەردەنبەندی بەرگەردەنیان هەبوو، کە لە ددانی دوژمنەکانی خۆیان دروستیان کردبوو، ئەوانە جانەوەری وەحشی خۆرهەڵات بوون، بۆ دۆزینەوەی ئاوەمۆرکار هاتبوون، ئاوەمۆرکار بەدیتنی

ئەوانەوە هاوارێکی دڵ وڕوشێنەری سەرداو بەسەر تاوێرە بەردەکەوە بازی دایە خوارەوە، وشترەکان بەسەر لیتاوی رووباری ئوردندا چۆکیانداو دەنگی بیابان بەدەنگدانەوەییەکی بێ بەزەییانە دەگەیشتە بەرگوێ:- تۆبە بکەن، تۆبە بکەن، رۆژی خودا گەیشتووە.. لەهەمان کاتدا مەسیح هاوسەفەرەکانی خۆی دۆزیەوە، ئەوان بە خامۆشیو خەمزەدەوە بەسەر کەناری رووبارەوە دانیشتبوون. چاوەڕوانی ئەویان دەکرد، سێ رۆژو سێ شەو بوو هەواڵێ لەوەوە نەبوو، ئەو رۆژو شەوانەی کە ئاوەمۆرکار دەستی لە کاری ئاوەمۆرکردندا هەڵگرتبوو، تا لەگەڵ ئەو قسە بکات، هەردەیگوتو دەیگوتەوە مەسیحیش بەسەری لارەوەبووی خۆیەوە گوێی دەدایێ، ئەوەی کە دەیگوت، وەکو خەرتەڵ دادەبەزیە سەر گیانی مەسیحەوە، ئەرێ بەڕاستی بۆ یەکێکیان ئەوەندە کێوی بوو ئەویتر ئەوەندە خەمگین؟ یەهودا تووڕەو توند، بۆ سەرەوەو خوارەوە دەهاتودەچوو، ئەو دووە سەریان لە بن گوێی یەکتر ناو قسەیان دەکرد، یەهودا گوێکانی قولاغ دەکرد، بەڵام تەنها دەنگی چپە چپ، چپەچپێکی توندی دەبیست، کە لە هەڵڕژانی ئاو دەچوو، ردێن سوور، شێتانە بەسەر بەردەکەوە هەڵدەخزیو جارێکی دیکە لەتاریکیدا رێگەی تەی دەکرد، لەبەرخۆ دەکەوتە زێمارەوە :- شەرمەزاری بۆمن، شەرمەزاری، کە ئەوانەم رەها کرد تا لە غیابی منەوە دەربارەی ئیسرائیل بڕیار بدەن، ئاوەمۆرکار دەبوایە سەنگینی رازی خۆی بهاوێتە سەر ئەستۆی منەوەو تەورەکەی بەمن بەخشیبا، من تەنها کەسێکم کە هەست بە ئازاری ئیسرائیل دەکەم، منم کە توانای بەکارهێنانی تەورم هەیە، ئەو سەرەڕۆیە، بە وەقاحەتەوە بانگ رادەدێرێ کە ئێمە هەموو براین، زاڵمو مەزلووم، ئیسرائیلیەکانو رۆمیەکانو یۆنانیەکان، هەی سەگ هەموویان بخوات.:- یەهودا لەپای بەردێک دوور لە هاوسەفەرەکانی دانیشتبوو، دەیخوازی سەربە تەنی ئەوان نەبێ، بۆ ساتێ چووە خەوەوە، وای هاتەبەرچاو کە دەنگی ئاوەمۆرکارو چەند وشەییەکی پەڕاگەندەو تێکچڕژاوی گوێ لێدەبێ، ئاگر. سەدومو ئەموردە :- دایوەشێنە. لەخەو راپەڕی، بەڵام بە بێداربوونەوە شتێکی نەبیست، جگە لە دەنگی مەلو شەوگەردو چەقەلو زەمزەمەی رووباری ئوردن، لەمیانی قامیشەلانەکانەوە، بەرەو رووبارەکە چوو، سەری مەشخەڵداری خۆی لە ئاو بردەخوارەوە تا ئاگرەکە دامرکێنێتەوە، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- حەتمەن بەسەر بەردەکەوە دادەبەزیو ئەوکاتە

سەرەڕای مەیلی ئەو پەی بەڕازی دەبەم.

لەبەرئەمە کە مەسیح نزیک کەوتەوە، وەکو هاوسەفەرەکانی دیکە لەجێوە هەڵبەزیەوە، ئەوان بە شادومانیەوە پەلەیان کردە پێشوازی کردنی، دەستیان دانایە سەرشانو پشتییو لاواندیانەوە، چاوانی یۆحەننا پڕ لە فرمێسک بوو، ئەوسا ناوەندی توێڵی ئوستاد لۆچێکی قووڵی تێکەوتبوو.

پەترۆس نەیتوانی خۆی راگرێت، گوتی:- مەولای من بۆچی ئاوەمۆرکار شەوو رۆژ قسەی لەگەڵ تۆدا دەکرد، چی بەتۆگوت؟ کە ئاوا خەمبار بوویت. روخسارت گۆڕاوە؟

مەسیح وەڵامی دایەوە، کە ئەو کاتێکی زۆری نییە، هەموو ئێوە لای ئەو بمێننەوەو خۆتان ئاوەمۆر بکەن، من دەڕۆم..

کوڕە گەنجترەکەی زوبەدی دامەنی مەسیحی گرت هاواری کرد :- مەولای من بۆ کوێ دەڕۆی؟ ئێمەش لەگەڵ تۆدا دێین..

- خۆم بەتەنها دەچم بۆ بیابان، شوێنێکە پێویستی بەهاوسەفەر نییە، دەچمە ئەوێکەوە تا لەگەڵ خودا گفتۆگۆ بکەم.

پەترۆس بە داپۆشینی دەمو چاوی خۆی گوتی:- لەگەڵ خودا؟ کەواتە لەم حاڵەتەدا تۆ هیچکاتێ ناگەڕێیتەوە!.

مەسیح بە هەڵکێشانی ئاخێ گوتی :- من دەگەڕێمەوە، دەبێ بگەڕێمەوە، دونیا بەتاڵەموێکەوە بەستراوەتەوە، خوداوەند رێنماییم دەکاتو دەگەڕێمەوە.. حەوارییەکان لە کاتێکا دەستیان بە دامێنێ ئەوەوە گرتبوو رەهایان نەدەکرد، هاواریان کرد :- چەند وەخت؟ دیسان چەند وەختی دیکە ون دەبی؟

بەڵام مەسیح خۆی لەوان دوورخستەوە، بەخامۆشیو سەرزەنشت ئامێزەوە سەیری ئەوانی کردو لەبەرخۆ گوتی

:- مەڕەکان ..مەڕەکان.. سوپاسی خوای ئیسرائیل دەکەم کە من گورگم..

- برایان، ئەوکاتەی کە خودا بیەوێت دەگەڕێمەوە، ماڵاوا، لێرە چاوەڕوانی من بکەن، خوا ئاگادارتان بێت.. براکان بەماتو مەبهوتی لەجێوە وەستان، هێدی هێدی رۆیشتو ئەوانیش سەیری بیابانیان دەکرد.

ئەو ئیدی لەکاتی رۆیشتندا وەک بڵێی هەڵدەفڕی، وەک جاران بەڕێدا نەدەڕۆیشت، وەک چۆن بەسەنگینیو بیرکردنەوە رێی تەی دەکرد، لقە قامیشێکی چنی، تا پاڵی پێبدات، بەسەر پردە کەوانەییەکەوە داچوو، لەناوەندیدا

وەستاو کەوتە روانینی خوارەوە، لەهەموو لایەکدا زیارەتکەرانی دێ، کە لە هەڵڕژانی قوڕاوی رووباردا چوبوونە خوارەوە،روخساری هەتاوەسووتیان لەشادیاندا بریقەی دەدایەوە، لەبەرامبەر ئەوانەوە لە کەنار، ئەوانی دیکە هێشتا سینەی خۆیان دەکووتایەوە، دانیان بە گوناهەکانی خۆیان دەناو چاوە مەشخەڵدارەکانیان بڕیبووە ئاوەمۆرکارەوە، تا نۆبەیان بگاتو هێمایان بۆ بکات بچنە ناخی ئاوی پیرۆزەوە، زاهیدی کێوی، لەکاتێکا تا کەمەر لەئاودا چووبووە خوارەوە، رەوەی خەڵکی شەستو شودەداو ئاوەمۆری دەکردن، ئەو کاتە تووڕەو بێ سۆز رایدەدانە کەنارو رەوەی دیکە دەهاتنە پێش، ردێنی رەشو نوک تیژو پرچی تیرەی کە هیچکاتێ مقەستی بەخۆوە نەبینی بوو، لەهەتاودا بریقەی دەدایەوە، لەدەمی گەورەو هەمیشە کراوەیدا بەردەوام هاوار بەرزدەبۆوە، مەسیح چاوی لەخەڵکو رووبارو ئەو دەوروبەرەو دەریای مردو و کێوەکانی عەرەبستان وەرسووراندو بۆ پێشەوە لاربۆوە، سێبەری خۆی بینی کە بە هەڵڕژانی ئاو، شەپۆلی دەدا بۆلای دەریای مردو دەچوو، لەبەرخۆ گوتی:- دانیشتن لەکەناری رووبارو تەماشاکردنی هەڵبەزینەوەی ئاو بەرەو دەریا لەگەڵ درەختو مەلو هەواو شەوانە لەکاتی گەشانەوەی ئەستێرەکاندا لە ناخی دەریادا رەنگدەدەنەوەو هەڵدەڕژێن، چ خەسڵەتێکی هەیە! چەند باش بوو ئەگەر دەمتوانی منیش هەڵڕژێمو نیگەرانیم بۆ ئەم دونیایە وەکو خووڕە نەدەکەوتە گیانمەوە.. بەڵام ئەو بیرۆکانەی لەخۆدا دووركردەوەو وەسوەسەی لەخۆدا پەڕاند، بەهەنگاوی خێرا لە پردەکە دابەزیو لەپشت بەردەکانەوە ون بوو.

***

ڕدێن سوور لە کەنارێکەوە وەستابوو، ئەوی خستبووە ژێر نیگای خۆیەوە، بە ونبوونی، قۆڵی خۆی هەڵبڕیو بەدوای کەوت، دروست لەو ساتەی کە ئەو دەیویست بچێتە ناو دەریای بێ پایانی زیخو لمی بیابانەوە خۆی گەیاندە ئەوەوە، بانگی کرد

:- کوڕی داود بوەستە بۆچی وا رەهام دەکەی؟.

مەسیح گەڕایەوەو بەخۆبەدەستەوەدانەوە گوتی:- برام یەهودا زیاتر لەوە مەیە پێشەوە دەبێ تەنها بم..

یەهودا کە بۆ پێشەوەتر دەڕۆیشت گوتی:- دەمەوێ لەڕازی تۆ خەبەردار

بم.

- پەلەمەکە لەکاتی خۆی خەبەرداردەبی، بەلاّم هەمان ئەو قەدەرە کە پێت دەڵێم: خۆشحاڵبە هەموو شتێ بەپێی ویستو خواستە.

- ئەوە بۆمن کافی نییە، برسیەتی گورگە بە وشە ناڕەوێتەوە، لەوانەیە تۆ ئەوە نەزانی، بەلاّم من دەزانم

- ئەگەرە منت خۆشدەوێ، دەبێ سەیر بکەیت، سەیری درەختەکان، بکەیت ئەوان هیچ پەلەیەکیان بۆ گەیینی میوەکانیان نییە؟

ڕیش سوور لەکاتێکا نزیکتر دەکەوتەوە، بەپەلپەوە گوتی:

:- من درەخت نیم، من مرۆڤم، واتە شتێ کە پەلەیەتی، من پابەندی یاساکانی خۆمم.

- یەهودا، یاسای خودا بۆ درەختو مرۆڤ وەکو یەکە.

ڕیش سوور ددانی قرمساندە سەریەکو بە تانەوە پرسی:- فەرموو ناوی ئەو یاسایە چییە؟.

- زەمان

یەهودا ئارامی گرتو مشتی خۆی کووشی، بەلاّم ئەو یاسایەی قبوڵ نەدەکرد، ئەو یاسایە زیاد لە ئەندازە سستە، لە کاتەی کە ئەو هیچ هەلێکی تایبەتی نەبوو تا لە دەستی بدات، قوڵایی بوونی ئەو یاساییکی دیکەی لەخۆدا شاردبۆوە، کە تایبەت بەخودی ئەو بوو، جیاوازبوو لەگەڵ یاسای زەمان، هاواری کرد:- خودا ساڵەهای ساڵ بەزیندوویی دەمێنێتەوە، ئەو جاویدانەیە، لە بەرئەمە دەتوانێ سەبر بکاتو لەچاوڕوانیدا بمێنێتەوە، بەلاّم من مرۆڤم شتێکم لە پەلەدایە، بەر لەدیتنی ئەو شتەی کە تەنها ئێستا لەزەینم دایە، نامەوێت بمرم، نەک تەنها دەبێ ئەو شتە ببینم، بەڵکو دەبی دەستیشی لێبدەم..

مەسیح بە راتەکاندنی دەستی بۆ ئارام کردنەوەی ئەوا، وەلاّمی دایەوە

:- دەبینی یەهودا، برام دەیبینی، دەبینیو دەستیشی لێدەدەی باوەڕت بێ و داحافیز، خودا لەبیاباندا چاوەڕوانیم دەکا.

- من لەگەڵ تۆدا دێم.

- بیابان جێگەی دوو کەسی تیا نابێتەوە بگەڕێوە.

ڕدێن سوور وەکو سەگی مێگەل کە دەنگی خاوەنی خۆی ببیستێ نەڕڕاندی، کەلبەی دەرخستو سەری لارکردەوەو گەڕایەوە، لەکاتێکا لەگەڵ خۆی

قسەی دەکرد، بەهەنگاوی گران گران بەسەر پردەوە کەوتەڕێ، ئەو زەمانەی وەبیرخۆی هێنایەوە کە باراباسو خودا بێتارێزی —و شۆڕشگێرەگانی دیکە لە کێوەکان دەگەڕان، چ فەزایەکی پڕ توورەییو ئازادی بوو، خودای ئیسرائیل چ رابەرێکی شکۆمەندبوو بۆ شۆڕشگێران، ئەو پێویستی بە رابەرێکی وابوو، بۆ بەدوای ئەو سەرەڕۆیە کەوتووە، کە لەخوێن دەترسێو وەکو کچێکی جحێڵ هاوار دەکات:- ئەشق.. ئەشق؟.، یەهودا لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە :- چاکتر وایە سەبر بکەمو بزانم لە بیاباندا چ شاکارێک لەگەڵ خۆیدا دەهێنێ؟.

مەسیح ئێستاکێ چۆتە بیابانەوە، هەرچەند زیاتر بۆ پێش دەچوو، زیاتر هەستی دەکرد کە دەچێتە ناو بێشەی شێرەوە، لەرزی بەڵام ئەو لەرزە ترس نەبووە، بەڵکو لەززەتێکی نادیارو وەسف نەکراو بوو، خۆشحاڵ بوو، بەڵام نەیدەزانی بۆ؟ لەپڕێکا لە خەونێکا هاواری کرد کە لەکاتی منداڵیدا لەو کاتەی بەزەحمەت دەیتوانی رێبکەوێ بینی بووی، وا بەدیاردەکەوت کە بەر لە هەزار ساڵ ئەم خەونەی بینیوە، رێی کەوتبووە ناو ئەشکەوتێکەوەو لەوێ شێرێکی مێینەی دۆزیبۆوە کە بێچووی هەڵێنابوو، شیری دەدایە بێچوەکانی، بەبینینی ئەوە برسی بووبوو، راکشاو لەگەڵ بەچکەشێرەکان دەستی بەمژین کرد، وا بە دیاردەکەوت کە پاشان هەموو چونە دەرەوەو چونە ناو چەمەنێکەوەو لەژێر هەتاودا دەستیان بەیاری کرد، بەڵام لەهەمان کاتدا مەریەمی دایکی لەخەونەکە بەدیارکەوت، کاتێک ئەوی دەگەڵ شێرەکان بینی، هاواری کرد، ئەو بێداربۆوەو بەتووڕەییەوە بەسەردایکیەوە کە لەکەناریا خەوتبوو هاواری کردبوو،

:- بۆ بێدارت کردمەوە؟ لەگەڵ براو دایکمدا بووم!. لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە،

:- ئێستا دەزانم بۆ خۆشحاڵم، دەچمە لای دایکمو لانەی شێرو ئەشکەوتی تەنهایی.. کیفەکیفی ئارامنەگرتووی مارەکانی بیستو بای گەرمو رۆحە نادیارەکانی بیابان هاتوهاواریان بوو.

مەسیح لاربۆوەو قسەی لەگەڵ رۆحی خۆی کرد

:- ئەی رۆحی من لێرە نیشانی دەدەی کە تۆ جاویدانی یا نا؟ بەبیسستنی دەنگی پێی پشت خۆی گوێکانی قوڵاغ کرد، گوێی لە دەنگی وێککەوتنی وردەبەرد بوو، کەسێ ئارامو دڵنیا بەرەو لای ئەو لەجووڵەدابوو، لەکاتێکا دەلەرزی بەخۆی گوت

:- ئەوم فەرامۆش کردبوو، ئەو منی فەرامۆش نەکردووە، لەگەڵ مندا دێت، دایکم لەگەڵ مندا دێت، ئەو باش دەیزانی کە ئەوە نەفرەت بوو، بەڵام ئێستاکێ ئەوە ماوەیەکە ناوی ئەوی جێهێشتووە.

بەردەوامی بەڕێداو بیریشی لە شوێنێکی دیکە بوو، کۆترە کێوییەکەی وەبیر خۆی هێنایەوە، وا بەدیاردەکەوت ئەو مەلە کێویەی لە ناخیدا زیندانی کراوە، نەکا ڕۆحی ئەوبێ، هەوای راگرتنی هەبوو؟ لەوانەیە رایکردبێ، رەنگە ئەو کۆترە کێوییە کە لەتەواوی ماوەی ئاوەمۆربوونی ئەودا، بەدەوری سەری ئەودا سووڕابووبێتەوە، ڕۆحی بوو نەک پەرەندەیێ یا فریشتەیێ، بەڵکو ڕۆحی خۆی.

وەڵامی هەر ئەوەبوو، دووبارە بە ئارامی کەوتە رێوە، گوێی لە دەنگی هەنگاوەکان دەبوو کە لەدوایەوە بەسەر زیخەوە هەڵدەنران، بەڵام ئێستاکێ دڵی ئارام بوو، لانی کەم دەیتوانی بەویقارەوە بەرگەی هەموو شتێ بگرێت لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە.

:- ڕۆحی مرۆڤـ هەمووی توانابییە، دەتوانێ بە هەر شێوەیێ کە بیەوێ وابێتە بەر، لەوساتەدا مەلێک هات بەسەر بەرزایی سەرمەوە کەوتە فڕین.. بەڵام لە کاتێکا کە بە ئارامی ڕێی تەی دەکرد، لە هیکەوە هاوارێکی کردو وەستا، زەینی واختورەی کردبوو کە لەوانەیە کۆترەکە لەزەنکردن یاخود هەمهەمەیێ یا چەرخەلەی بایێ زیاتر نەبووبێ، چونکە وەبیری هاتەوە چۆن چۆنی بەدەنی وەک ڕۆحێکی نوورانی بەرز، کەوتبووە درەوشانەوە، چۆن چۆنی هەرچییەک ویستبای گوێی لێبێ دەیبیست، تەلارەکان لە ئاسمان دروست کرابوون، کەوتە سۆزەوە :- خودایا خودایا ئێستا کە تەنها دەبم حەقیقەتم پێ بڵێ، فریوم مەدە ماندوو بووم ئەوەندەی دەنگەکانی فەزا ببیستم.. بۆ پێشەوە دەچوو خۆرەتاویش لەگەڵ ئەودا، لە ئەنجامدا خۆرەتاو گەیشتە تۆقەڵەی ئاسمان، ڕاستەوخۆ بەسەر سەریەوە، پێیەکانی لە زیخو لمی بیاباندا داغ دەبوو، سەیرێکی دەوروبەری خۆی کرد تا سێبەرێ بدۆزێتەوە، گوێی لە دەنگی چەند باڵێ بوو بەسەرسەریەوە، رەوەقەلێکی بینی کە بە پەلە بەرەو چاڵێ دەچون، کە چەند شتێکی رەش و گەنیوو لەبەر هەتاودا، لەبەریەک ترازابوونی تیابوو.

بەگرتنی لووتی خۆی نزیک کەوتەوە، قەلەرەشەکان کەوتبوونە سەر لاشەکەو خەریکی خواردنی بوون، بەدەنگی نزیک کەوتنەوەی پێی مرۆڤـێ،

هەریەکەو خۆیو پارچەگۆشتێ لە دەنووکیان بەتووڕەیی ترسانو رایانکرد، لەهەوادا دەسوورانەوەو بانگی نەهێشتنی شەڕڕی ئەم سەربارەیان دەکرد، مەسیح لاربۆوە، ورگی پارچە پارچەو پێستی رەشو قۆچی خاڵچینو کورتو بەنی تەڵەسمی بەدەوری گەردەنی گەنیوەکە بینی لەبەرخۆ گوتی :- بزن، بزنی پیرۆز کە گوناهەکانی خەڵکی گرتۆتە ئەستۆ، دێ بەدێو کێو بەکێو لە ئەنجامدا تا بیابان بەدوای کەوتنو لێرە لەبێن چوو.

لاربۆوە تا ئەو شوێنەی کە دەیتوانی، ناخی بیابانی هەڵکەندو لاشەکەی داپۆشی و گوتی

:- برام تۆ وەکو هەموو ئاژەڵێک بێ گوناهو پاک بووی، بەڵام مرۆڤـەکان ترسنۆکانە گوناهەکانی خۆیان هاوێشتە گەردەنی تۆ و تۆیان کوشت، لە ئارامیدا بۆنی خۆت فرێدە، کینە لە دڵ مەگرە لەوان، مرۆڤـەکان، ئەو مەخلۆقاتە بێ دەسەڵاتانە، شەهامەتی ئەوەیان نەبوو تا خۆیان سزای گوناهەکانی خۆیان وەرگرن، باری گوناهەکانی خۆیان داوێنە سەر بێگوناهان، برام تاوانی گوناهەکانیان وەپاشدە، ماڵاوا، رێی خۆی گرت، بەڵام دوای کەمێ، بەشلەژانەوە لەرۆیشتندا وەستا، لە کاتێکا دەستی رادەتەکاند بانگی کرد

:- تا ئەو کاتەی کە دووبارە یەکترە دەبینینەوە. قەلەرەشەکان دێوانەئاسا سەریان لەدونا، ئەو ئەوانی لەلاشەی خۆشمەزە بێبەش کردو ئێستا وەدوای دەکەوتنو چاوەڕوانی ئەوەبوون، کە ئەو کەسەی دەبێتە لاشەو ورگی پارچە پارچە بکەنو بیخۆن، چ هەقی ئەوەی هەبوو کە ئەو ستەمە بەوان رەوا ببینێ؟ مەگەر خودا قەلەرەشەکانی بۆخواردنی لاشە خەڵق نەکردووە؟ لەبەر ئەوە دەبێ ئەو تۆڵەکەی بداتەوە.

ئەن ئاخیری شەو دادەهات، ماندوو مردوو، بەسەر بەردێکەوە وەکو خڕیو گەورەیی بەرداشێک وابوو دەستەوئەژنۆ دانیشت، کە لە گەورەییو خڕیدا وەکو بەرداشێ بوو بەچپەوە گوتی

:- ئیدی زیاتر لەوە بۆ پێشەوە ناڕۆم، ئەلێرە بەسەر ئەم بەردەوە سەنگەر دەگرمو خەبات دەکەم..

لەپڕێکا تاریکی لە ئاسمانەوە بۆ خوارەوە هەڵخزی، لەخاکدا بەرزبۆوەو زەمینی داپۆشی، لەگەڵ تاریکیدا، پای شەونم کرایەوە، ددانەکان لە ساردییان وێکدەکەوتن، خۆی لەکراسە سپییەکەی پێچاو چاوەکانی داخست، بەڵام

بەداخستنی چاوی ترس لێیدا، قەلەرەشەکانی وەبیرهاتەوە، لورەی چەقەلە برسییەکان لە هەموو لایەک دەبیسترا، هەستی کرد کە بیابان وەک جانەوەرێکی وەحشی لە دەروبەری ئەودا لەگەڕاندایە بەدوای نێچیردا، چاوەکانی دووبارەکردەوە، ئاسمان ئەستێرەباران بوو، هەستی بە ئارامی کردو لەبەرخۆ گوتی:- فریشتەکان هاتونەتە دەرەوە تا هاوڕێیەیم بکەن، ئەوان چەند نوورێکی شەش باڵن کە لە دەوروبەری تەختی خودادا سروودو گۆرانی دەچڕن. بەلاَم ئەوەندە دوورن ناتوانم گوێم لە دەنگیان بێ، رووناکی زەینی ئەویان ئەستێرەباران کرد، برسیەتیو سەرمای لەبیرکرد، ئەویش بوونەوەرێکی زیندووبوو، شەهابێکی تیژ لەتاریکیدا سروودی بۆ خودا دەچڕی، رۆحی ئەو فانۆسێکی بچووک بوو خوشکی بچووک کۆنەپۆشی فریشتەکان بوو، بیرۆکەی بەردەوامی دۆزینەوەی خودا ئەوی دڵنیاکرد، رۆحی خۆی بینی کە دەگەڵ فریشتەکاندا لە دەوراندەوری تەختی خودادا وەستاوە، ئەو کاتە ئارامو بێترس، چاوی خستە سەریەکو خەوت.

کە بێداربۆوە، رووی لە رۆژهەلاَت کردو هەتاوی بینی: کوورەیێکی سوورەوەبووی مەزنی بینی کە بەردەلاَنەکانەوە هەڵدەگەڕا، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە

:-روخساری خودایە. دەستی نایە سەرچاوی تا نەیروانێتێ، بەچپەوە گوتی :- خودایە من جگە لە دەنکە زیخێ هیچی دیکە نیم، دەتوانی لەم بیابانەدا من ببینی؟ دەنکە زیخێکم کە قسە دەکاتو هەناسە هەڵدەکێشێو عەشق لەگەڵ تۆ دەکات. عاشقی تۆیەو

بە باوکە بانگت دەکات، جگە لە ئەشق چەکێکم پێ نییە، بەهەمان چەک هاتومەتە جەنگەوە، یارمەتیم بدە، هەڵسایەوە بە قامیشەکەی دەستی بازنەیێکی بەدەوری ئەوبەردەدا کێشا کەبەسەریەوە خەوتبوو، ئەوکاتە بەدەنگێکی بەرز بەشێوەیێ کە هێزە نادیارەکان لە کەمینی ئەودابن گوتی

:- ئەو جۆخینە جێ ناهێڵم تا گوێم لە دەنگی خودا نەبێ، وەلێ دەبێ بەرۆشنی ببیستم، نەک بەچپەی ناپایەدار، یا چەهچەهە یا بەگەواڵە، رازی نابم، داوای لێدەکەم کە بە رونو ئاشکرا لەگەڵ مندا قسە بکاتو بە زمانی مرۆڤـ لەگەڵم بدوێو پێم بڵێ کە چی لەمن دەوێو من چیم لەدەست دێ، تەنها ئەو کاتە ئەو جۆخینە جێدەهێڵمو دەگەڕێمەوە لای مرۆڤ، ئەگەر فەرمانی وایە یا

ئەگەر خواستی ئەوەیە کە من بمرم دەمرم، گەردەنم کەچ دەکەم بۆ خواستی ئەو، بەڵام دەبێ ئاگام لە چۆنیەتی ئەوەبی ، یا هەق! بەروخساری روو لەهەتاو، بەرەو بیابانی مەزن، بەسەر بەردەوە چۆکیدا، چاوانی داخست ، ئەو بیرۆکانەی کە لە ناصیرەو مەجدەل کفرناحوم، دۆڵی یاکوبو رووباری ئوردن لەزەینیدا دەچکایەوە، خۆی سەنتەرهێز کردو کەرەستەی جەنگی پێدان، بۆ نەبەرد خۆی ئامادە دەکرد.

بەملی درێژکردوو و چاوانی داخراو، لەخۆیا رۆچوو، دەنگی خورڕەی ئاو، خشەخشی قامیشەڵانەکانو ناڵەی ژنانی دەگەیشتە گوێ، لەڕووباری ئوردنەوە شەپۆل شەپۆل هاواری وەحشەتو ئومێدەکانی خەونو خەیاڵی دووردرێژ بەرزدەبۆوە، سەرەتا لەزەینیدا ئەو سێ شەوەی کە بەسەر تاوێرەبەردەکەوەبوو ، لەگەڵ زاهیدی وەحشی بەسەری بردبوو، قەدی قیت کردەوە، ئەوان شەوان، پڕ چەک هێرشیان کردە بیابان تا لە کەناری ئەودا بچنە ناو جەنگەوە. یەکەمین شەو، وەک چۆن کلۆیێکی هەیولا بەچاوانو باڵی زەردو ستەم پیشەو کلکی وەک کلکی دەریای مردوو پیتیعەجیب و سەوزی سەرپشتی، بەسەر ئەودا هەڵبەزیەوە، باڵەکانی بەتووڕەیی پەردەی هەوای هەڵدەدڕی، مەسیح هاوارێکی کردو ئاوڕی دایەوە، ئاوەمۆرکار بەبازووی ئێسقان ئاسای کە لە تاریکییێکی شەوەزەنگدا بەرەو ئورشەلیم هێمای دەکرد لەکەناری ئەودا وەستا.

– سەیری بکە چی دەبینی؟

– هیچ شتێ!

– هیچ شتێ؟ لەبەرەورووی تۆوە، ئورشەلیمی پیرۆز، ئەو سۆزانییە نابینی؟ بەسەر ئەژنۆی قەڵەوی رۆمەوە دانیشتوەو پێدەکەنێ، خودا هاوار دەکات

:– ئەوم ناوێ، ئایا ژنی ئەو ژنی منە؟ ئەوم ناوێ، منیش وەک سەگێ لەبەر پێی خودادا دەحەپم، ئەوم ناوێ.

لە دەوروبەری بورجو دیوارەکاندا دەڕۆمو پێی دەحەپم: قەحپە .. قەحپە!..

قەڵای ئەو چوار دەروازەی هەبوو، کە لە کەنار دەروازەی یەکەمدا برسیەتی دانیشتوە، لەکەنار دووەمدا ترس، لەکەنار سێیەمدا ستەمو کەناری چوارەمیش دەروازەی باکور،نەنگی......... دەچمە ژوورەوە، لە شەقامەکانیدا دەچمە سەرو خوارەوە، دەگەمە دانیشتوانەکانیو بەسەریان دەکەمەوە. روخساریان ببینە: سێروخساری خڕوخەپان، زیاتر لە ئەندازە تێرە، سێ

هەزارروخسار لەبرسیەتیدا تەکاون، مەگەر دونیایەک چۆن ون دەبوو، جارێکی دیکە سەیریروخساریان بکە، ترس بەسەرروخسارەکاندا هەڵنیشتووە، پەڕڕەی لووتیان دەلەرزی، بۆنی ڕۆژی خودا دەکەن، سەیری ژنان بکە هەتا نەجیبترینیان بەنهێنییەوە سەیری کۆیلەتی خۆیان دەکەن، زمان لەدەم دەگێڕن‌و هێما بۆ ئەو دەکات کە :- وەرە.

بنمیچی تەلارەکانیانم هەڵگرت، سەیرکە، پاشا، ژنی براکەی بەسەر ئەژنۆوە داناوە دەست بەسەر بەدەنی رووتی ئەودا دەهێنێ، کتێبی پیرۆز چی دەڵێ؟ ئەو کەسەی سەیری جەستەی رووتی ژنی برای بکات —مەرگ!. ئەوا زیناکارە پاشا نییە، بەڵکو ئەوە منم منی زاهید کە دەبێ بکوژرێم. بۆ؟ چونکە ڕۆژی خودا گەیشتووە!

مەسیح بەدرێژایی ئەو شەوە لە کەنار پێیەکانی ئاوەمۆرکاردا دانیشت‌و سەیری برسیەتی‌و ترس‌و ستەمی دەکرد، کە لە چوار دەروازەی کراوەی ئیسرائیلدا دەهاتوو دەچوو، بەسەر بەرزایی سۆزانیی پیرۆزدا وەکو هەورێکی پڕ لە تووڕەیی‌و تەرزەوە گەلاڵە دەبوون.

دووەمین شەو، ئاوەمۆرکار جارێکی دی دەستی لاوازی خۆی درێژ کردو زەمان‌و مەکانی بەیەک هێما لەنووردا بینی،

- گوێ بگرە... چی دەبیستی؟

- هیچ شتێ نابیستم.

- هیچ شتێ؟ دەنگی گوناهی هەمان ئەو ژنە بەدکارە کە بەوەقاحەت چۆتە ئاسمان‌و لەکەنار دەرگای ماڵی خودا دەحەپێ، نابیستی؟ مەگەر نەچوویە ناو ئورشەلیم؟ مەگەر کاهینە واقواقیەکان، کاهینە گەورەکان، کاتب‌و فەریسیەکانت نەبینی کە پەرستگایان ئابلۆقە دابوو؟ ئیدی خودا تەمبەڵی زەمینی ناوێ، ئەو هەستاوەتەوە، لە دامێنی کێوەکانەوە سەرەوژێربۆتەوە، دێت. لەپێش ئەودا تووڕەیی هەیە، لەپشت‌و پێشی ئەودا بەدکاری ئاسمان: ئاگر، جوزام‌و شێتی، ئەو پەرستگایە لە کوێیە؟ یاخود ستونە مەغروورو زێڕ نیشانەکان کەبەرز دەبوونەوە، هاوارێکی جاویدانی سەردا

:- دەبا پەرستگاکانیان ببێتە خۆڵەمێش، با ببێتە خۆڵەمێش کاهێنەکانیان، کاهینە گەورەکانیان، کاتب‌و فەریسیەکان.

دەبا ببێتە خۆڵەمێش تەڵسمی پیرۆزیان‌و کۆنە ئاوریشمیەکانیان‌و ئەڵقەی

زێڕینیان، ئورشەلیم لەکوێیە؟ چرایێکی ڕۆشنم هەڵگرتووە، لەکێوەکانیا لەتاریکیدا دەگەڕێمو دەسووڕێم، هاوار دەکەم:-

ئورشەلیم ئورشەلیم!. بەڵام بەتەواوی جێهێڵراوە، هەتا قەلەڕەشێکیش وەڵام ناداتەوە، قەلەکان خواردوویانەو ڕۆیشتون، هەتا ئەژنۆکانم دەچمە ناو کەللەسەرو ئێسقانەکان، فرمێسکم لەچاودێن، بەڵام ئێسقانەکان بەرکەناردەکەمو ڕەهایان دەکەمو پێدەکەنم، لاردەبمەوە، درێژترین ئێسقان دەگرمەدەست شمشاڵ دروست دەکەمو سروودی جیلوەوجەلالی خودا دەژەنم.

بەدرێژایی شەوی دووەم ئاوەمۆرکار لەتاریکی خودادا وەستا، پێدەکەنیو گولیو شێتی ستایش دەکرد، مەسیح چۆکی پەیامبەری گرتو پرسی :- ئایا ناتوانرێ ڕزگاری لەڕێگەی ئەشقو شادیو میهرەوە بەدیاری بۆ دونیا بهێنرێت؟. ئاوەمۆرکار بێ ئەوەی بۆ سەیرکردنی ئاوڕ بداتەوە، وەڵامی دابۆوە:-

مەگەر کتێبی پەیامبەرانت نەخوێندۆتەوە؟ ڕزگارکەر کەمەریان دەشکێنێ، دانەکانمان دەشکێنێ، ئاگر پەرش دەکاتو مەرزەکان دەسووتێنێ، هەموو ئەوەش بۆیە ئەنجام دەدات تا زەوی تۆو بکات، دڕکو داڵو گەڵاو گەزنە لەڕیشەوە دەردەهێنێ، چونکە ئەگەر درۆزنانو ستەمگەرانو ناپاکان لەناونەبەیت، چۆن دەتوانی درۆو نەنگیو ستەم لەسەر زەویدا لەناوبەری؟ زەوی دەبێ بژار کێت، دەبێ ڕەحمی پێ بکرێ، دەبێ پاکوبژار بێتو بۆ پەرشکردنی تۆوی تازە شۆبدرێتەوە.

دووەمین شەو رابرد مەسیح هیچی نەگوتبوو، چاوەڕوانی شەوی سێهەم بوو:- ڕەنگە ئاوازی پەیامبەر نەرم بێت.

سێهەم شەو ئاوەمۆرکار بەشڵەژانەوە بەسەر بەردەوە خۆی هەڵگێڕو وەرگێر کرد، بەبێ پێکەنینو گفتو گۆ، مەسیحی لەڕووی نیگەرانیەوە بەسەر دەکردەوە، بازوو دەستو شانەکانی ئەوی بەڕوانین دەپشکنی، ئەوکاتە سەری تەکاندو بێدەنگ مایەوەو هەوای بۆن دەکرد.

لەپرتەوی نووری مانگدا، لە چاوانی دەرپەڕیویدا دەتوانی ئەوە ببینیت، کە زەمان جارێ سەوزو جارێ زەرد دەدرەوشێتەوە، خوێنی تێکەڵ بەئارەقەی لە توێڵی هەتاودا بازرقەی دەدا، لە ئەنجامدا سپێدەدەمان ڕۆشنایی سپی سەحەریان بەسەردا هەڵاتبوو دەستی مەسیحی گرت، سەیری چاوانی ئەوی کردوروخساری تێکچڕژاند :-

سەرەتا کە تۆم بینی لەنێوان قامیشەڵانەکاندا هاتیە دەرەوەو ڕاستەوخۆ بۆلای من هاتی، دڵم وەک دڵی گوێرەکەیێکی جەوان دەستی بەخورپە کرد، بینینی ساموائیل بەبیر خۆت بهێنەوە، کە داودی شوان چۆن بەدیتنی قژی سووررووروخساری بێ موی دڵی لەخۆشیاندا باڵیگرت، منیش بەدیتنی تۆ هەمان حاڵم هەبوو، بەڵام دڵ گۆشتەو گۆشتی خۆشدەوێ، من باوەڕم بەدڵ نیە، دوێنێ تۆم بەسەرکردەوە، تۆم بۆن کرد وەک بڵێی بۆیەکەمین جارە دەتبینم، بەڵام نەمتوانی بگەمە ئارامیی، سەیری دەستەکانتم کرد، ئەو دەستە دارشکێنانە دەستی فریادڕەس نەبوون، زۆر بەلوتفـو میهرەبان بوون، چۆن دەتوانن تەور بخەنە جریوەوە، سەیری چاوەکانتم کرد پڕ لە هاودەردی مەزن، لەچاوانی فریادڕەس نەدەچون، هەستامەوەو ئاخم هەڵکێشا بەزەمزەمەکردنەوە گوتم :-

خودایە ئێمە سەر لەکاری تۆ دەرناکەین، تۆ توانای ئەوەت هەیە کۆترێ بنێری تا دونیا بسووتێنێو بیکات بە خۆڵەمێش، ئێمە سەیری ئاسمان دەکەین لە چاوەڕوانی هەورەتریشقەیێ، بازێ، قەلەڕەشێ داین، بەڵام تۆ کۆتری سپیمان دەدەیتێ، پرسیارکردنو موکڕ بوون چ سوودی هەیە؟ بەبەشمان ڕازین. ئەو کاتە بەکردنەوەی بازووەکانیو لە باوەش کردنی مەسیح شانی ڕاستو چەپی ئەوی ماچکردو گوتبوی :- ئەگەر تۆ ئەو کەسە بی کە لە چاوەڕوانی ئەو دابووم، بەو شێوەیەی کە ئەندێشەم دەکرد وا نەهاتی، کەواتە ئەو تەور هەڵنەگرتنەمو دانانی ئەو تەورە لەکەنار ڕەگ و ڕیشەی درەختدا هەمووی بێهودەبوو؟ ناکا ئەشقیش توانای هەڵگرتنی تەوری هەبێ؟ بۆ ساتێ لەگەڵ خۆی کەوتە ئەندێشەوە، لە ئەنجامدا بەبنی لێویەوە گوتی :- ناتوانم قەزاوەت بکەم، بێ ئەوەی ئەنجامی کاربببینم، سەرم دەخەمە ژێر ڕووبەندی خاک، بەڵام باکم بەچییە سەرنویشتی من ئەمەیە : سەرنویشتێکی سەخت، حەزم لێیەتی..

دەستی مەسیحی کوشی بوو و دەیگوت:-

خودات لەگەڵ بێ، بڕۆ لەبیابان لەگەڵ خودا قسەبکە، بەڵام هەرچەند دەتوانی زووتر بگەڕێوە، تا دونیا وەکو خۆی نەمێنێتەوە. مەسیح چاوەکانی کردەوە، ڕووباری ئوردن، ئاوەمۆرکارو مۆرکراوەکان، وشترەکانو ناڵەی خەڵک، هەموو وەک ئەسپوون چونە هەواو ون بوون، ئێستا بیابان بەرەو ڕووی ئەو کراوەبوو، خورەتاو سوور هەڵگەڕابوو دەیسوتاند، تاوێرەبەردەکان

وەکو نان هەڵمیان لێهەڵدەستا، هەستی کرد کەبرسیەتی چەنگ لە دەروونی دەگرێ، بەسەیر کردنێکی بەردەکان بەبنی لێوەیەوە گوتی :- برسیمە، برسیمە. ئەو نانەی کەوتەوە یاد کە پیرێژنە سامیراییەکە پێی دابووی، چەند بەتام بوو، دەتگوت شیرینی هەنگوینە، کەوتە یادی هەنگوین و زەیتونو خورماوە، کە هەرکاتێ بە گوندێکدا رادەبرد پێیان دەبەخشی، ئەو تێشتە پیرۆزە ناڵێی کە لەگەڵ هاوڕێیانی خۆی لەکەنار دەریاچەی -گنسارت- دا خواردیان؟ ماسیەکان، کەبەسەر ئاگرەوە هەڵدەگیران چەند خۆشبوو! پاشان ترێو هەنجیرو هەناری هاتە زەینو زیاتر ئازاریاندا. گەرووی وشک بوو تێنوێتی قاش قاشی کردبوو، ئەرێ بەڕاستی چەند رووبار بە دونیادا دادەڕژێن! تەواوی ئەو ئاوانە لەبەردێکەوە بۆ بەردێ، لە سوچێکی خاکی ئیسرائیلەوە بۆ سوچێکی دیکە هەڵدەخزێنو دەچنە ناو دەریای مردو و ون دەبن، هەتا دڵۆپێکیشیان بۆ خواردنەوە نییە، بیرۆکەی ئەو ئاوانە تێنوێتی ئەوی زیاتر کرد، هەستی بە سەرگێژی کرد، چاوەکانی هەڵدەزۆقینەوە، شەیتانی مەکرباز لە شێوەی دوو کەروێشکی گەنج لەناخی زیخو لیمی سووتێنەردا هاتنە دەرەوە، بەسەر پاژنەی پێیەکانیانەوە وەستان، دەستیان کرد بە سەما، گەڕانەوە، بەبینینی ئەمە تەرککەری دونیا هاوارێکی خۆشحاڵی سەرداو بەرەو لایانەوە بۆ پێشەوە چوو. بەسەر ئەژنۆکانیدا هەڵگەڕانو چونە سەرشانیو هەڵبەزینەوە، یەکیان وەک ئاوی فێنک بوو ئەویتر وەک نانی عەتراوی، بەڵام لەهەمان حاڵدا کە ئەو بەتاسوقەوە دەستی درێژکرد تا بیانگرێ، بەهەڵبەزینێکەوە لەمیاندا ون بوون، چاوەکانی داخست کەوتە جەمو جۆرکردنی بیرۆکەکانی، کە برسیەتیو تێنوێتی پەرشو بڵاوی کردبوون، خودای خۆی هێنایەوە یاد، ئیدی برسیو تینووی نەبوو، کەوتە ئەندێشەی رزگارکردنی دونیا:-

چ دەبوو ئەگەر رۆژێ خودا لەگەڵ عەشقدا دەهات و دەگەیشت! مەگەر خودا هەمووی توانایێکی نییە؟ کەواتە دەست لە پەرجوو ناداو لاواندنەوەی دڵی مرۆڤـ نایانپشکوێنێ، سەیرکە چۆن هەموو ساڵێ لە جەژنی - پوسح- دا قەدی وشکی درەختەکان، چەمەن و دڕکوداڵەکان بەنازی پەنجەکانی ئەو سەوز دەبن، چ دەبوو کە رۆژێ مرۆڤـ چاوی بکاتەوەو خودی خۆی بەشکۆفە کردوویی ببینێت؟. بزەیێ بەسەر لێوەکانیدا نەخشی بەستا، دونیا لە ئاوێنەی خەیاڵیدا گوڵباران بووبوو، پادشای زیناکاری مۆرکراو رۆحی پاک بووبۆوە،

هرودیای ژنی براکەی بۆلای مێردی خۆی ڕەوان کردبۆوە، کاهینە گەورەکان‌و ورگنەکان دەرگای سندوقچەکانی خۆیان کردبۆوەو کاڵاکانی ناویان بەسەر هەژارەکاندا دابەش کردبوو، هەژارەکانیش ئازادانە هەناسەیان هەڵدەکێشاو دڵیان لەبەر نەفرەت‌و حەسوودی و ترس پاک کردبۆوە، مەسیح سەیری دەستەکانی خۆی کرد، ئەو تەورەی کە پێشەنگ نابوویە دەستییەوە، شکۆفەی کردبوو، ئێستاکێ لقێە بادامێکی پڕ لەمیوەی لەدەست دابوو.

ڕۆژی بە هەمان ئەو هەستەوە بەئارامی بەسەربرد، بەسەر بەردەوە راکشاو چووە خەوەوە، شەو، تەواوی شەو دەنگی ئاوی هەڵڕژاو و سەمای کەروێشکە بچووکەکانی دەبیست، دوو کونە لووتی نمناک و تەڕ بۆنی ئەویان دەکرد، دەمەدەمی نیوەشەو واهاتە بەرچاوی کە چەقەڵێکی برسی هاتۆتە باڵای سەریەوەو بۆنی دەکات، ئایا ئەوە لاشەییێک نەبوو؟ جانەوەرەکە بۆ ساتێ دوودڵ وەستا، مەسیح لە خەودا میهری بۆ ئەو نواند، دڵی دەیخوازی کە سینەی بکاتەوەو خۆراکی پێبدا، بەڵام نەیکرد، گۆشتی خۆی بۆ مرۆڤـ دانابوو، بەر لە سەحەر بێداربۆوە، تۆڕێ لە ئەستێرە گەورەکان ئاسمانیان داپۆشی بوو، هەوا کوڵکن‌و شین بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە

:- لەم کاتەدا، کەلەشێرەکان بێداردەبنەوە، دێیەکان چاویان دەکەنەوە، پیاوان چاویان دەکەنەو لەکلاوڕۆژنەی بنمیچدا سەیری پرتەوی نوور دەکەن، مناڵە شیرەخۆرەکان ئەوانیش بەنۆبەی خۆیان بێدار دەبنەوەو دەزریکێنن، دایکیەکانیان دێن‌و مەمکە پڕ شیرەکانی خۆیان لە دەمیان دەنێن.. بۆ ساتێ دونیا، هەموو خەڵک، ماڵەکان، کەلەشێرەکان، مناڵان‌و دایکان، بەسەر بیابانەوە شەپۆلیاندەدا، هەموویان لەشەختەی سپێدان‌و شنەبادا ڕسترا بوون، بەڵام ئێستاکێ بەهەڵاتنی خۆر هەموویان هەڵدەمژران دڵی وازهێنەر لە دونیا، خاڵی دەبوو، لە دڵی خۆیا گوتی چ دەبوو ئەگەر دەمتوانی ئەو شەختەیە بکەمە جاویدانی، بەڵام زەینی خودا گەرداوێکی مەرموزەو ئەشقی ئەو تەڵانێکی سامناکە، دروست لەو کاتەی کە میوە دەدەن، دارمێوەکانی دونیا نیشاندەداو لەمیاندا هەڵیاندەگرێ‌و دارمێوێکی دی پیشاندەدا، وشەکانی ئاوەمۆرکاری هاتەوەیادو خەڵکی چ دەزانێ، لەوانەیە ئەشق تەوری لەگەڵدابێ.. لەبەرخۆ لەرزی، ڕەنگی سووری وەحشی ژێر خۆرەتاو کە بەتووڕەیی بە تریفەیێ لە تۆڤان سەرهەڵگەڕابوو دەیجریواند، با هەڵیکرد، بۆنی قیڕو گۆگردی

بەرلووت کەوت، سەدومو ئەمورەو تەلارەکان، نمایشیماڵەکان، فریوەکان، سۆزانییەکانیانی کە لە قیڕ چووبوونە خوارەوە، کەوتە بەر زەینی. ئیبراهیم هاواری کردبوو :-

خودایا رەحم بکە، ئەوانە مەسووتێنە، مەگەر تۆ خێرێکی رەها نیت؟ لەبەر ئەمە میهرەبان بە دەرهەق بەوانەی دروستت کردوون. خودا لە وەڵامی ئیبراهیمدا گوتبووی

:- من دادپەروەرم تەواوی ئەوانە دەسووتێنم.

کەواتە رێبازی خودا وایە؟ لەم حاڵەتەدا چ جەسوورییێکی گەورەیە بۆ دڵ، ئەو پارچەنەرمو لیتاوە کە راپەڕێتە سەرپێو هاوار بکات

:- بەس کە!.. لەخۆ ی پرسی :- وەزیفە چییە؟. وەزیفەمان ئەوەیە کە چاومان لە خاک بدوورینو لەسەر زەوی بەدوای شوێنپای خودا بگەڕێین، بێحاڵی بکەین، من چاو لە خاک دەدوورم شوێن پێی خودا لەسەدوم ئەمورە دایەو بەچاکی دەبینم، دەریای مردو شوێنپێی خودایە، بەهەڵگرتنی پێیەکانی خۆی، تەلارەکان، نمایشی ماڵەکان، گوندەکان، تەواوی سەدومو ئەمورە غەرق بوون، جارێکی دیکە پێی خۆی دادەنێو ئیدی تەواوی زەوی بە پادشاو کاهینە گەورەکانو فەریسیەکانو سەدوقیەکان، دەخزێنە بنی دەریاوەوە.

مەسیح بێ ئەوەی خۆی ئاگای لێبێ دەستی بە هاوارکردن کرد، تووڕەیی تێکەوتبوو، غافڵ بوو لە بێ توانایی ئەژنۆکانی خۆی، هەوڵیدا هەڵستێتەوە، پێی نایە شوێنپێی خودا، بەڵام بەهەناسەبڕکێوە بەسەر زەویەوە هەڵخزی، بەهەڵبڕینی سەر بۆ ئاسمان هاواری کرد

:- من ناتوانم مەگەر نابینی؟ من ناتوانم، بۆچی من هەڵدەبژێری؟ من خۆم لەبەر دەردەهێنم.

لەکاتێکا کە هاواری دەکرد لە بەرامبەریا ئاپۆڕەیێکی رەشی بەسەر زیخەوە خۆیا بینی، بزنێکی وا بوو کە بەدڵو ریخۆڵەی هەڵڕژاویەوەو پەلی لە هەوادا بوو، بەبیری هاتەوە، کە بەسەر بزنێکەوە لاربووبۆوەروخساری خۆی لەچاوانی خۆڵەمێشی ئەودا بینی بوو، بەبنی لێویەوە گوتی

:- من ئەو بزنەم، خودا ئەوی نارده سەر رێی من، تا نیشانم بدات من کێمو مەبەستم چییە؟.

لەپڕێکا کەوتە گریە :- حەزم لێ نییە، حەزم لێ نییە، حەزم لی نییە، بەتەنها

بم کۆمەگی بکە!. ئەو کاتە لە هەمان حاڵدا کە ئەو سەری نابووە یەخەوەو دەگریا، شنەیێ دەستی بە هەڵکردن کرد، بۆنی گەنیوی قیڕو لاشە نەما، عەترێکی دڵاوێز پەرش و بڵاوی دونیا بوو، دەنگی ئاوو خەندەو خرینگەی بازنی لە دوورەوە بیستکە نزیک دەکەوێتەوە، لە پێڵوەکانو ژێر هەنگڵو گەرووی هەستی بەشادی کرد، چاوەکانی کردەوە، بەسەر بەردێکەوە لەبەرامبەریا، مارێ چاوو مەمکەکانی هەروەکو ژن بوو، زمانی خۆی بەسەر لێوەکانی دادەهێناو سەیری ئەوی دەکرد، ئەوەی دونیای تەرک کردبوو بەترسەوە پاشەکشەی کرد، ماربوو، ژن بوو، یا شەیتانی حیلەبازی بیابان؟ مارێکی وا خۆی بەدەوری درەختی قەدەغەکراوەوە پێچابوو، یەکەمین پیاوو ژنی رێ بەدەرکردبوو، بە ئاوێزانبوونی ئەوان، گوناه لەدایک بوو، سەدای خەندەو هاواری شیرینی ژنێ کەوتە بەرگوێ :-

کوڕەکەی مەریەم، دڵم بەحاڵت سووتا، حەزم لێ نییە تەنها بم کۆمەکم بکە، رەحمەتم بۆ تۆ هێناوەو هاتم، دەتوانم چی بکەم؟

- من تۆم ناوێ، بانگم نەکردووی، تۆ کێی؟

- ڕۆحی تۆم

- مەسیح گوتی :- ڕۆحی من؟. چاوەکانی لەترسان داخست.

- بەڵێ رۆحی تۆم، تۆ لەتەنهایی دەترسی، ئادەمی باپیرە گەورەشت هەمان ترسی هەبوو، هاواری کرد، جەستەو رۆحی بەیەکگەیشتن، ژنە لە ئێسقانی پشت هاتە دەرەوەو بوو بە هاودەمی.

- من تۆم ناوێ، ئەو سێوەی کە بەئادەمت بەخشی، لەبیرمە، هەروەها فریشتە شمشێر بەدەستەکەشم لەبیرە.

- هەمان ئەو یادەورەیە دەبێتە هۆی دەردو هاوارتو دەبێتە مایەی گومڕا بوونت، ڕێگەت پێنیشاندەدەم دەستت بدە من، مەگەڕێوە بۆ رابردوو، هیچ شتێ بانگ مەکەوە، بکەوە دوای کۆرەوی مەمکەکانم، جووتی من ئەوان بەتەواوی شارەزای ڕێگەن.

- تۆ دەتەوێ بە گوناهی لەززەتبارو دۆزەخیش رێنماییم بکەی، من نایەم، ڕێگەی من ڕێگەییێکی دیکەیە، مار بەخەندەییێکی تیزئامێزەوە، کەڵبە تیژو ژەهراویەکانی نیشاندا :- ئەی کرم تۆ دەتەوێ شوێن پێی خودا بکەوی، شوێنپێی باز، تۆ کوڕی نەجاڕ، ئارەزوومەندی کە باری گوناهەکانی نەوەیێک بگریتە

ئەستۆ، گوناهەکانی خۆت بەس نییە؟ ئەو بیرۆکەیەی ئەوەی کە وەزیفەی تۆ نرزگار کردنی دونیایە، ئەوە بە هەزاران مایەیزات و جەسووری دەویَ!.

مەسیح لەکاتێکا دەلەرزیو لەبەرخۆ گوتی:-

هەق لای ئەوە.. هەق لای ئەوە، ئارەزووی نەجاتدانی دونیا جەسووریو دلێرییە..

مارەکە چاوەکانی بریقەی دەدایەوەو بە ئاوازێکی پڕ لە کریشمەو نازەوە گوتی :- کوڕەکەی مەریەمی ئازیز، دەمەوێ رازێکت پێ بڵێم.. وەکو ئاو بەسەر بەردەوە بۆ خوارەوە هەڵخزی بە زەرقو بەرقەوە بۆلاییێشەوە چوو، گەیشتە کەنار پێیەکانی ئەوەوە، بەئەژنۆیدا سەرهەڵگەڕا، خۆی جەم وجۆرکردو بە هەڵبەزینێ لە ڕانو کەمەرو سینەیەوە سەرهەڵگەڕاوخۆی هاوێشتە سەر شانییەوە، مەسیح، سەرەڕای مەیلی خۆی سەری لارکردەوە تا قسەی مار ببیستێ، مار بە زمانی خۆی گوێی مەسیحی لستەوە، دەنگی مارەکە ڕێگری دڵ و دین بوو، لە دوورەوە دەهات: لە جەلیل، لە کەنار دەریاچەی گنسارت.

- مەجدەلیە....مەجدەلیە.......مەجدەلیە....

مەسیح بە لەرزینی ئەندامەکانیەوە گوتی :-

چی؟ چ پەیوەندی بە مەجدەلیەوە هەیە؟.

مار فەرماندەرئاسا گوتی :-

ئەو مەجدەلیەیە کە دەبێ نەجاتی بدەی، نەک دونیا، دونیا لەبیر بکە، ئەوە مەجدەلیەیە کە دەبێ نەجاتی بدەی.

مەسیح هەوڵیدا مارەکە لەخۆی بەدوورخاتەوە، بەڵام ئەو سەری بۆ پێشەوە هێناو بەزمان گوێی مەسیحی دەلستەوە :-

جەستەی مەجدەلیە جوانە، فێنکو ئەزموندارە، تەواوی میللەتان بەسەر جەستەی ئەودا ڕەتبووینە، بەڵان گرێبەندی تۆیان لە ئاسمان بەستاوە، ئەو بگرە، خودا ژنو مێردی دروست کردووە تا وەک کلیلو قفل لەگەڵ یەک جۆر بن، بیکەرەوە، منداڵەکانی تۆ لە دەروونی ئەودا، بێهەست و خوست سەریان لەبەردڵی خۆیان ناوە، لە چاوەڕوانی تۆدا دانیشتون، تا بێهەستی ئەوان نەهێڵیو بتوانن ڕابنو لە هەتاودا پێهەڵگرن...گوێت لە گوفتارمە؟ سەرهەڵبڕەو هێماییێکم پێبدە، ئەزیزم، تەنها سەرت تەکان بدەو هەمان ئێستا ژنەکەت بەسەر تەختەخەوێکی نەرمەوە بۆ دەهێنم...

- ژنی من؟

- بەڵێ ژنی تۆ، سەیرکە خودا چۆن چۆنی ئورشەلیمی سۆزانی هێناوە، میللەتان بەسەر ئەودا رەت بووینە، بەڵام خودا زەماوەندی لەگەڵ کردو نەجاتی دا، سەیرکە یەشوع ی پەیامبەر چۆن لەگەڵ گومەری. بەدی کچی دوبالیم. زەماوەندی کرد، بەهەمان ئەم رەوشە خوا فەرمانت پێ دەدا، تا لەگەڵ ژنت هاوباوەش بیتو نەجاتی بدەیت.

ئێستاکێ مارەکە سینەی رووتو فێنکیو گەردەنی خۆی بەسەر سینەی مەسیحدا فشار دەدا، بە هەڵخزینی لەسەرخۆ و حیلەبازی خۆیەوە بەدەوریا لوولدەخوا، رەنگیروخساری مەسیح پەڕی، چاوانی خۆی داخستو جەستەی توندو تۆڵی مەجدەلییەی بینی کە بە سمتی بەرزەوە، لەکەنار دەریاچەی گنسارت نازوفیز دەکات، ئەوی بینی کە دەڕوانێتە رووباری ئوردنو ئاخ هەڵدەکێشێ، مەجدەلیە دەستی درێژکردو بەدوایدا دەگەڕا، مناڵەکانی مەمکیان گرتبوو، یەک هێمای چاو بەس بوو، کە ئەو هەموو بەختەوەریەی لەبەر پێیدا هەڵڕێژێ، دەگۆڕا، خۆشبەخت دەبوو، مرۆیەکی تردەبوو..رێ ئەوە بوو، ئەوە! دەگەڕایەوە ناصیرە، دەگەڕایەوە ماڵی دایکیو لەگەڵ براکانیدا ئاشتەوایي دەکرد، رزگارکردنی دونیای خەڵک بۆ مرۆڤـایەتی شتێ نەبوو، جگە لە گەمژەڵی گەنجێتیو شێتی، لەسایەی بایەخ پێدانی مەریەمی مەجدەلیە چاک دەبۆوە، دەگەڕایەوە کارگەی خۆیو جارێکی دیکە پیشەی خۆشەویستی خۆی دەگرتەوە دەست، هەوجاڕو لەلووگو تراری دروست دەکرد، مناڵی دەبوو، دەبووە گەورەی ماڵێ، جووتیاران رێزیان دەگرت، لەکاتی رابردنی دا لەبەردەمی هەڵدەستانەوە، تەواوی هەفتە کاری دەکردو رۆژانی شەممە بەجلێکی خاوێن کەمەجدەلیە لە کەتانو ئاوریشم بۆی دروست دەکردو بەمەندیلێکی گرانبەهای سەر سەرییەوەو ئەڵقەی زێڕینی ئەنگوستییەوە دەچووە کەلیسا، لەگەڵ ردێن سپیان لەشوێنێ دادەنیشت، بە تەواوی ئارامییەوە، بەبێ جیاوازی گوێی لە کاتبو فەریسیەکانی نیوەشێت رادەگرت، کە چۆن بەجۆشو خرۆشو تاو لەرزەوە لەکاری شیکردنەوەو راڤەکردنی کتێبی پیرۆزدا بوون. ژارخەندەیێکی دەکردو بە هاودڵیەوە سەیری ئەوانی دەکرد

:- خودایە کاری ئەو خوداییانە دەگاتە کوێ؟ لەسەرەخۆ کتێبی پیرۆزی شی دەکردەوەو راڤەی دەکرد، بەیەقین دەگەنە ژن هێنانو هەبوونی مناڵو

دروست کردنی لانکو لەلوگو ترار. مەسیح چاوەکانی کردەوەو بیابانی دیت، خەبەری لە رۆژ، نەبوو خۆرەتاو ئیدی جاریکی دی بۆ لای ئاسۆ لار بووبۆوە، مار لە چاوەڕوانی دابوو، ئارامو فریودەر کیفەکیفی بوو، لایلایەییکی نەرمو خەمبار هەڵدەڕژایە هەوای عەسرانەوە، تەواوی بیابان وەک دایکێ لانکی دەژەنیو دەیجوولاندەوە.

مار بەعیشوەوە کیفە کیفی کرد:-

من چاوەڕوانم.. من چاوەڕوانم، وا شەو ئێمەی داگرتووە، سەرمامە، بڕیاربدە، هێماییکم بدەرێ، دەرگاکانی بەهەشت بەڕووتا دەکرێنەوە، ئەزیزم بڕیاربدە مەجدەلیە چاوەڕوانە..

مەسیحی وازهێنەر لەدونیا هەستی کرد وا لە ترسان ئیفیلیج بووە، لە کاتێکا دەمی دەکردەوە تا وشەی بەلێ بلێ ، هەستی کرد یەکێ لەسەرەوە دەیگرێ، بەترسەوە سەری هەڵبڕیو دوو چاوی لە فەزا بینی، تەنها دوو چاو، وەک رەشی شەوو دوو ئەبرۆی سپی کە هەڵدەتەکینو هێما بۆ ئەو دەکەن:-

نا..نا..نا!.

دڵی مەسیح لە خورپە کەوت، بەنیگاییکی پاڕانەوەئامێز سەیری بەرزایی کرد، وەک بڵێی گەرەکی بوو هاوار بکات :-

من بە حاڵی خۆم بسپێرە، مۆڵەتم بدەو تووڕە مەبە، بەڵام چاوەکان تووڕە دەبوونو ئەبرۆکان هەڕەشەئامێز بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوون، ئەو کاتە مەسیح هاواری کرد :-

نا..نا...نا.

دوو دڵۆپ فرمێسک لە چاوەکانیدا هاتنە خوارەوە، یەکسەر مار خۆی پێچایەوەو خۆی لەو جیاکردەوەو بە هاوارێکی خامۆش شەقی برد، بۆنی گەنیو لە هەوادا پێچی خواردەوە

- مەسیح بەسەرروخساریا کەوتە سەرخاک، دەمو لووتو چاوی پڕلە خۆڵ بوون، زەینی خاڵی بوو، بەفەرامۆش کردنی برسێتیو تێنوێتی وەک بڵێی ژنو رۆڵەکانی مردبنو ژیانی تووشی فەنابووە، لەکاتێکا گازی لە زیخو چەو دەگرت بەسۆزەوە گوتی:-

خودایە، خوداوەند، ئەی باوکە مەگەر تۆ رەحمت نییە؟ خواست خواستی تۆیە، چەند جار تا ئێستا ئەم قسەیەم گوتووە، چەند جاری دی دەڵێمەوە؟ بەدرێژایی عومری خۆم بەلەرزو موکڕیەوە دەڵێمەوە- خواست خواستی تۆیە.

بە هەمان ئەو حاڵەتەوە چووە خەوەوە، وەک چۆن چاوەکانی جەستەی چووە خەوەوە، چاوەکانی رۆحیشی کرایەوە، تارمایی مارێکی گەورەی وەک جەستەی مرۆڤـی بینی کە لەسنووری شەوەوە تا ئەو سنووری شەو بەسەر زیخەوە درێژ بۆتەوە، لەکاتێکا دەمی قورمزی رۆشنی ئەومارە، لەکەنار مەسیحدا مابۆوە، راکشابوو، لەبەرابەر ئەم دەمە کەوێکی لەرزیو و خۆش خەتو خاڵ، بێهودە هەوڵیدەدا تا باڵەکانی بکاتەوەو رابکات، بۆ پێشەوە هەڵدەخزیو هاواری کزو کورتی سەردەدا، لە ترسان پەڕەکانی قیت بووبوونەوە، مار بەبێ جوولە بەدەمی کراوە چاوی بڕیبووە ئەوەوە، پەلەی نەبوو دڵنیابوو لە دابینکردنی خۆراکی خۆی، کەوەکە لەسەرخۆ بەرەو دەمی کراوەی مار دەهاتە پێش، مەسیح لە کاتێکا وەکو کەو دەلەرزی، بێدەنگ وەستابوو سەیری دەکرد، وەک بڵێی داوای کۆمەگی دەکرد، ئەوکاتە لەپڕێکا ملی درێژکردو چووە ژوورەوە، دەم داخرا، مەسیح دەیتوانی کەوەکە ببینێ تۆپ ئاسا پەڕو گۆشت، پێی یاقوتی هێدی هێدی هەڵدەخزیە ناو ورگی ئەم درندەیەوە، بەترسەوە لەجێوە هەڵبەزییەوە، بیابان کەڵەکەیێک بوو لە شەپۆڵی پف کردووی گوڵڕەنگ، خۆرەتاو لە حاڵی سەرهەڵگەڕاندا بوو، مەسیح کە جەستەی دەلەرزی بەزەمزەمەکردنەوە گوتی:

:- ئەو ئەژدیهایە خودایەو ئەم کەوەش....

دەنگ لە گەروویدا شکستی خوارد، توانای تەواوکردنی ئەندێشەی نەبوو، بەڵام لە دەروونی خۆیا گوتی:-

ڕۆحی مرۆڤـ، ئەو کەوە رۆحی مرۆڤـە.

چەندین سەعات بەنوقم بوون لەو ئەندێشەیەدا لە جێی خۆیدا مایەوە، خۆرەتاو بەرزبۆوەو ئاگری لەزیخو چەو بەردا، پێستی سەری مەسیحی کون کردو چووە ژوورەوە، مێشکو گەروو سینەی قاش قاش کرد، گەدەو هەناوی وەک هێشووی هەڵڕژاوی ترێڕنینی پاییزی بەهەڵواسراوی مایەوە، نووکی ئەنگوستەکانی شین هەڵگەڕابوون، لەناخیا زمان وەکو خورپەی دڵ بچووک

بووبۆوەو وەکو مەرگی گەورە ئیدی برسیو تینووی نەبوو، ئیدی ئارەزووی ژنو منداڵی نەبوو، تەواوی رۆحی لە چاوەکانیدا لوولپێچ بووبوو، ئەوی دەدی، تەنها ئەو، بەڵام دروست لەکاتی نیوەڕۆدا چاوی تاریک بوو، دونیا مەحوو بوو، دەمی گەورەی جێگایێ لە بوونیدا کرایەوە، کە شەویلاگی خوارەوەی زەمینو شەویلاگی سەرەوەی ئاسمان بوو، بەلەرزینەوە خۆی بۆلای دەمە کراوەکەوە پەلکێش کرد، ملی بۆ پێشەوە بردبوو....

ڕۆژانو شەوان وەکو درەوشانەوەی رەشو سپی هەورەتریشقە بەسەردەچوو، نیوەشەوێ شێرێ هاتو لەبەرابەریا وەستا، بەغروورەوە کلکی رادەتەکاند، دەنگی وەکو دەنگی مرۆڤـ وابوو :-

بەخێربێی بۆ لانەی من، ئەی زاهیدی پیرۆزمەند، من درووود دەنێرم بۆ مرۆڤـێ کە بەسەر کەمینەی فەزیلەتو شادی و لەززەتی بچووک زاڵ دەبێ. ئێمەش شتی سانامان خۆشناوێ، ئێمە چاو دەبڕینە شتگەلی سەختەوە، مەجدەلیە بۆ ئێمە بەس نییە، دەمانەوێ تەواوی زەمین بکەینە ژنی خۆمان، ئەی زاوا، بووک ئاخی هەڵکێشاوە، مەشخەڵی ئاسمان رۆشن بۆوە، میوانان گەیشتن بابڕۆین

- تۆ کێی ...

- خۆت: شێری برسی ناو دڵو دەروونی تۆ، کە شەوان لەکەنار ئاخوڕی مەڕانو مەلەکوتی ئەم دونیایە پیاسە دەکاتو لەناو ئەم مەلەکوتەدا بازدانو خواردن سوکو سەنگین دەکات، بەپەلە لەبابل بۆ ئورشەلیم، لە ئەسکەندەریە بۆ رۆما دەچمو هاوار دەکەم:-

من برسیم هەموو شتی هی منە. سپێد دووبارە دێمەوە ناو سینەتو لەوێ هەڵدەتۆتێم، شێرێکی دڕندە دەبێتە بەرخێک، رۆڵی زاهید دەبینم، مەیلی هیچی نییەو بەدەنکە گەنمێ رازییە، قومە ئاوێکی خوداییو پاکو خۆش بەناوی باوک دەکەم بەلایلایە. بەڵام لە پەنهانی ناخی دڵمدا شەرمەزارم، تووڕە دەبم بەتاسووقەوە لە چاوەڕوانی هەڵکشانی شەودا روودەنیشم، زەمانێ کە بتوانم جلی مەڕ داکەنم جارێکی دی بگوڕڕێنمو پانتایی شەو تەی بکەمو پێیەکانم بکوتم بەسەر بابلو ئەسکەندەریەو رۆمو ئورشەلیمدا.

– من تۆ ناناسم، من هیچکات ئارەزووی مەلەکووتی ئەو جیهانەم نەبووە، مەلەکووتی ئاسمان بۆ من بەسە.

– وانییە دۆستی من، تۆ خۆت فریودەدەی، بەس نییە، زاتی ئەوەت نییە سەیری ناخی قووڵایی دڵت بکەی تامن بدۆزیتەوە.. بۆ خێسەم لێدەکەی‌و دەربارەی من فیکری خراپ دەکەی؟ وابیردەکەیتەوە کە من وەسوەسەم‌و نێرراوی – خەناس– م هاتووم تا گومڕات بکەم؟ ئەی ئەو کەسەی گۆشەگیریت هەڵبژاردووە، مێشک بۆش، چ قودرەتێ دەتوانێ وەسوەسەی دەرەکی هەبێ؟ وەسوەسەتەنها لە دەرووندا قەڵای گرتووە، من قوڵترین دەنگی خودی خۆمی تۆم، من شێری دەروونتم، تۆ خۆت لە پێستی بەرخێ وەرپێچاوە تا خەڵکی بەرەو لای خۆت پەلکێشکەی‌و هەڵیاندڕی، بەبیرت دێ لە کاتی منداڵیدا، سیحربازە کلدانیەکە سەیری ناو لەپی کردی‌و گوتی :–

چەندین ئەستێرەو خاچی بێ ژمێر دەبینم، تۆ دەبیتە پاشا. بۆ وا خۆت لە گێلی داوە؟ تۆ شەوو رۆژ ئەم بابەتە وەبیر خۆت دێنیتەوە. ئەی کوڕی داود، رابە بچۆرە ناو مەلەکوتی خۆتەوە.

مەسیح بەسەری لارەوە گوێی راگرتبوو، کەم کەم دەنگەکەی ناسیەوە، هێدی هێدی وەبیری دەهاتەوە، کە زەمانێک ئەو دەنگەی لە خەوندا بیستبوو: جارێکیان لە رۆژانی منداڵیدا کە یەهودا لێی دابوو، جارێکی دیکەش کە ماڵێی جێ هێشتبوو و چەندین شەو و رۆژ بە چەنگاڵی برسیەتی ناوگیانییەوە چووبووە ناو مەزراو ئەو کاتە بەشەرمەزاری گەڕابۆوە ماڵەوە، براکانی، سیمونی شەل‌و یاکوبی زوهدپیشە کە لە دەرگا وەستابوون‌و ئەویان بەستایەوە، ئەوکاتە بوو کە بەڕاستی دەنگی نەڕڕەی شێرێکی لە دەروونی خۆیدا بیستبوو، هەمان چەند رۆژی پێشترێش لەوکاتەی کە خاچی بۆ لەداردانی ئەو جانبازە هەڵگرتبوو، بەرەو رووی ئاپۆڕەکە تێدەپەڕی‌و ئەوان بەنەفرەتەوە سەیریان دەکردێ‌و لەسەر رێ بەدوور دەکەوتنەوە، شێرێکەی دەروونی بەهێزێکی وا هەڵبەزیبۆوە، کە ئەوی کردە نەخشی سەر زەوی. ئێستاکێ سەیری ئەم شەوە درێژە بکە کە وەکو نەڕڕەشێر ناخی هاتۆتە دەرەوەو رووبەڕووی بۆتەوە! خۆی لەو هەڵدەسووی، ون دەبوو دووبارە بە دیاردەکەوتەوە، وەک بڵێ لە دەروونی

ئەوا دەچێتە ژوور و دێتە دەرەوە، کلکی لەو دەدا، مەسیح هەستی دەکرد کەوا دڵی زیاترو زیاتر تووڕە دەبێ، لەبەرخۆ گوتی :-

هەق لای شێرە، ئیدی بۆ حەوت پشتم بەسە، لەبرسیبوونو خاکەڕاییو نمایشی لایەکەی دیروخسارم بۆ زیللەلێدان بێزار بووە، ئیدی لە ستایشی ئەو خودایە ئادەمخۆرەو ناوهێنانی بە باوکە، بۆ ئەوەی باوکە میهرەبانتر بێت، بێزارو تەنگەتاو بووم. لە نەفرینی براکانم، لە گریانی دایکم، لە خەندەی خەڵک، ماندوو بووم، بە پێپەتی ڕۆیشتنو نەبوونی شتێ بۆ کڕینی شەهدو شەرابو ژن، کە لە بازاڕدا دەیانبینم، دۆزینەوەی شەهامەت تەنها لە کاتی خەودا، ناچارکردنی خودا بۆ هێنانی ئەوانە بۆ من، تا بتوانم هەوای خاڵی بەچاوو باوەش بگرم شەکەت و بێزار بووم، تووشی نەزۆکی بوویم، دەمەوێ خواستی خۆم بەشمشێری باوانم بڕازێنمەوە، مەگەر من کوڕی داود نیم؟ دەچمە ناو مەلەکوتەوەش، هەق لای شێرە، خواحافیزی بکە لە ئەندێشەو هەورو ئاسمان بەردو خاکو لەش، مەلەکوتی منە. هەڵسایەوە، لەشوێنێکی بوونیدا قودرەتی دۆزیبۆوە، تا هەڵبەزێو خۆی بە شمشێرێکی نادیارەوە بەهێز بکاتو وەک شێر بنەڕێنێ.

هاتبوو، هاواری کرد :-

بۆ پێشەوە.

بەڵام شێر ون بوو، قاقای خەندەییێکی لەبەرزایی سەریەوە بیست، دەنگێ کە دەیگوت :-

سەیرکە. هەورە تریشقەیێ شەوی شەق کردوەو بە چەسپاوی و بێ جوڵە وەستاوە، ژێر تاقی ئاسمان شارێک بوو، بە بورجو بارو خانەو ڕێو مەیدان و خەڵکوە، دەوروبەریشی دەشتاییو کێوو دەریا، بابل لەلای ڕاست بوو، ئورشەلیمو ئەسکەندەریەش لەلای چەپ، بە درێژایی رووباریش ڕۆم، جارێکی دیش دەنگەکەی بیست :- سەیرکە.

مەسیح سەری بەرزکردەوە فریشتەییێکی باڵ زەردی بەسەر لە ئاسمان کەوتە خوارەوە، سەدای شیوەن دەهاتە بەرگوێ، چارێکی دانیشتوانەکە دەستیان بۆ ئاسمان بەرز کردبۆوە، بەڵام دەستیان کەوت: جوزام ئەوانی خواردوو

لێوانیان کردەوە تا هاواری کۆمەگ بکەن. لێوەکانی جوزام خواردوویان هەڵوەرییە خوارەوە، شەقامەکان پڕبوون لە دەستو لووتو دەم.

لە هەمان کاتدا مەسیح بەدەستە بەرزەکانیەوە هاواری کرد :- خوداوەند رەحم بە بەشەریەت بکە!. فریشتەی دووەم بەباڵی رەنگاو رەنگ بەسەر دووقاچەوە گەردەنی لە ئاسمان بردە خوارەوە، بە یەکجار دەنگی خەندە لەسەراسەری زەویدا پێچی خواردەوە، جوزام گرتووەکان، شێتو هار بەملاو بەولادا رایاندەکردو ئەوانەش کە مابوونەوە لەبەر زۆر پێکەنین شەقیان دەبرد:

مەسیح لە کاتێکا دەلەرزی، گوێی خۆی گرت تا نەبیستێ، ئەوکاتە فریشتەی سێهەمی باڵ قورمزی وەک شەهابێ لە ئاسمان کەوتە خوارەوە، چوار چاوی ئاگرو چوار ستونی دووکەڵ هەڵسا، ئەستێرەکان لەبەر نەبوونی هەوا خامۆش هەڵگەڕان، بایێکی سووک هەڵیکردو دووکەڵەکانی پەرشو بڵاوکردەوە، مەسیح سەیری کرد، زەوی بوو بە چوار خۆڵەمێش. دەنگ جارێکی دی دەنگی دایەوە: ئەی فەلەکزەدە، مەلەکوتی دونیا، کە ئارەزووی بەموڵک کردنیت هەیە، ئەوان ئەو سێ فریشتە خۆشەویستەی من، جوزامو شێتیو ئاگرن، رۆژی خودا گەیشتووە- رۆژی من! رۆژی خۆم. هەورە تریشقە بەدوا گوڕڕەی گەواڵە ون بوو، سەحەر، بەروخساری رووچووی لە زیخەوە، وابەدیار دەکەوت کە شەو کاتێک کە بەردی گلۆرکردبۆوە، های هایو گریەی کردبوو، چونکە چاوەکانی سووتابۆوەو هەڵمسابوو، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، نەکا ئەو زیخو لمە بێ کۆتاییە رۆحی ئەو بێ؟ بیابان خەریک بوو دەگۆڕاو گیانی وەبەر دەهات، دەنگی هاواری توند، خەندەی تێزئامێزو گریە دەهاتە گوێ، ئاژەڵی بچووکی وەکو کەروێشکو سمۆرەو راسو بە چاوی وەک یاقوتیانەوە بۆ لای ئەو هەڵدەبەزینەوە، لەبەرخۆ گوتی :- ئەوەشێتیە کە ئارەزووی گیانمی هەیە. هاوارێکی کردو ئاژەڵەکان ون بوون، فریشتەیێ کە مانگی هیلالی بەگەردەنەوە هەڵواسرابوو، ئەستێرەیێکی شادانی نێوان ئەبرۆکانی پێش چاوی ئەو دانیشتە سەر زەویو باڵە سەوزەکانی کردەوە.

مەسیح لەبەرامبەر نووردا بەڕوانینەوە دەستەکانی خستە سەر چاوەکانیەوە، بەڕازەوە گوتی:- ئەی فریشتە ئەی فریشتە. فریشتەکە باڵەکانی خۆی کردەوەو

بزەییێکی هاتێ، من ناناسی؟ منت بەبیرنایەتەوە؟.

– نا..نا تۆ کێی ؟ ئەی فریشتە بۆ دواتر بڕۆ، نووری تۆ نابینای کردووم.

– لەبیرتە لە ڕۆژانی منالّیدا ئەو کاتە کە هێشتا نەتدەتوانی بڕۆی، خۆت بەدەرگای مالّو دامەنی دایکت هەلّدەواسی تا نەکەویتە سەر زەوی، لە ناخەوە هاوارت دەکرد :- خودایا، من بکە بەخودا، خودایە بمکە بەخوا، خودایە بمکە بەخوا.

– ئەو کفرە پیسەت لەبیرە؟

– ئەو دەنگە دەروونیە من بووم کە ئەوکاتە هاوارم دەکردو ئێستاش هاوار دەکەم، بەلاّم تۆ دەترسێی خۆت لەکەڕی دەدەی، بەلاّم ئێستا بتەوێ یا نەتەوێ، دەبێ گوێ لەمن بگری، زەمانی موژدەهێن گەیشتووە، بەر لەوەی کە لەدایک بی تۆم لە میانی تەواوی بەشەریەت هەلّبژاردووە، من لەناو دەروونی تۆ کار دەکەمو دەدرەوشێمەوە، ئاگادارت دەکەمەوە کە نەکەویتە داوی کەمینەی فەزیلەتو شادیو خۆشیە بچووکەکانەوە، ئەو بیابانەی تۆم پەلکێشی ناوی کردووە، ببینە چۆن ئەو ژنەم دەرکرد، هاتن، ئەوانیشم دەرکرد، ئەوە من کردم نەک تۆ، من تۆم بۆ سەرنویشتێکی گرنگترو مەترسیدارتر ڕاگرتووە.

– گرنگترو مەترسیدارتر؟

– لەکاتی منداڵی ئارەزووی چیت دەکرد؟ بوون بەخودا، کە دەبیە خودا

– من من

– خۆت وەپاش مەدە، گریەو زاری مەکە، تۆ پێشتر بوویتە خودا، تۆ بیر لەوە دەکەیتەوە کە ئەو کۆترە کێویە لە ڕووباری ئوردن چی بەتۆ گوت؟

– پێم بلّێ ... بۆمن بلّێ.

– تۆ کوڕی منی، تۆ کوڕی منی، ئەوە پەیامێ بوو کە کۆتری کێوی بۆتی هێنابوو، بەلاّم ئەم کۆترە کێوی نەبوو جوبرائیل بوو، لەبەر ئەمە سەلام لە تۆ دەکەم ئەی کوڕ، ئەی تەنها کوڕی خودا.

دووباڵ لە سینەی مەسیحدا کەوتنە شریخەوە، هەستی بە گەشانەوەی ئەستێرەیێکی سیحری سەرپێچکارکرد لە میانی ئەبرۆکانیدا، هاوارێ لە دەروونی هەلّسا :- ئەدونیا.. منی مرۆڤـ فریشتە، بەندەی تۆ نیم، من کوڕی

تۆم، من بەسەر تەختەوە دادەنیشم تا داوەری مردوو زیندووەکانم بکەم، گۆی دونیا دەگرمە دەستی راستمو یاری پێدەکەم، جێی من بکەوە تا دانیشم.. سەدای قاقای خەندەیێکی لە فەزا بیست، مەسیح راجفری، فریشتە ون بوو، هاوارێکی جگەرسۆزی سەردا- لوسیڤر کەوتە سەر زیخەوە.

بە دەنگێکی تیزئامێزەوە گوتی :- دووبارە بەخزمەتت دەگەم، رۆژێ دووبارە یەکتری دەبینینەوە.. هەزوو..

مەسیح بەروخساری رووچووی لە زیخدا هاواری کرد :- ئەی شەیتان هیچ کاتێ.. هیچ کاتێ ... یەکتری نابینینەوە..

دەنگەکە دووبارە گوتی :- هەرزوو .. لە هەمان جەژنی پوسح دا ئەی فەلەکزەدە یەکتر دەبینینەوە. مەسیح دەستی کرد بە شینو زاری، فرمێسکەکانی بە دڵۆپی گەرم دەکەوتە سەر زیخو چەوەوە، ژەنگی رۆحی خۆی شوشتو پاک کردەوە، دەمەدەمی عەسر بایەکی فێنک هەڵیکرد، خۆرەتاوێکی نەرمو بۆر هەڵڕژایە سەر کێوەکان، ئەو کاتە مەسیح فەرمانێکی میهرەبانی گوێ لێبوو، دەستێکی نادیار بەسەر شانیەوەو قەراری گرت.

- رابە رۆژی خودا گەیشتووە، پەلەکە هەمان ئەم پەیامە بگەیەنە مرۆڤـەکان:-

(ئیدی من بەدیار دەکەوم)

بەشی هەژدەهەم

وای کە مەسیح بە چ خێراییەک بیابانی لە دوای خۆیەوەی جێهێشت! گەیشتە دەریای مردوو، بەدەوریادا سووڕایەوە، دووبارە پێی نایە سەر زەوی کێڵراو و ناو ئەو هەوا پیسەی تێکەڵ بە هەناسەی مرۆڤ دەبوو.. بەبێ یارو یاوەر ڕێی تەی نەدەکرد، ئاخر لەکوێ دەیتوانی ئەو توانایە بدۆزێتەوە؟ دوو دەستی نادیار بن باڵی ئەویان گرتبوو، هەورێکی ناسک بەسەر بیابانەوە وەدیارکەوتبوو، گەورەبوو، ڕەش داگەڕاو ئاسمانی داپۆشی، دەنگی گوڕڕەی گەواڵە بەر گوێ دەکەوت، لەدوای ئەوەوە یەکەمین دڵۆپە باران کەوتە سەر زەوی، زەوی ڕەش داگەڕا، ڕێگاکان ون بوون، لە هیکەوە تاڤگەکانی ئاسمان هەڵڕژان، مەسیح ناولەپی خۆی کردە پیاڵەو پڕ ئاو بوو خواردیەوە، وەستا، نەیدەزانی بەکام ڕێدا بڕوات، هەورەتریشقە هەوای شەق کرد، بۆ ساتێ‌ڕوخساری زەوی بەڕەنگی شینی زەردی کەمڕەنگەوە کەوتە درەوشانەوە، بەڵام دووبارە ڕەشبۆوە، ڕێی ئورشەلیم کامەیان بوو، کام ڕێ بۆ لای یەحیای ئاوەمۆرکار دەچوو؟ هاوسەفەرەکانی کە لەناو قامیشەڵاندا لە کەنار ڕووبارەوە چاوەڕێی ئەویان دەکرد، چییان بەسەر هات؟ بە رازو پاڕانەوە گوتی :– خودایە، هەورەتریشقەیێ بنێرە خوارەوە، ڕێم پێ نیشان بدات. لە کاتێکا قسەی دەکرد لەبەرەو رووی ئەودا مەشخەڵێ لە ئاسمانەوە هەڵسا، خودا نیشانەیێکی بەو دابوو، ئەو بەدڵنیاییەوە بە هەمان لادا بۆ پێشەوە دەچوو سێڵاوی باران هەڵدەڕژا، ئاوی نێری ئاسمان هەڵدەڕژایە خوارەوە، لەگەڵ ڕووبارو دەریاچەو ئاوی مێینەی زەوی پەیوەست دەبوو، زەمینو ئاسمانو باران بوونە یەک، سەریان لەدوای ئەو نابوو تا ڕێنمایی بکەن بەرەو مرۆڤ، لە ناخی گڵو لیتەدا بازیدەداو پێیەکانی لە ڕەگوڕیشەو لقی دار گیردەبوو، ڕێگەی خۆی لە چاڵەکانەوە لادەداو لە ڕۆشنایی هەورەتریشقەداهەنارێکی ڕنی، دەستی پڕ لە یاقووت بوو گەرووی تازەبۆوە، یەکێکی دیکەی ڕنیو دیسان یەکێکی دیو خواردی، دەستخۆشی

لەو دەستە کرد کە چاندبووی، بە هێزێکی تازە دووبارە کەوتە ڕێ، هەوا تاریک بوو، ڕۆژ بوو یا شەو؟ پێیەکانی لەبەر گڵ سەنگین بووبوو، وا بەدیار دەکەوت کە لەگەڵ هەر پێیەکدا تەواوی دونیا هەڵدەگرێ، ناگەهان لە درەوشانەوەی هەورەتریشقەیێ، دێیەکی بچووکی بەسەر بەرزایی گردۆلکەیێکەوە بینی، ماڵە سپییەکانی ئاگر تێبەردەداو دووبارە خامۆشی دەکردنەوە، دڵی لە بەرشۆق کەوتە خورپەوە، مرۆڤـ لەوماڵانەدا دانیشتبوون- برایان- و ئەو بە تاسوقی ساودانی دەستی مرۆڤـەوە بوون، هەناسە هەڵکێشان لە هەوای مرۆڤـ و خواردنی نانو خواردنەوەی شەرابو گفتوگۆ، کە چەندین ساڵ بوو لە تاسوقی تەنهاییدا، کێوو مەزراکانی دەنایە ژێر پێو لەگەڵ مەلو ئاژەڵە کێویەکاندا قسەی کردبوو، خۆی لە دیتنی مرۆڤـ بەدوور گرتبوو، بەڵام ئێستا چەند خۆش بوو ئەگەر دەست ساوی دەستی مرۆڤـەکان بدات، پێیەکانی توندکردو دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بەسەر تاوێرە بەردەکانەوە، لە کوێ ئەنجامی دەگرت، لە کاتێکا سەرهەڵدەگەڕا هەورەکان نەرم بوونو پارچەیەک لە ئاسمان بەدیارکەوت، خۆرەتاو بەهەمانحاڵ کە ئاوا دەبوو، لە ئاسماندا بەدیارکەوت، دەنگی کەڵەشێرەکانی گوند، وەڕینی سەگەکان، دەنگی ئەو ژنانەی بیست کە بەسەربانەکانیانەوە بانگی یەکتریان دەکرد ، لە دووکەڵکێشەکانەوە دووکەڵێکی شین بەرزبۆوە ئاسمان، بۆنی سەەتانی داری کرد دەسووتا.

لە کاتێکا بەکەناری یەکەمین ماڵی دێکەدا ڕەت دەبوو، بە بیستنی گفتوگۆی مرۆڤـەکان، بەبنی لێویەوە گوتی :- پیرۆز بێت تۆوی مرۆڤـ بەردو ئاوو ماڵەکان بریقەیان دەدایەوە، چی دەڵێم! پێدەکەنین، زەوی شەقی بردبوو، تێنوێتی خۆی شکاندبوو، تۆفان زەندەقی مرۆڤـ و ئاژەڵی بردبوو، بەڵام ئەوکاتە هەورەکان بەپەرشو بڵاوبوونەوەی خۆیان ئاسمانیان شین کردو خۆرەتاو کە ون بو جارێکی دیکە گەڕایەوە، مەیدانی ئاسمان دڵنیاییان دەکردە دیاری بۆ دنیا، مەسیح خۆشحاڵو سەرتاپا تەڕ، بەکوچە باریکەکانەوە دەگەڵ شوڕەشوڕی ئاو بازی دەدا، کچێکی گەنج وەدیارکەوت، بزنێکی گوان گەورەی بۆلەوەڕگا ڕادەکێشا، مەسیح بە بزەی لێویەوە گوتی:- ناوی ئەم گوندە چییە؟.

- بیت ئنیا.

- بۆ دۆزینەوەی شوێنێکی باش دەتوانم لە کام دەرگا بدەم؟ من لێرە غەریبم

کچەکە بە خەندە وەڵامی دایەوە :- لە هەر شوێنێ کە دەرگاییێکی کراوەت دۆزیەوە برۆ ژوورەوە.. لە هەر جێگاییێ دەرگای کراوەت بینی برۆ ژوورەوە، مەسیح لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- مرۆڤـی ئەم دێیە میهرەبانو میوان دۆستن.

بۆ پێشەوە چوو تا دەرگاییێکی کراوە بدۆزیتەوە. کوڵانەکان ببوونە رووبارێکی بچووک، بەڵام بەردە زلەکان سەریان لە ئاو دەرهێنابوو، دەرگاکان لەبەر باران رەش بووبوونو داخرابوون، لە یەکەمین سووچدا سوورایەوەو دەرگاییێکی بچووکی تاقداربوو رەنگی نیلی بوو، کراوە بوو، ژنێکی کورتەباڵای چوارشانەی غەبغەبەداری لێو ئەستوور لە دەرگای ماڵ وەستابوو، ژنێکی گەنجی دیکە، لەناو ماڵدا کە نوورێکی کەمڕەنگی لێدەهاتە دەرەوە، لەکەنار کارگەی چنین دانیشتبوو، کاری چنینی دەکردو بەنەرمۆکەیی گۆرانی دەچڕی، مەسیح نزیک کەوتەوە لە ئاستانەی دەرگا وەستاو دەستی بە نیشانەی سەلام بەرزکردەوەو دانیایە سەر دڵیو گوتی غەریبەمو خەڵکی جەلیلم سەرمامەو برسیمە، شوێنێکیشم بۆ خەوتن نییە، من مرۆڤـێکی شەرەفمەندم مۆڵەت دەفەرمووی کە ئەمشەو لە ماڵی ئێوە بم، دەرگام کراوە بینیو هاتمە ژوورەوە لە من ببوورن..

ژنە جحێڵەکە گەڕایەوە دەستەکانی پڕ لە دانەوێڵەی پەلەوەر بوو، بە ئارامی ئەوی بەسەر کردەوە، بزەییێکی هاتیو گوتی :- بۆ خزمەتگوزاری حازرین، پێت لە سەرچاوان، فەرموو. جۆڵاکە دەستی لەکارکێشایەوەو لە حەوشەدا بەدیارکەوت، ئێسقانێکی وردیلەی هەبوو رەنگی پەڕی بوو، کەزی رەشی خۆی بەکلکی کەروێشک بەستابۆوە، چاوەکانی گەورەو خەمناک بوو، گەردەنبەندێکی پیرۆزەیی بەدەوری گەردەنی لاوازی وەکردبوو بەنیشانەی نەزری قوربانی، سەیری میوانی کردوروخساری سووربۆوە گوتی :- ئێمە تەنهاین ئیلیازری برامان لێرە نییە، چۆتە ئوردن تا خۆی ئاوەمۆر بکات.

ئەویتر گوتی :- چ فەرقی هەیە خۆ ئێمە ناخوات، ئاغای ئازیز فەرموو وەرە ژوورەوە گوێ مەدەرە ئەو، ئەو لە سێبەری خۆشی دەترسێ، خەڵکی دێ بانگ دەکەین تا ببنە هاوسوحبەتتو ریش سپییەکانیش بۆ بەخێرهاتن کردنو چاکو چۆنی ، کەواتە لووتف بکەو وەرە ناو ماڵی بچووکی ئێمەوە؟ چیت بەسەرهاتووە؟ سەرماتە؟

– مەسیح وەڵامی دایەوە گوتی :– سەرمامەو برسیمەو خەواڵووشم.

ژنە گوتی :– ئەوە هەرسێکیان چارەسەریان هەیە، ترس لە خۆت بار مەکە ئێستا دەمەوێ بزانی کە ناوی من :– مارتا.یە، ئەوەشیان خوشکم، ناوی مەریەمە، ناوی تۆ چییە؟

– مەسیحی ناصیرەیی.

مارتا پێکەنیو لە کاتێکا دەستی بۆلای ئەو رەوانە دەکردو گوتی :– ئادەمێکی باشی؟

مەسیح بە سەروپۆتەلاکێکی جیدییەوە گوتی

:– بەڵی خوچە مارتا باش باش تا حەدی تواناییم.

چووە ناو کوختەکەوە، مەریەم مەشخەڵێکی داگیرساند، ژوورەکە بەدەرو دیواری سپییەوە پڕ لە نوور بوو، لەناوماڵەکەدا دوو سندوقی درەختی سەروینازی لێبوو، چەند دانەیێ چوارپایە، بە راستایی دیوار سەکۆییێکی دارین هەبوو دۆشەکو سەرینی بەسەرەوە بوو، دەسگای چنین لە سووچێکەوە بوو، لە سووچەکەی دی چەند شەربەییێکی گڵینی تایبەت بە زەیتونو رۆن، شەبەرییێکی ئاوی فێنک لەلای راست بوو لە کەناریا پارچە کەتانێکی درێژ بە بزمار هەڵواسرابوو، ماڵەکە بۆنی درەختی سەروینازو بەهێی لێدەهات، بەشی ئاگردان ژوورەکە بەپانو تاریکی مابۆوە، کەرەستەی چێشت لێنان لەو دەوروبەرەدا هەڵواسرابوو. مارتا هاتو گوتی :– دانیشە ئێستا سۆپات بۆ هەڵدەکەم تا جلەکانت وشک بێتەوە. ئەو کاتە تەختێکی بۆ هێناو لەکەنار سۆپاکە داینا، پاشا چووە حەوشە یەک باوەش دارمێوی هێنا، گەڵای دارغارو دوو چلە زەیتونی هێنا، دەستەویەخە دانیشت ئاگرودووەکەی وەک کوختەییێکی بچووک لێکردو ئاگری تێبەردا. مەسیح لە کاتێکا خۆی هەڵکورماندبوو سەری لەمیانی دوو دەست نابوو، ئانیشکی نابووە سەر ئەژنۆکانی، سەیری دەکردو لەبەرخۆ ئەندێشەی دەکرد

:– رێو رەسمێکی چەند پیرۆزە کۆکردنەوەی دارو دەوەنو داگیرساندنیان لە رۆژی سارددا، مەشخەڵ وەک خوشکێکی میهرەبان بۆ لای تۆ دێت تا گەرمت کاتەوە، چوونە ناو ماڵێکی غەریب، بەبرسیەتیو تێنوێتیو بینینی دوو خوشکی غەریبی دیکە کە دێن وەسیلەی حەسانەوەی تۆ رێکدەدەنەوە.، چاوەکانی پڕلە ئەشک بوو.

مارتا هەڵسایەوەو چووە لای سندووقەکەوە، نانو هەنگوینو پەیمانەی شەرابی هێناو لەبەر پێی غەریبەکەی دانا گوتی :- بۆ ئەوەی تامی دەمت بگۆڕی لەمانە بخۆ، ئێستاکە مەنجەڵ دێنمە سەر ئاگرەوە تا خۆراکێکی گەرم بخۆیو گیانت وەبەربێتەوە، دەبێ لە ڕێگەیێکی دوورەوە هاتبێ.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- لەوسەری زەویەوە هاتوم. بەتاسووقەوە لاربۆوە سەر نانو زەیتونو هەنگوینەکەوە، وای کە لەززەتبەخش بوو، خودا بەسەخاوەتەوە تەواوی ئەم نیعمەتانە بۆ مرۆڤـ دەنێرێ، خواردیو سوپاسی خوای کرد. مەریەم لە تەواوی ئەم ماوەیەدا لە کەنار جێگای مەشخەڵەوە بەخامۆشی وەستابوو، سەرەتا سەیری ئاگری دەکرد. پاشان سەیری میوانە نەناسراوەکەی دەکرد، پاشان سەیری خوشکی دەکرد کە چۆن چۆنی بە هەبوونی پیاوێک لە ماڵو میوانداری پەڕوباڵی لێ هاتبوونە دەر.

مەسیح پیاڵەی شەرابی هەڵگرتو سەیری ئەم دوو ژنەی کردو گوتی

:- خوشکەکانم مەریەمو مارتا حەتمەن بیستوتانە کە لە زەمانی نوح تۆفان هات، خەڵکی هەمووی گوناهکار بوونو هەموویان غەرق بوون، تەنها ئەو چەند کەسە کارڕاستانەی کە لەناو کەشتیەکەدا بوون رزگایان بوو، مەریەمو مارتا سوێند دەخۆم کە ئەگەر تۆفانێکی دیکە هەڵسێو من سەرپشک بم لە داوەت کردنی ئێوە بۆ ناو کەشتی نەناسیاوی کۆنەپۆشو پێ پەتی، کە لەکەنار دەرگای ماڵی ئێوە بەدیارکەوتو ئێوە ئاگرتان بۆ کردەوەو گەرم بۆوە، خواردنتان پێداو تێربوو، بەقسەی موحیبەت ئامێز قسەتان لەگەڵ ئەودا کرد، ئەوە ئێوە هەڵدەبژێرم، مەلەکوتی ئاسمان دابەزیو چووە دڵیەوە، خوشکانم، بەسەلامەتی ئێوە دەخۆمەوە، بەدیتنی ئێوە خۆشحاڵم.

مەریەم نزیک کەوتەوەو لە بەرپێی مەسیح دانیشت، بەروخسارێکی شەرمنی گوڵ گۆناوە گوتی

:- ئەی غەریبە دەنگی تۆ نابیستم تۆ قسەمان زیاتر بۆ بکە..

- مارتا چێشتی هێناو سفرەی راخستو ئاوی ساردی لە بیری ناو حەوشەکەوە هەڵکێشا، ئەوکاتە هاوسێیەکی جاحێڵی نارد تا خەبەر بداتە ریش سپیەکانی دێ، تا کە مەرحەمەت بفەرموونە ماڵی ئەوو تەشریف بهێنن، چونکە ئەوو خوشکەکەی میوانێکیان بۆ هاتووە.

مەریەم کە مەسیحی بینی بێدەنگە، گوتی :- زۆرتر قسەمان بۆ بکە.

مەسیح پرسی :- مەریەم حەزت لە چییە بۆت بلێم؟. بە ئارامی دەستی بەسەر کەزی رەشی ئەو داهێنا :- بێدەنگی جوانو بە سەد زمان قسە دەکات.

- بێدەنگی ژنان رازی ناکات، ژن وەک منداڵان پێویستیان بە وشەی ئەڤین ئامێزەوە هەیە.

- مارتا کە لەبەر خاتری شەونشینی، زەینی لە مەشخەڵەکانەوە بوو، قسەی مەریەمی بڕیو گوتی :- گوێ مەدەرە قسەی ئەو، هەتا قسەی موحیبەت ئامێزیش ژنان رازی ناکات..

- بەڵی قسەی موحیبەت ئامێزیش ژن رازی ناکات، ژن دەیەوێ گوێی لە دەنگی پێی مێردەکەی بێ، کە ماڵی خستۆتە لەرزەوە، دەیەوێ شیر بدات بەمناڵ تا مەمکەکانی ئارام بگرن، ئەی مەسیحی جەلیلی، ژن زۆر شتی دەوێ، بەڵام پیاوان چ لەو بابەتانە دەگەن؟.

- مارتا هەوڵیدا بخەنێ، بەڵام نەیتوانی، سی ساڵ عومری بوو، کەچی شووی نەکردبوو، ئەوان بێدەنگ بوون، گوێیان لە ئاگر راگرت کە داری زەیتونی قووتدەداو نێڵەی دەکردە سەرقاپی دارینی خۆراکەکەوە ئاوەکەی جۆشیدەدا، چاوەکانی هەرسێکیان لەمەشخەڵدا گوم بووبوون. لە ئەنجامدا مەریەم بێدەنگی شکاند

:- چ دەبوو ئەگەر تەنها دەتزانی کە ژن لە کاتێ کەدانیشتووەو کاری چنین دەکات چی بەدەروونی دا تێپەڕێ، مەسیحی ناصری ئەگەر دەزانی دڵت بە حاڵی ئەو دەسووتا.

مەسیح بە بزەییێکەوە گوتی :- دەزانم، منیش زەمانێ، لە ژیانێکی ترا، ژن بوومو کاری چنینم دەکرد..

- بیرت لە چی دەکردەوە؟

- بەخودا بیرم لە هیچ شتێکی دیکە، جگە لە خودا نەدەکردەوە، مەریم، ئەی تۆ چۆن؟

مەریەم وەڵامی نەدایەوە، بەڵام سینەی بەرزبۆوە، مارتا گفتوگۆی ئەوانی بیستو ئاخی هەڵکێشا، بەڵام هیچی نەگوت، لە ئەنجامدا نەیتوانی خۆی راگرێ، بەدەنگێکی زبرەوە گوتی:- مەترسە جانم، مەریەمو منو تەواوی ژنانی بێ مێرد، لەگەڵ خودا قسە دەکەین، ئەو وەکو مێردێ بەسەر ئەژنۆی خۆمانەوە دادەنیشێنین..

مەسیح سەری هێنایە خوارەوەو هیچی نەگوت، مارتا مەنجەڵی بەسەر ئاگرەوە هەڵگرت، شام ئامادەبوو، بەرەو لای سندووقەکەوە چوو تاکاسە بهێنێو خۆراکی تێکا، مەریەم لە کاتێکا بەچرپەوە قسەی دەکرد، تا خوشکەکەی گوێی لەقسەی ئەو نەبێت گوتی :- دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم کە جارێ لە جاران لە کاتی چنینکاری دا هاتە زەینمەوە، منیش ئەو ڕۆژە بیرم لە خودا کردەوەو لەگەڵیا قسەم دەکرد، دەمگوت:- خودایا... ئەگەر کاتی بەهاتنە ناو کوختە بچووکەکەی ئێمەوەو منەتێکمان لەسەر بکەیت، تۆ دەبیە خاوەنو ئێمەش میوانو ئێستاکێ..... قسە لەگەروی شکاو خامۆش بوو: مەسیح سەری هێنایە پێشەوە تا ببیستێ: ئێستاکێ.....؟ مارتا خۆیو کاسەکەی گەیشت.

مەریەم بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- هیچ، و لەجێوە هەڵسایەوە.

مارتا گوتی :- وەرن بخۆن، ئێستا سەروسەکوتی ریش سپیەکان بەدیاردەکەوێ، نەوەکا ئێمە لەکاتی خواردن ببینین. هەرسێ نەفەر دانیشتن، مەسیح نانی گرتو بەرزی کردەوە ڕێوڕەسمی پیرۆزکردنی وا بەگەرمیو پڕ هەستەوە ئەداکرد، کە ئەو دوو خوشکە سەرسام بوونو سەیری ئەویان دەکرد، بەدیتنی ئەو ترسان، چونکەروخساری نوورانی هەڵگەڕاو فەزای دواوە هەڵگیرساو جریوەی دەهات.

مەریەم دەستی هێنایە پێشو هاواری کرد :- ئەی پەروەردگار تۆ خاوەنی ماڵیو ئێمە میوان، فەرمانمان پێبدە. مەسیح سەری هێنایە خوارەوە تا ئەوان ئاگایان لە شڵەژانی ئەو نەبێ، ئەوە یەکەمین هاوار بوو، یەکەمین جار بوو کە نەفەرێ پەی بەو بردبوو.

بەتاریک بوونی دەرگای ماڵو وەدیارکەوتنی پیرەمێردێکی زەبەلاح لە ئاستانەی دەرگادا ئەوان لەسەر سفرە هەڵسانەوە، پیرەمێردەکە ریشێکی پەرشوبڵاوی هەبوو، پیاوێکی ئێسقاندار، بازووێکی توندوتۆڵو سینەییێکی بەمووی هەبوو لە سینەی بەرانێکی شاخدار دەچوو، گۆپاڵێکی خواری درێژی لەدەست دابوو، بۆ ئەوەی خۆی بەسەردا بدا، بەکاری نەدەهێنا، بەڵام بۆ پاراستنی نەزمی گوندەکە سوودی لێ وەردەگرت.

هەردوو ژن بە عیززەتو ڕێزەوە بەویان گوت

:- باوکە مەلەک یەسدوق پێی خێرت نایە کولیەی بچووکی ئێمەوە.

پیرەمێرد هاتە ژوورەوەو لەدوای ئەوەوە پیرەمێردێکی دی لەدەرگا بەدیار

کەوت، ئەوەی دواییان وردیلە بوو، سەرێکی درێژی ئەسپینی بێ ددانی هەبوو، چاوە وردەکانی مەشخەڵیان لێ بەرزدەبووەوە، کە نەتدەتوانی زۆر تەماشای بکەی، دیاربوو کە ژەهری ماری لەپشت چاودا هەبوو، پیرەمێردێ پشتی چاوی ئاگربوو، لەپشتی ئەو ئاگرەوە زەینێکی بەدو پۆخڵ هەبوو. ژنەکان حورمەتیان لەویش گرتو ئەویش هاتە ژوورەوەو لەدوای ئەویش پیرەمێردی سێهەم کە کوڕێکی خەپڵەو قەڵەو بوو بەدیارکەوت. گۆپاڵەکەی دەنایە پێش، چاوەکانی گۆپاڵ ڕێنمایی ئەویان دەکردو نەیاندەهێشت بکەوێتە خوارەوەو پیاوێکی باش بوو، حەزی لە شتی بەتام بوو هەموو کاتێ کە لە دادوەری کردندا سەبارەت بە دێهاتیەکان دەهاتەوە، دڵی نەدەهات کەس تەمبێ بکات.

دەیگوت:- من خودا نیم، کەسێ کە بۆ دادوەری دادەنیشێ، خۆشی هەردەبێ جێگەی دادوەری کردن بێت، ڕۆڵەکانم خۆتان بەدوور بگرن لە شەڕو گێچەڵ تا لە دونیای دی تووشی دەردەسەری نەبن..

هەندێ جار پارەی دادوەری لەبەرکی خۆی دەدا، هەندێ جاریش بۆ نەجاتی سەرپێچیکار خۆی دەچووە زیندانەوە، هەندێ ئەویان بەگەلحۆ دەزانیو هەندێکیش بە پیرۆز لە قەڵەمیاندەدا، مەلەک یەسدوقی پیر گەرەکی بوو خۆی لەو بەدوور بگرێ، بەڵام ئەو دەیتوانی چی بکات، سەروکاری لەگەڵ کەسێ بوو کە لە پشتی ڕەوحانی هارون بوو، یەکێ بوو لە موڵکدارە ملەستوورەکانی دێ، مەلەک یەسدوق کە گۆچانەکەی دەگەیشتە قسپی بنمیچ گوتی :- مارتا کوا ئەو غەریبەی هاتۆتە ناو ئێمەوە؟ مەسیح لەکەناری دووکەڵکێشەکەوە مابۆوەو سەیری ئاگری دەکرد، هەڵسایەوە، بەڕوانینو بەسەرکردنەوەی ئەو گوتی تۆی؟. مەسیح گوتی :- بەڵێ منم خەڵکی ناصیرە.

پیرەمێردی دووەم گوتی :- خەڵکی جەلیل؟ قەت شتێکی باش لە ناصیرەوە بەدەرناکەوێ، کتێبی پەیامبەران وادەڵێت. ریش سپیە نابیناکە تاویدایە ناوقسەکانو گوتی :- باوکە ساموائیل، تانە لەو مەدە، دروستە کە جەلیلیەکان خەڵکی چەنەبازو گێلو سەرەڕۆن، بەڵام خەڵکی باشن، ئەو میوانەی ئێمەش لەقسەی را دیارە باشە.. پاشان رووی لە مەسیح کردو گوتی :- بەخێر بێیت ڕۆڵەم. مەلەک یەسدوق پرسی :- بازرگانی؟ چی دەفرۆشی؟.

لەهەمان کاتدا کە ریش سپیەکان گفتوگۆیان دەکرد، ملەستورانی دێو زەویدارانی ناودار دەهاتنە ژوورەوە، خەبەرداربووبوون لە هاتنی غەریبەکە،

خۆیان تاس‌و لووس دا بوو، بەمەبەستی کات بەسەربردن‌و بۆ بەخێرهێنان‌و پرسیارو چۆنی‌و چاکی، ئەوان هاتنە ژوورەوەو لەدوای ریش سپیەکانەوە دانیشتن.

مەسیح گوتی :- من هیچ شتێ نافرۆشم، رۆژێ لەڕۆژان نەجاڕ بووم، بەڵام کاری خۆم جێهێشت، ماڵی دایکم جێهێشت‌و خۆم وەقفی خودا کرد.

پیاوە نابیناکە گوتی :- کوڕم کارێکی باشت کرد کە دونیات تەرک کردووە.

بەڵام ئاگاداربە، چونکە ئێستا خۆت لەگەڵ شەیتانێکی بەد، لەگەڵ ئەم خودایە قاتی کردووە، دەتەوێ لە جەنگی ئەودا راکەیت؟. کەوتە خەندەوە.

مەلەک یەسدوقی پیر بەبیستنی ئەم قسەیە، خەریک بوو شەق بەرێ لە تووڕەییان، بەڵام بێدەنگ بوو، ریش سپی دووەم بەتیز پێکردن منە منێکی کرد:- ئەی رەبەن؟ تۆش یەکێ لە :- لاویان. ی ؟ جانبازی؟ پەیامبەرێکی درۆزن؟

مەسیح بەشڵەژانەوە گوتی :- نەخێر.... نەخێر باوکە

- ئەی چکارەی؟

خانمانی گوندەکە ئەوکاتە بە زێڕو زیوی خۆیان هاتنە ژوورەوە تا غەریبە ببینن‌و خۆشیان نیشان بدەن، تا بزانن ئەو غەریبە پیرە یا گەنج‌و خۆش سیمایە چی دەفرۆشێت، لەوانەشە بۆ خوازبێنی مارتا یا مەریەم یەکێ لەو دوو خوشکە جوانە هاتبێ، بەڵام کچی ماڵێ بوو، چەندین سەدە بوو ئەو مناڵانە کەسیان لەباوەش نەکردبوو، ئاخیری باشتروایە برۆین‌و بیبینین، ئەوان خۆیان تاس‌و لووس‌و شیک کردو هاتن، ئێستاکێ هەمو وبەیەکەوە لەیەک ریزدا لەپشت پیاواندا وەستابوون.

پیرەمێردی دەروون پیس جارێکی دی پرسی :- کەواتە چکارەی؟.

مەسیح لەپڕێکا هەستی بەسەرما کردو دەستی بردە بەرئاگر، جلەکانی ئەو کە هێشتا تەڕبوون، هەڵمیان لێهەڵدەسا، بۆ ماوەیەک بەبێدەنگی‌و بیرکردنەوە لە جێوەمایەوە، لەبەرخۆ گوتی :- ئەوە باشترین ساتە بۆ قسە کردن، باشترین ساتە بۆ ئاشکراکردنی رازێ کە خوداوەند بۆ منی ئاشکرا کردووە، تا خودای خەوتوو لە دەروونی ئەم ژن‌و پیاوانە کە بەدوای پەیوەندی بێهودەی خۆیان تەباهییان دەکرد، بێدار بکاتەوە. لە من دەپرسن کەچی دەفرۆشم، وەڵام دەدەمەوە: مەلەکوتی ئاسمان، رزگاری رۆح، ژیانی جاویدانیی. لێگەڕێ

با بۆ کڕینی ئەو :- مرواریە گەورەیە. جلی بەریشیان بفرۆشن.. بەخێرایی سەیری دەوروبەری کردروخسارەکانی لەنووری مەشخەڵی ڕۆشنایی ئاگادار بینی، :- هەموو درندەخوو حیلەباز، فەرسودە لە پروپوچی ڕۆژانە کەوەکو خوریکە بەگیانیان وەربووەو لەترسان وربووینە ڕەحمی بەحاڵی ئەوان کردو ویستی هەڵستێتەوەو قسە بکات. بەڵام ئەمشەوە زۆر ماندوو بوو، ئێستاکێ چەندین ڕۆژە کە لەماڵی مرۆڤێکدا نەحەساوەتەو سەری بەسەرین نەکردووە، بەخەواڵوییەوە پشتی بەدیواری دوکەڵاوی داو چاوەکانی داخست.

مەریەم تاوی دایە ناو قسەکانو بەنیگاییێکی پاڕانەوەئامێز سەیری پیرەمێردەکانی کردو گوتی :- سەروەران، ئەو ماندوو بووەو ئازاری مەدەن.

مەلەک یەسدوق بەبنی لێویەوە گوتی :- ڕاست دەبێژێ. بەتەکیەدان بەسەر گۆچانەکەیەوە ئامادەی هەڵسانەوەو ڕۆیشتن بوو :- مەریەم هەق تەواو بەتۆیە، بەشێوەیێ قسە لەگەڵ ئەو دەکەین وەک بڵێی مەحکەمەی دەکەین، لەبیر دەکەین.. ڕووی لە ریش سپی دووەم کرد :- لەبیر دەکەی باوکە ساموائیل کە فریشتەکان زۆربەیان بەجلی هەژاریەوە دێنە زەویەوە... بەکراسێکی سادە بێ گۆچانو جانتاو پێڵاو، دروست وەکو ئەو پیاوە، لەبەر ئەمە، چاکتروایە ئاگاداربین با لەگەڵ ئەم غەریبەیە بەجۆرێ بێینە ڕایێ وەک فریشتەیێ، تەنها ئەوە دووربینیە.

ڕیش سپیە نابیناکە بەخەندەوە گوتی :- کەرایەتیە، وا دیتە بەرچاو کە دەبێ هەموو مرۆڤێ بەفریشتە دابنێین، بەڵێ هەموو مرۆڤ هەتا ساموائیلی پیریش..

پیرەمێرد ژەهراوی بوو لە تووڕەییان شێتو هار بوو، خەریک بوو دەمی بکاتەوە پەشیمان بۆوە، ئەو شاهینە پیرە دەوڵەمەند بوو، ڕەنگە ڕۆژێ پێویستی بەو دەبێ، چاکتروایە مرۆڤ خۆی لە بێدەنگی بدات. ئەوەش هەر دوربینیە.

مەشخەڵی دڵگیری ئاگر کەوتە سەر قژوروخساری ماندو و سینەی کراوەی مەسیحوە، تیشکی شین کەوتە سەر ردێنی ڕەشو ئاڵۆزیەو، خانمانی دێیەکە دەیانچرپاندە گوێی یەکتریو دەیانگوت :- هەرچەندە هەژارە، بەڵام دڵ دەڕفێنێ، چاوەکانیت دیت؟ سەرنج ڕاکێشترین چاون کە تائێستا دیومانە، هەتا لە چاوەکانی مێردیشم کە من لە باوەش دەکات. سەرنج ڕاکێشترە..

یەکێکی دی تاوی دایە ناو قسانو گوتی :- تا مەسیح، کەسێکی وا کێویم

نەبینیوە هەمووی ترسو وەحشەتە، مرۆڤـ هەست دەکات کە هەموو شتێ بەرەڵلا دەکاو تێدەتەقێنێتە گردۆلکەکانەوە..

- خانم جان، دیتت کە مارتا چۆن بە چاوەکانی خەریک بوو ئەوی دەخوارد، فەراژەییێکی تر گوتی :- بەڵام بەتیلەی چاو سەیری مەریەمی دەکرد، لەمنت گوێ لێ بێ کە ئەودوو خوشکە ئەمشەو دەکەونە گیانی یەکتریەوە، من هاوسێیانم گوێم لەسەروسەدایان دەبێ..

مەلەک یەسدوق ی پیر فەرماندەرانە گوتی :- باشتروایە برۆین بەخۆڕایی زەحمەتی هاتنمان کێشا، میوان خەواڵوە، هەستن ریش سپیەکان بابڕۆین. بە گۆچانەکەی ژنو پیاوەکانی راداوە تابتوانێ تێپەڕێ، بەڵام هەرکە گەیشتە دەرگا، سەدای شەقاوی بەپەلەی لە حەوشە بەرگوێ کەوت، پیاوێکی رەنگ پەڕیو هاتە ژوورەوە خۆی لەبەرامبەر ئاگر هەڵکورماند، بەهەناسەبڕکێوە دوو خوشکەکە بەترسەوە لە باوەشیان کردو هاواریان کرد:

- برام چیت بەسەرهاتووە؟ کێ سەری لەدونای؟

مەلەک یەسدوق کە تازە هاتبۆە بە گۆچانەکەی خۆی دەستی بەقسەکرد: ئیلیازر کوڕی مەناکیم، ئەگەر خەبەرێکی خراپت پێیە تا ژنان ژوور بەجێبهێڵنو پیاوان بمێننەوە تا ببیستن، ئیلیازر بەیەک هەناسە هاواری کرد:- پاشا یەحیای ئاوەمۆرکاری دەستگیرکردو سەریان لەلەش کردەوە. لە کاتێکا دەلەرزی، هەڵسایەوە، ئەو مرۆڤێک بوو زەردوویی گرتبوو، بەڕەنگی خاک، گۆناکانی هەڵتەکابوو شۆرببوەوە، چاوەکانی سەوزو رەنگ پەڕیو لەبەردەم ئاگردا مایەوە وەکو چاوی پشیلەییێکی وەحشی بریقەی دەدایەوە

ڕیش سپی نابینا بە رازی بوونەوە گوتی :- ئەن ئاخیری ئەمشەومان خراپ نەبوو، هەر لەوکاتەوەی کە بێداربووینەوە تا ئێستا، کە دەمانەوێ بڕۆینو بخەوین، لە ئەنجامدا شتێک روویدا، دونیا تەکانی خوارد، لەم حاڵەتەدا باشتر وایە بەسەر تەختەکانەوە دانیشینو گوێ بگرین، من حەزم لەو هەواڵەیە هەرچەند کە خراپیش بێ.. بۆ لای ئیلیازر لاربۆوەو گوتی :- دۆستی من لووتف بکە قسەمان بۆ بکە، پێمان بڵێ کە ئەو موسیبەتە چۆنەو بۆ روویدا، رێک لەسەرەتاوە بۆمان بگێڕەوەو پەلەش مەکە، شەوچەرەییێکی باشە، هەناسەت تازەکەوە، ئێمە هەموو لەشمان گوێیە؟.

مەسیح بە راجفرینەوە لەشوێنی خۆی هەڵسایەوەو سەیری ئیلیازری کرد،

ئەوەیان نیشانەییێکی تازەبوو کە خودا بۆی رەوانە کردبوو، پێشەنگ ماڵاوایی کردووەو ئیدی پێویستی بەو نییە، ڕێی هەموار کردووەو کۆچی کردووە، ئەرکەکەی ئەنجامی هەبووە، مەسیح لە کاتێکا دەلەرزی، لەبەرخۆ گوتی :- زەمانی من هاتووە، زەمانی من هاتووە.، بەڵام بێدەنگ لە شوێنی خۆیدا مایەوەو چاوی بڕیە لێوی سەوزو رەنگ پەڕیوی ئیلیازرەوە. مەلەک یەسدوقی پیر کە بەتووڕەییەوە گۆچانی بەزەویدا دەکوتا گوتی :- ئاوا کەواتە ئەویان کوشت؟! سەیرکە کار گەیشتۆتە کۆیکەوە کەزیناکارانی بەدکار پیرۆزەکان دەکوژنو بەدکاران زاهیدەکان دەکوژن.. دونیا گەیشتۆتە کۆتایی. وەحشەت زاڵ بوو بەسەر ژنەکانو قیژاندیانو وەڕێکەوتن، ریش سپی نابینا دڵی بەوان سووتاو گوتی:

– مەلەک یەسدوق زێدەڕۆیی دەکەی دونیا بەسەر پێکانیەوە توندو قورس وەستاوە، خانمەکان مەترسن، ئیلیازر کە وەکو سێلاوی بارانێ فرمێسکی هەڵدەڕشت بە هۆقە هۆقو گریانەوە گوتی: گەرووی دونیا بڕاوە، سەدای بیابان خامۆش بووە، ئێستا چ کەسێ بۆ خاتری ئێمەی گوناهکاران، خودا بانگ دەکات؟ دونیا بێ باوک بووە..

ڕیش سپی دووەم بەپسەپسەوە گوتی :- مرۆڤـ نابێ دەست بەڕووی دەسەڵاتداران بەرزکاتەوە، چاو بەسەر کارەکانیان داخەو سەیرکە، چونکە خودا سەیر دەکات، ئەو ئاوەمۆرکارە لەو فزولیانە نەدەوەشایەوە، سزای کاری هەر ئەوەیە. مەلەک یەسدوق قیڕاندی :- مەگەر ئێمە دیلین؟ بەمن بڵێ مەگەر خودا بۆ دەستی داوە بە مرۆڤ؟ من دەڵێم بۆ، بۆ ئەوەی کە بەڕووی زۆرداراندا بەرزیان بکەینەوە.

ریش سپییە نابینایەکە گوتی :- باوکان بێدەنگ بن لێگەڕێن بزانین ئەو شەڕە چۆن روویداوە.. ئیلیازر قسە بکە.

ئیلیازر دەستی پێکرد :- من لەگەڵ ئەوانی دیکە چووبووین خۆمان ئاوەمۆر بکەین، ئومێدەوار بووم کە ئەو کارە بۆ چاک بوونم کاریگەربێ، وەک چۆن دەزانن، دواییش حاڵێکی دروستو رێکم نەبوو، راستیەکەی ئەوەبوو رۆژ بەڕۆژ حاڵم خراتر دەبوو، سەرم گێژدەبوو، چاوەکانم هەڵدەمسانو گورچیلەکانم.....

ڕیش سپیە نابیانەکە بە تیزبزەییێکەوە گوتی :- زۆر باشە زۆرباشە هەموو

ئەوە دەزانین، وەرە ناو ئەسلی باسەکەوە..

– گەیشتمە ئوردنو لەکەنار پردی دووەم کە خەڵک بۆ ئاوەمۆر دەهاتنو کۆدەبوونەوە، گوێم لە دەنگی هاوارو گریەو زاری بوو، بەخۆمم گوت :– شتێ نییە، لەوانەیە خەڵک بەفرمێسکو ئاخەوە دان بەگوناهەکانیان بنێن. کەمێ بۆ پێشەوە چووم ژنانم بینی کە بەسەرروخساریانەوە کەوتبوونە سەر قوڕو لیتاوی رووبارەوە شێوەن دەکەن، پرسیم :– براکان چی روویداوە؟ بۆ دەگرین؟.

– پەیامبەر کوژراوە!

– کێ ئەم کارەی کردووە؟

– ئەو تاوانکارە .. ئەو خەتاکارە –هیرودیس–

– چۆنو کەی؟

– ئەو مەست بووەو سالومەی ناکچی سوورتکی رووتو قووت لەبەردەم ئەودا سەمای کردووە، جوانی ئەو کچۆڵەیە هۆشی لەسەری ئەو بەدکارە پیرە رفاندووەو بەسەر ئەژنۆکانی خۆیەوەی دادەنیشنێو دەپرسێ کە چ داوایەکی هەیە، نیوەی قەڵەمرەوی؟ کچەش دەڵێ نە، کەواتە چ داواکاریێ؟ ئەویش خوازیاری سەری یەحیای ئاوەمۆرکار بووە، پێی دەڵێ :– ئێستا خواستی تۆ دەهێنمە دی.و دەستوور دەداتو سەری یەحیا لەناو قازانێکی نوقرەیی بۆ کچە دەهێنن. قسەکردن ئیلیازری هیلاک کردو دووبارە کەوتە سەر زەمینەوە، هیچ کەسێ قسەی نەدەکرد، مەشخەڵ کەتبووە پرتەپرتەوە، نزیک بوو خامۆش بێ کە مارتا هەڵسایەوەو دووبارە پڕی کردەوە لە زەیتو رووناکی گرتەوە.

– مەلەک یەسدوقی پیر دوای وەستانێکی دوورو درێژ دووبارە بەدەرکەوتو گوتی :– دونیا گەیشتۆتە ئاخیری. لە تەواوی ئەم ماوەیەدا، دەستی بەرِدێنیدا دەهێناو زوڵم و تەباکاریو فەزاحەتی دونیای هەڵدەسەنگاند، رێکو بەردەوام هەواڵ لە ئورشەلیمەوە دەهات کە بتپەرستان پەرستگای پیرۆز پیس دەکەن، هەموو رۆژێ بەیانیان کاهینەکان گایێکو دوو بزن دەکەنە قوربانی، بەڵام نەک بۆ خوای ئیسرائیل، بەڵکو بۆ ئیمپراتۆری بێ خوداو نەفرەتلێکراوی رۆم... دەوڵەمەندەکان هەموو رۆژێ بەکردنەوەی دەرگای ماڵەکانی خۆیان بەسەر پەیژەکانەوە خەڵکێکیان دەدی کە شەو لەکاتی برسیەتیدا مردبوون، بەڵام ئەوان کەوای ئاوریشمینی خۆیان هەڵدەتەکاندو بەسەر جەنازەکانەوە رادەبردنو بەدرێژایی هەیوانەکانی دەوری پەرستگا نازوفیزیان دەکرد.

مەلەک یەسدوق هەموو شتێکی لەزەینی خۆیدا هەڵدەسەنگاند، گەیشتە ئەو بڕیارە کە بەڕاستی دونیا کۆتایی هاتووە. رووی لە مەسیح کردو گوتی :- ڕای تۆ چییە؟ مەسیح بەدەنگێکی وا قووڵو لەناکاوییدا کە هەموویان گەڕانەوەو سەیری ئەویان کرد: وەڵامی دایەوەو گوتی :- من لە بیابانێکەوە دێم لەرێگەدا ئەوانم بینی، بەڵێ سێ فریشتە پێشتر لە ئاسمانەوە هاتبوون، تا بکەونە سەر ئەم زەویەوە، بە چاوانی خۆم ئەوانم بینی کە لە شیرازەی ئاسمانەوە را دیاربوون، ئەوان وا خەریکە دێن، یەکەمین فریشتە جوزامەو دووەمیان شێتیو سێهەمیان، میهرەبانترینی ئەوان ئاگرە، هەروەها دەنگێکم بیست گوتی :- کوڕی نەجاڕی کەشتییەک دروست بکە، بەهەر ئەندازەیێ مرۆڤـی چاکەخوازت دۆزیەوە جێی تیا بکەرەوە، بەڵام بەخێرایی. رۆژی خودا گەیشتووە.. رۆژی من.. من بەدیاردەکەومو خۆم ئاشکرا دەکەم...

سێ ردێن سپیەکە هاواریان کرد، ئەوانی دیکە کە بەسەر زەویەوە دانیشتبوون هەڵسانەوە، ددانەکانیان لێک دەقرمساند، ژنان بەگێژو وێژی هاتنە لای دەرگاوە، مەریەمو مارتا لە کەناری مەسیحدا جێی خۆیان گرت، وەک بڵێی بەدوای پاراستنی ئەودا دەگەڕان، مەگەر ئەو سوێندی نەخواردبوو کە ئەوان بەکەشتیی دەبات؟

زەمانەکە هاتبوو.

مەلەک یەسدوقی پیرروخساری خۆی سڕیەوەو هاواری کرد

:- ئەو غەریبەیە حەقیقەتی هێنایە سەر زمان، برایان گوێ لەم پەرجوویە بگرن، ئەمڕۆ لە کاتی دەرکەوتنی سپێدەوە هەڵسامەوە، کتێبی پیرۆزم وەک عادەتی کردەوە، وشەکانی یوئیلی پەیامبەر هات :- کەڕەنای سەهیۆن لێرە تا کێوی پیرۆز دەنگ بداتەوە، هەموو ئەوانەی کە لە سەر زەوی دەژین بلەرزێنە، چونکە رۆژی خوداوەند هاتووە، رۆژی هەورو تاریکی، لەبەردەمی ئەو ئاگرە لە پاشو پێشەوەشدا مەشخەڵەکانی کە وەک ئەسپەکان تاو دەدەن، وەکو پەیتونی جەنگی بەسەر کێوەکانەوە هەڵدەبەزنەوە، بەسەر ترۆپکی کێوەکان، ئەو مەشخەڵانە دەنگی تەقینەوە بەرهەم دێنن، لەم کاتەدا کە دەگەنە قامشەڵانەکانەوەو دەیانسوتێنن.. رۆژی خودا وایە.. ئەو هەواڵە ترسناکەم دوو سێ جار خوێندنەوە، بە پێخواستی لەحەوشەدا کەوتمە خوێندنەوەی، ئەو کاتە کەوتمە سوژدەو هاوارم کرد: ئەگەر ئارەزووتە وا زوو بێیت، نیشانەییێکم

بۆ بنێره دەبێ خۆم ئامادەکەم، دەبێ میهرەبانی بۆ هەژاران بهێنمو دەرگای سندوقچەکانم بکەمەوەو سزای گوناهەکانم بدەم، هەورەتریشقەییێک بنێره، دەنگێ یا مرۆڤێ کە ئاگادارم کاتەوە لە وادەی خۆیدا خۆم ئامادە بکەم..

ئەوکاتە رووی لە مەسیح کردو پێداچوو :- تۆ ئەم نیشانەیەی کە، خوداوەند تۆی ناردووە، ئایا هەلێک بۆ من ماوەتەوە، رۆڵەم؟ دەرگای ئاسمان کەی دەکرێتەوە..؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- باوکە هەر سانیەیێ کە رەت دەبێ، ئاسمان ئامادەی بوونەوەیە، بە بەسەر چوونی هەر ساتێ جوزامو شێتیو ئاگر، پێیەک دێنە پێشەوە، باڵەکانیان لە پرچم دەدەن..

ئیلیازر کە چاوانی سەوز رەنگو پەڕیوی خۆی کردەوەو روانیە مەسیح، بە دوودڵیەوە هەنگاوێکی نا پرسی :- نەکا تۆ مەسیحی ناصیری بیت، دەڵێن کە جەلاد تەوری خۆی گرتەدەست، تاسەری ئاوەمۆرکار لە لەشی جیاکاتەوە، پەیامبەر دەستی بۆلای بیابان درێژ کردو هاواری کرد :- ئەی مەسیحی ناصیرەیی بیابان بەجێبهێڵە بگەڕێوە بۆ لای مرۆڤـ و وەرە دونیا بگرە دەست. ئێستا ئەگەر تۆ مەسیحی ناصیرەیی بیت، ئەو زەویەی کە تۆ هەنگاو بەسەریا دەنێی دەبێە موتفەرک،ماڵی من پیرۆز بووە، من ئاوەمۆر کراومو چاک بوومەتەوە، خۆم داوێمە سەرزەویو ستایشی تۆ دەکەم. بە گوتنی ئەم وشانە کەوتە سوژدە تا پێی شین هەڵگەڕاوی مەسیح ماچ بکات.

بەڵام ساموائیلی پیر بەخێرایی خۆی لەبەریەک هەڵکێشا، بۆ ساتێ تووشی ئەفسون بوو، بەڵام خۆی جەمو جۆر کردبوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- خواستی دڵی خۆم لە بوونی پەیامبەراندا دەدۆزمەوە، لەیەک لاپەڕەدا خوداوەند، لە دەست ئوممەتی خۆی تا سەرحەدی شێتی تووڕەبووە، دەیەوێت لەناویان بەرێت، لە لاپەڕەییێکی دی خودا هەمووی شەهەدو شیرە، پەیامبەرێتی بەدروستی لەبەرامبەر حاڵی سپێدەیی خۆمان دەبینین، لەبەر ئەمە سەبارەت بەم بابەتەوە خەو لەخۆم حەرام نەکەم. سەری ئەسپئاسای راتەکاندو تیزبزەییێکی کرد، بەڵام هیچی نەگوت :- چاکتروایە خەڵک بترسێ، بەسوودی ئەوانە، بەبێ ترس ژمارەی هەژاران رو لەزیاد بووندایەو ملیان ئەستوورتر دەبێت، ئەو کاتە فاتیحەی ئێمەیان خوێندووە.

لەبەرئەمە، بێدەنگی هەڵبژاردو بە قێزەونەوە سەیری ئیلیازری دەکرد کە

پێی میوانی خۆی ماچدەکردو لەگەڵیا قسەی دەکرد.

- مەولای من، ئەگەرئەو جەلیلیانەی کە لە ئوردندا بینیانم، حەواریەکان تۆبن، پەیامێکیان بۆ تۆ هەیە، ئەوان گوتیان کە لەوێ دەڕۆنو لە ئورشەلیم دا لە دەم دەروازەی داوود، لە مەیخانەی- سیمۆنی قەیرەوانی، لە چاوەڕوانی تۆدا دەمێننەوە، کوشتنی پەیامبەر دیار بوو ئەوانی تووشی وەحشەت کردبوو ورایانکرد تا خۆیان بشارنەوە. کوشتار دەستی پێکردووە.

لە هەمان ئەو کەینوبەینەدا بوو، ژنان بەمەبەستی رۆیشتن، نوقرچەیان لەمێردەکانیان دەداو لە هەموو شت گەیشتبوون، لەبەرخۆ دەیانگوت:- چاوی ئەم غەریبەیە لەمار دەکات، بەنیگایێ هۆشت لەسەر دەرفێنێ، قسەدەکاتو پایەی دونیا دەڕوخێنێ، چاکتر وایە دەرپەڕین!.

ریش سپیە نابیناکە دڵی پێ سووتان، هاوارای کرد :- رۆڵەکانی من ئازابن، شتی وەحشەتناک دەبیستم، بەڵام مەترسن، دەبینین کە چۆن هەموو شتێ جارێکی دی رووبەڕوو دەبێتەوە، دونیا سەنگینو توندوتۆڵە، بناغەیێکی چاکی هەیە تا خودا خودایی خۆی دەکات ئەویش پێی لە جێی خۆیا دەمێنێتەوە، گوێ لە قسەی ئەوانەی کە دەیانبینن نەگرن، گوێ بدەنە قسەکانی نابینا، کە سەرەڕای نابینایی خۆی چاکتر لە ئێوە دەبینێ، نەژادی ئیسرائیل جاویدانییە، لەگەڵ خودا رێکەوتنی مۆرکردووە، خوداوەند مۆری کردووەو لەگەڵیا تەواوی زەوی بە ئێمە دراوە، لەبەر ئەمە مەترسن، نزیک نیوەشەوە، چاکتر وایە بچینە سەر جێگەی خەوتنەوە، گۆچانی خۆی رادایە پێش تا د دەرگا بۆخۆی بکاتەوە. سێ ریش سپیەکە بەر لە هەموویان ئەوێیان جێهێشت، ئەوکاتە پیاوەکانی دیو لەدوای هەمووشیانەوە ژنەکان چونەوەو ماڵەکەیان خاڵی کرد.

دوو خوشکەکە جێی خەوتنی میوانانیان بەسەر سەکۆی دارینەوە دانا، مەریەم چووە سەر سندوقچەی خۆیەوەو، کلافەکانی ئاوریشمیو کەتانی خۆی هێنایە دەرەوە ،کە بۆ شەوی بوکێنی خۆی ئامادەی کردبوو مارتاش لێفی ئەتلەسی خۆی هێنا کە چەندین ساڵ بوو بەدەست لێنەدراوی لە جێی خۆیدا مابۆوە بەو ئومێدەی کە زەمانێ بێ بەسەرخۆیو هاوسەرەکەی دابدات، هەروەها برێ رێحانو نەعناعی لەناو سەرینی مەسیحدا دانا. مارتا ئاخێکی هەڵکیشاو گوتی

:- ئەو ئەمشەو وەکو زاوا دەخەوێ.. مەریەمیش ئاخێکی هەڵکێشاو بەڵام

هیچی نەگوت، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە

:- خودایە، گوێراگرە، سەرەڕای ئاخەکانی من دونیا هەرباشە، بەڵێ، بەڵام من لە تەنهایی دەترسم ئەو میوانەم زیاد لە ئەندازە خۆشدەوێ..

خوشکەکان چونە ژووری بچووکی ناوەوە، بەسەر حەسیرە رەقەکانەوە راکشان، دوو پیاو بەسەر سەکۆی دارینەوە راکشا بوون، یەکێکان روو لە سەرەوەو ئەویتر روو لە خوارەوە، پێیەکانیان وێک دەکەوتن، ئیلیازر خۆشحاڵ بوو، وای کە چ هەوایێکی پیرۆزو جوان کەوتبووە سەر تەواویماڵەکە! بە ئارامیو قووڵ هەناسەی هەڵدەکێشا، بن پێی خۆی بە ئارامی لەبن پێی پیرۆزی خۆی فشاردەداو هێزێکی مەرموز، یەقینیو خودایی هەست پێدەکردو کە هەڵدەستایەوە لە تەواوی جەستەیدا دەسووڕایەوە، گورچیلەکانی ئیدی ئازاری ئەویان نەدەدا، دڵی کەوتبووە گەرموگوڕیەوە، رەزامەندییێک لەسەرتاپای ئەوا لە تاودانادا بوو، لەشی لەڕولاوازو زەردڕەنگی ئەوی ئاو دەدا، لەبەرخۆ دەیگوت :- ئاوەمۆری حەقیقی هەر ئەوەیە، منو خۆشکەکانمو ئەو ماڵە هەمووومان ئاومۆرکراین، رووباری ئوردن هاتۆتە ماڵەکەی ئێمە. وەلێ هەیهات کە هەردوو خوشکەکە نەیانتوانی چاو لەسەریەک دانێن، چەندین ساڵ بوو کە پیاوێکی غەریبە لە ماڵی ئەواندا نەخەوتبوو، میوانەکان هەمیشە لەماڵی یەکێ لە ڕیش سپیەکان دەحەوانەوە، هیچ کاتێ پێیان نەدەنایە کوختەی بچووکو دووری ئەوانەوە، زێدە لەوەش برای بیماریشیان، هەوایێکی خۆشی نەبوو، بەڵام ئەمشەو وای کە شەوێکی لەزەتبەخشی چاوەڕوان نەکراوە! بەلووتی لەرزیوی خۆی بۆنی هەوای دەکرد، هەوا چەند گۆڕا بوو، چەند عەتراوی بوو، بەڵام عەتری نەعناعو ڕێحان نا، بەڵکو عەتری پیاوێ.

دەڵێت کە خودا ئەوی رەوانە کردووە تا کەشتی دروستکات، وادەی داوە کە جێگەی ئێمەش لەو کەشتیە بکاتەوە، مەریەم گوێت لێیە یا خەوتووی؟

مەریەم وەڵامی دایەوە:- نەخەوتووم. مەمکەکانی لەناو دەستی خۆیا گرتبوو، چونکە ئازاریاندەدا، مارتا پێداچوو گوتی :- خودا گیان لێگەڕێ زووتر دونیا بگاتە ئاخیری، تا بتوانین لەگەڵ ئەودا بچینە ناو کەشتی، من خزمەتگوزاری ئەو دەکەم، قەت دڵیشم بەوە ناڕەنجێ، تۆش مەریەم تا خودا خودایی خۆی بکات دەبیتە هاودەمی ئەو، کەشتی بەسەر ئاوەوە بۆ پێشو پاش دەچێو منیش جاویدانە خزمەتی ئەو دەکەم، تۆش بۆ هەمیشە لەبەرپێی ئەودا

دادەنیشیو دەبیتە هاودەمی، لە خەیاڵی مندا بەهەشت ئاوایە، تۆش واخەیاڵ دەکەیتەوە مەریەم؟. مەریەم وەڵامی دایەوە :- بەڵێ،
چاوەکانی داخست.

ئەوان قسەیان دەکردو ئاخیان هەڵدەکێشا، لەهەمان کاتدا، مەسیح لەناو جێگادا دانیشتبوو، هەرچەندە هێشتا لەناو خەوێکی قووڵدا بوو، هەستی دەکرد کە ئەسڵەن هەر خەونیە، بەڵکو بەجەستەو گیان لەناو ئاوی ئوردندا بەشادی وەستاوە، زیخو لیمی بیابان لە جەستەیو خێرو شەڕی مرۆیی لە ڕۆحیدا لە دەروونی رووباردا پاک دەبوونەوەو تازەیی جێی دەگرتنەوە، لە پڕێکا لەخەودا وای هاتە بەرچاو کە لە ڕووباری ئوردندا هاتۆتە دەرەوەو شەقامێکی سەوزی گرتۆتە بەر کە پێی هیچ کەسێکی پێ نەکەوتووە، دەچێتە ناو باخێ کە پڕ لە شکۆفەو میوەیە، وا دیاری دەدا کە ئیدی ئەوە خۆی نیە: مەسیحی کوڕەکەی مەریەمی ناصیرەیی، بەڵکو ئادەمە یەکەمین مرۆڤـی خەڵقکراو، دروست لە هەمان ساتدا، دەستی خودا ئەوی دروست کردووە، چونکە جەستەی هێشتا قوڕی تەڕبوو، بەسەر گیای گوڵ پرژێندا راکشا تا لەژێر نووری هەتاودا وشک بێتەوە، ئێسقانەکانی بەیەک پەیوەست ببنو رەنگی بێتە بەرروخسارو هەفتاو دوو بەندی بەدەنی توندوتۆڵ بن، تا بتوانێ بەسەر پێوە بوەستێو بەڕێدا بڕوات، لەهەمان کاتدا لەژێر نووری خۆرەتاودا راکشابوو مەلەکان بەسەر سەریەوە لە شەققەی باڵیاندەدا، لەدرەختێکەوە بۆ درەختێ دەچوون، بەسەر گیای بەهارێدا نازیان دەکردو لەمیانی خۆیان گفتوگۆیان دەکرد، چەهچەهەیان بوو، سەیری ئەو ئافەریدە تازەیەیان دەکرد کە بەسەر گیاو گوڵەوە راکشاوەو بەهەشتاوی بەسەریاندەکردەوە، هەریەکەیان قسەی خۆی دەکردو بەردەوامی بەکاری خۆیدەدا، ئەویش کە بەڕازی زمانی ئەوان کەوتبوو، بەبیستنی گفتوگۆی ئەوان لەززەتی وەردەگرت.

تاوس کە پەڕوباڵی خۆی بەغرووڕەوە چەتر کردبوو، بۆ سەرەوەو بۆ خوارەوە نازو عیشوەی دەکرد، ئەفسونگەرانە سەیری دەکردە ئەو ئادەمیەی کە بەسەر گیاوە راکشاوەو ئەندازەی دەکردو دەیوت

:- من مەلێ بووم، بەڵام فریشتەییکم خۆش دەویست و بووم بە تاووس،

هیچ مەلێکی دیکە لەمن قەشەنگتر هەیە؟ هەڵبەتە کە نا، قومری لەدرەختێکەوە بۆ درەختێکی دی هەڵدەبەزییەوە، گەرووی بۆ ئاسمان بەرز دەکردەوەو بانگی

دەدا

:- ئەشق، ئەشق، ئەشق.

هەوێردە دەڵێت: لەمیانی تەواوی مەلەکاندا، تەنها من گۆرانی دەچڕم، لەناو گەورەترین دڵۆپی شەونمدا بەگەرمی دەمێنمەوە.

پەرەسێلکە دەڵێت :- ئەگەر بەخاتری من نەبوا، هیچ کاتێ درەختەکان شکۆفەیان نەدەدا..

کەلەشێر دەڵێت :- ئەگەر بەخاتری من نەبوا، سپێدە هەرگیز گزنگی نەدەدا.. پەپو سلێمانە دەڵێ :- بەیانیان کە بەئاسماندا دەفڕم تا بکەومە نەغمەوە، ماڵاوایی لە مناڵەکانم دەکەم، چونکە نازانم کە ئایا لەو نەغمەچڕینەدا دووبارە بە زیندوویی دەگەڕێمەوە یا نا؟.

بولبول دەڵێت :- حاڵو رۆژی ئێستاکێم مەبینە، کە جلی هەژارەکانم لەبەرە، منیش باڵی گەورەو درەوشاوەم هەبوو، بەڵام هەموویانم بە نەغمە دا..

شێلاقە دەنووک درێژەکان دێن، خۆیان بەشانی یەکەمین مرۆڤی ئافەریدەبوو هەڵدەواسنو سەریان لەبنگوێی دەنێنو بە ئارامی لەگەڵیا قسە دەکەن، وەک بڵێی نهێنییێکی گەورە دەخەنە میانەوەو دەڵێن

:- دەرگاکانی بەهەشتو دۆزەخ لەتەک یەکترنو هەردووکیان یەکسانن، سەوزو جوان، ئەی ئادەم ئاگاداربە، ئاگاداربە!

دروست لەم کاتەدا، لەکاتی سەحەر بەنەغمەی شێلاقە دەنووک درێژەکان زەینی مەسیح بێدار بۆوە.

بەشی نۆزدەهەم

لەو کاتەی کە خودا پەیوەست دەبێ بە مرۆڤەوە، رووداوی گەورە روودەدا، مرۆڤ نەبوا، خوداوەند هیچ زەینێکی بەسەر ئەم زەویەوە نەدەبوو، تا بەشێوەییێکی ماقوڵ خولْقاوەکانی خۆی ئەندێشە بکات و بەترسناکیو لەهەمانکاتدا جەسوورانە هەموو توانابییێکی ئەو ئەزموون بکات، هیچ دڵێکی لەسەر زەمین نەدەبوو، تا بۆ نیگەرانی ئەوانەوە میهرەبانی بنوێنێ، لەهەمان کاتدا لە هەوڵی لەدایک بوون چاکەو پەیوەندییێ کە خودا ئارەزووی لێنەبوو، یا فەرامۆشی کردبوو، یا دەترسا، تا ئەوان بخاتە بەرقەڵەمی خولْقاندن، رۆحی خۆی خستە ناو جەستەی ئادەمەوە قودرەتو جەسارەتی پێدا تا خولْقاوەکانی خۆی بەردەوام بن، بەڵام مرۆڤ بەبێ خودا، چونکە بێ چەک لەدایک دەبێ، لە برسیەتیو ترسو سەرما فەنا دەبوو، ئەگەر لە دەستی ئەواندا گیانی بەسەلامەتی دەربهێنێ، وەک سەدەف لە شوێنێا لەمیانی شێرو پێشکەدا قەراری دەگرت، لە کاتێکا بە هەوڵو تەقەڵای بێوەستان، بۆ ئەوەی بەرز بنیشێ بەسەر پاژنەی پێیەکانیدا، هیچ کاتێ توانای نییە تا لە باوەشی تەنگو گەرمی میهرەبانی دایکی، پیرۆزمەندانە رابکات، مەسیح بە ئەندێشە کردنەوە سەبارەت بەو بابەتانەی قوڵتر لە هەمیشەو زیاتر لە جاران هەستی دەکرد، کە خوداو مرۆڤ دەتوانن ببنەیەک.

سپێدە زوو مەسیح رەێسپاری ئورشەلیم بوو، خودا لەلای راستو چەپی ئەوەوە بوو، بە بازووەکانی دەیتوانی خوداساو بدات، ئەوان هاوسەفەر بوونو نیگەرانی هەردووکیان یەکسان بوو، دونیا گومڕابووە، لە جیاتی رۆیشتن بۆ بەهەشت بەرەو دۆزەخ دەچووە خوارەوە، هەردووکیان لەگەڵ یەک - خوداو فەرزەندەی خودا - دەبوایە هەوڵبدەن دونیا بخەنە سەر ڕێگەی راست، لەبەرئەوە بوو کە مەسیح وا بە پەلەبوو، بەهەنگاوی درێژ شەقامی تەی دەکرد، خولیای دیداری هاوسەفەرەکانی بوو، تابتوانێ بەکۆمەکی ئەوان

دەست بەنەبەردی بکات، خۆرەتاو لە دەریاچەی مردوودا بەدەرکەوت، مەلەکان بەنەغمەسەرایی لە ژێر تیغی نوورو گەلای لەریوەی درەختەکانو شەقامی سپی کە تا دیوارەکانی ئورشەلیم هەڵدەخزیو ئەوی بەدوای خۆیا پەلکێش دەکرد، هەر هەمووی بۆ ئەو بانگیان سەردەدا: پەلەکە.. پەلەکە وا نابود دەبین.

مەسیح وەڵامی دەدایەوە :- دەزانم... دەزانم.. دەزانم واخەریکە دێم.

لەهەمان سپێدەدا دروست دوای دەرکەوتنی سەحەر بەپەلە بەکەناری کوچەو کۆلانە جێهێڵراوەکانی ئورشەلیمدا رەتدەبوون، هەموو لەگەڵ یەک نەدەبزاوتن، بەڵکو دوو دوو دەرۆیشتن، یاکوبو یۆحەنناو ئاندریاسو پەترۆس بەیەکەوەو یەهودا بەتەنها بەرێکەوتبوو، ئەوان بەترسو لەرزەوە رایاندەکرد، بەگۆشەی چاو سەیریان دەکرد تا دڵنیا بن لەلایەن کەسێکەوە تاقیب ناکرێن، دەروازەی قەلای داود بەرەو روویان بوو، سەری بەرز کردبۆوە، یەکەمین کۆلانی دەستە راستیان گرتو بەدزییەکەوە چونە ناو مەیخانەی سیمۆنی قەیرەوانی. مەیخانەچی قەڵەوو چوارشانە، هێشتا نیوە خەواڵو بوو، تازە لەناو بالینگانی کادا هەڵسابوو، چاوەکانو لووتی سوور هەڵگەرابوون، چونکە بەدرێژایی شەو دەگەڵ پیرە عادەتیەکەی لە رابواردنو گۆرانیو هەرزەگۆیی بوو، شەو زۆر درەنگ چوو بووە ناو پێخەفەوە.

لە ساتەدا بێ حاڵو عەبووسانە خوانی لە بەرماوەی جەژن پاک دەکردەوە، هەرچەند کە بەسەر پێیەکانیەوە وەستابوو، بەلام هێشتا بێدار نەبووبۆوە، خەریکی کاربوو، وابەدیار دەکەوت کە لە خەودا دەستی کردبوو بەپاک کردنەوە. بەلام لە کاتێکا کە لەمیانی خەوو بێداریدا خەریکی کار بوو، سەدای هەناسەی توندی چەند کەسێکی بیست دەهاتنە ناو مەیخانەکەوە، گەڕایەوەو چاوەکانی هێشتا هەڵمساوبوو و دەمی تاڵ بوو، سەرو ڕیشی پڕبوو لە توێکڵی تۆ کودی. گەڕایەوە، گوتی :- کێیە؟ سوپاس بۆ موسیبەتتان، لێمگەڕێن، بەو سپێدەوە هاتوون بخۆنو بخۆنەوە.. ها؟ من کە حاڵی ئەوەم نییە، یاڵڵا لە خۆتان هەڵدەن!، بەلام کەم کەم لەسەدای هاواری خۆیدا بێداربۆوە، هێدی هێدی دۆستی کۆنینەی پەترۆسو جەلیلیەکانی تر هاتنە پێشەوە، بە دیقەت بەسەری کردنەوەو تێیان راماو دایە قاقای پێکەنین: بەه..بەه چاوم روون، جەلیلیە ئازادەکان، مەگەر ئێوە غروورتان نییە؟.

پەترۆس بە دانانی دەستی خۆی بەسەر دەمی سیمۆنەوە وەڵامی دایەوە

:- بۆ خاتری خوا سیمۆن با هاوارت دونیا نەخاتە ناو ئاشوبەوە، دەرگا داخە، پاشا یەحیای ئاوەمۆرکاری کوشتووە، هێشتا لەوە نەگەیشتووی؟ سەری بڕیو داینایە ناو سنییەوە..

- کارێکی باشی لێکردووە، ئاوەمۆرکار بە مەسەلەی براژنەکەی، مێشکی خوارد بە ئێمە چی! ئەو پاشایە لێگەڕێ هەر کارێ کە دڵی دەخوازێ با بیکات، بە ئێمە چی! پاشانیش بەینی خۆمان بێ، بەهاتو هاواری

:- تۆبە بکەن تۆبە بکەن. خۆشی مێشکی ئێمەی خوارد، تەحا، من دەمەوێ بەحاڵی خۆمەوە بم..

- وەلێ ئێمە بیستوومانە کە ئەو دەیەوێت، تەواوی ئاوەمۆرکراوەکان بخاتە بەر دەمی تیغەوە، ئێمەش ئاوەمۆرکراوین تێناگەی؟

- کێ بە ئێوەی کەللەپوکی گوتووە خۆتان ئاوەمۆر کەن؟ باشە هەقتانە! پەترۆس بە تانەوە گوتی

:- هەی کوندەی شەراب تۆش ئاوەمۆرکراوی مەگەر خۆت بە ئێمەت نەگوتوە، ئێستا بۆچی بەسەر سەری ئێمەوە هاوار دەکەی؟.

- هەی ماسی فرۆشی سنگ دەرپەڕێن ماڵی من جیاواز بوو، من ئاوەمۆر نەکراوم، ناو لەوە دەنێی ئاوەمۆر، من بە هەمان جۆر بدە بەرێ چوومە ناو ئاو هەرچیەک ئەو پەیامبەرە قولابیە دەیگوت، بەم گوێیەم دادەهاتو لەوی دیکەی ترم دەچووە دەرەوە، هەرکەسێ یەک زەڕرە ئەقڵی لەناو کەللە دابێ، دەبێ هەمان ئەوە بکات، بەڵام چی بە ئێوە، ئێوەی کەللەپوک بڵێم، ئەو لاقرتانە بە ئێوە دەڵێن کە دەتوانن لە تەگەبزنیش شیر بدۆشن، ئێوە یەکەمین کەسانێکن کە باوەڕ دەکەن، فەرمان بە ئێوە دەدەن کە خۆتان فڕێدەنە ناو ئاوەوە، ئێوەش — بێ چەندوچون دەچنە ناویەوەو دەردی بێ دەرمانی سیل دەگرن، بەئێوە دەڵێن ڕۆژی شەممە، ئەسپێی لەشتان دەرمەهێنن، سەرانە مەدەن، باشە ئێوەش نایدەنو سەرتان بەبا دەدەن، هەقتانە، ئێستا وەرن دانیشن، با قومێ شەراب فڕکەین، بۆ ئێوەش هەر پێویستە، ئێوە بۆ ئەوەی هێزتان بێتەوە بەرو منیش تا بێدار ببمەوە.

دوو جەلیکانی قەبەی شەراب لە سندوقخانەی مەیخانە ڕەشدەچوونەوە، بەسەر یەکێ لەو جەلیکانەوە، کەلەشێرێکی قورمزیو بەسەر ئەویترەوە بەرازێکی خۆڵەمێشی نەخشێنرا بوو، سیمۆن قەڕابەییێکی لە جلیکانی

کەلەشێرنیشان پڕکرد، شەش دانە پیاڵەی هەڵگرتو بۆ ئەوەی پاکی بکاتەوە لەتەشتی ئاوە پۆخڵەکەی بردە خوارەوە، کە بۆنی شەراب لە لووتیدا بێداربۆوە.

نابینایێ لە مەیخانەدا بەدیارکەوت، بەدانانی گۆچانێ لەمیانی پێیەکاتی دەستی کرد بە ژەنینی سێتارو ئاهەنگی کونینەوە کە ناوی – ئیلیاکم- بوو، لە جحێڵیدا وشتروانی دەکرد، بەڵام ڕۆژێکیان نیوەڕۆ کە لە بیابان گەڕابۆوە، لە ژێر درەختەوە ئافرەتێ لەناو چاڵە ئاوێ دەبینێ کە خەریکی خۆشوشتنە، لە جیاتی ئەوەی ڕووی وەرسووڕێنێ، چوار چاو دەکەوێتە سەیرکردنی ژنە جوانەکەوە، لەبەختی بەدی ئەوەوە مێردی ژنە بیابانشینەکە لە پشت بەردێکەوە دانیشتووەو بۆ چێشتلێنان خەریکی ئاگرکردنەوە بوو، کە دەبینی ئەو وشترەوانە لە ژنەکەی نزیک دەبێتەوەو ئەندامی رووتی ئەو بەنیگاکانی دەخوا، بەدوو کەڵبە ڕەژووی داگیرساوەوە، بۆ لای ئەو هێرشی کرد تا لە چاوەکانیدا خامۆشیان بکات، لەو ڕۆژەوە بەدوا- ئیلیاکیم- ی بەخترەش، خۆی دەخاتە باوەشی سروودو گۆرانییەوە، سێتاری خۆی هەڵدەگرێو بەڕێدا دەڕواو دەچێتە مەیخانەکانو ماڵەکانی ئیسرائیل، جارێ سروودی میهرەبانی خودا سەردەداو زەمانێکیش سەبارەت بەوەسف کردنی رووتی ژنەکەوە گۆرانی دەڵێت، پارچە نانێکی وشک و مشتێ خورماو دوو دانە زەیتون بە دەست دەهێنێ، ئێستا سێتاری خۆی خۆش دەکاو سینەی ساف دەکاو دەنگی بەرز دەکاتەوەو دەکەوێتەوە ئەو سروودەی کە جێپەیوەندی ئەوە:

– بەمیهرەبانی فراوانی خۆت خودایە .. میهرم پێ ببەخشە، بە بەخشندیی گەورەی خۆت سەبارەت بە شەرارەتی من قەڵەمێکی پیابکێشە.

لەهەمان ساتدا مەیخانەچی بەقەرابەو پیاڵەی شەرابەوە دەرکەوت بەبیستنی سروود وەکو بۆمبێ تەقیەوە:- باشە باشە! تۆش یەکێ لەوانەی کەمێشکم دەخۆی، هەمیشە

خوداش بە ئاهەنگ :

– میهرم پێ ببخشە، میهرم پێ ببخشە. یاڵڵا لەخۆت هەڵدە، ئاخر مەگەر من بووم گوناهم کرد؟ من بووم سەرم بەرز کردەوە تا سەیری ئەو ژنە نامەحرەمە بکەم؟ خودا بۆ ئەوە چاوی بە ئێمە بەخشیوە کە دایانخەین؟ لەوەناگەی؟ باشە هەقتە، ئێستا بارتان هەڵگرنو بڕۆن مێشکی یەکتر بخۆن..

نابیناکە گۆچانەکەی لەمیانی پێیەکانی خۆی دەرهێنا، سێتاری لەژێر

هەنگڵی نا بێ ئەوەی شتێ بڵێ ڕۆیشت. مەیخانەچی بەتووڕەیی ئەدای نابینای دەردەهێناو دەیگوت :- خودایە ڕەحممان پێ بکە.و گوتی :- داود سەیری ژنی خەڵکان دەکات، ئەو گەمژە بێ چاوەش هەمان کاری کردووە- ئەوکاتە دەبێ ئێمە عەزابی ئەو بکێشین.. خودایە من دەمەوێ بەحاڵی خۆم بم.. لە ئەنجامدا پیاڵەیان پڕکردو نۆشیان، پیاڵەی خۆی دووبارە پڕکردەوەو هەڵیدا.

- ئێستا بە یارمەتی ئێوە من دەڕۆم، کەللەسەری بەرخێکتان بۆ بخەمە تەنوورەوە،پلە یەکە، کە دایک ئەوە لە دەمی بەچکەی خۆی دەفڕێنی. بەپەلە چووە حەوشەکەوە، تەنوورێکی بچووکی لێبوو، کە خۆی بەتەنها دروستی کردبوو، بڕێ لقو گەڵای مێوی هەڵڕشتە تەنوورو ڕۆشنی کردەوە، کەللەبەرخێکی نایە ناو مەنجەڵو دانیایەوە تەنوورو بەرەو لای هاوەڵەکانی گەڕایەوە، دڵی شوری شەرابو سوحبەت بوو، بەڵام هاوسەفەرەکانی دڵو دەماغیان نەبوو، لەکەنار ئاگردا هەڵکورمابوون، بەبێ حەوسەڵەیی چەند وشەییێکیان دەهێنایە سەر زمانو دووبارە خامۆش دەبوونەوە، وەک بڵێی بەسەر ڕەژووی داگیرساودا دەۆیشتن، چاویان بڕیبووە دەرگاوەو نیگەران بووبوون، یەهودا لە جێوە هەڵسایەوە، چوو لە دەروازەی دەرگادا وەستا، لەتەمەشا کردنی ئەو ترسنۆکانە کە لە ترسان نەدەحەوانەوە، دەهری بوو بوو، سەیرکە چۆن چۆنی رایانکردبوو بەچ شێوەیەک خۆیان لە ئوردنەوە گیاندبووە ئورشەلیم، سەیرکە لە حاڵێکا کە خوێنیان لە دڵدا نەمابوو، خۆیان لەم مەیخانە دوردەستەوە شاردەوە، ئێستا وەکو کەروێشک گوێیان قوڵاغ کردووە، دەلەرزنو بەسەر پەنجەی پێیانەوە وەستاونو ئامادەی راکردنن، هەی سەگ بتانخوات، خودای ئیسرائیل من سوپاسی تۆ دەکەم کە منت وەکو ئەوان دروست نەکردوە، من لە دایک بووی بیابانم، لەبەردی خارای دەشت پژاوم، نەک لە خاکی نەرمو تەڕی جەلیلدا ، هەریەک لە ئێوە مەرایی بۆ ئەو دەکات، بە سوێندو ماچ شۆڕشتان بەرپاکردبوو، کەچی ئێستا دەتانەوێ خۆتان نەجات بدەن، بەڵام منی وەحشیو شەیتانکوژ ئەو جێ ناهێڵم، لە هەمان جێدا دەمێنمەوە تا ئەو لە بیابانی ئوردن بگەڕێتەوە تا بزانم چ قسەییێکی هەیە بۆ گوتن، ئەوکاتە بڕیاری خۆم دەدەم، من بۆخۆم تەققەی سەرم دێ تەنها شتێ عەزابم دەدات ئەویش ئازاری ئیسرائیلە.

لەناو مەیخانەدا دەنگێکی کزی دەمەقاڵی بیست گەڕایەوە. پەترۆس دەیگوت :- من دەڵێم کە دەبێ بچمە جەلیلەوە، لەوێ ئارامی بەرقەرارە، کوڕینە

دەریاچەی خۆمان لەبیر نەکەین..

بەم قسەیەوە ئاخێکی هەڵکێشا، قایغی سەوزی خۆی دەبینی کەبەسەر شەپۆلی شینەوە بۆ پێش دەچوو، دڵی توندبوو، تاوێرە بەردو ژاڵەی دەبینیو تۆری پڕ لە ماسی دەبینی، فرمێسک هاتە چاوەکانی

:- یاڵلا کوڕینە با بڕۆین..

ئاندریاس بەپەلپ گرتنەوە گوتی :- نە..نە چۆن دەتوانین ئەو لەم شارە وەحشیەدا بەرەڵلا کەین؟ هەرلێرە چاوەڕوانی ڕووداني دەبین، یاکوب گوتی

:- ئێمە قەولی مەردانەمان بەو داوە لەو مەیخانەدا لە چاوەڕانی ئەودا دەمێنینەوە، دەبێ وەفامان هەبێ بۆ قەولی خۆمان. پەترۆس هاتەبەرو گوتی :- دەتوانین مەسەلەکە ڕێکخەین، ئەم سیمۆنی قەیراوینە حاڵی دەکەین کە ئەگەر ئەو هات پێی بڵێت. ئاندریاس بەپەلپ گرتنەوە گوتی :- نە... نە، چۆن دەتوانین ئەو لەم شارە وەحشیەدا بەرەڵای کەین... هەرلێرە لە چاوەڕوانیدا دەمێنینەوە.

پەترۆس بەسەرسەختی دووبارە گوتی

:- من دەڵێم دەبێ بگەڕێینەوە جەلیل.. یۆحەننا دەستەو دامێنی ئەوان بوو بەپاڕانەوە گوتی :- برایان دوا وشەکانی ئاوەمۆرکار وەبیر خۆتان بهێننەوە، لە ژێر شمشێری جەللاد بازووەکانی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کرد :- مەسیحی ناصیرەیی بیابان ڕەهاکە، من کۆچ دەکەم تۆ بەرەو مرۆڤ بگەڕێوە، وەرە... دونیا بەتەنها جێ مەهێڵە،. دۆستان ئەم وشانە بایەخێکی قووڵیان هەیە، خوداوەند نەمبەخشێ ئەگەر کفرێ بخەمە سەر زمانمەوە. وەلێ..

دڵی وەستا، ئاندریاس دەستی ئەوی توند گوت :- یۆحەننا قسە بکە دڵت گەواهی چ ڕازێکی وەحشەتناک دەدا؟ کە جورئەتی ئاشکرا کردنیت نییە؟

- وەلێ ئەگەر ئوستادی ئێمە... بێ..

- چی بێ؟

دەنگی یۆحەننا نەرمو لەرزیو و تژی وەحشەت بوو:

- مەسیح!. لەرزە بەسەر جەستەی ئەواندا زاڵبوو.. مەسیح! ئەوان ماوەیێکی دوورو درێژ لەگەڵ ئەودا بوون، بەڵام وەک بڵێی قەت ختورەی نەکرد بووە زەینیان، سەرەتا ئەویان بەنیشانەی پیاوچاکێ گرتبوو، وەک پیرۆزێ کە ئەشقی بۆ دونیا دەهێنا! ئێستا ئەویان بە ناونیشانی پەیامبەرێ گرتووە، نەک وەکو پەیامبەرە کێوییەکانی پێشوو، بەڵکو شادو شەنگوڵ بوو، ئەو مەلەکوتی

ئاسمانی بۆ زەوی دەهێنا، بۆ بیانوێکی دی، ئەو عەدالەتو شێوە ژیانێکی رازسازی دەهێنا، ئەو خودای ئابا ئەژدادی ئیسرائیل بە :- باوک. بانگ دەکرد.

هێندەی نەبرد کە یەهوەی زبرو سەرسەخت نەرم دەبوو، هەموو دەبوونە فەرزەندەی ئەو... بەڵام ئێستا ئەوە چ قسەیێ بوو کە لە دەمی یۆحەننا دەردەپەڕیە دەرەوە: کریستۆ بە گوزارشتێکی دیکە، یانی شمشێری داود، هێزیگشتی ئیسرائیل، جەنگ! ئەوان، واتە حەواریەکان، یەکەمین موریدەکان، ئەربابە گەورەکان، حاکمو مەشایخ لە دەوروبەری تەختی شاهی ئەو کۆدەبوونەوە، وەک چۆن خوداوەند فریشتەو مەلایەکی نزیکی خۆی هەیە، هەرواش حەواریونو سەرۆکی هێزەکانو مەشایخی سەر زەمین، چاوەکانیان درەوشانەوە، پەترۆس کەروخساری وەک گوڵ هەڵگەڕا بوو بەدەریخست و گوتی:

- کوڕینە من قسەکانی خۆم دەکێشمەوەو هیچکاتێ ئەو جێناهێڵم..

- منیش

- منیش

- منیش

یەهودا بەتووڕەییەوە تفی روکردە سەر زەوی و بەمشت لە دەرگای کوتی بەسەریانا هاواری کرد:- هەی نەفرەتینە، مادام کە خەیاڵتان دەکرد ئەو بێ تواناو رەنجورە، دەتانویست تێتەقێنن، کەچی ئێستا کە بۆنی گەورەییتان بەر لووت کەوتووە دەڵێن :- من هیچکاتێ ئەو جێ ناهێڵم. ئەوەتان لەلای من پێبێ کە رۆژی تاک تاکی ئێوە، ئەو بەتەنها جێ دەهێڵێ، تەنها منم کە ناپاکی لەو ناکەم، سیمۆنی قەیرەوانی تۆ شایەدم بە..

مەیخانەچی گوێی خۆی سپاردبووە ئەوانەوە، لەژێر سمێڵیەوە بەوان پێدەکەنی، نیگای لەگەڵ نیگای یەهودا یەکیان گرتەوە.

- توخوا سەیریان کە ئەوانە دەیانەوێ دونیا رزگار بکەن بەڵام بۆنێ لەتەنوورەوە کەوتە بەرلووتی، هاواری کرد :- وا کەللە دەسووتێ. بە بازێ خۆی گەیاندە حەوشەکەوە.

هاوسەفەرەکان بە سەرسامی سەیری یەکتریان دەکرد، پەترۆس لە حاڵێکدا دەستی بەنێو چاوانی دادەهێنا گوتی :

- کەواتە بۆ ئەوە بوو کە ئاوەمۆرکار بەدیتنیەوە لەجێوە بزمارکوت بێ..؟

که دەستیان پێکرد لووتیان پڕ بابوو.

- بەڕاستی کاتێ کە ئاوەمۆری دەکرد، ئەو کۆترەی لەبەرزایی سەریەوە بینی؟

- کۆتر نەبوو، تیشکی هەورە تریشقە بوو.

- نا.....نا کۆتر بوو خەریکی گمەگم بوو

- گمەگمی بوو، خەریک بوو قسەی دەکرد، بەگوێی خۆم بیستم کە دەیگوت :- پیرۆز، ئەی پیرۆز، ئەیپیرۆز.

پەترۆس کە چاوەکانی پڕ بوو بوو لە باڵی زێڕین گوتی:

- ڕۆحی قودس بوو، رۆحی قودس، کە لە ئاسمان هاتە خوارەوەو هەموویان بوون بە بەرد، مەگەر وەبیرتان نایەتەوە؟ دەمویست پێ هەڵگرم نزیکتر بچم، بەڵام پێیەکانم بێهەست بوون، دەمویست هاوار بکەم بەڵام لێوەکانم لێک نەدەبوونەوە، بایەکان ئارامیان گرتبوو، قامیشەلانەکان، خەڵکان، مەلان، هەریەک لەوان لەترسان هێدمەیان گرتبوو، دەستەکانی ئاوەمۆرکار تەنها شتێ بوو کە لە جووڵەدا بوون، ئارام ئارام ئاوەمۆری دەکرد..

- یەهودا بەتووڕەییەوە گوتی :- من نەهیچم بینیو نەهیچم بیست، چاوەکانو گوێیکانی ئێوە مەست بوون. پەترۆس بە لۆمەکردنەوە پێی گوت :

- ڕدێن سوور تۆ نەتدی چونکە نەتویست ببینی..

- بە گەورەیی تۆ، ئاغای ریش سوور دیتت چۆن ویستت ببینی، هەوەسی دیتنی رۆحی قودست کردبوو، ئەوە رۆحی قودس بوو کە بینیت، لە کوێ دیتت؟ ئێستا دەتەوێ ئەو میشک سووکانەش ناچار کەیت کە ئەوانیش ببینن، دەبێ ئەنجامەکەشی بخەیتە گەردەنی خۆتەوە؟.

یاکوب لە تەواوی ئەو ماوەیەدا نینۆکەکانی دەقرتاندو بێ ئەوەی قسەیێ بکات گوێی دەگرت، ئێستێ ئیدی کاسەی سەبری پڕ بوو گوتی:

- کوڕینە سەبر بکەن وەکو باروت مەتەقنەوە، وەرن تا بە شێوەیێکی ماقولانە سەبارەت بەم بابەتە قسە بکەین، ئیدی بەڕاستی وابیردەکەنەوە کە ئاوەمۆرکار بەر لەوەی کە سەری لەلەشی جیابێتەوە ئەم وشانەی گوت: زۆر دوور دێتە بەرچاوم، یەکەمینی هەموان کێ لە ئێمە لەوێ بووین تا ببیستین؟ پاشان گریمان ئەو وشانە هیچ کاتێ نابێ کە بە بەرزی ئەدای بکات، لەبەر ئەوە دەیزانی کە دەگاتە گوێی پاشا بۆیە سیخوڕی دەنارد تا سەردەرکا لە کاری

ئەو مرۆڤـە :

- مەسیحی کوڕەکەی مەریەم.. ئەویان دەگرتو دەگەیشتنە خزمەتی ئەویشەوە، بەقسەی باوکم دوو دووتا چوارتا لەبەر ئەمە باشتر وایە مۆڵەت نەدەین ئەوەندە کەللەمان پڕ با بکات..

بەڵام پەترۆس تووڕە بوو :- بە باوەڕی من دوو دووتا چوارتا، لێگەڕێ مەنتیقو مێشکی ئێمە هەر هەڵەیێ دڵیان دەخوازێ بکەن، ئاندریاس شتێکمان پێبدە بیخۆین، زەینمان غەرق دەکەین تا دیدگاکانمان رۆشن بکەین.

پیاوە درێژو لەڕولاواز ئەندامەکە، بە گۆنای کەوتوو و پێی پەتییەوە کە پارچەیێکی سپی لە دەوری کەمەری بەستابوو، تەڵسمێکیشی بەگەردەنیەوە هەڵواسیبوو، بەپەلە چووە ناو مەیخانەو دەستی بەنیشانەی سەلام نایە سەر سینەیەوە :- برایان خوداحافیز من بەرەو لای خودا دەچم هیچ کارێکتان نییە بەمنی بسپێرن؟. بێ ئەوەی چاوەڕوانی وەڵام بێ، بەپەلە دەرپەڕیە دەرەوەی مەیخانەو چووە مەیخانەیێکی دی.

لەهەمان کاتدا مەیخانەچی بە خۆیو سینییێ خۆراک دەرکەوتو بۆنێکی بەتام فەزای ژووری گرتەخۆ، کە چاوی کەوت بەدێوانەی لەندەهۆرو هاواری کرد :- سەفەر سەلامەت، سەڵامی خاڵیسانەی من بگەیەنە. پاشان بەخەندەوە گوتی :- ئەوەش یەکێکی دیکە، بەه! راستە دونیا گەیشتۆتە ئاخیری! ئێرە پڕ لە دێوانە بووە، ئەو یەکەیان دەڵێ دوو شەو بەر لەوکاتەی بۆ رێژتنی گوڵاو بچێتە دەرەوە خودای دیوە، لەهەمان ئە وساتە بەدوا ئیدی ژیانی کۆت کردووە، هەتا خواردنیش ناخواتو دەڵێت:- من داوەتی بەهەشت کراوم، لەوێ خۆراک دەخۆم. ئەو شێتەی کە دەیبینی کفنی لەبەر کردووەو بەپەلە سەر لەهەموو ماڵێ دەدات هەر ئیشێ پێی بسپێری قەبوڵ دەکاتو خوداحافیزی دەکاو دەڕوات.

دەبینی کە مرۆڤـ کاتێ لە خودا نزیک دەکەونەوە چی روودەدات! کوڕینە بۆ خاتری خۆتان پێتان دەڵێم، حەواستان هەبێ، ئەوەندە لێی نزیک مەکەونەوە، من ستایشی ئەو دەکەم، بەڵام لە دوورەوە.. سینی خۆراکی لە ناوەندی مێز دانا، لێوو چاوو گوێی پێدەکەنی. بانگی کرد :

- کەللەیێکی تازەم هەیە، کەللەی یەحیای ئاوەمۆرکار! بخۆ نۆشی گیانت بێ.

یۆحەننا دووچاری هێڵنج هاتو پاشەکشەی کرد، ئاندریاس کە دەستی بۆ پێشەوە بردوو لە هەوایدا راگرت، کەللە بە چاوانی بێ جوڵە، تەواو کرابۆوەو سەیری تەک تەکی ئەوانی دەکرد. پەترۆس هاتە نێوان و گوتی :

– سیمۆنی بەدفیترەت، ئاخیری کارێکی وا دەکەی کە نەتوانین لەڕووی بێزاریەوە دەستی لێ بدەین! ئێستا من چۆن ئەم چاوانە دەربهێنم؟ بۆ وروژاندنی حەز بێ هاوتان، بەڵام خواردنیان وەک ئەوەیە کە مرۆڤـ چاوەکانی ئاوەمۆرکار بخوات..

مەیخانەچی قاقا کەوتە خەندەوەو گوتی :

– پەترۆسی ئازیزم خۆم دەیانخۆم بەڵام یەکەمجار ئەو زمانە بەتامە دەخۆم کەقەرەبووی بکەمەوە، هاواری کرد :– تۆبە بکەن.. تۆبە بکەن! پایانی دونیا گەیشتووە، بەدبەختانە یەکەم جار خۆی کۆتایی هات.. سەبیلۆکە..!. چەقۆیێکی هێنایە دەرەوە، زمانی بەرخەکەی بڕی بەیەک لوقمە کۆتایی پێهێنا، پاشان پیاڵەییێکی پڕی یەکسەر هەڵقۆڕاندو ئیدی لەناو قسەکاندا جەلیکانەکانی شەرابی خۆی هەڵدەدا.

– زۆر چاکە کوڕینە فەرامۆشی کەن، بەداخەوەم بۆ ئێوە، باسەکە دەگۆڕم تا کەللەی ئاوەمۆرکار لە زەینتان بهێننە دەرەوەو بتوانن کەللە بەرخ بخۆن.. باشە، دەتوانن هەڵێنن کە چ کەسێ ئەو کەلەشێرو بەرازە رازاوەی بەسەر ئەم جەلیکانەوە نەخشاندووە؟ بەمۆڵەتی ئێوە، ئەو میوانداری گەورەیەی ئێوە بەدەستەکانی خۆی نەخشاندوویەتی، ئێستا دەزانن بەدەری بخەن کە بۆ کەڵەشێرو بەراز؟ من سەرم لە ئێوەی جەلیلیە گەمژەڵەکان سووردەمێنێ ،کە ناتواننهەڵیهێنن؟ لەبەر ئەمە دەبێ خۆم ئەم رازە بۆ ئێوە ئاشکرا بکەم، پەرتەوێ لە نوور بهاوێژنە ناو مێشکی بێدیماهی وردی خۆتانەوە، پەترۆس نیگاییێکی کردە کەللەکەوە دەمی پڕ لە ئاو بوو، بەڵام هێشتا زاتی ئەوەی نەکرد، کە بۆ دەرهێنانی چاوی کەللەکە دەستی خۆی درێژ بکات، هەمیشە ئاوەمۆرکاری دەهاتە بەرچاو، چاوەکانی ئەو وەکو چاوەکانی بەرخ دەرپەڕی بوون!

مەیخانەچی بەردەوام بوو لەسەر قسەی خۆی:

– باشە گوێ بگرن وەک چۆن گوتم، رۆشناییێ باوێنە ناو مێشکی بێ دیماهی وردیلەتان، کاتێ خوداوەند لە دروستکردنی دونیا بۆوە :– نازانم ئەو کەسە پیرۆزە بۆوا خۆی هاوێشتە ناوئەم دەردەسەریەوە.و دەستی

بەقوری خۆی شوشت، تەواوی ئەو ئافەریدە تازە لە دایک بووانەی بانگ کردو بە غروورەوە لێیانی پرسی :- مەلەکان، بلەوەرەکان، بلێن بزانم کە ئەم دونیا دروست کراوەی من چۆن دێتە بەرچاوتان؟ هیچ کەمو کورییێکی تێدا دەدۆزنەوە؟ بێ درەنگ هەموو دەستیان کرد بە باعەباعو عەرعەرو بۆرینو میاوەمیاوو چەهچەهەوە گوتیان:

:- نەخێر...نەخێر....نەخێر.

خوداوەند گوتی :- ئافەرین بۆ ئێوە! خودی منیش هیچ کەموکوریەکی تێدا نادۆزمەوە، بەراستی دەستم نەیەشێ، بەڵام کە شێرو بەراز بەسەری شۆرەوەبوویان لێویان نەجولاندەوە، سەرنجی خوایان راکێشا، هاواری کرد :

- ئاهای بەرازەکان، تۆ جەنابی کەلەشێر، ئێوە بۆ شتێ نابێژن؟ لەوانەیە ئەم دونیا دروستکراوەی من تامی خۆش نەبێ لە دەمی ئێوەوە؟ رەنگە شتێ لەقەڵەم کەوتبێ، بەڵام ئەوان دیسان هیچیان نەگوت، خەیاڵتان جەمکەن، شەیتان شتێکی بە گوێی ئەواندا خوێندووە:

- بەو بلێن کە لە راستیدا شتێ لە قەڵەم کەوتۆتە خوارەوە، درەختێکی کورتەباڵا کە ترێ دەداتو بە کوشینیان نایەنە ناو جەلیکانەکانەوە، دەبێتە شەراب. خوداوەند بە بەرزکردنەوەی دەستە زەبەللاحەکانییەوە هاواری کرد :

- ئاهای جانەوەرەکان کەواتە بۆ شتێ ناڵێن؟.

ئەو کاتە لە دیماهیدا هەردووکیان، کە شەیتان زاتی پێدابوون، سەریان بەرزکردەوە:- ئەی دروستکەری بەتوانا، چی بەسەر زمانی ئێمەدا دێت؟ دەستخۆش، ئەگەر دونیای تۆ بەتەختەوەکەین قەشەنگە، بەڵام درەختێکی کورتەباڵا کەمە کە ترێ بداتو بە کوشینیان لە ناو جلیکانەی دابنێنو بووبێتە شەراب!! خوداوەند بەتوورەییەوە گوتی :

- ئاوا؟ ئێستاکێ بە ئێوەی بەدفیترەت نیشان دەدەم کە ئێوە شەرابو مەستیو شەرو رشانەوەتان لەمن دەوێت؟ باوابێ، قۆڵەکانی هەڵبریو قوری هەڵگرت دارمێوێکی دروست کردو لەزەویدا بردیە خوارەوەو گوتی :- گوێتان لە نەفرەنیم بێت هەموو ئەوانەی لە خواردنەوەی شەراب زێدەرۆیی دەکەن، هیوادارم مێشکی کەلەشێرو پۆزی بەرازی پێوە بێت..

هاوسەفەرەکان کەوتنە خەندەوە، ئاوەمۆرکاریان لەبیرکردو کەوتنە گیانی کەللەی برژاوی بەرخەوە، یەهودا بەرلەهەموویان دەستی پێکرد، جومجومەکەی

لەت کرد دەستی پڕکرد لە مێشک، مەیخانەچی کە ئەو تاراجەی بینی تووشی وەحشەت بوو، لەبەرخۆ گوتی :- یەک ئێسقانیش بۆ من ناهیڵن. هاواری کرد :- دەڵێم کوڕینە خواردنو خواردنەوەی ئێوە لە شوێنی خۆی، بەڵام یەحیای ئاوەمۆرکار، خواعافوی کات لەبیرنەکەن، ئاخ بۆ کەللەی هەژاری ئەو!. لەکاتێکا هەر هەموویان بەشی خۆیان لەناو دەست بوو، تووشی هێدمە بوون، پەترۆس کە چاوەکانی دەجووی‌و لەحاڵی قورت دانی بوو لە گەرویدا رایگرت، قورت دانی مایەی هێڵنج بوو، تف کردنەوەشی مایەی داخ بوو، دەبوایە چی بکات؟ ئەوە یەهودا بوو کە تەقەی سەری دەهات، مەیخانەچی پیاڵەی پڕکرد.

– دوعا بکەین کە ناوی ئەو جاویدانە بێت‌و لەیادمانا پیرۆز بێت، ئەفسوس بۆ ئەو کەللە هەژارو براوەی، بەڵام کوڕینە بەسەلامەتی ئێوە دەخۆینەوە. پەترۆس لەکاتێکا پێکەکەی قورت دەدات گوتی :

– بەسەلامەتی تۆ ئەی پیرەڕێوی..

مەیخانەچی وەڵامی دایەوە :- نیگەران مەبە، من یەک زەڕڕە ترسم نییە، من دەست ناخەمە کاری خوداوە بۆ رزگارکردنی دونیاش تەقەی سەرم دێت، پەیوەندی بە منەوە چییە. من خاوەن مەیخانەیێکم‌و وەکو حەزرەتی عالی فریشتە یا مەلائیکەی موقەڕڕەب نیم، لانی کەم خۆم لەم سەرنویشتە درۆینیەوە نەجات داوە. بەگوتنی ئەو وشانەوە، هەرچیەک لە کەللەکەدا مابوو، هەڵیکێشا پەترۆس دەمی کردەوە، بەڵام لە پڕێکا هەناسەی بڕی، پیاوێکی نەناسیاو وروخسار وەحشی گەمژەڵ لە ئاستانەی دەرگادا بەدیارکەوت، سەیری ژوورەوەی دەکرد، هاوسەفەرەکان چوونە سوچێکەوە.

پەترۆس خۆی لەپشت شانەپانەکانی یاکوب قایم کرد.

یەهودا کەوتە زەمزەمە :- باراباس!. لە حاڵێکا رووی ترش بووبوو گوتی :- وەرە ژوورەوە.

باراباس گەردەنی قەبەی لار کردبۆوەو لەپەرتەوی رۆشنایی نیوەڕەنگدا حیواریەکانی بینی،روخساری ناشیرینی ئەو خەندەیێکی تانەئامێزی بەخۆوە گرت :- بەرخەکانی من بەدۆزینەوەی ئێوە خۆشحاڵم، لە گەڕان‌و سووران بەدوای ئێوە تا ئەوسەری دونیا چووم..

مەیخانەچی بەبۆڵەبۆڵەوە پیاڵەیێکی بۆ ئەو هێناو بە سۆزەوە گوتی:- باراباس پاڵەوان تەنها تۆمان کەم بوو. سەبارەت بە باراباس کینەی لە

دڵ بوو، چونکه ئەو هەرکاتەی کە دەهاتە مەیخانە مەست دەبوو، توانجی لەسەربازانی رۆمی دەدا کە بەوێدا تێدەپەڕین، ئەوە مەیخانەچی بوو کە دەکەوتە دەردەسەریەوە، :- هەڵسەوە، دووبارە جرِوجەنجاڵ بەرپا نەکەی، هەی کەڵەشێری جەنگی.

- گوێ بگرە، مادامەکێ کە دزەکان پێ دەنێنە سەر خاکی ئیسرائیل مشتم بەرزدەکەمەوە، لەبەر ئەمە، هەموو بیرۆکەیێکی دیکە لە کەللەت بهێنە دەرەوە، خۆراک بهێنە، هەی خۆبەزلزانی پۆخڵ.. مەیخانەچی سینی خۆراکی بردە پێش :

- بخۆ، ددانی سەگت هەیە کە ئێسقان دەشکێنن. باراباس گلاسەکەی خۆی بەیەک فڕ سەردا، سمێڵی باداو رووی لە هاوسەفەرەکان کرد:

- باشە بەرخەکانم ئەی شوانی نازەنین لە کوێیە. وردە حسابێکم لەگەڵ ئەودا هەیە کە دەبێ پاکی بکەمەوە.. ئاگری لەچاو دەباری.

یەهودا بەتوندی پێی گوت :- تۆ مەشروبت نەخواردۆتەوە مەستی، ئەو دەستە گوڵانەی پێشتر بە ئاوت داداوە بەسە، دەردەسەریت بۆ ئێمە دروست کردووە..

یۆحەننا زاتی وەبەرخۆ هێناو پرسی: مەگەر چ خراپیەکت لەو دیوە؟ ئەو مرۆڤـێکی پیرۆزە کاتێ بەڕێدا دەڕوات، سەیری زەوی دەکات تا پێ لەمێروله نەنێت، مەبەستت ئەوەیە کە مێروله پێ لەو دەنێ، ئەو دەترسێ، پێشی دەڵێن پیاو، یاکوب شەهامەتی ئەم قسەی بینیو گوتی :- ئەو مەجدەلیەی لە چنگی تۆ نەجات داو ئێستاش بەسەر شیری رژاودا دەگری؟.

باراباس کە چاوەکانی تاری بووبوون :- ئەو خیانەتی لەمن کرد، بەڵێ فێڵی لەمن کرد، سزاکەی وەردەگرێتەوە..

بەڵام یەهودا بازووی ئەوی توند گرتو رایکێشایە گۆشەییێکەوە، نەرمو بەپەلەو تووڕە قسەی لەگەڵ ئەودا کرد :- تۆ لێرە چی دەکەی؟ بۆ کێوەکانی جەلیلت جێهێشتووە؟ ئەنجومەنی برایەتی، ئەو کێوانەی بەناوی حەشارگەی تۆ هەڵبژاردووە، ئەوانی دیکە بۆ ئورشەلیم دەستنیشان کراون..

باراباس بەتووڕەییەوە پەڵپی گرت :- بزانم، ئێمە بۆ ئازادی دەجەنگین یا نا؟ ئەگەر کە بۆ ئازادی دەجەنگین، من ئازادم لەوەی کە هەر کاتێ بێتە زەینم ئەنجامی بدەم، من بۆ خۆم هاتووم تا ئەو ئاوەمۆرکارە بەنیشانەی سەرسوورهێنەرو گەورەیی ببینم، بەخۆم گوت :- شایەد ئەو هەمان کەس بێ

کە لە چاوەڕوانی ئەو داین، ئەگەر وایە لێگەڕێ با بێ هیچ دواکەوتنێکی دی بێتو بچێتە پێشەوەو دەست بەکوشتو کوشتار بکات، بەڵام زۆر درەنگ گەیشتم، گۆشاوگۆش سەریان بڕی بوو، تۆ رابەری منی چ دەستورێک دەدەیت؟.

– من دەستورت پێدەدەم کە هەڵسیو لێرە بڕۆو خۆت لە کاری ئەوانی دیکە هەڵمەقورتێنە..

– تۆ بەڕاستیتە دەڵێیت ئێرە جێ بهێڵمو لێرە بڕۆم؟ من بۆ خاتری ئاوەمۆرکار هاتوومو کوڕی نەجاڕ هاتە سەر ڕێم، چەندین ساڵە بەدوایەوەمو ئێستا کە خودا ئەوی لە چەند پێیەک لە نزیک من داناوە تۆ دەڵێی دەبێ دەست لەو هەڵگرم.

– یەهودا فەرماندەرانە ئەمری کرد :– لێرە بڕۆ ئەو کارە لە ئەستۆی منە تۆ خۆتی تێهەڵمەقورتێنە..

– مەبەستت چییە؟ هەر بۆ ئاگاداریت ئەنجومەنی برایەتی دەیەوێت بیکوژێت، چونکە مەئموری رۆمیەکانە؟ ئەو ئەرکەیان خستۆتە سەرشانی کە دەربارەی مەلەکوتی ئاسمان هاوار بکات تا خەڵکی رەنگ بگرنو زەویو کۆیلێتی خۆیان فەرامۆش بکەن، بەڵام تۆ ئێستا مەبەستت چییە؟

– هیچ، من دەبێ حیساباتی خۆم پاک بکەم، یاڵڵا لە خۆت هەڵدە؟ باراباس گەڕایەوە، بۆ دواجار نیگاییکی کردە ئەوانەوە کە گوێی خۆیان قوڵاغ کردبوو، بە زۆڵی بەسەریانا نەڕاندی. :

– بەرخەکانی من، هەر زوو پێکدەگەینەوە هیچ کەسێ بەم سادەییەوە لە دەست باراباس رزگاری نابێت. ئێستا دەبینن کە دووبارە سەبارەت بەم مەسەلەیە قسە دەکەین.. لەلای دەروازەی داد ون بوو.

مەیخانەچی چاوێکی لە پەترۆس هەڵتەکاندو چرپاندییە گوێی :

– دەستوراتی خۆی بەو داوە، ناوی لێ بنێ ئەنجومەتی برایەتی، ئەوان یەک رۆمی دەکوژن، رۆمیەکان دە ئیسرائیلی دەکوژن، نە دەکەس، پازدەکەس، کوڕینە ئاگاداربن!. پاشان سەری بردە بن گوێی پەترۆسو گوتی:– گوێ بگرە پشت بە یەهودای ئەسخەریوتی مەبەستە، ئەو ریش سوورانە.. بەڵام قسەی خۆی خواردەوە چونکە لە هەمان کاتدا ریش سوور هاتو بەسەر تەختەکەوە دانیشت.

یۆحەننا لە حاڵەتی شڵەژاندا بوو، لەجێوە قیت بۆوە، لە دەم دەرگادا وەستا،

سەیری سەرەوەو خوارەوەی دەکرد، ئوستاد بەدیارنەکەوت، رۆژ دەستی پێکردبوو، شەقامەکان پڕبوون لە ئاپۆڕەی خەڵک، ئەوبەری دەروازەی داود تەواو دابڕا بوو، هەرچییەک هەبوو تاوێرەبەردو خۆڵەمێش بوو، گەلایەکی سەوزیش نەبوو، جگە لە بەردی سپی کێلەکان هیچی دیکە بەرچاو نەدەکەوت، هەوا بۆنی گەنیوی لاشەی سەگو وشتری دەدا، ئەو هەموو وەحشیگەرییە یۆحەننای خستبووە وەحشەتەوە، لێرە هەموو شتی بەردبوو:

روخساری مرۆڤـەکان، دڵەکانیان، ئەو خودایەی دەیانپەرست، هەمووی لەبەرد بوو، ئەدی ئەو خودایە میهرەبانە لە کوێ بوو کە ئوستادی بۆ ئەوان ناردبوو؟ باشە چ کاتێ ئوستادی خۆشەویست وەدیاردەکەوێ، تا لەگەڵ یەک بگەڕێینەوە بۆ جەلیل!؟

پەترۆس هەڵسایەوە، ئیدی جلەوی سەبری لەدەست دابوو :

– برایان چاکتر وایە بڕۆین...ئەو نایەت.. یۆحەننا بەترسو لەرزەوە، بەبنی لێوەیەوە گوتی :– دەنگی نزیک بوونەوەی دەبیستم..

یاکوب کە بۆ وەهمی خەیاڵی براکەی تەقەی سەری دەهات گوتی :

– لە کوێ دەنگی دەبیستی.. سەرەڕۆ؟. ئەویش وەکو پەرترۆس بۆ جارێکی دی دۆزینەوەی دەریاچەو قایغەکانی بێ تاقەت بووبوو. :– لە کێ گوێت لە دەنگی دەبێ؟ دەکرێ بفەرمووی پێمان بڵێی؟.

برا بە گەنجترەکە وەڵامی دایەوە :– لە ناخی دڵم، هەمیشە دڵە کە دەبیستێو پاشان دەبینێ..

یاکوبو پەترۆس شانەکانیان هەڵتەکاند، بەڵام مەیخانەچی هاتەبەرو گوتی: تیزبازی وەڵانێن، ئەو کوڕە راست دەبێژێ، بیستوومە کە....

– سەیر کەن، ئەو شتەی کە پێی دەڵێن کەشتی نوح، ئێوە بیردەکەنەوە چێ بێت؟ هەڵبەتە دڵی مرۆڤـە! خودا خۆیو تەواوی ئافەریدەکانی لەناویا دادەنیشێ، هەموو شتی غەرق دەبێو دەچێتە قوڵایی، تەنها ئەوە کە بە کەژاوەی خۆی بەسەر ئاوەوە دەچێتە پێشەوە، دڵی مرۆڤـ ئاگای لە هەموو شتێ هەیە، بەڵێ پێنەکەنی، هەموو شتێ دەزانێ.. کەڕەناکان کەوتنە دەنگەوە تۆزەبایێ هەڵساو خەڵکی رێی کردەوە، هاوسەفەرەکان دوودڵ بوونو بۆلای دەرگا رایانکرد، چەند نەوجەوانێکی تەڕوتازە کەژاوەییێکی رازاوەو بەڕێزیان هەڵگرتبوو، لەناو کەژاوەدا ردێن سپییێکی خەپەو چەوریلە بەجلێکی ئاوریشمیو

ئەڵقەی زێڕوروخساری نازپەروەری نیعمەت، بە ئارامی دانیشتبوو دەستی بەڕیش دادەهێنا.

مەیخانەچی گوتی :

- گۆ بزنی گەورە، ئەوە -کیافا- یە کوڕینە لووتتان بگرن ماسی سەرەتا لەسەرەوە بۆگەن دەکات.. خۆی لووتی گرتو تفی رووکرد:

- دووبارە دەچێتە سەیری باخ وباخاتەوە تا بخواو بنۆشیێ، لەگەڵ ژنانو کوڕە جوانەکانی خۆی یاری بکات، ئەگەر لەجێی خودا دەبووم... دونیا بەتاڵە موێکەوە بەستراوە، ئەو تاڵە مووەم دەچنی، بەڵێ بە شەرابم قەسەم کە دەقرتاندو دونیام رەوانەی ئەسفەلە سافلین دەکرد. پەترۆس دووبارە گوتی: چاکتروایە بڕۆین ، لێرە دڵی من ئاو ناخواتەوە، هەم چاوو هەم گوێی هەیە هاوار دەکات :

- بڕۆن..هەمووتان بڕۆن، ئەی بوونەوەرە فەلەجەکان.

قسەی ئەو بوو بەڕاستیش دەنگی دڵی بیست، بەترسەوە لەجیوە هەڵسا خۆی گەیاندە گۆچانێ کە لە گۆشەییێکەوە بوو گرتیە دەست، ئەوانی دیش بە دیتنی ئەو، لەجێوە قیت بوونەوە، ترسی پەترۆس درمی بوو، پەترۆس سیمۆنی راسپاردو گوتی :- ئەو دەناسی، ئەگەر هات پێی بڵێ چوونە جەلیل.

مەیخانەچی بەنیگەرانیەوە گوتی :- ئەی کی گەرەکیەتی کە پارەی کەللەو شەراب بدات؟ پەترۆس پرسی :

- سیمۆنی قەیرەوانی باوەڕت بەو دونیای دیکە هەیە؟.

باشە وادەی مەردانە بەتۆ دەدەم کەلەم دونیا بتدەمەوە، ئەگەر بشتەوێ ئەوا لە نامەی کاری خۆمدا دەینووسم.

مەیخانەچی سەری خۆی خوراند، پەترۆس بەتوندی گوتی :

- تێنەگەیشتم مەگەر باوەڕت بەم دونیا نییە؟

- پەترۆس... باوەڕم پێ هەیە. بەڵی بابە، بەڵام ئەوەندە نا.

بەشی بیستەم

لەوکاتەدا کە ئەوان خەریکی گفتوگۆ بوون، لە پڕێکا سێبەرێکی شین کەوتە سەر ئاستانەی دەرگاوە، پاشەکشەیان کرد، مەسیح بە پێی خوێنین‌و جلی تۆزاوی‌وروخساریَ، کە دەستنیشان نەدەکرا، لەدەم دەرگادا وەستابوو، ئەو کێ بوو، ئایا ئوستادی میهرەبان بوو یا ئاوەمۆرکار؟ بوکڵەی تێکئالۆزاوی کەوتبووە سەر شانەکانی، ئەوساکە پێستی تاوەسووت‌و زبر هەڵگەڕابوو، گۆناکانی داڕمابوون‌و چاوەکانی لەبەر زۆر درشتی تەواویروخساری ئەویان داگرتبوو، مشتی گرمۆڵە کردبوو، پرچو گۆناو چاوەکانی وەکو هی ئاوەمۆرکار وابوون، حیواریەکان، بە دەمی کراوە لەسەرسامیان، بەخامۆشی سەیری ئەویان دەکرد، نەکا ئەو دوو پیاوە تێکەڵ بەیەک بووبن‌و بووبنە یەک.

یەهودا، لەکاتێکا کە دەچووە لایەکەوە، ئەو ریڤینگە تازە هاتووە بیَ ئۆقرەیە تێپەڕیَ، لەبەرخۆ گوتی :

– ئەو ئاوەمۆرکاری کوشت، ئەو ...ئەو.. دەیڕوانیە مەسیح، کە بەسەختی لە دەروازەی دەرگادا رەت دەبوو، هەروا دەیڕوانیە یەک یەکی ئەوان‌و گەستنی لێویان، یەهودا لەبەرخۆ گوتی :– هەموو شتێکی لەو وەرگرتووە، جەستەی ئەوی بە تاراج بردووە، بەڵام رۆحی ئەوو وشە وەحشیەکانی چۆن؟ ئێستا کە قسە بکات دەیبینین.. بۆ ماوەیەک خامۆش بوون، فەزای مەیخانە گۆڕا، مەیخانەچی لە گۆشەیەکەوە مات بوو، سەیری مەسیحی دەکرد کە لێوەکانی خۆی دەگەست‌و لەسەرخۆ بۆ پێشەوە دەهات، دەمارەکانی لاجانگی هەڵمسابوون، لە پڕێکا سەدای زبرو وەحشی ئەویان بەرگویَ کەوت، لەرزە کەوتە جەستەی هاوسەفەرەکان، چونکە ئەم دەنگە، دەنگی ئەو نەبوو، بەڵکو دەنگی –پەیامبەری ترسناک– یەحیای ئاوەمۆرکار بوو.

– ئەوە لێرە دەڕۆیشتن؟

هیچ کەسێ وەڵامی نەدایەوە.

بەتوورەییەوە گوتەی خۆی دووبارە کردەوە :

– لێرە دەڕۆیشتن، پەترۆس قسە بکە!.

پەترۆس بە دەنگێکی نادڵنیا وەڵامی دایەوە :

– ئەی مەولای من، یۆحەننا دەنگی تۆی لە دڵی خۆیدا بیستو ئێمە مەبەستمان بوو پێشوازیت لێ بکەین..

مەسیحروخساری تێکچرژاند، تاڵیو توورەیی وجوودی داگرت، بەڵام دانی بەخۆیا گرت، لە کاتێکا بەرەو لای دەرگا وەردەسوورا گوتی:

– یاڵڵا بڕۆین.....!.

یەهودای بینی لەکەناریا وەستاوەو چاوەشینەکانی بەتوندی بڕیوەتە ئەو، لێی پرسی :– یەهودا تۆش دێیت؟.

– تادەمی مەرگ لەگەڵ تۆم.....ئەوە دەزانی

– بەس نییە، گوێت لێیە؟ بەس نییە، تا ئەوپەڕی مەرگ! یاڵڵا بڕۆین مەیخانەچی لەنێوان تونگەی شەرابەوە دەرپەڕیو بانگی کرد :– کوڕینە بەختو ڕزگاری یارو یاوەرتان بێ، جەلیلیەکان ئارەزووی سەفەرێکی خۆشتان بۆ دەکەمو ئومێدەوارم بەگەیشتنی ڕۆژێکی بەختەوەربەخش کە دەچنە بەهەشتەوە، بەخاتری شەرابو کەللە بەرخ من لەبیرنەکەن..

پەترۆس بە سەروپۆتەڵاکێکی جیدیو لەهەمانکاتدا شەکەت وەڵامی دایەوە :– وادە بەتۆ دەدەم. بەڵام لەبەرئەوەی لەترسان درۆی کردبوو هەستی بەشەرم دەکرد،روخساری توورەو ترشڕوویی مەسیح نیشانی دەدا، کە ڕووبەڕوی درۆبۆتەوە، بەدەنگێکی لەسەرخۆ کەوتە سەرزەنشتی خۆیەوە :

– پەترۆس ئەی ترسنۆکی درۆزن، ناپاک! کەی دەتەوێ ببیە پیاو؟ کەی دەتەوێ زاڵبی بەسەر ترس؟ کەی دەست لە تەڵەکەبازی هەڵدەگری؟ لە دەرگای هاتنە ژوورەوەی مەیخانە وەستابوو چاوەڕوان بوو ببینێ ئوستاد بەکام لادا دەڕوات، بەڵام مەسیح بێ جووڵە، بەگوێی قوڵاغی خۆیەوە گوێی سپاردبووە ئاهەنگی ئاڵو یەکنەواوە، کە بە تەواوی بەرزو شکستەوە لەولای دەروازەی داودەوە دەهات، جوزامیەکان بوون، ئەوان خۆیان هاوێشتبووە سەر خاکو بازووەکانی خۆیان ڕوو لە ڕێبواران کردبۆوە، سرووودی شکۆمەندی داودو ڕەحمەتی خوداوەندیان سەردەدا، کە جوزامی داوە بەوان تا سزای گوناهەکانی خۆیان لە سەر دونیا وەرگرنو لە ڕۆژی پەسنانێشروخساریان وەکو خۆرەتاو

جاویدانە بدرەوشێتەوە، مەسیح خەمناک بوو، بەرەو شار گەڕایەوە، مەغازەکان، کارگاو مەیخانەکان کرابوونەوە، شەقامەکان پڕ لە خەڵک بوون، سەیرکە چۆن رادەکەن، هاوار دەکەنو ئارەقە لە جەستەیان هەڵدەڕژێ! نەعرەتەیێکی ترسناکی بەرگوێ دەکەوت، شاری پیرۆز وەک جانەوەرێکی ترسناک دەهاتە بەرچاو کە بیمارەو گەدەو هەناوی پڕ بووە لە جوزامو شێتیو مەرگ.

سەدای نەعرەتە زێتر دەبوو، لەملاولەملا راکردنی خەڵک بوو، مەسیح لەخۆی پرسی :- ئەو پەلەیە بۆ چییە؟ بۆ رادەکەنو بۆ کوێ دەچن؟. ئاخێکی هەڵکێشاو بەبنی لێویەوە گوتی :

- هەموو..هەموو رەوانەی دۆزەخ دەبن. مەسیح شلەژا بوو، ئایا ئەرکی ئەو بوو کە لەم شارە ئادەمخۆرەدا بمێنێتەوە، بچێتە منارەی پەرستگاوەو هاوار بکات :- تۆبە بکەن، رۆژی خودا هاتووە؟. ئەو خەڵکە بەدبەختە کە بە هەناسەبڕکێوە لە راکەڕاکدا بوون، پێویستیان بە تۆبەو ئارامی زۆرتری ماسیگرانو زەوی کێڵەرانی ئارام وکپی جەلیل بوو، مەسیح لەبەرخۆ گوتی:

- هەر لێرە دەمێنمەوە، لێرەیە کە دەبمە بانگەشەکاری نەمانی دونیاو موژدەهێنی مەلەکوتی ئاسمان.

ئاندریاس نەیتوانی خەمی خۆی پەنهان کات خۆی گەیاندە مەسیحو گوتی:

- مەولای من ئاوەمۆرکار دەستگیرکراو کوشتیان.

مەسیح بە ئارامی وەڵامی دایەوە :

- ڕێ لە هیچ ناگرێ، ئاوەمۆرکار بۆ ئەنجامدانی وەزیفەی خۆی هەلێکی تەواوی هەبوو ئاندریاس، ئێمەش ئومێدەوارین کە بۆ ئەنجامدانی وەزیفەمان هەلێکی تەواومان بۆ بڕەخسێ.. بەبینینی چاوانی ئەشکباری ئاندریاس بۆ حەواری پێشووی پێشەنگ گوتی :- ئاندریاس خەمگین مەبە ئەو نەمردووە، مردوان کەسانێکن کە بۆ جاویدانەیی زۆر درەنگ دەگەن، ئەو زۆر درەنگ نەگەیشت، خوداوەند هەلی بەو بەخشی.

بەگوتنی ئەم وشانە زەینی مەسیح رۆشن بۆوە، حەقیقەت هەمان ئەوەیە کە هەموو شتێ لە دونیا پەیوەستە بەهەل، هەل مایەی پوختەیی هەموو شتێکە، ئەگەر مرۆڤـ هەلێ بدۆزێتەوە لە گۆڕینی لیتاوی بوونی خۆیدا، رۆحی سەرکەوتن بەدەست دەهێنێ، ئەو کاتە ئیدی ناکەوێتە هەراسانی مەرگەوەو مرۆڤـ لەناو دەچێت.

مەسیح بەدەنگێکی لەسەرخۆ داوای لەخوا کرد کە هەلی پێببەخشێ، هەمان ئەو هەل بەخشینە.. هەستی دەکرد هێشتا بوونی لە لیتاو پاک نەبۆتەوە، هێشتا هەر لەوانەیە تووشی تووڕەییو ترسو ئێرەیی بێ، هەر کاتێ بیری لە مەجدەلیە دەکردەوە، چاوەکانی گەردیان دەگرت، هەمان دوێنی شەو لەکاتێکا بەنهێنیەوە سەیری مەریەمی خوشکی ئیلیازری دەکرد، لەشەرمانروخساری وەک گوڵ سووردەبۆوە، بۆیە یەکسەر بڕیاریدا ئەو شارە بەجێبهێڵێ، زەمانی مەرگی هێشتا نەگەیشتبوو، هێشتا ئامادەنەبوو، دووبارە داوای لە خودا کرد کە هەلی بۆ بڕەخسێنێ، هێمای بۆ هاوسەفەرەکانی خۆی کرد :

– یارانی من، وەرن بەناوی خودا دەگەڕێینەوە بۆ جەلیل..

هاوسەفەرەکانی وەکو چەند ئەسپێکی بێ تاقەتو برسی، کە دەگەڕێنەوە ئاخوڕی خۆشەویستی خۆیان، بەرەو دەریاچەی گنسارت شۆڕبوونەوە. یەهودای ردێن سوور دووبارە کەوتە پێش، فیکەی لێدەدا، چەندین ساڵ بوو هەستی بەدڵێکی واخۆشو رازی نەکردبوو،روخسارو سەدای زێڕینی ئوستاد، هەر لەو کاتەی لە بیابان گەڕابۆوە مایەی خۆشدڵی لە وەسف بەدەری ئەو بوو، چەندین جاروجار بەخۆی دەگوت. :– ئاوەمۆرکاری کوشتووە، ئەوی لەگەڵ خۆی برد، بەرخو شێر پەیوەست بوونو بوونەیەک؟ بەفیکەو چاوەڕوانییەوە بۆ پێشەوە دەچوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :– ئەو بێدەنگیە ناتوانێ ئەوەندە بخایەنێ، یەکێ لە هەمان ئەو شەوانە بەر لە گەیشتن بەدەریاچە دەمی دەکاتەوەو قسە دەکات، رازی خۆی کە لە بیابان چی کردووەو ئایا خودای ئیسرائیلی دیوە یا نەیدیوە، گفتوگۆی میانی خۆیو خودای ئیسرائیل بەدایکی دەڵێ، ئەوکاتە قەزاوەت دەکەم. یەکەمین شەو بەسەرچوو، مەسیح بێ ئەوەی قسەیێ بکات سەیری ئەستێرەکانو دەوروبەری دەکرد، هاوسەفەرەکان ماندووبوونو خەوتبوون، بەڵام چاوە شینەکانی یەهودا لە تاریکیدا بریقەی دەدایەوە، ئەوو مەسیح بەدرێژایی شەو رووبەڕووی یەکتر بەبێداری مانەوە، بەڵام وشەیێک لەدەمیان دەرنەچوو.

لەکاتی سەحەردا دووبارە کەوتنەوە رێ، گاشەبەردی یەهودیەیان لەدوای خۆیان جێهێشت، گەیشتنە خاکە سپی سامیرا، بیرەئاوی یاکوب جێهێڵرابوو، هەتا ژنێکیش نەهات تا ئاویان بۆ هەڵکێشێ، بەخێرایی ئەو خاکە بەکوفر پیسبووەیان جێهێشت، ئەو کاتە چاویان بە جوانی کێوە خۆشەویستەکانی

حەرمۆنی دەسماڵ بەفراوی، تابوری نازوفیز، کەرملی پیرۆز رۆشن بۆوە.

رۆژ تاریک داهات ، ئەوان لەژێر درەختی سەروینازنازی پڕ لقو گەڵاوە ئارامیان گرتو سەیری خۆراوایان کرد، یۆحەننا دوعای خۆراوابوونی کرد :

- پەروەردگارا دەرگاکانت بەڕووی ئێمەدا بکەوە، رۆژ کۆتایی دێت، خۆرەتاو ئاوا دەبێ، خۆرەتاو ون دەبێ، پەروەردگارا دەرگاکانت بەڕووی ئێمەدا بکەوەو هاتووینەتە دەرگات، دەرگابە رومان بکەوە، ئەی جاویدانی، بە پاڕانەوە لەتۆمان دەوێ، کە لێمان ببووری، ئەی جاویدانەیی، بەدەستە پاچەیی لەتۆمان دەوێ کە رەحمەتمان بۆ بهێنی، ئەی جاویدانیی، ئێمە نەجات بدە..

هەوا رەنگی شین بوو، ئاسمان خۆرەتاوی لەدەست دابوو هێشتان ئەستێرەکانی نەدۆزیبۆوە، بەبێ زیڕوزیو کەوتبوە سەر زەوی، دەستە نەرمو بەرزەکان ئەنگوستی مەسیحیان بەسەر زەویەوە فشاردەداو لەنیوە رەنگی دوودڵی خۆراوا درەوشانەوەییێکی سپی هەبوو، دوعای خۆراوابوون هێشتا لە دەمارەکانیدا دەگەڕا، دەنگی کوتانەوەی دەستە لەرزۆکەکانی مرۆڤـ دەگەیشە دەرگاکانی خودا، بەڵام دەرگاکان نەدەبوونەوە، مرۆڤـەکان لە دەرگایان دەداو هاواریاندەکرد، هاواری چییان دەکرد؟

مەسیح چاوەکانی داخست تا ئاشکراتر ببیستێ، مەلەکانی رۆژ گەڕابوونەوە هێلانەو مەلانی شەو هێشتا چاویان نەکردبۆوە، هەتا هێلانەی مرۆڤـ مەودایێکی زۆری هەبوو. نەدەنگی قیلو قالی مرۆڤـ هەبوو نە وەڕینی سەگەکان، هاوسەفەرەکانی دوعای خۆراوایان بەبنی لێوەوە کرد، بەڵام لەوێ کە خەواڵوو بوون، وشەکانی قودسیان بەبێ دەنگدانەوە لە دەروونیدا هەڵنیشت، بەڵام مەسیح لە ناو دڵی خۆیدا سەدای ئەڵقە کوتانەوەی دەرگای ماڵانی بیست، کە مرۆڤـ دەیکوتایەوە، ئەوان بەدڵی گەرمو مرۆیی دەیانکوتایەوەو هاواریان دەکرد :

- دەرگا بکەرەوە، بکەرەوە، نەجاتمان بدە. مەسیح چنگی لەسینەی خۆی گیرکرد وەک بڵێی خۆی ئەڵقەی دەرگای دڵی خۆی دەکوتێتەوە، دەستەپاچە دەیویست بکرێتەوە.

لەحاڵێکا هەوڵو تەقەلایان بوو بیری دەکردەوە، کە خۆی تەنهایە هەستی کرد کەسێ لەدواوە سەیری دەکات، گەڕایەوە، چاوانی ساردوبریقەداری یەهودا لەو دابڕابوو، مەسیح لەرزی، ئەو ریش سوورە جانەوەرێکی مەغروورەو

هەرگیز ئارام نابێتەوە، لەمیانی هەموو هاوسەفەرەکانیدا، ئەوی لە هەمووان نزیکتر لەخۆیو لە هەمان کاتدا دوور هەست پێدەکرد، وابەدیار دەکەوت کە بۆ ئەوانی دیکە پێویست بە روونکردنەوە نییە، بەڵام بۆ ئەو چۆن، دەستی راستی بۆ پێشەوە بردو گوتی :- برام یەهودا چیم لە دەست دێ؟.

یەهودا لە نیوە رەنگی رۆشنایی خۆراوادا، گەردەنی کەچ کرد تا ببینێ، وەڵامی دایەوە :- هیچ شتێ...من هیچ شتێ نابینم.. مەسیح بە بزەییێکەوە گوتی :

- بەزوویی ئەو دەبینی.

- ئاندریاس گوتی: مەلەکوتی ئاسمان.

یۆحەننا گوتی :- تۆو، مەولای من، لەبیرتە کە یەکەمین جار لێوانت کردەوەو لەگەڵ ئێمە قسەت کرد چیت گوت؟.، :- تۆدەر هاتووە تا تۆوی خۆی پێوەرکا.

مەسیح پرسی :

- پەترۆس تۆچی دەڵێی؟.

- ئوستاد چی بڵێم بە چاوەکانم بڵێم گەواهی بدەن، هیچ شتێ، دڵم بەشاهێد بگرم بەهەموو شتێ، سەیرکە لەمیانی زەینمدا وەکو تۆپ دەلەرێتەوەو دێتو دەچێ.

- یاکوب؟

- هیچ شتێ مەولای من لێم ببوورە، بەڵام تۆ هیچ شتێکت لەدەستدا نیە.

مەسیح گوتی :

- سەیرکەن. بازووەکانی بە تووڕەییەوە بۆ سەرەوە برد، کاتێ کە بازووی خۆی بۆ سەرەوە بردو بەهێز هێنایە خوارەوە، هاوسەفەرەکان کەوتنە وەحشەت، یەهودا ئەوەندە خۆشحاڵ بوو شاگەشکەبوو، تەواویروخساری بریقەی دایەوە، دەستی مەسیحی گرتو ماچی کردو هاواری کرد :

- مەولای من بینیم... من بینیم، تۆ تەورەکەی ئاوەمۆرکارت لەدەست دایە. بەڵام بێدرەنگ شەرمەزارو تووڕەبوو، چونکە نەیتوانی شادی خۆی بخواتەوە، دووبارە پاشەکشەی کردو پشتی بەقەد درەختدا، سەدای مەسیح بە ئارامیو رێزەوە بیستراو ئەو تەوری بۆ من هێنا لەکەنار درەختە کاڵبۆوەکانی دانا، بەڵگەی هاتنە دونیای ئەو هەر ئەوە بوو: تەوری هێنا بۆ من، نەزۆرو نەکەم، من هاتم، لاربوومەوە تەورەکەم هەڵگرت، بەڵگەی هاتنە دونیای من هەر ئەوەیە، ئێستاکێ وەزیفەی خودی من دەست پێدەکا، رماندنی درەختی رزی،

بیرم دەکردەوە من زاوامو لقو پۆپی پڕ لە گوڵی بادامم لە دەست گرتووە، بەڵام لەتەواوی ئەو ماوەیە زیاتر لە دارشکێنی هیچی دیکە نەبووم، وەبیرت دێتەوە کە چۆن چۆنی لە جەلیل سەمام دەکردو دەستمان دەکرد بە پیاسەی ناو گوڵان، جیهانمان جوان دەکردو یەکیەتی ئاسمانو زەمینو کردنەوەی دەرگای بەهەشت کە دەچووینە ناویەوە؟ هەموو ئەوە لە خەونو خەیاڵ زیاتر نەبوو.. ئێستاکێ بێداربووینەوە.. پەترۆس بەترسەوە هاواری کرد :

– کەواتە مەلەکوتی ئاسمان بوونی نییە؟.

چۆن پەترۆس چۆن، بەڵام لەناو دڵمان، مەلەکوتی ئاسمان لە دەروونی ئێمەیە، مەلەکوتی شەیتان لە دەرەوەی ئێمەیە، ئەم دوو مەلەکوتە لەگەڵ یەکدا لەململانێن، جەنگ جەنگ! یەکەمین وەزیفەی ئێمە لێدانی شەیتانە بەم تەورەوە.

– کام شەیتان؟

– هەمان ئەو دونیایەی دەوروبەرمان، هاوڕێیان ئازابن من ئێوەم بۆ جەنگو بۆ میوانی داوەت کردووە، چونکە من خۆم نەناسیوە، بەڵام لێگەڕێن لەمیانی ئێوە ئەوەی لە بیری ژنو منداڵو خۆشبەختیە، بابڕوات ناچاری لە کاردا نییە، لێگەڕێ با رابیو لەسەرخۆ ماڵاوایی لە ئێمە بکاتو ئێمەش دوعای خێریان بۆ دەکەین، هێشتا هەل ماوە، مەسیح بێدەنگ بوو.

– سەیری هاوسەفەرەکانی خۆی کرد، هیچ کەسێ لە جێوە نەبزاڤت، ئەستێرەی رۆژاوا وەک دڵۆپەیێکی گەورەی ئاو، لە پشت لقو پۆپی سەروی نازدا هەڵدەخزی، مەلەکانی شەو باڵە رەشەکانیان هەڵدەتەکاندو بێداردەبوونەوە، شنەییێکی فێنک لە کۆسارانەوە هەڵیدەکرد، لە پڕێکا لە شیرینی خەوی شەواندا، پەترۆس بۆ پێشەوە هەڵبەزیەوەو هاواری کرد، :

– مەولای من، لەم جەنگەدا تا کاتی مەرگ لەگەڵ تۆدا دەبین..

–پەترۆس ئەوە فشەگوتنە، من میانەیێکی خۆشم لەگەڵ ئەوە نییە، ئێمە لە کۆڕەوێکی دژوار داین، پەترۆس مرۆڤـ رووبەڕوومان دەبنەوە، چونکە چ کەسێ ئارەزووی نەجاتیانی هەیە؟، کام وەخت پەیامبەرێ بۆ نەجاتی خەڵک رابووەو خەڵکی بەردبارانیان نەکردووە؟ ئێمە لە کۆڕەوێکی دژوار داین، رۆحی خۆتان بچەسپێنن پەترۆس، تا رانەکات، جەستە لاوازە، پشتی پێ مەبەستە... گوێت لێیە؟ لەگەڵ تۆ قسە دەکەم پەترۆس، لەپڕێکا فرمێسک لە چاوەکانی پەترۆس ئەڵقەی بەست، بەبنی لێویەوە گوتی :

– مەولای من مەگەر متمانەت بەمن نییە، ڕۆژێ گیانی فیدای پێییەکانی تۆ دەبێت.

– مەسیح دەستی بەسەر ئەژنۆکانی پەترۆسدا هێناو بەبنی لێویەوە گوتی :– لەوانەیە .... لەوانەیە. پەترۆس ئازیز لێم ببوورە.

– مەسیح ئەو کاتە ڕووی لەوانی دیکە کردو گوتی :

– یەحیای ئاوەمۆرکار خەڵکی ئاوەمۆری دەکرد، ئەویان کوشت، من بە ئاگر ئەمشەو دەمەوێ ئەوەتان بۆ ڕۆشن کەمەوە تا بزانن‌و شکایەت لەو ڕۆژانە مەکەن کە تووشی ڕۆژانی ڕەش هاتوین، گلەیی مەکەن هەتا بەر لەوەی دەست بەکارببین بە ئێوە دەڵێم ئارەزووەکان لە کوێن: مەرگ، پاش مەرگ، جاویدانی، مەبەست ئەوەیە ئامادەن؟

– هاوسەفەرەکان بێ هەست‌و خوست بووبوون، ئەو دەنگە توورە بوو، ئیدی هەڵبەزودابەزی نەبوو، پێنەدەکەنی، ئەوانی بۆ هەڵگرتنی چەک داوەت دەکرد، لەبەر ئەمە بۆ چوونە ناو مەلەکوتی ئاسمان، دەبوایە بە دەراوی مەرگدا بڕۆن؟ ڕێگاییێکی دیکە لەمیاندانەبوو؟ ئەوان خەڵکی سادە، هەژار، کارگەربوون، دونیا پڕ نیعمەت وقودرەت بوو، چۆن دەیانتوانی لەبەرابەر ئەو دەست بۆ چەک ببەن؟ مەگەر فریشتەکان لە ئاسمان دابەزن بێنە یاری ئەوانەوە، بەڵام هیچیەک لە حەواریەکان تا ئێستا فریشتەییێکیان نەدیووە کەبەسەر زەویەوە هەنگاو هەڵێنێ، یاوەری هەژارو بێچارەکان بکات، لەبەر ئەمە بێدەنگ مانەوە، بەنهێنیەوە کەوتنە پێوانەو دووبارە پێوانەکردنی مەترسییەکانەوە، یەهودا بەتیلەی چاوی سەیری دەکردن، دڵی لە غرووریاندا کرێشمەی دەکرد.

تەنها ئەو بوو کە حیساب‌و کتابی نەدەکرد، بەنەفرەتەوە لەمەرگ دەچوو بۆ شەڕی مەرگ‌و بایەخی بەجەستەو ڕۆحی نەدەدا، ئەو جگە لە یەک سەودای گەورە سەودایێکی دیکەی نەبوو، فیداکردنی سەرو گیانی لەڕێی ئەو سەودایەدا لەززەتێکی باڵای هەبوو. پەترۆس لە دیماهیدا دەمی کردەوە: مەولای من، ئایا فریشتەکان بۆ یاری کردنمان لە ئاسمان دێنە خوارەوە؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :

– پەترۆس ئێمە فریشتەکانی خوداین بەسەر زەویەوە، هیچ فریشتەییێکی دیکە لەمیاندا نییە..

یاکوب پرسی :– ئوستاد ئاخر بە تەنهایی. چ کارێکمان لەدەست دێت؟.

مەسیح هەڵسایەوە پەڕەی لووتی دەلەرزی هاواری کرد :
- بڕۆن من جێبهێڵن!.
یۆحەننا هاواری کرد :
- من تۆ جێناهێڵم تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆدام.
ئاندریاس بەدەریخست :
- مەولای من، منیش هەروا.. ئەژنۆکانی ئوستادی لەباوەش کردو دڵۆپە فرمێسکی درشت لەگۆناکانی پەترۆس هەڵخزی، بەڵام قسەییکی نەکردو یاکوب کە نەوجەوانێ زیاتر نەبوو لەشەرمان سەری لەبەرخۆنا. مەسیح کە ئاگاداربۆوە لە نیگای خامۆشو وەحشی ریش سوورەکەوەو لێی پرسی :- تۆ چۆنی برام یەهودا.
یەهودا بە هاوارەوە گوتی :- من میانەم نییە لەگەڵ قسە وەکو پەترۆسیش ناسکو نارنج نیم، مادامەکێ تەورت لەدەست بێ لەگەڵ تۆم، ئەگەر تەورەکە دانێی، لەکەنارتا نامێنم، بەهەمان شێوە کە خۆت باش دەزانی من پەیڕەوی لەتۆ ناکەم، من پەیڕەوی لە تەور دەکەم..
پەترۆس گوتی :
- شەرم ناکەی بەمجۆرە قسە لەگەڵ ئوستاد دەکەی؟. بەڵام مەسیح خۆشحاڵ بوو گوتی :
- هەق لای یەهودایە، دۆستان من خۆشم پەیڕەوی لە تەور دەکەم.
بەسەر زەوی راکشانو پشتیان بەسەروینازکرد، لە ئاسمان ئەستێرەییکی زۆریان بینی مەسیح گوتی :- لەم ساتەوە بەدوا بەیداخی خودا دەخەینە شەکانەوەو دەست بەکاری جەنگ دەبین، ئەستێرەو خاچ بەسەر بەیداخی خوداوەند دەزووچنی کراوە، خوداوەند مەدەدکارمان بێت!.
هەموویان بێدەنگ بوون، ئەوان بڕیاری خۆیان دابوو، دڵیان بووبوو بە جەنگاوەر. مەسیح بەهاوسەفەرەکانی خۆی کە لە دیماهیدا غەرقی تاریکی بوون گوت: جارێکی دی بەزمانی مەسەل قسەدەکەم، دواهەمین مەسەل، بەر لەچوون بۆ جەنگ.... بزانن کە زەمین بەسەر حەوت ستونەوە قەراری گرتووە، ستونەکان بەسەر ئاو، ئاو بەسەر هەورو، هەور بەسەر باو با بەسەر تۆفانو تۆفان بەسەر هەورەتریشقەو هەورەتریشقەش لەبەرپێی خودا قەراری گرتووە.
یۆحەننا کە وەک گوڵ سوور هەڵگەڕابوو گوتی :

– من تێناگەم. مەسیح لەکاتێکا قژی حەواریە خۆشەویستەکەی خۆی دەلاواندەوە وەڵامی دایەوە :– یۆحەننا، کوڕی هەورە تریشقە، لەوکاتەی کە پیردەبیو دەچی تا لەدورگەیێ ببیت بەزاهیدو ئاسمانەکانی سەرت دەکرێتەوە، زەینت ئاگر دەگریو تێدەگەی..

مەسیح بێدەنگ بوو، یەکەمین جار بوو کە ئاوا بەئاشکرایی ببینێ، کە هەورەتریشقەی خودا چییە:

– تەورێکی ئاگرین لە کەنار بەر پێی خودا، لەوتیشەدا، تۆفان با، هەورو با، واتە تەواوی زەوی وەکو دانەکانی تەسبیح هەڵواسرابوون، هەرچەند کەساڵەهای ساڵ بوو لەگەڵ مرۆڤـ و کتێبی پیرۆز ژیابوو، هیچ کەسێ ئەو رازە سەرسوورمێنەی بۆ ئەو نەکردبۆوە، ئەو ڕازە ئەوەبوو کە ئەو هەورەتریشقەی کوڕی خودا. کریستۆیە، ئەوە کریستۆ بوو کە ئارەزووی پاک کردنەوەی جیهانی هەبوو، گوتی :

– یارانی من – و پەترۆس بینی کە دوومەشخەڵ وەکو شاخ لەپرێکا لە توێڵی ئەو هاتنە دەرەوە

– بەم شێوەی کە خەبەرتان هەیە، من چوومە بیابان. تادیداری خودا بکەم، برسیو تێنو بووم، لە گەرمای هەڵقرچێنەردا بەسەر تاوێرە بەردێکەوە هەڵکورمامو خودام بانگکرد تا بۆمن ئاشکرا بێت، شەپۆڵ شەپۆڵی شەیتان هەڵدەڕژانە سەرمو هاواریان دەکرد، شکستیان خوارد، پاشان هەڵسووڕانە دەوروبەرو پاشەکشەیان کرد، یەکەمجار شەیتانی جەستەو پاشان شەیتانی زەین، لەدوای هەموویان شەیتانی قودرەتمەندی دڵ، بەڵام من خودام کردە زرێپۆشی خۆمو زیخو لیمی دەوروبەرم پڕ بوو لە چەنگو ددانو شەیپوور، ئەو کاتە دەنگێکی بلیمەتم بەسەرسەرمەوە بیست :

– ڕابە ئەو تەورەی کە لەلایەن پێشەنگەوە بۆتۆ هاتبوو، هەڵیگرەو رایووەشێنە.

پەترۆس هاواری کرد :– ئایا هیچ کەسێ نەجاتی نابێ؟.

بەڵام مەسیح نەیبیست :– یەکسەر بازووەکانم سەنگین بوو، وەک بڵێی کەسێ تەوری نایە دەستم، ویستم لەجێوە هەڵستمەوە، جارێکی دی سەداکەم بیست :– کوڕی نەجاڕ تۆفانێکی تازە هەڵدەستێ، بەڵام ئەمجارە لە ئاو نا، بەڵکو ئاگر، کەشتییێکی تازە دروست بکە پیرۆزەکان هەڵبژێرەو لەناو کەشتیان دانێ..

دۆست هەڵبژاردن دەستی پێکردووە، کەشتی ئامادەیە، دەرگا هەمووی کراوەیە، بچنە ناویەوە..

هەموو کەوتنە هەڵەداوان، لەکاتێکا بۆ پێش دەچوون بەدەوری مەسیح گردبوونەوە وەک بڵێن ئەو کەشتی بێ‌و ئەوانیش هەوڵیان دەدا بچنە ناویەوە.

دووبارە دەنگەکەم بیست :- کوڕی داود هەرکە مەشخەڵەکان نیشتنەوەو کەشتی لە ئورشەلیمی تازەدا لەنگەری گرت بەسەر تەختی باوانی خۆت دانیشە فەرمانڕەواییێتی مرۆڤـایەتی بکە، زەمینی کۆن لەناوچووە، ئاسمانی کۆنینە نەماوە، ئاسمان‌و چاوی مرۆڤ حەوت جاران تیشکدارتر لە پێشوو دەدرەوشێنەوە. پەترۆس دووبارە هاواری کرد:

- مەولای من هەموو ئێمە کە لە تەک تۆدا جەنگیوین. تا ئەو زەمانە نابێ بمرین لەڕاستو چەپی تەختی تۆدا دابنیشین.

بەڵام مەسیح نەیبیست، غەرقی سروشی ئاگرینی بیابان بووبوو، بەردەوام بوو لەسەر قسەی خۆی :

- بۆ دواجار دەنگەکەم بەسەر بەرزایی سەرمەوە بیست :- کوڕی خودا پیرۆز کردنی من وەرگرە!.

هەریەک لەوان لەبەرخۆ بانگیان دەکرد :- کوڕی خودا، کوڕی خودا.

بەڵام هیچ یەکیان زاتی کردنەوەی لێویان نەبوو. ئەوسا تەواوی ئەستێرەکان هەڵاتبوون‌و ئەمشەو لەخوارەوە لە نیوە ڕێی نێوانی ئاسمان‌و مرۆڤـ هەڵواسرابوون.

ئاندریاس پرسی :

- مەولای من ئێستاکێ ژیانی نیزامی خۆمان لە کوێوە دەست پێدەکەین؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :

- خوداوەند بۆ دروستکردنی جەستەی من خاکی ناصیرەی گرتە دەست، بۆیە وەزیفەی من ئەوەیە کە لە ناصیرەدا دەست بە جەنگ بکەم، لەوێیە کە جەستەی من دەبێ کاری گۆڕانیی خۆی بۆ ڕۆح دەست پێبکات..

یاکوب گوتی :- پاشان دەچینە کفرناحوم تا دایکو باوکم نەجات بدەم.

ئاندریاس پێشنیازی کرد:

- پاشانیش دەچینە مەجدەل، تا مەجدەلی بێنەوا بخەینە ناو کەشتیەوە..

یۆحەننا بە هێما بۆ ڕۆژهەڵاتو ڕۆژئاوا هاواری کرد :

- پاشان بۆ تەواوی دونیا!.

پەترۆس گوفتاری ئەوانی بیستو پێکەنی، گوتی :

- من لە پرسەی ورگم دام، ئەی لەناو کەشتی چ بخۆین؟ پێشنیاز دەکەم کە تەنها ئەو ئاژەڵانە لەگەڵ خۆماندا ببەین کە گۆشتیان حەڵاڵە، ئاخر قوربانیروخساری مانگ ئاساتان بم شیرو پێشکە بە چ کەڵکێکی ئێمە دێن؟.

ئەو برسی بوو بیرو زەینی لای خۆراک بوو، ئەوانی دیکە هەموویان پێکەنین.

یاکوب بە تانەوە گوتی :- تۆ تەنها لە بیری ورگدای، ئێمە لێرە دەربارەی رزگارکردنی دونیا قسە دەکەین..

پەترۆس بە پەڵپ گرتنەوە گوتی :

- هەموو ئێوە هەمان بیری منتان هەیە، بەڵام دانی پیانانێن، من هەرچیەک بەزەینمدا بیت، چ باشو چ خراپ رکو راست دەیڵێم، زەینی من بۆ هەرلایێ بسوورێ لەگەڵی دەسوورێم هەر لەبەر ئەمەیە :

- پێم دەڵێن ئاش، مەولای من دروست دەڵێم یا نا؟.

خەندەیێک لەروخساری مەسیحدا پشکووت، چیرۆکێکی کۆنینەی هاتەوە زەین :

- هەبوو نەبوو، خاخامێ هەبوو کە حەزی لێ بوو نەفەرێ پەیابێ، کەرەنای وا کارامەو بەرز بخاتە سەداوە کە باوەرداران ببیستنو بێنە کڵیساوە. بانگی رادێرا کە هەموو کەرەناژەنەکان بۆ تاقیکردنەوە ئامادەبن، خاخام خۆی باشترینیان هەڵدەبژێرێ، پێنج نەفەر کە شارەزاترینی شەیپورژەنانی شاربوون، کاتێ کە تاقیکردنەوە تەواو بوو، خاخام یەک یەکی ئەوانی خستە بەر پرس:- رۆڵە کە شەیپور دەژەنی بیر لەچی دەکەیەوە؟.

یەکەمیان گوتی :- بیر لە خودا دەکەمەوە.

دووەمیان:- بیر لە رزگارکردنی ئیسرائیل دەکەمەوە.

سێهەمین :- بیر لە هەژارانی برسی دەکەمەوە.

چوارەمیان :- بیر لەبێ باوکو بێوەکان دەکەمەوە.

تەنها یەک نەفەر کۆنەپۆشترینی ئەوان بوو، لەگۆشەیێ لەدوای ئەوانی دیکە دانیشتبوو قسەی نەدەکرد، خاخام لێی پرسی تۆ رۆڵە کە شەیپور دەژەنی بیر لەچی دەکەیەوە؟.

ئەو لە حاڵێکا سوور هەڵگەڕابوو وەڵامی دایەوە

:- باوکە من مرۆڤـێکی هەژارو بێسەوادم، خاوەنی چوار کچم، ناتوانم ئاتاجی بووکێنێ بۆئەو منداڵانە پەیدا کەم، تا ئەوانش وەکو هەریەکێکی دی زەماوەند بکەن، لەبەر ئەوە کاتێ کەشەیپور دەژەنم بەخۆم دەڵێم :

– خودا تۆ شایەتی کە چۆن بۆ خاتری تۆ گیانم هەڵدەتەکێنم، لووتف بفەرموو چوار مێرد بۆ کچەکانم پەیدا بکە. خاخام گوتی :

– دوعای خێرت بۆ دەکەم من تۆ هەڵدەبژێرم.

مەسیح رووی لە پەترۆس کردو پێکەنی :

– پەترۆس دوعای خێری من بۆتۆ بێ.

تۆ هەڵدەبژێرم، تۆ خۆراکت لە زەیندایەو دەربارەی خۆراک قسە دەکەی؟ هەرکاتێ خودات لەزەیندا بێت سەبارەت بەخودا قسەدەکەی، ئافەرین بۆ تۆ، لەبەر ئەمەیە کە تۆ بە :– ئاش. بانگ دەکەن، من تۆ هەڵدەبژێرم، تۆ ئاشێکی کە گەنم دەکا بە ئاردو دەیکا بە نان تا مرۆڤـ بیخۆن.

ئەوان پارچە نانێکیان پێبوو، مەسیح دابەشی کرد، بەشی هەریەکەیان لوقمەیێ زیاتر نەبوو، بەڵام چونکە ئوستاد تەبەرووکی کردبوو تێربوون، دوای ئەمە خۆیان بەشانی یەکداو خەوتن.

لەکاتی شەودا هەموو شتێ دەخەوێ، دەحەسێتەوەو گەشە دەکا هەتا بەردەکانو ئاوو رۆحیش، ئەوکاتە هاوسەفەرەکان لەگەڵ سپێدەی بەیاندا لە خەو هەڵسان، رۆحیان لقو پۆپی دابوو، زەرڕە زەرڕەبوونی ئەوی داگرتبوو، تژی دڵنیاییو شادی کردبوون.

بەر لە سەحەر رێسپار بوون، ئەمڕۆکە هەوا فێنک بوو، هەورەکان لە ئاسمان گەڵاڵە دەبوون، ئاسمان پاییزی بوو، ماسیگرە درەنگ گەشتەکان لەفڕیندابوون، پەڕەسێلکەکان رێسپاری باشوور بوون، حەواریەکان بەدڵنیاییەوە رێیان تەی دەکرد، ئاسمانو زەوی لە دڵیاندا پەیوەست بووبوون، هەتا ماتترین بەردو پڕ لە خوداوە بریقەی دەدایەوە، مەسیح تەنها لە پێشەوە دەڕۆیشت، زەینی بەسستی پشتی بەخودا بەستابوو، دەیزانی کە لە ئەنجامدا تەواوی پردەکانی دواوەی خۆی خراکردووەو رێگەی گەڕانەوەی نییە، چارەنووسی ئەو پێشتر لە جووڵە دابوو، خۆی بەدوایدا دەچوو، هەرچییەک کە خودا بڕیاری لێداوە هەر ئەوە روودەدات، چارەنووسی ئەو؟ لە پڕێکا دووبارە دەنگی هەنگاوێکی

رازداری بیست کەوا بێرەحمانە لەم ماوەیەدا لەدوای ئەودا هاتبوو، گوێی قولاغ کردو گوێی دایێ، هەنگاوەکان توندوموحکەمو موکڕبوون، بەلام ئێستا بەدوایەوە نەبوون، لە پێش ئەودا لە بزاوتن دابوونو ڕێنماییان دەکرد، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- واباشترە، باشتر، ئیدی ڕێ ون ناکەم. بەشادمانیەوە هەنگاوەکانی درێژتر هەڵدێنا، وای دەهاتە بەرچاو کە پێیەکان پەلەیان دەکرد، بۆ پێشەوە دەچوو بەبنی لێویەوە بە ڕێنمایی نادیاری دەگوت :

- بۆ پێشەوە بۆ پێشەوە.

بەسەر بەردو چاڵەکانەوە بازی دەداو پەلەی دەکرد، لە پڕێکا هاواری کرد، ئازارێکی وەحشەتناکی لەدەستو پێیدا هەست پێدەکرد، وەک بڵێی بزمار ڕۆچۆتە جەستەیەوە، کەوتە سەربەردێکەوە، ئارەقەییێکی سارد لەسەروروخساریدا هەڵڕژا، بۆ ساتێ سەری گێژ بوو، زەمین لە ژێر پێکانی نەماو ئۆقیانووسێکی ڕەش لەبەرابەریا پان پۆڕ بۆوە، لە پانتایی بێ سنووری ئەو ئۆقیانووسە شتێ جگە لەیەک بەلەمێکی چارۆگەدار، هیچی دیکە نەبوو کە بێباکانە بۆ پێشەوە دەچوو، مەسیح سەیری کردو دووبارە سەیری کردەوە، ئەوکاتە بزەییێکی کرد بەبنی لێویەوە گوتی :

- دڵی منە...دڵی من. سەری ئارامی گرت، ئازارەکان پاشەکشەیان کرد، لەو کاتەدا کە حەواریەکانی گەیشتنو ئەویان بەسەر بەردەوە بینی کە بە ئارامی دانیشتوە بزە دەکاو گوتی :- کوڕینە بۆ پێشەوە... خێراتر.و هەڵسایەوە.

بەشی بیستو یەکەم

هێنایان، شەممە کوڕێکی نازپەروەرە، بەسەر ئەژنۆکانی خوداوە ئارامی گرتووە، ئاوەکان وێڕای ئەو ئارام دەگرن، مەلەکان دەست لە دروستکردنی هێلانە هەڵدەگرن، مرۆڤـەکان کارناکەن، جل دەپۆشنو خۆیان دەڕازێننەوەو دەچنە کلێساوە، تا دانیشنو تەماشای خاخام بکەن کە کتێبی پیرۆز، کتێبی سوورو رەشی وشەکانی رێسای خودا دەکاتەوە، دەچێتە ناو هەناوی هەر وشەیێ، هەر بەشێ بە هونەرێکی مەزنەوە ویستی خودا بەدیار دەخات و دەیچرپێنێتە گوێچکەی ئەوانەوە.

ئەمڕۆ شەممەیە، لە هەمان ساتدا باوەڕداران کلێسای ناصیرە جێدەهێڵن، چاوەکانیان کە هێشتا لەژێر پەردەی ئەو سروشانە بوو، کەشەمعوونی خاخامی پیر بەسەرروخساریانا قەراری دابوو، لە چاوەکانیاندا نوور ئەوەندە بەهێزە، وەکو نابیناکان هەڵدەخزن، لەمەیدنی دێدا پەرشو بڵاودەبنەوەو لەژێر درەختە بەرزەکانی کاژەوە لەسەرخۆ دەکەونە پیاسەوە، تا پارسەنگی خۆیان وەدەست بێننەوە. ئەمڕۆ خاخام کتێبی پیرۆزی خۆی دانابوو کە بە رێکەوت ببێتەوەو بەسەر ناحوم پێغەمبەرا کرایەوە، دیسان بە رێکەوت پەنجەی خۆی درێژ کردو بەسەر ئەو ئایەتە پیرۆزەوە قەراری گرتبوو :

- ئێستا بەسەر بەرزایی کێوەکانەوە دەنگی پێی کەسێ دەبیسترێ کە هەڵگری موژدەیە.

خاخامی پیر ئەم وشانەی دووبارەو دووبارە دەخوێندەوە، لە هەوڵی دۆزینەوەی مانا شاراوەکاندا بە ئارەقەوە دانیشتو هاواری کرد:

- مەسیحایە، ئەو لە حاڵەتی دەرکەوتندایە، سەیری دەوروبەری خۆتان بکەن، لەناخی خۆتان تەماشا کەن، نیشانەی هاتنی لە هەموو شوێنێکەوەیە، لە دەروونی ئێمەدا، تووڕەیی، نەنگ، ئومێدو هاوار، ئیدی بەسەو سەیری دەرەوە بکە! شەیتان بەسەرتەختی جیهانەوە دانیشتووە، جەستەی رزیوی

مرۆڤـی بەسەر ئەژنۆیەوەیەو دەیلاوێنێتەوە، بەسەر ئەژنۆکەی تریشی رۆحی سۆزانی هەڵگەڕاوی مرۆڤ، ئەو ساڵانەی کە پەیامبەرەکان پێشبینیان کردبوو، گەیشتوون، ئەمە خودایە بەدەمی پەیامبەران قسە دەکات، کتێبی پیرۆز بکەوە، چی دەڵێت؟ هەر لەوکاتەی کە ئیسرائیل لەتەختی خۆی دابەزیو خاکی پیرۆزی ئێمە کەوتبووە بەر لەقەی وەحشیان، دونیا کۆتاییهاتووە. دیسان :

- دواهەمین پاشا، پاشاییێکی خراپکارو بێ دینو مولحید دەبێ، کوڕەکانی ناشایستە دەبنو تاجی ئیسرائیل دەکەوێ.. پاشای خراپکارو بێ دین هات: هرودیس! کاتێ کە بۆ چارەسەری خۆی منی بانگ کردە ئەریحا،، بەچاوانی خۆم ئەوم دیت، گیا شفابەخشەکانم لەگەڵ خۆمدا هەڵگرتو چوومو لەو ڕۆژەوە بەدوا نەمتوانیوە لێو لە گۆشت بدەم، چونکە جەستەی گەنیوی ئەوم بینی، لێوم لە شەراب نەدا، چونکە خوێنی کرماوی ئەوم بینی، سی ساڵ دەبێ بۆنی گەنیوی ئەوم لە لووتدا ماوە، ئەو مردو جەستەی بۆگەنی بوو، کوڕەکانی هاتن، هەموویان پاشماوەییێکی ناشایستەو بێتام بوون، تاجی شاهانەیان لەسەر کەوتەخوار، لەبەر ئەمە پێشبینیەکان گەیشتنە ئەنجام، کۆتایی دونیا هاتووە. دەنگێ لەکەناری رووباری ئوردن دەنگی دایەوە کە :- ئەو لە حاڵی دەرکەوتن دایە، سەدایی لە دەروونمان دەنگی دایەوە کە :- ئەو لەحاڵەتی دەرکەوتن دایە. من پیر بووم، چاوانم تار بووەو ددانەکانم وەرینو ئەژنۆکانم سست بوون، بەڵام پڕ لە شادیم، چونکە خوداوەند وادەی بەمن داوەو گوتویەتی:

- شەمعون بەر لە دیتنی کریستۆ تۆ دونیا جێناهێڵی. بەمجۆرە هەر چەند لەمەرگ نزیکتر دەبمەوە کریستۆ ئەوەندە نزیکتر دەبێتەوە، رۆڵەکانم ئازابن کۆیلەتی بوونی نییە، هەرواش شەیتانو رۆحەکان، تەنها کریستۆ هەیەو ئەویش لە حاڵەتی دەرکەوتندایە. پیاوان چەک بگرنە دەست، ئەوە جەنگە! ژنان مەشخەڵەکان داگیرسێنن، وا زاوا دەگات! ئێمە سەعاتو دەقیقەی نازانین، رەنگە ئەمڕۆبێ، رەنگە سبەی، بێدار بمێنینەوە، دەنگی دەرپەڕینی بەردی ژێر پێی ئەو دەبیستم، ئەو لە حاڵەتی دەرکەوتندایە، بڕۆنە دەرەوە، لەوانەیە ئەو ببینن. خەڵکی چوونە دەرەوەو لەژێر درەختە بڵندەکانی خورماوە پەرشو بڵاوبوونەوە. وشەکانی خاخام لەڕادەبەدەر نارێک بوون، گوێگرەکانی ئەو لە هەوڵی ئەوە دابوون، تا تەواو لە بیری بکەن، تامەگەر مەشخەڵە خرۆشاوەکان کزببنەوەو رۆحی ئەوان جارێکی دی ببێتە پەیوەندی رۆژانە، لە هەمان

حاڵدا كە ئەوان پیاسەیان دەكردو بەنیگەرانیەوە چاوەڕوانی نیوەڕۆ بوون تا بگەڕێنەوە ماڵەكانیانو بە قسەوباسو خواردن وشە پیرۆزەكان لەبیر بكەن، سەیركە یەكسەر كوڕەكەی مەریەم بەجلی پارەپارەو پێی پەتیوروخساری وەک هەورەتریشقە، لەبەردەم ئەواندا سەوزبوو، چوار كەس لە یاوەرەكان لەدوای ئەوەوە بوونو لەدوای ئەوانیشەوە یەهودای ریش سوور بوو.

دێ نشینەكان سەریان سوڕما، ئەو زبڵو خاشاگانە هی كێن؟ ئەرێ ئەوەی لە پێشەوە جووڵە دەكا، كوڕەكەی مەریەم نییە؟

– سەیری رێ رۆیشتنی ئەوان بكەن، بازووەكانی دێنێتە پێشەوە وەكو باڵ وەبەر هەمووان دەنێ، خودا كەللەی پڕ لە با كردووەو خەریكە دەفڕێ.

– چۆتە سەر بەردێكەوەو هێمایان بۆ دەكا ئارەزووی قسانی هەیە.

– باشتر وایە بڕۆینو خۆمان خەریک بكەین.

لەراستیدا مەسیح لە ناوەندی مەیدانەكەوە چووبووە سەر بەردێكەوە، خەڵكی بەخەندەوە كۆببوونەوە، بەپەیدابوونی ئەو سەرەڕۆیە خۆشحاڵ بوون، ئێستا ئەوان توانایان هەبوو كە قسە پڕ هەیبەتەكانی خاخام لەبیربكەن، بەوانی گوتبوو :– ئەوە جەنگە، بێدار بمێننەوە ئەو لەحاڵەتی دەركەوتندایە..

ساڵەهای ساڵ بوو ئەو نەغمەیەی دەچرپاندە گوێیان، ئیدی بێزار بووبوون ئێستاش سوپاس بۆ خودا، كە كوڕەكەی مەریەمیان دۆزیەوەو یارمەتیاندەدا لە هێمن كردنەوەی زەینیان، مەسیح بە راتەكاندنی بازووەكانی خۆی هێمای بۆ كردن كە كۆببنەوە، شوێنەكە پڕ بوو لە ردێنو كڵاوو جلی كراوە، هەندێ لەوان بۆ فەرامۆشكردنی برسیەتی خەریكی خواردنی خورما بوون، هەندێكیان تۆ گوڵەبەڕۆژەیان دەقرتاند، پیرترینو لەخودا ترساوترینیان تەسبێحیان هەڵدەسووڕاند، چەند گرێیەكی وردیان بەپارچەیێكی شین لە دانەكانی تەسبێح دابوو، كە هەریەک لەو گرێیانە هەڵگری ئایەتێكی كتێبی پیرۆز بوون.

چاوانی مەسیح بریقەی دەدایەوە، سەرەڕای ئەوەی كە بەرەو رووی ئەو هەموو حەشاماتە وەستابوو، زەرڕەیێكی ترس لەدڵ نەبوو، لێوەكانی لێک كردەوەو هاواری كرد :– برایان، گوێكانتان بكەنەوە، پەنجەرەی دڵتان بكەنەوە، ئەو قسانەی كە دەیخەمە سەر زمان ببیستن: ئەشعیا هاواری كرد:

رۆحی خودا بەناو مندا هەڵدەڕژێ، ئەو منی هەڵبژاردوە تا بۆ هەژارەكان مژدە بهێنم، ئەو منی ناردوە تا چاوەشی چرینی ئازادی بم

بۆ کۆیلەو نووربم بۆ نابیناکان. برایان ئەو رۆژە موژدە بەخشە هاتووە، خودای ئیسرائیل منی ناردوە تا موژدەتان پێ ببەخشم، ئەو لەبیابانی یەهودیەدا منی چەور کردو لەوێوەیە کە دێم، رازێکی گەورەی نایە خستۆتە ئەستۆی منەوە، وەرمگرتو لەمیانی دەشتو کێوەکانەوە راهاتم- مەگەر گوێتان لە دەنگی پێم نەبووە بەسەر گردەکانەوە؟ پەلەم کردە ئێرە کە زادگای خۆمە، تا بۆیەکەمین جار بانگەشەی ئەو خەبەرە خۆشە لێرە بکەم.. ئەو خەبەرە خۆشەچییە؟

:- مەلەکوتی ئاسمان گەیشتووە!.

پیرەمێرد کە قەمبوری دووقوچەی لە گردی پشتی وشتر دەچوو، تەسبێحی بەرز کردەوەو گوتی :

- کوڕی نەجاڕ ئەو قسانەی کە دەیکەیت نادیارو بێ پایەن ، مەلەکوتی ئاسمان، عەدالەت، کوڕینە هەرچییەک دەگاتە دەستتان هەڵیگرن، هەمووی بۆ ئەوە.. گوێم لەوانە پڕ بووە، موجیرە، موجیرەم لەتۆ دەوێ کەلێرەو هەر ئێستا کاربکەی، پەرجوویێ دەرخە تا باوەڕت پێ بکەین دەنا ونبە، مەسیح وەڵامی دایەوە :

- پیرەمێرد هەموو شتێ پەرجووە چ پەرجوویەکی دیت گەرەکە؟. سەیری ژێرپێیەکانت بکە هەتا بچووکترین ریسەگیایێ، فریشتە ئاگادارکاری خۆی هەیە ولەکەناریا وەستاوەو یارمەتی رزگاربوونی دەدات، سەیری باڵای سەرت بکە ئاسمانی پڕ ئەستێرە چ پەرجوویێکەو دڵی ئێمە ئاسمانێکی چەند پڕ ئەستێرەیە!.

خەڵکی بەسەر سامی گەڕانەوە بۆ یەکتریو گوێیان لەقسەی ئەو رادەگرت.

- ئەو کوڕەی مەریەم؟ چۆن بەم قودرەتەوە قسە دەکات؟

- ئەوە شەیتانێکە لە دەمی ئەو قسە دەکات، براکان لەکوێن تا ببینن کە قەپ لەکەسێ نەدا؟

- قسە مەکە دووبارە دەمی کردەوە.

برایان رۆژێ خودا هاتووە، ئایا ئامادەن؟ لە چەند سەعاتێ زیاتر هەلتان بۆ نییە؟ هەژارەکان بانگکەنو شتەکانی خۆتان دابەش کەن، ئێوە چ خەمێکتان بۆ حاڵی دونیا هەیە؟ ئێوە چ خەمێکتان بۆ حاڵی دونیا هەیە؟ وا ئاگر

دێت بۆ سووتاندنی، بەر لە مەلەکوت، مەلەکوتی ئاگرە لە رۆژی خودادا، بەردی ماڵەکانی دەوڵەمەندان لە جێوە رادەبنو هەڵدەکوتنە سەر دانیشتوانەکانی،

له سیمی زێری ناو سندوقچەی دەوڵەمەندان عەرەق دەردەهێنیو بەسەر رووی پارەدەرانی عەرەقەوە خوێنی هەژاران هەڵدەڕژێ، ئاسمان دەبێتەوە لافاوو ئاگر هەڵدەڕژێتە خوارەوەوکەشتییێکی تازە بەسەر بەرزایی مەشخەڵەکانەوە مەلەدەکات، کلیلەکان لە دەستی منن، دەرگای کەشتی دەکەمەوەو هەڵدەبژێرم، برایانی ناصیرەیی من لە ئێوەوە دەست پێدەکەم، ئێوە یەکەم کەسانێکن کە داوەتتان دەکەم، وەرن، بچنە ناویەوە، مەشخەڵی خودا پێشتری دابەزینی خۆی دەست پێکردووە.

ئاپۆڕەکە لە میانی قاقاوە هاواریان کرد :

– هێ....هێ! کوڕەکەی مەریەم بۆ رزگار کردنی ئێمە بەدەرکەوتووە!.
چەند نەفەرێ لاربوونەوە بەردیان گرتە دەستو لە چاوەڕوانی دا مانەوە.

لە شیرازەی مەیداندا سەروپۆتەلاکێکی بەپەلە بەدیار کەوت. فیلیب ی گەنج بوو، هەرکە خەبەری هاتنەوەی هاوڕێکانی بیستبوو، بەغار هاتبوو، چاوەکانی وەک بڵێی لەبەر کاریگەرێتی گریان هەڵمسابوو، وەکو مەشخەڵی لێهاتبوو، گۆناکانی شۆڕبووبوونەوە، دروست هەر لەو رۆژەی کە هاوڕێکانی دەریاچەیان جێهێشتبووو خوداحافیزیان کردبوو ، بە خەندەوە هاواری کردبوو کە :

– من نایەم، من مەڕم هەیە، لەکوێ دەتوانم رەهایان بکەم.

دەستەی دزان لە لوبنان سەرەوژێر بووبوونەوەو ئەویان دەستگیر کردبوو، شتێ جگە لە شوانی بۆ ئەو نەمابۆوە، هێشتا گۆچانەکەی پاراستبوو، لە گوندێکەوە بۆ گوندێو لەکێوێکەوە بۆ کێوێ، وەکو پاشاییێکی لێخراو دەڕۆیشتو بەدوای مێگەلەکەی خۆی دەگەڕا، جوێنی دەداو هەڕەشەی دەکرد، خەنجەری تیژ دەکردو دەیگوت دەیەوێت بچێتە لوبنانەوە، بەڵام شەوانە کە تەنها دەمایەوە دەگریا، ئێستا ئەو بەپەلە بوو تا بگاتە دۆستەکانیو ماجەراکە بگێڕێتەوەو هەموو بەیەکەوە بچنە لوبنان، دەنگی خەندەو هەراو هۆریای بیست، لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە :

– لەوێ چ خەبەرە؟ بۆ پێدەکەنن؟ نزیکتر کەوتەوە.

مەسیح ئێستاکێ توورە بوو بوو، هاواری کرد:

– بە چ پێدەکەنن؟ بۆبەرد کۆدەکەنەوە، تا لە کوڕی مرۆڤ بدەن؟ بۆچی بۆ ماڵەوەتان، زەیتونستانو رەزی خۆتان گەورە دەکەن؟ دەبا ببێتە خۆڵەمێش.. خۆڵەمێش! کوڕانو کچانتان ببنە خۆڵەمێش، مەشخەڵی تاراجکەری گەورە

گەورە لە کێوکانەوە هێرش دەکاتە سەرتان تا مەڕەکانتان بڕفێنن. فیلیپ کەخۆی هاوێشتبووە سەر گۆچانەوە، بەبنی لێویەوە گوتی :

- کام تالآنکەر..کام مەڕ؟. ئەو مەشخەڵانە ئیدی کامیانن کە دادەبەزێتە سەر ئێمەوە؟

لە کاتێکا مەسیح قسەی دەکرد، ئاپۆڕەی خەڵکیروخسار زەردو خاراو دەگەیشتن ئەوێکەوە، ئەوان بە وەدیارکەوتنی پەیامبەری تازەی هەژاران خەبەرداربوونەوەو بەغار هاتبوون، دەگوترا کە لەناو دەستێکیدا ئاگری ئاسمانی بۆ سووتاندنی دەوڵەمەندان راگرتبوو، لەناو دەستەکەی تریشدا تەرازوو هەبوو، تا سەروسامانی ئەوان لەمیانی هەژاران دابەش بکات، ئەو موسای تازەبوو، کە یاساییێکی تازەترو دادپەروەرانەتری هێنابوو، خەڵکی بەسەر سامی وەستابوونو گوێیان لێڕادەگرت، گەیشتبوو گەیشتبوو! مەلەکوتی هەژاران گەیشتبوو!

بەڵام لەوکاتەی کە مەسیح دووبارە ویستی لێو بۆ قسە بکاتەوە چواربازوو کەوتە سەریەوە، دەستگیریان کردو لەسەربەرد هێنایانە خوارەوە، بەپەلە لە کندڕێکی قەبەیان پێچایەوە، مەسیح گەڕایەوەو کوڕانی یوسفی بینی- برایانی خۆی، سیمونی گۆجەو یاکوبی پارسا، ئەوان لە کاتێکا ئەویان بەدوای خۆیان پەلکێش دەکرد هاواریان کرد :- بڕۆ ماڵەوە یاڵڵا بڕۆ ژوورەوە، شەیتان تۆی تەسخیرکردووە!.

مەسیح هاواری کرد :- من ماڵم نییە ڕەهامکەن، ماڵی من ئێرەیە، ئەوانە براکانمن- هێمای بۆ ئاپۆڕەکە کرد.

دێنشینەکانیش بە خەندەوە هاواریان کرد :

- بڕۆ ماڵەوە بڕۆ ماڵەوە. یەکێ لەوان بەردەکەی دەستی بۆ لای ئەو هاوێشت، بەردەکە بەنێوچەوانی مەسیح کەوت یەکەمین دڵۆپە خوێن ڕژا.

پیرەمێردی قەمبوور بەقیژەو هاوارەوە گوتی :- بابمرێ، با بمرێ ئەو ساحیرێکەو دەیەوێ سیحرمان لێ بکات، بانگی ئاگر دەکات تابێتو سوورمان کاتەوەو ئاگریش دێت!.

دەنگی :- بابمرێ.. بابمرێ. لە هەموو لاییێکەوە دەهات. پەترۆس بۆ پێشەوە رایکرد هاواری کرد :- دەبێ شەرم لە خۆمان بکەینەوە مەگەر ئەو چی لە ئێوە کردووە؟ ئەو بێگوناهە..

گەنجێکی زەبەللاح هێرشی کردە سەر :- هەبێو نەبێ تۆ لایەنگیری ئەوی ها؟. قورقوراگەی ئەوی گرت.

پەترۆس لە کاتێکا هەوڵیدەدا تا دەستی زەبەللاحەکە لەگەروی بکاتەوە قیژاندی :

- نە...نە من لایەنگیری ئەو نیم، سێ یاوەرەکەی دیکەی مەسیح لە ترسان ئەژنۆیان شل بوو بوو، یاکوبو ئاندریاس لە کەنارێ وەستابوونو خۆیان بەسەر دەکردەوە، چاوانی یۆحەننا پڕ لە ئەشک بووبوو، بەڵام یەهودا لەمیان ئاپۆڕەکەوە ڕێی خۆی کردەوە، هەردوو برایە توورەکەی لەئوستاد دوورکردەوە، کندرەکەی کردەوە، هاواری کردە سەریان :- یاڵڵا بڕۆن گوم بن، دەنا لەگەڵ مندا ڕووبەڕوو دەبنەوە!.

سیمۆنی گۆج بەقیژەوە هاواری کرد :- بۆ فەرماندان فەرموو بڕۆوە شارەکەی خۆتان..

یەهودا هاتە نێوەوەو گوتی: لەهەر کوێیەک مشتەکۆڵەم کاربکات لە هەمان جێگادا فەرماندەدەم. ئەو کاتە ڕووی لەچوار یاوەرەکە کرد :- شەرم ناکەن کە پێشتر نکوڵی ئەو دەکەن؟ یاڵڵا بۆ پێشەوە، بەدەوریا ئەڵقەیاندا تادەستی کەسی نەگاتی!. چوار یاوەرەکە شەرمیان لەخۆ کردەوە، هەژارو کۆنەپۆشان بۆ پێشەوە هەڵبەزینو هاواریان کرد:- برایان ئێمە لایەنگیری ئێوەین وەرن با بیانکوژین!. دەنگێکی کێوی هاواری کرد :- منیش لەگەڵ ئێوەم. فیلیپ گۆچانەکەی لە هەوادا رادەوەشانو لەمیانی ئاپۆڕەکەدا ڕێی کردەوە :- منیش وادێم.

ڕیش سوور وەڵامی دایەوە :- فیلیپ بەخێر بێی، وەرە بەگەڵمان بکەوە، هەژارو مەزلوومەکان هەموو بەیەکەوەن.. لادێنشینەکان کە ئەو پرنشینانەیان بینی لەدژی ئەوان شۆڕش دەکەن، لە توورەییان شێت بوو بوون :- کوڕی نەجاڕ هاتووە تا ئەو بیرۆکانە لەزەینی هەژاران چێکات، تا نەزمی چەسپاوی دونیا تێکهەڵڕێژن، مەگەر نەتانبیست کە گوتی یاساییکی تازە دەهێنێ؟ :- بابمرێ بابمرێ. وەکو ئەسپوند بازیان دەدایە هەواوە، هەندێکیان بە گۆچانو هەندێکیان بە چەقۆوە هەندێکیشیان بەبەرد هەڕەشەیان دەکرد، پیرەمێردەکان لەکەنار وەستابوونو هانیاندەدان، دۆستانی مەسیح لە شیرازەی مەیدان دا لەپشت دارچنارەکان سەنگەریان گرت، ئەوانی دیکە هێرشیان کردە مەیدان، مەسیح خۆشی چووە پێشو لەمیانی دوو گروپی دژ بەیەک وەستا، بازووەکانی

کردەوەو هاواری کرد :- برایان برایان!. بەڵام کەس گوێی پێنەدەدا، ئێستاکێ بەردەکان لەڕووی تووڕەییەوە دەهاوێشتران‌و یەکەمین بریندارییان ناڵەی سەردابوو،

لە کووچە باریکەکاندا ژنێ هاتە دەرەوە، چەفیەیێکی ئەرخەوانی تەواویروخساری جگە لە نیوەی دەموچاوی رەش‌و درشتی کە لە ئەشک غەرق بووبوو، داپۆشی بوو، بەتەواوی هێزەوە هاواری کرد :- بۆ خاتری خودا.. نەیکوژن. خەڵکی بەبنی لێویانەوە گوتیان :- دایکی .. مەریەم!.، بەڵام پیرەمێردەکان لەو کاتەدا چۆن دەیانتوانی رەحم بەحاڵی ئەوی دیکە بکەن، ئەوان هار بووبوون‌و هاواریان دەکرد :- بابمرێ..بابمرێ! ئەو هاتووە خەڵک وریا بکاتەوە تا شۆڕشێ بەرپابکەن، تا سەروسامانمان لەمیانی بێ سەروپێکاندا دابەش بکەن... بابمرێ. غەنیم بە یەکەکان ئێستاکە دەستەویەخە بووینەوە، دوو کوڕی یوسف بەسەر زەویەوە هەڵدەخزین‌و هاواریان دەکرد، یاکوب بەردێکی هەڵگرتبوو، سەری ئەوان شەقی بردبوو، یەهودا بەخەنجەر هەڵکێشانەوە لەبەردەم مەسیح وەستابوو، مادۆنی کەسی نەدەدا لە مەسیح نزیک ببێتەوە، فیلیپ بە یادەوەری مەڕەکانی ئیدی نەیتوانی خۆی راگرێ، کوێرانە گۆچانی بەسەر سەری غەنیمەکاندا دەدا، دەنگی مەریەم دووبارە بیسترایەوە :- ئەو نەخۆشە ئەقڵی لەدەست داوە، ئێوەوخودا رەحمی پێبکەن. بەڵام سەدای ئەو لەنێون هەراوزەنادا ون بوو، یەهودا ئێستاکێ بەهێزترین تاکی گروپەکەی بەسەر زەویدا درێژکردبوو خەنجەرەکەی دانابووە سەر گەرووی، بەڵام مەسیح لە کاتی پێویست خۆی گەیاندێ تا پێش لە یەهودا بگرێت: برام یەهودا، خوێن...، نا... خوێن.. خوێن.. نا

یەهودا بەتووڕەییەوە هاواری کرد :- ئەی چی...ئاو؟ لەبیرت کرد کە تەورت لەناو دەستە؟ زەمانی موژدەدەبەخش گەیشتووە. هەتا پەترۆسیش لەبەر کاریگەرێتی ئەو لێدانەی کە بەو کەوتبوو، تووڕە بووبوو بەردێکی گەورەی دەست دایێ کەوتە گیانی پیرەمێردەکانەوە، مەریەم خۆی هاوێشتە ناوەندی شەڕەکەوەو لەکوڕەکەی نزیک کەوتەوە، دەستی ئەوی گرت‌و گوتی :- ڕۆڵەم چیت بەسەر هاتووە؟ بۆ کەوتویتە ئەم ڕۆژەوە؟ بگەڕێوە ماڵەو، خۆت بشۆ جلت بگۆڕە، سۆلەکانت لەپێ بکە، پۆخڵی لەسەروروخسارت دەبارێ!.

– من ماڵم نییە.. من دایکم نییە تۆ کێی؟

دایکە کەوتە گریانەوەو، گۆناکانی دەڕنیەوەو ئیدی قسەی نەدەکرد. پەترۆس بەردەکەی هاوێشتو بەرد بەپێی پیرەمێردە قەمبورەکە کەوت، ئاخێ لە بدەروونی پیرەمێرد هەڵسا، بەلینگە لینگ لەمیانی کووچە دوای کووچە بۆلای ماڵی خاخام چوو، بەڵام خاخام لە هەمان ساتدا لە حاڵێکا هەناسەبڕکێ بووبوو، گەیشت، ئەو کە لەناو کلێسادا سەری بردبووە ناو کتێبی پیرۆزەوە لە هەوڵی ئەوەدابوو کە ویستی خودا لە وشەکان دەربهێنێ، بەبیستنی هەراوزەنا لە جێوە هەڵبەزی بۆوە، بەڵام لەوکاتەی کە لە هەراوزەنا ئاگادار بووبۆوە گۆچانەکەی دەست دایێو بە سەراسیمەیی رایکرد تا ببینێ چ خەبەرە.

لەڕێگادا رووبەرووی چەند کەسێکی بریندار بۆوەو لە هەموو شتێ گەیشتبوو، ئەو ئێستاکە ئاپۆڕەکەی وەلاناو خۆی گەیاندە کوڕەکەی مەریەمەوە، بەتووڕەیی گوتی:

مەسیح ئەوە چ بەزمێکە داتناوە، ئەوە تۆی هەڵگری عەشق؟ ئەوە ئەو عەشقەیە، کە هێناوتە؟ شەرم ناکەی ؟

ئەوکاتە رووی لەلای ئاپۆڕەی خەڵک کرد گوتی:-

ڕۆڵەکانم بگەڕێنەوە ماڵەکانتان، ئەوە برازای منە، مرۆڤێکی نەخۆش‌و بەدبەختە، ساڵەهایە نەخۆشە، بە قسەکانی ئەو کینە لەدڵ هەڵمەگرن، لێی ببوورن، ئەوە ئەو نییە کە قسە دەکات، بەڵکو کەسێکی دیکەیە کە بەزمانی ئەو قسە دەکات.

مەسیح گوتی :- ئاخ خودای من!.

خاخام هاتە میان‌و گوتی :- بێدەنگ بە. بەسەرزەنشت ئامێزەوە گۆچانێکی لێدا، جارێکی دی رووی لە ئاپۆڕەکە کرد :- کوڕەکانم لەو گەڕێن، رقی لێ هەڵمگرن چونکە نازانی چی دەڵێ، هەموو ئێمە لە هەژارو دەوڵەمەندان، لەپشتی :- ئیبراهیم.ین، کێشە مەخەنە میانی خۆتانەوە، نیوەڕۆیە، بگەڕێنەوە ماڵەکانتان وا من ئەو مرۆڤە بەدبەختە چارەسەردەکەم..

پاشان رووی لەمەریەم کرد:- مەریەم بگەڕێوە ماڵەوە من هەر ئێستا دێم. دایکە دوا نیگای خۆی کردە کوڕەکەی، نیگاییێکی پڕ لە تاسوق، وەک بڵێی بۆ هەمیشە ماڵاوایی دەکات، ئاخی هەڵکێشا قەپی لە چەفیەکەی خۆی گرت‌و لەمیانی کۆڵانە باریکەکانەوە ون بوو.

لەهەمان کاتدا کە خەڵک خەریکی یەکتر کوشتن بوون، هەور ئاسمانی

داپۆشیو باران باریو زەوی تێرکرد.

بایێک هەڵیدەکرد، چلی دواهەمین گەڵای دارچنارو هەنجیر لە لقەکان دەبوونەوە، گەڵاکان بەسەر زیودا پەرشو بڵاو دەبوونەوە، مەیدانەکە خاڵی بوو بوو.

مەسیح بەرەو فیلیپ گەڕایەوەو دەستی درێژ کرد :- برام فیلیپ بەخێر بێی. فیلیپ بە گوشینی دەستی مەسیح وەڵامی دایەوە:- مەولای من خۆشحاڵم بەدیدارت، ئەوکاتە گۆچانی خۆی بەوداو گوتی :- ئەو بگرەو پاڵی پێ بدە.

مەسیح گوتی :- وەرن یارانی من باشترە بڕۆین، پێتان لە تۆز پاک کەنەوە ماڵاوا ناصیرە!

خاخامی پیر گوتی :- تا شیرازەی دێ لەگەڵ ئێوە دێم تا کەسێ یەخەتان نەگرێ. دەستی مەسیحی گرتو لەگەڵ یەک بۆ پێشەوە کەوتنە ڕێ، خاخام هەستی کرد کە لەپی مەسیح خەریکە دەسووتێت گوتی:- کوڕم ئەوەندە سەودای ئەوانی دیکە مەبە، لەناودەچیت..

باوکە من خۆم سەودایێکم نییە، کەواتە لێگەڕێ با سەودای ئەوانی دی فەنام بکەن.

ئەوان ناصیرەیان لەدوای خۆیانەوە جێهێشت، باخەکانو پشتی باخەکان، کێڵگەکان، بەدیارکەوتن، حەواریەکان لەکەنار کانیێ وەستابوون، تا برینی خۆیان بشۆنەوە، ژمارەیێکی زۆر لە هەژارو نەخۆشەکان لەگەڵ ئەواندا بوون، جگە لە دوو نابینا، چەنەبازیان دەکردو لە چاوەڕوانی دابوون، کە پەیامبەری تازە دەست بکات بە پەرجووکانی. وەک بڵێی لە جەنگێکی گەورە دەگەڕانەوە، بەڵام چوار حەواریەکە بە بێدەنگی ڕێیان تەی دەکرد، لە حاڵەتی شڵەژاندا بوونو پەلەیان دەکرد بگەن بەمەسیحو ئارامییان پێ ببەخشی، زادگای ئوستاد دەریکردبوون، نەبەردە گەورەکە سەرتاییێکی خۆشی نەبوو، لەبەرخۆوە دەیانگوت:- ئەگەر لە کاناو کفرناحومو هەر جێگاییێکی دی لە دەوروبەری دەریاچەی گنسارت دەرکراین چیمان بەسەردێت؟ دەبێ بۆ کوێ بچین؟ قسەی خودا بچرپێنینە گوێی چ کەسێ؟ لە شوێنێک کە خەڵکی ئیسرائیل ئێمە قبوڵ نەکەن دەبێ ڕوو لە چ کەسێ بکەین؟ گاورەکان؟. چاویان بڕیە مەسیحەوە، بەڵام هیچ یەکێکیان دەمیان نەکردەوە، وەلێ مەسیح ترسی لە چاوانی ئەوان خوێندەوەو دەستی پەترۆسی گرت :- ئەی پەترۆسی کەم باوەڕ، جانەوەرێکی

ڕەش بەپرچێکی ڕەشی بریقەدارەوە بەسەر گلێنەتەوە هەڵگورماوەو دەلەرزێ، ئەو جانەوەرە ترسە، ترس، دەترسی؟

– مەولای من کە لە تۆ دوورم بەڵێ دەترسم، هەر بۆیە هاتوومەتە نزیکتەوە، لەبەر ئەمەیە کە ئێمە هەمووومان هاتووینەتە نزیک، قسەمان بۆ بکەو دڵنیایی ببەخشە دڵمانەوە.

مەسیح پێکەنیو گوتی: کاتێ کە سەرم لە قووڵایی ڕۆحم دەبەمە خوارەوە، نازانم چۆن ڕاستی تیادا بەشێوەی مەسەل بەدیاردەکەوێ، لەبەر ئەمە دۆستان جارێکی دیکە بەمەسەل قسەتان بۆ دەکەم:

– کێ لە گەورەکان دەستووریدا تا بۆ زەماوەندی کوڕەکەی میوانداریێکی مەزن بەرپا بکات، هەرکە سەری گاکانیان دەبڕیو سفرەیان ڕاخست، غولامانی خۆی ناردە دوای داوەتکراوەکان کە :– هەموو شتێ ئامادەیە لووتف بکەنو وەرنە زەماوەندەوە. بەڵام هەموویان بەیەک ڕا عوزرخوازیان کرد، یەکەمین گوتی :– من مەزراییێکم کڕیوەو دەبێ بچم بیبینم.

دووەم گوتی :– من خۆم تازە زەماوەندم کردووەو ناتوانم بێم. سێهەمیان گوتی: من پێنج جووتەگام کڕیوە دەچم تا سەیریان بکەمو تاقیان بکەمەوە. غولامەکان گەڕانەوە بەمەولای خۆیان گوت :– هیچ یەک لە داوەت کراوەکان ناتوانن بێنو دەڵێن گرفتاریمان هەیە.. مەولای ئەوان تووڕەبوو گوتی :– یەکسەر پەلەکەنە مەیدانو ڕێگاکانی هەژارو شەوکوێر کۆکەنەوەماڵم پڕ لە داوەت نەکراوەکان دەکەم تا لە جەژنی زەماوەندی کوڕەکەم بخۆنەوەو شادی بکەن.

مەسیح لەقسەکردندا دووبارە وەستا: قسەی خۆی دەستپێکردبوو، بەڵام هەرچەند زیاتر قسەی دەکرد، زیاتر ئەندێشەی خەڵکی ناصیرەو یەهودیەی دەکرد، تووڕەیی لەچاوەکانی هەڵدەبەزییەوە، حەواریەکان بەسەرسامی سەیری ئەویان دەکرد، پەترۆس کە لە ڕووی نائومێدیەوە سەری دەخوراند گوتی:– داوەت کراوەکانو داوەت نەکراوەکان چ کەسانێ بوون؟ چ جۆر زمانێکە مەولای من لێمان ببوورە، بەڵام ئێمە تێناگەین..

مەسیح گوتی :– تێدەگەی، لەوکاتەی کە داوەتکراوەکان بانگ دەکەم تا بێنە ناو کەشتیەوە ئەوان سەرپێچی دەکەن، تێدەگەی، ئەوان دەڵێن کە مەزراو ڕەزو ژنیان هەیە، چاووگوێو لێوو لووتو دەستیان پێنح جووت گان، کە خەریکی

کیلان دەبن، :- چ شتێ؟ چالێکی قووڵ!. ئاخێکی هەڵکێشا، لە کاتێکا سەیری هاوڕێکانی دەکرد هەستی کرد کە چەند تەنهایە بەبنی لێویەوە گوتی :- من قسە دەکەم بەڵام بۆ کێ؟ بۆ هەوا، خۆم تەنها کەسێکم کە گوێ دەگرم، کەی بیابان گوێ پەیدا دەکات، تا گوێی لەقسەم بێت؟.

پەترۆس دووبارە گوتی : مەولای من لێمان ببورە، بەڵام زەینی ئێمە پڕە لە چلک...سەبرت هەبێ، دەپشکوێ

مەسیح گەڕایەوەو سەیری خاخامی کرد، بەڵام پیرەمێرد چاوی بڕیبوە زەوییەوە، ئەو لەمانای نادیارو وەحشەتناکی مەسەلەکە بە ئاگابوو، ئەشک لە چاوە بێ برژانگەکانی ئەڵقەی بەستابوو

لەکۆتایی ناصیرەدا لەبەردەم کوختەیێکی دارینەوە-باجگر- دانیشتبوو، ناوی مەتی بوو، تەواوی بازرگانانێ کە دەهاتنە ناصیرە یا لە ناصیرە دەچوونە دەرەوە، دەبوایە پارەوپول بدەن بە ڕۆمیەکان، مەتی پیاوێکی کورتەباڵای چوارشانەو زەردروخسار بوو، دەستەکانی زەردو نەرم بوون، ئەنگوستەکانی رەنگیو نینۆکەکانی رەش بوون، گوێچکەیێکی موویینو دەنگێکی وەک دەنگی خواجەی هەبوو، تەواوی خەڵکی ناصیرە رقیان لەو دەبۆوە، کەس تەوقەی لەگەڵ ئەو نەدەکردو کە بەکەنار کوختەکەی ئەو رەت دەبوون روویان وەردەسووڕاند، مەگەر کتێبی پەیامبەران ناڵێت:- وەزیفەی ئێمەیە تەنها باج بدەین بە خودا نەک مرۆڤـ، ئەو پیاوە باجگر بوو، باجگریی لەخزمەتی قەیسەری رۆمدا، ئەو شەریعەتی خودای نابووە ژێر پێ، پارەی حەرامی دەخوارد، فەزای دەوروبەری ئەو تاحەوت فەرسەخ پیس بوو بوو.

پەترۆس گوتی :- کوڕینە خێراتر جووڵە بکەن، هەناسەتان بگرن و رووتان وەرگێڕن.

بەڵام مەسیح وەستا، مەتی لەکاتێکا لە دەرەوەی کوختەکەوە وەستابوو، قەڵەمی نابووە میانی ددانەکانیەوە، بەخێرایی هەناسەی هەڵدەکێشاو نەیدەزانی چی بکات، لەوە دەترسا لە دەرەوەی دەرگای کوختەکەوە بوەستێ، بەبوونی ئەوانیشەوە مەیلی نەبوو بچێتە ناو کوختەکەوە، چەندین ساڵ بوو ئارەزووی دیتنی پەیامبەری تازەی دەکرد، کە بانگەشەی مرۆڤـایەتی دەکرد، لەنزیکەوە بەدیارکەوتبوو، مەگەر ئەو نەبوو کە رۆژێ دەیگوت :- خودا ئەو گوناهکارەی کە تۆبە دەکات، زیاتر خۆشدەوێ لەوەی کە هەرگیز گوناهی نەکردووە؟. هەمان

چەند رۆژی پێشتر مەگەر نەیگوتبوو :- من لەم دونیایەدا بۆ بێگوناهەکان نەهاتووم، بەڵکو بۆ گوناهکاران هاتووم. حەزم لێیە لەگەڵ ئەوان دانیشمو خۆراک بخۆم؟. رۆژێکی دیکە کاتێ پرسیاریان لێکرد:

:- مەولای من ناوی راستی خودا چییە؟. وەڵامی دایەوە :- ئەشق!. ئێستا چ رۆژو شەوانێ بوو کە مەتی ئەم قسانەی لەدڵی خۆیدا کاوێژ کردبۆوە، بەئاهێکەوە گوتبووی :- بزانە چ کاتێ ئەو دەبینم، چ کاتێ دەکەومەسەر پێیەکانیەوە؟. ئێستا ئەو رووبەرووی وەستاوە، بەڵام مەتی، شەرمی لەخۆی دەکردەوە کە سەر بەرز بکاتەوەو سەیری ئەو بکات، بەبێ جووڵە، بەسەری شۆڕەوە، لەشوێنی خۆی مابۆوە، لە چاوەڕوانی چیدابوو، ئێستاکێ هەمان پەیامبەر لەوێ دەڕواتو بۆ هەمیشە ئەو لەدەست دەدات. مەسیح هەنگاوێکی بەرەو لای ئەو هەڵگرت، ناوی ئەوی وا بە ئارامیو میهرەبانییەوە هێنایە سەرزمان کە باجگر هەستی کرد دڵی دەتاوێتەوە، چاوەکانی بەرز کردەوە، مەسیح رووبەڕووی وەستاو سەیری کرد، نیگاکانی ئەو نەرمو قودرەتمەند بوو، تا ناخی بوونی باجگر چووە خوارەوە، ئارامی بەدڵو رۆشنی دەبەخشیە زەینیەوە، تەواوی بوونی لەحاڵی لەرزیندا بوو، بەڵام خۆرەتاوی کەوتە سەرو گەرمی دەکردەوە، واە کە چ لەززەتێکو دڵنیاییو دۆستایەتی بوو! ئەرێ دونیا ئەوەندە سادەو رزگاربوون ئاوا ئاسان بوو؟

مەتی چووە ژوورەوە، دەفتەری حسابی خۆی داخست، دەفتەر حسابێکی سپی نایە ژێر باخەڵی خۆی، دەواتی نایە بەرشاڵیو قەڵەمی دانایە پشتگوێی، پاشان کلیلی لەبەرشاڵی دەرهێناو کوختەکەی داخستو کلیلی هاوێشتە ناو باخێکەوە، کەکاری تەواوبوو، بەئەژنۆی لەرزۆکەوە لە مەسیح نزیک بۆوە وەستا بچێ یا نەچێ؟ ئایا ئوستاد دەستی لەناو دەست دەنێ، چاوانی هەڵبڕیو سەیری مەسیحی کرد، وەک بڵێی بەدەستەپاچەییەوە داوای لێدەکرد کە رەحمی پێبکات.

مەسیح بزەییێکی هاتێو تەوقەی لەگەڵ کرد :- مەتی بەخێر بێی لەگەڵ مندا وەرە.

حەواریەکان کەوتنە شڵەژانەوەو چوونە کەنارەوە، خاخامی پیر سەری لە گوێی مەسیح ناو گوتی :- رۆڵەم باجگر گوناهێکی گەورەیە، تۆ دەبێ گوێ لەشەریعەت بگری..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- باوکە من گوێ لەدڵم دەگرم.

ئەوان ناصیرەیان جێهێشت، بە رەت بوون لەباخەکان گەیشتنە مەزراکانەوە، بایێکی سارد هەڵیکرد، کێوی حەرمۆن لەوان دەوراندا لە پەردەی ناسکی یەکەمین بەفردا دەدرەخشایەوە.

خاخام دەستی مەسیحی جارێکی دی گرتە دەست، مەیلی لێبوو بەر لەوەی لەیەک جیاببنەوە قسەی لەگەڵ بکات، بەڵام دەیتوانی چی بڵێ؟ لەکوێ دەست پێبکات؟ مەسیح دەیگوت لەبیابانی یەهودیە خودا ئاگری لەدەستێک دایەو تۆویشی لەدەستەکەی دیکە داناوە، دەیگوت ئەو دونیا دەسوتێنێو پاشان تۆوی دونیایێکی دیکە بەسەر وێرانەکانیەوە پێوەر دەکا، خاخام بەدزییەوە سەیری ئەوی کرد، باوەڕی پێ بهێنێ؟ مەگەر کتێبی پەیامبەران نەیاندەگوت، هەڵبژێردراوی خودا دەبێتە جێی نەفرەتو تەکفیری خەڵکەکانەوە. وەک چۆن درەختێکی پەژموردە لەمیانی زورگو بەردەڵانەکانەوە سەردەردەهێنێ؟

لەبەر ئەمە لەوانەیە ئەو پیاوە هەمان کەسێ بێ کە.....

خاخام پاڵی بەمەسیحداو بەئارامی بەشێوەیەک کە ئەوانی دیکە نەبیستن پرسی:- تو کێی؟.

- مامە شەمعون لە ساتی لەدایک بوونم تا ئێستا لەگەڵ مندا بووی هێشتا منت نەناسیوە؟

دڵی پیرەمێرد دیسان لە جووڵە وەستا بەبنی لێویەوەگوتی

:- بەدەرە لەوەی کە لە زەینمدا جێی ببێتەوە.

مامە شەمعون، ئەی دڵت چۆن؟

- کوڕم من گوێ لەدڵم راناگرم، مرۆڤـ تووشی گێچەڵ دەکات

مەسیح بەنێگاییێکی هاودڵییەوە بەپیرەمێردی گوت، تووشی گێچەڵی خودا، گێچەڵی نەجات بوون.. دوای ساتێک گوتی :- باوکە خەونی دانیاڵ پێغەمبەرت دەربارەی قەومی ئیسرائیل لەبیر نییە؟ لە دێرزەمانەوە بەسەر تەختی خۆی دانیشتبوو، جامەییێکی وەک بەفر سپی لەبەربوو سەری وەکو سپێتی خوری بەران وابوو، تەختەکەی لەمەشخەڵ دروستکرابوو رووبارێ لە بڵێسەکان لە بەرپێی هەڵدەڕژا، دادوەران لە چەپو راستی دانیشتبوون، ئەوکاتە ئاسمان

کراوە، بەسەر هەورەکانەوە باوکە لەبیرتە چ کەسێ دابەزی؟.

خاخامی پیر کە چەندین نەوەی یەک لەدوای یەکی بەمە گۆش کردبوو، وەڵامی دایەوە :- کوڕی مرۆڤـ

ئەو خەونەی لە شەوانی خۆش بینی بوو..

- کوڕی مرۆڤـ کێیە باوکە؟

- ئەژنۆکانی خاخام سست بوو، بەوەحشەتەوە سەیری گەنجەکەی کرد، لەحاڵێکا چاوی بڕیبووە لێوەکانی مەسیحەوە بەبنی لێویەوە گوتی :- کێیە؟ کێیە؟.

مەسیح بە ئارامی وەڵامی دایەوە :- من. دەستی دانایە سەرسەری پیرەمێرد وەک بڵێی پیرۆزی دەکات.

خاخامی پیر خواستی شتێ بڵێ، بەڵام نەیتوانی دەمی بکاتەوە. مەسیح دەستی هێنایە پێش‌و گوتی :- باوکە..ماڵاوا، شەمعون تۆ مرۆڤـێکی بەختەوەری، چونکە خوادوەند وەفای بە وادەی خۆی کردو بەر لەمەرگ تۆی کردە شایستەی دیدەنی کەسێ کە لە تەواوی تەمەنی خۆیدا ئارەزووی دیداریت هەبوو.

خاخام بەچاوانی داکەوتووی خۆیەوە کەوتە سەیرکردنی، ئەو تاج‌و باڵانەی کوڕی خودا بەسەر هەورەکانەوە لەدەوروبەری بوون چی بوو؟ خەونی دەدی؟ ئایا ئەو دانیال پێغەمبەر بوو؟ ئایا دەرگاکانی ئایندە بەڕووی ئەودا دەبوونەوە؟ ئەویان بەتوانا دەکرد تا نیگایێ بکاتە دەروونەوە؟

ئەو نە بەسەر خاکەوە، بەڵکو بەسەر هەورەوە وەستابوو، ئەو پیاوە گەنجە کە دەستی درێژکردبوو پێدەکەنی، کوڕەکەی مەریەم نەبوو، بەڵکو کوڕی مرۆڤـ بوو.

سەری گێژ بوو، گۆچانی خۆی لەزەوی بردە خوارەوەو خۆی بەسەردادا تا نەکەوێ، ئەوکاتە سەیری کرد، سەیری مەسیحی کرد کە بەگرتنە دەستی گۆچانەکەی شوانی خۆی بەژێر درەختەکانی پاییزیدا رەتدەبێ.

جلی خاخامی پیر تەڕبوو بوو بەلەشیەوە نووسا، ئاو لەپرچی دەهاتە خوارەوە، هەرچەند دەلەرزی لەناوەندی رێدا لە شوێنی خۆیدا مایەوە، مەسیح‌و هاوسەفەرەکانی لەدوای ئەو لەپشت درەختەکانەوە ون بوون.

بەڵام لەکاتێکا خاخامی پیر لەمیانی بارانو بادا وەستابوو، ئەوانی دەدیت کە کۆنەپۆشو پێخواست بەڕێدا دەڕۆیشتنو سەرهەڵدەگەڕان، دەچوونە کوێ؟ روو لە کام لا؟

ئایا ئەو کۆنەپۆشو پێ پەتیو بۆرە خەڵکە ئاگر لەدونیا بەردەدەن؟ نەخشەکانی خوداوەند گەرداوو مەرموزێکی گەورەن...

بەبنی لێویەوە گوتی :- ئەدۆنیا... ئەدۆنیا.. فرمێسک لە چاوەکانی هەڵڕژانە خوارەوە.

بەشی بیستو دوو

رۆم بە بازووی کراوەو قودرەتمەندەوە، کەهەرگیز تێربوونی بۆ نەبوو، بەسەر عەرشی شارەکانەوە دانیشتووەو قبوولّی وەرگرتنی هەموو کەشتیو کاروانچیو خودایانو کەلوپەلی تەواوی دونیاو هەموو دەریاکان دەکات، لەهەمان کاتدا کە باوەڕی بەهیچ خودایێ نییە، بێ واهیمەو بەڕازیبوونێکی تەنزئامێزەوە تەواوی خوداکان داوەت دەکاتە دەرباری خۆی. لە ئێرانی ئاگرپەرستادا، میترای کوڕی خۆرەتاو کە لە سەرپشتی بەرزی گایێکی پیرۆزدا بەسەر ئاهورامەزداوە هەڵدێت، ئەو گایەی هەر زوو دەکرێتە قوربانی. لەسەر زەمینی میسر ئیزیس شێری نیل، کە لە بەهاراندا بەسەر مەزرا پشکووتووەکاندا لەگەڕانو سووڕاندا دەبێ بەدوای چوارپارچەی لەشی مێردەکەیدا، ئیزیسی براکەی، لە سووریا لەمیانی شیوەنی دڵتەزێنی ئەدونیسی پاکیزەدا، لە فریژیە، ئاتیس کە بەسەر تەختەییێکی ڕەوانەوە ڕاکشاوەو بە وەنەوشەی چرمساوی هەزار زاوای خوداو شەیتانەکانی ئاسیاو ئەفریقیا، لە یۆنانی ئۆلیمپی سپیو لووتکەکانو هادیسی ڕەشدا، تەواوی خوداکان بە ئامادەبوون قەبوڵ دەکات، ڕێیەکانی کردۆتەوە، دەریاکانی بۆ دزانی دەریاییو زەوی بۆ ڕێگرەکان ڕەها کردووە، ئاشتیو نەزمی بەخشیوە بەدونیا، لەبەرزایی ئەوەوە هیچ کەسێ هەتا خوداش بوونی نییە، لەژێر پاکانیشیەوە هەموو کەسێ، خوداوەندو مرۆڤـەکان هەموویان، هەموو شارنشینەکان کۆیلەی ڕۆمن، شوێنو کات دەفتەری پڕ زێڕو زیون، کە لە مشتی ئەودا لوولدراوە، لەکاتێکا بازی دووسەر کە بە کۆکردنەوەی باڵە شەلاڵ بەخوێنەکانی خۆی لەبەر پێیەکانی خانمەکەی ئەودا ئارامی گرتووە دەلاوێنێتەوە، لافی ئەوە لێدەدا کە :- من جاویدانم. ڕۆم بەخۆی دەڵێت، چەند شکۆمەندو لەززەتبەخشە ئەو هەموو تواناو جاویدانییە، ئەو کاتە بزەیێ بەسەرروخساری سوورو گۆشتنی نەخشە دەبەستێ. بەڕازیبوونەوە پێدەخەنێ، ئەو پرسیارە لەبیر دەکات کە ڕێگاکانی زەمینیو دەریایی بۆ کێ

کردۆتەوە؟ هەوڵو تەقەلای سەدەکانی خۆی بەمەبەستی ئەوەی ئاساییش ببەخشێتە جیهان بۆ کێی ئەنجام داوە. هەرگیز نایەتە زەینیەوە کە ئەو فەتحی کردووەو یاسای داناوە، دەوڵەمەندبووەو بەسەر تەواوی جیهاندا رووتیشتووە، بۆ چ کەسێ، بۆ کێ؟ بۆ مرۆڤـێکی پێخواس کە لە هەمان ساتدا بە ئاپۆرەی ئەو کۆنەپۆشانەی وەدوای ئەو کەوتوون لە شەقامی جێهێڵراوی ناصیرەو کانادا بەرەوپێش دەچێ، شوێنێ بۆ خەوتن، جلێ بۆ لەبەرکردنو شتێ بۆ خواردنی نییە.

تەواوی سندوقچەکانو ئەسپو ئاوریشمی گرانبەهای ئەو هێشتا لە ئاسمانە، بەڵام رێی دابەزینیان گرتۆتە بەر.

گۆچانێکی لەدەستدایەو لەمیانی بەردەلانەوە بەپێی خوێناویەوە رێی تەی دەکرد، جارێ دەوەستێو خۆی بەسەر گۆچانەکەی خۆیدا دەدا، بێ ئەوەی کە قسەیێ بکات، چاوەکانی خۆی بەسەر دامێنی کێوە سپییەکاندا هەڵدەخاتو ئەو کاتە گۆچانەکەی بەرزتر لەکێوەکان بۆ نوورو خودا کە بەسەر عەرشەوە دانیشتووەو کرداری مرۆڤـەکان تەماشادەکات بەرز دەکاتەوەو سەلام لەو دەکات، ئەوکاتە سەفەری خۆی سەرلەنوێ دەست پێدەکاتەوە.

دواجار گەیشتە کانا، لە کەناری بیردا لەدەرەوەی دێدا ژنێکی زگپڕی جحێڵی رەنگ پەڕیو بەخۆشحاڵییەوە ئاوی هەڵدەکێشاو شەربەکەی پڕ دەکرد، ئەویان دەناسی، هەمان ئەو کچە بوو کە لەهاویندا شووی کردبوو، ئەوکاتە ئارەزووی ئەوەیان بۆ خواستبوو کە ببێتە خاوەن کوڕێک.

مەسیح لەکاتێکا بزەی دەهاتێ پێی گوت :- ئارەزووی ئێمە هاتە دی. ژنەکە سوورهەڵگەڕا کەوتە دوای تێنوویەتی ئەوانەوە، ئەوان تێنوو نەبوون، بۆیە شەربەکەی نایە سەر سەریەوە، بەرەو لای دێ رۆیشتو ونبوو. پەترۆس بەڕاکردن کەوتە پێشەوە لە ئاستانەی دەرگاییکەوە بۆ ئاستانەی دەرگایێ دەستی کرد بە دەرگا لێدان.

مەستییێکی نادیار ئەوی رادەدا، بەسەماوە هاواری دەکرد:- بکەنەوە، بکەنەوە. دەرگاکان دەبوونەوە ژنان بەدیاردەکەوتن، شەو باڵی کێشابوو، جووتیارەکان لە مەزراکان دەگەڕانەوە، بەسەرسامیەوە دەیانپرسی :- هاوڕێ چ خەبەرە؟ بۆ لەدەرگاکان دەدەی؟. پەترۆس وەڵامی دەدایەوە :- رۆژی خودا هاتووە، تۆفانێ بەڕێوەیە هاوڕێ، ئێمە کەشتییێکی تازە هەڵدەگرین

تەواوی باوەڕداران دێنە ناویەوە، ئەو ئوستادە کە کلیلی لەدەست دایەو ئێستا بەشادییەوە هەنگاو هەڵدێنێ.

ژنان بەترسەوە، پیاوان، نزیکی مەسیح دەبوونەوە کە ئێستا بەسەر بەردێکەوە دانیشتووەو بەگۆچانەکەی خۆی خاچو ئەستێرە لەخاک دەتراشێ. بێمارو گۆجو رەنجکێشەکانی تەواوی دێ گردبوونەوە.

-مەولای من، ئێمە ساودە بدە تا چاک بینەوە، قسەیێکی مەحەبەتئامێز بکە تا لە بیری کەین کە نابیناو فەلەجو جوزامین، خاتونێکی باڵابەرزو ئەشرافخوو لەناو جلی رەشدا هاواری کرد :- من کوڕێکم هەبوو لەخاچیاندا، زیندووی کەوە.. ئەو خانمە ئەشرافییە کێ بوو؟ جووتیارەکان بەسەرسامیەوە گەڕانەوە، هیچ کەسێ لەدێی ئەوان لەخاچ نەدراوە، بەنیگایان کەوتنە دوای شوێنی دەنگەکەوە، بەڵام خانمە پیرەکە لەهەوای گورگو مێشو خۆڵەمێشیدا ونبوو.

مەسیح لاربۆوە بەسەر خاکەوە خاچێکو ئەستێرەییێکی کێشاو گوێی دایە شەیپوری جەنگ، کە لە گردۆلکەکانی بەرامبەردا دادەبەزی، گوێی راگرت، دەنگی قەبەو رێکی پێیەکانی بەرگوێ کەوت لەپڕێکا قەڵغانو کڵاوخودەی برونزی لە رۆشنایی خۆرەتاوی خۆراوا بریقەیان دایەوە، لادێییەکان گەڕانەوە،روخساریان تاریک هەڵگەڕا.

- شکارچی نەفرەتی، لەتاقیب کردن دەگەڕایەوە، دیارە دووبارە چۆتەدەرەوە تا شۆڕشگێرەکان دەستگیر بکات.

- بەو جۆرەی کەخۆی دەیگوت، کچە پەککەوتەکەی خۆی هێنابووە دێ تا بە هەوای پاک چارەسەری بکات، بەڵام خودای ئیسرائیل کتێبو تەرازووی خۆی هەیەو نابوورێ، خاکی کانا ئەو کچە لەورگی خۆیدا دەنێژێ.

- ئاهای فتنەکان هاوار نەکەن، وادێ.

سێ سوار لە پێشەوەی ئەواندا رابردن لە ناوەندێ روفوسی یوزباشی ناصیرە بوو، قامچی لە ئەسپەکەی دەداو لە ئاپۆڕەکەی جووتیاراندا نزیک کەوتەوە، لەکاتێکا قامچی بەرز دەکردەوە هاواری کرد :- بۆ کۆبوونەتەوە؟ یاڵڵا بڵاوەی لێ بکەن.روخساری خەمناک بوو، لەماوەی چەند مانگێ پیر بووبوو پرچی سپی بووبوو، خەمی تاقە کچەکەی کە سپێدەی ڕۆژێکیان لەپڕێکا خۆی بەسەر تەختی ئیفلیجی دۆزیبۆوە، چنگی لەدەروونی گیرکردبوو وردوخاشی کردبوو، لەکاتێکا دەستووری بڵاوەلێکردنی بە لادێییەکان دەداروخساری

رۆشن بۆوە، ئەسپی خۆی رەها کردو لەو نزیک بۆوە:

– کوڕی نەجاڕ لە یەهودیەوە بۆ ئێرە بەخێربێی بەدوای تۆدا دەگەڕام؟.

ئەوکاتە رووی لە لادێییەکان کرد :– قسەییێکم لەگەڵ ئەودا هەیە بۆیە ئێوە بڕۆن.

یاوەرە کۆنەپۆشەکانی دیت کە لە ناصیرەوە کەوتبوونە دوای ئەوەوە هەندێکی لەوان ناسیەوەوروخساری تێکچڕژا.

– کوڕی نەجاڕ تۆ کۆمەکی لەخاچدانی کۆمەڵێکت کردووە، ئاگاداربە خۆت لەخاچ نەدرێی، ئەوەندە خەڵکی جۆش مەدە، هیچ بیروباوەڕێ لەمێشکیان مەکە، دەستی من گرانەو رۆم جاویدانیە، مەسیح بزەی هاتێ، ئەو چاک دەیزانی کە ڕۆم جاویدانی نییە؟، بەڵام قسەی نەکرد.

– جووتیاران بە بلموبۆڵەوە پەرشو بڵاوبوونەوە، لەمەودایێکی دووردا وەستاو سەیری ئەو سێ کەسە شۆڕشگێڕەیان دەکرد، کە پیرەمێردێکی باڵابەرز بە ردێنی دووفلیکانەوە، دوو کوڕی لەلایەن سەربازەکانەوە دەستگیر کرابوونو ئێستا لەزنجیر بەسترابوونەوەو بۆ شوێنێکی دیکە دەگوازرانەوە، هەر سێ نەفەر بەسەری هەڵبڕیویانەوە، سەیری کڵاوی خودەی نیزامیان دەکردو هەوڵیاندەدا کە ئاپۆڕەکە ببینن، بەڵام شتێ نابینن، شتێکیان جگە لە خودای ئیسرائیل کە بە باڵابەرز و تووڕەییەوە وەستابوو،هیچیان نەبینی .

– یەهودا ئەوانی ناسیەوە، بۆ زەمانێک شان بە شان لەگەڵ ئەواندا جەنگی بوو، سەری بۆ ئەوان راتەکاند، بەڵام ئەوان کە لە جیلوەی خودا نابینابووبوون ئەویان نەدیت، یوزباشی کە هێشتا بەسەر ئەسپەوە بوو، لاربۆوەو گوتی :– کوڕی نەجاڕ خودایانێ هەنە بێزیان لە ئێمە دەبێتەوەو ئێمە دەکوژن، ئەسڵەن دەیانەوێ هەر سەر بەلەشمانەوە نەبێت، هێندێکی دیکە لەڕادەبەدەر میهرەبانو نەخۆشی فانییە بەدبەختەکان چارەسەدەکەن، کوڕی نەجاڕ خودای تۆ پەیوەستە بەکام یەک لەم گوتانە؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :– یوزباشی تەنها یەک خودا هەیە کوفر مەکە. روفوس بەتەکاندانی سەریەوە گوتی :– من مەبەستم نییە لەگەڵ تۆ بچمە ناو باسی مەزهەبیەوە، من رقم لە یەهودیەکان دەبێتەوە ئەگەر پێت ناخۆش نەبێ، دەڵێم هەموو ئێوە بەتێکڕا خودا بەردەدەنە رۆحی هەمووانەوە، تەنها شتێ کە دەمویست لەتۆی بپرسم ئەوەیە کە ئایا خودای تۆ دەتوانێ.. لەقسەکردن

دیسان وەستا، شەرمی دەکرد کە خۆی بچووک کاتەوە داوا لە یەهودیی بکات، بەڵام بەبێدرەنگ تەختەخەوێکی باریک بێ ئاڵاییش لەزەینیا نەخشی بەستاو تەماشای ئەو دەکاو داوای لێدەکات.

غرووری خۆی قووتداو بەسەر زەینەوە لاربۆوەو گوتی :- کوڕی نەجاڕ ئایا خودای ئێوە دەتوانێت نەخۆش چاک بکاتەوە؟ کە مەسیحی دیت بێدەنگە دووبارە پرسی :- ئایا دەتوانێ؟ مەسیح لەسەرخۆ بەسەر ئەو بەردەی کە بەسەریەوە دانیشتبوو هەڵسایەوەو لەسوارەکە نزیک کەوتەوە :- باوکان پەسیرەیان خواردبوو، کوڕەکانیان ددانییان کەل دەبوو- ئەمە یاسای خودای ئێمەیە..

یوزباشی لەرزەییێکی کەوتە گیانیەوەو هاواری کرد :- نە، ئەوە بێ عەدالەتیە.. مەسیح لەگەڵ ئەودا یەک نەبوو :- نە تەواو عەدالەتە کوڕو باوک لە یەک رەگو رچەڵەکن، هەردووکیان بەیەکەوە دەچنە بەهەشتو هەر دوو بەیەکەوە دەکەونە دۆزەخەوە، ئەگەر لەیەکیان بدەیت ئەویکە بریندار دەبێ، ئەگەر یەکێ هەڵە بکات هەردووکیان سزا دەدرێن، ئەی یوزباشی تۆ بەدوای ئێمە دەکەوی‌و دەمانکوژی، خوای ئیسرائیلیش کچی تۆ پەککەوتەو فەلەج دەکات.

- کوڕی نەجاڕ ئەوانە وشەی قورسن، جارێکیان بەرێکەوت لەناصیرە گوێم لەقسەی تۆ بووە، ئەوکاتە قسەت بۆ چەشەی رۆمیەک خۆش بوو، ئێستا؟

- ئەوکاتە مەلەکوتی ئاسمان قسەی دەکرد، ئێستا کۆتایی دونیا، یوزباشی لەو رۆژەوە کە گوێت لەقسەم بوو قازی دادپەروەر بوو، لە سەرتەختی خۆی دانیشتووە.

سندوقچەکانی کردۆتەوە، بانگی عەدالەتی کردوە، شمشێر بەدەست هات و لەکەنار ئەودا وەستا.

- ئایا خودای تۆش یەکێ لەو خودایانەیە کە پێ لەعەدالەت درێژتر ناکات؟ ئایا لە هەمان جێدا دەوەستێ؟ ئەی ئەو پەیامە تازەیەی عەشق کە هاوینی رابردوو لە جەلیل موژدەت بۆ دەدا کوا؟ کچی من پێویستی بەدادپەروەری خوداوە نییە، پێویستی بەعەشقی ئەوە، من بەدوای خودایێ دەگەڕێم کە دوورتر لە دادپەروەری دەڕواو شەفا بەکچەکەم دەبەخشێ. لەبەر ئەمەش تەواوی ئیسرائیلم بەدوای تۆوە لەژێر پێ ناوە... عەشق؟

گوێت لێیە؟ ئەشق نەک دادپەروەری.

- یوزباشی بێ عەشقو بێ بەزەیی رۆمی، چ کەسێ ئەم وشانەی لەدەمی وەحشی تۆ ناوە؟

-ڕەنجو عەشقی من کچەکەم، من بەدوای خودایێ دەگەڕێم کچەکەم چاک بکاتەوەو باوەڕی پێ بهێنم.

- خۆش بەحاڵی ئەوکەسانەی کەباوەڕ بەخودا دەهێنن، بەبێ ئەوەی داوای پەرجوو بکەن.

- بەڵێ خۆش بەحاڵی ئەوان، بەڵام من مرۆڤـێکی درم بەم سادەگییەوە دانانیشم، من خوداییێکی زۆرم لە ڕۆمدا بینیووە، هەزارەها نەفەر لەوان لەناو قەفەسدایە ئیدی بەسمە.

- کچەکەت لەکوێیە؟

- لە هەمان جێدا لەباغێ، لەبەرزترین خاڵی ئەم دێیە؟ لەباغێکدا لەبەرزترین شوێنی ئەم دێیە.

- بابڕۆین.

یوزباشی خۆی جەمو جورکردو لەئەسپ هاتە خوارەوە، ئەو مەسیح لە پێشەوە دەڕۆیشتن، لەپشت ئەوانەوە بەمەودایێ، یاوەرەکانو لەپاشتری ئەوان ئاپۆڕەی گوندینیان دەهاتن. لەهەمان ساتدا تۆماس کە لە شادیان جێی لە پێستی خۆی نەدەبۆوە. لەدوای سەربازانی لای دواوەهاتە دەرەوە، بۆ فرۆشتن چوو بووە، ئەوێکەوە کەلوپەلی خۆی بەنرخێکی گران بۆ سەربازەکان لە قالب دابوو.

حەواریەکان هاواریان کرد :- ئاهای تۆماس تۆ هێشتا لەگەڵ ئێمە نایەیت؟ ئێستا پەرجوویێ دەبینیو باوەڕ دەهێنی.

تۆماس وەڵامی دایەوە :- یەکەم جار دەبێ ببینمو دەستی لێدەم.

- چ شتێ هەی دێوەرەی نەقۆڵا؟

- ڕاستی

- مەگەر راستی جەستەی هەیە کەللەپوک، ئەوقسەیە قسەییێکی قۆڕە بۆ دەیکەیت؟

- تۆماس بەخەندەوە گوتی :- ئەگەر راستی جەستەی نەبێ بەکەڵکی چی دێت؟ من پێویستم بەساودانی شتەکان هەیە، متمانەم بەچاووگوێم نییە،

متمانەم بەدەستمە..

– ئەوان گەیشتنە بەرزترین بەشی دێکەوەو چونەماڵێک کە بەئاوە کل سپی کرابوو. کچێکی تەمەن دوازدە ساڵ بەسەر تەختە خەوێکی سپی راکشابوو، چاوانی سەوزو درشتی کرابۆوە، بەدیتنی باوکی،روخساری کرایەوە. رۆحی بەزبریەوە تەکانی خواردو هەوڵیدا لەشی پەککەوتەی بخاتە جووڵەوە، بەڵام بێهودە بوو، شادی لەروخساری نەما، مەسیح لاربۆوەو دەستی کچەی گرت تەواوی قودرەتو عەشقو میهرەبانی لەناو لەپی کۆبۆوە، بێ ئەوەی قسەیێ بکات، چاوی برِیە دوو چاوی سەوزیکچەوە، هەستی کرد کە رۆحیش لە نووکی پەنجەکانی ئەوەوە هەڵدەرژێتە ناخی جەستەی کچەکەوە.. کچە بەمیهرەبانیەوە سەیری ئەوی کرد، لێوەکانی کرایەوەو بزەی هاتێ. یاوەرەکان وردەوردە چوونە ناو ژوورەکەوە، تۆماس لە پێشەوە هەمووان بە خۆیو بەستەکۆڵو کەرەنای بەرشاڵێ چوونە ژوورەوە.

لادێییەکانی ناوباغو کووچەی باغەکان پەرشو بڵاوبوونەوە، هەموو هەناسەبرکێ بوو بوون و لە چاوەروانیدا وەستابوون، یوزباشی پشتی بە دیوار دابوو، سەیری کچەکەی خۆی دەکردو هەوڵیدەدا نیگەرانی خۆی بشارێتەوە.

گۆناکانی کچە، هێدی هێدی سوور هەڵگەران، سینەی قیت بۆوە، هەستی بە خورانێکی دڵگیرکرد، کە لە دەست بۆ دڵو لەدڵ بۆ ژێر پێیەکانی ئەو دەچوو، سەراسەری جەستەی داگرت، ئەندامو جەستەی کچە وەک گەڵای درەختی ئەسپیندار کە لەبەرکاریگەرێتیی بایێکی نەرم دەوەرێ تەکانی دەخوارد، مەسیح هەستی کرد دەستی کچە لەناو دەستی ئەودا وەک دڵ لێدەداو ژیانی بۆ دەگەرِێتەوە، تەنها لەوکاتەدا بوو کە دەمی کردەوەو بەئارامی فەرمانی پێدا :– کچم هەڵسەوە. کچە بەئارامی تەکانی خوارد وەک بڵێی بێ هەستیەکەی چاک دەبێتەوە، خۆی لێک راکێشاو کەوتە سەرپێو بەیەک هەڵبەزینەوە پەرِیە باوەشی باوکیەوە. چاوە سوورِاوەکانی تۆماس لەکاسە دەرپەرِین، دەستی درێژکردو دەستیدا کچە وەک بڵێی گەرەکی بوو دڵنیایی بەدەست بهێنێ، کە ئاخۆ ئەوە راستیە. یاوەرەکان بەهێدمە گرتووییەوە هەرایان بوو، ئاپۆرِەکە کەکۆببوونەوە بۆ ساتێ هاواریان کردو ئەوکاتە بەترساوییەوە خامۆش هەڵگەرِان، شتێ جگە لە دەنگی خەندەی کچیژگەکە کە باوکی لەباوەشی کردبوو ماچی دەکرد نەدەگەیشتە گوێ.

یەهودا نزیکی ئوستاد بۆوە،روخساری تووڕەی شەیتانی بوو.

- تۆ هێزی خۆت بۆ گاوران بە هەدەر دەدەی، تۆ یارمەتی دوشمنانت دەدەی. ئایا ئەوە کۆتایی دونیایە کە بۆ ئێمەت هێناوە؟ ئایا ئەوانە مەشخەڵەکانن؟

بەڵام مەسیح کە لەوان دوور دووری ئاسمانی تاریکەوە دەسووڕایەوە، ئەوخۆی زیاتر لەوانی دیکە بە دیتنی کچەکە کە لەتەختە خەوی هاتبووە دەرەوە، تووشی وەحشەت بووبوو، یاوەران کە توانای شاردنەوەی لەززەتی خۆیان نەبوو، ئەڵقەیەکیان بەدەوریا رێکخستو خەریکی هەڵپەڕین بوون، پاش ئەوەی هەموو شتەکانیان رەهاکردو پەیوەندیان بەو کرد بەوەی کارێکی چاکی ئەنجام دابوو، پەرجووییێکی هێنابووە ئاراوە، تۆماس لەزەینی خۆی تەرازوویێکی داناو کێشی کرد، کەلوپەلەکانی لەتاییێک داناو لەتاییەکەی دیکە مەلەکوتی ئاسمان، تای تەرازوو بۆ ماوەییێک چووە سەرەوەو خوارەوەو لە ئەنجامدا وەستان، مەلەکوتی ئاسمان سەنگینتربوو، بەڵێ ئەو جۆرە مەترسیکردنە بێ وێنەیە، پێنج دەدەم هەزار وەردەگرم لەبەرئەمە بەناوی خودا بۆ پێشەوە.

لە مامۆستا نزیک کەوتەوە، گوتی :- مەولای من لەبەرخاتری تۆی ئازیز کەلوپەلەکانم لەمیانی هەژاراندا دابەشدەکەم. لووتف بکە بەیانی لەکاتی گەیشتنی دەسەڵاتی ئاسمان لەبیرنەکەی من هەموو شتێ دەکەمە قوربانی، تا لەگەڵ تۆ بێم، چونکە ئەمڕۆکە راستیم دیتو دەستم لێدا، بەڵام مەسیح دیسان لەم دونیایە نەبوو، بیستی، بەڵام وەڵامی نەدایەوە، دێوەرەی پێشوو بەردەوام بوو،

:- تەنها کەڕەنام هەڵدەگرم تا بۆ کۆکردنەوەی خەڵک بیژەنم، ئێمە کەلوپەلی تازە دەفرۆشین، کەلوپەلی جاویدانیو بەلاش.

یوزباشی لەکاتێکا کچەکەی لەباوەشی بوو، هاتەلای مەسیح گوتی :- پیاوی خودا، تۆ کچی منت دووبارە زیندووکردەوە، دەتوانم چ کارێکت بۆ ئەنجام بدەم؟. مەسیح وەڵامی دایەوە :- من کچی تۆم لەزنجیرەی شەیتان رزگارکرد، تۆ ئەی یوزباشی ئەوسێ یاخییە لەزنجیری رۆم رزگاربکە.

ڕوفوس سەری هێنایە خوارەوەو ئاخێکی هەڵکێشا، بەخەمەوە کەوتە زەمزەمەوە:- من ناتوانم.... بەڕاستی ناتوانم، من بۆ ئیمپراتوری رۆما سوێندی وەفاداریم خواردوە، وەک چۆن تۆ بۆ خودایی کە دەیپەرستی سوێندی وەفادارایت خواردووە. ئایا ئەوە دروستە کە سوێندی خۆت بشکێنی؟

هەرشتێکی دیکەت لەمن بوێ داوابکە، دووسبەی دەچمە ئورشەلیمو بەرلە ڕۆیشتن دەمەوێ ئەم داوایە بکەی..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- ڕۆژێکیان لە کاتێکی دژواردا لە ئورشەلیمی پیرۆز یەکتر دەبینین، ئەوکاتە داواکەم لەتۆ دەکەم تا ئەوکاتە سەبر بکە.. دەستی بەسەر پرچی خورمایی کچە هێناو بۆ ماوەییێکی درێژ ڕایگرت، چاوانی داخست، گەرمایی پرچی نەرمو شیرینی ژنانەی کچەی هەست پێکرد، بەکردنەوەی چاوی لەئەنجامدا گوتی: ڕۆڵەم دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم کە هەمیشە لەیادت بێت، دەستی باوکت بگرەو بەڕێی ڕاستی دا بەرە.

کیژۆڵە پرسی :- ئەی پیاوی خودا، ڕێی ڕاستی کامەیە؟.

- ئەشق

یوزباشی دەستووری شامێیدا، خۆراکو مەشروبیان هێناو سفرەیان ڕاخستو بەمەسیحو یاوەرەکانی گوت :- مێوانی من بن، لەم ماڵەدا بخۆنو بخۆنەوەو بۆ ژیانی دووبارەی کچم جەژن دەگێڕم، ساڵەهایە خۆشحاڵ نەبوویمە، ئەمشەو دڵم لێوانلێوی بەختەوەریە، بەخێربێن..

ئەوکاتە بۆلای مەسیح چوو لاربۆوەو گوتی :- من ڕەهینەی منەتی ئەو خودایەم کە تۆ دەیپەرستی، ئەو خودایە بەمن بدە تابتوانم لەگەڵ خودایەکانی دیکە بۆ ڕۆمای بنێرم..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- لەکاتی خۆی دەگاتە ئەوێکەوە، چووە حەوشەکەوە تا هەناسەیێ هەڵکێشێ.

شەو دامەنی خۆی کردەوە، ئەستێرەکان لەسەر هەڵگەڕان بوون بۆ ئاسمان، لە خوارەوە لەودێیە بچووکەدا مەشخەڵەکان ڕۆشن بوبوونەوەو چاوی خەڵک بریقەیان دەدایەوە، ئەوشەو قسەی هەریەک لەوان پلەیێک باڵاتر ڕۆیشتبوو، چونکە هەستییان دەکرد کەخودا وەک شێرێکی میهرەبان هاتۆتە گوندەکەیانەوە. سفرە ڕاخراو مەسیح لەمیانی یاوەرەکانی خۆیدا دانیشتو نانی دابەش کرد، بەڵام لێوی بۆ قسە نەکردەوە، هێشتاکە ڕۆحی لەناخیدا بەشپرزەییەوە باڵی لێکدەدا، وەک بڵێی تازە لە مەترسییێکی گەورە ڕزگاری بووە یا شاکارێکی گەورەو چاوەڕواننەکراوی تەواو کردووە، حەواریەکانیش هیچیان نەگوت،

بەڵام دڵیان لە خۆشیانا دادەخورپا، ئەوە کۆتایی دونیاو فریشتەی

ئاسمان‌و خەون‌و هەڵچوونێک نەبوو بەس، بەڵکو راستی بوو، ئەو گەنجە رەشتاڵەی لەناویانەوە دانیشتووە، کە وەکو مرۆڤـ دەخوات‌و قسە دەکات‌و پێدەکەنی‌و دەخوا، بەراستی نێردراوی خودا بوو، لەوکاتەدا کە تێشتیان خواردو هەموو بۆ خەو راکشان، مەتی لەژێر مەشخەڵدا دانیشت، دەفتەرێکی سپی لەکراسی دەرهێناو قەڵەمی پشت گوێی گرت‌و بەسەر لاپەڕەکانەوە لاربۆوەو بۆ ماوەییێکی درێژ لەبیرکردنەوە دا مایەوە، دەبوایە چۆن دەست پێبکات؟ لەکوێوە دەبوا دەست پێبکا؟ خوداوەند ئەوی ئەژنۆ بە ئەژنۆ لەگەڵ ئەم پیاوە پیرۆزە دانیشاند بوو، تائەو قسانەی ئەو دەیکردو ئەو موجیزانەی کەئەنجامی دەدا، بەئەمانەتی تەواوە تۆمار بکات، کە لە بەین نەچن‌و نەوەکانی ئایندە بتوانن لەوانە ئاگاداربن‌و بەنۆبەتی خۆشی رێگەی رزگاری هەڵبژێرێ، وەک دیاربوو ئەوە کاری بوو کە خودا باری ئەمانەتی خۆی بەسەر شانی ئەوەوە نابوو، ئەو خوێندن‌و نووسینی دەزانی، بۆیە بەرپرسیارتیەکی سەنگینی هەبوو: بەرپرسێتی جێگیرکردنی هەموو ئەو شتانەی کە لەبێن دەچون، بەقەڵەمی خۆی‌و جاویدانکردنی بە وەسیلەی نووسینەوەیان، لێگەڕێ با یارانی مەسیح لەو بێزاربن، لێگەڕێ با روو لەو وەربگێرن، بۆ؟ چونکە زەمانێ باجگربووە، ئەو بەوانی نیشاندەدا کە گوناهکاری تۆبەکار مرۆڤێکی باشترە لە کەسێ گوناهی نەکردبێ. قەڵەمی نایە ناو دەوای برونزی‌و زەنگێکی زبری چەند باڵێ لەولای راستی خۆیەوە بیست، وابەدیار دەکەوت کە فریشتەیێ هاتووەو ئیملا لەناو زەینی دەکات، بەدڵنیایی‌و خێراییەوە دەستی کرد بەنووسین:

:- کتێبی درەختنامەی مەسیح کوڕی داود کوڕی ئیبراهیم، ئیبراهیمی...هێنا.. نووسی‌و نووسی تا ئەوکاتە خۆرهەڵات لە رۆشنایی زیوئاسادا درەوشایەوەو یەکەمین کەلەشێر خوێندی.

ئەو لەگەڵ تۆماس‌و کەرەناکەی لە پێشەوەدا رۆیشتن، تۆماس کەرەنای لێدەداو دێ بێدار دەبۆوە، هاواری دەکرد :- مالاوا.. بەئومێدی دیداری هەرچەند زووتر لەناو مەلەکوتی ئاسماندا، لە دوای ئەوانەوە مەسیح لەگەڵ یاوەران‌و کۆنەپۆشان‌و فەلەجیەکانی ناصیرە، کە هێشتا لەدوای ئەوا دەرۆیشتن ژمارەشیان بە هاتنی خەڵکی تازە لە زیاد بووندابوو، ئەوان چاوەڕوان بوون بە خۆیان دەگوت :- لەوانەیە ئەو فەرامۆشمان نەکات، ئەوکاتە پیرۆزە دەگات کە بۆ لای ئێمەش دەگەڕێتەوەو لەبرسیەتی‌و نەخۆشی رزگارمان دەکات..

ئەمرۆکە یەهودا لە ریزی دوادا مابۆوە، ئەو خورجینییکی گەورەی دۆزیبۆوەو لەبەردەم ماڵەکان دەوەستا بەسەدایێکی نیوە پاڕانەوەو نیوە هەڕەشەئامێز لەگەڵ ژنان قسەی دەکرد :- لەسەرشانی ئێمەیە گیان ببەخشین تا ئێوەی منداڵ رزگارتان بێ، لەسەرشانی ئێوەشە یارمەتیمان بدەن تا لەبرسان نەمرین. ئەوە بزانن کە هەتا پیاوە پیرۆزەکانیش پیوستیان بە خۆراک هەیە تا گیانیان وەبەر بێتو مرۆڤایەتی رزگار بکەن، نان، پەنیر، کشمیش، خورما، مشتێ زەیتون، هەرچیەک بێ، خودا تۆماری دەکاتو لە رۆژی پەسڵانێ پاداشتتان دەداتەوە، بەیەک قلە زەیتون کە دەیبەخشن خودا یەک زەیتونستانتان پێ دەبەخشێ.. ئەگەر ژنێ لەکردنەوەی سندوقی خۆی سەرپێچی کردبا بەسەریا هاواری دەکرد :- بۆ ئەوەندە رەزیلی خانم؟ سبەی یا دووسبەی یا هەتا ئەمشەو ئاسمانەکان دەکرێنەوەو ئاگر دێتە خوارەوە لە هەموو ئەو شتانەی کەتۆ هەیتت جگە لەوەی کە بە ئێمەی دەدەیت هیچ شتێ نامێنێتەوە، تۆی مەوجوودی بێچارە ئەگەر رزگارت بێ، ئەوە رزگاری تۆ قەرزاری ئەو نانو زەیتونو شوشە روونەیە کە بەمنت داوە. ژنەکان بەترسەوە سندوقیان دەکردەوە، کە یەهودا گەیشتە پەراوێزی دێکەوە، خورجینەکەی پڕبوو لە سەدەقە، زستان دەستی پێکردبوو، زەمین دەلەرزی، درەختەکان زۆریان کە رووت بووبوونەوەو بەڕووتی تەواوەوە بەسەرپێوە وەستابوون، سەرمایان بوو، درەختەکانی دیکە- زەیتونو دارخورماو سەرویناز.. خودا پیرۆزی کردبوونو لەزستانو هاویندا زێڕو زیوەری خۆیان هەر پێوەبوو، کەس دەستی پێ نەکەوتبوو. مرۆڤەکانیش هەر وابوون، تەواوی هەژارەکان، وەک چۆن درەختی رووت سەرمایان بوو.

یۆحەننا کۆنەپەشمینی خۆی بەسەر مەسیحداداو ئێستا کە لەبەرخۆ دەلەرزی، پەلەی بوو بگاتە — کفرناحوم-و سندوقی دایکە بکاتەوە، سالومەی پیر لەماوەی تەمەنی خۆی زۆر شتی چنی بوو، دڵێکی گەورەو سەخی هەبوو، جلی گەرمی بەهاوسەفەرەکانی دەبەخشی، بەڵام لەو وەختەوە کە زوبەدی پیری پولپەرست پرتەوبۆڵەی بوو جوێنی دەدا، ئەو سالومە بوو کە بەسەرسەختیو لەهەمان کاتدا میهرەبانی ماڵێی بەڕێوەدەبرد.

فیلیپیش بەپەلەبوو ئەندێشەی دۆستی گیانی بەگیانی خۆی —ناتانیل- دەکرد، ناتانیل درێژایی رۆژێی لەکفرناحومدا خەرجی پینەکردنی نەعلو سۆلە

دەکرد، ژیانی ئەو لەم ڕێیەدا لەناو دەچوو، لەکێ دەیتوانی کاتێ بدۆزێتەوە تا زەینی خۆی بۆلای خودا هەڵببڕێ، یا پەیژەی یاکوب هەڵواسێتە ئاسمان‌و سەرهەڵگرێ! فیلیپ لەبەرخۆ دەیگوت :- کەی دەگەمە ئەوێکەوە تا نهێنی گەورەی بۆ بدرکێنم، تا ئەویش بی نەوایە رزگاری بێ.

سوورانەوەو تەبەریەیان جێهێشت، تەبەریە شارێک بوو خودا لێی توورە بوو بوو، لەگەڵ حاکمەکەی کە بکوژی ئاوەمۆرکاربوو بەئاگر مەحکومی کردبوون، مەتی خۆی گەیاندە پەترۆس تا ئەو شتانەی لێ بپرسێ کەلەبیری ماوە دەربارەی رووباری ئوردون‌و ئاوەمۆرکارو هەروا ڕووداوەکان، تا بەش بەش بیاننووسێتەوە. بەڵام پەترۆس خۆی کشاندەوە نەوەکا هەناسەی پیسی باجگری پێ بکەوێ.

مەتی دڵگیر بوو دەفتەرەکەی نایە ژێر باخەڵی، لەوانی دیکە خۆی وەپاشدا، بەدیتنی دوو پەیتونوان کە خەڵکی تەبەریە بوون‌و دەچوونە ئەوێکەوە، دەربارەی کوشتنی ئاوەمۆرکارو ڕوودانی کوشتارەوە پرسیاری لەوان کرد، تا یاداشتی بکات، ئایا ڕاست بوو کە حاکم مەستی بوو زڕکچەکەی –سالومە- بەڕووتی لەبەرچاوی ئەو سەمای کردووە؟ مەتی دەبوایە ئاگاداری وردەکاریەکان بووایە تا بە وێنەکردنیان جاویدانیان بکات.

لەوکاتەدا ئەوان دەگەیشتنە چاڵێکی گەورەی دەرەوەی مەجدەل، تاریکییەکی کەمڕەنگ کەوتە سەر رووی زەوی، بەنی رەشی باران هەڵواسراو زەوی‌و ئاسمانی بەیەکەوە گرێدا. مەجدەلیە چاوی خۆی بڕیە کلاوڕۆژنەی ماڵەکەی‌و لەڕەش بوونی ئاسمان وەئاگا هات‌و لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە.

:- زستان هاتووە دەبێ پەلەکەم.. تەشی سووڕاندو بەخێراییەکی تازەوە دەستی کرد بە ڕستنی خوری کەپەیدای کردبوون، لەبەرچاوی بوو کە بۆ مەعبودی خۆی بیچنێ تا لەشەڕی سەرما بەدووربێ، جاروبار سەرێکی هەڵدەخستە حەوشەکەوەو هەنارێکی گەورەی پڕ لەوانە ستایش دەکردو نەیدەڕنی، هەمووی نەزری مەسیح کردبوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە: خوداوەند بەمیهرو دڵۆڤانە، ڕۆژێ دێ کە مەعبودم دووبارە بێرەدا رەت دەبێ‌و دامەنم پڕ هەنار دەکەم‌و لەبەر پێکانی دادەنێم، ئەویش لاردەبێتەوە بە هەڵگرتنی هەنارێک گەرووی خۆی تازە دەکاتەوە.. لەکاتێکدا خورییەکەی دەچنی‌و دارهەناری ستایش دەکرد، ژیانی خۆی بەڕێدەکرد، ژیانی ئەو لەگەڵ

مەسیحی کوڕەکەی مەریەم دەستی پێکردبوو دەگەیشتە ئەنجام، تائێستاش چەند ئازارو سەرمەستی چەشتووە! بۆ مەسیح، لەم دوا شەوەدا، سەرەتا خۆی پیشاندا ئەوکاتە وەکو دز رایکردبوو ئەوی جێهێشتبوو. ببینە دەبێ ئێستا لەکوێ بێ؟ ئایا لەجیاتی زەوی کێڵان، نەجاڕی، ماسیگری، هەڵبژاردنی هاوسەر :- ئێ باشە ژنانیش ئافەریدەی خودابوون. ئێستا لەگەڵ سێبەرەکان شەڕ دەکات؟ چ دەبوو ئەگەر یەکجاری تر بەمەجدەلدا تێپەڕێ، تا بەلای ئەودا رابکاتو هەناری لەبەرپێی روو بکاتو گەرووی تازە بکاتەوە.

مەجدەلیە لەهەمانحاڵدا لە غەرقی ئەم بیرۆکانەدا بوو، بەدەستی چاپووکو کارامەی خۆیەوە تەشی دەسووڕاند، دەنگی هاوارو شەیپور گەیشتە گوێی :- مەرج دەکەم کە ئەوە تۆماسی دێوەرەیە؟.

ئەوکاتە بیستی کە کەسێ هاوار دەکات:- دەرگای ماڵەکانتان بکەنەوە دەسەلاتی ئاسمان گەیشتووە.. مەجدەلیە لەجێوە هەڵسا، مەلی دڵی لەخۆشیانا هەڵدەفڕی، :- ئەو هاتبوو ئەو هاتبوو. تاو لەرزە بەناو ئەندامەکانیدا تاویدا، بەبێ چەفیە رایکردە دەرەوە، خەرمەنی کەزیەکانی بەسەر شانەکانیەوە پەرشو بڵاوبۆوە، بەحەوشەدا رەت بوو گەیشتە دەروازە، ئەوکاتە خوداوەندی بینی، بەهاوارو خۆشحاڵیەوە کەوتە سەر پێیەکانیو بەهەناسە برکێوە گوتی:- مەولای من... مەولای من، بەخێر بێی!. هەنارو نەرزی خۆی فەرامۆش کردبوو، پێیە پیرۆزەکانی لەباوەش گرتو پرچی شینو رەشی کە هێشتا بۆنی عەتری سەردەمی بەدکاری دەدا، پەرشو بڵاوی سەر زەوی بۆوە، دووبارە گوتی:

:- مەولای من.... مەولای من بەخێربێی.. بەئارامی ئەوی بەرەو کوختەی بچووکی خۆیەوە راکێشا، مەسیح لاربۆوە، دەستی ئەوی گرتو لەسەر زەوی بەرزی کردەوە، گوڵ ئاساو سیحراوی مەسیح لە زاواییێکی بێ ئەزمون دەچوو کە دەستی بووکی خۆی لەدەست گرتبێ، تا ناخی بوونی خۆی غەرقی لەززەت بوو، ئەوە مەجدەلیە نەبوو کە ئەو بەسەر زەویەوە بەرزی کردبۆوە، بەڵکو رۆحی ئینسان بوو، ئەو زاواکەی. مەجدەلیە دەلەرزی، سووردەبۆوە، پرچی خۆی دەهاویشتە سەرشان تا دایپۆشێ، هەموو سەرسام بووبوونو سەیری ئەویان دەکرد، ئۆخ کە چەند سیس بووەو رەنگی پەڕیوە! ئەڵقەی ئەرخەوانی رەنگی هەردوو دووچاوی ئەوی داگرتبوو، دەمی سفتو گۆشتنی ئەو، وەکو گوڵێکی بێ ئاو پەژموردە بووبوو، هەر لەو کاتەی کە مەجدەلیەو مەسیح قۆڵ

لەناو قوڵ بەرێدا دەڕۆیشتن، خەڵکی وایان بیردەکردەوە کە خەو دەبینن ئەو دووە بەسەر زەویدا هەنگاویان هەڵدەهێنا، بەڵکو لە هەوادا مەلەیان دەکردو بۆ پێشەوە دەچوون، ئایا ئەوە جەژنی زەماوەند بوو، ئەو ئاپۆرەی کۆنەپۆشانیش کە کوچەو کۆلانەکانیان پڕکردەوە میوانەکان بوون؟ ئەو دارهەنارە پڕ لەمیوەیە کە لەناو حەوشەی بینی بوو، ئایا رۆحی میهرەبان بوو؟ یا خودای خانەوادە، یا رەنگە ژنێکی خۆشبەختتر لەو رۆحو خودایە؟ کە کوڕو کچانی هێناوەتە دونیاو ئێستا لەناو حەوشی خۆیدا وەستاوەو دەبێتە قوربانیو سەدەقەیان؟

مەسیح بەئارامی گوتی :- مەجدەلیە تەواوی گوناهەکانت بەخشراوە، چونکە لەئەندازەبەدەر ئەڤینیت کردووە.. مەجدەلیە بە تاسووقێکی لەوەسف بەدەر بۆ پێشەوە لاربۆو، دەیەویست بڵێ کە ئەو پاکیزەیە، بەڵام هێندە تژی لەززەت بووبو کە دەمی کردەوە نەیتوانی. بەرەو دارهەنارەکە رایکردو کەوتە گیانیەوە، کۆشی خۆی پڕکردو بەرپێی خۆشەویستەکەی پڕکرد لە هەناری قورمزی.

ئارەزووی دێرینەی دڵی هاتەدی، بۆیە مەسیح لاربۆوەو هەنارێکی دەست دایێ، شەقی کرد دەستی پڕ لەدانە کردو گەرووی خۆی تازە کردەوە، ئەوکاتە یاوەرانی هەریەکەو بەنۆبەتی خۆی لاربوونەوەو هەنارێکیان دەست دایێو گەرووی خۆیان تازەکردەوە.

مەسیح گوتی :- مەجدەلیە، بۆ وا بەمجۆرە بەچاوانی شڵەژاوت سەیری من دەکەی، دەڵێی مالاواییم لێدەکەی؟

- ئەی مەعبوودی من، هەر لەو زەمانەوە کە هاتوومەتە دونیا، هەمیشە لە هەموو ساتێ سەلامم لەتۆ کردوەو خواحافیزیم کردووە، ئەوەندە بەئارامی قسەی کرد کە تەنها مەسیحو یۆحەننا کە نزیکی ئەو بوون، بیستیان، دوای ساتێک بێدەنگی بەردەوام بوو لە قسە :- دەبێ سەیری تۆ بکەم، چونکە ژن لەجەستەی پیاو خەڵق بووە، هێشتاش ناتوانم لەشی خۆم لە لەشی پیاو جیابکەمەوە. بەڵام تۆ دەبێ سەیری ئاسمان بکەیت، چونکە تۆ پیاویو پیاویش خودا خەڵقی کردووە، لەبەرئەمە کوڕم رێم پێ بدە تا سەیری تۆ بکەم.

وشەی — کوڕم- ی بەدەنگێکی وا هێنایە سەر زمان کە هەتا مەسیحش نەیبیست، بەڵام مەمکەکانی مشت بوو و تەکانی خوارد، وەک بڵێی شیر بە کوڕەکەی دەدا.

زەمزەمەیێ لەمیانی ئاپۆرەکەوە هەڵسا، لەناکاو نەخۆشی تازە هاتن‌و حەوشەیان پڕ کرد، پەترۆس گوتی :- مەولای من خەڵکی سەبریان نەماوە کەوتونەتە بڵمەو بۆڵەوە.

- چییان دەوێ؟

- قسەیێکی موحیبەت ئامێز، پەرجوو سەیریان کە.

مەسیح گەڕایەوە، لەهەوای شپرزەدا ڕێژنەیەک کە هەڵدەڕژا، سەیری ئاپۆرەکەی کرد کە بەدەمی نیوەکراوەیان، پرس‌و تەمەنناو بەچاوانی پڕ لە ئازارو دەردەوە سەیریان دەکرد، پیرەمێردێ لەمیانی ئاپۆرەکەدا هاتە پێش، ئەو لەبەین چوو بوو، پێڵوەکانی لەدوو بڕین دەچوون. دە نووشتە بەدەوری گەردەنی ئێسقان ئاسای شۆڕبوبۆوە، کە هەریەک گوزارشتی لە دەفەرمان دەکرد، خۆی دابووە سەر گۆچانە دوو فلیقانەکەی لە دەرگای ماڵدا وەستا بەدەنگێکی پڕ لە ناچاری‌و ئازارەوە گوتی :- مەولای من... من پیرەمێردێکی سەد ساڵەم، دە فەرمانم بەگەردنمەوە هەڵواسیوە، تاهەمیشە لەبەرچاوم بێ، سەرپێچیم لەهیچ یەک لەو فەرمانانە نەکردووە، هەموو ساڵێ دەچمە ئورشەلیم قۆچێکی قوربانی پێشکەش بە صەبایوتی پیرۆز دەکەم، مۆم دادەگیرسێنم‌و بخور دەسووتێنم، شەوانە لەجێی خەوتن مەزامیرەکانی داود دەخوێنمەوە، جارێ سەیری ئەستێرەکان دەکەم‌و جارێ کێوەکان- لە چاوەڕوانی دابەزینی خوداوەند دەمێنمەوە تا دیداری بکەم، ئەو تەنها پاداشتێکە کە بە دوایدا دەگەڕێم، ئێستا ساڵەهای ساڵە کە لە چاوەڕوانیدا ماومەتەوە، بەڵام چ چاوەڕوانیەکی بێهودە، پێم لەسەر لێوی گۆڕە، بەڵام هێشتا ئەوم نەبینیووە، بۆ...بۆ؟! ناچاری من ناچارییێکی گەورەیە، کەی خودا دەبینم؟ کەی ئارام دەبمەوە. هەروەسا کە قسەی دەکرد، دەم بەدەم تووڕەتر دەبوو، درێژەی نەکێشا کە گۆچانی دووگوێی لەزەوی کوتاو هاواری دەکرد. مەسیح بزەییێکی هاتێ، وەڵامی دایەوە :- پیرەمێرد یەکێ بوو یەکێ نەبوو، لەدەروازەی ڕۆژهەڵاتی شارێکی گرینگ، تەختێکی مەڕمەڕی هەبوو، هەزار پاشا کە چاوی ڕاستیان نابینابوو هەزار پاشای نابیناش لە چاوی چەپیانەوە بەسەر ئەم تەختەوە دانیشتبوون، هەموو ئەوانە بانگی خودایان دەکرد کە دەرکەوێ تابیبینن، بەڵام هەموویان بەحەسرەتەوە سەریان بردە ژێر گڵ، لەو کاتەی کە پاشا مردبوو گەداییێکی پێپەتی‌و برسی هات‌و بەسەر تەختەکەوە دانیشت لەبەرخۆ گوتی :- خوادوەندا، چاوانی مرۆڤـ

ناتوانیٚ راستەوخۆ سەیری خۆرەتاو بکات، چونکە کوێر دەبیٚ، کەواتە ئەی بەرزو بەتوانا، چۆن دەتوانیٚ راستەوخۆ سەیری تۆ بکات؟ ئەی پەروەردگار میهرەبانیم پیٚ ببەخشە دەست لە گەورەیی جەبەڕوتی خۆت هەڵگرە، تا منی هەژارو بیٚ سەواد بتبینم. ئەوکاتە – گویٚ بگرە پیرەمێرد- خوداوەند بوو بە پارچە نانێک و جامیٚ ئاوی سارد و کراسێکی گەرم، کوختەییەکی گەرمو لەبەردەم کوختەکەوە ژنیٚ شیری دەدا بە منالەکەی، گەدا دەستەکانی درێژ کرد بەخۆشحالیەوە بزەییەکی کرد بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: سوپاسگوزاری تۆم خودایە، تۆ لەبەر خاتری من خاکەڕاییت کردو بووی بە نانو ئاو کراسێکی گەرمو ژنو منالم، تابتوانم تۆ ببینم، من تۆم دیت، من خۆم داوێمە سەرخاک و جوانی هەزارروخساری خۆشەویستی تۆ ستایش دەکەم..

کەس دەنگی لێوە نەهات، پیرەمێرد وەک گایێکی کێوی ئاخی هەڵکێشا بە بۆپێشەوە بردنی گۆچانی دوو فلیقانەی لەمیانی ئاپۆڕەکەدا ون بوو، دوای ئەو تازە زاوایەک هاتە پێشەوە، مشتی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد :- دەڵێن تۆ ئاگرت لەدەستێکدا گرتووە تا دونیا بسووتێنی، ماڵو منالانی ئێمە بسووتێنی، ئایا ئەوەیە ئەو عەشقەی کە بانگەشەی هێنانی دەکەی بۆ ئێمە؟ ئایا ئەوە عەدالەتە: ئاگر؟

چاوانی مەسیح پڕ لە ئەشک بوو زگی بەو تازە زاوایە سووتا، راستی ئەوە عەدالەت بوو کە ئەو دەیهێنا: ئاگر؟

ئایا رێگاییەکی دیکە نەبوو بۆ گەیشتن بەڕزگاری؟

دوای ئەم گەنجە، خاوەن ماڵیٚ لەمیانی ئاپۆڕەکەوە رێی خۆی کردەوە، تا بۆ بیستن نزیکتر بێت، چونکە گوێکانی گران بوون هاواری کرد :- بە ڕوونی بەئێمە بڵیٚ بۆ رزگاربوون چ بکەین؟.

مەسیح وەک گەواڵە نەڕاندی :- پەنجەرەی دڵتان بکەنەوەو سندوقەکانتان بکەنەوە، سەرو سامانتان دابەشی سەر هەژاران بکەن، رۆژی خوداوەند هاتووە، ئەو کەسەی کە لە ڕووی دڵڕەشیەوە پارچە نانیٚ، گۆزە رونیٚ، یا پارچە زەوییٚ بهێڵێتەوە، لە دواییی تەمەنیدا ئەو نانو رۆنو زەویەوە وەک رستەییٚ بە دەوری گەردەنی خۆی هەڵدەواسریٚ و بۆ بنی دۆزەخی رادەکێشیٚ.

خاوەن ماڵ گوتی :- گوێکانم وزەوز دەکەن ببوورە دەڕۆم هەست دەکەم سەرم گێژ بووە.. بەتووڕەییەوە بۆلای دەرگای ماڵی ئەعیانی خۆی راسپاربوو

:- تووخودا گوێ بگرن سەروسامانمان لەنێوان هەژارە ئەسپێونەکان دابەش کەین، ئەوە عەدالەتە؟ نەفرەتی خوای لێ بێ..

لەکاتێکا لەبەرخۆ قسەی دەکردو جوێنی دەدا بەردەوامی بە ڕێی خۆیدا.

مەسیح سەیری ئەوی کردو ون بوو، بەهەڵکێشانی ئاخێ گوتی :- دەروازی دۆزەخ بەرینەو ڕێگاش کراوەو گوڵڕێژە، بەڵام ئەو دەروازەیەی کە کۆتایی بەمەلەکوتی خودا دێ تەنگەو ڕێگەی پڕ گردو لێژە، لە ژیاندا دەبووایە هەڵبژێرین بۆ کە ژیان یانی ئازادی، بەڵام کاتی مەرگ چەندو چۆنی نییە، هەرچییەک بووبێ ڕێی نەجات نییە پیاوێ بە گۆچانی ژێر هەنگڵیەوە هاواری کرد :- ئەگەر دەتەوێ باوەڕ بەتۆ بهێنین، پەرجوویێ بکەو من چاکەوە، مەگەر دەتوانم بەپێیە شەلەکانم بچمەناو مەلەکوتی ئاسمانەوە؟

هەروەها منی جوزامی

- منی بێ بازووش

- منی نابیناش

نەخۆشەکان بەیەکەوە بۆ پێشەوەچونو بەحاڵەتێکی هەڕەشە ئامێز لەبەردەم ئەودا وەستان، لەکاتێکدا کارامەیی خۆیان لەدەست دابوو دەستیان کرد بە هاوار کردن.

پیرەمێردێکی نابینا گۆچانەکەی خۆی بەرز کردەوەو هاواری کرد :- چارەسەرم بکە دەنا لەو دێیە بەگیانی سەلامەتەوە ناچیتە دەرەوە.

پەترۆس گۆچانەکەی لەدەست پیرەمێرد دەرهێناو گوتی :- بەم ڕۆحەی کە تۆ هەیتت هیچ کاتێ ڕۆشنایی نابینی. نەخۆشو پەککەوتووەکان وەبەریەک هاتنو تووڕەبوون. یاوەرەکانیش بەنۆبەتی خۆیان تووڕەبوونو لەتەک مەسیحەوە قەراریان گرت، مەجدەلیە بەوەحشەتەوە دەستی درێژکرد تا دەرگا داخات. بەڵام مەسیح نەیهێشتو گوتی :- خوشکم مەجدەلیە، ئەم نەوەیە، نەوەییێکی بەدبەختە، هەموو لەش، نەرێت، گوناهەو چەوری ڕۆحی وردکردون، من گۆشتو ئێسقانو بەدەن وەلا دەنێم، تا ڕۆح پەیدا بکەم، بەڵام شتێ نادۆزمەوە، ئەفسوس! وابیردەکەمەوە کە تەنها ڕێگەی چارەسازی ئاگرە.

ئەوکاتە بەچاوانێ کە ئێستا وشکو بێ بەزەیی بووبوون، رووی لە ئاپۆڕەکە کردو گوتی :- بەهەمان شێوە کەئێمە بەر لە تۆودان مەزرا دەسووتێنین، تا ببێتە مایەی تۆوێکی ڕەونەقدار، بەهەمان جۆر خوداوەند زەوی دەسووتێنێ،

ئەو رەحم بەدرکو داڵو داسو ترخێنە ناکات، مانای عەدالەت ئەوەیە، ماڵاوا، تۆماس شەیپورت بژنە.. لێرە دەڕۆین.. گۆچانەکەی رادایە پێشو خەڵکە بێ هۆشەکە رێیان کردەوەو بەنێوانیان رەتبوو. مەجدەلیە رایکردە لای ژوورەکەیو چەفیەکەی هەڵگرتو خورییە نیوەڕستراوەکەی داناو قاپە قوڕاوییەکەی دانایە رەفو مریشکە دان پێنەدراوەکانی لەحەوشەدا بە جێهێشت و کلیلی فڕێدایە سەر زەوی. ئەوکاتە بێ ئەوەی سەیرێ بکاتە دواوە بەخامۆشی لەکاتێکا چەفیەکەی توند دەکرد، کەوتە دوای کوڕەکەی مەریەمەوە.

بەشی بیستو سێیەم

که گەیشتنه کفرناحوم، شەو تازه پێی نابووه دونیاوه، رێژنەیێ بەسەریانا ڕەت بووبوو، بای شەماڵ هەڵیکردبوو، هەورەکانی بەرەو لای باشوور رادابوو.

هەردوو کوڕەکەی زوبەدی گوتیان :- ئەمشەو هەموو له ماڵی ئێمه دەخەوین، ماڵ گەورەیه به ئەندازەی تەواو بۆ هەمووان جێ هەیەو لەهەمان جێدا بار دەخەین..

پەترۆس لەکاتێکا پێدەکەنی گوتی:- چ به زوبەدی پیر دەڵێی؟ ئەو یەک دڵۆپه ئاو ناداته فریشتەش..

یۆحەننا سوور هەڵگەڕاو گوتی :- پشت بەئوستاد ببەسته، هەناسەی گەرمی ئەو زوبەدی دەخاته ژێر کاریگەرێتی خۆیەوە، بەڵام مەسیح نەیبیست، ئەو لەپێشەوەدا رێی تەی دەکرد، چاوەکانی تژی نابیناو شەلو جوزامی بووبوو، لەبەرخۆ دەیگوت :- چ دەبوو ئەگەر دەمتوانی دزه بکەمه رۆحی مرۆڤەوەو هەڵێمو بەسەریانا هاوار بکەم: بێداربېنەوە، ئەوسا له کاتی بێداربوونەوەدا، جەسته دەبوو به رۆحو چاک دەبۆوە.. هەمان ئەوکاتەی چونه ناو بازاڕی گەورەی شار، تۆماس شەیپوری خۆی نایه سەر لێو تا تێی هەڵکا، بەڵام مەسیح نەیهێشتو گوتی :- ئەم کاره مەکه من ماندووم.. بەڕاستیشروخساری سپی بووبوو، دەوروبەری دەمو چاوی شین هەڵگەڕابوو. مەجدەلیه لەیەکەم دەرگای ماڵێکی دا تا داوای جامێ ئاو بکات، مەسیح خواردیەوەو هێزی وەبەرهاتەوە، بەبزەییێکەوە گوتی :- مەجدەلیه من جامه ئاوێکی فێنک قەرداری تۆم. ئەوەی هاتەوە بیر که له کەناری بیرەئاوی یاکوبدا به ژنه سامیراییەکەی گوتبوو، پێداچوو گوتی :- به جامه ئاوێکی جاویدانی لەبەر قەرزی تۆ دێمه دەرێ.

مەجدەلیه بەروخسارێ که وەک گوڵ سوور هەڵگەڕابوو، وەڵامی دایەوە:

:- مەولای من چەند ماوەیەک لەمەوبەر ئاوێکی جاویدانیت بەمن داوه.. لەکەنار کوختەی ناتانیلدا ڕەت بوون، دەرگا کراوەبوو، خاوەن ماڵ، لەحەوشەی

لە ژێر دارهەنجیردا وەستابوو، بەداسێکی بچووک گەڵا مردووەکانی درەختی جیادەکردەوە، فیلیپ بەخێرایی خۆی لەگروپی سەفەرکارەکان جیاکردەوەو چووە ژوورەوە گوتی :- ناتانیل دەمەوێ شتێ بەتۆ بڵێم لەبڕینەوە گەڕێ. بەرەو ماڵ چوو، ناتانیل لەدوای ئەو چووە ژوورەوە، مەشخەڵی داگیرساند :- مەشخەڵو دارهەنجیرو ماڵەوە لەبیرکەو وەرە.....

- بۆ کوێ؟

- بۆ کوێ؟ مەگەر هەواڵت نەبیستووە؟ کۆتایی دونیا هاتووە؟ کۆتایی دونیا هاتووە، ئەمڕۆ سبەی ئاسمانەکان دەکرێنەوە.

دونیا دەبێتە خۆڵەمێش، زوو بجولێ تا بچینە ناو کەشتیو رزگارت بێ..

- کام کەشتی؟

- باوەشی کوڕەکەی مەریەمی کوڕی داود، مەولای ئێمە لە ناصیرە، ئەوتازە لەبیابان هاتۆتەوە لەو جێیەی کەخودای دیوە، خودا لەگەڵ ئەوگفتوگۆی کردووە بڕیاری نابوودیو رزگارکردنی دونیایان داوە، خوداوەند دەستی خۆی لەسەر سەری مەولای ئێمە داناوەو گوتویەتی :- بڕۆ ئەوانەی کە شایستەی رزگاربوونن هەڵبژێرەو تۆ نوحی تازەی ئەو کلیلەی کەشتی بگرە تا بتوانی بیکەیتەوەو دایبخەی.. ئەوکاتە کلیلە زێڕینەکەی دابوو بەوەوە، کلیلی بەگەردەن هەڵواسیوە، بەڵام چاوانی ئێمەی مرۆڤـ ناتوانن بیبینێ..

- فیلیپ روونتر قسە بکە، تەواو سەرم لێ شێواوە، ئەوەکەی ئەو سەیرو سەمەرەیە روویداوە؟

- لەمن دەبیستی هەر ئێستا لەبیابانی ئوردن، ئاوەمۆرکار کوژراوە رۆحی ئەو چۆتە ناو جەستەی مەولای ئێمەوە، ئەو گۆڕاوەو کێوی بووەو نوور لەدەستەکانیدا دەگەشێتەوە، هەر ئێستا لەکانادا کچە ئیفلیجەکەی یوزباشی ناصیرەی دەست لێداو کچیژگە یەکسەر لەجێوە هەڵساوەو دەستی بەسەما کرد، بەڵی سوێند بەدۆستایەتیمان دەخۆم ئێمە نابێ ئەو هەلە لەکیس خۆمان بدەین... وەرە.

ناتانیل ئاخێکی هەڵکێشا :- بزانە فیلیپ، من تەواو کەوتبوومە رێوە، راسپاردەی زۆرم هەیە.. سەیرکە هەموو ئەو نەعلەو پێڵاوە پێست مامزانە دەبێ چاکرێنەوە، کەسبو کارم بەخێرایی رەونەق وەردەگرێ ئێستا..

نیگایێکی لەڕووی رامانەوەکردە دەوروبەری خۆیو سەیری ئەو

کەرەستانەی کرد کە لەگیانی خۆی ئازیزتربوون، سەیری ئەو چوارپایەی کرد کە لەسەری دادەنیشتو پینەدۆزی دەکرد، کەتەر، سوژن، دەزوو، بزماری سەرپان...و دووبارە ئاخێکی هەڵکێشاو بەبنی لێویەوە گوتی :- ئاخر چۆن دەتوانم دەسبەرداری ئەوانە بم؟.

- نیگەران مەە، لەو بەرزاییەدا کەرەستەی زێرین وەدەست دێنیٚ، سۆلەی زێرینی فریشتان چاک دەکەیتەوە، راسپاردەی جاویدانەی بەدەر لەژمارەت بۆ دێت، بەبیٚ کاری نامینێیتیەوە، تەنها زووتر جووڵە بکەو وەرە بە ئوستاد بڵیٚ :- من لەگەڵ تۆم.. تەنها ئەوە :- من لەگەڵ تۆمو بۆ هەر شوێنیٚ برۆی بەدوای تۆ دێم تا دەمی مەرگ. شتێکە کە ئێمە سوێندمان پیٚ خواردوە، پینەدۆز بەلەرزێکەوە لەگیانی گوتی :- تادەمی مەرگ!. ئەو لەشێکی زلو زەبەللاحی هەبوو، بەڵام دڵی وەک دڵی بچووکی پەروانە وابوو.

شوانە بۆ ئەوەی دڵنیای بکات گوتی :- کورپژگە، لەرێگەی قسەوە گوتم ئەوە شتێکە سوێندمان پیٚ خواردەوە، بەڵام دڵێکی بەهێزت هەبیٚ، کە ئێمە بەرەو گەورەیی دەچین نەک مەرگ، دۆستی من، ئەو پیاوە مرۆڤـێکی ئاسایی نییە ئەو کوڕی ئینسانە..

مەگەر نەئەوەی کە مرۆڤـ و کوڕی مرۆڤـ وەک یەکن؟

یەکن؟ شەرم لە قسەی خۆت ناکەیتەوە؟ مەگەر هیچ کاتیٚ قسەی دانیال پێغەمبەرت نەبیستووە؟ :- کوڕی ئینسان. واتە کریستۆ، بەگوزارشتێکی دیکە واتە پادشا ئەو هەر زوو دەیەویٚ بەسەر تەختی جیهانەوە دانیشیٚ، ئێمەش واتە هەموو ئەوانەی لەرووی تێروانینەوە بەدوای کەوتووین شانازیٚو نیعمەتەکانی دابەش دەکەین، ئیدی بەپێی پەتی بەریٚ ناکەویٚ، سۆلەی زێرین لەپیٚ دەکەیٚو فریشتەکان لاردەبنەوەو تا قەیتانی پێڵاوت دابخەن، ناتانیل لەمنت گویٚ لیٚ بیٚ، ئەوە مامەڵەییێکی چاکە لێنەگەرێی لەدەستت بچیٚ، ئیدی زیاتر لەوە دەتەویٚ چیت پیٚ بڵێم، تۆماسیش هاتە رێزی ئێمەوە، ئەو پیسکەیە بۆنێکی خۆشی بەرلووت کەوت هەتا کراسەکەی خۆشی دایە هەژارانو تاویدا، تۆش راکە، ئێستا ئەو لە ماڵی زوبەدییە.... یاڵڵا وەرە بابڕۆین.!

ناتانیل هێشتا بەدوودڵی لەشوێنی خۆیدا مایەوە، لە ئەنجامدا گوتی :- تەماشاکە فیلیپ، تۆ لە ئەنجامی ئەو کارە بەرپرسی، من هوشیارت دەکەمەوە کە لە حاڵەتی ئەوەی هەست بەمەترسی بکەم تێی دەتەقێنم، من بۆ هەموو

شتێ ئامادەم تەنها لە خاچدان نەبێ. فیلیپ گوتی :- زۆرباشە... زۆرباشە، لەو حاڵەتەدا هەردووکمان تێی دەتەقێنن، ئەگەر وا بیر دەکەیتەوە کەوا ئەقڵم لە دەستداوە، قەبوڵە؟ کەواتە یاڵلا بڕۆین..

- ئێستا کەوایە پشت بەخودا بابڕۆین.

ناتانیل دەرگای داخستو کلیلی نایە باخەڵی و دوو نەفەری قۆڵ لەناو قۆڵ، چوونە ماڵی زوبەدی.

مەسیحو یاوەرانی لەتەک ئاگر دانیشتنو خۆیان گەرم دەکردەوە، سالومەی پیر لێوانلێوی لەززەت بووبوو، لەهاتو چۆدابوو، تەواوی ناخۆشیەکانی نەمابوو، دەهاتو دەچوو، سفرەی رادەخستو غرووری ئەو بەهەموو کوڕەکانیو خزمەتکردنی مرۆڤـی پیرۆز، کە هاتووی مەلەکوتی ئاسمان بوو، وەسف نەدەکرا، یوحەننا سەری لەبن گوێی دایکی نا چپەیێکی کرد، بەسەیرکردنی یاوەران دایکی ئاگادار کردەوە کە چۆن ئەوان بە لەبەرکردنی جلی کەتانی زستانی دەلەرزین، دایکی پێکەنی، چووە ژوورەکەیو سندوقی کردەوە جلە خورییەکانی دەرهێنا، ئەوکاتە بەخێرایی بەر لە گەڕانەوەی مێردی جلەکانی لەمیانی ئەوان دابەش کرد، قەبەترین عەبا کە لەخوری سپی بەهادار دروست کرابوو، بەئارامی بەسەر شانی مەسیحی دادا.

مەسیح گەڕایەوە بزەیێکی بۆ کردو گوتی :- دایە سالومە خودا پاداشتت بداتەوە، تەواوی هەقو دادپەروەرییە کە مرۆڤـ بایەخ بەجەستە بدات، جەستە وشترێکە کە رۆح سواری دەبێو تا لە بیابان بپەڕێتەوە، لەبەر ئەمە بایەخی پێ بدە تا توانای بەرگەگرتنت هەبێ. زوبەدی پیر هاتە ژوورەوەو سەیری میوانە نەناسیاوەکانی کرد، لە رووی بێ مەیلیەوە سەلامی لێ کردنو لەسوچێکەوە دانیشت، قەت کەیفی بەو دزانە نەدەهات :- ئەو وای پێدەگوتن. بەداوەتی چ کەسێ هاتوونو ماڵی ئەویان داگیرکردووە؟ ژنە دەستو دڵ کراوەکەی پێشترێ سفرەییێکی شاهانەی بۆ ئەوان راخستبوو، نەفرەت لەو رۆژەی کە ئەو موتەعەسیبە نوێیە هاتبووە ئاراوە، قەیدی ناکا دوو کوڕی دزیوە، ئەوە چ فەرمایشتێک بوو؟ تازە دەبێ هەموو رۆژێ لەگەڵ ئەو گەمژەڵەی کە لایەنی کوڕەکانی دەگرت، سەر لەبەر سەری یەکتر بنێن، گەمژەڵ خانم دەیگوت ئەوان کارێکی چاکیان کروە، ئەو پیاوە پەیامبەرێکی بەڕاستی بوو، کە دەبێتە پاشا رۆمیەکان دەردەکاو بەسەر تەختی شاهانە دادەنیشێ پاشان

یۆحەننا لەلای راستیو یاکوب لەلای چەپی ئەوەوە بەسەر تەختەوە دادەنیشێ، نەک بەناونیشانی دوو ماسیگر لەناو کەشتی، بەڵکو بەناونیشانی خاوەن گەورەو بەرز، واخەیاڵ دەکەی کە ئەوان دەبێ تەواوی ژیانیان لێرە لەسەر ئاو لەناوببەن؟ ژنیژکە گەمژەڵەکە پێی لەزەوی دەکوتاو دادوبێدادی دەکرد، هەمیشە سەری زوبەدی دەکوتایەوە، زوبەدی جارێ جوێنی دەداو هەرچیەک بکەوتایە بەر دەستی دەیشکاند، جارێکیش ناچار دەبوو بچێتە دەرەوە تا کەناری دەریاچەو وەکو دێوانەکان پیاسە بکات، لە ئەنجامدا خۆی مەست دەکرد، تەنها یەک شت کەم بوو، ئەویش بەهاتنی ئەو یاساشکێنانە تەواو دەبوو. ئەوساکە خودی ئەوان نۆ نەفەربوون، بەس نەبوو، ئەو پەتیارە هەزار زاوایە، مەجدەلیەشی لەگەڵ خۆی هێنابوو، بەدەوری سفرە دانیشتبوون وهەتا نیگاییێکیشیان نەدەکرە ئەو کەخاوەن ماڵ بوو، داوای مادۆنیشیان لێنەدەکرد، سەیرکە بە چ دوا لە ئەنجامداێک گرفتار بوینە، کەواتە خودی ئەوو باوانی ساڵەهای ساڵ بەخاتری ئەو مشەخۆرانە گیانیان داوە؟ لەبەر زۆر تووڕەیی شێت و هار بوو، بەهەڵبەزینەوە لەجێی خۆی هاواری کرد :- سەبر بکەن بزانم، ئەو ماڵە ماڵی کێیە؟ ماڵی منە یا ئێوە؟ دوو دووتا چوارتا - دەتوانن بفەرموون پێم بڵێن؟.

پەترۆس کە چەند پیاڵەیێکی لێکدەداو شەنگوڵ بووبوو، وەڵامی دایەوە :- ماڵی خودایە، ماڵی خودا، زوبەدی مەگەر هەواڵت نەبیستووە؟ ئیدی هیچ شتێ ماڵی من یا ماڵی تۆ نییە، هەموو شتی ماڵی خودایە. زوبەدی گوتی :- یاسای موسا.، بەڵام موسا تاوی دایە ناو قسانو گوتی :- ئەوە چی دەبیستم؟ زوبەدی، یاسای موسا ئیدی فاتیحەی لێ بخوێنە، ئەو یاسایە تەواو بووەو چۆتە گەردشێکی دوورو درێژ، ئیدی ناگەڕێتەوە، ئێستا ئێمە یاسای :- کوڕی ئینسان. مان هەیە تێگەیشتی؟ هەموومان براین، دڵمان فراوان بووە لەگەڵ دڵیشمان یاسا فراوان بووە، ئێستا یاسا تەواوی مرۆڤایەتی دەگرێتەخۆ، تەواوی زەوی، زەوی موژدەپێدراو، سنوورەکان نەماون زوبەدی، هەمان ئەو کەسەی من کە لەبەردەم خۆت دەبینی، دەچێتە تەواوی دونیاوە تا بانگەشەی قسەکانی خودا بکات. دەچمە رۆما- بەڵێ پێمەکەنە- گەرووی ئیمپراتۆر دەگرم بەزەوی دادەدەمو خۆم بەسەر تەختەوەدادەنیشم بۆنا؟ وەک چۆن ئوستاد گوتی ئێمە ئیدی ئەو جۆرە ماسیگرە نین کە تۆ دەتەوێ، ئێمە راوەماسی ناکەین، ئێمە

راوچی مرۆڤـین، بائەوەش بڵێین، شەرابو خۆراکی زۆرمان بۆ بهێنە، چونکە ڕۆژێ کە بەم زووانە دەگات، ئێمە دەبینە خاوەنی شکۆو گەورەیی، ئێوە پارچە نانێکی وشک بەئێمە دەدەنو ئێمەش لەباتی ئەمە لە ماوەی چەند ڕۆژێ یەک تەنوور نان بەئێوە دەدەین، ئینجا چ نانێ! هەمیشەیی! هەرچەندی لێ بخۆیت تەواوبوونی بۆ نییە.

زوبەدی کە دووبارە خزایە سوچێکەوە، لەوەڵامدا گوتی، بێچارە من لەپێشدا دەبینم کە سەراوبن لە خاچیان داوی. بەو قسانەی کە لە پەترۆسی گوێ لێبوو، هێدی هێدی هەستی بە ترس دەکرد، لەبەرخۆ گوتی :- باشتر وایە دەرگای دەمم داخەم، مرۆڤـ ئاگای لەرووداوان نییە، دونیا خڕەو دەسووڕێ، لەوانەیە ڕۆژێ هەمان ئەو شێتانە… لەبەرئەمە باشتروایە ئەنجام بین بم،

یاوەرەکان چاپلوسیان دەکردو ئەوان تەواو کۆک بوون لەسەر ئەوەی کە پەترۆس شنگۆڵەو شۆخیەکەی بۆ چۆتە سەر، بەڵام هەمان ئەو بیرۆکانە بەزەینی ئەواندا رادەبرد، هەرچەندە کە بەم ئەندازەیە مەست نەبوون، کە بیرۆکەی خۆیان بخەنە سەر زمان، مەلەکوتی ئاسمان بریتی بوو لەو بەرزیو گەورەییە، بریتییە لە جلی ئاوریشمین، ئەڵقەی زێڕینو خۆراکی زۆری دونیا، کە لەژێر چەکمەی یەهوددا هەستیان پێدەکرد، زوبەدی پیر پیاڵەیێکی دیکەی سەرهەڵگەڕانو دڵو زاتی پەیداکردو گوتی :- ئوستاد تۆ ناتەوێ دەمت بکەیتەوە؟ هەموو ئەو شتانە لەژێر سەری تۆنو ئێستاش زۆر بێ جیاوازی لەپشتەوە دانیشتیو ئێمەش خەریکە شۆڕش دەکەین.. سەیرکە بۆ خاتری ئەو خودایەی کەتۆ دەیپەرستی، دەکرێ بەمن بڵێی کە بۆ کاتێ دەبینم دەمخەنە خاکی رەشەوە نابێ لام تاکاف قسەیێ بکەم. مەسیح وەڵامی دایەوە :- زوبەدی زەمانێ پیاوێکی دەوڵەمەند هەبوو دروێنەی دەکردو ترێی دەچنی و زەیتونی کۆکردەوە، گۆزەکانی خۆی پڕ دەکرد، دەیخواردو تێردەبوو، بەسەر سگەوە لەحەوشە رادەکشا دەیگوت:- ڕۆحی من، تۆ ماڵو نیعمەتێکی زۆرت هەیە، بخۆو بنۆشەو سەرخۆش بە،، بەڵام بەم گوتنەی ئەو سەدایێ لە ئاسمان بیسترا :- ئەی گەمژەڵ هەمان ئەمشەوە ڕۆحت بۆ دۆزەخ سەرەوژێر دەبێتەوە، ئەو هەموو ماڵو نیعمەتەی کە وەدەستت هێناوە بەکەڵکی چی تۆ دێ؟. زوبەدی تۆ گوێت هەیەو ئەوەی کە بە تۆ دەڵێم دەیبیستی، ئەقڵت هەیەو لەمەبەستم دەگەی، ئومێدەوارم کە ئەم سەدایەی ئاسمان شەوو ڕۆژ لە باڵای سەرت بێ..

خاوەن ماڵی پیر سەری هێنایە خوارەوە هیچی نەگوت: دروست لەهەمان کاتدا دەرگا کرایەوەو فیلیپ لەئاستانەی دەرگا وەدیارکەوت، لەدوای ئەو ناتانیل بوو، لەو جێیەی کە ناتانیل بڕیاری دابوو، ئیدی دڵی دوو جۆر ساز ناژەنێ، لەمەسیح نزیک بۆوە، لاربۆوەو پێیەکانی ئەوی ماچ کردو گوتی :- مەولای من، من تادەمی مەرگ لەگەڵ تۆدام.

مەسیح دەستی بەسەر قژی ئاڵۆزو ڕەنگ خۆڵەمێشی ئەوا داهێنا :- ناتانیل بەخێر بێی، بۆ ئەوانی دیکە سۆلە دروست دەکەی‌و خۆشت بە پێخواستی بەڕێدا دەڕۆی، ئەو کارە من زۆر شادومان دەکات. لەگەڵ مندا وەرە.. ئەوی لەتەنیشت خۆی دانیشاندو پارچە نانێک، پیاڵە شەرابێکی بەودا :- ئەو لوقمە نانە بخۆو ئەم پیاڵە شەرابە بنۆشە، تا لەبوونی تۆدا ببێتە جەستەو خوێنی من. ناتانیل نانی خواردو شەرابی نۆشی یەکسەر هەستی کرد کە هێز وەبەر ڕۆحو ئێسقانەکانی دادێ، شەراب هەروەکو خۆرەتاو هەلات زەینی وەک گوڵ لێهاتو شەرابو خوێنو ڕۆح بوونەیەک، ئەو لەسەر ئاو و ئاگر بوو، دەیویست قسەبکات، بەڵام شەرم ئەوی داگرتبوو.

ئوستاد پێی گوت : ناتانیل قسەبکە، پەنجەرەی دڵت بکەوەو خۆت ئاسوودە بکە..

- مەولای من دەمەوێ بزانی کەمن هەمیشە مرۆڤێکی هەژار بوویمە، بەشێوەی ڕۆژانە ژیانم بەسەر بردووە، هیچ کاتێ هەلی موتالای شەریعەتم پەیدا نەکردووە، مەولای من، من کوێرم لێم ببوورە، تەنها دەمەوێ بزانی هەرچیەک لەدڵم بوو گوتمو حەسامەوە.

مەسیح دەستی بەسەری داهێناو دەستی نایە سەرشانی پانو پۆڕی ئەم پیاوە تازە بینایە بە پێکەنینەوە گوتی :- ناتانیل ئاخ هەڵمەکێشە دوو ڕێگا لەباوەشی خودادا کۆتاییان پێ دێ، یەکیان ڕێی ئەقڵەو ئەوی دیکە ڕێگەی دڵە، ئێستاگوێ بگرە لەو داستانە، هەژارێکو دەوڵەمەندێکو هەرزەیەک لەیەک ڕۆژدا مردنو لەیەک سەعاتدا ئامادەی دۆسیەی دادوەری خودایی بوون، هیچیان شەریعەتیان نەخوێندبوو، خوداوەند برۆکانی تێکچرژاندو لە هەژارەکەی پرسی :- تازیندوو بووی بۆ شەریعەتت نەخوێند؟ وەڵامی دایەوە :- پەروەردگارا من هەژارو برسی بووم، شەوو ڕۆژ گیانم هەڵدەقرچا تا خۆراکی ژنو مناڵم دابین بکەمو کاتم نەبوو.. خوداوەند بەتووڕەیی گوتی :- یانی تۆ لە – هەلیلی بەندەی

من هەژارتر بووی؟ ئەو پارەی ئەوەی نەبوو بچێتە کڵێسا تا گوێی لەراڤەی شەریعەت بێ، لەبەر ئەمە دەچووە سەربانی کلێسا بەسەر کڵاوڕۆژنەکەی بنمیچدا رادەکشاو گوێی رادەگرت، بەڵام بەفر دەباریو وەها نقوومی بیستن دەبوو کە ئاگای لەبەفر نەدەما، سپێدە کاتێ خاخام دەهاتە کلێسا دەیبینی هەوا تاریکە، سەری بەرز دەکردەوەو بەسەر کڵاوڕۆژنەوە لەشی مرۆڤێکی بینی بوو، چووە سەربان، بەفری لادا هەلیلی دەرهێنا بەسەر بازووەکانی خۆی دایناو هێنایە خوارەوە، ئاگرێکی داگیرساند گەڕاندیەوە ژیان، ئەوکاتە مۆڵەتی بەو دابوو لەمەودوا بەبێ پارە بێتە ناو کڵێساوە، هەلیل بووە خاخامێکی ناودار، کە هەموو خەڵک ئاگادارن لەو، ئێستاچۆن دەتوانی خۆت بێ گوناه دەرێنی.

هەژارەکە بەبنی لێویەوە گوتی :- خودایە ناتوانم.. کەوتە گریەوە. خودا رووی لە دەوڵەمەندەکە کرد :- ئەی تۆ تا زیندوو بووی بۆ شەریعەتت نەخوێند؟.

- من پارەو پوڵم زۆر زۆر بوو، باغو غولامو سەودای زۆرم هەبوو، ماوەم نەبوو. خوداوەند گوتی :- واتە تۆ لە ئیلیازری کوڕی هارشوم، کە هەزار دێو هەزار کەشتی بەمیرات بۆ مابۆوە دەوڵەمەندتر بووی؟ کاتێک زانی کە حەکیمێ لەشوێنی راڤەی شەریعەت دەکا، هەموو شتێکی رەهادەکرد باشە چ پاساوێکت بۆ بێگوناهی خۆت هەیە؟ دەوڵەمەندەکەش بەنۆبەی خۆی گوتی :- پەروەردگارا، هیچ.و کەوتە گریانەوە.

ئەوکاتە خودا رووی لە پیاوە هەرزەکە کرد :- تۆش کوڕی قۆز شەریعەتت نەخوێند؟.

- من لەڕادەبەدەر جوان بوومو ژنان دەبوورانەوە، بەو هەموو خۆشگوزەرانیەوە کە هەمبوو، لەکێ ماوەی وەدەستهێنانی شەریعەتم پەیدادەکرد؟

- خۆ جوانی بۆ یوسف کە ژنی موتیفار گیانی بۆ دەدا زیاتر نەبوو؟ یوسف ئەوەندە جوان بوو کە بە هەتاوی دەگوت :- ئەی هەتاو هەڵێ تا منیش هەڵێم. لەوکاتە کەشەریعەتی کردەوە، وشەکانی لەبەر چاوی دەبوونەوە ماناکان لەشێوەی نوورو مەشخەڵ دەردەهاتن.. چیت هەیە بیڵێی؟

- پیاوە هەرزەکارەکە بەبنی لێویەوە گوتی :- خودایە هیچ شتێ. کەوتە گریەوە.

ئەوکاتە خودا وشەکانی لێکدا هەلیلو ئیلیازرو یوسفی بانگ کردە بەهەشت،

کەهاتن گوتی :- ئەو پیاوانە دادگایی بکەن کە لەبەرخاتری هەژاریو سامانو جوانی شەریعەتیان نەخوێند..

هەلیل تۆ هەژارەکە دادگایی بکە.

هەلیل وەڵامی دایەوە :- خودایە چۆن دەتوانم مەحکومی کەم کاتێکدا کە دەزانم بەدبەختیو برسیەتی مانای چییە، ئەو دەبێ ببەخشرێ. خودا گوتی: ئیلیازر ئەو دەوڵەمەندە دەخەمەژێر دەستی تۆ تا دادگایی بکەی؟.

ئیلیازر وەڵامی دایەوە :- خودایە، چۆن دەتوانم مەحکومی بکەم لەحاڵێکا دەزانم دەوڵەمەندبوون چ مانایێکی هەیە- مانای مەرگ، ئەو دەبێ عەفو بکرێ..

- تۆ یوسف؟ نۆبەتی تۆیە کە ئەو پیاوە جوانروخسارە دادگایی بکەی؟

- خودایە چۆن دەتوانم تاوانباری کەم لەکاتێکا دەزانم زاڵ بوون بەسەر جوانی، جەنگو جیدال بەرپا دەکاتو چ شەهادەتێکی وەحشەتناکە، دەبێ ئەو عەفو بکرێت.

مەسیح لەقسەکردن وەستا، بزەیێکی هاتیو سەیری ناتانیلی کرد، بەڵام پینەدۆز لە شپرزەیی بیری خۆیدا پرسی :- پاشان خودا چی کرد؟.

مەسیح بەخەندەیێ وەڵامی دایەوە :- ئەگەر لەجێی ئەو بای چیت دەکرد؟.

پینەدۆزی سادەدڵیش پێکەنی :- واتە ئەوەی کە من رزگار بووم. هەردوو دەستی ئوستادی گرتو لەناو دەستەکانی خۆیا کوشیو هاواری کرد :- مەولای من تێدەگەم، تۆ گوتت دوو رێ لەباوەشی خودا کۆتاییان دێ رێی ئەقڵو رێی دڵ. من رێی دڵم هەڵبژاردو تۆم دۆزیەوە. مەسیح لەجێوە هەڵساو بۆلای دەرگا چوو، بایێکی توند هەڵیکردو دەریاچە شەپۆلی دەدا، ئەستێرەکانی ئاسمان، چەند دانە زیخێکی نەرمو بێ ژمار بوون، بیابانی وەبیر هاتەوەو کەوتە لەرزەو دەرگەی داخست گوتی :- شەو دیاری گەورەی خودایە، دایکی مرۆڤـە، لەسەرخۆو ئارام دەگات تا داپۆشێ، دەستی فێنکی بەسەر توێڵی مرۆڤـەوە دادێنێ و چەرمەسەری رۆژانەی جەستەو رۆح پاک دەکاتەوە، یانی کاتی ئەوەیە کە خۆمان بسپێرینە باوەشی شەوەوە.

سالومەی پیر قسەی ئەوی بیستو هەڵسایە سەرپێ، مەجدەلیەش لەکەناری ئاگر لە شوێنێ کە سەری لارکردبۆوەو بەشادومانی گوێی لەدەنگی مەعبودی خۆی بوو هەڵسایەوە، دۆشەگو لێفیان هێناو رایانخست، یاکوب چووە حەوشەو یەک باوەش داری لەگەڵ خۆی هێناو لە سۆپای کرد، مەسیح

بە باڵابەرزییەوە لە ناوەندی حەوشەکەوە وەستا، رووی لەئورشەلیم کردبوو، دەستەکانی بەرزکردەوەو بەدەنگێکی قووڵ نوێژی پاشێوانی کرد :- خودایە دەرگای رەحمەتت بۆ ئێمە بکەوە، رۆژ دەچێتە خوارەوە، خۆرەتاو دەکەوێتە خوارەوەو ون دەبێ، ئەی پەروەردگاری جاویدانی ئێمە، پەنامان بۆ بەردەرگای تۆ هێناوە، ئومێدی بەجێهێنانی پاڕانەوەمان لەتۆ دەوێ، بمانبەخشە، بەزەییت بەئێمە بێتەوەو رزگارمان بکە..

پەترۆس فەرمووی :- خوداوەند، خەون فورسەتێکی چاکە، لێگەڕێ با لە خەوی قایغی سەوزی کۆنینەمەوە، سەرلەنوێ چارۆگەی قورمزی ببینم.. زۆری خواردبۆوە شادوشەنگوڵ بوو. مەسیح لەناوەندێو یاوەرانیشی لەدەروبەریدا خەوتبوون، درێژێو پانی حەوشە گیرابوو، زوبەدیو ژنی بێبەش مابوونەوە، لەبەر ئەمە چوونە ماڵی هاوسێکەوە، مەجدەلیەش لەگەڵ ئەواندا رۆیشت، پیرەمێرد بۆڵەبۆڵی دەکرد، بێبەش مابۆوە لەهێمنی، لەکاتێکا بە توڕییەوە بۆڵای ژنی دەگەڕایەوە، بەدەنگێکی بەرز کە مەجدەلیەش بیبیستێ گوتی :- باشە ئیدی چی؟ لەماڵی خۆم لەلایەن چەند کەسی غەریبەوە دەرکرام... سەیرکە کەوتووینەتە چ حاڵو رۆژێکەوە!.

- بەڵام خانمی پیر بۆلای دیوار گەڕایەوەو وەڵامی نەدایەوە.

مەتی ئەو شەوە دووبارە بەبێداری مایەوە، لەژێر نووری مەشخەڵدا چوارچمکی دانیشتو دەفتەری یادداشتی خۆی لەناو کراسی دەرهێنا، دەستی کرد بە نووسین، رووداوی چوونی مەسیح بۆ کفرناحوم، پەیوەندی کردنی مەجدەلیە بەوانەوەو ئەو مەسەلەی کە ئوستاد گێڕایەوە هەمووی وێناکرد، بەتەوابوونی نووسین، مەشخەڵی خامۆش کردو چووە سەرجێگەی خەوەوە، جێی خەوی دوورتر لەجێی خەوی ئەوانی دیکە بوو، چونکە یاوەران هێشتا لەبۆنی هەناسەی ئەو رانەهاتبوون، پەترۆس چاوی لەسەریەک داناو چووە خەوەوە، بێدرەنگ فریشتەیێ لەئاسمان دابەزی، دەرگاکانی خۆی کردەوەو لەجلی خەونو خەیاڵدا ئەوی بردە ژوورەوە، وا دەهاتە بەرچاو کە ئاپۆرەیێکی زۆر لە کەناری دەریاچەدا گردبووبوونەوە، ئوستادیش لەوێ بوو، غەرقی تەماشای قایغی سەوزی تازە دروست کراو بە چارۆگەییێکی قورمزی بووبوو، کە لەناو ئاودا قەراری گرتبوو، لە بەشی دواوەی لووتی قایغەکە ماسییێکی گەورە نەخشێنرابوو کە تاکی هەمان ئەو ماسیەبوو، کە بەر سەرسینەی

پەترۆسەوە نەخشێنرابوو. مەسیح پرسی :- ئەو قایغە جوانە هی کێیە؟.و پەترۆس بەغرووورەوە وەڵامی دایەوە :- هی منە.، مەسیح گوتی:- پەترۆس برۆ یاوەرەکانی دیکە بهێنەو لەناوەندی دەریاچەوە چارۆگە هەڵکێشە تا ببینم بایی چەندی! پەترۆس گوتی :- مەولای من بەکەماڵی مەیلەوە.

یاوەران بازیان دایە ناو قایغو باییکی لەبار دەستی بەهەڵکردن کرد، بایەوان هەڵمساو ئەوانیش بەگۆرانی چڕینەوە دەگەیشتنە دەریای ئازاد، بەڵام لەپڕێکا تۆفانێ هەڵسا، قایغ بەدەوری خۆیدا دەسووڕا، دەنگی دەهاتو خەریکی شەق بوون بوو، ئاو هەڵڕژایە ناویەوەو دەستی کرد بە نوقم بوون، یاوەران بەسەر روویانا کەوتبوون دەیانناڵاند، پەترۆس دارچارۆگەی گرتو هاواری کرد :- مەولای من مەولای من، کۆمەگ.. ئەوکاتە لەتاریکییێکی چڕدا مەسیحی بەجلی سپییەوە بینی کە بەسەر ئاوەوە بۆلای ئەوان دێ، یاوەران سەریان هەڵبڕیو ئەویان بینی بە لەرزینەوە هاواریان دەکرد :- تارمایی .... تارمایی. مەسیح پێی گوتن مەترسێن منم..

پەترۆس لەوەڵامدا گوتی :- خوداوەندا ئەگەر بەڕاستی ئەوە تۆی، فەرمان بدە تامنیش بەسەر ئاودا برۆمو بێمە دیدارتەوە..

مەسیح فەرمانی پێدا :- وەرە. پەترۆس لەقایغ بازیدا پێی نایە سەر شەپۆلەکانو دەستی کرد بە رۆیشتن، بەڵام بەدیتنی دەریای کەفچەر، هەموو گیانی پڕ بوو لە ترس دەستی کرد بە غەرق بوونو هاواری کرد :- خودایە نەجاتم بدە وا غەرق دەبم. مەسیح دەستی بردەپێشو بەرزی کردەوەو گوتی :- ئەی مرۆڤــی کەم باوەڕ بۆ دەترسی؟ مەگەر لەمن دڵنیا نیت؟ سەیرکە!. دەستی بەسەر شەپۆلەکانەوە درێژ کردەوەو گوتی :- ئارام بگرن!. یەکسەر با کشایەوەو ئاوەکان ئارام بوونەوە..

پەترۆس کەوتە گریانەوە، ئەمجارەش رۆحی کەوتە ژێر ئەزمونەوە، جارێکی دیکە بەرووڕەشی لەئاو هاتە دەرەوە، بەهاوارکردنێکی بەرز لەخەو رابوو، ردێنی شەلاڵی فرمێسک بوو بوو هەستایەوەو دانیشت، پشتی بەدیوار داو ئاخێکی هەڵکێشا. مەتی کە هێشتا بێداربوو دەنگی ئەوی بیستو پرسی :- پەترۆس بۆ ئاخت هەڵکێشا؟ پەترۆس بۆ ساتێ خۆی لەگورە نەبرد، راستیت بوێ ئەو قسەی لەگەڵ باجگرەکان نەدەکرد، بەڵام خەونەکە خەریک بوو دەیخنکاند، بۆ ئارام بوونەوە، دەبوایە هەڵیرێژێ، لەبەرئەوە خۆی کشاندە

لای مەتیو خەونی خۆی بۆ گێڕایەوە، مەتی بەتێرنەبوونەوە گوێی ڕاگرتبوو، هەمووی لەزینی خۆیدا دەگوتەوە، بەیانی لەکاتی دەرکەوتنی سپێدە، بەئومێدی خودا هەمووی پاداشت دەکرد.

پەترۆس قسەی خۆی کۆتایی پێهێنا، بەڵام دڵی وەکو قایغی خەوناوی هێشتا لوولی دەخوارد. لەپڕێکا ڕاجفری :- نەکا ئوستاد بەڕاستی شەوەنگاوان هاتبێو منی بردبێتە دەریای ئازاد تا تاقیم بکاتەوە؟ هیچکاتێ لەژیانم دەریاییێکم بەم گەورەییەو قایغێکم بەمجۆرە واقیعیو ترسێکی وام هەست پێنەکردووە..

- مەتی ڕای تۆ چییە؟

مەتی وەڵامی دایەوە :- بەدڵنیاییەوە ئەمە خەون نەبوو، ئەوە پەرجوویێ بوو بەڕاستی ڕوویدا.. غەرقی ئەندێشە بوو کە چۆن بەیانی بیخاتە قەڵەمەوە، ئەو لە بەرزەخی بڕیاردانی نێوان خەونو ڕاستی نەخشکردنی ئەوە بوو، وێناکردنی مایەی گرفتێکی زۆرە، هەم خەون بوو هەم ڕاستی، پەرجووەکە ڕوویدابوو، بەڵام لەسەر زەوییەوە نا بەسەر دەریاوە، لەجێگاییێکی دیکە- لەکوێ؟

چاوەکانی داخست تا دەربارەی ئەو شتانە دانیشێو بیریان لێ بکاتەوە، بەڵام خەو ئەوی ڕفاند.

ڕۆژی دوایی، باران لەگەڵ باییێکی سەخت دەم نادەم دەهاتە خوارەوە، ماسیگران نەیانتوانی چارۆگە هەڵدەن، خۆیان لە کوختەکانی خۆیاندا زیندانی کرد، تۆڕەکانی خۆیان چاک دەکردەوە، کەوتبوونە ڕاڤەو گفتوگۆ دەربارەی ئەو میوانە سەیرەی کە لە ماڵی زوبەدی دابەزی بوو، وابەدیار دەکەوت کە یەحیای ئاوەمۆرکار دووبارە هاتۆتەوە ژیان، بێ چەندوچون دوای دابەزینی وەشانی جەللاد، ئاوەمۆرکار سەری بڕاوی خۆی نایەوە سەرملو بەخێرایی برووسک ڕۆیشتبوو، بەڵام بەمەبەسی دووبارە دەستگیر نەکردنو جیابوونەوەیێکی دیکەی سەر لەلەش لەلایەن هیرودیسەوە، لە لەشی کوڕی نەجاڕ دۆناودۆن بووەو بوونەتە یەک.

بەسەرسامی لەخۆی دەپرسی کە ئایا ئەو یەک نەفەر یا دوو نەفەر، لەڕووبەڕوودا کە سەیری بکەی، وادێتە بەرچاو کە مرۆڤێکی سادەیەو بزەت بۆ دەکات، بەڵام هەرکاتێ زەڕڕەیەک دووردەکەوێتەوە، یەکێ لە چاوەکانی تووڕە دەبێ دەیەوێ تۆ بخوات، چاوەکەی دیکەشی دەتخاتە ئارەزووی ئەوەی کە نزیکتر بکەویتەوە، نزیک دەبییەوە سەرت گێژ دەبێ، ئەگەر دیقەت بکەی کە

چ ڕووداوێ لە بوونت ڕوودەدات ماڵو منداڵت جێدەهێڵیو بەدوای دەکەوی! ماسیگرێکی پیر بەبیستنی ئەم قسانە سەری ڕاتەکاندو گوتی :- ئەو ڕووداوە دەربارەی کەسانێ ڕوودەدا کە ژنیان نەهێنابێ، فیکرو زکری ئەوان نەجاتدانی دونیایە بەقولاب یا گۆچان، هێزێ لە بوونیان دەکوڵێو لە سەریاندەدا، بۆ خاتری خوا هەموو ئێوە ژن بهێننو لیگەڕێن هێزی ئێوە لەژنان بگەڕێ تا مناڵتان ببێو ئاگرتان ساردبێتەوە.. یونسی پیر، عەسری ڕۆژی پێشتر لەو خەبەرە ئاگادار بووبۆوە، لە کوختەکەیدا بەچاوەڕوانی دانیشتبوو لەبەرخۆ دەیگوت: ئەوەندە ناخایەنێ، بەدڵنیاییەوە کوڕەکانی دێنە سۆراغیەوە. تابزانن مردووە یا ماوە، بەدرێژایی شەو چاوەڕوان و ئومێدەوار بوو، پاشان ئومێدی بڕا، سپێدە زوو پۆتینی کەشتیرانی خۆی کە لە کاتی زەماوەندی خۆی دووریبووی، لەکاتە گرینگەکاندا لەبەری دەکرد، کردە پێیو تەشکەبەڕی کردە بەرو لەمیانی باراندا بۆلای ماڵی زوبەدی دۆستی خۆی کەوتەڕێ، دەرگای کردەوەو چووە ژوورەوە، ئاگر داگیرسابوو، دەوروبەری دە پیاوو دوو ژن لەبەردەم ئاگرەکە دانیشتبوون، یەکێ لە ژنەکانی ناسیەوە کە سالومەی پیر بوو، ئەویدیکە گەنج بوو، لەشوێنێ ئەوی بینی بوو، بەڵام نەیدەتوانی وەبیر خۆی بهێنێتەوە. ژوور نیوە تاریک بوو، دوو کوڕەکەی، پەترۆسو ئاندریاس کە بۆ ساتێ سەریان وەرسووڕاند، لەڕۆشنایی ئاگردا ناسیانەوە، بەڵام هیچ کەس ئاگای لێنەبوو کە هاتە ژوورەوەو هیچ کەسیش بۆ دیتنی ئەو ئاوڕی نەدایەوە هەموویان ملیان درێژ کردبوو دەمیان بەش کردبۆوە گوێیان دابووە پیاوێ کە ڕووبەڕوویان بوو، یونسی پیر هەموو لەشی بوو بەچاوو دەم، گوێی قوڵاغ کرد تا ئاگای لەقسەی ئەوبێ، جارناجار وشەیێکی وەردەگرت،

:- عەدالەت، خودا، مەلەکوتی ئاسمان..دیسانیش هەمان قسەی دووبارەو هەمیشەیی، بەم وشانە سەخڵەت دەبوو، لەجیاتی ئەوەی بەتۆ بڵێن، چۆن ماسی ڕاودەکەی، چارۆگە چادەکەیتەوەو قایغ ڕەنگ دەکەی، چۆن خۆت لەسەرما دەپارێزی، تەڕو برسی نەبی، دادەنیشن دەربارەی ئاسمان مڕەمڕ دەکەن، شوکر بۆ موسیبەتی، ئاخر نەیاندەتوانی قسەیەک لەبارەی زەویو دەریا بکەن. یونسی پیر تووڕەبوو، کۆخی تا لە هاتنە ژوورەوەی ئەو وەئاگابێنو ئاوڕ بدەنەوە، هیچ کەس ئاوڕی نەدایەوە، پێی زەبەلاحی درێژ کردو پۆتینەکەی لەزەوی کوتا، بەڵام سوودی نەبوو، ئەوان چوارچاو لەدەمی قسەکەری ڕەنگ

پەڕیودا مڕ دامابوون، سالومەی پیر تەنها کەسێ بوو کە ئاوڕی دایەوە، سەیرێکی کردە ئەوەوە، بەڵام نەیدیت، لەبەر ئەمە یونسی پیر چووە پێشەوە بۆ بەردەم سۆپاکە، دروست لەدوای کوڕەکانی چوارمێخەکی دانیشت، دەستی قەبەی خۆی لەسەرشانی پەترۆس داناو رایتەکاند، پەترۆس وەرسووڕاو باوکی دیت، ئەنگوستی خۆی بەنیشانەی بێدەنگ بوون لەسەر لێوی داناو جارێکی دی رووی کردە ئەو گەنجە رەنگ پەڕیوەوە، وەک ئەوەی یونس هەر باوکی ئەو نەبێ، چەند مانگە ئەوی نەدیتووە. یونس سەرەتا دڵی رەنجا ئەوکاتە تووڕەبوو، پۆتینەکانی کە پێیان دەگرت، داکەلاند تا بۆروخساری ئوستاد رایووەشێنێو بێدەنگی کات، تا بتوانێ لەگەڵ منداڵەکانی خۆی قسە بکات، پۆتینەکانی بەرزکردەوە دەوری سەرێو هەڵیسووڕاند، بەڵام دەستێ لە دواوەڕا ئەوی گرت، گەڕایەوەو زوبەدی پیری دی، زوبەدی بەبنی لێوەوە چرپاندیە گوێی :- یونس هەستە باشتر وایە بڕۆین قسەم لەگەڵت هەیە.. ماسیگری پیر پۆتینەکانی لەباوەش ناو بەدوای زوبەدی دا کەوتە رێ، چوونە ژوورەوەی بنەبانێ، لەتەک یەک بەسەر سندوقی سالومەوە دانیشتن.

زوبەدی لەبەر ئەوەی تووڕەیی خۆی دەخوارەدەوە زۆری خواردبۆوە، بەمنەمن کردنەوە قسەی کرد :- یونس دۆستی فەلەکزەدەم دوو کوڕت هەیە، دەستیان لێ بشۆ، منیش جووتە کوڕێکم هەیە دەستم لێ شوشتوون بەقسەی خۆیان خوا باوکی ئەوانە لەبەر ئەمە دەبێ ئێمە لەخۆمان هەڵدەین، ئەوان بەجۆرێ سەیری ئێمە دەکەن وەک بڵێی بپرسن :- ڕدێن سپی تۆ کێی؟.

ئاخیر زەمانە یونسی بێچارەی من.

:- سەرەتا منیش تووڕە دەبووم، دڵم دەیخوازی خەنجەرەکەم بێنمو هەڵکوتمە سەریانەوە، بەڵام پاشان دیتم کەرێگەچارەیەک نییە، لەبەرئەمە سەرم لەکاسەی خۆم بردە خوارەوەو وازم لێهێنان.

ژنەکەشم، ئەو منالێچکەیە وەکو ئەوان بیر دەکاتەوە، تۆ باش دەزانی واخەریکە دەخەرفێ، بەسەر ئەم راستیەوە بەخۆم گوت باشتر وایە بێدەنگ بمو هەمان شتیش بەتۆ دەڵێم، سوودی چییە کە سەرمان نایەشێ دەسماڵی لێ بئالێنین :- دووتا دووتا چوارتا- ئێمە دۆڕاندمان..

یونسی پیر جارێکی دی پۆتینەکانی لەپێکردو خۆی لەناو تەشکەبەڕی خۆی پێچایەوە، ئەوکاتە چاوی بڕیە زوبەدی تا ببینێ قسەیێکی تری هەیە بۆ

گوتن، زوبەدی قسەیێکی دیکەی نەبوو، لەبەر ئەمە یونس دەرگای کردەوە، سەیرێکی ئاسمانو زەوی کرد، وەکو قیر تاریک بوون، بارانو سەرما بوو، لێوەکانی جولاو بەبنی لێویەوە گوتی :- ئێمە دۆڕاندمان، دۆڕاندمان.. لەنێو گڵ و لیتەدا بەرەو کوختەکەی خۆی کەوتە رێ. لەهەمان حاڵدا کە یونس بە تووڕەییەوە رێی تەی دەکرد، کوڕەکەی مەریەم دەستی بۆلای ئاگر درێژ کرد، وەک بڵێی دوعا بۆ رۆحی خودا دەکا کە لەناو مەشخەڵەکاندا پەنهان بووەو گەرمایی دەبەخشێ بە مرۆڤ دەرگای دڵی کرابووەوە، دەستەکانی بەرز کردبۆوەو قسەی دەکرد:

- وابیر نەکەیتەوە من هاتووم تا شەریعەتو پەیامبەران رەشکەمەوە، من بۆ دژایەتی فەرموودەکانی کۆن نەهاتووم، بەڵکو بۆ ئەوە هاتووم تا فراوانی بەوان ببەخشم، لە ستوونەکانی موسا هاتووە کە :- کوشتار مەکەن.، بەڵام من بەئێوە دەڵێم مرۆڤ هەتا ئەگەر لەدەستی براکەی تووڕە بوو، نابێ دەست بەڕوویا بەرزکاتەوە یاخود قسەی ناشیرینی پێ بڵێ، دەنا فڕێ دەدرێتە ناخی دۆزەخەوە، لە ستوونی موسا هاتووە :- زینا مەکەن.، بەڵام من بەئێوە دەڵێم کە هەتا ئەگەر کەسێ نیگاییکی شەهوەت ئامێز بکاتە ژنێکەوە، ئەوە لەدڵی خۆیا زینای کردووە، نیگای ناپاک، مرۆڤ بەرەو دۆزەخ دەبات. شەریعەتی کۆن ئێوە فێردەکات کە :- ڕیزی دایکو باوکتان بگرن. بەڵام من دەڵێم دڵی خۆتان لەناو ماڵی دایکو باوک زیندانی مەکەن، لێگەڕێن دڵتان پەڕ بگرێو بچێتە تەواوی ماڵەکانو تەواوی ئیسرائیل- لەکێوی حەرمونەوە تا بیابانی یەهودیە، هەتا ئەولاتریش، رۆژهەڵاتو رۆژاوا- تەواوی جیهان لەباوەش بگرن، باوکی ئێمە ئاسمانەو زەویش دایکمانە، ئێمە نیوە خاکو نیوە ئاسمانین، ریزی دایکو باوک یانی ریزی ئاسمانو زەوی، سالومەی پیر ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی :- مەولای من وشەکانی تۆ گرانبارە، گرانبارە بۆ دایک..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- پەیڤی خوداش گرانبارە.

دایکی پیر لەحاڵێکدا دەستەکانی خۆی وەک خاچ بەسەریەکەوە دانا، بەبنی لێویەوە گوتی :- دوو کوڕی من بگرە ئەوان هی تۆن.. مەسیح قسەی دایکە کوڕە لەدەستداوەکەی بیستو هەستی کرد کە تەواوی کوڕانو کچانی دونیا بەگەردەنی ئەو هەڵواسراون، ئەو بزنە رەشەی وەبیرهاتەوە کە لە بیابان بینی بووی، لە تەواوی گوناهەکانی خەڵک وەرپێچرابوو، نووشتەی شینی

بەگەردەنی هەڵواسرابوو، بێ ئەوەی قسەیێ بکات بۆلای سالومەی پیر کە دوو کوڕی بەودابوو لاربۆوەو بەسالومەی گوت :- ببینە، ئەوە گەردەنمو کوڕەکانت باوێ دەوریەوە..

مەسیح مشتێ گەلای زەیتونی هەڵڕشتە سەر ئاگر، گەلاکانی لەنێواندا گرت، ماوەییێکی درێژ ئاگر کە گەلاکانی دەسووتاند کەوتە روانینەوە، ئەوکاتە دووبارە رووی لەلای یاوەرەکان کردو گوتی:

- هەرکەسێ کە دایکو باوکی زیاتر لەمن خۆش دەوێ، شایستەی ئەوە نییە لەگەڵ مندا بێت، هەرکەسێ کە کوڕو کچی خۆی زیاتر لەمن خۆشدەوێ، شایستەی ئەوە نیە لەگەڵ مندا بێت، فەرموودەکانی کۆن ئیدی فراوانییێکی تەواویان نییە بۆ ئەوەی ئێمە بگرنە خۆ، عەشقەکانی کۆنیش، بۆ ساتێ لەقسەکردن وەستاو پاشان بەردەوام بوو:

- مرۆڤـ سنوورێکە، ئەو شوێنەی کە زەوی کۆتایی دێتو ئاسمان دەست پێدەکات، بەلام ئەم سنوورە هەرگیز لە گۆڕانو پێشڕەویدا بەرەو ئاسمان ناوەستێ فەرموودەکانی خوداش لەگەڵ ئەوا خۆیان دەگۆڕنو بۆ پێشەوە دەچن. من فەرموودەکانی خودا لە ستوونەکانی موسا وەرناگرم رایاندەخەم، ناچاری پێشڕەوییان دەکەم

- یوحەننا بەسەرسامی پرسی :- مەولای من، کەواتە بەمجۆرە خواستی خودا دەگۆڕێ؟

- یۆحەننای ئازیز نا، بەلام دڵی مرۆڤـ فراوان دەبێو تواناو جێ بوونەوەی زۆرتری خواستی خودا پەیدادەکات.

پەترۆس لە کاتێکا لەجێوە راپەڕی هاواری کرد :- کەواتە بۆ لێرە دانیشتووین یاڵڵا با بڕۆین، بانگەشە بۆ فەرمایشتە تازەکانی خودا بکەین لە دونیادا.

تۆماس بە تیزئامێزەوە گوتی :- لێگەڕێ با باران بوەستێ تا تەڕ نەبین. یەهودا بەتووڕەییەوە سەری راتەکانو گوتی :- سەرەتا دەبێ رۆمیەکان دەرپەڕێنین، ئێمە دەبێ بەر لە ئازادکردنی رۆحی خۆمان جەستەمان ئازاد بکەین، بە نۆبەت، تەلار لەسەرەوەڕا بۆ خوارەوە دەست پێنەکەین، یەکەم جار بناغە لەئارادایە.

- یەهودا رۆح بناغەیە

– من دەڵێم لەش بناغەیە.

– یەهودا ئەگەر رۆحی ناو دەروونی ئێمە نەگۆڕێ دونیای دەرەوەمان هیچ کاتێ ناگۆڕی، دوژمن لەناو دەروونماندایە، رۆمیەکان لە دەروونماندان، رزگاربوون لە دەروونەوە دەستپێدەکات.

یەهودا وەکو ئەوەی ئاگری گرتبێ لە جێوە هەڵبەزیەوە بۆ ماوەییێکی درێژ، دانی بەخۆیا گرت، گوێی لە هەمووان گرتو هەموو شتێکی لەسینەیا ئەمبار کرد،

بەڵام ئیدی نەیتوانی زیاتر لەمە بەرگە بگرێو دووبارە هاواری کرد :– یەکەم جار رۆمیەکان..

ناتانیل کە کەوتبووە شڵەژانەوەو بەتیلەدزەی چاویەوە سەیری دەرگای دەکردو پرسی :– بەڵام چۆن دەریان بکەین؟ ئەسخەریوتی دەکرێ پێمان بڵێی؟.

– شۆڕش! مەکابیەکان وەبیرخۆت بهێنەوە! ئەوان یۆنانیەکانیان دەرکردە دەرەوە، ئێستا نۆبەتی ئێمەیە نۆبەتی مەکابیە تازەکانە کە رۆمیەکان دەرکەنە دەرەوە، پاشان هەموو شتێ دووبارە دەکەوێتە دەستی ئێمەوە، دەتوانین بە حسابی هەژارو دەوڵەمەندو زاڵمو مەزلووم رابگەین.

هیچ کەس قسەی نەدەکرد یاوەرەکان نەیاندەزانی کام یەک لەم دوو رێگایە بگرنەبەر، ئەوان سەیری ئوستادیان دەکردو چاوەڕوان بوون، ئوستاد بە ئەندێشەوە سەیری مەشخەڵەکانی دەکرد، کەی مرۆڤ بۆی روون دەبێتەوە کە تەنها یەک شت لە دوو جیهانی غەیبو بینراودا هەیە ئەویش – رۆحە!

پەترۆس هەستایەوە گوتی :– دەبەخشی، بەڵام ئەم باسانە ئاڵۆزە، من تێناگەم با سەیر بکەینو بزانین چی دێتە پێش، ئوستاد مۆڵەتمان بدەرێ بەتەنها بڕۆین تا موژدەدەری خەبەری خۆش بین بەمرۆڤ لەکاتی گەڕانەوەدا دووبارە دەکەوینەوە سەرباسەکەوە.

مەسیح سەری بەرز کردەوەو سەیری یاوەرانی کرد، بەهێمای سەریەوە یاکوبو پەترۆس هاتنە پێشەوە، دەستی خۆی بەتوندی دانایە سەری ئەوانەوەو گوتی ئەمانەتی خودا بن بڕۆنو بانگەشەی هەواڵی خۆش بکەن، هەراسان نەبن، خوداوەند ئێوە لە فەنا دەپارێزێ. بەبێ خواستی ئەو هیچ گەڵایێ لەدرەخت ناکەوێتە خوارەوە، خوداتان لەگەڵ بێ، زوو بگەڕێنەوە ئومێدەوارم بەهەزاران

ڕۆحی بەگەردەن هەڵواسراوتانەوە بگەڕێنەوە ئێوە نێردراوی منن، هەرسێ نێردراو لەدوای یەک رابردن، حەوشەی ماڵی زوبەدی بەیانیان پڕدەبوو لە خەڵکو عەسران خاڵی دەبوو، بێمارو ئیفلیجو دەست لێوەشاوەکان، لە هەموو لایەکەوە دەهاتن، هەندێ دەگریان، هەندێ تووڕە دەبوونو بەسەر سەری کوڕی ئینساندا هاواریان دەکرد پەرجوویێ بکاتو شەفایان پێ ببەخشێ، مەگەر خودا ئەوی بۆ ئەوان نەناردبوو؟ کەواتە لێگەڕێ با بێتە حەوشەو دەست بە پەرجوو بکات. مەسیح بەبیستنی گوفتاری ئەوان خەمگین دەبوو، دەچووە حەوشەکەوەو دەستی بەسەری ئەواندا دەهێناو پیرۆزی دەکردنو دەیگوت :- برایانم دوو جۆرە پەرجوو هەیە: پەرجووی لەشو پەرجووی ڕۆح، تەنها باوەڕتان بە پەرجووی ڕۆح هەبێ، تۆبە بکەنو ڕۆحی خۆتان پاک بکەنەوە. لەشەکانیش پاک دەبنەوە، ڕۆح درەختە، نەخۆشی سەلامەتی، بەهەشتو دۆزەخ میوەی ئەم درەختەن. زۆرانێ باوەڕیان دەهێنا، باوەڕهێنانێکی رووت، هەستیان دەکرد کە خوێنیان دەجمێو لەشی بێ هەستیان پڕدەبێ، گۆچانی ژێر هەنگڵیان دوور فڕێ دەدا سەمایان دەکرد، ئەوانەی کە کوێر بوون هەر کە مەسیح دەستی بەسەر چاوی خامۆشی ئەواندا دەهێنا هەستیان دەکرد لە نوکی پەنجەکانیەوە نوور دەتکێتە دەرەوە، پێڵوی خۆیان بەرز دەکردەوە لە شادییان هاواریان دەکرد، چونکە ئەوسا دونیایان دەدیت. مەتی دەفتەرو گوێی بەکراوەیی رادەگرت، هەتا نەیدەهێشت یەک وشە لەقەڵەم بکەوێ، هەمووی کۆدەکردنەوە سەر رووی کاغەز، بەمجۆرە ڕۆژ بەڕۆژ کتێبی موژدەی دادەنا، ڕەگاژۆ بوو، لقو گەڵای وەبەرهات، بوو بەدرەخت تا ئەوانەی کە هاتوونو ئەوانەیش کە دوایی دێن لەمیوەکەی بخۆن، مەتی تەواوی کتێبەکانی پەیامبەرانی پاراستبوو، ئەو دەیدیت کە چۆن چۆنی گوفتارو کرداری ئوستاد دروست وەکو راگەیاندنی پەیامبەرەکانی پێشوو بوو، ئەگەر جارناجار بەسەریەکەوە پیادە نەبوونایە بۆ ئەوەبوو کە زەینی مرۆڤـ ناتوانی بچێتە بنجو بناوانی کتێبی پیرۆزەوە، قسەی خودا حەوت لایەنی هەبوو، مەتی هەوڵیدەدا تا بۆی دەرکەوێ کە ناهەماهەنگی لەکام لادا دەکەوێتەوە، ئەگەریش جارجارێ، لەڕووی ناچاریدا ئەو کارەی دەکرد، ئەوە خودا میهرەبانی دلۆڤانانە، نەک بەتەنها دەیبەخشی کە خۆی دەیویست، هەموو کاتێ کە مەتی قەڵەمی دەگرتە دەست، مەگەر ئەوە فریشتە نەبوو، دەهات دەیچرپاندە گوێی کە چی بنووسێ؟ ئەمڕۆکە یەکەمین جار بوو،

که مەتی بەئاشکرا بۆی وەدەرکەوت دەبێ لەکوێ دەست پێبکاتو چۆن ژیانو زەمانی مەسیح هەڵڕیژتە بەر قەڵەمەوە، دەبوایە لەشوێنی لەدایک بوونو دایکو باوانی هەتا چوار نەوە دەست پێبکات لەناصیرە لەدایک بوو بوو دایکو باوکی هەژار بوون یوسفی نەجارو مەریەمو یەواکیمو ئانای کچ، ... مەتی قەڵەمی گرتە دەستو لەسەرخۆ داوای لەخودا کرد، تا زەینی رووناک کاتەوەو هێزی پێ ببەخشێ، وەلێ تا هاتنی یەکەمین وشەو بەختەتێکی جوان بنووسێتەوە پەنجەکانی لەشوێنی خۆیدا مانەوە، فریشتە دەستی ئەوی راگرتبوو، دەنگی وێک کەوتنی توورەی باڵەکانی لە هەوادا بیستو دەنگێ لەناو گوێکانیدا دەنگی دایەوە:- کوڕی یوسف نا مەگەر نازانی ئەشعیای پەیامبەر چی دەڵێ :- ئیستا تۆوێ لەڕەحمی پاکیزەدا گرێبەست دەبێ، کوڕێ دێتە دونیاوە، بنووسە مەریەم پاکیزەبوو بەر لەوەی دەستی هیچ پیاوێک بیگاتێ جوبرایل هاتە ماڵەکەیو گوتی درود لەتۆ کە ئاوێنەی شەرەفیو خوداوەند لەگەڵ تۆدایە.. بێ درەنگ شیر پەڕیە مەمکەکانی.. گوێت لێیە؟

ئەوەیە کە دەبێ بینووسی.. ناصیرە لە کوێ بوو؟ ئەو لە ناصیرەدا لە دایک نەبووە، قسەی میکای پەیامبەر لەبیرنەکەی.

:- تۆ ئەی – بیت لەحم- هەرچەندە لەمیانی هەزارەها بەچکە یەهودی، کەسێ لە تۆوە رادەبێ کە فەرمانڕەوای ئیسرائیل دەکات، کە رەگوڕیشەی لە دیرۆکو ئەزەلەوەیە. لەبەر ئەوە مەسیح لە بیت لەحم، لە ئاخوڕێ لە دایک بوو، کەواتە ئەو سروودەی کە هەرگیز هەڵە قبوڵ ناکا چییە کە دەڵێیت :- ئەو- خودا- لە تەویلەیێ، کە بەرخۆڵەکان تیایا گوانی دایکیان دەمژن هێنایە دەرەوە تا ببێتە شوانی مێگەلەکانی یاکوب. بۆ نانووسی؟ دەستتم ئازاد کردووە بنووسە!.

بەڵام مەتی تووڕەبوو، بەرەو لای باڵە نادیارەکانی لای راستی خۆی گەڕایەوەو بە ئارامیو بەشێوەیێ کە یاوەران چووبوونە خەوەو گوێیان لە دەنگی نەبێو بەبنی لێوەوە گوتی بنووسمو نامەوێ بنووسم، خەندەیێکی تیز ئامێز لەفەزا بیستراو دەنگێ کە دەیگوت :- تۆ ئەی مشتێ خاک، چ تێدەگەی کە راستی چییە؟ راستی حەوت لای هەیە، لە حەفتەمین تەبەقە، راستی راستی خودایە، کە زەڕڕەیەک لە راستی مرۆڤەکان ناچێ، بەسەر تەختەوە دنیشتووە، ئەی مەتی موژدەنووس ئەوە راستیەکە لە گوێکانتی دەخوێنم.. بنووسە :- سێ

موغ بە پەیگیری ئەستێرەییێکی گەورە هاتن تا ئەو نەوزادە ستایش بکەن. ئارەقە لە توێڵی مەتی دا هاتە دەرەوە، هاواری کرد :- من نانووسم من نانووسم!.، بەڵام دەستی بەسەر کاغەزەوە دەلەرزیو دەینووسی، مەسیح لەخەودا ئاگاداری کێشمەکێشمی مەتی بوو، چاوی کردەوە، ئەوی بینی کە لەژێر مەشخەڵدا لاربۆتەوەو بە هەناسەبڕکێوە، تا سەرحەدی شکان، قەڵەم بەسەر کاغەزدا تاو پێدەدا. لە سەرەخۆ پێی گوت :- برام مەتی بۆ دەناڵێنی؟ کێ لەبەرزایی تۆیە؟ مەتی لەهەمان حاڵدا کە قەڵەمی تاو دەدایە سەر کاغەز وەڵامی دایەوە :- مەولای من، مەپرسە من بەپەلەم.. بڕۆ بخەوە. دڵی مەسیح گەواهی دەدا کە خودا بەسەر بەرزایی سەری مەتی یەوە وەستاوە، چاوەکانی داخست تا ئەو شێتیە پیرۆزە نەوروژێنێ.

بەشی بیستو چوارەم

ڕۆژو شەو بەسەر دەچوون، مانگێ دەهاتو دەڕۆیشت، مانگێکی دیکە دەهاتەوە، باران، سەرما، ئاگری ناو سۆپا، شەوە بێدارییەکانی لە ماڵی سالومەی پیر، هەژارانو دڵ بەئازاری کفرناحوم، هەموو عەسران دوای کارکردن دەهاتن تا گوێ لە قسە ئارامبەخشەکانی تازەی ئەو بگرن، هەژارانو ئەوانەی حەوانەوەیان بۆ نەبوو دەهاتنو دەوڵەمەندو ئارام دەگەڕانەوە نێو کوختە نالەبارەکانیانەوە. ڕەزو کەشتیو شادیی ئەوانی لەزەمینەوە بۆ ئاسمان دەبردو لەوێ گەشەیان دەکرد، پێی دەگوتن کە ئاسمان چەند دڵنیاترە لە زەمین، دڵی ئەو بێچارانە پڕدەبوو لە ئومێد، هەتا دڵی زوبەدی کێویش دەستەمۆ دەبوو، هێدی هێدی قسەکانی مەسیح دزەیان دەکردە ناو دەروونیەوە، ئارام ئارام یاوەری مێشکییان دەکرد، دونیا نەرمو نیان دەبوو، لەباڵای سەری ئەوا جیهانێکی تازەی هێوێن بە ئەبەدیەتو سامانێکی هەرگیز تەواو نەبوو پیاسەی دەکرد، لەم دونیایە سەرسامە تازەیەدا، زوبەدیو دوو کوڕەکەیو سالومەی پیرو پێنج قایغەو سندوقچە پڕەکان، هەتا خودا خودایی خۆی بکات دەژین، لەبەر ئەمە، چەند باشتر دەبوو ئەگەر وازی لە هەرزەگۆیی بهێنایەو بەدیتنی میوانە داوەت نەکراوەکان، کە شەوو ڕۆژ لەماڵی ئەو دابوون یا لە تەک سفرەی ئەو دانیشتبوون قسەی نەکردبا، پاداشتی ئەم هەمووە دەگات. مەلی دەستەمۆنەکراوی تۆفان لە ناوەڕاستی زستانەوە گەیشت، ڕۆژەکان کەوتنە خواردنەوەی خۆرەتاو، خۆرەتاو دەدرەوشایەوە، ئێسقانی رووتی زەوی گەرم دەکردو داربادەمی ناوەندی حەوشەی زوبەدی چرۆی دەکرد، داربادەم وای بەخەیاڵ دادەهات کە بەهار هاتووە دەستی دەکرد بەچرۆ کردن، مەلە ماسی خۆرەکان هەڵکورمابوون و چاو لەڕێی ڕۆژانی گەرمو میهرەبان بوون، تا بە ئارەزووی خۆیان بەسەر تەختە تاوێرەکانەوە کاری هێلکە دانانەوە دەست پێبکەن، ئیدی پەرەندەکانی خودا لە بەهاران هێلکە دادەنێنەوە، بەڵام ماسی

خۆرەکان لەناوەڕاستی زستان دەست بەم کارە دەکەن، خوداوەند رەحمەتی بۆ دەناردن‌و وادەی دەدا کە بۆخاتری ئەوان چەند رۆژێ لەزستان خۆرەتاو بەگەرمیەوە وەدەرخات، ماسیگرانی دەریا بە شادی بەسەر ئاوو بەردەکانی گنسارت هەڵدەفڕێن، نەغمەی سوپاسی خۆیان بۆ دەرگای خوداوەند سەردەدا، کە جارێکی دیکە وادەی خۆی بەجێهێناوە، بەدرێژایی ئەم رۆژە دڵنەزانەدا، ئەو یاوەرانەی کە مابوون بەقایغی ماسیگری دەچوونە دێهاتە نزیکەکانەوە، تا ئەوانیش باڵی خۆیان ئەزمون بکەن، فیلیپ‌و ناتانیل دەچوونە دیتنی دۆستەکانی خۆیان لە جووتیارو شوانەکانەوە، تا قسەی خۆیانیان پێ رابگەیەنن. ئاندریاس‌و تۆماس بۆ راوی ماسیگرەکان دەچونە دەریاچەوە، یەهودای لەمرۆڤـ هەڵاتوو بەتەنها دەکەوتە کێوەکانەوە تا تووڕەیی خۆی هەڵرێژێتە دەرەوە، پێشتر رەفتارەکانی ئوستاد ئەوی شاد دەکرد، بەڵام شت گەلێک بوون ئەو هەرسی نەدەکرد، جارجار ئاوەمۆرکاری کێوی لە دەمی مەسیحدا دەینەڕڕاند، بەڵام جارجارەش هێشتا کە هەر کوڕی نەجاڕ بوو وەکو مەڕ باعەباعی عەشقی دەکرد، ئاخر هەی سەرەڕۆ کام ئەشق؟ عەشقی چ کەسێ دونیا گانگرینای هەیەو پێویستی بەچەقۆیە...قسەی من ئەوەیە.

مەتی تەنها کەسێ بوو کەلەماڵ دەمایەوە، دڵی نەدەهات بچێتە دەرەوە، چونکە لەوانەبوو ئوستاد قسە بکات، مەتی دەبوایە نەهێڵێ قسەکانی ئەو بەبابچێ، لەوانەبوو پەرجوویی ئەنجام بدات، مەتی دەبوایە بەچاوی خۆی بیانبینێ تا بیانخاتە بەر قەڵەمی خۆیەوە، پاشانیش دەیتوانی بچێتە کێندەرێکەوە؟ دەیتوانی لەگەڵ کێ قسەبکات؟ هیچ کەس لەو نزیک نەدەکەوتەوە، بۆ چونکە رۆژێ لەڕۆژان باجگرێکی پیس بووە، لەبەرئەمە مەتی لەماڵەوە دەما بەدزییەوە سەیری مەسیحی دەکرد، کەلەژێر درەختی بادامی چرۆکردودا دانیشتبوو، مەجدەلیە لەبەرپێی مەسیحدا بوو بە ئارامی قسەی بۆ دەکرد، مەتی گوێکانی قوڵاغ دەکردتا قسەیێک بقۆزێتەوە، بەڵام بێهودە بوو، تەنها کارێ کە دەیتوانی بکات ئەوەبوو کە سەیری روخساری سەخت‌و شەکەتی ئوستادو ئەو دەستەی کە بەناو کەزیەکانی مەجدەلیەدا دەیگێرا بکات. رۆژو شەو زیارەتکەران- جووتیارانی تەبەریەو ماسیگرەکانی گنسارت، شەوانە لە کوێستانەکانەوە- سپێدە زوو دێهاتیەکانی دوور دەهاتن، تا گوێیان لە قسەکانی پەیامبەری تازە بێ لەبارەی بەهەشت‌و دۆزەخ‌و مرۆڤـایەتی بەدبەخت‌و

میهرەبانی خوداوەندەوە، لەو جێیەی کە هەتاو هەڵدەهاتو ڕۆژێکی بەشکۆ بوو، ئارەزوویان بوو تا ئەو لەگەڵ خۆیان ببەنە دامێنی سەوزی کێوو بەسەر گیای گەرمەوە رابکشێن وگوێ لەو رابگرن، لەوانەیە بەسەر چەمەنی بەهارەوە بچنە خەوێکی شیرینەوە، لەبەر ئەمە لە دەرەوەی دەرگا گردبوونەوە- جا چونکە دەرگا داخرابوو- هاواریان دەکرد کە ئوستاد بێتە دەرەوە.

مەسیح گوتی :- خوشکم مەجدەلیە گوێ بگرە خەڵک هاتوون من ببەن. بەڵام مەجدەلیە کە غەرقی چاوی ئەو بووبوو، هیچی نەبیست تەنها لەززەتی لە دەنگدانەوەی هاواوای ئەوا وەردەگرت، ئەم هاوارە هەموو شتێکی بەو دەگوت، ئەو پیاو نەبوو بۆیە پێویستی بەقسە نەبوو، جارێکیان گوتبووی :- مەولای من، بۆ دەربارەی ژیانی ئایندە قسە لەگەڵ من دەکەیت؟ ئێمە پیاو نین کە پێویستمان بەژیانی ئەبەدی هەبێ، ئێمە ژنین، لەبەر ئەوە ئەگەر یەک سات لەگەڵ پیاوێدا بین کە عاشقی ئەوین بەهەشتێکی جاویدانیە، ساتێکی جوداییش دۆزەخێکی هەمیشەییە، لێرە بەسەر هەمان زەویەوەیە، کە ئێمەی ژنان بە ئەبەدی دەژین. مەسیح دووبارە گوتی :- خوشکم مەجدەلیە خەڵکی بۆ بردنی من هاتوون، دەبێ بڕۆم. هەڵسایەوەو دەرگای کردەوە، شەقام پڕی بوو لە چاوی پر تاسوقو دەمی بەهاواروناڵەی بێماران، کە دەستیان درێژ دەکرد. مەجدەلیە لەتەک دەرگادا وەدیارکەوت، دەستی نایە سەردەمی خۆی تا هاوار نەکات. لەوکاتەی کە سەیری ئەوی دەکرد بە ئارامی لە پێشەوە دەڕواو ئاپۆڕەکەش لەدوای ئەوەوە بەبنی لێویەوە گوتی:- خەڵکی جانەوەرێکی کێوین، جانەوەرانی خوێنخۆری کێوی کە تۆ هەڵدەدڕن. مەسیح بە هەنگاوی درێژو لەسەرخۆ، بەرەولای کێوێ کە بەسەر بەرزایی دەریاچەوە سەرهەڵگەڕابوو، کێوێ کە تەنها یەکجار بەسەر بەرزاییەکەدا بازووەکانی خۆی بۆ ئاپۆڕەکە کردبۆوەو هاواری عەشقی کردبوو، بۆ پێشەوە دەچوو، بەڵام لە مەودای ئەوێ ڕۆژو ئەمڕۆکە زەینی زبر بووبوو، بیابان دڵی رەق کردبوو، هێشتا دەمی ئاوەمۆرکاری وەک پۆلیە ئاگر بە سەردەمی خۆیەوە هەست پێدەکرد، پێشبینییەکانی ئەو ڕوویاندەداو خامۆش دەبوونەوە، هاواری خوداییو نامرۆیی دووبارە زیندوودەبوونەوە، ئەو جوزامو شێتیو ئاگرە — سێ کچی خودا- ی دەدیتن کە ئاسمانیان شەق دەکردو دەهاتن بەگەیشتن بە ترۆپک، دەمی بۆ قسەکردن کردەوە، پەیامبەرە کۆنەکان لە دەروونیا هەڵدەبەزینەوەو هاواری

دەکرد :- لەشکرێکی ترسناک لەو سەری دونیاوە دێت، ترسناکو خۆشبەز دێت، هیچ یەک لە جەنگاوەرەکانی لە بەرماندووبوون ناشەلێ وخەواڵونین، هیچ کەمەربەندێ شل نییەو قەیتانی هیچ پێڵاوێ پارچە پارچە نەبووە، تیرەکان، تیژو کەمانەکان بە ژێی کشاویان، سمی ئەسپەکان وەک بەرد رەقو سەختن، تایەی پەیتونەکان گەرداون، ئەم لەشکرە وەک شێرێکی مێینە دەنەڕێنێ هەر کەسێک بگرێ بە ددانەکانی قووتی دەدات، کەس ناتوانی نەجاتی بدات. پیرەمێردێ کە مووی سپی بە جەستەیا زیک بووبۆوە هاواری کرد :- ئەوە کام لەشکرە؟.

مەسیح دەستی بۆ ئاسمان بڵندکرد :- ئەی خەڵکی کەڕو کوێرو گەمژە دەپرسن :- کام لەشکر؟. لەشکری خودایە، ئەی بەدبەختینە، جەنگاوەرانی خودا، لە دوورەوە لەفریشتە دەچن، بەڵام لەنزیکەوە مەشخەڵی ئاگرن، بەسەر هەمان تاوێرەوە کە ئێستا وەستاوم هاوینی رابردوو ئەوانم لەجێی فریشتەکان گرتو هاوارم کرد :- عەشق...عەشق!. بەڵام ئێستا خودای بیابان چاوی کردمەوە دیتم، ئەوان مەشخەڵن، خوداوەند هاواری کرد :- ئیدی ناتوانم بەرگە بگرم دادەبەزم!. ئەوکاتە دەنگی ناڵەو شیوەن لە ئورشەلیمو رۆم بەسەر کێوو گۆڕەکانەوە دەگاتە گوێ.

زەوی بۆ رۆڵەکانی خۆی دەگریا، فریشتەکانی خودا دادەبەزنە سەر زەوی سووتاو، بەمەشخەڵەکانیان دەگەڕێنو دەسووڕێن تا ببینن رۆم لە کوێ بوو؟ ئورشەلیم لە کوێ، خۆڵەمێش دەخەنە نێوان پەنجەکانیانو وردی دەکەنو بۆنی دەکەن، دەڵێن، :- دەبێ ئەوە رۆم بووبێو ئەوەش ئیسرائیلو خۆڵەمێشەکە بەبادەکەن.

دایکێکی گەنج کە مناڵەکەی دەچەسپاندە سینەیەوە هاواری کرد :- ئایا هیچ رێگەییێک نییە بۆ رزگار بوونی؟ من ئەو پرسیارە بۆ خۆم ناکەم، بەڵکو بۆ کوڕەکەم دەکەم..

مەسیح وەڵامی دایەوە:- بۆ نا! لە هەموو تۆفانی خوداوەند بیر لە کەشتیێ دەکاتەوە، هێوێنێ کە مایەی دونیای ئایندەیە لەناو ئەو کەشتیە دادەنێت، من کلیلی ئەو کەشتیەم پێیە..

پیاوێکی پیر کە شەویلاگی ژێرەوەی دەلەرزی هاواری کرد :- کێ رزگاری دەبێ؟ کێ رزگار دەکەی؟ ئایا ئێمە هەلی رزگاربوونمان هەیە؟.

جیهان بەبەرامبەری مندا رەت دەبێو منیش هەڵدەبژێرم، لە لاییێکدا ورگ

زلەكان لە خواردنو خواردنەوەو ماچ كردنن، لەلایەكەی دیكە، نەهامەتی لێدراوەكانو مەزلوومەكانی دونیا، ئەوانەن ئەو نەهامەتحالانەو ئەو مەزلوومانەن كە هەڵیاندەبژێرم، ئەوانە ئەو بەردانەن كە ئورشەلیمی تازە بەهۆی ئەوانەوە دروست دەكەینەوە.

- خەڵكی بەچاوانی بریقەدارەوە هاواریان كرد :- ئورشەلیمی تازە.

- بەڵێ ئورشەلیمی تازە! خۆشم نەمدەزانی، تا خوداوەند لە بیاباندا رازی خۆی بۆ ئاشكرا كردم، عەشق تەنها دوای مەشخەڵەكان دێت، سەرەتا ئەم دونیایە دەبێتە خۆڵەمێش، ئەوكاتە رەزی تازەدەچێنێ، هیچ پەینێ لە خۆڵەمێش باشتر نییە.

دەنگێكی زبرو شادان كە بەدەنگی خۆی دەچوو، بەلام قوڵتر دەنگیدایەوە:- پەینێ باشتر لە خۆڵەمێش نییە.

مەسیح گەڕایەوەو یەهودای لەدوای خۆی بینی هەستی بەترس كرد، چونكەروخساری ریش سوور، هەورەتریشقەی دەردەدا، وەک بڵێی مەشخەڵی موژدەهێن پێشتر لەو بەربووبوو. یەهودا بۆ پێشەوە رایكردو دەستی مەسیحی گرت، بەلووتفێكی چاوەڕواننەكراو بەبنی لێویەوە قسەی كرد:- مەولا..مەولای من..

یەهودا بەدرێژایی تەمەنی خۆی هیچكاتێ وا بەنەرمی لەگەڵ كەسێ قسەی نەكردووە، هەستی بەشەرم كرد، لاربۆوەو واخۆی پیشاندا كە دەیەوێ شتێ بپرسێ، هەرچەندە خۆی لەماهیەتی پرسیاری خۆیدا بێ خەبەربوو، ئەوكاتە گولیلە سوورێكی تازە رسكاوی دۆزیەوەو لەڕیشەوەی هەڵكێشا.

عەسر لە كاتێ كە مەسیح گەڕایەوەو جارێكی دی بەدانیشتن بەسەر چوارپایەكەی خۆیەوە چاوی بڕیە ئاگرەوە، لەپڕێكا هەستی كرد كە خودای ناوەوەی لەپەلەدا بوو، ئیدی چیتر ماوەی چاوەڕوانی بەو نادا تووڕەییو خەمو شەرم زاڵ بوو بەسەریا، ئەمڕۆ جارێكی دی قسەی كردبوو مەشخەڵێكی بەسەر سەری خەڵكەوە وەرسووڕاند بوو، ماسیگرانو جووتیارانی سادەدڵ بۆ ساتێ زەندەقیان چوو بوو، بەلام یەكسەر دانیان بە خۆدا گرتبوو ئارام بووبوونەوە، تەواوی ئەم هەڕەشانە بەرای ئەوان وەكو چیرۆكی پەریان، وادەهاتە بەرچاو، ژمارەییێكی زۆر لەوان بە لایلایەی دەنگی ئەوەوە بەسەر گیای گەرمەوە چووبوونە خەو. مەسیح بەئارامیو بەدڵێكی پڕ لە شڵەژان

سەیری ئاگری دەکرد، مەجدەلیە لەگۆشەییێکەوە وەستابوو سەیری ئەوی دەکرد، حەزی لێ بوو قسەیێ بکات، بەڵام زاتی نەدەکرد، جارجارە دەبێ، کە قسەی ژن پیاو خۆشحاڵ دەکاتو زەمانێکیش دەبێتە مایەی توورەیی ئەوەوە، مەجدەلیە لەوە بەئاگابوو لەبەر ئەوە قسەی نەدەکرد.

دەنگێ لەئارادا نەبوو، ماڵ بۆنی ماسیو ئەکلیلی کێوی دەدا، پەنجەرە رووبەڕووی حەوشە کرابۆوە، لەو نزیکانەوە درەختی ئەزگیل شکۆفەیان کردبوو، چونکە عەتری دڵاوێزو توندی ئەوان، لەگەڵ شنەی خۆراوا دەهاتە ماڵەوە.

مەسیح هەڵسایەوەو پەنجەرەی داخست، تەواوی ئەم عەترەی بەهاران هەناسەی وەسوەسە بوو، عەترێکی لەبارنەبوو بۆ رۆحی ئەو، زەمانی ئەوە هاتبوو کەبچێو هەوای داواکراوی خۆی بدۆزێتەوە خودا بەپەلە بوو. دەرگا کرایەوە یەهودا هاتە ژوورەوە، چاوە شینەکانی بەدەوری ژووردا گێڕا، ئوستادی دیت کە چاوی بڕیوەتە ئاگرەوە، مەجدەلیە بەخۆو بە سمتی بەرزییەوەو زوبەدی کە چووبووە خەوەو پرخەی دەهات، لەژێر رووناکایی مەشخەڵدا، خۆشنووس کە دەینووسیو کاغەزی خۆی بە لەکە پڕدەکردەوە..سەری راتەکاند، ئایا خەباتی گەورە ئەوەبوو؟ ئاوەها دەیانویست بچن بۆ فەتحی دونیا؟ یەک سەرەڕۆ، میرازییێکی نووسەر، ژنێکی بەدناو چەند ماسیگرێ، پینەدۆزێ، دێوەرەیێ، کە هەموویان لەکفر ناحوم دا کەنگریان خواردوەو لەنگەریان گرتووە، لە سوچێکەوە مات بووینە، سالومەی پیر سفرەی راخستبوو. یەهودا بەسۆزکردنەوە گوتی :- من برسی نیم، خەوم دێت. چاوەکانی خۆی داخست تا ئەوانی دیکە نەبینێ کە یەکسەر بەسەر سفری شامەوە دانیشتن، پەپوولەیێ لە کڵاوڕۆژنەی دەرگا هاتە ژوورەوە، بەدەوری بڵیسەی مەشخەڵدا پەڕوباڵی لێکدا، بۆ ساتێ رۆیشتو بەسەر سەری مەسیحەوە پەڕوباڵی لێکدا، ئەوکاتە بە دەوری ژووردا دەستی کرد بە هەڵفڕین...

سالومەی پیر گوتی :- میوانێکمان بۆدێ هەمووومان بەدیتنی ئەو دڵخۆش دەبین.

مەسیح نانی دابەش کرد، پیرۆزی کردو دەستی کرد بەخواردن، هیچ کەسی قسەی نەدەکرد، زوبەدی پیر کە بۆ شام بێداربووبۆوە. ساحێب ماڵ خەفەتخان بوو، پیاڵەی خۆی پڕکرد لە شەراب بەیەک قوم هەڵیقوڕاندو

لەبەرخۆ گوتی :- بەڕاستی ئەومیوانە ژیانی مرۆڤـ پڕ لەخەم دەکات، هەست دەکەی لەگەڵ شێرێ بەسەر سفرەوە دانیشتووی.. بەو بیرۆکەیەی کە بەزەینی داهات یەکسەر زەندەقی چوو هەڵسایەوە، لەکاتێکا بەلای دەرگادا دەڕۆیشت گوتی: من دەڕۆم تا یونیسی پیر بدۆزمەوەو وەک دوو مرۆڤـ بەیەکەوە گەپێ بکەین.. بەڵام لەهەمان ساتدا چەند دەنگێکی سوکی پێی بەرگوێ کەوت :- سالومەی پیر کە لە جێوە هەڵسا گوتی. :- ئەوەش ها میوانمان. هەموو ئاوڕیان دایەوە. لە ئاستانەی دەرگادا خاخامی پیری ناصیرە وەستابوو، بەڕاستی چەند پیرو شکست بووبوو! لەودا جگە لە مشتێ ئێسقانو پێستی هەتاوەسووتی کە ئێسقانەکانی لەبنەوە داپۆشی بوو، بەهەر جۆرێ مایەی ئەوەبوون کە رۆح هەڵنەفڕێ، هیچی دیکەی تێ نەمابوو، خاخام لەم دواییەدا نەیدەتوانی بخەوێ، هەرکاتێ جاجار لەکاتی سپێدەدا خەو ئەوی دەڕفاند، خەونی عەجیبو غەریبی دەدیت کە ناوەڕۆکیان هەمووی یەک بوو :- فریشتەکان، مەشخەڵەکان.. ئورشەلیم لەشێوەی جانەوەرێکی بریندارو هاوارکردن. کە بەهەوڵو تەقەڵلاوە لەکێوی —سەهیون- دا سەرهەڵدەگەڕا. بەکوتانەوەی سفرەکە بەمشتی خۆی گوتی :- کوڕینە قسە بکەن مەگەر چی روویداوە؟ نەکا جەستەی رووبەڕووی ئێمە ببێتەوە؟ مەگەر نەتانبیستووە هەرکاتێ سێ یا چوار نەفەر بۆ خواردن دانیشتن ئەگەر دەربارەی خودا قسە بکەن، وەک بڵێی لەسەر سفرەی خێزانی دانیشتون، خاخامی پیری ناصیرە کە خودا سەلامەتی بکات، جارێکیان ئەو قسەی گوتووە من باشم لەبیرە، لەبەرئەمە قسەبکە کوڕەکەی مەریەم خودا بهێنە خوارەوە بۆ ماڵی من، دەبووری کە بە کوڕەکەی مەریەم بانگت دەکەم، ئاخر هێشتاش نازانم چیت ناوبنێم، هەندێ تۆ بە کوڕی نەجاڕ بانگ دەکەن، ژمارەیێ بەکوڕی داود، کوڕی خودا، کوڕی ئینسان. هەموو قاتیان کردووە بەقسەی خۆیان دونیا هێشتاش بڕیاری خۆی نەداوە..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- زوبەدی پیر لەشکرێکی بێ شوومار لە فریشتەکان لەدەوروبەری خوداوەند هەڵدەفڕن هاواریان دەنگی زێڕو زیوو ئاوی زوڵاڵی هەڵڕژاوەو خودا دەپەرستن، بەڵام لە دوور، هیچ فریشتەیێ زاتی نزیکبوونەوەی نییە، جگە لە فریشتەیێ.. زوبەدی بە کردنەوەی چاوە شەراب لێدراوەکەی پرسی ...کێ؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :- فریشتەی بێدەنگی. خامۆش بوو. خاوەن ماڵ

بێدەنگ بوو، پیاڵەی پڕ شەراب کردو هەڵیقوڕاند، لەبەرخۆ گوتی:- بە ڕاستی ئەو میوانە ژیانی خەڵک ناخۆش دەکاتو هەست دەکەی لەگەڵ شێری لەسەر سفرە دانیشتووی.... بە ختورەکردنی ئەم بیرۆکەیە بۆ زەینی یەکسەر ترساو هەڵسایەوە، لە کاتێکا بۆ لای دەرگا چوو گوتی:- من دەچم تا یونسی پیر بدۆزمەوە، کە وەکو دوو مرۆڤ گاڵتەیێ بکەین بە یەکەوە.، بەڵام لە هەمان ساتدا دەنگی چەند هەنگاوێکی سووکی بەر گوێ کەوت.

سالومەی پیر لە جێوە هەڵسایەوەو گوتی:- ئەوەش لە میوانەکانمان. هەموو گەڕانەوە لە ئاستانەی دەرگادا خاخامی پیری ناصیرە لە دەرگا وەستابوو، وای چەند کەنەفتو شکستەبوو، جگە لە مشتێ ئێسقانو پێستێکی سووتاو کە ئێسقانەکانی داپۆشیبوو بە هەر جۆریش بێ ماوەیێک بوو بۆ ئەوەی ڕۆح هەڵنەفڕێ، هیچ شتێ لە جێگای خۆی نەمابوو، خاخام بەم دواییانە نەیدەتوانی بخەوێ، هەر کاتێ کە جارجار لە کاتی سەحەردا خەو دەیرفاند خەونی سەیرو غەریبی هەمووی یەک بوو، فریشتەکانی دەدیت، کە ناوەرۆکەکانیان هەمووی یەک بوو، فریشتەکان بە هەوڵو تەقەڵلاوە بەسەر کێوی سەهیۆن هەڵدەگەڕان..

چەند ڕۆژی پێشوو لەکاتی سەحەردا دووبارە هەمان خەوی دی بۆوە، ئیدی کاسەی سەبری پڕبوو بوو، بەهەڵبەزینەوە لە شوێنی خۆی ماڵی جێهێشتبوو گەیشتبووە مەزراو دەشتی – ئیشدرلون- ی لەدوای خۆیەوە جێهێشتبوو، -کەرمول- بەشوێن پێی خوداوە لەبەرەو ڕووی ئەودا سەری بەرزکردبۆوە، بەیەقینەوە ئەلیاسی پەیامبەر بەسەر ترۆپکی کێوەوە وەستابوو، ئەمە بوو کە خاخامی بۆ پێشەوە رادەکێشاو توانای سەرهەڵگەڕانی پێدەبەخشی، بەگەیشتنی پیرەمێرد بۆ سەر ترۆپک خۆرەتاو دابەزی، دەیزانی کێ سێ تاوێرە بەردی سەخت بەناونیشانی –قوربانگا- بەسەر ترۆپکی پیرۆزەوە قیت بووبوونەوەو لەدەوروبەریانا ئێسقانو قۆچی قۆربانیەکان هەبوو، بەڵام کە نزیک بۆوەو سەری بەرزکردەوە، هاوارێکی کرد، بەردەکان تاوانەوەو چووبوونە ناو زەوی! ئەمڕۆ عەسر سێ پیاوی زەبەللاح بەسەر ترۆپکەوە وەستابوون، جلیان وەک بەفرسپی بووروخساریان تێکەڵ بەنوور بوو، مەسیحی کوڕەکەی مەریەم لەناوەندیان بوو، لەلای چەپی ئەودا ئەلیاسی پەیامبەر بوو، کە مشتی پڕ لە پشکۆ بوو، لەلای ڕاستەوەی ئەو موسابوو بەقۆچی لوول خواردوو دوو ستوون بەپیتی ئاگرینی ناو دەستییەوە. خاخام کەوتە سوژدەوە، لەکاتێکا دەلەرزی

بەبنی لێویەوە گوتی:- ئەدۆنیا...ئەدۆنیا. دەیزانی ئەلیاسو موسا نەمردبوونو لەڕۆژی ترسناکی خودادا دووبارە بەسەر زەمینەوە دەرکەوتبوونەوە، ئەوەش نیشانەی دیماهی هاتنی دونیابوو، ئەوان بەدەرکەوتبوون، لەوێ بوونو خاخام لەترسان دەلەرزی، سەری بەرزکردەوە، سێ تاوێرەبەردی گەورە کە لە تیشکی هەتاوی خۆرئاوابووندا دەدرەوشانەوە. خاخام ساڵەهای ساڵ کتێبی پەیامبەرانی کردبۆوەو لەهەوای یەهوەدا هەناسەی هەڵکێشا بوو، فێربووبوو کە چۆن مانای شاراوە لەپشتی دیارو نادیاردا بدۆزێتەوە، ئێستا تێگەیشی، گۆچانەکەی لەزەوی هەڵگرت- چەند سەرسام بوو کە ئەو لەشە لەڕولاوازە ئەم قودرەتەی هەبوو؟ چووە ناصیرەو کاناو مەجدەلو کفرناحوم تا بەدوای کوڕەکەی مەریەمدا بگەڕێ، بیستبووی کە لە یەهودیە گەڕاوەتەوەو ئێستا بەناوەندی جەلیلدا رەتدەبێو وچۆن جووتیارانو ماسیگران دەستیان کردبوو بە دروست کردنی ئەفسانەی پەیامبەری تازە: لەبارەی پەرجووەکانی، ئەو قسانەی کە دەیخستە سەرزمانو ئەو بەردەی کەلەکاتی قسەکردن دا رووبەڕووی دەبۆوەو پاشان لەکەنار بەردەکە بەگوڵ دادەپۆشرا.. لەڕێگەدا رووبەڕووی پیرەمێردێ بۆوەو دەستی بەپرسیار کرد، پیرەمێرد دەستی بۆ ئاسمان بەرزکردەوە:- من کوێربووم ئەو دەستی دایە پێڵوەکانمو بینایی بەمن بەخشی. هەرچەند کە بە منی گوت لەمبارەوە شتێ نەڵێم، بەڵام لەدێهاتەکاندا دەسووڕێمەوەو بەهەموویان دەڵێم:

- پیرەمێرد دەتوانی بەمن بڵێی کە لەکوێ دەتوانین بیدۆزینەوە؟

- کە جێمهێشت لەماڵی زوبەدی بوو لەکفرناحوم ، خێراتر بڕۆ تابەر لە سەرهەڵگەڕانی بۆ ئاسمان بتوانی بیگەیتێ؟

خاخام خێراتر هەنگاوی هەڵێنا، شەو ئەوی داگرت، ماڵی زوبەدی پیری لەتاریکیدا دۆزیەوەو چووە ژوورەوە، سالومەی پیر لەجێوە هەڵسایەوە تا بە خێرهاتنی بکات.

خاخام بە رابردن لە ئاستانەی دەرگاوە گوتی:- سالومە رەحمەتی خوداوەند لەم ماڵە بێو سامانی ئیبراهیمو ئیسحاق هەرزانی خاوەنیان بێ. ئەوکاتە ئاوڕی دایەوەو لەدیداری مەسیحدا راما :- مەڵێکی زۆر بەسەر بەرزایی سەرمەوە هەڵدەفڕنو هەواڵی تۆم بۆ دەهێنن، کوڕم ئەو رێگایەی گرتۆتتە بەر ناهەموارو لەڕادەبەدەر دوورو درێژە، خوداوەند هەمڕاهت بێ..

مەسیح بەدەنگێکی پڕ لە ویقارەوە وەڵامی دایەوە- ئامین.

زوبەدی پیر دەستی نایە سەرسینەیو سڵاوی لە میوان کردو پرسی :- باوکە ئەوە رۆژ لەکوێ هەڵاتووە؟. بەڵام خاخام بێ ئەوەی وەڵامی بداتەوە لە کەنار ئاگر دانیشت، رەنگە داشنەنیشتبێ، سەرمای بوو خەستەو برسی بوو، بەڵام مەیلی لە خواردن نەبوو، دوو یا سێ رێ لەبەردەمیا کرابوونەوەو نەیدەزانی کام رێگا بگرێتەبەر، بۆچی هاتبوو؟ هاتبوو تا خەونەکانی بۆ مەسیح بگێڕێتەوە، بەڵام ئەگەر ئەم خەونە لەلایەن خوداوە بووبن، ئەوکاتە چۆن؟ خاخام چاک دەیزانی کە شەیتان روخساری خودا دەگرێتە خۆی تا مرۆڤـەکان هەڵخەڵەتێنێ، ئەگەر ئەوەی کە بینی بووی بۆ مەسیحی ئاشکرا کردبا.

لەوانەیە کە دێوی غروور زاڵ بێ بەسەر رۆحیاو گومڕای بکات، ئەوکاتە وەڵامی ئەو ئەوە دەبێ کە خاخام بیداتەوە، ئایا ئەو ئەرکی بوو کە ئەو ڕازە داخراوە راگرێو بەدوای ئەودا بکەوێ؟ بەڵام بۆ خاخامی ناصیرە ئەوە راست بوو، کە ئەو وەدوای ئازاترین شۆڕشڤانو هەموو ئەوانەی لافـو گەزافی ئەوە لێدەدەن کە شەریعەتێکی تازەیان هێناوە بکەوێ؟ بۆ چونکە مەسیح شتێکی بەپێچەوانەی شەریعەت گوتبوو؟ بەقسەی ئەوان رۆژی شەممەی پیرۆز بۆ دیتنی نەفەرێ چۆتە مەزراوە، کە خەریکی پاک کردنەوەی چاڵو ئاوەڕۆی باغی خۆی بووە، گوتبووی:

:- پیاوەکە ئەگەر دەزانی تۆ چ کاردەکەی، ئومێدەوارم کە شادی بتگرێتەخۆ، ئەگەر نازانی نەفرەت لەتۆ بێ، کە بۆچی شەریعەت لەژێر پێ دەنێی. بەبیستنی ئەم خەبەرە خاخامی پیر کەوتە شڵەژانەوەو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- ئەو یاخییە مرۆڤـێکی ترسناکە، شەمعون، ئاگاداربە دەنا کفرو نەفرەت بۆ خۆت دەکرێ.. ئەویش لەتەمەنی تۆدا..

مەسیح هاتو لەکەناریا دانیشت، یەهودا بەسەر زەوی ڕاکشاو چاوەکانی داخستبوو، مەتی چووە شوێنی خۆی لەژێر مەشخەڵدا قەڵەمی گرتە دەستو لەچاوەڕوانیدا مایەوە، بەڵام مەسیح هیچی نەگوت، سەیری ئاگری دەکرد کە چۆن دار دەسوتێنێ، هەستی کرد خاخامی پیر هەناسەبڕکێی بووە وەک بڵێی هێشتا لەڕێگایە. سالومەی پیر لە هەمان ئەم سەینو بەینەدا جێگەی بۆ خاخامی

پیر راخست، خاخام پیرەمێردێ بوو دەبوایە دۆشەگو سەرینی نەرمی هەبێ، گۆزە ئاوێکیشی لەتەک نوێنەکەی دانا تا ئەگەر تێنوو بوو بتوانێ ئاو بخواتەوە، زوبەدی پیر لەوە بەئاگا هات کە میوانی نوێ بەخاتری ئەو نەهاتووە، گۆچانەکەی دەست دایێو چووە سۆراغی یونسەوە، تا دووبارە لەهەواییکی مرۆیانەدا هەناسە بدا، شێران ماڵەکەیان پڕکردبوو، مەجدەلیەو سالومە چوونە ژوورەکانیان تا مەسیحو خاخام بەتەنها بمێننەوە، دڵیان گەواهی دەدا کە ئەم دوو نەفەرە چەند رازێکی گرانباریان پێ یە لەسەریا بکەونە گفتوگۆوە.

بەڵام مەسیحو خاخام گفتوگۆیان نەکرد، ئەوان دڵنیایی تەواویان هەبوو کە هیچ کاتێ ناتوانن رازی دڵ هەڵرێژنە دەرەوەو باری سوک بکەن، ئەوان بێدەنگیان هەڵبژارد، چەندین سەعات لە دوای یەکتری رابردن، مەتی بەدەستی بەقەڵەمەوە خەوت، زوبەدی دوای چەنەبازییکی زۆر گەڕایەوەو لەکەنار پیرەژنەکەی راکشا، نیوەشەوبوو، خاخام تژی بێدەنگی بوو، هەڵسایەوە، بەبنی لێویەوەو گوتی :- مەسیح ئەمشەو بەئەندازەییکی تەواو قسەمان کرد، بەیانی سپێدە دەست پێدەکەینەوە. بەئەژنۆی لەرزیوەوە خۆی بۆلای نوێنەکە پەلکێش کرد. خۆرەتاو هەڵاتوو لە ئاسمان بەرزبۆوە، دەمەدەمی نیوەڕۆبوو، بەڵام خاخام چاوی نەکردەوە، مەسیح چووبووە کەناری دەریاچە تا لەگەڵ ماسیگران قسە بکات، چووە ناو قایغی یونس تا یارمەتی بدات لەماسی گرتندا، یەهودا تەنهاو تەنها وەکو سەگی مێگەل بەبێ ئامانج لەدەوروبەردا دەسووڕایەوە.

سالومەی پیر بەسەر خاخامەوە لاربۆوە تا گوێی لەدەنگی هەناسەی بێ، هەناسەی دەدا بەبنی لێویەوە گوتی :- سوپاس بۆ خوا هێشتا زیندووە. سالومە خەریکی رۆیشتن بوو کە خاخام چاوانی کردەوە، ئەوی بینی بەسەریا لاربۆتەوە، تێگەیشتو بزەییکی کرد.

گوتی سالومە هەراسان مەبە نەمردووم هێشتا ناتوانم بمرم، سالومە بەتوندی وەڵامی دایەوە :- هەردووکمان پیربووین هەرچەند زیاترو زیاتر لەمرۆڤـ دووردەکەوینەوە لەخودا نزیک دەبینەوە، هیچ کەسێ ئاگای لەساتی ئەجەلی خۆی نیە، بیر دەکەمەوە کە گوتی :- هێشتا ناتوانم بمرم. گوناهە.

خاخام پیلەی کرد لە سەر قسەی خۆی :- سالومەی ئازیز هێشتا ئەجەلم

نەهاتووە، خودای ئیسرائیل خۆی وادەی بەمن داوە: شەمعون تۆ نامری، مەگەر ئەوکاتەی کە کریستۆ ببینی.. بەڵام لەکاتێکا ئەم قسانەی دەهێنایە سەرزمان، چاوەکانی لەترسان دەکرایەوە، نەکا ئەو پێشتر کریستۆی بینی بێ؟ ئایا دەبێ ئەمە خەونێک بێت، کەوا کەرمول خەونێکی لەلایەن خوداوە بۆ من هاتبێ؟ ئەگەر وابێ ئەوا ئەجەلی هاتووە، ساردی نیشتە تەواوی جەستەیەوە، نەیدەزانی شادبێ یا بناڵێ؟ رۆحی شادبوو، کریستۆ هاتبوو، بەڵام جەستەی لەرزۆکی گەرەکی نەبوو بمرێ، بەهەناسەبڕکێوە، هەڵسایەوە، بۆلای دەرگاکەوە خزی، لە ئاستانەی دەرگادا دانیشت، تا خۆری بەسەردا هەڵێتو غەرقی ئەندێشە بوو. مەسیح دەوروبەری شەو ماندوو مردوو گەڕایەوە، بەدرێژایی رۆژ لەگەڵ یونسدا ماسیگریی کردبوو، قایغ پڕبوو بوو لەماسیو یونس غەرقی شادی بووبوو، دەمی بەش کردەوە تا قسە بکات، بەڵام پەشیمان بۆوەو تا ئەژنۆی چووە ناو ماسیەکانەوە، نیگاییێکی کردبووە مەسیح و پێکەنی بوو.

هەمان شەو یاوەران لەدێهاتە نزیکەکانەوە گەڕابوونەوە، بەدەوری مەسیحدا چوارمێچکی لێی دانیشتبوون، دەستیان کرد بە گێڕانەوەی هەموو ئەوەی کە بینی بوویانو ئەنجامیان دابوو، لەکاتێکا بۆ ترساندنی جووتیارو ماسیگران گەروویان کەوتبوو، گەیشتنی رۆژی خوداوەندیان پێڕاگەیاندبوون، گوێگران ، بە ئارامی بەردەوامییان بە چاکردنەوەی تۆڕ یا هەڵکەندنی باخی خۆیان دابوو، جارناجار بەسەرتەکاندنەوە دەیانگوت :- دەبینین... دەبینین؟ ئەوکاتە بابەتیان دەگۆڕی.

لەهەمان کاتدا یاوەران سەرگوزشتەی خۆیان دەگێڕایەوە لە پڕێکا سێ نێردراو گەڕانەوە، یەهودا بەبێ دەنگی بەسەر دەستێکەوە پاڵ کەوتبوو، بەدیتنی ئەوان نەیتوانی بەر لە پێکەنینی خۆی بگرێ، هاواری کرد :- ئەی نێردراوان، ئەوە چیتان بەسەر هاتووە؟ مناڵە ورتکەکان خۆ دەبێ پارەو پولی باشتان وەدەست هێنابێ؟ لەڕاستیدا چاوی راستی پەترۆس هەڵمسابوو، ئاوی لێ هەڵدەرژا گۆناکانی یۆحەننا پڕ لە وروشانو خوێن بوو، یاکوب دەلەنگی، پەترۆس ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی :- مەولای من، قسەی خودا دەردەسەرییێکی گەوریە، بەڵێ دەردەسەرییێکی گەورە! هەموو لەژێرەوە پێکەنین، بەڵام مەسیح

بەئەندێشەوە سەیری ئەوانی دەکرد. پەترۆس کە پەلەی بوو هەموو شتێ بڵێ خۆی حەساندەوەو بەردەوام بوو:- ئەوان بەڕاستی دەخلی خۆیان بەدەست هێنابوو، یەکەم جار گوتمان هەریەکەمان بچینە ڕێیەکی جودا، بەڵام دوایی ترساین هەرسێکمان لەگەڵ یەک کەوتینەڕێو دەستمان کرد بە بەپەندبێژی، لەمەیدانی شاردا دەچووینە سەربەردێکەوە یا بەسەر درەختێ هەڵدەگەڕاین، دەستمان لێکدەدا، یا پەنجەمان لەدەم دەناو فیکەمان لێ دەداو خەڵکی کۆدەبوونەوە، هەرکاتێ ژنێکی زۆر هاتبا یۆحەننا قسەی دەکرد، لەبەر ئەمەیە کەروخساری وروشاوە، کاتێ کە زۆرینە پیاوبوون یاکوب بەدەنگی قووڵی خۆی قسەی دەکرد، گوفتاری من دەق وەکو گوفتاری خۆت بوو، بەڵام بەلیمۆی گەنیوو هایهۆوە پێشوازیان لێکردین، چونکە بەقسەی خۆیان، ئێمە ماڵوێرانی دونیامان بەدیاری هێناوە، هەڵرژانە سەرمانو ژنان بەنینۆکو پیاوان بەمشتو ئێستا توخوا سەیری پۆتەڵاکی ئێمە بکە!.

یەهودا دووبارە پێکەنی، بەڵام مەسیح گەڕایەوەو بەنیگاییێکی توند ئەم دەمە بێ ئەدەبەی داخستو گوتی :- دەزانم کە ئێوە وەکو بەرخ دەنێرمە ناو گورگان، بێجەفاییتان پێدەکەن، بەردتان لێدەدەنو ئێوە بە بەدرەوشت ناوزەد دەکەن، بۆیە دژی بەدڕەوشتی دەجەنگن، تۆمەت بەئێوە ڕەوا دەبینن و دەڵێن ئێوە دەتانەوێ باوەڕو خانەوادەی سەر زەوی باوکمان هەڵوەشێننەوە، چونکە باوەڕی ئێمە پاکترە، ماڵمان فەراحترو سەرزەوی باوکمان تەواوی دونیایە! هاوڕێیان کەمەربەندتان توند ببەستن ماڵاوایی لەشادیو ئاسایش بکەن، ئێمە بەرەو جەنگ دەچین. ناتانیل گەڕایەوەو بەنیگەرانی نیگاییێکی کردە فیلیپ، بەڵام فیلیپ هێماییێکی بۆ کرد وەک بڵێی دەیگوت :- هەراسان مەبە ئەم جۆرە قسانە دەکات تا تاقیمان بکاتەوە. خاخامی پیر زۆر ماندوو بوو، سەرلەنوێ راکشا، بەڵام زەینی کراوەبوو، هەستی بەئارامی دەکرد، دەنگێ لە دەروونییەوە هەڵسا، ئایا دەنگی خۆی بووە یا دەنگی خودا؟ شایەد هەردووکیان، فەرمانی پێدا :- شەمعون هەر جێیەک کە ئەو بۆی دەڕوا بەدوای بڕۆ. پەترۆس خەریک بوو دووبارە دەمی بکاتەوە کە مەسیح دەستی هێناپێشو گوتی :- ئیدی بەسە.

مەسیح هەڵسایەوە سەرپێ، ئورشەلیم لەبەر چاویا قەدی هەڵێنا، کێوی و

تژی خوێنو لەوپەڕی نائومێدی دابوو، کە مەنزڵگای ئومێدە، کفرناحوم، لەگەڵ ماسیگرو جووتیارانی سادەدڵ لەبێن دەچوو، دەریاچەی گنسارت لە دەروونیا غەرق دەبوو، ماڵی زوبەدی تەنگ بوو، چوار دیواری ماڵ هاتنە بەریەکو ئەویان گرتەخۆ، خەریک بوو دەخنکا بۆ پێشەوە چوو، دەرگای کردەوە، بۆ لێرە مابۆوە؟ دەخواو دەنۆشێ، ئاگر بۆ ئەو دادەگیرساو نیوەڕۆیانو شەوان سفرەیان بۆ ئەو دەکرایەوە، کاتی خۆی بێ ئامانج بەسەر دەبرد، ئایا بەمجۆرە بڕیاری رزگارکردنی دونیای داوە؟ شەرمی لەخۆی نەدەکردەوە؟

چووە حەوشەوە، بایێکی گەرمو بۆنی درەختانی چرۆکردووی لەگەڵ خۆی دەهێنا ئەستێرەکان بووبوونە رشتەی مرواری بەگەردەنو بازووی شەوەوە، لەژێر پێیدا زەوی مۆرەمۆڕی بوو، وەک بڵێی چەند دەمێکی بێ ژمارە مەمکی ئەو هەڵدەمژن. رووی لە لای باشوور کردو ئورشەلیمی پیرۆز. کرد، وابەدیاردەکەوت بەدیقەت گوێ رادەگرێو لەتاریکیدا هەوڵدەدا تاروخساری سەختی تاوێرەبەردە خوێناویەکان بناسێتەوە، لەهەمان حاڵدا کە زەینی تاسوقو نائومێدی وەک چۆن رووباری رەوانەی دەشتو کێو بووبوو، خەریکی دارماندنی شاری پیرۆزبوو.

لەپڕێکا هاتە بەرچاو کە لە ژێردار بادامی تازە چرۆکردوودا، سێبەرێکی گەورە کەوتە جووڵەوە، یەکسەر شتێکی رەش، تاریکتر لە خودی شەو هەڵسایەوە، هاوسەفەری زەبەلاحی خۆی بوو. لەنێو شەوی ئارامدا دەیتوانی سەدای هەناسەبڕکێی سەنگینی ئەو ببیستێ، بەڵام نەترسا، زەمانێ بوو عادەتی بەهەناسەی ئەو کردبوو، لە چاوەڕوانی ئەودا وەستا، ئەوکاتە لەسەرخۆو فەرمانەدەرانە، بە دەنگێکی ئارامەوە لە ژێر درەختی بادامەوە گوتی :- چاکتر وایە بڕۆین!. یوحەننا بەشڵەژانەوە لە تاریکیدا دەنگێکی بیستو بەبنی لێویەوە گوتی :- مەولای من، لەگەڵ کێ قسە دەکەی؟. بەڵام مەسیح هاتە ژوورەوە، دەستی درێژکردو گۆچانی شوانی خۆی لەسوچی ژوورەوە هەڵگرت، گوتی :- دۆستان وا من کەوتمەڕێ، خاخامی پیر لەناو نوێن هەڵساو کەمەربەندی توند کردو گۆچانی خۆی دەستدایێ :- کوڕم من لەگەڵ تۆ دێم. یەکەمین کەس بوو بۆلای دەرگا چوو. سالومەی پیر خەریکی رستنی بەن بوو، تەشی خۆی

نایە سەر سندوقو گوتی :- منیش دێم، زوبەدی کلیلەکانت بۆ جێدێڵم خودا حافیز. کلیلەکانی لە دەوری کەمەری کردەوەو دای بەمێردەکەی، ئەوکاتە خۆی بەتوندی لە چارۆگەی پێچا، ماڵەکەی خۆی بەسەر کردەوەو بەهێمای سەر خودا حافیزی لێکرد، لە پڕێکا دڵی وەک دڵی کچێکی بیست ساڵەی لێهات.

مەجدەلیە بێدەنگو خۆشحاڵ هەڵسایەوە، یاوەران وروژان، هەڵسانەوەو کەوتنە سەیری یەکتریەوە، تۆماس کە کەرەنای لەبەر شاڵی دەنا گوتی :- ئارەزووت کێندەرە؟. ناتانیل گوتی :- لەم کاتەی شەودا؟ بۆ بەپەلەی؟ مەگەر نابی سبەی سپێدە ئەم کارەبکەین؟ وەک بەرخۆڵە سەیری فیلیپی کرد، بەلام مەسیح بە هەنگاوی درێژ لەحەوشەدا رێگەی خۆی بەرەو باشوور دەست پێکرد.

بەشی بیستو پێنجەم

بناغەی دونیا کەوتە لەرزەوە، چونکە دڵی مرۆڤـ کەوتە لەرزەوە، لەژێر هاواری ئەو تاوێرەبەردانەی کە خەڵک بە ئورشەلیمی خۆیان ناودەبرد، لەژێر هاواری پێشبینییەکانو بەدیارکەوتنی رزگارکەر، رێو رەسمی مەزهەبی ژێرکۆتی فەریسیو سەدوقیەکان، ئەو دەوڵەمەندانەی کەهەمیشە دەیانخواردو دەیانخواردەوە، ئەو هەژارانەیش کە برسی بوون، لەژێر دەستی خوداوەندی یەهوەدا، کە لە سمێڵو ردێنی ئەودا، خوێنی مرۆڤـایەتی، بە درێژایی چەندین سەدەو سەدە، هەڵدەڕژایە دەروونی گەرداوێکی نادیارەوە، لەهەر دەرگایێ کە لەگەڵ ئەو خودایەدا دەچوویە ژوورەوە، هاوارێ بەرزدەبۆوە، ئەگەر قسەییێکی ئەڤین ئامێزت دەکرد، هاواری دەکرد:- من گۆشتم دەوێ. جا ئەگەر بەرخ یا یەکەم نۆبەرەت، کە بەنیشانەی قوربانی دەتکردە دیاری، هاواری دەکرد :- من گۆشتم ناوێ، جلتان مەدڕێنن دڵتان بدڕێنن، جەستەی خۆتان بەڕۆحو رۆحتان بەپەرستن بگۆڕنەوەو بیدەنە دەست با.. دڵی مرۆڤـ لەژێر هاواری شەشسەدو سێزدە فەرمانی نووسراوی رێبازی یەهوداوە، جگە لە فەرمانە نەنووسراوەکان، وردوخاش بووبوو، بەڵام خورپەیێکی نەبوو، لەژێر ئاوازی سەرەتای پەیدابووندا، سەرەتای -لاویان- و سەرەتای ژمارە، کتێبی دادوەران، کتێبی پاشایان وردوخاش بووبوو، بەڵام دانەدەخورپا، ئەوکاتە لە پڕێکا لەچاوەڕواننەکراوترین ساتەکاندا باییێکی نەرم هەڵیکرد نە لە ئاسمان، بەڵکو لەزەوی، تەواوی ژووریچکەکانی دڵی مرۆڤـ کەوتە لەرزەوە، بێ درەنگ دادوەرانو پادشایان رێو رەسمی مەزهەبیو فەریسیو سەدوقیو ئەو بەردانەی کە مرۆڤـەکان بە ئورشەلیمییان ناودەبر، شەقیان برد، کەوتنە جریوەو دەستیان کرد بەداڕمان، سەرەتا ناخی دڵ، پاشان ناخی زەین، لەلایەکی تر، بەسەر خودی زەویەوە، یەهوەی بەرز جارێکی دی قاییشی چەرمینی وەستاکاری خۆی بەستایەوە، تەرازو و خەتکێشی خۆی گرتە دەست، دابەزییە

سەرزەوی، خودی خۆی بۆ کۆمەک کردنی وێرانی رابردوو و دروستکردنی ئاینده، وێرای مرۆڤـەکان بۆ پێشەوە کەوتەڕێ، بەڵام بەر لە هەموو شتێ دەستی بەپەرستگای یەهودییان کرد لەئورشەلیم.

مەسیح هەموو رۆژێ بەسەر رێگە بەردرێژکراوە خوێناویەکاندا دەوەستاو بەگرانباری سەیری ئەو پەرستگایەی دەکردو هەستی دەکرد، کە ئارەزوو ئەوە دەکا، وەک تەور بکەوێتە رەگوڕیشەی ئەو پەرستگایەو وێرانی بکات، بەم بوونەوە پەرستگا هێشتا بەسەرپێوە بوو، لەژێر نووری خۆرەتاودا وەک گاییێکی زێڕینو قۆچی ئەڵقە گوڵ بەسەرەوەی دەدرەوشایەوە، دیوارەکان تا ساپیتە، بەمەڕمەری سپیو دەماری شینباو جەلاکرابوون، وابەدیاردەکەوت کە پەرستگا بەسەر رووی ئۆقیانووسێکی شەپۆلاوی مەلەدەکات.

لەپێش رووی ئەودا سێ ریز ژوور یەک بەسەر ئەوی دیکەوە هەڵێنرابوون، لە خوارترینو فراوانترینی ئەو ژوورانەوە، تایبەت بوو بەبت پەرستەکان، ناوەندی تایبەتی خەڵکی ئیسرائیلو بەرزترین حوجرە لە بەردەستی خزمەتکارانی پەرستگابوو، ژمارەیان بیست هەزار نەفەربوو، شەوو رۆژ بەحەوت شێوە بخوریان تێدا دەسووتێنرا، دووکەڵ وا چڕ بوو، کە بزن لە حەوت فەرسەخ رێوە پێوەوەی دەپژمین، کەشتیەکی بچووک کە قەڵای عاسێی رێبازی مووسا بوو، هەمان ئەو کەشتییەی باوو باپیرانی قەومی بەنی ئیسرائیل، کە پێشینیانی چادرنشین لەگەڵ خۆیاندا لە بیابانەوە هێنابوویان، بەسەر ترۆپکی سەهیۆندا لەنگەری گرتبوو، لەخاکدا رەگاژۆ بووبوو، بەداری سەروینازو زێڕو مەڕمەڕ خۆی رازاندبۆوەو بووبوو بە پەرستگایێ، خوداوەندی کێوی بیابان، ئارەزووی هەڵبژاردنی بێدەنگی نەبوو لەماڵ، بەڵام وا لە بۆنی درەختی سەروینازو بخورو گۆشتی قوربانی بەکەیف بووبوو، تا رۆژێکیان پێی هەڵگرتو چووە ناویەوە.

ئێستا دوو مانگ بەسەر رۆژی کۆچی مەسیح لە کفرناحومدا بەسەردەچێ، هەموو رۆژێ دەچوو رووبەڕووی پەرستگا دەوەستاو سەیری دەکرد، هەموو رۆژێ بۆ ئەو تازەبوو، وەک بڵێی بۆ یەکەمین جارە دەیبینی، گوایە هەموو رۆژی چاوەڕوان دەکات تا بە دارماوی بەسەر خاکەوەی ببینێ، تا بتوانێ لەم سەر بۆ ئەو سەر لەقەکوتی بکات، ئیدی ئارەزووی دیتنی نەبوو، ترسێکی لێ لە دڵدانەبوو، پێشترێ لەناو دڵیاندا وێران بووبوو، رۆژێکیان کە خاخامی پیر ویستی بزانێ هۆی چییە زیارەتی ناکات، بەسەر راوەشاندنێکەوە گوتی:-

ساڵەهای ساڵە بەدەوری ئەم پەرستگایە سووڕامەتەوە، ئێستاکە پەرستگا بەدەوری مندا دەسووڕێتەوە.. خاخام بەشێوەییێکی پەڵپ ئامێزەوە گوتی :- مەسیح ئەم وشانە کفرئامێزن تۆ ناترسی؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- کاتێ کە دەڵێم – من – قسە لەو جەستەیە ناکەم کە خاکە یا کوڕەکەی مەریەم، کە ئەویش هەرخاکەو پشکۆییێکی زۆر وردی لەگەڵ تێکەڵە... خاخام -من-لە دەممدا یانی خودا..

خاخام بەداپۆشینی روخساری خۆی هاواری کرد :- ئەوەشیان کوفرێکی وەحشەتناکە..

مەسیح بە خەندەییێکەوە وەڵامی دایەوە :- لەبیرت بێ کە من کوفر گوییێکی پیرۆزم.

ڕۆژێکیان کە یاوەرەکانی بەدەمی کراوەو ستایشەوە لەڕووبەڕووی پەرستگادا ئەویان دی تووڕەبوو، بە تیزخەندەیەکەوە بەوانی گوت:- وادیارە پەرستگا مایەی سەرسامی ئێوەیە؟ بۆ دروستکردنی ئەو پەرستگایە چەندین ساڵ پێویست بوو. بیست ساڵو دەهەزار کارگەر؟ لەماوەی سێ رۆژدا وێرانی دەکەم، بۆ دواجار بەتێری تەماشای بکەنو ماڵاوایی لێبکەن، چونکە بەردێکی لەسەر بەردێکی نامێنێ. یاوەران بەترسەوە پاشەکشەیان کرد، نەکا ئوستاد عەقڵی لە دەست دابێ؟ بەم دوایییە زۆر توندخوو بووە، سەیرو سەرسەخت بووە، باییێکی غەریب پڕ لە جریوە بەسەر بەرزایی سەری ئەودا هەڵیدەکرد، جارجارەروخساری وەکو خۆرەتاو دەدرەوشایەوە هەموو شتێ لە دەوروبەری ئەودا دەپشکوت. جاری واش هەبوو نیگاکانی تیروتار بوو چاوەکانی نائومێد.

یۆحەننا زاتی دایە بەرخۆو گوتی :- مەولای من ئەدی حەیف نییە؟.

– لە چی؟

– پەرستگا، بۆ دەتەوێ وێرانی بکەی؟

– تا بتوانم پەرستگایێکی نوێ دروست بکەم، پەرستگاییێکی تازە لەماوەی سێ رۆژ دروست دەکەم، بەڵام بەر لە هەموو شتێ دەبێ ئەم پەرستگایە جێ چۆڵ بکات. مەسیح گۆچانی شوانی خۆی بەتوندی کوتایە سەر بەردڕێژەکانەوە، باییێکی تووڕە ئێستاکە بەسەر سەریەوە هەڵیدەکرد، سەیری فەریسیانی کرد کە دەکەوتنە ئەولاو ئەملاوەو خۆیان بەدیوار دەگرتەوەو بریندار دەبوون، لەڕوودا لەگەورەیی زۆربووی حەدی خوداوەند نابینا بووبوون، بانگی کردن

:- ئەی ریاکاران ئەگەر خودا چەقۆییێکی هەڵگرتبا دڵتانی شەق دەکرد، مارو دوپشکو پیسایی لێدەهاتە دەرەوە. فەریسیەکان بیستیان شێتو هاربوون لەتووڕەییان، بەدزی بڕیاریاندا تا ئەم دەمە نەترسە لغاو بکەن.

خاخامی پیر دەستی لەسەر لێوەکانی مەسیح دانا تا بێدەنگی کات :- مەگەر لەگیانی خۆت تێربووی؟. رۆژێکیشیان لەکاتێکا ئەشک لەچاوەکانیا ئەڵقەی بەستابوو پرسی:- مەگەر نازانی کاتبانو فەریسیان دەماودەم دەچنە دەربارو داوای مەرگی تۆ دەکەن؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- دەزانم باوکە زیاتر لەوەش دەزانم.. لەکاتێکا دەستووری دەدایە پەترۆس کە هەڵکاتە کەڕەناکەیەوە بەسەر سەکۆی هەمیشەیی خۆیدا لە :- بارەگای سولەیمان. قەرارای دەگرتو جارێکی دی رایگەیاند :- کاتی هاتووە، رۆژی خودا گەیشتووە. هەموو رۆژێ لەسەربانەوە تا شامگاهان هاواری دەکرد، تا ئاسمان ناچار بکات کە ببێتەوەو مەشخەڵەکانی دارژێنێ، بۆیە ئەو ئێستاکە دەیزانی دەنگی مرۆڤـ جادووی هەموو توانایێکە، بەسەر ئاگرەوە یا شەونم، دۆزەخ یا بەهەشت، هاواری دەکرد :- وەرە.و دەهات.

بەهەمان ئەم شێوەیە ئەو ئاگری بانگ دەکرد، ئاگر زەوی دەڕازاندەوە رێگەی بۆ عەشق تەخت دەکرد، عەشقیش هەمیشە حەزی لێ بوو تا بەسەر خۆڵەمێشەوە هەنگاو هەڵێنێ. رۆژێکیان ئاندریاس لێی پرسی :- مەولای من بۆچی ئیدی پێناکەنی؟ بۆ وەکو پێشان شادنیت؟ بۆ دەمبەدەم تووڕەتر دەبی؟.

بەڵام مەسیح وەڵامی نەدایەوە، دەیتوانی چی بڵێ، دڵی پاکی ئاندریاس دەیتوانی چی بدۆزێتەوە؟ لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە :- ئەگەر بڕیارە کە دونیاییێکی تازە بچێندرێ، دەبێ ئەو دونیایە لەڕەگەوە خرا بکرێو شیرازەی رێبازی کۆن لێکبپچڕدرێت، ئەوە منم کە دەبێ ئەو شیرازەیە بپچڕێنم.

ڕێبازێکی تازە دەبێ بەسەر لەوحی دڵ بتاشرێ، ئەوە منم دەبێ بیتاشم، دەبێ رێبازی موسا فراوان بکەم تا دۆستو دوژمنو یەهوەو بت پەرستان بگرێتەخۆ:- دە فەرمان. شکۆفە دەدا! هەر بۆ ئەمەیە کە هاتوومەتە ئورشەلیم، لەهەمان ئەو جێیەی کە ئاسمان دەکرێتەوە، ئەوەیکە ئاسمان پەرجوویێکی گەورە یا مەرگ دابەزێنێ ئەوە بەدەست ویستی خودایە ، من ئامادەم تا بۆ ئاسمان سەرکەوم یا فڕێدرێمە بنەبنی دۆزەخەوە، ئەی پەروەردگار بڕیار بدە.

جەژنی خواردن نزیک دەکەوتەوە، تەراتییێکی چاوەڕواننەکراوی بەهاری، بەسەرروخساری سەختی یەهودیە دەپشکوت، ڕێگاکانی دەشتاییو ئاو کرابوونەوەو زیارەتکەران لە چوارگۆشەی دونیای یەهودیەتدا دەگەیشتن، سێ ڕێزی حوجرەی پەرستگا بۆنی گەنیوی مرۆڤـ و ئاژەڵی سەربڕاوو سەرگینی لێدەهات. ئەمڕۆ ژمارەییێکی زۆر کۆنەپۆشو شەڵ لەدەرەوەی بارەگای سولەیمان. گردبوونەوە، بەروخساری ڕەنگ پەڕیوو برسیو چاوانی سووتاو بە شەرارەتی – سەدوکیان– ی خۆش خۆراکو شارنشینانی دەوڵەمەندو سەرخۆش لەگەڵ ژنەکانیان، کە بەروبازنی زێڕ دەستی گران دەکردن.

یەکێ لەوان بەبنی لێویەوە گوتی :– خەیاڵ دەکەی ک تا کەی بەردەوامی بە پێکەنین دەدەی؟ بەم زوانە گەروتان دەبڕین، ئوستاد خۆی گوتی :– هەژارو دەوڵەمەندەکان دەکوژی سەروسامانیان دابەش دەکات..

پیاوێکی ڕەنگ پەڕیو بەخۆیو چاوانو موی بزن ئاسایەوە هاتەبەرو گوتی :– ماناسیس. تۆ دروستت نەبیستوە، هەژارو دەوڵەمەند ئیدی نامێنن هەمووی دەبنە یەک، مانای دەسەڵاتی ئاسمان ئەوەیە. پیاوێکی ریقنە تاوی دایە ناو قسەکانیو گوتی :– دەسەڵاتی ئاسمانی مانای ئەوەیە کە ڕۆمیەکان دەرکەین، دەسەڵاتی ئاسمانو ڕۆمیەکان بەیەکەوە نابن.. پیاوێکی بەڕێز، بەلێوانی وەک کەروێشک وەڵامی دایەوە :– هاڕون تۆ ئەسڵەن یەک وشە لەقسەکانی ئوستاد تێنەگەیشتووی، ئیسرائیلیو ڕۆمیەکان، یونانیو کلدانی، بوونیان نییە هەموو براین!. ئەویتر هاواری کرد :– ئێمە هەموو خۆڵەمێشین بەگوێی خۆم بیستم ئوستاد گوتی :– ئاسمان دەبێتەوە، یەکەمین تۆفان لە ئاوبوو، ئەو یەکەیان لە ئاگر دەبێ، هەمووان لە هەژارو دەوڵەمەند بگرە تا ئیسرائیلیو ڕۆمیەکان.. دەبنە خۆڵەمێش.

پیاوێک کە ڕەنگی پێستی وەک سوفاڵی کورەگڕ کراو و چاوانی خڕو لەگلێنە دەرپەڕیوەوە، چاوی بڕیبووە ڕێگای سپیو پڕتۆزو خاکی :– بێت ئنیا.وە گوتی :– زەیتونەکان لە درەختدا دادەتەکێنو دەکەون، بەڵام دوو یا سێ دەنکە زەیتون لەو بەرزییەوە دەمێننەوەو سێ چوار ژمارەش بەسەر لقە بەرزەکانەوە دەمێننەوە، ئەوە ئەشعیای پەیامبەر گوتویەتی.. کوڕینە ئازابن ئێمە هەمان ئەو زەیتونەین کە بەسەر درەختەوە دەمێنینەوە.

تەنها کارێ کە دەبێ بیکەین ئەوەیە کە ئوستاد ڕاگرینو نەهێڵین لە

دەستمان بچێ، ئەمڕۆ دواکەوتووە، کوڕینە ئاگاداربن لێنەگەڕێن، لە دەستمان بچێ، پیرەمێردی لێو کەروێشکی پرسی :- دەتوانێ بچێتە کوێ؟ خوداوەند بەوی گوتوە کە لەئیسرائیلدا کارزاری بکات، لەهەمان ئێرەیە کە ئەو جەنگی خۆی دەست پێدەکات..

خۆرەتاو لە ناوەندی ئاسمان بوو، بەردرێژ هەڵمی دەکرد، بۆنی گەنیو لەبەر کاریگەرێتی ئاگراویدا زیاتر دەبوو، یاکوبی فەریسی بە بازووی پڕ لە نوشتەوە بەدیارکەوت، لەناو چاکەو کەراماتی ئەو نوشتانەوە، هاتوهاواری بوو قسەی دەکرد: هەندێ چارەبەخشی گەمژەییە، هەندێ سۆریکە، هەندێکی شەیتان دەردەکەن بەهێزترینو گرانبەهاترین نوشتە ئەوەیە کە دەبێتە هۆی دوورخستنەوەی شەڕی دوژمن، دەمی ژەهراوی خۆی بە بەخەباسەتەوە کردەوە :- نەفرەت لە شەیتان. سێ جار بۆ رەتکرنەوەی شەڕی ئەوان تفی روودەکرد، لەهەمان حاڵدا کە کۆنەپۆشان خەریکی دەمەقاڵێ بوون لەگەڵ یەک، هەریەکەیان بە خواستی دڵی خۆی قسەی ئوستادی راڤە دەکرد، پیاوێکی زەبەلاحی بەڕێز بە گۆچانی درێژ، بە ئارەقە هەڵڕشتنەوەو تۆزاوی لەبەردەم ئەواندا قیت بۆوە،روخساری پانو چروکاوی بریقەی دەدایەوە. پیرەمێردی لێو کەروێشکی هاواری کرد :- مەلەک یەسدوق، چ خەبەرێکی خۆشت لە :- بێت ئێنیا. بۆ هێناوین.؟ ریش سپی هاواری کرد :- چەپڵە لێدەنو سەما بکەن. لەکاتێکا بەردەوام دەگریا، یەک یەکی لەباوەش کردن :- مردوویێک زیندوو بۆتەوە، بە چاوانی خۆم دیتم، لە گۆڕ هاتەدەرەوەو کەوتەڕێ، ئاویان دایێو خواردیەوە، نانیان دایێو قسەی کرد.. کۆنەپۆشەکان لەکاتێکا هەڵڕژابوونە سەر ریش سپی گوتیان: کەی؟ چ کەسێ دووبارە زیندوو بۆتەوە؟. خەڵک لەژێڕ رواقەکانی دەوروبەر بیستیان بەڕاکەڕاک هاتن، چەند نەفەرێ لەخزمەتکارانی پەرستگاو فەریسی نزیک کەوتنەوە، باراباس کە بەوێدا تێدەپەڕی، لەم هەراوزەنایە وەئاگاهاتو هاتەلای ئاپۆرەکەوە.

مەلەک یەسدوق لەوەی کە دەیبینی ئاپۆرەییەکی گەورە چاویان بڕیوەتەوە دەمی ئەوەوەو سەگ خاوەنی خۆی نەدەناسی، خۆی هاوێشتە سەر گۆچانەکەیو بەفیزەوە وای دەست پێکرد :- ئیلیازری کوڕی ئەلیاکیم- کەسێ ئەو دەناسێ؟ چەند رۆژی پێشتر مردوو لە گۆڕمان نا، رۆژێکو دووانو سێ رۆژ رابرد لەبیرمان کرد لە پڕێکا رۆژی چوارەم هاوارێکمان لە کوچە

بیست من چوومە پێش مەسیحی کوڕەکەی مەریەمی ناصیرەییم بینی کە دوو خوشکی ئیلیازر کەوتبوونە سەرپێیو هاواریان دەکرد مەولای ئێمە، ئەگەر تۆ لەگەڵیان بوای نەدەمردن، دەبێ ئەو لەدونیای مردوان بێتەوە، بانگی کە ئەو دێت؟. مەسیح دەستی ئەوانی گرت لەزەوی قیتی کردنەوەو گوتی :- یاڵڵا بابڕۆین!. هەموو بەدوای کەوتینو گەیشتینە گۆڕەکە، مەسیح لە شوێنی خۆی وەستا، خوێن هێرشی کردە سەر مێشکیو چاوی سووڕاو ون بوو تەنها سپێنەیان مابوو، هاوارێکی وای لەدڵ سەردا دەتگوت گایێ لەناخیایە، لەکاتێکا سەراپای دەلەرزی هاوارێکی ترسناک، هاوارێکی سەمەرە لە دونیای دیکەدا سەردا، هەڵبەت فریشتەکانیش کاتێ تووڕەدەبن بەهەمان شێوە هاوار دەکەن. هاواری کرد :- ئیلیازر.. وەرە دەرەوە!. یەکسەر دیتم کە خۆڵی سەر گۆڕ جولاو شەقی برد، بەردی گۆڕ جووڵا، نەفەرێ هێدی هێدی پاڵی دەدا، بەوەحشەتو لەرزەوە، هیچ کاتێ لەتەمەنم وەکو ئەو رابوونە نەترساوم، سوێند دەخۆم کە ئەگەر لەمن دەپرسی، زۆرتر مەیلت لێیە چی ببینی شێر یا رابوون، دەڵێم شێر خەڵکی لەکاتێکا دەگریان هاواریان کرد :- خودایە رەحممان پێ بکە! قسە بکە باوکە مەلەک یەسدوق قسە بکە..

ژنان کەوتنە قیژەوە، زۆر لەپیاوان خۆیان لەپشت پەردەوە حەشاردا، ئێمە کە لە جێوە مابووین، دەلەرزین، بەردی گۆڕ وردە وردە بەرزبۆوە، یەکەم جار دوو بازووی زەردمان بینی پاشان سەرێکی تەواو سەوز، قاش قاشو تۆزاوی، پاشان لەشی ئێسقان ئاسا وەکو کفنپۆشێ، هەنگاوێکی هەڵێنا، پاشان هەنگاوێکی دی هاتە دەرەوە ئیلیازر بوو.

ڕیش سپی دێ لە قسەکردن وەستا تا ئارەقەی بە قۆڵی کراوەی پاک کاتەوە، خەڵکی بەدەوری ئەودا کەوتبوونە شورو خرۆشەوە، هەندێ دەگریانو هەندێ پێدەکەنین. باراباس دەستی زەبەللاحی موویینی بەرزکردەوەو هاواری کرد :- درۆیە، درۆیە، ئەو لەلایەن رۆمیەکانەوە بەکرێ گیراوە ئەو داستانەی دەربارەی ئیلیازر دروست کردووە، مەرگ بۆ ناپاکان!.

دەنگێکی کێوی لەدوای ئەوەوە هاواری کرد :- دەمی پیست داخە، کام رۆمیەکان. هەموو گەڕانەوەو یەکسەر پاشەکشەیان کرد، روفوسی یوزباشی بەقامچی خۆی بەرەو باراباس هات بازووی کچێکی رەنگ پەڕیوی گرتبوو، کە قژێکی بۆری هەبوو، کچیژگە لە تەواوی ئەم ماوەیەدا وەستابوو، لەکاتێکا

فرمێسک لەچاوانی سەوزو درشتی دەهاتە خوارەوە گوێی دابووە قسەکانی مەلەک یەسدوق، باراباس خۆی هاوێشتە ناو خەڵکە گردبووەکەوە ونبوو، لەدوای ئەودا یاکوبی فەریسی رایکرد، لەپشت ستوونێکەوە گەیشتە ئەوەوە، لەوێ هەردووکیان سەریان لەبن سەری یەکتر نابوو چەنەبازیان دەکرد، راهگرو و فەریس بوونە برا.

سەرەتا باراباس کەوتە قسە بەنیگەرانیەوە گوتی :- خەیاڵ دەکەی راست بێت؟.

- چی؟

- هەمان کە دەڵێن مردەی زیندوو کردۆتەوە؟

- شتێ کە دەمەوێ بەتۆی بڵێم، باش گوێ بگرە، من فەریسییێکمو تۆش گیانباز، تا ئێستا بەخۆمم دەگوت کە ئیسرائیل تەنها بەهۆی نوێژو رۆژوو رێبازی پیرۆزەوە، رزگاری دەبێ، بەڵام ئێستا....

باراباس کە چاوەکانی بریقەی دەدایەوە پرسی :- و ئێستا....؟.

- ئەی گیانباز، ئێستا خەریکم دونیا لە پەنجەرەی چاوی تۆوە دەبینم، نوێژوو رۆژو بەس نییە، لێرە خەنجەر، بەکاردێت، تێدەگەی دەڵێم چی؟ باراباس پێکەنی :- خەریکی لە من دەپرسی؟ نوێژ باشتر نییە لە خەنجەر، باشە؟.

- باشترە یەکەمجار لەو دەست پێبکەین

- کەی؟ روونتر قسە بکە؟

- ئیلیازر...، .. ئەم بابەتە بایەخی پلە یەکەمی هەیە کە دەبێ دووبارە درێژەی پێبدەین، مادامەکێ خەڵکی کە ئەو ببینن دەڵێین :- ئەو مردبوو کوڕەکەی مەریەم زیندووی کردەوە، ناوودەنگی ئەو پەیامبەرە درۆزنە جیهان دەگرێتەوە... هەق بە تۆیە باراباس، رۆمیەکان ئەویان بەکرێگرتووە کە هاوار بکات :- بایەخ بە مەلەکوتی زەوی مەدەن... چاوتان لەئاسمان بێ.. بەمجۆرە، لەکاتێکا ئێمە بەسەیرکردنی ئاسمان کاتی خۆمان لە بەین دەبەینو رۆمیەکان بەسەر ملی ئێمەوە دادەنیشن.. تێگەیشتی؟.

- باشە؟ لەئێمەت دەوێ کە فڕوفێڵی ئەویش هەڵکەنین و لە ناوی بەرین؟ هەرچەند برات بێ؟

فەریسی لەکاتێکا وای بەدیاردەخست کە جلی دڕاوە هاواری کرد :- ئەو برای من نییەو دەیدەم بەتۆ.. بەگوتنی ئەو وشانە لەستوونەکەدا خۆی وەلاناو

دووباره دەستی بەجارڕدانی تەڵسمەکانی خۆی کردەوە، باراباس کەیفخۆش‌و ڕازی بوو، ئاپۆڕەی دەرۆزەکەران لە دەرەوەی :- بارەگای سولەیمان.دا ئومێدی دووباره هاتنەوەی مەسیحیان لەدەستداو پەرش‌و بڵاوبوونەوە، مەلەک یەسدوقی پیر کەوتە دوای دوو کۆتری سپی، تا ئەوان بە ناونیشانی قوربانی بکاتە دیاری‌و سوپاسی خودای ئیسرائیل بکات، ئەوەش بەخاتری ڕەحم بەوان کردن‌و ناردنی پەیامبەری تازە لە دوای ئەو هەموو ساڵەدا، تاوێرەبەردەکان ئاگریان گرتبوو، ڕوخساری خەڵک لەنوورێکی زۆردا ون بووبوو، لەپڕێکا لە جادەی -بێت ئنیا-وە تۆزوبایێ بەرزبۆوە، هاواری شادومانی بەرزی ئاسمان بۆوە، تەواوی خەڵکی دێیەکان، دوکانەکانی خۆیان داخستبوو و دەهاتن، بەڵام یەکەمین دەستە کە دیارکەوتن دەستەی مناڵان بوو، بەخۆیان‌و لقەدارخورماوتاجیلەی غارەوە، بەدوای لقە دارخورمای مەسیحەوە دەهاتن و ڕوخساریان دەدرەوشایەوە، لە دوورترێکەوە، یاوەران بەڕووسووری‌و ئارەقە هەڵڕشتنەوە، وەک بڵێی هەریەک لەوان مرۆڤـێکی زیندوو کردۆتەوەو لەدوای هەموانەوە خەڵکی :- بێت ئنیا. بەهاوارکردنەوە سەرەوژێر بووبوونەوە، ئەوان بەدوای پەرستگادا ڕایاندەکرد، مەسیح هەر دوو پەیژەی دەکردە یەک، یەکەم ڕیزی حوجرەیان ڕەت داو گەیشتنە ڕیزی دووەم، نوورێکی کێوی لە دەست‌وروخساری دەتکایە دەرەوە، کەس توانای ئەوەی نەبوو لەو نزیک ببێتەوە، خاخامی پیر کە وەکو ئەوانی دیکە بە هەناسەی بێ ئەژمار لەدوای ئەودا ڕایدەکرد، بۆ ساتێ هەوڵیدا تا بچێتە حەوشەی نادیارەکەوە کە دەوری ئوستادی دابوو. بەڵام هەر زوو پاشەکشەی کرد، وەک بڵێی مەشخەڵەکان هێرشیان بۆ کردبوو، مەسیح تازە لە تەنووری خودا هاتبووە دەرەوەو خوێنی بەتووڕەییێکی تەواوەوە جۆشی دەدا، هێشتا نەیدەتوانی باوەڕ بکات کە قودرەت‌و ڕۆح ئەوەندە گەورەیە، بەڕاستیش حەزی نەدەکرد باوەڕ بکات کە ئایا ڕۆح دەتوانێ فەرمان بداتە کێوەکان‌و بیانخولقێنێ؟ ئایا دەتوانێ زەوی شەق کات‌و مردوو بەزیندوو بهێنێتە دەرەوە، لەماوەی سێ ڕۆژ دونیا خرا بکات‌و دووباره بینای کاتەوە؟

بەم حسابەوە، ئەگەر ڕۆح ئەوەندە هێزی هەبوا ئەوکاتە بەتەواوی باری لەناوچوون یا ڕزگاری دەکەوتە سەر شانی مرۆڤـەوە، سنووری نێوان مرۆڤـ و خودا یەکیان دەگرت، ئەندێشەییێکی وا سەرسوورمێن‌و ترسناک بوو،

لاجانگەکانی مەسیح وەکو دەهۆڵ لێی دەداو دەنگی دەهات.

ئیلیازر بەکفنی خۆی بەسەر گۆڕەوە ڕەهاکردبوو، بەخێراییەکی نائاسایی چووبووە پەرستگای ئورشەلیمەوە، یەکەمین جار بوو کە ناشکستەنییێکی وای هەست پێدەکرد کە ئەم دونیایە دەبێ بینەری پایانی خۆی بێو ئورشەلیمێکی تازە لە گۆڕ بێتە دەرەوە، ئەو ساتە گەیشتبوو، ئەوە نیشانەیێک بوو کە ماوەییێک بوو لە چاوەڕوانیا وەستابوو، دونیای رزی ئیلیازرێ بوو، کاتی ئەوە هاتبوو بۆ ئەو کە هاوار بکات :- ڕابە دونیا. ئەو دەبووایە ئەم کارە بکات، ترسناکتر لە هەمووی کە ئێستا لێی وەئاگا هاتبوو ئەوەبوو هێزی ئەنجامدانیشی هەیە، ئیدی بۆ ئەو ناکردەنی بوو کە بە وەدیارخستنی ناتوانایی جێ چۆڵ کات، ئەو تواناداربوو، جا لە بەرئەوەی دونیا رزگاری نەدەبوو، تەواوی باری گوناهان دەکەوتە سەرشانی ئەوەوە. خوێن هێرشی کردە سەر مێشکی، لە هەموو لایەکدا ڕوانیە مەزلوومو کۆنەپۆشەکان کە تەواوی ئومێدیان بەوەوە بەستابۆوە، بەهاوارکردنێکی کێوی بەسەر سەکۆوە هەڵبەزیەوە، خەڵکی وەکو مێرووولەو کلۆ دەوریان گرت، دەوڵەمەندە خۆش خۆراکەکانیش بەتیزبزەوە وەستان تا گوێ بگرن، مەسیح گەڕایەوە، ئەوانی بینیو مشتی خۆی بەرزکردەوەو هاواری کرد:- ئەی ئێوە دەوڵەمەندەکان گوێ بگرن، ئەربابانی ئەم دونیایە گوێ بگرن، ستەم، نەنگی، برسیەتی ئیدی ناتوانن بەردەوام بن، خوداوەند پشکۆی داناوەتە سەر لێوەکانی منو هاواردەکەم: تاکەی بەسەر تەختەخەوی عاجو سەرینی نەرم دەگەوزن؟ تا کەی گۆشتی هەژاران دەخۆن، ئارەقەو خوێنو ئەشکیان دەخۆنەوە؟.

خودای ئێمە هاوار دەکات :- ئیدی ناتوانم بەرگە بگرم. ئاگر وانزیک دەبێتەوە، مردووەکان لەگۆڕ هەڵساونەتەوە کۆتایی دونیا هاتووە!. دوو کۆنەپۆشی زەبەللاح ئەویان نایە سەردەست، ئاپۆڕەکە هاتنە باریەکو لقە دارخورمایان خستە راتەکاندنەوە، سەری ئاگرینی پەیامبەر هەڵمی لێ هەڵدەستا.

- من بۆ هێنانی ئاشتی نەهاتوومەتە دونیاوە، بەڵکو بۆ هێنانی شمشێر هاتووم، من تۆوێکی ناسازگار لەمیانی ماڵەکان دەچێنم، بەخاتری من کوڕ دەست لە باوکی بەرزدەکاتەوە کچ دەست بەسەر دایکیو بووک بەسەر خەسوی بەرز دەکاتەوە، ئەوەی کە دوای من دەکەوێ هەمووان ڕەها دەکات، هەر کەسێ کە لەم سەرزەویەدا بەدوای رزگاری خۆی بگەڕێ رزگاری دەبێو

ئەو کەسەی کە بەخاتری من ژیانێکی زوو بەسەرچوو لەدەست بدات، ژیانی ئەبەدی وەدەست دەهێنێ، دەنگێکی وەحشی هاواری کرد :- ئەی یاخی، ڕێبازی موسا چی دەڵێ؟ ئەی لوسیڤەر کتێبی پیرۆز چی دەڵێت؟.

مەسیح بە چاوانی درەوشاوە وەڵامی دایەوە :- ئەرمیا، ئزگیل، دوو پەیامبەری گەورەن چی دەڵێن؟ من ڕێبازی نووسراوی ستوونەکانی موسا لەکاردەخەمو ڕێبازێکی تازە بەسەر دڵی مرۆڤـ دەنەخشێنم، دڵی بەردی مرۆڤـ دەردەهێنمو دڵێکی لە گۆشتیان پێدەدەمو لەو دڵەدا ئومێدێکی تازە چرۆ پێدەکەم، ئەوەی کە ڕێبازی نوێ بەسەر دڵەکانەوە دەتاشێ منمو ئومێدی نوێ منم، من ئەشق رادەخەم چوار دەروازەی گەورەی خودا لە رۆژهەڵاتو رۆژاواو باکوورو باشووردەکەمەوە تا تەواوی میللەتانی دونیا بچنە ناویەوە، باوەشی خودا تەنها شوێنی کەلیمیەکان نییە، بەڵکو تەواوی دونیا دەگرێتە خۆ! خودا ئیسرائیلیەک نییە تەنها، ئەو رۆحێکی جاویدانییە..

خاخامی پیرروخساری خۆی لەناو دەستەکانیدا پەنهان کرد، گەرەکی بوو هاوار بکات :- مەسیح بێدەنگ بە ئەمە کوفرێکی گەورەیە.، بەڵام تازە کار لە کار ترازابوو، هاوارە کێوو زەوقو شەوقەکان دەنگیان دایەوە، هەزاران لە خۆشیان هاواریان دەکرد، خزمەتکارانی پەرستگا، هۆیهایان دەکرد، یاکوبی فەریسی بەدڕاندنی جلی لە هەوادا تفی دەکرد، خاخامی پیر تووشی سەرەخۆری بوو، لەکاتێکا دەگریا ئەوێی جێهێشت لەکاتێ کەبەرێدا دەڕۆیشت بەبنی لێویەوە گوتی:- کاری ئەو تەواوبوو، ئەوە چ شەیتانێکە، چ خوداییێکە لە دەروونیا هاوار دەکات؟. خاخام رێی دەبڕیو ئەوەندە ماندوو کوترابوو، خۆی لەسەر پێیەکانی رانەدەگرت، بەدرێژایی ئەو رۆژانو هەفتان کە بەدوای مەسیحدا رایکردبوو، تەواوی هەوڵی ئەوەبوو، تێبگات ئەو کێیە، جەستەی لاوازی تاوابۆوە، ئێستاکێ هیچ شتی لە لەشی نەمابوو، جگە لە پێستی هەتاوەسووتی کە ئێسقانەکانی داپۆشی بوو، رۆحی پیا هەڵواسرابوو لە چاوەڕوانیدا مابۆوە، ئایا ئەم پیاوە، ئەو مەسیحەبوو کە خودا موژدەی بەو دابوو یا نا؟ تەواوی ئەو پەرجووانەی لەودا سەری هەڵدەدا، لە دەستی شەیتانیشەوە دەهات، شەیتانیش دەیتوانی مردوو زیندوو کاتەوە لەبەر ئەمە پەرجووەکان بەڵگەی تەواویان نەدەدایە دەست خاخام، تا بەم هۆیەوە قەزاوەت بکات، پێشبینیەکانیش. شەیتان فریشتەییێکی زیانبەخشی لەڕادەبەدەر بەهێز بوو، بۆ فریودانی مرۆڤـ توانای

هەبوو کە گوفتارو کرداری خودا برازێنێتە بەرجەستەی پێشبینیە پیرۆزەکان، بەخاتری هەمان ئەو بەڵگانە خاخام شەوانە لەناو جێگادا رادەکشاو نەیدەتوانی بچێتە خەوەوە. لە خودای تەمەننابوو کە بەزەیی بۆ بهێنێ، نیشانەیێکی ئاسوودەبەخش بدا بەو... چ نیشانەییک؟ خاخام وەئاگاهات، مەرگ، مەرگی خودی ئەو، بەبانگهێشتی ئەم نیشانە لەرزی، لەناو تۆزو خۆڵدا بۆ پێشەوە چوو، :- بیت ئنیا. غەرقی هەتاو بوو، بەسەر گردەوە بەدیار کەوت، بەهەناسە بڕکێوە دەستی بەسەر هەڵگەڕان کرد. دەرگای ماڵی ئیلیازر کرابۆوە، لادێییەکان وەکو مێرووله لەماڵی ئەودا لە هاتووچۆدا بوون، ئەوان بۆ دیتنو دەست لێدانی ئەم پیاوە لە گۆڕهەڵساوەیە دەچوونو بەدیقەت گوێیان لە هەناسەی ئەو دەگرت، تا بۆیان بەدیار کەوێ کە ئایا دەتوانێ قسە بکات ئایا لەڕاستیدا زیندوو بوو، یا شایەد یەک تارمایی بوو، ئیلیازر ماندوو لێوی خۆی داخستبوو لە تاریکترین سووچی ژووردا دانیشتبوو، چونکە روناهی ئازاری دەدا،

پێو بازوو سگی وەکو جەستەی چوار رۆژە هەڵمسابوو و سەوز بوو، روخساری پفکردووی قاش قاش بوو، شلەیێکی مەیلەو زەرد لەکفنی دەهاتە دەرەوە، کە لەبەری نەدەکردەوە، دەچکایەوە، کفن بەجەستەی وەنووسابوو، نەدەهاتە دەرەوە، سەرەتا بۆنی گەنیووێکی وەحشەتناک جەستەی داگرتبوو، ئەوانەی کە نزیک دەبوونەوە لووتی خۆیان دەگرت، بەڵام کەم کەم بۆنی گەنیوەکە کەم دەبوو، تا ئەوەی کە تەنها بۆنی خاکو بخوری دەدا، جارناجار دەستی بەرزدەکردەوە، ئەو گیایەی کە بە پرچی یا ردێنی وەنووسابوو لێی دەکردەوە، خوشکەکانی مارتاو مەریەم، گڵو کرمی خاکی بچووکیان کە بەوەوە وەنووسابوو لەجەستەیدا پاک دەکردەوە، هاوسێیەک لە رووی هاودڵیەوە مریشکی هێنابوو، سالومەی پیر کە لە کەنار سۆپا دەستەوئەژنۆ دانیشتبوو، دەیکوڵاند تا پیاوە لەگۆڕهەڵساوەکە چەلاوەکەی بخواو دووبارە گیانی وەبەربێتەوە. گوندییەکان دەهاتنو تەنها چەند ساتێ دەمانەوە تا بەدیقەت ئەزمونی بکەنو قسەی لەگەڵدا بکەن، ئەویش پرسیاری ئەوانی بە نابەدڵی وەڵام دەدایەوە، ئەوکاتە ئەوانی دیکە لەدێ یا شارەکانی دەوروبەری دەهاتن، ئەمڕۆکەش ریش سپییە نابیناکەی دێکەش هاتبوو، دەستی درێژکردو بە مکوڕیو تاسوقەوە دەستی لێدا، لەکاتێدا پێدەکەنی پرسی :- خۆشت رابوارد لەدونیای مردوان؟ ئیلیازر تۆ مرۆڤێکی بە بەختی، ئێستا تەواوی رازەکانی

دونیای مردوان دەزانی، بەڵام ئەو رازانەمان بۆ ئاشکرا مەکە دەنا هەموویان دەنێریتە وڵاتی شێتییەوە. ئەوکاتە چرپاندیە گوێی‌و بەنیوە سوحبەت‌و نیوە ترس پرسی :- هەمووی، کرم، بەڵی؟ هیچ شتێ جگە لەکرم نییە؟. ماوەیێ لە چاوەڕوانیدا مایەوە، بەڵام ئیلیازر وەڵامی نەدایەوە، پیاوە نابیناکە تووڕەبوو دەستی دایە گۆچانەکەی‌و رۆیشت؟ مەجدەلیە لەکەنار دەرگادا وەستابوو کەوتبووە روانینی ئەو جادەیەی کە بە ئورشەلیم کۆتایی دەهات، دڵی وەکو منداڵێکی بچووک دەگریا، تەواوی ئەم شەوانە خەوی خراپی بینی بوو، لەخەودا دەیبینی کە مەسیح زەماوەندی کردووە ئەوەش بەمانای مەرگ بوو، شەوی پێشتر لەخەودا بینی بووی کە ئەو ببووە ماسییێکی باڵدارو باڵەکانی خۆی کردەوە، لە ئاو هاتە ناو وشکاییەوە بەسەر تاوێرەبەردێکی کەناردا باڵی لێکدەداو بێهودە هەوڵیدەدا تا باڵەکانی خۆی دووبارە بکاتەوە، لەکاتێکا لە هەناسە کەوتبوو، چاوەکانی تاری دەبوون، گەڕایەوەو سەیری مەجدەلیەی کردو مەجدەلیە لە گیانەڵلا بوو، کە هەڵیگرێ دووبارە بیهاوێتەوە ناو ئۆقیانوس، کاتێ کە لاربۆوە ئەوی گرتە دەست مردبوو، بەڵام لە تەواوی ئەو ماوەیەدا کە رایگرتبوو شیوەنی دەکردو ئەشکی بەسەرا هەڵدەڕشت، گەورە بوو تەواوی باوەشی داگرت‌و بوو بە مرۆڤێکی مردوو.

- ناهێڵم بگەڕێتەوە ئورشەلیم.... ناهێڵم....

ئاخێکی هەڵکێشا چاوی بڕیە جادەی سپی تا شایەد بیدۆزێتەوە، بەڵام ئەوە مەسیح نەبوو کە دۆزیەوە، لەباتی ئەوەوە مەجدەلیە پیرە باوکی بینی کە چەماوەتەوە بەهانکە هانکەوە دێتەوە، لەبەرخۆ گوتی:- پیرەمێردی بێچارە تولْخاوەتەوە، بەم وەزعەوە لە دەستچووی، نازانم چۆن وەک سەگی بەوەفا بەدوای مەولای ئێمەدا کەوتووە، شەوانە گوێم لەدەنگی هەڵسانەوەی دەبێ، دەچێتە حەوشەوەو دەکەوێتە سوژدە، بۆلای خودا بانگ رادێرێ :- کۆمەکم بکە نیشانەییکم پێبەخشە. بەڵام خودا لێی دەگەڕێ کە ئەو خۆی ئەشکەنجە بدات، لەڕوودا بەمەبەستی ئاگادارکردنەوەیەتی، چونکە خۆشی دەوێ، بەم رێگەوە پیاوە بێچارەکە ئاسوودە دەبێ.

ئێستا سەیری ئەو دەکات خۆی هاوێشتۆتە سەر گۆچانەکەی‌و سەرهەڵدەگەڕێ، بەردەوام دەوەستێ، روو لە ئورشەلیم دەکات‌و بازووەکانی درێژ دەکات تا هەناسە تازەکاتەوە، بەدرێژایی ئەو رۆژانە کە باوک‌و کچە لە

:- بیت ئنیا. بوون رابردوویان سپاردبووە دەست فەرامۆشیو دووبارە لەگەڵ یەک بەقسە دادەنیشتن، خاخام کە لەوە بە ئاگاهات کچەکەی لە ڕێگایەکی بێ ئەدەب هاتۆتە دەرەوە، ئەوی بەخشی دەیزانی کە تەواوی گوناهەکانی بەئەشک دەشۆرردرێت، مەجدەلیە فرمێسکێکی زۆری هەڵڕشتبو.

پیرەمێرد کە لەهەناسە کەوتبوو، گەیشت، مەجدەلیە لە کەنارێکەوە وەستا تارەت بێ، بەلام ئەو لەجێی خۆی مایەوەو بەپاڕانەوە دەستی کچی خۆی گرت :- مەجدەلیە رۆڵەم تۆ ژنی، ئەشکو نەوازشی تۆ هێزێکی زۆریان هەیە، بکەوە سەرپێیەکانی، لێی بپاڕێوە، داوای لێ بکە نەگەڕێتەوە ئورشەلیم، کاتیبانو فەریسیەکان ئەمڕۆ زیاتر لەجاران تووڕەبوونە، ئەوانم بینی بەدزیەوە لەمیانی خۆیان گفتو گۆیان دەکردو ژەهریان لەلێو دەباری، ئەوان نەخشەی کوشتنی ئەو دەکێشن.

مەجدەلیە رونی کردەوە :- کوشتنی ئەوو؟ دڵی داڕما :- باوکە بەلام مەگەر مەرگ دەتوانێ کار لەو بکات.؟.

خاخامی پیر سەیری کردە کچەکەیو بەگرژیەوە بزەییێکی کردو بەبنی لێویەوە گوتی :- هەموو ئێمەمانان، ئەوانەی کە خۆشمان دەوێن وا دەڵێین. ئەوکاتە بێدەنگ بوو.

مەجدەلیە بەنائومێدیەوە گوتی :- بەلام مەولای من مرۆڤێکە وەکومرۆڤەکانی دیکە نییە، نە، ئەونیە.. ئەونیە!. دووبارە ئەو قسەیەی خۆی دووپات دەکرد تا جادو لەترسی خۆی بکات. پیرەمێرد پرسی :- چۆن دەزانی؟. دڵی لەخۆشیان داخورپا، چونکە باوەڕی بەپێشبینی ژنان هەبوو. مەجدەلیە وەلامی دایەوە :- من دەزانم لەمن مەپرسە کە چۆن، من لەوە دڵنیام باوکە، هەراسان مەبە، ئێستا کە ئیلیازری لەگۆڕ هەڵخزاند، کێ دەتوانی دەست لەو بدات؟

ئێستاکە کە ئیلیازری لەگۆڕ هەڵخزاندو خەڵک زیاتر لە جاران تووشی شڵەژان بوونە، پێشتر گوێیان لە پەندی ئەو رادەگرتو شانیان هەڵدەتەکان، بەلام ئێستا پەرجووکە چۆتە ناو خەڵک خەڵکی ئازایەتیان وەدەست هێناوەو هاوار دەکەن :- ئەو مەسیحە، ئەو مردوو زیندوو دەکاتەوە، هێزی ئەو لەلایەن خوداوەیە- باشتروایە بچینو پەیوەندی بەوەوە بکەین، ئەمڕۆکە پیاوانو ژنان لقەدارخورمایان گرتۆتە دەست، هەژاران سەرکێشی دەکەن، کاتیبانو

فەریسیان هەموو ئەوان دەبینن‌و خوێنی خۆیان دەخۆنەوە لە تووڕەییان شێت بووینە.

قسەیان ئەوەیە کە :- ئەگەر بەر لەو نەگرین، کارەکانمان زار دەبێ. یەکسەر دەچنە لای یۆحەننا، لە یۆحەنناوە بۆ لای کیافا لە کیافا وە بۆ لای پیلات- و گۆڕی بۆ هەڵدەکەنن، فەرزەندەم مەجدەلیە پێیەکانی توند بگرە، نەهێڵێت هیچکاتێ دووبارە بچێتە ناو ئورشەلیمەوە، ئێمە دەبێ هەموومان بگەڕێینەوە جەلیل.

روخسارێکی خەمبار لە زەینیدا نەخشی بەستاو بەردەوام بوو، :- مەجدەلیە لەسەر رێگام بۆ ئێرە باراباسم بینی بەروخسارێکی نەفرەتییەوە، کە لەروخساری مەرگ دەچوو، لەم دەوروبەرەدا دەهاتودەچوو، بەبیستنی دەنگی پێی من خۆی لەناو تەڕاشێ شاردەوە، ئەوەیان نیشانەیێکی بەدە. لەشی لاوازی خاخام لە بڕست کەوت، کچەکەی دەستی گرت‌و بردیە ناو ماڵەوە، کورسییەکی بۆ دانیشتن بۆ هێناو خۆشی لەکەناریا لەسەر زەوی دانیشت، پرسی :- ئەو ئێستا لەکوێیە؟ باوکە، لەکێ لەو جیابوویەوە؟. لە پەرستگادا هاواری دەکردو بلێسەی لەچاوان دەهاتە دەرەوە، ئاگر لە تەلاری پیرۆز بەردەدا! وای خودای من چ قسەیێکی کوفرئامێزی لەدەم دەهاتە دەرەوە، دەڵێت رێبازی موسای لەکارخستووە، رێبازێکی دیکەی هێناوە، بۆ دیتنی خودا ناچێتە کێوی توور، دیداری خوا لەدڵی خۆیدا دەکات. پیرەمێرد ئاهەنگی دەنگی خۆی دابەزاندو لەکاتێکا دەلەرزی گوتی :- فرزەندم جارجارە ترسی ئەوەم هەیە کە ئەقڵم لەدەست بدەم.. یا رەنگە لوسیڤەر، مەجدەلیە بەفەرماندانەوە گوتی :- بێدەنگ!. هەردوو دەستی خۆی لەسەر لێوەکانی ئەو دانا، ئەوان هێشتا لەگفتوگۆ بوون کە یاوەران یەک لەدوای ئەویتر وەدیارکەوتن، مەجدەلیە لە جێوە هەڵساو سەیری کرد، بەڵام مەسیح لەنێو ئەواندا نەبوو، بەدەنگێکی خەمگینەوە پرسی :- ئەی کوا مەولا.؟ پەترۆس بەسەروپۆتەڵاکێکی تێکچڕژاو وەڵامی دایەوە گوتی :- هەر ئێستا دێت. مەریەمیش لە جێوە هەڵسایەوە، برای خۆی بەرەلا کردو نزیکی یاوەران کەوتەوە،روخساریان تیروتارو شپرزە بوو بوو، چاوانیان کزبووبوو مەریەم پشتی بەدیواردا بەدەنگێکی لاواز بەبنی لێو قسەی کرد:- ئەی کوا مەولا.

یۆحەننا وەڵامی دایەوە :- مەریەم هەر ئێستا دێت، وا خەیاڵ دەکەی ئەگەر

رووداوێکی بەسەر هاتبێ جێمان دەهێشت؟.

یاوەرەروخسار تێکچڕاوەکان لەناو ژوورا پەرشو بڵاوبوونەوە، مەتی کاغەزەکانی لەبن کراسی هێنایە دەرەوەو ئامادەی نووسین بوو. خاخامی پیر گوتی :- مەتی قەسە بکە، شتێ بڵێ، تا دووعای خێرت بۆ بکەم.

مەتی وەڵامی دایەوەو گوتی :- باوکە هەر ئێستا کە هەمووومان بەیەکەوە گەڕاینەوە، روفوسی یوزباشی لەدەم دەروازەی ئورشەلیمدا بەری لەئێمە گرتو هاواری کرد :- بوەستن فەرمانێکم بۆ ئێوە پێیە. هەموو لەترسان زەندەقمان چوو، بەڵام ئوستاد بەئارامی دەستی بۆلای ئەو درێژ کردو گوتی :- ئەی دۆست بەخێر بێی چیت دەوێ؟.

ڕوفوس وەڵامی دایەوە :- ئەوە من نیم ئەوەی دەربارەی تۆ دەدوێت، لووتف بکە لەگەڵم وەرە..

مەسیح بە ئارامی گوتی :- وادێم.. رووی لە ئورشەلیم کرد، هەموو کەوتینە سەرڕێی ئەوو هاوارمان کرد :- مەولای ئێمە بۆ کوێ دەچیت؟ ئێمە رەهات ناکەین؟.

یوزباشی کەوتە میانی ئێمەو گوتی :- مەترسن قەولتان پێدەدەم کە ئەو نیازێکی باشی هەیە..

ئوستاد فەرمانی بەئێمەدا :- بڕۆن مەترسن، هێشتا کاتی موژدەهێن نەهاتووە. بەڵام یەهودا قسەی ئوستادی بڕیو گوتی :- ئوستاد منیش لەگەڵ تۆ دێم، تۆ جێناهێڵم.

ئوستاد وەڵامی دایەوە :- وەرە منیش تۆ جێناهێڵم. لەگەڵ یەک بەرەو ئورشەلیم گەڕانەوە، روفوسو ئوستاد لە پێشەوەبوون، یەهودا وەک سەگی مێگەل لەدواوە. لەهەمان کاتدا کە مەتی قسەی دەکرد، یاوەران بێ ئەوەی قسەیێ بکەن نزیک بوونەوە دانیشتن.

خاخام گوتی :-روخساری تۆ شلەژاوە، شتێکمان لێ دەشاریەوە. پەترۆس بە زەمزەمەکردنەوە گوتی :- ئێمە نیگەرانی دیکەمان هەیە باوکە، نیگەرانی دیکە.. جارێکی دی لێویان داخست.

راستیەکەی هەمان ئێستا لەسەر ڕێگادا شەیتانی شەڕ چووبووە ناو لەشیان، هەڵسانەوەی مردوو دەستی پێکردبوو، رۆژی خودا بە ئاشکرا وەنزیک دەکەوتەوە، ئوستاد بەسەر تەختەوە دادەنیشت، لەبەر ئەمە بۆ ئەوان زەمانەکە

هاتبوو، که دەستکەوتەکانی دابەش بکەن، لەهەمان جێدا، لەکاتی دابەشکردن بوو، که یاوەران کەوتبوونه دەمەقالێ لەمیانی یەکتریدا.

یەکێکیان گوتی :- من لەلای راستی دادەنیشم، ئەو منی زیاتر له هەمووتان خۆشدەوێ. ئەوان بۆ پێشەوە هەڵبەزینەوەو هاواریان کرد :- نەخێر، من، من.

- من

- من

ئاندریاس گوتی :- یەکەمین کەس بووم که ئەوم به :- مەولای من، بانگ کردووە.. پەترۆس پەلپی گرتو گوتی :- ئەو زۆرتر دەهاته خەونی من نه خەونی تۆ. یۆحەننا گوتی :- ئەو من به ئازیز بانگ دەکا.

- من

- من

خوێنی پەترۆس کەوتبووە جۆشەوەو هاواری کرد :- هەمووتان داپۆشن، مەگەر هەمان رۆژانی پێشتر نەبوو بەمنی گوت :- پەترۆس، تۆ بەردیو من بەسەر تۆوە ئورشەلیمی تازە بینا دەکەم. دروستە؟

مەتی لەکاتێکدا دەفتەری خۆی لەژێر هەنگڵ دەناو دەریخستو گوتی :- ئورشەلیمی تازە. من لێرەو گوفتاری ئەوم نووسیوە.

پەترۆس بەتوورەیی گوتی :- نووسەری بەد، پێم بڵێ چی به من گوت؟ من وام بیست.

- ئەو گوتی :- تۆ بەردیو من بەسەر ئەو بەردەوە کڵێسای خۆم دروست دەکەم. کڵێسا نەک ئورشەلیم- لەمیانی ئەو دووە جیاوازی زۆرە.

پەترۆس هاواری کرد :- مژدەی چی تری بەمندا؟ بۆ له قسه وەستای؟ هەڵبەت له بەرژەوەندی تۆدا نییە... ها؟ دەربارەی کلیلەکان چی گوت. یاڵڵا قسه بکە.

مەتی به کەم مەیلیەوە دەفتەری دەرهێناو کردیەوەو خوێندیەوە :- من کلیلەکانی مەلەکوتی ئاسمان دەدەم به تۆ..

پەترۆس پیرۆزمەندانه هاواری کرد :- بەردەوام بە... بەردەوام بە. مەتی ئاوی دەمی قورتداوەو دووبارە لاربۆوە سەر دەفتەرەکەی :- هەر شتێک تۆ بەسەر زەویەوەی پەیوەند دەدەی، به ئاسمانەوە پەیوەست دەبێ، هەرچییەک تۆ بەسەر زەویەوە لێکی بپچڕێنی، له ئاسمان دەپچڕێت..و هەمان!.

– ئەوە بەڕای تۆ بێهودەیە؟ هەموو گوێ بگرن، من کلیلم هەیە، ئەوە منم کە دەروازەی بەهەشت دەکەمەوەو دادەخەم، ئەگەر بمەوێ مۆڵەتتان پێدەدەم بچنە ناویەوە، ئەگەر نەمەوێ، ڕێتان نادەم لەهەمان جێ بوو کە یاوەران کەوتنە سەریەوەو ئەگەر لە :– بێت ئنیا. نزیک نەکەوتبانەوە، ئەوە یەکتریان لەتو پەت دەکرد، بەڵام لەبەرامبەر دێهاتیەکان شەرمەزاربوون رقی خۆیان خواردەوەو لەگەڵ ئەمەشدا روخساریان هێشتا بەتەواوی گرژو مۆن بوو.

بەشی بیستو شەشەم

لە هەمان ئەم سەینو بەینەدا، مەسیح لەگەڵ یوزباشی رێی تەی دەکردو یەهودای سەگی مێگەلیش لەدوای ئەوانەوە، چوونە ناو بوارە باریکو پڕ پێچو پەنای ئورشەلیمەوە، لەڕێگای پەرستگا، بەرەو بورجێ کە تەلاری – پونس پیلات– بوو بۆ پێشەوە رۆیشتن.

سەرەتا یوزباشی کەوتە قسە، بەدەنگێکی تێکەڵ بە هەڵچوون گوتی:– خاخام، کچەکەم تەواو سەلامەتی خۆی بەدەست هێناوەتەوە، هەمیشە لەبیری تۆیە، هەرکات کە خەبەرداری ئەوە دەبێ کە تۆ بۆ خەڵک قسە دەکەی، بەدزییەوە ماڵ جێدەهێڵێ، بەپەلە ئامادەی شوێنی قسەکردنی تۆ دەبێ، ئەمڕۆ دەستی ئەوم توند گرتبوو، بە یەکەوە بووین لە پەرستگا گوێمان لەقسەی تۆ راگرتبوو، دەیەویست بێو پێی تۆ ماچ بکات.. مەسیح پرسی:– باشە بۆ نەتهێشت؟ بۆ نەجاتی رۆحی مرۆڤـ ساتێکیش بەسە، بۆ ئەم ساتەت بەبادا؟.

ڕەفوس بەشەرمەزارییەوە بەخۆی گوت:– کچێکی رۆمی پێی یەهوودیێ ماچ بکات!.، بەڵام قسەی نەکرد، بەو قامچیە کورتەی لەدەستی دابوو، ئاپۆڕەی پڕ هەراو هۆریای لاداو رێی بۆ خۆی کردەوە، هەوا ئەوەندە گەرم بوو، کە مرۆڤـی دووچاری غەش دەکرد، مێشو مەگەز کوچەو بانی داپۆشیبوو، هەناسەدان لە فەزای یەهودیدا یوزباشی دووچاری هێڵنج دەکرد، ساڵەهای ساڵ بوو لە فەلەستین بوو، بەڵام هێشتا عادەتی بە یەهودییەت نەگرتبوو، ئەوان ئێستاکە لە مەیدانی بازاڕ کە بەحەسیر داپۆشرابوو، تێدەپەڕین ئەوێ فێنکتر بوو، هەنگاوەکانیان سست کرد، یوزباشی پرسی:– چۆن دەتوانی لەگەڵ ئەو حەمکە سەگە قسە بکەیت؟ مەسیح سوور هەڵگەڕاو وەڵامی دایەوە:– ئەوانە سەگ نین رۆحن، تەلەزمە ئاگرێکنن لەوجودی خودا، خوداوەند ئاگرێکی سەرسووڕهێنەرە، هەموو روحێکی تەڵەزمی خۆی دەبێ حورمەتی بگیردرێت...

ڕوفوس گوتی: من رۆمییێکمو خودای من رۆمیە، جادەکانی دەکردەوە، قەڵای

دروست دەکرد، ئاوی دەبردە شارەکان، خۆی چەکدار دەکاو دەچێتە جەنگ، فەرماندەیی لەشکری دەگرێتە دەست، ئێمە بەدوای دەکەوین، ئەو جەستەو رۆحەی تۆ دەربارەی ئەوان قسە دەکەیت، بۆ ئێمە یەکە، بەسەر بەرزایی ئەوەوە مۆری رۆمی لێیە، ئەوکاتە کە دەمرین رۆحو جەستە لەگەڵ یەک لەبەین دەچن، بەڵام رۆڵەکانمان جێمان دەگرنەوە، مەبەستی ئێمە لەجاویدانی هەر ئەوەیە، بەداخەوەم، بەڵام ئەوەی تۆ دەیڵێی دەربارەی مەلەکوتی ئاسمان بە رای ئێمە جگە لە ئەفسانە هیچی دیکە نییە.

دوای وەستانێکی کورت بەردەوام بوو گوتی:- ئێمەی رۆمی بۆ فەرمانڕەوایێتی مرۆڤ دروست بووین. ناکرێ بەعیشق فەرمانڕەوایەتی مرۆڤ بکرێ.

مەسیح لەکاتێکا دەیڕوانییە چاوانی شینو ساردو روخساری تازە تیرهاویشتەو دەستی خەپڵەو ئەنگوستی کورتی یوزباشی، گوتی :- ئەشق بێ چەک نییە، عەشقیش جەنگ دادەگیرسێنێو هێرش دەکات.

یوزباشی هاتەبەرو گوتی:- لەم حاڵەتەدا ئیدی ئەشق نییە.

مەسیح سەری دابەزاندو لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشە :- شەرابی نوێ دەبێ کوندەی نوێی و قسەی نوێو مانای نوێی هەبێت*

ئەوان لە ئەنجامدا گەیشتن، بورجو یاری تەلاری پونس پیلاتی والی رۆح زلی رۆمی لە بەرەو رووی ئەوان قەدی بەرز کردبۆوە، پیلات نەفرەتی لە نەژادی یەهودییەکان دەکرد، هەرکاتێ بەکوچەکانی ئورشەلیمدا رەتدەبوو، یا ناچاری قسەکردن دەبوو لەگەڵ یەهودیەکان، دەسماڵێکی بۆنداری لەبەر لووتی خۆیا دەگرت، ئەو نەباوەڕی بە خوداکانو نە بەمرۆڤ هەبوو، نەبە پونس پیلاتو نە بە شتێکی دیکە، تیغێکی تیژی بەزنجیرێکی زێڕینی بەهادار بە گەردەن هەڵواسی بوو، هیچ کاتێ لەخۆی بەدوور نەدەگرت. تا ئەگەر زەمانێ لەخواردنو خواردنەوەو والیگری بێزار بێت یا لەلایەن قەیسەری رۆم دوورخرێتەوە، دەماری دەستی خۆی ببڕێت، زۆربەی هاوارو پاڕانەوە ئامێزەکانی یەهودیانی دەبیست کە هاتنی مەسیحیان بۆ نەجاتی خۆیان داوا دەکردو دەیدایە پێکەنین، لەکاتێکا هێمای بۆ تیغی تیژی گەردەنی دەکرد بەژنەکەی دەگوت :- سەیرکە کریستۆی من، نەجات بەخشی من لێرەیە،. بەڵام ژنەکەی بێ ئەوەی وەڵامی بداتەوە، سەری وەردەسووڕاند.

مەسیح لەدەرەوەی دەرگای گەورەی تەلار وەستاو گوتی:- یوزباشی قەرزی خۆت سەبارەت بەمن لەبیر نەکردووە؟ ئێستا زەمانی جێبەجێکردنی هاتووە.. روفوس وەڵامی دایەوە:- مەسیحی ناصیرەیی من لەتەواوی لەززەتی ژیانم قەرزداری تۆم بڵێ چ خزمەتێکت لەمن دەوێ؟.

- ئەگەر دەستگیریان کردمو منیان خستە زیندانەوە، یا منیان کوشت بۆ نەجاتدانی من کارێ ئەنجام مەدە، وادەم پێدەدەی؟

- ئەوان ئێستا چوونەتە ناو دەرگای گەورەی تەلارەوە، پاسەوانان دەستەکانی خۆیان بەناونیشانی سڵاوی نیزامی بۆ یوزباشی بەرز دەکردەوە، روفوس بەسەرسامیەوە پرسی :- تۆ ناوی ئەمە دەنێی داوا؟ من لە ئێوەی یەهودی ناگەم.. دوو پاسەوانی رەشپێستی زەبەللاح لە دەرەوەی دەرگای ژووری پیلات بۆ پاسەوانیکردن وەستابوون: مەسیح گوتی :- بەڵێ یوزباشی ئەمەیان داوایە وادەم پێدەدەی؟ روفوس بەهێمای سەر دەستووری بە پاسەوانانداندا کە دەرگا بکەنەوە، پیلات بە شۆخو شەنگی و ریشی تاشراوەوە، بەسەر تەختی بەرزی رازاوە بەبازی گەورەوە دانیشتبوو دەیخوێندەوە، توێڵێکی رۆژووی هەبوو، چاوانی خۆڵەمێشی بوو، لێوێکی ناسکی هەبوو، سەری هەڵبڕی تا سەیری مەسیح بکات، کە لە بەرەو رووی وەستابوو، لەکاتێکا دەسماڵی عەتراوی خۆی نایە سەرلووتی، بەتیزئامێزەوە گوتی :- مەسیحی ناصیرەیی پاشای یەهود تۆی؟.

- مەسیح وەڵامی دایەوە :- من پاشا نیم.

- ئەی چیی؟ مەگەر تۆ کریستۆ نیت؟ مەگەر کریستۆ هەمان کەسێ نییە کە هاونیشتمانیەکانت، نەتەوەی ئیبراهیم، نەوە لەدوای نەوە لە چاوەڕوانیدا بوون، کە بێتو ئازادیان بکاتو بەسەر تەختی ئیسرائیل دانیشێو ئێمەی رۆمی دەرەپەڕێنێ؟ کەواتە بۆ دەڵێی پاشا نیت؟

- مەلەکوتی من لەسەر زەوی نییە.

- پیلات قاقا پێکەنی گوتی:- ئەی بەسەر ئاوەوەیە یا بەسەر هەواوەیە؟. مەسیح بەئارامی وەڵامی دایەوە :- لە ئاسمان دایە.

- پیلات گوتی :- زۆرباشە تۆ دەتوانی ئاسمان بەناونیشانی خەڵات بۆ خۆت هەڵگری بەڵام پەیوەندیت بەزەویەوە نەبێ. ئەوکاتە ئەڵقەیێکی قەبەی لەدەستدا بوو لەنووری چرای دا گرتو روانیە رەنگی قورمزی ئەوەوە، بەسەر

نقێمیەکەوە کەللەسەرێک داتاشرابوو لەدەوریەوە ئەم وشانە نووسرا بوو :- بخۆ، بنۆشەو شاد بژیت، چونکە بەیانی دەمریت.

- یەهودیەکان وەزع وحاڵی ئێمە تێکدەچرژێنن، هیچ کاتێ خاوێن نابنو خودای ئەوان لەروخسارياندايە: پرچ درێژ، پۆخڵ، سەرسەخت، ستایشی خۆیان دەکەن، رقی حوشتریان هەیە.

- مەسیح دیسان بەئارامی گوتی :- بزانە ئەو خودایە پێشتر مشتی خۆی بەڕووی رۆمدا بەرزکردۆتەوە.. پیلات بەباوێشک کێشانەوە وەڵامی دایەوە :- ڕۆم جاویدانییە.

- رۆم هەمان ئەو پەیکەرە زەبەللاحەیە کە دانیالی پەیامبەر لەخەونی خۆیدا بینی بووی.

- پەیکەر؟ کام پەیکەر؟ ئەوەی ئێوەی یەهودیەکان لەبێداریدا حەسرەتی بۆ هەڵدەکێشنو خەوی پێوە دەبینن، ئێوە بە خەون دەژینو بەخەون دەمرن.

- بەخەونەکانەوەیە کە مرۆڤـ خەباتی خۆی دەست پێدەکات کەم کەم سێبەرەکە چڕتر دەبێو بەرجەستە دەبێ، رۆح ئاراستەی لەش دەبێ بۆ زەوی دادەبەزێو دەگەڕێ، لەبەر ئەمە خەونی دانیال پێغەمبەر دێتەدی، رۆح ئاراستەی تەن دەبێو دادەبەزێتە زەویو دەگەڕێو رۆمیەکان لەناودەبات.

- مەسیحی ناصیرەیی من ستایشی بێباکی تۆ دەکەم، لەوانەیە هی گەمژەڵیشت، وابەدیار دەکەوێ کە باکت بەمەرگ نییە لەبەر هەندێیە کەوا ئازاد قسە دەکەیت. تۆم خۆشدەوێ، باشە باسی خەونی دانیالم بۆ بکە.

- شەوێکیان دانیالی پەیامبەر پەیکەرێکی گەورەو زلی بینی، سەری پەیکەرەکە لە زێڕ بوو، سینەو بازووەکانی لە زیو، ورگو رانی لە برونز، قاچەکانی لەئاسن، ژێر پێکانی لەگڵی رس، لەپڕێکا دەستێکی نادیار بەردێکی هاویشتە پێیە گڵیەکانی وردی کردو یەکسەر تەواوی پەیکەرەکە- زێڕو زیوو برۆنزو ئاسن- لەزەوی خلۆربوونەوە.. پونس پیلات، ئەو دەستە نادیارە خودای ئیسرائیلەو ئەو بەردەش منم، ئەو پەیکەرەش رۆم دەبێ. پیلات جارێکی دیکەش باویشکی هاتێو بە دڵگرانی گوتی :- ئەی پاشای یەهود دەزانم دەتەوێ سواری چ فیڵێ بیت، کرێتی بە رۆم دەکەیت تا تووڕەیی من بجۆشێنیو تۆ لە خاچ بدەمو ئەو کاتە ببیتە قارەمان، زیرەکانە هەموو شتێکت رێکداوەتەوە، ئاگام لێیە هەتا تۆ دەستت کردووە بەزیندووکردنەوەی مردووان، بەڵێ تۆ

لەحاڵەتی هەمووارکردنی ڕێگەی، بەهەمان جۆر یاوەرانت پەرشی دونیا دەکەی کە تۆ نامریت، بەڵکو ڕابویتو بۆ ئاسمان هەڵگەڕاویت، بەڵام هەی فێڵبازی ئازیز بزانە کە زۆر لێ دووری، فێڵەکانی تۆ کۆن بووە، باشتر وایە فێڵی تازە بدۆزێتەوە، من تۆ ناکوژم، ئارەزووم نییە بتکەم بە قارەمان، تۆ نابیتە خوداش، لەبەر ئەمە ئەم نەخشەیە لەسەرت دەرکە. مەسیح قسەییێکی نەکرد لەمیانی پەنجەرەی کراوەدا ڕوانیە پەرستگای گەورەی یەهود کە وەک مرۆڤـخۆرێکی بێ جووڵە لەنووری هەتاودا بریقەی دەدایەوە، پۆل پۆل مرۆڤـی ڕەنگاوڕەنگ دەچوونە ناو گەرووی ڕەشی کراوەی، پیلات یاری بە زنجیرێکی بەهاداری زێڕین دەکرد، ئەویش قسەیێکی نەکرد، پێی نەنگ بوو داوایەک لە یەهودییێک بکات، بەڵام قەولی بەژنی دابوو، داوایەک لە یەهودییێک بکات، بەڵام قەولی بەژنی دابوو، چارەی نەبوو. مەسیح پرسی :- تەواو بوو؟. بەرەو لای دەرگا گەڕایەوە. پیلات هەڵسایەوەو گوتی :- سەبرکە قسەم لەگەڵت هەیە لەبەر ئەمە بوو کە تۆم داواکردووە، ژنەکەم دەڵێت کە هەموو شەوێ خەو بە تۆوە دەبینێ، لەبەرخاتری تۆ زات ناکات چاو باوێتە سەریەک، دەڵێت کە هەموو شەوێ تۆ لەدەست هاونیشتمانیەکانت، حەناو کانا کەبەدوای مەرگی تۆدا دەگەڕێن، شکایەت لەو دەکەیو بە دەستەپاچەییو ناگوزوری، داوا لەو دەکەی کە قسە لەگەڵ من بکاتو من قانیع بکات کە دەست لە کوشتنی تۆ هەڵگرێ، دوێنێ شەو ژنەکەم بەقیژەقیژەوە لەخەو ڕاپەڕیو دەستی بەگریان کرد، وادیاربوو دڵی بەتۆ دەسووتا، :- نازانم بۆ، من کارم بە پڕوپوچیەکانی ژنانەوە نییە. جارێ کەوتە سەرپێیەکانم تا ناچارم بکات تۆ داواکەمە ئێرەوە بەتۆ بڵێم لێرە بڕۆیتو خۆت نەجات بدەیت.

– مەسیحی ناصیرەیی هەوای ئورشەلیم بۆسەلامەتی تۆ زیانبەخشە، بگەڕێوە جەلیل، نامەوێ زۆریت لەگەڵ بەکاربهێنم، ئەوەیان بەنیازی دۆستێ بەتۆ دەڵێم بگەڕێوە جەلیل.

– مەسیح بەهەمان شێوە لەڕووی هەمیشەیی وەڵامی دایەوە:- ژیان جەنگە تۆش ئەوە دەزانی، چونکە سەربازێکی ڕۆمیت، بەڵام ئەوەی کە نازانی ئەوەیە: فەرماندە خودایەو ئێمە سەربازی ئەوین، لەهەمان ساتی کە مرۆڤـ لە دایک دەبێ خوداوەند زەوی بەو نیشان دەدات، بەسەر زەویەوە شارێ، گوندێ، کێوێ، دەریایێ یا بیابانێ، پێی دەڵێ:- تۆ لێرەوە دەجەنگی. ئەی

والی یەهودی، شەوێکیان خودا چنگی لەپرچم گیرکردو هەڵیگرتمو هێنامیە ئورشەلیم رووبەڕووی پەرستگا لەسەر زەوی دانامو گوتی :- تۆ لێرە جەنگ بەرپا دەکەی. ئەی والی یەهودیە من پەیمان شکێن نیم هەر لێرەوەیە کە جەنگ بەرپا دەکەم.

- پیلات شانەکانی راتەکاند، بەداخەوەی ئەوەبوو، کە تکای کردبوو یەک رازی خانەوادەی بۆ یەهودیەک ئاشکرا کردبوو، وەک چۆن عادەتی بوو دەستی لێکخشاندو گوتی :- من دەست لەوکارە وەرنادەم برۆ. مەسیح دەستەکانی بەرزکردەوەو مۆڵەتی وەرگرت، بەڵام کە لە ئاستانەی دەرگادا رادەبرد، پیلات بەشێوەیەکی تیزئامێزەوە بانگی کرد :- ئاهای مەسیح ئەو خەبەرە ترسناکەی کە بیستوومە بۆ جیهانت هێناوە چییە؟.

-مەسیح وەڵامی دایەوە :- ئاگر... ئاگر بۆ پاککردنەوەی زەوی.

- لەرۆمیەکان.....؟

- نە لە گاور وزاڵمو ناپاکو تێرەکان

- پاشان؟

- پاشان بەسەر زەوی سووتاودا ئورشەلیمی تازە دروست دەکەینەوە.

- کێ ئورشەلیمی تازە دروست دەکاتەوە؟

- من

- پیلات قاقا پێکەنی :- باشە، باشە کەواتە هەق لای من بوو کە بە ژنەکەی خۆم گوت تۆ شێتی، تۆ دەبێ جارجارە بێیتە دیداری منەوە کارێکی وابکەی کە کات بەسەربەرم، باشە ئیدی ئێستا برۆ، ماندووت کردم. دەستەکانی لێکداو دوو نێرە زەبەلاحی رەش هاتنە ژوورەوەو مەسیحیان بردە دەرەوە,

- یەهودا لە دەرەوەی قەسردا لە چاوەڕوانی دابوو، ئاگای لە خۆ نەمابوو، لەم دواییانەدا، خورشتێکی پەنهانی کەوتبووە گیانی ئوستادەوەو ئەوی دەخوارد، هەموو رۆژێ چینەکانی روخساری وردترو زرتر دەبوو، قسەکانی غەمگینترو ترسناکتر دەبوو، هەموو جارێ دەچووە- گەلگەتا- ئەو گردۆلکەیەی کە دەکەوێتە دەرەوەی ئورشەلیمو رۆمیەکان گیانبازانیان لەوێ لەخاچدەدا، دەرۆیشتو تاکو تەنها چەندین سەعات لەوێ دادەنیشت، بە ئەندازەی دیتنی کاهینەکانو کاهینە گەورەکان لەدەوری خۆی توورە دەبوو، گۆڕی خۆی هەڵدەکەند، بەهەمان رێژە، بەڵکو زیاتر هێرشی دەکردە سەریان و خوتبەی

بۆ مارە ژەهراویو درۆزنەکان دەدا، هەموو رۆژێ لەبەیانییەوە تا سپێدە لە دەرەوەی پەرستگا دەوەستاو قسەی توندی دەخستە بەر زمان وەک بڵێی بەدوای مەرگی خۆیدا دەگەڕا، رۆژێکیان کە یەهودا لێی پرسی کە چ کاتێ جلی بەرخ لە خۆی دادەکەلێنێ تا شێر بە تەواویو گەورەییو جەبەرووتی خۆیەوە دەرکەوێت؟

– مەسیح سەری راتەکاندو بزەییێکی کرد کە یەهودا هیچ کاتێ لە عومری خۆی بزەییێکی واناهەمواری بەسەر لێوەکانی هیچ مرۆڤێکەوە نەبینی بوو، لەو زەمانەوە بەدوا یەهودا لەو بەدوور نەکەوتبۆوە، هەتا لەو کاتانەی کە دەچووە گەلگەتا، یەهودا بەدزیەوە بەدوای ئەودا دەچوو تا نەبادا دوژمنێ کەمینێکی لێ دانابێتەوەو ئارەزووی گیانی ئەو بکاتو بیکوژێت.

– یەهودا لە دەرەوەی تەلاری نەفرەتی بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوو، بە رقو کینەوە دەیڕوانیە پاسەوانە بێ جووڵەکانی رۆمی، کەبەچەکی مسینوروخساری گرژیانەوە بوون، هەروەها دەیڕوانیە ئەو ئالآیە کوفرەی بازنیشانەی کە لە پشتی ئەوانەوە لەبەرزایی بەیرەقێکی بەرزەوە دەشەکایەوە. لەخۆی پرسی :– پیلات چ کارێکی بەو هەبوو؟ بۆ بانگی کردووە؟. گیانبازانی ئورشەلیم یەهودایان ئاگادارکردبۆوە سەبارەت بەم بابەتەوە، کە حنناو کیافا هەمیشە لەهاتوچۆی تەلار دابوون، مەسیحیان بەوە تاوانبار دەکرد کە خەریکی شۆڕشێکە بۆ دەرکردنی رۆمیەکان تا خۆی ببێتە پادشا. بەڵام پیلات قبوڵی نەدەکردو دەیگوت :– ئەو شێتێکی تەواو عەیارە دەست دەخاتە کاری رۆمیەکانەوە..

– من جارێکیان بەتایبەت خەڵکم نارد تا لێی بپرسن کە ئایا خودای ئیسرائیل داوا لە ئێمە دەکات کە سەرانە بدەینە رۆمیەکان، ئەلهەق وەڵامی دایەوە :– کاری قەیسەر بۆ قەیسەرو کاری خودا بسپێرە دەست خوداوە. ئەوکاتە پیلات لە خەندە بەردەوام بوو گوتی :– ئەو بەدیوانەیی مرۆڤێکی پیرۆز نییە، خۆپیرۆز نواندن شێتی کردووە، ئەگەر دەخالەت لە ئایینی ئێوە دەکات، سزای بدەن، من دەخالەت لەو کارە ناکەم، ئەو لەکاری من دەخالەت ناکات. قسەی پیلات بۆ ئەوان هەمیشە ئەوە بووە، بەڵام ئێستا نەکا باوەڕی خۆی گۆڕی بێت.

– یەهود وەستاو پشتی بەدیواری بەرابەر تەلارداو بەحاڵەتێکی تووڕە،

مشتی خۆی کردە گرێو دووبارەی کردەوە، چوار نەفەر لەخزمەتچییانی پەرستگا هاتن، بە ئارامی تەختێکی رەوانی رازاوە بەزێڕیان لەبەر دەرگای تەلاردا لەسەر زەوی دانا، پەردەی ئاوریشمینی بەرکەنار بوو کیافا لە جلێکی ئاوریشمینی ئاوزێڕکراودا لەسەرخۆ پێی نایە سەر زەوییەوە، ئەوەندە قەڵەو بوو کە بەزی دەوروبەری چاوانی لەلیکاو دەچوو، دەرگای دوودەری سەنگینی تەلار، دروست لەهەمان ساتێ کە مەسیح دەهاتە دەرەوە کرایەوەو هەردوو نەفەر لە ئاستانەی دەرگادا رووبەڕوی یەکتربوونەوە، مەسیح لە جێوە وەستا بەپێی پەتیو کراسی سپی پڕ لە پینەیەوە، بەبێ بزاوتێکی تەواوەوە چاوی لە چاوی کاهینی گەورەنا، کاهین پێڵوە سەنگینەکانی بۆ سەرەوە بردو ئەوی ناسیەوەو بەسەری کردەوە، لێوە بەز ئاساکانی لێک کردەوە:- ئەی یاخی لێرە چیت دەوێ؟،. بەڵام مەسیح هێشتان بێ جووڵەو بەچاوانێکی درشتو بەئازارێکەوە لەوی روانیو وەڵامی دایەوە.

:- ئەی گەورە کاهینی شەیتان، من ترسم لە تۆ نییە.

:- کیافا هاواری کردە سەر کەژاوەدارەکانی :- فرێی دەنە دەرەوە. خۆشی بۆ ناو حەوشەکەوە کەوتەڕێ: مەیموون روخسارێکی قەڵەوو پێ گۆچانیی، کە پاشەڵی لە زەوی دەخشا،

-خزمەتکاران مەسیحیان لەناو میانەدا گرت، بەڵام یەهودا تاوی دایە پێشەوەو هاواری کرد :- دەستتان بەرز کەنەوە!. لەکاتێکا ئەوانی وەلاوەنا دەستی مەسیحی گرت :- یاڵڵا دەبێ قوتاربین.

- یەهودا خۆی بەنێو وشترو خەڵکو بزن دادەدا بۆ پەڕاندنەوەی مەسیح رێگەی دەکردەوە، ئەوان لەژێر دەروازەی بارداری شاردا رابردنو بەدابەزین بۆ دۆڵی- کەدرون- سەر هەڵگەڕان بۆ لای بەرامبەر، رێی بێت ئنیایان گرتەبەر.

- یەهودا لەکاتێکا قۆڵی ئوستادی دەکوشی پرسی :- چکاری بەتۆ بوو.

- مەسیح دوای بێدەنگییەکی قووڵ وەڵامی دایەوە :- یەهودا دەمەوێ رازێکی ترسناکت لەگەڵدا باس بکەم..

- یەهودای سەری قژ سووری خۆی لارکردەوەو بە دەمو گوێی کراوە وەستا.

- تۆ بەهێزترین تاکی نێوان یاوەرانی، وا خەیاڵ دەکەم تەنها تۆ دەتوانی ئەوە ببیستی لەبارەی ئەم بابەتەوە، شتێکم بەوانی دیکە نەوتووەو پێشیان

ناڵێم چونکە بەرگەی بیستنی ناگرن.

- یەهودا لە خۆشحاڵیان سوور هەڵگەڕاو گوتی :- مەولای من بەو متمانەیەی بەمنت کردووە سوپاسگوزارم، بڵێو دڵنیابە کە پەشیمان نابیتەوە..

یەهودا دەزانی بۆ جەلیلی خۆشەویستم جێهێشتو هاتووم بۆ ئیسرائیل؟

- یەهودا وەڵامی دایەوە:- بەڵێ چونکە لەهەمانجێ یە ئەوەی کە دەبێ روبدا روودەدات..

- تەواو دروستە، مەشخەڵەکانی خوداوەند لێرە دەست پێدەکەن، ئیدی خەو لەمن، رفێنراوە، نیوەشەوان لەخەو رادەپەڕمو سەیری ئاسمان دەکەم، تا ببینم کە هێشتا هەر نەکراوەتەوەو مەشخەڵەکان دانابەزیون؟ بەهەڵاتنی سپێدە دەمان پەلە دەکەم بگەمە پەرستگا، بەگوفتار هەرەشە هێما بۆ ئاسمان دەکەمو بە فەرمانو پاڕانەوە داوای ئاگر دەکەم بێتە خوارەوە، بەڵام دەنگم هەمیشە ون دەبێ، ئاسمان لەبەرزایی سەرمەوە داخراوە، بەخامۆشیو ئارامەوە دەمێنێتەوە، ئەوکاتە رۆژێکیان لەپڕێکا دەنگی شکستی خوارد، یەهودا گوێی بردە نزیک دەمیەوە تا ببیستێ، بەڵام تەنیا توانی گوێی لە هەناسەی بڕاوو بەیەک کەوتنی ددانی ببێ، بەهەناسە بڕکێوە گوتی :- بەردەوام بە... بەردەوام بە... مەسیح هەناسەی تازەکردەوەو بەردەوام بوو :- ڕۆژی لەکاتێکا تەنهاو تەنها بەسەر گەلگەتاو راکشابووم، نەبێ ئەشعیا لەزەینمدا نەخشی بەستا، کەشێوەی تەواوی ئەو لەبەرامبەر دیدەکانمدا بەسەر بەردەکانی گەلگەتاوە بەدیارکەوت، پێستە بزنێکی باکردووی لەدەست دابوو، دروست لە هەمان ئەو نێرە بزنە دەچوو کە لەبیاباندا بینی بووم، بەسەر پێستەوە چەند وشەیێ نووسرابوو، لەکاتێکا پێستی بزنی لەبەرچاوەکانم داگرتبوو فەرماندەرانە گوتی :- بخوێنەوە،، بەڵام تا ئەو دەنگەم بیست پەیامبەرو بزنەکە ون بوون تەنها وشە لە فەزا مایەوە، کە پیتێکی درشتو رەشو قورمزی بوو، مەسیح سەری بۆلای نوورەکە هەڵگرتو رەنگی پەڕی بوو، قۆڵی یەهودای گرتو کوشیو خۆی بەوەوە هەڵواسی، ترساو زەمزەمەی کرد :- ها ئەوەتانێ فەزایان پڕکردووە. یەهودا کە دەلەرزی گوتی :- بخوێنەوە.

مەسیح بەهەناسەبڕکێوە دەستی کرد بە هجی کردنی وشەکان

پیتی وشەکان لە جانەوەری زیندوو دەچوون، کە ئەو بەدوایان کەوتبوو ئەوانیش بەرگرییان دەکرد، لەکاتێکا دەم نا دەم ئارەقەیێروخساری خۆی

دەسرپیەوە بانگی کرد :- ئەو گوناهەکانی ئێمەی گرتۆتە گەردەنی خۆیەوە، لەبەرخاتری هەڵخزینی ئێمە بریندارببوو، بەهۆی گوناهەکانی ئێمەوە کوتراوە.. ئەو موبتەلابووە، بەڵام دەمی خۆی نەکردەوە، تەکفیر کراوەو رادراوە، وەک چۆن بەرخێ کە بۆ سەربڕین دەبردرێ، بەبێ بەرگری بۆ پێشەوە دەچوو.

مەسیح دیسان لەقسەی خۆی وەستا، رەنگی وەکو مردوو سپی بوو بوو، یەهودا کە بەئارامی وەستابوو بە ئەنگوستی گەورەی پێی تلیشە بەردەکانی لێکدەداو گوتی :- من تێناگەم ئەو بەرخەی کە بۆ سەربڕین دەبردرێ کێیە؟ چ کەسێ بۆ قوربانگا دەچێت؟.

مەسیح وەڵامی دایەوەو گوتی :- برام یەهودا من دەبردرێمە قوربانگا!.
یەهودا کە پاشەکشەی دەکرد گوتی :- تۆ؟ بەم جۆرە تۆ کریستۆ نیت؟.

- بۆ؟ هەوم.

- یەهودا دووبارە گوتی :- من تێناگەم. ئەنگوستی پێی خۆی بەتلیشە بەرد بریندارکرد.

- یەهودا هاوارمەکە، رێگای ئەوەیە، بۆ ئەوەی دونیا رزگاربێ من بەمەیلو رەزای خۆم دەبێ بمرم، سەرەتا خۆشم تێنەگەیشتم، هەموو ئەو نیشانانەی کە خوداوەند دەینارد، بێهودە دەڕۆیی، هەموو ئەو نیشانانە، جارێ بەوێنەی خەونێ لەهەوا، جارێ بەوێنەی خەو، یا بەوێنەی جەستەی ئەو بزنە لە بیابان کە گوناهی تەواوی خەڵکی بەگەردەنەوە بوو، لەو رۆژەوەی کەماڵی دایکم جێهێشتووە، سێبەرێکی وەک سەگ کەوتۆتە دوامەوە جارجار دەکەوتە پێشەوە تا رێم پیشان بدا، ئەو رێگایە چییە- خاچ!

مەسیح نیگایێکی لەڕووی تێڕامانەوە کردە دەوروبەر، کەواتە دوای ئەو ئورشەلیم بوو، کێوێ بە چەند گومەزێکی سپی درەوشاوەو لەپێش روویا بەردو تاکو توکی درەختی زەیتونی گەڵا نوقرەییو سەروینازی رەش.

خۆرەتاوی پڕخوێن لە ئاوابووندا بوو، یەهودا ریشی ردێنی خۆی هەڵکەندو دووری فڕێدەدا، چاوەڕوانی کریستۆی دیکەبوو، کریستۆیێ بەخۆیو شمشێرەوە کە بە هاواری ئەوەوە، مردووەکانی دۆڵی- یەهو شافات- بێنە دەرەوەو پەیوەندی بەزیندووانەوە بکەن، بەهاتنەدەرەوەی مردووان لەگۆڕ ئەسپو وشتری قەومی یەهود ئەوانیش زیندوو ببنەوە، پیادەو سوارە هەموو بەیەکەوە بۆ کوشتاری رۆم هێرش ببەن، کریستۆ بەسەر تەختی پاشایی

داود دانیشێ جیهان لەژێر نقێمی ئەو دابێت، ئەوە کریستۆیێ بوو کە یەهودا ئەسخەریوتی چاوەڕوانی کردبوو...و ئێستاکێ بەدڕەندەخوییەکەوە سەیری مەسیحی دەکردو لێوەکانی خۆی گەستنەوە تا قسەیێکی ناشیرین لەدەمی نەیەتە دەرەوە دووبارە دەستی کرد بە لێکدانی تلیشە بەردەکان، بەڵام ئەمجارە بەئەژنۆکانی مەسیح ئاگاداربۆوە، دڵی پێ سووتا، لەکاتێکا شێوەی قسەکردنی خۆی شیرین کرد گوتی :- برام یەهودا ئازابە، هیچ ڕێگاییێکی دیکە نییە.. ڕێ هەر ئەوەیە.

یەهودا کە چاوی بڕیبووە تاوێرەکانەوە گوتی :- دوای ئەمە؟.

- بەتەواوی شکۆو گەورەیی خۆم دەگەڕێمەوە تا بۆ داوەریکردنی مردوو زیندووان دانیشم.

- کەی؟

- زۆرانێ لە ئەندامانی نەوەی نوێ بۆ دیتنی من بەزیندوویی دەمێننەوە، یەهودا گوتی :- یاڵڵا با بڕۆین. هەنگاوەکانی توند کرد، مەسیح لەدوای ئەوەوە بەهەناسەبڕکێوە دەڕۆیشتو هەوڵیدەدا پێ بەپێی ئەو بڕوات، لە ئەنجامدا خۆرەتاو لەدابەزیندا کەوتە پشت کێوەکانی یەهودیەوە. لە ئەوان دەوراندا لەدەریاری مردوودا دەنگی چەقەلە تازە بێدارەکان دەبیسترا، یەهودا بەخەشمو خرۆشەوە بۆ پێشەوە گلۆردەبۆوە، لەناخیا زەلزەلەیێ بەرپابووبوو، هەموو شتێکی وێران دەکرد، ئیلیازر هەڵسابۆوە جیلیوەییێکی مردووترو پۆخڵتر لەخودی مردووانی هەبوو، مرۆڤـی تووشی هێڵنج دەکردو خودی کریستۆ چۆن دەیتوانی لەم جەنگەدا دەگەڵ ئیسرائیل بێتە کەنارەوە؟

نا، نا، یەهودا ئەو وەک ڕێبازێک باوەڕی بەمەرگ نەبوو، گەڕایەوە، دەیویست پەڵپ بگرێو چەند وشەییێکی گازاندە بدرکێنێ، کە بە سەر زمانیەوە لە حاڵەتی سووتان دابوو، ڕەنگە ئەم وشانە، مەسیح ناچار بەگۆڕینی ڕێگا بکاتو سەرفی نەزەر بکات لە ڕۆیشتن بەرەو مەرگ، بەڵام لەکاتێکا دەگەڕایەوە، هاوارێکی پڕ لە وەحشەتی سەرداو سێبەرێکی گەورە لەجەستەی مەسیح کەوتە سەرزەویەوە، ئەم سێبەرە، سێبەری مەرگ نەبوو، بەڵکو سێبەری خاچێکی گەورە بوو، دەستی مەسیحی گرتو لەکاتێکا هێمای دەکرد گوتی :- سەیرکە. مەسیح لەبەرخۆ لەرزی :- بێدەنگ بە، برام یەهودا شتێ مەڵێ. بەمجۆرە ئەوان بازوو بە بازووی یەکتری لەسەرخۆ لەو گردۆلکەیەی کە بە :- بێت ئنیادا کۆتایی دەهات سەرهەڵگەڕان، ئەژنۆکانی مەسیح چەمایەوەو یەهودا

بەرزی کردەوە، ئەوان قسەیان نەدەکرد، یەکسەر مەسیح لاربۆوە، بەردێکی گەرمی لەسەر زەوی هەڵگرت بۆ ماوەیێک بە توندی گرتیە ناو دەستەکانی، ئایا ئەوە بەردێ بوو یا دەستی مرۆڤێکی ئازیز؟ سەیری دەوروبەری کرد، واە، لەتەواوی خاکی مردووی زستاندا، ئێستا کە سەوزایی هاتۆتە دەرەوەو بۆتە گوڵ...!

– برام یەهودا خەمگین مەبە، سەیرکە چۆن گوڵەگەنم دەڕوێ، چۆن خوداوەند باران دەنێرێو زەوی زگی پڕدەبێو گوڵەگەنمەکان سەر لەخاک دەردێنن؟ تا ببنە مایەی هێزو بڕستی مرۆڤ ئەگەر دەنکە گەنم نەمرێ، ئایا هیچ کاتێ هێشووەکان زیندوو دەبوونەوە؟ هەمان بابەت دەربارەی کوڕی ئینسان راست دەردەچێ.

بەڵام یەهودا دڵی دانەکەوت بێ ئەوەی قسەیێ بکات، بەردەوامی دەدا بەسەر هەڵگەڕان بەسەر گردۆلکەوە، خۆرەتاو چووە پشت کێوەکانەوە، شەو بەسەر خاکەوە هەڵسایەوە، لەبەرزایی گردۆلکەوە، جریوەجریوی یەکەمین مەشخەڵ بەرچاو دەکەوت.

مەسیح گوتی :– ئیلیازر وەبیرخۆت بهێنەوە.. بەڵام یەهود دووچاری هێڵنج بوو بەپەلە لەحاڵێکا کە تفی رووەکرد بەردەوام بوو لەسەر رۆیشتن.

*

مارتا مەشخەڵی داگیرساندو ئیلیازر دەستی دانایە سەر چاوەکانی، چونکە هێشتاکە رووناهی ئازاری دەدا، پەترۆس بازووی مەتی گرتو دووتایی لەژێر نووری مەشخەڵدا دانیشتن، سالومەی پیر بەستەیەک خوری رەشی پەیداکردو دەیرێسا، بیری لە کوڕەکانی دەکردەوەو دەیگوت، ئاخ خودای من یانی رۆژێکی وادێ، کە ئەوان لەشکۆو گەورەیی خۆیانەوە، نەوارێکی زێڕیان بەسەرەوە بێت ودەریاچەی گنسارت ببینن کە هەمووی هی ئەوان بێت؟

مەجدەلیە رێی جادەی گرتەبەر، ئوستاد دواکەوتبوو، رەنجو ئازاری وا گەورە بووبوو کە ئیدی رۆحی ئەو لە ماڵدا جێی نەدەبۆوە، چووبۆە لای جادە بەو ئومێدەی کە دیداری مەعبودی خۆی بکات، یاوەران لەحەوشەدا دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون، بەتیلەی چاو سەیری دەرگایان دەکردو چیان نەدەگوت، تووڕەیی هێشتا لەدەروونیاندا دەکولا، تەواوی ماڵێ کپ و کوێر بوو، دەنگی هەناسەشی لێنەدەهات، پەترۆس ئەو رۆژانەی هێنابۆوە کەللەی کە

ئارەزووی زانستی ئەو شتانەی بوو کە باجگر لە دەفتەرەکەیدادەینووسینەوە، ئیستاکێ ساتێکی لەبار هاتبووبوو، دوای ململانێ لەگەڵ ئەوانی دیکە، ئیدی نەیتوانی چیتر تاقەتی هەبێ، دەبا تێبگات کە مەتی دەربارەی ئەو چی دەڵێت، ئەو میرزایانە مرۆڤـی بێ شەرم بوون، لەبەر ئەمە پەترۆس دەبوایە ئاگاداربووایە کە نەبێتە پەنجەنومای نەوەکانی ئایندە، مەگەر مەتی زاتی دەکرد کارێکی وابکات؟ هەموو شتێکی لەدەستی ئەودا دەگرت و دەیخستە ناو ئاگرەوە، بەڵێ هەمان ئەمشەو دەبێ بزانێ، بە چاپلوسی بازووی باجگری گرتو دوو نەفەری لەژێر نووری مەشخەڵدا دانیشتن.

– مەتی لووتف بکە بۆم بخوێنەوە، راستی مەسەلەکە ئەوەیە کە دەمەوێ بزانم دەربارەی ئوستاد چی دەنووسی؟

– مەتی بەبیستنی ئەو قسەیە شادومان بوو، لەسەرخۆ دەفتەرەکەی دەرهێنا، جێگەی دەفتەرەکەی بەسەر دڵیەوەبوو، لەچەفیەیێکی چنراوەوە دەیپێچایەوە ، کە لەلایەن مەریەمی خوشکی ئیلیازر کرابووە دیاری بۆ ئەو، ئێستاکی بەدیقەتەوە لە وەرپێچەکەی دەرهێناو وەک بڵێی بوونەوەرێکی زیندووی زامداربوو، دەیکردەوە، لەکاتێکا بە دیقەت لەشی خۆی بۆ پێشو پاش دەبرد، بەئاوازێ کە تێکەڵ بەخوێندنەوەو سروود بوو دەستی پێکرد:

– کتێبی درەختنامەی مەسیحی کوڕی داودی کوڕی ئیبراهیم ئیسحاقی هێنابەرو ئیسحاق یاکوبو یاکوبیش یەهوداو براکانی، یەهوداش فارصو زارحی هێنابەر پەترۆس چاوانی داخستبوو گوێی قوڵاغ کردبوو! تەواوی نەوەکانی یەهود لەبەر چاوەکانیدا دەهاتنە ژوورەوە، لە ئیبراهیمەوە تا داود چواردە نەوە، لەداودەوە تا ئەسارەتی بابل چواردە نەوە، لەئەسارەتی بابلەوە تا مەسیح چواردە نەسل.

.........چ نەتەوەییێکە؟ چ سوپایەکی بێ شومارو جاویدانە! یەهودی بوون چ لەززەتێکی فیزخوڵقێنەرە! پەترۆس سەری بەدیوار دابوو، گوێی راگرت، چەندین نەوەی یەک لەدوای یەک دەهاتنە پێشو دەگەیشتنە مەسیحەوە، پەترۆس گوێی دەدایێ، چ پەرجوویێکی زۆر لە یادی ئەودا روویدابوو، پرتەوێ لەو پەرجووانە بەسەر ئەودا هەڵاتبوو! باشە، مەسیح لە :– بێت لەحم. لەدایک بووەو خۆباوکی یوسفی نەجارِ نەبوو، بەڵکو رۆحی پیرۆز بوو، سێ مۆغ هاتبون و دەیانپەرست، بەڕاستی لەکاتی ئاوەمۆرکردنی ئەودا ئەو وشانە چ بوون کە لەئاسمانەوە

بەهۆی کۆترەوە هەڵدەڕژان؟ پەترۆس ئیدی قسەی نەدەبیست، باشە چ کەسێ ئەم قسانەی بە مەتی گوتوە کە ئەسڵەن لەوێ نەبووە؟ پەترۆس وشەکانی نەدەبیست تەنها مۆسیقای یەک نەواو خەمگین لەگوێچکەیدا لایلایەی دەچڕی.

هەر قسەیێ لەبەرچاوی ئەودا وەکو هەنار وابوو، وەکو هەمان ئەو هەنارانەی کە ساڵی پێشوو لە ئەریحادا خواردبووی، هەنارەکان لە فەزادا شەقیان دەبردو لەمیانی ئەوان جارێ وەکو مەشخەڵو زەمانێکیش وەکو فریشتە بەباڵو شەپپورەوە دەهاتنە خوارەوە.

لەپڕێکا لەمیانی خەودا خواردنەوەی چەند هاوارێکی شادی ئەنگیزی کەوتە بەر گوێ، لەخەو رابوو، لەبەرەوڕووی خۆیدا مەتی بینی، کە دەفتەری بەسەر ئەژنۆوە بوو هێشتاکە هەر دەیخوێندەوە، وەبیری هاتەوە، لەبەر ئەوەی چووبووە خەوەوە هەستی بەشەرم کرد، مەتی لەباوەشی کردو لێوەکانی ماچکرد.

– برام مەتی دەبووری، بەڵام لەهەمان کاتدا کە گوێم راگرتبوو چوومە بەهەشت، مەسیح لە لای دەرگادا بەدیارکەوتو مەجدەلیە بەدوای ئەوەوە، روخساری مەجدەلیە لەشادیان بریقەی دەدایەوە، لە لێوو چاوو گەردەنی رووتیدا مەشخەڵ دەهاتە دەرەوە، مەسیح بەدیتنی پەترۆس کە مەتی لەباوەش گرتووە، ئەوی ماچدەکرد، پۆتەلاکی کرایەوە، بەهێما بەوانی گوت :– مەلەکوتی ئاسمان ئەوەیە, ئەوکاتە نزیک ئیلیازر کەوتەوە کە خەریک بوو بەرزبێتەوە، بانگی کوڕەکانی پشتی ئیلیازری کردو نیگەرانی ئەوە بوو کە نەباد بشکێن، دووبارە دانیشتەوە، دەستی خۆی درێژکردو بەنووکی پەنجەکانی خۆی دەستی لەدەستی مەسیحدا، مەسیح لەرزی، دەستی ئیلیازر لەڕادەبەدەر ساردبوو، بۆنی خاکی لێدەهات.

مەسیح لەژوورە هاتە دەرەوە، دووبارە چووە حەوشەوە تا هەناسە هەڵکێشێ، لەمیانی مەرگو ژیاندا لنگی دەکوتا، هێشتا خوداوەند توانای ئەوەی نەبوو، کە بەسەر رزینی دەروونی ئەودا سەرکەوێت، هیچ کات مەرگ قودرەتی حەقیقی خۆی وەک چۆن لەو پیاوەی پیشاندەدا وەدیارنەخستبوو، مەسیح ترسو خەمێکی زۆر دایگرت.

سالومەی پیر بەتەشیو خوری ژێر هەنگڵی لێی نزیک بۆوەو بەسەر پەنجەی پێیا وەستا تا بەدزی شتێ بەمەسیح بڵێ :– مەولای من.

مەسیح بۆ بیستنی قسەکانی ئەو لاربۆوە :- بلّێ سالومە.

- مەولای من، کە بۆئاسمان دەڕۆی، تکاییکم لەتۆیە، خۆ دیتت کە ئێمە بۆ تۆ چیمان کرد.

دلّی مەسیح لەناکاوقۆپایەوەناویەک :- قسەبکە، سالومە. لەخۆت پرسیوە :- چ کاتێ مرۆڤـەکان پەی بەم خالّە دەبەن؟ کە کرداری باش تا ئاستی پاداشت دانابەزێ.

- ڕۆلّەم، ئێستا کە مەبەستی ئەوەت هەیە لە سەر تەختی خۆت دانیشی و کوڕەکانم یاکوبو یۆحەننا لەدەستی چەپو راستی خۆت دانێ.

مەسیح لەکاتێکا لێوەکانی خۆی دەگەستەوە تا قسەیێ نەخاتە سەر زمان، چاوی بڕیە زەویەوە.

- بیستت رۆلّەم؟ یۆحەننا

مەسیح هەنگاوێکی بەرزی هەلّێناو چووە ژوورەوە، مەتی بینی کە هێشتا دەفتەری کراوەی بەسەر ئەژنۆکانی خۆی راگرتووە، چاوەکانی داخستبوو هێشتا غەرقی ئەو وشانە بووبوو کە خوێندبوویەوە.

مەسیح گوتی :- مەتی دەفتەرت بهێنە ئێرەوە، چی دەنووسی؟ مەتی هەلّسایەوەو نووسینەکەی سپاردە دەستی مەسیحەوە، زۆر شادومان بوو گوتی :- مەولای من لێرە زیندەگیو کرداری تۆم بۆ نەوەکانی ئایندە نووسیوەتەوە..

مەسیح لەژێر نووری مەشخەلّدا دانیشتو کەوتە خوێندنەوە، لەهەمان وشەکانی سەرەتادا راجفری، بەزبریەوە دەستی بە وەرگێڕانی کاغەزکردو بەپەلە خوێندیەوەروخساری سووربۆوەو تووڕەبوو.

مەتی لەبینینی بزاوت و روخساری ئەو بەترسو لەرزەوە خزیە سوچێکەوە، لەچاوەڕوانیدا مایەوە، مەسیح دوای ئەوەی چاوێکی خێرای بەدەفتەرەکەدا گێڕا نەیتوانی خۆی راگرێ، هەلّسایەوەو بەخەشمو نەفرەتەوە ئینجیلی مەتی هاویشتە سەرزەوی، هاواری کرد، :- هەموو ئەوانە درۆیە، کریستۆ پێویستی بە پەرجوو نییە، بوونی خۆی پەرجووە، پێویست بەپەرجووێکی دیکە نییە، من لە ناصیرە لەدایک بووم، نەک بیت لەحم، هەرگیز پێم نەچۆتە- بیت لەحم هیچ موغێکم لەبیر نییەو هیچ کات لەژیانمدا پێم نەناوەتە خاکی میسرەوە، ئەوەی کە لە کاتی ئاوەمۆرکردنی من دەربارەی گوفتاری کۆترەکەوە نووسیوتە.ئەو کوڕی خۆشەویستی منە :- کێ ئەوەی بەتۆ گوتووە. من خۆم کە بە ڕۆشنی

نەمبیست، تۆ کە لەوێ نەبووی چۆن پەیبیت بەم کارە بردووە؟. مەتی بەترس‌و لەرزەوە وەڵامی دایەوە :- فریشتە بۆ منی ئاشکرا کرد.

- فریشتە! کام فریشتە؟

- هەمان ئەو فریشتەیەی کە هەر شەوێک قەڵەم دەگرمە دەست دێت، سەر لەبن گوێم دەنێ، مەشقم پێدەکا.

مەسیح بەشڵەژانەوە گوتی :- فریشتەیێ؟ فریشتە سەرمەشقت بۆ دەنووسێ تۆش دەنووسی؟. مەتی زاتی دا بەر خۆی‌و گوتی :- بەڵێ فریشتەیێ، هەندێ جار هەتا دەشیبینم، هەمیشە دەنگی دەگاتە گوێم، لێوەکانی بەگوێی راستم دەکەوێ، هەست دەکەم پەڕوباڵی بەدەوری مندا وەرپێچاوە، من لەکاتێکا وەک ساوایێ لەناو پەڕوباڵی فریشتەدا پێچراومەتەوە، دەنووسم، هەرچیەک دەڵێم ئەوەیە کە ئەو دەیڵێ، دەینووسمەوە، کەواتە تۆ وات خەیاڵ کردووە کە دەتوانم ئەم هەموو پەرجوویە بەتەنها بنووسمەوە.

مەسیح دووبارە بەبنی لێویەوە گوتی :- فریشتەیێ؟. لەدەریای ئاشکراکردندا غەرق بوو، بێت لەحم، موغان، میسر :- کوڕی خۆشەویستی من. ئەگەر ئەوانە راستیترین راستی بن.. ئەگەر ئەوە بەرزترین ئاستی راستی بێ کە تەنها لە قەڵەمڕەوی خودادایە... ئەگەر ئەوەی کە ئێمە ناوی دەنێین حەقیقەت، خودا بەدرۆ بانگەشەی بکات..؟!

مەسیح لێوی بەقسە کەوتەوە، لاربۆوەو بەدیقەت تەواوی نووسینەکانی کە بەسەر زەویدا پەرش‌و بڵاوی کردبۆوە کۆکردەوەو دای بە مەتی، مەتی دووبارە ئەوانی لە چەفیە چنراوەکە پێچایەوەو نایە ژێر کراسیەوە مەسیح گوتی :- هەرچییەک فریشتە سەرمەشقت پێدەدا بینووسەوە، بۆمن ئیدی درەنگە.. بەڵام گوفتاری خۆی تەواو نەکرد، لەهەمان کاتدا یاوەرانی یەهودایان وەک نقێمی ئەنگوستیلە گرتەخۆو لە بارەی گفتوگۆی :- پیلات.و ئوستادی خۆیان پرسیاریان کرد، بەڵام یەهودا بێ ئەوەی نیگاهێ بکاتە ئەوان، خۆی لە ئەڵقەی ئابڵۆقەدراو دەرکێشاو چووە دەمی دەرگاوە، لەبەر بچمو دەنگیان حاڵ‌و وەزعی تێکچوو، ئێستا دەیتوانی بەتەنها قسە لەگەڵ ئوستاد بکات، رازێکی وەحشەتناک ئەو دووەی بەیەکەوە پەیوەندداوەو لەوانی دیکەی جیاکردەکرنەوە، یەهودا سەیری روخساری ئەوی کرد، کە چۆن جیهان ئەوی لەکامی خۆیدا بردۆتە خوارەوە، سەیری یەکەمین ئەستێرەی بەربالای سەری کرد، کە وەک قەندیلۆکەیەک

جریوه جریوی بوو، بەبنی لێویەوە گوتی:- پەروەردگاری ئیسرائیل کۆمەگم بکە دەنا شێت دەبم. مەجدەلیە دووچاری شڵەژان هات، چوو لە کەناری ئەودا وەستا یەهودا ویستی بچێتە دەرەوە، بەڵام مەجدەلیە خۆی بەدامەنی جلی ئەودا چەسپاند.

- یەهودا دەتوانی بەبێ ترس رازت بۆ من ئاشکراکەی، تۆ من دەناسی
- کام راز؟ پیلات ئەوی بانگ کردبوو تا بڵێت ئاگات لەخۆت بی ... کیافا..
-ئەوە نالێم، رازێکی دیکە.
- کام رازی دیکە، مەجدەلیە دووبارە ئاگرت کەوتۆتە گیانەوە، چاوەکانت لەدوو رەژووی داگیرساو دەچێت، بگری، فرمیسکەکانت خامۆشیان دەکاتەوە.

بەڵام مەجدەلیە ددانی لە چەفیەی خۆی بردە خوارەوەو پارەی کرد، بەسۆزکردنەوە:- بۆ دەبێ تۆ هەڵبژێرێ، تۆ یەهودای ئەسخەریوتی؟.

ریش سوور توورەبوو، بازووی مەجدەلیەی گوشیو گوتی :- مەریەمی مەجدەلی ئەی چاوەڕێت دەکرد کێ هەڵبژێرێ! ئەو پەترۆسە ئاشەوانە یا ئەو یۆحەننا گەمژەڵە؟ نەکا چاوەڕوانی ئەوەت کردبێ تۆی ژنیژگە هەڵبژێرێ؟ من دەبینی کە لەبەردی چەخماخی بیابان رسکاوم، لە بەرابەر هەر ناجۆریەکدا دەوەستم، هەر لەبەر ئەمەبوو کە منی هەڵبژارد..

چاوەکانی مەجدەلیە پڕ لە فرمێسک بوون وسۆزێکی دا :- هەق بە تۆیە، من ژنێکم، بوونەوەرێکی نەخۆشو زامار.. پاشان چووە ژوورەوەو لەکەنار ئاگردا هەڵکورما...

مارتا سفرەی نانی ئێوارەی ئامادە کرد، یاوەرانی لەحەوشەوە هاتنو بەسەر سفرەوە دانیشتن- ئیلیازر، بەهەڵقوڕاندنی چەلاو هێزی وەبەر هاتبۆوە سەیری ناوحەوشەی دەکرد، لەشی شەقارشەقار بووی هێدی هێدی بەهەواو نوورو خۆراک یەکتریان دەگرتەوەو بڕستیان وەبەردەهاتەوە.

دەرگای ژوور کرایەوەو خاخامی پیر بەڕەنگی پەڕیوو سێبەراوی وەک چۆن تارماییێ بەدیارکەوت، بەتوندی خۆی دایە سەر گۆچانەکەی، چونکە ئەژنۆکانی هێزی راکێشانی باری لەشی ئەویان نەبوو، هەرکە مەسیحی بینی بەهێما تێیگەیاند کە قسەی لەگەڵ ئەو هەیە، مەسیح هەڵسایەوە.. دەستی پیرەمێردی گرتو داینیشاندە سەر زەوی، ئەوکاتە خۆی لەتەک ئیلیازر دانیشتو گوتی :- باوکە منیش دەمەوێ قسە لەگەڵ تۆ بکەم. خاخامی پیر بەنیگاییێکی جمک

بەقەهرو لووتفەوە گوتی :- کوڕم گلەییم لەتۆ هەیە، لەبەر چاوی هەمووان دەیگێڕمەوە، لێگەڕێ هەموو ژنو پیاوەکان ببیستنو ئیلیازریش کە لە گۆڕدا هاتۆتە دەرەوەو دانای نهێنییێکی زۆرە، لێگەڕێ هەموو بابیبیستن..

مەسیح وەڵامی دایەوە :- مرۆڤـەکان چی دەڵێن؟ لەمەتی بپرسە فریشتەیێ لە ناو ئەمماڵەدا هەڵدەفڕێو گوێ رادەگرێ، لێگەڕێ با ئەو فریشتەیە یاوەری بکات، باشە باوکە، ئازاری تۆ چییە؟.

- تۆ بۆ دەتەوێ ڕێبازی پیرۆز لەکارخەیت؟ دروست وەکو کوڕێ کە ڕێزی لە باوکی پیری خۆی دەگرێ، ئێمەش تا ئێستا ڕێزی ئەوانمان گرتووە، بەڵام ئەمڕۆ لەبەرابەر پەرستگادا تۆ ئاڵای خۆت هەڵکردووە، نشینگەی ئەو یاخیبوونەی دەروونی دڵی تۆ لەکوێیە؟

- باوکە، عەشق، لەکەنار پێی خوداوە، ئا لەوێ دڵم پارێزەری خوێ دەدۆزیتەوەو ئارام دەگرێ.

- مەگەر ناتوانی لەگەڵ ڕێبازی پیرۆزدا تا ئەو رادەیە بچی؟ مەگەر نازانی کە کتێبە پیرۆزەکان دەڵێن. ڕێباز، نۆ سەدو چواردە نەوە بەر لەوەی کە خوداوەند جیهان بخولقێنێ نووسراوەتەوە، بەڵام بەسەر پێستەوە کە لەو زەمانەدا ئاژەڵێ نەبوو تا سوود لە پێستی وەرگرن، نە بەسەر دارەوە، چونکە درەختێ نەبوو، نەبەسەر بەردەوە، چونکە بەردێ نەبوو، ڕێباز بەسەر بازووی چەپی خوداوەندا بەمەشخەڵێکی رەشی سەر ئاگری سپی نووسراوەتەوە، دیقەت بکە بەپێی هەمان ئەو ڕێبازە پیرۆزە بوو، کە خوداوەند جیهانی خولْقاند.

:- مەسیح کەئیدی خۆی پێ نەگیرا هاواری کرد نا....نا....نا.

خاخامی پیر بەمیهرەبانییەوە دەستی ئەوی گرت :- کوڕم بۆ وا هاوار دەکەی؟. مەسیح هەستی بەشەرمەزاری کردو سوور هەڵگەڕا، ڕێشمەی رۆحی لە دەست چووبوو، ئیدی نەیدەتوانی مەهاری کاتەوە، وەک بڵێی لەسەرەوە تا ژێر پێی برینداربووە، بە چاوێکی چووکەڵە لە تاو ئازار هاواری دەکرد.

ئەمجارەش هاواری کردبوو ئارامی گرتەوە، دەستی خاخامی پیری گرتو ئاوازی دەنگی خۆی نزم کردەوە :- باوکە، گەڵاکانی دڵی من کتێبی پیرۆزن، هەموو لاپەڕەکانی دڵم پارچە پارچە کردووەو فڕێم داوەتە دوور.، بەڵام کە قسەی دەکرد، باوەڕی خۆی گۆڕی :- من نا، من نا، بەڵکو خوداوەندێ کە منی ناردووە.

هەستی کرد هێزێکی ئاگرینو بەرگەنەگرتەنی لە لەشی مەسیحدا دێتە دەرەوە، لەو کاتەی کە لەپەنجەرەی کراوەدا، باییکی توند لەهەڵکردندا بوو مەشخەڵەکەی کوژاندەوە، خاخام مەسیحی بینی لەناو تاریکیدا، بەجیلوەو جەلالێکی ستوونی لەئاگر، لە ناو حەوشەدا وەستاوە، سەیری راستو چەپی دەکرد، تا بەڵکو ئاگاداری ئامادەبوونی موساو ئەلیاس بێ، بەڵام هیچ یەک لەم دووانەی نەدیت، مەسیح بەگەورەیی خۆی تەنهابوو، سەری دەگەیشتە قسپی بنمیچەوەو لەنووری هەڵدەکێشا، دروست لەهەمان کاتدا خاخام لەکاری هاوارکردن بوو، مەسیح قۆڵی خۆی کردەوە، ئێستاکێ ئەو بووبوو بەخاچێ بلێسەو نێڵەی لێهەڵدەستا. مارتا هەڵسایەوە مەشخەڵەکەی دووبارە داگیرساندەوە، هەموو شتێ گەڕایەوە سەر رەوشی جارانی، مەسیح هێشتا بەسەری لارو بەسەرسووڕمانەوە دانیشتبوو، خاخام سەیری دەوروبەری کرد، هیچ کەس لە تاریکی ئاگای لەشتێ نەبووبوو، ئەوانی دیکە بە دەوری سفرەوە خۆیان ئامادەی خواردنی نانی ئێوارە دەکرد.

خاخام لەبەرخۆ گوتی :- خوداوەند منی گرتۆتە ناو دەستی خۆیەوەو یاریم پێدەکا. حەقیقەت حەوت رەهەندی هەیە، لەلاییکا ئیدی بۆ سەرەوەو خوارەوەم دەباتو دووچاری سەرگێژیم دەکات.

مەسیح برسی نەبوو لەسەر سفرە دانەنیشت، خاخامی پیریش، ئەوان لەکەنار ئیلیازر مابوونەوە کە چاوەکانی داخستبوو وادەهاتە بەرچاو چووبێتە خەوەوە، بەڵام ئیلیازر نەچووبووە خەوەوە، بەڵکو لەئەندێشەدا بوو، ئەوە چ خەونێ بوو کە بینیبووی؟ ئایا لەڕاستیدا ئەو مردبوو چووبووە ژێر خاکەوە، ئەو کاتە لەهیکەوە دەنگێکی بەهەیبەتی بیستبوو کە :- ئیلیازر وەرە دەرەوە. ئەویش بەکفنی خۆی لەجێوە هەڵبەزیەوەو بێداربۆوە تا خۆی لەناو پۆششی هەمان ئەو کفنەی کە لەخەون دابینی بوو ببینێ؟ شایەد ئەوەش خەون نەبێ، نەکا بەڕاستی چووبێتە دونیای مردووانەوە، مەسیح بەئارامی وەڵامی دایەوە :- باوە من نەمدەویست، کاتێ کە ئەوم بینی بەردی گۆڕ بەرزدەکاتەوە تووشی وەحشەت بووم، دەمویست راکەم، بەڵام شەرمەزابووم لەوێ وەستامو لەرزیم.

خاخام گوتی :- من بەرگەی هەموو شتێ دەگرم تەنها بۆنی گەنیوی لەش نەبێ لەڕزیندا، من لەشی ترسناکی دیکەم دیووە، ئەو لەشەی کە هێشتا دەیخواردو دەینۆشیو قسەی دەکردو ئاخی هەڵدەکێشاو لەبێن دەچوو، هرودیس پاشا

دەڵێم: ڕۆحێکی زل کە مەحکوم بە مەشخەڵی دۆزەخ بوو، ئەو ماریانی جوانی کوشت، ئەو ژنەی کە خۆشیدەویست، کوڕانو ئەفسەرانو دۆستانی خۆشی، کیشوەری فراوان کرد، بورجو تەلارو شارو پەرستگای پیرۆزی ئورشەلیمی دروست کرد کە بەهادارتربوو لە پەرستگای کۆنی سلێمان، لەوەی کە تێنوی جاویدانی بوو ناوی خۆی بەبرونزو زێڕ بەسەر بەردەکانەوە هەڵدەکۆڵی، ئەوکاتە لەهیکەوە لەوپەڕی گەورەیی خۆی ئەنگوستی خوداوەند بەو کەوتو یەکسەر دەستی بە ڕزی بوون کرد، ئەو هەمیشە برسی بوو، بێ پچڕانەوە دەیخواردو تێر نەدەبوو، برینێکی گەنیو کەوتبووە ناو هەناوییەوە، برسیەتێکی وای هەبوو کە چەقەڵەکان هاواری شەوانەی ئەویان دەبیستو دەلەرزین، ورگو پێو بن هەنگڵی هەڵمسابوون، سەرەتا هێلکە گونەکانی رزینو کرمیان لێدەهاتە دەرەوە، گەنیوەکە هێندە بەهێز بوو، کە هیچ کەس نەیدەتوانی نزیکی بێتەوە، غوڵامەکانی بێهۆش بوون، ئەویان بردە سەر کانیاوە گەرمەکانی کالیروا لەنزیک ئوردن، بەڵام خراتر بوو، لەناو ڕۆندا چەوریان کردو گەرمیان کردەوە بەڵام خراتربوو. لەچارەسەرکردنی نەخۆشی ناوبانگم هەبوو، پاشایان لەوە ئاگادارکردەوەو ناردیە سۆراغمەوە، لەو کاتەی کە لەئەریحا لەناو باغەکانیان دادەناو بۆنی گەنیوی لەئورشەلیمەوە تا ئوردن دەچوو.

یەکەمین جار کە نزیکی کەوتمەوە بێهۆش بووم، مەرهەمم دروست کردو لە لە لەشیم هەڵسووی، بەدزیەوە سەرم لاردەکردەوەو دەرشامەوە، لەخۆم پرسی :- ئایا ئەوە پاشایە؟ ئایا ئەوە مرۆڤـە؟. پۆخڵیو گەنیوی. کەواتە کوا ئەو ڕۆحەی کە هەموو شتێ بخاتە نەزمەوە؟

خاخام زۆر لەسەرەخۆ قسەی دەکرد، دروست نەبوو کە ئەوانی دیکە لەکاتی نان خوارد قسەی وایان گوێ لێ بێ، مەسیح سەری لەیەخەی نائومێدیدا بردبووە خوارەوەو گوێی دەدایێ، ئەمڕۆ عەسر دەیویست هەمان ئەم داوایە لە خاخام بکات، یانی داوای لێ بکات دەربارەی مەرگ قسە بکات، تا بڕستی وەبەربێ، کاتی ئەوە بوو کە هەمیشە مەرگ لە بەرەو رووی خۆیا ببینێ، تا خووی پێوە بگرێ، بەڵام ئێستا گەرەکی بوو بەدەستپێشخەری خاخام بگرێو هاوار کاتە سەری :- ئیدی بەسە!.

بەڵام کێ دەیتوانی لەم بڕگەیەدا پیرەمێردەکە لە قسەکردندا ڕاگرێ؟ خاخام دەبووا ئەو هەموو پۆخڵییە لەیادگەی خۆیدا هەڵڕێژێتە دەرەوەو خۆی

پاک بکاتەوە.

- مەرهەمەکانی من بێ سوود بوون، کرم دەیخواردن، بەڵام هێشتا شەیتانێ بەسەر ئەم پۆخڵییە دانیشتبوو فەرمانی دەدا، ئەمری کرد تەواوی دەوڵەمەندو قودرەتمەندانی ئیسرائیل کۆببنەوەو لەحەوشەی تەلاری خۆی زیندانی کردن، لە سەرەمەرگدا سالومەی خوشکی بانگ کردە سەرینی خۆیو گوتی :- هەرکە خەریک بوو بمرم هەموویان بکوژە با شاد نەبن بەمردنی من. بەڵێ هیرودیس گەورە، دوا پاشای یەهودا رزی، لەپشت درەختەکانەوە خۆم شاردەوە کەوتمە هەڵپەرینەوە دوا پاشای — گیوداە- لە بەین چوو.

کاتە پیرۆزەکە گەیشتبوو، هەمان کاتێ کە مووسا دوو وەسیتنامەی خۆی پێشبینی کردبوو:- لە کۆتاییدا پاشاییەکی هەرزەو عەیاش دێت، کورەکانی ناشایستەن، لەلای خۆراوا لەشکری کێویو پاشایانێ بۆ دەست بەسەراگرتنی سەرزەوی پیرۆز دێن.. ئەوکاتە کۆتایی دونیا دێت.

مەسیح راجفری یەکەمین جار بوو کە ئەو پێشبینییەی دەبیست هاواری کرد :- لە کوێ نووسراوە؟ ئەو پەیامبەرە کێیە؟ یەکەمین جارە کە ئەوە دەبیستم؟.

-سالانێک نە چەندان دوور لە ناو ئەشکەوتێکی بیابانی یەهودیەدا، رەبەنێ لەناو گۆزەیێکی گلێنەوە، پێستێکی کۆنینە دەدۆزێتەوە، دەیکاتەوە، بەسەریەوە بەچەند وشەیێکی قورمزی ئەو نووسینە دەبینێ:- وەسیەتەکانی موسا. گەورە سالاری هۆز بەر لە وەفاتی خۆی، جێنشینی خۆی — یوشەع کوڕی نون- بانگ دەکاتو رووداوی ئایندەی فێرکردبوو، ئێستە ئێمە گەیشتینە ئەو سالانەی کە ئەو پێشبینی کردبوو، پاشای هەرزە هرودیس بوو لەشکرگەلە کێوییەکەش رۆمیەکانن، بەڵام سەبارەت بە کۆتایی دونیا، ئەگەر سەرت بەرزکەیتەوە دەبینی کەوا لە دەرگادا دێتە ژوورەوە. بەسەرسامیەوە سەیری مانگی کرد، وەک بڵێی بۆ یەکەم جارە دەبینی، لەخۆی پرسی :- ئەو مانگە چییە، هەمان ئەو مانگەی کە لە کێوەکان سەرهەڵدەگەڕا، سەگەکان ناچاری ترس دەکاو کلکییان لەناو گەڵیان دەنێنو پێی دەحەپن؟ لە بێدەنگی وەحشەتناک بەئارامی سەرهەڵدەگەڕاو ژەهری دەرشت، دڵی مرۆڤـی دەکردە چاڵێکو پڕ لە ژەهری دەکرد. هەستی بە زمانێکی ژەهراوی کرد بەسەر گۆناو گەردەنو بازووەکانیەوە، زمانێ کە ئەوی دەڵستەوەوروخسارو لەشی ئەویان لەنوورێکی سپیو کفنێکی سپیدا دەپۆشی.

هەوڵو ئازاری ئوستاد کەوتە دڵی یۆحەنناوە، هاتە حەوشەو ئەوی بینی کە تەواوی لەشی لەنووری مانگدا غەرق بووە، لەسەرخۆ بەشێوەییێک کە هەراسانی نەکات گوتی :- مەولای من.

هێدی هێدی نزیک بۆوە.مەسیح گەڕایەوەو یۆحەننای دیت، ئەو نەواجەونێکی موو لێ نەهاتوو بوو، ونبوو و لەجیاتی ئەو پیرەمێردێ لە حەوشەکەداو لە ژێر مانگدا بەدیارکەوت.

کتێبی کراوەی سپی لەدەستێکداو قەڵەمێکی درێژیش کە لە ڕمێکی نووک مس دەچوو لەدەستەکەی دیکەیدا بوو، ردێنی تەواو سپی ئەو کەوتبووە سەر ئەژنۆکانیەوە، مەسیح لە نەشئەییێکیدا هاواری کرد:- ئەی کوڕی هەورەتریشقە بنووسە: منم ئەلفبابیوون، ئەوەی کە هەبوو، ئەوەیش کە دەبێ، یەهوەی سەبایوت ئایا گوێت لە دەنگی شەیپوریان بووە؟.

یۆحەننا تووشی وەحشەت بوو، ئوستاد ئەفسوونی مانگ بووبوو، ئەودەیزانی کە مانگ مرۆڤـ تووشی ئەفسوون دەکات، لەبەر هەندێ بوو کە هاتبووە حەوشەوە تا مەسیح بباتە ژوورەوە، بەڵام ئەفسووف کە درەنگ گەیشتبوو، گوتی :- مەولای من، بێدەنگ بە، منم یۆحەننای ئازیزی تۆ وەرە با بچینە ژوورەوە، ئێرە ماڵی ئیلیازرە..

مەسیح دووبارە فەرمانیدا :- بنووسە! حەوت فریشتە لەدەوراندەوری تەختی خودا هەن کە هەریەکەیان شەیپورێکیان لەدەم دایە، ئەی کوڕی گەواڵە ئەوان دەبینی؟ بنووسە: یەکەمین فریشتە شەیپووری خۆی لێدا، تەرزەو ئاگر بەیەکەوە لەگەڵ خوێن هەڵڕژانە سەرزەوی، سێ چارەگی زەوی‌و درەختو گیای سەوز لەکامی ئاگردا چوونە خوارەوە، فریشتەی دووەم شەیپوری خۆی ژەنی کێوێ لە ئاگری هەڵڕشتە ناو دەریاو سێ چارەگی دەریا بووە خوێن‌و سێ چارەگی ماسییەکانی کوشتو کەشتییەکان غەرق بوون، فریشتەی سێیەم شەیپووری خۆی لێدا ئەستێرەیەکی گەورە لە ئاسمان بەربۆوە سێ چارەکی ڕووبارو دەریاچەو کانیاوەکان ژەهراوی بوون، فریشتەی چوارەم شەیپوری خۆی لێدا سێ چارەگی خۆرەتاوو مانگو ئەستێرەکان کەوتنە بەرسێبەرو تاریک هەڵگەڕان، فریشتەی پێنجەم شەیپوری خۆی لێدا ئەستێرەییێکی دیکە کەوتە خوارەوە، گەرداوێکی نادیار دەمی کردەوەو لەناو ئەو دووکەڵە گەورەیەدا هاتە دەرەوەو لەناو دووکەڵدا

کلۆ کەوتنە هەڵفڕینەوە، بەڵام نەک بەسەر درەختو گیاکانەوە بەڵکو بەسەر مرۆڤـەکانەوە، پرچێکی درێژی وەکو پرچی ژنانیان هەبوو ددانەکانیان لەددانی شێر دەچوون، ئەوان زێڕیان پۆشیبوو شەقەشەقی باڵەکانیان لە شەقەشەقی ئەو پەیتونانە دەچوو، کە بۆ جەنگ دەچوون... فریشتەی شەشەم شەیپوری خۆی لێدا..

یۆحەننا ئیدی نەیتوانی بەرگە بگرێ، کەوتە گریەوە، کەوتە سەرپێیەکانی مەسیحو هاواری کرد :- مەولای من بێدەنگ بە... بێدەنگ بە، مەسیح گوێی لەدەنگی گریە بوو، لەبەرخۆ لەرزیو لاربۆوە، یاوەری خۆشەویستی خۆی بەسەرپێیەکانی بینی گوتی :- یۆحەننا بۆ دەگریت.

یۆحەننا شەرمی لەخۆی کردەوە کە بڵێت بۆ ساتێ زەینی ئوستاد لەژێر نووری مانگدا جادووی لێکراوە. گوتی :- مەولای من وەرە بابچینە ژوورەوە، پیرەمێرد نیگەرانی حاڵی تۆیەو یاوەران دەیانەوێ بتبینن.

- کەواتە یۆحەننای ئازیز لەبەر ئەمەیە کە دەگریت؟... بڕۆین... مەسیح چووە ژوورەوەو جارێکی دی لەکەنار خاخامی پیر دانیشت، لەڕادەبەدەر ماندوو بوو، ئارەقەی لەدەستەکانی هەڵدەڕژا، تەواوی بەدەنی لە ئاگردا دەسووتاو بەم حاڵەوەش دەلەرزی.

خاخامی پیر بەوەحشەت پێکراویەوە دەکەوتە رامانی ئەوەوە، لەکاتێکا دەستە ئارەقاویەکانی مەسیحی گرتبووە دەست، گوتی :- کوڕم سەیری مانگ مەکە دەڵێن مانگ گۆی مەمکی شەوە، عەشقی گەورەی شەیتان...و...،

بەڵام زەینی مەسیح لەمەرگ بوو گوتی :- باوکە وا خەیاڵ دەکەم کە تۆ دەربارەی مەرگ خراپ قسەت کرد، مەرگ بچمی هیرودیس ناگرێتە خۆ مەلیکێکی گەورەیەو کلیلداری خودایەو دەرگا دەکاتەوە، باوکە هەوڵدە مەرگەکانی دیکە وەبیرخۆت بهێنیتەوەو ئارامیم پێ ببەخشە.

یاوەرەکان شامی خۆیان تەواو کردبوو، دەستیان لەچەنەبازی هەڵگرتبوو، تا گوێ رابگرن، مارتا سفرەی کۆکردەوە، مەریەم کەوتە سەر پێیەکانی مەسیح، جارناجار هەریەکەیان سەیری باسکو مەمکو چاوو دەموروخساری خۆیان دەکرد، تا بزانن کامیان جوانترن، پیرەمێرد گوتی :- کوڕم هەق بەتۆیە، من دەربارەی فریشتەی رەشی خودا بەشێوەیێکی خراپ قسەم کرد، ئەو هەمیشەروخساری مرۆڤێکی مردوو دەگرێتە خۆی، ئەگەر هیرودیس بمرێت..

دەبێتە هیرودیس، بەڵام ئەگەر مرۆڤـێکی پیرۆز بمرێت،روخساری مەرگ وەکو هەفت خۆرەتاو دەدرەوشێتەوە، ئەو مەلیکە گەورەیە بەپەیتونی خۆی دەهاتو مرۆڤـی پیرۆزی لە زەوی هەڵدەگرتو دەیبردە ئاسمان، ئەگەر مرۆڤـ دەیەوێ بزانێ کە لە رۆژی مەحشەر چ روخسارێ دەگرێتە خۆ، دەبێ دانیشێو تەماشای وەدیارکەوتنی مەرگی خۆی بکات، لەساتەکانی دوای تەمەنی خۆی..

هەموو بەدەمی بەشەوە گوێیان راگرتبوو، هەریەکەیان لەزەینی خۆیان رۆحی خۆی هەڵدەسەنگاند، ماوەییێکی درێژ بێدەنگی باڵی بەسەر ئەواندا کێشابوو، وەک بڵێی لە هەوڵی دیتنی روخساری مەرگی خۆیان بوون.

لە ئەنجامدا مەسیح لێوی کردەوەو قسەی کر :- باوکە زەمانێ کەدە دوازدە ساڵ بووم جارێکیان چوومە کەلێساو داستانی شەهادەتو مەرگی ئەشعیای پەیامبەرم لە زمانی تۆ بیست، کەبۆ خەڵکی ناصیرە قسەت دەکرد، بەڵام ئەم بابەتە پەیوەستە بەساڵانێکی زۆری لەمەوبەرو فەرامۆشم کردووە، ئەمشەو زۆر بەتاسوقەوەم کە جارێکی دی ئەو داستانەی مەرگی ئەو ببیستم تا رۆحم ئارام بگرێتو بتوانم لەگەڵ مەرگدا وەلابێم، باوکە: قسەکانی تۆ دەربارەی هرودیس، رۆحی منی لەڕادەبەدەر تووڕە کردووە. کوڕم، بۆچی ئەمشەو گەرەکتە بەتەنها دەربارەی مەرگ قسەت بۆ بکەم؟ ئایا داوای تۆ لە من هەر ئەوەیە؟

- تەواو هەر ئەوەیە، شتێ لە مردن گەورەتر هەیە؟

مەسیح ئەوکاتە رووی لە یاوەران کرد: تکایە لەمەرگ نەترسن خوداوەند پیرۆزی بکات، ئەگەر مەرگ نەبووایە چۆن دەمانتوانی بگەین بەخوداو تا ئەبەد لەگەڵ ئەودا بمێنینەوە؟ ئەو حەقیقەتەت لەمن بوێ کە مەرگ کلیل دارەو دەرگا دەکاتەوە..

خاخامی پیر بەسەرسامیەوە، سەیری ئەوی کرد :- مەسیح چۆن دەتوانی بەو هەموو ئەشقو دڵنیاییەوە دەربارەی مەرگ قسە بکەی؟ چەندین ماوە بوو کە میهرەبانییێکی وام لەدەنگی تۆ نەبینیوە؟.

- سەبارەت بەمەرگی ئەشعیا قسەمان بۆ بکە تا ببینین کە هەق بە منە. خاخامی پیر بەمەبەستی ئەوەی کە بەر لە وێککەوتن بەئیلیازر، بگرێ قەراری گرتو گوتی:

پاشای – مەنەسی- ی تاوانکار فەرمانی باوکی حزقیای لەخوداترسی

فەرامۆش کرد، شەیتان چووە ناخیەوە سەرپشکێتی ئەوی گرتە دەست، مەنەسی ئیدی بەرگەی قسەی :- دەنگی خودا. ئەشعیای نەگرت، لەبەر ئەمە پیاوکوژانی ناردە سەراسەری ئیسرائیلو یەهودیە تا بیدۆزنەوەو لەگەردەنی بدەنو ئیدی نەتوانێ قسە بکات، بەڵام، ئەشعیا لەبیت لەحم بوو، لەناو قەدی درەختی سەروینازێکی زلدا پەنهان بوو، خوداپەرستی دەکردو رۆژووی دەگرت، تا خوداوەند میهرەبانی بۆ ئیسرائیل هێناو نەجاتیدا، رۆژێکیان سامیراییەک کە پەیرەوو رێبازی نەبوو بەکەنار درەختەکەدا دەڕواتو بە رێکەوت دەستی پەیامبەر لەحاڵەتی خوداپەرستی بەدیاردەکەوێ، ئەو سامیراییەی دەستەکە دەبینێو بەپەلە بۆلای پاشا دەچێ، خەبەری لێ دەدات، ئەشعیا دەستگیر دەکرێو بۆ لای پاشا رەوانە دەکرێ، پاشای نەفرەتی دەستوور دەدات، تا مشارێ بێنن بیکەن بەدوو پارچەوە، ئەو دەخەوێنن دوو نەفەر هەردوو لای مشار دەگرنو دەست بەبڕینی دارەکە دەکەن، پاشان هاوار دەکات، بەڵام ئەشعیا پێشتر چووە بەهەشت ئیدی دەنگی ئەو سەرزمینەی نەدەبیست، پاشا دووبارە هاواری لێهەڵسا :- نکوڵی لە پەیامبەریت بکە تا رزگارت بێ. :- ئینکاری خودا بکە تا مەملەکەتی خۆم ناچار بکەم بکەونە سەر پێیەکانتو ستایشت بکەن. ئەشعیا ئەو کاتە وەڵامی دەداتەوە:- تۆ جگە لە کوشتنی جەستەی من قودرەتی هیچت نییە، تۆ ناتوانی دەست لەڕۆحم بدەی، تا دەنگم خامۆش کەی رۆحو دەنگی من جاویدانییەو هەرگیز نافەوتێ.

بەکۆتا هاتنی قسەکەی، مەرگ لە پەیتوانێکی ئاگرو تاجێکی گوڵدار دادەبەزێتە سەر درەختی سەروینازی نازو دەیبات.

مەسیح لەکاتێکا چاوەکانی بریقەی دەدایەوە، هەڵسایەوە، پەیتونوانێکی لە ئاگر بەسەر سەریەوە بوو، بەسەیرکردنی یەک یەکی یاوەران گوتی :- دۆستان هاوسەفەرانی ئازیز ئەگەر منتان خۆش دەوێ، گوێ بدەنە قسەکانی ئەم شەوم، ئێوە دەبێ هەمیشە ئامادەبن: ئەوانەی کە سۆڵیان هەیە بە سۆڵی خۆیان، ئەوانەی کە گۆچانیان هەیە خۆیانو گۆچانیان ... بەڵێ ئامادەی سەفەرێکی گەورەبن.. لەش چییە.؟ رەشماڵی رۆحە، لەسەرتانە لە هەموو ساتێ هاواربکەن، هەموو ساتێ دەبێ بەخۆت بڵێی :- ئێمە رەشماڵی خۆمان دەپێچینەوەو دەڕۆین، دەگەڕێینەوە نیشتمانی خۆمان: ئاسمان!.

دۆستان ئەوە دوا وشەکانمە کە ئەم شەو دەمەوێ بۆ ئێوەی بڵێم. لەو

کاتەی کە خۆتان لەبەرانبەر گۆڕی ئازیزێکی لەدەستچوودا دەبیننەوە و فرمێسک دەڕێژن، هەمیشە با ئەو بێخەمیە گەورەیە بەسەر ستوونی یادەوەریتانەوە بێ کە مەرگ دەرگاییێکە بەرەو جاویدانی دەکرێتەوە، دەرگاییێکی دیکە نییە، ئازیزی ئێوە نەمردووە جاویدانەیە..

* وەرگێڕی فارسییەکەی نووسیویەتی لە مەتنەکە ئاوا هاتووە.... بۆ هەلقۆڕاندنی شەرابی تازە، دەبێ بەدوای کوندەی تازە بگەڕێین، کوندەی تازەی شەراب، وشەی تازە ...

بەشی بیستو حەوتەم

لە دەرکەوتنی سپێدەوە هەتا لەکاتی شەودا، دوور لە چاوی مرۆڤـ ، بەهار وردە وردە بەردو بەرکەنار دەکرد و بەسەر زەوی ئیسرائیلەوە بەدەرکەوتبوو، لەماوەی یەکشەودا دەشتایی شارۆن لە سامیرەو ئەشدەرلون لە جەلیل پڕ بووبوون لە گوڵە مرواریە زەردەکان و گوڵە زەنبەقەکانی کێویو کوڵیکە سووری تەمەن کورت، لەشێوەی دڵۆپەی درشتی خوێندا، لەمیانی بەردە عەبوسەکانی یەهودیەدا سەریان دەرهێنابوو، بەسەرداردارمێوەکانەوە چاوی خڕو قرژاڵ ئاسا وەدیار کەوتبوو، لەهەریەک لەو چرۆ سەوزانەوە، هێشووی هێشتا نەگەییوو و پێگەیشتووی ترێ و شەرابی نوێ، بۆ وەدیارخستن، هێزوتوانای خۆیان کۆدەکردەوە :- چی دەڵێم!. لەناو دڵی هەر چرۆیەکدا، ستران و ئاهەنگی مرۆڤ شاردرابۆوە، لەکەنار هەر گەڵاییێکی وردا، فریشتەییێکی پاسەوان وەستابوو، یارمەتی رسکانی دەدان، وەک بڵێی یەکەمین رۆژی خوڵقاندنی گەڕابۆوە، رۆژانێ کە هەر قسەییێکی خودا دەکەوتە سەر زەوی تازەکێلراو، پڕ لە درەختو گوڵە کێویەکانو سەوزەزار دەبوو.

ئەمڕۆ سپێدە لە دامێنی کێوی پیرۆزی - گیرزیم- ئەو ژنە سامیراییە سەرلەنوێ دیسان گۆزەکەی لەبیری ئاوی یاکوبدا پڕ دەکردو چاوەکانی هەڵخستبووە سەر جادەی جەلیلەوە، دەتگوت هێشتا بەتاسووقی دیداری ئەو گەنجە رەنگ پەڕیوەیە کە جارێکیان دەربارەی ئاوی جاویدانی قسەی بۆ ئەو کردبوو، ئەو ئێستاکێ کە بەهار لە گردەرێوە گەیشتبوو، ئەو بێوە لەززەت کۆشە، لە جاران زیاتر لیمۆی مەمکی شەلاڵ بە ئارەقەی خۆی رووتکردبۆوە، لەم شەوە بەهارییەدا رۆحی جاویدانەی ئیسرائیل، لەقالبی هەزار دەستەدا، هاتە بەرو لەناو پەنجەرە کراوەکانیماڵی کچانی یەهودی دانیشتەوەو تا دەمەدەمی سەحەر بەنەغمەی خۆی بێداری دەکردنەوە، بەچەهچەهەی خۆی، تیزئامێزانە دەیگوت:- بۆ بەتەنها دەچیتە ناو پێخەفەوە؟ بیرناکەیتەوە کە پرچێکی درێژو

مەمکو کەفەڵێکی خڕو پانم بەئێوە داوە؟ راپەڕن زێڕو زیوتان بەخۆ هەڵواسن‌و لەپەنجەرەوە بۆ دەرەوە لارببنەوە، لە گزنگی سپێدەدا لە ئاستانەی دەرگادا بوەستن، گۆزە بخەرە سەر شانتان‌و بەرەو بیرە ئاوەکە وەرێکەون، بۆ کوڕانی عازەبی ئیسرائیل کە لەسەراوێ دا دەیانبینن، بکەونە عیشوەگەری‌و لەگەڵ ئەواندا بۆ من منداڵ وەبەربهێنن، ئێمەی یەهودییان دوژمنانی زۆرمان هەیە، بەڵام مادامەکێ کچەکانم منداڵ بۆ من وەبەردێنن، من جاویدانیم، من بێزم لە مەزرای نەکێلراوو درەختە هەقنەناسەکانی سەر زەوی ئیسرائیل‌و پاکیزەکان دەبێتەوە.

لەبیابانی – ئەدومیەدا- بناری کێوی خواپەنای –ئەبەرون- لە دەوروبەری گۆڕستانی برایمدا، منداڵە یەهودییەکان، سپێدە زوو لە خەو رابوون، رۆڵی مەسحیان دەگێڕا، لە پاشماوەی داربیدا کەوان‌و لە قامیش تیریان دروست دەکردو لەژێی کەواندا تیریان بۆ ئاسمان دەهاوێشت، هاواری کریستۆی پادشای ئیسرائیلیان دەکرد، تا بەخۆی‌و شمشێرێکی درێژو زرێپۆشی لەزێڕ دابەزێتە خوارەوە، بەپان کردنەوەی پێستی بەرخ بەسەر گۆڕی برایمدا تەختێ بۆ دانیشتنی ئەو چێ بکەن، بەستەیەکی تایبەتیان بۆ ئەو چڕی، دەستەکانیان بۆ وەدیارکەوتنی ئەو لێکداو کەوتنە چەپڵەوە.

لە پڕێکا لە پشتی گۆڕەوە، هاواری خۆشحاڵی‌و دەنگی تەپڵ بەرزبۆوە، کریستۆ بەڕیش‌و سمێڵێ لە کاکۆڵی گەنمەشامی‌و بەروخسارێکی رەنگ کراوەوەو بەهاوار هاوارو وەلاداهاتن بەدیارکەوت، شمشێرێکی درێژی لە گەڵای دارخورما لەدەستدا بوو، دەمی تیغەی ئەو شمشێرەی لە گەردەنی یەکەیەکەی منداڵان دەدا، منداڵان بوورانەوەو کەوتنە سەر زەوییەوە.

لە بێت ئنیاو لەماڵی ئیلیازریشدا رۆژ هەڵدەهات، بەڵام مەسیح هێشتا چاوی لەسەریەک دانەنابوو، شڵەژانی دانەمرکابۆوە، تەنها یەک رێگا لەبەردەمیا بوو: مەرگ لەبەرخۆ دەیگوت :- پێشبینییەکانی پەیامبەران بۆمن دەگەڕێتەوە، من ئەوبەرخەم کە گوناهەکانی تەواوی دونیا دەگرمە ئەستۆی خۆمەوە، لەم جەژنەی قوربانددا دەبمە قوربانی، کەواتە لێگەڕێ ئەو بەرخە قوربانییە زووتر بنێردرێتە قوربانگا. لەش بێهێزەو باوەڕم پێی نییە، لەدوا ساتدا لەوانەیە بترسێ‌و زاتی نەمێنێ، لێگەڕێ کە ئێستا هەست دەکەم رۆحم پڕ برست وەستاوە با مەرگ بێت.

ئاخ، چ کاتێ ئەم خۆرەتاوە هەڵدێ تابتوانم بچمە پەرستگاوە! دەبێ خاڵی دیماهی بۆ هەموو شتێ دابنێم.. هەمان ئەمڕۆکە.

بەم بڕیارەوە زەینی تا ڕادەیێ ئارام بۆوە، چاوی نایە سەریەکو خەوت لە خەووا بینی کە ئاسمان لەباغێ دەچێو بە پەیژەییێکی ئاسنین ئابلۆقەدراوەو پڕیەتی لە ئاژەڵی کێوی ،ئەویش ئاژەڵێکی کێوی بوو کە لەگەڵ ئەوانی دیکەدا لەباغدا بەولاو بەولادا دەچێ، لەم هاتووچوونەدا بەسەر پەیژەوە بەربۆوەو کەوتە سەرزەوی، خەڵکی بەدیتنی ئەو کەوتنە وەحشەتەوە، ژنان بەقیژەو دادەوە منالانی خۆیان لەکوچەو کۆلاناندا کۆکردەوە تا نەبادا ئەم ئاژەڵە بیانخوات، پیاوان دەستیان برد بۆ ڕمو شمشێرو بەردو کەوتنە دوایەوە.

لەکاتێکا لەپڕێکا بووە نەخشی سەرزەوی، خوێن، لەتەواوی لەشیدا هەڵڕژا، ئەوکاتە وابەدیارکەوت کە دادوەران بەدەوری ئەودا کۆبوونەوە تا دادگایی بکەن، بەلام ئەم دادوەرانە مرۆڤـ نەبوون، بەڵکو کۆمەڵێ لە ڕێویو سەگو هرسو گورگ بوون، فتوای کوشتنی ئەویاندا، بەلام لەهەمان کاتێ کە ئەویان بۆ کوشتارگا دەبرد بەبیری هاتەوە مەرگ کار لەو ناکات ئەو ئاژەڵێکی ئاسمانی جاویدانەبوو، بە وەبیرهێنانەوەی ئەم بابەتە، ژنێ دەستی گرت.... مەجدەلیە بوو

ئەوی لەشار دەرهێناو بردیە مەزراوە، پێیگوت :- مەچووە ئاسمان بەهار گەیشتووە، لەگەڵ ئێمەدا بمێنەوە. لەگەڵ یەک تا سنووری سامیرە ڕێیان تەی کرد، لەوێ ژنێکی سامیرەیی خۆیو گۆزە ئاوی سەرشانی بەدیارکەوت، گۆزەکەی بەودا تا ئاو بخواتەوە، دوای ئەمە ئەو ژنەش دەستی ئەوی گرتو بێ ئەوەی کە قەسەیێ بکات، تا سنووری جەلیل ئەوی هێنا، لەوێ دایکی لەژێر پیرە درەختەکان کە شکۆفەیان کردبوو و زەیتونیان دەردابوو، چەفیەیێکی ڕەشی لەسەردابوو دەگریا، دایکە بەبینینی بریقەکانی خوێنی لەشو قاچیو دڕکی سەر سەری، دەستی بەرزکردەوەو گوتی :- وەک چۆن دڵی منت سووتاند ئومێدەوارم خودا دڵی تۆش بسووتێنێ، تۆ ناوی منت خستە سەرزمانو هەموو جیهان پەنجەنومای من دەکات، دەستت بەرزکردەوە بەڕووی ڕێبازو خودای ئیسرائیل، مەگەر ترست لەخودا نەبوو، هەستت بەشەرم نەدەکرد؟ ئەسڵەن لەبیری دایکو باوکت نەبووی، هیوادارم نەفرینبار بیت. ئەمەی گوت و ون بوو.

مەسیح کە لەبەر ئارەقە تەڕ بوو بوو لەخەو ڕابوو، یاوەرەکان لەدەوروبەریا خەوتبوون، پرخەیان دەهات، لەحەوشەدا کەلەشێر دەیخوێند، پەترۆس دەنگی

کەلەشێری بیستو چاوی نیوە کردەوە، مەسیحی بینی کە بەسەر پێوە وەستاوە گوتی :- مەولای من کاتی بانگی کەلەشێر خەریک بوو خەونم دەبینی وابەدیارکەوت کە دوو داری خاچ ئاسات لەدەست دابوو، دارەکان لەدەستی تۆدا بوونە تەمبورو عودو تۆ دەتژەنین‌و گۆرانیت دەگوت، جانەوەرە کێویەکان لەسەرتاسەری زەوی بۆ گوێ گرتن کۆبوونەوە، مانای ئەم خەونە چییە. لەخاخامی پیر دەپرسم؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :- خەونەکە لەهەمان جێدا تەواو نابێ، پەترۆس، بۆ ئەو هەموو پەلەپەلەت لەبێداربوونەوە بەخەرج داوە؟ خەون بەردەوام دەبێ.

- تێناگەم مەولای من، رەنگە تۆش خەونێکی وات بینیبێ؟

- جانەوەرەکان دوای بیستنی گۆرانی هێرشیان کردو گۆرانیبێژەکانیان هەڵدڕی؟

چاوەکانی پەترۆس لەگلێنە هاتنە دەرەوە، دڵی لە مانای خەونەکە بە ئاگابوو، بەڵام زەینی هێزی تێگەیشتنی ئەو خەونەی نەبوو گوتی — تێناگەم- مەسیح وەڵامی دایەوە :- بەبیستنی بانگی کەلەشێر لەسپێدەییێکی دیکە تێدەگەی؟.

مەسیح ئەوکاتە یاوەرەکانی یەک یەک بەلەقە بێدارکردەوەو گوتی :- بێدار ببنەوە تەوەزەلینە، ئەمڕۆ کارێکی زۆرمان هەیە. فیلیپ بەهەڵپشافتنی چاوەکانی خۆی پرسی :- دەڕۆین؟ من دەڵێم باشتر وایە بگەڕێینەوە جەلیل ئەوێ سەلامەتە.

یەهودا ددانەکانی داقرمساندە سەریەک، بەڵام هیچی نەگوت لەژووری نێواندا، ژنان بێداربوونەوە دەستیان کرد بە چەنەبازی، سالومەی پیر بۆ کردنەوەی ئاگر هاتە دەرەوە، یاوەران لەحەوشە کۆبوونەوەو چاوەڕوانی مەسیح بوون کەبەسەر خاخامەوە لاربۆوەو بە دەنگێکی کپ قسەی لەگەڵیا کرد، پیرەمێرد کە زۆر بێحاڵ بوو، لەسوچێکی دواوە لە ناو نوێن کەوتبوو.

خاخام پرسی :- ڕۆڵە ئێستا بۆ کوێ دەڕۆی؟ لەشکری خۆت بۆ کوێ رابەرایەتی دەکەی؟، جارێکی دی بۆ ئورشەلیم؟ ئایا دووبارە دەتەوێ دەست بەرزکەیتەوەو پەرستگا سەرەوژێرەکەی؟ کاتێ کە گوفتار لە رۆحێکی گەورە دەردەچێ دەبێتە کردار، رۆحی تۆ گەورەیە تۆ بەرپرسی گوفتاری، ئەگەر دەریخەیت کە دەبێ پەرستگا وێران بێ، لەڕاستیدا رۆژێ وێران دەبێ، وشەکانی خۆت بەپێوانەوە بڵێ..

– باوکە هەمان ئەو کارەش دەکەم، کاتێ کە قسە دەکەم تەواوی دونیام لەسەردایە، هەموو ئەوەی کە لە دونیا دەمێنێتەوە هەڵدەبژێرمو بەرپرسێتی دەگرمە ئەستۆمەوە.

– چ دەبوو کە تەمەنم بایی ئەوەندەی دەکرد تا بزانم کە تۆ چ کەسێکی، بەڵام پیرو پەککەوتەم، دونیا بۆتە تارماییەک بەدەوری سەرمدا دەسووڕێو دەیەوێ بچێتە ناو سەرمەوە، بەڵام تەواوی دەرگاکان داخراوە

– باوکە هەوڵدە چەند رۆژێکی دیکە بەردەوام بیت بۆ ئەوەی تا رۆژی جەژن زیندوو بمێنیتەوە، خۆت بەتەمەنی ئازیزی راکردووت بچەسپێنەو دەبینی کە من چ کەسێکم، هێشتا ساتی موژدەهێن نەهاتووە.

خاخام سەری راتەکاندو بەشکاتکردنەوە گوتی

:– کەواتە ئەو ساتە کەی دەگات؟ ئایا خودا منی فریو داوە؟ ئەی کوا ئەو وادەیەی بەمنی داوە؟ من لە حاڵی مردن دام، کریستۆ لەکوێ یە؟. بە تەواوی هێزی خۆیەوە خۆی چەسپاندە شانی مەسیحەوە.

–باوکە تا جەژن بەردەوام بە، دەبینی کە خوداوەند وادەی خۆی ناگۆڕێ!

مەسیح ئەو کاتە خۆی لەچەنگی پیرەمێرد رەهاکردو چووە حەوشەوە، گوتی :– ناتانیلو تۆش فیلیپ برۆنە ئەولای دێوە، کە دوا ماڵتان بینی لەوێ کەرێک دەدۆزنەوە هەوساری بە زنجیری دەرگاوە بەستراوەتەوە، هەوساری بکەنەوەو بیهێننە ئێرەوە، ئەگەر کەسێ لە ئێوەی پرسی کە بۆ کوێی دەبەن وەڵام دەنەوە کە :– ئوستاد پێویستی پێیەتی دووبارە دەیهێنینەوە..

ناتانیل بەدۆستی خۆی گوت :– خۆمان دەخەینە دەردەسەریەوە. فیلیپ گوتی :– با برۆین گوێڕایەڵی فەرمان بینو لێگەڕێ هەرچییەک دێتە پێش بەخێر بی.

مەتی قەڵەمی خۆی گرتە دەستو هەموو لەشی گوێو چاو بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :– خودای ئیسرائیل سەیرکە چۆن قامەتی ئەو دروست بەهەمان ئەو شێوەیەی کە پەیامبەران لەرێی سروشەوە دروستیان کردووە!وایە، مەگەر زەکەریا پەیامبەر نییە، کە دەڵێت:

– ئەی کچی سەهیون شادومان بە دێیتە وەژدەوە، ئەی کچی ئورشەلیم هاواری شادی سەربدە ئێستا پاشای تۆ دێ، تا تۆ بدۆزیتەوە، هەرچەندە سەرکەوتووە، بەڵام بە خاکەڕاییەوە سواری کەرێ بوو.

مەتی ویستی ئوستاد تاقی بکاتەوە گوتی :- مەولای من وادێتە بەرچاو کە ماندووی‌و ناتوانی بە پیادە بچیتە ئورشەلیمەوە.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- نە من ماندوو نیم، بۆ دەپرسی؟ لەپڕێکا ئەو مەیلە لەمن پەیدابوو کە بەسواری بڕۆم.

پەترۆس قسەی ئەوی بڕی، تۆ سواری ئەسپێکی سپی دەبیت، مەگەر پاشای ئیسرائیل نیت؟ لەبەر ئەمە دەبێ بەسواری ئەسپ بچیتە ناو پایتەختەوە.

مەسیح سەیرێکی پەلەئامێزی کردە یەهوداو هیچی نەگوت.

لەهەمان ئەم کەین‌و بەینەدا، مەجدەلیە هاتە دەرەوەو لەلایەک وەستا، ژێر چاوەکانی هەڵمسابوو، چونکە بەدرێژایی شەو چاوی لەسەریەک نەنابوو، لەکاتێکا پشتی بە چوارچێوەی دەرگادابوو، سەیری مەسیحی دەکرد، وای چ نیگاییێکی قووڵ و نائەجماو بوو! وەک بڵێی بۆ هەمیشە ماڵاوایی لەو دەکرد، گەرەکی بوو داوای لێ بکات نەڕوات، بەڵام ڕێی گەرووی داخرابوو. مەتی ئەوی بینی کە زەینی خۆی دەکاتەوەو دادەخا ناتوانی چەند وشەیێ بخاتە سەرزمان، تێگەیشت لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- پەیامبەران ناهێڵن ئەو قسە بکات، ناهێڵن ئوستاد پێشبینییەکانی ئەوان جێبەجێ بکات، مەجدەلیەرازی بێت یا نا خۆشی رازی بێت یا نا سواری کەردەبێ‌و دەچێتە ئورشەلیم ئەوە قەدەرەو نووسراوە..

لەهەمان کاتدا فیلیپ‌و ناتانیل گەیشتن‌و بەشادییەوە ماچەکەرێکیان بەدوای خۆیاندا رادەکێشا، فیلیپیش بەدیاریخست‌و گوتی مەولای من، ڕووداوێکی ئاوەها بوو، کە گوتت، ئێستا سواربەو بابڕۆین، مەسیح گەڕایەوە تا سەیرێ بکاتە ماڵەکەوە، ژنان بەدەستی خاچواریان خەمگین‌و خامۆش بوون، سالومەی پیرو دوو خوشک لەگەڵ مەجدەلیە لەپێشەوە بوون، گوتی :- مارتا قامچیەک لەماڵەوە هەیە؟

مارتا وەڵامی دایەوە :- نەخێر تەنها سیخورمەی براکەم هەیە.

- بیدە من

یاوەران جلەکانی خۆیان نایە سەرپشتی ئاژەڵی گوێڕایەڵ تا کورتانێکی نەرم بۆ ئوستاد دروست بکەن‌و بەسەر جلەکانەوە جلێکی قورمزی کە مەجدەلیە خۆی بەدەستی خۆی چنیبووی، دانایە سەرو شیرازەکانی بەسەرووینازی رەش رازاندبۆوە.

مەسیح پرسی :- هەموو حازرن؟ خۆ ورەکانیش بەرزن؟.

پەترۆس لە کاتێکا هەوساری ئاژەڵی لەدەستدا بوو، لە پێشەوە دەڕۆیشت گوتی :- بەڵێ..

خەڵکی بێت ئنیا گوێیان لە دەنگی رەتبوونی گروپەکە بوو دەرگایان کردەوە.

-کوڕینە، ئۆغربەخێر. بۆ ئەمڕۆکە پەیامبەر بەسواری کەوتۆتە ڕێ.

یاوەران لاربوونەوەو رازیان خستە میانەوە :- ئەمڕۆ دەڕوات تابەسەر تەختەوە دانیشێ.

- کام تەخت؟

- قسە مەکە ئەو رازێکە، ئەو پیاوە دەبینی کە بەرەو رووی خۆتە، ئەوە پاشای ئیسرائیلە.

ژنە جحێڵەکان هاواریان کرد :- نەبابە؟ یاڵڵا با لەگەڵیا بڕۆین!. خەڵکێکی زۆرتر کۆبوونەوە.

منالان لقو پۆپی دارخورمان هەڵکەندو کەوتنە پێش، سرووودی خۆزگە بەحاڵی ئەو کەسەی کە بەناوی خوداوە دێت. دەچڕی. پیاوان کۆتەکانی خۆیان دەردەهێناو بەدرێژایی جادە رایاندەخست تا ئەو بەسەریانا تێپەڕی، وای چۆن تاویان دەدا!

وای کە چۆن بەهارێ بوو، گوڵەکان ئەمساڵ چ روەتێکیان هەبوو، باڵدارەکان بە ئاوازەوە لەدوای ڕێزەکەوە بۆلای ئورشەلیم هەڵدەفڕین!

یاکوب سەری لە گوێی براکەی نا :- دوێنی دایە قسەی لەگەڵ کردو پێی گوت ئەو ئێستاکە دەیەوێ بچێتە سەر تەختی گەورەیی خۆی، دەبێ ئێمە لە چەپو راستی خۆی دانێ.، بەڵام ئەو وەڵامی نەدایەوە، لەوانەیە تووڕە بووبێ، دایە دەیگوت روخساری تاریک هەڵگەڕا، یۆحەننا وەڵامی دایەوە: هەڵبەتە کە تووڕەبووە دایە، نەدەبوایە قسەییێکی وابکات.

- کەواتە چارە چییە؟ ئایا ئێمە وا رەها کاتو ئەو مافە بدات بە یەهودای ئەسخەریوتی؟ چۆن دیارە کە کارێکی واناکات؟ قەت وردبوویتەوە لەو رۆژانە چۆن چۆنی بە جووتە بەدزییەوە قسە دەکەن؟ وادێتە بەرچاو کە قەت جیا نابنەوە، یۆحەننا ئاگاداربە، خۆت قسەی لەگەڵ بکە تا زەرەرمان پێ نەگات، زەمان بۆ دابەشکردنی شانازییەکان هاتۆتە پێش. بەڵام یۆحەننا سەری خۆی هەڵتەکاند گوتی :- برام سەیرکە چەند بەئازارە، وەک بڵێی دەچێتە پێشوازی

مەرگی خۆیەوە..

مەتی لەوکاتەی کە لەدوای ئەوانی دیکەدا ڕێی دەبڕی، دەیگوت :- دەمەوێ بزانم ئێستا موقەددەر چییە؟ پەیامبەران بەچاکی ڕوونی ناکەنەوە، هەندێ دەڵێن تەختو هەندێکیش دەڵێن مەرگ، کام یەک لەو پێشبینییانە ڕوودەدات؟ هیچ کەس ناتوانێ بەراڤەکردنی پێشبینی بکەوێتە پێش ڕووداوی ڕووداوەوە، تەنها دوای ڕوودانی ڕووداوەکە تێدەگەین مەبەستی پەیامبەر چی بووە.

لەبەر ئەمە چاکتر وایە سەبر بگرینو لەدڵنیاییدا ببینین چ ڕوودەدات، ئەمشەو لەکاتی گەڕانەوە، هەموو شێ دەنووسمەوە، لەم کاتەدا خەبەرێکی خۆش پەڕوباڵی دەرکردو گەیشتبووە دێهاتە نزیکەکانو خانووە پەرشو بڵاوەکان و سەرانسەری زەیتونستانو ڕەزەکانی مێو، جووتیاران لەهەموو لایەک ڕایاندەکرد کەپەنەک یا دەسماڵی خۆیان دەهاویشتە سەر زەوی تا پەیامبەر بەسەریا ڕەت بێت، ئیفلیجو نەخۆشەکانو کۆنەپۆش زۆر بوون، جارناجار مەسیح ئاوڕی دەدایەوەو سەیری لەشکری خۆی دەکرد.

لەپڕێکا هەستی بەتەنهاییکی مەزن کرد، گەڕایەوە هاواری کرد :- یەهودا. بەڵام ئەم یاوەرە لەخەڵک هەڵاتووە لەدوا ڕێزدابوو نەیبیست، مەسیح بەنائومێدی دووبارە هاواری کرد :- یەهودا.

ڕیش سوور وەڵامی دایەوە :- لێرەم. یاوەرەکانی دیکەی وەلاداو ڕەت بوو..

- مەولای من چیت دەوێ؟
- یەهودا لەکەناری مندا بمێنەوە، لەگەڵم بە
- مەولای من نیگەران مەبە جێت ناهێڵم.

یەهودا گوریسەکەی لەدەستی پەترۆس وەرگرتو کەوتە ئەندێشەوە.. مەسیح جارێکی دیکە گوتی :- برام یەهودا بەتەنیام جێمەهێڵە.

- مەولای من چۆن بەتەنها جێت بهێڵم؟ مەگەر پێشتر سەبارەت بەمە بڕیارمان نەداوە.

ئەوان لە ئەنجامدا لە ئورشەلیم، ئەو شارە پیرۆزەی کە بەسەر کێوی سەهیونەوەیە لەژێرهەتاوی بێ ئاماندا نزیک بوونەوە، لەسپێتی بەفردا ڕووبەڕووی ئەوان باڵای هەڵبڕی بوو، بەناو گوندێکی بچووکدا چوون، لەملا تا ئەولای گوند گوێیان لە سەردولکەی پرسە بوو کە لە بارانی فێنکی بەهاران

دەچوو.

مەسیح بەلەرزینێکەوە کە کەوتبووە جەستەی‌و پرسی :- شیوەن بۆ کێ دەکەن؟ کێ مردووە؟.

بەڵام دێهاتیەکان کە لە پشت ئەوەوە تاویاندەدا کەوتنە خەندەوە ئوستاد مەشڵەژێ کەسێ نەمردووە، کچانی دێ بەسووڕاندنی دەستاڕ سەردولکە دەڵێن..

-ئاخر بۆ؟

- بۆ ئەوەی کە خووی پێوە بگرن، تا لەکاتی خۆیدا بزانن چۆن چۆنی دەبێ شیوەن بکەن، لە کووچەی بەردرێژکراودا سەرهەڵگەڕان‌و چوونە ناو شاری مرۆڤـخۆرەوە.

- پۆل پۆل مرۆڤـ کە لە تەواوی مەملەکەتی کەلیمی نشینی دونیاداو هەریەکەو بەبۆن‌و پۆخڵی تایبەتی خۆیانەوە ئامادە بووبوون، لەحاڵی لەباوەشکردن‌و ماچ کردنی یەکتردا بوون، مەگەر ئەوە نییە دووسبەی رۆژی جەژنی جاویدانییەو کەلیمیان برای یەکتربوون؟ بەدیتنی مەسیح کە سواری کەرێکی بچووک بووبوو، بەدیتنی ئەو ئاپۆڕەی کە کەوتبوونە دوای ئەوەوەو لقە دارخورمایان تەکاندەدا کەوتنە خەندەوە.

- پەنا بەخوا ئیدی ئەوە کێیە؟

- بەڵام ئیفلیج‌و نەخۆشی‌و کۆنەپۆشەکان مشتی خۆیان بەهەڕەشە بەرزدەکردەوە :- بەم زووانە تێدەگەی کە ئەوە مەسیحی ناصیرەییە دەبێتە پاشای یەهودیان.

مەسیح دابەزی‌و بەپەلە لەپەیژەکانی پەرستگا چووە سەرەوەو گەیشتە بارەگای سلێمان‌و سەیری دەوروبەری کرد.

تەختە کورسییەکان بەرپابووبوون، هەزاران نەفەر لەبازرگان‌و سەڕاف‌و مەیخانەچی‌و بەدکار، خەریکی کڕین‌و فرۆشتن بوون، خەریکی چەنە لێدان‌و جاز لێدان بوون بۆ کەلوپەلی خۆیان، خوێن بەری چاوی مەسیحی گرت، تووڕەییێکی پیرۆز بەسەریا زاڵ بوو، سیخورمەکەی خۆی بەرز کردەوەو کەوتە گیانی سفرەی شەراب‌و خواردەمەنیەوە، تەخت‌و کورسیەکانی پێک دادەداو فرۆشیارەکانی دەخستە بەرکوتەکەوە :- یاڵڵا بڕۆن ون بن!. لە دەروونی ئەودا تەمەننایێکی ئارام، بەڵام ناخۆش هەبوو :- خودایا، خوداوەندا لەڕوودانی هەر

شتێ کە ئیرادەت لەسەرە پەلە بکە، جگە لەو تەمەننایە هیچی دیکەم نییە، تەنها داواکارم لەتۆ مادامەکێ هێشتا راستو راستەقانیم هەیە، پەلە بکە..

ئاپۆرەی خەڵک لەدوای ئەودا تاویاندا ئەوانیش بە هەڵچوونەوە هاواریان کرد یاڵڵا بڕۆن ون بنو سفرەیان تێکچڕژاند، مەسیح لەکەنار هەیوانێکی شاهانەدا بەسەر بەرزایی دۆڵی – کەدەروون– وە وەستا، هەڵم لەتەواوی بەدەنی هەڵدەستا، پرچی درێژو رەشی بەسەر شانەکانیان پەرشو بڵاو بووبۆوە، لە چاوەکانیا مەشخەڵ دەهاتە دەرەوە هاواری کرد :– من هاتووم تا ئاگر لە دونیا بەردەم، یەحیای ئاوەمۆرکار لەبیاباندا بانگەشەی دەکرد :– تۆبە بکەن تۆبە بکەن، رۆژی خودا نزیک کەوتۆتەوە.، بەڵام من بەئێوەی دەڵێم کە ئیدی هەلی تۆبەکردنتان نییە، ئەو رۆژە گەیشتووە من رۆژی خودام، یەحیای ئاوەمۆرکار لەبیاباندا بە ئاو ئاوەمۆری دەکردو من بەئاگر ئاوەمۆرتان دەکەم، من مرۆڤـ و کێوو شارو قایغەکان ئاوەمۆر دەکەم، من ئاگر دەبینم، کە لەحاڵی داگرتنی چوارگۆشەی دونیاو چوارگۆشەی رۆحەو شادی دەکەم رۆژی خودا رۆژی منەو گەیشتووە، ئاپۆرەکە هاواریان کرد :– ئاگر ئاگر ئاگر بهێنەو دونیا بسوتێنە، خزمەتکارانی پەرستگا، نێزەو شمشێریان گرتە دەست، یاکوبی برای مەسیح خۆیو نوشتە هەڵواسراوەکانی گەردەنی سەردەستەبوو، بۆ دەستگیرکردنی مەسیح هێرشیان هێنا، بەڵام خەڵکی تووڕەبوون یاوەرەکان زاتیان وەبەرهاتو بەهاوارکردنەوە بەپەلە بۆ پێشەوە چوون تا پەیوەست بن بە ئەوانی دیکەوە.

پەترۆس مەشخەڵێکی بەسەر سفرەییێکەوە هەڵگرتو هاواری کرد :– برایان یاڵڵا هێرش بکەن، زەمانی موژدەبەخش بۆ ئاگرتێبەردان هاتووە. لەبەرئەوەی کە لە تەلاری پیلاتدا شەیپورەکان دەنگیان نەدەدایەوە، خوێنێکی زۆر لە حەوشەی خوداوەند بەسەر زەوی هەڵڕژا، کیافای کاهینی گەورە، لەپەرستگا هاتە دەرەوەو دەستووری دایە خزمەتکاران کە چەکی خۆی دانێنە سەر زەوی، ئەو خۆی بەکارامەییێکی زۆرەوە داوێکی نابۆوە کە یاخیبووان بێ بگرەو بەردەو بەبێ هەراو هۆریا دەکەوتنە ناویەوە.

یاوەرکان بەدەوری مەسیحەوە ئەڵقەیان بەستو بەشڵەژانەوە سەیری ئەویان دەکرد، ئایا ئەو هێمای دەدا یانا؟ ئەی چاوەڕوانی چی بوو؟ دەبووا تا چەند سەبر بگرێ؟ بۆ دوا دەکەوتو بۆ لەجیاتی دەستی بۆلای ئاسمان هەڵبڕی

چاوی بڕیبووه زەویەوە؟ باشە خۆشی پێویستی بەپەلە نەبوو، بەڵام ئەوان بوون کە پەلەیان بوو، ئاخر ئەوان ئەو هەژارانە بوون کە هەموو شتی خۆیان کردبووە فیداو ئیدی زەمانی تەلەف بوون گەیشتبوو.

پەترۆس سوور بووبۆوەو ئارەقاوی گوتی :- مەولای من بڕیار بدە.. هێماییکمان پێبدە.

مەسیح بێ جووڵە لە شوێنێ وەستابوو چاوەکانی داخستبوو، دڵۆپی درشتی ئارەقەی لەنێوچەواندا هەڵدەڕشت، دەم نادەم بەخۆی دەگوت :- خوداوەندا رۆژی تۆ لەحاڵی نزیکبوونەوەدایە، کۆتایی دونیا گەیشتووە، دەزانم کە ئەو رۆژە دەهێنم، بەڵام بە مەرگی خۆمان..

بە دووبارەکردنەوەی دەمنادەمی ئەوگفتوگۆیە دەروونیە تووشی شەهامەت دەبوو.

یۆحەنناش بۆلای هات، شانی گرتو رایتەکاند تا چاوانی بکاتەوە، گوتی :- ئەگەر ئێستا هێمامان پێ نەدەی، کارمان تەواوە، ئەوەی کە ئەمڕۆکە کردوتە مانای مەرگە، توماس قسەی بوحەننای بەڕاست زانی گوتی :- بەڵێ کاری تۆ مانای مەرگە، هەر بۆ زانینی بەڕێزتان ئێمە نامانەوێ بمرین.

فیلیپو ناتانیل بەهەراسانییەوە هاواریان کرد :- بمرین؟ وەلێ ئێمە هاتووینەتە ئێرەوە تا حوکمرانییتی بکەین..

یۆحەننا سەری لەبنگوێی مەسیح ناو پرسی :- مەولای من بیر لە چی دەکەیتەوە؟ بەڵام مەسیح ئەوی لەخۆی بەدوورخستەوە، بەیەهودای گوت :- وەرە ئێرەوە تەک من.

پشتی بە بازووی بەهێزی ئەودا.

یەهودا بەبنی لێویەوە گوتی :- مەولای من ئازابە، زەمانی موژدەبەخش گەیشتووەو ئێمە نابێ لەپێش ئەوان سەربەرەو ژێر بین.

یاکوب نیگاییکی نەفرەتباری کردە یەهودا، ئوستاد پێشترێ هەتا ئاوڕی نەدەدایەوە سەیرێکی بکات، ئێستا ئەم دۆستیو قسانە چ مانایاییکی هەیە بەگوێیا دەچرپێنی؟.

:- خەریکن لەگەڵ یەک تەبایی دەکەن، مەتی تۆ شتێ بڵێ.

- من شتێ ناڵێم، گوێ لە کردارو گوفتاری ئێوە دەگرمو دەنووسم، کاری من ئەوەیە.

مەسیح لەپڕێکا هەستی کرد سەری گێژبووەو بازووی یەهودای کوشی، یەهودا ژێر قۆڵی گرتو پرسی :- مەولای من ماندووی؟.

- بەڵی ماندووم.

- ڕدێن سوور وەڵامی دایەوە :- بیر لە خودا بکەوە تا شادی خۆت وەدەست بهێنیەوە.

مەسیح پارسەنگی خۆی وەدەست هێنایەوەو رووی لەلای یاوەران کردو گوتی :- باشتر وایە بگەڕێینەوە.

بەڵام یاوەرەکان لە شوێنی خۆیاندا مانەوە، نەیاندەویست بڕۆن؟ بۆ کوێ؟ دووبارە بۆ بێت ئنیا؟ بۆ چەند کاتێکی دیکە؟ ئەوان ئیدی لەو هاتوچوونەدا کەشەنگ بووبوون.ناتانیل لەسەرەخۆ بەدۆستەکەی خۆی گوت :- وا خەیاڵ دەکەم دەست لە ئێمە دەدات، من یەکێکم کە لە جێوە تەکان ناخۆم.، بەڵام دوای گوتنی ئەم وشانەی ئێمە، بەدوای یاوەرەکانی دیکەوە کەوتەڕێ، چونکە ئەوان بە نابەدڵیەوە بەرەو بێت ئنیا وەڕێکەوتن.

لەدوای ئەوانەوە خزمەتچیەکانی پەرستگاو فەریسیەکان پێدەکەنین، یەکێ لە خزمەتچیە گەنجەکان روخسارێکی زبرو شانێکی خڕکەڵەی هەبوو پەلکە لیموییێکی تێگرتنو بەروخساری پەترۆس کەوت.

پەترۆس ویستی بەرپەرچی بداتەوە، بەڵام ئاندریاس لێنەگەڕاو گوتی :- برام سەبرت هەبێ نۆبەتی ئێمەش دێت.

- کەواتە کەی؟ نابینی کەوتووینەتە چ رۆژێکەوە؟ یاوەرەکان سەر بەرەوژێر کەوتنە رێگاوە، ئاپۆڕەکە لەدوای ئەوانەوە، بەجوێن دانەوە، پەرشو بڵاوبوونەوە، ئیدی کەسێ بەدوای ئەوانەوە نەبوو، کەسێ جلی دڕاوی خۆی لەژێر پێی ئوستاد دانەدەنا.

فیلیپ ئێستاکێ کەرەکەی بەدوای خۆیدا رادەکێشا ناتانیلیش کلکی گرتبوو، هەردووکیان بۆ گەڕاندنەوەی ئاژەڵەکە بۆ خاوەنەکەی لە پەلەدابوون تا نەکەونە دەردەسەریەوە، ئاگر لە ئاسمان دەباریو باییێکی گەرم هەڵیدەکرد، تۆزو گەردێکی چڕ هەڵدەستاو لەگەروویان دەنیشتەوە، کە گەیشتنە نزیک بێت ئنیا، باراباسیان لەگەڵ دوو کەس لە یارانی کێویو سمێڵی ئەستووری ئەو لەبەرابەر خۆیاندا بینی.

باراباس هاواری کرد :- ئوستادی خۆت بۆ کوێ دەبەی؟ ئەو کە لە ترسان

خۆی پیس کردووه..
هاوڕێکانی ئەو لەحاڵێکدا کەوتبوونە خەندەوە وەڵامیان دایەوە:
:- دەیبەن بۆ زیندووکردنەوە ئیلیازر.
بە گەیشتنیان بەبێت ئنیاو چوونە ناو ماڵ، خاخامی پیریان لەسەرەمەرگدا بینی، ژنان لە دەوریا بە ئارامیو بێ جووڵە دانیشتبوونو سەیری گیاندانی ئەویان دەکرد، ئەوان دەیانزانی کە بۆ زیندووکردنەوەی ئەو هیچیان لەدەست نایێ.
مەسیح نزیک کەوتەوەو دەستی لەسەر توێڵی پیرەمێرد دانا، خاخام بزەییێکی هاتێ، بەڵام چاوی نەکردەوە.
یاوەران لەناو حەوشەدا بە دەمی تاڵیانەوە دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون، هیچیان نەدەگوت.
مەسیح چاوی بڕیە یەهوداو سەری بەنیشانەی بەڕاست زانین تەکاندا.
- یەهودا برام... ساتی موژدەبەخش هاتووە ئامادەی؟
- مەولای من دووبارە دەپرسم... بۆمنت هەڵبژاردووە؟
- تۆ دەزانی کە لە هەموویان بەهێزتری، ئەوانی دیکە بەرگە ناگرن، لەگەڵ کیافای کاهینی گەورە قسەت کرد؟
- بەڵێ، دەیەوێ بەکاتو شوێنەکە بکەوێ.
- پێی بڵێ، شەوی جەژن دوای شامی پوسح، لە- گتسمان- برام یەهود هەوڵدە ئازابە منیش هەوڵدەدەم..
یەهودا سەری تەکانداو بێ ئەوەی قسەیێ بکات، چووە جادەوە تا چاوەڕوانی سەردەرهێنانی مانگ بکات، سالومەی پیر لە کوڕەکانی پرسی :- لە ئورشەلیم چی روویدا وا بێدەنگن؟.
یاکوب وەڵامی دایەوە :- دایە ئێمە ماڵی خۆمان خستۆتە بەر لافاوەوە.. دارمان روویدا
- مەولای ئێمە، گەورەیی، ئاوریشمی زێڕچین، تەختی پاشایی، کەواتە ئەو فریوی دام؟
- خانمی پیر سەیری کوڕەکانی کردو دەستی بەیەکدادا، بەڵام هیچ یەک لەوان وەڵامی نەدایەوە.
- مانگ لە قورسی تەواوی خۆی لەپشت پڕ رەزەکانەوە خەمگینانە هاتە

دەرەوە، بە دوودڵی، بۆ ساتێ لەپشت کێوە بڵندەکانەوە وەستا، سەیری دونیای کرد ئەوکاتە یەکسەر بڕیاری خۆیدا، خۆی هێنایە دەرەوەو دەستی کرد بەسەر هەڵگەڕان، ماڵی ئیلیازر لەگەڵ تەواوی گوندکە وەک بڵێی لە پڕێکا بە ئاوی قسل سپی کرابێت، کەوتە ناودرەوشانەوەییێکی سپییەوە.

بەدەرکەوتنی سپێدە یاوەرەکان بە دەوری ئوستاد کۆبوونەوە، ئەو قسەییێکی نەکرد، بەڵام سەیری یەک یەکی ئەوانی کرد، بۆ یەکەمجارو دواجار بوو کە دەیبینین، دەمەدەمی نیوەڕۆ لێوی بەقسە کردەوە:-

دۆستان مەیلم لێیە رۆژی جەژنی پیرۆز لەگەڵ ئێوە بگێڕم، لەڕۆژێکی وادا باوانمان کوچیان کرد، ئەوان کۆیلەتییان لەدوای خۆیان جێهێشتو چوونە بیابانی ئازادییەوە، بۆیەکەمین جار لەم جەژنەدا» لە کۆیلەتی دێینە دەرەوەو دەچینە نێو ئازادیێکی دیکەوە، ئەوانەی کە گوێی بیستنیان هەیە، لێگەڕێ با ببیستن.

هیچ کەسێ قسەی نەکرد ئەم وشانە نادیاربوون، کۆیلەتی نوێو ئازادی نوێ چ مانایەکیان هەیە؟ ئەوان تێنەدەگەیشتن، دوای چەند ساتێ پەترۆس گوتی :- مەولای من هیچ شتێ تێناگەم. جەژن بەبێ بەرخ ناکرێ، بەرخ لەکێ پەیدا کەین؟.

بزەییێکی تاڵ بەسەر لێوی مەسیحدا نەخشی بەستا:

:- پەترۆس بەرخ ئامادەییە، لەهەمان ئەوساتەدا بەپێی خۆی دەچێتە قوربانگا، تا هەزارانی جیهان بتوانن جەژنی نوێ بگێڕن، لەبەر ئەمە دەربارەی بەرخ نیگەران مەبە.

ئیلیازر کە بێدەنگ لەسوچێکەوە دانیشتبوو هەڵسایەوە» دەستی ئێسقان ئاسای لەسەر سینە داناو گوتی :- مەولای من من بەژیانم قەرزاری تۆم، هەرچییەک بێ دیسان لەتاریکی گۆڕ باشترە، لەبەر ئەوە من بەرخی جەژنتان بەدیاری بۆ دەهێنم، یەکێ لە دۆستەکانم لەبەرزایی کێودا شوانێتی دەکات» دەچمە سۆراغی ئەوەوە خودا حافیز. یاوەرەکان بەسەر سامی چاوییان بڕیە ئەوەوە، ئەو مردووە جووڵەدارە لەکێ قودرەتی هەڵسانەوەی هەیە لەجێی خۆیە و بچێ بۆ لای دەرگا؟ هەردوو خوشک بۆلای ئەو رایانکرد تا لێنەگەڕێن بڕوات، بەڵام ئەوانی وەلاناو گۆچانی گرتە دەستو رۆیشت، ئیلیازر بەنێو کۆڵانەکاندا بۆ پێشەوە دەچوو، لەڕێ ئەودا دەرگاکان دەبوونەوە، ژنان

بەوەحشەتو سەرسامیەوە دەهاتنە دەرەوە، کەوتبوونە حیرەتەوە کە ئەو چۆن خۆی بەسەر ئەو لوولاقە تێرۆگیانەوە پەلکێش دەکاو کەمەری وردنابێ، هەرچەند ئازاری دەکێشا دڵی خۆی دەدایەوەو جارناجار هەوڵیدەدا فیکە لێدا تا نیشانی بدات کە لە رابوونەوەی ئەودا هیچ گومانێک لەئارادا نییە، بەڵام لێوەکانی بەدروستی نەدەگەیشتە یەکتریەوە، لەبەر ئەوە دەستی لەفیکەلێدان هەڵگرت، بەسەرو پۆتەڵاکێکی جیدییەوە دەستی کرد بەسەر هەڵگەڕان بەدامێنی کێوەوەو رووی کردە ئاخوڕی مەڕەکانی هاوڕێکەی خۆی.

بەڵام هێشتاکە ڕێگەی تەی نەکردبوو کە لە پشت پنچکێکی تژی کەسک گوڵدا باراباس هەڵبەزییە دەرەوەو رێی لێگرت، چەندین رۆژ بوو باراباس چاوەڕوانی ساتێکی وایدەکرد تا ئەو زیندوو بۆوە نەفرەتیە پێ لە ماڵ دەربهێنێو تەمێی بکات، دەبوایە نەهێڵێ ئیدی خەڵک وەک پەرجوویەک رسەیری ئەو بکەن، چونکە کوڕەکەی مەریەم هەر لەو رۆژەوەی کە ئەوی زیندوو کردۆتەوە پەیڕەوانێکی زۆری پەیدا کردووە، لەبەر ئەمە دەبوایە ئیلیازر بگەڕێنێتەوە بۆ گۆڕ، تا بۆ هەمیشە رزگار بێ لەشەڕی ئەو، باراباس هاواری کرد :- ئاهای راکردووی دۆزەخ خۆشحاڵم کەدەتبینم لەوێ خۆشت رابوارد؟ کامیان باشترە ژیان یا مەرگ؟ ئیلیازر وەڵامی دایەوە :- شەش لەیەک، نیوەی دوازدە لەوی دی.و دەستی کرد بە سەرهەڵگەڕان بەڵام باراباس رێی لێگرت..

- تارمایی ئازیزی من دەبووری، جەژن وادێت من بەرخێکم نییە تا جەژن بگێڕم، ئەمرۆ سبەینی سوێندم بە خودا خوارد، کە لەجێی بەرخدا، رووبەڕووی یەکەمین بوونەوەری زیندوو ببمەوە لە سەرڕێگادا، بیکەم بە قوربانی، باشە ئەوە شانس رووی لەتۆ کردووە، گەردەنت بهێنە پێشەوە، چونکە بۆ خودا سەردەبڕیێت.

ئیلیازر دەستی کردبە هەراو هۆریا، باراباس گەرووی گرت، بەڵام یەکسەر دووچاری ترس بوو، ئەو شتێکی لەڕادەبەدەر نەرمی کەوتبووە دەست، وەکو پەمۆ وابوو، نا خودایە لە پەمۆش نەرمتر، وەکو هەوا نینۆکەکانی دەچووە خوارەوەو دەهاتە دەرەوە، بێ ئەوەی دڵۆپێ خوێن ببینێ، لەبەرخۆ گوتی :- لەوانەیە ئەو تارمایی بێتە ڕەنگ لەروخساری خوریکە سای پەڕی، پرسی :- ئازاری هەیە؟ ئیلیازر لەکاتێکا حۆی لە چنگی دەردەهێنا تا رابکات وەڵامی دایەوە:- نەخێر.

باراباس بە نەڕاندنەوە گوتی :- تەکان مەخۆ. پرچی سەری گرت، بەڵام پرچی سەری لەگەڵ پێستەکەی لەناو دەستیدا دەمایەوە، کەللەسەری ئیلیازر لە نووری خۆرەتاودا بەڕەنگی سپی مەیلەو زەرد بریقەی دەدایەوە.

باراباس لە کاتێکا دەلەرزی بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- نەفرەتت لێ بێ تۆ تارمایی؟.

قۆڵی راستەی ئیلیازری گرتو بە توندی رایتەکاند :- بڵێ من تارماییێکم تا بەرهەڵات کەم.

بەڵام لەکاتێ کە بازووی راتەکاند، لەبنڕا هاتە دەرەوە، وەحشەت دایگرت، بازووی رزیوی ئەوی هاوێشتە ناو پنچکە گیای گەسکەوە، حاڵی تێکچڕژاو تفی روو دەکرد، ترس دایگرتبوو مووی لەشی زیک بووبۆوە. دەستی بۆ کێردەکەی برد، دەیویست هەرچەند زووتربێ جێ بەجێی بکاتو رزگاری بێ لەشەڕی ئەوەوە، بەدیقەتەوە پشتی ملی گرتو گەرووی نایە سەر بەردێکەوە، دەستی بەبڕین کرد، هەرچەند کێردی پیا دەکێشا نەدەچووە خوارەوە، وەک بڵێی خوری دەبڕێتەوە، پەنجەی ترس تاویدایە گیانیەوە، لەخۆی پرسی :- واخەریکم سەری جەستەیەک دەبڕم؟. رەهای کرد دەستی کرد بە شۆڕبوونەوە تا رابکات، بەڵام بینی ئیلیازر هەروا بەڕێدا دەڕوا، لەترسی ئەوەی کە نەبادا هاوڕێی نەفرەتی ئەو دووبارە زیندووی کاتەوە، زاڵبوو بەسەر ترسی خۆیاو دووبارە ئەوی گرتەوە، بەدەستێکی گەردەنو بەدەستەکەی دیکە پێی ئەوی گرت دەق وەکو ئەو جلە شوراوەی کەبەر لە هەڵواسینی دەیکوشن، ئەوی کوشیو بایدا، بەم کارە ئیلیازر بەندبەند لەیەک ترازا، لە ناوەندێ بووە دوو نیوە، باراباس هەردوو نیوەی لە پەناپشتی پنچکە گبای گەسکدا، شاردەوەو تێی تەقاندو رایکرد، لەژیانی خۆیدا یەکەمین جاربوو ترسابوو، زاتی ئاوڕدانەوەی نەبوو بۆداوە، لەبەرەخۆ کەوتە زەمزەمەوە :- چەند باش بوو کە بمتوانیایە لەکاتی خۆی بگەمە ئورشەلیمو یاکوب بدۆزمەوە، بۆ دەرکردنی ترسی دێو، تەڵسمێکی بەمن دەدا.

لە هەمان کاتی ئەم سەینو بەینەدا مەسیح لەماڵی ئیلیازر بەسەر یاوەرانەوە لاربووبۆوە، لە هەوڵی ئەوە دابوو کە پرتەوێک بخاتە زەینی ئەوانەوە، تا

بە بینینی ئەوەی کە هەرزوو روودەدات هەراسانیان نەکاتو نەبێتە هۆی پەراگەندەیی‌و لێکترازانی ئەوانەوە، بەوانی دەگوت :- من هەم جادەمو هەم مەبەست، هەم رێنماییمو هەم کەسێ بۆ دیدار دەچێ، دەبێ ئێوە هەمووتان باوەڕتان بە من هەبێ، هەرچییەک کە دەیبینن هەراسان نەبن، چونکە مەرگ رێ بە من نابات، دەیبیستن؟. یەهودا لە حەوشەدا بەتەنها مابۆوە، مەسیح دەم نا دەم دەگەڕایەوە تا سەیری بکات، خەمێکی نادیار روخساری دادەگرت.

یۆحەننا بەشکاتەوە گوتی :- مەولای من بۆ هەمیشە داوا لەو دەکەی کە لەنزیک تۆدا بوەستێ؟ کەسەیری گلێنەی چاوانی دەکەی چەقۆیێ دەبینی؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- یۆحەننای ئازیز چەقۆ نا، خاچێک.

یاوەران بەشڵەژانەوە سەیری یەکتریان کرد، یۆحەننا خۆی هاویشتە باوەشی مەسیحو گوتی :- خاچ؟ مەولای من، چ کەسێ لە خاچ دەدرێ؟.

- هەرکەسێ بەسەر ئەو چاوانە لاربێتەوەروخساری خۆی بەسەر خاچەوە دەبینێ.. من سەیرم کردوروخساری خۆم بینی!.

بەڵام یاوەران تێنەگەیشتن، ژمارەیێ لەوان کەوتنە پێکەنینەوە، توماس گوتی :- باش بوو بە ئێمەت گوت، تا ئەو جێیەی کە پەیوەستە بەمن، تا زیندووم هیچ کاتێ سەیری چاوەکانی ردێن سوور ناکەم..

مەسیح گوتی :- تۆماس منداڵو نەوەکانت سەیری دەکەن.

لەپەنجەرەوە چاوی بڕیە یەهودا، کە هێشتا لەکەنار دەرگاوە وەستابوو، سەیری ئورشەلیمی دەکرد، مەتی بەشکاتەوە گوتی :- مەولای من گوفتاری تۆ ئاڵۆزە، چۆن چاوەڕوان دەکەی کە لەکتێبدا بیاننوسمەوە..؟. ئەو قەڵەمی خۆی لەهەوادا گرتبوو، توانای تێگەیشتنو نووسینی نەبوو.

مەسیح بە تفتو تاڵیەوە گوتی :- مەتی من بۆ خاتری نووسینی تۆ قسە ناکەم، چەند باشیان گوتووە کەئێوەی نووسەران لە کەلەشێر دەچن، واخەیاڵ دەکەن ئەگەر بانگ نەدەن، هەتاو نایەتە دەرەوە، دڵم دەخوازێ کە قەڵەمو کاغەزی تۆ بگرمو بیانهاوێمە ناو ئاگرەوە. مەتی بەخێرایی نووسینەکانی کۆکردەوەو دوورکەوتەوە تووڕەیی مەسیح نەنیشتەوە :- من یەک شت دەڵێمو تۆ شتێکی دیکە دەنووسی.

تازە ئەوانەی کە نووسینی تۆ دەخوێننەوە تێدەگەن، من دەڵێم، خاچ، مەرگ، مەلەکوتی ئاسمان، خودا، .. ئێوە چی وەردەگرن؟ هەریەک لە ئێوە رەنجو سوودو هیوای خۆی بەهەریەک لەو وشە پیرۆزانەوە دەچەسپێنیو وشەکانی من ون دەبنو رۆحم گومو گۆڕ دەکەن، ئیدی بەرگەی ناگرم.. بەحاڵەتێکی داخورپانەوە هەڵسایەوە، لەپڕێکا هەستی کرد کە دڵو مێشکی پڕ لە وردە بەرد بووە. یاوەرەکان لە ترسان دوولا بوونەوە، وەک بڵێی ئوستاد هێشتا سیخورمەی لە دەستدایەو لەوانی دەباتە خوارەوە، وەک چەند گایێکی تەمبەڵ وابوون کە غەزری بوون، دونیا گاسنێک بوو کە پێیەوە شەتەک درابوونو مەسیح سیخورمەی لێ دەژەنین، تا لەژێر کۆپەلاندا جێبەجێ دەبوون، بەلام بۆ پێشەوە نەدەرۆیشتن، مەسیح بەسەیرکردنی ئەوانەوە، هەستی کرد سەرچاوەی پایەداری وشک بووە. رێی نێوان زەوییو ئاسمان رێگایێکی درێژ بوو، ئەوان بەبێ جووڵە لە جێوە وەستابوون.

هاواری کرد :- مەگەر تاکەی ئێوە من لەکەنار خۆتان دەهێڵنەوە؟ لەئێوە، ئەوانەی کە پرسیاری بەڕاستیتان لە ئەنباری سینەداهەیە، پەلەکەن بپرسن ئەگەر قسەی میهر ئامێزتان بۆ گوتن هەیە بۆ من، هەرچەند زووترە پێم بڵێنو دڵشادم بکەن، تا ئەوکاتە کەلەمیانی ئێوەدا رۆیشتم، حەسرەتی لەدەستدانی هەلی زیاتر گوتنی میهرئامێز، بەمن نەخۆنو خۆتان سەرزەنشت نەکەن کە نەتانتوانی پلەی خۆشەویستی خۆتان سەبارەت بەمن ئاشکرا بکەن، ئەوکاتە زۆرو درەنگ دەبێ، کار لە کار ترازاوە..

ژنان کە لەگۆشەیەکا مات بوو بوونو چەنەگەیان خستبووە سەر ئەژنۆ، گوێیان قولاغ کردبوو، جارناجار ئاخیان هەڵدەکێشا، لە هەموو شت تێدەگەیشتن، بەلام نەیاندەتوانی شتێک بڵێن، لە پڕێکا مەجدەلیە هاوارێکی لێ هەڵسا، یەکەمین کەسێ بوو کە روودانی مەرگی مەعبودی خۆی بەڕاتی دڵی بووبوو، لە جێوە هەستایەوەو چووە ژووری نێوانەوە، ژێر سەرینی خۆی گەڕا، عەتردانێکی کەلەگەڵ خۆیدا هێنابوو، دۆزییەوە، عەتردان پڕ لە عەتری عەرەبی بوو کەیەکێ لە بەدکارەکانی پێشوو بەوی دابوو، بۆ هەر شوێنێ کە بەدوای مەسیحدا دەڕۆیشت.. لەگەڵ خۆیا دەیبردو لەبەرخۆ دەیگوت:- خودا گەورەیە خەڵکی چ

دەزانن، ڕەنگە ڕۆژێ بێت کە پرچی سەری مەعبودی خۆم بەم عەترە گرانبەهایە بشۆم، ڕەنگە ئەو ڕۆژە بێ کە ئەو بەناونیشانی زاوا، لە کەنارما قەرار بگرێ.. ئارەزووی شاردراوەی دڵی وابوو، بەڵام ئێستاکێ لەپشت جەستەی مەعبودی خۆیەوە مەرگی دەبینی، نەک ئەشق، بەڵکو مەرگ، مەرگیش وەکو زەماوەند پێویستی بە عەتریات هەیە، عەتردانی لەژێر سەرین هێنایە دەرەوەو نایە ناو سینەیەوەو دەستی بەگریان کرد، لەکاتێکدا عەتردانی نابووە سەر مەمکەکانیو وەک منداڵی ناو لانک رایدەژاند، لەسەر خۆ دەگریا تا ئەوانی دیکە گوێیان لە دەنگی نەبێ، ئەوکاتە ئەشکی چاوەکانی سڕیەوە، هاتە دەرەوەو کەوتە سەر پێی مەسیح بەر لەوەی کە مەسیح بتوانێ بەسەر پێیەکانیەوە بەرزی کاتەوە» مەجدەلیە عەتردانی شکاندو عەتری گرانبەهای رژایە سەر پێیەکانی مەسیح، پاشان لەکاتێکا دەگریا کەزیەکانی کردەوە، پێیەکانی بەعەتر شوشتو پاک کردەوە، بەو عەترەی کەمابوو، سەری مەعبودی خۆی بێدرەنگ شووشت دووبارە کەوتە سەر پێیەکانیو کەوتە ماچ کردنیان، یاوەرەکان هەڵدەقرچان.

تۆماسی دێوەرە گوتی :- بە فیرۆدانی ئەم هەموو عەترە مایەی شەرمە، ئەگەر بمفرۆشتایە دەمتوانی هەژاران تێر بکەمو خۆراکیان پێ بدەم.

ناتانیل گوتی :- دەمانتوانی بۆ کچانی بێ باوک جیهاز بکڕین.

فیلیپ گوتی :- دەمانتوانی مەڕ بکڕین.

یۆحەننا بەو ئاخ هەڵکێشانەوە کەوتە سۆزەوە :- ئەوا نیشانەیێکی بەدە، بە عەترێکی وا جەستەی دەوڵەمەندان چەور دەکرێ، مەریەم تۆ نەدەبوایە ئەم کارە بکەی، ئەگەر مەرگ عەتری دڵخوازی خۆی بۆنبکاو بێ..

مەسیح بزەییێکی کردو گوتی :- ئێوە هەمیشە هەژارانتان لەگەڵ دەبێ، بەڵام من هەمیشە لەگەڵتان نابم، لەبەر ئەمە باکی نییە ئەگەر شوشە عەترێ بەخاتری من بە فیڕۆ بدرێت، جارجار ڕوودەدا کە هەتا- زێدە مەسرەفیش دەچێتە ئاسمانو لەکەنار خوشکی خانەدانی دادەنیشێ، بەس تۆ یۆحەننای ئازیز دڵگران مەبە، مەرگ هەمیشە دێت کەواتە باشتر وایە لەکاتی عەتراوی بوونی قژی سەر بێت..

ماڵ بۆنی عەتراوی ئارامگای مرۆڤێکی دەوڵەمەندی لێدەهات، یەهودا

بەدیارکەوتو سەیری ئوستادی کرد، نەکا رازەکەی بۆ یاوەران ئاشکرا کردبێ؟ ئایا کەی سەرپەرشتیاری مەرگ بەکافور چەور دەکەن؟

بەڵام مەسیح بزەییکی کردو گوتی :- برام یەهودا هەڵفڕینی پەرەسێلکە لە هەوادا خێراترە لەڕاکردنی مامز لەزەویدا، خێراتر لە پەرسێلکە هەڵفڕینی زەینی مرۆڤـە، خێراتر لەزەینی مرۆڤـ هەڵفڕینی دڵی ژنە. بەتەواوکردنی قسەی خۆی، بە جووڵەی چاو مەجدەلیەی پیشاندا.

پەترۆس لێوی بەقسە کردەوە :- ئێمە دەربارەی زۆر شت قسەمان کرد، بەڵام لە هەمووی گرینگترمان لەبیرچوو، مەولای من، رێورەسمی جەژن لە کێندەرێی ئورشەلیم بەجێ دەگەیەنین؟ من دەڵێم بچینە مەیخانەی سیمونەوە.

مەسیح گوتی :- خوداوەند شتێکی دیکەی بۆ ئەمە داناوە، پەترۆس هەڵسەوەو لەگەڵ یۆحەننا بڕۆنە ئورشەلیم لەوێ پیاوێکی گۆزەبەشان دەبینن، لەدوایا بڕۆن دەچێتە ماڵێکەوە ئێوە بچنە ژوورەوەو بڵێن :- ئوستاد سەلامی هەیەو داوا لە ئێوە دەکات کە سفرەی رێورەسمی جەژن لەکوێ راخستراوە. تا من لەگەڵ یاوەرانی خۆم شامێ بخۆین؟. ئەویش وەڵام دەداتەوە کە سەڵاوی من بە ئوستاد بگەیەنن، هەموو شتێ ئامادەیە لە چاوەڕوانی دیداری ئەویندا.. یاوەران وەکو منالان بەشەوقو سەرسامی سەیری یەکتریان کرد، پەترۆس پرسی :- مەولای من بەڕاستیتە؟ یانی هەموو شتێ ئامادەیە؟ بەرخو شیشەو شەرابو هەموو شتێ؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :- هەموو شتێ، بڕۆنو باوەڕتان هەبێ، وا لێرە دانیشتووینو قسە دەکەین، بەڵام خوداوەند نەدادەنیشێو نەقسە دەکا، ئەو بۆمرۆڤـ کاردەکات. لەهەمان ساتدا دەنگی ناڵەییکی کز لە گۆشەی پشتەوەی ژووردا گەیشتە گوێیان، هەموویان بە شەرمەوە ئاوڕییان دایەوە، لەتەواوی ئەو ماوەیەدا خاخامی پیریان لە ئازاری مەرگی خۆی فەرامۆش کردبوو، مەجدەلیە لەگەڵ سێ ژن بەپەلە ئامادەی سەرینی ئەوبوون.

یاوەرانیش چوونە سەرینیەوە، مەسیح دووبارە دەستی نایە سەر دەمی ساردی پیرەمێرد، پیرەمێرد چاوی کردەوەو بەدیتنی ئەو بزەیێکی کرد، ئەوکاتە بەهێمای دەست داوای لەژنانو پیاوان کرد تا ئەوو مەسیح بەتەنها جێ

بهێڵن، کاتی تەنها بوون، مەسیح لاربۆوە دەمو توێڵو چاوی ئەوی ماچ کرد، پیرەمێردی بەروخسارێکی دەروشاوە دیتو چاوی بڕیە چاوی مەسیحەوە.

- من ئەلیاسو موساو تۆم دووبارە دیتەوە، ئێستە دڵنیام.. من وادەڕۆم

- باوکە خوداوەند لەتۆ رازی بێ، ئایا رازیت؟

- بەڵێ لێگەڕێ دەستت ماچ کەم.

دەستی مەسیحی گرتو ماوەییێکی درێژ لێوی ساردی خۆی بەسەریا چەسپاند، لەحاڵی جەزبەدا بەخامۆشی سەیری ئەوی کردو ماڵاوایی کرد، بەڵام، یەکسەر لێوی بەقسە کردەوە

- تۆ کەی دەچیە ئەو باڵایەوە؟.

- بەیانی.. لەڕۆژی جەژن باوکە بە ئومێدی دیدار تا سبەی.

خاخامی پیر دەستەکانی خۆی خاچ ئاسا بەسەر یەکەوە دانا، بەژێر لێویەوە گوتی :- خودایە، گیانی ئەو بەندەی خۆت بسەنەوە، چاوەکانم بەدیداری رزگارکەری خۆم رووناک بۆوە..

بەشی بیستو هەشتەم

خۆرەتاو گەیشتبووە ئاسۆ، بەتیشکی درەوشاوەی سوورەوە» خەریکی ئاوابوون بوو، لەلای خۆرهەلاتی ئاسمان، نووریکی سیم ئاسا بەدیارکەوت، مانگی گەورەو خامۆشی جەژن بە خیرایی دەهاتە دەرەوە، تیشکی کەمرەنگی خۆرەتاو هیشتا لەناو مالەوەی دەدا، دەکەوتە سەرروخساری ناسکی مەسیحەوەو لەوێ تویلو لووتو دەستەکانی یاوەرانی دەگرتە خۆ، ئەوکاتە بە بەرەو پیشەوەچوونی بۆ سووچی ژوورەکە روخساری ئارامو شادومانو ئیستای جاویدانی خاخامی پیری دەلاواندەوە. مەریەم لەکەنار کارگەی رستندا دانیشتبوو لە سیبەری قوولی کەسێ کە فرمیسکەکانی ئەوی هیدی هیدی لە گوێو چەنەگەی سەرەوژیر دەبۆوەو دەکەوتە سەر پارچە نیوە ریستراوەکەدا، مال هیشتا بۆنی عەتری دەداو عەتر لە پەنجەکانی مەسیحدا دەچکایەوە.

لەپریکا لە هەمانحالدا کە ئەوان لە بیدەنگیدا دانیشتبوونو هەریەک لەوان بەهاتنی شەو دل پەریشانتردەبوون، پەرەسیلکەیێ، وەک چۆن وەشانی توندی شمشیرێ، لە پەنجەرە هاتە ژوورەوەو سێ جاران بەدەوری سەریاندا سووڕاو بەشادومانی جیکەجیکی کرد، سەرلەنوێ بەرەو خۆرەتاو گەڕایەوەو وەکو تیر چووە دەرەوە، ئەوان هەتا هەلی دیتنی سگی سپیو بالی دەندەیی ئەویان نەبینی.

مەسیح وەک بلیی لە چاوەڕوانی هەمان نیشانەی سیمبولئامیزدا دانیشتبوو هەلسایەوەو گوتی :- کاتی موژدەبەخش هاتووە. سەیریکی درەنگاوی کردە ژوورو کەلوپەلی کارو مالو مەشخەلو گۆزەی ئاوو سنتەکی رستن. ئەوکاتە هەر چوار ژنیش، دواجار پیرەمیرد، کە ئەوسا پەیوەندی بەژیانی جاویدانەوە کردبوو، لەکاتیکا دەستەکانی رادەتەکاند گوتی :- خوا ئاگادارت بێ.

هەرسێ ژنی جحیل قودرەتی وەلامدانەوەیان نەبوو، بەلام سالومەی پیر گوتی :- کوڕم بەمجۆرە سەیری ئیمە مەکە، بەشیوەیێ خوداحافیزی دەکەی

وەک بڵێی بۆ هەمیشە تۆ نابینینەوە.

مەسیح دووبارە گوتی خودا ئاگادارتان بێ، چووە نزیک ژنەکانەوە سەرەتا دەستی بەکەزی مەجدەلیەوە داهێناو ئینجا مارتا، مەریەمیش هاتە پێشەوەو سەری لارکردەوە هەستیان دەکرد وەک بڵێی پیرۆزی دەکردنو لەباوەشی دەگرتن، هەرسێ نەفەریان بۆ ئەبەد لەگەڵ خۆیاندا دەبرد، وەلێ هەرسێ نەفەر لەپڕێکا کەوتنە چڕینی سەردولکەی پرسەوە، چوونە حەوشەوە، یاوەرەکانیش بە دوای مەسیحدا چوونە حەوشەوە، لەشیرازەی حەوشەکەدا لەبەرزایی بیرە ئاودا گوڵە لاولاوێ شکۆفەی کردبوو، ئێستا بە بوونەوەی باڵی ئەو بۆنی عەتری ئەم گوڵە لە هەوادا پێچی دەخواردەوە، مەسیح دەستی بۆ پێش بردو گوڵێکی چنیو نایە نێو ددانەکانیەوە، لە دڵی خۆیدا دوعاییێکی ئاوای کرد :- ئومێدەوارم کە خودا پایەداری بەمن ببەخشێ، ئومێدەوارم لە خودا تواناییم پێ ببەخشێ، تا ئەم گوڵە نەرمە لەکاتی ئازاری گەورەی لە خاچدان لەمیانی ددانەکانم راگرمو بەددانم نەیکوشم!. جارێکی دی لە ئاستانەی دەرگادا وەستا، دەستی بەرزە کردەوەو بەدەنگێکی قووڵ هاواری کرد :- ژنان، خوداحافیز. هیچ یەک لە ژنەکان وەڵامیان نەدایەوە، لەگەڵ یەک جادەی ئورشەلیمیان گرتەبەر، قورسی تەواوی مانگ لە کێوەکانی :- موئاب.دا سەرهەڵگەڕاو خۆرەتاو لە پشت کێوەکانی :- یەهودیە. نیشتەوە. بۆ ساتێ ئەو دوو گەوهەرە مەزنەی ئاسمان وەستانو سەیری یەکتریان کرد، ئەو کاتە یەکێکیان دابەزیو ئەویدیکە رۆچوو.

مەسیح بەسەری خۆی هێمای بۆ یەهودا کرد، یەهودا هاتو لە کەناریا دەستی بە پێشڕەوی کرد، دەبێ چەند رازێکیان لەگەڵ یەک گۆڕیبێتەوە، چونکە لەسەرخۆ قسەیان دەکرد، جارێ مەسیح سەری لاردەکردەوەو جارێ یەهودا، هەر یەکێکیان ئەو وشانەیان بۆ وەڵام دانەوە بەدیقەت هەڵدەسەنگاند، وەک بڵێی هەر وشەیێ پارچە زێڕێ بێ.

مەسیح گوتی :- برام یەهودا، بەداخەوە، بەڵام ئەوکارە پێوستە.

- مەولای من پێشتریش لەتۆم پرسیوە، ئایا رێگاییێکی دیکە هەیە!؟.

- نا برام یەهودا من تائێستا دڵم بەهاتنی کریستۆ بەستاوەتەوەو لە چاوەڕوانی ئەودام، بەڵام بێهودە بوو، نا هیچ رێگاییێکی دیکە نییە، کۆتایی دونیا هاتووە، ئەم دونیایە مەلەکوتی ئیبلیسە، لەبێن دەچێتو مەلەکوتی ئاسمان

بەدیاردەکەوێ، من دەیهێنم، چۆن؟ بەمردن، هیچ ڕێگەیێکی دیکە نییە برام یەهودا، مەلەرزە لەماوەی سێ ڕۆژدا دووبارە زیندوو دەبمەوە.

– ئەوە لەبەر ئەمە دەڵێی تا دڵی من بدەیتەوەو نا چارم بکەی تا ئاشکرات بکەم، بێ ئەوەی لەدڵی خۆمدا رازی بم، تۆ دەڵێی بەرگە دەگری تا پایەداری بەمن ببەخشی، نا بەنزیکتر کەوتنەوەی ئەم ساتە سەرسامە.. نە مەولای من بەرگەی ئەم شتە ناگرم.

برام یەهودا، بەرگە دەگریت، خوداوەند لەبەرابەر تواناییت پایەداریت پێ دەبەخشێ، چونکە پێویستە، بەڵێ ئەوە بۆ من پێویستە کە بمرم، بۆ تۆش پێویستە کە من ئاشکرا بکەی، ئێمە دوو نەفەر دونیا رزگار دەکەین... کۆمەکم بکە. یەهودا سەری لەبەرخۆنا، دوای ساتێ پرسی :– ئەگەر تۆ لە جێی من بای کە دەبێ مامۆستای خۆت ئاشکرا بکەی ئەم کارەت دەکرد؟.

مەسیح بۆ ماوەیێکی درێژ لە ئەندێشەدا رووچوو، لە ئەنجامدا گوتی :– خەیاڵ ناکەم هێزی ئەم کارەم هەبێ، لەبەر ئەمە بوو خوداوەند دڵۆڤانی بەمن کرد، وەزیفەیێکی سادەتر واتە لەخاچدانمی بەمن بەخشی. ئەوکاتە بازووی یەهودای گرتو بەئارامو تاسوقەوە لەگەڵیا قسەی کردو گوتی :– بەتەنها جێم مەهێڵە یارمەتیم بدە لەگەڵ کیافای کاینی گەورە قسەت نەکرد؟ غولامانی پەرستگا کە دەستگیرم دەکەن مەگەر ئامادەو چەکدار نین؟ مەگەر تەواوی ئەوەی کە نەخشەمان بۆ دانا رووینەداوە؟ لەبەر ئەمە باشتر وایە هەموو بەیەکەوە ئەمشەو جەژن بگێڕین، من هێما بە تۆ دەدەم کە بڕۆیت بیانهێنی، ڕۆژانی تاریم تەنها سێ ڕۆژە، ئەم سێ ڕۆژە بەخێرایی بروسک ڕەت دەبێو لە ڕۆژی سێیەم لەکاتی رابواردندا، هەموو دەکەوینە سەماو هەڵپەڕکێوە.

یەهودا بەهێمای دەست بەگرووپی یاوەران کە لەدواوە دەهاتن پرسی :– ئایا ئەوانیش لەم بابەتە ئاگادار دەکرێنەوە؟.

– ئەمشەو بەوان دەڵێم، کاتێ سەربازو خزمەتچییەکانی پەرستگا دەستگیرم دەکەن نامەوێ هیچ جۆرە بەرگرییەک پیشان بدەن، یەهودا بەنەفرەتەوە برۆی تێکهەڵکشاند :– ئەوان بەرگری دەکەن! بەڕاستی تۆ ئەوانەت لە کوێ هێناوە؟ یەکیان لەوی تر بەدترە..

مەسیح سەری لەبەرخۆ ناو وەڵامی نەدایەوە.

مانگ هەڵپڕژایە سەر زەویو لەشی بەردو درەختو مرۆڤـەکانی چەورکرد،

سێبەری شینی تاریک کەوتە سەرخاک، یاوەران لەدواوەڕا دەهاتن، گفتوگۆیان دەکردو ژمارەیێ بە یادەوەری میونداریێتی شام لچو لێوی خۆیان دەلستەوە، هەندێکیان دەربارەی وشە تیژەکانی مەسیح قسەیان دەکردو تۆماس کەوتە یادی خاخامی پیری بێچارە :- ئەو کاری تەواو بوو ئێستا نۆبەتی ئێمەیە.

ناتانیل بەسەر سامیەوە گوتی :- مەگەر ئێمەش دەمرین. مەگەر نەمانگوت بەرەو جاویدانەیی دەڕۆین؟.

پەترۆس بۆ ئەو بەمجۆرە روونی کردەوە :- دروستە، بەڵام وادێتە بەرچاو کە سەرەتا دەبێ بەڕێگای مەرگدا بڕۆین، ناتانیل سەری تەکانداو بەزەمزەمەکردنەوە گوتی: ڕێگاییێکی خراپمان بۆ جاویدانەیی گرتووە، ئەوەت لەمنەوە لا بێ کە لەم خوارەوە لە دۆزەخدا تەواو گرفتار دەبین.

ئورشەلیم سپیو رۆشن وەک چۆن تارماییێ، ئێستاکێ غەرق لەنووری مانگ لەبەر رووی ئەوانەوە سەری قیت کردۆتەوە، وا بەدیار دەکەوت کەلەژێر نووری مانگدا ماڵەکان لەیەک بوونەتەوەو بەهەڵواسراوی بەسەر زەویەوە قەراریان گرتووە، هەویرێ لە هاواری سروود چڕینی مرۆڤـەکانو سەدای ئاژەڵان لەکاتی قوربانیدا، ئێستاکێ لە دەروونی شەودا دەنگی دەدایەوە.

پەترۆسو یۆحەننا لە دەروازەی خۆرهەڵاتدا لە چاوەڕوانی دا وەستابوون،روخساریان لەژێر نووری مانگدا بریقەیان دەدایەوە. بەخۆشحاڵیەوە پەلەیان کردە پێشوازی ئوستادەوە

- ئوستاد هەموو شتێک وەکو قسەی تۆ هاتە ئاراوە، سفرە راخستراوەو شام ئامادەیە، یۆحەننا بەخەندەوە پێداچوو گوتی :- لەحاڵی خاوەن ماڵیش دڵنیابە هەموو شتێکی ئامادەکردووەو ون بووە.

- مەسیح بە بزەوە گوتی :- ئەوپەڕی میوانداریێتی ئا وەهایە کە خاوەن مێوان ئامادەنەبێ.

بەم گفتوگۆیەوە هەموو پێیان توندتر هەڵهێنا، بوارەکان پڕ لە مرۆڤـ و فانۆسی رووناکو سەوزبوو، سروودی جەژنی پیرۆزمەندانە لەپشت دەرگا داخراوەکاندا دەنگی دەدایەوە:

لەوکاتەدا کە ئیسرائیلیەکان لە میسر هاتنە دەرەوە
لەوکاتە کە ماڵی یاکوب لە چنگی وەحشیان رزگاری بوو
دەریا ئەوەی دیتو رایکرد

ڕووباری ئوردن پاشەکشەی کرد
کێوەکان بەران ئاسا رایانکرد
گرۆدلکەکان هەروەک بەرخ
ئەی دەریا ... چی ئازاری دای کە بترسی؟
ئەی ئوردن چیت بەسەرهات کە پاشەکشەت کرد؟
ئەی کێوەکان ئێوە بۆچی وەک مەڕ رمان؟
ئەی زەوی لەبەرابەر خوداوەند، خوداوەندی ئیسرائیل بلەرزە
هەمووان کە بەهێمای سەری ئەنگوست
تاوێرەبەردتان کرد بە دەریاچەی ئاو
بەردەستێتان کردە کانی فێنک.

یاوەران لەکاتی تێپەڕین سروودی جەژنیان دەچڕی، پەترۆس و یۆحەننا بۆ پێش دەچوون، ئەوانیان رێنمایی دەکرد، لەڕێگادا هەوڵیانداو چوونە ژوورەوە، مەسیحو دەستە برسیەکە لەدوای یەک ڕەت بوون لەحەوشە بەسەر پەیژە بەردینەکانەوە بۆ ماڵەکە سەرکەوتن، سفرە راخسترابوو، سێ دانە قەندیلۆکەی حەوت سەرەی بەسەرەوە بوو، شەراب، نانی تیری‌و هەتا ئەو گۆچانانەی کە لەکاتی نان خواردندا دەبووا لە دەست بگرن هەمووی لێ بوو، روناهی هەڵدەپڕژا وەک بڵێی ئەوان ئامادەی چوون بن بەرەو سفرەی درێژەوە.

مەسیح گوتی :- بەدیداری ئێوە خۆشحاڵم.و دەستی هەڵگرتو خاوەن میوانی نادیاری پیرۆز کرد.

یاوەرەکان کەوتنە خەندەوە :- مەولا لەگەڵ کێ قسەو هەواڵپرسی دەکەی؟.
مەسیح وەڵامی دایەوە :- لەگەڵ نادیارێ.، نیگایێکی توندی کردە ئەوانەوە، ئەوکاتە کەمەربەندێکی گەورەی لەپشت کردوو ئاوی گرتە دەست ئەژنۆی داو دەستی کرد بە شوشتنی پێی یاوەرەکانی.

پەترۆس هاواری کرد :- مەولای من، ئەو مۆڵەتە هەرگیز بەخۆم نادەم کە تۆ پێم بشۆیت..

- پەترۆس، ئەگەر من پێت نەشۆم لەمەلەکوتی ئاسمان ناگەیتە من.
- کەواتە لەم حاڵەتەوە نەتەنها پێ، بەڵکو دەستو سەریشم بشۆ.

پاشان هەموویان چوونە سەر سفرە، لەبرسان خەریک بوو وێران دەبوون، بەڵام هیچ یەک لەوان زاتی نەدەکرد دەست درێژ بکات بۆ خۆراکەکە.

– ئەم شەو روخساری ئوستاد گیرابوو، لێوەکانی تەڵخ بوون، سەیری روخساری یەکەیەکەی یارو یاوەرانی خۆی کردو گوتی :– سەرەتا دەبێ خێواو بخۆینەوە تا ئەو گریانەمان بەبیربهێنێتەوە کەباوانمان هەڵیانپڕژاندە سەر زەوی کۆیلەتییەوە.

– مەسیح تونگە ئاوی خوێی گرت، سەرەتا پیاڵەی یەهودای پڕ کرد، ئەوکاتە چەند قومێکی دیکەی هەڵڕشتە پیاڵەکانی یاوەرانو لەکۆتاییدا پیاڵەی خۆی پڕکردو گوتی :– بەیادی فرمێسکەکان، بەیادی ئەو دەردو ڕەنجەی کە مرۆڤـ لە پێناوی ئازادیدا بەرگەی دەگرێ. بەیەکجار پیاڵەی خۆیان هەڵقوڕاند بەروخساری تێکچڕژاو بەشی خۆیان خواردەوە، یەهودا وەکو مەسیح پیاڵەی خۆی بەیەکجار هەڵقوڕاند، بە ئوستادی نیشانی داو سەرەو بنی دانایە سەرزەوی، هەتا یەک قەترەشی نەمایەوە.

– مەسیح بەبزەییێکەوە گوتی :– تۆ جەنگاوەرێکی بێباکی، هەتا دەتوانی بەرگەی گەزەندەترین تفتو تاڵی بگری.. ئەوکاتە نانی تیری گرتو دابەشی کرد، پاشان کەوتە دابەشکردنی بەرخەکە، هەموویان بەشی خۆیان لەسەوزەی وشکەبووە توندو تیژەکانی لە جۆری نەعناعو پونگی کێوی کە شەریعەت داینابوو وەرگرت. ئەوکاتە مایەی قورمزی خۆراکیان بەیادی ئەو خشتە قورمزیانەی کە باوانیان لەکاتی دیلیەتیدا دروستیان کردبوو، هەڵڕشتە سەر خۆراکەوە، بەپێی دەستووری ڕێباز بەپەلە خۆراکیان خواردو هەریەکەیان بە دەستێکەوە بە سەر گۆچانو بەرزکردنەوەی پێیەکیان لەهەوا ئامادەی رۆیشتن بوون.

– مەسیح خۆی نەیدەخواردو سەیری خۆراکو خواردنی ئەوانی دەکرد، ئەویش دەستی دانایە سەر گۆچانو ئامادەی سەفەری گەورەبوو، هیچ کەس قسەی نەدەکرد، دەنگێ جگە لە وێککەوتنی مرچە مرچی گەروو و زرینگەی پیاڵەو تەقەتەقی زمان، لەکاتی وێکەوتنی بە ئێسقانەکان هیچی دیکە نەبوو.

– مانگ لە کلاورۆژنەی بنمیچەوە درەوشایەوە، نیوەی سفرە نوقمی رۆشنایی بوو نیوەکەی دیکە لەتاریکی بنەوشەیی رووچوو بوو. دوای بێدەنگییێکی قووڵ مەسیح لێوی بەقسە کردەوە :– هاوسەفەرانی بەوەفای من جەژنی فیتر واتە رەت بوون، رەت بوون لەتاریکی، لەتاریکی بەرەو نوور، لەکۆیلەتی بۆ ئازادی، بەڵام جەژنێ کە ئەمشەو گێڕامان، لەوەش زیاتر دەڕوات،

جەژنی ئەمشەو بەمانای رەتبوون لەمەرگ بەرەو ژیانی ئەبەدییە، یاران، من لە پێشدا دەڕۆمو ڕێگە بۆ ئێوە خۆشدەکەم. پەترۆس بەلەرزینی ئەندامەکانیەوە گوتی :- مەولای من دووبارە دەربارەی مەرگ قسە دەکەی، وشەکانت لەتیغی دوو دەم دەچێ، وەکو ئەوەی کە قەرارە موسیبەتێکت بەسەربێ، ئازادانە بڵێ ئێمە مەردین. یۆحەننا گوتی :- دروستە، مەولای من وشەکانت تاڵترە لەو سەوزە تاڵانەوە، دڵۆڤانیمان پێ ببەخشەو رۆشنتر قسە بکە.

- مەسیح بەشە نانی خۆی دابەش کردە سەر ژمارەی یاوەرەکانو پێی دانو گوتی:- ئەوە بگرنو بخۆن ئەوە خوێنی منە. هەریەکەیان بەشە نانو شەرابی خۆی خواردو خواردەوە، زەینیان کەوتە گێژەنەوە، شەرابەکە لەبەرچاویان توندو شوور بوو، وەکو خوێن دەهاتە بەرچاو، نانەکەش وەک رەژوویێکی سووتێنەر بۆ ناو گەدەیان دەچووە خوارەوە. لەپڕێکا بەوەحشەتەوە هەستیان کرد مەسیح لە دەروونی ئەواندا رەگاژۆ دەبێ، دەستی کرد بە خواردنی گەدەو هەناوی ئەوان، پەترۆس قۆڵنجی نایە سەر سفرەو دەستی بەگریان کرد. یۆحەننا سەری بەسینەی مەسیح کرد :- مەولای من تۆ دەتەوێ کۆچ بکەیت تۆ دەتەوێ بڕۆیت... بڕۆیت. ئەو چەند وشەیەی دووبارە دەکردەوە زیاتر لەوە نەیدەتوانی قسە بکات.

- ئاندریاس هاواری کرد :- تۆ بۆ هیچ شوێنێ ناڕۆی، چەند رۆژی پێشتر خۆت گوتت کە :- ئەوەی چەکی نییە باشتر وایە جلی خۆی بفرۆشێو چەکێ بکڕێ. ئێمە جلمان دەفرۆشینو خۆمان چەکدار دەکەینو ئەوکاتە ئەگەر مەرگ زاتی هەیە بابێو دەست لەتۆ دات.

- مەسیح بە ئاوازێکی ناشکۆهانەوە گوتی :- هەموو ئێوە من بەتەنها جێدەهێڵن... هەموو.. پەترۆس بە بەسرینەوەی فرمێسکەکانی خۆی هاواری کرد :- من هیچ کاتێ تۆ بەتەنها جێناهێڵم.

- پەترۆس بەر لەوەی کەلەشێر بانگ بدا سێ جاران ئینکاری من دەکەی.

- پەترۆس لەحاڵێکا بەمشت لەسینەی خۆی دەدا هاواری کرد :- من؟ من؟ من؟ منو ئینکاری تۆ؟ من تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆم.

- یاوەران بەئاهو فیغانو نهێنیەوە هەڵسانەوە سەرپێ :- تا دەمی مەرگ لەگەڵ تۆین.، مەسیح بەئارامی گوتی :- دانیشن هێشتا ساتی موژدەبەش نەهاتووە، لەم جەژنەدا دەمەوێ رازێکی گەورە لەگەڵ ئێوەدا بخەمە میانەوە،

زەینی خۆتان بکەنەوە، دەرگۆڵەی دڵتان بکەنەوە لێنەگەڕێن، ترس بە سەرتانەوە زاڵ بێت .. یۆحەننا کەدڵی وەک داربی دەلەرزی بەسۆزکردنەوە گوتی :- مەولای من بڵێ.

- خواردنتان تەواو کردووە؟ ئیدی برسیتان نیە؟ جەستەتان تێر بووە؟ سەرەنجام ئایا لەشی ئێوە ئەن ئاخیری لەڕۆحتان دەگەڕێ، کە لە ئارامیدا گوێ بگرن؟

هەموو بەترسو لەرزەوە چاویان بڕیە لێوی مەسیحەوە، ئەویش هاواری کرد :- یارو یاوەرانی ئازیز، خوا ئاگادارتان بێ من دەڕۆم.. ئەوان هاواریان کرد، کەوتنە سەریەوە تا نەهێڵن بڕوات، زۆریان فرمێسکیان هەڵدەڕشت، بەڵام مەسیح بەئارامی رووی لەمەتی کرد.

- تۆ کتێبی پەیامهێنەکانت لەبەرە، بەدەنگێکی بەرزو شایستە وشە پێشبینییەکانی ئەشعیایان بۆ بخوێنەوە تا دڵنیابن، ئەم وشانەت لەبیرە:- ئەو لەدیمەنی چاوانی خوادا وەک درەختێکی بچووکو شکاو وابوو...؟. مەتی بەشادمانیەوە هەڵسایەوە سەرپێ ئەو باڵا چەماوەو پێ چەماوە بوو، ئەنگوستی درێژو ناسکی پڕ لەکەو پۆخڵی هەبوو، بەڵام لەپڕێکا شەقو رەق وەستا، گۆناکانی گڕیان گرت، گەرووشی هەڵمسا.

وشەکانی ئەشعیای پەیامهێن، بەپڕیو بەتەڵخیو توندوتۆڵیەوە لەژووری بنمیچی بەرزدا دەنگی دایەوە..

ئەو لە دەیمەنی چاوانی خودادا
وەک درەختێکی بچووکو شکاودا روا
درەختێ کە لە زەویی بێ ئاودا سەردەردەهێنێ
ئەو نەجوانییێکی هەبوو نەجیلوەیێ
تا چاومان وەرسوورێنینو بیبینین.
نەخشیروخساری ئەو رازیمان ناکات
ئەو کە پەروەردەی رەنجو راز بوو
ئاشنای ئازارەکان بوو..
ڕوومان لەو وەردەگێڕین و
قەدری نازانین..
بەڵام ئەو تەواوی ئازارەکانمان دەخاتە سەرشان

لەپێناوی هەڵخزینی ئێمە زامدار بوو..
بەهۆی شەڕەکانانی ئێمەوە کەشەنگ بوو
بەقایشی قامچی دابەزیو بە سەر پشتیا
ئێمە چاک بووینەوە..
***
وەشانی قامچی پەریشانی کرد
بەڵام لێوی نەکردەوە
وەک بەرخێکی ڕێگەی دەباغخانە
لێوی نەکردەوە..

- مەسیح ئاخێکی هەڵکێشاو گوتی :- ئیدی بەسە. ئەو کاتە ڕووی لەلای یاوەران کردو گوتی :- ئەو کەسەی کە ئەشعیای پەیامهێن دەربارەی قسە دەکات، منم، بەرخی ڕێگەی قوربانگا منمو لێوم ناکەمەوە. بۆ ساتێ لە قسەکردن وەستاو بەردەوام بوو :- هەر لە ڕۆژی لەدیک بوونمەوە بە ملا، بەرەو قوربانگا ڕاکێشراوم.

یارو یاوەرەکان بەسەرسامیو حیرەتو دەمی کراوەوە چاویان بڕیبووە ئەوەوە، بە قووڵی بیریان لە قسەکانی ئەو دەکردەوە تا تێبگەن، لەپڕێکا هەموو لەگەڵ یەک ڕوخساریان داپۆشیو سروودی پرسەیان سەردا، بۆ ساتێ دڵی خۆی لەدەستدا، ئاخر چۆن؟ چۆن دەیتوانی ئەو یاوەرە شێوەنگێڕانە جێبهێڵێ؟ سەری بەرز کردەوەو سەیری یەهودای کرد، بەڵام زەمانێکی درێژ بوو کە یەهودا چاوی شینی خۆی بڕیبوە مەسیحەوە، ئەو هەستی دەکرد کە چ هەراو زەنایێ لە دەروونی ئوستاددا بەرپابووەو ئەشق چەند بە ئاسانی دەتوانێ دەست بەسەر بەرگری ئەودا بگرێ، دوو نیگا لێکیاندایەوە بۆ ساتێ گوزەر لە هەوادا، بەگفتوگۆ لەگەڵ یەکەوە هەڵسانەوە: یەکێکیان عەبوسو بێبەزەیی، ئەویتر بەئازارو پاڕانەوە ئامێز، بەڵام تەنها بۆ ساتێک گوزەرا، هەر زوو مەسیح سەری ڕاتەکاند، بزەیێکی تەڵخی کردە یەهوداو دووبارە ڕووی لە یاوەران کردەوە، لەوانی پرسی :- بۆ دەگرین؟ بۆ لەمەرگ دەترسن؟ ئەو میهرەبانترین فریشتەی خودایەو ئەشقێکی گەورەی بۆ مرۆڤ هەیە، شەهادەتو لەخاچدانو کەوتنی من بۆ ناو دۆزەخ پێویستە، بەڵام لەماوەی سێ ڕۆژ لە گۆڕ دێمە دەرەوەو دەچمە ئاسمانو لەکەنار باوک دادەنیشم..

– یۆحەننای ئازیز بەگریانەوە هاواری کرد :– دووبارە دەتەوێ تەنهامان جێبهێڵی؟ مەولای من ئێمەش لەگەڵ خۆت بۆ دۆزەخو بەهەشت ببە..

– یۆحەننای ئازیز:– ئەو وەزیفەیەی من کە لە سەر زەمین بەسەر شانمەوەیە وەزەیفەییێکی سەنگینە، ئێوە دەبێ لە هەمان جێدا بەسەر خاکەوە بمێننەوەو کاربکەن، لێرە لەسەر زەوی بجەنگنو ئەشقێنی بکەن... چاوەڕوانی بکەن، من دەگەڕێمەوە.

– یاکوب پێشتر رازی بوونی خۆی بەمەرگی ئوستاد دابوو، لەزەینی خۆیدا شەنو کەوی دەکرد، تا ببینێ وەزیفەی ئەوان بەبێ ئەو لەسەر زەوی چیە.

– ئێمە ناتوانین سەرپێچی ئیرادەی خوداوەندو ئیرادەی ئوستادمان بکەین، ئەوەی کە پەیامهێنەکان بە ئێمەی دەڵێن، وەزیفەی تۆ مردنەو وەزیفەی ئێمەش بەردەوامدان بەژیانە، بۆ ئەوەی گوفتاری تۆ لەبێن نەچێ.

– ئێمە گوفتارەکانی تۆ دەکەینە بەردی بناغەی کتێبی پیرۆز، یاسا دادەنێینو کلێسای تایبەت بە خۆمان دروست دەکەینو کاهینانی گەورەو فەریسیانی تایبەت بە خۆمان هەڵدەبژێرین.

مەسیح بەوەحشەتەوە هاواری کرد :– یاکوب تۆ رۆح لە خاچ دەدەی، نا، من ئەوەم ناوێ.

– یاکوب سەرپێچی کرد :– ئەوە تەنها رێگایە کە بتوانین بەم هۆیەوە پشتگیری لەوە بکەین کە رۆح ببێتە هەوا.

– بەڵام ئیدی ئازاد نابێ، ئیدی نابێت بەڕۆح.

– گرفتەکە لێرە نییە، بەڕۆح دەچێت، مەولای من بۆ کاری ئێمە هەمان ئەوە بەسە.

ئارەقەییێکی سارد هەڵنیشتە سەرجەستەی مەسیح، سەیرێکی خێرای کردە یاوەرەکان، هیچ کەس بۆ نارازی بوون سەری هەڵنەبڕی، پەترۆس لەڕووی بەچاک زانینەوە سەیری کوڕی زوبەدی کرد، کە عەجەب زەینێکی خەللاقە، تەواوی تایبەتمەندییە دیارەکانی باوکی بەمیرات وەرگرتووەو ئێستا دەبینی کە هەموو کارەکان بۆ ئوستاد رێکدەخات.

مەسیح بەنائومێدیەوە دەستی خۆی بەرز کردەوە، وابەدیاردەکەوت کە

داوای کۆمەگ دەکات.

-من، منی دڵدەرەوە، ڕۆحی حەقیقەت بۆ ئێوە دەنێرم، ئەو ڕێنمایی ئێوە دەکات.

یۆحەننا هاواری کرد :- دڵدەرەوە، زووتر بنێرە تا ئێمە گومڕا نەبین‌و دووبارە نەتوانین تۆ بدۆزینەوە، یاکوب سەری سەرسەختی خۆی تەکاندا :- ئەو ڕۆحە حەقیقیەی کە تۆ دەیڵێی ئەویش لەخاچ دەدرێ. مەولای من، ئاگاداربە مادامەکێ مرۆڤـەکان هەن ڕۆح لەخاچ دەدرێ، بەڵام گرفتێ نییە، لەدیماهیدا شتێ هەمیشە لەشوێنی خۆی دەمێنێتەوەو ئەم شتەش بۆ ئێمە بەسە.

مەسیح لە ڕووی نائومێدیەوە هاواری لێهەڵسا :- بۆ من بەس نییە!.

یاکوب بەبیستنی هاواری دەرداوی ئەوەوە کەوتە شڵەژانەوە، هاتە پێش دەستی ئوستادی گرت‌و گوتی :- مەولای من دروستە بۆ تۆ بەس نییە، لەبەر ئەمەیە کە لەخاچ دەدرێن، لەوەی کە لەگەڵ رای تۆ نەبووم داوای لێبوردن دەکەم.

مەسیح دەستی لەسەر سەری ئەو دانا:- ئەگەر ویستی خوداوەند وا گرێبەست بووبێ، لێگەڕێ ڕۆحی جاویدانە بەسەر زەویدا لەخاچ بدرێ‌وخاچ پیرۆزبێ لێەگەڕێبا ئەشق‌و سەبرو باوەڕەوە بەرگەی بگرین، ڕۆژێ بەسەر شانەکانی ئێمەوە دەبێتە باڵ.

یاوەرەکان شتێکیان نەگوت، مانگئیدی بۆ ئاسمان سەرهەڵگەڕابوو، ڕووناکی تەواوی سفرەکەی داپۆشی بوو، مەسیح نیشانەی خاچی کێشاو گوتی :- کاری ئەمڕۆکە تەواوبووە، ئەوەی کە دەبوایە بڵێم، گوتم، وا خەیاڵ دەکەم وەزیفەی خۆم ئەنجامداوە، ئێستا نیشانەی خاچ دەکێشم‌و وێنە دەکەم.. ئەوکاتە هێمای بۆ یەهودا کرد، یەهودا هەڵسایەوە، کەمەربەندی خۆی توند کردو گۆچانی کەچی خۆی گرتە دەست، مەسیح دەستی بۆ ڕاتەکاند، وەک بڵێی خواحافیزی لەو دەکرد گوتی :- ئەمشەو لەژێر دار زەیتونەکانەوە لە گیتسماند، لەوبەری دۆڵی — کەدرون- دەکەوینە دوعاوە.

- یەهودا برام ئەمانەتی خودا بیت بڕۆ، خوداوەند هەمڕاهی تۆ بێت..

یەهودا لێوەکانی کردەوە، دەیویست شتێ بڵێ، بەڵام باوەڕی خۆی گۆڕی،

دەرگا کراوەبوو، بەپەلە چووە دەرەوەو دەنگی پێیە سەنگینەکانی ئەو بەسەر پەیژەکانەوە دەنگی دایەوە. پەترۆس کەوتە شڵەژانەوەو پرسی :- ئەوە بۆ کوێ دەڕوات؟. هەڵسایەوە تا دوای کەوێ، بەڵام مەسیح لێنەگەڕا.

- پەترۆس چەرخی خوداوەند کەوتۆتە گەردشەوە، لەسەر ڕێگادا قەرار مەگرە.

- شنەیێ هەڵیکردبوو، مەشخەڵی قەندیلۆکەکان کەوتبوونە جریوە.. لەپڕێکا بایێکی سەخت کەوتە هەڵکردنەوەو مەشخەڵەکان خامۆش بوون، مانگ لە شێوەی تەواوی خۆی هاتە ژوورەوە.

- ناتانیل هەراسان بوو، بەدۆستی خۆی گوت :- فیلیپ، ئەوە بانەبوو، نەفەرێ هاتە ژوورەوە، ئاخ خودای من، واخەیاڵ دەکەیتەوە کە مەرگاغابوو؟.

شوانە وەڵامی دایەوە :- تازە ئەگەر مەرگیش بێت چ پەیوەندییێکی بە تۆوە هەیە، ئەو بەدوای ئێمەدا ناگەڕێ. بەدەست لەپشتی دۆستی خۆیدا کە هێشتا پارسەنگی بەدەست نەهێنابوو :- کەشتیە گەورەکان، تۆفانە گەورەکان، سوپاس بۆ خودا ئێمە تەنها قایغو پەلکە گوێزین..

- مانگ کەوتبووە سەرروخساری مەسیحەوەو دەیخوارد، شتێ جگە لە دوو چاوی ڕەش لە جێی خۆی نەمابوو، یۆحەننا تووشی وەحشەت بوو، بەدزییەوە دەستی گرتە روخساری ئوستاد تا دڵنیا بێ، کە هێشتا هەیە، بەبنی لێویەوە گوتی :- مەولای من لەکوێی؟.

مەسیح وەڵامی دایەوە :- یۆحەننای ئازیزی من، هێشتا تۆم جێنەهێشتووە، بۆ ساتێ غەرقی چەند وشەیێ بووم، کە جارێکیان زاهیدێک لەکێوی پیرۆزی کەرمولدا بە منی گوت، قسەی ئەو ئەمەبوو :- من وەکو بەرازێ لە پێنج شوێنی لەشمدا غەرق بوویمە.. لێم پرسی :- باوە گەورە چۆن نەجاتت بوو؟ نەبەردێکی سەخت بوو؟ وەڵامی دایەوە :- ڕۆژێکیان سپێدە درەختێکی بادەمم دیت کە شکۆفەی کردبوو رزگارم بوو.. یۆحەننای ئازیز هەمان ئێستاکە مەرگ بۆ ساتێ بەمجۆرە لەبەرچاوم بەرجەستەبوو:- درەختێکی بادەمی پڕ لە شکۆفە. لەجێوە هەڵسایەوەو گوتی :- باشتر وایە بڕۆم، کاتی موژدەهێن هاتووە.. کەوتە پێشەوەو گوتی :- یاوەران کە نوقمی ئەندێشە بووبوون. لەدوای ئەوەوە، ناتانیل لەناو بێخی گوێی دۆستەکەی کەوتە زەمزەمەوە :- چاکتروایە دەرپەڕین، بابەتەکە بەم سادەییەوە نییە، فیلیپ وەڵامی دایەوە منیش لە ناو

هەمان فیکرم، وەلێ وەرە تۆماس لەگەڵ خۆمان ببەین.

دوو دۆست لە ڕۆشنایی مانگەشەودا کەوتنە گەڕانو سووڕان بەدوای پەترۆس بەڵام ئەو ون بووبوو، لەبەر ئەمە لە پشتەوەی گروپەکە تەنها خۆیان لەجێوە مانەوە، هەرکە گەیشتنە دۆڵی- کەدرون- لێگەڕان کە لەگەڵ ئەوانی دیکە مەودایەکیان هەبێو گیانی خۆیان نەجات بدەن..

مەسیح لەگەڵ ئەوانەی کە لە شوێنی خۆیان مابوونەوە، شۆڕبوونەوە ناو دۆڵی کەدرون، لەلای بەرامبەر بۆ سەرەوە چوو، ئەو ڕێیەی گرتەپێش کە کۆتایی بە زەیتونستانی گتسمان هێنا، چەندین شەو لەژێر ئەو پیرە درەختانەی زەیتون بەبێداری ماوەتەوەو دەربارەی دڵۆڤانی خوداو شەڕی مرۆڤـ قسەی کردبوو!

گروپەکە وەستان، یاوەران ئەمشەو لە خواردنو خواردنەوە زێدەڕۆییان کردبوو خەواڵوبوون، بەردەکانیان لاداو خۆیان ئامادەی ڕاکشان کرد، ئوستاد بەگەڕانو سووران بەدەوروبەر گوتی :- سێ نەفەر دیارنین چیان بەسەر هاتووە؟.

ئاندریاس بەتووڕەییەوە گوتی :- تێیان تەقاندووە.

مەسیح بەبزەوە گوتی :- ئاندریاس مەحکومیان مەکە، ڕۆژێ دەبینی کە هەر سێ نەفەر دەگەڕێنەوەو هەریەکێکیان تاجێکی لەدڕکو داڵ کە شاهانەترین تاجو هەرگیز سیس نابێ بەسەرسەریانەوە دادەنێن. بەم گوفتەوە پشتی بەقەدی درەختی زەیتون دا، چونکە لەپڕێکا هەستی بە ماندووبوونێکی مەزن کرد.

یاوەران بەردی گەورەیان کردە سەرینو نایانە ژێر سەریانەوەو ڕاکشان.

پەترۆس بە باوێشکدانەوە گوتی :- مەولای من وەرە لەگەڵ ئێمە ڕاکشێ، ئاندریاس پاسەوانی دەکات، مەسیح لە قەدی درەخت بۆوەو گوتی :- پەترۆس، یاکوب، یۆحەننا لەگەڵ من وەرن.

دەنگی ئەو فەرماندەرانەو پڕ لەتولانەوە بوو، پەترۆس وای نیشاندا نەیبیستووەو بەسەر زەوییەوە ڕاکشاو دووبارە باوێشکی هاتێ، بەڵام دوو کوڕی زوبەدی دەستیان گرتو بەرزیان کردەوە :- یاڵڵا قیت بەوە بابڕۆین، شەرم ناکەی؟.

پەترۆس لەبرای نزیک کەوتەوە :- ئاندریاس خۆ ئێمە ناولەپی خۆمان بۆن نەکردووە کەبزانین چی ڕوودەدات، چەقۆکەت بدە من، مەسیح بۆ پێشەوە

دەچوو، زەیتونستانیان لەدوای خۆیانەوە بەجێهێشتو گەیشتنە زەوییێکی کراوە، لەڕووبەڕووی ئەواندا ئورشەلیم لە پۆششێکی سپی مانگەشەودا دەدرەوشایەوە، ئاسمان تێرڕەنگو بێ ئەستێرەبوو، قورسی تەواوی مانگ کە هەڵسانەوەی ئەویان وا بەپەلە بینی بوو، ئێستاکێ بێ جووڵە لە ناوەندی ئاسماندا هەڵواسرابوو.

مەسیح بەبنی لێویەوە گوتی :- باوکە ئەی باوکە، کەلە ئاسمانیت، ئەی باوکێ کە لە زەویت، دونیای خوڵقێنراوی تۆ جوانەو زەوی بۆنی سەمغو هەنگوین دەدا.

هەندێ خاکو خۆڵی لەگۆناو گەردەنو لێوەکانی هەڵسووی‌و کەوتە زەمزەمەوە :- چ عەترێ؟ چ گەرمایێ، چ برایێک؟. پاشان دەستی بەگریان کرد، مشتە خاکێکی لەناو مشتیدا گرتبوو، دڵی نەیدەخوازی دووری کاتەوە لە خۆی، کەوتە زەمزەمەوە :- برام لەگەڵ یەک دەمرین، من هەمڕێگاییێکی دیکەم نییە.. پەترۆس بە ئەندازەی ئەو بەسەر پێوە وەستابوو، گوتی :- من ماندووم، نازانم ئێمە بۆ کوێ دەبات؟ من بۆ پێشتر نایەمو هەر لێرە رادەکێشم.، بەڵام کە سەیری دەوروبەری دەکرد، تا شوێنێکی رەحەت بۆ راکشان بدۆزێتەوە، مەسیحی بینی لەسەرخۆ بەرەو ئەوانەوە دێت، بەبێ چەندوچوون هێزی وەبەرهاتەوەو بەر لەوانی دیکە بۆ پێشوازی چوو.

- مەولای من نزیکی نیوەشەوە، هەمان ئەو جێیە، شوێنێکی چاکە.

مەسیح گوتی :- منداڵەکانم، رۆحم زۆر توندە، ئێوە برۆن لەژێر درەختەکانەوە راکشێن، من هەر لێرە دەمێنمەوەو لەخوا دەپاڕێمەوەو لەگەڵ من بپاڕێنەوە، منداڵەکانم:- کۆمەکم بکەن تا ئەو چەند ساتە سەختە لەدوای خۆماندا جێبهێڵین. رووی لە ئورشەلیم کرد :- ئێستا برۆنو بەتەنهام جێبهێڵن..

یاوەران گەڕانەوەو لەژێر درەختەکانی زەیتوندا راکشان، بەڵام مەسیح بە سەر روخساریەوە کەوتە سەرخاکەوە، زەینو دڵو لێوەکانی لەزەوی جیانەدەبۆوە، بوو بوون بەخاک، بەژێر لێویەوە گوتی :- باوکە هەمان ئێرە باشە، خاک بەخاک رەهام کە» جامێ کە بۆ نۆشین بەمنت دابوو، تاڵە من بەرگەی ناگرم، باوکە ئەگەر دەکرێ، ئەو جامە لە لێوم بکەوە. بە ئارامی لەشوێنی خۆیدا مایەوە، لەوانەیە بتوانێ لەتاریکیدا دەنگی باوکی ببیستێ، چاوەکانی داخست، خوداوەند میهرەبان بوو، لەکوێ دیاربوو کە باوکە لە دەروونی ئەودا

بەدیار نەدەکەوتو لەڕووی بەزەییەوە شەفەقەت بەو پێناکەنیو هێمای بۆ ئەو نەدەکرد؟ بەلەرزین لە ئەندامەکانییەوە، لە چاوەڕوانیدا وەستا، چاوەڕوانی کرد، هیچی نەبیست تەنهاو تەنها سەیری دەوروبەری کردو تووشی وەحشەت بوو، بەهەراسانیەوە چووە سۆراغ یاوەرانی خۆی تا هێزی دڵی وەبەربێت، هەرسێکیانی بەخەوتوویی دۆزییەوە، یەکەمجار لە پەترۆسدا پاشان یۆحەنناو دواییش یاکوب، بەتووڕەییەوە بەوانی گوت :- شەرم ناکەن؟ نەتاندەتوانی تۆزێکی دیکە بەرگەبگرنو لەگەڵ من دوعا بکەن.؟

پەترۆس کە نەیدەتوانی پێڵوەکانی لەکەوتنە سەریەکەوە راگرێ گوتی :- مەولای من رۆح ئامادەو بەتاسووقە، بەڵام جەستەم لاوازە.. لێمان ببوورە.

مەسیح گەڕایەوەو بەئەژنۆکانیەوە کەوتە سەر بەردەکان، دووبارە هاواری کرد : باوکە ئەو جامەی کە بەمنت دا لەڕادەبەدەر تاڵە، لەلێوەکانمی بکەوە.

لەکاتێکا قسەی دەکرد لەبەرزایی سەری خۆیەوە دوو رۆشنایی فریشتەی بینی کە بە عەبوسیو رەنگ پەڕیوی دادەبەزین، باڵەکانیان لە مانگ سروشتە بووبوون، میوانی ئاسمانی هاتە خوارترو دەستی دایە جامی نوقرەیی سەرلێوی، مەسیح روخساری خۆی لەمیانی دەستەکانیدا پەنهان کردو کەوتە سەر زەوی.

- باوکە وەڵامی تۆ ئەوەیە؟ مەگەر تۆ بەزەییت نییە؟

بۆ ماوەیێکی کورت لە چاوەڕوانیدا مایەوە، هێدی هێدیو بەترسو لەرز ئەنگوستەکانی دەستی خۆی لەیەک کردەوە، هاوارێکی کردو بازووەکانی کردەوە کەوتە سەرخاک، کاتێ هاتەوە هۆش مانگ بەپانایی یەکدەست لە ئاسمان تێپەڕی بوو، فریشتە لەناو مانگەشەودا حەل بووبوو، لەوان دەوران لە ژینگەی ئورشەلیم، رۆشناییێکی پەڕاگەندەو بەجووڵەی بینی، لەڕوودا نوورێکی داگیرساو بوو، ئایا بۆلای ئەو دەهات؟ لەو بەدوور دەکەوتنەوە؟ جارێکی دیکەش ترس بوونی ئەوی داگرت، تاسووقی بینینی خەڵک و بیستنی دەنگی مرۆیی، ساودانی ئەودەستانەی خۆشیدەویستن، دیسان بە راکەراکەوە بۆ سۆراغی هەر سێ یاوەرەکەی چوو.

دیسان هەر سێکیان لەخەودابوون و روخساری ئارامیان لەسەر دەریاچەی مانگەشەو مەلەی دەکرد، یۆحەننا سەری بەشانی پەترۆس کردبوو، پەترۆسیش بەسینەی یاکوب، یاکوب سەری پرچ رەشی خۆی بەبەردێ کردبوو، بازووەکانی یاکوب کراوەبوو، وەک بڵێی ئاسمانی لەباوەش کردبوو،

ددانە بریقەدارەکانی لەمیانی شەبەقی مووی سمێڵو ریش دەدرەوشانەوە، مەسیح سگی پێ سووتانو بێداری نەکردنەوە، هێدی هێدی پاشەکشەی کردو بۆ پاش رۆیشت ئەوکاتە جارێکی دی بەسەرروخساریا کەوتە سەر زەوی‌و دەستی بەگریان کرد، بەئارامی بەشێوەیێ وەک بڵێی دەیویست خودا نەیبیستێ گوتی :- باوکە، خواست خواستی تۆیە نەخواستی من، باوکە خواستی تۆیە. هەڵسایەوەو دووبارە کەوتە سەیرکردنی رێگەی ئۆرشەلیم.

ڕۆشناییەکان نزیکتر کەوتبوونەوە، دەیتوانی ئێستاکە سێبەرە لەرزیوو بریقەدارەکانی چەکی برۆنزی لەدەوروبەر ببینێ، کەوتە زەمزەمەوە :- وادێن... وادێن.. ئەژنۆکانی سست بوو، دروست لە هەمان ساتدا بولبولێ بەدیارکەوت‌و بەسەر درەختی سەروینازی نەونیهاڵدا نیشتەوە، بای کردە گەرووی‌و کەوتە چڕینەوە، مانگی گەورە، عەتری بەهاری‌و شەونمی نمناک ئەویان سەرمەست کردبوو، لەدەروونی ئەم بولبولە، خودای گەورە بوو، هەمان ئەو خودایە کە ئاسمانو زەوی‌و رۆحی مرۆڤی خەڵق کردبوو، مەسیح سەری هەڵبڕی‌و بەدیقەت گوێی دایێ، ئایا ئەو خودایەی کە خاکو سینەی چووکی ئەو پەرندەگانەی خۆش دەویست، دەیتوانی خودای بەڕاستی مرۆڤـەکان بێ؟

لەپڕێکا لە وەڵامی داوەتی پەرەندەدا بولبول ئیدی لەقووڵایی رۆحی مەسیحدا سەری دەرهێناو دەستی کرد بە چڕینی ئازارو شادومانی جاویدانی خودا، ئەشق، ئومێد، بولبولی ڕۆحی نەغمەی دەچڕی ئەویش دەلەرزی، تا ئێستا ئاگادارنەبوو کە گۆرانی وا لەدەروونی ئەودایە، ئەو هەموو شادی‌و رۆحی خۆی بەلقە شکۆفەدارەکانەوە هەڵواسیبوو، ئیدی نەیدەویست لەوێ بفڕێت، ئاخر بۆ کوێ دەچوو؟ بۆچی دەڕۆیشت؟ ئەو زەمینە بەهەشت بوو.. بەڵام کاتێ مەسیح بە پەیگیری نەوای ئەو دوو بولبولە چووە ناو بەهەشتەوە، گوێی لە دەنگێکی زبر بوو، مەشخەڵەکانی رۆشن‌و چەکە برۆنزییەکان نزیک بووبوونەوەو لەمیانی مەشخەڵو دووکەڵدا وای هاتە بەرچاو کە سەرو پۆتەڵاکی یەهودای بینی بێت، بە دووبازووی بەهێزییەوە دەیگرن، ریشێکی سوور بچمی داگرتووە، هاواری کردو بۆساتێ وا هاتە بەرچاوی کەبێهۆش بووە، بەڵام بەر لەم کارە هەستی کرد کەدەمی یەهود لەدەمی ئەو چەسپاوەو دەنگێکی دڕو نائومێد گەیشتە گوێی‌و گوتی :- درود مەولای من.

مانگ ئێستاکێ لەکاری لاوانەوەی کێوە سیمشێوەکانی یەهودیەدا بوو،

باییکی شێدارو سارد هەڵساو ئەنگوستو لێوەکانی مەسیح شین هەڵگەڕان، ئورشەلیم لەژێر نووری مانگی نابیناو رەنگ پەڕیودا، قەدی خۆی بەرزکردەوە، مەسیح گەڕایەوە، سەیری سەربازو خزمەتکارەکانی دەکردو گوتی :- نێردراوەکانی خودای من بەخێربێن یاڵڵا بابڕۆین. لە پڕێکا لەمیانی گەڕەلاوژەدا مەسیح ئاگاداربوو کە پەترۆس چەقۆی خۆی لەکێڵان دەرهێنایە دەرەوە تا گوێی یەکێ لەخزمەتکارەکان ببڕێ‌و فەرمانی پێدا :- چەقۆکەت لە کیفک بنێوە، ئەگەر وەڵامی چەقۆ بەچەقۆ بدەیتەوە، کەواتە کەی دونیا رزگاری دەبێ لەشەڕی چەقۆدا؟.

بەشی بیستو نۆیەم

مەسیحیان دەستگیر کرد، لەکاتێکا هۆیهایان لێدەکرد، بەسەر بەردو کۆتەرە درەختەکانی سەروینازو زەیتونی ناو دۆڵی –کەدرون– لەمیانی ئورشەلیمو لەکۆتاییدا تا تەلاری کیافا پەلکێشیان دەکرد، شورا لە تەلاری کیافادا پێکهێنراو چاوەڕوانی دادگایی کردنی یاخیێ بوو.

هەوا سارد بوو غولامەکان خۆیان لەبەردەم ئەو ئاگرەی کە لەحەوشەدا دایانگیرساندبوو گەرم دەکردەوە، خزمەتچی دەم بەدەم بەخۆو بە هەواڵەوە لەتەلار دەهاتە دەرەوە، ئەو بەڵگانەی کەدژی مەسیح بەرز دەکرانەوە، بەس بوو بۆ ئەوەی مووی لەشی مرۆڤـ زیک کەنەوە، گوایە ئەو نەفرەتیە خوداوەندییە کوفری کیت و کەزایی لەبارەی خودای ئیسرائیلو رێبازنامەی موسای هێنابووە سەرزمانو گوتبووی مەبەستی ئەوەی هەیە پەرستگای پیرۆز وێران کاتو تۆوی خۆی بەسەر وێرانەدا بپرژێنێ، پەترۆس کە سەرو ڕووی بەتەواوی دەمامک درابوو، خزیە ناوحەوشەوە، لەکاتێکا سەری هێنابووە خوارەوە، دەستی دابەر ئاگر، خۆی گەرم کردەوەو بەترسو لەرزەوە گوێی دەدایە هەواڵەکان.

کارگوزارێ هاتە پێشو بەدیتنی ئەو وەستاو گوتی :– ئاهای پیرەمێرد بۆ خۆت لەئێمە شاردۆتەوە؟ سەرت بەرزکەوە تا تۆ ببینین وا خەیاڵ دەکەم تۆ لەگەڵ ئەودا بووی.

چەند نەفەرێ گوێیان لەقسەی ئەو بوو نزیک بوونەوە.

پەترۆس هەراسان بوو، سەری بەرزکردەوە :– سوێند دەخۆم کە ئەو پیاوە ناناسم. چوو بەلای دەرگاوە.

کارگوزارێکی دیکە هاتە نزیک، چونکە ئەوی بینی کە دەڕوات، دەستی درێژکرد :– ئاهای پیرەمێرد، بۆ کوێ دەچی؟ تۆ لەگەڵ ئەو بووی خۆم تۆم دیت. پەترۆس جارێکی دی دەنگی هەڵبڕی :– من ئەو پیاوە ناناسم. کچێژگەی

وەلاناو بەردەوام بوو لە ڕێی خۆی، بەڵام دوو نەفەر لە خزمەتکارەکان ئەویان وەستاند، شانەکانی ئەویان گرت بە زبرییەوە رایانتەکاندو هاواریان کرد :- لەشێوەی قسەکردنت دیارە تۆ خەڵکی جەلیلیو یەکێکی لەیارو یاوەرانی مەسیح.

پەترۆس سوێندی خواردو دەستی بەجوێن دان کردو هاواری کرد :- من ئەو پیاوە ناناسم. لەهەمان ساتدا کەلەشێرێ لەناو حەوشە بانگی دا، پەترۆس ناڵەیێکی سەردا، کەوتەوە یادی قسەکانی ئوستادەوە :- پەترۆس بەر لەوەی کەلەشێر بخوێنێ تۆ سێ جار ئینکاری من دەکەی، چووە کۆلانەوە، کەوتە سەر زەوی و دەستی بەگریان کرد. خۆرهەڵدەهات، ئاسمان رەنگی خوێنی گرتبوو، خزمەتچییێکی رەنگ پەڕیو بەدادو هاوارەوە لە تەلار هاتە دەرەوە :- کاهینی گەورە یەخەی خۆی دادەدڕی، وا خەیاڵ دەکەیت کە تاوانبار چی گوتبێ؟ :- من مەسیحم، کوڕی خودا!. تەواوی ریش سپیەکان هەڵسانەوە سەرپێ، ئەوان یەخەیان دادەدڕی و هاواریان کرد :- مەرگ! مەرگ.

خزمەتچیەکی دیکە بەدیارکەوت :- ئێستاکێ دەیبەنە لای- پیلات- پیلات تەنها کەسێکە هەقی کوشتنی ئەوی هەیە، رێگایان بۆ بکەنەوە تا رەتبن وادەرگاکان خەریکە دەبنەوە.. دەرگاکان کرانەوە نەجیب زادەکانی ئیسرائیل هاتنە دەرەوە، لە پێشیانەوە کیافای کاهینی گەورەبوو کە لەسەرخۆ رێی تەی دەکرد، لەدوای ئەوەوە ریش سپییەکان، ئاپۆڕەیێ لەڕیش، چاوانی لارو خێلی، دەمی بێ ددانو چەند زمانێکی شەیتانی، لەبەر تووڕەییان بەملاو بەولادا دەهاتن» هەڵم لە لەشیان هەڵسابوو، لەدوای ئەوانەوە مەسیح ئارامو خەمگین بۆ پێشەوە دەهات، خوێن لەسەرییەوە بارزقەی بوو» لێیاندابوو، پێکەنینو جوێن لەناو حەوشە بەرزبۆوە، پەترۆس هەڵسایەوە پشتی بەچوارچێوەی دەرگادا، ئەشک لەچاوەکانی هەڵدەڕژا لەبەرخۆ کەوتە ورتەورتەوە :- پەترۆس ئەی پەترۆسی ترسنۆک، درۆزنی خایەن، هەڵسەوەو هاوارکە :- من لەگەڵ ئەوم، هەرچەند کە بشتکوژن. رۆحی خۆی وروژاند، بەڵام جەستەی بێ جوولە بوو، پشتی بەدەرگاداو لەرزی، لە ئاستانەی دەرگادا مەسیح ساتمەیێکی کردو بۆ پێشەوە گلۆربۆوە، دەستی درێژ کرد تا دەستی بەشتێ بگرێت، شانی پەترۆسی دۆزیەوە، پەترۆس لە جێی خۆی وشک هەڵگەڕا، نە قسەیێکی کردو نە تەکانی خوارد، دەستی ئوستادی دیت کە بە سەرشانی ئەودا قفڵ درا، دەرەوە هێشتا

تەواو رۆشن نەبووبۆوە، لەتاریکی مسرەنگدا مەسیح هەر ئاوڕی نەدایەوە» تا بزانێ بۆ ئەوەی بەرنەبێتەوە دەستی بەچی گرتووە، پارسەنگی خۆی دۆزیەوە، لەدوای ریش سپیەکانو لەئابلۆقەی سەربازان جارێکی دیکە پێشەوەی خۆی بۆلای تەلاری پیلات گرتەبەر، پیلات بێدار بووبۆوە، دەمو چاوی شوشتبوو، بەرۆنی عەتراوی خۆی چەورکردبوو، لەسالۆنێکی بەرهەتاودا بەسەربەرزایی تەلاریەوە بۆسەرەوەو خوارەوە هاتوچۆی دەکرد، ئەو قەت کەیفی بەرۆژی جەژن نەهاتبوو، یەهودیانی سەرمەست بەخودای خۆیان» رێی شێتانەیان دەگرتەبەرو لەگەڵ سەربازانی رۆمیدا دەکەوتنە لێدانو کوتانەوە، ئەمساڵیش لەوانەبوو کوشتارێکی دیکە بێتە رێ، کەبەهیچ جۆرێ لەگەڵ بەرژەوەندی رۆم نەدەگونجا. جەژنی فیتر ئەمساڵ نیگەرانییێکی دیکەشی هەبوو، یەهودییەکان دەیانەویست ئەم ناصیرەییە بێنەوایە بکوژن، دێوانە بێ ئابرووەکان ، پیلات مشتی خۆی کردبووە گرێ، مەیلێکی سەرکێش سەراپای بوونی ئەو بۆ نەجاتدانی گیانی ئەو گەمژەڵە داگرتبوو، نەک لەبەر ئەوەی کە ئەو بێگوناه بوو :- ئەسڵەن بێگوناهی چ ماناییێکی هەیە؟. یاخود دڵی بەو سووتابێ، پیلاتو دڵسووتان بەحاڵی یەهودیان، کوجا مەرحەبا!. بەڵکو بەخاتری ئەوەی کە نەژادی بێ ئابڕوی یەهوود تووڕە بکات.

قیلو قالێکی گەورە لە پەنجەرەکانی تەلاردا گەیشتە پیلات، لاربۆوەو دەرەوەحەوشەی تەلاری پڕ لەیەهودیەکانی بینی، ئەو دەیتوانی ئاپۆرەی پڕجۆشو خرۆشی یەهودیەکان ببینێ کە هەیوانو حوجرەکانی تەلاریان پڕکردبوو، مەسیحیان لەژێر پاسەوانێتی سەربازانی رۆمیدا بۆلای دەرگای گەورەی تەلار رادەدرا، ئاپۆرەکە بەدارو خوترمەو قۆچەقانێ کەوتبوونە دوایو ئەویان بەردەدایەوە سەر زەویو لەقەیان لێدەداو هۆیهایان لێدەکرد، پیلات بۆلای تەختی خۆی رۆیشتو دانیشت، دەرگا کرایەوە، دوو غولامی رەشی زلو زەبەلاح مەسیحیان پاڵنایە ژوورەوە، جلەکانی پارچە پارچە بوون و روخساری شەلاڵی خوێن بوو بوو، بەم هەمووەش سەری بەرزکردبۆوە، لەچاوەکانیدا نوورێکی ئارام گەش بووبۆوە، کە بەرەو دونیای مرۆڤـ هەڵدەکشا، پیلات بزەییێکی هاتێ :- مەسیحی ناصیرەیی، پاشای یەهود، ئەوا جارێکی دیش تۆم لەبەرامبەری خۆم بینییەوە، وەک دەڵێن قەرارە تۆ بکوژن. مەسیح لەناو پەنجەرەوە سەیری ئاسمانی کرد، زەینو جەستەی پێشتر کۆچیان کردبوو،

قسەیێکی نەکرد. پیلات تووڕەبوو هاواری کرد :- ئاسمان فەرامۆش بکە چاکتر وایە سەیری من بکەی، مەگەر نازانی کە بڕیاری ڕەهابوون یا لە خاچدانی تۆ لەدەست من دایە، مەسیح بەئارامی وەڵامی دایەوە :- تۆهیچ بڕیارێکت بەسەر مندا نیە، هیچ کەس جگە لە خودا ئەو سەرپشکیەی نییە..

لەخوارەوە هاواری تووڕەئامێزی :- مەرگ، مەرگ. دەگەیشتە گوێ

پیلات پرسی:

- ئەوان بۆ وا تووڕەن؟ مەگەر چیت لێکردون؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :- من حەقیقەتم بەوان گوتووە.

پیلات بەبزەییێکەوە پرسی :

- کام حەقیقەت؟ ئیدی حەقیقەت چ دەستەواژەییێکە

دڵی مەسیح لەبەر ئازار کوشرا» دەبوایە چ بکا دونیا هەمان ئەوەیەو فەرمانڕەوایەکانیشی ئەم مرۆڤـانەن کەفشە بەڕاستی دەکەن.

پیلات ڕووبەڕووی پەنجەرە وەستا، کەوتە یادی ئەوەی کە دوێنی باراباسیان بەخاتری کوشتنی ئیلیازر دەستگیر کردووە، ڕەسمەکە وابوو ڕۆژی فیتر زیندانیەک ئازاد دەکرا، هاواری کرد :

- لە منت دەوێ چ کەسێ بۆ تۆ ئازاد کەم: مەسیح پاشای یەهود، یا باراباسی دز؟.

خەڵک هاواریان کرد :- باراباس، باراباس.

پیلات پاسەوانی بانگ کردو بەهێما بۆ مەسیح فەرمانی بەو دا :- قامچی کوتی کەنو تاجێکی لە دڕک بەسەر سەریەوە دانێنو پارچەییێکی سووری لێ بپۆشنو قامیشێکی درێژیشی بدەنە دەست ئەو پاشایە، وەکو پادشا جلی لەبەرکەن، بەم نەخشەوە پیلات ئومێدەواربوو کەکاتێ خەڵکی مەسیح بەم وەزعە بەزەییبارە ببینن ڕەحمی پێبکەنو داوای ئازادی بۆ بکەن، پاسەوانان ئەویان لەستوونێ بەستایەوەو دەستیان کرد بە قامچی کوتینو تف لەڕووکردنیەوە.

ئەوکاتە تاجێکیان لەدرک دروست کردو لەسەر سەریان داناو خوێن لەتوێڵو لاجانگەکانی بازرقەی دەدا، پارچەییێکی قورمزی ڕەنگیشیان بەسەرشانەوە داناو قامیشێکی درێژیان نایە ناو ئەنگوستەکانی، ئەوکاتە بردیانەوە لای پیلات، پیلات بەدیتنیەوە نەیتوانی لە پێکەنین بکەوێ، گوتی :- پاشای گەورە بەخێربێی! بفەرموو تا لایەنگرانت نیشان بدەم.

دەستی ئەوی گرتو بردیە هەیوانی تەلارو هاواری کرد :- ئێستا ئەم پیاوە.!

خەڵکی هاواریان کرد :- لە خاچی بدەن.. لەخاچی بدەن!.

پیلات فەرمانیدا کە لەگەنێکی بۆ بهێنن، لاربۆوەو دەستی خۆی لەبەردەم ئاپۆڕەکەدا شوشت :- من دەستەکانم بەئاو دەشۆم، ئەوە من نیم کە خوێنی ئەو دەرێژم، من بێگوناهم، گوناه لەگەردەنی ئێوەدایە.

خەڵکی هاواریان کرد :- خوێنی ئەو لەگەردەنی ئێمەو گەردەنی منالانی ئێمەبێ.

پیلات گوتی :- بیگرن تاچیتر بێزارم نەکات.

گرتیانو خاچیان لەپشت بەستایەوە، لەکاتێکا بەملاوبەملادا دەهات، سەیری دەوروبەری خۆی کرد، رەنگە یەکێ لە یاوەرانی ببینێ هێمای بۆ بکات کە بەزەیی پیابێتەوە بەم کۆڵەبارەوە، بەڵام هەرچەند سەیری کرد کەسێکی نەدیت، ئاخێکی هەڵکێشاو کەوتە زەمزەمەوە :- خۆزگە بەمەرگ سوپاس بۆ خوداوەند!. یاوەران لەهەمان ئەم کەینو بەیندا خۆیان لە مەیخانەی سیمۆنی قەیرەوانی شاردەوە، ئەوان چاوەڕوانی تەواوبوونی لەخاچدانو داهاتنی شەوبوون، تابتوانن دوور لە چاوی ئەوانی دیکە رابکەن، لە حاڵێکا لەپشت جەلیکانەکانی شەراب دەستەوئەژنۆ دانیشتبوون» بەگوێی قولاغ کردویان گوێیان دەدایە هەلهەلەی ئەو خەڵکەی کە رادەبردن، تەواوی ئاپۆڕەی شارلەژنو پیاو بەرەو گەلگەتا تاویاندەدا، ئەوان جەژنێکی خۆشیان لەدوای خۆیانەوە جێهێشتبوو، لەخواردنی گۆشتو خواردنەوەی شەراب زێدەڕۆییان کردبوو، ئێستاکێ هەر بۆ بەسەربردنی کات دەچوونە –گەلگەتا–

خەڵکی پەلەیان کرد، یاوەران گوێیان دەدا وەلوەلەی ئەوانو دەلەرزین، جارناجار گریانی نهێنی ئامێزی یۆحەننا دەبیسترا، ئاندریاس هەرچەند جاری هەڵدەستایەوەو بۆ سەرەوخوار چوونی بەدووری مەیخانەدا وشەی هەڕەشە ئامێزی دەخستە سەرزمان. پەترۆس جوێن و نەفرەتی لەخۆی دەکرد، کە بۆ خاتری ترسنۆکیو نەبوونی شەهامەت نەدەچووە دەرەوە، تا لەگەڵ ئوستاد بکوژرێ.

چەندی سوێند خواردبوو کە تادەمی مەرگ لەگەڵ ئەو دەبێ، بەڵام ئێستا مەرگ روخساری خۆی نیشاندا بوو، لەپشت جەلیکانەکانی شەراب خۆی

شاردبۆوە.

یاکوب توورەبوو گوتی :- یۆحەننا نا نا من غەرییم واز لە فشە بهێنن، تۆ ناسەلامەت پیاوی، تۆ ئاندریاسی جەنگاوەر، سمێڵی خۆت بامەدە، وەرە دانیشەو وەرە بابگەینە بڕیارێ، گریمان کە ئەو بەڕاستی کریستۆیە، لەم حاڵەتەدا بە چ روویێ لەبەرابەریا بەدیار دەکەوێ ئەگەر دوای سێ رۆژ رابێتەوە؟ قەت بیرت لێ کردۆتەوە؟ پەترۆس رای تۆ چییە؟.

پەترۆس لەرووی نائومێدیەوە گوتی :- ئەگەر ئەو کریستۆ بێت، کاری ئێمە گریەو زارە، رای من ئەوەیە کە بەئێوەم گوت من سێ جار ئینکاری ئەوم کرد..

یاکوب گوتی :

- ئەگەر کریستۆش نەبێت دیسان هەر حاڵمان شڕە ناتانیل تۆ چ دەڵێی؟

- من دەڵێم دەبێ لێرە بڕۆین، ئەو چ کریستۆ بێ یا نەبێت کارمان خراپە! ئاندریاس کە خۆی ئامادە دەکرد تا بۆ لای دەرگا بڕوات گوتی :- واتە دەفەرموون بەهەمان شێوە بێ پەنا جێی بهێڵینو بەڕەڵلای کەین؟ چۆن دڵتان دێت؟ بەڵام پەترۆس گۆشەی کراسی ئەوی گرت :- تا پارچە پارچەم نەکردوی، دانیشە، باشتروایە رێگەچارەیێ بدۆزینەوە.

تۆماس بەمنەمنەوە گوتی :- ئەی ریاکارانو فەریسیان کام رێگەچارە؟ وەرن بەبێ پەردە قسان بکەین، ئێمە مامەڵەمان کردو لەم مامەڵەیە تەواوی سەرمایەی خۆمان لەدەستدا، مامەلەیێ کە قۆچو کلکی نییە، بەلاش خۆ کەر مەکەن، من کەلوپەلی خۆم واتە شانەو بەکرەو ئاوێنەی باخەڵم بەمەلەکوتی ئاسمان گۆڕیەوە، هەموو ئێوە هەمان کارتان کردووە، یەکێ قایغی خۆی دا، ئەویتر مەڕەکانو سێهەمیش ئارامی خەیاڵی خۆی، ئێستا هەموو شتێ بەباچوو، ئێمە داڕماینو سەرمایەمان بەباچوو، ئاگاداربن کە لەم مامەڵەیەدا گیانمان لەدەست نەدەین، لەبەر ئەمە من ئامۆژگاریتان دەکەم کە هەل ماوە بابڕۆین.. فیلیپو ناتانیل هاواریان کرد :- ئێمە رازین.

پەترۆس لەڕووی نیگەرانیەوە رووی لەمەتی کرد کە گوێی تیژ کردبوو لێوی لەلێوی نەکردبۆوەو گوتی :- مەتی توخودا هەموو ئەوانە مەنووسە، خۆت لەکەڕی بدە، تا ئەبەد مەمانکە جێ فشەو گاڵتەی خەڵک..

مەتی وەڵامی دایەوە :- نیگەران مەبە، زۆر شتتان دەبینمو دەبیستم وەلێ

هەڵیدەبژێرم، بەڵام لێگەڕێ بۆ خاتری بەرژەوەندی خۆتان بگەنە بڕیارێکی والا، دلاوەری خۆتان پیشان بدەن تابتوانم دەربارەی ئەوان بنووسمو ئێوەی خەڵکی بێچارە پایە پەیاکەن، ئێوە نوێنەرن ئەوە کارێکی بچووک نییە..

لەهەمان کاتدا سیمۆنی قەیرەوان بەلەقە دەرگەی کردەوەو هاتە ژوورەوە، جلی پارچە پارچەو روخسارو سینەی پڕ لە خوێن بوو، چاوی راستی هەڵمسابوو ئاوی لێ دەچکایەوە، لەکاتێکا جوێنی بە زەویو زەمان دەدا، جلی لەبەر کردەوە سەری نایە ناو تەشتێ کە تایبەت بوو بە شوشتنی پیاڵەی شەرابو سینەو پشتی خۆی پاک کردەوە، پاشان دەمی نابە لێوی جەلیکانی شەرابو خواردیەوە، لەتووڕەییان شێت بووبوو، بەسەریانا هاواری کرد کە:

– یاڵڵا لەبەر چاوم دوورکەونەوە، سەگی پۆخڵینە، ئاوا ڕێو رەسم لەگەڵ ئوستاد بوونتان دەبینن، کە لەشەڕ راکەن؟ ئەی جەلیلیە پیسەکان، سامیرەییە پۆخڵە حەرامزادەکان.

پەترۆس زاتی دا بەر خۆیو گوتی :– خوا خۆی دەزانێ کە رۆحی ئێمە بەتاسووقەوە بوو بەڵام جەستەمان نا.

– ئەو دەمە پیسەت داخە، ئەگەر رۆح حەزی لێ بێ، جەستە منای نابێ، هەموو شتێ دەبێتە رۆح، هەتا ئەو گۆچانەی لەدەستت دایە، ئەو پاڵتۆیەی کە لەبەری دەکەیت، ئەو بەردەی پێی لەسەر دادەنێی، ترسنۆک سەیری من مەکە، ببینە جلم پارچە پارچە بووەو کەم مابوو چاوانم لەکاسە بێتە دەرەوە، هەی یاوەرانی پیسو پۆخڵی نەفرەتی، دەزانن لەبەرچی، چونکە بەرگریم لەمامۆستای ئێوە کرد، بەڵێ منی مەیخانەچیو منی پۆخڵ، لەگەڵ هەموویان رووبەڕووبوومەوە، باشە ناپرسن بۆ؟ چونکە وام خەیاڵ کرد کە ئەو کریستۆیە، بەیانی دەگەمە هەزاران هەزار شت؟ نەخێر بەڵکو بۆ ئەوەبوو کە عیزەت نەفسم زاڵ بوو بەسەرما لەوەش پەشیمان نیم! سیمۆن بۆ سەرەوەو خوارەوە دەچوو، مێزەکانی بەملاو بەولادادەداو جوێنی دەداو تفی رووودەکرد، مەتی جۆشی دەخواردو دەیەویست بزانی کە لەتەلاری کیافا چی روویداوە، هەرواش لەتەلاری پیلات، ئوستاد چی گوت، خەڵکی هاواری چییان دەکرد؟ تا ئەو بتوانی هەمووی لە کتێبی خۆی بنووسێ، گوتی :– برام سیمون ئەگەر باوەڕت بەخودا هەیە ئارام بگرەو رووداوەکان بۆ ئێمە بگێڕەوە، بڵێ چۆنو کەیو لەکوێ ئوستاد قسەی کرد؟..

سیمون وەڵامی دایەوە :- هەڵبەتە کە قسەی کرد، یاڵڵا بنووسە گوتی ئەی یاوەران» سەگ بتانخوا، باشە بۆ سەیری من دەکەی؟ ئەو قەڵەمەت بهێنە دەرەوەو بنووسە :- هەی سەگ بتانخوا.

سەدای شیوەن لەپشت جەلیلەکان هەڵسایەوە، یۆحەننا خۆی بەزەوی دادابوو قیژەقیژی دەکردو پەترۆس سەری لەدیوار دەکوتا.

مەتی دووبارە کەوتە تکاوە، :- سیمون ئەگەر باوەڕت بەخودا هەیە راستی بڵێ تا بنووسم، مەگەرنازانی کە لەم ساتەدا چارەنووسی ئایندە بەم شتەوە بەندە کە دەیڵێی.

پەترۆس هێشتا سەری لەدیوار دەکوتا

مەیخانەچی پێی گوت :- پەترۆس نائومێد مەبە گوێ بگرە من پێت دەڵێم بۆ لەباوەش گرتنی شکۆو گەورەیی ئەبەدی دەبێ چی بکەی؟.

هەر زوو بێرەدا رەتی دەکەن، سەرو سەداکان دەبیستم، قیتبەوە وەکو پیاوێ دەرگا بکەوە، برۆ پێشەوە خاچەکەی لێوەرگرەو بیخەرە سەرشانت، ئەوخاچە نەفرەتیە سەنگینەو خوداوەندی ئێوە ناسکو نارنجیو ماندووە. لەکاتێکا پێدەکەنی، بەپێ لەپەترۆسی داو پێداچوو:

- ئەم کارە دەکەیت؟ یاڵڵا بزانم تۆ چ پیاوێکی.

پەترۆس بە گریەکردنەوە گوتی :

- ئەگەر ترسنۆک نەبووام سوێندم دەخواردو ئەم کارەم نەدەکرد، بەڵام ئەوان پارچە پارچەیان دەکردم.

مەیخانەچی بەتووڕەییەوە تفی روکردو هاواری کرد :- هەمووتان چارەتان ونکەن، هیچ یەک لەو کارانە ناکەن؟ ئەی تۆ ناتانیلی لەندەهۆر؟ تۆ ئەندریاسی بکوژ، هیچ یەک لەئێوە ئامادەنین؟ نەفرەتتان لێبێ، ئاخ ئەی کریستۆی بێ چارەی من! سەیرکە چ فەرماندەییێکی بێ غەلو غەشت بۆ فەتحی دونیا هەڵبژاردووە؟

ئەگەر منت هەڵدەبژارد، کاروبارت باشتر دەبوو، لەوانەیە موستەحەق بم کە لەدارم بدەنو بەسەر دەرگای شاردا هەڵمواسن، بەڵام بەو هەموو عیزەت نەفسەی کە هەمەو کەسێ عیزەت نەفسی هەبێ پیاوە، هەرچەند ئارەق بخواتەوەو دزی بکاو درۆش بکات بەڵام ئێوە کە عیزەت نەفستان نییە. لەکاتێکا دووبارە تفی دەهاویشت، دەرگای کردەوەو بەتووڕەیی هاواری کرد:- هۆ وادێت پاشای یەهود وادێت.

یاوەرەکان دووبارە لەپشت جەلیکانەکانەوە خۆیان شاردەوە، سیمون بەدەوری خۆیدا دەسوورِا :- مەگەر ئێوە عیزەت نەفستان نییە؟ نایەنە دەرەوەش کە ببیینن ها؟ بە نیگایەک دڵی ئەو بێچارەیە نادەنەوە؟ زۆر چاکە مادامەکێ وەهایە خۆم دەرِۆم، دەستی بۆ رادەتەکێنمو دەڵێم، :- منم سیمونی قەیرەوانی ئامادەم. بەیەک هەڵبەزینەوە خۆی گەیاندە جادەوە.

خەڵکە پۆل پۆل تێدەپەرِین، لە پێشیانەوە سوارەی نیزامی بوو لە دواشیانەوە مەسیح خاچی بە کۆڵەوە بوو خوێن لە سەرو ریشی سەرەو ژێر دەبۆوەو جلەکانی پارچە پارچە بووبوون، ئیدی هێزی هەنگاو هەڵێنانی نەبوو، سەری تا دەهات زیاتر بۆ پێشەوە لار دەبۆوە، هەمیشە هەڵدەخزی. تا دەهات بەزەوی بکەوێ دووبارە بەسەر پێیەکانیەوە قەراری دەگرتەوە، بەلەقە بۆ پێشەوەیان رادەدا، لەدوایەوە ئیفلیجو نابیناو عەیبدارەکان رایاندەکرد، لەدەستیا تووشی کفربووبوون، چونکە شفای بەوان نەبەخشی بوو، جوێنیان پێدەدا، گۆچانو داری ژێر هەنگڵیان حەوالە دەکرد، ناوە ناوە سەیری دەوروبەری دەکرد تا یاوەران ببینێ، ئاخ چییان بەسەر هاتبوو؟

لەدەرەوەی مەیخانە، مەیخانەچی بینی، کە دەستی بۆ رادەتەکێنێ دڵی شادبوو تا هات کەبەهێمای سەر مالاوایی لێ بکات، پێی بەبەردێ کەوتو کەوتە سەر زەمینەوەو غلۆربۆوەو خاچ کەوتە سەریەوە، نالاندنی قەیرەوانی رایکردو بەرزی کردەوە، خاچەکەی گرتو لەسەر کۆڵی خۆی دانا ئەو کاتە گەرِایەوە، بزەییێکی کردە مەسیحو گوتی :- ئازابە، مەترسە من لێرەم. لەکەنار دەروازەی داود دا رەتبوون، لەکوێرە رێگایێ کە کۆتایی بە گەلگەتا دەهات، دەستیان کرد بەسەر هەڵگەران. گەلگەتا هەمووی جەستەو بەردو درِکو ئێسقان بوو، یاخیبووەکان لەم شوێنە لەخاچ دەدرانو جەستەیان دەبووە خۆراکی گۆشتخۆرەکان. هەوا بۆنی گەنیوی لاشەی لێدەهات قەیرەوانی خاچی بەسەر زەویەوە داناو دوو سەرباز دەستیان کرد بە هەڵکەندنی زەوی و خاچیان لەمیانی بەردەکان بردە خوارەوە مەسیح بەسەر بەردێکەوە دانیشتو لە چاوەرِوانیدا مایەوە، خۆرەتاو بەسەر سەریەوە هەڵواسرابوو، ئاسمان سپیو ئاگراوی و داخراو بوو، نەمە شخەڵێ بوو، نەفریشتەیێ، نە هەتا نیشانەییکی بچووکیش، تا بەدەریخات کە کەسێ لەو سەرەوە سەیری رووداوەکان دەکات، بەسەر زەویەوە، لەهەمان حاڵدا کلوخێکی بچووکی لەناو ئەنگوستەکاندا دەکوشی هەستی کردە کەسێ کە

لە بەرابەری ئەو وەستاوە تەماشای دەکات، سەری بەئارامیو بێپەلە هەڵگرت، دیتیو ناسیەوە. بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- هاوسەفەری بەوەفام بەخێربێی، لێرەوە سەفەر کۆتایی دێت، ئەوەی کە تۆ دەتخوازی ئەوەیش کەمن دەمویست بەئەنجام گەیشت، بەدرێژایی ژیانم گەرەکم بوو نەفرین بکەم بە پاڕانەوە، ئەو کارەش گەیشتە ئەنجامو ئێستاکێ ئێمە دۆستی یەکترین، دایە، خوا ئاگادارت بێ، دەستی بە بێحاڵیەوە بۆ سێبەرێکی وەحشی راتەکاند. سەربازان شانیان گرت وهاواریان کردو پێیان گوت :- پاشای گەورە! رابەو بەسەر تەختی خۆت دانیشە..

جلیان لەبەر کردەوەو رووتو قووتیان کردەوە جەستەی بەخوێن داپۆشرابوو، گەرما دادوبێدادی بوو، خەڵکی کە بە هاوارکردن خۆیان هیلاک کردبوو، بەخامۆشی سەیریان دەکرد سەربازێ پێشنیاری کرد :

- باشتر وایە کەمێ شەراب بخواتەوە تاهێزی وەبەر بێتەوە.. بەڵام مەسیح پیاڵەکەی وەپاشداو بازووەکانی بەرەو خاچ درێژ کرد، بەسۆزەوە گوتی :- باوکە رازیم بە رازیی بوونی تۆ.

نابینایانو جوزامیانو عەیبدارەکان سەدایان بەرزکردەوە :- ئەی درۆزن، فێڵباز هەڵخەڵەتێنەری خەڵک، کۆنەپۆشەکان هاواریان کرد :

- ئەی کوا مەلەکوتی ئاسمان؟ تەنوورە پڕنانەکان کوا؟. بەڵکە لیمۆو بەردیان بۆ هاوێشت، مەسیح قۆڵەکانی کردەوەودەمی کردەوە تابڵێ..

:- برایان، بەڵام سەربازەکان گرتیانو دایاننایە سەرخاچ، ئەوکاتە قەرەجە بزمار بەدەستەکانیان بانگکرد، بەڵام لەوکاتەی کە چەکووش بۆ هەوا چوو یەکەمین دەنگی وەشانی چەکووش گەیشە گوێ، ئاسمان روخساری داپۆشی، بە بەرگوێ کەوتنی وەشانی چەکووشی دووەم، ئاسمان تاریک هەڵگەڕاو ئەستێرەکان ون بوون، چی دەڵێم، ئەوە ئەستێرە نەبوون ون دەبوون، بەڵکو دڵۆپەی درشتی خوێن بوو، دەکەوتە سەر خاکەوە. وەحشەت بەسەر ئاپۆڕەکەدا زاڵبوو، ئەو ئەسپانەی کە رۆمیەکان سواریان بووبوون رایانکرد، لەکاتێکا پاشەکشەیان دەکرد بە رمبازیەوە یەهودییەکان لەژێر سمیاندا تولخاتەوە، ئەوکاتە زەویو ئاسمانو فەزا وەک زەمین لەرزەیێ، لەپڕێکا خامۆش هەڵگەڕا، سیمۆنی قەیرەوان بەربۆوە سەر بەردەکان، زەوی چەندجارێ لەبەر پێیدا تەکانی خواردو گوتی:

– ئەفسووس کە ئێستا زەوی دەمی دەکاتەوەو هەموومان قوورت دەدات.

سەری هەڵبڕیو سەیری دەوروبەری کرد وابەدیارکەوت کە دونیا بێهۆش بووە، سپێتی روخساری مردوێک، ئێستاکی لەمیانی تاریکی شیندا بەزەحمەت دەبیندرا. سەری خەڵک نەمان تەنها چاویان نەبێ وەکو چاڵە رەشەکان دیاربوون، فەوج فەوج ئاپۆڕەی قەلان دەهاتن، بۆنی خوێنیان کردبوو. ناڵەییێکی شکایەتئامێزی کز لە خاچەوە دەبیسترا، سیمون کە مۆری نابووە سەر داخی دڵەوە تا فرمێسک هەڵنەڕێژێ، سەری هەڵبڕیو سەیری کرد، لەپڕێکا هاوارێکی کرد، ئەوە پیلات نەبوو کە مەسیحیان میخکۆب دەکرد، نە، کۆمەڵێ لە فریشتەکانی ئاسمان بوون، هاتنە خوارەوە، چەکووشو مێخیان لە دەست بوو، بەدەوروبەری مەسیحدا هەڵدەفڕینو بەشادومانی چەکووشیان بەرز دەکردەوەو بزماریان لەدەستو پێی دەدا، ژمارەیێ لە فریشتەکان ئەویان بەگوریس توند بەستایەوە، تا نەکەوێتە سەر زەوی، فریشتەییێکی وەک گوڵو کەزی زێڕین، رمێکی لەدەست گرتبوو دڵی مەسیحی شەق دەکرد.

قەیرەوانی لەکاتێکا دەلەرزی کەوتە زەمزەمەوە :– ئەو چییە دەبینم؟ خودا خۆشی ئەو لە خاچ دەدات!.

ئەوکاتە هاوارێکی مەزنو دڵتەزێنو گلەیی ئامێز، هەوای شەق کردو باڵی کێشا بەئاسماندا– خودایە– خودایە.

ئەو میحنەت کێشە نەیتوانی بەردەوامبێ، دەیەویستو نەیدەتوانی.. هەناسەی گیرابوو.. لەخاچدراو سەری شۆڕبۆوەو .. بێهۆش بوو.

بەشی سییەم

پێڵووەکانی بەشادیو سەرسامییەوە نایە سەریەک، ئەوە خاچێک نەبوو، درەختێکی مەزن بوو، کە رەگو ریشەی لە زەویو لقو پۆپی لە ئاسمان بوو، بەهار تەواو گەیشتبوو، درەخت غەرقی شکۆفە بووبوو، بەسەر هەر لقێکەوە مەلێ هەڵنیشتبوو، بالۆرەی دەچڕی، ئەو کە بەتەواوی قامەتەوە پشتی بەدرەختەوە دابوو، سەری بەرزکردەوەو ژماردی. یەک دوو، سێ،

لەبەرخۆ کەوتە زەمزەمەوە :

– سیو سێ، دروست بەژمارەی ساڵانی عومرم سیو سێ مەل هەموویان نەغمە خوێن...

چاوەکانی فراوان بوونەوە، لەقاڵبی خۆیان دەرپەڕین، تەواوی روخساریان داپۆشی، بێ ئەوەی ئاوڕ بداتەوە دەیتوانی لەهەر لایەکی دونیا شکۆفە ببینێ، کە لە سەدەفی درزبردوو دەچوون، کوفرو گریانو هۆیها دونیایان دەگرتو دەیانکردە نەغمە، لەدڵی بەنێزە شەق بوویەوە، خوێن بازرقەی دەدا. باییک هەڵینەدەکرد، بەڵام درەختی میهرەبان شکۆفەکانی خۆی یەک یەک بەسەر مێوی دڕکو دەستە خوێناویەکانیدا دەهاویشت، وەک چۆن لە نێو چڕی چەهچەهەکاندا هەوڵیدەدا تا وەبیر خۆی بهێنێتەوە کە بوو بوو لە کوێ بوو، لە پڕێکا هەوا بەشێوەی تۆزوبایێ پێچی خواردو قاڵبی گرتو فریشتەیێ لە بەرابەردا وەستا. لە هەمان ساتدا سپێدە هاتەدەر، ئەو چ لە حاڵەتی خەوو چ لەحاڵەتی بێداریدا، فریشتەییێکی زۆری بینی بوو، بەڵام هەرگیز فریشتەییێکی وەک ئەو فریشتەیەی نەبینی بوو، وای چەند جوانو گەرمو مرۆیی بوو، دەزووی مووی گڵوازی سمێڵو ردێنی! چاوانی چەند پڕ لە بەزەیی، وەک چۆن چاوانی پیاوێ یا ژنێکی عاشق هەڵدەبەزی و دادەبەزی، جەستەی نەرم و شل و سپی بوو، دەزووی مووی شینو رەشی لە قاچییەوە تا سمتی خڕی ئەوی داپۆشی بوو، ژێر هەنگڵەکانی بۆنی ئارەقەییێکی لێدەهات کە مرۆڤـ حەزی لێ بوو، مەسیح

لەڕووی سەرسامیەوە، لەحاڵێکدا دڵی دادەخورپا پرسی :- تۆ کێی؟. فریشتەکە بزەییێکی هاتیو تەواوی روخساری وەکوروخساری مرۆڤـێکی دڵڕفێن وابوو، دوو باڵی سەوزو پانی کۆکردەوەو نەیدەویست مەسیح زۆر هەراسان بکات. وەڵامی دایەوە :- من وەک تۆم، فریشتەی پاسەوانی تۆ، دڵنیابە.

دەنگی ئەو وەک دەنگی مرۆڤـ قووڵو پڕ لاوانەوەو میهرەبانو ئاشنابوو، سەدای ئەو فریشتانەی تا ئێستا مەسیح بیستبووی زبربوونو هەمیشە ئەویان سەرزەنشت دەکرد، بەشادومانیو پاڕانەوە ئامێز سەیری فریشتەکانی کردو لەچاوەڕوانیدا مایەوە، تا دووبارە لێوی بۆ قسە بکاتەوە.

فریشتە ئارەزووی دڵی ئەوی دۆزیەوەو بەبزەوە تەسلیمی خواستەکانی ئەو بوو، :

- خوادوەند منی ناردووە تا شەهد بۆ لێوەکانت بهێنم، مرۆڤـەکان تاڵییێکی زۆریان هەڵڕژتۆتە ناو دەمی تۆوەو هەروا ئاسمانەکانیش، تۆ ئازارت چەشتووەو نەبەردیت کردووە، لەتەواوی عومری خۆت رۆژێک خۆشیت بەخۆوە نەدیووە. دایک، برا، یاوەران، هەژاران، ئیفلیجەکانو زوڵملێکراوان لە دوا ساتی ترسناکدا تۆیان بەتەنها بەسەر تاشەبەردەوە جێهێشت، لەتاریکیدا تەنهاو بێ بەرگری مایتەوە، ئەو کاتە باوک بەزەیی بەتۆ هاتەوەو منی بانگ کرد کە :

- ئاهای تۆ، بۆ رۆیشتبووی؟ مەگەر فریشتەی پاسەوانی ئەو نیت؟ باشە دابەزەو رزگاری کە، من نامەوێ ئەو لە خاچ بدرێ، ئیدی بەسە.

بەلەرزینەوە وەڵامم دایەوەو گوتم :- ئەی یەهوەی سەبایوت مەگەر ئەوت بۆ زەوی نەناردووە تا بۆ رزگاری مرۆڤـایەتی لەخاچ بدرێ؟ لەبەر ئەمەیە بێ شڵەژان لێرە دانیشتووم وام خەیاڵ کرد کە خواستی تۆ بوو..

خوداوەند وەڵامی دایەوە :

- لێگەڕێ با لەخەون لەخاچ بدرێ، لێگەڕێ مەزەی هەمان ترسو دەرد بچێژێ.

مەسیح لە کاتێکا سەری فریشتەی بە دوو دەست گرتبوو تا لە دەستی نەدات هاواری کرد :

- ئەی فریشتەی پاسەوان من سەرسامم مەگەر لەخاچ نەدراوم؟ فریشتە دەستی تەواوی سپی خۆی دانایە سەر دڵی پڕ لە هەڵچوونی مەسیحەوە تا ئارامی کاتەوە :

- ئازیزی من ئارام بگرە، مەشڵەژێ، نە، تۆ لەخاچ نەدراوی.
- کەواتە خاچ خەونێک بوو، بزمارەکانو ئازارو خۆرەتاو تاریک بوون؟
- بەڵی خەونێ بوو تۆ تەواوی رێو رەسمی پرسەی خۆت لە خەوندا جێبەجێ کردووە. بە بەرزایی خاچدا هەڵگەڕاوی لەخەوندا پێیەوە بزمارکوت کرای، ئەو پێنج برینەی دەستو پێیەکانو دڵت لەخەوندا کەوتوونەتە تۆوە، بەڵام سەیر کە بەهێزێکی وایە کە هێشتا خوێن بازرقە دەکات. مەسیح لە حاڵەتی بێهۆشیدا سەیری دەوروبەری خۆی کرد، ئەو لە کوێ بوو؟ ئەو مەزرا سەوزەو ئەو درەختە شکۆفەدارو ئاوانە چی بوون؟ ئورشەلیم؟ رۆحی؟ بەرەو لای فریشتە گەڕایەوە دەستی دایە قۆڵی، وای کە گۆشتی لەشی چەند فێنکو توند بوو! گوتی :- ئەی فریشتەی پاسەوانی من کە قسە دەکەی، گۆشتی لەشم ئارام دەبێتەوە، خاچ دەبێتە سێبەری خاچو بزمار دەبێتە سێبەری بزمارو رێو رەسمی لەخاچ دان لەبەرزایی سەرمەوە لە ئاسمان وەک چۆن هەوری مەلەوانی لێدێ. فریشتە گوتی :
- وەرە بابڕۆین. بەسەر مەزرای شکۆفەدارەوە بەنازو فیزەوە کەوتە پیاسەوە،
-مەسیحی ناصیرەیی لەززەتە گەورەکان چاوەڕوانیت دەکوژن، خوداوەند منی ئازادکردووە لەوەی کە چەشەی تەواوی ئەو لەززەتانەی کە تۆ بەدزیەوە ئارەزووت کردووە، بیچێژمە تۆوە، ئازیزی من زەوی چاک دەیبینی، شەراب، خەندە، لێوانی ژنێک، وەسوەسەی یەکەمین مناڵ بەسەر ئەژنۆتەوە، هەموویان چاکن، ئێمەی فریشتە باوەڕ دەکەین؟ هەموومان لە ئاسمان لاردەبووینەوە زەویو سەیرمان دەکردو ئاخمان هەڵدەکێشا.
باڵە سەوزو گەورەکانی کەوتنە تەکانەوەو مەسیحیان لەباوەش گرت، گوتی :- سەرت وەڕسووڕێنەو سەیری دواوەت بکە.
مەسیح سەری وەڕسووڕاندو گوتی وای خودای من، چی بینی! ئەوان دەوران، گردۆڵکەی ناصیرە لەنێو خۆرەتاودا هەڵکشابوو دەدرەوشایەوە، دەرگاکانی قەڵا کرابوونەوە، کۆمەڵێ لە هەزار نەفەر لە پیاوماقووڵو خانمانی گەورە دەهاتنە دەرەوە، جلی زێڕیان لەبەرابوو، سواری ئەسپێ بووبوون، پەرچەمی سپی نوقرەیی کە بە جیوەی زێڕین رازابۆوە، لەهەوادا دەشەکایەوە، دەستەیەک بەناو کێوەکانەوە کە بە گوڵ داپۆشرابوون دابەزین، لەکەنار

تەلارەکانی شاهی دا بەلایە کەم قوولەکانی رووباردا رابردن، هەراو زەناییکی تێکەڵ بەخەندە، گفتوگۆو ئاهی دڵگیر کە لە پشت قەدی زلی درەختانەوە دەهاتو بەرگوێی دەکەوت..

مەسیح بەسەرسامیەوە پرسی :- ئەی فریشتەی پاسەوان، ئەو کۆمەڵە پیاوماقووڵو ئەشرافانە کێن؟ ئەو پاشاو شاژنانە چ کەسێکن؟ بۆ کوێ دەڕۆن؟

فریشتە بەبزەییێکەوە وەڵامی دایەوە :- ئەوە دەستەی زەماوەندی شاهانەیە دەچنە جەژنی زەماوەندەوە.

- کێ دەیەوێ زەماوەند بکات؟

- تۆ، ئەوە یەکەمین لەززەتێکە کە هەڵیدەرێژمە دەمی تۆوە.

خوێن هێرشی کردە مێشکی مەسیحەوە، لەپڕێکا وای بۆ هات کە دەبێ بووک کێ بێ، لەشی غەرقی شادومانی بوو.

ئێستاکێ ئەو بەپەلە بوو گوتی :- بڕۆین.

یەکسەر هەستی کرد کە ئەویش سواری ئەسپێکی سپییە بەلغاوی بریقەداری زێڕینەوە سواربووە، سەیری خۆی دەکرد.

پەرێکی شین بەسەر سەریەوە تەکانی دەخوارد، کراسی بچووکو هەزار پینەی مەخمەلی ئەو ببووە زێڕ، پرسی :- ئایا ئەوە هەمان مەلەکوتی ئاسمانە کە بە مرۆڤـەکانم راگەیاندبوو؟.

فریشتە بە خەندەکردنەوە وەڵامی دایەوە :- نا... نا.. ئەوە زەویە.

- ئەی بۆ ئەوەندە گۆڕاوە؟

- زەوی نەگۆڕاوە، تۆ گۆڕاوی، زەمانێ دڵی تۆ زەوی گەرەک نەبوو، کە بەدژی خواستی بوو، ئێستاکێ دەیەوێتو تەواوی رازەکەش هەر لێرە شاردراوەتەوە، مەسیحی ناصیرەیی هاوئاهەنگی نێوان زەویو دڵ، مەلەکوتی ئاسمان ئاوایە.... بەڵام بۆ کاتی خۆمان بەقسە بەسەر ببەین؟

- وەرە بووک چاوەڕوانە.

فریشتە ئێستاکێ سواری ئەسپی سپی بوو، لەگەڵ یەک رۆیشتن لەکێوەکانی دوای ئەوەوە ئەسپەکان دەیانحیلاند، خەندەی ژنان زۆر بوو بوو، مەلەکان باڵیان لێکدەداو هەموو شتێکیان بەرەو باشوور رادەکێشاو نەغمەیان سەر دابوو :- ئەو وادێت .. ئەو وا دێت.. ئەو وادێت...

دڵی عیساش مەلێک بوو بەسەر سەریان هێلانەی کردبوو.. چەهچەهەی

بوو :- من وادێم من وادێم... من وادێم،. بەڵام کاتێ کە ئەسپەکەی چوار ناڵە تاوی دەدا، لەپڕێکا لەمیانی شورو شادمانی گەورەی خۆی کەوتەوە یادی یاوەرەکانی خۆی، سەیری دواوەی کرد لەمیانی پیاوماقووڵو خانماندا کەوتە گەڕانو سووڕان بەدوای ئەوانەوە، بەڵام ئەوانی نەدۆزیەوە، بەسەرسامی سەیری هاوەڵەکانی خۆی کرد :- یاوەرانی خۆم نابینم لەکوێن؟ ئەوان نابینم.

بەخەندییێکی تیز ئامێزەوە وەڵامی بیست کە :- پەرشو بڵاوبوونەتەوە.

- بۆ؟

- بەخاتری ترس.

- هەتا یەهوداش؟

- هەموو هەموو، ئەوان گەڕانەوە کەشتیەکانی خۆیان، یا لە کوختەکانی خۆیان خۆیان شاردۆتەوە، سوێندیان دەخوارد کە قەت تۆیان نەدیتووەو نەناسیوە، ئیدی ئاوڕمەدە دواوە، لەبیریان کە، سەیری پێشەوە بکە.

عەتری جاویدانەی درەختەکانی لیمۆی گوڵ کردوو هەوای داگرتبوو.

فرشتە لەکاتێکدا لەئەسپ دانەدەبەزی گوتی :- گەیشتن.

ئەسپی ئەو بوو بە بروسک و ون بوو..

دەنگی رمبەییێکی شکۆدارو پڕ لە حیرمانو شەوق لەناو زەیتونستاندا دەنگی دایەوە، مەسیح دووچاری شڵەژان بوو، وەک بڵێی ئەو دەنگە لەدەروونی خۆی هەڵدەستا، سەیری کرد، گاییێکی بریقەدارو کەفەڵ درشتی دیت، کە لەقەدی دارزەیتونێ بەسترابۆوە، نێوچەوانی گایەکە رەشو سپی بوو، کلکی قیت کردەوەو تاجێکی بووکێنی بەسەر شاخەکانیەوە بوو، مەسیح هیچ کاتێ هێزێکی واو درەوشانەوەییێکی واو بازوویێکی وا توندو چاوێکی وا رەشو پڕ هێزی نەبینی بوو، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :

- ئەوە گا نییە، بەڵکو یەکێ لەروخسارە رەشەکانو بی مەرگی خوداوەندی گەورەیە.

فریشتە لە کەناریا وەستاو بە مەکرەوە بزەییێکی کرد:

- مەسیحی ناصیرەیی هەراسان مەبە ئەو گۆڵکێکە، گوڵکێکی نێر، سەیرکە چۆن زمانی هەڵدەسووڕێنێو لووتی دەلێستەوە، سەری هێنایە خوارەوەو قۆچی لەدار زەیتون دەدا، دەیەوێ لەگەڵیا بجەنگێ کە چۆن خۆی رادەتەکاند تا گوریسەکە پارچە پارچە بکاتو رابکات، ئەوکاتە سەیری چەمەنزار بکە چی

دەبینی؟.

- گۆلکە میێ، مێنگینەکان وا دەلەوەڕێن

- ئەوان نالەوەڕێن، بەڵکو لە چاوەڕوانی گۆلکە نێرن، تا کندڕ پارچە پارچە بکا، گوێ بگرە چۆن دەبۆڕێنێ، چەند نەرمو نیان، چ پاڕانەوەیێ، چ قودرەتێ! دروست وەکو خودایی رەشو بریندار، مەسیحی ناصیرەیی بۆروخسارت توورە ئامێزە؟ بۆ بەوان چاوانی رەشو رووت لە خەندە ئاوا سەیری دەکەی؟

مەسیح بە ئارامی هاواری کرد:- بڕۆین. دەنگی تژی نەرمو نیانیو پاڕانەوەو قودرەت بوو، فریشتە بەپێکەنینەوە وەڵامی دایەوە :

- سەرەتا گۆلکەکە رەها دەکەین، دڵت پێی ناسووتێ؟. نزیک کەوتەوەو کندڕەکەی کردەوە، بۆ ساتێ ئاژەڵی نێر تەکانی نەخوارد، بەڵام لەپڕێکا تێگەیشت کە ئازاد بووە، بەهەڵبەزینێکەوە بەرەو لای چەمەنزار کەوتە راکردنەوە.

دروست لە هەمان کاتدا مەسیح دەنگی زرینگە زرینگی بازنو گەردەنبەندەکانی لەناو باغی لیمۆ بیست، ئاە کە چ ساڵانێکە لە چاوەڕوانی ساتێکی وام بەسەربردووە! چ کەسێ کەوتە نێوانمانو نەیهێشت ئازاد بین-، خودا؟ بۆ دەگریت؟.

- مەعبودم لەشەوقان دەگریم.... تاسووقێکی زۆرم هەیە.. وەرە!

- بڕۆین رێنماییم بکە.

مەسیح گەڕایەوە تا خواحافیزی لە هاوسەفەری بکات، بەڵام لەهەوادا ونبوو، لەدوای ئەوانەوە، دارو دەستەی پیاوماقووڵانو خانمانو شاو ئەسپەسپیەکانو جیوەی سپیش ونبوون، لەخوارەوە لە چەمەنزاردا نێرەگولک کەوتبووە سەرپشتی مێینگینەکانو دەپەڕی.

- مەعبودم بەدوای کێ دەگەڕێی؟ بۆ سەیری دواوە دەکەی؟ ئێمە تەنها دوو نەفەر لە جیهان ماوین پێنج برینی دەستو پێو دڵت ماچ دەکەم، وای کە چ لەززەتێکەو چ جەژنێکی شکۆدارە، تەواوی جیهان رابووە وەرە.

- بۆ کوێ؟ دەستت بێنەو رێنماییم بکە.. پشتم بەتۆ بەستاوە.

- تۆ دەبەمە باغێکی چڕ، تاقیبیان کردوویتو دەیانەوێت دەستگیرت بکەن، هەموو شتێ ئامادەبوو، خاچ، بزمار، ئاپۆرەی خەڵک، پیلات- بەڵام لەپڕێکا فریشتە هاتو تۆی رفاند، تاخۆرەتاو سەر هەڵنەگەڕاوە تۆیان نەدیوە، ئەوان توورەبووینە.. مەرگی تۆیان گەرەکە.

- مەگەر چیم لێ کردوون؟

- تۆ چاکەی ئەوانو رزگاری ئەوانت دەویست، چۆن چاوەڕوان دەکەی کە بۆخاتری ئەوان بتبەخشن؟ مەعبودی من دەستت بدە من، بەدوای ژن کەوە، ئەو بەدڵنیایی هەمیشەییەوە رێ دەدۆزێتەوە.

دەستی مەسیحی گرت، پەردەی ئاگرینی ئەوی لەکاتێکا بەپەلە لەژێردرەختەکانی لیمۆی پرگوڵدا رێی دەبڕی فوو کرد.

ئەنگوستی خۆی بەدەوری ئەنگوستەکانی پیاوەکە ئەڵقەکردبوو، لەبەرتوندی گەرمایی دەسووتا دەمی بۆنی پەلکە لیمۆی دەدا، بەهەناسەبڕکێوە، بۆ ساتێ وەستاو سەیری مەسیحی کرد، مەسیح دەلەرزی، چونکە چاوانی مەجدەلیە، وەکو فریشتە، فریودەرو مەکربازانە هەڵدەزۆقیەوە، بەڵام مەجدەلیە بۆی پێکەنی.

- مەعبودم هەراسان مەبە، ساڵەهای ساڵە قسەیێکم لەسەر زمانە، بەڵام هەرگیز زاتی ئاشکرا کردنیم بۆ تۆ نەبووە، ئێستا ئەو کارە دەکەم.

- چییە؟ خۆشەویستم بێترس بڵێ.

-چونکە لە ئاسمانی حەوتەمیو رێبوارێ داوای کاسەیێ ئاوی تۆ بکات، لەئاسمان وەرە خوارەوەو داوای ئەو جێبەجێ بکە، ئەگەر کو مرۆڤێکی پیرۆزی، ژنێ ماچێ لەتۆ داوا بکات، لەعەرشی پیرۆز وەرە خوارێو درێغی بۆ مەکە، لەغەیری ئەمە ناتوانی رزگاربیت.

- مەسیح ئەوی گرتو سەری لار کردووەو لێوەکانی ماچ کرد.

ڕەنگ لەروخساری پەڕی، ئەژنۆکانی شل بوون ئیدی نەیتوانی هەنگاوێکی تر بڕوات، لەژێر درەختی پڕگوڵی لیمۆدا راکشان، دەستیان کرد بە گەوزین بەسەر زەویدا، خۆرەتاو هاتو بەسەر بەرزایی سەریانەوە وەستا، شنەیێ دەستی بەهەڵکرن کردو چەند شکۆفەیێ لە لێو بەسەر ئەو دوو جەستە رووتەدا کەوتە خوارەوە، مارمیلاکێ لەبەرامبەریان خۆی چەسپاندە سەربەردێکەوە، بەچاوانی خڕیەوە بێجووڵە، سەیری ئەوانی دەکرد، جارناجار دەنگی گایێ کە ئێستاکێ تێر بووبوو، لەدوورەوە دەبیسترا، بارانێکی وردونەرمو نیان دوو جەستەی ئاگراوی فێنک کردەوەو بۆنی خاکی لەهەوادا پەرشو بڵاوکردووەوە.

مەریەمی مەجدەلییە پیاوەکەی لەباوەش کردو جەستەی ئەوی بەجەستەی خۆیەوە دەنووساند، وەکو پشیلە دەیمیاواند.

– تا ئێستا هیچ پیاوێک منی ماچ نەکردووە، هیچکات هەستم بە لاوانەوەی ریشی پیاوێ بەسەر لێوو گۆناو ئەژنۆکانیخۆم نەکردووە، هەستم بەئەژنۆکانی لەمیانی ئەژنۆکانم نەکردووە، ئەمڕۆ رۆژی لەدایک بوونی منە.!...

کۆرپەڵەم دەگریت؟

– ژنی خۆشەویستم هیچ کات نەمدەزانی کە دونیا وا جوانو لەش ئاوا پیرۆزە، لەشیش کچی خودایە، خوشکە بەناوی رۆح، هیچ کاتێ نەمدەزانی لەززەتی لەش گوناهی وای نییە.

– بۆ دەستت کرد بەفەتحی ئاسمانو ئاخت هەڵکێشا بەدوای ئاوی پەرجووئاسای ژیان کەوتی؟ ئاوی حەیات منم، تۆ لاربوویتەوەو ئەم ئاوەت نۆشیو ئارام بوویتەوە- رۆڵەم هێشتاش ئاخ هەڵدەکێشیێ؟ بیر لە چی دەکەیتەوە؟

– دڵم گوڵی پەژموردەی ئەریحایە، ئەگەر لەناو ئاوی دانێیت دووبارە گیانی وەبەردێتەوەو گوڵو گەڵاکانی دەبنەوە، ژن سەرچاوەی ئاوی حەیاتە... ئێستا تێدەگەم.

– کۆڕەکەم لەچی؟

– کە ڕێگە هەر ئەوەیە.

– ڕێگە. مەسیحی ئازیزم کام رێگە.

– هەمان رێگایێ کە ئەوەی چوو ئاوئاو دەچێ، هەمان رێگایێ کە لەڕێیەوە خوداوەند لەشێوەی مرۆڤـ دادەبەزێتە سەر زەوی، من کەوتوومەتە بێ رێگایی، چونکە کەوتمە دوای رێگایێ لەدەرەوەی لەش، دەمویست لەڕێگەی هەورەکانەوە، بەڕێگەی ئەندێشەی مەزنەوە دابڕۆم، ئەی ژنی هاوکارو بەنرخی خودا، لێم ببوورە، من ئەی دایکە خودا لەبەرابەر تۆدا دەچەمێمەوەو ستایشت دەکەم، ناوی ئەو کوڕە چ بنێین کە دەمانبێ؟

– ئەو ببە ئوردنو لەبەرابەر دڵویستی خۆت ئاوەمۆری کە... ئەو کوڕی تۆیە

– وەرە تا ئەو بە پاراکلیت بانگ بکەین واتە.. دڵدەرەوە

– هس، دەنگی پێیەک لەناو درەختەکانەوە دەبیستم، دەبێ غوڵامی چوکەڵەی بەوەفای خۆم بێ، پێم راسپاردبوو کە ئاگاداربێ کەسێ نزیک نەکەوێتەوە.. ئەوەتانێ..

- خانم شاوول

چاوە سپیو درەوشاوەکانی کوڕە سەمای دەکرد، لەشی خەپڵەی ئەو وەکو لەشی ئەسپێک دوای تاودان شەڵاڵی ئارەقەبوو، مەجدەلیە هەڵسایەوە سەرپێو دەستی لەسەردەمی ئەو دانا :- بێدەنگ بە.

ئەوکاتە رووی لە مەسیح کردو گوتی :- مێردی ئازیزم، تۆماندووی، بخەوە، هەرزو دەگەڕێمەوە.

بەڵام مەسیح پێشتر چاوی نابووە سەریەک، خەوێکی خۆش باڵی بەسەر پێڵووەکانیدا کێشابوو، مەجدەلیەی نەبینی کە لەژێر درەختی نارنجدا رابردوو لە ڕێگەجادەی خەڵوەتەوە ونبوو، بەڵام زەینی هەڵسایەوە.

لەکاتێکا لەشی خۆی خێوانده سەر زەوی، بەدوای مەجدەلیەدا کەوتە ڕێ، مەجدەلیە بۆ کوێ دەچوو؟ بۆ لەپڕێکا چاوانی پڕ لە ئەشک بوو، دونیا تاریک هەڵگەڕا؟

زەینی مەسیح وەک شاهینێ لەبەرزایی ئەو چاوانەوە کەوتە هەڵفڕینو مۆڵەتی راکردنی پێنەدا.

غوڵامچەکە تووشی وەحشەت بوو، بەهەڵبەزینو دابەزینەوە بۆ پێشەوەدەچوو، لەزەیتونستانەکاندا رەت بوون، خۆرەتاو هێشتا ئاوانەبووبوو، چوونە ناو چەمەنزارێکەوە، گوڵکە مێ بەسەر گیاو گوڵەوە راکشابوو، کاوێژی دەکرد لەدۆڵی تەنگی سێبەراویو بەردەڵاندا کە دەنگی حەپەی سەگانو دەنگی هەناسەی مرۆ دەگەیشتە گوێ چوونە خوارەوە، غوڵامچەکە تووشی وەحشەت بوو گوتی :- من دەڕۆم.و رایکرد. مەجدەلیە تەنهاو تەنها لەشوێنی خۆی مایەوە سەیری دەوروبەری خۆی کرد، هەمووی بەردو تاوێری چەخماخو ژمارەیێ توتڕک بوو، دار هەنجیری جەنگەڵیو وشتر بەسەر تاوێرەوە بەشێوەییێکی ئاسۆیی سەریان بۆ پێش هێنابوو، دوو قەل کە بەسەر بەرزترین خاڵی گاشەبەردێکەوە سەریان بۆ پێشەوە هێنابوو چاوەدێریان دەکرد، تا چاویان بەمەجدەلیە بکەوێ، دەستیان کرد بە قاڕەقاڕو گوایە جووتی خۆیان بانگ دەکرد.

مەجدەلیە گوێی لەوێککەوتنی بەردەکان بوو، مرۆکان بەسەر تەختە تاوێرەکانەوە هەڵدەگەڕان، سەگێکی رەشو خاڵ خاڵی قورمزی بەهانکەهانکەوە بەدیارکەوت، دۆڵی تەنگ وەکو گۆڕستانێکی پڕ لە درەختی سەروینازی لێهات.

بانگێکی ئارامو هێمنو زاری بیسترا :- بەخێر بێی.
مەجدەلیە سەیری دەوروبەری کردو گەڕایەوە :- کێ بوو قسەی کرد؟ کێ لە هەواڵی منی پرسی؟

- من
- تۆ کێی
- خودا...
- خودایە! ئێ مۆڵەتم بدە با کەزیەکانم داپۆشمو مەمکەکانم بشارمەوە.

خوداوەند روخساری خۆی وەرگێرا، نەبادا بەڕووتی بمبینی، شەرم دەکەم، بۆمنت کێشایە ئەم بیابانە کێویە؟ من لەکوێم؟

شتێ جگە لە درەختەکانی سەروینازو دارخورما نابینم.

- دروستە! مەرگو جاویدانی.. ئەی شەهیدی گەورە، تۆم دەق بۆ ئەو شوێنەی کە دەمویست هێناوە، مەجدەلیە خۆت ئامادەی مەرگ بکە تا جاویدان بیت.

- من نامەوێ بمرم... من نامەوێ جاویدانی بم، لێگەڕێ با ژیانی خۆم لەسەر زەوی بەسەر بەرم، ئەوکاتە بمکە بەخۆڵەمێش.

- مەرگ کاروانێکە کە بارەکەی عەترو کافورە، مەجدەلیە هەراسان مەبە سواری وشتری رەش بەو بچۆرە بیابانی بەهەشتەوە.

- ئاە ئەو رێبوارە شێتانە کە لە پشت ئەو درەختانەوە سەریان هێناوەتەدەر کێن؟

- مەجدەلیە، هەراسان مەبە، ئەوانە وشترەوانی منن، دەست بخەرە سەر چاوەکانت، مەگەر ئەم وشترە رەشە خۆیو جیازی مەخمەلی کە سواری دەبیت، نابینی؟ پیلە مەکە.

- خودایە من لە مەرگ ناترسم، بەڵام گلەییم هەیە، هەر ئێستا بۆ یەکەمین جار رۆحو جەستەم شایستەی هەبوونی دەمێکیان پەیدا کردووە، بۆ یەکەمین جار جەستەو رۆحم بە یەکەوە کەوتنە کەنارەوە، من دەبێ بمرم.

- مەجدەلیە ئەم ساتە بۆ مردنی تۆ ساتێکی شکۆدارە، باشتر لەم ساتە نادۆزیەوە، پیلەمەکە.

- ئاخ ئەو هاوارو هەڕەشانەو ئەو قاقای خەندەیە چییە؟ خوداوەند بەتەنها، جێم مەهێڵە، ئەوانە بۆ کوشتنم دێن.

هاوارێکی ئارامو رازیبوونێ .. ئێستاکێ دووباره لەو دەوروبەرانەی بیست :- مەجدەلیە تۆ گەیشتیە بەرزترین خاڵی لەززەتی ژیان، ناتوانی زیاتر لەمە بڕۆی، مەرگ میهرەبانە.. ماڵاوا تا دیداری ئاینده، ئەی یەکەمین شەهید. بانگەکە نەما، لەپێچی دۆڵی تەنگدا، ئاپۆرەی شێتانەی خزمەتکارانی کڵێساو کۆیلە خوێنخۆرەکانی کیافا بەتیغو تەورەوە هاتنە دەرەوە، مەجدەلیەیان بینی، سەگ ومرۆڤـ کەوتنە گیانیەوە.

بەقاقاو خەندەوە هاواریان کرد :- مەریەمی مەجدەلیی..

هەورێکی رەش خۆرەتاوی داپۆشیو زەوی تاریک هەڵگەڕا.

ژنە بێ نەواکە هاواری کرد :- من ... بووم... بەڵام ئێستا هەو نیم، من ئەمڕۆکە لە دایک بووم..

- کێی .....

- وابووم، بەڵام، نا سوێند دەخۆم، بەزەییتان بەمن بێتەوە مەمکوژن، ئێوە کەچەڵو ورگنو گۆجەکان ئێوە کێن؟ تۆ قەمبوور دەست لەمن مەدە.

- ......، من شاوولم، خودای ئیسرائیل منی ناردووەو سەرپشکی کوشتنی تۆی بەمن داوە.

- کوشتنی چ کەسێ؟

- ئاشقەکەت

- شاوول گەڕایەوە لای گروپی خۆی :- کوڕینە هێرش کەنە سەری، شوێنی ئاشقەکەی لەبن زمانی دەربهێنن، جندەخانم ئەوت لەکوێ شاردۆتەوە؟

- من ناڵێم

- تۆ دەکوژم

- لە بێت ئنیا.

- درۆزن، من هەر ئێستا لەوێ دێم ئەوت لە هەمان جێ شاردۆتەوە، یاڵڵا راست بڵێ.

- کەزیەکانم بەردە! بۆ دەتەوێ ئەو بکوژی؟ مەگەر چی لە ئێوە کردووە؟

- هەرکەسێ دەست لە رێبازی پیرۆز هەڵگرێ، سزاکەی مەرگە.

قەمبوور، لەهەمان کاتدا کە قسەی دەکرد، نیگایێکی شەهوەت ئامێزی کردە مەجدەلیە، نزیکو نزیکتر کەوتەوە، ئاگر لەهەناسەی دەرپەڕی، مەجدەلیە پێڵووەکانی لێکداو گوتی :- شاوول سەیری مەمکو بازوو گەردەنم بکە،

بەڕاستی حەیف نییە کە بچنە ژێر خاکەوە، مەیانکوژە!. شاوول دیسان هاتە پێشەوە، دەنگی دڕو نووساو بوو :- دانی پیا بنێ کە ئەو لەکوێیە تا تۆ نەکوژم، من حەزم لەمەمکو بازوو گەردەنی تۆیە، رەحم بەجوانی خۆت بکەو دانی پیابنێ، بۆ وا سەیرم دەکەی؟ بیر لەچی دەکەیتەوە؟

- شاوول لەکاتی هەڵکێشانی ئاخ، بیرم دەکردەوە، ئەگەر خوداوەند لەپڕێکا دڵت رۆشن بکاتەوەو حەقیقەت ببینی، چ پەرجوویێ لەتۆدا سەرنادا! بۆ فەتحی دونیا، ئاشقی من پێویستی بەیاوەرانی وەکو تۆ هەیە، نە ماسیگرو دێوەرەو شوانەکان، بەڵێ ئەو پێویستی بەمەشخەڵەکانی تۆ هەیە شاوول.

- فەتحی دونیا! مەگەر ئەو دەیەوێت فەتحی دونیا بکات؟ چۆن؟ مەجدەلیە قسە بکە چونکە ئەوە هەمان کارە کەمن دەمەوێ بیکەم

- بەئیشق

- بەئیشق؟

- شاوول گوێ بگرە لە قسەکانم ئەوانی دیکە بنێرەوە بابڕۆن، نامەوێ ئەوان گوێیان لێبێ، ئەو پیاوەی کە تۆ بە دوایدا دەگەڕێی‌و دەتەوێ بیکوژی کوڕی خودایە، رزگاربەخشی دونیایە، کریستۆ بەڵێ کریستۆ! بەڵێ بەو رۆحەی کە دەیسپێرمە ئاستانەی خوارەوە سوێند دەخۆم.

خزمەتکارێکی ریقنەی سیلدار بە ردێنێکی خۆڵەمێشی کەم پشت بە هیسە هیسەوە گوتی: شاوول ... شاوول بازووەکانی داوی مەرگە ئاگاداربە.

- دوورکەوە...

شاوول دووبارە رووی لەمەجدەلیە کرد :- بەئیشق؟ منیش دەمەوێ دونیا فەتح بکەم، دەچمە بەندەرکانەوەو سەیری رۆیشتنی کەشتیەکان دەکەم‌و دڵم ئاگر دەگرێ، دەمەوێ بگەمە کۆتایی دونیا، بەڵام نەک وەک یەهودییێکی کۆیلەو نەوەکو پاشاییێکی شمشێردار بەڵکو ... چۆن؟ ناکرێ، واهەست بەبچووکی دەکەم کە دەمەوێ خۆم بکوژم، لەم گیروگرفتەدا بەکوشتنی ئەوانی دیکە ئارام دەبمەوە.

بۆ ساتێ بێدەنگ مایەوە ئەوکاتە دیسانەوە لەژنە نزیک کەوتەوە، بەشێوەییێکی ئارام گوتی :- مەجدەلیە، ئاغات لەکوێیە؟ بەمن بڵێ تا بەدوای

بگەڕێمو قسەی لەگەڵ بکەم، داوای لێدەکەم تا چۆنیەتی ئەشقو ئەو جۆرە ئەشقەی کە فەتحی دونیای پێدەکات بۆمن باس بکات... بۆ دەگریت؟

- چونکە نامەوێ جێی ئەوت بۆ ئاشکرا بکەم، دەمەوێ ئێوە دوو نەفەر لەگەڵ یەک دیدار بکەن، ئەو تەواو میهرەبانەو تۆ ئاگری، دەتوانن لەگەڵ یەک فەتحی دونیا بکەن، بەڵام متمانەم بە تۆ نییە، نا شاوول متمانەم بە تۆ نییە، لەبەر ئەمەیە دەگریم مەجدەلیە هێشتا قسەی دەکرد :- برایان بەناوی خودای ئیبراهیمو ئیسحاقو یاکوب بیهاوێژن.. ئەمەبوو کە یەکەمین بەردی هەڵگرتو نیشانەی لە شەویلاکی گرت.....

یەکێ لە کۆیلەکان هاواری کیافای کرد :- ئەم بەردەش بۆ دەمی هەزار جار ماچکراوی!. ددانەکانی مەجدەلیە پەرشو بڵاوی زەوی بۆوە..

- ئەمەش بۆ سکی

- ئەمەش بۆ دڵی

- ئەمەش بۆ لووتی

مەجدەلیە سەری لەناو مەمکەکانی شاردەوە تا بەردی پێنەکەوێ، خوێن، لە دەمو مەمکو سکی هەڵدەڕژا..کەوتە گیانەڵڵاوە.

شاهین باڵەکانی لێکدا، چاوە خڕکەڵەکانی ئەو هەموو شتێکی دەبینی، بەهاوار کردنێکی دڵتەزێنەوە جەستەی خۆی کە هێشتا لەژێر دار لیمۆکاندا خەوتبوو، بینیو چووە ژوورەوە، پیڵوەکانی مەسیح لێکیان دا دڵۆپە بارانێکی درشت کەوتە سەر لێوەکانی، بێداربۆوەو غەرقی ئەندێشەبوو، بەسەر خاکی پڕ بەرەکەتی مردوونشینی ماڵەوە دانیشت، ئەوە چ خەونێک بوو بینی بووی؟ نەیدەتوانی وەبیرخۆی بهێنێتەوە، شتێ جگە لە بەردەکانو ژنێکو خوێن هیچی دیکەی لەبیر نەمابوو، ئایا ئەو ژنە دەکرا ...... بێت؟روخساری ژنە وەکو ئاو هەڵدەڕژاو دەچۆوە ناو یەکو لەشوێنێک نەدەمایەوە، تابتوانێ ببینێ، هەروا کە لە هەوڵی دەست نیشانکردنی ئەوروخسارە بوو، وای هاتە بەرچاو کەبەردەکانو خوێن دەبن بە دەستگای چنینو ئەویش لەبەردەم دەستگاکەوە رونیشتبوو گۆرانی دەڵێ، نەواکەی دڵگیرو پڕ شکۆبوو.

بەسەر سەری مەسیحەوە لیمۆکانی لەنێوان گەڵاکانی تاریکی درەختەوە

درەوشانەوییێکی زێڕینی هەبوو، ناو لەپی دەستەکاتی کوشینە سەرخاکی نمناکەوەو هەستی بەگەرمای بەهاریی خاکەکە کرد، نیگاییێکی خێرای کردە دەوروبەری، سەیری هیچ کەسی نەدەکرد، لاربۆوەو زەوی ماچ کرد، بەئارامی گوتی :- دایە بە توندی لە باوەشم بگرەو منیش توند لەباوەشت دەگرم، دایە چۆن ناتوانی خودای من بی؟.

گەڵای دارلیموکان کەوتنە جۆشۆ خرۆشەوە، دەنگی چەند هەنگاوێکی سوکەڵە بەسەر زەویەوە بیسترا، رەشیشە نادیارەکان فیکاندیان، مەسیح سەری هەڵبڕیو فریشتەی پاسەوانی باڵ سەوزی بینیو لەبەرابەری وەستا، رازیو سەرمەست بوو، ئاڵۆزی لەشی ئەو لەتیشکی خۆرەتاودا لەحاڵی ئاوابووندا دەدرەوشانەوە.

مەسیح گوتی :- سڵاو، رووخسات دەبریقێتەوە، چ هەواڵێکی خۆشت بۆ من هەیە؟، من متمانەم بەتۆ هەیە، سەوزی باڵەکانت لەسەوزی گیای زەوی دەچێت.. فریشتە پێکەنیو باڵەکانی کۆکردەوە، لەکاتێکا لەکەنار مەسیحدا دەستەوئەژنۆ دانیشت، گوڵێکی لیمۆی هەڵپروکاندو بۆنی کرد، ئەوکاتە چاوی بڕیە ئاسمانی رۆژاوا کە لەڕەنگی ئالوبالو بوو، شنەییێکی نەرمو نیان بەسەر زەویەوەهەڵساو گەڵای درەختی لیمۆ بەشادییەوە کەوتە سەماوە.

-ئێوەی مرۆڤەکان چەند خۆشبەختن، لە ئاوو خاک دروست بووینەو هەموو شتێ بەسەر زەویەوە لەئاوو خاکدا رسکاوە، لەبەر ئەمەیە کە هەموو بەیەکەوە جۆردەبن و دەگونجێن، پیاوو ژن، گۆشت، سەوزە، میوە، نەکا هەمووتان لەیەک ئاوو خاک رسکابن؟ هەموو شتێ دەیەوێ تێکەڵ بەیەک بێت، هەمان ئێستا لەسەر رێگامان گوێم لەدەنگی ژنێ بوو کەبانگی دەکردی.

- بۆ بانگی دەکردم؟ چی دەوێت؟

فریشتە پێکەنی :

- ئاوو خاکو ئەو، ئاوو خاک داوای تۆ دەکەن، لەکەنار دەستگای چنین دانشتووە، دەچنێو گۆرانی دەڵێت، ئاوازی ئەو کێوەکان شەق دەکات، بەسەر دەشتاییەکاندا پەرشو بڵاودەبێتەوەو بەدوای تۆدا دەگەڕێ، گوێ قوڵاغکە، ساتێکی دی گۆرانی دەگاتە ئێرەو نێو دارلیمۆکانەوە، بێدەنگ بە ئەوەتانێ،

دەبیستی؟ واخەیاڵ دەکەم گۆرانی دەچڕێ.. بەڵام ناشیوەن دەکات، بەدیقەت گوێ بگرە چیت گوێ لێ دەبێ؟.

– دەنگی مەلەکان دەبیستم کە بۆ هێلانەی خۆیان دەگەڕێنەوە، چونکە دەمەدەمی تاریک بوونی هەوایە.

– شتێکی دیکە دەبیستی؟ بەتەواوی هێزی خۆت هەوڵدە، لێگەڕێ با رۆح لەبەدەنت رابکات تابتوانی بیبیستی.

–بەڵێ.. بەڵێ دەنگی ژنێ لە دووردەستەوە دەبیستم، واشیوەن دەکات بەڵام ناتوانم دەرک بە وشەکانی بکەم.

– من بەتەواوی گوێم لێیانە، گوێبگرە، بزانە شێوەنەکەی لەپای چییە؟

مەسیح هەڵسایەوە، تەواوی هێزی خۆی خستەگەڕ، رۆحی هەڵفڕیو گەیشتە دێ، چووە ماڵو لەحەوشە وەستا، مەسیح لەکاتێکا ئەنگوستی بەسەر لێوەوە دادەنا، گوتی دەبیستم..

– بەڵێ:

گۆڕێکی نوقرەیی، گۆڕێکی زێڕین... گۆڕێکی تاجە گوڵینی...

نەکەی لێوانی قورمزی ئەو. چاوانی رەشی ئەو یخۆی..

نەکەی زمانی وردیلەی چڕاوازی بولبل بخۆی

– مەسیحی ناصیرەیی .. گۆرانیبێژەکە دەناسی؟

– بەڵی

– مەریەم، خوشکی ئیلیازر، ئەو هێشتا وا جلی بووکێنی خۆی دەچنێ، وا خەیاڵ دەکات تۆ مردوویی‌و گریە دەکات، گەرووی سپی بەفراوی ئەو رووتە، گەردەنبەندی کەوتۆتە سەر مەمکەکانی، تەواوی لەشی شەلالی ئارەقەیە، بۆنی نانی ئارەزو و بۆنی بەهێی گەییوو خاکو باران دەدات، هەڵسەوە، دڵی بدەوە.

مەسیح کەوتە وەحشەتەوەو هاواری کرد :– ئەی چی لە...... بکەم؟.

فریشتە بازووی گرتو جارێکی دی داینیشاندەوە سەرزەوی، بە ئارامی گوتی :– مەجدەلیە؟ ئاها، بەڵێ لەبیرم چوو، پێت بڵێم، ئەو مردووە.

– مردووە؟

– کوژرا، ئاهای مەسیحی ناصیرەیی، بەو مشتە گڕێ کردووانەت بۆ کوێ

دەچی؟

مەبەستی کوشتنی کێت هەیە؟ خودا؟ ئەوە خودابوو کە ئەوی کوشت، بگرەو دانیشە.

پیرۆزی پیرۆزان تیرێکی رەها کردو دڵی لەوپەڕی خۆشبەختیدا شەق کرد، ئێستاکێ، ئەو بەجاویدانەیی لە ئاسماندا دەمێنێتەوە. ئایا لەززەتێ بەرزتر لەوە بۆ ژنێ هەیە؟، ئەو ئیدی فەنابوونی ئەوینو ترسنۆک بوونی دڵو رزینی لەش بەخۆوە نابینی، بەدرێژایی ئەو ماوەیەی کە خودا ئەوی دەکوشت، لەوێ بووم شاهێدی تەواوی رووداوەکە بووم، دەستەکانی بۆ ئاسمان هەڵبڕیو هاواری کرد :- خوداوەند سوپاسی تۆ دەکەم هەمان ئەوەم دەویست.

بەڵام مەسیح وەکو گڕگرتوویێ هەڵبەزیەوە هەوا :- تەنها سەگەکان تاسووقێکی وایان هەیە بۆ خۆبەدەستەوەدان، سەگو فریشتەکان! من نەسەگو نەفریشتەم، من مرۆڤــمو هاواردەکەمو دەڵێم ئەم کارە زاڵمانەیە. ئەی خوداوەندی گەورە، دوور بوو لە عەدالەت کە ئەو بکوژی، هەتا کێویترین دارشکێنەکان لەبەر داوەنەوەی درەختی شکۆفەدار دەلەرزن، مەجدەلیە لەڕەگو ریشەوە تا بەرزترین لقەکانی شکۆفەی کردبوو.

فریشتە ئەوی لەباوەش گرتو پرچو شانی دەلاواندەوە، بەئارامو نەرمو نیانیەوە قسەی لەگەڵ دەکرد، لە ئەنجامدا هەوا تاریک بوو، بایێ کەوتە هەڵکردنەوە، هەورەکان پەرشو بڵاوبوونەوەو ئەستێرەیەکی گەورە بەدیارکەوت، هەڵبەت ئەستێرەی ئاوابوون بوو، فریشتەکە گوتی :- بەسەبوری سەراپا خۆی بەدەستەوەدابوو سوپاسگوزاربوو، لەدونیا تەنها یەک ژن هەیە، یەک ژن بەچەندین روخسارەوە، ئەو یەکەش دەکەوێ، ئەویدی رادەبێ، ...... مرد، بەڵام مەریەمی خوشکی ئیلیازر زیندووەو چاوەڕوانیت دەکات، ئەو خودی مەجدەلیەیە، بەڵام بەروخسارێکی دی.. گوێ بگرە... دووبارە ئاهی هەڵکێشا وەرە بابڕۆین دڵی بدەوە، بۆ تۆ، مەسیحی ناصیرەییو لەناو رەحمی خۆیدا گەورەترین لەززەتی بۆ تۆ هەڵگرتووە.. کوڕێک کوڕی تۆ یاڵڵا بابڕۆین. فریشتە بەنەرمی دۆستی خۆی لاواندەوەو ئارام ئارام بەسەر زەویەوە بەرزی کردەوە، ئەوسا دوو نەفەری لەگەڵ یەک لەژێر دارلیمۆکاندا وەستابوون، بەسەر بەرزایی

سەریانەوە، ئەستێرەی خۆراوا بەپێکەنینەوە دادەبەزیەخوارەوە، دڵی مەسیح لەسەرەخۆو هێدی هێدی، نەرم بوو، لەهەوای نیوەتاریکی نمناکداروخسارەکانی ......و مەریەمی خوشکی ئیلیازر تێکەڵ بەیەک دەبوون، شەو بەعەترێکی تەواوەوە هاتو بەسەریانا دامەنی خۆی کردەوە. فریشتە لەکاتێکا بازووە خڕو موویینەکانی خۆی بەدەوری کەمەری مەسیحدا دادەهێنا، گوتی :- وەرە، هەناسەی ئەو بۆنی دارگوێزو خاکی نمناک دەدا، مەسیح سەری بەوکرد، چاوەکانی داخستو هەناسەیێکی قووڵی هەڵکێشا، دەیخوازی کە هەناسەی فریشتەی پاسەوان لە قوڵایی بوونی خۆیدا هەڵبخات. فریشتە بەبزەییێکەوە، یەکێ لەباڵەکانی خۆی کردەوە، ساردە شەوێکی زوقم و شەختەیی سەنگین بوو، باڵە سەوزە زلەکانی خۆی بەدەوری مەسیح داپێچایەوە تا سەرمای نەبێ، دەنگی شیوەنی ژنە وەک بارانی بەهار لەمیانی هەوای نمناکدا دەگەیشتە گوێ: گۆڕێکی نوقرەیی، گۆڕێکی زێڕین..

مەسیح گوتی :- بڕۆین. ... و بزەییێکی هاتێ.

بەشی سیو یەکەم

شەو، تەواوی شەو بە پێچراوی لەناو باڵە سەوزەکانی فریشتەوە، لەحاڵێکدا دەستەکانی خۆی بەدەوری کەمەری فریشتەکەوە، ئەڵقەڕێز کردبوو، مەسیح لەبەرزایی زەویەوە گوزەری دەکرد، مانگێکی گەورە لە ئاسمان سەر، هەڵگەڕابوو، ئەمشەوە شەوێکی عەجیبو سەرسەخۆش بوو، بە سەریەوە لەجیاتی ئەوەی کە دیمەنی کوشتنی هابیل بەدەستی قابیل ببینێ، دەمێکی کراوەو پێکەنیناویو دووچاوی ئارامو دوو گۆنات دەبینی کە مەلەوانیان لە ناو نوور دەکرد، کە لە روخساری خڕکەڵەی ژنێکی تەواو عەیاری شەوگەڕو و ئاشق، درەختەکان بەپەلە رایاندەکرد، مەلە شەوگەڕەکان وەکو مرۆڤـ گفتوگۆیان دەکرد، کێوەکان دەمیان دەکردەوەو ئەو دوو سەرگەردانەی شەویان هەڵدەکشاندە ناو دەمو دووبارە لەدوای ئەوانەوە دادەخران.

وای کە هەڵفڕینو رابردن بەسەر بەرزایی زەویەوە، وەک ئەوەی لەخەوندا گوزەر دەکەین، چەند بەختەوەری بەخشە! ژیان بۆتە خەون، ئایا دەکرێ مانای بەهەشت ئەوەبێ؟ دەیویست لەفریشتەکە بپرسێ، بەڵام بێدەنگ مایەوە، چونکە دەترسا کە بەقسەگوتن بێدار بێتەوە، سەیری دەوروبەری کرد، وای کە رۆح، بەردەکان هەواو کێو چەند سووک هەڵگەڕابوون! دروست وەکو ئەو زەمانەی کە بە دڵێکی خەمبارەوە لە گەڵ دۆستان دادەنیشیت، شەرابی فێنک دێو دەیخۆیتەوە، هێدی هێدی زەینت سووک دەبێ و پیاسە دەکات، بەسەر سەرتەوە مەلەدەکات، هەورێ وەک گوڵی لێدێو دونیا هەموو زێڕینو هەوا ئاسا بەسەر هەورەوە پێچەوانە دەبێتەوە. مەسیح جارێکی دیکە ویستی بگەڕێتەوە، تا لەگەڵ فریشتە گفتوگۆ بکات، بەڵام فریشتەکە ئەنگوستی لەسەر لێو داناو بزەیێکی بۆکردو بەئارامی گوتی:- بێدەنگ بە.

لەوانەیە لەدێیەک نزیک بووبنەتەوە، چونکە کەلەشێرەکان بانگەشەی سپێدەیان دەکرد. ئێستاکێ مانگ لەپشتی کێوەکانەوە گلۆربووبۆوەو سەحەر

بەئارامی دونیای ڕۆشن دەکردەوە، زەوی کەوتەوە هۆشو زەمان دووبارە کەوتەوە بەرهەست، کێو، دێو زەیتونستان پاشەکشەیان کردو جارێکی دی لە هەمان ئەو جێیەی کە خوداوەند قەراری دابوون، تا کۆتایی دونیا لەچاوەڕوانیدا دابنیشن، وەستان هەمان جادەی ئازیز بوو، گوندە میهرەبانەکەی بێت ئنیا لەنێوان زەیتونو هەنجیرو ڕەزەکانو ماڵە پڕ لە چالاکییەکە، دۆستیش بەدەزگای چنینی پیرۆزییەوەو هەروا ئاگری داگیرساوی دوو خوشک: دوو مەشخەڵی بێخەو...

فریشتە گوتی :- گەیشتین.

دووکەڵ لە دووکەڵدانی بان بەرزبۆوە ئاسمان، هەڵبەت دوو خوشکەکە بێداربوونو ئاگریان هەڵدەگیرساند.

فریشتە لەکاتێکا باڵەکانی بەدەوری کەمەری ئەودا دەکردەوە، گوتی :- مەسیحی ناصیرەیی دووخوشک ئاگریان ڕۆشن کردۆتەوەو سەرەتای سپێدە، شیریان دۆشیوەو ئێستا شیر بۆ تۆ ئامادە دەکەن، لەسەر ڕێگاماندا مەگەر نەتدەویست لە مانای بەهەشت بپرسی؟ بەهەشت کۆی هەزاران هەزار لەززەتی بچووکە، ئەڵقەی دەرگاییگیان کوتایەوە، دەرگا کردنەوە لە لایەن ژنێکەوە بۆ تر دانیشتنو سەیرکردنی ژن لەبەر ئاگردا، لەوکاتەی کە سفرەت بۆ رادەخا، لە گەڵ تاریکی تەواوی هەوا، کەوتنە ناو بازووەکانی ئەوەوە، بەڵێ، هاتنی رزگارییەخشی ئاوایە: هێدی هێدی، لەباوەشێ بۆ باوەشێکی دیکە، لە کوڕێکەوە بۆ کوڕێکی دیکە، ئیدی ڕێگا هەر ئەوەیە..

مەسیح گوتی :- تێدەگەم.

لەبەرامبەر دەرگا وەستاو ئەڵقەی دەرگای گرتە دەست، بەڵام فریشتە ئەوی بەرکەنار کردو گوتی :- پەلە بە خەرج مەدە، گوێ بگرە، باشتر وایە کە ئیدی لەیەک جیا نەبینەوە، دەترسێم بەتەنهاو بێ بەرگری جێتبهێڵم، لەبەر ئەمە لەگەڵتا دێمو خۆم وەکو غولامێکی بچووک پیشان دەدەم، هەمان ئەو غولامەی لەژێر دارلیمۆدا بینیت، تۆ دەتوانی بڵێی کە من کۆیلەییکی گەنجمو فەرمانبەری تۆمە، نامەوێ دووبارە ڕێگاییکی هەڵە بگریتو گومڕا ببیت.. کەقسەی تەواوبوو، غولامێکی مناڵکارە لەبەردەم مەسیح وەستا، سەری دەگەیشتە ئەژنۆی مەسیحەوە، ددانگەلێکی پانو سپی هەبوو، دوو گوارەی زێڕینی لەگوێ بوو، سەبەتێکی پڕیشی لە دەستا بوو. بەبزەییکەوە گوتی :-

بفەرموو، ئەرباب، ئەوە دیارین بۆ دوو خوشک: جلی ئاورپیشمین، گوارە، بازن، باوەشێنی دروستکراو لەپەڕی بەنرخ، بەکورتی تەواوی کەلوپەلی ژنانە، ئێستا دەتوانی لەدەرگا بدەی.. مەسیح لەدەرگایدا، گوێی لە دەنگی چەند پێیەک بوو لە حەوشەکەدا، ئەو کاتە دەنگێکی دڵنشین گوتی: کێیە؟

مەسیح سوور هەڵگەڕا، دەنگەکەی ناسیەوە، دەنگی مەریەم بوو، دەرگا کرایەوە دوو خوشک کەوتنە سەرپێ.

– مەولا :– ئێمە پرسەی تۆ ستایش دەکەینو دروود بۆ رابوونی پیرۆزی تۆ دەنێرین، بەخێربێی.

مەریەم گوتی :– مەولای من مۆڵەتم بدە دەست لە سینەت بدەم، تا دڵنیابم کە تۆیت..

مارتا روونی کردەوە :– مەریەم ئەو جەستەی هەیە وەکو ئێمە، مەگەر نابینی؟ سەیرکە، سێبەریشی کەوتۆتە سەر دەرگاوە...

مەسیح گوێی رادەگرتو بزەی دەهاتێ، هەستی کرد کە دوو خوشک بە دەست ساودانی ئەوەوەو بۆنکردنی لەخۆشیان شاگەشکەبووبوون

– مارتاو مەریەم، ئەی دوو مەشخەڵی جمک من بەدیتنی ئێوە خۆشحاڵمو تۆش ئەی ماڵی ئارامو بچووک ومیوان دۆستی مرۆیان، بەدیدارتان خۆشحاڵم. ئێمە هێشتا زیندووین، هێشتا هەست بە برسیەتی دەکەین، کار دەکەینو دەگرین، سوپاس بۆ خوداوەند.

لەهەمان حاڵدا کە هێشتا گفتوگۆیان دەکردو لەگەڵ دوو خوشکەکەدا سەلامو ئەحواڵپرسی دەکرد، چووە ناو ماڵەکەوە.

– ئەی سۆپەو دەسگای چنینو ترارو مێزو شەربەو مەشخەڵی ئازیز بەدیتنی ئێوە خۆشحاڵم، لەبەرابەر ئێوەدا، ئەی خزمەت گوزارانی بەوەفای من، سەری رێزو نەوازش دادەنوێنمو گەورەیی ئێوە ستایش دەکەم.

لەوکاتەی کە ژن دەچێتە بەهەشت دەوەستێو پرسیار دەکات

– پەروەردگارا ئایا ئەوانەی لەگەڵ منن ئەوانیش دێنە ژوورەوە؟

خوداوەند دەپرسێ

– کام هاوڕێیانت؟

– گاجووت، جۆلانە، مەشخەڵ، شەربە، دەزگای چنین بەبێ هاتنە ژوورەوەی ئەوانە منیش نایەمە ژوورەوە.

خودای میهرەبان بەخەندەوە دەڵێت:

- مەگەر دەتوانین سەر بۆ داوای ژنان بادەین؟ هەمووتان وەرنە ژوورەوە، ئەوەندە لانکو جۆلانەو دەزگای چنین لەبەهەشت عەمبار کراوە، کە ئیدی شوێنم بۆ پیرۆزمەندییەکان نییە.

دوو خوشکەکە پێکەنین، گەڕانەوەو غولامەکەیان بەخۆیو سەبەتەی پڕەوە بینی.

مەریەم پرسی :- مەولای من ئەو منالکارەیە کێیە؟ ددانەکانیم خۆشدەویَ؟.

مەسیح لەبەرابەر سۆپا دانیشت، شیرو هەنگوینو نانی گەنمیان بۆ هێنا، چاوانی پڕ بوو لە ئەشک، گوتی :- حەوت ئاسمانو حەوت چاکەی گەورەو حەوت هۆکاری گەورە بۆمن بەس نەبوون، ئێستاکێ خوشکانم، چ بڵێم، ماڵی بچووکو لوقمەی ناو وشەی سادەی ژن بۆ من بەسە. بەناونیشانی خاوەن ماڵ بۆ سەرەوەو خوارەوە دەهاتودەچوو، باوەشێ لقو پۆپی مێوی هێناو هەڵیڕشتە سەر ئاگرەوە، لاربۆوە سەر بیرە ئاوەوەکە، ئاوی هەڵکێشاو خۆشی دەستی درێژ کردو داینایە سەر شانی مەریەمو مارتاو خۆی رەگەڵدان، گوتی :- مارتاو مەریەمی ئازیزم، ناوی دەگۆڕم، براتان کە لەگۆڕا هەڵمساندەوە کوشتیان، من لەجێی ئەو لەهەمان ئەو سووچە دادەنیشم، سیخورمەی ئەو دەگرمە دەست، زەوی تۆ دەدەمو دروێنە دەکەم عەسران دەگەڕێمەوە، خوشکانم پێیە ماندووەکانم دەشۆنو سفرەم بۆ پان دەکەنەوە، ئەوکاتە لەکەنار ئاگر، بەسەر کۆرسییەوە دادەنیشم، ناوی من ئیلیازرە.

غولامچەکە، لەهەمان کاتدا کە مەسیح قسەی دەکرد، بەچاوانی درشتی خۆی، ئەوی تووشی ئەفسوون دەکرد، هەرچەند زیاتر سەیری ئەوی کرد، روخساری مەسیحیش ئەوەندە زیاتر گۆڕا، هەرواش تەواوی لەشی وەکو ئیلیازری لێهاتبوو، ئیلیازری ساغو پڕ بڕستو گەردەن بەرزو سینەی هەتاوەسۆتو دەستە پینەبەستەکانی، دووخوشک لەنیوە رەنگی رۆشنایی مەشخەڵدا سەیری ئەو گۆڕانەیان دەکردو لەبەرخۆ دەلەرزین.

- جەستەو رۆح گۆڕاوە، ئێستا دژی هەژاریو بەرۆژوبوون جەنگ رادەگەیەنم، رۆح، ئاژەڵێکی سەر زیندەیەو پێویستی بە خۆراکە، ئەم دەمە لەژێر ریشو سمێڵی من، دەمی رۆحە، تەنها دەمێ کە رۆحی هەیە، دژی پاکیزەیی دەجەنگم، لەڕەحمی هەر ژنێ منالێکی خامۆشو بێ هەست دانیشتووە، دەرگای

ڕەحم بکەنەوەو مۆڵەتی هاتنە دەرەوەی بدەن. ئەو کەسەی کە نەزێو مناڵی نەبێ، دەکوژرێ، مەریەم بۆ دەگری؟

- مەولای من چ وەڵامێکی دیکەت لەمن دەوێ؟ ئێمەی ژنان وەڵامێکی دیکەمان نییە.

مارتا باوەشی کردبۆوە گوتی :- ئێمەی ژنان دوو بازووی هەمیشەیی کراوەین، مەولای من بچۆ ژوورەوە دانیشە، فەرمان بدە، خاوەنی ئەم ماڵە تۆی..

ڕوخساری مەسیح کەوتە درەوشانەوەو گوتی :- من گریەو زاری خۆم لەگەڵ خوادا بەکۆتا هێناوە، لەگەڵ یەک بووینە دۆست، ئیدی خاچ دروست ناکەم، گاجوتو لانکو تەختی خەو دروست دەکەم، ڕادەسپێرم کە کەلوپەلی دارتاشیم لەناصیرەوە بۆ بهێنن، دایکی — دلێریشم- دەهێنم تا نەوەکانی گەورە بکاتو هەست بەشەهدو گەوارایی سەر لێوەکانی بکات.. یەکێ لەژنەکان مەمکەکانی دانایە سەر ئەژنۆکانی، ئەویتر دەستی توند گرت، غوڵامچەکە ڕووبەڕووی ئاگر چەنەگەی هاوێشتبوە سەر ئەژنۆی خۆی والێ لێکردبوو کە خەوی لێکەوتووە، بەڵام لەنێوان پێڵوە درێژەکانیدا بە چاوانی ڕەشی خۆی مەسیحو دوو ژنەکەی خستبووە ژێر ڕوانینی خۆیەوەو بزەییێکی لە ڕووی ڕازیبوونەوە بەسەرلێوەوە بوو.

مەریم گوتی :- مەولای من، لەکەنار دەستگای چنین دانیشتبووموو لە ڕێو ڕەسمی پرسەی تۆوە، - خاچێکو هەزاران هەزار پەڕەسێلکە بەدەوریەوە بوون- نەقشی بەتانییێکی گەورەم دەکرد، بەنی ڕەشو سوورم لەبەریەک دەناو سرووودی پرسەم دەچڕی، تۆ گوێت لە دەنگم بوو بەزەییت بە مندا هاتەوە.. مارتا بە ئارامی تا کۆتا هاتنی قسەی خوشکی لەچاوەڕوانیدا مایەوە، ئەوکاتە بەمجۆرە دەستی پێکرد:- من شتێ جگە لە هەویرکاریو شوشتنی قاپو قاچاغ و بەلێ گوتن نازانم، مەولای من هونەری من ئەوانەن، دڵم گەواهی دەدات کە خوشکی من بەژنی خۆت هەڵدەبژێری، بەڵام مۆڵەت بدە تا منیش لەگەڵ تۆدا دەم لەهەوای ژیانی هاوسەرییێتی وەردەم، مۆڵەت بدە تا بۆ تۆ نوێنی خەوتن ڕاخەم وکاری ماڵێ بگرمە ئەستۆ. لەگوتن وەستا ئاخێکی هەڵکێشاو بەردەوام بوو، گوتی کچانی گوندی بۆ تۆ گۆرانی دەچڕن، ئەو گۆرانیەی کە سۆزناکە، لەکاتی بەهار، ڕۆژانێ کە مەلەکان بەسەر هێلکەی خۆیانەوە هەڵدەکورمێن،

گۆرانی دەڵێن، باشتروایە کە منیش ئەو گۆرانییە بە تاو بچڕم، چونکە سۆزناکی ئەم گۆرانییە لە ئاهەنگەکە شاردراوەتەوە.

– ئاهای ئێوە، خێرا بڕۆنە سەر بەرزایی لەفرۆشتنی خۆم ... و
پەیدانەکردنی کڕیار ماندووبووم
کە یەکەم هات، یەکەم قبوڵ دەکرێ
* **

هەرکەسێ هێلکەی پەڕەسێلکەیێ بدا بەمن
لێوەکانم دەخەمە بەردەستی...
هەرکەسێ هێلکەی بازێ بدا بەمن
مەمکی خۆمی دەخەمە بەردەست
هەرکەسێ خەنجەرێ بدا بە من
دڵم دەخەمە بەردەستی

چاوەکانی مارتا پڕ بوو لەئەشک، مەریەم بازووەکانی بەدەوری کەمەری مەسیحدا ئەڵقەرێز کرد، وەک بڵێی ترسی ئەوەی هەبوو کە لەچنگی ئەوی بڕفێنن، رەفتاری مەریەم وەک چەقوێ بێ، بەسەر دڵی مارتادا هاتە خوارەوە، بەڵام بەسەر خۆی نەهێناو دووبارە کەوتە قسەوە:– مەولای من تەنها یەک شتی دیکە هەیە دەمەوێ بەتۆ بڵێمو پاشان لەگەڵ مەریەم بەتەنها جێت دەهێڵم، جارێکیان زەمینداریکی. بڑو گورزدار بەناوی– بۆئز– لەنزیک هەمان ئەو جێیەدا لە بێت لەحم دەژیا، هاوین بوو، کۆیلەکانی دروێنەیان دەکرد، خەرمانیان کوتابۆوەو گەنمیان شەنەبا کردبوو، لەجۆخیندا دوو کۆمەڵە ئەمبار کرابوون، لەلایەکدا گەنمو لە لایەکەی تر کاو پوش، بوئز لەمیانی دوو قۆمەتەکەدا راکشاو چووە خەوەوە، نیوەشەو بوو، ژنێکی هەژار بەناوی –روپ– لەسەرخۆ هاتە پێش‌و بۆ ئەوەی بێداری کاتەوە، لەکەنار پێیەکانیدا وەستا، ئەو ژنە هەژارو بێوەژنێکی بێ مناڵ بوو، ئازارێکی زۆری کێشابوو، ئەو پیاوە هەستی بەگەرمای لەشی کرد لەتەک پێیەکانی خۆیدا، دەستی درێژ کردو ئەوی هاویشتە سەرسینەی خۆی... مەولای من، ئاگات لێیە؟

– بەڵێ ئیدی بەردەوام نەبوو...

مارتا گوتی :– ئێوە بەتەنها جێ دەهێڵم... و لەجێوە هەڵسایەوە.

ئەم دووە بەتەنها مانەوە، حەسیرو پەتۆیەکیان کەنەخش‌و نیگاری خاچو

پەڕەسێلکەی بەسەرەوە بوو هەڵگرتو چوونە سەربان، هەورێکی میهرەبان رووی خۆرەتاوی داپۆشی، چوونە ژێر پەتۆ تا خوا نەیانبینیو دەستیان کرد بە لاواندنەوەی یەکتری، جارێ کە پەتۆ لەسەریان لاکەوتبوو، مەسیح چاوی کردەوە، مناڵەکەی بینی لە کەناریان دانیشتووە، شمشاڵێکی شوانانی لەدەست بوو شمشاڵی دەژەنی، چاوەکانی بڕیبووە لای ئورشەلیمەوە. رۆژی دوایی، تەواوی دێ هاتنە تەماشای ئیلیازر، غوڵامچەکە بەردەستی دەکرد، ئاوی لە بیر هەڵدەکێشا، گامێشەکانی دەدۆشی، لەئاگر کردنەوەدا یارمەتی مارتای دەدا، پاشان لەبەر دەرگادا هەڵدەکورماو شمشاڵی دەژەنی، گوندینیەکان بە خۆیانو دیارییەکانی گەنمەشامیو شیرو خورماو هەنگوینەوە دەهاتن. تا دیداری ئەو بێگانە سەیرو سەمەرەیە بکەن کە زۆر بەئیلیازر دەچوو، ئەوان مناڵکارەکەیان لەبەر دەرگا دەدیت، سەریان لەبەر سەری دەناو پێدەکەنینو گێچەڵیان پێدەکرد، ئەویش پێدەکەنی...

ڕیش سپیە نابیناکەی دێ چووە ژوورەوە، دەستی بۆ پێشەوە بردو ئەژنۆو رانو شانی مەسیحی بەسەر کردەوە، ئەو کاتە سەری تەکانداو قاقا پێکەنی.

هاواری کردە سەر گوندینیەکانی کە حەوشەیان پڕکردبوو گوتی :- مەگەر ئێوە کوێرن؟ ئەوە ئیلیازر نییە، هەناسەی ئەو بۆنی هەناسەی ئیلیازر نادا، ساختومانی لەشیان جیاوازە، ئێسقانەکانی ئەو گۆشتێکی زۆرو توندیان هەبوو، تەورداسیش نەیدەتوانی لێکیان جیا بکاتەوە..

مەسیح لەحەوشەدا دانیشتبوو راستیو درۆی لێکدەچنیو پێدەکەنی :- کوڕینە نەترسن، من ئیلیازر نیم، فاتیحەی ئەو خوێندراوەتەوە، تەنها ناوم ئیلیازرە، ئوستاد ئیلیازری نەجاڕ، فریشتەیێ بەباڵە سەوزەکانی رێنمایی منی کردووە بۆ ئەمماڵەو هاتوومەتە ژوورەوە. سەیری غوڵامچەکەی کرد کە لەبەر زۆر پێکەنین پێچرابۆوە ناویەک. زەمان وەکو ئاوی حەیات لە هەڵڕژان دابوو و دونیای ئاودەدا، گەنم رسکا بوو، هێشووە ترێکان دەستیان کردبوو بە درەوشانەوە، زەیتون پڕ بووبوون لەڕۆن، هەنارە گوڵ کردووەکان پڕبووبوون، پاییز هاتو پاشان زستان هاتە سۆراغیانو کوڕەکەیان لەدایک بوو، مەریەمی جۆلا، کەدوای دانانی منداڵەکە راکشابوو بەسەیرو سەمەرەی بێ دیماهییەوە سەیری منداڵەکەی دەکرد.

ستایشی دەکرد بەبزەوە دەیگوت :- خودای منو ئەم پەڕجوویە چۆن

پەیوەست بوو بەڕەحمی من، من لەئاوی حەیاتم خواردۆتەوەو من نامرم.

شەوەو باران دەباریّ، زەوی پێیەکانی خۆی کردەوەو بەخێراتنی ئاسمانی دەکرد، بۆ چوونە ناو رەحمی خۆیو دەیکرد بەگوڵ، ئوستاد ئیلیازر لەماڵێکدا لەقووڵایی شەودا لە میانی لانکو ئەشقدا، بەسەر ئاردەدارەوە لەکارگەی خۆیدا رادەکشا، گوێی لەگەواڵە دەگرتو ئەندێشە مناڵەکەی خۆیو خودای دەکرد، رازی بوو، یەکەمین جارە کە خودا لە شێوەی مناڵ چووبووە ناو زەینی ئەوەوە، لەژوورەکەیی تەنیشتییەوە، دەنگی گریەو خەندەی مناڵەکە دەبیسترا، گوێی لە دەنگی پێکوتەی ئەو دەگرت بەسەر ئەژنۆکانی دایکیدا، دەستی بەڕیشی رەشی دادەهێناو لەبەرخۆ دەیگوت :- کەواتە خودا ئەوەندە نزیکە، یانی بن پای ئەو ئەوەندە هەستیارە ختوکەی دەبێتەوە؟ یانی ئەو خودا گەوریە ئەوەندە سادە دەکەوێتە خەندەوە؟ غوڵامچە باوێشکی دەدا، لەکەنار دەرگادا خۆی والێکردبوو کە خەوی لێکەوتووە، بەبیستنی دەنگی نازو نەوازشی دایک، بزەییێک لەڕازی بوون بەسەر لێوەکانیەوە نەخشی بەستا، ئێستا کێ شەوانە کە کەسێ نەیدەبینی، دووبارە بۆوە فریشتەو بەکردنەوەی باڵەکانی خۆی بەسەر ئاردەدارەکانەوە پاڵ کەوتبوو، لەتاریکیدا بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- مەسیح بێداری؟.

مەسیح خۆی لە کەڕی دا، بێدەنگ مانەوەو لەبێدەنگی شەودا گوێگرتنی لەدەنگی نەوزادەکە تەواو دڵنیاو رازی دەکرد، بەڵام بزەیێکی هاتێ ، ئەم غوڵامەی زیاتر لەئەندازە لای ئەو ئازیز بوو، غوڵام بەدرێژایی رۆژ، فەرمانەکانی جێبەجێ دەکرد لەکاری داتاشیندا کۆمەکی دەکرد، ئەو کاتە عەسران، بەکۆتایی هاتنی کاری رۆژانە، لەکەنار دەرگا دادەنیشتو شمشاڵی لێدەدا، مەسیح بەگوێگرتن لەنەوای نەی ماندوویی لە لەشی دەچووە دەرەوە، بە وەدەرکەوتنی یەکەمین ئەستێرە، هەموو لەگەڵ یەک لەکەنار سفرەوە دادەنیشتنو غوڵامچەکە بێ برانەوە پێدەکەنیو گاڵتەی دەکرد، سەری لەبەر سەری مارتای بێچارە دەناو لەبارەی کچێنییەوە دەستەپاچەی دەکرد، بەپێکەنینەوە لەحاڵێکا بەعیشوەوە سەیری مارتای دەکرد :- دەیگوت لە وڵاتی من، لە حەبەشە بەپێچەوانەی ئێوەی یەهودییەکان، هەوەسەکانی ناوەوەی خۆمان داناپۆشین، رکو راست لەبارەی هەوەسەکانی ناوەوەی خۆمان قسە دەکەینو پیادەی دەکەین، ئەگەر هەوەسی خواردنی مۆزمان هەبێ بەبێ ئەوەی بیر لەوە بکەمەوە کە

پەیوەستە بە من، یا یەکێکی دیکە دەیخۆم، ئەگەر هەوەسی مەلە لەسەرم بدات دەچمە مەلە، هەوەسی ماچی کچێکم هەبێ ماچی دەکەم، خودای ئێمەش سەرزەنشتمان ناکات، ئەو رەشەو رەشەکانی خۆشدەوێ، گوارەیێکی زێڕین لەگوێ دەکاو هەرچیەک هەوەسی لێبێ ئەنجامی دەدا، ئەو برای گەورەتری ئێمەیە، هەردووک یەک دایکمان هەیە: ئەویش شەوە.

مارتا رۆژێکیان عەسر، بۆ ئەوەی سەر لەبەر سەری بنێ پرسی :- ئایا خودای ئێوە دەمرێ؟ غولام لەحاڵێکا دەستی بۆ پێشەوە بردبوو تا ختوکەی مارتا بدات وەڵامی دایەوە :- مادەمەکێ هەتا غولامێکی رەش زیندووبێ، خودای ئێمە نامرێت. هەموو شەوێ هەرکە مەشخەڵ خامۆش دەبوو، فریشتەی پاسەوان لەتاریکیدا باڵەکان دەکردەوەو لەکەنار هەمڕاهی خۆی رادەکشا، بەڕازەوە قسەیان دەکرد تاکەسێ گوێی لە دەنگیان نەبێ، فریشتە رێنمایی پێویستی لەبارەی رۆژی دوایی دەکرد، ئەوکاتە دووبارە دەبۆوە غولامچەکە، لەسەر جێی خۆی بەسەر ئاردەدارەوە هەڵدەخزیو دەچووە خەوەوە.

بەڵام ئەمشەو نەیتوانی چاوی لەسەریەک دانێ دەنگی بەرزکردەوەو گوتی :- مەسیح بێداری؟. کە وەڵامی نەبیست، لەجێوە هەڵبەزیەوە هاتە نزیکی مەسیحەوەو رایتەکاند.

- ئاهای ئوستاد ئیلیازر، دەزانم کە نەخەوتووی، بۆ وەڵام نادەیتەوە؟ مەسیح لەحاڵێکدا چاوی لەسەریەک دادەنا، وەڵامی دایەوە :- نامەوێ قسە بکەم من خۆشحاڵم.

فریشتە بە غروورەوە پرسی:- لە من رازیت؟ گلەییت نییە؟.

- هیچ گلەییێکم نییە.

دڵێ گەرم بوو هەڵسایەوە، بەسۆزکردنەوە گوتی :- بۆ دۆزینەوەی خودا چ رێگاییێکی شەڕانیم گرتووەبەر؟ چ پەستو بەرزایی، چ تەلانو بەردەلانێکی کاولم بانگ دەکرد؟ لەکێوە چۆڵو پەژموردەکان. دەنگی خۆم دەبیستەوەو وامدەزانی وەڵامم وەرگرتۆتەوە.

فریشتە پێکەنی :- ناتوانی بەتەنها بەدوای خودادا بگەڕێی، دوو نەفەر پێویستە، پیاوێکو ژنێک، تۆ ئەوەت نەدەزانی، فێرم کردی، دوای ساڵەهای ساڵ لەگەڕان، بەدوای خودا، بەپەیوەندی کردن بەمەریەمەوە لە ئەنجامدا دۆزیتەوە، ئێستاکێ لە تاریکیدا دادەنیشیو دەنگی خەندەو گریەی ئەوت گوێ لێ دەبێو

شادومان دەبی.

مەسیح بەزەمزەمەکردنەوە:- مانای خودا هەمانە، مانای مرۆڤیش، ڕێگەش هەر ئەوە. دووبارە چاوی لەسەریەک ناوە.

ژیان لەبەردەمی ئەودا وەکو بروسک لەزەینیدا ڕەت بوو ئاهی هەڵکێشا، بازووەکانی کردووەو بەدوای دەستی فریشتە گەڕاو بەنەرمو نیانی گوتی :- فریشتەی پاسەوانی من ئەگەر تۆ نەهاتبای، گومو گۆڕ دەبووم، هەمیشە لەلام بمێنەوە.

- مەترسە دەمێنم، بەجێت ناهێڵم، تۆم خۆش دەوێ,

- ئەو خۆشبەختیە تاکەی بەردەوام دەبێ؟

- مەسیحی ناصیرەیی، مادامەکێ کە تۆ لەگەڵ منی من لەگەڵ تۆم. تا ئەبەد؟

- فریشتە بەپێکەنینەوە گوتی :- ئەبەد یانی چی؟ تۆ هێشتا نەتتوانیوە خۆت لە وشەی گەندەڵ ڕزگار بکەیت، نەتتوانیوە خۆت لە مەلەکوتی ئاسمان ڕزگاربکەی؟ یانی کوڕەکەشت نەیتوانیوە تۆ شەفا بدات؟. لەکاتێکا مشت لەزەوی دەکوتی، بەردەوام بوو:- مەلەکوتی ئاسمان هەمان ئێرەیە، هەمان ئەم زەویە، خودا هەمان جێیە: کوڕی تۆ، ئەبەد هەمان جێیە: هەرساتێ مەسیحی ناصیرەی هەر ساتێ کە ڕەت دەبێ، ئەبەدیەتە، ساتەکان بۆ تۆ بەس نییە, ئەگەر وایە دەبێ بزانی کە ئەبەدیەتیش نابێت.

فریشتە بێدەنگ بوو، دەنگی چەند پێیەکی سووک لەحەوشە بیسترا، پێی پەتی نزیک بوونەوە..

مەسیح هەڵسایەوەو پرسی :- کێیە؟.

فریشتە بەبزەییێکەوە گوتی :- ژنێک.... و بۆ پێشەوە دەچوو دەرگەی دوودەری کردووە.

- کام ژن

فریشتە وەک بڵێی بەنیشانەی سەرزەنشت کردن، ئەنگوستی خۆی ڕاتەکاند:- جارێ بە تۆم گوت، مەگەر لەبیرت چوو؟ لە دونیادا تەنها یەک ژن بەچەند ڕوخسارێکی بێ ژمار هەیە، یەکێ لەوروخسارانە وادێت، بڕۆ پێشوازی ئەوەوە، من لێرە دەڕۆم. وەک مار خزیە ناو ئاردەدارو ون بوو. پێیە پەتیەکان لە دەرەوەی دەرگا وەستان، مەسیح لە حاڵێکدا بەرەو دیوار دەگەڕایەوە، چاوی

لەسەریەک دانا، خۆی والێکرد کە لە خەودایە، دەستێ دەرگای کردەوە، ژنێک بەحەپس کردنی هەناسە لەسینەیدا خزیە ژوورەوە، لەسەرەخۆ بۆ پێشەوە دەچوو، گەیشتە گۆشەیێ کە مەسیح لێی دانیشتبوو، بێ ئەوەی کە قسەیێ بکات یا سەروسەدایێ بکات، لە کەنار پێیەکانی ئەودا راکشا.

مەسیح هەستی کرد کە گەرمایی لەژێر پێیدا هەڵدەستیو نیلە دەکاتە ئەژنۆو رانو دڵو گەردەنیەوە، سەیری خوارەوەی پێی کرد،روخسارو مەمکی ژنێکی لەتاریکی بەسەر کردەوە، ژن دەستەوەستان بوو لاربۆوە، قسەیێکی نەخستە سەر زمان، بەڵام لەشی دەلەرزی، ئارەقەی سارد تەواوی لەشی داگرتبوو.

پیاوەکە بەئارامو پڕ سۆزو میهرەوە کەوتە قسە :- تۆ کێی؟ ژنە هیچی نەگوتو دەلەرزی، مەسیح لە گوفتی خۆی پەشیمان بۆوە، چونکە جارێکی دی قسەی فریشتەی لەبیر کردەوە، ناوی ژن، شوێنی، شێوەی، رەنگو جوانیو زبرو روخساری چ بایەخێکیان هەیە؟ ئەوروخسارە، روخساری ژنانەی زەوی بوو، رەحمەکەی ئەوی ئازاردەدا، کچو کوڕانێکی زۆر لەناو رەحمی ئەودابوو، کە تووشی هەناسەبڕکێ بووبوون، نەیاندەتوانی بێنە دەرەوە، ئەویش هاتبووە سۆراغی پیاوێ تا بۆ دەرهاتنی ئەو منالانە لەو رەحمە رێگەیێ بکاتەوە، دڵی مەسیح پڕ لەمیهر بوو.. ژنە لەحاڵێکدا دەلەرزی بەزەمزەکردنەوە گوتی

- من رائوسم!

- رائوس؟ کام رائوس؟

- مارتا...

بەشی سی و دووەم

ڕۆژو مانگو ساڵەکان یەک لەدوای یەک رادەبردن، لەماڵی ئوستا ئیلیازر ژمارەی کچانو کوڕان لە زیادبووندابوون، مارتاو مەریەم بۆ زایینو مناڵ زیاتر ململاتێی یەکتریان دەکرد، پیاوەکە جارجارە لەکارگەکەی خۆیدا بە دارکاژو بەڕوو هەروەها بە درەختی سەروینازو پەنجەی خۆم نەرم دەکردەوە، دەیبڕین و دەیخستنە سەر زەویەوەو بۆ خەڵکی کەلوپەلی دروست دەکرد، هەندێ جاریش لەمەزرادا بە خۆو بەباو بەردو دارگەزەوە عەسران ماندوو مردوو دەبوو و دەگەڕایەوە، لەحەوشە دادەنیشتەوە تا ژنەکانی خۆی بێنو پێیەکانی بشۆنو ئاگر داگیرسێننو سفرەی بۆ راخەن، ئەوکاتە باوەشیان بۆ بکەنەوەو لەباوەشی بگرن، پاشان دروست بەو شێوەیەی کە بەسەر دارو زەوییەوە کاری دەکرد، لە دەروونی دارەکاندا لانکی ئازاد دەکردو لەناو دڵی زەویشدا ترێو گوڵەگەنم، بەهەمان شێوە لەسەر ژنان کاری دەکردو لەدەروونیانا خودای ئازاد دەکرد.

مەسیح لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :- واە کە چ بەختەوەرییێکە ئەو هەماهەنگیەی نێوان رۆح و جەستە، زەمینو مرۆڤـ.!. مارتاو مەریەم دەستیان بەسەری ئەو پیاوە دادەهێنا کە خۆشیاندەویست، هەروەها بەسەری ئەو مناڵانەی کە لەڕەحمی ئەواندا دەهاتنە دەرەوەو بەو دەچوون، تا دڵنیابن لەو هەموو لەززەتو شیرینیە.. لەو هەموو خۆشبەختیە دەترسان.

شەوێکیان مەریەم خەونێکی وەحشەتناکی بینیو لەجێوە هەڵسایەوە، چووە حەوشەوە مەسیحی بینی کە خۆی دەشواو بەسەر ناو لەپێیەوە بەسەر خاکەوە، بەخۆشییەوە لەسەر زەوی دانیشتووە، نزیک کەوتەوەو لەکەناریا دانیشت، بەئارامی پرسی :- مەولای من، خەونەکان چین؟ ماهیەتیان چییەو چ کەسێ دەیاننێرێ؟. مەسیح وەڵامی دایەوە :- ئەوان نە فریشتەو نە شەیتانن، لەوکاتەی کە لوسیفر دژی خودا دەستی بە ئاسێ بوون کرد، خەونەکان

مابوون كه لايەنی كام يەک لەوانە بگرن، لەميانی فريشتەو مانەوەو خودا ئەوانی هاويشتەناو دۆزەخ... بۆ دەپرسی؟ مەگەر خەونت ديوە؟.

بەلام مەريەم دەستی كرد بە گريانو وەلامی نەدايەوە، مەسيح دەستەكانی ئەوی لاواندەوەوگوتی :- مادەمەكی خەونی خۆت لەدەروونندا دێليتەوە وەكو خوريكە دەكەوێتە گيانتەوە، ئاشكرای كەو خۆت لەچنگی رزگاركە..

مەريەم ويستی دەست پێبكات، بەلام ئەوەندە ترسناک بوو كە بە سەختی دەيتوانی هەناسە هەلبكێشێ، مەسيح نەوازشی كردو هێزی وەبەردلێدا.

- بەدرێژايی شەو مانگ ئەوەندە درەوشاوەبوو كەنەمدەتوانی چاو لەسەريەک دابنێم، بەلام وەک ئەوەی كە لەكاتی سپێدەدا خەو منی رفاند، چونكە بالداريكم بينی بوو..نا، بالدار نەبوو، شەش بالی ئاگرينی هەبوو، رەنگە يەكێ لەسەرافيمەكانی دەوروبەری تەختی خودا بووبێ، هات، بەئارامی بەسەر گردی سەرمەوە بالەكانی لێكدا، بەلام لەپڕێكا دابەزیو بالەكانی بەدەوری سەرمدا پێچا، دەندوكی خۆی دانايە سەر گوێمو قسەی لەگەلم كرد، مەولای من لەپێشگاهی تۆدا سوژدە دەبەم، پێيەكانت ماچ دەكەم، فەرمانم پێ بدە كە بێدەنگ بم.

- مەريەم ئازابە، من لەگەل تۆم، بۆ دەترسی... باشە، قسەی لەگەل تۆكرد، چی گوت.

- كە ئەم هەمووە...

جارێكی دی لەهەناسە كەوت، ئەژنۆكانی مەسيحی گرتو لەميانی بازووەكانی خۆيدا كوشی.

- مەريەمی ئازيز...كە ئەم هەمووە چييە؟

- مەريەم كەوتە گريانەوە :- خەونێكە. مەسيح لەرزی، خەونێک؟

- مەولای من بەلێ.. ئەو هەمووە خەونێكە.

- مەبەستت لەم هەمووە چييە؟

تۆ، من، مارتا، هاوباوەشی شەوانە، منالان، هەر هەموويان زياترە لە درۆيەک هيچی ديكە نييە، درۆيێ كە شەيتان بۆ هەلخەلەتاندنی ئێمە دروستی كردووە، شەيتان، خەوو مەرگ هەواری گرتيتەخۆ، مەولای من كۆمەكم بكە.

مەريەم بەسەر زەويەوە گلۆربۆوە، بۆساتێ كەوتە تەزوێكەوەو لەپڕێكا لەشی وەكو دار وشک هەلگەرا، مارتا بەسەراسيمەوە خۆیو برێ سركەی

قرمزی هێناو رایکرد، له لاجانگەکانیدا هەڵیسوی، مەریەم هاتەوە خۆی، چاوانی خۆی کردەوە بەبینینی مەسیح پێیەکانی چەسپا، مارتا گوتی: مەولای من، لێوەکانی خۆی خستە جووڵە، لاربۆوە، دەیەوێ شتێ بەتۆ بڵێ..

مەسیح لاربۆوەو لەزەوی بەرزی کردەوە، مەریەم لێوەکانی جولاندەوە

– مەریەم خۆشەویستم چیت گوت؟ نەمبیست.

– مەریەم، بەوەبەهێنانەوەی تەواوی هیزی خۆی، کەوتە زەمزەمەوە:– و ئەوەی کە تۆ، مەولای من..

–و ...من چی؟ قسەبکە!

– لەخاچ درای؟

مەرەیەم بە وتنی ئەو وشانە دووبارە بەبێهۆشیەوە بەسەر زەوی کەوتە سوورەوە. ئەویان بردە سەرجێو مارتا لەکەناریا مایەوەو مەسیح دەرگای کردەوەو چووە مەزرا، خەریک بوو بخنکێ، دەنگی چەند هەنگاوێکی لەدوای خۆیەوە بیست، گەڕایەوەو غولامچەکەی بینی، بەتوورەییەوە بەسەر سەریەوە هاواری کرد :– چیت دەوێ؟ بەتەنهام بەجێ بهێڵە. غولامەکە لەکاتێکا چاوەکانی دەبریقایەوە وەڵامی دایەوە :– مەسیحی ناصیرەیی دەترسم بەتەنها جێتبهێڵم، ئەم ساتە دژوارە، لەوانەیە تووشی ئەفسوونت بکات..

– ئەز قەزا هەمان ئەوەم دەوێ، چەند کاتێک هەیە کەزەینی داخراوم پێش چاوی من دەگرێت.

غولامەکە بەپێکەنینەوە گوتی :– مەگەر تۆ ژنیت؟ نەکا باوەڕت بەخەون هەبێ؟ لێگەڕێ با ژنەکانمان بگرین، ئەوان بەرگەی لەززەتی گەورە ناگرن، لەبەر ئەمە دەگرین، بەڵام ئێمە بەرگەی دەگرین، وانییە؟.

– بەڵێ بێدەنگ بە...

ئەوان بەخێرایی بۆ پێشەوە چوونو چوونە بەرزایی گردۆلکە سەوزەکەوە، کولیلکە سوورەکانو مرواری زەرد بەسەر گیاکانەوە پەرشو بڵاوبووبوونەوە، زەوی بۆنی باقۆی دەدا، مەسیح لەنێوان دارزەیتونەکاندا ماڵی خۆی دەدیت، دووکەڵێکی هێمن لەبانی هەڵدەستا، رۆحی مەسیح ئارام بۆوە لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە:– ژنان هێزی خۆیان وەدەست هێنابۆوە، لەکەنار سۆپادا ئەژنۆیان دابوو، ئاگریان کردبۆوە.. گوتی :– باشتر وایە بگەڕێمەوەو لێوم لەلێو نەکەمەوە، ئەوان ژنن، خوا رەحمیان پێ بکات.. رۆژان لە دوایی یەک رادەبردن، رۆژێکیان

عەسر ڕێبوارێکی عەجیبو نیوە مەست پەیدابوو، ڕۆژی شەممە بوو، مەسیح کاری نەدەکرد، لەکەنار دەرگا دانیشتبوو، کوڕو کچە بچووکەکانی بەسەر ئەژنۆوە دانیشاندبوو، یاری لەگەڵ دەکردن، لەکاتی سپێدەدا باران باری بوو، دوای نیوەڕۆ هەوا ساف بووبوو ئێستاکێ هەورێکی بۆر لە ئاسماندا بەرەو ڕۆژاوا مەلەی دەکرد، ئاسمان لەنێو هەورەکان وەکو چەمەنێکی سەوز وابوو، ڕێبوار وەستاو سەیرێکی لەڕووی شەڕانگێزییەوە کردە مەسیحو پێکەنی.

- ئاهای ئوستاد ئیلیازر، خۆمانین، تۆ شانسێکی باشت هەیە، ساڵان دێنو ساڵان دەڕۆن، وەکو یاکوب بەخۆیو دوو ژنیەوە، لیا، ڕاکیل، لەکەنار دەرگا دادەنیشی خۆشت هەم دوو ژنت هەیە- مارتاو مەریەم، هەواڵم هەیە کە یەکێکیش کاری ماڵەوەت بۆ دەکاو ئەوی دیکە کاری خۆتە، تۆش هەموو کارەکان دەکەیت، هەموو شتێک: دار، زەوی، خواو باشە، کەمێ لەو قاڵبە وەرە دەرەوەو ببینە لەدونیادا چ هەیە، تائێستا ناوی پیلاتت کەوتۆتە بەرگوێ؟ پونس پیلات کە ئومێدەوارم ئەم تون بەتونە لە ئاگری دۆزەخ دا هەڵبقرچێ!

- مەسیح ئەو ڕێبوارە نیوە مەستەی ناسیەوەو بزەیێکی هاتێ :- سیمۆنی قەیرەوانی، پیاوی خوداو شەراب، بەخێر بێی، وەرەدانیشە، مارتا زوو پیاڵە شەرابێک بۆ دۆستی دێرینەی من بهێنە..

- ڕێبوار دانیشتو پیاڵە شەرابی گرتە دەست بەغرووورەوە گوتی :- لەدونیادا من دەناسن، هەموو دەهاتنە مەیخانەی منەوە، ئوستاد ئیلیازر خۆت لە من نەبان مەکە، گرۆ دەکەم کە تۆش سەرت لەمەیخانەی من داوە، دەمویست بپرسم کەتا ئێستا گوێت لە پیلات بووە، ئایا هیچ کاتێ ئەوت دیوە؟.

سەرو کەللەی غولامچەکە بەدیارکەوت، پشتی بەدەرگاداو بەگوێگرتنەوە وەستا، مەسیح لەحاڵێکدا هەوڵیدەدا وەبیرخۆی بهێنێتەوە، وەڵامی دایەوە :- وەلێ شتێک دێتەوە زەینم: دوو چاوی خۆڵەمێشی بێ بەزەیی، وەکو چاوانی شاهین، خەندەیێکی گاڵتەئامێزو ئەنگوستیلەیێکی زێڕ.. هیچی ترم وەبیرنایێتەوە. ئاها وەبیرم دێت، لەگەنێکیان بۆ هێنا نوقرەیی بوو تا دەستەکانی بشوات، هەمانەو بەس، واخەیاڵ دەکەم کە لەخەونێ زیاتر نەبوو بەهاتنی ڕۆژان نەما... بەڵام ئێستا کە بیرم نوێ بۆوە، بەبیرم دێ کە لە خەودا زۆری ئازار دام..

- نەفرەتی خودای لێ بێ، بیستوومە کە لەبەر چاوی خودا خەون زیاتر لە ڕاستی ڕۆژو نرخی هەیە، خودا پاداشتی پیلاتی کرد.... ئەو لەخاچ دراوە..

مەسیح هاواری سەردا :- لەخاچ دراوە.

- سەرسامی ناویٚ، مستەهەقی بوو، دوێنێ لەکاتی سپێدە ئەویان بە لەخاچدراوی بینی، وەک دەڵێن شێت بووبوو، نەیدەتوانی بخەوێ، لەناو جێ دەهاتە دەرەوە، بەدوای لەگەن دەگەڕا، بەدرێژایی شەو دەستی دەشوشتو هاواری دەکرد:

:- من دەستەکانم دەشۆم، من بێگوناهم. لەگەڵ ئەوەش خوێن بەسەر دەستیەوە مابوو هەمیشە دەستی دەشوشت، پاشان دەچووە دەرەوە لە گەڵگەتا پیاسەی دەکرد، ئارامو قەراری لێ بڕابوو، هەموو شەوێ دەستووری دەدایە غوڵامە بەوەفاکانی کە بەقامچی لێی بدەن، دڕکی کۆ دەکردەوە تاجی لێ دروست دەکرد، تاجەکەی لەسەر دەناو خوێن بازرقەی دەکرد.

مەسیح بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- وەبیرم دێت...وەبیرم دێت. جارجار بەدزیەوە سەیرێکی دەکردە غوڵامچەکەوە کە پشتی بە دەرگا دابوو بەدیقەت گوێ ڕاگرتبوو.

- پاشان پەنای بردە بەرمەستیو تەواوی مەیخانەکانی تەی دەکرد، هاتە مەیخانەی منیش خۆی مەست دەکرد، ژنەکەی لەبەر ڕەفتاری ئەوا هەراسان ببوو، لە داخان شەقی دەبرد، لەکۆتاییدا، لەڕۆمادا دەستووری لابردنی هات... ئوستاد ئیلیازر..گوێت لێیە؟ بۆ ئاخ هەڵدەکێشی؟

مەسیح چاوی بڕیبووە زەویو وەڵامی دایەوە، غوڵامچەکە پیاڵەی سیمونی پڕکردەوە لەسەرخۆ چرپاندیە گوێی :- بێدەنگ بەو یاڵڵا لێرە بڕۆ.

بەڵام سیمون تووڕەبوو :- بۆ بێدەنگ بم؟ داستانەکەم تەواو نەکردووە، دوێنێ لەکاتی سپێدە دۆستەکانتان پیلاتیان لەگەڵگەتا لەخاچ دا.

وەک بڵێی لەپڕێکا خەنجەرێ بەسەر دڵی مەسیح دابێتە خوارەوەو چوار نیشانەی شینی سەردەستو پێیەکانی هەڵمساو سوور هەڵگەڕا، ڕەنگی پەڕیو مەریەم ئاگاداربۆوە، دەستی بەسەر ئەژنۆی ئەو داهێناو گوتی :- ئازیزم تۆ ماندووی وەرە ژووەوە رابکشێ.

خۆرەتاو ئاوابوو هەوا فێنک دەبوو، ئێستا تەواو مەست بوو، ئیدی قسەی بۆ نەدەهاتو چووە خەوەوە، غوڵامەکە بازووی گرتو لەدێکەدا دەری پەڕاند، بەتووڕەییەوە پێی گوت :- زۆرت هەلەقو پەلەق گوت..

لەحاڵێکدا هێمای بەو جادەیە دەکرد کە بە ئورشەلیم کۆتایی دەهاتو گوتی

:– ئێستا ون بە!.

کوڕە بەنیگەرانیەوە گەڕایەوە ماڵ، مەسیح لەکارگەکەی ڕاکشابوو، چاوی بڕیبووە کلاوڕۆژنەی بنمیچەوە، مارتا خۆراکی ئامادەدەکرد، مەریەم شیری دەدایە منداڵەکەی‌و سەیری مەسیحی دەکرد، غوڵامچەکە بەچاوانێ کە لەبەر زۆر تووڕەبوون بریقەی دەدایەوە چووە ژوورەوە مەسیح گەڕایەوەو سەیری ئەوی کرد، لێوی خۆی گەستەوە نەبادا قسەییێکی لەدەم بێتە دەرەوە، جارێکی دیکەش رووی لەو کرد وای بەدیارخست کە داوای کۆمەگی لێ بکات. بەڵام منداڵکارەکە ئەنگوستی دانایە سەر لێوەکانی خۆی‌و بەبزەوە گوتی :– بخەوە. مەسیح چاوی لەسەریەک داناو لێوەکانی ئارامیان گرت، چینەکانی توێڵی نەماو چووە خەوەوە، رۆژی دوایی لەکاتی سپێدەی سەحەران کە بێداربۆوە، هەستی بەشادومانی‌و ئارامی دەکرد، وەک بڵێی گیانی لەدەست مەترسییێکی گەورە رزگاربوو، غوڵامەکەش بێداربۆوە، لەکاتێکا پێدەکەنی، کارگەکەی ڕێکدەخست.

مەسیح لەحاڵێکدا چاوی بۆ هەڵدەتەکاند پرسی :– بەچی پێدەکەنی.

بەدەنگێکی لەسەرخۆ کە ژنان نەبیستن وەڵامی دایەوە :– مەسیحی ناصیرەیی بە مرۆڤـایەتی پێدەکەنم، زەینی بەدبەختی ئێوەی مرۆڤـ هەموو ساتێ دەبێ لە مەترسی بپەڕێتەوە؟، ئەملا تەکو ئەولا تەک، لەدوای تەلان جگە لە گوزەرگایێ لەڕووبەڕودا هیچ شتێکی دیکە نییە، ئەویش ڕووبەڕووی گەرداو پردێک بەباریکی موو درێژ بۆتەوە.

مەسیح بەخەندەوە گوتی بۆ ساتێ زەینم بەسەر پردی تۆوە خزی، بەڵام گیانم بەساغ‌و سەلامەتی قورتارکرد.

ژنەکان هاتنە ژوورەوەو بابەتی قسەی گۆڕا، ئاگرداگیرسابوو رۆژ دەستی پێکردبوو، یەک فەوج منداڵ بەپێکەنینەوە هەڵڕژانە حەوشەوەو دەستیان کرد بەچاوشارکێ..

مەسیح بەخەندەوە گوتی :– مەریەم یانی ئەم هەموو منداڵانەمان هەیە مارتا حەوشە پڕ منداڵە، دەبێ ماڵ گەورەتر بکەین‌و منداڵ ڕاگرین..

مارتا گوتی :– ماڵێ گەورەتر دەکەین.

– هیچی نەماوە کە وەکو مشکی بیابان‌و سمۆرە لەدەرو دیوارو درەختەوە سەرهەڵگەڕێن. مەریەم، ئێمە جەنگمان ڕاگەیاندووە دژی مەرگ، پیرۆز بێت رەحمی ژنان کە وەکو سگی ماسی پڕە لە هێلکەو هەریەکەو مرۆڤـێ، ئیدی

مەرگ ناتوانێ بەسەر ئێمەدا زاڵ بێت.

– مەریەم وەڵامی دایەوە :– ئازیزم بەهەمان شێوە مەرگ ناتوانی بەسەر ئێمەدا زاڵ بێت، تۆ تەنها ئاگات لەخۆبێو بەسەلامەتی بمێنەوە..

مەسیح کەیفی خۆش بوو دەیویست سەر لەبەر سەری مەریەم بنێت :– مەریەم، وەرە بزانم تۆ هیچ کاتێ بیر لەمردن ناکەیتەوە؟ تۆ هیچ کاتێ داوای بەزەیی‌و لووتفت لە خودا کردووە؟ ئایا تۆ تا ئێستا بۆ رۆژی پەسڵانێ:– *. نیگەران بوویت؟.

مەریەم کەزیە درێژەکانی راتەکاندو پێکەنی :– ئەم جۆرە کارانە پەیوەندی بەپیاوانەوە هەیە، نەک من داواکاری لووتفو بەزەیی خودا بم، من ژنم‌و لەمێردم داوای لووتفو بەزەیی دەکەم هیچ کاتێ لەدەرگای خودا نادەم، تا گەدایی بۆ بەختەوەری ئەبەدی بەهەشت بکەم، ئەو پیاوەی کەخۆشم دەوێ، دەیکوشمە باوەش‌و هیچ داوایەکی دیکەم بۆ بەهەشتی دیکە نییە، بەختەوەری ئەبەدی پێشکەش بەپیاوان بێت.

مەسیح لەحاڵێکدا شانی رووتی ئەوی دەلاواندەوە گوتی :– بەختەوەری ئەبەدی پێشکەش بەپیاوان بێت؟ ژنی خۆشەویستم، زەمین جوخینێکی تەنگە، چۆن دەتوانی لەو فەزایە تەنگە خۆت زیندانی بکەی‌و مەیلی راکردنت نەبێ؟.

– ژن تەنها لەسنوورێکی دیاریکراودا خۆشبەختە مەولای من، خۆت ئەوە دەزانی کە ژن ئەمبارێکە نە کانیێ.

مارتا بەپەلە هاتە ژوورەوە گوتی :– نەفەرێ سۆراغی ماڵی ئێمە دەکات، پیاوێکی کورتەباڵاو قەڵەوە، قەمبور کەچەڵە، بەپێیە گۆجەکانی بەخێرایی رێ تەی دەکاو ئەوەندە نەماوە بگاتە ئێرە..

غوڵامچەکە بەپەلەو هەناسەبڕکێوە هاتە ژوورەوە :– حەز لە چەهرەی ناکەم، دەرگای لەڕوودادەخەم، ئەو یەکێ لەوانەیە کە ژیانمان ناخۆش دەکات..

مەسیح بەتووڕەییەوە سەیری ئەوی کردو پرسی :– لەچی هەراسانی؟ مەگەر ئەو کێیە کە دەبێ تۆ هەراسان بکا؟ دەرگا بکەوە..

غوڵامچەکە چاوی هەڵتەکاندو بەئارامی گوتی :– لەکۆڵ خۆتی کەوەو دەری کە.

– بۆ مەگەر ئەو کێیە؟

– لەکۆڵ خۆتی کەوە زیاتر لەوە مەپرسە.

– مەسیح تووڕەبوو :– مەگەر من ئازاد نیم کە بەپێی مەیلی خۆم رەفتار نەکەم؟ دەرگا بکەوە.

دەنگی پێیێ لەدەرەوە بیستراو ئەڵقەی دەرگا کوترایەوە، مەسیح لە حاڵێکدا رایدەکردە حەوشە پرسی :– کێیە؟.

دەنگێکی بەهەیبەت وەڵامی دایەوە :– من نێردراوی خودام، بکەوە.

دەرگا کرایەوە، قەمبورێکی خەپڵەو قەڵەوو گەنج، بەڵام سەرکەچەڵ، لەئاستانەی دەرگا وەستابوو، لەچاوەکانیدا ئاگر دەهاتە دەرەوە، مەریەمو مارتا کە بە پەلە بۆ دیتنی ئەو هاتبوون، پاشەکشەیان کرد.

میوان لەحاڵێکدا بازووەکانی دەکردەوە گوتی :– برایان شادی بکەنو بکەونە وەژدەوە، خەبەرێکی خۆشم بۆ ئێوە پێیە..

مەسیح سەیری ئەوی کرد، زەینی خۆی کوشی تا وەبیری بێتەوە کە ئەوی لەکوێ بینیوە، ئارەقەیێکی ساردی بەلەشدا هات :– تۆ کێی؟ وا خەیاڵ دەکەم تۆم لەشوێنێ بینیوە لە تەلاری کیافا؟ لەڕێو رەسمی لەخاچدان؟.

غوڵامچەکە لەگۆشەی حەوشە خۆی مات کردبوو وتی :– شاوولە، شاوولی خوێنخۆر..

مەسیح تووشی وەحشەت بوو پرسی :– تۆ شاوولی؟.

– کاتێک هەو بووم، ئێستا ئەو شاوولە خوێنخۆرەنیم، من نووری راستیم دیوە، من پاولم سوپاس بۆ خودا کە نەجاتم بوو، ئێستا بۆ رزگارکردنی دونیا رێگەم گرتۆتەبەر، نەک یەهودیە، نە فەلەستین، بەڵکو تەواوی دونیا! ئەو موژدەیەی کە پێمە پانتایی بە فراوانی ئۆقیانووسەکانو سەرزەویە دوورەکانی دەوێ، ئوستاد ئیلیازر سەرت رامەتەکێنە، تیزم پێ مەکە، بەڵێ دونیا نەجات دەدەم.

مەسیح وەڵامی دایەوە :– بەقوربانی روخساری مانگت بم، من لەو کارەی کە تۆ گرتووتەبەر گەڕاوەمەتەوە، لەبیرمە کە وەک تۆ گەنجێتی تەمەنوساڵی تۆم هەبوو کە حەزم بە رزگارکردنی دونیا بەستا، باشە مانای گەنجێتی هەر ئەوەیە، بەپێی پیادەو بەجلی دڕاوو کەمەربەندی بزمار نیشان، لە شێوەی پەیامبەرە کۆنەکان دەچوومە ئەملاو ئەملا، پەلکە لیمۆیان تێدەگرتم، لێیان دەدام، یەک پێ دوور بووم لە لەخاچدانم هەمان شتیش بەسەر تۆ دێت..

مەسیح کەوتبووە هەڵچوونەوەو بە لە بیرکردنی رۆڵی ئوستاد ئیلیازر

رازی بۆ غەریبەکە ئاشکرا دەکرد، غوڵامچەکە تووشی وەحشەت بوو.. کەوتە میانیانەوە تا بەر لە قسەی ئەوان بگرێت :- ئوستاد قسەی لەگەڵ مەکە، لێگەڕێ من باقسە لەگەڵ ئەو بکەم. رووی لە غەریبەکە کرد :- ئەی دێوی دۆزەخ مەگەر ئەوە تۆ نەبووی کە بە ستەمگەری ......ت کوشت؟ خوێن لەدەستت دەچکێتەوە یاڵڵا برۆ بچمت ون کە..

مەسیح لە کاتێکدا دەلەرزی گوتی :- تۆ؟ تۆ؟ تۆ؟. پاول بەئاخێکی قووڵەوە وەڵامی دایەوە :- بەڵێ من، لەسینەی خۆم دەدەم جلی بەرم دەدڕێنم، هاوار دەکەم: گوناهم کرد.. گوناهم کرد. من مەئموری کوشتنی خەڵکانێ بووم کە ڕێبازنامەی موسایان لەژێر پێ نابوو، هەر کەسێ کە دەمتوانی کوشتبوومو کە دەگەڕامەوە بۆ شام لە پڕێکا هەورەتریشقەیێ ئاسمانی گرتو منی هاویشتە سەر زەوی، نوورێکی مەزن منی نابینا کردو شتێکم نەدیت، بەڵام دەنگێکی سەرزەنشت ئامێزم لەسەر سەری خۆمەوە بیست :- شاوول... شاوول، بۆ تاقیبم دەکەی؟ مەگەر چیم لەتۆ کردووە؟

هاوارم کرد :- خوداوەندا... تۆ کێی؟. ئەو وەڵامی دایەوە من هەمان مەسیحم کەبەدوایدا دەگەڕێی، هەڵسەوە برۆ شام لەوی یاوەرانی من فێرت دەکەن کەچی بکەی. بەترسو لەرزەوە هەڵسامەوە، چاوانم کراوەبوو، بەڵام نەمدەدی هاورێکانم دەستیان گرتمو منیان گەیاندە شام، یەکێ لەیاوەرانی مەسیح بەناوی – حەتانیا- خوا خێری بنووسێ هاتە ئەو کوختەیەی کە لەوێ مابوومەوە دەستی بەسەر سەرمدا هێناو دوعای کرد :- ئەی مەسیح بینایی بۆ بگەڕێنەوە تا بۆ تەواوی دونیا سەفەر بکاتو بانگەشە بۆ ئینجیل بکات.

لەوکاتەی کە ئەو دوعای دەکرد، بینایی خۆم بۆ هاتەوەو خۆم ئاوەمۆر کرد، ناوم بوو بەپاول: پەیامبەری میللەتان، لەدەریاو وشکاییدا پەندان دەدەم :- خەبەری خۆش. وەغر دەکەم، بۆ وا بەچاوی دەرپەڕیو تەماشام دەکەی؟ ئوستاد ئیلیازر بۆ وا تەنگاوی؟.

مەسیح بەمستی گرێکردوویو دەمی کەف کردوویەوە لەحەوشەدا پیاسەی دەکرد ژنەکانی بینی کە ڕەنگو ڕوویان پەڕی بوو لەگۆشەیێکا وەستابوون، منالانی دیت کە بەقیژاندنەوە خۆیان بەدامەنی دایکیانەوە هەڵواسی بوو، بە ئەمرکردنەوە پێی گوت :- برۆ بەتەنها جێمان بهێڵە.

غوڵامەکە هاتە لای مەسیح تا قسە بکات، بەڵام بەتوورەیی وەلای ناو

گوتی :- مەگەر ئازاد نیم؟ زۆرم سەیرکرد، ئیدی تاقەتم نەماوەو دەمەویَ قسە بکەم،. گەڕایەوە لای پاولو بەدەنگێکی لەرزانەوە هاواری کرد :- کام خەبەری خۆش.؟

- مەسیحی ناصیرەیی کە هەڵبەت ناوت بیستووە، کوڕی یوسفو مەریەم نەبوو، کوڕی خودابوو، ئەو لە ئاسمان هاتو وەک مرۆڤـی لێهات تا مرۆڤـایەتی رزگار بکات، کاهینەکانو فەریسیە پیسەکان دەستگیریان کرد بردیانە لای پیلات و لەخاچیدا. بەڵام لەڕۆژی سێیەم رابۆوەو چۆوە ئاسمان، برایان، مەرگ زاڵبوو، گوناهەکان بوردرانو دەروازەکانی بەهەشت کرانەوە.

مەسیح هاواری کرد گوتی :- تۆ ئەو مەسیحی ناصیرەییت کە بە چاوی خۆت بینیت رابۆوە؟ چ شکلێکی هەبوو؟.

- تیشکی بروسک و هەورەتریشقە، تیشکی بروسک و هەورە تریشقە کە قسەی دەکرد.

- ئەی درۆزن.

- یاوەرەکانی ئەویان دیت، دوای لەخاچدانی ئەو لەباڵەخانەیێ لە دەوری یەک کۆبوونەوە. دەرگایان داخستبوو، لەپڕێکا ئەو هاتبوو لەمیانیانا وەستاو گوتی :- سەلام لە ئێوە بێ. بەدیتنی ئەو سەریان سووڕما، بەڵام تۆماس باوەڕی نەکرد کە خودی مەسیح بێ، ئەنگوستی لەناو برینەکانی داناو بڕێ ماسی بەودا، ماسییەکەی گرتو خواردی.

- ئەی درۆزن...

بەڵام پاول کەوتبووە هەڵچوونەوە، چاوەکانی بریقەی دەدایەوە، لەشی دووقەدی خۆی قیت راگرت :- ئەو لەمرۆڤـ بوو دایکی پاکیزە بوو، جوبریل لە ئاسمان دابەزیو گوتی :- مەریەم، درود لەتۆ. قسەی ئەو وەکو تۆو کەوتە ناو رەحمیەوە، لەدایک بوونی ئەو وابوو

- ئەی درۆزن، ئەی درۆزن!

پاول سەرسامو بێ جوڵە لەجێی خۆی مایەوە، غوڵام هەڵسایەوە دەرگەی دوو دەری لێکدا، هاوسێکانی بەبیستنی ئەمە کەوتە دادو فەریادەوە، دەرگاکانیان نیوە کردبۆوە، گوێکانی خۆیان تیژ کردبوو، دوو ژنەکە بەوەحشەتەوە دووبارە لەحەوشە بەدیارکەوتنەوە، بەڵام غوڵامەکە ئەوانی ناردەوە ژوورەوە، مەسیح لە تووڕەییان دەکوڵا، ئیدی نەیدەتوانی دڵی ئارام بێەوە هاتە نزیک پاولەوە

شانەکانی ئەوی گرتو توند رایتەکاندو هاواری کرد :- هەی درۆزن، مەسیحی ناصیرەیی منم قەت لە خاچ نەدراوەو قەت رانەبوویمەوە، من کوڕەکەی مەریەمو یوسفی نەجاڕی ناصیرەییم، من کوڕی خودا نیم، وەکو هەموو خەڵکێکی دیکە، کوڕی مرۆڤـم، ئەوە وشەییەکی کوفرو بە زاتانە بوو هێناتە سەرزمان! ئەوە چ درۆیەکی شاخدارە! ئەی فیڵباز، بەدرۆییێکی ئاوا دەتەوێ دونیا رزگار بکەی؟..

پاول بەسەرساممییەوە کەوتەزەمزەمە :- تۆ؟......؟.

لەوکاتە کە ئوستاد ئیلیازر دەستی لەسەر لێوی دانابوو قسەی دەکرد، پاول کەوتبووە ئاگاهی لەو نیشانە شینانەی کە وەک برینو بزمار بەسەر دەستو پێیەکانو دڵیەوە بوو..

مەسیح هاواری کرد :- بۆ چاوت دەسووڕێنی؟ بۆ وا لە دەستو پێم مووڕ بوویتەوە؟ ئەو نیشانانە دەبینی لەکاتی خەودا خودا نەقشی کرد، راستیت دەوێ هێشتا نازانم، ئایا خودا لەگەڵ شەیتان ئەو نیشانانەی نایە سەر لەشم، خەونم دیت کە بەسەر خاچەوەمو ئازار دەکێشم، بەڵام بە هاوارەوە لەخەو بێداربوومەوەو ئازارم نەما، ئازارێ کە دەبوا لە بێداریدا بەرگەم گرتبا لەخەو یەخەی گرتمو رامکرد. پاول کە لاجانگەکانی لەترسی شەق بوون توند گرتبوو، هاواری کرد :- وسبە.. بێدەنگ بە!....

بەڵام ئایا مەسیح دەیتوانی ئارام بگرێت! هەستی دەکرد ئەو وشانە ساڵەهایە لە سینەیدا زیندون، ئێستاکێ دەرگای دڵی خۆی کردۆتەوەو ئەم قسانە دەکات، غولامەکە خۆی بەبازووی هەڵواسی بوو پێیگوت :- بێدەنگ بە. بەڵام مەسیح بەتەکانێ ئەوی بەزەویدا داو رووی لە پاول کرد.

- بێدەنگ نابم، هەموو شتێ دەڵێم، دەبێ ئارامی وەدەست بهێنمەوە، بەڵێ رامکردو لە ژێر ناوو لەشێکی دیکە هاتمە ئەم گوندە بچووکە؟ لێرە وەکو مرۆڤـێ رۆژگار بەسەردەبەمو دەخۆمو دەخۆمەوە، کاردەکەمو دەبمە خاوەنی منداڵ، ئاگرێکی سەرسامکەر هەڵساو منیش بووم بە ئاگرێکی میهرەبانو ئارام بوومەوە، لەناو سۆپادا خۆم مات کرد تا ژنم خۆراکی منداڵەکانی لەسەردا بکوڵێنێ، بۆ فەتح کردنی دونیا، باوەشێنێکم بەرز کردەوە، بەڵام لەنێو ئەم تەشتە بچووکەیماڵێدا لەنگەرم گرت، شکۆو شکایەتیشم نییە، من کوڕی مرۆڤـم نە کوڕی خودا، بێهوودەیە درۆ بە خەڵک مەڵێ کە گوایە قەدعەلەم دەکەیو بانگەشەی حەقیقەت دەکەی.

– ئێستا نۆبەتی تەقینەوەی پاول بوو، لەکاتێکا هێرشی دەکردە سەر ئەو، هاواری کرد: ئەم دەمە بێ شەرمەت داخە! بێدەنگ بە، دەنا مرۆڤـــ گوێیان لە دەنگت دەبێو لەترسان زەندەقیان دەڕژێ، لەناو ورگی رزینو زوڵمو هەژاری ئەم دونیایە، مەسیحی لەخاچ دراو رابۆتەوەو دڵدەرەوەیێکی بەنرخە بۆ مرۆڤـی شەریفو مرۆڤـی زوڵم لێکراو، ئێستا راست بێ یا درۆ، بایەخی پێنادەم بۆ ڕزگارکردنی دونیا ئەمە بەسە.

– وێران بوونی دونیا لەبەر کاریگەرێتی راستی، باشترە لەڕزگاربوون لەناو درۆدا، بۆ؟ چونکە لەناو ورگی رابوونەوەیێکی وەهادا، شەیتان، ئەو کرمە گەورەیە خۆی شاردەوە.

– ڕووی ناوی راستیو درۆ چییە؟ هەر شتێ باڵی فڕین بداتە مرۆڤـ دەبێـە مایەی خەڵقکردنی کاری گەورەو رۆحی بلیمەت، ئێمە بە ئەندازەی قامەتی مرۆڤـ لەزەمین هەڵکێشێنێ، حەقیقەتە، هەر شتێ پەڕوباڵی فڕین هەڵپاچێ درۆیە.

کوڕی شەیتان وەکو ئەوە وایە کە زۆر لەبلەبانی و بێدەنگ نابێت، ئەو باڵانەی کە باسیان لێوە دەکەی باڵەکانی لۆسیفەرن، بۆ دەخەنی؟

– هەڵبەتە کە بێدەنگ نابم، من دەربارەی حەقیقەتو درۆو ئەوەی کە ئەوم دیتوە یا نا، لە خاچ دراوە یا نەدراوە، نرخی فلسەکی لای من نییە، راستی خەڵق دەکەم، لەڕێگەی سەرسەختییەوە تاسووقو یاوەری ئەوان خەڵق دەکەم، هەوڵیان بۆ نادەم تا بیاندۆزمەوە. ڕێگە پایەی مرۆڤـــ دروست دەکەم، بەمجۆرە دەبمە مایەی سەرهەڵدانی مرۆڤـ، باش گوێکانت مووت کەوە، بۆ رزگاربوونی دونیا لەخاچدانی تۆ پێویستە، من سەرەڕای مەیلی تۆ لەخاچت دەدەم، رابوونەوەی تۆش پێویستە، دیسان سەرەڕای مەیلی تۆ زیندووت دەکەمەوە، تۆ دەتوانی لەم گوندە کۆڵەوارە دانیشی لانک دروست بکەی بۆ منالان، هەر بۆ ئاگاداری جەنابتان دەبێ بڵێم، کە من هەوا ناچار دەکەم شێوەی تۆ وەرگرێ: لەش، تاجێ لە دڕک، بزمار، خوێن، هەموو ئەوانە زرورین، هەریەکەیان بەشێکە لە دەستگای رزگارکردن، لە هەر سوچێکی ئەم دونیایە چاوانێکی زۆر سەیری بەرزایی دەکەن تۆ بە لە خاچ دراوی لە هەوا دەبینن، ئەوان دەگرینو فرمێسک رۆحیان لە گوناە دەشواتەوە، بەڵام لەڕۆژی سێیەم تۆ لە گۆڕ هەڵدەتەکێنم، چونکە رزگاربوون بێ رابوونەوە نییە، دوا دوژمنو

ترسناکترین دوژمن مەرگە، من مەرگ بەناونیشانی رابوونەوەی مەسیحی کوڕی خودا دەتارێنم.

- ئەوە حەقیقەتی نییە، من هەڵدەستمەوەو هاواری لەخاچ نەدان رانەبوونەوەو خودا نەبوونی خۆم دەکەم.

- هەرچەند دڵت دەخوازێ، هاوارکە، من لەتۆ ناترسم، ئەسڵەن پێویست بە تۆ نییە، ئەو چەرخەی کە سووڕت دا، ئێستا خێرابوو، مەهار کردنی کارێکی بێهودەیە، راستیت بوێ، هەمان ئێستا کەقسە دەکەی، بۆ ساتێ هاتمە سەر ئەوەی هێرشت بکەمە سەرو بەرلەوەی پێناسەی خۆت ئاشکرا بکەی و بە مرۆڤـایەتی بێچارە بڵێی کە لەخاچ نەدراوی تۆ بێدەنگ دەکەم، بەڵام یەکسەر تووڕەیی خۆم خوارەدەوەو بەخۆمم گوت:

- من تەنها قسەییکم کردووە، تەنهایەک پەیامم هێناوە :- ئەشق، هەمانو بەس..

- بەگوتنی :- ئەشق. تەوقی سەر گەردەنی تەواوی فریشتەو شەیتانەکانی هەڵگرت، کە لەناو دەروونی مرۆڤدا هەڵتروکابوون، بەم شێوەیەی کە خەیاڵ دەکەی — ئیشق- وشەیێکی سادەو ئارام نییە: تەواوی لەشکر قەتلو عام کراون، شارەکان ئاگریان تێبەربووە، خوێنێکی بێ حسێبی لە دەروونی خۆی شاردۆتەوە. رووباری خوێن ئەشکوروخساری دونیای گۆڕیوە، ئێستا هەرچەند دڵت دەیەوێ دەتوانی هاوار بکەی کە :- من مەبەستم ئەوە نەبوو، ئەوە ئەشق نییە، یەکتر مەکوشن، ئێمەش براین، بەسکەن. بەڵام ئێستا ئەی فەلەکزەدەیە چۆن دەتوانێ بەسکات؟ مەگەر نازانی کە :- تیر لە کەوان دەرچووەو ناگەڕێتەوە؟.

- تۆ وەکو شەیتانێ پێدەکەنی.

نەخێر، بەڵکو وەک پەیامبەرێ بتەوێ ونەتەوێ، من دەبمە پەیامبەری تۆ. بەپێی مەیلی خۆمو دڵخواستی خۆم داستانی ژیانو رێنماییو لەخاچدانو رابوونەوەی تۆ دروست دەکەمەوە، یوسفی نەجاڕی ناصیرەیی تۆی نەهێناوەتە بوون، من تۆم خوڵقاندووە، من پاولی نووسەر، خەڵکی تەرسووس و کەلکلیلیا.

- نا....نا

- کێ لە تۆی پرسی؟ من پێویستم بە تۆ نییە، بۆخۆت لەکاری من وەردەدەی؟ مەسیح کەوتە سەرسەکۆی حەوشەو نائومێدانە سەری نایە ناو

ئەژنۆكانی: چۆن لەگەڵ ئەم دێوە دەستو پەنجە نەرم بكاتو ڕووبەڕوو بێتەوە؟

– پاول بەسەر سەری مەسیح وەستابوو، كە كەوتبووە سەرخاكەوە بە سەرزەنشتەوە قسەی بۆ دەكرد:– ئوستاد ئیلیازر، دونیا چۆن دەتوانێ بەهۆی تۆ رزگاری بێت؟ بەهێنانی كام نموونەی باڵا دەتوانێ دونیا ناچاری پەیڕەوی كردنی خۆت بكەیت؟

– ئایا بەكەسێ وەكوتۆ دونیا دەتوانێ لەخۆی بەولاتر بڕواتو رۆحی پەڕوباڵ دەركات؟ دونیا بۆ نەجاتی خۆی دەبێ گوێ لە من راگرێت....

– مەسیح سەیری دەوروبەری خۆی كرد حەوشە خاڵی بووبوو، غولام لەحاڵێكا لە گۆشەییێكا هەڵتروشكابوو، چاوە سپیەكانی دەسووڕا، وەكو سەگی مێگەڵ لە زنجیردا دەیلوراند، ژنان خۆیان شاردبۆوە.

هاوسێكان رایانكردبوو، بەڵام پاول وەک بڵێی كە حەوشە مەیدانێكی زۆر فراوانەو پڕ لە ئاپۆرە، بە هەڵبەزینەوەییێک پەڕیە سەربەرزایی سەكۆوە دەستی كرد بە وەعزدان بۆ كۆمەڵێكی نادیار.

– برایان، سەرتان بەرزكەنەوە سەیركەن لەلایەک ئوستاد ئیلیازر لەلایەكی دی پاولی بەندەی مەسیح هەڵبژێرن، ئەگەر لەگەڵ ئوستاد ئیلیازر بڕۆن، ئەوا دەكەونە ژێر كۆتو ژیانێكی تێكەڵ بە هەژاریتان دەبێت، ژیانو مەرگی ئێوە دەبێتە مەڕ، كەمێک خوریو باعەباعو بڕێكی زۆر سەرگین جێدەهێڵن، بەڵام ئەگەر لەگەڵ من بن ئەو ئەشقو هەوڵو جەنگ هەرزانی ئێوە دەبێت، ئێمە دونیا فەتح دەكەین، ئێستا هەڵبژێرن، لەلایەک مەسیحی كوڕی خودا، نەجاتی دونیا، لەلایەكی دی بزربوونی ئوستاد ئیلیازر، دەنگێ لە فەزاوە بیسترا.

– ئەی پەیامبەری میللەتان، ئەی رۆحی گەورە كە بە خوێنو ئەشكی خۆت درۆ دەچنیو دەیكەی بەحەقیقەت، بكەوە پێشەوەو رێنماییمان بكە.. تا كوێ دەچین؟ پاول بازووەكانی خۆی كردەوە، بە لەباوەش گرتنی تەواوی دونیا هاواری كرد:

تا چاوی مرۆڤ هەتەر دەكات، بەڵكو زیاتر لەوەی كە دڵی مرۆڤ دەخوازێت، سوپاس خوداوەند كە دونیا فراوانە، ئەوپەڕی ئیسرائیل مەملەكەتی میسر، سووریە، حەبەشە، ئاسیای بچووک، یۆنانو جەزایری پڕ بەرەكەتی قوبرس، ردز و كریت هەن، دوورتریش رۆم، دیسان دوورتر، بەربەرەكان

خۆیانو کەزی درێژو بۆرو تەورداسی دەستیان، وای چ بەختەوەریەکە بتەوێ کۆچ بکەیت لە کاتی سپێدەدا، بای دەریا یاکێو لەروخسارماندات، گرتنی خاچو دانانی لەمیانی سینەو دڵمان، دونیا بەدەست هێنان، وای کە چ بەختەوەریەکە بچووک بوونەوەو کوتک خواردن، کەوتنە ناو- گۆشە دوورەکانو کوژران بەخاتری مەسیح!.

پاول هاتەوە سەرخۆیو ئارام بۆوە، ئەو کۆمەڵە نادیارە لە فەزا ون بوون، گەڕایەوەو مەسیحی دیت کە ماتو مەبهوت پشتی بە دیوار دابوو گوێی لەو رادەگرت.

- گوتم بەخاتری مەسیح نەبەخاتری تو ئوستاد ئیلیازر، بەڵکو بەخاتری مەسیحی بەڕاستی، مەسیحی من.

- مەسیح کە ئیدی نەیتوانی بەرگە بگرێ، هۆڕ هۆڕ کەوتە گریانەوە.

غولامچە لێی نزیک بۆوەو گوتی :- مەسیحی ناصیرەیی بۆ دەگری؟.

مەسیح بە زەمزەمەکردنەوە گوتی :- ئەی هاوڕێی غەیبی، مرۆڤــ چۆن دەتوانێ بەدیتنی تاکە ڕێگایێ، بۆ نەجاتی دونیا بەگریان خۆی بپارێزێ؟.

پاول ئێستاکێ لەسەکۆ دابەزیوە، سەری ئارەقەی کردبوو، نەعلەکانی لەپێ کردبۆوە، لەیەکی دان تا تۆزیان لێ بتەکێنێ، ئەوکاتە بەرەو لای دەرگا کەوتەڕێ و بە مەسیحی گوت کە بەشەرمەوە لەناوەندی حەوشەوە وەستابوو :- تۆزی ماڵەکەتم لەنەعلەکانم داتەکاند، خودا حافیز، ئوستاد ئیلیازر، خۆراکی باشو شەرابی باشو ماچی داغت پیرۆزبێ، بەڵام سەرلە بەر سەری من مەنێ ئەگەر ئەو کارەبکەی؟، فاتیحەت خوێندراوەتەوە، هەر لەبەر ئەوەی نیگەرانیش نەبیت دەبێ بڵێم کە دیداری تۆ بۆ من خۆشحاڵکەر بوو، خۆم لە چەنگی تۆ رزگار کردووە هەمان ئەوەم دەویست، ئێستا ئازادمو خۆم ئاغای خۆمم خوا حافیز..

دوای وتنی ئەو قسانە، دوودەری دەرگای کردەوەو بەهەڵبەزینەوەیەک خۆی گەیاندە ئەو ڕێگایەی کە بە ئورشەلیم کۆتایی دێت.

غولام کە لە دەرگا چووبووە دەرەوەو سەیری تووڕەبوونی پاولی دەکرد، گوتی :- چ پەلەیەکی هەیە، قۆڵی هەڵبڕیوەو وەکو گورگی برسی رادەکا تا دونیا لەدەمی بباتە خوارەوە.

ئەوکاتە گەڕایەوە، تاسەری مەسیح بە قیشەکەیەوە گەرم بکات، رۆحی

ترسناکی ئەو، کە ئاسمان بۆ لێڵکردنی هاتبوو، تەلیسماوی بکات، بەڵام مەسیح لە ئاستانەی دەرگا رەت بوو و لەناوەندی جادەوە وەستابوو، بەئازارو تاسووقەوە چاوی بڕیبووە ئەو پەیامبەرە وەحشیە کە لەوان دەوروبەردا بەپەلە دەڕۆیشت ئەو یادو بیقراریەی کە بەتەواوی سپاردبوویە دەستی لەبیرچوون، ئیستا لە دەروونیا سەری دەرهێنابۆوە.

غوڵام بەوەحشەتەوە بازووی مەسیحی گرت، بەئارامیو لەهەمان کاتدا فەرماندەرانە گوتی :- مەسیحی ناصیرەیی تۆ ئەفسون شلەژاوی، سەیری چی دەکەی؟ یالا بڕۆین.

مەسیح کە چاوەکانی بڕیبووە پاولەوە، کە لەکۆتایی ڕێگادا خەریکە ون دەبێ، نەڕاندی :- بەتەنهام جێ بهێڵە...

- نەکا بتەوێ بە دوای کەوی؟

مەسیح جارێکی دیکە بە هاوارکردنەوە گوتی :- بەتەنهام بهێڵە. ددانەکانی بەیەک دەکەوتو چەقەچەقیان بوو، لەپڕێکا هەستی بەسەرما کرد.

غوڵام، مەریەمو مارتای بانگ کردو بەتوندی مەسیحیان گرتبوو تا نەچیتە دەرەوە.

مەریمو مارتا، خۆیانو یەک حەمکە مناڵ بە دوایانەوە، راکەڕاکە هاتن، دەرگاکانی دەوروبەر بوونەوە هاوسێکانی هاتنەدەرەوە، بەدەوری مەسیحدا ئەڵقەیان بەستا، مەسیح لە ناوەندی جادەدا وەستا رەنگی وەکو گەچی دیوار لێهاتبوو، لەپڕێکا پیلوەکانی کەوت، لەسەرخۆ گەوزیە سەرزەوی، هەستی کرد کە ئەویان هەڵگرتو دایاننایە ناو جێ، ، پاشان گوڵاویان بە لاجانگیدا هەڵسویو سرکەییێکی سووریان نابووە بەرلووتی، چاوانی کردەوە، ژنەکانی خۆی دیتو بزەییێکی کرد، کە چاوی بە غوڵامچەکە کەوت بەتوندی دەستی ئەوی گرتو گوتی

- من توند بگرە، لێنەگەڕێی بڕۆم لەهەمان جێ کە هەم باشە.

بەشی سیو سێیەم

مەسیح لەژێر کەپرە مێوی دێرینەی حەوشەی خۆیدا دانیشتبوو، ریشە سپییەکەی بەسەر سینەی رووتی خۆیا پەرشو بڵاوبووبۆوە، رۆژی جەژن بوو، خۆی شوشتبوو، عەتری لەمووی سەرو ریشو ژێر هەنگڵ دابوو، جلی تازەی لەبەرکردبوو، دەرگا داخرابوو کەسێ لەتەنیشت ئەو نەبوو، ژنو منداڵو نەوەکان پێدەکەنینو لەبەشی پشتەوەی ماڵدا یاریان دەکرد، غولامەکە کە هەر لە دەرکەوتنی سەحەرەوە لە بان دابەزی بوو، بەئارامیو لەهەمان کاتدا تووڕە چاوی بڕیبووە ئورشەلیمەوە.

مەسیح سەیری دەستەکانی کرد، چەند پیربوویمە، نەتەنها خۆم، بەڵکو ژنو درەختو حەوشەی ماڵو دەرگاو پەنجەرەو بەردەکان کە پێیان لەسەر دادەنێم ئەوانیش پیربووینە.

تووشی وەحشەت بوو، چاوەکانی داخستو هەستی کرد کات وەک چۆن ئاو لە کانی خۆی، لە زەینی ئەودا دێتە خوارەوەو هەڵدەڕژێتە سەر گەردەنو سینەو کەمەرو رانەکانیەوە، لە ئەنجامدا لەژێر پێیەکانیدا دێتە دەرەوە.

بەبیستنی دەنگی چەند پێیەک لەحەوشەدا کە مەریەم بوو ئەوی لە دەریای ئەندێشەدا بینیو هاتو لە کەنار پێیەکانی ئەوا دانیشت، مەسیح دەستی دانایە سەر کەزیەکانی مەریەمەوە، بەفری پیری بارییووە سەر کەزیە شەبەق رەنگەکانی ئەویشەوە، دلۆڤانییێکی لەوەسف بەدەر سەراسەری بوونی مەسیحی داگرت، لەبەرخۆ کەوتە ئەندێشەوە :

- من ئەوم پیرکرد، من ئەوم پیرکرد. لاربۆوەو لەگەڵیا قسەی کرد :- مەریەمی خۆشەویست لەو ڕۆژە پیرۆزەوە کەپێم ناوەتە ناو ماڵتو بوومەتە خاوەنیو بووم بە هاوسەری تۆ، لەبیرتە کە چەندینو چەندین پەڕەسێلکە هاتن، کە چەندینو چەندین جار لەگەڵ یەک زەویمان تۆوداوە دروێنەمان کردووە، ترێمان رنیوەو زەیتونمان کۆکردۆتەوە؟ مەریەمی ئازیزم، کەزیەکانت

سپی بوونو کەزی مارتای ئازاش.

مەریەم وەڵامی دایەوە :- بەڵێ دروستە، ئیدی پیربووین، ئەودار مێوە کە ئێستا لەژێریا دانیشتبووین، هەمان ئەوساڵە کە ئەو قەمبورە نەفرەتیە هات وەبیرت دێ؟ جادووی لێکردیو تۆی بێهۆش کرد، خودا دەزانێ کە چەندینو چەندین ساڵ ترێی ئەومێوەمان خواردوە.

غولامە بێ سەروسەدا لەبان دابەزیو رووبەرووی مەسیح وەستا، مەریەم هەڵسایەوەو رۆیشت، حەزی لەو زرکورە نەدەکرد، ئەو نەگەورە دەبوو نەتێپەرینی رۆژان کاری لەو دەکرد، مرۆڤ نەبوو، بەڵکو رۆح بوو، رۆحێکی شەرانگێز کە هاتۆتە ئەوماڵەو جێی نەدەهێشت، حەزی لە چاوە کرتەکو سەیرو گاڵتەئامێزو قسە بەدزیەکانی لەگەڵ مەسیح نەدەکرد، غولام بەنیگای گاڵتەئامێزی نزیک کەوتەوە، ددانە تیژو سپییەکانی بریقەی دەدایەوە، بەئارامی گوتی :- مەسیحی ناصیرەیی دیماهی نزیک دەبێتەوە.

مەسیح بەسەرسامیەوە گەرایەوە :- کام دیماهی.

غولام ئەنگوستی نایە سەرلێو قسەی خۆی دووبارە کردەوە، رووبەرووی مەسیح وەستاو بەخەندەوە سەیری ئەوی کرد.

مەسیح پرسی :- نەکا بتەوێ جێم بهێڵی؟. لەپرێکا هەستی بەشادیو ئارامییێکی سەرسام کرد.

- بەڵێ کۆتایی گەیشتووە، مەسیحی ناصیرەیی، بۆ بزەت دێتێ؟

- هیوادارم سەفەرێکی باشت هەبێ، ئەوەی کە دەمویست لەتۆ بەدەستم هێنا، ئیدی پێویستیم بەتۆ نییە.

- رێورەسمی ماڵاوایی ئەمەیە؟ ئەو هەموو ناسوپاسیەم لە تۆ پێشبینی نەدەکرد، واتە ئەو هەموو رەنجەی کە بۆ تۆم کێشاوە، ئەو هەموو هەوڵەی کە لە رێی بەدیهێنانی مەیلەکانی تۆم ئەنجام داوە بێ بەرهەم بوو؟

- ئەگەر مەبەستی تۆ ئەوە بووبێ کە وەکو هەنگ من لە هەنگوین بخنکێنی، ئەوە رەنجت بەباچوو، ئەو هەنگوینەی کە جێی نیاز بوو خواردم باڵەکانم تێ نەنان.

- کام باڵ، هەپەروتی؟

- باڵەکانی رۆحم

غولامچەکە بە شەرارەتەوە پێکەنی :- بەدبەختی بێنەوا، وا خەیاڵ دەکەی

رۆحت هەیە؟.

– هەڵبەتە هەیتم، رۆحم پێویستی بە فریشتەو پاسەوانو غولاّم نیە، ئازارە.

– فریشتەی پاسەوان لەتووڕەییان شێت بوو :– هەی یاخی!. بەردێکی لەبەردرێژی حەوشە هەڵکەندو لەمیانی مشتەکانی خۆیدا وردی کردو تۆزەکەی بەبادا، گوتی :– زۆر باشە دەبینین.و بەجوێنەوە بەرەو دەرگا چوو.

دەنگی هاوارێکی وشکو زاریو شیوەن لەهەوادا باگۆی کرد، ئەسپەکان حیلاندیان، ئاپۆرەی خەڵک بەراکردنو هاوارکرنەوە هەڵرژانە جادەوە :– ئورشەلیم وا دەسووتێ، ئورشەلیمیان گرت..بەدبەخت بووین.

چەند مانگێ بوو لە ئابلۆقەی رۆمیەکاندا بوو، بەلاّم ئیسرائیلیەکان چاوی ئومێدیان بڕیبووە یەهودا، ئەوان لە ئەماندا بوون، شاری پیرۆز نەیدەتوانی بسووتێ، شاری پیرۆز ترسی نەبوو، فریشتەیێ بەخۆیو شمێرەوە لەکەناری هەر دەرگاییێکەوە وەستابوو، ئێستاکێ ژنان بەقیژەوە هەڵرژانە کوچەکانەوە، پیاوان جلو بەرگیان دڕاندو هاواری دەرکەوتنی خودایان دەکرد، مەسیح هەڵسایەوە، دەستی مەریەمو مارتای گرت، ئەوانی بردە ژوورەوەو دەرگای جووت کلۆمدا.

بەمیهرەبانیەوە بەوانی گوت :– بۆ دەگرین؟. بۆ لەبەرابەر ئیرادەی خوا دەوەستن. گوێ بگرن لەقسەکانم مەترسن، ژنە خۆشەویستەکەم زەمان ئاگرێکەو خواوەندیشی لەدەست گرتووەو هەموو ساڵێ بەرخی –پسح– لەشیش دەداو بەسەر ئاگریدا دەنێت، ئەمساڵ ئەم بەرخە ئورشەلیمەو ساڵێکی دیکە رۆمو ساڵی دوایی......

مەریەم هاواری کرد:– مەولای من بێدەنگ بە. لەبیرت چوو کە ئێمە ژنین، بێ دەسەلاّتین.

مەسیح گوتی :– مەریەم لەمن ببوورە، لەبیرم چو کاتێ کە دڵ لەسەرەوە بۆ خوارەوە دەگرن، هەموو شتێ لەبیر دەکرێو بێ رەحم دەبێ. لەهەمان حاڵدا کە قسەی دەکرد، دەنگی پێیەکی سەنگین لەدەرەوە بیسترا، پاشان دەنگی هەناسەی گیراو بەرگوێی کەوت، دەرگا بە گاشەبەردی گەورە کوترایەوە. غولاّم لەجێوە هەڵسایەوە، بەری دەرگای گرت بەبزەییێکی گاڵتەئامێز سەیری مەسیحی کرد، پرسی :– مۆڵەت دەفەرمووی دەرگا بکەمەوە؟ جەنابی مەسیحی ناصیرەیی؟ هاوڕێیە کۆنەکانتن.

- هاوڕێیە کۆنەکانی من؟

غولامەکە گوتی :- هەر ئێستا بەزیارەتی جوانی ئەوان شاد دەبیت. دەرگای کردەوە، زنجیرەیێ لە پیرەمێردانی وردیلە بەدیارکەوتن، بەسەرو پۆتەڵاکی تێکشکاو کە دەست نیشان نەدەکران، لەکاتێکا پشتیان بەیەک دابوو، هەڵخزینە حەوشەوە، وەک بڵێی لەشیان بەیەکەوە جۆشی خواردبێ جیاکردنەوەیان مەحاڵ بوو.

مەسیح هەنگاوێ بۆ پێش چوو و وەستا، ویستی دەستی درێژ کاتو بەخێرهاتنیان بکات، بەڵام لەپڕێکا هەستی کرد کە لەژێر هاوارێکی تاڵو نەفرەتیو بەزەیی وردو خاشبووە، مشتی خۆی کردە گرێو لەچاوەڕوانیدا مایەوە، بۆنی بۆگەنیوێکی سەنگین لە گۆچانی درزبردوو و پرچی بۆنگرتوو و برینی دەم کراوەیان هەڵدەستا، بۆنی گەنیو فەزای پڕکرد، غولام چووبووە سەر سەکۆوە، تەماشای دەکردنو پێدەکەنین. مەسیح هەنگاوێکی دیکەی هەڵێنا رووی قسەی کردە پیرەمێردێ کە لەپێش گروپەکەدا بوو :

- وەرە ئێرە بزانم، تۆزی زەمانە پەردەی ناوەتە سەرچاوەکانم، شتێ مەڵێ تا ئەو تۆزە پاک کەمەوەو تۆ بناسم، دڵم دادەخورپێ، بەڵام ئەم لەشە شکاوەو ئەو چاوە بێ برستانەم توانای ناسینەوەیان نییە

- مەولای من نامناسیتەوە

- پەترۆس تۆ هەمان ئەو بەردەی کە جارێکیان لەسەردەمی گەمژەڵی جحێڵیم دەمویست کڵێسای لەسەر بوونیات بنێم؟ کوڕی پونس، چەند داشکاوی! ئیدی بەرد نیت، بەڵکو ئەسفەنجێکی پڕ چاڵو چۆڵێت.

- مەولای من زەمانە!

- کام زەمان؟ زەمان قابیلی سەرزەنشت نییە مادامەکێ رۆح بەهێزەوە بمینێتەوە، لەشیش بەهێز دەهێڵێتەوە، دەستە درێژکاریەکانی زەمانیش کورت دەکاتەوە :- پەترۆس رۆحی تۆ دووچاری نابوودی بووە..ڕۆحی تۆ....؟.

- گرفتاریەکانی دونیا منی خستۆتە ئەم حاڵەوە، ژنم هێناوە، بومەتە خاوەن منداڵو برینداربووم، سووتانی ئورشەلیم ببینن.

- ئاخر من مرۆڤــم هەموو ئەو شتانە منی داشکاند.

مەسیح بەهاودڵیەوە کەوتە لەبەرخۆ قسە کردنەوە :- بەڵێ دروستە تۆ مرۆڤــی ئەو هەمووە شتە دایڕماندووی، پەترۆسی بێچارە، لەباری هەنووکەی

دونیا مرۆڤـ دەبێ هەم شەیتانو هەم خودا بێت، تابتوانێ بەرگە بگرێ.

ئەو کاتە مەسیح رووی لە نەفەری دووەم کردو گوتی :- وا...تۆ؟ لووتیان بڕیوی، روخسارت وەکو کەللەسەرت پڕ چاڵ بووە، بەم وەسفەوە، چۆن چاوەڕوان دەکەی بتناسمەوە، هاوڕێ دێرینەکەم، قسە بکە. :- مەولای من. تاشایەد تۆم وەبیردێتەوە، بەلەرزینەوە، بەبانگێکی بەهێز بانگی کرد :- مەولای من. ئەوکاتە سەری لەبەرخۆ ناو بێدەنگ بوو..

- یاکوب، کوڕی گەورەی زوبەدی! ئەی زەبەلاح کە شەشدانگ هەموو حەواست لای خۆت بوو، ئەوە تۆی؟

یاکوب لەحاڵێکا لووتی هەڵکشاندو گوتی :- مەولای من تەنها ئێسقانم ماوە تۆفانێکی سەخت منی لەپێخست، لەبنی کەشتی درزبردوودا، بەدەنی کون کون بوو ستوونەکەی کەوتو کەشتی شکاو گەڕامەوە بەندەر..

- کام بەندەرگا؟

- مەولای من... بەندەرگای تۆ

- من ناتوانم کارێکت بۆ بکەم، تامیرگای کەشتی نیم کە بتوانم لە ناویا تامیر بکرێیتەوە، ئەوەی کە دەمەوێ بیڵێم دڵت ئازار دەدا، بەڵام عەینی عەدالەتە، تەنها بەندەرگا بۆ تۆ بنی دەریایە.. دوو دوودانە... چواردانە.

لەپڕێکا نەفرەتو خەمێکی مەزن زاڵبوو بەسەر مەسیح، رووی لە سێ نەفەری دوایی کرد :- ئێوە سێ نەفەر؟ ئاهای تۆی لەندەهۆری گەمژەڵ کە رۆژگارێ ناوت ناتانیل بوو، بۆ وا داڕژاوی؟ توخودا سەیری ئەو کەفەڵە هەڵمساوەتو ورگ غەبغەبە دوو چینەت بکە! ئەوە بۆ ئەو بازووە ئاسنینەت وای بەسەر هاتووە؟.

ئێستا شتێ نیت، جگە لە تەلارێکی سێ تەبەقەیی، بەڵام خەم مەخۆ بۆچوونە بەهەشت ئەمە بەسە.

بەڵام ناتانیل تووڕەبوو :- کام بەهەشت؟ خراپ ناگوزەرێ، کە من گوێکانو ئەنگوستەکانو چاوێکم لەدەستدا! لەوەش بترازێ، تەواوی ئەو شتانەی لەگوێی ئێمەت ئاخنی بوو، تەنها مەستی بوو ئێستاکێ مەستی لەسەری ئێمەدا پەڕیوە، فیلیپ بەڕای تۆ دروست ناڵێم؟.

پیرەمێردی ریقنەیی کە لەم نێوەندەدا ون بووبوو، گوتی :- ناتانیل چی بڵێم؟ ئەوە من بووم کە بوومە هۆی ئەوەی پەیوەندی بە ئێمەوە بکەی، لەبەر

ئەمە من شایانی سەرزەنشتم..

مەسیح بە هاودڵیەوە سەری راتەکاندو دەستی ئەو پیرەمێردە ریقنەییەی گرت کە پێیان دەگوت فیلیپ :- ئەی فیلیپ من عاشقی زارینەوەی تۆم تۆ باشترین شوان بووی بۆ مەڕت نەبوو، ئەوەی کە هەتبوو نەتبوو گۆچان بوو شوانکارەیی هەوات دەکرد، شەوانە بات لە ئاخوڕەوە دەبرد بۆ لەوەڕاندن، لە خەیاڵی خۆت ئاگرت دادەگیرساندو مەنجەڵی گەورەت لەسەر دادەناو شیرت لەمەنجەڵەکان دەکوڵاند، لەبەرزایی کێوەوە هەڵتدەرشتە دەشتەکانەوە تا هەژاران بیخۆنەوە، تەواوی سەرو سامانی تۆ لە ناو دڵ بوو، دەرەوەشی هەمووی هەژاریو هاوارو تەنهاییو برسیەتی بوو.

بوونە یاوەریی هەمان ئەو مانایەی هەیە! ئێستا فیلیپ ئەی باشترینی شوانان، وا لە پێکەوتی، ئەفسوس کە تۆ تاسووقی مەڕی بەڕاستی بووی، مەڕانێ کە تۆ بتوانی خوریو گۆشتیان بەدەست بگری...و نابود بووی.

فیلیپ پرسی :- کە برسی دەبم چاوەڕوانی چی بکەم؟

مەسیح وەڵامی دایەوە :- بیر لە خودا بکەوە تێر بیت. ئەو کاتە دووبارە تووشی دڵڕەقی بوو، رووی لە پیرەمێردی قەد چەمیوەکە کرد کە لەناو مەنجەڵی گەورەی ئاودا کەوتبووە لەرزینەوە، لە جێی خۆی دا مابۆوە، جلی کۆنینەی خۆی وەلانا چاوەکانی ئەوی لێککردەوە، بەڵام نەیتوانی بیناسێتەوە، لەو کاتەی کە سەیری پشت گوێی کرد قەڵەمێکی شکاوو تۆزو غوباری ساڵەهای ساڵ نیشتووی بینیو پێکەنی.

- بەخێربێی ئەی کەروێشک کە گوێیە پانو تیژو پڕ مووەکانت لە ترسان دەلەرزیو لەهەمان کاتدا بزۆزو تێنووی بیستن بوون، بەو قەڵەمەی خۆت کە وەکو ئەنگوست لەمەرەکەبی دڵت دەبردە خوارەوە، هێشتاش کاغەزەکان خەت خەت دەکەی؟ بەڵێ مەتی نووسەری من؟

قەڵەمی شکاو هێشتاش هەر لەبەر گوێتە، نەکا جەنگت راگەیاندبێو وەکو رم سوودت لێ وەرگرتبێ؟

- بۆ فشەم پێدەکەی ؟ دەتەوێ کەی دەست لە گاڵتە پێکردنی ئێمە هەڵگری؟ ئۆخ کە بەچ شکۆو گەورەییەک دەستم کردە تۆمارکردنی ژیانو زەمانی تۆ! خۆشم وێڕای تۆ جاویدانی دەبووم، ئەو هەموو ماندووبوونە بەباچوو...

- مەسیح لە پڕێکا هەستی کرد ئەژنۆکانی شلبوون، سەری نایە بەرخۆ،

بەڵام بەخێراییو تووڕەییەوە، سەری بەرزکردەوە، بەهێماییێکی هەڕەشەئامێز پەنجەی بۆلای مەتی درێژ کردو گوتی :- بێدەنگبە بەچ زاتێکەوە ئەم قسەیە دەکەی؟.

- پیرەمێردێکی لاوازو لۆچ لەنێوان پێیەکانی ناتانیل بەدیارکەوتو بناغەی پێکەنینی داناو مەسیح گەڕایەوەو بێ چەندو چوون ئەوی ناسیەوە.

- تۆماس، منالّی حەوت مانگەم، بەخێر بێی، ئەوە چیت بەسەر ددانەکانت هێناوە؟ ئەو دوو بەنەمووەی سەرت چی لێهات؟ ئەو ریشە چەورەی کە بەچەنەگەت هەڵواسرابوو لەکام بزنت بە ئەمانەت وەرگرتبوو، من کە باوەڕ ناکەم تۆ هەمان تۆماسی دوو رووی حەوت چاوی ژێر کا بیت.

- باوەڕ بکەن، کە بەبێ هەڵوەرینی ددانو دوو بەنەمووی سەر، هەموو شتێ میزان میزانە!

- وەکو کەلەشێر وایە هەموو رۆژێ لەکاتی کەلەشێر خوێندندا لەبەرزایی سەرگینەوە قوقە قوقی بوو، لەگەڵ ئەوەش دەیزانی کە هەڵاتنی خۆرەتاو لە هێزی ئەودا نییە، بەڵام دەخوێنێو خۆرەتاو دەردەهێنێ، چونکە کەلەشێر بێ جێو بەلاش نییە.

- ئەی قارەمانی قارەمانان، بڵێ بزانم ئایا تۆش بۆ رزگاری ئورشەلیم جەنگیوی؟

- ئەدای پەیامبەری؟ مەگەر خودا رۆحی بڤ کردۆتە تۆوە...؟

- خودا چ کارێکی بەم بابەتەوە هەیە؟ ئەقڵم بەکارهێناو رازەکەم دۆزیەوە

- چ رازێ

- ڕازی ئەوەی کە بوون بە پەیامبەر چ مانا دەدا، خودی خوای گەورەش زمانی ئەم رازە دەزانێ، وەک دەڵێن فەرامۆشت کردووە؟

- ئەڤین بفەرموو، وەبیرم بهێنەوە: پەیامبەر کێیە؟

- پەیامبەر کەسێکە کاتێ هەموو نائومێد دەبن ئەو ئومێدەوارە، هەرکاتێ کە هەموو ئومێدەوارن، ئەو نائومێدە، هەڵبەت دەتەوێ پەی بە بەڵگەکە ببەی، باشە، باشە بۆ ئەوەی باش پەی بە مانای ئەو رازە ، ڕازی گەورە ببەی چەرخی زەمانە دەسووڕێ ؟

- مەسیح لەکاتێکدا چاوی لەو هەڵدەتەکاند گوتی :- تۆماس، کە لەگەڵ تۆ ببێتە لایەنی قسەکردن مەترسیە، لەناو ئەو چاوە وردانەی تۆ کلکێکو دوو

قۆچو تریشقە نوورێکی سوتێنەر دەبینم.

– مەولای من، نووری بەڕاستی دەسووتێنی، خۆشت ئەوە باش دەزانی، بەڵام دڵت بەمرۆڤایەتی دەسووتێ، دڵی مرۆڤ دەسوتێو بەزەیی دێتەوە، چونکە دونیا لە تاریکی دایە، بەڵام ئەقڵی مرۆڤ ڕەحمی بەسەرنایەتەوە، لەبەر ئەمەیە دونیا دەسوتێو ڕۆشن دەبێ.. بە هێمای سەر منت دەوێ بێدەنگ بم باشە بێدەنگ دەبم، مرۆڤ نابێ رازی وا لەلای مرۆڤی سادەدڵ ئاشکرا بکات.

– ئەو نەفەرە کێیە؟

تۆماس خۆی تادەمی دەرگا هێنا، هێمای بۆ مرۆڤێکی زلو زەبەللاح کرد کە وەکو درەختێکی پەژموردەو بریقەدار لە ئاستانەی دەرگادا وەستابوو، رەگی مووی سەرو ڕیشی هێشتا سوور بوو.

– ئەوە دەڵێم، یەهودا، تەنها نەفەرێکە هێشتا خۆی بەسەر پێوە ڕاگرتووە. مەولای من ئاگاداربە، ئەو پڕ قودرەتەو هەرگیز خۆی نادا بەدەستەوە، بەنەرمیو لووتفەوە قسەی لەگەڵ بکە، ببینە لەبەر تووڕەیی کەللەی دووکەڵی لێ هەڵدەستێ.

– لەبەر ئەمە، بۆ ساغو سەلامەت مانەوە لە چنگو ددانی ئەم شێرە کێویە باشترە شێرێکی ئەهلی بەدوای ئەوا بنێرینو دەستگیری بکەین...

– مەسیح ئەو کاتە دەنگی بەرزکردەوەو گوتی :– برام یەهودا زەمانی پڵنگ مرۆڤخۆرێکە، متمانە بە مرۆڤەکان ناکاتو شارو قەڵەمڕەوو هەتا – خودایە لێم ببورە– خوداکانیش دەخوات، بەڵام تۆ رزگارت بوو، جۆشو تووڕەیی تۆ هێشتا نەنیشتۆتەوەو ناتوانی لەگەڵ دونیا بگونجێی، من هێشتا ئەو خەنجەرەی کە هەرگیز خۆی بەدەستەوە نادات لەتەنگەی باخەڵت دەبینم، هێشتا نەفرەتو تووڕەییو ئومێد کە ئاگری گەنجێتین لە چاوتایە... بەخێربێی؟.

یۆحەننا کە لەکەنار پێی مەسیحدا کەوتبوو، بە ردێنی سپیو دوو برینی قووڵ بەسەر گۆناکانو گەردەنیەوە دەست نیشان نەدەکران، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :– یەهودا مەگەر کەڕی؟ ئوستاد بەخێراتنت دەکات، سەلامو ئەحواڵپرسی لەگەڵ بکە.

پەترۆس گوتی :– ئەو وەکو هەرزەیێ سەرکێشو کەللەشەق، گەز لە لێوەکانی دەدا تا بەر لە قسەکردنی خۆی بگرێت.

بەڵام مەسیح چاوی بڕیبوە یاوەری کێوی خۆیو بەلووتفەوە قسەی

لەگەڵ کرد:- یەهودا مەلە قاسیدەکانی هەواڵ، کارە گەورەکانی تۆیان گەیاندۆتە من، تۆ لە کێوت دایەو دژی ستەمگەرانی ناوەوەو دەرەوە کارزاریت کردووە، ئێستا لە کێو سەرەوژوور بوویتەوەو چوویتە لای ئورشەلیمەوە، سەدووقیە خیانەتکارەکانت دەستگیر کردووە، نەواری قورمزیت لە گەردەنیانا بەستاوەو وەکو کۆیلە لە کوشتارگای خودای ئیسرائیلدا سەرت بڕیون. یەهودا تۆ مرۆڤـێکی گەورەو مەلولو نائومێدی، لەو رۆژەوە کە لە یەکتری جیابووینەوە رۆژێ خۆشبەختیم نەدیوە، برام یەهودا دڵم زۆر بۆ تۆ تەنگ بووە، .. بەخێر بێی.

یۆحەننا چاوە زەندەق چووەکانی خۆی بڕیبووە یەهودا کە هێشتا بۆ قسەکردن لێوی خۆی دەگەست. بەبنی لێوییەوە گوتی :- هێشتاکەش لە کەللەی دووکەڵ هەڵدەستێ.

بەخێشە خێش خۆی گەیاندە ئەوانی دیکە.

پەترۆس گوتی :- مەولای من ئاگاداربە، ئەو تەواو تۆی خستۆتە ژێر نیگای خۆیەوەو خەریکی هێرش کردنە..

مەسیح بەردەوامی بە قسەکانی خۆی دا :- یەهودا برام، خەریکم قسە لەگەڵ تۆ دەکەم، مەگەر نایبیستی؟ بەخێر هاتنت دەکەم، بەڵام تۆ دەست لەسەر سینەت دانانێو سەلام ناکەی، نەکا ئازاری ئیسرائیل تۆی دووچاری لاڵی کردبێ، لێوەکانت دەکرۆژی تۆ پیاوی، بڕستت هەبێ، مەکەوە پرسەوە، تۆ ئازایەتی وەزیفەت ئەنجام داوە، بەڵام مرۆڤ بەرابەر سەرپێچی کردنی خودا دەتوانێ چی بکات؟ جەنگینی تۆ بۆ ئیسرائیل جەنگ بووە لەگەڵ خودا لەزەینی ئەو، ئەو شارە پیرۆزە چەند ساڵ بوو ببووە خۆڵەمێش. فیلیپ لەڕوی ترسەوە کەوتە زەمزەمە :- سەیرکە، پێیەک هاتۆتە پێشتر، سەری وەکو گا هێناوەتە خوارەوە هەر ئێستا هێرش دەکات..

ناتانیل گوتی :- کوڕینە باشتر وایە بچینە کەنارێکەوە وا خەریکە مشتی بەرز دەکاتەوە..

مارتاو مەریەم هاتنە پێشو گوتیان:- مەولای من، ئاگاداربە.

بەڵام مەسیح بەدڵنیاییەوە بەردەوامی بەقسەکانی خۆی دەدا، لێوەکانی بەشێوەیێکی هەست پێکراو دەستیان بەلەرزین کردبوو.

برام یەهودا، منیش بە پێی توانای خۆم جەنگیوم، لەکاتی جحێڵی دا،

دەمویست دونیا رزگاربکەم، بەڵام پاشان کە ئەقڵم رسکاو پوختە بوو، دەستم لە هەوەسی جحێڵی کێشایەوە، پێم نایە رێی پیاوانەوە، چوومە دوای کارەوە، زەویم کێڵا، بیرم لێدا، دارمێوو زەیتونم چاند، لەگەڵ ژندا هاوباوەش بوومو مرۆڤم خەڵق کرد، بەمجۆرە زاڵبووم بەسەر مەرگ، مەگەر قسەی هەمیشەییم ئەوە نەبوو؟ باشە بەسەر قسەمەوە وەستام، زاڵبووم بەسەر مەرگ.

یەهودا لە پرێکا وەکو تیرێ لە کەوان رەهابوو بە وەپاشدانی پەترۆس‌و ژنەکان کە لە میانی ئەووە مەسیح بوون بە دەنگێکی بەرزو وەحشی هاواری کرد :- ئەی خائین.

هەموویان لە شوێنی خۆیان هێدمەیان گرت، رەنگ لەروخساری مەسیح پەڕی دەستی نایە سەر دڵی‌وبە بنی لێوییەوە گوتی:- یەهودا منو خیانەت؟ قسەیێکی ناشایستەت هاویشتە سەر زمان، قسەی خۆت بکێشەوە.

- ئەی خائین .. ئەی پەیمان شکێن!

پیرەمێردە وردیلەکان لە ترسان خۆیان خراپ کردو ئامادەی راکردن بوون، تۆماس پێشتر خۆی گەیاندە کوچەوە، مەریەم‌و مارتا پێشیان لەوان گرت، مەریەم هاواری کرد :- برایان توخودا مەڕۆن، شەیتان دەستی لەمەولای ئێمە قیت کردۆتەوە، دەیەوێ لێی بدات.. مارتا دەستی پەترۆسی گرت کە خەریک بوو رایدەکردو گوتی :- بۆ کوێ دەڕۆیی؟ دەتەوێ دووبارە خۆتی لێنەبان بکەی؟.

فیلیپ گوتی :- وەڵڵاهی من خۆم لەم بابەتە نادەم، ئەسخەریوتی بازووێکی قودرەتمەندی هەیەو من پیرم، ناتانیل باشتر وایە دەرپەڕین.. یەهوداو مەسیح رووبەڕووی یەکتری وەستابوون، هەڵم لە لەشی یەهودا هەڵدەستا، بۆنی ئارەقەو برینێکی هەوکردووی دەدا، دووبارە هاواری کرد :

- ئەی خائین ئەی پەیمان شکێن! جێگەی تۆ سەر خاچ بوو، خوداوەندی ئیسرائیل تۆی لەوێ دانا تا بجەنگی، بەڵام بۆ ساتێ کە ئیزرائیل سەری بەرزکردەوە، تۆ لەجێوە هەڵقەڵای، رات کردو خۆت لەژێر دامەنی مەریەم‌و مارتا شاردەوە، هەی ترسنۆک! لەژێر ناوی کرێتی ئیلیازرو ناوو پۆتەڵاکی خۆت گۆڕی تا خۆت نەجات بدەی..

پەترۆس لەپەنای ئەو زاتەی کە ژنەکان بەویان بەخشی بوو، قسەی یەهودای بڕی‌و گوتی:- یەهودای ئەسخەریوتی رێ‌و رەسمی قسەکردن لەگەڵ

مەولا وایە؟ تۆ مەگەر ریزی سەری خۆت ناگری؟.

ئەسخەریوتی کە مشتی خۆی لە هەوادا راتەکاند بە هاوارکردنەوە گوتی :- کام مەولا؟ تۆ ناو لەو پیاوە دەنێی مەولا؟ مەگەر چاوێکت بۆ دیتنو ئەقڵێکت بۆ قەزاوەت کردن نییە؟ مەگەر وادەو وادەکاریەکانی ئەوت لەبیر چووە؟ ئەی کوا لەشکری ئەو فریشتانەی کە قەرابوو بۆ رزگارکردنی ئیسرائیل دابەزن؟ کوا ئەو خاچەی بۆ ئاسمان هەڵدەچوو تا ببێتە پەیژەی ئێمە؟ بەڵام ئەو کریستۆیە قولابیە لەکاتی روو بە ڕووبوونەوە لەگەڵ خاچ سەری گێژبوو بێهۆش بوو، ئەو کاتە ژنان ئەویان گل دایەوە تا منالّیان بۆ وەبەربێنێ..

ئەو کریستۆیە کرێتە دەلێی شەڕی کردووەو بە ئازایەتیش شەڕی کردووە، بەلێ دروستە، ئەو وەکو کەلەشێری ماڵ بەخۆ گیفکردنو ستایش کردنەوە بۆ ئەملاو ئەملا دەڕوات، بەڵام ئەی پەیمانشکێن جێێ تۆ سەر خاچ بوو، خۆشت ئەوە دەزانی، ئەوانی دیکە دەتوانن زەوی بەیار ئاوەدان کەنەوەو ژنە بەنازەکان باردار کەن، بەڵام قسەی من ئەوەیە کە وەزیفەی تۆ سەر هەڵگەڕانی خاچە، لافی زاڵبوون بەسەر مەرگ لێدەدەی، وای لەتۆ کەناو لە منداڵ وەبەر هێنان دەنێی زاڵبوون بەسەر مەرگ! لێگەڕێ با پێت بڵێم کە هەر منالێ لوقمەیێکی بەتامە بۆ ئیزراییل، تۆ خۆت کردۆتە بازاڕی گۆشت فرۆشی بۆ ئیزرائیلو لوقمەی بۆ ئامادە دەکەی.....ئەی خائین ئەی پەیمان شکێن، ئەی ترسنۆک!. مەسیح کە ئێستاکێ لەرزی کەوتبووە تەواوی بەدەنیەوە بە بنی لێوییەوە گوتی :- برام یەهودا، بە نەرمی قسە بکە.

یەهودا هاواری کرد :- ئەی کوڕی نەجاڕ تۆ دڵت شکاندم چۆن چاوەڕوانی ئەوە لەمن دەکەی بەنەرمی قسەت لەگەڵ بکەم، جار جارە دەمەوێ وەکو بێوەژنێ دادو شیوەن بخەمە ئاراوەو سەرم لەبەرد بکوتم، ئاخ نەفرەت لەو رۆژەی کە تۆ لە دایک بووی‌و لەو رۆژەی کە من لەدایک بووم، لەو سەعاتەی کە تۆم دیتو دڵمت پڕ لە ئومێد کرد! ئەو کاتە کە لەپێش ئێمەدا هەنگاوت دەناو دەربارەی ئاسمانو زەوی قسەت بۆ دەکردین، چەند لەززەت بەخشو پڕ بەرهەم بوو، مژدەی ئازادی دەدا، هێشووە ترێ وەک منالّی دوازدە ساڵە خۆی دەنواند.

بەدانەی گەنم تێردەبووین، رۆژێ کە تەنها پێنج نانمان هەبوو ئاپۆڕەیێکی هەزار نەفەریمان نان داو دوازدە سەبەت نانیش مایەوە، چ بەئەستێرە بڵێم کە

له شکۆوه لەئاسمان نووری هەڵدەپرژاند، ئەوان ئەستێره نەبوون فریشتەبوون، نەفریشتە نەبوون ئێمە بووین: یاوەرانی تۆ، هەڵدەهاتینو ئاوادەبووینو تۆش له میاندا وەک ئەستێرەی قوتبی چەسپاویو ئێمەش بەسەماوه بەدەوری تۆ تەوافمان دەکرد. لەبیرته منت لەباوەش گرتو بەدەستەپاچەیی گوتت که :

– من ئاشکرا بکه دەبێ له خاچ بدرێمو رابىمەوه، تا بتوانم رزگاری بەدەست بهێنم..

یەهودا بۆ ساتێ له قسەکردن وەستاو ئاخێکی هەڵکێشا، برینەکانی سەر لەنوێ کراوەو کێمی لێهات، پیرەمێرده وردیلەکان بەسەری شۆڕەوەبوویان له هەولی وەبیرهێنانەوەی رووداوەکانو گەڕاندنەوەی خۆیان بوون بۆ ژیان، دڵۆپه فرمێسکێ، لەچاوی مەسیحدا ئەڵقەڕێز بوو، لەکاتێکا بەتووڕەیی دڵۆپه فرمێسکی خۆی دەسڕیەوه، دەستی بەهاوار کردەوه، گریی دڵی هێشتا خاڵی نەبوو، باعه باعت دەکرد :– من بەرخی خودام، دەچمه قوربانگا تا دونیا رزگار بکەم، برام یەهودا هەراسان مەبه، مەرگ دەرگاییکه کەبه جاویدانی دەبێتەوه، ئیدی دەبێ بەنێوانی ئەم دەرگایەدا بچین یارمەتیم بده.

:– من که دڵم له گرەوی خۆشەویستیو متمانەی تۆدا دانابوو، خواستی تۆم بەجێهێناو تۆم ئاشکرا کرد ..بەڵام تۆ.... تۆ، یەهودا کەفی کردبووه سەرلێوان، له حاڵێکدا شانی مەسیحی گرتو بەتووڕەیی رایدەتەکاند، ئەوی بەدیوارەوه چەسپاندو دەستی بەهاوارکرد:

– چی دیاره که تۆ لێره چی دەکەی؟ بۆ له خاچ نەدرای؟ هەی ترسنۆک، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین! تەواوی وەزیفەی تۆ ئەوەبوو؟ مەگەر شەرم ناکەی؟ مشتم بەرزدەکەمەوەو لێت دەپرسم بۆ له خاچ نەدرای؟:– مەسیح بەدەستەپاچەییەوه داوای لێکرد ئارام بگرێ، له هەر پێنج برینی لەشی مەسیح بارزقەی خوێن دەستی پێکرد...پەترۆس دووباره زاتی وەبەرهاتێ :– یەهودا تۆ مەگەر بەزەییت نییه؟ پێو دەستەکانی ئەو نابینی؟ خوێن له دڵی هەڵدەڕژێ، ئەگەر باوەڕ ناکەی دەستی لێده.. یەهودا لەڕووی ناچاریەوه پێکەنی، ئەو کاته تفێکی کرده سەر زەوی هاواری کرد :– کوڕی نەجاڕ ناتەوێ شتێ لەم بارەوه بڵێی، زۆر باشه، من خۆم دەڵێم، فریشتەی پاسەوانی تۆ شەوانه دێته سۆراغت، مەسیح به لەرزینێکەوه گیانی کەوته سۆزەوه :– فریشتەی پاسەوانی من:–

بەڵێ فریشتەی پاسەوانی تۆ شەیتان، ئەو سەرخاڵه قورمزیەکانی دەستو

پیٚو دڵی تۆی داپۆشی تابتوانی فریوی دونیا بدەیو خۆشت فریو بدەی، بۆ وا سەیری دەکەی؟ بۆ وەڵام نادەیتەوە ئەی ترسنۆک، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین!

مەسیح چاوەکانی خۆی داخست، سەرەڕای هەستی لاوازی خۆی بەسەر پێیەکانیەوە ڕاگرت، لە کاتێکا دەنگی دەلەرزی گوتی :- یەهودا.. تۆ هەمیشە، کەللەڕەقێکی وەحشی بووی، هیچ کات سنووری مرۆڤایەتیت قبووڵ نەکردووە، لەبیردەکەی کە ڕۆحی مرۆڤ تیرێکە کە لە کەمان دەرچوو تا ئەو شوێنەی دەتوانێ بەرەو ئاسمان پەڕ هەڵدەکێشێ، بەڵام دووبارە بەردەبێتەوە سەر زەمین، ژیان بەسەرزەویەوە یانی هەڵڕژانی باڵەکانو دارمانی..

یەهودا بەبیستنی ئەم وشانەوە تا دەهات زیاتر تووڕە دەبوو، لە پێستی خۆی دەچووە دەرەوەو هاواری کرد: شەرمەزاری بۆ تۆ کوڕی داود، کوڕی خودا ئەی مەسیح، لە ئەنجامدا تۆی ڕاکێشایە ئێرەوە! ژیان بەسەر زەویەوە یانی خواردنی نانو کردنی بەباڵ، یانی خواردنەوەی ئاوو کردنی بەباڵ، ژیان بەسەر زەوی یانی چاندنی باڵ، خائین تۆ خۆت ئەمەت بە ئێمە گوت، ئەمە هەمان وشەکانی تۆیە، هەر بۆ وەبیرهێنانەوە قسە لە بارەی زەینی فەرامۆشکارت دەکەم، مەتی لەکوێی؟ وەرە ئێرەوە ئەو دەفتەرچەیەت کە وەکو خەنجەری من لەتەنگەی دڵت دەپارێزی بکەوە، نووسینەکانت بخوێنەوە، ڕابردنی زەمانە لەلایەک مێرووڵەو ئارەقە لەلایەکی دیکە، نووسینەکانی تۆیان لەبێن بردوە. بەڵام هێشتا چەند وشەیێ ماوە بخوێنیتەوە تا ئەو جەنابە بیبیستێو وەبیری بێتەوە، شەوێکیان نەفەرێ لە ریش سپیەکانی ئورشەلیم بەناوی نیکوداموس بەنهێنییەوە هاتە لای ئەوو پرسی :- تۆ کێیو کارت چییە؟:- وەڵامی ئەوەبوو کە - کاری من چاندنی باڵە- لەبیرتە کوڕی نەجار؟

کاتێ ئەمەت گوت، ئێمە هەستمان کرد کە خەریک بوو پەڕو باڵمان دەردەکرد، ئێستا کەوتوویتە چ ڕۆژێکەوە- ئەی کەلەشێری پەراگەندە! خەریکی نقەنقی. ژیان لەسەر زەوی یانی هەڵڕژتنی پەڕوباڵ ئەی ترسنۆک؟ یاڵڵا ون بە ئیدی نەتبینم! ژیان ئەگەر سەرانسەر هەورەتریشقەو گەواڵە نەبێت بەکەڵکی چی من دێت؟ پەترۆسو ئاندریاس لە من نزیک نەکەونەوە، ژنان قیژە قیژ نەکەن، دەستی لێ بەرز ناکەمەوە ئەو مردووەو سەری لەخاک بردۆتە خوارەوە، کەس بەدار لەمردووان نادات، ئەو هێشتاکە بەسەر پێیەکانیەوە وەستاوە،

قسە دەکاتو دەگریت، بەڵام مردووە، جگە لە جەستەیێ شتێکی دیکە نییە، مەگەر خودا ببیەخشێ، من ناتوانم، ئومێدەوارم کە خوێنو ئەشکو خۆڵەمێشی ئیسرائیل هەڵرژێتە سەریەوە.

کاسەی سەبری پیرەمێردەکان پڕ بوو، هەموو بەیەکەوە کەوتنە سەرزەوی، دووبارە یادەوەریان زیندوو بووبۆوە، هەستیان دەکرد کە دووبارە زیندوو بوونەتەوە، یادی مەلەکوتی ئاسمانو تەختی پادشاهی گەورەیی لەزەینیان زیندوو بووبۆوە، لەکاتێکا هاتو هاواریان بوو تەوێڵی خۆیان لەبەرد دەکوتا.

مەسیحش بەیەکجار هۆق هۆق کەوتە گریانەوە، هاواری کرد :- برام یەهودا لێم ببوورە. دەیەویست خۆی باوێتە باوەشی یەهودا کە دەستی هێنا پێشو هاواری کرد :- نزیک مەکەوە، دەست لەمن مەدە، ئیدی باوەڕم بەهیچ نییە، باوەڕم بەهیچ کەس نیە تۆ دڵی منت شکاند..

مەسیح ملتەییێکی کرد، گەڕایەوە تا تەکیەگاهێ بدۆزێتەوە، ژنان بە شیوەن کردنەوە، خۆیان هاویشتە سەرزەوی، یاوەران بەتووڕەییو نەفرەتەوە سەیریان دەکرد، غوڵامچەکە ون بووبوو، بەزەمزەمەکردنەوە گوتی :- من خائینو پەیمان شکێنو ترسنۆکم، ئێستا ئاگاداری ئابڕووی خۆم بووم بەڵێ، دەبوا لە خاچ بدرێم، بەڵام شەهامەتم لەدەست داو رامکرد، برایان لێم ببوورن ئێوەم فریودا، ئاخ، چ دەبوو کە دەمتوانی دووبارە ژیان دەست پێبکەمەوە!. مەسیح لە هەمان حاڵدا کە قسەی دەکرد خۆی بەزەویدا دابوو، ئێستاکێ سەری لەگاشەبەردەکانی حەوشە دەکوتا.

- هاوڕێو دۆستانی دێرینی من، بەقسەییێکی ئەڤین ئامێز دڵم بدەنەوە، من وا لە ناودەچم، نابود دەبم، دەستم بۆ لای ئێوە درێژ دەکەم، ئایا لەنێوان ئێوەدا کەسێ هەیە کەڕ نەبێو دەستم بگرێتو قسەییێکی ئەڤین ئامێز بەمن بێژێ؟ هیچ کەس هیچ کەس؟ هەتا تۆش یۆحەننای خۆشەویستی من؟ هەتا تۆش پەترۆس؟

یاوەری خۆشەویست بەشێوەنەوە گوتی دەتوانم چی بڵێم؟ قسەیێ بۆ گوتن نییە کوڕەکەی مەریەم ئەوە چ جادوییێک بوو لە ئێمەت کرد؟

پەترۆس لە حاڵێکدا فرمێسکی چاوی دەسرپیەوە گوتی تۆ فریوی ئێمەت دا، هەق بە یەهودایە، تۆ وادەی خۆت شکاند، ژیانی ئێمە بەباچوو.

یەکسەر لەئاپۆرەی پیرەمێردانی وردیلە هاوارێکی یەک دەنگەو گریاناوی هەڵسا:

– ئەی ترسنۆک، پەیمان شکێن، ئەی خائین!

– ئەی ترسنۆک، پەیمان شکێن، ئەی خائین!

مەتی پرسەدارانە گوتی تەواوی رەنجی بەباچوو، ئاخ کە بە چ کارامەییێکەوە، پێشبینی پەیامبەرانم بەسەر قامەتو گوفتاری تۆوە دەڕازاندەوە، کارێکی دژواربوو، بەڵام خۆم خستە ژێر باریەوەو بەخۆمم دەگوت لە کلێساکانی ئایندە باوەڕداران کتێبی قەبەی زێڕین جڵد دەکانەوەو دەڵێن وانەی ئەمڕۆکە لە ئینجیلی پیرۆز، لەگێڕانەوەی مەتیە، هەمان ئەو ئەندێشەیە پەڕوباڵی بەمن دەبەخشیو دەمنووسی، بەڵام ئێستاکێ هەمان ئەو شکۆو بلیمەتیە بەباچوو، تۆ مرۆڤێکی بێ ئەمەکو بێ سەوادی خائین شایستەی سەرزەنشتی، تۆ دەبێ لەخاچ بدرێی، بەڵێ هەتا بەخاتری منیش بوایە، تۆ دەبووا لەخاچ درابای، تا ئەو نووسینانە لە ئافەتی زەماندا بەپارێزراوی بمابانایەوە. جارێکی دیکە هاوارێکی یەک دەنگو گریاناوی پیرەمێردان هەڵسا:

– ئەی ترسنۆک، ئەی پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەی ترسنۆک، ئەی پەیمانشکێن، ئەی خائین

– لەهەمان ساتدا تۆماس لەحاڵێکدا بەپەلە دەهاتە حەوشەوە، هاواری کرد مەولای من، ئێستا کە هەموو تۆیان بەجێهێشتو بەخائین بانگت دەکەن من تۆ جێ ناهێڵم، من، تۆماسی پەیامبەر، تۆ جێ ناهێڵم، گوتم زەمانە دەسووڕێ، لەبەر هەندێیە کە لەکەنارتا دەمێنمەوە، چاوەڕوانم کە زەمانە بسووڕێ.

– پەترۆس هەڵسایەوە سەرپێو هاواری کرد یاڵڵا بڕۆین، یەهودا بکەوە پێشەوە، رێنماییمان بکە، پیرەمێردەکان بەهەناسەبڕکێوە هەڵسانەوە، مەسیحروخساری لەخاچ بوو، بەقۆڵی کراوە کەوتبوە سەرزەوی، تەواوی حەوشەی داپۆشی، ئەوان مشتی خۆیان لەسەری راگرتبوو، هاواریان دەکرد:

– ئەی ترسنۆک، پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەی ترسنۆک، پەیمان شکێن، ئەی خائین

– ئەوکاتە یەک یەک هاواریان دەکرد:– ئەی ترسنۆک، پەیمان شکێن، ئەی

خائین!!. ونبوون.

مەسیح لەڕووی دەردو ئازارەوە، چاوی سووڕاندو سەیری کرد تەنهایە، حەوشەو ماڵو درەختەکان، دەرگاکانی دی، خودی دێ، ون بووینە، شتێ جگە لە بەردی خوێنین لە ژێر پێیەکانیداو خوارتر ئاپۆڕەیێ لە تاریکی زیاتر نییە، بەتەواوی توانای خۆی هەوڵێ دا، تا بزانێ لەکوێ بووە، کە لێی بوو بۆ ئازار دەکێشێ، گەرەکی بوو هاواری خۆی تەواو بکاتو بڵێت:

- بۆ بە تەنها جێت هێشتم؟!

هەوڵیدا تا لێوەکانی بخاتە جوولە، بەڵام نەیتوانی، سەری گێژ بوو دووبارە کەوتەوە بێهۆشی، وا بە دیاردەکەوت کە بۆ خوارەوە دەچێو فەنا دەبێت، بەڵام لەپڕێکا لە هەمان حاڵ کە رووەدەچوو فەنا دەبوو، هەستی کرد ئیسفەنجێکی تێکەڵ بە سرکە کەوتۆتە سەر لووتو لێوەکانیەوە، دەبێ کەسێ لەسەر زەمین بەزەیی بەحاڵی ئەو هاتبێتەوە، بۆنێکی تاڵی بە هەناسەییێکی قووڵ هەڵکێشا، دووبارە گیانی وەبەر هاتەوە، سینەی خۆی پڕ با کردەوە، سەیری ئاسمانی کرد، هاوارێکی دڵتەزێنی سەردا :

- بۆ بەتەنهات جێتهێشتم؟!

ئەو کاتە یەکسەر بەماندووبوونێکی تەواوەوە سەری خۆی دابەزاند.

هەستی بەئازارێکی وەحشەتناک کرد لە دەستو پێیو دڵی، چاوەکانی رۆشن بۆوەو تاجی دڕکو خوێنو خاچی بینی، دوو گوارەو دوو ریز دانی سپیو تیژ لەناو خۆرەتاودا لەتاریکیدا کەوتنە درەوشانەوە، سەدای خەندەییێکی ساردو گاڵتەئامێزی بیست گوارەو ددانەکان ون بوون، مەسیح بەتوندو تۆڵی لەشوێنی خۆیدا مایەوە.

سەری کەوتە لەرزینەوە، لەپڕێکا بەبیری هاتەوە کە لە کوێ بوو، بۆ هەستی بە ئازار دەکرد، لەززەتێکی سەرکێشو وەحشی سەراسەریبوونی ئەوی داگرت، نە....نە ئەو ترسنۆکو پەیمان شکێنو خائین نەبوو، ئەو لە خاچی چوار مێخ درابوو، ئەو شەرەفمەندانە بەبەهای مەرگ لەسەر پەیمانی خۆیدا مابوو، ساتێ کە هاواری کرد :- خودایە، خودایە. بێهۆش بوو بۆ ساتێکی کورت وەسوەسەیێ هاتە سۆراغیەوەو گومڕاهی کرد، ئەو لەززەتو ژنهێنانو

منالآنه هەمووی درۆ بوون، ئەو پیرەمێردە کوڕو مەخلۆقانە کە بە ترسنۆکو پەیمان شکێنو خائینیان لە قەڵەم دەدا زیاتر لە درۆیێ نەبوون، هەموو ئەوانە ئەو ئەندێشەو دوو دڵیانە بوون، کە شەیتان ناردبوونی» یاوەرەکانی ئەو زیندوو بوونو خەریکی کاری خۆیان بوون، ئەوان لە دەشتاییو لە دەریاکاندا :- خەبەری خۆشییان رادەگەیاند، سوپاس بۆ خودا کە هەموو شتێ بە پێی بەرنامە بۆ پێشەوە چووبوو.

هاوارێکی سەرکەوتووانەی سەردا :

- وەزیفەی خۆم بە ئەنجام گەیاند.

وابوو وەک بڵێی گوتبووی :- هەموو شتێ دەستی پێکردووە.

ناوەرۆک

پێشەکی چاپی دووەم	٥
بەشی یەکەم	٧
بەشی دووەم	١٧
بەشی سێهەم	٢٩
بەشی چوارەم	٣٩
بەشی پێنجەم	٦١
بەشی شەشەم	٧٧
بەشی هەفتەم	٩٣
بەشی هەشتەم	١١٣
بەشی نۆیەم	١٣٥
بەشی دەیەم	١٥٥
بەشی یازدەم	١٧٣
بەشی دوازدەهەم	١٨٥
بەشی سێزدەهەم	٢٠٧
بەشی چواردەم	٢٢٥
بەشی پازدەم	٢٤٥
بەشی شانزەهەم	٢٦٣
بەشی حەڤدەهەم	٢٧٧
بەشی هەژدەهەم	٣٠٧
بەشی نۆزدەهەم	٣٢٧
بەشی بیستەم	٣٤٣
بەشی بیستو یەکەم	٣٥٧
بەشی بیستو دوو	٣٧٣
بەشی بیستو سێیەم	٣٩١
بەشی بیستو چوارەم	٤١١
بەشی بیستو پێنجەم	٤٢٧

بەشی بیستو شەشەم	٤٤٥
بەشی بیستو حەوتەم	٤٧١
بەشی بیستو هەشتەم	٤٩٣
بەشی بیستو نۆیەم	٥١١
بەشی سییەم	٥٢٣
بەشی سیو یەکەم	٥٤١
بەشی سی و دووەم	٥٥٣
بەشی سیو سێیەم	٥٦٩